

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

35 75
/ wl.87.
DA Box

Til
Det kongelige
Bibliothek.
Maj 1916

LN 240
ex. 6
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Grolier-bind.
Se: Anker Kyster:
Bookbindings in Denmark.
I. The Royal Library. 1938,
nr. 58.
(se også bagpermen)

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Hjb. Kr. 2279

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Danorum Regū heroūqȝ Hiſtorię ſtilo elegāti a Saxone Grammatico natione Sialandico necnō Roſkildenſis eccleſię prępoſito. abhinc ſupra trecentos annos cōſcriptę et nūc primū literaria ſerie illuſtratę terſiſſimeqȝ impreſſę.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Lago wrne dei gratia Electus ad Eccleſiã Roſkildeñ. præſtãtiſſimo viro magiſtro
Chriſtierno Petri metropolitanæ Lũdeñ. eccleſię Canonico amico nr̃o ſyncero. S.

VEnerabilis vir doctiſſimi ac clariſſimi Saxonis noſtri fulgẽtiſſimũ opus, ꝙ diui
niſſimo dicẽdi genere Danię regũ hiſtorias cõſcripſerit / multis retro annis in
obſcuro delituiſſe dolemus. Cuius digniſſimas laudes & p̃conia: cuius diſer=
tiſſimũ ac facũdiſſimũ ſcribẽdi genꝰ ſicuti nos ſtudioſiſſimo honore ſemꝑ excoluimꝰ &
amplexati ſumꝰ: Ita quoqꝫ vniuerſi docti & illuſtres viri Saxonẽ Danorũ hiſtoricũ ſum
mis veneratiõis officiis ꝓſequunt̃. Igit̃ mi Chriſtierne ꝙ torpẽtibꝰ cõmilitonibꝰ tuis ꝑ=
cipiẽdarũ lr̃arũ gr̃a ſicuti vetuſtatũ es vigilãtiſſimꝰ indagator: Ita etiã illuſtrãdæ p̃riæ
nr̃ę ꝓ viribꝰ deſiderio mirabili te flagraſſe cõꝑimꝰ. Affectuoſiſſima p̃ce rogãtes vt tã
diuinũ latinę eruditiõis culmẽ & ſplẽdorẽ Saxonẽ noſtrũ Sialãdicũ (iã vt accepimꝰ) a
te diligẽter caſtigatũ elimatũve vt in lucẽ feliciter ꝓdeat ad manꝰ accuratiſſimorũ bi
bliopolarũ ꝓmoueas. Ne vel tã eximiꝰ ſapiẽtię fulgor atra poſthac nube deliteſcat. Ne
vel inuicta perpetuo Danici noĩs virtus obliuione inuida obumbret̃. Quo tibi honorẽ
ſummũ: & patriæ gloriam concilies immortalem. Vale. Ex caſtro noſtro Hiortholm.
Decima Maii. Anno duodecimo ſupra Milleſimũ quingenteſimũ.

Chriſtiernus Petri liberaliũ artiũ mgr̃ Metropolitanæ Lundeñ Eccleſię Canonicus
Reuerendo in Chriſto patri dño Lagoni wrne dei gratia Roſkildeñ. Epiſcopo dño
ſuo præſtãtiſſimo cũ omni veneratione ac obſeruãtia Salutẽ.

CVrſitanti mihi ſpõte / peneqꝫ volãti admouit p̃ſtãtia tua Præſul clariſſime nõ
parui momẽti calcaria: dũ ad Saxonis nr̃i hiſtoriã chalcographa arte diuulgã
dã excitare dignata ẽ: ad quã ꝓuinciã nemo (vti arbitror) mortaliũ me fuit
vnq̃ ꝓpẽſior paratiorqꝫ: qppe ꝙ Parrhiſiis agẽs boniſqꝫ lr̃is operã nauãs ꝓprio ĩpẽdio ta
bellariũ bis miſerĩ ꝙ exẽplũ fidele quãtiuis emptũ ad me referret. Qua via cũ nihil ꝓfi=
cerẽ / ĩpe illiꝰ ergo patriã repetii: bibliothecas oẽs viſi & reuolui: nec tñ Saxonẽ blattis /
tineis ſitu / & puluere obſitũ eruere potui: tã obſtinato aĩo eiꝰ poſſeſſores eũ occluſerãt:
vnus oĩm & is religione & doctrina ĩſignis: Sacrę theologiæ doctor / ac ꝓfeſſor eximius
Magr̃ nr̃ Andreas Chriſtierni natiõe Iutus ꝓfeſſione ãt Carmelita: & ꝓuicię Danię or
dinis ĩtemeratę virginis ac Chriſti matris Marię de mõte Carmelo prior digniſſimus
conatꝰ meos miſerãti reſpexit oculo: ꝙ cũ nullo ære redimẽdũ videret exẽplar: potiꝰ ſe
id manibꝰ ſuis trãſcripturũ obtulit q̃ tãtũ totius Danię lumẽ ãpliꝰ deliteſcere ſineret:
habui tñ tãtę dignitatis rõnẽ / nec cõditionẽ accepi: ſꝑãs faciliorẽ alicũde tãdẽ emerſu
rã. Reuerẽdiſſimꝰ ergo in Chriſto pr̃ dñs Birgerus dei gr̃a Archiep̃s Lũdeñ. Suetię pri
mas & ap̃licæ ſedis legatꝰ / mirabili ad Danię gloriã accẽſus amore: exẽplar / pio tandem
reppꝫit cõpẽdio quod ad publicã vtilitatẽ fidei meę trãſcribẽdũ: ĩprimẽdũqꝫ cõmiſit:
Deerat itaqꝫ ſola authoritas tanti opis diuulgandi / quã liberaliſſime mihi imꝑtiuit il=
luſtriſſimꝰ prĩceps nr̃ Chriſtiernꝰ dei ꝓuidẽtia Daniæ / Suetiæ / Noruagiæ / Sclauorum
Gottorũqꝫ rex potẽtiſſimus dux Sleſuiceñ. & Holſatię / Stormariæ ac Ditmerciæ. Co=
mes ĩ Oldenborg & Delmenhorſt: id ſolũ ĩpans vt a docto ꝑitoqꝫ chalcographo excu
deret̃. Norat eteñ ĩdignũ fore / tãtũ virũ ĩeptis / aut minꝰ fidelibꝰ characteribꝰ ĩpſſũ iri.
Pręſertĩ id affirmãtibꝰ cõſultiſſime Reuerẽdiſſimo ĩ Xp̃o pr̃e dño Erico walkendorff
Archiep̃o Nidroſieñ. & ap̃licæ ſedis legato digniſſimo: necnõ Regio Cancellario / viro
nobiliſſimo mgr̃o Auone bille Eccl̃iarũ Lũdeñ. & Vibergeñ. prępoſito. Mãdatis itaqꝫ re
giis ſapiẽtięqꝫ tuę Pręſul digniſſime / adhortatiõibꝰ grauiſſimis obtẽꝑãs Saxonis ĩpri
mẽdi munꝰ cõmiſi excellẽtiſſimo viro Magr̃o Iodoco Badio Aſcẽſio lr̃arũ bonarũ apd̃
Parrhiſios ĩterp̃ti / chalcographoqꝫ ꝑitiſſimo. ꝙ quale nũc vides opꝰ tuo noĩ feliciſſimo
pręſcriptũ emiſit: Regũ oĩm catalogo / & totiꝰ hiſtorię indice lr̃ario illuſtratũ. Qua ꝓpt̃
effeci vt ꝙ ab vnis & iis paucis Danis hactenus legi potuit: ad Italos / Hiſpanos / Gallos /
Germãos: oẽs dẽiqꝫ chriſtiãos facile poſſit ꝑferri. Habe itaqꝫ molimĩa mea cõmẽdata ac
Vale Danię decꝰ p̃ſidiũqꝫ meũ Ex Parrhiſiãorũ. academia clariſſima. xiiii. martii. 1514.

TOERRING-GUTENZELL

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Iodocus Badius Aſcenſius, Lagoni Wrne longe Reuerendo & cum primis docto ſapientiqꝫ Roſkildeñ. eccleſiæ antiſtiti. S.

PRobabili plauſibiliqꝫ coniectura ducor / ꝓſulū clariſſime / vt optimi maximi dei noſtri ꝓui-dētia / arcanoqꝫ fatorū calculo cōtigiſſe rear: inclytā Danicorum regum hiſtoriā a Saxone Grāmatico Sialādo/viro diſertiſſimo/ abhinc annos ſupra trecentos conſcriptā: iis potiſſi-mū diebus in lucē chalcographa arte ꝓdiiſſe/ quibus inuictiſſimo animo, ꝓclaris pro ætate geſtis, & ſpe eximia Chriſtiernus certiſſima Danorū Regis proles / Danica iamiā recturꝰ eſt ſceptra / accepturuſqꝫ regnorum inſignia: Tuqꝫ heros / vt antiqua Hurnorū nobilitate nulli ſecūdus / ita facūda ſapiētia & magnarū rerū prudētia apud Danos facile primus, Roſkildeñ. eccleſię epiſcopalē ſuſceperis gu-bernationem. Siqdē vti ſub Waldemaro rege inuictiſſimo iubente Abſalone itidē Roſ-kildeñ. epō prudentiſſimo/ & duce ac bellatore in Chriſtiani noīs hoſtes incōparabili/ olim edita eſt, ita ſub Chriſtierno illuſtriſſimo Rege/ Waldemarum illū/ & factis & aīs æquāte/tuo eiuſdē diœceſeos epī meritiſſimi fauſtiſſimo auſpicio nūc demū emittitur non ſine melioris doctioriſqꝫ in Dania ſæculi ꝑſagio. Quēadmodū eñ ſub CHRISTI Domini noſtri cūctis mortalibus adorandū natalem, claruerūt Romæ ſumma latinæ linguæ lumina. M. Cicero. M. Varro. Q. Hortenſius & ſexcenti alii: & inclyta cū pacis tū belli culmina. Cn. Pōpeius Magnus. C. Iulius Cæſar. Octauiꝰ Auguſtus Cęſar: aliiqꝫ ꝑterea multi: In Dania vero (quā diuerſam a Dacia puto) Frotho tertiꝰ /belli paciſqꝫ: Iuſtitiæ & militaris diſciplinæ ſplendor cōſpicuus: Ita nūc Chriſtierni regis vel noīe amabilis ſingulari felicitate, tuoqꝫ præſul generoſe ductu & auſpicata dexteritate ꝓpe diē fore cōfidimus/vt Dania nō ſolū armis & impio/qbus ſemp excelluit, liberaqꝫ fuit: ſed & literis cultioribus euadat ꝑſpicua: multoſqꝫ Saxones & Kanutos/viros inquā do ctrina ꝑſtātes educet. Qđ idcirco iam iāqꝫ futurū autumo/ꝙ vt illi quos modo dixi in Parrhiſiorū clari euaſerūt academia: ita nūc quoqꝫ nō pauca in eadē e Dania cōſpici-mus ingenia/quorū bona pars eſt Magiſter Chriſtiernus Petri Lundeñ. eccleſiæ cano-nicus/mihi longa cōſuetudine & amicitia chariſſimus: cuius ꝓcipua cura & ſingulari impēdio hoc opus tuo nomini nūcupatū emittimus: illud lectores ignotos/ne forſitan errent/ꝓmonētes: Saxonis iſtius vocabulū/nō patriū eſſe nomē (in Sialandia eñ quæ pars Daniæ nō in Saxonia fuit ortus) & Grāmatici titulū/ꝓfeſſionis qdē eſſe/ſed neqꝫ leue neqꝫ cōtēptibile/ꝓconiū. Eniuero authore Suetonio, Grāmaticus eſt, q diligēter, acute, ſcienterqꝫ norit aut dicere aut ſcribere. Quo noīe Cornelius nepos appellādos cēſuit poetarū oratorūqꝫ interꝓtes: q tātū authoritatis apud priſcos ꝓripuerūt: vt cē-ſores & iudices eſſent ſcriptorū oīm ſoli: critici ob id vocati: ſic vt nō verſus mō (ita eñ Quintilianꝰ ait) cēſoria quadā virgula notarēt: ſed libros etiā q falſo viderentur inſcripti, tāq̄ ſubdititios e familia ſubmouerēt. Ideoqꝫ ſūmi poetarū īterꝓtes & vrbiū magiſtri: vt Seruius, Donatus, aliiqꝫ nō pauci: grāmatici nūcupatione cōtēti bractea-tis phaleratiſqꝫ plus æquo abſtinuerūt titulis, quocirca iniquo ferēdū eſt aīo tātę ꝓfeſ-ſionis gloriā ad ineptulos primorū elemētorū recidiſſe ꝓceptorculos. Curaui itaqꝫ Sa xonē nō eo fraudādū titulo/quē tāto iudicio ſibi delegiſſe viſus fuerit. Vtcūqꝫ aūt hęc acceperit impiti, ꝑſtātia tua pater doctiſſime: boni cōſulet: noſtrāqꝫ opellā hāc ꝓbabit qđ præſertim exoratum volui. Vale. E chalcographia noſtra apud Parrhiſios ad Idus Martias. M.D.XIIII. Iuxta Romanæ ſupputationē Curiæ.

Saxo. Grāmaticus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Reges Danię qua ſerie regnauerunt.

DAn.i.rex a quo cęteri dicti.Fo.iii.
Humblus Rex.ii.fo. eodem.
Lotherus Rex.iii.fo. eodem.
Skyoldus Rex.iiii.fo. eodem.
Gram ſeu Gramus.rex.v.fo. iiii.&.v.
Swidagerus quẽ ꝙ cum Gramo regnabat
praeteriuimus: rex.vi.fo. v.
Gothormus ſimiliter ꝙ parũ regnauit p̃=
termiſſus rex.vii.f.vi.vbi eſt Hadingꝰ.
Hadingus ſignatus rex.vi. cũ ſit.viii.f.vi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo. xi.
Haldanus.i.rex.x.ſignatus.viii.fo. xv.
Roe rex.xi.ſignatus nonus.fo. xv.
Helgo rex.xii.ſignatus.x.fo. xv.
Roluo rex.xiii.fo. xvi.
Hiartuarus.xiiii.& Hotherus.xv.fo. xxi.
Othinus deus putatꝰ habeť.rex.xvii.f.xxv
Røricus Slyngebon d rex.xviii.fo. xxv.
Hor wendillus rex.xix. Fengo.xx.fo.xxvii.
Amlethus rex.xxi.fo.xxx.Eiꝰ geſta.f.xxvii.
Viglethus rex per tyrãnidẽ.xxii.fo. xxxii.
wermundus rex.xxiii. fo. xxxii.
Vffo q & Olauus primus rex.xxiiii.f.xxxv
Dan ſecundus rex.xxv.fo. xxxvi.
Hugletus rex.xxvi.fo. xxxvi.
Frotho.ii.cognomento fortis rex.fo.eodẽ.
Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.
Fridleuꝰ.i.rex.xxix.ſignatꝰ.xxxix f.xxxvi.
Frotho.iii.rex.xxx.errore ſignatꝰ.xl.f.37.
Hiarnus rex.xxxi.ſignatus.xli.fo. lii.
Fridleuus ſecũdus rex.xxxii.fo. lii.
Frotho.iiii.cognomẽto largꝰ rex.xxxiii.f.lv
Ingellus rex.xxxiiii.fo. lvii.
Olauus primus rex.xxxv.fo. lxiiii.
Frotho quintus rex.xxxvi.fo. eodem.
Haraldus primus rex.xxxvii.fo. eodem.
Haldanus ſecundus rex.xxxviii.fo. lxv.
Vnguinus rex.xxxix.fo. lxvi.in fine.
Syualdus.i.rex.xli.fo. lxvii.
Sygarus rex.xli.fo. eodem.
Syualdus ſecũdus rex.xlii.fo. lxxi.
Principes ex plaebe ꝓ regibus creati.f.lxxi.
Haldanus tertius rex.xliii.fo. lxxi.
Haraldus Hildetan.iii.rex.xliiii.fo. lxxiii.
Ringo rex,xlv.Folio lxxviii.
Hetha regno p̃ficitur.rex.xlvi.fo.lxxviii.
Olo rex.xlvii.fo. lxxviii.
Ormundus rex.xlviii.fo. lxxix.
Syuardus primus rex.xlix.ſo. lxxxii.
Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.
Iarimarus rex.li.fo. lxxxiii.
Broderus rex.lii.fo. lxxxiiii.
Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.
Snio rex.liiii.fo. lxxxiiii.
Biorno rex.lv.fo. lxxxv.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Gormo primus rex.lvii.fo. lxxxv.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Olauus ſecundus rex.lix.fo. lxxxix.
Hemmingus rex.lx.fo. lxxxix.
Syuardus ſecundus rex.fo. eodem.
Regnarus Lodbrog rex.lxii.fo. xc.
Iuarus rex.lxiii.fo. xciiii.
Siuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.
Ericus primus tyrãnꝰ & rex.lxv.fo.xciiii.
kanutus primus rex.lxvi.fo. xcv.
Frotho.vi.rex.lxvii.fo. eodem.
Gormo ſecundus rex.lxviii.fo. eodem.
Haraldus quartus rex.lxix.fo. eodem.
Gormo tertius rex.lxx.fo. eodem
Haraldus quintus rex.lxxi.fo. xcvi.
Sueno primus rex.lxxii.fo. xcix.
kanutus.ii.cogno.durus rex.lxxiii.fo.cii.
kanutus tertius rex.lxxiiii.fo. cvii.
Magnus rex.lxxv.fo. eodem.
Sueno ſecundus rex.lxxvi.fo. cix.
Haraldus ſextus rex.lxxvii.fo. cxiii.
kanutus.iiii.& ſanctꝰ rex.lxxviii.f. cxiiii.
Olauus tertius rex.lxxix.fo. cxviii.
Ericus.ii.dictus bonus rex.lxxx.fo. cxix.
Nicolaus rex.lxxxi.fo. cxxii.
Ericus.iii.Emũdi filiꝰ rex.lxxxii.f.cxxxi.
Haraldus.vii.fit Iutiae rex.lxxxiii.ibidem
Ericus.iiii.Lam dictꝰ rex.lxxxiiii.f.cxxxii.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo. clxxxiiii.
kanutus.v.rex.lxxxv.fo. cxlii.
waldemarus primus rex.lxxxvii.f. cxlvii.
kanutꝰ.vi.rex.lxxxviii.f. clxiii.&. cxciiii.

De his Saxo qua ſerie poſiti ſũt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Tabula Alphabetica.

Rerum & nominũ pręcipue illuſtriũ hiſtoriæ Danicæ index ſerie literaria collectus

Incœptorum ab A.

ABſalonis archiepiſcopi Lũdeñ. & epi Roſkildeñ. viri ĩ toga & armis clariſſimi iuſſu ſcripſit hiſtoriã Danicã Saxo grãmaticus vt atteſtatur in principio p̃fationis ſuæ fo. i.
Abſalonis eiuſdẽ mater & ſoror piũ edide rũt in Waldemarũ facinus fol̃. cxlvi.
Abſalonis lepidũ cauilliũ & creatio ĩ epiſcopũ Roſkildeñ. cxlviii. Eiuſdẽ reſpõſio & viſum cliii. In exercitu loc⁹. clxiii. Cõſilia bona fo. clxix. Fidutia. clxx. Sollertia.
Abſalonis p̱ plębẽ criminatio & (clxxiii per Scorronẽ defenſio. clxxiiii. Animoſũ cõſiliũ: ibidẽ. Calliditas. clxxix.
Abſalõ refugit primatũ Danię clxxxv. Cogit̃ ſuſcipe cũ ep̃atu Roſkildẽſi. clxxxvii.
Abſalon vincit plebẽ pręferẽdo vexillum crucis fo. clxxxix.
Abſalonis laus ab innocẽtia & eloquẽtia. cxc. Eiuſdẽ luct⁹ ĩ morte Waldema. cxciii
Abſtinẽtia & ſobrietas Starcatheri lxi.
Achonis importunitas cxlvii.
Acies oculorũ monſtruoſa. lvi.
Adagium apud Danos fo. clxxv.
Aenigmaticus ſermo & ei⁹ ĩterp̃tatio. xli.
Agnerus procus ſororis Roluonis. xvii.
Agneri cędes fo. xciiii.
Agri culti laus. lx.
Alemanni videantur theutones.
Alfi p̃ſtantia & victoria ĩ viperã &c. lxvii.
Alricus ſueonũ rex bellũ ciet fo. xlviii.
Alrici cędes. xlix.
Aluildę verecũdia fo. lxvii.
Aluilda piraticã exercet & vincit̃ lxviii.
Amicitię ſpecimẽ in milite Magni. cxxxi.
Amlethus futurus rex ſe ſtolidũ ſimulat more Bruti fo. xxvii.
Amlethi ad matrẽ verba. xxviii. calliditas xxix. rex fit. xxi. fo. xxx. & xxxi.
Amlethus Britanniam repetit. xxxi.
Amlethi cędes indigna. xxxii.
Alueri Sueonũ regis mors lxxiiii.
Amoris aditus. xxii. Vis. ciii.
Anachi primi Roſkildeñ. ep̃i mors. cix.
Andreas archiep̃s Lundẽſis laudat̃ per occaſionẽ ĩ p̱logo fo. i. Eius opera literaria ſignant̃ inferius ĩ margine eiuſdẽ folii.
Anduanus rex regias opes nauibus ĩpoſitas demerſit fo. xii.
Animarũ noſtrarũ ĩmortalitas. lxxxvii.
Animaduerſio pręclara. fo. ciii.
Anglorum origo & nomen iii.
Angli quomodo ſint libertatẽ nacti. cviii.
Angli vincunt & vincuntur cx.
Anglorꝫ ſubactio a danis p̃ria fo. xiii. Scd̃a xiiii. Tertia. xv. Quarta xxxiii. Quĩta lii Sexta. lxxiiii. Septima xci. Octaua. xciii. & xciiii. Nona xcvi. Decima ciii.
Angli & anglia videantur in Britanni
Annonę caritas ĩ Dacia. lxxxiiii. & cxviii.
Anſgarii ſancti ĩ Daniã aduentus. xcv.
Antrũ dearum ſeu nympharum fol̃. xxiii.
Anundi exitus liiii.
Aquarũ natura mirabilis ii. bis.
Aquarum vafra diductio xii.
Aquili ſatyri ĩ ſpecu reperti lxxxvii.
Aquilę caſus cviii.
Araneę ſimilitudo ſumitur cxxxix.
Arkon tentatur obſidione cxlvii.
Armillę duę a Frothone expoſitę xlix.
Arngrimi victoria l.
Arnoldi Tyleñ. p̱ritia pręſaga. clxv.
Ars noua ĩ ſeruandis pupillis clxiiii.
Aſcerus fit epiſcopus fo. cxviii. fit primus archiepiſcopus Lundeñ. cxx.
Aſlaci miranda virtus cx.
Aſmundi cędes fo. viii. poſt carmina.
Aſmundus & aſuitus fo. xlix.
Aſmundus cum amico ſepelitur ibidem.
Atila pater Ringi lxvii.
Atiſli auaritia xvi. Simulata munificẽtia paulo poſt. mors xxiii.
Atiſlus Sueticus xxxiii. cęditur ibidẽ.
Aulę regis Britannię ornatus l.
Auo ſagittarius prouocat regem liiii.
Aurifabri cuiuſdã ſuperbã petulãtia lvii.
Aurum rurſus a Frothone expoſitum li.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

BAlderus victor nouos latices aq̄
rum aperuit.fol. xxiii.
Balderus tyrānus.xxiii.Eius ca-
ſus viſio mors & mirum.fo. xxiiii.
Baldes Brynde Danice fons dictus.xxiii.
Barchonis virtus.fo. cxxxvi.
Bedę venerabilis ſcripta.fol. iii.
Bellum noruagicū ſub waldemaro.clxvi.
Bellum ſueticum lxxvi.fit hyeme.cxxxix.
Bellum pręcipuum Sclauicū.fol. cxcv.
Bellatorum genera quatuor.fo. xxxiii.
Bellatores Haraldi.lxxvi.Rūgonis.lxxvii
Benedicti Alemāni ſtoliditas. clxxii.
Bero pirata fo. lxxix.
Beſſus Grami coniugē duxit.fo. iiii.
Blacconis pfidia ī Kanutū & cædes.cxvii.
Blekingia pars Scanię.fo. ii.
Biarconis robur inauditū. xvii.
Biarmia regio miranda. lxxxvi.
Biarmorū rebellio & magica peritia.xcii.
Bibacis hominis calliditas lxxxiiii.
Bicconis cōmentum nouū.fo. lxxxiii.
Biornonis equus canis & ſomnium.fo.lii.
Biorno aſſumitur a fridleuo ſocius. liii.
Biornonis Auoniſq; cōciliatio. liiii.
Biorno rex in prouincia wik.fo. xlix.
Biornus ſeu Biorno rex lv.fo.lxxxv.
Biorni in patrem affectus.fo. xciiii.
Bogø.clxxvii.Bogiſlaui dolus. cxcvii.
Boi othini filii cędes.xxv.tumulus. xxvi.
Britanni regis in iureiurando ſeruādo re
ligio.fol. xxxi.
Botildę reginę patientia clara. cxix.
Britannorum rex fraudulenter cum Fro
thone tertio agit.fo. l.& li.
Britannus rex gallo ſubditus. clix.
Broderus rex.lii. fo.lxxxiiii.
Buchi ſeu Buchus ducit filiam dęmonis.
Bugiſlaui fuga.clxxv. (fo.lxxxvii.
Buriſii captio.fo. clxiiii.
Buſtum & cędes haconis.fo. lxxi.
Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.
CAdauera eqs ſuppoſita fugāt bri
tānos nouos ſtratagemate.xxii.
Cędes mirāda & ſpatioſa.xlviii.
Cęſar Saxonię principē tētat.cxci. Eius &
waldemari coitio. cxcii.In Kanutū.vi.
dolus. cxcv.
Cęſorum in acie numerus. lxxviii.
Calūburgi conſtructio. clxv.
Camini oppugnatio. clxxiii.
Canum mores.xli.Canis Biornonis. lii.
Canū ſpecie nutriti infantes. lxiiii.
Canis pręficitur victis. lxxi.
Canis & accipitris dolores. lxxxiiii.
Cantoris in Kanutum fides. cxxvi.
Caroli regis Suetię ortus. cxxix.
Caroli cędes clxxxviii.
Carolus magnus imperator. lxxxix.
Cauillia Petri & Rauonis. clii.
Cautibus & rupibus olim inſcribebantur
res Danicę ne exciderent memoria. i.
Certamine ſingulari decernebant olim vi
ri fortes qui ducum mos. x.
Cerui iugales. xxii.
Ceruiſię vſu interdictum. lxxxiiii.
Chriſti domini natiuitas. li.
Chriſtiarnus legatus antipapę. clvii.
Cypri iſulę natura ī reſpuēdis cadauerib9
Claſſis mirāda narrat.xlvii. (fo.cxxi.
Claſſis Sueticę inſtructio. lxxvii.
Claſſis danica. ibidem.
Claſſis.cclx.nauium. cxlix.
Claua haldani. lxv.
Clypei mirabilis caſus. xlv.
Colleri & Her wendilli congreſſus.xxvii.
Eius cędes.ibidem.
Collis lapidum. xlix.
Collo pyrata inſignis. x.
Concio vide oratio.
Conditiones fœderis noruagici. clxxii.
Conditiones Bogiſlauo factę. cxcix.
Coniuratio in Kanutum ducem. cxxvi.
Conrardi dictum imperatorium. cxlii.
Continentia gigantum in dacia. lvi.
Coruorum miraculum. cxlvii.
Cozcoa incenditur. clxxxvii.
Craca maga & venefica. xxxix.
Cryſztoam cęditur a Danis. clxxiii.
Cuſo Finnorum Byarmorūq; rex. xxii.

Tabula Alphabetica.

DAlbičſis epatus ceſſauit & trāſla
tus eſt ob epm̄ ebrioſum fo.clx.
Dan ſeu Danꝰ primꝰ: primꝰ quo
ꝙ ĩ Dania regnauit & eā denoĩauit fo.iii
Dan ſecundus rex xxv.fo. xxxvi.
Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.
Daniæ quæ longe alia eſt a Dacia ſitus &
prouincię fol'. ii.
Dania fit vectigalis lxxxii.
Daniā laudat Hēricus fo. clix.
Danorū origo & reges primi fo. iii.
Danicarū fœminarum mores lxviii.
Danorū miſerabilis euentus fo. ix.
Danorū gloria.li. Rebellio. xci.
Dani vīcunt.xcviii. Vaſtāt Sēbriā xcviii.
Danorū captorū virtus fo. eodem
Dani ſubiguntur iugo a rege. xcix.
Danorū ad fidē & mores bonos conuerſio
Danorū ſubmerſio.ciiii. (ci.
Danorū fides in iureiurando cviii.
Danorum cędes per fraudem ibidem.
Danorū militia apud bizantium fol'.cxxi.
Dani reges nunꝗ̄ ĩperio ſubiecti.cxxxviii.
Danorum perſeuerantia fol'. cxlii.
Danici regni diuiſio cxliiii.
Danici equitis virtus clii.
Dani a pyratis oppreſſi fo. clxxi.
Danorū militandi mos & virtus clxxviii.
Daxon capitur fo. xciii.
Dęmon horrendę formę viſus. clxii.
Dęmoniū ſimulacro exire viſum clxix
Dęmonū ſcelerata inſtituta clxx.
Dearū ſeu nympharum antrum. xxiii.
Dei vincuntur a mortali. ibidem
Dei priſci Danorū Othinus & Thor. lv.
Delectus habēdi noua ratio xci.
Dierū Mercurii & Iouis priſca noĩa lv.
Dierū longitudo ſub ſolſtitio.fo. clxvi.
Diſciplina militaris. cv.
Diuitiarū opumq; deteſtatio fo. cxxiii.
Doctum ſe aſſerit alutarius fo. cxxix.
Dombori rugieñ.facundia cliii.
Dornonis curetum regis oratio xi.
Draco ſtupendus a Fridleuo ſuperat̃.liiii.
Ducum priſcorum mos fo. x.
EBbonis mors fo. cxxxv.
Echteri infeſtatio & cędes. lxvi.
Edictū crudele lxxxv.Nouū.xcii
Eduardi regis Anglię cędes ciii.
Eginus & Wilhelmus epiſcopi. cx.
Eydorus flu.interſecat Daniam a Theu-
tonia fo. ii.
Enari ſagittarii virtus ſtupenda fo. cii.
Epiſcopatus in Dania fo. ci.& cv.
Epiſcopi bibacis pœna fo. cix.
Epiſcopi ĩ regem libertas fo. cxi.
Epiſcoporum cōplurium mors. cxxx.
Epiſcopus noruagię primus.fo. cxxxix.
Epi p̃ſtātia ga duci p̃fertur fo. cxcvii.
Epulum ab Henrico datum cliiii.
Epulandi luxus e theutonia ĩ Daniā tranſ
latus.lxi.Rugianorum crapula clxvii.
Eques britānus ad p̃dam hortatur. xiiii.
Equitū duorum temerarius auſus. clxii.
Equitis Saxonici dictū inſigne clxv.
Equini capitis cōmentum magicum. xli.
Eq primū maritię expeditiōi additi cxxxi.
Equus Biornonis p̃ſtantiſſimus fo. lii.
Equus idoli ſuantouiti noĩe.fo. clxvii.
Erici diſerti oratio. xxxviii.
Ericus ferarū voces interp̃tatur xxxix.
Erici ſtratagema & victoria.xl. Aſtus no-
uus ibidē. donū ſimulatum xli.
Erici facetū dictum & ſtratagema fo.xliii.
Ericus ducit ſororē Frothonis tertii xliiii
Ericus diſertus moritur lii.
Ericus fit primus Suetię rex.fo. xlix.
Ericus alter capitur & moritur fo. lxv.
Ericus cognomento verhat. xciii.xciiii.
Ericus primꝰ tyrānꝰ & rex Danorū ĩpius
lxv.fo.xciiii.Eius conuerſio xcv.
Ericꝰ ſecūdꝰ cognomēto bonꝰ rex lxxx.fo.
cxix.Eiuſdē magnitudo fortitudo.facun
dia ibi.Furor ob cātū. Bizātiū appulſus
cxxi.ad danos illic ĩuētos adhortatio:ho
nor ab ĩpatore ſuſceptꝰ.& ſepultura cxxi
Erici tertii modeſtia fol'.cxxviii.oppreſſio
cxxix. Charitas ĩ filiū & effugium.cxxx.
Ericus tertius emundi filius rex.lxxxii.fo.
cxxxi.Eius leges & cędes fo. cxxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Erici filii Haquini facinus fo. cxxxii.
Ericus quartus cognomēto lā rex lxxxiiii. fo.cxxxii. Fit monachus fo. cxxxiii.
Erotema.i.interrogatū cautum fo. xlii.
Eſbernus kialmonis nepos. cxliii.
Eſberni fratris abſalonis virtus.fo. clii.
Eſberni in piratas virtus. clxxi.clxxiii.
Eſkilli epī in regē fides cxxxii.quem tamē templo pepulit. ibidem.
Eſkillus capitur.fo. cxxxiiii.
Eſkilli ſuſpicio falſa. clvi.
Eſkilli equitis celeritas fo. clxiii.
Eſkillus archiepiſcopus fit monach9 Claręuallis.clxxx. Eius perplexitas. clxxxii. abit pontificatu. clxxxiiii.
Eſkilli epiſcopi liberalitas. clxxxv. Correptio a ſacro igni fo. clxxxvi.
Exercitus centuriandi ſeu inſtruendi peritiam a ſene didicit rex. x.
Expeditio in piratas clxxi.
Experimentum mirandum. cxxix.
FAcinus mirabile fo. clx.
Fengo rex.xx.fo.xxvii.ei9 ī fratrē inſidię ibidem.cędes. xxx.
Filii grami qui poſt eum regnarunt fol. v.
Filii.xii.ex Oſura cęſi l.
Fionię quæ prouincia Danię ſitus fo. ii.
Finni īprobitatis arguuntur fo. v.
Finni gens acerrima.l.Infida. cxl.
Finni Regnerū affligunt fo. xcii.
Flandrēſ.pfecti Roberti filiam duxit Kanutus ſanctus cxiiii.
Flandrēſ.filię noīe Ethlę generatio clara ī Dania fo. cxxvii.
Fœderis feriendi apud antiquos ritus.vii
Fœderis barbarici ſpecies. cliii.
Fœminę Danicę & earū mores. lxvii.
Folconis facin9 cruorē ppriū bibētis xxxiii
Fons mirabilis naturæ oīa demoliēs vitio aquæ fumigantis. ii.
Fontes duo miraculoſi cxxvii.
Forma ſimulacri Rugiani. clxvii.
Fortuna duplex in Regnero. xciiii.
Fratrū per vxores diſcordia. lxiiii.
Fratrū hallandicorum ſcelus. lxxxii.
Freſia ſeu Friſia minor.fo. ii.
Friſię prima a Danis ſubactio fo. xiiii.
Friſię minoris quæ ad Daniam ſpectat ſitus & cōmendatio cxxxvii.
Friſii ſubacti tributū pendunt. lxxxix.
Friderici īperatoris fraus.fo. cxxxviii.
Friderici epī apud Sorā ſepulti merſio & miraculū in cadauere eius. clxxxvii.
Fridleui ſecūdi regis xxxii.aſtus fol. lii.
Fridleuus pri.rex.xxix.nō xxxix.fo.xxxvi.
Frigus horrendū in Suetia. cxxxix.
Frigga Othini vxor. viii.
Friga longobardorū dea. lxxxv.
Frøco legatus & eius prodigiū. liii.
Frø quidā pro deo habitus fo. ix.
Frogerus Othini filius. xxxvi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo.xi.Ei9 ſtratagema.xii.prouocatio & cędes fo. xv.
Frotho.ii.cognomēto Starke rex xxvii.fo. xxxvi. Eius & Frogeri certamen ibidē.
Frotho.iii.rex.xx.non.xxx.fo.xxxvii. Eius caſus & oratio.xliii.vxorē repudiat Gøtari filiū petens.xliiii.Rudis adhuc bellicę rei pacis extitit author: proficiſcit tamē ī bellū cū exercitu & apparatu maximo fo.xlv.Ei9 lex.xlvi.& l. Gloria.potentia. regni extēſio(nā triginta regibus ſequētibus īperauit)fo.xlviii.Aurū non ſemel expoſuit furibus fo.l.Eius exitus miſerandus.fo.li.Sepulcrum fo. lii.
Frotho quartus cognomento largus rex. xxxiii.fo.lv.Eius cędes lvii.
Frotho.v.rex.xxxvi.fo. lxiiii.&.lxv.
Frotho.vi.rex lxvii.fol. xcv.
FroWini cędes fol. xxxiii.
Fugę ardor mirandus fo. clxxix.
Furor e cantu muſico conceptus fo. cxx.
GAlli Iuarū pellunt fol. xciiii.
Genera.iiii.bellatorum. xxxiii.
Genius loci fabuloſus fol. cxxxiii.
Geomātia apud Suantouitum fo. clxvii.
Geruthi dęmonis ſedes & opes fo. lxxxv.
Geruthus & Guthmūdus lxxxvi.
Geruthi regia fo. eodem
Geſtiblindus gothorū rex bellū ciet xlviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Tabula Alphabetica.

Gelderus Saxonię rex. xxii.
Geuari cędes. xxv.
Gygantes fuiſſe olim in dania. iii.
Gigantum in Dania ſobrietas.fol.lv.Con
tinentia.fo. lvi.
Gyuthę viduitas ſancta & opera pia. cxi.
Glacies mirabilis duplex. ii.
Glaciem calcandi aſtus. lxviii.
Glacie occiſę copię. clxi.
Gladius Snyrtir mirãdus. xx.
Gladii & armillę vis mira. xxii.
Gladius ſkrep nomine. xxxv.
Gladii duo haldani tertii. lxxiii.
Gloria Frothonis tertii.fo. xlviii.
Gloria danorum.fol. li.
Gormo primꝰ rex.lvii.fol. lxxxv.
Eius mors.fol. lxxxviii.
Gormo ſecũdus rex.lxviii.fol. xcv.
Gormo tertius rex impius.lxx.fo. xcv.
Gøtherus rex noruagię. xxxviii.
Gøtarus rex Noruagię. xliiii.
Gøtari cędes. xlvi.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Eius cędes.fo. lxxxix.
GøtWara Garrula & procax. xxxvii.
Gram ſeu Gramus rex.v.fo. iiii.
Gram regnare incipit.fo. v.moritur au-
tem.fol. vi.
Granduicus terminus danię. iii.
Grep fratres tres lubrici. xxxvii.
Gro virago gyganti deſponſa.fo. iiii.
Eius carmina ibidem.& ſequenti.
Grubbus filiam Fridleuo deſpondet. liiii.
Grũmonis immanitas.fol. lxvi.
Gunnarę fidutia. xliiii.
Gũnarus rex Suetię Drotam opprimit &
ex ea Hildagerũ ſuſcipit fol.lxxi.Drota
autem Brocaro nubit. ibidem.
Gunnildę Aſmũdi cõiugis mors. viii.
GunWara regis ſoror pulchra. xxxvii.
Gurithę propoſitũ.lxxii.Sterilitas. lxxiii.
Guthormꝰ qui poſt gramũ regnauit. v.
Guthſcalcus ſclauicꝰ eximię ĩduſtrię ciiii.
Guthſcalci ſucceſſus. cviii.
Guthrune venefica. lxxxiiii.

HAconis athletæ crudelitas : cæ-
des:& Buſtum.fo. lxxi.
Hadingus ſcribendus rex. viii.
fo.v.&.vi.Eius calliditas.fol.viii.Facinꝰ
necando beluam.fo. ix.
Hadingus nõ Haraldus a fœmina ad infe
ros fert̃.& redit.fol.ix.Moritur. xi.
Hagbarthus pugil. lxviii.
Hagbarthus Sygnes ſtuprator ſuſpendi-
tur.fo. lxix.&.lxx.
Haldani.i.regis.x.ſignati.viii.crudel'.xv.
Haldanꝰ erico ſuccedit ĩ regnũ Suetię. lii.
Haldanus ſecũdus rex.xxxviii.fo.lxv.eius
claua/virtꝰ/excellẽtia ibidẽ.ꝓbitas.lxvi.
E thorilda Aſmundum genuit. ibidem.
Haldanus tertius rex.xliii.fol. lxxi.
Haldani tertii vulnus lxxii.
Haldanus duodecim pugiles cędit. lxxiii.
Haldani tertii mors. lxxiii.
Hallandia pars ſcanię. ii.
Hallãdicorum fratrum ſcelus. lxxxii.
Hama ſaxo fortis.fo. lvi.
HandWanus rex helleſponti. vii.
Hanef cęditur. lvi.
Hano pręficitur fionię.fo. lxxi.&. lxxii.
Haquini alterius rebellio. xcvii. malitia.
fo.xcviii.virtuti cedit. ibidem.
Haquinus Haraldi fil.dux fortis. xcviii.
Haquini cędes. xcvii.
Haquinus nõ aſſentitur cõiuratiõi. cxxvi
Haraldus primus.rex.xxxvii.fol. lxiiii.
Haraldi cędes. lxiiii.
Haraldi ſecundi ortus & genius. lxxiii.
Haraldus ſecũdus cognomento hildetan
rex.xliiii.fo. lxxiii.
Haraldi ſub pace.l.annorum exercitatio.
Haraldus prę ſenio cęcus.lxxvii. (lxxiiii.
Haraldi mors. lxxviii.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Haraldus occupans regiũ nomen fit chri
ſtianus & mox apoſtata. xciii.
Haraldus quartus rex.lxix.fo. xcv.
Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.xcvi
Haraldus.v.rex.lxxi.fo. xcvi.
Haraldus.v.fit Chriſtianus. xcvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Haraldi ſoboles ſeu proles. xcviii.
Haraldi pœnitẽtia ſera. xcix. exiliũ & cędes. ibidem.
Haraldꝰ frater ſancti Olaui ad beſtias dã natus euaſit. cix.
Haraldus ſextus rex. lxxvii. fol. cxiii.
Haraldi inertia. cxiii.
Haraldi ſexti leges. cxiii.
Haraldi vulnera. cxxii. Vitia. cxxiiii.
Haraldus reiicitur. cxxviii.
Haraldus hibernicus. cxxix.
Haraldi defectio. cxxix. euaſio. ibidem.
Haraldus fit rex Iutię. lxxxiii. fo. cxxxi. moritur. ibidem. eius celeritas ibidem
Haraldi filii necantur. cxxxi.
Haraldus ſeditionis princeps fugit & dãnatur. fo. cxciiii.
Harthbenus & eiꝰ lõgitudo & furioſitas. (lxvi.
Hartuicus Bremeñ. epſ. cxlii.
Hęreditatis ius fœminis datum. c.
Helga ab aurifabro petita. lvii.
Helgę conſiliũ impium. lx.
Helgo rex. xii. ſignatus. x. fo. xv.
Helgo rex halogię. xxii.
Helgo noruagienſium rex. lviii.
Hellę quẽ galli iuuabãt ſęuitia. xciii.
Hellę ſupplicium. xciiii.
Hemmingus rex. lx. fo. lxxxix.
Hemmingi periculũ & virtus. clxxxvii.
Henricꝰ impator duxit gunnildã Kanuti duri filiam. ciiii.
Henricus ſcoteler. cxxiiii.
Henrici perfidia. cxxvi.
Hẽrici a Bauaria reuerſi inſolẽtia. clxxix. & clxxx.
Herothꝰ rex Sueonũ ãgues filię affert. xc.
Hetha dux. lxxvi.
Hetha p̃ficit̃ rex. xlvi. fo. lxxviii.
Hialto procerũ optimꝰ. xvii.
Hiarno ob carmen fit rex. xxxi. fo. lii.
Hiarno regno cedere cogitur. liii.
Hiarnonis fraus. dolus & exitus. liii.
Hiartuarus rex. xiiii. cęſus. xxi.
Hiarthwarus iuuenis. xvii.
Hibernorũ ſubactio fo. li. lii. lvi. xcvi.
Hedigiſleuus procus. lxviii.
Hedigiſleuus ſauciis natibꝰ fugit. lxix.
Hiſtorię peritia q̃ ſit vtilis. clxxii.
Hithnius rex noruagicę partis xlviii.
Homerus ripeñ. cxciii.
Hor wendilius rex. xix. fo. xxvii.
Hothbrodus Suetię rex. xvi.
Hotherus rex. xv. & eius pueritia & induſtria. fo. xxi.
Hotherus nymphas adit. xxii.
Hotheri cum diis pugna. xxiii.
Hotherus rex. xv. regnare incipit. xxiii.
Høtingi meminit. fo. xx.
Høthinꝰ & Høginꝰ ſe mutuo cędũt. xlviii
Hugletus rex. xxvi. fol. xxxvi.
Hugletus hibernię rex. fo. lvi. cędit̃. ibidẽ.
Humblus rex ſecundus. fol. iii.
Hunnorum rex. xxxvii.
Hun rex hunorum. fo. xlvii. et xlviii.
Hunorum fames fœda. xlviii.
Hundingus p̃ficitur regno danię. x.
Hundingi regis Suetię mors. xi.
Hundingus p̃ficitur Sialandię. lxxi.
Hurnẽſium nobilitas antiqua e qua Lago Roſkildeñ. epſ ortus. clxxviii.
HArmericus rex. li. fol. lxxxiii. eius arx ibidem.
Harmericus captꝰ ruſticat̃. lxxxii. eius ſucceſſus. ibidem.
Ignes admirabiles. ii.
Incendiorum vis. clxxxvi. & clxxxvii.
Ingellus rex. xxxiiii. fo. lvii.
Ingellꝰ carpit̃ a ſtarcathero. lxii. mutat mores. lxiii.
Iugonis fatũ. cxxii.
Ingeldi mors. lxxiiii. Ingo. clx.
Ingratitudinis deteſtatio. cxc.
Inſomniũ viſum thirę. xcv.
Iſlandia regio & eius ſitus. ii.
Iuari pueri ſeptẽnis virtus xc.
Iuarus rex. lxiii. fo. xciiii.
Iuarus pellitur a gallis. xciii.
Iuari aſtus in petendo aruo. equino quantum poſſet circũdare tergo. xciiii.
Iulii cæſaris liberalitas. lii.
Iuriſiurandi ſeruandi ſtudiũ danis. cviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Tabula Alphabetica.

Iutię quæ pars eſt Danię deſcriptio. ii.
Iutorum ſtrages. cx.
Iuteñ. in Abſaloně querelę. clxxiiii.
Iuuenis ignoti facinus nobile. clxviii.
KAnuti ſancti cõmendatio. folio. i.
Kanutus primꝰ rex. lxvi. fol. xcv.
Eius cędes. fo. xcvi.
Kanutus ſecũdus cognomento durus rex lxxiii. fol. cii. Sex obtinuit tandem regna fol. ciiii. Eius familia. fo. cv. Lex militaris ibidem. Legis per ipſum tranſgreſſio. & pœna quã dedit. fo. cvi. Eius apud Rhotomagum in Neuſtria ſeu normãnia ſepultura & pręconia. fo. cvii.
Kanutus tertius rex. lxxiiii. fo. cvii.
Kanuti quarti Suenonis regis filii indoles folio. cxii. Geſta. fo. cxii. Suſceptio regni: erat eñ rex. lxxviii. fol. cxiiii. Duxit filiã Roberi comitis Flandreñ. ibidem.
Kanuti ſancti pietas & paſſio. fo. cxvii.
Eiuſdem miracula: ibidem conſequẽter.
Kanuti ducis / qui itidẽ ſanctꝰ eſt vulnera fo. cxxii. Sentẽtia & ſubtile reſpõſum. fo. cxxv. Inſidię quę ipſi intẽtant. fo. eodem.
Purgatio modeſta ab obiectis Nicolai regis fo. cxxv. Cõiuratio facta in eũ. cxxvi.
Kanuti ducis ſancti integra ſimplicitas & vera religio. fo. cxxvi. Paſſio ſeu cędes indigna. cxxvii. Filius q illi natꝰ eſt. cxxvii.
Miracula poſt cędẽ. cxxvii. Aſcriptio catalogo ſanctorũ. clxxi. cõſecratio. clxxii.
Kanutus quintus fit rex. lxxxvi. fol. cxlii.
Proficiſcitur ad imperatorẽ dolo illectꝰ. cxxxviii. Eius mors. cxlv.
Kanutus. vi. naſcit. fo. clx. fit rex. lxxxviii. fo. clxiii. Eius geſta & regnũ. fo. cxciiii.
Eiuſdem moderatio. fo. cxcv.
Kanuti proditoris carcer. fo. clxxxviii.
Karentina vrbs. fo. clxx.
Kazimarus opum oſtentator futilis. folio. clxxiiii.
LAcus cuiuſdã pfunditas. clxxiii.
Lamię vincuntur. lxxxvii.
Latgerthę mira fortitudo. xc.
Lathgerthę facinus. xci.
Laurẽtii vigiliã Dani ieiunio ſingulari celebrare promittunt. fo. cxxiii.
Lectis prandebant priſci. fo. xv.
Leges Erici. fol. cxxxii.
Leges mirabiles Frothonis tertii. prima. fo. xlvi. Secunda fo. xlvii. Tertia fo. l. Vltima fo. li.
Lex Finnorum & Biarmorum. fo. l.
Lex militaris Kanuti duri. cv. & eius trãſgreſſio per ipm regem ac pœna. fo. cvi.
Leges Haraldi ſexti. fo. cxiii.
Lethra olim ſedes regalis. fo. xvii.
Libidinis caninę ſpecies per dęmonũ illuſiones apud Rugianos. clxx. in fine.
Limicus ſinus vulgo Lymfiord. fol. ii.
Literę adulterinę fo. clvii.
Lodouici imperatoris pietas. fo. xciii.
Longobardorũ origo & nomen. lxxxv.
Lotherus rex. III. & eius tyrannis fo. iii.
Luctę noua ſpecies. xlii.
Ludificatio magica. fol. l.
Lundeñ. eccleſię primatus. fo. cxxi.
Lundeñ. primatus. cxxxix.
Lundeñ. factiones. fo. cxciiii.
Lundonię ſeu Lundini ciuitatis in Anglia clariſſimę expugnatio. fol. xv.
Lupus cum fure viuus ſuſpendebatur ſub Frothone tertio. fo. l.
Luxus epulandi e theutonia traductus in Daniam. fol. lxi.
MAchinamẽta bellica. fo. cxxix.
Magicę artis illuſiones fo. vi.
Magica factũ caput equinũ. xli.
Magica vis rurſum. fo. lxv.
Mallei quos Iouiales vocant fol. cxxv.
Magnus theutonicorũ auctor. fo. ciiii.
Magnus rex lxxv. fo. cvii.
Magnus ſancti Olaui filius rex noruagiæ fo. cvii. Eius mors cviii.
Magni fuga. fo. cxxii.
Magni religio. fo. cxxv.
Magni perfidia. cxxvi. Inſolentia. cxxvii.
Magni dãnatio cxxvii. exilium. cxxviii.
Magni ſaxonici fides. fo. cxxx.
Magni ſaxonici virtus cxxx. cędes ibidem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Magni norici in vxorem crudelitas. cxxx. qui capitur. cxxxi. Fit monachus. cxxxii. Moritur. cxliii.
Magno alteri datur venia. cxlvii.
Magni in regẽ cõſpiratio & ĩſidiæ. clxxxi. Aſtutia. clxxxiii. Accuſatio & purgatio ibidẽ. cõiurationis defectio. clxxxiiii.
Magni nũtius. clxxxvi. Captio ibidem.
Margareta regina. cxxii. Eiuſdem exhortatio. fol. cxxv.
Maris danici reflexus. ii.
Mathematici triplices. fo. v.
Mendacii deteſtatio. xxxiiii.
Mendicans proci partes agit. lxxxiiii.
Mira & vix credenda narrat. xlvii.
Miraculũ manium Balderi. xxiiii.
Miracula ĩcredibilia apd̄ geruthũ. lxxxvii
Miraculũ in ferrum candens. ci.
Miracula ꝑ p̄dicatores minꝰ ſanctos. clxxi
Miraculũ in cadauere ep̄i. clxxxvii.
Miranda tria cõſpiciũtur lxxxviii.
Miroci in nauali p̄lio virtus. clxxx.
Mithothyn ſe deũ eſſe mentitus. viii.
Monachi in Daciã aduecti a ſuenone. cvii.
Monachi cuiuſdã imprudẽtia. clvi.
Monſtroſi duo ſenes viſi. ix.
Mons hegle vt æthna ardens. ii.
Mulierũ danicarũ in regẽ indulgẽtia. c.
Murium & ſoricũ omen. clxxxviii.
Muſices inſolens laudator fo. cxx. eiuſdem vis ſtupenda in plectro. ibidem.
NAnnę ſpecies miranda. xxii.
Naſus cõcubinę abſcidit̃ xvii.
Nauiũ Ringonis numerꝰ. lxxvii
Nicolaus rex. lxxxi. fol. cxxii.
Nicolaus kanutũ criminatur. cxxv.
Nicolai regis cędes. cxxx.
Nicolaus legatus ap̄l'icus. cxxxix.
Nicolai Razi ſcelus. clvii.
Nicolai Sialandeñ. ſtrenuitas. clxiii.
Nicolai Bouis verba futilia. clxvi.
Nicolai filii Sticonis cędes. clxxii.
Nymphę recipiunt hotherũ. xxii.
Noctes clarę in ſolſtitio ęſtiuali. clxvi.
Normãni victi a danis. xxxix.
Normãnię pręfecti filia nubit kanuto. ciii
Noruagia quæ & Noruegia & vulgo norwegia vocat̃ deſcribitur. fo. ii.
Noruagicorũ regum origo. lxvi.
Noruagia vaſtiſſima orbis pars xlix.
Noruagicę gentis ſuggillatio. ci.
Noruagię ſubactio. xciii. cii.
Noruagicus epiſcopus primus. cxxxix.
Nucleti cædes. cliiii.
Nuntiorũ accelerandorũ nouũ cõpendiũ ſeu inuentum. xlvi.
OBſeſſio dura. fo. cxxxviii.
Oculi ferrũ hebetãtes. lvi.
Olaui filii Fridleui educatio. liiii
Olauus a parcis fata ſortit̃. liiii. fit parcus (fo. lv.
Olauus pri. rex. xxxv. fo. lxiiii.
Olauus Throndorũ rex. lxxiiii.
Olauus wermorum rex. lxxv.
Olauus ſecũdus rex. lix. fol. lxxxix.
Olaui ſup̄ſtitio. fo. ci. dolus in ſyrithã. ibidem. ſubmerſio. fol. cii.
Olauꝰ ſctũs & eiꝰ geſta. ciii. ac cędes. ciiii.
Olaui ambitio & infidelitas. cxv. Ablegatio in flandriam. cxvi.
Olauus tertius rex. lxxix. fo. cxviii.
Olauus cõtemnitur. cxviii. Morit̃. cxix.
Olauus Haraldi filius. cxxxii.
Olauo interdicitur ſacris fo. cxxxiii.
Olimarus rex orientalium. xlvi.
Ollerus in Suetiã aufugit & cędit̃. xxv.
Olonis vegetii origo. lxxiiii. Gladiꝰ. lxxv.
Olo. lxx. maritimos reges extinxit. lxxvi.
Olonem ſeptem reges ſecuti. lxxvii.
Olo rex. xlvii. occupat regnũ. fo. lxxviii.
Oloni parant̃ inſidię a. xii. ducibꝰ. lxxviii.
Olonis acies oculorũ & cędes. lxxix.
Omundus rex. xlviii. fo. lxxix.
Oppidum terribile. lxxxvi.
Or̄o ſeu concio Dornonis curetũ regis. xi. Torkilli. xiiii. Amlethi. xxx. weſtmari. fo. xxxvii. Erici diſerti. xxxviii. Frothonis tertii. xliii. Ronis & olonis. lxxvii. Regneri. lxxxix. Haraldi. cxiiii. Suenonis. cxliiii. waldemari. cl. Priſzlaui. fol. cliiii. Dombori. cliii. clv. Maſconis. clvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Tabula Alphabetica.

Origo Danorum et reges primi. folio.iii.
Origo Anglorum. ibidem.
Oſtmarus præficitur Scaniæ. lxxi.
Oſuræ filii duodecim cæduntur. l.
Othar⁹ procat̃ Syrithã pudiciſſimã.lxvii
Othari virtus. lxvii.
Othincari pietas. cii.
Othinus quem pro deo ſtulta coluit gen=
tilitas apparuit primũ. folio.vii.
Othini vt deus putetur aſtutia. vii.
Othini vxor et noua ars. viii.
Othinus rex.xvii. habitus. folio. xxv.
Othini expulſio.xxv.Reditio. ibidẽ.
Eius q ſe Othinũ ſimulauit exitus.ibidẽ
Othini filius nomine Frogerus. xxxvi.
Othinus an Mercurius fuerit. lv.
Othinus opem fert. lxxxiiii.
Otho Imperator ſeu Cæſar. xcvii.
Oznenſium metus. cxcviii.
PAcis cõditiões cũ Rugianis.clxix
Palliatio facti. xxxiiii
Parcę tres olauo oblatę & viſę.liiii
Patientiæ in Roluone commendatio.xvi.
Patiẽtiæ exẽplũ in Syritha mirãdũ. lxvii.
Pediſſequæ pietas. xvi.
Petra mirabiliter inſcripta. ii.
Petrus Roſkildenſis epiſcopus. cxxviii.
Petri Eliui virtus et fatum. clxii.
Petulantia obſcœna aulicorum. xxxvii.
Pipinus rex Francorum. lxxxix.
Pyratæ Danos vincunt. clxxi.
Plæbis Danicæ furor. clxxxix.
Plogi facinus.cxxxii.Ei parcitur.cxxxviii.
Pœnarum locus vulgo exiſtimatus. ii.
Pomeranorum virtus. clxviii.
Poppo rem Chriſtianam iuuat. ci
Poreuitus et Porenutus. clxx.
Prãdendi in lectis priſcorum modus. xv.
Prædæ mira cupiditas in Danis. cxcviii.
Præſtigia diuerſa.folio. vi.et.lxv.
Principes loco regũ creant̃ ex plæbe. lxxi.
Priſzlaui in fidẽ contra patrẽ pietas.cliiii.
Oratio prudens. ibidem.
Prodigium. xcvi.xcvii.
Proditoris merces. cxliii.
Pugnandi apud priſcos mos. xvii.
Pugna acris. lxviii.&. cxlvii.
Pulmenti e ſerpentibus vis. xxxix.
Purgatorius locus vulgo creditus. ii.
RAdulphi equitis ſtrenuitas. cxli.
Raſno occiditur. xxxix.
Reges Danię qualiter olim elige
bantur. fol.iii.
Reges.clxx.vincuntur a Dano. xlviii.
Regis Suenonis pnĩa et recõciliatio. cxii.
Regnaldus Normanniæ rex. lxxi.
Regnerus Suetiæ regnum occupat. xiii.
Regnerus Lodbrog rex.lxii.fol. xc.
Regneri robur in angues. xc.
Regneri victoria:amores: & lex. xci.
Regnerus Romanorum victor affligitur
a Finnis populis agreſtibus. xcii.
Regneri ſucceſſus.xciii. Mors.xciiii.
Reſonis cædes. lxxxix.
Reliquiæ ſanctorum ab Erico ſecundo in
Daniam deportatæ. cxxi.
Reto primipilus Frowini. xxxiii.
Richardi fuga. cvii.
Rindæ puellæ obſtinata pudicitia. xxiiii.
Ringo vir Sialãdicus olim nobilis. v.
Ringo rex.xlv.folio. lxxviii.
Ringo Normanniæ præfectus. lxxix.
Ringonis et Syuardi ſecundi cædes. xc.
Ringo imperium affectat. lxxxix
Roe rex moritur. xvi.
Rollerus frater Erici diſerti. xxxix
Rollerus Reginam repudiatã ducit. xliiii
Rollerus rex Noruagiæ. xlvi.
Rolpho genitus ex vrſo. xv.
Roluo rex.xiii. Cognomento Krage.xvi.
Eius patientia. ibidem.
Røricus et Haterus Iutię præfecti.fo.lxxi
Roluonis mira liberalitas. fo.xvi.
Roſkildia conditur a Roe. xv.
Roſkildia prius Appelſtade dicta. lxxi.
Roſkildia capitur improuiſa. cxxxv
Roſkildenſis piratica. cxxxvii.
Roſtarus ſibi animas dicari petit.fol. xci.
Roſtockenſis ſtatua peruſta. fo.clv.
Rotho pirata. lxxii.

Tabula Alphabetica.

Rugianorum ſimulacrũ. cxxxi.clxx.defe=
ctio.clxvi.expugnatio.plena. clxxi.
Rupibus inſcriptæ res Danicæ. i.et fol.ii.
Ruſilam viraginẽ vicit Fridleuus. xxxvi.
Ruſilæ ſeu Ruſlæ exitus.fo. lxxix.
Ruthenorum periculũ et ſubactio.xii. Cõ
tra Danos nauigia et ſtrages. xlvii.
SAcerdotum honoratio. fo.cxiiii.
Sacrificia impia ex hoĩbus. xxiii.
Sagittarii cuiuſdã virtꝰ mira.cii
Sanguine redundat mare.liii.Prodigium
Satyrus quidam vincitur. xxii.
Satyri aquili in ſpecu reperti. lxxxvii.
Saxo grammaticus ſe Italos imitari et ve=
ritatem amplecti in hoc opere profite=
tur.folio. i.
Saxones vltro fugiunt. cxliii.
Saxum admirabile. fol. iii.
Saxones victi.vide Theutones.
Scania pars Daniæ piſcoſa. ii.
Scanienſiũ fuga.cx. ſeditio.cxc.cxciiii
Scati et Hialli violentia. lxxv.
Scythæ victi.xcii. Scytale Dañ. clxxxvi.
Sclauorum ſubactio vide Theutonũ.irri=
ſio et cupiditas.cxli. Naufragium.cxlvi.
Sclauorum fides mutabilis.clxi. ſubactio
et metꝰ turpis.cxvi.deditio ſũma. cxcix.
Sclauię diuiſio.clxii.libertatꝗ amiſſio.cxcii
Scotiæ et Britãniæ ſubactio a Danis. xiiii
xci.et.xciii. Vide Anglorum.
Scotti a Scotto Dano vocati. xiiii.
Scottus maritus Vluildæ. xv.
Scriptorum in Dania inopia. xxxv
Sculdæ mulieris facinus. xvii.
Scuti Amlethi pictura miranda. xxxi.
Senex quidam Othinus putatus, inſtrue=
re exercitum docet Hadingum.folio. x.
Senex fatidicus aciem inſtruit. lxxiiii.
Senum duorum diſpar ſtudium. lxix.
Sententiæ ſingulares Erici. xlii.
Serpentes Sclauorum. clxiiii.
Serui cuiuſdam mira fides. cix.
Sialandia Daniæ pars:et ſitus eius.fol. ii.
Sialandiam eſſe locum electionis. cxxxiiii
Syfridus dux Iutorum. x.
Sifridus Thyringus. cxcii
Sygarus rex.xli.fol. lxvii.lxxi.
Signe ſe ſuſpendit cũ pediſſequis. lxx.
Simulacrũ Rugianorũ dictũ Suantoui=
tus.cxxxi.clxvii.cõburitur.clxviii. Ru=
gięuitus. clxx.
Simulacrũ Arconeñ. cxlix
Syrithã pudiciſſimã ꝑcaẗ Otharus.lxvii.
Syrithæ periculum.ci. Kanutũ parit.cii.
Syualdus nouis rebus ſtudẽs occidiẗ.lxvi.
Syualdus primus rex.xl.fo. lxvii.
Syualdus ſecũdus rex.xlii.fo. lxxi.
Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.
Syuardus Scottorũ rex.fo. lxvii.
Syuardus primus rex.xlix.fo. lxxxii
Syuardus ſecũdus rex.lxi.fo. lxxxix.
Syuardi vulnus.xc. Præſagium. xci.
Syuardi in patrem affectio. xciiii.
Syuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.
Syuardi tumulus. xciiii.
Siuardi Noruagici fortitudo.clx. confeſ=
ſio.ibidem.exitus.ibidem.
Skyalmo cãdidus capiẗ.cx. cõcionaẗ. cxx.
Skyoldus rex.iiii.fol. iii.
Skricfinni populi mirandi. iii.
Oleſauci deſtructio. cxliii.
Snio rex.liiii.fol. lxxxiiii.
Snyrtir gladius mirabilis. xx.
Sobrietas gygantum in Dacia. lv.
Solis expers regio vbi ĩopia ignis. lxxxvii.
Somniũ Suenonis Roſkildeñ. cxiiii.
Somnium ſatellitis. cxxxii.
Sortium vſus apud Rugianos. clxvii.
Spectacula apđ Geruthũ ĩaudita. lxxxvii.
Speculatio callida. cxcvii.
Starcatheri pugilis ĩſignis ortus.lv.necat
Wicarũ.ibidẽ.vulneraẗ.lvi.eiꝰ alũna.lvii
Starchaterꝰ.ix.frẽs athletas necat.lix.Eiꝰ
forma ſaxo ĩpſſa.lix. Magnaĩtas.lx.dictũ
facetũ.lx.abſtinẽtia et ſobrietas.lxi.cõſtã
tia.lxi.carmẽ.lxii.lxiii.et.lxiiii.fuga.67.
Starcatheri reatus.lxxvii.Pnĩa.fol. lxxix.
Starcatheri exitus. lxxix.lxxxi.
Strages miranda. xlix.
Stratagema.i.militarꝭ aſtutia Hadĩgi.vii
Trannonis. xii. Rørici. xxvi. Amle=
thi.xxxii. Fridleui.xxxvi. Erici.xl.xliiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Tabula Alphabetica.

Stratagema rurſum.fol. lxviii.xcii.xcviii. cxxxiiii.clxxiii.clxxix.et.cxcviii.
Studia priſcorum. lxv.
Sturbiorni cædes. xcvii.
Suanuitæ puellæ indoles. xii.
Suantouitus.i.ſanctus Vitus. clxvii.
Suauildæ ſpecies et cædes. lxxxiiii.
Sueno.i.rex.lxxii.fo.xcix. Eiꝰ impietas et captiões.xcix.et.c.Miſeria et cõuerſio ad pietatē.c.ꝑplexitas.ci.exitꝰ bonꝰ.cii.cvii
Suenonis ſecundi ortus.ciiii. Eius regnū: et filii nothi ibidem. Mors.cxiii.
Sueno epūs illiteratus lrās didicit factus regi charus et ſeuerus.fo. cxi.cxiii.
Sueno regni affectator moritur. cxxi.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo.cxxxiiii. In ſuꝑbiā lapſus æmulat luxū Theutonicorū. fuerat eñ prius de familia Cōradi impatoris.fo.cxxxviii. Eius auaritia.ibidem.
Suenonis tertii ſucceſſus.cxl. Inſidię ī Waldemarum.cxli.In Kanutum.cxlv.Mors. cxlvii.Idoli ꝑ poculum veneratio.clxvii.
Suenonis epi tēpla:et mors Rhodi. cxviii.
Suenonū ī Danos dolꝰ.x.calliditas.cxxxix
Suerco imponitur Suetiæ rex. cxxix.
Suerco filiā cū regno deſpōdet Kanuto.v. fol.cxl. Cæditur.folio. cxliii.
Suertingi facinus turpe. lvi.
Suerus quidam ſe regis filiū mētit. clxxx.
Suetia pars Daniæ.fol. ii.et.iii.
Sueticum bellum. lxxvi.
Suetiæ ſubactio prima.fo.vii. Secunda.x. Tertia.xvii. Quarta licet ſcribat quīta. lxv.Quinta licet ſcribatur ſexta. lxxxiii Sexta.lxxxix.Septima.xci.
Suetica chriſtianitas. ci.
Sueticæ gentis praui mores. cxxxvi.
Sueno vir loquax capitur. cxxxv.
Sunonis integritas. cxlii.
Superſtitio priſca. cxxv.cliii.
Supſtitio Rugianorum miranda. clxvii.
Supplicium dirum. xciii.
SWibdagerus rex opprimitur. vii.
Sutoris Theutonici aſtus. cxxix.
Suſa amnis. lxx.
SWibdagerus rex.vi.folio. v.
TAnna gigas Bizātinꝰ occidit.lvi
Tempeſtas ſæua. cxlix.
Tergor[egni iſtar aruū petit.94.
Thetleui vecordia. cxlvii.
Theutonum pietas et iuſtitia. iiii.
Theutonū ſeu Alemānoꝝ/Saxonū et Slauorū ſubactio a Danis.pria.fo.iiii. Secunda.xiiii.Tertia.xv.Quarta.xxxv.Quinta q̄ ē Sclauorū.fo.xlvi. Sexta.lv.Saxonū lvi.Sclauoꝝ q̄.vii.fo.lxxiiii.Octaua.lxxix Nona et decia ſubactio Sclauoꝝ. lxxxiii. Vndecia ibidē. Duodecia q̄ eſt Saxonū. lxxxviii.Decima tertia q̄ Saxonū.lxxxix. Deciaquarta.xci. Decia quīta q̄ eſt Sclauorū.xcvi.Deciaſexta eorundē.cii.Decia ſep.cviii.Deciano.cxxx. Vigeſima.cxxiiii Vigeſimaprima.clxiii. Vigeſimaſecūda Sclauoꝝ.clxxxvii. Vigeſimaquarta. q̄ ꝑcipua.fol. cxcvii.et.cxcix.
Theutonum ſupplicium. cxxix.
Thira virago fidelis. xcv.xcviii.
Thyræ munimentum DāneWirck.xcvii.
Theſauri regii ſubmerſio. cxxiii.
Thoræ facinus in vlciſcendo ſtupro. xv.
Thorildæ in priuignos ſæuitia. xii.
Thor pro deo habitus. xiii.lv.
Thoris dei fabuloſa vltio. lxxxvi.
Thorkillꝰ dux itineris ad Geruthū.lxxxv
Thorkilli propoſitiones.lxxxvii.Dicta lepida eiuſdem.fo. lxxxviii
Thorkillus fit chriſtianus. lxxxviii
Throndus et Ruſla. lxxix.
Tylenſis populi induſtria in rebus cognoſcendis:et ſterilitate ſoli ſuperanda.fo.i.
Tymmonis anteſignani virtus. cii.
Toko ſagittarius optimus.xcviii.Eius libertas in reſpondendo. xcix
Tokonis in dicendo fœlicitas. cxl.
Tonitrui vis et eius coniectura. cxcix.
Toſto vir facinoroſus in Iutia. x.
Tranno Rutenorum rex. xii.
Tributum a Saxonibus pendēdū. lxxxviii
Tumultus et cædes plæbis. cxci.
Tunica ferrea. xxxvi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

In Saxonem Tabula Alphabetica.

VAframentum pium.fo. cxlv.
Waldemarꝰ q et valdemarꝰ & vol demarꝰ ſcribit adhuc tyro. 135.
Waldemarus ſancti Kanuti ducis filius. cxxxvi. Eius erratum. cxxxviii.
Waldemari et Kanuti ratio. cxl.
Waldemari querela. cxli.
Waldemari reſponſio. cxliiii.
Waldemari effugiū.cxlv.conatus ibidem. periculum in nauigando. cxlvi.
Waldemarus primꝰ rex.lxxxvii.fo. cxlvii.
Waldemari prudētia. cxlvii.
Waldemari oratio ad amicos. cl.
Waldemari lapſus. clii.
Waldemari in Eſkillum verba. clvi.
Waldemarus Cæſarem adit. clviii. Aeſtimatur plurimi a Theu.fol. clix
Waldemari iuſtitia. clix.
Waldemarus capit regiū nomen. clxi.
Waldemari regꝫ modeſtia.clxxix.&.clxxx.
Waldemari cum imperatore coitio. cxcii.
Waldema.legata ī morte& cōmēdatio. 193
Waløgoſtū deſertum capitur. clxii.
Waløgoſtum obſidetur rurſum. cxcvii
Wandali.S.Kanutū pſequuntur.fol. cxvi.
Wandalorum incurſationes. cxli.
Waſche athleta ſuperatur. lvi.
Vaticinium de theſauro. xi.
Vaticinium mulierculæ. xci.
Vatiſzlaui pietas. clxxv.
Vbbo Daniā occupat. xiiii.
Vbbo Freſicus. lxxiiii.
Vbbo naſcit.xcii. regnū affectat et plurimos fundit.ibidem.Moritur. xciii.
Vbbonis alterius mors. lxxviii.
Vbbonis victus. xxvi.
Veh patriæ cuius rex puer. xxxviii.
Veneficę in Frothonē tertiū fraus. li.
Veneficorum vires. lxvi.
Venti vehementia. cxciiii.
Verindia regio petroſa. ii.
Wermundus rex.xxiii.fo. xxxii.
Wermundi liberalitas. xxxiii.
Verſutia impia. cxxvi.
Veſpaſii regis cædes. xii.
Veſtis impenetrabilis.Folio. xv.
Vffo Aſmundi filius fugit. fo. viii.
Vffo futurus rex.xxiiii.naſcitur. xxxii.
Vffonis indoles. xxxiiii. qui ex muto fit vocalis. xxxv. Robur. ibidem.
Vffo qui & Olauus.i.rex.xxxiiii. fo.xxxv.
Vgarthilocꝰ deꝰ oli hitꝰ.lxxxvii.lxxxviii.
Wiberga mœnibus ſepitur. cxxxvi.
Vicus captus. clxxix.
Vggerus vates mirandus. xlviii.
Wiggonis de Roluone ſcomma. xvii.
Wiggonis facinus. xxi.
Vigletus rex aut tyrannus.xxii.fo. xxxii.
Vigleti mors. xxxii.
Wilhelmi epī ppheticꝰ ſpūs & mors.cxiii.
Wilhelmi reliquiæ odoriferæ.cxv.Eius ſepulcri violati vindicta. ibidem.
Vincula ignominioſa apud Danos. cxvi.
Viſio Magni regis. cviii.
Wiſinnus cæditur. lvi.
Withſerci virtus & magnanimitas. xciii.
Viti ſancti ſtatua. clxviii.
Vluilde in patrē fraus.xi. Eiuſdem exhortatio in maritum. xi.
Vittho Freſorum pirata carpitur. xiiii.
Vluidæ conſilium peſſimū. xiiii.
Vluonis ortus ex vrſo.ciii. inſolentia. cv.
Vluonis ſupplicium. cxlvii.
Vnguinus rex.xxxix. fo. lxvi.in fine.
Vnno Bremeñ.epūs. ci.
Voldemari ſeu Waldemari laus. folio. i.
Voluptas & ſuperbia carpuntur. lxiiii.
Voto ſe aſtringēdi mos priſcorū. xvii.
Vpſale ſedes epālis in Suetia. vii.
Vrbium fortuitum incendium. clxxxvi.
Vrnica cōcio Haraldū regē Iutię creat.131
Wrneñ.nobilitas antiqua. clxxviii.
Vrſꝰ amator puellę & gēitor vluonis.ciii
Vrſa Rolphonē genuit.xv. Eius aſtꝰ.xvi.
Vrſæ fuga & pecuniæ abiectio. xvi.
Vrſini cruoris potandi ratio. xvii.
Vrſi ſylueſtris ferę progenies. ciii.
Vxoratos eſſe timidos. cxl.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Doctiſſimi & eloquentiſſimi Saxonis Grãmatici Sialandici,
Inſignis Eccleſiæ cathedralis Roſkildenſis olim
Prępoſiti: In Geſta Danorum Præfatio.

VM cæteræ nationes rerum ſuarũ titulis glo
riari, voluptatemq; ex maiorum recordatione
percipere ſoleant: Danorum maximus põtifex
Abſalon patriam noſtrã, cuius illuſtrandę ma
xima ſemper cupiditate flagrabat: eo clarita-
tis & monumenti genere fraudari non paſſus:
mihi comitum ſuorum extremo, cæteris ope-
ram abnuentibus res Danicas in hiſtoriã con-
ferendi negociũ intorſit: inopemq; ſenſum ma
ius viribus opus ingredi, crebrę exhortationis
imperio cõpulit. Quis enim res Danię geſtas,
literis proſequeretur? quę nuper publicis initia
ta ſacris: vt religiõis ita latinę quoq; vocis alie
na torpebat. At vbi cum ſacrorum ritu latialis etiam facultas acceſſit: ſegnicies par
imperitię fuit: nec deſidiæ minora, q̃ antea pœnurię vitia extitere. Quo euenit vt par
uitas mea q̃uis ſe prędictæ moli imparem animaduerteret: ſupra vires niti, q̃ iubenti
reſiſtere prẹoptaret: ne finitimis factorum traditione gaudentibus: huius gentis opi-
nio potius vetuſtatis obliuiis reſperſa, q̃ literarum monumentis prædita videretur.
Igitur oneri cunctis præteriti ęui ſcriptoribꝰ inexperto rudes labori humeros ſubiice-
re coactus, imperiumq; negligere veritꝰ, audacius q̃ efficacius parui: q̃q̃ ingenii mei
imbecillitas fiduciam negabat: ab hortatoris amplitudine mutuatus. Cuius fatis cœ
pti mei metam pręcurrentibus: te potiſſimum Andrea / penes quem ſaluberrimꝰ ſuf-
fragiorum conſenſus honoris huius ſucceſſionem ſacrorumq; ſummam eſſe voluit:
materiæ ducem auctoremq; depoſco: obtrectationis liuorem, qui maxime conſpicuis
rebus inſultat: tanti cognitoris præſidio fruſtraturus. Cuius fertiliſſimum ſcientię pe
ctus ac venerabilium doctrinarum abundantia inſtructum veluti quoddam cęleſtiũ
opum ſacrarium exiſtimandum eſt. Tum Galliam Italiamq; cum Britãnia percipien
dæ literarum diſciplinæ, colligendæq; earum copię gratia perſcrutatus: poſt diutinã
peregrinationem ſplendidiſſimum externæ ſcholę regimen apprẹhendiſti: tantumq;
eius columen euaſiſti: vt potius magiſterio ornamentum dare, q̃ ab ipſo recipere vi-
dereris. Hinc ob inſignium culmen meritaq; virtutũ, regius Epiſtolaris effectus: offi-
cium mediocritatis liminibus cõtentum tantis induſtrię operibus exornaſti: vt idem
poſtmodum ampliſſimæ dignitatis viris ad eum quem geris honorem tranſlatis be-
neficii nomine expetendum relinqueres. Quãobrem Scaniam tripudio diſſultare cõ-
pertum eſt, ꝙ pontificem potius a finitimis mutuata ſit, q̃ ex indigenis legerit. quip-
pe quæ laudabiliter delectum egit: iocunditatem ex ſuffragio ſuo meruit. Itaq; cum
genere, literis, ingenioq; niteas: ac plebem fœcundiſſimis doctrinę ſtipẽdiis regas: ma
ximum tibi gregis amorem conciliaſti: ſuſceptiq; miniſterii partes glorioſę executio-
nis fiducia ad laudis cumulum perduxiſti. Et ne rerum dominium poſſeſſione vſur-
pare videreris: ampliſſimum patrimonium ſacris ædibus religioſę liberalitatis teſta-
mento legaſti. Obſitaſq; curis opes decenter abiicere: q̃ earum auiditate & pondere

Laus Andreę archiepiſcopi Lundeñ.

Hexamerõ & de. vii. ſacramentis opus cõpoſuit metrice

Opera pſignata ſunt.

implicari maluiſti. Tu item mirificum reuerendorum dogmatum opus complexus:
priuatiſq; curis publicę religionis officia anteponere auidus: pertinentium ad eam re-
rum ſolutionem abnuentes: ſalutarium conſiliorum doctrina, debitis ſacrorum obſe-
quiis adegiſti. veteremq; diuinarum ędium iniuriam religioſo lucri beneficio rependi-
ſti. Præterea laſciuioris vitę ſtudioſos intemperantięq; plus ęquo viribus indulgẽtes:
ſaluberrimę exhortationis perſeuerantia, ac ſplendidiſſimis frugalitatis exemplis ad
honeſtiorem mentis habitum ab eneruí mollitudine reuocatos, dictis ne an factis ma-

Cõmendat Voldemarũ ſecundũ regem.

gis inſtruxeris dubium reliquiſti. Ita qđ tuorum nulli prædeceſſorum obtinere tribu-
tum eſt: ſolis prudentiæ monitis impetraſti. Nec ignotum volo Danorum antiquio-
res conſpicuis fortitudinis operibus editis, gloriæ ęmulatione ſuffuſos: Romani ſtili
imitatione non ſolum rerum a ſe magnifice geſtarum titulos exquiſito contextus ge-
nere veluti poetico quodam opere perſtrinxiſſe: verũetiam maiorũ acta patrii ſermo-
nis carminibus vulgata linguę ſuę literis ſaxis ac rupibus inſculpenda curaſſe. Quo-

Italos imitatur.

rum veſtigiis ſeu quibuſdam antiquitatis voluminib⁹ inhęrens, tenorẽq; veris trãſla-
tionis paſſibus æmulatus: metra metris reddenda curaui: quibus ſcribendorum ſeries

Nouũ op⁹ hoc veritatem geſtoꝝ profitetur.

ſubnixa, non tã recenter conflata q̃ antiquitus edita cognoſcatur. Quia pręſens opus
non nugacem ſermonis luculentiã: ſed fidelem vetuſtatis notitiam pollicetur. Quã-
tum porro ingenii illius homines hiſtoriarum edituros putemus: ſi ſcribẽdi ſitim lati-
nitatis peritia pauiſſent! Quibus tametſi Romanæ vocis notitia abeſſet: tanta tradẽ-

Cautib⁹ inſcripta.

dæ rerum ſuarũ memoriæ cupido inceſſit: vt voluminũ loco vaſtas moles amplecte-
rentur, codicũ vſum a cautib⁹ mutuantes. Nec Tylenſium induſtria ſilentio oblitte-

Tyleñ. induſtria.

randa. Qui cum ob natiuã ſoli ſterilitatẽ luxuriæ nutrimentis carentes: officia conti-
nuę ſobrietatis exerceãt, omniaq; vitæ momẽta ad excolendã alienorũ operũ notitiã
conferre ſoleãt: inopiã ingenio pẽſant. Cunctarũ quippe nationũ res geſtas cognoſſe,
memoriæq; mãdare, voluptatis loco reputãt: nõ minoris glorię iudicãtes alienas vir-
tutes diſſerere q̃ proprias exhibere. Quorũ theſauros hiſtoricarũ rerũ pignorib⁹ refer-
tos curioſius conſulens: haut paruã præſentis operis partẽ ex eorũ relationis imitatio-
ne contexui. Nec arbitros habere contempſi: quos tanta vetuſtatis peritia callere co-
gnoui. Nec minus Abſalonis aſſerta ſectando, quæ vel ipſe geſſit vel ab aliis geſta per-
didicit: docili animo ſtiloq; cõplecti curę habui, venerandæ eius narrationis documẽ-

Cõmendatio regis Voldemari

tũ perinde ac diuinũ aliquod magiſteriũ amplexatus. Te ergo ſalutaris princeps ac
parens noſter, cuius illuſtriſſimã a priſcis temporibus proſapiã dicturus ſum: clariſſi-
ma lux patrie Voldemare, dubiũ laboris hui⁹ progreſſum fauore proſequi rogo: quia
propoſiti pondere conſtrictus, vereor ne magis imperitię meæ habitum, ingeniiq; de-
bilitatem patefaciã, q̃ tuam (ſicut par eſt) originem repręſentem. Siquidem pręter pa-
ternæ hæreditatis amplitudinẽ, conſpicua regni incremẽta finitimorũ oppreſſiõe ſor-
titus Albięq; reciprocos fluctus propagatę dominationis labore complexus: haut me-

Multa regna Voldemarus ſubegit.

diocre claritatis momentũ celeberrimus laudis tuę titulis adieciſti. Ita anteceſſorũ fa-
mam atq; opinionẽ operũ magnitudine ſupergreſſus, ne Romani quidẽ imperii par-
tes armis intentatas liquiſti. Cumq; fortitudine & liberalitate inſtructiſſimus habea-
ris, plus ne hoſtes bellis terreas: an ciues humanitate demulceas ambiguũ reddidiſti.
Tuus quoq; fulgẽtiſſimus auus publicę religionis titulis cõſecratus: immeritęq; mor-

Cõmendatio ſãcti Kanuti regis.

tis beneficio immortalitatis gloriã cõſequutus: nũc ſanctitatis fulgore pſtringit quos
olim victoriis adquiſiuit. Ex cuius ſanctiſſimis vulnerib⁹ plus virtutis q̃ cruoris efflu-
xit. Cęterũ priſco atq; hereditario obſequẽdi iure: ſaltem ingenii viribus tibi militare

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

conſtitui: cuius clariſſimi patris caſtrenſem militiam parens auuſq; meus fidiſſimus
bellici laboris operibus coluiſſe noſcuntur. Tuo igitur ductu reſpectuq; ſubnixus, quo
cętera liquidiꝰ exequar initium a patrię noſtrę ſitu deſcriptuq; petere ſtatui: ſpecioſiꝰ
ſingula perſtricturus, ſi narratiõis procurſus cõpetentia rebus loca permetiens, ab eo- De ſitu Da
rum poſitione, dicendorũ inchoamẽta deduxerit. Huius itaq; regionis extima par nię.
tim ſoli alterius confinio limitantur, partim propinqui maris fluctibus includũtur. In
terna vero circũfuſus ambit oceanus: qui ſinuoſis interſtitiorũ anfractibus nunc in an
guſtias freti contractioris euadens, nunc in latitudinẽ ſinu diffuſiore procurrẽs, cõplu
res inſulas creat. Quo fit: vt Dania mediis pelagi fluctibus interciſa, paucas ſolidi con Dania.
tinuiq; tractus partes habeat: quas tanta vndarum interruptio pro varia freti reflexio
nis obliquitate diſcriminat. Ex his Iutia grãditatis inchoamẽtiq; ratione Danici regni Iutia.
principium tenet: quæ ſicut poſitione prior: ita ſitu porrectior Theutonię finibꝰ admo
uetur. A cuius complexu fluminis Eydori interriuatione diſcreta, cum aliquanto lati Eydorus.
tudinis excremento ſeptentrionem verſus in Norici freti littus excurrit. In hac ſinus
qui Lymicus appellatur, ita piſcibus frequens extitit: vt non minus alimentorum in- Lymfiord
digenis: q̄ ager omnis exoluere videatur. Huic etiam Freſia minor adiacet, quæ a Iu- Freſia mi-
tię prominentia ſubſidentium camporum ac gremii deuexioris inclinata receſſu, ma- nor.
ximos frugum prouentus beneficio oceani inundantis aſſequitur. Cuius refluxionis Refluxus
vis, plus vtilitatis an periculi incolis afferat ambiguum extat. Siquidem tempeſtatis maris
magnitudine perruptis ęſtuariis quibus apud eos maritimi fluctus intercipi ſolẽt, tan
ta aruis vndarum moles incedere conſueuit, vt interdũ nõ ſolum agrorum culta: ve-
rũetiam homines cum penatibus obruat. Poſt Iutiam inſula ad orientẽ verſus Fionia Fionia.
reperitur quam a continenti anguſti admodum † ęquoris interiectus abrumpit. Hæc Medelfar
ſicut ab occaſu Iutiam, ita ab ortu Sialandiam proſpectat: conſpicua neceſſariarum re ſund.
rum vbertate laudandam. Quæ inſula amœnitate cunctas noſtrę regionis prouin- Sialandia.
cias antecedens, medium Danię locum obtinere putatur: ab extimæ remotionis limi
te pari ſpaciorum intercapedine diſperata. Ab huius ortiuo latere occaſiuum Scanię Scania
media pelagi diſciſcit interruptio: opimã prædæ magnitudinem quotannis piſcan- Piſcoſa.
tium retibus adigere ſoliti. Tãta ſiquidem ſinus omnis piſcium frequentia repleri con
ſueuit: vt interdum impacta nauigia vix remigii conamẽ eripiat. Nec iam præda ar-
tis inſtrumẽto ſed ſimplici manus officio capiatur. Cęterum Hallandia ac Blekingia Hallandia
ab integritate Scaniæ ſeu rami duplices ex vnius arboris ſtipite promeantes Gothyæ Blekingia
Noruagięq; longæ declinationis ſpaciis, diuerſiſq; receſſuũ interſtitiis adnectuntur. Gothya
Verum apud Blekingiam apta meantibus rupes mirandis literarũ notis interſtincta Noruagia
conſpicitur. Siquidẽ a meridiano mari in deſerta Verundię petroſa porrigitur ſemita. q̄ & Nor-
quam binę lineę exiguo diſcretę ſpatio protractis in longum ductibus amplectuntur. uegia.
Inter quas medium loco planum factis ad legendum figuris vndiq; ſecus exaratum Verindia
oſtenditur. Quod licet adeo ſitu inęquale exiſtat vt modo montium alta proſcindat, Mirabilis
modo vallium ima prætereat, eodem tamẽ tenore literarum veſtigia ſeruare dinoſci- Petra.
tur: quarum ſignificationem Rex Voldemarus ſacri kanuti fauſta proles ammiratio-
nis cauſa cognoſcere cupiens miſit qui rupem permeantes patentium illic characterũ
ſeriem, curioſiori indagatione colligerẽt, ac poſtmodũ virgulis quibuſdam ſub iiſdem
formarum apicibus adnotarent. Qui ideo nihil ex eis interpretamenti comprehende
re potuerunt, ꝙ ipſa cęlaturæ concauitas partim cœno interlita, partim cõmeantium
adeſa veſtigiis figuratæ protractionis ſpeciem obtrito calle confuderat. Vnde conſpi-

cuum eſt etiam petrinę ſoliditatis rimas diutino madore compluitas aut ſordium col-
Suetia.
luuione,aut irrigua nimborum inſtillatione concreſcere. At quoniam regio hæc Sue-
tiam Noruagiamq; tam vocis q̃ ſitus affinitate cōplectitur:earum quoq; ſicut & Da
niæ partes ac climata memorabo.Quæ prouinciæ Septentrionali polo ſubiectę bootē
q; & arcton reſpicientes ipſum frigentis zonæ paralellum vltima ſui porrectione con-
tingunt.Poſt quas humanis ſedibus locum inuſitata algoris ſæuitia nō relinquit. Ex
Noruagia.
quibus Noruagia ſaxei ſitus deformitatem naturę ſortita diſcrimine,rupibus infœcū
da ac ſcopulis vndiq; ſecus obſita glebarum vaſtitate triſtes locorum ſalebras repræ-
ſentat.In cuius parte extima ne noctu quidem diurnum ſydus occulitur,ita vt conti-
nui ſolis pręſentia alternos horarum dedignata ſucceſſus vtriq; tempori pari luminis
Iſlandia.
adminiſtratione deſeruiat.Ab huius latere occidētali inſula quæ glacialis dicitur ma
gno circunfuſa reperitur Oceano,obſoletæ admodum habitationis tellus rerumq; ve
Fons mirabilis.
ri fidem excedentium,& inſolitorum euentuū miraculis prædicanda.Illic fons eſt qui
fumigantis aquæ vitio natiuam rei cuiuſlibet originem demolitur.Sane quicquid fu-
mi huius exhalatione reſpergitur, in lapideę naturæ duritiam tranſmutatur.quæ res
mirabilior an periculoſior exiſtat in dubio poſitum conſtat:cum fluidam aquę teneri-
tudinem tantus obſiderit rigor:vt admotum quidlibet fumidoq; eius vapore perfu-
Aquarū mirabilis natura.
ſum in lapidis proprietatem forma duntaxat ſuperſtite ſubita conuerſione tranſmu-
tet.Ibidemq; complures alii latices referuntur:qui modo creſcētis limphę copiis adau
cti pleniſq; exundātes alueis crebras in ſublime guttas iaciunt,modo torpentibus ſca
tebris vix ab imo conſpecti profundis ſubductioris terræ latibulis abſorbētur.Quo fit
vt exuberantes proxima quęq; ſpumarum candore cōſpergāt exinaniti nullo viſus in
genio capiantur.In hac itidem inſula mons eſt qui rupem ſydeream perpetuæ flagra-
De monte hegle ſicuti ęthna ī ſicilia ardēte
tionis ęſtibus imitatus incendia ſempiterna iugi flammarum eructatione continuat.
Cuius rei ammiratio ſupradictis ęquatur/cum tellus extremis ſubiecta frigoribus tan
ti caloris fomentis exuberet:vt igniū perennitatem arcanis inſtruat nutrimentis, ęter
numq; fouendis ardoribus prębeat incentiuum.Huic etiam inſulę certis ſtatutiſq; tē-
Glacies mirabilis.
poribus infinita glaciei aduoluitur moles:quæ cum aduentans ſcabris primum cau-
tibus illidi cœperit perinde ac remugientibus ſcopulis fragoſę ex alto voces ac varii
inuſitatę conclamationis ſtrepitus audiuntur.quāobrē animas ob nocentis vitæ cul-
Locus pœnarum.
pam ſuppliciis addictas,illic algoris magnitudine delictorum pēdere pœnas exiſtima
tum eſt.Huius itaq; molis exciſa particula quantiſcunq; nodorum cōdulis obſeretur
Miraculū.
mox vt ſupradicta glacies terris auellitur clauſtra cuſtodiamq; fruſtratur. Stupet ani
mus ammiratione plenus dum res inextricabilibus ſeris obſita ac multiplici impedi-
mentorum perplexione concluſa:ſic molis cuius pars erat diſceſſum inſequitur vt om
nem obſeruationis diligentiam ineuitabilis fugę neceſſitate decipiat.Eſt & illic aliud
Glacies altera.
glaciei genus montium iugis ac rupibus interſertum quod certis vicibus conſtat ſu-
perioribus ad ima deiectis infimiſq; rurſum ad ſuperna reflexis verſili quadam muta-
tione tranſponi.In cuius aſſertionis fidem affertur ꝙ quidam dum planum forte gla-
Aqua venenata.
ciale percurrerent in obiectas voragines hyantiumq; rimarum penita prouoluti pau-
lo poſt exanimes fuerint nulla glaciei rimula ſuperſtante reperti . Quāobrem a com-
Aqua Cerealis.
pluribus exiſtimari ſolet ꝙ quos fundę glacialis vrna deſorbuit eoſdem poſtmodum
ſupinata reddiderit.Illic etiam fama eſt peſtilentis vndę laticem ſcaturire quo quis gu
Ignes mirabiles.
ſtato perinde ac veneno proſternitur.Sunt & alii fontes quorum ſcatebra cerealis po-
culi proprietatē imitari perhibetur.Sunt & ignes qui cū linum conſumere nequeant

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

aquę mollíciem depaſcuntur. Eſt & Saxum quod montium prętupta non extrínſeca Saxũ mira-
agitatione,ſed propria natiuaqꝫ motione peruolitat. Et vt paulo altius Noruagię de bile.
ſcriptio replicetur:Sciẽdum ꝙ ab ortu Suetiæ Gothyęqꝫ contermina aquis vtrinqꝫ ſe
cus oceani vicinantis includitur.Eadem a ſeptentrione regionem ignoti ſitus ac no-
minis intuetur humani cultus expertẽ. Sed monſtruoſę nouitatis populis abundan-
tem,quã ab aduerſis Noruagię partibus interflua pelagi ſeparauit immẽſitas. Quod
cum incertę nauigationis exiſtat perpaucis eam ingredientibus ſalutarem reditũ tri-
buit. Cæterum oceani ſuperior flexus Daniã interſecando prætermeans Auſtralem
Gothyę plagã ſinu laxiore cõtingit:inferior vero meatus eius Noruagięqꝫ latus ſeptẽ
trionale pręteriens ad ortũ verſus magno cum latitudinis incremento ſolido limita-
tur anfractu.quem maris terminum gentis noſtrę veteres Grãduicũ dixere.Igitur in
ter Granduicũ & meridianum pelagus breue cõtinentis ſpacium patet maria vtrinqꝫ Grãduicus
ſecus allapſa proſpectans:quod niſi rerum natura limitis loco congreſſis pene flucti-
bus obieciſſet:Suetiam Noruagiamqꝫ conflui fretorum ęſtus in inſulam redegiſſent.
Harum ortiuas partes Skricfinni incolũt.Quæ gens inuſitatis aſſueta vehiculis mõ Skricfinni.
tium inacceſſa venationis ardore ſectatur:locorũqꝫ complacitas ſedes diſpendio lubri
cę flexionis aſſequitur. Neqꝫ enim vlla adeo rupes prominet quin ad eius faſtigiũ cal
lida curſus ambage perueniat.Primo ſiquidem vallium profunda relinquens ſcopulo
rum radices tortuoſa giratione perlabitur: ſicqꝫ meatum crebrę declinationis obliqui
tate perflectit donec per ſinuoſos callium anfractus deſtinatũ loci cacumen exſuperet.
Eadem apud finitimos mercium loco quorũdam animalium pellibus vti conſueuit.
Suetia vero Daniam ab occaſu Noruagiãqꝫ reſpiciẽs. A meridie & multa oriẽtis par- Suetia.
te vicino pręterit̃ oceano.Poſt quã ab ortu quoqꝫ multiplex diuerſitatis barbaricę cõ-
ſertio reperitur.Danicam vero regionem giganteo quõdam cultu exercitam,eximiæ
magnitudinis ſaxa veterum buſtis ac ſpecubus affixa teſtantur. Quod ſi quis vi mõ Gygantes
ſtruoſa patratum ambigat quorũdam mõtium excelſa ſuſpiciat:dicatqꝫ ſi callet quis in Dania.
eorum verticibus cautes tantæ granditatis inuexerit.Inopinabile nanqꝫ quiuis mira-
culi huius ęſtimator aduertet vt molem ſuper plano minime vel difficile mobilem in
tantum montanę ſublimitatis apicem ſimplex mortalitatis labor aut vſitatus huma
ni roboris conatus extulerit. Vtrum vero talium rerum auctores poſt diluuialis inun
dationis excurſum gigantes extiterint:an viri corporis viribus ante alios præditi:pa-
tum notitię traditum. Talibus vt noſtri autumant ſubitam mirandãqꝫ,nunc propin-
quitatis,nunc abſentię poteſtatem comparendiqꝫ ac ſubterlabendi viciſſitudinẽ ver-
ſilis corporum ſtatus indulget.qui hodieqꝫ ſcrupeam inacceſſamqꝫ ſolitudinem (cu-
ius ſupra mentionem fecimus) incolere perhibentur. Eiuſdem aditus horrendi ge-
neris periculis obſitus raro ſui expertoribus incolumitatẽ regreſſumqꝫ conceſſit.Nũc
ſtilum ad propoſitum transferam.

Finis pręfationis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Saxonis Grãmatici profeſſione, Sialandici natione: ſua tempeſtate longe diſertiſſimi hiſtorię Danicę multo labore acriq; iudicio ex danicis monumẽtis recollectę, de Origine Danorum. Liber. I.

Origo Danorum.

DAn igitur & Angul, a quibus Danorum cœpit origo, patre Humblo procreati: non ſolum conditores gentis noſtræ, verumetiam rectores fuere. Q̃ꝫ q̃ Dudo rerum aquitãnicarũ ſcriptor Danos a Danais ortos nuncupatoſq; recenſeat. Hi licet fauentibꝰ patriæ votis regni dominio potirentur: rerumq; ſummã ob egregia fortitudinis merita aſſentientibꝰ ciuium ſuffragiis obtinerent: regii tamen nominis expertes degebãt. Cuius vſum nulla tunc temporis apud noſtros conſuetudinum frequentabat auctoritas. Ex quibus Angul, a quo gentis anglicę principia manaſſe memorię proditum eſt: Nomen ſuum prouincię cui prǫerat aptandum curauit: leui monumenti genere perennem ſui notitiam traditurus. Cuius ſucceſſores poſtmodum britannia potiti priſcum inſulę nomen nouo patrię ſuę vocabulo permutarunt. Magni id factum a veteribus ęſtimatum. Teſtis eſt Beda non minima pars diuini ſtili, qui in Anglia ortus ſanctiſſimis ſuorum voluminum theſauris res patrias ſociare curæ habuit: æque ad religionem pertinere iudicans: patriæ facta literis illuſtrare: & res diuinas conſcribere.

Origo Anglorum.

Bedę ſcripta.

Dan. I.

Humblus ſecũdus rex Danię.

Qualiter reges antiqꝰ eligebãtur.

Lotherꝰ tertius rex.

Verum a Dan (vt fert antiquitas) regum noſtrorum ſtemmata ceu quodam deriuata principio: ſplendido ſucceſſionis ordine profluxerũt. Huic filii Humblus & Lotherus fuere: ex Grytha ſummę inter theutones dignitatis matrona ſuſcepti. Lecturi regem veteres affixis humo ſaxis inſiſtere, ſuffragiaq; promere cõſueuerant ſubiectorum lapidum firmitate facti conſtantiam ominaturi. Quo ritu Humblus decedente patre, nouo patriæ beneficio Rex creatus. Sequentis fortunæ malignitate ex rege priuatus euaſit. Bello ſiquidem a Lothero captus: regni depoſitione ſpiritum mercatus eſt. hæc ſola quippe victo ſalutis conditio reddebatur. Ita fraternis iniuriis imperium abdicare coactus: documentum hominibus præbuit: vt plus ſplendoris ita minus ſecuritatis aulis q̃ tuguriis ineſſe. Cęterum iniurię tam patiens fuit vt honoris damno tanq̃ beneficio gratulari crederetur. Sagaciter vt puto regię conditionis habitum cõtemplatus. Sed nec Lotherus tolerabiliorem regem q̃ militem egit: vt prorſus inſolentia ac ſcelere regnum auſpicari videretur. Siquidem illuſtriſſimum queq; vita aut opibus ſpoliare patriamq; bonis ciuibus vacuefacere probitatis loco duxit. Regni æmulos ratus quos nobilitate pares habuerat. Nec diu ſcelerum impunitus, patriæ conſternatione perimitur: eadem ſpiritum eripiente quæ regnum largita fuerat.

De tyrannide Lotheri.

Skyoldus quartus.

Cuius filius Skyoldus naturam ab ipſo non mores ſortitus: per ſummam teneriori ętatis induſtriam cuncta paternæ contagionis veſtigia ingenitis erroris deuio præteribat. Igitur vt a paternis vitiis prudenter deſciuit, ita auitis virtutibus feliciter reſpondit remotiorem pariter ac pręſtantiorem hæreditarii moris portionem amplexus. Huius adoleſcentia inter paternos venatores immanis beluæ ſubactione inſignis extitit: mirandoq; rei euentu futuræ eius fortitudinis habitum ominata eſt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Nam cum a tutoribus forte quorum ſummo ſtudio educabatur inſpectandæ vena-
tionis licentiam impetraſſet: obuium ſibi inſolitæ granditatis vrſum telo vacuus,
cingulo cuius vſum habebat religandum curauit necandumq; comitibus præbuit
Sed & complures ſpectatę fortitudinis pugiles per idem tempus viritim ab eo ſu-
perati produntur. E quibus Attalus & Scatus clari illuſtreſq; fuere. Quindecim an-
nos natus inuſitato corporis incremento perfectiſſimum humani roboris ſpecimen
pręferebat: tantaq; indolis eius experimenta fuere vt ab ipſo cęteri Danorum reges cõ
muni quodam vocabulo Skioldungi nũcuparentur. Idem perditam & eneruam vi- Skiold dw-
tam agentes continentiamq; luxu labefacere ſolitos, ad capeſſendam virtutem re- ner.
rum agitatione ſedulus excitabat. Præcurrebat igitur Skioldus virium complemen-
tum animi maturitate: conflictuſq; geſſit: quorum vix ſpectator ob teneritudinem eſ
ſe poterat. in quo annorum virtutiſq; procurſu ob Auildam quam ſummæ pulchri-
tudinis intuitu poſtulabat: cum Scato alemanniæ ſatrapa eiuſdem puellæ competi-
tore theutonum danorumq; exercitu inſpectante ex prouocatione dimicauit: inter-
fectoq; eo omnem Alemãnorum gentem perinde ac ducis ſui interitu debellatam tri Alemãnoꝝ
butaria ditione perdomuit. Hic non armis modo, verum etiam patriæ charitate con- ſubiugatio
ſpicuus extitit. Siquidem impias leges abrogauit. ſalutares tulit. & quicquid ad emẽ prima.
dandum patrię ſtatum attinuit, ſumma diligentia pręſtitit. Sed & regnum patris im Pietas & iu
probitate amiſſum: virtute recuperauit. Primus reſcindendarum manumiſſionum le ſtitia.
gem edidit. Serui quem libertate donauerat clandeſtinis inſidiis petitus acrem pœnã
exegit: tanq̃ in omnium libertorum pœnam vnius crimen redundare par eſſet. Om-
nium ęs alienum ex fiſco ſuo ſoluebat: & quaſi cum aliorum regum fortitudine, mu-
nificentia ac liberalitate certabat. Aegros fomentis proſequi, remediaq; grauiter af-
fectis benignius exhibere ſolebat. Se non ſui ſed patrię curam ſuſcepiſſe teſtatus. Pro-
ceres non ſolum domeſticis ſtipendiis colebat: ſed etiam ſpoliis ex hoſte quæſitis: af-
firmare ſolitus: Pecuniam ad milites: Gloriam ad ducem redundare debere. Puellam
cuius amore conflixerat acerrimo nuptiarum ęmulo liberatus in pugnę præmium re
cepit, eamq; ſibi matrimonio copulauit. Ex qua paulo poſt Gram filium ſuſtulit. Cu- Gram gnt,
ius mirifica indoles ita paternas virtutes redoluit: vt prorſus per earum veſtigia de-
currere putaretur. Corporis animiq; pręſtãtiſſimis dotibus præditam adoleſcentiam
ad ſummum gloriæ ſtatum prouexit: tantumq; magnitudini eius a poſteris tributũ
eſt: vt in vetuſtiſſimis Danorum carminibus ipſius vocabulo regia nobilitas cenſea-
tur. Quicquid ad firmandas acuendaſq; vires attinuit acerrima ingenii exercitatio-
ne tractabat. A gladiatoribus vitandi inferendiq; ictus conſuetudinẽ ſtudioſo exerci-
tii genere cõtrahebat. Educatoris ſui Roarii filiã coçuam ſibi collactaneamq; quo ma
iorem incunabulis gratiam referret: vxorem adſciuit. quam poſtmodum Beſſo cui- Beſſus.
dam ꝙ eius ſtrenua opera ſæpenumero vſus fuerat, mercedis loco coniugẽ tribuit.
Quo bellicorum operum ſocio fretus plus gloriæ ſua an Beſſi virtute contraxerit:
incertum reliquit. Qui cũ forte Sueonum regis Sicthrugi filiam Gro Gigantum cui Gro.
dam deſponſam cognoſceret: tam indignam regio ſanguine copulam execratus bel-
lum Suethicum auſpicatur Herculeę virtutis exemplo monſtrorum niſibus obſtatu
rus Inita Gothia cum deturbandorum obuiorum gratia caprinis tergoribus amict⁹
incederet: ac variis ferarum pellibus circũamictus: horrificũq; dextra geſtamẽ cõple-
xus Giganteas ſimularet exuuias: ipſam Gro ſilueſtres forte latices cum paucis ad-
modum pediſſequis lauandi gratia petentem equo obuiam habuit. Quæ ſponſum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

adeſſe rata: ſimulq; tam inſoliti cultꝰ horrore muliebriter territa: ſuccuſſis frenis maxima cum totius corporis trepidatione patrio carmine ſic cœpit.

Conſpicor inuiſum regi veniſſe gigantem
 Et greſſu medias obtenebrare vias:
Aut oculis fallor: nam tegmine ſæpe ferino
 Contigit audaces delituiſſe viros.

Cui Beſſꝰ ſic orſꝰ.
Virgo caballi
Quę premis armos
Verba viciſſim
Mutua fundens
Quod tibi nomen
Qua fueris dic
Gente creata!
Ad hæc Gro.
Gro mihi nomen:
Rex pater extat
Sanguine fulgens
Fulgidus armis.
Tu quoq; qui ſis
Aut ſatus vnde
Promito nobis.
Cui Beſſus.
Beſſus ego ſum
Fortis in armis
Trux inimicis
Gentibus horror
Atq; alieno
Sæpe refundens
Sãguine dextram.

Tum Gro.
Quis rogo veſtrū
Dirigit agmen!
Quo duce ſigna
Bellica fertis!
Quis moderatur
Prælia princeps
Quove paratur
Præſtite bellum!
¶ Cōtra ſic Beſſus.
Gram regit agmē
Marte beatus:
Quē metꝰ aut vis
Flectere neſcit
Nec rogus ardens
Nec ferus enſis
Aut maris vnq̄
Terruit æſtus.
Hoc duce belli
Signa leuamus
Aurea virgo.
¶ Rurſum Gro.
Hinc remeantes
Vertite curſum

Ne proprio vos
Opprimat omnes
Agmine Sictrug:
Inq; feroci
Stipite figat
Illaqueato
Guttura nexu
Detq; rigenti
Corpora nodo
Ac male toruus
Trudat edaci
Funera coruo.
¶ Iterum Beſſus.
Gram prior illum
Manibus addet
Ac dabit orcho:
Qꝫ ſua fatis
Lumina claudat
Inq; pauenda
Vertice plexum
Tartara mittet.
Nulla Sueuorum
Caſtra timemus
Quid minitaris

Triſtia nobis
Funera virgo!
¶ Ad quem Gro.
En ferar iſtinc
Nota reuiſens
Tecta parentis
Ne venientis
Conſpicer audax
Agmina fratris.
Vos remeantes
Vltima queſo
Fata morentur.
¶ Ad quam Beſſus
Leta reuiſe
Nata parentem
Nec cita nobis
Fata precare:
Nec tua bilis
Pectora pulſet.
Namq; petenti
Aſpera primum
Difficiliſq;
Sępe ſecundo
Fœmina cedit.

Poſt hæc Gram horrendæ monſtruoſęq; vocis habitum truciotis ſoni modulis ęmulatus, ſilentiiq; diuturnioris impatiens, talibus puellam dictis aggreditur.

Ne timeat rabidi germanum virgo gigantis:
 Me neq; contiguum palleat eſſe ſibi.
A Grip miſſus enim nunq̄ niſi compare voto
 Fulcra puellarum concubitumq; peto.

Cui Gro.

Quæ ſenſus exors ſcortum velit eſſe gigantum
 Aut quæ monſtriferum poſſit amare thorum!
Quæ coniunx fore dæmonum Poſſit monſtrigeni conſcia ſeminis!
Suumq; gigantifero conſociare velit cubile!
Quis ſpina digitos fouet! Quis ſyncęra luto miſceat oſcula!
Quis membra iungat hiſpida lęuibus impariter locatis!
Cum natura reclamitat: haud plenum Veneris carpitur otium:
Nec congruit monſtris amor fœmineo celebratus vſu.

Gram contra.
Regum colla potentium victrici toties perdomui meorum
Faſtus reorum turgidos: exuperatis potiore dextra.
Hinc aurum rutilans cape: quo perpes maneat pactio muneris:
Ac firma conſiſtat fides
Coniugiis adhibenda noſtris.

Quo dicto diſcuſſis laruis natiuū oris decorē confeſſus tantum pene voluptatis vno ſui aſpectu puellę attulit: quātum adulterino terroris incuſſit: quā etiā formæ ſuæ luculentia ad concubitū prouocatam amatoriis donis proſequi non omiſit. Progreſſus ex obuiis cognoſcit binis callem latronibus obſideri. Quos ad ſe ſpoliādum cupidius proruentes ſolo exanimauit impulſu. Quo facto ne vllum hoſtili ſolo beneficium attuliſſe videretur: peremptorū corpora ſubiectis affixa ſtipitibus ſimulata pedū erectione diſtendit: vt quibus re nocuerant viui: ſpecie minarētur extincti. Poſt fata quoq; formidabiles forent. Nec iter imagine minus q̄ opere prępedirēt. Quāobrem cōſtat eum latrones interimēdo ſibi, nō Suetię conſulere ſtuduiſſe. cuius quāto odio tenerete, tam inſignis facti īdicio patefecit. Qui cū ab aruſpicibus accepiſſet niſi auro Sictrugum ſuperare nō poſſe: cōtinuo lignec clauę nexilem auri nodum adiecit, eaq; bello quo regem aggrediebatur inſtructus voti ſe compotem fecit. Q̄d factum Beſſus impenſiori laudationis genere proſecutus ſic cecinit.

Gram ferus clauę gerulus beatę
Neſcius ferri celebrabat ictu
Enſis obtentum pepulitq; trunco
  Tela potentis.
Fata ſectatus ſuperumq; mentem
Sueonum preſſit decus impotentum
Dum neci regem dedit & rigenti
  Contudit auro.
Namq; pugnaces meditatus arces
Robur amplexu rutilum gerebat
Et ducem victor nitido ſupinum
  Verbere torſit.
Fata quem ferro perimi vetabant
Aureo prudens domuit rigore.
Enſe dum caſſus potiore geſſit
  Bella metallo.
Clarius poſt hoc Agathum manebit
Agnitum late meliore fama
Cui ſuus laudem decoriſq; culmen
  Arrogat auctor.

Occiſo Suetię rege Sictrugo, Gram queſitū armis imperiū poſſeſſione firmare cupiēs Suarinū Gothię prefectū ob affectati regni ſuſpitionē in pugnæ certamē deuocatum oppreſſit: Fratreſq; eius ſeptē matrimonio, nouem pellice procreatos impari dimicationis genere, fraternę necis vltionē petētes abſumpſit. Hunc pater vltimę iam ętatis ob res egregie geſtas imperii cōſortione donauit: regniq; ſummam cum ſanguine ſuo cōmunicare: q̄ in occiduę vitæ ſtatu ſine participe gerere: tum vtilius, tum etiam cō-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Ringo. modius duxit.Igitur cum Ringo ſplẽdido Sialandię loco natus alterum ex his honorĩ
intempeſtiuum,alterum iam virium curſu defunctum putaret:infirmã vtriuſq; ęta-
tem cauſatus nouarum rerum ſtudio maiorem Danorum partem ſollicitat.Hũc pue
rilis illum ſenilis animi deliramento regię poteſtati inhabilem proteſtando. A quibus
bello obtritus documento hominibus fuit nullam ętatis partem virtuti incongruam
Sumblus. existimari debere.Alia quoq; complura Gram regis facinora fuere.Aduerſus Sumblũ
Gram rex Phinnorum regem bellum profeſſus ad aſpectũ filię eius Signes depoſitis armis ex ho
quintus. ſte procus euaſit,eumq; promiſſo coniugis ſuę repudio pactus deſpondit. Quã cum
Swibdage bello Noruagico qđ aduerſum Swibdagerum regem ob ſororis filiæq; ſtuprum ſuſce
rus. perat admodum occupatus Saxonię regi Henrico Sumbli perfidia ĩ matrimoniũ pro
miſſam nũcio didiciſſet:propior virginis q̃ militum charitati:relicto exercitu tacitus
in Phinniam contendit.Inchoatiſq; iam nuptiis ſuperueniẽs, extremæ vilitatis veſte
ſumpta,deſpicabili ſedendi loco diſcubuit.Rogatus quidnam afferret,medendi ſoler
tiam profitetur.Ad poſtremum omnibus ebrietate madentibus puellam intuens me
diis perſtrepentis conuiuii gaudiis per ſummam fœminei leuitatis execrationem ma
ximamq; virtutum ſuarum gloriationem indignationis magnitudinem huiuſmodi
carmine patefecit.

Solus in octo pariter ſpicula mortis egi
Atq; nouenos gladio corripui reducto
Quãdo Suarinũ exanimaui titulis abuſum
Nec meritum conciliantis ſibi nomen.vnde
Sępe cruentum nece ferrum madidumq; cęde
Sanguine tinxi peregrino:timuiq; nunq̃
Ad crepitus enſiculi:vel galeę nitorem.
Nunc male me proiiciens fert aliena vota
Filia Sumbli fera Signe:vetus execrata
Fœdus:& incompoſitum concipiẽs amorem
Fœmineę dat leuitatis facinus notandum
Quę proceres illaqueat:pellicit atq; fœdat.
Ante alios ingenuos pręcipue refellens
Nec ſtabilis permanet vlli,titubatq; ſemper
Ancipites parturiens,diuiduoſq; motus.

Et cum dicto diſcubitu euolãs Henricum inter ſacra menſę & amicorum complexus
obtruncat.Sponſamq; mediis abſtractam pronubis magna conuiuarũ parte proſtra-
Cõtra Fin- ta ſecum nauigio deportat.Igitur nuptiis in exequias verſis, doceri Finni potuerunt
nos. alienis amoribus manꝰ iniici nõ oportere. His geſtis a rege noruagię Swibdagero dũ
ſtupratę ſororis iniuriã ac laceſſitã filię pudicitiã vlciſci conatur opprimitur.Hoc prę
lium Saxonis inſigne copiis fuit:quas ad auxilia Swibdagero ferenda non tam ipſius
charitas q̃ Henricianę vltionis cupiditas prouocabat.Filii Gram Guthormus & Ha
Filii Gram. dingus quorum alterum Gro,alterum Signe enixa eſt Swibdagero Daniã obtinẽte:
Guthormꝰ per educatorem ſuum Brache naue Suetiam deportati Vagnophto & Haphlio Gi-
Hadingus. gantibus non ſolum alendi: verumetiam defenſandi tradũtur. Quorum ſummatim
Signe. opera perſtricturus ne publicę exiſtimationi contraria aut veri fidem excedentia fidẽ-
Mathema- ter aſtruere videar:noſſe operępretium eſt.Triplex quondam Mathematicorum genꝰ
tici triplices inauditi generis miracula diſcretis exercuiſſe pręſtigiis. Horũ Primi fuere monſtruoſi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

generis viri, quos Gigantes antiquitas nominauit. Humanæ magnitudinis habi= De diuerſis
tum eximia corporum granditate vincentes. Secundi poſt hos primã phyſiculan= preſtigiis.
di ſolertiam obtinentes: artem poſſedere Phitonicam. Qui q̃tum ſuperioribus ha
bitu ceſſere corporeo: tantũ viuaci mentis ingenio preſtiterunt. Hos inter Gigan=
teſq; de rerum ſumma bellis certabatur aſſiduis, quoad magi victores giganteum
armis genus ſubigerent, ſibiq; non ſolum regnandi ius, verũetiam diuinitatis opi=
nionem conſciſcerent. Horum vtriq; per ſummam ludificandorum oculorum peri
tiam proprios alienoſq; vultus variis rerum imaginibus adumbrare callebant, illici
buſq; formis veros obſcurare conſpectus. Tertii vero generis homines: ex alterna
ſuperiorum copula pullulantes: auctorum ſuorum naturæ: nec corporum magni=
tudine: nec artium exercitio reſpondebant. His tamen apud deluſas preſtigiis mẽ=
tes diuinitatis acceſſit opinio. Nec mirandum ſi prodigialibus eorum portẽtis ad=
ducta barbaries, in adulterinę religionis cultum conceſſerit: Cum latinorum quo=
q; prudentiam perlexerit talium quorundam diuinis honoribus celebrata morta=
litas. Hæc idcirco tetigerim ne cum preſtigia portẽta ve perſcripſero lectoris incre=
dula refragetur opinio. His pretermiſſis, propoſitum repetam. Occiſo Gram Swib De morte
dagerus Danię Suetięq; imperiis auctus: fratrem coniugis Guthormum: eadem ſę Gram.
pius flagitante exilio abductum, tributaq; pollicitum Danis prefecit: Hadingo pa Hadingus
tris vltionem hoſtis beneficio preferente. Hic primis adoleſcentię temporibus foe= ſextus rex.
liciſſimis naturæ incrementis ſummam virilis ętatis perfectionem ſortitus omiſſo
voluptatis ſtudio, continua armorum meditatione flagrabat, memor ſe bellicoſo
patre natum: omne vitæ tempus ſpectatis militiæ operibus exigere debere. Cuius
fortem animum Harthgrepa Vagnhofthi filia amoris ſui illecebris emollire cona=
ta ſedula affirmatione certabat, oportere eum primum genialis thori munus ſuis
erogare connubiis, quę infantię eius exactioris curę fomẽta porrexerit: primaq; ſub=
miniſtrarit crepundia. Nec ſimplici verborum exhortatione contẽta: carminis quo
q; modo ſic orſa.

Quid tibi ſic vaga vita fluit?
Quid cęlebs tua luſtra teris?
Arma ſequens iugulum ſitiens?
Nec ſpecies tua vota trahit.
Eximia raperis rabie
Labilis in venerem minime.
Cędibus atq; cruore madens
Bella thoris potiora probas.
Nec ſtimulis animum recreas:
Ocia nulla fero ſubeunt.
Luſus abeſt: feritas colitur:
Nec manus impietate vacat
Dum venerem coluiſſe piget.
Cedat odibilis iſte rigor
Adueniat pius ille calor
Et veneris mihi necte fidem
Quę puero tibi prima dedi
Vbera lactis opemq; tuli.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Officium genitricis agens:
Vſibus officioſa tuis.

Quo corporis eius magnitudinem humanis inhabilem amplexibus referente: cuius naturæ contextum dubium non eſſet Giganteo germini reſpondere. Non te moueat(inquit)inſolitus meę granditatis aſpectus. Nunc enim contractioris: nũc capacioris: nunc exilis: nunc defluentis ſubſtantię: modo corrugati: modo explicati corporis ſitum arbitraria mutatione trãſformo. Nunc proceritate cęlis inuehor: nunc in hominem anguſtioris habitus ditione componor. Adhuc hęſitante eo: fidemq; dictis habere cunctante: tale carmen adiecit.

Ne paueas noſtri iuuenis commercia lecti:
Corpoream gemina vario ratione figuram:
Et duplicem neruis legem pręſcribere ſueui.
Nam ſequor alternas diuerſo ſchemate formas
Arbitrio variata meo: nunc ſidera ceruix
Aequat: & excelſo rapitur vicina tonanti.
Rurſus in humanum ruit inclinata vigorem:
Contiguumq; polo caput in tellure refigit.
Sic leuis in varios tranſmuto corpora flexus
Ambiguis conſpecta modis: nunc colligit anceps
Strictum membra rigor: nunc gratia corporis alti
Explicat: & ſummas tribuit contingere nubes.
Nunc breuitate premor: nunc laxo poplite tendor
Verſilis: inq; nouos conuerti cęrea vultus.
Nec me mirari debet: qui Protea nouit.
Nunc premit effuſos: modo clauſos exerit artus
Forma ſitus incerta ſui ſpecieſq; biformis.
Quę nunc extricat: nunc membra reuoluit in orbem.
Exero contractos artus, tenſoſq; ſubinde
Corrugo: vultum formis partita gemellis
Et ſortes complexa duas, maiore feroces
Territo concubitus hominum breuiore capeſſo.

His aſſertis Hadingi concubitu potita: tãto iuuenis amore flagrauit: vt cum eum reuiſendæ patriæ cupidum comperiſſet: virili more culta proſequi non dubitaret, laboribuſq; eius ac periculis intereſſe voluptatis loco duceret. Quo comite, ſuſceptum iter ingreſſa penatibus forte pernoctatura ſuccedit: quorum defuncti hoſpitis funus mœſtis ducebatur exequiis: vbi magicę ſpeculationis officio ſuperũ mentem rimari cupiens diris admodum carminibus ligno inſculptis iiſdemq; linguæ defuncti per Hadingum ſuppoſitis hac voce eum horrendum auribus carmen edere coegit.

Nota de arte magica.

Sequitur carmen magice editum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Quiſquis ab inferna ſede reuocauit
Me functum fatis exanimēq;
Ac rurſum ſuperas egit in auras
Sub ſtyge liuenti triſtibus vmbris
Perſoluat proprio funere pœnas.
En pręter placitum propoſitumq;
Quędam grata parum promere cogor.
Ex hac nāq; pedem ſede ferentes
Anguſtum nemoris aduenientis
Paſſim dęmonibus pręda futuri.
Tunc quæ noſtra chao fata reduxit
Et dedit hoc rurſum viſere lumen
Mire corporeis nexibus indens
Manes elicitos ſollicitando,
Quod niſa eſt temere flebit acerbe.
Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Nam cum monſtrigeni turbinis atra lues
Intima conatu preſſerit exta graui:
Atq; manus viuos verrerit vngue fero:
Artubus auulſis corpora rapta ſecans:
Tunc Hadinge tibi vita ſuperſtes erit
Nec rapient manes infera regna tuos:
Nec grauis in ſtygias ſpiritus ibit aquas.
Fœmina ſed noſtros crimine preſſa ſuo
Placabit cineres, ipſa futura cinis.
Quę miſeris vmbris huc remeare dedit.
Inferis me qui reduxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.

Igitur cū apud pręd ictū nemus compacto ramalibus tecto noctem agerent: inuſitatę granditatis manus domicilium penitus pererrare conſpecta. Quo monſtro territus Hadingus nutricis opem implorat. Tunc Harthgrepa arcus explicans, ac magno ſe turgore diſtendens: manum arctius apprehenſam alumno præbuit abſcindendam. Hic primo Ex cuius teterrimis vulneribus plus tabi q̄ cruoris manauit. Cuius facti poſtmodum apparuit ab originis ſuæ conſortibus laniata pœnas pependit. Neq; illi aut naturæ cōditio: aut Othinus. corporis magnitudo: quo minus infeſtos hoſtium vngues experiretur opitulata eſt. Spoliatum nutrice Hadingum grandęuus forte quidam altero orbus oculo, ſolitariū miſeratus, Liſero cuidam piratę ſolēni pactionis iure conciliat. Siquidem icturi fœdus veteres veſtigia ſua mutui ſanguinis aſperſione perfundere conſueuerant amicitia- Ritus feriē- rum pignus alterni cruoris commercio firmaturi. Quo pacto Liſerus & Hadin- di fœderis gus arctiſſimis ſocietatis vinculis colligati Lokero Curetum tyranno bellum denun antiquorū. tiant. Quibus ſuperatis fugientem Hadingum prædictus ſenex ad penates ſuos equo deuehendum curauit: ibiq; ſuauiſſimę cuiuſdā potionis beneficio recreatū vege

tiori corporis firmitate cōſtaturum prędixit. Cuius augurii monitum huiuſmodi car
mine probauit.

Hinc te tendentem greſſus profugum ratus hoſtis
Impetet vt teneat vinclis: fauciſq; ferinę
Obiectet depaſcendum laniatibus: at tu
Cuſtodes variis rerum narratibus imple.
Cunq; ſopor dapibus functos exceperit altus:
Iniectos nexus, & vincula dira relide.
Inde pedem referens: vbi ſe mora paruula fundet
Viribus in rapidum totis aſſurge leonem
Qui captiuorum iactare cadauera ſueuit:
Inq; truces armos validis conare lacertis:
Et cordis fibras ferro rimare patenti:
Protinus admiſſa vapidum cape fauce cruorem
Corporeamq; dapem mordacibus attere malis.
Tunc noua vis membris aderit. tunc robora neruis
Succedent inopina tuis: ſolidiq; vigoris
Congeries penitus neruoſos illinet artus.
Ipſe ſtruam votis aditum, famuloſq; ſopore
Conficiam/ & lenta ſtertentes nocte tenebo.

Et cum dicto relatum equo iuuenem priſtino loco reſtituit. Tunc Hadingus amiculi
eius rimas ſub quo trepidus delitebat, per ſummā rerū admirationē viſus perſpicuita
te traiiciens animaduertit equinis freta patere veſtigiis: prohibituſq; rei inconceſſę ca
ptare conſpectum: plenos ſtuporis oculos a terribili itinerum ſuorum contemplatio-
Handwanus rex Helleſpōti. ne deflexit. Qui cum a Lokero captus omnem prędictionis euētum certiſſimis rerum
experimentis circa ſe peractum ſenſiſſet Handwanum Helleſponti regem apud Du-
nam vrbem inuictis murorum pręſidiis vallatū mœnibuſq; nouatię reſiſtentem bello
pertentat. Quorum faſtigio oppugnationis aditum prohibente, diuerſi generis aues
Hadingi ſtratagema loci illius domiciliis aſſuetas per aucupii peritos prendi iuſſit: earumq; pennis accen-
ſos igne fungos ſuffigi curauit. Quę propria nidorum hoſpitia repetentes vrbem in-
cendio compleuere. Cuius extinguendi gratia concurrentibus oppidanis vacuas de-
fenſoribus portas reliquerunt. Adortus Handwanum cepit, eiq; redemptionis nomi-
ne corpus ſuum auro rependendi poteſtatem fecit. Cumq; hoſtem tollere liceret: ſpiri
Swibdagerus opprimitur. tu donare maluit, adeo ſęuitiam clementia temperabat. Poſt hęc multo orientaliū ro
bore debellato, Suetiam reuerſus Swibdagerum apud Gudlandiam ingenti claſſe ob
uium pugna adortus oppreſſit. Sicq; non ſolum exterorum manubiis: verūetiam pa-
ternę fraternęq; vindictę tropheis ad eminentem claritatis gradum prouectus: exilio
regnum mutauit: cui patriam non ante repetere q̄ regere cōtigit. Ea tempeſtate cum
Aſtutia Othini. Othinus quidam europa tota falſo diuinitatis titulo cenſeretur: apud Vpſalā tamen
crebriorem diuerſandi vſum habebat. Eamq; ſiue ob īcolarum inertiam ſiue locorum
Vpſala ſedes epiſcopalis eſt in Suetia. amœnitatem ſingulari quadam habitationis conſuetudine dignabatur. Cuius numē
ſeptētrionis reges propenſiore cultu proſequi cupientes: effigiem ipſius aureo cōple-
xi ſimulacro ſtatuam ſuæ dignationis indicem maxima cum religionis ſimulatione
Bizantium tranſmiſerunt. Cuius etiam brachiorum lineamenta, conſertiſſimo armil
larum pondere perſtringebant. Ille tāta ſui celebritate gauiſus mittentium charitatē

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

De Frigga vxore Othini.

cupide exoſculatus eſt. Cuius coniunx Frigga quo cultior progredi poſſet adcitis fabris aurum ſtatuę detrahendũ curauit. Quibus Othinus ſuſpendio conſumptis Statuam in crepidine collocauit: quã etiam mira artis induſtria ad humanos tactus vocalem reddidit. At nihilominus Frigga cultus ſui nitorem diuinis mariti honoribus anteponens vni familiarium ſe ſtupro ſubiecit: cuius ingenio ſimulacrum demolita, aurum publicę ſuperſtitioni conſecratum ad priuati luxus inſtrumentum conuertit. Nec penſi duxit impudicitiam ſectari: quo promptius auaritia frueretur. Indigna fœmina quæ numinis coniugio potiretur. Hoc loci quid aliud adiecerim q̃ tale numen hac coniuge dignum extitiſſe! Tanto quondam errore mortalium ludificabantur ingenia. Igitur Othinus gemina vxoris iniuria laceſſitus, haut leuiꝰ imaginis ſuę q̃ thori lęſione dolebat. Duplici itaq; ruboris irritamento perſtrictus plenum ingenui pudoris exilium carpſit. Eoq; ſe cõtracti dedecoris ſordes aboliturum putauit. Cuius ſeceſ-

Mithotyn

ſu Mithotyn quidam pręſtigiis celeber: perinde ac cęleſti beneficio vegetatus: occaſionem & ipſe fingendę diuinitatis arripuit. Barbaraſq; mentes nouis erroris tenebris circũfuſas pręſtigiarum fama ad cerimonias ſuo nomini perſoluendas adduxit. Hic deorum iram aut numinum violationem confuſis permixtiſq; ſacrificiis expiari negabat. Ideoq; eis vota communiter nuncupari prohibebat: diſcreta ſuperum cuiq; libamenta conſtituens. Qui cum Othino redeunte: relicta præſtigiarum ope, latendi gratia Pheoniam acceſſiſſet: concurſu incolarum occiditur. Cuius extincti quoq; flagitia patuere. Siquidem buſto ſuo propinquantes repentino mortis genere conſumebat, tantaſq; poſt fata peſtes edidit/vt pene tetriora mortis q̃ vitę monimenta dediſſe viderentur. Perinde ac necis ſuę pœnas a noxiis exacturus. Quo malo obfuſi incolæ egeſtum tumulo corpus capite ſpoliant acuto pectus ſtipite trãſfigentes. Id gẽti remedio fuit.

Othini noua ars.

Poſt hęc Othinus coniugis fato priſtinę claritatis opinione recuperata, ac veluti expiata diuinitatis infamia ab exilio regreſſus: cunctos qui per abſentiam ſuam cæleſtium honorum titulos geſſerãt: tanq̃ alienos deponere coegit: ſubortoſq; magorum cœtus veluti tenebras quaſdam ſuperueniente numinis ſui fulgore diſcuſſit. Nec ſolum eos deponendę diuinitatis, verũetiam deſerendę patrię imperio conſtrinxit: merito terris extrudendos ratus qui ſe cęlis tam nequiter ingerebant.

Aſmundus

Interea Aſmundus Swibdageri filius in vltionem patris pugna cum Hadingo congreſſus: vt filium Henricũ cuius charitatẽ etiam proprio ſpiritui pręferebat fortiſſime dimicantem occidiſſe cognouit: auido fati animo lucem peroſus tali carmen voce compegit.

Quis noſtra fortis auſit arma ſumere!
Nil proficit caſſis vacillanti nitens.
Lorica iam nec commode fuſum tegit.
Armis ouemus interempto filio.
Cuius mori me cogit imminens amor.
Charo ſuperſtes ne relinquar pignori:
Vtraq; ferrum comprimi iuuat manu.
Nunc bella pręter ſcuta nudo pectore
Exerceamus fulgidis mucronibus.
Ferocitatis fama noſtrę luceat
Audacter agmen obteramus hoſticum.
Nec longa nos exaſperent certamina:
Fugaq; fractus conquieſcat impetus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Quo dicto geminã capulo manũ iniiciens abſq; periculi reſpectu reflexo in tergũ cly-
peo cõplures in necẽ egit. Igit̃ Hadingo familiariũ ſibi numinũ ꝑſidia poſtulante, ſubi
to Vagnoftus partibus eius propugnaturus aduehitur. Cuius adũcum Aſmundus
gladiũ contẽplatus hoc in vocẽ carmine clamabundus erupit.

Quid gladio pugnas incuruo?
Enſiculus fato tibi fiet:
Framea torta necẽ generabit.
Hoſtem nãq; manu ſuperandum
Carminibus lacerari fidis:
Plus verbis q̃ vi connifus:
In magna vires ope ponens.
Quid me ſic vmbone retundis
Audaci iaculo minitando?
Cum ſis criminibus miſerandis
Obſitus & maculis refertus.
Infamis ſic te nota ſparſit
Putentem vitiis labeonem.

Hæc vociferantẽ Hadingus haſta traiicit amẽtata. Sed nec mortis Aſmundo ſolatiã
defuere. Siquidẽ inter exiguas vitę reliquias, vulneratum interfectoris pedẽ perpetua
claudicatione mulctauit: cladẽq; ſuã, paruulo vltionis momento memorabilẽ reddi-
De morte Gũnildę. dit. Ita alterum mẽbri debilitas, alterũ vitę finis excepit. Corpus eius ſolẽni funere ela
tũ apud Vpſalã regiis procuratur exequiis. Cuius coniunx Gũnilda ne ei ſupereſſet:
ſpiritũ ſibi ferro ſurripuit. Virũq; fato inſequi: q̃ vita deſerere præoptauit. Huius cor-
pus amici ſepulturę mandantes: mariti cineribus adiunxerunt. Dignã eius tumulo ra
ti cuius charitatẽ vitę prętulerat. Iacet itaq; Gũnilda aliquãto ſpecioſius virũ buſti q̃
thori ſocietate complexa. Poſt hęc Hadingo victore Suetiã populante Aſmũdi filius
Vffo. Vffo nomine conſerendę manus diffidẽtia adductus: in Daniã exercitũ traiicit: hoſti
leſq; lares inceſſere: q̃ proprios tueri ſatius duxit: opportunũ propulſandarũ iniuriarũ
genus exiſtimans, qđ ab hoſte pateretur inferre. Ita Danis ad propria defenſanda redi
re cõpulſis, ſalutẽq; patrię exterarũ rerũ dominio pręferẽtibus domeſticũ ſolũ hoſtili-
bus armis vacuefactũ repetiit. Igitur cũ Hadingus e bello Suetico regreſſus ærarium
Calliditas Hadingi. ſuũ quo bellis ac ſpoliis quęſitas opes excipere conſueuit: furto violatũ animaduerte-
ret: continuo cuſtodẽ eius Glumerũ ſuſpendio conſumpſit: callidoq; cõmenti genere
edixit: vt ſi quis e noxiis ablata referre curaſſet honoris locum quẽ Glumerus poſſede
rat obtineret. Quo promiſſo ſontiũ quidã beneficii percipiendi q̃ criminis tegendi ſtu
dioſior redditus: pecuniã regi reportandã curauit. Quem conſcii in ſummã principis
amicitiã receptum putantes: nec vberius q̃ fidelius honoratum credẽtes: & ipſi pari
pręmii ſpe relatis pecuniis reatũ detegunt. Quorũ cõfeſſio primũ honoribus ac bene
ficiis excepta mox ſuppliciis punita, haut paruũ vitãdę crudelitatis documẽtum reli
quit. Dignos dixerim qui ſolutę taciturnitatis pœnas patibulis luerent. Quos cum ſi
lentii ſalubritas tutos pręſtare poſſet, vocis ſtoliditas in exitium pertraxit. His geſtis
Hadingus per ſummũ integrandi belli apparatũ hyberna permenſus verno ſole frigo
ribus liquatis Suetiã repetit: ibiq; luſtrũ militando confecit. Cuius milites diuturnæ
expeditionis negotio conſumptis alimẽtis ad vltimã pene tabem redacti: ſylueſtribus
fungis famẽ lenire cœperunt. Tandẽ per ſummã neceſſitatis indigentiam cõmandu-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

catis equis,ad poſtremum canina cadauera corporibus indulſerũt. Sed neq; huma nis artubus veſci nephas habitum. Itaq; Danis ĩ extremas deſperationis anguſtias compulſis:nocte concubia ſine auctore tale caſtris carmen inſonuit. De miſerabili euẽtu.

Tetro penates omine patrios
Liquiſtis:hoc rus marte ſequi rati.
Quæ vana mentes ludit opinio!
Quæ cęca ſenſus corripuit fides!
Hoc arbitrantes poſſe ſolum capi!
Non amplitudo Suetica cedere:
Non exterorum marte valet quati.
At ſumma veſtri defluet agminis
Cum marte veſtros cœperit aggredi:
Nam cum ferocem vim fuga ſoluerit
Et pręliorum pars vaga labitur
In terga dantes marte prioribus
Cędis poteſtas liberior datur.
Maiorq; ferri parta licentia
Cum ſors rebellem pręcipitem fugat:
Nec tela tendat:quem metus abſtrahit.

Quod præſagiũ crebra Danorũ cęde ſequens lucis euẽtus impleuit. Nocte poſtera vocem huiuſmodi incerto auctore editã Suetica auribus iuuentus excepit.

Quid me ſic Vffo prouocat ſeditione graui
Pœnas daturus vltimas!confodietur enim
Multa premendus cuſpide,exanimiſq; ruet
Audaciam cœpti luens,nec petulantis erit
Liuoris intactum ſcelus,augurioq; meo
Cum bella primum geſſerit:contuleritq; manum:
Excepta membris ſpicula corpus vbiq; petent
Crudoſq; hyatus vulnerum faſcia nulla premet
Nec ampla plagarum loca contrahet vlla ſalus.

Eadẽ nocte cõgreſſis exercitibꝰ duo Senes humano hitu tetriores capitibꝰ comaua cuis iter ſiderũ micatꝰ triſte viſu caluitiũ ꝓferẽtes cõtrariis votoꝝ ſtudiis mõſtri feros diuiſere conatꝰ.Siqdẽ alter Danoꝝ ꝑtibꝰ ĩtẽdebat:alter Sueonũ ſtudioſꝰ extabat.Victꝰ Hadĩgꝰ cũ ĩ helſingiã cõfugiſſet:ibiq; ſolis feruore ꝑcalefactũ corpꝰ frigida maris aqua ſublueret:ĩauditi gñis beluã crebris ictibꝰ attẽtatã oppſſit:necatãq; in caſtra perferẽdã curauit.Quẽ facto ouãtẽ obuia fœmina hac voce compellat. Monſtroſi duo. Hadingi facinus.

Seu pede rura teras ſeu ponto carbaſa tendas
Infeſtos patiere deos:totumq; per orbem
Propoſitis inimica tuis elementa videbis.
Rure rues:quatiere mari:dabiturq; vaganti
Perpetuus tibi turbo comes,nec deſeret vnq̃
Vela rigor,nec tecta tegent,quæ ſi petis icta
Tempeſtate ruent,diro pecus occidet algu.
Omnia pręſentis ſortem vitiata dolebunt.
Vt ſcabies fugiere nocens,nec tetrior vlla

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Peſtis erit.tantum pœnę vis cœlica penſat.
Quippe vnum e ſuperis alieno corpore tectum
Sacrilegę necuere manus.ſic numinis almi
Interfector ades.Sed cum te exceperit ęquor
Carceris ęolici laxos patiere furores.
Te Zephyrus boreaſq; ruens,te proteret auſter:
Et cõiuratos certabunt edere flatus
Donec diuinũ voto meliore rigorem
Solueris: & meritã tuleris placamine pœnam.

Regreſſus igit̃ Hadingus eodẽq; cũcta tenore ꝑpeſſus trãquilla quęque ꝓprio tur-
bidabat aduẽtu. Siqdẽ nauigãte eo oborta nimbi vis ĩgẽti claſſẽ tẽpeſtate cõſũpſit
Naufragũ hoſpitia petentẽ:ſubita penatiũ ſtrages excepit.Nec ante malo remediũ
fuit q̃ ſcelere ſacrificiis expiato cũ ſuperis ĩ gratiã redire potuiſſet.Siquidẽ ꝓpi-
De frø deo — ciãdorũ numinũ gratia/Frø deo rẽ diuinã furuis hoſtiis fecit.Quẽ litationis mo-
rẽ annuo feriarũ circuitu repetitũ:poſteris imitãdũ reliqt.Frø blod Sueões vocãt.
Cũq; forte gigantũ quendã nitherorũ Regis Haquini filiã Regnildã pactũ animad
uerteret:indignam rei conditionem peroſus per ſummam futuræ copulę deteſta-
tionem ingenuo auſu nuptias pręcucurrit.Noruagiãq; profectus: tam fœdum re-
gię virginis amatorem armis oppreſſit.Adeo nanq; virtutẽ ocio prętulit :vt cum
regiis deliciis frui liceret non ſolum ſuas,verum etiã alienas iniurias propulſare
omni voluptate iocundius duceret.Auctorẽ beneficii puella crebris obtuſum vul-
neribus ignara medendi cura proſequitur.Cuius ne notitiam ſibi tẽporis interie
ctus eriperet:crus eius annulo vulneri incluſo obſignatũ reliquit. Eadẽ poſtmodũ
a patre eligendi mariti libertate donata:cõtractã cõuiuio iuuẽtutẽ curioſiore cor
porũ attrectatione luſtrabat.depoſita quõdã inſignia ꝑquirẽs.Spretis oĩbus.Hadi-
gũ latentis annuli indicio depręhẽſum amplectitur.eiq; ſe cõiugẽ donat.qui cõiu-
gio ſuo gigãtẽ potiri paſſus nõ fuerat.Apud quã diuerſantẽ Hadingo, mirũ dictu
De mirabili prodigio — prodigiũ incidit. Siquidẽ cœnãte eo:fœmina cicutarũ gerula:ꝓpter foculũ humo
caput extuliſſe cõſpecta:porrectoq; ſinu percũctari viſa:qua mũdi parte tã recẽtia
gramina brumali tempore fuiſſẽt exorta.Cuius cognoſcendi cupidũ regẽ proprio
obuolutum amiculo refuga ſecum ſub terras abduxit. Credo diis infernalibus ita
Haraldꝰ viuus ductus ẽ ad ĩferos. — deſtinantibus vt in ea loca viuus adduceretur: quę morieti petenda fuerat.Primũ
igitur vapidę cuiuſdã caligĩs nubilũ penetrãtes:perq; callẽ diuturnis adeſũ meati
bus ĩcedẽtes:quoſdã prætextatos amictoſq; oſtro ꝓceres cõſpicãtur.quibꝰ p̃teritis
loca demũ aprica ſubeũt:quę delata a fœmina gramina ꝓtulerũt. Progreſſiq; p̃cipi
tis lapſus ac liuẽtis aquę fluuiũ diuerſi generis tela rapido volumine detorquentẽ
eũdẽq; põte meabilẽ factũ offẽdũt.Quo ꝑtrãſito binas acies mutuis viribus cõcur-
rere cõtẽplãtur.Quarũ cõditionẽ a fœmina ꝑcũctãte Hadingo, ii ſunt inquit qui
ferro in necẽ acti cladis ſuę ſpeciẽ cõtinuo proteſtant̃ exẽplo:præſentiq; ſpectaculo
pręteritę vitę facinus ęmulant̃.Prodeũtibꝰ murus aditu tranſcenſuq; difficilis ob
ſiſtebat.Quẽ fœmina nequicq̃ trãſilire conata cũ ne corrugati quidẽ corporis exili
tate proficeret/ galli caput quẽ ſecũ forte deferebat abruptũ vltra mœnium ſepta
iactauit:ſtatimq; rediuiuus ales reſumpti fidem ſpiraculi claro teſtabat̃ occentu.
Hadingireditꝰ — Regreſſus igitur Hadingus patriãq; cũ cõiuge repetere orſus ĩminẽtiũ ſibi pira-
tarum inſidias celeri nauigatione caſſauit.Qui licet iiſdẽ pene flatibus iuuarẽtur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ipſum tñ ęquora p̄ſulcātē paribꝰ velis occupare nō poterāt. Inter hęc Vffo cū mirę pulcritudinis filiā haberet: potiturū ea q vita Hadingū ſpoliaret edixit. Quo pacto Thuningus qdā admodū ſollicitatꝰ adcita Byarmēſiū manu votiuū ſtuduit īpetrare ꝓgreſſum. Quē excepturus Hadingus dū claſſe Noruagiā p̄teriret: aīaduertit ī littore Senē crebro amiculi motu appellādi nauigii monitꝰ afferētē. Quē repugnātibꝰ ſociis dānoſumq; ꝓfectiōis diuerticulū affirmātibꝰ, naue ſuſceptū cēturiādi exercitꝰ auctorē habuit: ī ordināda agminū ratiōe curioſius attēdere ſolitū / vt prima per Dyadē phalāx, ac ꝑ tetradē ſecūda cōſtaret: tertia vero octoadis adiectione ſuccreſceret: ſempq; priorē īſequens duplicitatis augmēto trāſcēderet. Idē quoq; funditorū alas in extremā aciē cōcedere iuſſit: eiſq; ſagittariorū ordines ſociauit. Ita digeſtis in cuneū cateruis, ipſe poſt bellatorū terga cōſiſtēs ac folliculo quē ceruici īpēſum habebat, balliſtā extrahēs: q primū exilis viſa: mox cornu tēſiore ꝓminuit: denos neruo calamos adaptauit. Qui vegetiore iactu pariter ī hoſtē detorti, totidē numero vulnera cōfixerūt. Tūc Byarmēſes arma artibꝰ ꝑmutātes carminibus ī nymbos ſoluere cœlū lętāq; aeris faciē triſti imbriū aſpergine cōfuderūt. Ecōtrario Senex obortā nymbiū molē obuia nube pellebat: madorēq; pluuię nubilo caſtigabat obiectu. Victorē Hadigū dimiſſus Senex: nō vi hoſtili: ſed volūtario mortis genere cōſumēdū p̄dixit. clariſq; bellis obſcura ac longinquis finitima p̄ponere vetuit. Quo relicto Hadingus ab Vffone ꝑ colloquii ſimulationē ī Vpſalā accerſitus amiſſis ꝑ inſidias ſociis: noctis habitu ꝓtectus aufugit. Nā Danis ędis ī quā cōuiuii noīe cōtracti fuerāt / exceſſum petētibꝰ: p̄ſto erat q cuiuſq; exertū foribus caput ferro demeteret. Cuiꝰ facti iiuriā p̄lio īſecutꝰ Vffonē oppreſſit: eiuſq; corpꝰ depoſito odio cōſpicui operis Mauſoleo mādauit: amplitudinē hoſtis elaborato buſti ſplēdore confeſſus. Ita quē viuum hoſtili ſtudio inſectari ſolebat: extinctū honoris impendio decorabat. Et vt ſibi deuictæ gentis animos cōciliaret: fratrē Vffonis Hundingum regno pręfecit. ne imperium potius in exteros tranſfuſum: q in Aſmundi familia continuatum videretur. Cunq; ſublato iam ęmulo cōplures annos per ſummā armorum deſuetudinē rerum agitatione vacuus exegiſſet: tandem diutinū ruris cultum nimiamq; maritimarū rerum abſtinentiā cauſatus, & quaſi bellum pace iocundius ratus: talibus ſeipſum culpare deſidię modis aggreditur.

De quodā Sene.

Dolus Sueonū cōtra Danos.

Suetia victa eſt a Danis ſecūdo.

Hundingꝰ p̄ficitur regno.

Quid moror in latebris opacis
Collibus implicitus ſcruposis:
Nec mare more ſequor priori?
Eripit ex oculis quietem
Agminis increpitans lupini
Stridor: & vſq; polum leuatus
Queſtus inutilium ferarum
Impatienſq; rigor leonum.
Triſtia ſunt iuga vaſtitaſq;
Pectoribus truciora ſiſis.
Officiunt ſcopuli rigentes
Difficiliſq; ſitus locorum
Mentibus ęquor amare ſuetis.
Nam freta remigiis probare
Officii potioris eſſet:

Mercibus ac ſpoliis ouare
Aera aliena ſequi locello
Aequoris inhiare lucris
Qꝫ ſalebras nemorumqꝫ flexus
Et ſteriles habitare ſaltus.

Cuius vxor ruralis vitę ſtudio maritimarũ auiũ matutinos pertęſa concẽtus quã tum in ſiluestrium locorum vſu voluptatis reponeret: hac voce detexit.

Me canorus angit ales immorantem littori
Et ſoporis indigentem garriendo concitat.
Hinc ſonorus æſtuoſę motionis impetus
Ex ocello dormientis mite demit ocium.
Nec ſinit pauſare noctu mergus alte garrulus
Auribus faſtidioſa delicatis inſerens:
Nec volentem decubare recreari ſuſtinet
Triſtiore flexione diræ vocis obſtrepens.
Tutius ſiluis fruendum dulciuſqꝫ cenſeo
Quis maior quietis vſus, luce, nocte carpitur
Qꝫ marinis immorari fluctuando motibus.

Toſto facinoroſus.

Syfridus dux.

Eodẽ tpe Toſto qdã obſcuro Iutię loco ortus ferocitate clarꝰ emerſit. plębe nãqꝫ vario petulãtię gñe laceſſita, late crudelitatis famã extulit: tãtaqꝫ malignitatꝭ opinione ꝑcrebuit: vt facinoroſi cognoĩe notaret̃. Sed nec exteroꝝ ĩiuriis abſtinẽs: poſt fœdã patrię vexationẽ: etiã Saxoniã tẽtat. Cuiꝰ duce Syfrido laborãtibus ꝓlio ſociis pacẽ petẽte: fore qđ ab ipſo poſcebat̃ aſſeruit: dũmodo ſibi gerẽdi cũ Hadingo belli ſocietatẽ polliceri voluiſſet. Refragãtẽ illũ, cõditiõiqꝫ parere metuẽtẽ, acri minarũ gñe ad eã quã optabat ꝓmiſſionẽ ꝑduxit. Fit eñ vt qđ blãde nõ ſtruit̃: minaciter ĩpetret̃. A quo terreſtri negocio ſupatus Hadingus, cũ victoris claſſem ĩter fugiẽdũ reptã ꝑfoſſis lateribꝰ nauigationi inutilẽ reddidiſſet: cõceſſam ſcaphã in altũ direxit. Quẽ Toſto occidiſſe ratus cũ diu ĩter ꝓmiſcua necatorũ cadauera q̃ſitũ reperire nõ poſſet / ad claſſem regreſſus aĩaduertit eminꝰ myoparonẽ mediis maris æſtibus fluctuantẽ. Quẽ cũ adductis ĩ altũ nauigiis ꝑſequi ſtatuiſſet: fractiõis ꝑiculo reuocatus ęgre littus repetiit. Tũc correptis ĩtegris cœptũ vię genꝰ exequit̃. Hadingus occupari ſe vidẽs: ꝑcontari comitẽ cœpit an nandi vſum calleret, negãteqꝫ eo fugę diffidẽtia ſpõte euerſi nauigii cõcauas ꝑtes amplexus mortis fidẽ ĩſequẽtibus fecit. Securũ deinde Toſtonẽ inopinatũqꝫ & ſpoliorũ reliquiis auidiꝰ ĩcubãtẽ adortus: ꝓſtrato exercitu p̃dã deſerere coegit, ſuãqꝫ eiꝰ fuga vlciſcit̃. Nec Toſtoni ĩ vindictã ſui animꝰ defuit. Nã cũ ob accepti vulneris magnitudinẽ reparãdarũ ĩtra patriã viriũ copiã nõ haberet: legati titulo Britãniã petiit. In qua ꝓfectiõe nauigationis ſocios ĩ aleę luſum ꝑ laſciuiã cõtraxit: rixãqꝫ a teſſerarũ iactibꝰ ortã funeſta cæde finire docuit. Ita placido exercitii genere diſcordiã ꝑer totũ nauigium diffudit, cruentãqꝫ pugnã mutatꝰ lite iocus ꝓgenuit. Et vt aliquod ex alieno malo cõmodũ caperet: correptis ĩterfectorũ pecuniis Collonẽ quendã piratica tũc tẽporis ĩſignẽ adciuit. Quo comite paruo poſt in patriã reuerſus cũ Hadingo ſuã q̃ militũ fortunã expẽdere prꝯoptãte ex ꝓuocatione cõgreſſus occidit̃. Nolebãt eñ priſcę fortitudinis duces vniuerſorũ diſcrimine exequi qđ paucorũ ſorte ꝑeragi potuiſſet. His geſtis Hadingo defunctę cõiugis ſpecies per quietẽ obſeruata, ſic cecinit.

Collo.

Priſcorum ducũ mos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Belua nata tibi eſt rabiem domitura ferarum:
  Quęq; truci rapidos atteret ore lupos.
  At poſt pauca ſubiunxit.
Fac caueas, ex te nocuus tibi prodiit ales
  Felle ferox bubo: voce canorus olor.

Rex mane ſopore diſcuſſo cuidã cõiecturarũ ſagaci viſum exponit. Qui lupi noĩe
futurę ferocitatis filiũ interp̃tatꝰ: Oloris vocabulo filiã denotauit, illũ hoſtibꝰ pni-
cioſũ: hãc pr̃i ĩſidioſã fore p̃ſagiẽs. Euẽtus augurio r̃ndit. Siqdẽ Hadigi filia Vluil-
da ꝑuato cuidã Guthormo denupta ſiue copulę ĩdignitate ſiue claritatꝭ affectatio-
ne ꝑmota maritũ ĩ parẽtꝭ cędẽ abſq; pietatꝭ reſpectu ſollicitat. Reginã ſe q̃ regꝭ filiã
cẽſeri malle p̃fata. Cuiꝰ exhortatiõis modũ iiſdẽ pene verbis qbus ab ipſa editꝰ fue-
rat explicare cõſtitui. Qui fere hmõi erat. O miſerã me cuius nobilitatẽ diſpar co-
pulę nexus obtenebrat. O infelicẽ cuius ſtẽmati ruſtica iugat̃ humilitas. O infortu-
natã principis prolẽ quã thori lege plębeius æquiparat. Miſerandã regis filiã: cuiꝰ
decorẽ ignauus pr̃ in abſoletos ac deſpicabiles trãſmiſit amplexus. Infauſtã matris
ſobolẽ: cuiꝰ felicitati thori cõmerciũ derogat. cuius mũditiã ĩmũditia ruralis at-
trectat: dignitatẽ indignitas vulgaris inclinat: ĩgenuitatẽ/conditio maritalis ex-
tenuat. At ſiquis tibi vigor ineſt. Si qua mentẽ virtus poſſidet: ſi dignum te regis
generũ probas ſocero faſces eripe. genus probitate redime. Proſapię defectũ virtu-
te æſtima. Sanguinis dãnum animo penſa. Fœlicior eſt honos audacia q̃ hæredita-
te quęſitus. Melius virtute culmen: q̃ ſucceſſione conſcenditur. Aptius honores me-
ritũ: q̃ natura conciliat. Adde ꝙ ſenectutẽ ſubruere nephas non eſt: quæ proprio in
ruinã pondere ſuppreſſa deuergit. Sufficient ſocero tot tẽporum faſces: ſenilis tibi
poteſtas obueniat. Quę ſi te fruſtrata fuerit: alteri cedet. Lapſuiviciniũ eſt/quicquid
ſenio cõſtat. Sat illi regnaſſe ſit. Tibi quãdoq; pręeſſe conueniat. Malo pręterea vi-
rũ regnare q̃ patrẽ. Malo regis cõiunx q̃ nata cenſeri. Melius eſt principẽ intus am-
plecti q̃ exterius venerari. Glorioſius nubere regi q̃ obſequi. Ipſe quoq; tibi ſceptrũ
q̃ ſocero malle debeas. Proximũ ſibi quęq; natura cõſtituit. Aderit cœpto facultas: ſi
facto voluntas acceſſerit. Nihil eſt qđ nõ ingenio cedat. Inſtaurãdũ epulũ eſt. exor-
nandũ cõuiuiũ. prouidẽdi paratus. Inuitãdus ſocer. fraudi viã familiaritas ſimula-
ta pręſtabit. Nullo melius q̃ affinitatis nomine inſidię tegũtur. adde ꝙ temulentia
promptũ cędi iter aperiet. Cunq; rex capitis cultui intẽtus fabulis mentem barbæ
manũ intulerit: pilorũq; perplexionẽ crinali ſpico ſeu pectinis enodatiõe diſcreue-
rit: applicari ferrũ viſceribus ſentiat. Minor occupatis ſolet cautela ꝑquiri: dexte-
ra tua tot ſcelerũ vindex accedat. Piũ eſt vltricẽ miſerorũ manũ extẽdere. Talibus
inſiſtẽte Vluilda: vir ſuggeſtiõe victus ĩſidiis operã pollicet̃. Interea Hadingus ge-
neri dolũ cauere ſomnio monitꝰ: petito cõuiuio qđ ei filia charitatis ſimulatione
parauerat: armatorũ nõ longe p̃ſidia ſtatuit. Quibꝰ aduerſum ĩſidias cũ res exige-
ret vteret̃. Quo cibũ capiẽte: ſatelles ĩ fraudis miniſteriũ adcitus occultato ſub ve-
ſte ferro opportunũ ſceleri tẽpus tacitus expectabat. Quo rex aĩaduerſo collocatis
in vicino militibꝰ ſignũ lituo dedit. Quibus cõtinuo opẽ ferẽtibꝰ dolũ in authorẽ
retorſit. Interea rex Sueonũ Hundingus occaſum Hadingi falſo acceptũ nũcio infe-
riis exceptusꝰ optimatibꝰ cõtractis eximię capacitatis doliũ cereali liquore cõple-
tũ delitiarũ loco mediũ conuiuiis apponi pręcepit. Et ne quid celebritatis deeſſet
ipſe miniſtri partibus aſſumptis pincernam agere cunctatus non eſt. Cumq; exe-

Vluildę in patrē fraus
Vluildę adhortatio

Mors Hundingi regis Suetiæ.
Mors Hadingi regis Daciȩ.

quēdi officii gratia regiā ꝑlustraret: offenſo gradu ī doliū collapſus interclusum humore ſpiritū reddidit: deditqꝫ pœnas ſiue orcho quē falſa exequiarū actiōe placabat / ſiue Hadigo cuiꝰ īteritū mētitꝰ fuerat. Quo cognito Hadigus parē veneratori gratiā relaturꝰ extīctoqꝫ ſupeſſe nō paſſus: ſuſpēdio ſe vulgo īſpectāte conſumpſit.

Finis Libri primi. Sequitur Secundus de Frothone Hadingi filio / qui erat ſeptimus rex Daciȩ & vulgo dicebatur Frothe geffmylde. i. liberalis.

Frotho rex ſeptimus.

Adingo filiꝰ Frotho ſuccedit: cuiꝰ varii inſignesqꝫ caſus fuere. Pubertatis annos emenſus iuueniliū ꝑferebat cōplemēta virtutū. Quas ne deſidiȩ corrūpēdas ꝑberet: abſtractū voluptatibꝰ animū aſſidua armorū intētione torquebat. Qui cū paterno thezauro bellicis operibus abſumpto / ſtipēdiorū facultatē qua militem aleret nō haberet: attētiusqꝫ neceſſarii vſus ſubſidia circūſpiceret: tali ſubeuntis indigenȩ carmine concitatur.

Vaticiniū de theſauro.

Inſula non longe eſt prȩmoilibus edita cliuis
Collibus ȩra tegens: & opimȩ conſcia prædȩ.
Hic tenet eximium montis poſſeſſor aceruū
Implicitus giris ſerpens crebriſqꝫ reflexus
Orbibus: & caudȩ ſinuoſa volumina ducens:
Multipliceſqꝫ agitans ſpiras: viruſqꝫ profundens.
Quem ſuperare volens clypeo: quo conuenit vti
Taurinas intende cutes, corpuſqꝫ bouinis
Tergoribus tegito: nec amaro nuda veneno
Membra patere ſinas. ſanies quod conſpuit vrit.
Lingua triſulca micans patulo licet ore reſultet
Triſtiaqꝫ horrifico minitetur vulnera rictu:
Intrepidum mentis habitum retinere memento.
Nec te permoueat ſpinoſi dentis acumen:
Nec rigor aut rapida iactatum fauce venenum.
Tela licet temnat vis ſquamea: ventre ſub imo
Eſſe locum ſcito quo ferrum mergere phas eſt.
Hunc mucrone petens medium rimaberis anguem.
Hinc montem ſecurus adi: preſſoqꝫ ligone
Perſoſſos ſcrutare cauos. mox ȩre crumenas
Imbue, completamqꝫ reduc ad littora puppim.

Credulꝰ Frotho ſolitariꝰ i iſulā traiicit: ne cōitatior beluā adoriret̄ q̄ atlethas aggredi moris fuerat. Quȩ cū aqs pota ſpecū repeteret īpactū Frothōis ferrū aſpo cutꝭ horrore cōtēpſit. Sed & ſpicula q̄ i eā cōiecta fuerāt: eluſo mittētis conatu lȩſiōis irrita reſultabāt. At vbi nil tergi duritia ceſſit: vētris curioſius ānotati mollities ferro patuit. q̄ ſe morſu vlciſci cupiēs: clypeo dūtaxat ſpioſū orꝭ acumē īpegit. Crebris deīde liguā micatibꝰ ducēs: vitā pit ac virꝰ efflauit. Reptȩ pecūiȩ regē locupletē fecere. qbꝰ īſtructꝰ: claſſe Euretū ptibꝰ admouet̄. Quoꝝ rex Dorno piclosi belli metu hmōi ad milites orōnē habuiſſe fert̄. Extnū ꝑceres hoſtē & totiꝰ ferme occidētis ar

Dornonis Euretū regis oratio.

mis opibuſq; ſuccinctū ſalutarem pugnę cunctationē ſectantes inediæ viribus obti
nēdū curemus.Internū hoc malum eſt.difficillimū ęre domeſticū debellare pericu-
lum.Facile famelicis obuiatur. Melius aduerſariū eſurie ꝗ armis tentabimus.Nul
lū hoſti inedia acrius iaculū adacturi.Edax viriū peſtis edendi pœnuria nutritur:
Armorū opem alimentorū inopia ſubruit.Illa quieſcētibus nobis tela contorqueat
illa pugnæ ius officiūq; ſuſcipiat: diſcriminis expertes diſcrimen licebit inferre.
Exangues abſq; ſanguinis detrimēto p̄ſtare poterimus.Inimicū ocio ſuperare phas
eſt.Quis dānoſe ꝗ tuto dimicare maluerit?Quis cū īpune certare liceat:pœnā ex-
periri contēdat?Felicior armorū ſucceſſus aderit ſi p̄uia fames bellū cōmittit.Hac
primā cōfligēdi copiā duce captemus. Caſtra noſtra tumultꝰ expertia maneāt. Illa
noſtri loco decernat.Quę ſi victa ceſſerit:ociū rūpendū eſt.Facile ab īdefeſſo laſſitu
dine cōcuſſus opprimit̄.Adeſa marcore dextera pigrior ī arma ꝑueniat.Lentiores
ferro manꝰ dabit quē quiſpiā priꝰ labor exhauſerit.Pręceps victoria eſt vbi tabe cō
ſumptus cū robuſto cōgredit̄.Taliter indēnes aliis danoꝝ auctores fore poterimꝰ.
His dictis q̄cūq; tutatu difficilia aīaduertit defenſiōis diffidētia populatus : adeo
hoſtilē ſęuitiā ī vaſtāda patria p̄cucurrit:vt nihil q̄d a ſuꝑuenientibꝰ occupari poſ
ſet ītactū reliqueret.Maiorē deīde copiarū partē indubitatę firmitatis municipio
cōplexus:ab hoſte ſe circūſideri ꝑmittit.Cuiꝰ Frotho oppugnādi diffidētia cōcita
tus:cōplures īſolitę ꝓfunditatis foſſas ītra caſtra fieri,latēterq; ꝑ corbes humū ege

Frothonis Stratagema.

ri & ī fluuiū mœnibꝰ ꝓpīquū tacite diſiici iuſſit. Quē dolū crebro ceſpite foſſis ſu
peraddito,occultādū curauit: incautū hoſtē p̄cipitio cōſumpturꝰ:futurūq; ratꝰ vt
ignaros deſidētis glebę lapſus obrueret.Poſt hęc ſimulato metu caſtra pauliſper de
ſerere cœpit.Quibꝰ īminētes oppidanos paſſimq; eluſis veſtigiis ī foueas ꝓuolutos
īgeſtis deſuꝑ iaculis trucidauit.Inde ꝓfectꝰ ī Trānonē Rutenę gētis tyrānū īcidit:

Trāno Rutenorū rex.

cuiꝰ maritimas copias ſpeculaturꝰ : crebros clauos ex fuſtibꝰ creat : iiſdēq; carabū
onerat.Quo hoſtilē noctu claſſem ſubiēs imas nauigiorū ꝑtes terebro ſautiat.Quę
ne repētinū vndarū paterent̄ īcurſum,patētia foraminū loca ꝓuiſis ātea clauis ob-
ſtruit:terebriq; dānū ſtipitibꝰ pēſat. At vbi foraminū copiā mergēdę claſſi ſuffice
re credidit:dēptis obſtaculis prōptū aquis aditū patefecit,hoſtileq; claſſem ſua cir
cūfundere ꝓperauit. Ancipiti ꝑiculo circūuēti Ruteni:armis priꝰ an vndis reſiſte

Rutenorū periculum

rēt hęſitabāt.Naufragio ꝑeūt dū nauigiū ab hoſte vīdicare cōtēdūt.Internū diſcri
mē externo atrociꝰ erat:dū foris ferrū ſtrīgūt:ītus fluctibꝰ cedūt. Bina ſimul ī mi-
ſeros ꝑicula graſſabant̄.Incertū erat celeriꝰ nando ſalꝰ an dimicādo peteret̄.Mediū
pugnę certamē noua fati diremit occaſio.Geminę mortes vno ferebant̄ īceſſu:duæ
leti vię ſociū egere ꝑiculū.Ambiguū erat ferrū magis an fretū afficeret:gladios ꝓ
pulſantē tacitꝰ fluctuū allapſus excepit.Ecōtrario fluctibꝰ obuiātē obuius enſis īpli
cuit.Aquaꝝ eluuies cruoris aſꝑgine fœdabat̄. Victis itaq; Rutenis patria Frotho
ni repetit̄.Qui cū legatos in Ruſciā exigēdi tributi ſtudio miſſos incolarū ꝑfidia

Ruteni vincuntur.

atroci mortis genere cōſumptos aīaduerteret:duplici iniuria permotus:vrbē Ro
talā arcta admodū obſidione perſequitur. Qua ne fluuii interſtitio prohibēte tar-
dius potiret̄:vniuerſam aquę molē noua riuorū diuerſitate partitus ex ignotę pro

Aquarum diductio.

funditatis alueo meabilia vada perfecit.Nec ante deſtitit ꝗ rapidior vortex diui-
duo minoratus excurſu languidiore vndas lapſu ageret:ac per exiles flexus vadoſa
paulatim cōſtrictione rareſceret.Ita amne domito oppidū naturę p̄ſidio vacuū in-
offenſa militū irruptione proſternit.His geſtis ad vrbē Paltiſcā exercitū contulit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Stratagema nouum

Quā viribus inuictā ratus: bellum fallacia mutauit. Siquidem paucis admodum conſciis ignotæ opacitatis latebras petiuit: extinctūq; ſe quo min⁹ hoſti terroris afferret: vulgo nuntiari pręcepit. Additę in fidē exequię tumuluſq; conſtructus. Sed & milites conſcio fraudis mœrore ſimulatum ducis obitū proſequuntur. Qua fama Rex vrbis

Veſpaſii regis cędes.

Veſpaſius perinde ac victoria potitus: tam languidā ac remiſſam defenſionē egit: vt hoſtibus irrūpendi poteſtate facta, inter luſus ac ocia necaretᷓ. Vrbe capta Frotho ſpe orientis imperium cōplexus: Anduani mœnibus admouetur. Qui quondā ſuccenſæ per Hadingum vrbis admonitus cunctos eius penates domeſticis auibus vacuefecit: quo minus ſimilis iacturę periculo mulctaretur. Nec noua Frothoni calliditas defuit.

Stratagema recens.

Quippe permutata cum ancillulis veſte: peritā ſe pugnandi puellā ſimulat: depoſitoq; virili cultu: fœmineum ęmulatus transfugę titulo oppidum petit. Illic omnibus curioſius exploratis poſtridie emiſſo comite exercitum muris affore iubet, portaſq; ſua pandendas opera pollicetur. Taliter eluſis vigilibus: Vrbs ſomno ſepulta diripitur: ſecuritatis pœnas interitu luēs, deſidiaq; ſua q̄ hoſtium virtute miſerior. Nihil enim in re militari pernicioſius animaduertitur: q̄ per ocium metu vacuum ſolutis neglectiſq; rebus nimia fiducię pręſumptione torpeſcere.

De Anduano rege.

Anduanus cum patrię res perditas euerſaſq; conſpiceret: Regias opes nauibus impoſitas vt vndas potius q̄ hoſtem ditaret in altū demerſit: q̄q̄ ſatius fuerat aduerſariorū fauorem pecunię largitionib⁹ occupare q̄ eius commodum mortalitatis vſibus inuidere. Poſt hęc Frothone filiam in matrimonium per legatos poſcente: cauendum reſpondit: ne rerum proſperitate corruptus victoriæ ſucceſſum in ſuperbiam vertat. Sed potius victis parcere & in deiectorum conditione priſtinum fulgoris habitum venerari meminerit. Diſcatq; in miſerorum ſorte præteritam æſtimare fortunam. Curandum itaq; ne cuius affinitatem expetat: imperium rapiat: & quā nuptiis illuſtrare geſtiat: obſcuritatis ſordibus reſpergat: matrimonii dignitatem auaritiæ ſtudio corrupturus. Cuius dicti comitate & victorem generū adſciuit & regni libertatem obtinuit.

Thorildę ī priuignos ſęuitia.

Interea Sueonum regis Hadingi coniunx Thorilda cum priuignos ſuos Regnerum & Thoraldum: quorum īfinito odio tenebatur: vt variis periculorum generibus implicaret: regio tandem pecori pręfeciſſet: Hadingi

Suanhuitæ indoles.

filia Suanhuita ſororibus in famulitium ſumptis Suetiā petit clariſſimę indolis exitiū muliebri ingenio pręcurſura. Cumq; pręditos adoleſcentes nocturnis gregum excubiis occupatos diuerſi generis portentis circūfundi videret: ſorores equis deſcendere cupientes tali poematis ſono vetuit.

Monſtra quidem video celerem captantia ſaltum:
  Corpora nocturnis pręcipitare locis.
Bella gerit dęmon: & iniquę dedita rixę
  Militat in mediis turba nephanda viis.
Effigie ſpectanda truci: portenta feruntur:
  Hæcq; hominum nulli rura patere ſinunt.
Agmina pręcipiti per inane ruentia curſu
  Hac nos progreſſum ſiſtere ſede iubent.
Flectere lora monent ſacriſq; abſiſtere campis:
  Aruaq; nos prohibent vlteriora ſequi.
Trux lemurum chorus aduehitur pręcepſq; per auras
  Curſitat: & vaſtos edit ad aſtra ſonos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Accedunt fauni ſatyris: panumqꝫ caterua
  Manibus admixta militat ore fero.
Siluanis coeunt aquili laruęqꝫ nocentes
  Cum lamiis callem participare ſtudent.
Saltu librantur furię. glomerantur eiſdem
  Laruę: quas ſimis fantua iuncta premit.
Calcandus pediti trames terrore redundat
  Tutius excelſi terga premantur equi.

Ad hęc Regnerus ſeruū regiū ſe profeſſus tam longinqui a domo exceſſus cauſam aſtruxit ꝙ cum paſtoralis operis gratia rus relegatus pecus cui pręerat amiſiſſet: deſperata recuperatione reditu abſtinere q̃ vltionis pœnā incurrere pręoptaſſet. Et ne fratris conditionē ſilentio pręteriret: tale dictis poema ſubiunxit.

Nos homines non monſtra puta: ſeruoſqꝫ manentes
  Per loca paſcendos exagitaſſe greges.
At cum per teneros ageremus tempora luſus:
  Forte remota vagum ceſſit in arua pecus.
Cumqꝫ petita diu ſpes deforet inueniendi:
  Inceſſit miſeris ſollicitudo reis.
Cumqꝫ boum nuſq̃ veſtigia certa paterent:
  Obtinuit mœſtus ſontia corda pauor.
Hinc eſt ꝙ virgę vulnus pœnale verentes,
  Duximus in proprios triſte redire lares.
Credidimus q̃ ferre manum pœnamqꝫ ſubire
  Tutius aſſuetis abſtinuiſſe focis.
Sic pœnam differre iuuat: reditumqꝫ peroſis
  Hac dominum latebra fallere cura manet.
Hac ope neglecti pecoris vitabitur vltor:
  Solaqꝫ ſtat noſtris hęc fuga tuta viis.

Tunc Suanhuita ſpecioſiſſimū lineamentorū eius habitū curioſiori cōtēplatione luſtratum impenſius ammirata: regibus te inquit nō ſeruis editū pręradiās luminum vibratus eloquitur. Forma proſapiam pandit. Et in oculorū micatu naturæ venuſtas elucet. Acritas viſus ortus excellentiā pręfert. Nec humili loco natum liquet: quē certiſſima nobilitatis index pulchritudo cōmendat. Exterior pupillarū alacritas interni fulgoris geniū confitetur. Facies fidem generi facit: & in luculētia vultus/maiorū claritudo reſpicitur. Neqꝫ eñ tam comis, tāqꝫ ingenua ſpecies: ab ignobili potuit authore profundi. Sanguinis decus cognato frontē decore perfundit: & in oris ſpeculo conditio natiua reſultat. Minime ergo tam ſpectati cęlaminis ſimulacrū obſcurus opifex abſoluit. Nunc itaqꝫ celerrima declinatione crebros viæ exceſſus petentes mōſtrigenos vitate cōcurſus. Ne elegātiſſimorū corporum pręda ſordidiſſimis paſtū agminibus præbeatis. At Regnero maximus ob deformitatē cultus rubor inceſſerat. Cuius vnicū in obſcuranda nobilitate remediū ducebat. Seruitutē itaqꝫ nō ſemp virilitate vacuā reperiri ſubiunxit. Sæpe eñ ſordido cultu robuſtā obtegi manū: fortēqꝫ dextram atra veſte cōcludi interdū: itaqꝫ naturæ vitium virtute redimi, dānūqꝫ generis animi ingenuitate penſari. Se ergo Thor deo excepto nullā mōſtrigenæ virtutis potentiā expauere: cuius virium Thor deus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

magnitudini nihil humanarũ diuinarũve rerum digna poſſit ęqualitate cõferri. Sed neq; laruas liuido tantũ ſqualore terribiles, a maſculis debere pectoribꝰ formidari. quarũ effigies adulterino diſtincta pallore momẽtaneum corporis habitũ ab aeris teneritudine mutuari conſueuerit. Falli igit̃ Suãhuitã: quę ſolidũ virorũ robur muliebriter emollire, vireſq; vici inſolitas effœminato pauore perfundere conetur. Ammirata iuuenis conſtantiã Suanhuita ablegato nubilæ inumbrationis vapore prętentas ori tenebras ſuda perſpicuitate diſcuſſit. enſemq; variis cõflictibus opportunũ ſe ei daturã pollicita, mirã virginei cãdoris ſpeciem nouo mẽbrorũ iubare ꝓferebat. Taliter accẽſi iuuenis cõnubiũ pacta ꝓlato mucrone ſic cepit.

In gladio quo monſtra tibi ferienda patebunt:
    Suſcipe Rex ſponſę munera prima tuæ.
Hoc dignum te rite proba, manus ęmula ferri
    Geſtamen ſtudeat condecorare ſuum.
Ferrea vis tenerum mentis confortet acumen:
    Atq; animus dextrę nouerit eſſe comes.
Aequet onus lator: & vt enſi congruat actus
    Accedat grauitas, par in vtroq; tibi.
Framea quid prodeſt vbi languet debile pectus
    Et telum trepidę deſtituere manus?
Ferrum animo coeat corpuſq; armetur vtroq;:
    Iungatur capulo conſona dextra ſuo.
Hęc celebres edunt pugnas, quia iuncta vigoris
    Plus retinere ſolent: diſſociata minus.
Hinc tibi ſi volupe eſt belli clareſcere palma:
    Conſectare auſu quod premis ipſe manu.

Cunq; multa ad hunc modũ coaptato Rithmorũ canore prõpſiſſet: dimiſſis comitibus aduerſum obſcœniſſimas portentorũ cateruas noctẽ dimicãdo permenſa: luce reddita varias laruarũ formulas, & iniuſitata ſpecierũ figmẽta paſſim aruis incidiſſe cognoſcit. Inter quas & ipſius Thorildę crebris obfuſa vulneribꝰ effigies viſebatur. Quas in ſtruem cõgeſtas ingenti pyra accenſa cremauit. Ne teter obſcœnorum cadauerũ odor peſtifera exhalatiõe diffuſus: propius accedẽtes corruptionis contagio ſautiaret.

Regnerus Suetiæ regnũ obtinet.

Quo facto Regnero Suetię regnũ, ſibi vero Regneri torũ conciliauit. Qui licet tirociniũ nuptiis auſpicari deforme exiſtimaret: ſeruatę ſalutis ſuę reſpectu prouocatꝰ promiſſum beneficio excoluit.

Vbbo Daniã occupat.

Inter hæc Vbbo quidã ſororẽ Frothonis Vluildam iam pridẽ matrimonio cõplexus Danię Regnũ cuius procurationẽ perfunctorię gerebat, vxoris nobilitate fretus occupat. Quãobrem Frotho orientis bella deſerere coactus: apud Suetiam cũ Suanhuita Sorore graue pręlium facit. Quo afflictus noctu cõſcenſa cymba per occultos nauigatiõis anfractus perforandę hoſtiũ claſſis aditum quęrebat. Depręhẽſus a ſorore rogatuſq; cur tacito remigio varias meatuũ ambages ſequeretur: ſimili quęſtionis modo percõtantem abſoluit. Nã Suanhuita quoq; eodem noctis tempore ſolitariã nauigationem ingreſſa, ancipiti declinatiõis giro multiplices ſenſim aditꝰ receſſuſq; captabat. Fratrẽ itaq; dudũ ab eo collatę ſibi libertatis ammonitũ rogare cœpit. vt quã bellum Ruthenicũ petiturus arbitraria nubẽdi poteſtate donauerat: aſſumpto cõiuge frui permittat, ratũq; poſt factum habeat, quod fieri ipſe conceſſerit. Tam iu-

ſtis precibus pmotus Frotho pacem cũ Regnero cõponit: iniuriamq; quã ex ſororis petulantia ſuſcepiſſe videbatur: rogatui remiſit. A quib⁹ etiã manu quãtã per eos amiſerat donatus deforme vulnus ſpecioſo beneficio penſatũ gaudebat. Daniã ingreſſus capto pductoq; ad ſe Vbboni ignouit: veniãq; q̃ pœnam mali merito rependere maluit: ꝙ regnũ potius vxoris impulſu q̃ propria cupiditate tentaſſe: nec tam autor iniuriæ: q̃ imitator fuiſſe videretur. Vluildã eidẽ ademptã amico ſuo Scotto, qui & ipſe Scottici nominis cõditor fuit: nubere coegit thori varietatem ſupplicii loco reputans. Cuius diſceſſum regiis etiã vehiculis proſequutus iniuriam beneficio penſauit. Sororis ſiquidẽ naturam nõ ingeniũ intuens: ſuę poti⁹ famę q̃ illius nequitię cõſulebat. Quę fraternis meritis nihil ex conſueti odii ptinacia remittens: noui mariti animũ occidendi Frothonis occupãdiq; Danorũ imperii conſilio fatigabat. Segniter enĩ deſerere ſolet anim⁹ quicquid ſolido fuerit amore complexus. Neq; fluidis annis molitũ cõtinuo crimẽ elabitur. Primęuã quippe mentẽ poſterior imitatur affectio. Nec cito vitiorum veſtigia pereũt / quæ tenera moribus ętas impreſſerit. Cũ vacuas mariti aures haberet: inſidias a fratre in virum cõuertit: mercede conductis qui iugulum dormientis confoderẽt. Qua de re Scottus per pediſſequã certior factus: nocte qua cędis miniſteriũ circa ſe peragendum acceperat lecto loricatus inceſſit. Rogat⁹ ab Vluilda quidita aſſuetę quietis vſum / ferreo cultu mutaſſet? Sic ad præſens ſibi collibitũ retulit. Cum ſomno obfuſus putaretur: irrũpentes inſidiarũ miniſtros lecto delapſus obtruncat. Quo euenit vt Vluildã inſidiis fratri nectendis abſtraheret: & aliis vxorũ perfidiã cauendi documentũ pręberet. Quę dũ geruntur adoriendę bello Freſiæ Frothoni conſilium incidit: claritatẽ orientis diuictione quęſitã occidentis oculis infundere auido. Oceanũ petenti prima aduerſum Vitthonẽ Freſorũ piratã congreſſio fuit. In qua ſociis primos hoſtiũ impetus ſolo clypeorũ obiectu patienter excipere iuſſis, non ante miſſilibus vtendũ edixit q̃ penitus hoſtiũ iaculorũ imbrem exhauſtum aduerterẽt. Quę tanto a Freſis auidius emiſſa: quãto a Danis tolerabilius excepta: Vitthone Frothonis patiẽtiã a pacis cupiditate ꝓfectã exiſtimãte. Oritur ingẽs claſſicũ: & immẽſo pila ſtridore diſſultant. Cum nullũ incautis iaculũ ſupeſſet: danorum telis obfuſi vincũtur. Fuga littus amplexi inter flexuoſos foſſarũ ambitus obtrũcãtur. Rhenũ deinde claſſe rimatus extremis Germanię partib⁹ manus iniecit. Repetito oceano Freſorũ claſſem vadoſis inflictã vorticibus adortus cęde naufragiũ cumulauit. Nec tantas hoſtiũ acies obtriuiſſe contentus: Britãniam tẽtat. Cuius rege deuicto, Melbricũ Scottice regionis pręfectũ aggreditur. Cui cum bellum illatur⁹ Britannorũ regem imminere ex ſpeculatore cognoſſet: tergoq; ſimul ac pectori conſulere nequiret: militibus ad concionem vocatis deſerẽda vehicula, abiiciendã ſupellectilẽ, aurũq; quod ab eis geſtaretur paſſim per arua diſiiciẽdum edixit: affirmãs ſolã in opum effuſione opem reſtare. Nec aliud concluſis ſubſidiũ ſupereſſe, q̃ hoſtẽ ab armis in auaritiam pellicere. Libẽter pręda apud exteros quęſitam ſupremę neceſſitati impendi debere. Fore enĩ vt hoſtes non minore auiditate collectã abiicerẽt q̃ repertã corriperẽt oneri potius q̃ vſui futurã. Tũc Torkillus auaritia ante alios inſignis cęteriſq; eloquio pręſtans: capite galea nudato clypeo innixus: Mouet inquit rex pleroſq; tuę pręceptiõis auſteritas: Qui magni ęſtimant quod ſanguine pepererũt. ægre proiicitur qđ maximo conſtat periculo quęſitum. Inuiti deſerũt: quod vitę diſcrimine emerunt. Extremę enĩ dementię eſt vi-

Scotti a Scotto Dano vocati ſunt.

Malũ conſiliũ Vluildę

In Vitthonẽ Freſorũ piratã.

Subactio Freſię a danis.

Secũda debellatio Alemanorũ a Danis.

Subactio Scotię & Britannię.

Torkilli cõcio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

rili aĩo ac manu parta muliebriter ſpernere: opeſq; hoſti inſperatas afferre. Quid
deformius q̃ belli fortunã prędę quã gerimus contẽptu pręcurrere! certũq; & prę-
ſens bonũ dubii mali metu relinquere! Nondũ Scottos aſpeximus: & aruum auro
ſpargemus! Quales in prœlio exiſtimãdi ſunt: quos bellũ petentes ſola bellorũ ener
uat opinio! An qui hoſti formidoloſi fuimus: ridiculi erimus: claritatẽq; contẽptu
mutabimus! Mirabitur Britannus ab his ſe victũ: quos ſolo vinci timore conſpexe
rit. Illorũ metu prememur quibus metũ priores ingeſſimus! Quorũ pręſentiã cõ-
tẽpſimus: abſentiã metuemꝰ! Quãdo opes probitate mercabimur: quas timore vi-
tamus! Pecunias pro quibus pugnauimꝰ pugnã vitando tẽnemus! Quos pauperta
ti ſubiicere debuimꝰ diuitiis imbuemus! Spolia fortiter cepimus: molliter iacie-
mus! Quid turpius a nobis cõmitti poterit: q̃ aurũ erogare quibus ferrũ infligere
debemus! Pauor nũq̃ eximet quod virtꝰ peperit. Quod bello quęſiuimus: bello lin-
quendũ eſt. Tanti pręda veneat quanti empta eſt. ferro preciũ penderetur. Pręſtat
ſpecioſa defungi morte: q̃ lucis auiditate vileſcere. a vita paruulo temporis momẽ
to deſerimur: pudor etiã fatũ inſequitur. huic accedit ꝙ iactãtes aurũ, hoſtis hoc
auidiꝰ inſequetur: quo maiore metu vrgeri crediderit. Pręterea neutra nobis for-
tuna auri odiũ facit. Victores nãq; ære quod geſtamus ouabimus: victi ſepulturæ
pręmio relinquemꝰ. Hęc Senior. At milites regis potius q̃ ſodalis conſiliũ intuen
tes prioremq; exhortationẽ poſterę pręferentes: quod cuiq; opum erat certatim lo
culis egerunt. Mannos quoq; varię ſupellectilis gerulos oneribus adſoluũt: ſicq; va
cuefactis crumenis: armis habilius accingũtur. Quibus progreſſis ſuccedẽtes Bri

Regis a prę
da dehorta
tio.

tanni in patentẽ late prędam diſſiliũt. Quos rex circa pecunię raptũ auidius ęquo
occupatos conſpiciens: cauere iubet ne deſtinatas prelio manus opum onere fati-
gent: ſcientes triũphum ante carꝑendũ q̃ cenſum. Proinde auro ſpreto: auri domi-
nos inſequãtur. Nec ęris ſed victorię fulgorẽ mirentur: meminerintq; ſatius tro-
phęum pẽſare q̃ quęſtũ: potiorẽ eſſe metallo virtutẽ: ſi rite amborũ habitũ metian-
tur. hoc nãq; exteriorẽ ornatũ conciliari: illam interno externoq; cultui preciũ af-
ferre. Quãobrem remotos a pecunię contẽplatione oculos habeant: abſtractũq; aua
ritia animũ belli ſtudiis impendãt. Pręterea nouerint prędã ab hoſtibus de indu-
ſtria reiectã: aurũq; inſidiis potius q̃ vſui ſeminatũ. Sed & ſimplicẽ argenti nito-
rem latentis hami fraude implicitũ teneri. Neq; eñ facile fugiſſe exiſtimandũ qui
fortẽ Britannorũ gentẽ fugę prior adegerit. Cæterũ nihil indignius opibus eſſe:
quę raptorẽ captiuãt: dum ditare creduntur. Siquidem Danos quibus opes obtu-
liſſe videantur: ferro cędeq; mulctandos duxiſſe. Itaq; ſi ſparſa rapiant eo hoſtẽ in-
ſtruere viderẽtur. Si eñ ęris in medio poſiti ſpecie tangerẽtur: nõ ſolum id, ſed &
ſiquid eis proprię pecunię supereſſet amitterẽt. Quid eñ colligere prodeſſet: quę
protinus erogare cogãtur! Sin pecunia proſterni renuerint: hoſtẽ haut dubie pro
ſtraturos. Potius itaq; virtute arduos q̃ cupiditate pronos exiſtere debere: nec oc-
ciduos in auaritiã animos: ſed erectos in gloriam habendos eſſe. armis nõ auro cer

Eq̃tis Bri-
tãni verba.

tandum fore. Finiente rege Eques Britannicus cunctis onuſtũ auro gremiũ oſten-
dens: colliguntur inquit rex ex oratione tua gemini rerum affectus: vnus timoris
alter maliuolentię teſtis. cum & opibꝰ propter hoſtem vti prohibeas: noſq; egenos
tibi q̃ locupletes militare ſatius ducas. Quid hac deformius volũtate! quid exhor-
tatione ſtolidius! Domeſticas hic gazas agnoſcimus. agnitas tollere dubitabimus!
Quod armis repetere ꝑgebamus: qđ ſanguine recuꝑerare contẽdimus: vltro reſti-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tutum vitabimus: propria vendicare cunctabimur! Vter timidior eſt: qui parta fundit: an qui fuſa legere ꝑtimeſcit! En quod neceſſitas ademit: caſus reddidit. Nõ hoſtiũ ſed noſtra hęc ſpolia ſunt. nõ attulit aurum Britannię Danus: ſed abſtulit. Quæ ſubacti inuitiq́ꝫ perdidimꝰ: gratis redeuntia fugiemus! Nephas eſt tantum fortunę beneficiũ indignãter excipere. Quid eñ veſanius ꝙ opes in patulo conſtitutas deſpicere: concluſas ac vetitas affectare! Ante oculos collocata faſtidio dabimus: fugientia captaturi! In medio poſitis abſtinebimꝰ: longinqua atqꝫ extera petituri! Quando peregrina p̄dabimur: ſi propria refutamꝰ! Nũꝙ deos tam infeſtos experiar: vt ſinũ paterna auitaqꝫ pecunia refertũ tam iuſto onere vacuefacere compellar. Noui Danorũ luxum: nũꝙ plena meri vaſa liquiſſent: ni timor aufugere cõpuliſſet. Facilius vitã deſeruiſſent ꝙ vinũ. Cõmunis hic nobis affectio eſt: hac illis imagine reſpondemus. Eſto fugã finxerint: ante tamen in ſcottos incident ꝙ regredi queant. Nũꝙ porcis proculcãdum aut beluis hoc aurũ rure ſqualebit / humano meliꝰ vſui ſeruiturũ. Pręterea ſi exercitꝰ a quo victi ſumꝰ ſpolia rapimꝰ: fortunã in noſmet victoris trãſferimus. Quod eñ certius victorię p̄ſagium accipi poſſet: ꝙ pugnã p̄da p̄currere: caſtraqꝫ ab hoſtibus deſerta ante p̄lium capere! Satius eſt metu viciſſe ꝙ ferro. Finierat vix eques: & ecce omniũ effuſę in p̄dam manus nitida paſſim ęra carpſere. Mireris illic obſcœnę auiditatis ĩgeniũ: ſpeculari poſſes immoderatũ cupiditatis exemplũ. Videres cum gramine pariter aurũ cõuelli: inteſtinũ diſſidiũ naſci. immemores hoſtiũ ciues ferro decernere. familiaritatis iura, ſocietatis reſpectũ negligi. auaritiã omnes: amicitias neminẽ intueri. Interea Frotho ſiluã quæ Scottiam Britãniãqꝫ ſecernit: vaſto itinere ꝑmenſus: arma milites capere iubet. Cuiꝰ aciem ſpeculati Scotti cũ ſibi leuia tantũ pila ſuppetere: Danos vero p̄ſtantiori armaturę genere cultos conſpicerẽt: pugnã fuga p̄ueniunt. Quos Frotho Britannicę effuſionis metu modicũ inſecutus: Vluildę virũ Scottum cũ ingenti exercitu obuiũ recepit: quẽ e remotiſſimis ſcottię finibus auxilii danis ferendi cupido ꝑduxerat. Per hũc ſcottorũ inſectatiõe relicta: curſum in Britanniã reflectere iuſſus: prędã quã vafre reiecerat acriter recuperauit. Igitur quo ęquiore animo opes deſeruit: hoc faciliꝰ recepit. Pœnituit tũc oneris Britãnos: ſanguine pœnas auaritię dantes. Piguit inexpleta auiditati brachia porrexiſſe. Puduit minus regię exhortationis ꝙ propriæ induliſſe cupiditati. Poſt hæc celeberrimũ inſulę oppidũ Lũdoniam petit. Cuius murorũ firmitate expugnationis facultatẽ negante: mortis ſimulatiõe facta: vires ab aſtutia mutuatus eſt. Siquidem p̄fectus Lundonię Dalemannus cũ falſum de eius obitu nuntiũ accepiſſet: receptis in deditionẽ danis ducem ex indigenis offert. Quem vt ex magno aceruo legerent oppidum intrare permiſit. Quibus electionis diligentiã ſimulantibus: nocturnis inſidiis circũuentus opprimitur. His geſtis regem in patriam regreſſum Scato quidam cõuiuio excipit bellicis eius laboribus voluptatis licentiã ꝑmixturus. Apud quem Frotho dũ regio more ſtratis auro puluinaribus accubaret: per Hundingũ quẽdam ad dimicãdũ prouocatus, ꝙꝙ cõuiuialibus mentẽ gaudiis impendiſſet: plus pugnę ꝓpinquitate ꝙ epularũ pręſentia delectatus, duello cœnã, victoria duellum abſoluit. In quo dubię ſalutis vulnere ſuſcepto: rurſum haquini pugilis adhortatione ꝑſtrictus prouocantis nece vltionẽ irritatę quietis exegit. Duos ex cubiculariis palã inſidiarũ conuictos ingentibus ſaxis affixos pelago obruit, põderoſum animi crimẽ annexa corporibus mole mulctando. Ferunt quidã Vluildam tunc ei

Scottus.

Expugnatio ciuitatis lũdonię in anglia.

Modus prãdẽdi ĩ lectis priſcorũ.

Frotho ad dimicãdũ prouocať.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Veſtis mira.
Mors Frothonis primi.

inſecabilē ferro veſtē donaſſe qua circūamictus nullo telorū acumine lęderet. Nec ꝑtereundū Frothonē contuſis cōmolitiſqꝫ auri fragminibus cibos reſpergere ſolitū. quibꝰ aduerſum familiares veneficorū inſidias vteretur. Hic dū Regnerū Suetię regem falſo ꝓditionis inſimulatū bello laceſſit: nō telorū vi ſed armorū pōdere & corporis ęſtu ſtrāgulatꝰ interiit: haldano, Roe, & Scato, filiis relictis. His virtute paribus, ęqua regnādi inceſſit auiditas. Imperii cuiqꝫ cura extitit. fraternus nullum reſpectus aſtrinxit. Quem enim nimia ſui charitas ceperit / aliena deſerit: nec ſibi quiſꝗ ambitioſe atqꝫ aliis amice conſulere pōt. Horū maximus Haldanus

Haldani octaui regis crudelitas.

Roe & Scato fratribꝰ interfectis: naturā ſcelere polluit: regnū parricidio carpſit. Et ne vllum crudelitatis exemplū omitteret: cōpręhenſos eorū fautores prius vinculorū pœna coercuit: mox ſuſpendio cōſumpſit. Cuius ex eo maxime fortuna ammirabilis fuit: ꝙ licet oīa tēporū momēta ad exercēda atrocitatis officia cōtuliſſet: ſenectute vitā nō ferro finierit. Huiꝰ filii Roe, & Helgo fuere. A Roe Roſkildia

Roſkildia conditur a Roe rege nono.
Helgo rex. x.

condita memoratur: quā poſtmodū Sueno furcatæ barbæ cognomento clarus ciuibꝰ auxit: amplitudine ꝓpagauit. Hic breui anguſtoqꝫ corpore fuit: Helgonē habitus procerior cepit. Qui diuiſo cum fratre regno maris poſſeſſionē ſortitus: regem ſclauię Scalcū maritimis copiis laceſſitū oppreſſit. Quā cum in ꝓuinciā redegiſſet: varios pelagi receſſus vago nauigationis genere ꝑluſtrabat. Hic licet ferocioris ingenii eſſet: luxuria tamē ſęuitiā ęquabat. Adeo ſiquidē proiectus in venerem extitit: vt ambiguę exiſtimationis eſſet tyrannide magis an libidine arſerit. Apud inſulā Thoro virgine Thora ſtuprū pati coacta filiā ſuſcepit: cui poſtmodū vrſę vocabulū aptauit. Hundingū ſaxoniæ regis ſyrici filiū apd Stadiū oppidum ꝑlio vicit. eūdemqꝫ ex prouocatione adortus duello ꝓſtrauit. Ob quod hūdingi interemptor vocatus: victorię decus cognomine vſurpauit. Iutię ſaxonibus

Tertia ſubiugatio teutonicorū a Danis.

ereptę ius ꝓcurationēqꝫ Heſcę, Eyr & Ler ducibꝰ cōmiſit. Apud ſaxoniā ingenui ac liberti necē pari ſumma rependendā cōſtituit: ꝑinde ac liquido cōſtare volens ꝙ cūctas theutonū familias ęqua ſeruitus teneret: omniūqꝫ corrupta libertas parem cōditionis ignominiā redoleret. Cum ad īſulam thoro piraticā reflexiſſet: Thora

Thorę facinus.

necdū amiſſę virginitatis mœrore depoſito turpi cōmento nephariā ſtupri vltionem excogitauit. Siquidē filiā nubilis ętatis de induſtria littori immiſſam cōcubitu patrē maculare ꝑcepit. Qui licet inſidioſę voluptatis illecebris corpus dediſſet: animi tamē integritatē exuiſſe credēdus nō eſt. cū ei promptiſſimā erroris excuſationē ignorātię beneficiū afferret. O ſtolidā matrē: quæ filiæ pudicitiā vt ſuā vlciſceretur: exulare ꝑmiſit. nec ſanguinis ſui caſtitatē curauit. dum modo inceſti efficeret reum per quē prior ipſa ꝑdiderat cœlibatum. Atrocē fœminę mentē quę veluti ſecūdā ſui corruptionē in pœnā corruptoris expendit. cū hoc ipſo potiꝰ iniuriam augere ꝗ extenuare videretur. Quippe quo ſe vltionē aſſequi credidit: culpam conſtruxit. Et dū noxam detrahere geſtit: nephas adiecit: ſobolis ſuę nouercā agēdo: cuius vt propriā expiaret infamiā flagitio nō pepercit. Nec dubiū eandem refertū impudētia animū geſſiſſe: cuius tantus a pudore exceſſus erat: vt iniuriæ ſolatiū filię probro petere nō erubeſceret. Magnum ſed vno expiabile ſcelus: ꝙ concubitus noxam fauſta proles deterſit: neqꝫ opiniōe triſtius ꝗ fructu iocūdius fuit.

Rolpho.

Siquidē genitus ex Vrſa Rolpho ortus ſui īfamiam cōſpicuis probitatis operibꝰ redemit. quorū eximiū fulgorē omnis ęui memoria ſpecioſo laudū præconio celebrat. Fit eñ vt lętis lugubria finiantur & in ſpecioſos exitꝰ turpiter auſpicata cō-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

cedant. Igitur vt flagitioſus ita fœlix patris error extitit. quē tāta luce mirificus
poſtmodū filiꝰ expiauit. Interea Regnero apud ſuetiā defuncto: cōiunx eius Suan
huita paruo poſt & ipſa morbo ex mœſtitia cōtracto decedit: fato virū inſecuta a
quo vita diſtrahi paſſa non fuerat. Fieri nāqꝫ ſolet vt quidā ob eximiam charita-
tē quā viuis impenderāt: etiā vita excedentes comitari cōtendāt. his filius Hoth-
brodus ſuccedit: qui proferēdi imperii ſtudio orienti bellū intulit: ac poſt immen
ſam populorū cladē: Atiſlum & høtherū filios procreauit. Hiſdem Geuarū quen-
dam egregiis ſibi meritis deuinctū pędagogum adciuit. Nec oriētis victoria con
tentus: daniā petit. eiuſqꝫ regem Roe tribus p̄liis ꝓuocatum occidit. His cognitis
Helgo filiū Roluonē Lethrica arce cōcluſit hęredis ſaluti cōſulturus: vtcūqꝫ ſuam
fortunam tractaſſet. Deinde p̄ſides ab Hothbrodo immiſſos vt externo patriā do-
minio liberaret miſſis per oppida ſatellitibꝰ cæde ſubegit. Ipſum quoqꝫ Hothbro
dum cū omnibus copiis nauali pugna deleuit. nec ſolū fratris: ſed etiā patriæ iniu
riam plenis vltionis armis penſauit. Quo euenit vt cui nuper ob hundingi cædē
agnomē inceſſerat: nūc Hothbrodi ſtrages cognomētū inferret. Præterea ſueones
perinde ac parū pręliis afflictos abiectiſſimo conditionis inſtituto mulctauit: lege
ſanciens. ne cuiuſpiam eorū iuxta legitimarum cōpoſitionum formulā lęſio ſarci-
retur. His geſtis ob ſuperioris flagitii ruborem patriam penateſqꝫ peroſus: repe-
tito oriente decedit. Opinātur quidā ꝙ exprobratę ſibi turpitudinis anxius: ſup
diſtrictū gladiū incūbendo: voluntaria ſe morte conſumpſerit. Huic filius Roluo
ſuccedit: vir corporis animiqꝫ dotibus venuſtꝰ: qui ſtaturę magnitudinē pari vir
tutis habitu cōmendaret. Cuius temporibus cum danorum imperio ſuetia ſubia-
ceret: Atiſlus Hothbrodi filius liberandę patriæ ratione callidius quæſita: matrē
Roluonis Vrſam coniugio ſibi ſociandam curauit: intercedente cōnubii affinita-
te efficaciores priuigno monitus ſuper tributi laxatione daturus. Nec fortunam
votis aduerſam habuit. Hic a puero liberalitatis odio imbutus adeo pecuniæ te-
nax extitit: vt munificū haberi infamię loco duceret. Quem cum Vrſa tantis aua
ritiæ ſordibus obfuſum videret: ideoqꝫ eo carere cuperet: inſidiis agendum rata:
mira artis ſuperficie fraudis formulā texit. Impietatis quippe ſimulationē ample
xa: maritum capeſſendę libertatis ammonitū: nouarum rerum exhortatione ſolli
citat: filiūqꝫ maximis muneribus promiſſis, Suetiā arceſſiri curat. Ita nāqꝫ ſe vo-
tis maxime potiturā credebat: ſi filio aurum victrici nacto: regias opes fugiendo
conuellere: virūqꝫ non tantum thoro: ſed etiam pecunia fraudare potuiſſet. Neqꝫ
enim auaritiam vllo melius ꝗ̄ opum ſubtractione mulctandā putabat. Cuius doli
profunditas ab intimis aſtutiæ modis profecta: haud facile ex hoc diſcerni pote-
rat, ꝙ permutandi thori ſtudium, affectatę libertatis imagine colorabat. Cęcam
viri mentē quæ matrem aduerſum filii caput exarſiſſe putauit: nec ſuam potius
ſtrui perniciem intellexit. Stolidum mariti ſenſum, qui peruicacem vxoris indu-
ſtriam non aduertit: transferendi cōnubii copiam filialis odii ſpecie molientem.
Cum enim nulla muliebribus animis fiducia debeatur: is tanto ſtolidiorem fœmi
nę fidē detulit: quanto facilius eam ſibi fidam, filio inſidioſam putauit. Igitur pro
miſſorū magnitudine excitus Roluo / cum Atiſli forte penates ingreſſus ob abſen
tiæ diuturnitatem conuictuſqꝫ diſſuetudinem parum a matre cognoſceretur: le-
niendæ famis ſubſidium per iocum petere cepit. Qua prandium a rege poſcēdum
hortante: laceram veſtis ſuę partem exerens operam conſuentis expoſcit. Cum ob

Hothbrodus Suetię rex.

Mors Roe.

Roluo rex xiii. cognomēto krage

Atiſli auaritia.

Vrſę aſtus.

ſeratas matris aures haberet difficile inquit veram ac ſolidam amicitiam reperi-
ri: cum filio mater epulum: fatu ſoror ſuendi obſequium neget. Ita matris errore
mulctato: magnum eidem negatę humanitatis ruborem iniecit. Quem cū Atiſlus
inter epulas matri diſcubitu iunctū aſpiceret: vtrūqꝫ laſciuiæ increpans impudi-
cum fratris ſororiſqꝫ cōſeſſum aſſeruit. Cui Roluo honeſtum in filio maternę cha
ritatis amplexum reſpondit: laceſſitę integritatis defenſionē ab arctiſſimo naturę
vinculo mutuatus. Idem percunctantibus cōuiuis quod fortitudinis genus cæte-

Cōmenda-
tio patiētię
i Roluone.

ris ante ferret: patientiā nominauit. Interrogatus ab iiſdem Atiſlus cui potiſſimū
virtuti votorum ſuorum ſtudium obligaſſet! Liberalitatis ſibi profeſſionem apta
uit. Exigūtur igitur hinc animoſitatis: inde munificētię pacta: priorqꝫ Roluo vir
tutis experimentū edere iubetur. Qui cum igni applicaretur: parmulā parti qua
acrius vrgebatur obiecit: alteroqꝫ laterū defenſo: reliquum munimento vacuum.
vnico patientię duramento firmauit. Magna viri ſolertia leniendi ardoris præſi-
dium a clypeo mutuantis. vt inde expoſito flāmis corpori propugnaret: vnde eidē
inter ſtridentia quandoqꝫ tela conſuluiſſet. Aeſtus tamen telis acrior cū vallatam
clypeo partem expugnare nō poſſet: defectum munimine latus inuaſit. Quem pe-

Pediſſequę
pietas.

diſſequa quę forte propter focum aſtabat intolerabili coſtarum ardore torreri cō
ſpiciens: egeſta dolio clepſedra fuſo flammā humore ſopiuit mediaſqꝫ incēdii pœ-
nas tēpeſtiuo liquoris beneficio repreſſit. Roluo patiētiæ cōſummatiōe laudatur.

Atiſli ſimu
lata munifi
centia.

Poſt hęc Atiſli munera requirūtur. ferunt illum collatis in priuignū opib⁹ ad vl-
timū ingentis ponderis torquē quo donū cumulatius redderet expendiſſe. Igitur

Vrſę fuga
& pecunię
abiectio.

vrſa tertio cōuiuii die edendę fraudis copiam aucupata: ſuſpicato nil tale coniu-
ge: regia pecunia vehiculis impoſita propriis ſe penatibus furtiuo ſubduxit egreſ
ſu. ſubluſtriqꝫ nocte fugam cum filio conſecuta diſcedit. Inſequentis ſe viri metu
percita: per ſummā vlterioris fugę diffidentiam comites abiiciendę pecunię iuſ-
ſu ſollicitat: vita vel opibus carituros affirmans: vnicū ſalutis ſtipendium in ęris
abiectione repoſitū. nec fugę ſubſidiū niſi rerum damno carpendum. Eodem itaqꝫ
exemplo vtendum: quo ſibi Frothonē apud britannos conſuluiſſe proditum erat.
Adiecit etiam non magno conſtare ſi propria ſuetis reſumenda deponerent, dum
inde ſibi fugæ profectus vnde eis inſecutionis defectus accederet: magiſqꝫ aliena
reſtitui. q̃ ſua deſeri viderentur. Nec mora quo fuga celerius carperetur. reginæ
iuſſa complentur. Aurum crumenis egeritur. opes hoſtium raptui relinquūtur.
Sunt qui aſſerant Vrſam retētis pecuniis ęs auro oblitum: fugæ ſuæ veſtigiis in-
ſtrauiſſe. Credi namqꝫ poterat fœminam ingentia molitam facinora: metallum
quoqꝫ iactui deſtinatum inani fulgore pinxiſſe verarum opum pretia mēdacis au-

Atiſli cupi
ditas.

ri iubare ſimulantem. Videns igitur Atiſlus donatū Roluoni torquem inter alia
auri inſignia relictum intimū auaritię ſuæ pignus curioſius contēplatus: vt præ-
dam exciperet: affixis humo genibus cupiditati maieſtatem inclinare ſuſtinuit.
Quem Roluo tollendæ pecunię gratia pronum dimiſſumqꝫ conſpiciens: propriis
proſtratum muneribus riſit, perinde ac cupide repetentem quod callide tribuiſ-
ſet. Contentis prę da ſuetis: ocius ad naues ſe recipit fugamqꝫ vehemēti remorum

Roluonis
mira libe-
ralitas.

conatu captauit. Ferunt autem illum quicquid præſtare poſceretur primę ſuppli-
cationi prompta liberalitate tribuere ſolitum: nec vnq̃ ad ſecundam petentis vo-
cem diſtuliſſe rogatum. Siquidem precum iterationem munificentiæ velocitate
præcurrere: q̃ beneficium tarditate notare maluit. Quę res ei maximam athleta-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

rum frequentiam conciliauit. Plærunq; enim virtus: aut pręmiis paſcitur: aut lau-
dibus incitatur. Per idem tempus Agnerus quidam Ingelli filius ſororem Roluo-
nis Rutam nomine matrimonio ducturus, ingenti cõuiuio nuptias inſtruit. In quo
cum pugiles omni petulantiæ genere debacchantes in Ialtonem quendam nodoſa
paſſim oſſa coniicerent: accidit vt eius conſeſſor Biarco nomine iacentis errore ve
hementem capite ictum exciperet. Qui dolore pariter ac ludibrio laceſſitus / oſſe
inuicem in iacientem remiſſo: frontem eius in occuput reflexit. idemq; loco frontis
intorſit tranſuerſum hominis animum vultus obliquitate mulctando. Ea res con-
tumelioſam ioci inſolentiam temperauit: pugileſq; regia abire coegit. Qua conui-
uii iniuria permotus ſponſus: ferro cum Biarcone decernere ſtatuit: violatæ hila-
ritatis vltionẽ duelli noĩe quęſiturus: in cuiꝰ ingreſſu vtri prior feriẽdi copia debe-
retur diutule certatum eſt. Non enim antiquitus in edendis agonibus crebrę ictu-
um viciſſitudines petebantur: Sed erat cum interuallo temporis etiam feriendi di-
ſtincta ſucceſſio. rariſq; ſed atrocibus plagis certamina gerebantur: vt gloria po-
tius percuſſionum magnitudini: q̃ numero deferretur. Pręlato ob generis dignita-
tem Agnero: tanta vi ictum ab eo editum conſtat: vt prima caſſidis parte conſciſſa:
ſupremam capitis cuticulam vulneraret: ferrumq; mediis galeæ interclusum fora-
minibus dimitteret. Tunc Biarco mutuo percuſſurus quo plenius ferrum libraret
pedem trunco annixus: medium Agneri corpus: pręſtãtis acuminis mucrone trãſ-
egit. Sunt qui aſſerant morientem Agnerum ſoluto in riſum ore: per ſummam do-
loris diſſimulationem ſpiritum reddidiſſe. Cuius vltionem pugiles auidius expe-
tentes, ſimili per Biarconem exitio mulctati ſunt. Vtebatur quippe præſtantis acu
minis inuſitatęq; longitudinis gladio, quem Løui vocabat. Talibus operum meri-
tis exultanti nouam de ſe ſiluestris fera victoriam præbuit. Vrſum quippe eximiæ
magnitudinis obuium ſibi inter dumeta factum iaculo confecit: comitemq; ſuum
Ialtonem: quo viribus maior euaderet: applicato ore: egeſtum belluę cruorem hau-
rire iuſſit. Creditum nanq; erat: hoc potionis genere corporei roboris incremen-
ta præſtari. His facinorum virtutibus clariſſimas optimatum familiaritates ade-
ptus: etiam regi percharus euaſit: ſororem eius Rutam vxorem adciuit: victiq; ſpõ
ſam victorię pręmiũ habuit. Ab Atiſlo laceſſiti Roluonis vltionẽ armis exegit. eũq;
victum bello proſtrauit. Tunc Roluo magni acuminis iuuenem Hiarthwarum no
mine ſorore Sculda ſibi in matrimonium data: annuoq; vectigali impoſito: Suetiæ
præfectum conſtituit: libertatis iacturam affinitatis beneficio leniturus. Hoc loci
quidam memoratu iocundum operi inſeratut. Adoleſcens quidam Wiggo nomine
corpoream Roluonis magnitudinem attentiori contemplatione ſcrutatus: ingen-
tiq; eiuſdem admiratione captus: percontari per ludibrium cœpit: quiſnam eſ-
ſet iſte krage, quem tanto ſtaturæ faſtigio prodiga rerum natura ditaſſet. faceto ca
uillationis genere inuſitatum proceritatis habitum proſecutus. Dicitur enim lin-
gua danica. krage. truncus cuius ſemicæſis ramis faſtigia conſcenduntur. Ita vt
pes præciſorum ſtipitum obſequio perinde ac ſcalę beneficio nixus: ſenſimq; ad
ſuperiora prouectus: petitæ celſitudinis compendium aſſequatur. Quem vocis ia-
ctum Roluo perinde ac inclytũ ſibi cognomen amplexus: vrbanitatem dicti ingen-
tis armillæ dono proſequitur. Qua Wiggo dexteram excultam extollens lęua per
pudoris ſimulationem poſt tergũ reflexa ridiculũ corporis inceſſum præbuit. præ-

Agnerus.

Modus pugnãdi priſcorum.

Biarconis robur.

De vrſo & eius cruore potando.

Hiarth.

Suetia tertio a danis ſubacta.

Wiggonis de Roluone dicterium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

fatus exiguo lętari munere, quem ſors diutiuæ tenuiſſet inopiæ. Rogatus cur ita ſe gereret: inopem ornamenti manum nulloq; cultus beneficio gloriantem / ad aſpectũ reliquæ: verecũdo paupertatis rubore perfundi dicebat. Cuius dicti calliditate cõſentaneum priori munus obtinuit. Siquidem Roluo manum quę ab ipſo occultabatur exemplo reliquę in medium accerſendam curauit. Nec wiggoni rependendi beneficii cura defuit. Siquidem arctiſſima voti nuncupatione pollicitus eſt: ſi Roluonem ferro perire contingeret: vltionem ſe ab eius interfectoribus exacturum. Nec prætereundum ꝙ olim ingreſſuri curiam proceres: famulatus ſui principia: alicuius magnę rei voto principibus obligare ſolebant: virtute tirocinium auſpicantes.

Voto ſe aſtringẽdi mos priſc⁹.

Interea Sculda tributarię ſolutionis pudore permota / diris animum cõmentis applicans maritum exprobrata cõditionis deformitate, propulſandę ſeruitutis monitu cõcitatum, atq; ad inſidias Roluoni nectendas perductum, atrociſſimis nouarum rerum conſiliis imbuit. plus vnũquenq; libertati: q̃ neceſſitudini debere teſtata. Igitur crebras armorum maſſas diuerſi generis tegminibus obuolutas tributi more per hiarthwarum in daniam perferri iubet. occidendi noctu regis materiam prębituras.

Sculdę facinus.

Refertis itaq; falſa vectigalium mole nauigiis: Lethram pergitur: quod oppidum a Roluone conſtructum eximiiſq; regni opibus illuſtratum: cæteris confinium prouinciarum vrbibus regię fundationis & ſedis auctoritate pręſtabat.

Lethra regalis olim ſedes.

Rex aduentum hiarthwari conuiualis impenſæ deliciis proſecutus: ingenti ſe potione proluerat. Hoſpitibus præter morem ebrietatis intemperantiam formidantibus. Cæteris igitur altiorem carpentibus ſomnum, ſueones quibus ſceleſti libido propoſiti communem quietis vſum ademerat: cubiculis furtim delabi cœpere. Aperitur ilico telorum occluſa congeries: & ſua ſibi quiſq; tacitus arma connectit. deinde regiam petunt: irruptiſq; penetralibus in dormientium corpora ferrum deſtringũt. Experrecti cõplures quibus non minus ſubitæ cladis horror, q̃ ſomni ſtupor inceſſerat: dubio niſu diſcrimini reſtitere, ſocii an hoſtes occurrerent: noctis errore incertum reddente.

Hialto.

Eiuſdem forte ſilentio noctis Hialto qui inter regios proceres ſpectatæ probitatis merito præeminebat: rus egreſſus ſcorti ſe complexibus dederat. Hic cum obortum pugnę fragorem ſtupida procul aure ſenſiſſet fortitudinem luxuriæ prætulit: maluitq; funeſtum martis diſcrimen appetere q̃ blandis veneris illecebris indulgere. Quanta hunc militem regis charitate flagraſſe putemus: qui cum ignorantiæ ſimulatione excuſationem abſentiæ pręſtare poſſet: ſalutem ſuam manifeſto periculo obiicere, q̃ voluptati ſeruare ſatius exiſtimauit! Diſcedentem pellex percunctari cœpit ſi ipſo careat: cuius ætatis viro nubere debeat.

Naſus concubinę ſic meritę abſcinditur.

Quam Hialto perinde ac ſecretius allocuturus, propius accedere iuſſam: indignatus amoris ſibi ſucceſſorem requiri præciſo naſo deformem reddidit: erubeſcendoq; vulnere libidinoſæ percunctationis dictum mulctauit: mentis laſciuiam oris iactura temperandam exiſtimans. Quo facto liberum queſitę rei iudicium à ſe ei relinqui dixit Poſt hęc repetito ocius oppido: confertiſſimis ſe globis immergit: aduerſaſq; acies mutua vulnerum inflictione proſternit. Cũq; dormientis adhuc Biarconis cubiculum præteriret: expergiſci iuſſum tali voce compellat.

Ocius euigilet quiſquis ſe regis amicum
Aut meritis probat: aut ſola pietate fatetur.
Diſcutiant ſomnum proceres. ſtupor improbus abſit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Incaleant animi vigiles:ſua dextera quenꝗ
Aut famæ dabit:aut probro perfundet inerti.
Noxꝗ hæc aut finis erit:aut vindicta malorum.
Non ego virgineos iubeo cognoſcere ludos
Nec teneras tractare genas:aut dulcia nuptis
Oſcula conferre:& tenues aſtringere mãmas.
Non liquidum captare merum:tenerumve fricare
Fœmen & in niueos oculum iactare lacertos.
Euoco vos ad amara magis certamina Martis.
Bello opus eſt.nec amore leui.nihil hic quoꝗ facti
Mollities eneruis habet:res prælia poſcit.
Quiſquis amicitiam regis colit:arma capeſſat.
Penſandis animis belli promptiſſima laus eſt.
Ergo viris timidum nihil aut leue fortibus inſit.
Deſtituatꝗ animos armis ceſſura voluptas.
In pretio iam fama manet:laudis ſibi quiſꝗ
Arbiter eſſe poteſt.propriaꝗ niteſcere dextra.
Inſtructum luxu nihil aſſit:plena rigoris
Omnia præſentem diſcant exoluere cladem.
Non debet laudis titulos aut præmia captans
Ignauo torpere metu:ſed fortibus ire
Obuius:& gelidum non expalleſcere ferrum.
Ad hãc vocem expergefactus Biarco cubicularium ſuum Scalcum ocyus excitatũ
hoc alloquitur modo.
Surge puer:crebroꝗ ignem ſpiramine paſce:
Verre larem ligno:& tenues diſpelle fauillas:
Scintillas extunde focis:igniſꝗ iacentes
Erige relliquias & opertas elice flammas.
Languentem compelle larem producere lumen:
Ardenti rutilas accendens ſtipite prunas:
Proderit admota digitos extendere flamma.
Quippe calere manu debet qui curat amicum
Et nocui penitus liuoris pellere frigus.

Rurſum Hialto.

Dulce eſt nos domino percepta rependere dona:
Acceptare enſes:famæꝗ impendere ferrum.
En virtus ſua quenꝗ monet meritum bene regem
Rite ſequi:dignaꝗ ducem grauitate tueri.
Enſes theutonici:galeæ armillæꝗ nitentes
Loricæ talo immiſſę:quas contulit olim
Roluo ſuis:memores acuant in prælia mentes.
Res petit & par eſt:quæcunꝗ per ocia ſumma
Nacti pace ſumus:belli ditione mereri:
Nec lętos curſus mœſtis pręponere rebus:
Aut duris ſemper caſus præferre ſecundos.

Mente pari proceres ſortem capiamus vtranq;.
Nec mores fortuna regat.quia condecet ęque
Delicias ac dura pati.vultuq; ſub illo
Ducamus triſtes quo dulces hauſimus annos.
Omnia quæ poti temulento prompſimus ore
Fortibus edamus animis & vota ſequamur
Per ſummum iurata iouem,ſuperoſq; potentes.
Danorum primus herus eſt meus.aſſit eidem
Vt probus eſt quiſq;.procul hic ꝓcul eſte fugaces.
Forti opus eſt ſtabiliq; viro,non terga ferente
In dubium.bellive truces metuente paratus.
Maxima ſæpe duci virtus ex milite pendet.
Tanto etenim princeps aciem ſecurior intrat
Quanto illum melius procerū ſtipauerit agmen.
Arripiat digitis pugnacibus arma ſatelles
Iniiciens dextram capulo,clypeumq; retentans.
Inq; hoſtis ruat:& nullos expalleat ictus.
Nemo ſe retro feriendum prębeat hoſti:
Nemo enſes tergo excipiat.pugnacia ſemper
Pectora vulneribus pateant.certamina prima
Fronte gerunt aquilę.& rapidis ſe rictibus vrgent
Anteriore loco.ſpecies vos alitis ęquet
Aduerſo nullam metuentes corpore plagam.
Ecce furens ęquoq; ſui fidentior hoſtis
Ferro artus,faciemq; aurata caſſide tectus:
In medios fertur cuneos:ceu vincere certus
Intimiduſq; fugæ:& nullo ſuperabilis auſu.
Suetica(me miſerum)danos fidutia ſpernit.
Ecce truces oculis gotthi,viſuq; feroces
Criſtatis galeis haſtiſq; ſonantibus inſtant
In noſtro validam peragentes ſanguine cladem.
Diſtringunt gladios:& acutas cote bipennes.
Quid te hiaruare loq̄r?quē Sculda nocēte repleuit
Conſilio tantaq; dedit crudeſcere culpa?
Quid te infande canam noſtri diſcriminis auctor
Proditor eximii regis:quem ſęua libido
Imperii,tentare nephas:furiiſq; citatum
Coniugis æternam pepulit prętendere noxam?
Quis te error factum danis dominoq; nocentem
Præcipitauit in hoc rerum ſcelus? vnde ſubibat
Impietas tanto fraudis conſtructa paratu?
Quid moror? extremam iam deguſtauimꝰ eſcam.
Rex perit & miſeram ſors vltima corripit vrbem.
Illuxit ſuprema dies.niſi forte quis aſſit
Tam mollis ꝙ ſe plagis præbere timeſcat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Aut imbellis ita vt domini non audeat vltor
Eſſe ſui: dignoſq; animo proſcribat honores.
Tu quoq; conſurgens niueum capit exere Ruta:
Et latebris egreſſa tuis in prælia prodi.
Cędes te foris acta vocat. iam curia bellis
Concutitur diroq; ſtrepunt certamine portę.
Loricas lacerat ferrum. dirumpitur hamus
Nexilis & crebro cedunt præcordia telo.
Iam clypeum regis vaſtę minuere ſecures.
Iam longi reſonant enſes: crepitatq; bipennis
Humanis impacta humeris, & pectora findens.
Quid pauitāt animi? quid hebeſcit languidus enſis?
Porta vacat noſtris, externo plena tumultu.

Cunq; Hialto magna admodum ſtrage edita prælium cruentaſſet: tertio taberna culum Biarconis offenderat; quem metus cauſa auidũ quietis ratus tali ignauiæ exprobratione pertentat.

Vt quid abes Biarco? num te ſopor occupat altus?
Quid tibi quęſo morę eſt? aut exi. aut igne premeris.
Elige quod pręſtat. eia concurrite mecum.
Igne vrſos arcere licet. penetralia flammis
Spargamus, primoſq; petant incendia poſtes.
Excipiat torrem thalamus. tectiq; ruina
Fomentum flammis: & alendo præbeat igni.
Fundere damnatis fas eſt incendia portis.
At nos qui regem voto meliore veremur
Iungamus cuneos ſtabiles, tutiſq; phalangem
Ordinibus menſi: qua rex præcepit eamus
Qui natum bøki Røricum ſtrauit auari:
Implicuitq; virum leto virtute carentem.
Ille quidem præſtans opibus: habituq; fruendi
Pauper erat: probitate minus q̃ fœnore pollens:
Aurum militia potius ratus. omnia lucro
Poſthabuit. laudiſq; carens congeſſit aceruos
Aeris: & ingenuis vti contempſit amicis.
Cunq; laceſſitus Roluonis claſſe fuiſſet
Egeſtum ciſtis aurum deferre miniſtros
Iuſſit, & in primas vrbis diffundere portas:
Dona magis q̃ bella parans, quia militis expers
Munere non armis tentandum credidit hoſtem:
Tanq̃ opibus ſolis bellum geſturus & vſu
Rerum non hominum Martem producere poſſet.
Ergo graues loculos & ditia clauſtra reſoluit:
Armillas teretes & onuſtas protulit arcas
Exitii fomenta ſui. ditiſſimus ęris
Bellatoris inops: hoſtiq; adimenda relinquens

Pignora quę patriis præbere pepercit amicis.
Annellos vltro metuens dare,maxima nolens
Pondera fugit opum.veteris populator aceruí.
Rex tamen hũc prudẽs, oblataq; munera ſpreuit:
Rem pariter vitamq; adimens:nec profuit hoſti
Cenſus iners quẽ longo auidus cumulauerat ęuo.
Hunc pius inuaſit Roluo:ſummaſq; perempti
Cepit opes.inter dignos partitus amicos
Quicquid auara manus tantis cõgeſſerat annis:
Irrumpenſq; opulenta magis q̃ fortia caſtra:
Præbuit eximiam ſociis ſine ſanguine prędam.
Cui nil tam pulchrũ fuit aut non funderet illud:
Aut charum quod non ſociis daret:ęra fauillis
Aſſimulans:famaq; annos non fœnore menſus.
Vnde liquet regem claro iam funere functum
Præclaros egiſſe dies.ſpecioſaq; fati
Tempora.prę̨teritos decoraſſe viriliter annos.
Nam virtute ardens dum viueret omnia vicit
Egregio dignas ſortitus corpore vires.
Tam pręceps in bella fuit:q̃ concitus amnis
In mare decurrit.pugnamq; capeſſere promptus
Vt ceruus rapidum bifido pede tendere curſum.
Ecce per infuſas humana tabe lacunas
Cęſorum excuſſi dentes rapiente cruoris
Profluuio toto:& ſcabris limantur arenis.
Splendeſcunt limo alliſi.lacerataq; torrens
Sanguinis oſſa vehit.trũcoſq; ſuperfluit artus.
Danicus humeſcit ſanguis.ſtagnatq; cruenta
Latius eluuies.& corpora ſparſa reuoluit.
Eliſus venis validum ſpumãtibus amnis
Impiger inuehitur.danis hyuarus amator
Martis.& extenta pugnantes prouocat haſta.
Attamen hic inter diſcrimina fataq; belli
Frothonis video lętum arridere nepotem
Qui ſirtuallinos auro conſeuerat agros.
Nos quoq; lętitię ſpecies extollat honeſta
Morte ſecuturos generoſi fata parentis.
Voce ergo ſimus alacres:auſuq; vigentes.
Namq; metum par eſt animoſis ſpernere dictis:
Et memorabilibus letum conciſcere factis.
Deſerat os animũq; timor.fateamur vtroq;
Intrepidos niſus:ne nos nota iudicet vlla
Parte aliqua ſignum dubii pręſtare timoris.
Librentur ſtricto meritorum pondera ferro.
Gloria defunctos ſequitur:putriq; fauillę

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Fama ſuperſtes erit.nec in vllum decidet ęuum:
Quod perfecta ſuo patrauit tempore virtus.
Quid clauſis agitur foribus:quid peſſula valuas
Iuncta ſeris cohibent?etenim iam tertia te vox
Biarco ciet:clauſoq; iubet procedere tecto.

Contra quæ Biarco.

Quid me Roluonis generum:quid bellice Hialto
Tanta voce cies?etenim qui magna profatur
Grandiloquiſq; alios verbis inuitat ad arma
Audere & dicta factis ęquare tenetur:
Vt vocem fateatur opus.ſed deſine donec
Armer,& horrendo belli præcingar amictu.
Iamq; enſem lateri iungo:iam corpore primum
Lorica galeaq; tegor.dum tempora caſſis
Excipit:& rigido conduntur pectora ferro:
Nemo magis clauſis refugit penetralibus vri
Cunq; ſua rogus eſſe domo.licet inſula memet
Ediderit:ſtrictęq; habeam natalia terræ:
Biſſenas regi debebo rependere gentes
Quas titulis dedit ille meis.attendite fortes
Nemo lorica ſe veſtiat interituri
Corporis.extremum perſtringat nexile ferrum:
In tergum redeant clypei:pugnemus apertis
Pectoribus:totoſq; auro denſate lacertos:
Armillas dextrę excipiant,quo fortius ictus
Collibrare queant,& amarum figere vulnus.
Nemo pedem referat:certatim quiſq; ſubire
Hoſtiles ſtudeat gladios,haſtaſq; minaces:
Vt charum vlciſcamur herum.ſuper omnia felix
Qui tanto ſceleri vindictam impendere poſſit:
Et fraudem iuſto punire piacula ferro.
Ecce mihi videor ceruum penetraſſe ferocem
Theutonico certe qui ſnyrtir dicitur enſe — De gladio ſnyrtir.
A quo belligeri cepi cognomen:vt Agner
Ingelli natum fudi,retuliq; trophęum.
Ille meo capiti impactum perſregit Høthingum
Eliſum morſu gladium:maiora daturus — De høtigo.
Vulnera:ſi melius ferri viguiſſet acumen.
Cui contra lęuam lateris cum parte ſiniſtri
Diſſecui,dextrumq; pedem:labenſq; ſub artus
Incidit in medias ferrum penetrabile coſtas.
Hercule nemo illo viſus mihi fortior vnq̃.
Semiuigil ſubſedit enim cubitoq; reclinis
Ridendo excepit letum:mortemq; cachinno
Spreuit & eliſium gaudens ſucceſſit in orbem.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Magna viri virtus.quæ riſu calluit vno
Supremam celare necem:ſummumqꝫ dolorem
Corporis ac mentis lęto compeſcere vultu.
Nunc quoqꝫ cuiuſdam præclaro ſtemmate nati
Vitales fibras ferro rimabar eodem:
Et ferrum penitus intra præcordia merſi.
Filius hic regis:& auito ſanguine lucens
Indole clarus erat:teneriſqꝫ nitentior annis.
Non illi hamatum poterat prodeſſe metallum:
Non enſis non vmbo teres:tam viuida ferri
Vis erat:obiectis tardari neſcia rebus.
Ergo duces vbi ſunt gotthorum:militięqꝫ
Hiartuari?veniant.& vires ſanguine penſent.
Qui iaciunt:qui tela rotant:niſi regibus orti.
Surgit ab ingenuis bellum:clariſſima martem
Stemmata conficiunt.nec enim vulgaribus auſis
Res agitur.quam ſola ducum diſcrimina tentant.
Illuſtres obeunt proceres.en maxime Roluo
Magnates cecidere tui.pia ſtemmata ceſſant.
Non humile obſcurumve genus,non funera plæbis
Pluto rapit:vileſqꝫ animas.ſed fata potentum
Implicat & claris complet phlegethonta figuris.
Non memini certamen agi:quo promptius eſſet
Alternare enſes.partiriqꝫ ictibus ictus.
Dans vnum tres accipio:ſic mutua gotthi
Vulnera compenſant.ſic dextra potentior hoſtis
Vindicat acceptam cumulato fœnore pœnam.
Qꝫq̃ adeo ſolus multorum funere leto
Corpora tradiderim pugnans:vt imagine collis
Editus e truncis excreſceret arcubus agger:
Et ſpeciem tumuli congeſta cadauera ferrent.
Et quid agit qui me nuper prodire iubebat
Eximia ſe laude probans:alioſqꝫ ſuperba
Voce terens & amara ſerens opprobria tanq̃
Vno biſſenas complexus corpore vitas?

Ad hęc Hialto.

Qꝫq̃ ſubſidio tenui fruor.haud procul abſum
Hac quoqꝫ qua ſtamus opus eſt ope.nec magis vſq̃
Vis aut lecta manus promptorum in bella virorum.
Exigitur:iam durę acies & ſpicula ſcutum
Fruſtatim ſecuere meum.parteſqꝫ minutim
Auulſas abſumpſit edax per prælia ferrum.
Prima ſibi teſtis res eſt.ſeqꝫ ipſa fatetur.
Fama oculo cedit.viſuſqꝫ fidelior aure eſt.
Rupti etenim clypei retinacula ſola ſuperſunt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Sectus & in giro remanet mihi peruidus vmbo:
Et nunc Biarco viges: q̄q̄ cunctatior ęquo
Extiteris. damnumq; morę probitate repenſas.

At Biarco.

Carpere me necdum: probriſq; laceſſere ceſſas!
Multa moras afferre ſolent: namq; obuius enſis
Cunctandi mihi cauſa fuit: quem ſueticus hoſtis
In mea pręualido contorſit pectora niſu.
Nec parce gladium capuli moderator adegit.
Nam quantum in nudo vel inermi corpore fas eſt
Egit in armato: ſic duri tegmina ferri
Vt molles traiecit aquas. nec opis mihi quicq̃
Aſpera loricę poterat cõmittere moles.
Et nunc ille vbi ſit qui vulgo dicitur othin
Armipotens vno ſemper contentus ocello!
Dic mihi Ruta precor vſq̃ ſi conſpicis illum!

Ad hæc Ruta.

Adde oculum propius: & noſtras proſpice chelas
Ante ſacraturus victrici lumina ſigno
Si vis pręſentem: tuto cognoſcere martem.

Tum Biarco.

Si potero horrendum friggę ſpectare maritum
Quantũcunq; albo clypeo ſit tectus: & altum
Flectat equum: lethra nequaq̃ ſoſpes abibit.
Fas eſt belligerum bello proſternere diuum:
Ante oculos regis clades ſpecioſa cadentes
Excipiat. dum vita manet ſtudeamus honeſte
Poſſe mori. clarumq; manu decerpere funus.
Ad caput extincti moriar ducis obrutus. ac tu
Eiuſdem pedibus moriendo allabere pronus
Vt videat quiſquis congeſta cadauera luſtrat:
Qualiter acceptum domino penſauimus aurum.
Pręda erimus coruis: aquiliſq; rapacibus eſca.
Veſceturq; vorax noſtri dape corporis ales.
Sic belli intrepidos proceres occumbere par eſt
Illuſtrem ſocio complexos funere regem.

Hanc maxime exhortationum ſeriem idcirco metrica ratione compegerim: ꝙ earũdem ſententiarum intellectus: Danici cuiuſdam carminis compendio digeſtus a compluribus antiquitatis peritis memoriter vſurpatur. Cõtigit autem potitis victoria gothis omne Roluonis agmẽ occumbere: neminemq; excepto Wiggone ex tanta iuuentute reſiduum fore. Tantum enim excellentiſſimis regis meritis ea pugna: a militibus tributum eſt: vt ipſius cędes omnibus oppetendę mortis cupiditatem ingeneraret: eiq; morte iungi vita iucundius duceret. Lętus Hiartuarus prandendi gratia poſitis menſis conuiuium pugnę ſuccedere iubet: victoriã epulis proſecuturus. Quibus oneratus magnę ſibi ammirationis eſſe dixit: ꝙ ex tanta Roluo

nis militia nemo qui ſaluti fuga/aut captione cõſuleret : repertus fuiſſet. Vnde li-
quidum fuiſſe quãto fidei ſtudio regis ſui charitatem coluerint:cui ſuperſtites eſ-
ſe paſſi non fuerint. Fortunam quoq; q̄d ſibi ne vnius quidem eorum obſequium ſu
pereſſe pcrmiſerit cauſabatur,q̄ libentiſſime ſe talium virorum famulatu vſurum
teſtatus. Oblato Wiggone perinde ac munere gratulatus, an ſibi militare vellet per
quirit. Annuenti deſtrictum gladium affert. Ille cuſpidem refutãs capulum petit.
Hunc morem Rouolni in porrigendo militibus enſe extitiſſe pręfatus. Olim nãq;
ſe regum clientelę daturi tacto gladii capulo obſequiũ polliceri ſolebant. Quo pa-

Wiggonis facinus.

cto Wiggo capulum complexus:cuſpidem per Hiartuarum agit : vltionis compos
cuius Roluoni miniſterium pollicitus fuerat. Quo facto ouans irruentibus in ſe
Hiartuari militibus cupidius corpus obtulit : plus voluptatis ſe ex tyranni ne-
ce q̄ amaritudinis ex propria ſentire vociferãs. Ita conuiuio in exequias verſo : vi-
ctoriæ gaudium funeris luctus inſequitur. Clarum ac ſemper memorabilem vi-
rum, qui voto fortiter expleto:mortem ſponte complexus ſuo miniſtros : menſas
tyranni ſanguine maculauit. Neq; enim occidentium manus viuax animi virtus

Hiartuar⁹ rex.xiiii.occiditur.

expauit :cum prius a ſe loca quibus Roluo aſſueuerat interfectoris eius cruore re-
ſperſa cognoſceret. Eadem itaq; dies Hiartuari regnum finiuit ac peperit. Frau-
dulenter enim quęſitæ res eadem ſorte defluunt qua petuntur:nulluſq; diuturnius
eſt fructus qui ſcelere ac perfidia partus fuerit. Quo euenit vt ſueones paulo ante
Danię potitores ne ſuę quidem ſalutis potientes exiſterent. Protinus enim a ſyalan
denſibus deleti lęſis Roluonis manibus iuſta exoluere piacula. Adeo plærunq; for-
tunę ſęuitia vlciſcitur, quod dolo ac fallacia patratur.

Finis libi Secundi.

Sequitur Tertius.

Hotherus regum.xv.

Otherus Athiſli frater idemq; Geuari regis
alumnus cuius menſionẽ pręmiſi :poſt Hiart
uarum vtriuſq; regni imperium ſumit. Hu-
ius tempora ſi ab ætatis eius origine cœpero
aptius explicabuntur. Pulchrius ẽm pleniuſ-
q; extrema annorũ illius curricula perſtrin-
guntur : vbi prima ſilentio non damnantur.

Hotheri pueritia & induſtria.

Interfecto ab Helcone Hodbroddo:filius Ho
therus ſub tutela Geuari regis pueritiæ pro
curſum exegit. Adoleſcẽs collacteis ac coeuis
ſumma corporis firmitate præſtabat. Cæte-
rum ingenium eius crebræ dotauerãt artes.
Quippe natationis:arcus : cæſtuũq; peritia.
nec non quantãcunq; ea ætas capere poterat agilitate pollebat. Haud minus exerci
tio,q̄ viribus potens. Immaturã adhuc ætatẽ vberrimis animi beneficiis tranſcen
debat. Nemo illo chelis:aut lyrę ſciẽtior fuerat. Præterea ſiſtro ac barbyto omniq;
fidium modulatione callebat. ad quoſcunq; volebat motus variis modorum generi
bus humanos impellebat affectus. Gaudio:mœſtitia:miſeratione:vel odio. morta-
les afficere nouerat. Ita aurium voluptate aut horrore animos implicare ſolebat.

Tot iuuenis artibus Geuari filia Nanna admodum delectata : amplexum eius ex
petere cœpit. Fit enim vt virtute iuuenum virgines incaleſcant.& quorum mi-
nus complacet forma:probitas acceptetur. Multiplices enim amor aditus habet.

Amoris aditꝰ multi

Aliis amor decor.aliis animi virtus.quibuſdam artium vſus voluptatis iter ape-
rit.Non nullis comitas Veneris copiam parat. Complures famæ candor acceptos
facit.Nec leuius vulnus fortes q̃ pulchri puellis infligere ſolent. Accidit autem vt
Othini filius Balderus Nannæ corpus abluentis aſpectu ſollicitatus:infinito amo
re corriperetur. Vrebat illum venuſtiſſimi corporis nitor : animumqꝫ perſpicuæ

Nannę ſpecies.

pulchritudinis habitus inflammabat. Validiſſimum nanqꝫ libidinis irritamen-
tum eſt decor. Hotherum itaqꝫ per quem maxime votum interpellandum time-
bat ferro tollere conſtituit : ne moræ impatiens amor vllo fruendæ libidinis ob-
ſtaculo tardaretur. Eodem forte tempore Hotherus inter venandum errore nebu-

Nymphas adit Hotherus.

lę perductus : in quoddam ſilueſtrium virginum conclaue incidit : a quibus pro-
prio nomine ſalutatus quænam eſſent perquirit. Illę ſuis ductibus auſpiciiſqꝫ ma-
xime bellorum fortunam gubernari teſtantur. Sæpe enim ſe nemini conſpicuas
præliis intereſſe, clandeſtiniſqꝫ ſubſidiis optatos amicis præbere ſucceſſus. Quip-
pe conciliare proſpera:aduerſa infligere poſſe pro libito memorabant.adiecto qua-
liter in collacteam eius Nannam inter lauandum conſpectam Balderus exarſerit.
Hortatęqꝫ ne eum q̃uis infeſtiſſimo odio dignum : armis laceſſeret. ſemideū hunc
eſſe teſtantes arcano ſuperum ſemine procreatum. His acceptis Hotherus laben-
tis hoſpitii tegmine defectus ſub dio ſe relictum totiuſqꝫ expertem vmbraculi me
diis repente campis expoſitum conſpicatur. Præcipue vero puellarum præpetem
fugam, lociqꝫ verſilem ſitum.ac fallacem ædis imaginem mirabatur. Ignorabat
enim quæ circa ſe geſta fuerant ludibrium tantum inaneqꝫ præſtigioſarum artiū
extitiſſe commentum. Vnde rediens Geuaro ordinem inſecutæ errorem ſuum lu-
dificationis exponit, filiamqꝫ eius continuo poſtulauit. Cui Geuarus q̃ libentiſſi-
me ſe fauturum ſubiunxit:ni Balderi iram repulſa contracturum metueret:prio-
rem illum ſibi conſentaneas preces porrexiſſe teſtatus. Nam ne ferro quidem ſa-

Gladii & armillę vis mira.

cram corporis eius firmitatem cedere perhibebat. Adiecit tamen ſcire ſe gladium
arctiſſimis obſeratum clauſtris quo fatum ei infligi poſſit. Hunc a Mimingo ſilua-
rum ſatyro poſſideri. Eidem quoqꝫ armillam eſſe mira quadam arcanaqꝫ virtute
poſſeſſoris opes augere ſolitam. Horum præterea locorum aditum inuium impe-

De ceruis iugalibus.

dimētis obſuſum, haud facile mortalibus patere poſſe. Maiorem ſiquidem itineris
partem inuſitati frigoris vi perenniter obſideri. Iubet itaqꝫ ceruis iugalibus cur-
rum inſtruat cuius celeritate eximio gelu rigentia iuga tranſcendat. Quo cū per-
uenerit tabernaculum ſuum ita a ſole auerſum conſtituat : vt vmbram ſpecus cui
Mimingus aſſueuiſſet excipiat:nec ipſum mutua tamen obumbratione contingat:
ne ſatyrum inſolitæ obſcuritatis iactus exitu deturbaret. Ita armillam enſemqꝫ in
expedito fore:quorum alterum opum,alterum belli fortuna comitaretur:in vtroqꝫ
ingens poſſeſſori præmium eſſe. Hactenus Geuarus. Nec inerter Hotherus quæ ab
ipſo didicerat executus:tabernaculo ad prædictum modum locato, noctu curas, in
terdiu venationes agebat. Vtramqꝫ temporis vicem peruigil exſomniſqꝫ ducebat
ita diſcrimina lucis noctiſqꝫ partitus:vt hanc rerum meditationi tribueret: illam

Satyrus vincitur.

conuectandis corporis alimentis impenderet. Cumqꝫ forte pernox attonita curis
mente langueſceret:obumbrātem tabernaculo ſuo ſatyrum haſta petiuit, obrutūqꝫ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ictu nec ſatis fugæ potentem vinculis intercepit. Vltima deinde per ſummam ver-
borum atrocitatem minatus: enſem armillaſq; depoſcit. Nec ſegniter ſatyrus ſalu-
tis redemptionem, quæ ab ipſo petebatur, exhibuit. Adeo cunctis re prior eſt vita
cum nihil apud mortales ſpiritu charius exiſtere ſoleat. Høtherus / opum adeptio-
Gelderus Saxoniæ rex.
ne lętatus: patriam repetit paucis ſed inſignib9 ſpoliis fœlix. Quibus eũ Gelderus
Saxoniæ rex potitum comperiens, milites in tam illuſtris prędæ raptũ crebro con
citabat hortatu. Paruit iuuentus regi properanter inſtruens claſſem. Quod pręui
dens Geuarus quippe diuinandi doctiſſimus erat induſtriaq; pręſagiorum excul-
tus: vocato Høthero iubet congreſſuri ſecũ Gelderi iacula patienter excipiat, non
ante ſua remiſſurus: q̄ hoſtem miſſilibus carere conſpiciat. Cæterum roſtratas ad-
moueat falces quibus nauigia lacerari caſſideſq; & ſcuta militibus detrahi poſſint
Cuius conſilio obſecutus Høtherus: ſalutarem eius exitum expertus eſt. Siquidem
ad primos Gelderi impetus ſubſiſtere ſuos ac corpora ſcutis protegere iubet: præ-
ſentis pugnæ victoriam patientia capeſſendam teſtatus. At hoſtis miſſilibus nulla
ex parte cohibitis: iiſdemq; per ſummam pugnandi cupiditatem effuſis: hoc aui-
dius haſtas ac ſpicula torquere cœpit: quo Høtherum in his excipiendis patiẽtius
ſe gerere comperit. Quæ partim ſcutis, partim nauigiis infixa rarum dedere vul-
nus: complura innoxia ac fruſtra videbãtur excuſſa. Siquidem Høtheri milites re-
gis imperium exequentes receptam telorum vim conſerta clypeorum teſtudine
repellebant: nec rarus quidem eorum numerus erat quæ leui ictu vmbonibus im-
pacta fluctibus incidebant. Quorum omnium copia vacuefactus Gelderus: dum ea
dem ab hoſtibus correpta alacrius in ſe retorqueri conſpiceret: mali cacumen puni
ceo ſcuto complexus / indicium id pacis erat / ſaluti deditione conſuluit. Quem Hø
therus amiciſſimo vultu benigniſſimoq; ſermone exceptum non minus humani-
Helgo rex Halogię. Cuſo Finnorũ Byarmorũq; rex
tate q̄ arte perdomuit. Ea tempeſtate Helgo Halogię rex Cuſonis Finnorum Byar
morumq; principis filiam nomine Thoram crebrę legationis officio procabatur.
Adeo quod per ſe minus validum eſt alieni indigum noſcitur. Nam cum eius tem
poris iuuenes matrimonii poſtulationem propria voce proſequendi conſuetudinẽ
haberent: hic tanto oris vitio obſitus erat: vt non ſolum exteras ſed etiam domeſti-
cas aures erubeſceret. Adeo calamitas omnis conſcios vitat. Eo ſiquidẽ naturæ dã-
na moleſtiora ſunt / quo liquidius patent. Huius Cuſo legatione ſpreta coniugio in
dignum reſpondit: qui propria parum virtute ſubnixus: ad id impetrandum pre-
caria mutuaretur officia. Quod audiens Helgo: Høtherum quem politioris facũ-
dię nouerat: ſuis fauere ſtudiis obſecrabat, alacriter ſe quicquid is ĩperaſſet execu-
turum pollicitus. Ille ſedula iuuenis ſupplicatione deuictus: armata claſſe Norua-
giam petit, quod verbis non poſſet viribus peracturus. Cũq; pro Helgone per ſum
mam eloquii ſuauitatem egiſſet: refert Cuſo mentem filiæ conſulendã: nequid con-
tra nolentem paterna videretur ſeueritate pręſumptum. Accerſitamq; an proco al
lubeſceret percõtatus annuentis Helgoni nuptias pollicetur. Igitur Høtherus ob-
ſeratas Cuſonis aures ad ea quæ precabatur exaudienda rotundę volubiliſq; facun
dię dulcedine patefecit. Quæ dum in Halogia geruntur: Balderus poſtulandę Nã
nę gratia Geuari fines armatus ingreditur. A quo cum ipſius Nannę mentem co-
gnoſcere iuberetur: exquiſitis verborum delenimẽtis puellam aggreſſus: cum nul-
lum votis locum efficere potuiſſet: repulſę cauſam cognoſcere inſtitit. Quæ reſpõ-
dit nuptiis deum mortali ſociari non poſſe: ꝙ ingens naturæ diſcrimen copulę cõ

mercium tollat. Sed & ſuperos iterdum pacta reſcindere ſolitos ſubitoq; vinculum
diſiici: qđ impares cõtraxiſſent. Neq; enim ſtabilem diſſonis ineſſe nexum, cũ apud
excelſos humilium ſemper fortuna ſordeſcat. Præterea abundantię & egeſtatis di-
uiduum contubernium eſſe: nec inter ſplendidas opes obſcuramq; pauperiem fir-
ma ſocietatis iura conſiſtere. Ad vltimum ſupernis terreſtria non iugari: quæ tan
to originis interuallo diſcors rerum natura ſecreuerit: ꝙ a diuinæ luculentia ma
ieſtatis infinitum diſtet humana mortalitas. Hac reſponſi cauillatione eluſis Bal-
deri precibus detrectandi coniugii prudens argumenta texebat. Quod cũ Høthe-
rus ex Geuaro cognoſceret multa ſuper Balderi petulantia apud Helgonem queru
lus diſſerebat: incerti ambo quid facto opus eſſet: variis ſententiam conſiliis agita-
bant. Amica ſiquidem in aduerſis collocutio tametſi periculum non tollit: ęgritu-
dinem minuit. Inter cætera animi vota fortitudinis ſtudio pręponderante manus
claſſe cum Baldero conſeritur. Hominibus aduerſum deos certatum crederes. Nã Pugna Hø
Baldero Othinus ac Thoro ſacraq; deum agmina propugnabant. Diuinis huma- theri cum
niſq; viribus permixtum aſpiceres bellum. At Hø therus tunica ferrum ſpernente diis.
ſuccinctus: conſertiſſimos deorum cuneos irrumpebat. & q̃tum terrenus in ſuper-
na poterat: graſſabatur. Sed & Thoro inuſitato clauę libratu cuncta clypeorum ob
ſtacula lacerabat: tantũ ad ſe inceſſendum hoſtes inuitãs q̃tum ſocios ad tuendum.
Nullum erat armaturæ genus quod impellenti non cederet. Nemo ferientem tuto
excipere poterat. Quicquid ictu arcebat obruit. Non clypei, nõ caſſides impactum Dei victi.
pertulere robur. Nulli corporis aut virium magnitudo ſubſidio fuit. Proinde vi-
ctoria ad ſuperos conceſſiſſet ni Høtherus inclinata ſuorum acie celerius aduolãs
clauam pręciſo manubrio inutilem reddidiſſet. Quo telo defecti diui ſubitã dede-
re fugam. Inimicum opinioni eſſet niſi fidem antiquitas faceret: deos ab hominib⁹
ſuperari. Deos autem potius opinatiue: q̃ naturaliter dicimus. Talibus nanq; non
natura ſed gentium more diuinitatis vocabulum damus. Cæterum Balderum fu-
ga curſu quęſita ſeruauit. Cuius nauigiis victores aut ferro laceratis / aut fluctu ob
rutis non contenti deos viciſſe: claſſis reliquias ſęuitia inſequuntur, earum iactu-
ra funeſtam belli cupidinem expleturi. Adeo plærũq; inſolentiam ſucceſſus exaſpe
rat. Teſtis belli portus Balderi fugam vocabulo refert. Gelderum quoq; Saxonię re
gem eodem conſumptum bello remigum ſuorum cadaueribus ſuperiectum ac ro-
go nauigiis extructo impoſitũ pulcherrimo funeris obſequio extulit. Cineres eius
perinde ac regii corporis reliquias non ſolum inſigni tumulo tradidit: verũ etiam
plenis venerationis exequiis decorauit. Poſt hęc ne connubii ſpem vlterior rerum
importunitas moraretur: repetito Geuaro cupitis Nannæ complexibus fruitur.
Deinde Helgonem ac Thoram plenis liberalitatis officiis proſecutus: nouam Sue
tiæ nuptam aduexit: cunctis tam venerabilis victoria q̃ Balderus ridiculus fuga.
Quo tempore cum ſueonum magnates ſoluendi tributi gratia Daniam petiuiſ-
ſent: ob egregia patris merita a popularibus loco regio cultus fallax fortunæ leno-
cinium expertus eſt. Siquidem a Baldero quem pauloante deuicerat pręlio ſupera
tus ad Geuarum decurrere neceſſe habuit victoria poſt regnum amiſſa quã priua
tus adeptus fuerat. Victor Balderus vt afflictum ſiti militem opportuni liquoris Balderus
beneficio recrearet, nouos humi latices terram altius rimatus aperuit. Quorum victor.
erumpentes ſcatebras ſitibundum agmen hianti paſſim ore captabat. Eorundem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Baldes Brynde.

veſtigia ſempiterno firmata vocabulo q̄q̄ priſtina admodū ſcaturigo deſierit non
dum prorſus exoleuiſſe creduntur. Idem laruarum Nannæ ſpeciem ſimulantium
continua noctibus irritamenta perpeſſus, adeo in aduerſam corporis valitudinem
incidit: vt ne pedibus quidem incedere poſſet. Quāobrem biga rhedave emetien-
dorum itinerum conſuetudinem habere cœpit. Tanta amoris vi ſuffuſum pectus
ad extremam pene eum tabem redegerat. Nihil enim ſibi victoriam dediſſe cre-
didit: cuius Nanna præda non fuerit. Frø quoqꝫ deorum ſatrapa ſedem haud pro-
cul Vpſala cepit: vbi veterem litationis morem tot gētibus ac ſæculis vſurpatum

Sacrificia impia.

triſti infandoqꝫ piaculo mutauit. Siquidē humani generis hoſtias mactare aggreſ-
ſus: fœda ſuperis libamenta ꝑſoluit. Inter hęc Høtherus defectam ducibus Daniam
hiartuarumqꝫ celeres perempti Roluonis pœnas dediſſe cognoſcens: quod vix ſpe
complecti poſſet caſu ſibi collatum dicebat. Nam & Roluonem quem ꝙ ab eius pa-
tre ſuum interfectum meminiſſet vita ſpoliare debuerat: aliena opera ſupplicium

Høtherus rex. xv. regnat.

luiſſe & ſibi potiendę Danię copiam inſperato rerū beneficio patuiſſe. Quippe re-
gnum eius auito ſibi iure competere ſi rite maiorum ſtemmata reuoluantur. Inde
Sialandiæ portum Iſoram ingenti claſſis numero occupat imminentis fortunę be-
neficio vſurus. Vbi rex ab occurrente ſibi Danorum populo conſtitutus paulopoſt

Athiſli mors.

Athiſli fratris quem ſuetis præeſſe iuſſerat, exceſſu cognito ſueticum Danico im-
perium ſociat. Cæterum Athiſlum mors ignominioſa conſumpſit. Dum enim Rol
uonis inferias per ſummam animi hilaritatem conuiuio celebraret: potione auidi
us ſumpta ſubito fine ſordidę intemperantię pœnas pependit. Ita dum alienum fa
tum impenſioribus lętitiæ modis excolit: proprium irrumpere coegit. Balderus
quoqꝫ claſſe Sialandiam petens cum & armis celeber & maieſtate conſpicuus habe-
retur Høthero Suetiam tenente quicquid ſuper regni faſtigio poſtulabat prom-
ptiſſimis Danorum ſuffragiis impetrauit. Tam ancipiti cęſura maiorum noſtro-
rum ſententia fluctuata eſt. Huic Høtherus a Suetia regreſſus infeſtum intulit bel
lum. Acerrimum imperii cupidis de rerum ſumma certamen inceſſerat. Eidē Hø
theri fuga finem impoſuit. Qui cum in Iutiam conceſſiſſet vicum in quo manen-
di vſum habuit, nomine ſuo nuncupandum curauit. Vbi hybernis peractis ſolita-
rius incomitatuſqꝫ Suetiam repetit. Ibi magnatibus accerſitis ob infœlices rerum
curſus quibus ipſum Balderus bis victor afflixerat lucis ac vitæ pigere ſe dixit.

Balderus tyrannus.

Deinde cōſalutatis omnibus difficilia aditu loca deuio calle ſectatus expertes hu-
mani cultus indagines perluſtrabat. Fit enim vt quibus inſolabilis animi dolor in
ciderit obſcuros externoſqꝫ receſſus quaſi quoddam pellendæ triſtitiæ remedium
captent: Nec magnitudinem mœroris inter humanos queant tolerare conuictus.
Adeo plærunqꝫ amica eſt ęgritudini ſolitudo. Præcipue enim illuuies ac ſqualor
delectant quos aduerſa animi valitudo concuſſerit. Conſueuerat autem in æditi
montis vertice conſulenti populo plæbiſcita depromere. Quāobrem venientes oc-
cultantis ſe regis inertiam cauſabantur: abſentiaqꝫ eius grauiſſimis omnium que

Antrum dearum.

relis lacerata eſt. At Høtherus extręma locorum deuia peruagatus inſuetumqꝫ
mortalibus nemus emenſus: ignotis ſorte virginibus habitatum reperit ſpecum.
Eaſdem eſſe conſtabat quæ eum inſecabili veſte quondam donauerāt. A quibus cur
eo locorum venerit interrogatus: infauſtos belli declarat euentus. Itaqꝫ fide earum
damnata geſtarum infœliciter rerum fortunam triſteſqꝫ caſus deflere cœpit ſecus
ſibi ceſſiſſe queſtus q̄ ab ipſis promiſſum accepit. At nymphæ eum q̄q̄ raro victor

extiterit:ȩquam tamen hoſtibus cladem ingeſſiſſe dicebant:nec minoris ſtragis
auctorem fuiſſe q̃ complicem. Cæterum in expedito victoriæ gratiam fore ſi
inuſitatæ cuiuſdam ſuauitatis edulium augendis Balderi viribus excogitatum
prȩripere potuiſſet. Nihil enim factu difficile futurum dummodo hoſti in au=
gmentum roboris deſtinato potiretur obſonio. Ex quarum dictis Høtherus
promptiſſimam inferendi Balthero belli fidutiam mente præſumpſit: q̃q̃ deos
armis inceſſere terrenis arduum niſibus videretur. Fuere quoq; ex ſuis qui il=
lum tuto bellum cum ſuperis commiſſurum negarent. Atq; illi infinitus animi
calor reſpectum maieſtatis ademerat. Apud fortes enim non ſemper impetum
ratio ſubruit: aut conſilio temeritas ſuccumbit. Vel fortaſſe meminerat Hø=
therus excellentiſſimis viris incertiſſimam extare potẽtiam: exiguamq; glebam
ingentes arietare currus. Contra Balderus Danis in arma contractis Høthe=
rum acie excipit. Ingenti vtrinq; clade geſta ac fere pari partium ſtrage edita
nox prælium ſoluit. Cuius tertio ferme peruigilio Høtherus clam cunctis res
hoſtium exploraturus egreditur. Somnum quippe eius profecta ab imminenti
diſcrimine cura diſcuſſerat. Ita plærunq; ingens animi motus quieti corporis
aduerſatur:nec alterius requiem vnius inquietudo patitur. Igitur in hoſtium
caſtra perueniens tres nymphas arcanæ dapis gerulas Balderi caſtris exceſſiſſe
cognoſcit. Quas curſim inſequens (nam earum fugam roſcida prodidere veſti=
gia) tandem tecta quibus aſſueuerant ſubit. Igitur ab his quiſnam eſſet rogatus:
citharœdum ſe dixit. Nec experimentum profeſſioni diſſonum fuit. Oblatam nã
q; chelim inflexis ad muſam neruis compoſitiſq; plectro fidibus moderatus gra=
tum auribus melos promptiſſima modulatione fundebat. Cæterum tres illis co=
lubræ fuere quarum tabo ſolidatiuȩ confectionis epulum Baldero temperare ſo=
lebant. Iamq; anguium aperto ore multa pulmento ſanies influebat. Sed & nym=
pharum quædã humanitatis ſtudio Høtherum epulo compertiuiſſent:ni trium
maxima vetuiſſet:fraudem Baldero fieri proteſtans:ſi ipſius hoſtem corporei ro
boris incrementis auxiſſent. Ille ſe non Høtherum ſed Høtheri comitem dice=
bat. Eȩdem nanq; nymphæ accurati nitoris cingulum potentemq; victoriæ zo=
nam clementi benignitate ei largitæ ſunt. Qui cum priſtinum iter remetiendo
calle quo venerat repedaret:obuii ſibi Balderi latus hauſit,eumq; ſeminecẽ pro= Balderi ca=
ſtrauit. Quo militibus nuntiato totis Høtheri caſtris alacer exultantium cla= ſus.
mor inſonuit: Danis Balderi fortunam publico mœrore proſequentibus. Qui
cum indubitatum ſibi fatum imminere ſentiret:dolore vulneris accenſus die po
ſtera prȩlium renouat. Quo feruente lectica ſe in aciem deferri iuſſit ne intra ta=
bernaculum obſcura morte defungi videretur. Poſtera nocte eidem proſerpina Balderi vi=
per quietem aſtare aſpecta poſtridie ſe eius complexu vſuram denuntiat. Nec in= ſum.
ane ſomnii præſagium fuit. Nam Balderum elapſo triduo nimius vulneris cru= Balderi
ciatus abſumpſit. Cuius corpus / exercitus regio funere elatũ facto colle conden= mors.
dum curauit. Hunc quidam noſtri temporis viri quorum prȩcipuus Haraldus Miraculũ
erat vigente veteris ſepulturæ fama ſpe reperiendæ pecuniæ noctu adorti: re= manium
pentino cœptum horrore liquerunt. Ex ipſo nanq; perrupti montis cacumine Balderi.
ſubita torrentis vis magno aquarum ſtrepitu prorumpere videbatur: cuius ra=
pidior moles incitatiſſimo lapſu ſubiectis infuſa campis quicquid offendebat in=

uolueret. Ad cuius impetum deturbati foſſores abiectis ligonibꝰ variam carpſe-
re fugam irruentis aquæ vorticibus implicandos ſe rati ſi cœptum diutius exe-
qui niterentur. Ita a diis loci illius præſidibus incuſſus ſubito metus iuuenum
animos auaritia abſtractos ad ſalutis curã conuertit, neglectoq; cupiditatis pro-
poſito vitæ ſtudioſos eſſe docuit. Huius autem ſcaturiginis ſpeciem adumbra-
tam non veram fuiſſe conſtat: nec ab imis terræ viſceribus genitam ſed præſti-
gioſa quadam adminiſtratione productam. cum in arido liquidos manare fontes
natura non ſinat. Omnes hunc poſteri collem ad quos fractionis eius fama tranſ
ierat intentatum liquere. Quãobrem an quicq̃ opum contineat parum comper
tum: cum nemo opacam eius crepidinem obſtante periculi metu poſt Haraldum
tentare præſumpſerit. At Othinus q̄q̄ deorum præcipuus haberetur: diuinos
tamen & aruſpices cæteroſq; quos exquiſitis pręſcientiæ ſtudiis vigere compe-
rerat ſuper exequenda filii vltione ſollicitat. Plęrunq; enim humanæ opis indiga
eſt imperfecta diuinitas. Cuius Roſtiophꝰ phinnicus alium ex Rinda ruthenorũ
regis filia ſuſcitandum prædixit qui fraternæ cladis pœnas exigere debebat. De
os ſiquidem conſortis ſui vltionem orituri fratris officio deſtinaſſe. Hoc audito
Othinus os pileo ne cultu proderetur obnubens prædictum regem ſtipendia
meriturus accedit. A quo magiſter militum effectus recepto exercitu pulcher-
rimam ex hoſtibus victoriam retulit. Quem rex ob pugnam ſtrennue editam in
primum amicitiæ gradum adciuit: haud parcius donis q̃ honoribus cultum.
Idem poſt paruulum temporis interuallum ſolus hoſtium acies in fugam propu
lit mirificeq; cladis auctor pariter ac nuntius rediit. Admirationi omnibus erat
ꝙ tanta de innumeris ſtrages vnius accipi viribus potuiſſet. Quibus meritis fre

Rindę auſtera pudicitia.

tus: tacite regem amoris ſui conſcium facit. Cuius benigniſſimo fauore recrea-
tus dum a puella oſculum peteret alapam recepit. Nec eum aut contumeliæ de-
formitas: aut iniuriæ dolor propoſito depulit. Poſtero ſiquidem anno ne quod
auide orſus erat ignominioſe deſereret: peregrina veſte ſumpta regis contuber-
nium repetit. Neq; enim facile ab occurrẽtibus dignoſci poterat cum veras oris
notas falſus ſqualor abſtergeret: veterem habitum noua furaretur illuuies. Roſte
rum ſe vocitari fabriliumq; rerum officio callere perhibuit. Itaq; multiplices re-
rum formas ſpecioſiſſimis ęris lineamentis complexus adeo profeſſionem artifi-
cio cõmẽdauit: vt recepto a rege magni põderis auro matronarũ ornamẽta pro
cudere iuberet̃. Igit̃ cõplura fœminei cultus inſignia fabricatus, tãdẽ armillã cę-
teris operoſius expolitã annuloſq; cõplures pari ſtudio decuſatos puellę prębuit.
Sed nullis flecti meritis ĩdignatio poteſt. Quẽ Rinda baſiũ ſibi porrigere cupiẽtẽ
colapho percuſſit. Minus em̃ acceptant̃ dona q̃ p̄ſtat iuiſus. Sane gratiora ſunt q̃
ab amicis porrigunt̃. Adeo ĩterdũ ex offerente oblati p̄ciũ pẽdet. Non dubitauit
em̃ puicacis animi puella quĩ ſubdolꝰ ſenex libidinis aditũ ficta liberalitate capta
ret. Pręterea acre eidẽ atq; ĩtractabile ĩgeniũ fuit. Siqdẽ dolũ obſequio ĩſtrui dono
rũq; ſtudio flagitiis votũ ſubeſſe cognouit. Quã pater plurimũ obiurgare ꝙ nu-
ptias detractaret aggreſſus. Illa ſenile peroſa cõnubiũ teneris puellarũ annis prę
properos cõplexus negabat ab ĩfirmioris ætatis excuſatiõe reſpuẽdarũ nuptiarũ
ſubſidiũ mutuata. At Othinꝰ nihil amãtiũ ſtudiis pſeuerãtię robore efficacіꝰ ex
pertꝰ q̄q̄ geminę repulſę ignominia affectꝰ fuiſſet: tertio regẽ priori ſpecie cõfuſa

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

perfectiſſimam rei militaris induſtriam profeſſus acceſſit. Eundem in hanc curam
non voluptas modo: ſed etiam demendę ignominiæ cupido perduxerat. Ita præſti-
giarum peritis verſili vultu varios habitus p̄ ſe ferendi promptiſſima quondã po-
teſtas inceſſerat. Quippe præter naturalem corporis ſpeciem cuiuſlibet ætatis ſta-
tum ſimulare callebant. Igitur ſenex iocundum profeſſionis ſuæ ſpectaculum edi-
turus: inter promptiſſimos inſolentius obequitare ſolebat: nec eo quidem officii ge
nere puellæ rigor inflecti potuit. vix ſiquidem animus ſyncere in gratiam redit: cũ
quo vehemens ſemel odium geſſit. Quam cum diſceſſurus oſculo petere vellet: ita
ab ea propulſus eſt: vt mentum terræ nutabundus impingeret. Quã protinus cor
tice carminibus adnotato contingens: lymphanti ſimilẽ reddidit: receptam toties
iniuriam modeſto vltionis genere inſequutus. Adhuc tamen propoſitũ exequi nõ
cunctatus: quippe ſpem eius fiducia maieſtatis inflauerat: puellari veſte ſumpta
quarto regem viator indefeſſus petiuit. A quo receptus non modo ſedulum ſe: ſed
etiam importunum exhibuit. Qui ꝙ muliebriter propemodum cultus eſſet: a plæ
riſq; fœmina credebatur. Cæterum ſe vocabulo Wecham arte medicam teſtabatur
profeſſionem quoq; promptiſſimis commendabat officiis. Tandem in reginæ fa-
mulitium adſcitus: puellæ pediſſequam egit. Cuius etiam pedum ſordes ſerotinis
horis abluere ſolebat. Licebat quoq; lympham pedibus miniſtranti ſuras ac ſupe-
riores femorum partes contingere. At quoniam vario fortuna paſſu graditur:
quod arte promptum non erat: in expedito caſus conſtituit. Accidit enim puellam
corporis firmitate defectam circũſpectis morbi remediis in ſalutis præſidium ma-
nus quas ante damnauerat aduocare: queq; ſemper faſtidio habuerat ſeruatorem
adſciſcere. Qui curioſius cuncta doloris indicia perſcrutatus: vt morbo q̃primum
occurreretur medicata potione vtendum aſſeruit. Cæterum eius temperamenti
tantam acerbitatem fore: vt niſi puella vinculis ſe continendam dediſſet curatio-
nis vim perferre non poſſet. Ab intimis enim fibris, morbi propulſandam eſſe mate
riam. Quo pater audito filiam vincire nõ diſtulit: iniectamq; thoro ad omnia quæ
medicus admouiſſet patientiam præſtare iuſſit. Fallebat illum fœminei ſpecies cul
tus: quo ſenex ad obumbrandam artis ſuæ peruicaciam vtebatur. Quæ res medi-
camenti ſpeciem ad ſtupri licentiam tranſtulit. Medicus nanq; veneris occaſione
ſumpta, mutato curationis officio, prius ad exercendæ libidinis, q̃ pellendæ febris
negocium procurrit. Aduerſa puellæ valitudine vſus: cuius inimicam ſibi incolu-
mitatem expertus fuerat. Aliam quoq; ea de re opinionem ſubtexere non pigebit.
Aiunt enim quidam ꝙ cum rex laborantem amore medicum tanto animi ac corpo
ris impendio nihil profeciſſe cognoſceret, ne bene meritum debita mercede frauda
ret: clandeſtino filiæ concubitu potiri permiſerit. Adeo interdum paterna in pro-
lem graſſatur impietas cum naturæ clemẽtiam violenta corrumpit affectio. Quẽ
errorẽ edito filiæ partu plena ruboris pœnitentia inſecutus eſt. At dii quibus præ-
cipua apud Bizantium ſedes habebatur: Othinũ variis maieſtatis detrimentis di
uinitatis gloriam maculaſſe cernentes collegio ſuo ſubmouendum duxerunt. Nec
ſolum primatu eiectum: ſed etiam domeſtico honore cultuq; ſpoliatum proſcri-
bendum curabant: ſatius exiſtimantes probroſi antiſtitis potentiam ſubrui q̃ publi
cæ religionis habitũ prophanari: ne vel ipſi alieno crimine implicati inſontes no-
centis crimine punirentur. Videbant enim apud eos quos ad deferendos ſibi diui-

Othini ex-
pulſio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nitatis honores illexerant vulgato maioris dei ludibrio obſequium contemptu:re-
ligionem rubore mutari.ſacra pro ſacrilegio duci.ſtatas ſolenneſq; cerimonias pue
rilium deliramentorum loco cenſeri. Mors præ oculis : metus in armis erat: & in
omniũ caput vnius culpam recidere putares.Hunc itaq; ne publicam religionem
exulare cogeret exitio mulctantes:Ollerum quendam, non ſolum in regni,ſed etiã
in diuinitatis inſulas ſubrogauere. tanq̃ deos ac reges creare in æquo poſitum fo-
ret. Quem licet perfunctorie flaminem creauiſſent integro rerum honore dona-
bant:ne alieni officii procurator,ſed legitimus dignitatis aduerteretur eſſe ſucceſ
ſor. Et nequid amplitudinis deeſſet: Othini quoq; ei nomen imponunt vocabuli

Simulator Othini.

fauore inuidiam nouitatis excluſuri.Quo denis ferme annis diuini ſenatus magi-
ſtratum gerente : tandem Othinus diis atrocitatem exilii miſerantibus: ſatis iam

Othini reuocatio ad diuinitatẽ quẽ & regẽ xviii. qdam ponunt.

graues pœnas dediſſe viſus ſqualoris deformitatem priſtino fulgoris habitu per-
mutauit. Iam enim ſuperioris infamiæ notam medii temporis interuallum exede-
rat.Extitere tamen qui ipſum recuperandæ dignitatis aditu indignum cenſerent:
ꝙ Scænicis artibus,& muliebris officii ſuſceptione teterrimum diui nominis op-
probrium edidiſſet . Sunt qui aſſerant eum quoſdam deorum adulando/ quoſdam
præmiis permulcendo amiſſæ maieſtatis fortunam pecunia emercatum fuiſſe : &
ad honores quibus iam pridem defunctus fuerat ingentis ſummæ pretio reditum
comparaſſe.Quos ſi quanti emerit rogas:illos conſule qui quanti diuinitas væneat
didicerunt,Mihi minus conſtare fateor . Igitur Ollerus ab Othino Bizantio pul-

Ollerus in Suetiam aufugit & cæditur.

ſus,in Suetiam conceſſit. Vbi veluti nouo quodam orbe opinionis ſuæ monumen-
ta reſtaurare conniſus: a Danis interfectus eſt.Fama eſt illum adeo præſtigiarum
vſu calluiſſe vt ad traiicienda maria oſſe quod diris carminibus obſignauiſſet/ na-
uigii loco vteretur: nec eo ſegnius q̃ remigio præiecta aquarum obſtacula ſupera-
ret. At Othinus recuperatis diuinitatis inſignibus tanto opinionis fulgore cũctis
terrarum partibus innitebatur:vt eum perinde ac redditum mũdo lumen omnes
gentes amplecterentur:nec vllus orbis locus extaret qui numinis eius potentiæ nõ

Bous Othini filius.

pareret. Qui cum filium Boum quem ex Rinda ſuſtulerat bellici laboris ſtudio-
ſum cognoſceret:accerſitum fraternę cladis memorem eſſe iubet:potius a Balderi
interfectoribus vltionem exacturum, q̃ armis innoxios oppreſſurum. ꝙ aptior, ac
ſalubrior pugna competeret: vbi pium belli locum iuſta vindictæ licentia tribuiſ-

Geuari cædes.

ſet. Interea Geuarus Gunnonis ſatrapæ ſui dolo nuntiatur oppreſſus. Cuius cla-
dem Hotherus acerrimis vltionis viribus inſequuturus:interceptum Gunnonem
atq; ardẽti pyræ iniectum cremauit:ꝙ ipſe Geuarum ante per inſidias occupatum
nocturno viuum igni conſumpſerat. Taliter educatoris manibus parentando: fi-
lios demum Herletum,Geritumq; Noruagiæ prætulit . Poſt hæc vocatis in con-
cionem maioribus bello, quo Boum excipere debea, periturum ſe refert: idq; non
dubiis coniecturæ modis,ſed veris vatum prædictionibus expertum.Orat proin-

Roricus Slyngebõd rex. xviii. Boi interitus.

de filium ſuum Roricum regno præficiant:ne ius hoc ad externas, ignotaſq; fami-
lias improborum cenſura transfunderet : plus voluptatis ſe ex filii ſucceſſione, q̃
amaritudinis ex propinqua morte percepturum teſtatus . Quo ocyus impetrato
pugna cum Boo congreſſus occiditur. Nec iocunda Boo victoria extitit. Quippe
tam grauiter affectus acie exceſſit:vt ſcuto exceptus,atq; a peditibus viciſſim ſub-
euntibus domum relatus poſtridie vulnerum dolore conſumeretur.Cuius corpus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

magnifico funeris apparatu/ Rutenus tumulauit exercitus nomine eius inſignem extruens collem, ne tanti iuuenis monumenta a poſterorum memoria citius dilaberentur. Igitur Curetes, ac Sueones perinde, ac Hotheri morte tributariæ ſortis onere liberati: Daniam quam annuis vectigalium obſequiis amplecti ſolebant: armis aggredi animum induxerunt. Ea res Sclauis quoqꝫ defectionis audaciam miniſtrauit, aliosqꝫ complures: ex obſequentibus hoſtes effecit. Cuius iniuriæ propulſandæ gratia Roricus contractam in arma patriam recenſitis maiorum operibus ad capeſſendam virtutem impenſo hortationis genere concitabat. At Barbari ne bellum abſqꝫ duce committerent: capite opus eſſe cernentes creato ſibi rege cæteris militiæ viribus oſtenſis obſcuriore loco, binos armatorum manipulos condunt. Nec Roricum inſidiæ fefellere. Qui cum claſſem ſuam vadoſi cuiuſdam gurgutis arctis faucibus inhęrere conſpiceret, harenis quibus inſidebat abſtractam profundo adegit: ne limoſis inflicta paludibus diuerſa ab hoſtibus parte peteretur. Præterea latebras ſociis interdiu captandas conſtituit, quibus inſiſtẽtes ex improuiſo nauium ſuarum irruptoribus inſultarent: fore poſſe præfatus vt in auctorum caput proprię fraudis euentus recideret. Barbari vero qui inſidiis addicti fuerant: Danicæ circũſpectionis ignari, irruptione temere edita/ omnes oppreſſi ſunt. Reliqua Sclauorum manus ignorata ſociorum ſtrage ſuper Rorici mora multa anceps admiratione pendebat. Quem inter ægras mentium fluctuationes diutule expectatum cum præſtolatio indies moleſtior fieret: claſſe tandem petendũ ducebat. Erat autem inter eos vir corporis habitu inſignis: officio magus: qui proſpectis Danorum turmis, vt paucorũ impendio (inquit) complurium pericula redimantur, publicã ſtragem priuato diſcrimine pręcurrere liceat. Ego vero in hanc confligendi legem non deero ſi cui veſtrum mutuus decernendi mecum auſus inceſſerit. In primis autem prætaxata a me conditione vtendum poſtulo: cuius talem ſane formulam texui. Si vicero vectigalium nobis concedatur immunitas. Si vincar priſtina vobis tributa ſoluantur. Aut enim hodie patriam ſeruitutis iugo victor exuam/ aut victus inuoluam. In vtrãqꝫ fortunam prædem me, vadẽqꝫ recipite. Quod audiens Danorum quidam animi q̃ corporis viribus robuſtior percunctari Roricum cœpit quid ei præmii foret: qui pugna prouocantem exciperet. At Roricus cum ſenas forte armillas haberet: ita mutuis nexibus inuolutas, vt ab inuicem ſequeſtrari nequirent: nodorum inextricabiliter ſerie cohærente: eaſdem certamen audenti in præmium pollicetur. At iuuenis parum fortunæ certus: ſi inquit Rorice rem proſpere geſſero tua vincentis mercedem liberalitas æſtimet, tu palmam arbiter metiaris. Sin propoſitum mihi parum ex ſententia ceſſerit: quid victo præmii debes quem aut ſæua mors, aut ignominia grauis inuoluet? has imbecillitas habere comites conſueuit: hæc ſuperatorum ſtipẽdia ſunt: quos quid niſi extremum dedecus manet? Quænam ſoluenda merces? Quæ gratia referenda: cui fortitudinis pretium adeſt: Quis impotentem Martis hedera redimiuit/ præmiis victricibus decorauit? virtuti, non ignauiæ palma tribuitur. Gloria infelicitas caret. Illam quippe triumphus laudis: hanc aut finis iners/ aut vita deformis inſequitur. Ego vero qui quorſum duelli fortuna vergat ambigo præmium audacter expetere non præſumo. quod an iure mihi debeatur ignoro. Neqꝫ enim incerto victoriæ certum victoris præmium occupare conceditur. Superſedeo tropheo dubius coronæ con-

Tumulus Boi.

Stratagema.

ſtanter meritum flagitare. Recuſo lucrum qđ mihi mortis æque ac vitæ ſtipēdium eſſe poterit. Stoliditatis eſt immaturo fructui manus iniicere: eumq; decerpere velle quem necdum quis ſatis ſibi debitum nouerit. Hæc manus aut palmam mihi præſtabit, aut finem. Hæc fatus gladio barbarum ferit fortuna minus, q̃ ingenio promptus. Ab eo ſiquidem repercuſſus primi ictus magnitudine exanimatus eſt. Quo triſte Danis ſpectaculum dante victorem ſocium Sclaui ingenti donatum pompa magnificis excepere tripudiis. Idem die poſtera ſiue recentis victoriæ ſucceſſu elatus: ſiue alterius adipiſcendæ cupidine accenſus: hoſtes cōminus aditos priſtinæ prouocationis verbis laceſſere inſtitit. Fortiſſimum nanq; Danorum a ſe proſtratum ratus: nemini illorum ſecum vlterius prouocatione dimicandi ſpiritumupereſſe credebat. Vnius quoq; pugilis occaſu: totius ſe exercitus vires labefactaſſe confiſus: nihil ad quos poſteriores ſui conatus intenderent executione difficile arbitrabatur. Nihil enim ſucceſſu magis inſolentiam nutrit: nec vllum proſperitate efficacius ſuperbiæ incitamentum eſt. Dolebat itaq; Roricus: vnius viri petulantia publicam labefactari virtutem: illuſtreſq; victoriis Danos, non modo a quondam victis inſolenter excipi: verum etiam ignominioſe contemni. Præterea neminem ita animo promptum / aut manu ſtrenuum in tanto militum numero reperiri. cui ſalutem ſuam pro patria deuouendi cupido ſuppeteret. Tam probroſam Danicæ cunctationis infamiam prima Vbbonis magnanimitas repu-

Vbbonis virtus.

lit. Præſtabat etenim corpore incantandi artibus pollens. Huic quoq; de induſtria certaminis præmium perquirenti rex armillas ſpopondit. Tum ille quam, inquit, promiſſo fidem deferam cum ipſe pignus in manibus habeas, nec ſub aliena munus cuſtodia deponas? Præſto ſit cui pignoris depoſitum credas ne promiſſum retractandi fas ſit. Accendit enim pugilum animos irreuocabilis præmii certitudo. Quod eū profecto per ludibrium dixiſſe cōſtabat: quem in propulſandā patriæ contumeliam ſola virtus armauerat. Quem Roricus auri cupidine captum ratus: ne præter regiam conſuetudinem reuocaturus donum, aut promiſſum reſciſſurus videretur: vt erat in nauigio collocatus armillas ingenti excuſſas iactu petitori porrigere ſtatuit. Sed conatum eius fefellit interſtitii magnitudo. Armillæ enim languido, ac parum vegeto motu, citra deſtinatum locum collapſæ fluctibus interceptæ ſunt: vnde Rorico Slyngebond inoleuit agnomen. Quæ res Vbboni magno virtutis indicio fuit. Neq; enim eum obrutæ mercedis damnum audaci mentis propoſito exuit, ne virtutem auaritiæ ſtipendiis obnoxiam feciſſe videretur. Igitur auide petito certamine, ſe potius honeſtati intentum, q̃ queſtui deditum, pecuniæ cupiditati fortitudinem prætuliſſe: monſtrabat: fiduciam ſui non in pretio, ſed magnanimitate repoſitam oſtenſurus. Nec mora circuatur campus / milite circus ſtipatur: concurrunt pugiles: fit fragor: fremit ſpectatrix turba votorum ſuffragiis diſcors. Excandeſcunt igitur athletæ animis: & mutuis in vulneribus ruentes, eundem lucis, ac pugnæ exitum ſortiuntur. Credo procurante fortuna ne alter alterius exitio gloriam, voluptatemq; perciperet. Quæ res Rorico rebelliū animos conciliauit, tributaq; reſtituit. Eodem tempore Horwendillus et Fengo, quorum pater Gerwendillus Iutorum præfectus extiterat, eidem a Rorico, in Iutiæ præſidium ſurrogantur. At Horwendillus triennio tyrannide geſta, per ſummam rerum gloriam piraticæ incubuerat: cum rex Noruagiæ Colle-

rus operum eius ac famæ magnitudinem emulatus: decorum ſibi fore exiſtimauit
ſi tam late patentem Piratæ fulgorem ſuperior armis obſcurare quiuiſſet. Cuius
claſſem varia fretum nauigatione ſcrutatus offendit. Inſula erat medio ſita pelago
quam Piratæ collatis vtrinqꝫ ſecus nauigiis obtinebant. Inuitabat duces iocunda
littorum ſpecies. Hortabatur exterior locorum amœnitas interiora nemorum ver-
na perſpicere: luſtratiſqꝫ ſaltibus ſecretam ſyluarum indaginem pererrare: vbi for-
te Collerum Hor wendillumqꝫ inuicem ſine arbitris obuios inceſſus reddidit. Tũc — Collerus & Hor wen-
Hor wendillus prior regem percontari niſus quo pugnæ genere decernere libeat — dillus.
præſtantiſſimum affirmans quod pauciſſimorum viribus ederetur. Duellum ſi-
quidem ad capeſſendam fortitudinis palmam omni certaminis genere efficacius
fore: ꝙ propria virtute ſubnixum alienæ manus opem excluderet. Tam fortem iu-
uenis ſententiam ammirans Collerus: cum mihi (inquit) pugnę delectum permi-
ſeris maxime vtendum iudico: quæ tumultuationis expers duorum operam capit.
Sane & audacior, & victoriæ promptior æſtimatur. In hoc communis nobis ſenten-
tia eſt: hoc vltro iudicio conuenimus. At quoniam exitus in dubio manet inuicem
humanitati deferendum eſt: nec adeo ingeniis indulgendum: vt extrema negligã-
tur officia. Odium in animis eſt: adſit tamen pietas quæ rigori demum opportuna
ſuccedat. Nam etſi mentium nos diſcrimina ſeparant: naturæ tamen iura conci-
liant. Horum quippe conſortio iungimur, quantuſcũqꝫ animo liuor diſſociet. Hæc
itaqꝫ pietatis nobis conditio ſit: vt victum victor inferiis proſequatur. His enim
ſuprema humanitatis officia ineſſe conſtat: quæ nemo pius obhorruit: vtraqꝫ aci-
es id munus rigore depoſito concorditer exequatur: faceſſat poſt fatum liuor, ſi-
multaſqꝫ funere ſopiatur. Abſit nobis tantæ crudelitatis ſpecimen: vt q̃q̃ viuis
odium interceſſerit: alter alterius cineres perſequamur. Glorioſum victori erit ſi
victi funus magnifice duxerit. Nam qui defuncto hoſti iuſta perſoluerit ſuperſti-
tis ſibi fauorem adſciſcit: viuumqꝫ beneficio vincit: quiſquis extincto ſtudium hu-
manitatis impenderit. Eſt & alia non minus luctuoſa calamitas: quæ viuos inter-
dum damnata corporum parte contingit. Huic non ſegnius q̃ vltimæ ſorti ſuc-
currendum exiſtimo. Sæpe enim incolumi ſpiritu membrorum clades pugnanti-
bus incidit. Quæ ſors omni fato triſtior duci ſolet: ꝙ mors omnium memoriam
tollat: viuens vero proprii corporis ſtragem negligere nequeat. Hoc quoqꝫ ma-
lum ope excipiendum eſt. Conueniat igitur alterius ab altero læſionem denis au-
ri talentis ſarciri. Nam ſi pium eſt alienis calamitatibus cõpati: quanto magis pro-
priis miſereri! Nemo naturæ non conſulit. Quam qui negligit: ſui parricida eſt.
In hæc data acceptaqꝫ fide pugnam ineunt. Neqꝫ enim eis aut metui occurſus no-
uitas, aut vernantis loci iocunditas quo minus inter ſe ferro occurrerent reſpe-
ctui fuit. Hor wendillus appetendi hoſtis q̃ muniendi corporis nimio animi ca-
lore auidior redditus, neglecta clypei cura ambas ferro manus iniecerat. Nec au-
daciæ euentus defuit. Collerum ſiquidem ſcuto crebris ictibus abſumpto ſpolia- — Colleri cæ-
tum deſecto tandem pede exanimem occidere coegit. Quem ne pacto abeſſet re- — des.
gio funere elatum magnifici operis tumulo, ingentiqꝫ exequiarum apparatu pro-
ſecutus eſt. Deinde ſororem eius Selam nomine Piraticis exercitam rebus, ac
bellici peritam muneris perſecutus occidit. Triennium fortiſſimis militiæ ope-
ribus emenſus, opima ſpolia, delectamqꝫ prædam Rorico deſtinat, quo ſibi pro- — Hor wendil-
piorem amicitiæ eius gradum conſciſceret. Cuius familiaritate fultus filiæ eius — lus rex. xix.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Geruthę connubium impetrauit:ex qua filium Amlethum ſuſtulit. Tantæ felici=
Fengo. xx. Fengonis inſidiæ in fratrem.
tatis inuidia accenſus Fengo:fratrem inſidiis circũuenire conſtituit. Adeo ne a ne
ceſſariis quidem ſecura eſt virtus. At vbi datus parricidio locus: cruenta manu
funeſtam mentis libidinem ſatiauit. Trucidati quoqꝫ fratris vxore potitus ince=
ſtum parricidio adiecit. Quiſquis enim vni ſe flagitio dederit:in aliud mox procli=
uior ruit. Ita alterum alterius incitamentum eſt. Idem atrocitatem facti tanta cal=
liditatis audacia texit:vt ſceleris excuſationem beniuolentiæ ſimulatione compo=
neret,parricidiumqꝫ pietatis nomine coloraret. Geruthã ſiquidem q̄q̄ tantæ man=
ſuetudinis eſſet:vt neminem vel tenui lęſione commouerit: incitatiſſimum tamen
mariti odium expertam: ſaluandæqꝫ eius gratia fratrem a ſe interfectum dicebat
ꝙ mitiſſimam & ſine felle fœminam grauiſſimum viri ſupercilium perpeti in=
dignum videretur. Nec irrita propoſiti perſuaſio fuit. Neqꝫ enim apud principes
fides mendacio deeſt vbi ſcurris interdum gratia redditur: obtrectatoribus honos
Nec dubitauit Fengo:parricidales manus flagitioſis inferre complexibus:geminæ
impietatis noxam pari ſcelere proſecutus. Quod videns Amlethus ne prudentius
Amlethus ſe ſtolidũ ſimulat.
agendo patruo ſuſpectus redderetur/ſtoliditatis ſimulationem amplexus extremũ
mentis vitium finxit: eoqꝫ calliditatis genere, non ſolum ingenium texit: verum
etiam ſalutem defendit. Quotidie maternum larem pleno ſordium torpore com=
plexus abiectũ humi corpus obſcœni ſqualoris illuuie reſpergebat. Turpatus oris
color:illitaqꝫ tabo facies ridiculæ ſtoliditatis dementiam figurabant. Quicquid vo
ce edebat deliramentis conſentaneum erat. Quicquid opere exhibuit profundam
redolebat inertiam. Quid multa? Non virum aliquem:ſed delirantis fortunæ ri=
dendum diceres monſtrum. Interdum foco aſſidens,fauillaſqꝫ manibus verrens: li=
gneos vncos creare,eoſdẽqꝫ igni durare ſolitus erat. Quorũ extrema cõtrariis qui=
buſdam hamis,quo nexuum tenaciores exiſterent informabat. Rogatus quid age=
ret:acuta ſe referebat in vltionem patris ſpicula præparare. Nec paruo reſponſum
ludibrio fuit. ꝙ ab omnibus ridiculi operis vanitas contemneretur:q̄q̄ ea res pro=
poſito eius poſtmodum opitulata fuerit. Quæ ſolertia apud altioris ingenii
ſpectatores primam ei calliditatis ſuſpitionem iniecit. Ipſa nanqꝫ exiguæ artis in=
duſtria,arcanum opificis ingenium figurabat. Nec credi poterat obtuſi cordis eſ=
ſe:cui tam exculto manus artificio calluiſſet. deniqꝫ exactiſſima cura præuſtorum
ſtipitum congeriem aſſeruare ſolebat. Fuere ergo qui illum vegetioris ingenii aſſe
rentes ſapientiam ſimplicitatis prætextu occulere, profundumqꝫ animi ſtudium
calliditatis commento obſcurare putarent: nec aptius aſtum depræhendi poſſe q̄
ſi illi inter latebras vſq̄ excellentis formæ fœmina applicaretur quæ animum eius
ad amoris illecebras prouocaret. Naturæ ſiquidem tam præceps in venerem eſſe
ingenium:vt arte diſſimulari non poſſit:vehementiorem quoqꝫ hunc motum fore,
q̄ vt aſtu interpellari queat:ideoqꝫ ſi is inertiam fingeret,futurum:vt occaſione ſuſ
cepta voluptatis ilico viribus obtemperaret. Procurantur igitur qui iuuenem in
longinquas nemorum partes equo perductum eo tentamenti genere aggrederen=
tur. Inter quos forte quidam Amlethi collacteus aderat, a cuius animo nondum ſo
ciæ educationis reſpectus exciderat. hic præteriti cõuictus memoriam p̃ſenti impe
rio anteponens, Amlethũ inter deputatos comites inſtruendi potius q̄ inſidiandi
ſtudio proſequebatur. ꝙ eum vltima paſſurum non dubitaret. ſi vel modicum ſen=
ſati animi indicium præbuiſſet. Maxime vero ſi Veneris palam rebus vteretur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Quod ipſi quoq; Amletho obſcurum non fuit. Equũ ſiquidem conſcendere iuſſus
ita ſe de ceruice induſtria collocauit vt ſuum ipſius ceruici dorſum obuertens: ad-
uerſa caudã frõte ſpectaret. Quã frenis quoq; cõplecti cœpit perinde atq; ea parte
ruentis equi impetum moderaturus. Qua aſtutiæ meditatione patrui cõmentum
illuſit: inſidias expugnauit. Ridiculum ſatis ſpectaculũ fuit, cum idem habenæ ex-
pers, regente caudam ſeſſore procurreret. Procedens Amlethus cum obuiũ inter
arbuſta lupum habuiſſet: comitibus teneríoris ætatis equum occurriſſe dicentibus
perpaucos huiuſmodi in Fengonis grege militare ſubiunxit: vt modeſto ita faceto
imprecationis genere patrui diuitias inſecutus. Qui cũ illo prudẽti reſpõſo vſum
aſtruerent: ipſe quoq; ſe de induſtria locutum aſſeueuerabat ne aliqua ex parte mẽ-
dacio indulgere videretur. Falſitatis enim alienus haberi cupiens ita aſtutiam veri
loquio permiſcebat: vt nec dictis veracitas deeſſet/ nec acuminis modus verorum
iudicio proderetur. Idẽ littus præteriens cũ comites inuento periclitatæ nauis gu
bernaculo cultrum a ſe eximiæ granditatis repertum dixiſſent: eo inquit prægrã-
dem pernam ſecari conuenit: profecto mare ſignificans, cuius immenſitati guberna
culi magnitudo congrueret. Harenarum quoq; præteritis cliuis/ ſabulum perinde
ac farra aſpicere iuſſus eadem albicantibus maris procellis permolita eſſe reſpon-
dit. Laudato a comitibus reſponſo: idem a ſe prudenter editum aſſeuerabat. Ab hiſ-
dem quo maiorem exercendæ libidinis audaciam ſumeret de induſtria relictus, im
miſſam a patruo fœminam perinde ac fortuitu oblatam obſcuro loco obuiam rece-
pit: conſtupraſſetq; ni collactens eius tacito conſilii genere inſidiarum indicium de
tuliſſet. Conſiderans enim quonam aptius modo occultum monitoris officium ex-
equi, periculoſamq; iuuenis laſciuiam præcurrere poſſet: repertam humi paleam:
œſtri præteruolantis caudę ſubmittendam curauit. Egit deinde ipſum in ea potiſ-
ſimum loca quibus Amlethum ineſſe cognouit: eoq; facto maximum incauto bene-
ficium attulit, nec callidius trãſmiſſum indicium: q̃ cognitum fuit. Siquidẽ Amle
thus viſo Oeſtro: ſimulq; ſtramine quod caudæ inſitum geſtabat: curioſius perno-
tato tacitum cauendæ fraudis monitum intellexit. Igitur inſidiarum ſuſpitione cõ
territus, quo tutius voto potiretur exceptam amplexibus fœminã: ad paluſtre pro
cul inuium protrahit. Quam etiam peracto concubitu: ne rem cuiq̃ proderet: im-
penſius obteſtatus eſt. Pari igitur ſtudio petitum ac promiſſum eſt ſilentium. Ma-
ximam enim Amletho puellæ familiaritatem vetus educationis ſocietas concilia-
bat: q vterq; eoſdẽ infantię procuratores habuerit. Domũ itaq; reductus cunctis an
veneri indulſiſſet per ludibrium interrogantibus: puellam a ſe conſtupratam fate-
tur. Interrogatus rurſum quo rem loco egerit, quoue puluino vſus fuerit: vngulæ
iumenti, criſtæq; Galli: laquearibus quoq; tecti innixum ſe dixit. Horum enim om-
nium particulas vitandi mendacii gratia cum tentandus proficiſceretur, contra-
xerat. Quæ vox multo circũſtantium riſu excepta eſt, q̃q̃ nihil rerum veritati per
iocum detraxerit. Puella quoq; ea de re interrogata: Nihil eum tale geſſiſſe perhi-
buit. Fides negationi habita eſt eo quidem pronius quo minus ſatellites facti con-
ſcios fuiſſe conſtabat. Tum is qui præſtandi indicii gratia Oeſtrum ſignauerat vt
ſalutem Amlethi vaframenti ſui beneficio conſtitiſſe monſtraret nuper ſe eius vni-
ce ſtudioſum extitiſſe dicebat. Nec inepta iuuenis reſponſio fuit. Ne enim indicis
meritum negligere putaretur, quiddam ſtraminis gerulum ſubitis adlapſum pen
nis quodq; paleam poſteriore corporis parte defixam geſtaret ſibi cõſpectũ retulit,

Quod dictũ eſt vt cæteros cachinno concuſſit ita Amlethi fautorẽ prudentia dele-
ctauit. Superatiſqꝫ omnibus archanãqꝫ iuuenilis induſtriæ ſerã patefacere nequeũ-
tibus: quidã amicorum Fengonis præſumptione q̃ ſolertia abundantior fore nega-
bat: vt inextricabile calliditatis ingeniũ vſitato inſidiarum genere proderetur. Ma-
iorem quippe eius peruicaciam eſſe q̃ vt leuibus experimẽtis attingi debeat. Quã-
obrem multiplici illius aſtutiæ ſimplicem tẽtationis modum afferri non oportere.
Subtiliorem itaqꝫ rationis viam altiore animi ſenſu a ſe repertam dicebat: executio-
ni non incõgruam & propoſitæ rei indagationi efficaciſſimam. Fengone ſiquidem
per ingentis negotii ſimulationem de induſtria abſentiam præſtante ſolum cũ ma-
tre Amlethum cubiculo claudi oportere/procurato antea viro qui ambobus inſciis
in obſcura ædis parte conſiſteret. Quid illis colloquio foret attentius excepturus.
Futurum enim vt ſi quid filius ſaperet: apud maternas aures eloqui nõ dubitaret,
nec ſe genitricis fidei credere pertimeſceret. Idem ſe explorationis miniſtrum cupi-
dius offerebat, ne potius auctor conſilii q̃ executor videretur. Delectatus ſententia
Fengo facta longinquæ profectionis ſimulatione diſcedit. Is vero qui conſilium de-
derat: conclaue quo cum matre Amlethus recludebatur tacite petiuit, ſubmiſſuſqꝫ
ſtramento delituit. Nec inſidiarum Amletho remedium defuit. Veritus enim ne
clandeſtinis cuiuſpiam auribus exciperetur: primũ ad ineptæ conſuetudinis ritum
decurrens: obſtrepentis Galli more occentum edidit: brachiiſqꝫ pro alarum plauſu
concuſſis cõcenſo ſtramento corpus crebris ſaltibus librare cœpit: ſi quid illic clau-
ſum deliteſceret experturus. At vbi ſubiectam pedibus molem perſenſit: ferro lo-
cum rimatus ſuppoſitum confodit, egeſtumqꝫ latebra trucidauit. Cuius corpus
in partes conſciſſum aquis feruentibus coxit, deuorandumqꝫ porcis per os cloa-
cæ patentis effudit, atqꝫ ita miſeris artubus cœnũ putre conſtrauit. Taliter eluſis
inſidiis conclaue repetit. Cunqꝫ mater magno eiulatu queſta præſentis filii ſocor-
diam deflere cœpiſſet: quid inquit mulierum turpiſſima grauiſſimi criminis diſſi-
mulationem falſo lamenti genere expetis quæ ſcorti more laſciuiens nefariã ac de-
teſtabilem thori conditionem ſecuta viri tui interfectorem pleno inceſti ſinu ample-
cteris: & ei qui prolis tuę parentem extinxerat obſcœniſſimis blandimentorum ille-
cebris adularis. Ita nempe equæ coniugum ſuorũ victoribus maritãtur: brutorum
natura hæc eſt vt in diuerſa paſſim coniugia rapiantur: hoc tibi exẽplo prioris ma-
riti memoriam exoleuiſſe conſtat. Ego vero non ab re ſtolidi ſpeciem gero cũ haut
dubitem quin is qui fratrem oppreſſerit: in affines quoqꝫ pari crudelitate debac-
chaturus ſit vnde ſtoliditatis q̃ induſtriæ habitum amplecti præſtat & incolumita-
tis præſidium ab extrema deliramentorum ſpecie mutuari. In animo tamen pater-
næ vltionis ſtudium perſeuerat: ſed rerum occaſiones aucupor: temporũ opportu-
nitates opperior. Nõ idem omnibus locus cõpetit. Cõtra obſcurũ immiteqꝫ animũ
altioribꝰ ingenii modis vti cõuenit. Tibi vero ſuperuacuũ ſit meã lamẽtari deſipiẽ-
tiã quæ tuã iuſtius ignominiã deplorare debueras. Itaqꝫ nõ alienæ ſed ꝓpriæ mẽtis
vitiũ defleas: neceſſe eſt. Cætera ſilere memineris. Tali cõuitio laceratã matrem ad
excolẽdum virtutis habitum reuocauit. præteritoſqꝫ ignes præſentibus illecebris
præferre docuit. Reuerſus Fengo inſidioſæ explorationis auctorem nuſq̃ repertum
diutinæ inꝗſitionis ſtudio proſequebat̃: nemine ſe eũ vſpiã cõſpexiſſe dicẽte Amle-
thus quoqꝫ an vllũ ipſius veſtigiũ dep̄henderit per iocũ rogatꝰ in cloacã illũ iuiſſe
retulit ꝑqꝫ eiꝰ ima collapſum: ac nimia cœni mole obrutũ a ſubeũtibꝰ paſſim porcis

Amlethi ad matrẽ verba.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

eſſe conſumptũ. Quod dictũ tametſi veri confeſſionẽ exprimeret: quia ſpecie ſtoli-
dum videbatur, auditoribus ludibrio fuit. Cunq; Fengo priuignũ indubitatæ frau
di ſuſpectũ tollere vellet: ſed id tum ob aui eius Rorici, tũ ob cõiugis offenſam exe-
qui nõ auderet: Britãniæ regis officio necandũ duxit/innocentiæ ſimulationẽ alie-
no miniſterio quæſiturus. Ita dũ occultare ſæuitiã cupit, amicũ inqnare, q̃ ſibi infa
miã conſciſcere maluit. Diſcedẽs Amlethus matri tacite iubet, textilibus aulã no-
dis inſtruat, ſuaſq; poſt annũ inferias falſo pagat: eoq; tempore reditum pollicetur.
Proficiſcũtur cũ eo bini Fengonis ſatellites/literas ligno inſculptas (nã id celebre
quondam genus chartarũ erat) ſecũ geſtantes: qbus Britannorꝝ regi tranſmiſſi ſi-
bi iuuenis occiſio mãdabatur. Quorũ Amleth⁹ quietẽ capientiũ loculos pſcrutat⁹ Calliditas Amlethi.
literas depræhendit: quarũ plectis mandatis, qcquid chartis illitũ erat curauit ab-
radi: nouiſq; figurarũ apicibus ſubſtitutis, dãnationẽ ſuã in comites ſuos, mutato
mãdati tenore, cõuertit. Nec mortis ſibi ſentẽtiã ademiſſe/et in alios piculũ trãſtu-
liſſe cõtentus/preces huiuſmodi falſo Fengonis titulo ſubnotatas adiecit: vt Britã
niæ rex prudentiſſimo ad ſe iuueni miſſo filiam in matrimoniũ erogaret. At vbi in
Britanniã ventũ, adeũt legati regẽ: literaſq;, quas alienæ cladis inſtrumentũ puta-
bant, ppriæ mortis indices obtulerũt. Quo diſſimulato rex hoſpitali illos humani
tate pſequitur. Tũc Amlethus oẽm regiarũ dapũ apparatũ pinde ac vulgare edu-
lium aſpnatus: ſummã epularũ abundantiã miro abſtinentiæ genere auerſatus eſt:
nec minus potioni, q̃ dapibus pepcit. Admirationi oĩbus erat: q alienigenæ gentis
iuuenis accuratiſſimas regiæ mẽſæ delitias/et inſtructiſſimas luxu epulas: tãq̃ agre
ſte aliquod obſoniũ, faſtidiret. Soluto cõuiuio rex quũ amicos ad quietẽ dimitteret
per quendã cubiculo immiſſũ, nocturna hoſpitũ colloquia clandeſtino exploratiõis
genere cognoſcẽda curauit. Interrogatus igit̃ a ſociis Amlethus: qd igit̃ ita heſter
nis epulis pinde ac venenis abſtinuiſſet? panẽ cruoris cõtagio reſpſum: potioni ferri
ſaporẽ ineſſe: carneas dapes humana cadaueris oliditate pfuſas: ac veluti quadam
funebris nidoris affinitate corruptas dicebat. Addidit quoq; regẽ ſeruilibus oculis
eſſe: reginã tria ancillaris ritus officia p ſe tuliſſe: nõ tã cœnã, q̃ ei⁹ auctores plenis
opprobrii cõuitiis inſecut⁹. Cui mox ſocii priſtinũ mẽtis vitiũ exprobrãtes, variis
petulantiæ ludibriis inſultare cœperũt: q pbanda culparet: cauſaret̃ idonea: q inſi
gnẽ regẽ, excultãq; moribus fœminã parũ honeſto ſermone laceſſeret: laudẽq; me-
ritos extremi dedecoris opprobrio reſpſiſſet. Quibus rex ex ſatellite cognitis, taliũ
auctorẽ ſupra mortalem habitũ, aut ſapere, aut deſipe teſtatus eſt: tam paucis ver-
bis pfectiſſimã induſtriæ altitudinẽ cõplectendo. Accerſitũ deinde villicũ vnde pa-
nẽ adſciuerat percõtatur. Qui quũ eũ domeſtici piſtoris opa cõfectũ aſſereret, ſci-
ſcitatur item vbi materiæ eius ſeges creuiſſet: et an vllum illic humanæ ſtragis in-
diciũ extaret. Qui reſpondit haud pcul abeſſe campũ vetuſtis interfectorũ oſſibus
obſitũ: et adhuc manifeſta antiquæ ſtragis veſtigia p ſe ferentẽ: quẽ a ſe pinde ac cæ
teris feraciorẽ opimæ vbertatis ſpe, verna fruge cõſertũ dicebat. Itaq; ſe neſcire an
panis hoc tabo vitioſi qcq̃ ſaporis contraxerit. Quo audito rex Amlethũ vera di-
xiſſe cõiectãs: vnde lardũ quoq; allatũ fuiſſet cognoſcere curæ habuit. Ille ſues ſuos
per incuriã cuſtodia elapſos putri latronis cadauere paſtos aſſeuerabat. Ideoq; for-
te eorũ carnibus corruptioni affinẽ inceſſiſſe ſaporẽ. Quũ rex in hoc quoq; veracẽ
Amlethi ſententiã cõperiſſet: quonã liquore potionẽ miſcuiſſet inquirit. Vt farre,
et aqua temperatã cognouit, demonſtratum ſibi ſcaturiginis locũ in altum fodere

aggreſſus, complures gladios rubigine adeſos repperit: ex quorũ odore lymphas vitium traxiſſe exiſtimatum eſt. Alii ideo potionẽ notatam referunt: ꝙ in eius hauſtu apes abdomine mortui alitas depræhenderit: vitiumqꝫ referri guſtu, qđ olim fauis inditum extitiſſet. A quo rex culpati ſaporis cauſas competẽter editas vidẽs, quũ ab eodẽ exprobratam ſibi oculorũ ignominiam ad generis fœditatem pertincare cognoſceret, clam conuenta matre, quis ſibi pater extitiſſet inquirit. Qua neminem ſe præter regem paſſam dicente, rem quæſtione ex ea cognoſcendam minatus ꝙ ſeruo ortus eſſet accepit: notatæ originis ambiguitatẽ extorto cõfeſſionis indicio ꝑſcrutatus. Igitur vt cõditionis ſuæ rubore cõtuſus: ita iuuenis prudentia delectatus: eundem cur reginã ſeruilium morũ exprobratiõe maculaſſet, interrogat. Sed dum cõiugis comitatẽ nocturno hoſpitis ſermone laceſſitam doluit, eandẽ ancilla matre creatã didicit. Siquidẽ ille tria ſe circa eam ſeruilis ritus vitia denotaſſe dicebat. Vnũ ꝙ ancillæ more pallio caput obduxerit. Alterũ ꝙ veſtẽ ad greſſũ ſuccinxerit. Tertiũ ꝙ ciborum reliquias dentium anguſtiis inhærentes ſtipite eruerit erutaſqꝫ commanducauerit. Matrẽ quoqꝫ eius in ſeruitutem captiuitate redactam memorabat: ne potius ſeruili more, q̃ genere eſſe videretur. Cuius induſtriam rex perinde ac diuinum aliquod ingenium veneratus, filiam ei in matrimonium dedit Affirmationem quoqꝫ eius tanq̃ cœleſte quoddã teſtimonium amplexatus eſt. Cæterũ comites ipſius vt amici mandatis ſatiſfaceret, proxima die ſuſpendio cõſumpſit. Quod beneficiũ Amlethus tanq̃ iniuriam ſimulata animi moleſtia ꝓſecutus: aurum a rege cõpoſitiõis nomine recepit: quod poſtmodũ igni liquatũ clã cauatis baculis infundendũ curauit. Apud quẽ annũ emenſus impetrata ꝓfectionis licẽtia patriã repetit: nihil ſecũ ex omni regiarũ opum apparatu præter gerulos auri bacillos deportãs. Vt Iutiã attigit p̃ntem cultũ priſtinis ꝑmutauit moribus: q̃bus ad honeſtatẽ vſus fuerat ĩ ridiculæ cõſuetudinis ſpẽm deĩduſtria cõuerſis. Cũqꝫ tricliniũ in quo ſue ducebãt exeq̃æ ſqualore obſitus intraſſet, maximũ oĩbus ſtuporẽ iniecit: ꝙ obitũ eius falſo fama vulgauerat. Ad vltimũ horror in riſum cõceſſit exprobrãtibus ſibi mutuo ꝑ ludibriũ cõuiuis viuũ affore: quẽ ipſi ꝑinde ac defunctũ inferiis ꝓſequerent. Idẽ ſuꝑ comitibus interrogatus: oſtẽſis quos geſtabat baculis, hic inq̃t et vnus et alius eſt. Qđ vtrũ verius, an iocoſius ꝓtulerit neſcias. Siq̃dẽ ea vox q̃q̃ a plæriſqꝫ vana exiſtimata fuerit, a veri tñ habitu nõ deſciuit: q̃ ꝑemptorꝫ loco pẽſationis eorꝫ pretiũ demõſtrabat. Pincernis deinde quo maiorẽ cõuiuis hilaritatẽ afferret cõiũctus, curioſiore ꝓpinãdi officio fungebatꝰ. Et ne greſſũ laxior veſtis offenderet latus gladio cinxit: quẽ plærunqꝫ de induſtria diſtringẽs, ſupremo digitos acumine vulnerabat. Quãobrẽ a circũſtãtibus curatũ: vt gladius cũ vagina ferreo clauo traiiceretꝰ. Idẽ quo tutiorẽ inſidiis aditũ ſtrueret, petitã poculis nobilitatẽ crebris potionibus onerauit: adeoqꝫ cũctos mero obruit: vt debilitatis temulẽtia pedibus intra regiã quieti ſe traderẽt, eundẽqꝫ cõuiuii et lecti locũ haberẽt. Quos quũ inſidiis opportunos aĩaduerteret: oblatã ꝓpoſiti facultatẽ exiſtimans, p̃ꝑatos olim ſtipites ſinu excipit: ac deinde ædẽ in qua ꝓceres paſſim fuſis humi corporibꝰ ꝑmixtã ſomno crapulã ructabantꝰ, ingreſſus, cõpactã a matre cortinã, quæ etiam interiores aulæ ꝑietes obducebat, reſciſſis tenaculis decidere coegit. Quã ſtertentibus ſuꝑiectam, adhibitis ſtipitum curuaminibus adeo inextricabili nodorꝫ artificio colligauit: vt nemo ſubiectorum tametſi validius adniteretur cõſurgẽdi effectum aſſequi poſſet. Poſt hæc tectis ignem iniicit: qui crebreſcentibus flammis late incen

dium ſpargens totos inuoluit penates:regiam conſumpſit, omneſq; aut profundũ
carpentes ſomnum/aut fruſtra aſſurgere conantes,cremauit. Inde petito Fengo-
nis cubiculo:qui prius a comitibus in tabernaculum perductus fuerat,gladiũ for-
te lectulo cohærentem arripuit, ſuumq; eius loco defixit. Excitato deinde patruo,
ꝓceres eius igne perire retulit:adeſſe Amlethum veterum vncorum ſuorum ope Fengonis
ſuccinctum:et iam debita paternæ cladis ſupplicia exigere auidum. Ad hanc vocẽ cædes.
Fengo lectulo deſiliens dum ꝓprio defectus gladio nequicq̃ alienum diſtringere co
natur opprimitur. Fortem virum,æternoq; nomine dignum: qui ſtultitiæ commẽ
to prudenter inſtructus,auguſtiorẽ mortali ingenio ſapiẽtiam admirabili ineptia
rum ſimulatione ſuppreſſit:nec ſolum propriæ ſalutis obtentum ab aſtutia mutua
tus,ad paternæ quoq; vltionis copiam eadem ductum præbente peruenit. Itaq; et
ſe ſolerter tutatus:et parentem ſtrenue vltus:fortior,an ſapientior exiſtimari de-
beat,incertum reliquit.

Explicitus eſt liber Tertius:Incipit Quartus.

PEracta vitrici ſtrage Amlethus facinus ſuũ Amlethus
incerto popularium iudicio offerre veri- rex.xxi.
tus, latebris vtendum exiſtimauit: donec
quorſum inconditæ plæbis vulgus procur
reret didiciſſet. Igitur vicinia quæ noctu
incendium ſpeculata fuerat/ mane cauſam
conſpecti ignis noſſe cupiens, collapſam in
cineres regiam aĩaduertit: ruinaſq; eius
adhuc tepidas perſcrutata nihil præter in
formes combuſtorum corporum reliquias
repperit. Adeo autem vorax flamma om-
nia perederat:vt ne index ꝗdem extaret:ex
quo tantæ cladis cauſa accipi poſſet. Cor-
pus quoq; Fengonis ferro confoſſum inter cruentas ſpectabat̃ exuuias. Aliis indi-
gnatio patens: aliis mœror: ꝗbuſdam gaudium occultum inceſſerat. Hi ducis la-
mentabantur interitum:hi ſopitam parricidæ tyrannidem gratulabantur Ita re-
giæ necis euẽtus diuidua ſpectatorum ſentẽtia excipiebatur. Ea vulgi trãquillita-
te Amlethus relinquẽdarũ latebrarũ fidutiã adeptus,accerſitis ꝗbus arctiorẽ pr̃is
memoriã inhærere cognouerat,cõcionẽ petit:in qua oꝛonẽ hmõi habuit. Non vos Amlethi
moueat ꝓceres pñs calamitatis facies:ſi quos miſerabilis Hor wẽdilli exitus mouet oratio.
nõ vos inquã moueat:ꝗbus in regẽ fides:in parentẽ pietas ſeruata eſt. Parricidæ,
nõ regis intueamini funus. Luctuoſior ſiqdẽ illa facies erat,quũ ipſi regẽ nr̃m ab in-
iqſſimo parricida(ne dicã fratre) flebiliter iugulatũ vidiſtis. Ipſi laceros Hor wẽdil
li artus:ipſi corpus crebris vulneribus abſũptũ plenis miſerationis oculis aſpexiſtis
Quẽ ab atrociſſimo carnifice ſpũ ſpoliatũ vt patria libertate exueret̃:quis dubitet!
vna man⁹ ei fatũ/et vobis ſeruitutẽ iniecit. Quis igit̃ tã amẽs:vt Fengonis crudeli
tatẽ Hor wendillianæ præferat pietati! Memẽtote qua vos Hor wendillus beniuolẽ
tia fouerit:iuſtitia coluerit:hũanitate dilexerit. Memineritis adẽptũ vobis mitiſſi-
mũ regẽ:iuſtiſſimũ patrẽ:ſubrogatũ tyrannũ:ſuffectũ parricidã:erepta iura:cõta-
minata oĩa:pollutã flagitiis patriã:impoſitũ ceruicibus iugũ:ereptũ libertatis arbi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

triũ:Et nunc his finis :quũ ſuis auctorẽ criminibus obrutũ ſuorum pœnas ſcele=
rum parricidã pependiſſe cernatis.Quis mediocriter prudens ſpectator beneficiũ
iniuriæ loco duxerit!Quis mentis compos propriũ in auctorem ſcelus recidiſſe cõ
doleat!Quis cruentiſſimi lictoris cladem defleat:aut crudeliſſimi tyranni iuſtũ la=
mentetur interitũ!Præſto eſt auctor rei,quẽ cernitis.Ego quidẽ et parẽtẽ et patriã
vltione ꝓſecutum me fateor.Opus:quod veſtris pᵢter manibus debebatur,exercui.
Qđ vos mecũ cõmuniter cõdecebat,ſolus impleui.Adde ꝙ neminẽ tã præclari fa
cinoris ſociũ habui:nec cuiuſpiã mihi comes opa fuit:q̃q̃ haud ignorẽ vos huic ma
nũ daturos negotio:ſi petiſſem a qbus fidẽ regi:beniuolẽtiã principi ſeruatã nõ du
bito.Sed ſine veſtro diſcrimine nefarios puniri placuit : neq; eñ alienos humeros
oneri ſubiiciendos putabam:cui ſuſtentando ꝓprios ſuffecturos credebã. Incinera
ui ego alios/ſolũ Fengonis trũcũ vr̃is manibꝰ cõcremãdũ reliqui:in quo ſaltẽ iuſtæ
vltionis cupidinẽ exſatiare poſſitis. Cõcurrite alacres:extruite rogum:exurite im
pium corpus:decoquite ſceleſtos artus:ſpargite noxios cineres:diſiicite immites
fauillas:nõ vrna/nõ tumulus nefandas oſſiũ reliqas claudat. Nullũ parricidii veſti
giũ maneat:nullus cõtaminatis artibus intra patriã locus exiſtat: nulla cõtagiũ vi
cinia cõtrahat:nõ mare/nõ ſolũ dãnati cadaueris hoſpitio polluat. Cætera ego prę
bui:id ſolũ vobis pietatis officiũ relictũ eſt.His exequiis ꝓſequendus tyrãnus : hac
põpa parricidæ funus ducendũ.Sed neq; eius cineres q patriã libertate nudauerit
a patria tegi cõuenit. Præterea qd meas reuoluã erũnas! calamitates recenſeã! re=
texã miſerias!quas ipſi me plenius noſtis.Ego a vitrico ad mortẽ q̃ſitus: a mr̃e cõtẽ
ptus:ab amicis cõſputꝰ ãnos flebiliter exegi:dies calamitoſe duxi:incertũ vitæ tp̃s
ꝑiculis ac metu refertũ habui.Poſtremo oẽm ætatis ptẽ maxima cũ rerũ aduerſita
te miſerabiliter emẽſꝰ ſum.Sæpe me tacitis intra vos q̃ſtibus ſenſu vacuũ gemeba
tis deeſſe vltorẽ pr̃i:parricidio vindicẽ. Quæ res occultũ mihi vr̃æ charitati indi=
ciũ attulit:in quorũ animis necdũ regiæ cladis memoriã exoleuiſſe cernebã.Cuius
itaq; tã aſperũ pectus:tã ſaxeus rigor : quẽ nõ paſſionũ mearũ cõpaſſio molliat/erũ
narũ miſeratio nõ flectat! Miſeremini alumni vr̃i:moueamini ĩfortuniis meis:q ab
Horwẽdilli nece immunes geritis manꝰ.Miſeremini quoq; afflictæ genitricis meę
et reginæ quondã vr̃æ:extincto cõgaudete dedecori:q viri ſui fratrẽ interfectorẽq;
cõplexa/geminũ ignominiæ põdus fœmineo ꝑpeti corpore cogebãt.Quãobrem vt
vltionis ſtudiũ occultarẽ/obſcurarẽ ingeniũ,adumbratũ non verũ inertiæ habitũ
amplexatus ſum:ſtoliditatis figmẽto vſus/ſapiẽtiæ cõmentũ texui : qđ nũc an effi=
cax fuerit,vtrũ finis ſui cõplemẽtũ attigerit,veſtro cõſpectui patet:vos tãtæ rei ar
bitros habere cõtentus ſum.Ipſi parricidales fauillas pedibus ꝓculcatis:deſpicami=
ni cineres eius,q iugulati fratris vxorẽ polluit/flagitio temerauit/ dñm læſit/ maie
ſtatẽ ꝓditionis ſcelere laceſſiuit/acerbiſſimã vobis tyrannidẽ intulit/libertatẽ ade=
mit/inceſto parricidiũ cumulauit.Me tã iuſtæ vindictæ miniſtrũ/ tam piæ vltionis
æmulum patricio ſuſcipite ſpiritu/debito ꝓſeqmini cultu/benigno refouete cõtui=
tu.Ego patriæ ꝓbrũ dilui/matris ignominiã extinxi/tyrannidẽ reppuli/ parricidã
oppreſſi/inſidioſam patrui manũ mutuis inſidiis eluſi:cuius ſi ſupeſſet,in dies ſcele
ra percbreſcerẽt.Dolebã et patris et patriæ iniuriã : illũ extinxi vobis atrociter:et
ſupra q̃ viros decuerat,impantẽ.Recognoſcite beneficiũ:veneramini ingeniũ meũ
regnum ſi merui date : habetis tanti auctorem muneris/ paternæ poteſtatis hære=
dem/non degenerem/non parricidam: ſed legitimũ regni ſucceſſorem/et piũ noxæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

parricidalis vltorem. Debetis mihi recuperatum libertatis beneficium/excluſum afflictantis imperium/ademptum oppreſſoris iugum / excuſſum parricidæ dominium/calcatum tyrãnidis ſceptrũ. Ego ſeruitute vos exui/indui libertate: reſtitui culmen: gloriam reparaui: tyrannũ ſuſtuli: carnificẽ triumphaui. Præmium penes vos eſt: ipſi meritum noſtis: a veſtra merces virtute requiritur. Flexerat hac oratione adoleſcens omniũ animos/quoſdam ad miſerationẽ/alios ad lachrymas vſq; perduxit. At vbi quieuit mœror/rex alacri cunctorum acclamatione cenſetur. Plurimum quippe ſpei in eius induſtria ab vniuerſis reponebatur: qui tanti facinoris ſummam profundiſſimo aſtu texuerat incredibili molitione concluſerat. Mirari illum complures videres, tanto temporis tractu ſubtiliſſimum texiſſe conſilium.

Amlethus regnat rex xxi.

His apud Daniam geſtis, ternis nauigiis impenſius adornatis ſocerum viſurus ac coniugem, Britanniam repetit. In clientelam quoq; armis præſtantẽ iuuentutẽ adciuerat exq̃ſito decoris genere cultã: vt ſicut cuncta deſpicabili dudũ habitu geſſerat: ita nũc magnificis ad oĩa paratibus vteretur: et q̃cq̃d olim paup̃tati tribuerat, ad luxuriæ impenſam cõuerteret. In ſcuto quoq; ſibi parari iuſſerat oẽm op̃m ſuoꝝ cõtextũ ab ineũtis ætatis primordiis auſpicatus: exq̃ſitis picturæ notis adũbrãdũ curauit. Quo geſtamĩe piñ ac virtutũ ſuarũ teſte vſ⁹, claritatꝭ incremẽta cõtraxit.

Britanniã repetit.

Scuti pictura.

Iſtic depĩgi videres Horwẽdilli iugulũ: Fẽgõis cũ ĩceſtu p̃ricidiũ: flagitioſũ patruũ: fratruelẽ ridiculũ: adũcas ſtipitũ formas: ſuſpicionẽ vitrici: diſſimulationẽ priuigni: p̃curata tentamẽtoꝝ gña: adhibitã inſidiis fœminã: hiãtẽ lupũ: inuẽtũ gubernaculũ: præteritũ ſabulum: initũ nemus: inſitã œſtro paleam: inſtructũ indiciis adoleſcẽtẽ: eluſis comitibus rẽ ſeorſum cũ virgine habitã. Cerneres itaq; adumbrari regiã: adeſſe cũ filio reginã: trucidari inſidiatorẽ: trucidatũ decoqui: cloacæ coctũ infundi: infuſum ſuibus obiici: cœno artus inſterni: inſtratos belluis abſumẽdos relinq̃. Videres etiã vt Amlethus dormiẽtiũ comitũ ſecretũ dep̃henderit: vt obliteratis apicibus/alia figurarũ elemẽta ſubſtituerit: vt dapẽ faſtidierit: potionẽq; cõtẽpſerit: vt vultũ regis arguerit: vt reginã ſiniſtri moris notauerit. Aſpiceres quoq; legatorũ ſuſpendiũ: adoleſcentis nuptias figurari: Daniã nauigio repeti: inferias cõuiuio celebrari: comitũ loco baculos p̃contãtibus oſtendi: Iuuenẽ pincernæ p̃tes exeq̃: diſtricto p̃ induſtriã ferro, digitos exulcerari: gladiũ clauo p̃tũdi: cõuiuales plauſ⁹ augeri: increbreſcere tripudia: aulęam dormiẽtibus iniici: iniectã vncorũ nexibus obfirmari: p̃tinacius ſopitos inuolui: tectis torrem immitti: cremari cõuiuas: depaſtã incendio regiã labefactari: Fengonis cubiculũ adiri: gladiũ eripi: inutilem erepti loco conſtitui: regẽ priuigni manu proprii mucronis acumine trucidari. Hæc oĩa excultiſſimo rerũ artificio militari eius ſcuto opifex ſtudioſus illeuerat/res formis imitatus/et facta figurarũ adũbratione cõplexus. Sed et comites ipſius quo ſe nitidius gererẽt, oblitis tm̃ auro clypeis vtebãt. Quos Britãniæ rex benigniſſime exceptos regii apparat⁹ impẽſis ꝓſeq̃t. Qui inter epulandũ/an Fengo viueret/integriſq; fortunis eſſet cupide percontatus, cognoſcit e genero ferro piiſſe: de cuius fruſtra ſalute perquireret. Cunq; interfectorem eius crebris percontationibus inueſtigaret, eundem cladis eius auctorem/ac nuntium extare didicit. Quo audito tacitum animi ſtuporẽ contraxit: ꝙ ad ſe ꝓmiſſam quondam Fengonis vltionem pertinere cognoſceret. Ipſe equidẽ ac Fengo vt alter alterius vltorem ageret/mutua quõdã pactiõe decreuerãt. Trahebat itaq; regẽ hinc in filiã pietas/in generũ amor: inde charitas in amicũ: et p̃terea iuriſiurãdi firmitas: ipſa quoq; mutuæ obteſtatiõis religio: quã

Britãni regis ĩ iureiurãdo r̃ligio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

violare neſarium erat. Tandē cum affinitatis contemptu iuratoria præpōderauit
fides: conuerſuſq; ad vltionē animus neceſſitudini religionē antepoſuit. Sed qm̄ ho
ſpitalitatis ſacra violare nefas credebatur, aliena manu vltiōis ꝑtes exequi pręopta
uit, innocētiæ ſpeciē occulto facinore pretenturus. Igitur inſidias officiis texit: læ=
dēdiq; curā adūbratis beniuolentiæ ſtudiis, obſcurauit. Et quia cōiunx eius nuper
morbo conſumpta fuerat, Amlethū reparandarū nuptiarū legationē ſuſcipere iu=
bet admodū ſe ſingulari ipius induſtria delectatū præfatus. Regnare ſiquidē in Sco
tia fœminā aſſerebat: cuius vehemēter connubiū affectaret. Sciebat nāq; eā nō mō
pudicitia cęlibē: ſed etiā inſolentia atrocē ꝓprios ſꝑ exoſam ꝓcos: amatoribus ſuis
vltimū irrogaſſe ſuppliciū: adeo vt ne vnus qdem e multis extaret q ꝓcationis eius
pœnas capite nō luiſſet. Proficiſcit̄ itaq; Amlethus q̄q̄ ꝑiculoſa legatio imꝑaretur/
iniuncti muneris obſequium nō detrectans: ſed ꝑtim domeſticis ſeruis/ꝑtim regis
vernaculis fretus. Ingreſſuſq; Scottiam quū haud procul reginę penatibus abeſſet
recreandorū equorū gratia iunctum viæ pratū acceſſit: ibiq; loci ſpecie delectatus
quieti cōſuluit iocundiore riui ſtrepitu ſomni cupidinē prouocante, ordinatis qui
ſtationem eminus obſeruarent. Quo audito regina denos iuuenes exterorū aduen
tum, apparatumq; ſpeculaturos emittit. Quorum vnus vegetioris ingenii/eluſis
vigilibus ꝑuicacius ſubiens clypeum Amlethi, quem capiti forte dormiturus affi=
xerat tanta lenitate ſubmouit: vt ne ſuꝑiacentis quidē quietem turbaret/aut cuiuſ=
piam ex tanto agmine ſomnum ꝑrumperet: dominā nō modo nuntio/ſed etiā rerū
indicio certiorē redditurus. Delegatas quoq; ei literas loculis qbus aſſeruabant̄ pa
ri calliditate ſubduxit. Quibus regina ad ſe ꝑlatis clypeū curioſius contemplata ex
affixis notulis totius argumēti ſummā elicuit: eūq; affore intellexit q exactiſſimo
prudentiæ conſilio fretus, de patruo paternæ cladis pœnas accepit. Literas quoq;
nuptiarum ſuarum petitionem cōtinentes intuita, totos obliterauit apices: ꝙ ſenū
admodum connubium abhorreret: iuuenum complexus appeteret. Inſcripſit autē
mandatum perinde atq; a Britanniæ Rege ſibi tranſmiſſum/et eius titulo pariter
ac nomine conſignatum: quo ſe latoris peti coniugio ſimularet. Quinetiam facta
quæ ex eius ſcuto cognouerat, ſcripto complectenda curauit: vt et clypeum litera
rum teſtem, et literas clypei interpretes exiſtimares. Deinde eos quorum explora=
tione vſa fuerat ſcutum referre/literaſq; loco ſuo reſtituere iubet: eodem fallaciæ
genere Amlethum inſequuta, quo eum in cauillandis comitibus vſum acceperat.
Interea Amlethus clypeum capiti fraude ſubductum expertus, occluſis de indu=
ſtria oculis quietem callidius ſimulat: quod vero ſopore amiſerat/ficto recuperatu
rus. Alteram quippe fallendi vicē hoc pronius ab inſidioſo quærendā putauit: quo
ſolam ꝓſperius egerit. nec eum opinio fefellit. Speculatorē quippe clandeſtino adi=
tu ſcutum ac chartam priſtino loco reponere cupientem proſiliens corripit, captū
q; vinclorum pœna coercuit. Deinde excitatis comitibus Reginæ penates acce=
dit. Cui ex ſoceri perſona conſalutatæ ſcriptum/eiuſdemq; ſigillo obſignatum por
rexit. Quod quū accepiſſet Hermuthruda ꝑlegiſſetq; (reginæ id nomen erat) ope
rā Amlethi īduſtriāq; verbis impēſioribꝰ ꝓſecuta: iuſtas Fengonē pœnas pepēdiſſe
dicebat: ipm̄ vero Amlethū rē hūana æſtimatione maiorē incōphēſæ ꝓfūditatis in
genio molitū: ꝙ nō ſolū pr̄ni exitii/m̄niq; cōcubitꝰ vltionē inſcrutabili ſenſꝰ altitu
die cōmētꝰ fuiſſet: verū etiā regnū eiꝰ a quo crebras inſidias exꝑtꝰ fuerat cōſpicuis
ꝓbitatis opibꝰ occupaſſet. Quāobrē mirari ſe tā eruditi ingenii virū vno nuptiarū

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

errore labefactari potuiſſe: q quũ hũanas pene res claritate trãſcẽdat, in ignobilem,
obſcurãq; copulã ꝑlapſus videat᷑. Quippe cõiugẽ eius ſeruis parẽtibus eſſe: ꝗꝗ eos
fortuna regiis honoribus exornaſſet. In expetẽdis ſiqdẽ cõiugiis prudẽti nõ formæ
fulgorẽ: ſed generis metiẽdũ. Quapropter ſi rite copulã appetat, ꝓſapiam ęſtimet:
nec ſpecie capiat᷑: quæ quũ illecebrarũ irritamentũ ſit, multoꝝ candorẽ inaniter fu
cata deterſit. Eſſe vero quã ſibi nobilitate parẽ aſciſcere poſſit. Se ſiqdẽ nec reb⁹ te-
nuẽ nec ſanguine humilẽ eius amplexibus idoneã fore: vtpote quã nec regiis opib⁹
vincat: nec auito ſplẽdore ꝓcellat. Quippe reginã ſe eſſe: & niſi refragaret᷑ ſexus, re-
gẽ exiſtimari poſſe: immo qđ verius eſt: quẽcunq; thoro ſuo dignata fuerit, regẽ ex
iſtere: regnũq; ſe cũ ãplexibus dare. Ita et nuptiis ſceptrũ, et ſceptro nuptias reſpõ-
dere. Nec ꝑui beneficii eſſe eã ꝓprios offerre amplexus: q̃ circa alios ferro repulſã
exeq cõſueuerat. Hortat᷑ itaq; placẽdi ſtudiũ in ſe transferat / in ſe votũ nuptiale de
flectat: genuſq; formæ ꝑferre diſcat. Hæc dicẽs, aſtrictis in eũ cõplexib⁹ ruit. Ille tã
comi virginis eloquio delectat⁹, in mutua ꝓrũpit oſcula: alternos cõplexuũ nodos
cõſerit: ſibiq; qđ virgini placitũ ꝓteſtat᷑. Fit deinde cõuiuiũ: accerſunt᷑ amici: corro
gant᷑ primores: nuptiæ ꝑagunt᷑. Quibus expletis, quũ nupta Britãniã repetit, vali
da Scotthorũ manu ꝓpius ſubſeq iuſſa: cuius oꝑa aduerſum varios inſidiarũ obie-
ctus vteret᷑. Redeunti Britãnici regis filia: quã in matrimonio habebat, occurrit: q̃
ꝗꝗ ſe ſuꝑductæ pellicis iniuria læſam q̃reret᷑, indignũ tñ aiebat maritali gr̃æ pelli-
catus odiũ anteferri: neq; ſe adeo virũ auerſaturã: vt qđ ei fraudulentius intentari
ſciat, ſilentio occultare ſuſtineat: habere eñ ſe pign⁹ cõiugii filiũ: cuius ſaltẽ reſpe-
ctus cõiugalẽ mr̃i charitatẽ cõmẽdare debuerat. Ipe eñ (inqt) matris ſuæ pellicem
oderit, ego diligã: tuos in me ignes nulla calamitas ſopiet: nullus liuor extĩguet: qn
et in te ſiniſtre excogitata detegã / et quas depħẽderim inſidias pandã. Quãobrẽ ca
uendũ tibi ſocerũ putes: ꝙ ipe legationis ꝓuentũ carpſeris: oẽmq; eius fructũ in te-
met, eluſo mittẽtis voto, ꝑuicaci vſurpatione tranſtuleris. Qua voce ſe cõiugali, q̃
paternæ charitati ꝓpiorẽ oſtendit. Hæc loquẽte ea adeſt Britãniæ rex: generũq; ar
ctius q̃ affectuoſius amplexatus, cõuiuio excipit / liberalitatis ſpecie fraudis propo
ſitum celaturus. Amlethus cognita fraude metum diſſimulanter habuit, ducẽtiſq;
equitibus in comitatum receptis, ſubarmalem veſtem indutus obſequitur inuitan
ti: maluitq; regiæ ſimulationi periculoſe parere, q̃ turpiter repugnare. Adeo hone
ſtatem in cunctis obſeruandam putabat. Quem cõminus obequitãtem rex ſub ipa
bipatentiũ portarũ teſtudine adortus iaculo tranſegiſſet, ni ferrũ ſubarmalis togę
durities reppuliſſet. Amlethus leui recepto vulnere, eo loci ſe cõtulit: vbi Scotticã
iuuentutẽ expectãdi officio fungi iuſſerat: captiuo nouæ cõiugis ſpeculatore ad re
gẽ remiſſo: q ſe deſtinatas dominæ literas loculorũ cuſtodiæ furtim exemiſſe teſtã
do, crimen in Hermutrudam refunderet: ipſumq; accurato genere excuſationis
reatu proditionis abſolueret. Quem rex auidius fugientem inſequi non moratus,
maiore copiarum parte priuauit: ita vt Amlethus die poſtero ſalutẽ prælio defen-
ſurus, deſperatis admodum reſiſtendi viribus ad augendã multitudinis ſpeciẽ ex-
anima ſociorum corpora / ꝑtim ſubiectis ſtipitibus fulta / ꝑtim propinquis lapidib⁹
affixa: alia viuẽtum more equis impoſita, nullo armorum detracto perinde ac præ
liatura feriatim in aciem, cuneumq; digeſſerit. Nec rarius mortuorum cornu
erat, q̃ viuentium globus. Stupenda ſiquidem illa facies erat: quum extincti rape-
rentur ad prælia: defuncti decernere cogerentur. Quæ res auctori otioſa non

Amletho parantur a Britãno inſidiæ.

Stratagema nouum

Angliæ ſub iugatio tertia a Danis

fuit quũ ipſa extinctorum imagines laceſſentibus ſolis radiis immenſi agminis ſpe-
ciem darent. Ita enim inania illa defunctorum ſimulacra priſtinum militum nume
rum referebãt: vt nihil ex eorum grege heſterna ſtrage diminutum putares. Quo
aſpectu territi Britanni pugnam præcurrere fuga/a mortuis ſuperati: quos viuos
oppreſſerant. Quæ victoria neſcio callidior, an fœlicior exiſtimanda ſit. Rex dum
ſegnius fugam intendit, ab imminentibus perimitur Danis. Victor Amlethus in-
genti præda acta, conuulſiſq; Britanniæ ſpoliis, patriam cum coniugibus petit. In-
terea defuncto Rorico, Vigletus regnum adeptus: Amlethi matrem omni petulã-

Vigletus xxii. Rex aut potius tyrãnus Iutiæ.

tiæ genere fatigatam regiis opibus vacuefecerat: filium eius fraudato Lethrarum
rege: cui dignitatũ iura dandi tollendiq; ius eſſet, Iutiæ regnum occupaſſe conque
ſtus. Quam rem Amlethus tanta animi moderatione excepit: vt Vigleto ſplendi-
diſſimis victoriæ ſuæ manubiis donato, calumniam beneficio rependere videretur
Quem poſtmodum exigendæ vltionis occaſione ſuſcepta, bello laceſſitum deuicit
atq; ex occulto hoſte manifeſtus euaſit. Fiallerum Scaniæ præfectum exilio adegit:
quem ad locum cui Vndenſakre nomen eſt, noſtris ignotum populis, conceſſiſſe eſt
fama. Poſt hæc quũ a Vigleto Scaniæ Sialandiæq; viribus recreato per legatos ad
bellũ ꝓuocaret, mirifica aĩ ĩduſtria duas circa ſe res: quarũ alteri ꝓbrũ: alteri ꝑiculũ
ineſſet, fluctuari peruidit. Sciebat ꝗppe ſibi ſi prouocationem ſequeretur imminere
vitæ ꝑiculum: ſi refugeret, inſtare militiæ probrum. Præponderauit tamen in con-
templatore virtutũ animo ſeruandæ honeſtatis cupido, obtuditq; cladis formidi-
nem impenſior laudis auiditas: ne ſolidus gloriæ fulgor meticuloſa fati declinatio-
ne corrumpetur. Animaduertebat quoq; tantũ pene inter ignobilem vitã et ſplen-
didam mortem diſcriminis intereſſe, quantũ dignitas a contemptu diſtare cogno-
ſcitur. Tanta aũt Hermutrudæ charitate tenebatur: vt maiorem futuræ eius vi-
duitatis, q̃ propriæ necis ſolicitudinem animo inſitã geſtaret: omniq; ſtudio circũ
ſpiceret: qualiter ei ſecundas nuptias ante belli ingreſſum cõſciſceret. Quam ob rẽ
Hermutruda virilem profeſſa fiduciam, ne in acie quidem ſe eum deſerturam ſpo-
pondit: deteſtabilem inquiens fœminã, quæ marito morte cõſeri formidaret. Quã

Amlethi cædes.

ꝓmiſſionis nouitatem parum executa eſt. Nam quum Amlethus apud Iutiam a Vi
gleto acie interemptus fuiſſet, vltro in victoris prædã, amplexuſq; cõceſſit. Ita votũ
omne fœmineum fortunæ varietas abripit: temporum mutatio diſſoluit: et mulie
bris animi fidem lubrico nixam veſtigio fortuiti rerum caſus extenuant: quæ ſicut
ad pollicendum facilis, ita ad perſoluendum ſegnis: variis voluptatis irritamentis
aſtringitur atq; ad recentia ſemp auidius expetenda/veterũ immemor: anhela/præ
ceps cupiditate diſſultat. Hic Amlethi exitus fuit: qui ſi parem naturæ atq; fortu-
næ indulgentiã expertus fuiſſet, æquaſſet fulgore ſupos: Herculea virtutibus ope-
ra tranſcendiſſet. Inſignis eius ſepultura ac nomine campus apud Iutiã extat. Vi-

Vigleti mors. Wermũdus rex. xxiii. Vffo naſcĩt

gletum tranquillam ac diutinã regni procurationẽ emenſum morbus cõſumpſit.
Cui filius Wermundus ſuccedit. Hic ꝓlixis tranquillitatis otiis: fœliciſſima tempo
rum quiete decurſis diutina domeſticæ pacis conſtantiã incõcuſſa rerum ſecurita-
te tractabat. Idem prolis exps iuuentam exegit: ſenior vero filium Vffonẽ ſero for-
tunæ munere ſuſcitauit: quũ nullam ei ſobolem elapſa tot annorum curricula pe-
periſſent. Hic Vffo coæuos quoſq; corporis habitu ſupergreſſus, adeo hebetis, in-
eptiq; animi principio iuuentæ exiſtimatus eſt: vt priuatis ac publicis rebus inuti-
lis videretur. Siquidem ab ineunte ætate nunq̃ luſus aut ioci conſuetudinem præ-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

buit: adeoq; humanæ delectationis vacuus fuit: vt labiorum continentiã iugi ſilen-
tio p̄meret & ſeueritatẽ oris a ridendi prorſus officio temperaret. Verũ vt incuna-
bula ſtoliditatis opinione referta habuit ita poſtmodũ cõditionis contẽptũ clarita
te mutauit. Et quantũ inertiæ ſpectaculũ fuit: tantũ prudentiæ & fortitudinis exẽ
plum euaſit. Cuius pater ſorcordiã contẽplatus: filiã ei Sleſuicenſiũ p̄fecti Frowini
in matrimoniũ adſciſcit. Illuſtriſſimi viri affinitate vtiliſſimũ gerendi regni ſubſi-
dium recepturo. Huic erant filii Keto & Wigo ſplendidiſſimæ indolis iuuene, squo
rum Wermundus nõ minus/q̃ Frowini virtutẽ futuris filii profectibus deputabat.
Ea tempeſtate regnabat apud Suetiam Athiſlus vir fama ſtudioq; cõſpicuus. Qui cum finitimos late bello p̄ſſiſſet: ne partũ virtutibus fulgorem ocio, deſidięq; corrũ pendũ relinqueret: cõplura nouarũ rerũ officia ſedulo frequentationis ſtudio cele-

Athiſlus Sueticus.

branda curauit. Inter quæ etiã inſigni armatura ſuccinctus quotidianã ſolitarii in
ceſſus conſuetudinem præbuit. Tum ꝙ in re militari, nihil crebro armorum vſu
præſtantius noſſet: tũ vt huius agitatione ſtudii claritatis incremẽta cõtraheret.
In quo nõ minus ſibi fiducia q̃ laudis cupido vendicauit. Tantã quippe nullius rei
violentiã exiſtimabat, vt eius obiectu mentis ſuæ robur quaſſandũ timeret. Qui cũ
traiectus in Daniam armis Frowinũ apud Sleſuicũ acie prouocaſſet: magniſq; in-
uicem cædibus copiæ funderentur: accidit ipſos agminũ duces ita inter ſe ferro cõ
currere: vt rem duelli more proſequerẽtur, & p̄ter publicam belli ſortẽ priuati cõ
flictus ſpecie decertarent. Hũc enim congreſſionis euentũ par amborum expetebat
affectus: vt virtutẽ non partiũ ope/ſed propria viriũ experientia teſtarentur. Quo
euenit vt crebreſcẽtibus vtrinq; plagis Athiſlus armis ſuperior proſtrato Frowi-
no priuatæ victoriæ publicã iungeret, paſſimq; diuulſa Danorũ agmina ꝓfligaret.

Frowini cædes.

Inde Suetiam reuerſus Frowini necem: non ſolũ virtutũ ſuarũ imaginibus adſcri
pſit: verũ etiam impenſiore verborũ iactantia proſequi cõſueuit/gloriã facti vocis
petulantia demolitus. Aliquãdo enim ſpecioſius virtutes ſilentii verecũdia tegun
tur q̃ ſermonis petulantia publicantur. Frowini filios Wermundus paternæ digni
tatis honoribus euehit: extincti pro patria amici liberos iuſto admodum beneficio
proſecutus. Quę res Athiſlo referẽdi in Daniam belli monitum p̄buit. Rediit itaq;
ſuperioris pugnæ fiducia concitatus: non modo tenues, anguſtaſq; copias: verum
omne virtutis Sueticæ robur aduectans p̄inde ac totius Daniæ imperiũ rapturus.
Qđ Frowini filius Keto per primipilum ſuũ Folconem nomine Wermundo, tunc
forte villam Ialungã tenenti nuntiandũ curauit. Qui regem cũ amicis epulantem
reperiens mandatum adhortatione proſecutus, adeſſe belli facultatem diutule po-
ſtulatam, & vltro ſe Wermundi votis ingerere dixit. cũ & prompta vincendi p̄ſte-
tur occaſio, & maturus triumphi titulus optionis eius arbitrio tribuatur. Magnã
itaq; & inopinam felicitatis dulcedinem eſſe quã ei longis affectatam ſuſpiriis p̄ſen
tis euentus auſpicia largiant̃. Veniſſe ſi quidẽ Athiſlum innumeris Sueonũ copiis
ſuccinctum perinde ac victoriæ certitudinẽ indubitata animi p̄ſumptione cõplexũ.
Cũq; præliaturũ hoſtem fatum fugę anteferre dubiũ non ſit: felicem recentis vulne
ris vltionem oblata belli facultate præſtari. Quẽ Wermundus p̄clare, ac fortiter le-
gationis partes executũ teſtatus: pauliſper epulis refici iubet. ꝙ itinera ieiuniis offi
cere ſoleant. Qui cũ nequaq̃ ſibi capiendi cibi ociũ ſuppetere dixiſſet: potione ſitim
lenire depoſcitur. Quo præbito poculũ quoq; nam aureum erat adſeruare iubetur/
affirmante Wermũdo cõmeandi calore defeſſis cõmodius cratere q̃ palma lymphã

Keto.

Wermundi liberalitas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

excipi:meliuſq; bibendi vſum ciphi q̄ manus ſubſidio celebrari. Quo tam beniuolis
verbis muneris magnitudinem proſequente, delectatus vtroq; iuuenis ſe prius
ad perceptę potionis menſuram proprii cruoris hauſtu vſurum q̄ regis conſpecti-
bus terga admoturum promittit. Tam fortem eius promiſſionem Wermundus
mercedis nomine veneratus aliq̄to plus voluptatis ex dato beneficio q̄ miles ex ac-
cepto percepit. Nec animoſius locutū eum q̄ pręliatum expertus eſt. Cōmiſſo nāq;
bello contigit vt inter varios turmarū ꝑcurſus cōcurrentibus Folcone & Athiſlo
manūq; diutile conſerentibus Sueonum exercitus ducis ſui euentum ſecutus fugā
ingrederetur. Athiſlus quoq; ſautius ad naues ex acie conuolaret. Cūq; folco vul
neribus ac labore hebetatus ſed & æſtu & labore pariter ſitiq; perfuſus fugam inſe
qui deſtitiſſet hoſtilem: recreandi corporis gratia ꝓprium caſſide cruorem excepit
hauriendūq; ori præbuit. Quo facto receptum a rege cruorem ſpecioſiſſime penſa

Folconis facinus.

uit. Quod videns forte Wermundus impenſius eum peractę promiſſionis laudauit
Cui folco ſpetioſa vota ad debitum finem perducenda reſpondit. Qua voce non mi
norem facti ſui cōmēdationem q̄ Wermundus exhibuit. Cūq; victores vt poſt p̄liū
fit depoſitis armis ac quieſcentes variis inuicem ſermonibus vterētur: Sleſuicenſiū
pręfectus Keto magnæ ſibi admirationis eſſe prędicauit qualiter Athiſlus crebris
obſtantibus cauſis elapſionis copiam impetrauerit præſertim cū is ante omnes bel-
la geſſerit primus: fuga vero poſtremus inceſſerit. Nec alius quiſpiam ex hoſtibus
fuerit cuius tantis danorum ſtudiis affectaretur occaſus. Ad hæc Wermundus noſ
ſe eum oportere aiebat omnē bellorum aciem quadrifaria dimicantiū varietate di-
ſtingui. Eſſe enim primi generis bellatores qui fortitudinem modeſtia temperātes:

Quattuor genera bellatorum. Primū. Secundum.

rebelles acrius cædant: fugientibus inſtare erubeſcant. Hos ſiquidem quos diutur-
na armorum experientia certiore virtutis teſtimonio proſequatur, quiq; gloriam
ſuam non in victorum fuga ſed vincendorum expugnatione conſtituant. Eſſe præ
liantiū & aliud genus qui corporis animiq; viribus freti ſed nulla miſerationis par
te præditi in hoſtium tam terga q̄ pectora cōmuni cædis atrocitate deſæuiant. Ta
les quippe eſſe qui iuuenilis animi calore prouecti Tyrocinii rudimenta bellorum
auſpiciis ornare contendant/quoſq; tā ætatis q̄ laudis ardor inflāmet/inq; fas & ne

Tertium.

fas pari niſus ſecuritate præcipitet. Eſſe etiam tertios quib⁹ inter metum pudorēq;
anxiis progreſſum terror adimat: recurſum ruboris obſtaculū tollat: qui ſanguine
clari/inaniq; tantū proceritate conſpicui aciem numero non viribus denſent: hoſtē
vmbra potius q̄ armis feriant: & in bellatorum grege ſolo corporum ſpectaculo cē
ſeantur. Hos magnarum opum dominos fore genere q̄ animo præſtātiores quos lu
cis auiditas rerum dominio contracta plus ignauiæ q̄ nobilitatis viribus indulge-
re compellat. Eſſe item & alios qui ſpeciem non rem in bellum perferant: ſeq; extre

Quartum.

mis ſociorum agminibus inſerentes primi fugā poſtremi p̄lium gerant. In quibus
imbecillitatis habitū certi pauoris indiciū detegat cum ſemper q̄ſitis de induſtria
ſubterfugiis pugnantium terga timidioris ꝓgreſſus pigritia ſubſequantur. His
ergo de cauſis regem fuga ſeruatum exiſtimari debere cū a primi ordinis militibus
nulla perſecutionis inſtantia fugiēs p̄meretur: qui non victos arcere: ſed victoriam
cōſeruare curæ habeāt: perindeq; cuneos denſent vt Trophæi nouitas cōpetentib⁹
nixa p̄ſidiis perfectā ſucceſſus copiā adſequatur. Secundi vero generis pugnatores
quibus obiecta q̄q; perimere ſtudiū ſit non animi ſed opportunitatis inopia Athiſlū
intactum liquiſſe: ꝙ eos non tam lædendi auſus q̄ facultas defecerit. Sed & tertii

ordinis viros qui ipſum pugnę tēpus trepido vagationis genere deducētes ſucceſ-
ſus etiā ſociæ partis impediūt ꝗꝗ lędendi regis locū habuerūt: attētandi tamē auda
cia caruiſſe. His modis Wermundus ſtupidā Ketonis admirationē abſoluens veras
ſeruati regis cauſas aſſertione ſua editas memorabat. Poſt hæc Athiſlus Suetiam
refugus petit Frowini cædē ꝑtulātius iactās, ac facinoris huius memoriā verboſo
laudū ſuarū relatu inceſſanter oſtētans: nō ꝙ receptæ cladis ruborem æquo animo
ferret: ſed vt recētis fugæ vulnus antiquæ victoriæ titulis recrearet. Cui⁹ rei Keto
et Wigo (vt par erat) indignatione ꝑmoti in paternæ vltionis vota cōiurant. Quā
ſe parū bello exequi poſſe credētes ſumpto lenioris armaturæ paratu Suetiā ſolita-
rii ꝑtunt, ingreſſiqꝫ nemus, in quo regē abſqꝫ comite verſari ſolitū fama cognoue-
rāt: tela latebris mandāt: inde cū Athiſlo profugorū nomine diutule cōuerſati cū Facti pal-
ab eo quā patriā haberēt interrogarētur: Sleſuicenſes ſe eſſe, patriāqꝫ cædis cauſa liatio.
liquiſſe teſtātur. Quod rex eos non de patrandi facinoris voto/ſed de patrati noxa
aſtruxiſſe credebat. Ea quippe fraude ꝑcūctātis ſtudiū eludere cupiebant, vt rela-
tionis certitudo caſſum quęrēti pareret intellectum & reſponſionis veritas tacitis
adumbrata figmentis opinionē incuteret falſitatis. Plurimū quippe deformitatis
olim ab illuſtribus viris in mendacio reponebatur. Tum Athiſlus ſcire ſibi libitum Mendacii
dixit: quis Danorū opinione Frowini interfector credatur. Ad hæc Keto dubitari deteſtatio.
inquit, cui tāti facinoris claritatē arrogari cōueniat. Pręſertim cū eū publica aucto
ritas acie extinctū perhibeat. Reſpōdit Athiſlus fruſtra aliis Frowini necē adſcribi
quā ipſe dūtaxat alterna manus conſertione ꝑegerit. Mox an vlla Frowino ſobo-
les ſupeſſet ꝑquirit. Ketone deinde duos eius filios extare dicēte/ętatis eorū ac ſta
turæ habitū pꝗ libēter ſe cognoſcere dixit. Refert Keto hos ſibi corpore ꝓpe modū
æquales eſſe, ætate pares, proceritate pſimiles. Tunc Athiſlus ſi mens īquit illis, ac
virtus paterna cōſtaret acerba mihi tēpeſtas ingrueret. Interrogante deinde eo an
crebrā paternæ necis mētionē haberēt: Keto qcqd remedio tēꝑari nō poſſit ſupua-
cue verbis replicari ſubiūxit. Nihil ꝓdeſſe teſtatus inexpiabile malū aſſiduis itera-
re moleſtiis. Quo dicto documētū dedit vltionē minis p̄curri nō oportere. Cūqꝫ re
gem acuēdi roboris gratia quotidie ſolitariæ digreſſionis officio vtentē videret: re
ceptis armis cū fratre p̄uiū eius cōſectatur inceſſum. Quibus Athiſlus viſis harenā
preſſit ꝙ īminētes vitare deforme exiſtimaret. Illis deinde ſe ꝑēpti ab eo Frowini
pœnas ſumpturos dicētibus p̄ſertim cū plurimo iactātiæ faſtu ſe ſolū necis eius fa-
teatur auctorē. Cauēdū eis (ingt) ne dū vltionis effectū appetāt: infirmas & inopes
viriū manus ſtulta ſecū audacia cōſerāt, dūqꝫ alienū affectent exitiū ꝓpriū experiā-
tur occaſum, optimæ īdolis habitū p̄propera laudis cupidine cōſumpturi. Quāob-
rē parcant iuuētæ, parcāt & indoli, nec temere votū eis inceſſerit ꝑeundi. Itaqꝫ pa
ternæ cladis iniuriā ꝑcunia a ſe rependi ꝑmittant: ingētiſqꝫ gloriæ loco habeant ꝙ
tantū principē mulctę nomine coercuiſſe/& veluti quodā terroris imꝑio cōcuſſiſſe
credātur. Hæc vero ſe nō timore ꝑcitū, ſed adoleſcētiæ eorū miſeratione motū do-
cere. A quo Keto fruſtra tēpus tāta verborū ambage deduci p̄fatus: ꝙ tā iuſtæ vl-
tionis affectū ꝑcunię ꝓmiſſione labefactare conetur: ꝓgredi illū iubet: & ſiquid ſibi
viriū ſit: ſolitario ſecū experiri congreſſu. Nā & ſe remoto fratris adminiculo pro-
priis acturū viribus ne manu impari pugna conſeri videretur infamis. Duos ſiqdē
cū vno decernere vt iniquū, ita etiā probroſum apud veteres credebatur. Sed neqꝫ
victoria hoc pugnę genere parta laudabilior habita ꝙ potius dedecori ꝗ glorię iū-

cta videretur. Quippe vnũ a duobus opprimi vt nulliꝰ negotii, ita maximi ruboris
loco ducebat. Tanta aũt Athiſlũ fiducia ceperat: vt ambos ad ſe pariter inceſſendũ
hortaretur: ꝓfatus ſe tutioris pugnę poteſtatẽ facturũ, q̃bus pugnãdi votũ detrahe
re nequeat. Quã indulgẽtiã Keto ita auerſatus ẽ vt prius ſe fato q̃ ea vſurũ teſtare-
tur oblatã certaminis conditionẽ vitio ſibi vertendã exiſtimans. Quẽ Athiſlus ma
nũ ſecum cupidius conſerentẽ modeſto pugnæ genere excipere cupiens clypeũ eius
dũtaxat adacto leuiꝰ mucrone cõuerberat animoſior ſalutis ſuæ q̃ efficacior defen
ſor. Quo diutule geſto monet vti fratrẽ cœpti conſortẽ adciſcat: nec alienæ manus
opẽ expoſcere erubeſcat cũ ſolitariã ſui conatus experientiã ſine effectu eſſe videat.
Abnuenti parcendũ negat: minaſq; opere proſecutus ſummis eum viribus tentat.
A quo tã valido ferri ictu exceptꝰ eſt: vt ipſum diffiſſa caſſide capiti illabi cogeret.
Quo vulnere irritatus nã multus e vertice cruor profundebatur: Ketonẽ crebris
ac vegetis ictibus petitũ genibus humũ petere coegit. Q̄d Wigo intueri nõ paſſus
propior priuatę charitati q̃ publicæ cõſuetudini ruborẽ pietati cedere coegit: inua
ſoq; Athiſlo fraternę imbecillitatis ꝓtector q̃ ſpectator eſſe maluit. Quo facto plus
obprobrii q̃ laudis contraxit: ꝙ in iuuãdo fratre ſtatutas duelli leges ſoluiſſet, eidẽ-
q; vtilius q̃ honeſtius opem tuliſſe videretur. Siquidem ex altera lance dedecoris,
Athiſli cædes. Ex altera pietatis partibus indulſit. Itaq; promptius q̃ ſpecioſius Athiſli cædes ab
ipſis peracta noſcebatur. Quæ ne vulgo clam eſſet corpus eius abſciſſo capite equo
impenſum extra nemus ferẽtes propinquioris pagi incolis tradunt. Frowini filios
paternæ necis vltionem ab Athiſlo Suconũ rege exegiſſe teſtantes. Talem præ ſe vi
ctoriam ferentes primis a Wermundo honoribus excipiũtur vtiliſſimũ ab eis opus
editum iudicante, ſublatiq; ęmuli gloriam q̃ admiſſi obprobrii famã cupidius in-
tuente: nec tyranni necem vllis ignominiæ partibus affinẽ cenſente. In prouerbiũ
apud exteros ductum: ꝙ priſcum dimicandi ius regius labefactaſſet interitus. Cũq;
Wermundus ætatis vitio oculis orbaretur: Saxoniæ rex Daniam duce vacuam ra-
tus: eiq; per legatos mandat regnum quod præter ætatis debitum teneat ſibi ꝓcu-
randum committat: ne nimis longa imperii auiditate patriam legibus, armiſq; de-
ficiat. Qualitet enim regem cenſeri poſſe: cui ſenectus animũ, cæcitas oculum pari
caliginis horrore fuſcauerit! Q̄d ſi abnuat filiumq; habeat: qui cum ſuo ex prouo-
catione confligere audeat: victorem regno potiri permittat. Si neutrum probet: ar
mis ſecum non monitis agendum cognoſcat: vt tandem inuitus præbeat quod vl-
troneus exhibere contemnat. Ad hæc Wermundus altioribus ſuſpiriis fractus im-
pudentius ſe ætatis exprobratione lacerari reſpondit: quem non ideo huc infelici-
tatis ſenectus prouexerit: ꝙ pugnæ parcus timidius iuuentam exegerit. Nec apti-
us ſibi cæcitatis vitium obiectari: ꝙ plærunq; talem ætatis habitum talis iactura
conſequi ſoleat: potiuſq; condolendum calamitati q̃ inſultandum videatur. Iuſtius
autem Saxoniæ regi impatientiæ notam afferri poſſe: quem potius ſenis fatum ope
riri q̃ imperium poſcere decuiſſet: ꝙ aliquanto præſtet defuncto ſuccedere, q̃ vi-
uum ſpoliare. Se tamen ne tanq̃ delirus priſcæ libertatis titulos externo videatur
mancipare dominio: propria manu prouocationi pariturum. Ad hæc legati ſcire
ſe inquiunt regem ſuum conſerendæ cum cæco manus ludibrium perhorrere: ꝙ
tam ridiculũ decernẽdi genus rubori q̃ honeſtati propinquiꝰ habeatur. Aptius ve
Vffonis indoles. ro per vtriuſq; pignus & ſanguinem amborum negotio conſuli. Ad hæc obſtupe-
factis animo, Danis ſubitaq; reſponſi ignorantia perculſis Vffo qui forte cũ cæteris

aderat reſponſionis a patre licētiā flagitabat: ſubitoqꝫ velut ex muto vocalis euaſit. Ex muto fit
Cūqꝫ Wermūdus quiſnā talē a ſe loquēdi copiā poſtularet inqreret: miniſtriqꝫ eū ab vocalis.
Vffone rogari dixiſſent, ſatis eē ꝓhibuit vt infelicitatis ſuæ vulneribus alienorū fa
ſtus illuderet, ne etiā a domeſticis ſimili inſultationis ꝑtulātia vexaretur. Sed ſatel
litibus Vffonē hūc eſſe pertinaci affirmatione teſtātibus liberū ei ſit, inqt, quiſquis
eſt cogitata ꝓfari. Tū Vffo fruſtra ab eorū rege regnū appeti, inqt, qđ tā ꝓprii re
ctoris officio q̄ fortiſſimorū procerū armis, induſtriaqꝫ niteretur. Præterea nec re
gi filiū, nec regno ſucceſſorē deeſſe: ſciātqꝫ ſe nō ſolū regis eorū filiū: ſed etiā quēcū
qꝫ ex gētis ſuæ fortiſſimis ſecū adſciuerit. ſimul pugna aggredi cōſtituiſſe. Quo au
dito legati riſere vanā dicti animoſitatem exiſtimātes. Nec mora, cōdicitur pugnæ
locus eidēqꝫ ſtata tēporis meta p̄figitur. Tantū autē ſtuporis Vffo loquēdi ac ꝓuo
cādi nouitate p̄ſentibus iniecit: vt vtrū voci eius an fidutiæ plus admirationis tri
butū ſit, incertū extiterit. Abeūtibꝰ aūt legatis Wermūdus reſpōſionis auctore lau
dato ꝙ virtutis fidutiā, nō in vnius: ſed duorū ꝓuocatione ſtatuerit potius ſe ei q
cūqꝫ ſit q̄ ſupbo hoſti regno ceſſurū ꝓhibuit. Vniuerſis aūt filiū eius eſſe teſtātibus
qui legatorū faſtū fidutiæ ſublimitate cōtēpſerit: ꝓpius eū accedere iubet qđ oculis
nequeat manibus expturus. Corpore deinde eius curioſius contrectato cū ex artuū
grāditate lineamētiſqꝫ filiū eſſe cognoſſet: fidē aſſertoribus habere cœpit, ꝑconta
riqꝫ eū cur ſuauiſſimū vocis habitū ſummo diſſimulationis ſtudio tegēdū curaue
rit, tantoqꝫ ætatis ſpatio ſine voce/& cūctis loquēdi cōmerciis degere ſuſtinuerit vt
ſe linguæ ꝓrſus officio defectū, natiuęqꝫ taciturnitatis vitio obſitū credi ꝑmitteret?
Qui reſpōdit ſe paterna hactenus defenſione cōtentū nō prius vocis officio opꝰ ha
buiſſe q̄ domeſticā prudētiā externa loquacitate p̄ſſam aīaduerteret. Rogatus item
ab eo cur duos q̄ vnū ꝓuocare maluit. Hūc iccirco dimicationis modū a ſe exopta
tū reſpōdit: vt Athiſli regis opp̄ſſio, quę ꝙ a duobus geſta fuerat Danis opprobrio
extabat vniꝰ facinore penſaret. Nouūqꝫ virtutis ſpecimē priſca ruboris monumēta
cōuelleret. Ita antiquæ crimē infamiæ, recētis famæ litura reſꝑgendū dicebat. Quē
Wermūdus iuſtā omniū æſtimationē feciſſe teſtatꝰ armorū vſum ꝙ eis parū aſſue
uiſſet p̄diſcere iubet. Quibus Vffo oblatis magnitudine pectoris anguſtos loricarū
nexus explicuit: nec erat vllā repire q̄ eū iuſto capacitatis ſpatio cōtineret. Maiore
ſiquidē corpore erat q̄ vt alienis armis vti poſſet. Ad vltimū cū paternā quoqꝫ lori
cā violēta corporis aſtrictione diſſolueret: Wermundus eā a læuo latera diſſecari, fi
bulaqꝫ ſarciri p̄cepit: partē q̄ clypei p̄ſidio muniat̄ ferro patere parui exiſtimās. Sed Vffonis ro
et gladiū quo tuto vti poſſit ſūma ab eo cura cōciſſi iuſſit. Oblatis cōpluribꝰ Vffo bur.
manu capulū ſtringēs: fruſtatim ſingulos agitādo cōminuit: nec erat qſq̄ ex eis tāti
rigoris gladius, quē nō ad primæ cōcuſſionis motū crebra ꝑtiū fractione diſſolue
ret. Erat aūt regi inuſitati acuminis gladiꝰ Skrep dictus: q qđlibet obſtaculi genus Gladius
vno feriētis ictu mediū ꝑnetrādo diffinderet: nec adeo qcq̄ p̄durū foret: vt adactā Skrep.
eius aciē remorari potuiſſet. Quē ne poſteris fruēdū relinqret ꝑ ſūmā alienę cōmo
ditatis inuidiā in ꝓfunda defodera: vtilitatē ferri ꝙ filii, icremētis diffideret: cæte
ris negaturꝰ. Interrogatus autē an dignum Vffonis robore ferrū haberet: habere
ſe dixit. Q; ſi pridē a ſe terrę traditū recognito locorꝫ habitu repire potuiſſet, aptū
corporis eius viribꝰ exhiberet. In campū deinde p̄duci ſe iubēs cū interrogatis per
omnia comitibꝰ defoſſionis locū acceptis ſignorū indiciis compiſſet: extractū cauo
gladiū filio porrigit. Quē Vffo nimia vetuſtate fragilē exeſumqꝫ cōſpiciēs: ferien

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

di diffidentia percontatur an hunc quoqꝫ priorum exemplo probare debeat prius
habitum eius ꝗ rem ferro geri oporteat explorãdum teſtatus. Refert wermundus
ſi pręſens ferrũ ab ipſo vẽtilãdo collideret nõ ſupereſſe qđ viriũ eius habitui reſpõ-
deret. Abſtinendũ itaqꝫ facto cuius in dubio exitus maneat. Igitur ex pacto pugnæ
locus expetitur. Hũc fluuius Eidorus ita aquarũ ambitu vallat: vt earũ interſtitio
repugnãte nauigii dũtaxat aditus pateat. Quẽ Vffone ſine comite petẽte Saxoniæ
regis filiũ inſignis viribus athleta cõſequitur crebris vtrinqꝫ turbis alternos ripa-
rũ anfractus ſpectãdi auiditate cõplentibus. Cũctis igitur huic ſpectaculo oculos in
ferentibus wermundus in extrema pontis parte ſe collocat: ſi filiũ vinci contigiſſet
flumine periturus. Maluit enim ſanguinis ſui ruinã comitari ꝗ patriæ interitũ ple
nis doloris ſenſibus intueri. Verũ Vffo geminis iuuenũ cõgreſſibus laceſſitus gla-
dii diffidentia amborũ ictus vmbone vitabat: patiẽtius experiri cõſtituens, quem
e duobus attẽtius cauere debuiſſet, vt hũc ſaltẽ vno ferri impulſu cõtingeret. Quẽ
wermundus imbecillitatis vitio, tantã recipiendorũ ictuũ patientiã ꝓſtare exiſti-
mans: paulatim in occiduã pontis orã mortis cupiditate ſe protrahit ſi de filio actũ
foret fatũ p̄cipitio petiturus. Tanta ſanguinis charitate flagrantẽ ſenẽ fortuna pro
texit. Vffo ſiquidẽ filiũ regis ad ſecũ auidius decernendũ hortatus claritatẽ gene-
ris ab ipſo conſpicuo fortitudinis opere æquari iubet ne rege ortũ plebeius comes
virtute ꝓſtare videatur. Athletã deinde explorãdæ eius fortitudinis gratia ne do-
mini ſui terga timidius ſubſequeretur, admonitũ: fidutiã a regis filio in ſe repoſitã
egregiis dimicationis operibus penſare p̄cepit. Cuius delectu vnicus pugnæ comes
adſcitus fuerit. Obtemperantẽ illum propiuſqꝫ congredi rubore cõpulſum primo
ferri ictu medium diſſecat. Quo ſono recreatus wermundus filii ferrum audire ſe
dixit: rogatqꝫ cui potiſſimũ parti ictum inflixerit. referentibus deinde miniſtris eũ
non vnam corporis partem, ſed totam hominis tranſegiſſe compagem: abſtractum
præcipitio corpus ponti reſtituit eodem ſtudio lucem expetẽs quo fatũ optauerat.
Tum Vffo reliquũ hoſtem prioris exemplo conſumere cupiens regis filiũ ad vltio
nem interfecti pro ſe ſatellitis manibus parẽtationis loco erogandã impenſioribus
verbis ſollicitat. Quem propius accedere ſua adhortatione coactũ infligendi ictus
loco curioſius denotato, gladioqꝫ ꝙ tenuẽ eius laminã ſuis imparem viribus formĩ
daret in aciem alterã verſo penetrabili corporis ſectione tranſuerberat. Quo audi-
to wermundus Screp gladii ſonũ ſecundo ſuis auribus inceſſiſſe perhibuit. Affir-
mantibus deinde arbitris vtrũqꝫ hoſtẽ ab eius filio conſumptum: nimietate gaudii
vultum fletu ſoluit: ita genas quas dolor madidare non poterat lætitia rigauit. Sa-
xonibus igitur pudore mœſtis, pugilũqꝫ funus ſumma cum ruboris acerbitate du-
centibus: Vffonem Dani iocundis excepere tripudiis. Quieuit tum Athiſlanæ cæ
dis infamia, Saxonũqꝫ obprobriis expirauit. Ita Saxonię regnũ ad Danos tranſlatũ.

Saxones a Danis victi iã quarto.

Poſt patrem Vffo regendum ſuſcepit vtriuſqꝫ imperii procurator effectus qui
ne vnũ quidem rite moderaturus credebatur. Hic a complaribꝰ Olauus eſt dictus
atqꝫ ob animi moderationem manſueti cognomine donatus. Cuius ſequentes actus
vetuſtatis vitio ſolẽnẽ fefellere notitiã. Sed credi poteſt glorioſos eorũ proceſſus ex
titiſſe quorũ tam plena laudis principia fuerint. Tã breui factorũ eius proſecutiõe
animaduerto quot illuſtriũ gẽtis noſtrę virorũ ſplendorẽ ſcriptorũ pœnuria laudi
memorięqꝫ ſubtraxerit. Qꝫ ſi patriã hanc fortuna latino quondã ſermone donaſſet
innumera Danicorum operum volumina tererentur.

Vffo Olauꝰ mãſuetꝰ rex. xxiiii.

Inopia ſcriptorum in Dania.

VFfoni Dan filius ſuccedit: Qui cum tranſfuſis in exteros prælíis trophęorum frequentia rerum dominiũ propagaſſet / partũ gloriæ fulgorem tetro ſuperbiæ ſqualore fuſcauit: ita a clariſſimi parentis honeſtate degenerans: vt cum ille cæteris moderatione p̄ſtiterit: hic cæteros faſtuoſa tumidus elatione contempſerit. Sed & paterna bona vel quæ ipſe exterarũ gentium manubiis pepererat: flagitiis diſiiciebat. Opes q̃ regio ſplẽdori ſeruire debuerãt: voracibꝰ ſumptuũ impenſis tribuẽs. Sic interdũ a maioribus ſuis ſimilia portentis pignora deciſcunt.

Dan ſecũdꝰ rex. xxv.

POſt hunc regnat Hugletus qui Hømothum & Høgriniũ Suetiæ tyrannos maritimo fertur oppreſſiſſe conflictu.

Hugletus rex. xxvi.

QVi Frotho ſuccedit cognomento vegetus: qui ipſam cognominis ſpẽm corporis animiq; firmitate teſtatus denis Noruagiæ ducibus bello conſumptis inſulam q̃ ex eo poſtmodum nomen obtinuit ipſum poſtremo regẽ inuaſurus acceſſit. Frogerus hic erat gemina admodum ſorte conſpicuus: ꝙ non minus armis q̃ opibꝰ illuſtris regiam ditionem Athletico decoraret officio / tantumq; gymnicis palmis q̃tũ dignitatis ornamentis polleret. Hic vt q̃dã ferunt Othino patre natus a diis immortalibus beneficium prętare rogatis muneris loco obtinuit / non ab alio vinci q̃ qui certaminis tẽpore ſubiectum pedibus eius puluerẽ manu cõuellere potuiſſet. Quem Frotho tanta a ſuperis firmitate donatũ comperiens duelli poſtulatione ſollicitat deorum indulgentiam fallacia tẽtaturus. Primũ igitur imperitiæ ſimulatione dimicationis ab ipſo documentum efflagitat cuius eum vſu experientiaq; callere ſciat. Ille hoſtem profeſſioni ſuæ non ſolum cedere ſed etiam ſupplicare gauiſus: ſapere eum aſſeruit ſenili induſtrię iuuenilẽ animum ſubiiciendo: ꝙ ei facies cicatricibus vacua / fronſq; nullis armorum veſtigiis exarata tenuem huius rei notitiam extare teſtetur. Ita ediuerſo bina quadratæ formæ ſpacia cubitalibus figurata lateribus humi denotat a locorum vſu documenti initium editurus. Quibus deſcriptis aſſignatam vterq; ſibi partem complectitur. Tum Frogerum Frotho arma ſecum ac locum permutare iubet. Nec difficilis admiſſio fuit. Frogerum ſiquidem hoſtilium nitor concitabat armorum. ꝙ Frotho prędítum auro capulum loricamq; pari ſpecie radiantẽ: ſed & caſſidem in eundem modum eximio comptam fulgore geſtaret. Igitur Frotho loco quo Frogerus exceſſerat puluere correpto omen ſibi victoriæ datũ exiſtimauit. Nec augurio cluſus cõtinuo Frogerũ occidit tam paruulo vaframento maximã fortitudinis gloriam aſſecutus. Quippe quod nullius ante viribus licuit: aſtutia præſtitit.

Frotho ſtarke rex xxvii.

Othini filiꝰ Frogerus.

Frothonis & Frogeri certamen.

POſt hunc Dan regnũ capeſſit. Qui cum duodecimũ ætatis annũ ageret legationũ petulãtia fatigatur Saxonibus bellũ aut tributũ afferre iuſſus. Sed rubor pugnã pẽſioni antepoſuit potius ad ſtrenue moriendũ, q̃ timide viuẽdũ impellens. Itaq; p̄lata pugnandi ſorte Danorũ iuuẽtus Albyã fluuiũ tãta nauigiorũ frequẽtia cõpleuit vt facile eius tranſitum perinde, ac continuo ponte iuncta puppium tabulata præſtarent. Quo euenit vt Saxoniæ rex eadem quam a Danis exigebat conditione adigeretur.

Dan. iii. rex xxviii.

Fridleuus rex.xxxix.

Rusilã supe-rauit.

POſt Dan Fridleuus cognomento celer imperium ſumit. Quo re-
gnante Huyr willus Holandiæ princeps icto cum Danis fœdere
Noruagiam inceſſebat. Cuius operibus haud parua claritatis ac-
ceſſio fuit. ꝙ Ruſilam virginem militari voto res bellicas ęmula-
tam armis oppreſſit: virilemq; gloriam ex muliebri hoſte corri-
puit. Sed & quinq; eiꝰ cõplices: Broddonem, Bildum, Bugonem,
Fãningum, & Gunholmũ/quorũ pater Fyn extitit, ob res ab ipſis
præclare editas in ſocietatem adſciuit. Quorum collegio fretus fœdus quod cum
Danis contraxerat ferro diſiicit. Cuius irruptio hoc nociuior quo fallacior fuit.
Neq; enim Dani tam repente eum ex amico hoſtem euaſurum credebant. Adeo fa-
cilis quorundam ex gratia ad odium tranſitus exiſtere conſueuit. Crediderim no-
ſtri temporis mores huius viri auſpiciis inchoatos qui mentiri ac fallere inter vi-
tia, ſordeſq; non ducimus. Quem Fridleuus auſtrales Syalandiæ partes adortum
in portu: qui poſtmodum eius eſt nomine vocitatus prælio tentat. In quo ob glorię
æmulationem tanta militum fortitudine concurſum eſt/ vt perpaucis periculũ fu-
ga vitantibus ambæ penitus acies conſumerentur: nec in partem victoria conceſſit
vbi par vtroſq; vulnus implicuit. Adeo omnibꝰ maior glorię q̃ vitæ cupiditas fuit.
Igitur ꝗ ex Huyr willi agmine ſuperfuerãt ſeruandę ſocietatis gratia noctu claſſis
ſuæ reliquias mutuis nexibus obligandas curabant. Eadem nocte Bildus & Brod-
do reciſſis, quibus rates cohæſere funiculis: tacite ſua a cæterorum complexu na-
uigia ſubmouere fratrum deſertione formidini conſulentes, magiſq; timoris q̃ cõ-
ſanguineæ pietatis ductibus obtemperãtes. Luce reddita Fridleuus Huyr willum/
Gunholmum, Bugonem & Fanningum ex tanta ſociorum clade relictos comperi-
ens vnus cum omnibus decernere ſtatuit, ne laceræ copiarum reliquiæ denuo diſ-

Tunica ferrea.

crimen ſubire cogerentur. Cui præter inſitam animo fortitudinem etiam contem
ptrix ferri tunica fiduciam miniſtrabat. hac in publicis priuatiſq; conflictibus tãq̃
ſeruatore ſalutis cultu vtebatur: nec rem fortius q̃ proſperius executus, felicem pu
gnæ euẽtum habuit. Equidem Huyr willo, Bugone, & Fãningo oppreſſis Gunhol-
mum hoſtile ferrum carminibus obtũdere ſolitum crebro capuli ictu exanimauit.
Dum autem mucroni manum cupidius inſerit eliſa neruorum officia reductos in
palmam digitos perpetuo curuitatis vinculo perſtrinxerunt. Idem cum Duflynũ
Hyberniæ oppidum obſideret: murorumq; firmitate expugnationis facultatẽ ne-
gari conſpiceret: Hadingiani acuminis ingenium æmulatus: hirundinum alis: in-
cluſum fungis ignem affigi pręcepit. Quibus propria nidificatione receptis: ſubito

Stratage-ma.

flammis tecta luxerunt. Quas oppidanis reſtinguere concurrentibus, maioremq;
ſopiendi ignis q̃ cauendi hoſtis curam p̄ſtantibus Duflyno potitur. Poſt hæc apud
Britanniam amiſſis bello militibus: cum difficilem ad littus reditum habiturus vi
deretur: interfectorum cadaueribus erectis, & in acie collocatis ita priſtinum mul-
titudinis habitum repræſentabat: vt nil ex eius ſpecie tanto vulnere detractum vi-
deretur. Quo facto hoſti non ſolum conſerendę manus fiduciam abſtulit, ſed etiam
carpendæ fugæ cupidinem incuſſit.

Explicitus eſt Liber Quartus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Incipit Liber Quintus.

DEfuncto Fridleuo filius Frotho ſeptẽ annos natus concordi Danorũ arbitrio ſubrogatᷣ. Iidem concione præhabita, inſantiam regis a tutoribus excipiendã duxerũt: ne ob principis puerilitate rerum excideret ſumma. Tantũ ſiquidẽ ab vniuerſis Fridleui memoriȩ ac nomini tributum: vt tam tenero eius ſanguini regnũ daretᷣ. Habito ergo delectu, Weſtmarus et Colo fratres in educatiõis regiȩ miniſteriũ arceſſuntᷣ. Iſulfo quoq; et Aggoni octoq; aliis illuſtribus viris non modo regis tutela credita: verũ etiã gerendi ſub ipſo regni poteſtas indulta. abunde eis vires/animiq; ſuppetebant: crebra non corporis tm̃, ſed etiam ingenii dote pollentibus. Ita Danorũ Rẽp. expectato regis robore vicaria tutabãtur officia. Vxor Colonis erat Gøtwara: quæ eximiæ procacitate facundiæ quãtũlibet diſertos ac loquaces eneruare ſolebat. Altercando quippe efficax erat/et in omni diſceptationũ genere copioſa. Pugnabat ſiquidẽ verbis nõ modo quæſtionibus frȩta: verum etiã ꝑuicacibus armata reſponſis. Imbellem nemo fœminã debellare poterat a lingua ſpicula mutuantem. Quoſdã verboſitatis petulantia refellebat: alios veluti quibuſdam cauillationum nexibus implicatos fallaciarũ laqueis ſtrangulabat. Adeo vegetũ mulieri ingenium fuit. Cæterũ condere pacta/aut reſcindere præpotens erat: vtriuſq; horum efficaciã oris aculeo geſtans: quippe diſiicere fœdera ac ſociare callebat. Ita ad vtrũlibet anceps linguæ cõmerciũ fuit. Duodecim Weſtmaro filii erant: ex quorum numero tribus cõmune Grep nomen inceſſit: hos ſimul conceptos idem partꝰ abſoluit/ortus æqualitatẽ vocabuli ſocietate teſtantes. His ſumma cæſtibus aut ferro dimicandi peritia extitit. Hoddoni quoq; Frotho maritimæ tyrannidis detulerat poteſtatẽ: hic regẽ ꝓximo neceſſitudinis ordine cõtingebat: Colo terna filioꝝ ſorte gaudebat. Eo tempore quidam Frothonis fratre genitus ꝓ tuenda patria gerebat rei nauticæ ſummam. Soror regis GunWara erat: cui ob eximiam formæ pulchritudinẽ Speciosæ cognomẽ extabat. Filii Weſtmari Coloniſq; quũ et ætate impuberes et animis acres eſſent, fiducia in temeritatem verſa, ad obſcœnos ac degeneres ritus inquinatã flagitiis indolem cõtulerũt. Adeo em̃ inſolenter indomiteq; geſſerunt: vt cõſtupratis aliorũ nuptis ac filiabus, ꝓſcripſiſſe pudicitiam atq; in ꝓſtibulum relegaſſe viderentᷣ. Corruptis quoq; matronarũ fulcris, ne thoris quidem virginalibus abſtinebant. Suus nullum thalamus ſecuritate donabat: nec quiſq̃ fere patriæ locus luxuriȩ eorũ veſtigiis vacuus erat. Mariti metu, coniuges corporũ ſuorũ ludibrio vexabantᷣ. Iniuriis obtemperatum eſt. Ceſſit copularum reſpectus: violenſq; amplexuũ vſus extabat. Publicata eſt venus, coniugioꝝ reuerentia pereũte. Raptim luxuria petebatur. In cauſa otium erat: ꝙ expertia agitationis corpora amica vitiis quiete diffluerent. Tandẽ Grep hoc noĩe ꝑticipantiũ maximus vt diffuſum libidinis motũ certa ſpecie ſiſteret, errabundæ veneris portum in germanæ regis amore petere auſus extitit. Nec apte quidẽ. nã ſicut vagabundã atq; erroneã

Frotho .iii. rex. xl.

Gøtwara garrula et procax.

Tres Grep lubrici.

GunWara pulchra.

voluptatem verecundiæ frænis coerceri oportuit: ita a populari prolem regiam
concupiſci temerarium fuit. Illa proci petulantiam pertimeſcens: quo tutior ab
iniuria foret, ſeptum vallo conclaue petiuit. Adhibiti ſunt ei triginta vernaculi:
qui iugem corporis eius cuſtodiam excubando præſtarent. Igitur contubernales
Frothonis circa indumentorum vſum fœminea admodum ope defecti: quum non
haberent vnde noua aſſuere/aut lacera reficere poſſent, Regem celebrandi coniu-
gii monitis adhortantur. Ille primum excuſationis verba ab ætatis teneritudine
mutuatus: ad poſtremum perſeuerantiori ſuorum rogatui ceſſit. Quo curioſius
a monitoribus habilem connubio ſuo fœminam perquirēte, præcipue regis Hun-
norū filia collaudat. Adhæc Frotho repugnandi rōne ꝑtinacius ꝗſita/a patre didi-
ciſſe ſe refert, nō expedire regibus e longinquo copulam peti/ nec venerem niſi a fi-
nitimis poſci. Qđ audiens Gøtwara, callide regē amicis reluctari cognouit. Cuius
vt vacillantē firmaret animū/fiduciāq; puſillæ mētis erigeret, Iunioribus, inqt, nu-
ptiæ cōpetūt/ſenes ſepulchrū manet. Adoleſcētiæ greſſus votis fortunaq; ꝓficiunt
inops ad buſtū ſenecta deuergit. Spes iuuentā cōſeqtur/ ſeniū expes inclinat occaſ⁹
Adoleſcit ſors puberū/nunq̄ infectū omiſſura qđ cœpit. Ob cuius dicti veneratio-
nē poſtulationis officiū ſuſcipe rogata, refragandi rōnē ſenii prætentione cōponit:
nec ſe tā ardui mādati gerulā ob infirmū ętatis habitū fore poſſe teſtat. Rex pretio
opus agnoſcēs, aureo torque ꝓlato, legatiōis p̄miū pollicet. Habebat nāq; torques
nexilia bullarū cęlamina/interſitaq; regū ſimulacra: quæ ad interioris fili ductum
nūc cōtrahi/nūc dirimi poſſent/ornamētū luxui potius, q̄ vſui ꝑpatū. Weſtmarum
quoq; et Colonē cū eorū filiis in idē legationis opus accerſiri placuit: ꝙ eorū ſoler-
tiā Frotho repulſæ rubore cariturā putaret. Ii ſimul cū Gøtwara ꝓfecti, prius tri-
duano ab Hūnorū rege cōuiuio excepti ſunt, q̄ legationis ſuæ cōſultū exprimerēt:
is em̄ antiquitus recipiēdorū hoſpitū vſus extabat. Extracto in triduū epulo, virgo
regia pleno comitatis alloquio legatis blāditura ꝓgredit: nec parū cōuiualibus ho
ſpitū gaudiis p̄ſentiæ eius iocūditas attulit. Cui Vveſtmarus crebreſcētibus pocu
lis ꝓpoſiti ſeriē iocoſa admodū aſſertione detexit/puellæ mētē familiari collocutio
nis gn̄e tentaturus. Itaq; quo minus ſibi repulſam cōciſceret, cōpoſitis in riſum ver
bis, legationis negotiū p̄currebat/inter cōuiuales plauſus ludicrū auſus ſociare ſer
monē. Illa ſe Frothonē tāq̄ famæ et claritudinis inopē faſtidire dicebat. Nulli etem̄
quondā illuſtriū fœminarū cōnubiis idonei cēſebant: niſi q ſibi ingens famæ pretiū
geſtarū inſigniter rerū fulgore ſtruxiſſent. Sūmū i ꝓco vitiū deſidia fuit. Nihil ma
gis in nuptiarū petitore q̄ claritatis inopia dānabat. Sola gloriæ vbertas cæterarū
rerū opulentiā exhibebat. Puellæ quoq; nō tā ꝓcantiū ſe formas, q̄ edita ſpecioſe fa
cinora mirabant. Igit legati voti deſpatione torpētes/vlteriorē rei conatū Gøtwa-
ræ prudētiæ tradūt. Illa nō verbis mō, ſed etiā ſuccis in venerē mixtis virginē ener
uare conata, aſſerere cœpit Frothonem læua tanq̄ dextra vtentem nandi/dimican
diq; promptiſſimam habere peritiam: oblata quoq; potione rigorem puellæ cupi-
dine permutauit: veneremq; et voluptatem abolitæ indignationis loco conſtituit.
Deinde Weſtmarum/Colonemq; cum eorum liberis de induſtria adire regem/ ite-
randæq; legationi inſiſtere iubet. Poſtremo ſi difficilem accepiſſent pugnæ prouo-
catione præuenire repulſam. Igitur Weſtmarus regiam cum armatis ingreſſus,
Iam aut precibus obſequi, inquit, aut pugna precantes aggredi neceſſe erit: elegi-
mus ſpecioſe defungi, q̄ infecta legatione reuerti; ne repulſa fœdi/propoſitoq; va

Hunnorū rex.

Oratio Weſtmari.

cui: vnde gloriam impetrare ſperauimus, eius contrarium referamus. Si natam negas, admitte pugnam: alterum neceſſe eſt præſtes. Mori aut exaudiri volumus. Apud te ſi non læta/ſaltem triſtia percepturi ſumus. Gratius noſtram Frotho cladem, q̃ repulſam excipiet. Nec plura elocutus, iugulum regis ferro ſe petiturum minatur. Contra rex non decere ait amplitudinem regiam quem honore præcelleret/æquare conflictu: nec oportere dignitate impares, pugnæ paritate conferri. At Vveſtmarus nihil de certaminis exhortatione remittens, ad vltimum ipſam virginis mentem explorare iubetur: ꝙ antiqui in matrimoniorum delectu libera nupturas optione donaſſent. Hærebat ſiquidem animo rex inter metum pugnæ pudoremq; trepida fluctuatione ſuſpenſus. Ita Vveſtmarus ad præcordialem puellę ſententiam relegatus/ſciens fœminam omnem vt volubilis animi/ita verſilis eſſe propoſiti: tanto rem fidētius exequi cœpit, quanto virginum votis plus varietatis ineſſe compertum habuit: auxit curæ eius fidutiam/adiecitq; ſtudio ſpem ſimplicitas virginis proprio permiſſa conſilio: libertaſq; fœminæ politioribus blanditiarum delenimentis palpanda: non modo abduci facilis/verum etiam obſequi præceps. Pater vero quo certius filiæ mentem inſpiceret, legatos ſubſequi cœpit. Illa prius in amorem proci latenti potionis operatione perducta plura ſe de Frothonis indole referebat ſpe præſumpſiſſe, q̃ fama: quippe quum is ab illuſtri genus parente duxerit/naturaq; omnis ſuæ ſoleat origini reſpondere. Quam obrem iuuenem ſibi non tam præſentis, q̃ futuri ſplendoris intuitu placuiſſe. Quibus auditis mirabundus pater: ſed ne permiſſam quidem puellæ licentiam reſcindere paſſus, Frothonis eam coniugio pollicetur. Quam poſtmodum, prouiſis abunde commeatibus tollens magnifico rerum apparatu, conſequentibus ſe legatis Daniam adire deproperat/ſciens neminem patre melius filiam nuptiis oblaturum. Frotho ſicut iocundiſſime ſponſam excepit: ita futuri quoq; ſoceri maieſtatem ampliſſimis honoribus celebrauit: quem peractis tædis magna auri/argentiq; ſumma donatum dimiſit. Igitur Hanunda vſus (Hunnorum hæc regis filia erat) florentiſſima pace triennium duxit. Cuius cōtubernales otio petulantiam nacti/partam quiete laſciuiam improbiſſimis extulere ſceleribus. Quoſdam enim reſtibus in ſublime pertractos more agitabilis pilæ pendula corporum impulſione vexabant. Aliis hedinum incedentibus corium ſubſternentes/lubrici tergoris offendiculo per occultum funis raptum incautos ſubegere greſſus. Alios veſte nudatos variis verberum ſuppliciis lacerabant. Alios claue affixos laquei more ſuſpenſionis mulctauere ludibrio. Quorundam barbæ et verticis pilos faculis torruerunt. Aliis pubem atq; inguina ſubiecto torre cremabant. Virginibus nubere non licebat: niſi quarum caſtitas eis ante delibata fuiſſet. Aduenas oſſibus conuerberabant. Alios ad intemperantiam compulſos immoderata potione rumpebant. Nemini filiam nuptum dare licebat: niſi gratia ipſorum fauoreq; mercato. Nulli matrimonium contrahendi fas erat: ſi eorum non pretio præmiſſet aſſenſum. Præterea non in virgines modo: verum etiam in matronarum turbam paſſim diſſolutiſſimæ libidinis ſuæ flagitia porrexerunt. Mixtam petulantiæ rabiem duplex furoris ſpecies agitabat: conuenis hoſpitibuſq; receptuum loco conuitia præbebantur. Tot ludibriorum irritamenta a petulantibus et laſciuis reperta ſunt. Adeo ſub rege puero temeritas libertate nutrita eſt.

Petulantia obſcœna aulicorum.

Veh patrię cuius Rex puer.

Nihil enim tantum peccandi licentiam protrahit, quantũ vltionis/pœnęq; dilatio. Tam effrenata militum procacitas non exteris tantũ: ſed ; etiam patriæ inuiſum fecerat Regem. Dolenter ſiquidem ferebant Dani ſuperbe ſibi ac crudeliter imperari. Grep vero haud humili cõtentus Venere, eo ſe temeritatis effudit: vt cum Regina commercio libidinis habito tam Regi perfidus, q̃ cæteris violentus exiſteret. Adoleuit deinde paulatim infamia/tacitoq; gradu criminis ſuſpitio ſerpſit ante vulgo comperta q̃ Regi. Grep enim in omnes, qui vel modicam huius rei mentionem egiſſent animaduertere ſolitus, accuſationem ſui formidabilem fecerat. Opinio tamen ſceleris primum ſuſurris alita eſt: dehinc excepta rumoribus. Difficilis ſiquidem apud conſcios alieni criminis occultatio eſt. Procus GunWaræ creber extabat. Igitur Grep repulſæ vltionem clandeſtinis artibus impetrare conatus, æſtimandi procos arbitrium flagitat/exquiſitiſſimis puellam nuptiis deberi; teſtando. Obſcurabat autem iram: ne virginis odio quæſitum videretur officium. Oranti rex merita iuuenum inſpectanda permittit. Primum itaq; cunctos GunWaræ petitores conuiuii ſimulatione contraxit: ac deinde conclaue cui puella aſſueuerat deſectis eorum capitibus cingens crudele cæteris ſpectaculum præbuit. Nihil tamen eius apud Frothonem gratiæ detractum eſt; quo minus conſueto familiaritatis officio fungeretur. Conueniendi ſiquidem Regis copiam pretio peti debere conſtituit: neminem alloquio eius vſurum pronuntians/ni munera detuliſſet. Neq; enim tanti ducis aditum trito conſuetudinis genere: ſed plenis ambitionis ſtudiis impetrandum edixit: regiæ charitatis ſimulatione crudelitatis infamiam leuaturus. Taliter laceſſitum vulgus afflictationis ſuæ querelam tacitis gemitibus agitabat. Nulli miſeriæ tempora culpandi palam animus erat. Nemini ingruentem calumniam apertis efferendi querimoniis auſus inceſſerat. Internus omnium præcordia dolor hoc acrius, quo occultius lacerabat. Quo

Gøtherus rex Noruagiæ.

cognito Gøtherus Noruagiæ Rex contractis concione militibus, refert proprium Danos faſtidire Regem/exoptare alium ſi copiam accepiſſent: ſeq; eo exercitum agere decreuiſſe: facile Daniam occupari poſſe, ſi armis adita foret. A Frothone enim tam auare, q̃ atrociter patriæ imperitatum eſſe. Tum exurgens Ericus con-

Erici diſerti oratio.

traria rem allegatione prohibuit, Sæpe inquiens alieni appetitores proprio priuari ſolere meminimus. Sæpe amborum captator vtriuſq; perditor fuit. Præualidum enim oportet alitem eſſe, qui prædam alius vnguibus extrahere cupiat. Animat te fruſtra internus regionis liuor: quem plærunq; hoſtilis explodit aduentus. Nam etſi nunc Dani diuiduis eſſe ſententiis videantur, vnanimes tamẽ mox excipient hoſtem. Crebro corrixantes porcos conciliauere lupi. Patrium quiſq; ducem extero præfert. Prouincia omnis Regem domeſticum q̃ aduenam impenſius colit. Neq; enim te Frotho domi præſtolabitur: ſed foris excipiet aduentantem. Extremis ſe aquilæ ſcalpunt. Anterius alites certant. Noſti ipſe pœnitentia vacuum debere contuitum eſſe prudentis. Proceribus abunde ſtiparis. Tua tibi quies maneat: per alios gerendi ſane belli facultatem propemodum exploratam habere poteris. Liceat militi regiam prætentare fortunam. Salutem tuam pacifice moderare/alieno negotium periculo moliturus. Satius eſt ſeruum deperire, q̃ herum. Quod fabro forceps, tuus tibi ſatelles agat. Ille ferramenti remedio manus cauterium cauet: atq; a digitorum ſibi incendio temperat. Tu quoq; tibi tuo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

rum opera parcere et conſulere diſce. Hæc Ericus. Quem Gøtwarus vt imprudētem hactenus habitum reſponſionis ſuæ contextum exquiſita ſententiarum grauitate compreſſiſſe miratus, diſerti donat agnomine excellentem eius prudentiam appellationis honore iudicans proſequendam. Frater ſiquidem eius Rollerus opinionem iuuenis eximio ſui fulgore ſuppreſſerat. Ericus nominis beneficio rem adiici petit vocabuli/largitionem muneris additione commutandam teſtatus. Rex nauigium donat Scrøter remiges vocitabant. Erant autem Ericus et Rollerus Regneri pugilis filii/patre eodem ſati/diuerſaq; editi matre. Matrē quippe Rolleri eandemq; Erici nouercam Cracam vocabant. Igitur Raſno cuidam permittente Gøtaro laceſſendi per piraticam Danos negotium ceſſit. Excipit illum Oddo cui tunc temporis apud Danos maxima piraticæ deferebatur auctoritas: vir magicæ doctus: ita vt abſq; carina altum pererrans, hoſtilia ſæpe nauigia concitatis carmine procellis euerteret. Itaq; ne cum piratis in maritimarum virium certamen deſcenderet, exaſperatos maleficio fluctus/ad naufragia iiſdem infligenda perducere ſolebat. Hic vt negotiatoribus atrox: ita clemens agreſtibus extitit: non eadem merces/qua ſtiuam æſtimatione commenſus, ruſtici operis munditias ſordidi quæſtus laboribus anteponens. Idem inito cum Normannis conflictu, ita vi carminum hoſtilem hebetauit aſpectum: vt diſtrictos Danorum enſes eminus radios iacere: et tanq̄ flammabundos ſcintillare putarent. Cæterum adeo retuſis obtutibus erant: vt ne ferrum quidem vagina detractum viſu excipere poſſent: victa quippe fulgore acies præſtigioſæ coruſcaminis impatiens erat. Cæſo itaq; Raſno cum multa ſuorum parte/ſex ſolæ naues Noruagiam relapſæ documento fuere Regi haud facile Danos obteri poſſe. Ab his etiam Frothonem ſola pugilum ope ſubnixum inuito regnare populo vulgatum eſt, dominio in tyrannidem verſo. Cuius famæ experiendæ gratia Rollerus, vt erat exterarum luſtrator rerum/ignotaq; viſendi auidus/Frothonis ſe vouit contubernio potiturum. Ericus illum (q̄q̄ habitu corporis eximius eſſet) temere votum nuncupaſſe firmabat. Ad vltimum pertinaciſſimam propoſiti eius perſeuerantiam conſpicatus, ſe quoq; ſimili voti nuncupatione conſtringit. Hiſdem ſe Rex pollicitus eſt quoſcunq; delectu probaſſent comites donaturum. Itaq; fratribus primo patrem adiri placuit/commeatuſq; et neceſſaria tam longinqui itineris ſubſidia poſtulari. A quo paterne ſuſcepti, die poſtera in nemus viſendi pecoris gratia perducuntur. Senex quippe armentis opulens erat. Aperiebantur quoq; illis gazæ: quas diu clauſæ telluris antra condiderant. E quibus ſiquæ placuiſſent ſublegi permiſſæ ſunt. Nec cupidius oblatum beneficium, q̄ receptum. Itaq; egeſtis humo opibus, complacitas tollunt. Horum interea remiges/aut curam egere corporis/aut iactis ſe molibus exercebant. Alii ſaltu: quidam curſu concitauere corpus. Hi vires valida ſaxorum iaculatione tentabant. Illi ſagittæ vſum tenſo experiebantur arcu. Ita roboris firmitatem vario agitationis genere proſequebantur. Fuere et qui ſomnum/quietemq; potione captarēt. Mittit̃ deinde Rollerus a patre cognoſcēdi cauſa domi interim acta. Is vt maternum fumare tugurium vidit, foris accedens/paruulumq; foramen furtiua luminis applicatione traiiciens, introſpecta æde, animaduertit matrem informi cacabo coctilia pulmenta verſantem. Suſpexit præterea tres colubras ſuperne te-

Ericus diſertus.

Normanni victi a Danis.

Raſno occiſus eſt.

Rollerus frater Erici diſerti.

Mirabilis pulmēti natura.

nui reſte depenſas: ex quarum ore proflua tabes guttatim humorem epulo mini-
ſtrabat. Duæ quippe colore piceæ erāt: tertia ſquammis albida videbatur/reliquis
modico eminentius penſa. Hæc nexum in cauda geſtabat: quum cæteræ immiſſo
ventri funiculo tenerentur. Ille rem maleficio conſentaneam ratus, ſilentio quod
viderat preſſit: ne matrem veneficii ream aſtruere putaretur. Ignorabat enim in-
nocuam anguium extitiſſe naturam/neſcius quantum illo vigoris epulo pararetur
Superuenientes deinde Regnerus et Ericus vt fumidum aſpexere caſam ingreſſi

Craca maga.

diſcubitum petiuere. Quibus ad menſam ſitis Craca priuigno, filioq; vna cibum
capturis catillum diſcoloris dapis admouit. Pars quippe picea: ſed croceis guttis
interlita: pars albida videbatur. Quippe pro varia ſerpentum ſpecie geminus pul-
tem color infecerat. Cuius quū ſolam vterq; particulam delibaſſet, Ericus non ex
colorum habitu/ſed interni vigoris effectu epulas æſtimans, nigrantem dapis par-
tem: ſed ſucco potiore confectam catino q̄ celerrime verſo, ad ſe tranſtulit: albidāq;
ſibi admotā prius Rollero applicās cœnā felicius geſſit. Et ne mutationis induſtria

Erici vafre dictū.

notaretur, Taliter, inquit, æſtuante freto puppim in proram referri ſolitam. Nec
tenue viri ingenium fuit induſtrii operis diſſimulationem a nauigii conſuetudine
mutuātis. Ericus itaq; fauſta iam dape refectus, interna ipſius opera ad ſummum
humanæ ſapientiæ pondus euaſit. Quippe epuli vigor ſupra q̄ credi poterat om-

Ericus ferarum voces iterp̄tabat.

nium illi ſcientiarum copiam ingenerauit: ita vt etiam ferinarum/pecudaliumq;
vocum interpretationē calleret. Neq; enim ſolum humanarum rerum pitiſſimus
erat: verum etiam ſenſuales brutorum ſonos ad certarum affectionum intelligen-
tiam referebat. Præterea tam comis atq; ornati eloquii erat: vt quicquid diſſerere
cuperet, continuo prouerbiorū lepore poliret. At vbi ſuperueniens Craca concam
tranſpoſitam/partemq; pultis potiorem ab Erico comeſam cognouit, fortunam fi-
lio præparatam priuigno ceſſiſſe condoluit. Cui mox gemebunda ſupplicare cœ-
pit: ne vnq̄ ſua fratrem ope deficeret: quem ipſius mater tot nouæ fœlicitatis opi-
bus cumulaſſet. Quippe ſapido vnius epuli guſtu rationis atq; eloquentiæ ſummā
necnon gerendorum proſpere conflictuum gratiam aſſecutus videbatur. Adiecit
quoq; Rollerum propemodum conſilii capacem, futurūq; vt deſtinati ſibi obſonii
prorſus expers non eſſet. Monuit quoq;, ſi ſuprema neceſſitatis violentia poſtu-
laret, nominis ſui nuncupatione remedium celerius eſſe quærendum/affirmans
ſe diuina partim virtute ſubnixam: et quaſi conſortem cœlitum inſitam numinis
geſtare potentiam. Ericus ſe ad aſtandum fratri natura pertrahi dixit: probroſum
referens alitem, qui proprium polluat nidum. At Cracam magis propria mole-
ſtabat incuria, q̄ fortuna filio grauaret aduerſa. Artificem enim ingenio ſuo de-
ludi/magnum olim ruboris incitamentum fuit. Deinde hæc ipſa comitante viro
fratres ad mare profecturos abducit. Qui vno egreſſi nauigio/duo ſibi mox alia
deuinxerunt, et iam Danicum attigere littus quum explorato loco haud longe
ſeptem ſubiſſe nauigia diſcunt. Tum Ericus duos Danicæ facundos linguæ eo ſi-
ne veſte proficiſci iubet: qui rem certius ſpeculaturi nuditatis ſuæ tanq̄ per Eri-
cum factæ Oddoni querimoniam afferentes/cautius explorata referrent. Illi apud
Oddonem familiarius habiti, omne ducis ꝓpoſitum verſutis auribus venati ſunt.
Statuerat enim diluculo hoſtem improuidum aggredi: quo citius nocturnis impli
catum tegminibus obtruncaret/affirmans eo lucis tempore corporibus humanis

plus ſtuporis atqꝫ grauedinis ineſſe ſolere. Præcepit quoqꝫ naues ſaxis ad iaciẽdum
habilibus onerari/futurã exitii ſui cauſam accelerans. Exploratores cõcubia nocte
delapſi nuntiant Oddonem exquiſitis ad iactum lapillis tota repleſſe nauigia/cæte
ra quæ acceperant intimantes. Ericus re admodum cognita, quũ claſſis ſuæ pauci-
tatem attenderet, aquas in hoſtium perniciem euocãdas / earumqꝫ ſibi conciliandũ
putauit auxilium. Itaqꝫ ſcapha exceptus ac tacita remorum niſu propius hoſtium
carinis aduectus, vicinas aquæ tabulas ſenſim intorto terebro cauat: ac mox remi-
gio vix auras pulſante, reditui cõſulit. Adeo autem circunſpecte ſe geſſit: vt excubi
torum nemo aditum eius/abſceſſumue deprehenderet. Quo enauigante/paulatim
Oddonis rates excepta rimatim vnda depreſſit. Eædem aqua latius introrſum ſta
gnãte recondi gurgite videbantur: nec parum deſcenſui addidit internum lapidũ
põdus: et iam trãſtra fluctibus diluebãt/foroſqꝫ exæquabat mare. Quũ Oddo naui
gia ꝓpemodũ vndis æquata cõſpiciens/ receptũ immodice fretum vrceis egeri iu-
bet. Itaqꝫ nauticis occiduas nauigii partes ab aquarum influxu defendere perſeue-
rantibus cõminus hoſtis apparuit. Igitur arma capeſſẽtibus acrior imminebat gur
ges. Parãtibus prælium enandi opus incidit: Erico bellum vndæ/non arma geſſere
Pugnabat pro eo mare: cui ipſe nocendi vires/aditumqꝫ præbuerat. Itaqꝫ Ericus flu
ctu fœlicius q̃ ferro vſus, efficaci aquarum opera pugnam abſens gerere videbatur
a pelago præſidium mutuatus. Victoria arti cõtributa eſt. Neqꝫ enim offuſum vn
dis nauigium pugnæ patiens eſſe poterat. Taliter Oddone cum ſociis inter-
empto/captiſqꝫ qui in ſtatione erant, neminem cladis nuntium euaſiſſe compertum
eſt. Ericus peracta iam ſtrage, maturato receſſu, Leſſø inſulam ſubit. Vbi non reper
to quo famem lenire poſſet, duobus prædam nauigiis domum dirigit /commeatus
in annũ alterum relaturis. Ipſe vno duntaxat adeundi regis copiam petit. Acceſſa
itaqꝫ Syelandia diſcurrentes ꝑ littora nautici pecus ſternere aggreſſi ſunt. Aut eñ
leuanda eſuries/aut fame periclitandũ erat. Armento cæſo, nudata in nauim cada-
uera detractis coniecere tergoribus. Quod quũ poſſeſſores pecoris comperiſſent,
claſſe prædones inſequi properarunt. Cunqꝫ ſe Ericus ab armenti dominis impeti
cognouiſſet, cæſarum boum corpora ſignatis funibus alligata fluctibus occultanda
prouidit. Deinde ſiquid apud ſe quæſiti cadaueris eſſet/ ſuperuenientibus Syelan-
dicis perluſtrandi licentiam tribuit/affirmans occultandis rebus anguſtos nauiũ
angulos eſſe. Illi cadauere nuſq̃ reperto, ſuſpicione in alios relata, reos prædæ in-
nocuos arbitrati ſunt. Dum nulla rapinæ veſtigia patuiſſent/ alios ſibi nocuiſſe pu
tantes ſontibus ignouerunt. Quibus enauigantibus Ericus elatum vndis cadauer
excepit. Interea Frotho Oddonem cum ſuis occubuiſſe cognoſcit. Quippe ignora-
to facinoris auctore famoſus cladem rumor exceperat. Erant tamen qui ſe terna
vela littoribus appellentia: eademqꝫ rurſum in boream abeuntia conſpexiſſe narra
rent. Tum Ericus portum a quo Frotho non longe diuerſabatur acceſſit: ſtatimqꝫ
vt e naui veſtigium extulit, inopinato caſu correptus ruibũdo terram corpore pe-
tiuit. Ille ſibi in lapſu fauſtum ominatus euentum tenui principio meliores augura
batur exitus affuturos. Cuius quum Grep compertum habuiſſet aduentum, feſti-
nus ad mare contendit/quem cæteris diſertiorem acceperat exquiſitorum verbo-
rum acumine tentaturus. Quippe non tam præſtantis, q̃ procacis facundiæ perui
caci cunctos ſermone vincebat. Igitur a conuitio litigium orſus, talibus Ericum di
ctis aggreditur.

Stratagema audax.

Erici victoria.

Aſtꝰ nouꝰ Erici.

Grep.

Stulte quis es?quid inane petis?dic vnde iter aut quo?
  Quæ via?quod ſtudium?quis pater ?vnde genus?
Prçcipuus vigor iis/regumq; domeſticus eſt lar:
  Qui proprias nunq̃ deſeruere domos.
Acceptatur enim paucis:quod peſſimus edit:
  Inuiſi raro facta placere ſolent.

Ericus.

Regno mihi pater eſt habitus facundia linguæ:
  Cui ſolum virtus ſemper amata fuit.
Optaui ſapere tm̃ diſcrimina morum:
  Luſtraui varium per loca nactus iter.
In rebus mens ſtulta modum deprændere neſcit:
  Turpis et affectus immoderata ſui.
Remorum ductus velorum vincitur vſu:
  Aequora ventus agit:triſtior aura ſolum.
Nam freta remigium penetrat:mendacia terras:
  Iſtas ore premi conſtat:at illa manu.

Grep.

Vt gallus cœni ſic litis plenus haberis:
  Sorde grauis putes:nec niſi crimen oles.
Aduerſum ſcurram cauſam producere non eſt:
  Qui vacua vocis mobilitate viget.

Ericus.

Hercule(ni fallor)ad eum qui protulit ipſum
  Editus ignaue ſermo redire ſolet.
Ad prolatorem iuſto conamine diui
  Fuſa parum docte verba referre ſolent.
Quando lupi dubias primum diſcernimus aures,
  Ipſum in vicino credimus eſſe lupum.
Nulla fides fidei vacuo præſtanda putatur:
  Quem rumor ſontem proditionis agit.

Grep.

Dictorum temere pœnas puer improbe ſolues,
  Bubo viæ vacuus:noctua luce carens.
Quæ nunc ructaris demens,emiſſa dolebis.
  Interituq; tui dicta profana lues.
Exanimis coruos exangui corpore paſces:
  Eſca feris/auidæ præda futurus aui.

Ericus.

Augurium timidi:prauiq; aſſueta voluntas
  Nunq̃ ſe digno continuere loco.
Qui dominum fallit:qui fœdas concipit artes,
  Tam ſibi q̃ ſociis inſidioſus erit.
Aede lupum quicunq; fouet:nutrire putatur

Prædonem proprio perniciemq; lari.

Grep.

Non ego reginam ſicut tu rere fefelli:
Sed teneræ tutor conditionis eram.
Hæc mihi res auxit: huius mihi gratia primum
Munera/robur/opes/conſiliumq; tulit.

Ericus.

En te cura premit culpæ rea: tutior huic eſt
Libertas/cui mens intemerata manet.
Decipitur quiſquis ſeruum ſibi poſcit amicum.
Sæpe ſolet domino verna nocere ſuo.

Ad hæc Grep reſpōſionis aptitudine deſtitutus, admiſſis equū calcaribus excipit. At vbi domū ꝑuenit, tumultuoſo clamoris impetu regiā cōplet: verbiſq; ſe victum vociferās, oēm in arma militē cōcitabat/tanꝗ manu infauſtū vocis certamē vlturꝰ. Iurabat em̄ ſe aduenā aciē aqlarū vnguibus ſubſtraturū. Cōtra rex docet deliberationē furori dandā: improuida plærūq; nocere cōſilia: nihil caute ſimul ac celeriter geri poſſe: plurimū præcipites obeſſe niſus. ad vltimū multitudine paucos inceſſere nō decere. Cęterū ſolertē eſſe, q furēti animo frenos iniciat: ſæuientēq; ad tp̄s impetū interpellet. Taliter rex præcipitē iuuenis irā cōſilio cedere coegit: nec tn̄ concitati animi rabiē adeo penitus ad modeſtiā euocauit: quin altercationū athleta parū ꝓſpera diſceptatione cōfuſus, negata armorū vindicta, ſaltē vltionis loco veneficia ſibi patere depoſceret. Quo impetrato cū exq̄ſita magorū turba littus repetere parat. Primū itaq; immolatis diis, equi abſciſum caput conto excipiēs, ſubiectis ſtipitibus diſtētos fauciū rictus apuit/ſperās ſe primos Erici conatus atrocis ſpectaculi formidine fruſtraturū. Arbitrabat̄ em̄ ineptas barbaroꝝ mētes oblatæ ceruicꝭ terriculamēto ceſſuras. Et iā Ericus obuiū illis iter agebat. Qui ꝓſpecto eminꝰ capite obſcœnitatis apparatū intelligēs, ſilere ſocios, cautiuſq; ſe gerere iubet: nec quenꝗ temere p̄cipitare ſermonē: ne incauto effamine vllū maleficiis inſtruerēt locū/adiiciēs ſi ſermone opus incideret, verbū ſe ꝓ oibꝰ habiturū. Iāq; medius illos amnis ſecreuerat, quū magi vt Ericū pōtis aditu deturbarēt: cōtū quo equi caput refixerāt fluuio citimū locāt. Ille nihilominꝰ intrepide pōtē aggreſſꝰ, In latorē, inqt, geſtaminis ſui fortūa recidat: nos melior cōſequat̄ euētꝰ: male maleficis cedat. īfauſtę molis gerulū onus obruat. nobis potiora tribuāt omina ſoſpitatē. Nec ſecus ꝗ optabatur euenit. Cōtinuo nāq; excuſſa ceruice ruens ferentē ſtipes oppreſſit. Ita om̄is ille maleficiorū paratus ad vnius execrationis imperiū ſpe ſua vacuus, expirauit. Deinde ꝓcedentē pauliſꝑ Ericū ſubit deſtināda regi eſſe ab aduenis dona. Igitur reptū forte glaciale fruſtū veſte diligenter obuoluens muneris loco regi deferendū curauit. At vbi ad regiā ꝑuentū eſt, prior introitū petens/fratrē pone cōſequi iubet: et iam vernæ regis vt ludibrio venientē exciperēt, lubricā limini ſubſtrauere pellem: quā ingrediēte Erico celeri funis tractu corripiētes, lapſum inſiſtenti feciſſent: ni Rollerus pone ſubiens pectore nutabundū excipet fratrē. Ericus itaq; ſemifuſus, nudum habere tergū fraternitatis inopē referebat. Cunq; Gunuara talia regi ꝑmittēda negaret, ille ſtoliditatis legatū dānabat, apud quē inſidiarū cautela nō eſſet. Itaq; ludibrii excuſationē ludificari incuriā fecit. Ardebat intra ædē ignis vultui tp̄is haud indebitus. Quippe iā mediū hyemis fluxerat: hinc diſtinctis cōſeſſibus/hinc rex/in

Cōmentū magicū de capite equino.

Erici cōmētū in dono ſimulato.

de pugiles aſſedere. Qui applicante ſe ipſis Erico, vlulantiū more horriſonas dedere
Canum mores. voces. Rex ſtrepitū inhibere cœpit, docēs nō debere pectoribus humanis ferinos in
eſſe ſonos. Subiūxit Ericus canū hunc eſſe morē: vt vno inchoante/cæteri latratum
Sententia. edant: ꝙ ꝓpriā cuncti moribus originē ꝓdant: ac ſuū qſq; genus fateaẗ. Interrogatꝰ
aūt a Colone: q delatorū regi munerū cuſtos erat, an vlla ſecum dona vexiſſet: gla-
ciem, quā ſinu occultauerat, ꝓmit. Quā quū illi trans foculū porrexiſſet, tanq̄ ma-
nu recipiētis elapſam flāmis de induſtria tradidit. Cūctis qui aderant cōſpicuū ni-
tore fruſtū cernentibus, viſum eſt igni liq̄dum incidiſſe metallū. Quod quū Ericus
receptoris incuria excuſſum eſſe cōtenderet, quid ſupplicii muneris amiſſori debea
tur inq̄rit. Rex reginæ ſententiā cōſulit. Quæ ſuadere cœpit ne ipſe legis a ſe latæ
ſtatutū ſolueret: qua tranſmiſſorū ſibi munerum perditores morte mulctandos ca-
niſſet. Cæteri quoq; decretā lege pœnam remittendam eſſe negabāt. Itaq; rex ſup-
plicii neceſſitatem admittere monitus, Colonem laqueo conſumi permiſit. Deinde
Aenigmaticus ſermo. Frotho Ericū alloqui ſic orſus eſt. Tu qui verborum faſtu ac phaleratæ vocis oſten
tatione laſciuis: vnde huc te aut cur aduētaſſe cōmemoras? Ad hæc Ericus. A Ren
neſeo ꝑdii/ſedēq; apud lapidē cepi. Cōtra Frotho. Quo deinde cōceſſeris rogo? Cui
Ericus. Diuerti a lapide trabe vectus: identidēq; apud lapidē locū cepi. Ad hæc Fro
tho. Quorſum inde curſum direxeris? aut vbi te veſper excepit quæſo? Tū Ericus.
Profectus a petra ad ſaxū pueni: itēq; apud lapidem cubui. Cui Frotbo. Creber illic
cautiū numerus erat? Ad hæc Ericus. Crebrior harena patēter cōſpiciẗ. Cōtra Fro
tho. Quid tibi negotii fuerit: aut quorſum illinc declinaueris refer? Tū Ericus. Pro
fectus a petra delphinū curſitāte nauigio repperi. Cui Frotho. Iā noua ꝓmpſiſti q̄q̄
vtrūq; hoꝝ in mari freq̄ꝰ ſit: ſed velim qs te deiñ trames abduxerit noſſe. Ad hęc
Ericus. A delphino delphinū petiui. Cōtra Frotho. Freq̄ꝰ illic delphinoꝝ ē agmē
Tū Ericus. Frequētius vndis innatat. Cui Frotho. Libet ſcire quo te a delphinis ꝓ-
ficiſcentē viæ captauerit labor? Ad hæc Ericus. Arboreū mox trūcū offendi. Cōtra
Frotho. Quorſum poſt hæc iter emetiri cœpiſti? Tū Ericus. A trunco ad ſtipitē cō
ceſſi. Cui Frotho. Freq̄ꝰ illic arboribus locus exiſtit: quū hoſpitū tuoꝝ ſedes tam
crebro trūcoꝝ nomine cōplectatis. Ad hęc Ericus. Frequētior nemoribus ineſt. Cō
tra Frotho. Quo deinde veſtigiū ꝑtuleris ede. Tum Ericus. Identidem ad trunca
ſyluarum robora penetraui. Me autē illic acquieſcente, exatiati humanis cadaueri-
bus lupi ſuprema telorum acumina collambebant. Ibi cuſpis a robore regis excuſſa
eſt Fridleui nepos. Cui Frotho. Hæreo altercationis anceps, quum intellectū meū
obſcura admodū ambage fefelleris. Ad hæc Ericus. Præmiū a te peracti certaminis
merui: cui ſub inuolucro quædā haud ſatis intellecta deprōpſi. Cædē eīn Oddonis
Interpretatio. mea geſtam manu ſupiori cuſtodis appellatione ſignaui. Cui quū regina quoq; elo-
quētiæ palmā ac victricis facundiæ præmiū adiudicaſſet, cōtinuo rex armillā bra-
chio ſuo detractā decretę mercedis loco tradidit: atq; ſubiunxit. velim ex temet ha
bitā tibi cū Greppo diſceptationē cognoſcere: qua illum palam ſe victū ꝑteſtari nō
puduit. Tunc Ericus. Rubor illum exprobrati adulterii ꝑculit: cui quū defenſionē
afferre nō poſſet, cum tua ſe faſſus eſt vxore mœchatū. Et rex ad Hannundam con
uerſus, qua mente criminationem exciperet percontatur. Quæ non ſolum voce
crimen confeſſa: ſed etiam vultu teſtem reatus ruborem exerens, euidens culpæ in
dicium præbuit. Rex non verba modo: verum etiam oris ſigna conſpiciens: ſed qua
lege in ream animaduerteret hæſitans, debitam crimini pœnā reginæ cōtulit arbi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

trio decernēdū. Quæ quū creditū ſibi iudiciū reatui ſuo affine cognoſceret, ideoq;
æſtimationem criminis aliquādiu ſententiæ dubiæ volutaret, diſſiliens Greppus:
vt Ericum telo traiiceret, procurrit/criminantis cæde ſuā redimere cupiens. Quē
Rollerus diſtricto enſe occupans, molitionis ſuæ prædamnauit exemplo. Aitq; Eri
cus: optima eſt affinium opera opis indigo. Et Rollerus. Inter aſperos caſus officio
ſe adſciſcendi ſunt boni. Tum Frotho. Credo euenturū vobis, quod vulgo dici aſſo
let: Ferienti interdum breue percuſſionis gaudium fore: nec diu manum ictu ex- Nota.
hilarari ſolere. Et Ericus. Non eſt arguendus, cuius operi excuſamentum iuſtitia
tribuit. Tantum enim inter meam atq; Greppi operam diſtat, quantum inter de-
fendentis ſe, atq; alium impetentis intereſt actionem. Deinde fratres Greppi freme
bundi diſſilire cœperunt/iurātes ſe, aut in totam Erici claſſem vltores/aut pugnā
ei/deniſq; cū ipo pugilibus illaturos. Quibus Ericus. Aegris iter arte ꝓuidēdū eſt.
Hebetē tenenti aciē, mollia ac tenera luſtrare cōuenit. Retuſum habēti cultrū, ar-
tuatim ſectionis ꝑquirenda eſt via. Qm̄ ergo laboranti optima eſt mali mora: nec
qcq̄ in aduerſis neceſſitatis dilatione fœlicius, triduum apparatui peto: dummodo
aſſequi poſſim a rege recens mactatæ pecudis tergus. Cui Frotho. Coriū meretur, Nota.
q corio cōcidit/aperte ſuperiorē petitori exprobrans caſum. At ille exhibita pelle,
crepidas creat: quas abietino gūmi interfuſis mixtim harenis obliniēs: quo firmius
veſtigia poneret, ſuis ſuorūq; pedibus adaptauit. Cōſiderato tādē quē certamini lo
cū legeret, terreſtris pugnæ et totius militaris opæ rudē ſe referēs cāpū gelati ma-
ris expoſcit. In hūc vtriſq; cōſenſum eſt. Rex apparatibus inducias tribuēs, weſtma
ri filios ſecedere iubet/incōgruum aſſerens/etiā male meritū hoſpitio aduenā pelli.
Deinde ad inueſtigandū ſupplicii modū: cuius exigendi arbitrium reginæ manda-
uerat, redit. Quæ quū omiſſa cenſura veniā lapſui precaretur, adiecit Ericus: Mu-
liebriter erratis ſæpius ignoſcendum eſſe: nec pœnam infligendum eſſe, niſi corre-
ctio culpā nequiuiſſet auertere. Ignouitq; Hānundæ rex. Appetēte crepuſculo apđ
Gøtarū, inqt Ericus, epulaturi in conuiuio militis non ſolum cœnacula procuran
tur: ſed etiam per aſcriptos conſeſſus certi diſtinguuntur accubitus. Rex loca, qui
bus athletæ ſui inſederāt, occupāda cōcedit. Deinde verna epulū affert. At Ericus
comitatis regiæ nō ignarus: qua prādiorū vti reliquiis vetabatur, fruſtū cuius par
ticulam delibaſſet, abiecit: integras eſcas/lacera ciborū fragmēta nominās. Ita rare
ſcentibus epulis, miniſtri alias inopiæ atq; verecundiæ ſuggerūt/ ꝑuulæ cœnæ im-
pendētes, qđ grandi cōuiuio ſufficere potuiſſet. Ait ergo rex. Aſſolet ne Gøtari mi
les tactā ſemel dapē tanq̄ amolita ciborū cruſta diſperdere? primaq; fercula vltimo
rum ritu fragminum aſpernari? Ad hæc Ericus. Nihil ſibi de Gøtari moribus in-
cōdita vendicauit affectio: nihil aſſuetudo incōpoſita poſſidet. At Frotho. Ergo do
mini tui moribus diſcors nō oēm argueris prudentiā attendiſſe. Qui em̄ maiorum
exēplis obuiat, trāſfugā ac defectorē ſe ꝓbat. Tū Ericus. Sapiens a ſapientiori erudi Nota.
ri debet: diſcendo em̄ doctrina ꝓficit: dogmate diſciplina ꝓuehitur. Cōtra Frotho
Quid mihi exemplaris documenti hæc tuæ ſuperfluitatis imitatio dabit? Ad hæc
Ericus. Tutius regem fides paruula, q̄ ingens vallat perfidia. Cui Frotho. Ergo tu
nos accuratiore cæteris obſequio complecteris? Tum Ericus. Nemo non natum ſta
bulo/aut ingenitū præſepio applicat. Necdum omniū experientiā accepiſti. Præter
ea apud Gøtarū potionis vſus epulo permixtus eſſe ſolet: liquor cibo cōiūctim ſuꝑ
additus comeſſabūdos iuuat. Cōtra Frotho. Impudētiorē potus aut epuli petitorē

non repperi. Ad hæc Ericus. Pauci tacentis egeſtatem æſtimant: aut ſilentis neceſſi
Cautũ erotema.
tudinem metiuntur. Tum ſoror regis ingenti patera potionem proferre iuſſa: cu-
ius Ericus dexteram cum oblato ſimul cratere corripiens, An hoc, inquit, regum
optime munus tua mihi delegauit humanitas? Num mihi quod teneo irreuocabi-
lis doni loco ceſſurũ eſſe confirmas? Rex pateram tm̃ poſtulari ratus, ꝓnuntiat do
num. At Ericus virginem ſibi veluti cum patera datam applicat. Quo viſo rex. Fa
tuum, inqt, opera prodit. Apud nos intacta virginum libertas haberi ſolet. Tunc
Ericus puellæ manum perinde ac poculi nomine traditam, ferro deſecturum ſe ſi-
mulans: et ſi, inquit, plura q̃ dederis ceperim/ aut ſi totum temere teneo, ſaltem par
te potiri liceat. Rex promiſſi errore recognito, puellam tradidit/ nolens incuriæ vi
tium leuitate reſcindere: quo grauior pollicẽtis videretur auctoritas: q̃q̃ inania pa
cta reuocare/ maturitati potius, q̃ inconſtantiæ deputetur. Deinde illum ad naues
accepta reuertendi ſponſione, dimittit: tempore quod pugnæ debebatur inſtante.
Ericus cum ſuis cruſtatum glacie æquor aggreſſus, lubricum/ inſtabilemq; gradu
hoſtem ſolearum nixus firmitate, proſtrauit. Statuerat em̃ Frotho, nequis inclina
tis/ aut laborantibus auxilio foret. Deĩde victor repetit regem. Igitur Gøtuara cõ-
ſumptę infœliciter ſobolis exitio mœſta/ ſimulq; eã vlciſci auida, ꝓnutiat aduerſus
Ericũ altercãdi collibitũ ſibi fore certamẽ: ita vt ipſa torquẽ magni põderis/ ille vitã
in pignore poneret: aut aurum vincẽdo/ aut letũ ſuccũbendo laturus. Cõprobante
certamen Erico, penes Gunuarã pignus deponitur. Igitur Gøtuara prior ſic orſa,

Quando tuam limas admiſſa cote bipennem
 Nonne terit tremulas mentula quaſſa nates?

Ericus ſic contra.

Vt cuiuis natura pilos in corpore ſeuit:
 Omnis nempe ſuo barba ferenda loco eſt.
Remigiis homines artus agitare neceſſe eſt:
 Motus quippe ſuos nam labor omnis habet.
Cum natis excipitur nate, vel quum ſubdita penem
 Vulua capit: quid ad hæc addere maius erit?

Ad hæc illa tanq̃ elocutionis inops cui necem deſtinauerat, aurum tradere coacta
eſt: filiorum interfectori pœnæ loco eximium erogans munus. Cumulata ſiqdẽ in-
fœlicitas eſt/ non vindicata malignitas. Primum em̃ orbitati adacta: ac deinde ver-
borũ violentia confutata: cum opibus ſimul eloquentiæ pretium perdidit. Beauit
liberorum ſublatorem/ auctorem orbitatis ſuæ præmio munerata. Nihil pro re-
penſanda filiorum clade, præter inſcitiæ probrum/ ac rerum inopiam referens.
Quo viſo, Vveſtmarus verbis ſuperiorem, viribus inceſſere ſtatuit/ vincentis præ
mium in victi nece conſtituens: vt vtriuſq; ſalus in pignore poſita videretur. Nec
Ericus conditione vti abnuit: ne lingua, q̃ manu promptior exiſtimari poſſet. Erat
Luctæ noua ſpecies.
autẽ tale certaminis genus. Circulus vimine vel fune contextus magno pedũ ma-
nuumq; conatu decertaturis raptim diſtrahẽdus exhiberi ſolebat/ fortiori tribuẽs
palmam: quem colluctantium ſiquis alteri detraxiſſet, victoria donabatur. In quem
modum agoniſans Ericus/ correptã acrius reſtem manibus concertantis excuſſit.
Quod Frotho videns, Arduũ, inqt, reor cõtra fortẽ fune cõtendere. Et Ericus. Ar
duũ vtiq;: cũ corpi ſtruma inſidet/ aut tergũ occupat gibb⁹. Statiq; ꝓpulſo pede ſe-
nẽ colli ſenilis ac dorſi fractione cõtriuit. Ita weſtmarus inefficax vltionis molitor

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

dum vindicẽ agere ſtuduit, in vlciſcendorũ ſortẽ incidit: quorũ vlciſci cupierat cæ-
dem imagine ꝓſligatus. At Frothone Ericũ iactu ſicæ traiicere meditante, conſcia
fraternæ mẽtis Gunuara ſponſum ꝑiculi præmonitura / Neminẽ, inquit, ſapientem
fore, q̄ ſui prouiſor nõ ſit. Quo dicto Ericus propulſandæ fraudis ammonitus, ſug-
geſtam ſibi cautelam argutus excepit. Continuo nanqꝫ exiliens, triumphalem ait fo-
re gloriam ſapientis dolum ſuimet vltorem exiſtere: modeſto vocationis genere in-
ſidiantis ingenium lacerans. Quem quũ rex repentino cultri iactu declinantẽ occu-
pare non poſſet, aduerſo parieti errabundũ incidit ferrum. Tunc ſic Ericus. Porri- Erici facetũ dictum.
genda ſunt amicis munera / nõ iactanda: ꝓbabile feciſſes donũ, ſi comitem ferro va-
ginam dediſſes. Quam rex cõtinuo cingulo detractam petenti tradidit / moderatio-
ne hoſtis odium deponere coactus. Ita alienæ ſimulationis induſtria delinitus, emiſ-
ſum maligne telum / benigne poſſidendum conceſſit. Sic Ericus exceptam diſſimu-
lanter iniuriam ad beneficium tranſtulit / deſtinatum cladi ſuæ ferrum eximii mu-
neris loco complexus. Quod enim Frotho nocendi ſtudio geſſerat, hic liberalitatis
nomine colorabat. Deinde corporum curæ indultum eſt. Noctu Gunuara tacite
excitato eo, fuga opus eſſe proponit, perq̃ vtile referens / rebus integris incolumi re- Stratage-ma Erici.
dire curru. Qua comite littus ingreſſus, claſſem regiam illic forte ſubductam, diſ-
ſiſſa laterum parte, nauigationi inhabilem reddidit: inſertiſqꝫ rurſum aſſerculis
ſarſit: quo minus ab intuentibus læſio noſceretur. Deinde nauigium: quo ſe / comi-
teſqꝫ receperat, haud procul littore depelli curat. Quem rex laceratis inſequi na-
uibus parans, mox fluctu foros æquante, q̃q̃ armis admodum onuſtus exiſteret,
enare inter alios cœpit / propriæ ſalutis ſeruandæ, q̃ alienæ laceſſendæ cupidior ef-
fectus. Præcipitatis in altum proris, ſedibus ſuis remiges ſtagnãs introrſum æſtus
excuſſit. Quo Rollerus Ericuſqꝫ conſpecto, cum contemptu periculi incunctanter Frothonis caſus.
ſe profundo dedere / natabundiqꝫ fluctuantem excepere Regem. Iamqꝫ eum ſuper-
fuſa ter vnda ſubruerat quum Ericus cęſarie compræhenſum pelago leuat. Cæte-
ra naufragorum turba / aut aquis obruta / aut ægre littori reſtituta eſt. Rex humi-
do nudatus cultu / ſicca circumactus veſte contegitur. multus illi ab ore liquor cre-
bra pectoris ructatione manabat: vox quoqꝫ eum continuis laſſata ſingultibus de-
ficere videbatur. Tandem redditus calor frigore hebetatos artus ſpiritu vege-
tiore firmabat. Reſidere ſiquidem / nec aſſurgere poterat. Haud iuſte virium com-
pos. Paulatim priſtini roboris potentia ſubiit. Interrogatus tandem, an vitam / pa-
cemqꝫ depoſceret, admota oculis manu, deiectam luminum aciem attollere nite-
batur. At vbi ſenſim corpori virtus reddita eſt: et voci fiducia maior inceſſit:
Per hanc (inquit) lucem, quam inuitus excipio: per cælum, quod parum libenter Oratio Frothonis.
haurio / ſuſpicioqꝫ / obſecro vos / obteſtorqꝫ: ne mihi vlteriorem eius vſum præſta-
re animum inducatis. Fruſtra volentem perire ſeruaſtis. Aquis mihi interire ne-
gatum eſt, ferri ſaltem officio moriar. A nemine victus, tuo primum Erice inge-
nio ceſſi. Hoc infœlicior: ꝙ qui illuſtribus viris inuictus extiti, plębeio de me vi-
ctoriam præbui. Ingens hoc regii pudoris irritamentum eſt. Sufficit hæc ſola du-
ci ad moriendum cauſa: cui nihil gloria magis placere conuenit. Qua ſi careat,
cæterorum inopem putes. Nihil enim in Rege celebrius fama. Credita mihi
erat rationis / atqꝫ eloquentiæ ſumma: Sed quorum vtroqꝫ pollere videbar, vtro- Nota.
qꝫ deſtitutus ſum. Eo calamitoſior: ꝙ regum victor, ab agreſti victus videor. Quid
vita donas, quem gloria ſpoliaſti? Sororem / regnum / gazam / ſupellectilem / et quod

iis maius eſt/claritudinem ꝑdidi: tot infœlix caſibus,quot tu fortunatus agnoſce-
ris.Quid tanto ſuperſtes dedecori reſeruabor? Quæ mihi libertas tam fœlix erit:
vt captiuitatis ignominiã demat? Quid mihi ſequentia cõferent tempora:quæ ni-
hil niſi præteritorũ miſeriam redolentia/longã animo pœnitẽtiã generabũt?Quid
Nota.
vitæ productio proderit/ſolam triſtitiæ memoriam relatura?Nihil calamitoſis io-
cundius morte.Fœlix eſt obitus,qui ſuccedit optatus. Hic non temporum dulcedi
nem tollit:ſed rerum faſtidium conſumit. In proſperis ſalus: in aduerſis melius fa-
tum petitur. Nulla me meliorum ſpes ad viuendi cupiditatem adducit. Quis ad
ſolidum laceratam fortunæ meæ ſortem reſarciet caſus?Et iam horum niſi pericli-
tantẽ excepiſſetis,immemor eſſem.Reddideris regnũ:ſororẽ reduxeris:inſtauraue
ris gazam,claritatem reparare nõ poteris.Nihil quod reſartũ eſt/integri ſplendo-
rem habebit.Captiuũ fuiſſe Frothonẽ longæua recenſebit fama. Cæterũ ſi inflictas
vobis ex me calumnias muneratis,vr̃is occidere manibus merui.Si damna recolitis
beneficii pœnitebit.Pudebit ſubuẽtũ fuiſſe hoſti,ſi atrocitatis eius in vos magnitu
do taxet.Quid reo ꝑcitis?q̄d manũ a pſecutoris vr̃i iugulo cohibetis? Par ẽ: vt ĩ me
ſors quã vobis parauerã/recidat.Fateor ſi mihi ĩ vos ea:quã in me geritis poteſtas
incideret,nihil a me pietati deferendũ eſſe.Q; ſi vobis facto innocens ſum,volunta
te ſaltem reus teneor.Redundet in me quæſo nocẽs animi culpa:qui interdũ operis
loco cenſeri ſolet.Si fato ferrum negatis,ꝓpria mihi manu cladem conciſcendã cu-
Reſponſio Erici argu-ta.
rabo.Cõtra ſic Ericꝰ.Dii a te quæſo auertãt ſtolidã mẽtẽ:auertãt inquã:ne clariſſi-
mæ vitæ finẽ flagitio quæras. Sane q̄dem ab ipſis ꝓhibitũ eſt: benignũ in alios,in ſe
parricidã fore.Tentatus es a fortuna/quo mẽtis habitu aduerſa exciperes/explorã-
te.Probamentũ tibi dedere fata/non caſum. Nihil tibi mœroris inflictũ eſt:q̄d ſors
melior abolere nõ poſſit.Cautela etẽĩ præbita eſt/nõ mutata fœlicitas.Nẽo mode
ſte ſe in ꝓſperis agit,q̄ aduerſa tolerare nõ didicit.Præterea om̃is bonorũ vſus poſt
agnita gratius mala ꝑcipitur.Iocundior eſt voluptas,quæ rerũ amaritudini ſucce-
dit.Salutem tuam auerſaberis:ſi ſuperfuſo ſemel æquore maduiſti? Q; ſi aquis fran
geris:quãdo ferrũ æquanimiter tolerabis?Enaſſe armatũ q̄s nõ gl'iæ magis tribuat
q̃ rubori?Quot ſe fœlices reputarẽt:ſi tua ſorte infœlices eſſent?Sũma te rerũ ma-
net:floret animus:pubeſcit ætas:plura ſpe cõplecti poteris,q̃ geſſeris rebus. Nũq̃
hoc tibi leuitatis ineſſe vellem:vt nõ mõ fugere aſpa:ſed etiã ob eoꝝ impatiẽtiã vi-
Nota.
tã abiicere cupias.Quouis effœminatior eſt,q̄ aduerſorũ metu viuẽdi fiduciã ꝑdit
Replicatio color rhetoricus.
Nemo ſapientũ morte res aduerſas redimere ſolet. Stulta eſt in aliũ indignatio:te-
meraria in ſe.Ignauus eſt furor:qui ſuum condemnat auctorẽ. Q; ſi vltro ob iniu-
riã/aut leuẽ animi cõmotionẽ fatũ appetis,quẽ tui vindicẽ derelinquis? Quis tam
amens:vt dubiũ fortunæ habitũ ꝓprio vlciſci interitu velit?Quis adeo fœlix vixit
quin triſtior illum quandoq; fortuna pulſaret? Inconcuſſa duxiſti tempora: conti-
nua fœlicitate vſus: et nunc ad modicam triſtitiæ ſalebram: vt dolori parcas, vi-
tam deſerere paras? Quo modo leuiorum impatiens,grauiora deinde ſupcilia fer-
re poteris?Inſipidus eſt,q̄ nunq̃ mœroris poculũ deguſtauit.Nemo dura nõ paſſus
tẽperãter facilibus vtit̃. Qui fortitudinis columẽ eſſe debueras,eneruis animi ſpe-
cimẽ exhibebis? Fortiſſimo parente editus,vltimæ imbecillitatis ſpectaculum da-
bis?Sic a maioribus diſcrepabis,vt fœminis mollior fias? Necdum adoleſcere cœ-
Nota.
piſti,et iam te vitæ ſatietas cepit? Quis hanc prior imaginem præbuit? Clariſſi-
mi aui nepos inuicto patre editus,leuem contrariorum auram perpeti nõ valebit?

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Indoles tua auitæ virtutis habitũ repræſentat. A nemine victus es: tua tibi ſolum
incuria nocuit. Periculo ꝑ nos erutus es/nõ ſubactus. Amicitiã iniuriæ deputabis:
odium ꝓ gratia relaturus? obſequio placari debueras/nõ moueri. Nunq̃ te dii eo fu
roris excedere velint: vt ſeruatorẽ inſidiatoris loco notare ſuſtineas. An eo tibi rei
erimꝰ, quo benefici ſumus/indignationẽ officiis cõtracturi? Reputabis hoſtẽ, cui ſa
lutis tuæ p̃miũ debes? Neqꝫ em̃ te liberũ captiuauimus, ſed ope præuenimus laborã
tẽ. Et ecce gazã/opes/ſupellectilem reddo. Soror tua ſi mihi temere deſpõſata credi
tur, cui decreueris nubat: em̃uero intacta illi pudicitia manet. Cęterũ militare tibi,
ſi acceptaueris volo. Caue ne ab re ira animũ obſtines. Nulla te rerũ iactura cõcuſ=
ſit. Nihil libertati tuæ detractũ eſt. Obſequentẽ me tibi/nõ impantẽ agnoſces. Qua
lemcũqꝫ de capite meo ſn̄iam decreueris cõprobo. Idẽ te hic, quod in regia poſſe cõ
fide. Eandẽ hic, quã in aula, imperitandi potentiam tenes. Hoc de nobis in loco qc=
quid apud regiã placuiſſet/inſtitue. Proni ad parendũ ſumus. Hactenus Ericus. At
regem hæc tã in ſe, q̃ in hoſtẽ manſuefecit oratio. Deinde cõpoſitis/pacatiſqꝫ oĩbus
reditur in littus. Rex Ericũ ac nauticos vehiculis excipi iubet. At vbi in regiam eſt
ventum, concionẽ aduocari facit: in quã accerſito Erico ſub ſponſaliũ fide ſororem
ac centurionatum dedit. Adiecit deinde faſtidio ſibi fore reginã/filiã placuiſſe Gø=
tari. Ideoqꝫ nouũ illi legationis opus deberi: optime ab ip̃o negotiũ expleri poſſe: cu
ius nihil arduũ conatui videreť fore. Præterea ſe Gøtuaram ob celati criminis con
ſciam ſilicibꝰ obruturũ. Hanundam vero redditurã patri: ne in Dania cõuerſantẽ
capitis ſui inſidiatricẽ haberet. Ericus cõſilium ꝓbat/ſuam impatis operã pollicẽs:
excepto ꝙ reginam repudio actã Rollero melius maritandã aſtrueret: a quo nulla
maieſtati ſuſpicio foret. Quam ſententiam Frotho perinde ac diuinitus datum do
cumentum venerabundus excepit. Regina quoqꝫ ne violentia aſtringi videretur,
muliebriter obtemperauit/affirmans a natura dolendi neceſſitatẽ non eſſe: oẽmqꝫ
animi ægritudinẽ ab opinione ꝓficiſci ſolere. Cæterũ plangẽdã nõ eſſe pœnã, q̃ me
ritis accidiſſet. Ita ergo fratres cõiũctas egere nuptias: altero ſororẽ regis: altero re
pudiatã reginã ducẽte. Deiñ ſũptis ſecũ cõiugibꝰ, nauigationẽ ĩ Noruagiã referũt
Neqꝫ em̃ illas a viroꝝ latere/aut viæ lõginqtas, aut futuri ꝑiculi metꝰ diuellere po
terat/affirmãtes vt plumã hirto, ſic ſe maritis cohæſuras fore. Et iã Cracã demor=
tuo Regnero Brac cuidã nupſiſſe cõpiũt. Deiñ p̃ſnæ gazæ memores, egeſtã humo
pecuniã tollũt. At Gøtarꝰ oẽm Erici fortunã, fama virũ ꝑeunte, didicerat. Vt autẽ
ip̃m aduenisſe cognouit, veritꝰ vltia q̃qꝫ in Noruagiẽſes eximia ſui fidutia molitu=
rũ/vxore priuare/ſuamqꝫ illi filiã ademptæ cõiugis loco copulare ſtudebat. Regina
nãqꝫ nuꝑ demortua nullas magis, q̃ germanę Frothõis nuptias affectabat. Cuiꝰ Eri
cus intẽtione cõꝑta, cõuocatis ſociis refert ſuã necdũ cautibꝰ abſtitiſſe fortunã. Cæ
terũ ſperare ſe faſcẽ labilẽ eſſe q vinculo nõ firmeť: ꝑindeqꝫ oĩe pœnę pondus repẽ
te decidere quod culpæ catena non fixerit. Id eos apud Frothonẽ nuꝑ expertos eſſe
cernentes innocentiã ſuam inter ęgerrimos caſus diis opitulantibus fuiſſe defen=
ſam: eademqꝫ vlterius conſeruata, conſimilem in aduerſis opem ſperare debere. De
inde fugam eos pauliſper fingere oportere, ſi primum a Gøtaro laceſſiti forent/iu=
ſtiorem belli titulum habituros. Manum ſiqdem capitis periculo obiici, omni iure
permiſſum eſſe. Raro aũt quenq̃ cõmiſſam cũ innoxiis pugnã fœliciter exequi poſ=
ſe. Prius ergo hoſtẽ aduerſum ſe ꝓuocandũ eſſe: quo iuſtior eundẽ impetendi cau=
ſa ſuccederet. Nec plura elocutus, domum Bracũ inuiſere pergit. Deĩde ad Gun=

Frotho fa=
ſtidit regi=
nã: et Gøta
ri filiã ꝑtit

Ericus ſoro
rem Regis
Rollerus re
ginã repu=
diatã duxit
Gøtarus
rex Norua
giæ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

uarã cõuerſus experiendæ eius fidei grã ꝑcontatur,an Gøtarũ cordi haberet:indi
gnum docẽs regiæ ſtirpis puellam thoro popularis aſtringi.Quem illa ꝑ deoꝝ nu-
mina impenſius obteſtari aggreſſa,fictim ne an veraciter excogitata haberet. eo ꝑ
Fiducia Gunuaræ.
ſeriũ ſe locutũ dicẽte:ergo,inqt,extremum mihi ruborẽ iniicere paras:quam virgi
nem adamaſti,viduam relicturus.Sæpe rebus contrariũ fama prædicat popularis:
me de te felellit opinio/conſtanti nupſiſſe putabã: et nunc vẽtis leuiorem experior,
quem indubitatæ fidei fuiſſe ſperabã.Hęc fata,abunde lachrymas dedit.Grata Eri
co vxoris indignatio fuit:cui mox amplexum iniiciẽs,ſcire ait volebam,quantũ ti-
bi in me fidei eſſet:mors ſola dirẽptionis noſtræ ius poſſidet.Te tamẽ Gøtarus ra-
ptui deſtinat/amorem latrocinio quęſiturus.Quẽ quũ ꝑegerit,tua geſtũ ſimula vo
luntate:nihilominus nuptias dilatura/quouſq; filiã mihi tui loco tradiderit.Qua
impetrata,vno ego ac Gøtarus die nuptias acturi ſumus. Itaq; diſparata nobis ad
conuiuandum triclinia,ſed mediũ parietem cõmunicantia præbere curato: ne me
forte corã oculis habito,languidiore regẽ cõtẽplatione ꝑſtringas.Hoc eñ ad eludẽ
dũ raptoris ſtudiũ ꝑq̃ efficax cõmẽtũ erit. Deinde Bracũ cũ delecta ꝓmptiſſimorũ
manu haud ꝓcul regia delitere præcepit/ſibi quum res poſceret auxilio futurum.
Poſt hæc adcito Rollero prouocandi regis gratia cum nupta ac ſupellectile,ſimula
to metu,fugã nauigio petiuit. Igiť Gøtari ſibi claſſẽ inſtare cõſpiciẽs,En,ait,arcus
doli inſidiarum ſpiculum iacit:ſtatimq; cõcitatis clamore nautis clauo puppim cõ
uertit.Quẽ Gøtarus propemodũ aduectus,quis rector eſſet nauigii ꝑcontať: Eri-
cum eſſe cognoſcit.Item exclamans,an ipſe ſit q mirifico verborũ habitu cæterorũ
facundiã fruſtrareť,inqrit.Quibus auditis Ericus olim ab ipſo ſe diſerti cognomi
ne donatum eſſe/nec fruſtra appellationis augurium excepiſſe ſubiunxit. Dehinc
ab vtriſq; ꝓximũ in littus cõceſſum eſt:vbi Gøtarus Erici legatione cognita Fro-
thonis ſe refert ſororẽ cupe:legato vero filiam exhibere malle: quo minus eum alii
ſuam ceſſiſſe cõiugem pœniteret.Itaq; nõ incõgruũ fore/ſi legatiõis fructus in ſuũ
recidiſſet latorem.Ericũ igiť ſibi generũ cõplacere: dummodo ꝑ Gunuarã Frotho
nis affinitatẽ impetrare potuiſſet. Ericus regis beniuolentiã exoſculatus,ſentẽtiã
ꝓbat:vltro ſibi offerri aſſerens,quo maius a diis immortalibus exoptare nõ poſſet
Ab ipo tñ Gunuaræ mentẽ arbitriumq; prænoſci debere.Illa adulantẽ ſe regem ſi-
mulato fauore excepit:petentiq; promptũ deferre videbatur aſſenſum/ obſecrãs vt
Erici nuptiis ſuas prçcurri pateretur:qbus primũ admiſſis,aptior regalibus ſuppe
teret loc⁹:ob hoc qdem maxime:ne denuo nuptura nouũ cõnubii pactũ reducta ve
teris memoria faſtidiret.Pręterea nõ expedire firmabat binos paratus vna celebra
tione cõfundi.Rex reſponſis euectus affatim,poſtulata collaudat. Qui quũ ex cre-
bris Erici colloquiis clariſſima ſentẽtiarũ ſchemata:qbus aio delectari ac refici poſ-
ſit/hauſiſſet,nõ cõtentus ei filiã in matrimoniũ dediſſe,Litharfulki quoq; ꝓinciã
tradit, beneficiũ affinitati imꝑtiendũ exiſtimãs.Craca vero,quę Erico ob incãtatio
nũ ſolertiã itineris comes adcita fuerat,aduerſam oculorũ valitudinẽ ſimulans/ita
faciẽ peplo obſtrinxerat:vt ne ſola quidẽ cognoſcẽdi capitis particula promineret.
Rogata quænam eſſet,Gunuaræ ſe ſororem perhibuit/ eadem matre:diuerſo vero
patre ꝓgenitã. At vbi in Gøtari penates peruentũ,tædarũ Aluildæ (id filiæ eius
nomẽ erat)conuiuiũ exhibetur.Diuerſis Ericus ac rex ædibus accumbebant: qua-
rum tecta paries cõis exceperat. eædẽ deintus penſibilibus ꝑ totũ obductæ aulæis
erant. Aſſedit Gøtaro Gunuara: ſed Ericũ altrinſecus Craca cũ Aluilda ſtipabat

Qui inter iocandum ſubducto ſenſim e pariete aſſere: quantū loci humanū corpus
trāſmittere poſſet, aꝑuit: ignariſq; cōuiuis ſpatiū meatui ꝑuiū fecit. Deinde ſpon
ſam an Frothoni an ſibi nubere mallet: curioſius ꝑcontari inter epulas cœpit: ma-
xime cū obſeruato copularū reſpectu regia proles cōſentaneæ nobilitatis amplexui
debeat: ne vnius cōiugū dignitas: alterius indignitate deꝑeat. Qua ſe incōceſſis
a patre nuptiis vſurā negāte: reginā eā fore: cęteraſq; opibus exceſſurā ꝓmittēs: ex
repugnāte obſequētē effecit: nō minus opū ſpe ꝗ gloria captā. Cracā quoq; traditū
eſt exhibitæ potionis tēꝑamēto, Frothonis amori virgineā adegiſſe cupidinē. At
Gøtarus Erici poſt epulas cōuiuiū petit nuptialis loci licētiā adaucturus. Quo ex-
eūte Gūuara ſicut ante iuſſa fuerat ſubducti aſſeris loco ꝑuiū trāſgreſſa parietem:
proximū Erico diſcubitū occupat. Cui Gøtarus eā cōſeſſu iunctam miratus quali-
ter, & quare eo venerit percontari impenſius cœpit: illa ſororē ſe Gūuaræ, regemq;
formarū falli ſimilitudine memorabat. Cuius cū rex cognoſcēdi cauſa: ſubito regiā
reperiuiſſet: Gūuara poſtico ſe quo venerat referens priſtino in loco cūctis ſpectāda
conſedit. Qua viſa Gøtarus parū luminibus credulus: maxima cū agnitionis diffi-
dētia ad Ericū iter remēſus: relatā ſuo more Gūuarā præ oculis habuit. Ita quoties
aularū aditus permutauit: toties vtrobiq; quā quærebat offendit. Et iā nō cōſimi-
lis: ſed eadē hinc inde facies ingēti regē ammiratione torquebat. Impoſſibile eñ ad
omnē videbatur modū: abſq; notabili diſcrimine, eundē diuerſis habitū ineſſe for-
marū. Soluto tandē cōuiuio: filiam & Ericum nuptiali in cubiculum vſq; comitate
proſequitur. Ipſe alias cubitū redit. At Ericus Aliuldam Frothoni deſtinatā: ſeor-
ſum cubare permittit: Gūuaram vt ante deluſo rege cōplexus. Itaq; Gøtarus in-
ſomnē agens noctē ſtupido, errantiq; animo ludificationis ſuæ ſpeciē agitabat, neq;
enī paritas ſpecierū: ſed idētitas videbatur. Vnde incerta adeo atq; anceps illū æſti
matio ſubiit: vt errori tribueret: qđ reuera dep̄henſum habebat. Tandem pariete
fraudem inſtrui potuiſſe: animo obuerſatū eſt. Quē cū diligentius inſpici, luſtrariq;
iuſſiſſet: nulla fractionis veſtigia dep̄hendit. Inconcuſſa ſiquidem totius ędis inte-
gritas apparebat. Quippe Ericus nocte concubia, quo minus dolus cōſpicuus foret
ſoluti parietis ſarſerat læſionē. Deinde duos cognoſcendæ rei cauſa tacite Erici cu-
biculo intromiſſos: ac poſt aulæam cōſiſtere iuſſos: cūcta curioſius attendere iubet.
Iidem Ericum cū Gūuara repertū, occidendiq; p̄ceptū acceperāt. Qui inita latēter
æde: velatis cortina angulis p̄ſentiā occultantes, Ericum ac Gūuaram nexis inuicē
brachiis cōmuni thoro fruentes conſpiciūt. Quos ſemiſopitos rati: profundiorem
quietis copiā expectabāt: operiri volentes, donec exequendi ſceleris occaſionem gra
uior porrigeret ſomnus: qui cū ſtertente ſonorius Erico: cōcepti liberius ſomni ſpe
ciem agnouiſſent: cōtinuo trucidandi eius gratia: deſtrictis prodiere mucronibus.
Quorū Ericus inſidioſo expergefactus accurſu: cū imminētes capiti gladios ſuſpe-
xiſſet: dicto nouercæ nomine, qđ olim inter pericula nūcupare iuſſus fuerat: prōptū — Clypei mirabilis caſus.
neceſſitatis remediū expertus eſt. Clypeus enim eius qui ſublimius a trabe pende-
bat: illico in eū collapſus: inerme corpus: quaſi de induſtria: ne a latronibus cōfode-
retur: obtexit. At ille fortuna haud fruſtra vſus ꝓximi latronis vtrunq; pedē rapto
deſecuit ferro. Alterū Gūuara nō impetu minori haſta tranſfodit: muliebri corpo-
re, virilem animū æquans. Taliter Ericus inſidiis liberatus: repetito mari nocturnę
nauigationi ſe p̄parat. At Rollerus iis qui cominus excubare iuſſi fuerant: ſignū ir-
rumpendæ regiæ lituo dedit. Quo rex audito hoſtiū aduentū indicari ratus: præ-

ceps fugam nauigio tenuit. Interea Bracus & qui cum eo irruerant conuulſam re-
gis ſupellectilem/Erici manibus imponendã curabant: medium ferme noctis agen-
dis impenſum eſt prædis. Quorum mane rex cognita fuga inſecutionem molitus:
per amicorum quendam nequid ſubito pararet, aut cum impetu exequeretur: am-
monitus eſt: perſuadebatur quippe maiore inſtrumento opus eſſe: nec expedire, cũ
paucis in Daniam conſequi fugientes. Sed ne ſic quidem impatiens animus damni
impetum preſſit. Nihil enim magis mouerat regem: q̃ ꝙ alienæ cladis paratus re-
cidiſſet in ſuos. Enauigans autem rex: peruenit in portum: qui nunc ab ꝋmi voca-
bulum tenet, vbi aduerſa tempeſtate oborta: alimẽtis defectus, ſatius arbitratus eſt
moriẽdi neceſſitatem ferro ſubire: q̃ fame. Itaqꝫ nautici manu in ſe ipſos verſa: alter
nis vulneribus accelerauere fatum. Rex cum paucis mõtium prærupta ſecutus ela
bitur. Indicium cladis: colles editi præbent. Interea Erico proſpere nauigationem
emenſo, Frothoni cum Alulda nuptiæ actæ ſunt. Poſt hæc Sclauorũ mandatur ir-

Frotho adhuc rudis rei bellicæ.

ruptio. Ad quam coercendam Ericus cũ octo nauigiis deſtinatur. Quippe Frotho
rudis adhuc rei bellicæ videbatur. Ericus igitur ne virilem vnq̃ operam detracta-
ret: ſuſceptum gratulanter officium: fortiter exequendũ curauit. Qui cum piratas
ſeptenis nauibus eſſe cognoſceret: vna tantum e ſuis aduectus: reliquas ligneis pro
pugnaculis cingi, tonſiſqꝫ arborũ ramalibus obduci iubet. deinde cũ hoſticæ claſſis
numerum plenius ſpeculaturus procederet: inſequentibus ſe Sclauis: ocius ad ſuos
refugere cœpit. At hoſtes vt inſidiarum ignari: ita fugientem comprehendere aui
di, crebro incunctantiqꝫ fluctus remigio concuſſere. Naues enim Erici liquido co-
gnoſci non poterant: frondentis ſyluæ ſpeciem præferẽtes. Qui cum anguſtioris ſe
maris flexui tradidiſſent: ſubito Erici claſſe concluſos vident. Sed primũ inuſitata
facie ſtupidi nauigio nemus agi putabant: deinde fraudem foliis ſubeſſe cognoſcũt.
Seram ergo incuriæ pœnitẽtiam agentes habitam incautius nauigationẽ remetiri
tentabant. Sed dum puppes obuertere parãt: ab hoſte eas inſiliri conſpiciũt. Ericus
vero ſubducto in littus nauigio: funda procul in hoſtes ſaxa torquebat. Igitur Scla-
uorum cæſi plæriqꝫ: quadraginta capti fuere: qui poſtea vinculis, ac fame coerciti
inter varias cruciatus anguſtias, ſpiritum depoſuerunt. Interea Frotho traiicien-
dæ in Sclauiam expeditionis gratia: tam e Danis, q̃ ex finitimis ingentem adciue-
rat claſſem. Huius minima ratis exſtabat: quæ biſſenos veheret nauticos: totidẽqꝫ
remigiis agi poſſet. Poſt hæc Ericus ſociis patientius præſtolari iuſſis: actæ iam cla
dis famam Frothoni perlaturus occurrit. Cũqꝫ nauigãdo puppim forte piraticam
vadoſis ac minus altis gurgitibus inflictam hærere conſpiceret: ꝙ res fortuitas di-
ctorum grauitate proſequi ſolitus erat: obſcura eſt, inquit, ignobilium ſors, fortu-
naqꝫ vilium ſordida. deinde naue propius applicata: piratas proprium contis naui-
gium expedire conniſos: ac circa eius ſeruationem impenſius occupatos oppreſſit.

Frotho pacis auctor. Primus & idẽ admirabilis exit⁹ & apparatus Frothonis ad bellũ.

Quo peracto cum ad regiam claſſem rediſſet: Frothonem nuntia victoriæ ſaluta-
tione reficere cupiens: ſaluũ fore florentiſſime pacis auctorem iubet: Rex verũ eius
dictum fieri precatus: augurem eſſe ſapientis animũ affirmabat. Ericus vera a ſe di
ci, paruulaqꝫ victoria maioris omen afferri reſpondit: exiguis ſæpe rebus magna-
rum præſagia captari teſtatus: regem deinde manũ ſpargere hortatus, Iutiæ equi-
tatum terreno proficiſci itinere iubet: reliqua exercitus parte marinum ineunte
compendium. Tanta autem nauigiorum frequentia mare compleuerat: vt nec re-
ceptui portus, nec caſtris littora, aut cõmeatibus impenſæ ſuppeterent. Terreſtris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

autem acies tanta fuiſſe fertur : vt compendii gratia complanaſſe montes:meabiles
effeciſſe paludes:lacunas aggeribus exæquaſſe: vaſtiſſimaſq; voragines iniectis mo
libus expleſſe dicatur.Interea Strunico Sclauorũ rege belli inducias per legatos pe-
tente:Frotho tẽpus apparatui negat affirmans hoſtẽ induciis inſtrui nõ oportere.
Præterea hactenus ſe bellicorum operũ expertem vixiſſe: nec debere eorum initia
ancipiti rerum expectatione ſuſpendere: ꝙ quiſquis primam feliciter militiã geſſe-
rit: conſimilem de cætero fortunã ſperare poſſit. Tale enim quęq; omen habiturũ
pugnæ:quale congreſſionũ principia dederint:cũ initiales bellorũ ſucceſſus ſequẽ-
tibus augurio fore ſoleant.Ericus reſponſi prudentiã laudat: affirmans ita ludũ fo
ris agi oportere prout domi fuerit inchoatus. Danos a Sclauis prouocatos eſſe ſi-
gnificans.Q đ dictum acerrimo prælio proſecutus Strunico cum gentis ſuæ fortiſ
ſimis interfecto:reſiduos in fidem accepit. Tum Frotho conuocatis Sclauis per prę

Quita Sclauorum ſubactio.

conem edixit vt ſi qui inter eos rapinæ aut furto aſſueuiſſent:ocyus exhiberentur:
promittens ſe talium mores primis honoribus donaturum.Iuſſit etiam vt quicũq;
malarum artium ſtudiis calluiſſent:præmia recepturi prodirent. Grata Sclauis ꝓ
miſſio fuit. Cuius ſpem quidam cupidius, q̃ conſideratius ſecuti: prius prodidere
ſeipſos:q̃ alieno poſſent indicio declarari.Quos tanta lucri cupiditas fefellit:vt ru-
borem queſtui poſtponentes crimen pro gloria ducerent.Quibus ſponte exhibitis:
hanc,inquit,Sclaui voſipſos patriam peſte vacuefacere conuenit: continuoq; eos a
lictoribus abripi iuſſos in altiſſimas cruces ciuiũ manu ſubfigendos curauit. Plu-
res a paucioribus punitos crederes.Ita callidi ingenii rex dum veniam quam victis
hoſtibus tribuit:crimen confeſſis negauit:totam pene Sclauicæ gentis ſtirpem cõ-
ſumpſit.Sic indebiti præmii cupiditatem debita conſecuta eſt pœna, iuſtoq; ſuppli
cio indignę mercedis auiditas adacta eſt.Crediderim iure exitio traditos,qui cum
taciturnitatis munimento ſalutẽ ſeruare potuiſſent:voce periculũ adciuerũt.Rex
recentis victoriæ titulis euectus,ne iuſtitia q̃ armis defectior videretur:nouis exer
citum legibus formare conſtituit: quarum præſens quaſdam ritus vſurpat: quaſ-
dam arbitraria iuris nouitas aboleuit.Edixit enim vt primipilus quiſq; prædæ par

Lex Frothonis.

titione facta maiorem cætero milite portionem acciperet: ducibus vero quibus in
acie ſigna anteferri ſolerent/ dignitatis cauſa captiuum conceſſit aurum. Grega-
rium vero militem argento voluit eſſe contentum. Arma ad pugiles redundare;
captiua nauigia popularibus cedere iuſſit.vtpote eis debita quibus condendi rates
inſtruendiq; ius eſſet.Præterea ſanxit, ne quis rem familiarem ſeris mandare præ-
ſumeret: Duplum ex fiſco regis amiſſorum pretium recepturus. Quam ſi quis ar-
carum clauſtris obſeruandam duxiſſet:aureæ libræ regi debitor fieret. Statuit
etiam vt in eum qui furi ignoſceret:furti pœna recideret. Præterea ſi quis in acie
primus fugam capeſſeret:a cõmuni iure alienus exiſteret.At vbi in Daniam rediit:
vt quicquid Grep ſiniſtra morum vſurpatione corruperat:bonis artibus expiaret:
arbitrariam fœminis nubendi poteſtatem indulſit:ne qua thori coactio fieret.Itaq;
lege cauit, vt eis in matrimonium cederent: quibus inconſulto patre nupſiſſent.
At ſi libera conſenſiſſet in ſeruum:eius conditionem ęquaret: libertatiſq; beneficio
ſpoliata ſeruilis fortunæ ſtatum indueret.Maribus quoq; quamcunq; primitus co-
gnouiſſent: ducendi legem inflixit. Adulteros a veris coniugibus corporum par-
te ſpoliandos conſtituit quo minus continentia flagitiis eliderentur. Edixit quoq;
vt ſi Danus Dano rapinam infligeret:duplum rependeret:ac violatæ pacis crimi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ne cenſeretur. At ſi quis rem furto quæſitam ad alienam domum perferret, hoſpes
poſt illum ædis ſuæ fores obcluderet: bonorum omnium pœnam incurreret. Atq;
in concione coram omnibus vapularet/ꝙ ſe eidem delicto obnoxium feciſſe videre=
tur. Præterea qſquis exulum patriæ ſuæ hoſtis euaderet: aut inimicum ciuibus ſcu
tum afferret: rerum ac vitæ periculo pœnas lueret. Si quis autem ad exequendum
regis imperium ob animi cõtumaciam piger exiſteret: exilio mulctaretur. Solebat

Nuntiorū nouū compendium.

nanq; ſagitta lignea ferreæ ſpeciem habēs: nuntii loco viritim per omnes mitti quo
ties repentina belli neceſſitas incidiſſet. Qui vero ex popularibus primipilum in
acie anteiret: ex ſeruo liber, ex agreſti illuſtris euaderet. At ſi ingenuus foret: ſatra=
pa crearetur. Tanta olim audaces ſtipendia merebantur. Adeo veteres nobilitatē
fortitudini tribuendam putabāt. Siquidem non fortunę virtutē, ſed virtuti fortu=
nā deferri oportere: exiſtimatum eſt. Pręcepit quoq; ne lis vlla iuriſiurandi fide aut
pignerum poſitione contraheretur. Qui vero alium pignus ſecum ponere iuſſiſſet
eidem aureæ libræ dimidium ſolueret. Alioqui grauem corporis mulctam ſubiret.
Prouiderat enim rex ex pignerum poſitione maximas litium cauſas incidere poſſe.
De qualibet vero controuerſia ferro decerni ſanxit: ſpecioſius viribus q̄ verbis cõ=
fligendum exiſtimans. Quod ſi alter dimicantium relato pede pręnotati orbis gy
rum excederet: perinde ac victus cauſæ detrimentum reciperet. Sin autem quauis
de re pugilem popularis impeteret: ipſum armatus exciperet, cubitali dūtaxat ſti=
pite pugnaturum. Quinetiam cladem dani ab alienigena oppreſſi duorum extra=
neorum cæde ſarciendam inſtituit. Interea Gøtarus ſumēdi de Erico ſupplicii gra
tia: pugnæ exercitum comparat. Econtrario Frotho cum magno claſſis apparatu
Noruagiam petit. Cū ad inſulam Renſø pariter appuliſſent: Gøtarus Frothonia=
ni nominis magnitudine territus: pacē per legatos eſflagitat. Ad quos Ericus inue
recundus (ait) eſt latro qui prior concordiā q̄rit: aut bonis cōmunicare præſumit.
Qui enim obtinere geſtit: obniti debet: ictus ictui opponendus eſt: liuorq; liuore pel
lendus. Cūq; hoc dictum Gøtarus attentis eminus auribus excepiſſet: q̄ poterat cla
ra voce ita inquit quiſq; virtuti militat: prout beneficii meminit. Cui Ericus bene
ficentiam tuam reddito tibi conſilio repenſaui. Quo ſermone egregios monitus oī
donorum genere præſtantiores indicabat. Et vt Gøtarum accepti conſilii ingratū
oſtenderet: quando coniugem mihi (inquit) cū vita adimere cupiebas melioris exē
pli ſpeciem laceraſti. Solum inter nos ferrum decernendi ius obtinet. Poſt hæc Gø=
tarus parum proſpera congreſſione danorum claſſem adortus occiditur. Cuius re

Gøtari cædes.

Rollerꝰ rex Noruagiæ.

gnū Rollerus beneficii nomine poſtmodum a Frothone ſuſcepit: quod ſepteno ꝓ=
uinciarum numero tendebatur. Eundem quoq; Ericus collata ſibi quondam a Gø
taro prouincia muneratus eſt. His geſtis Frotho per ſummam ac ſecuram pacem
triennium geſſit. Inter hæc rex Hunorum audito gnatæ repudio adiuncto ſibi re=
ge orientalium Olimaro aduerſum Danos biennio belli apparatum contraxit.

Olimarus rex orientalium ſeu auſtraſtorum.

Igitur Frotho non ſolum indigenas: ſed etiam Noruagienſes: ac Sclauos in copias
vocat. A quo Ericus hoſtiles ſpeculatum acies miſſus, Olimarum qui claſſis magi=
ſtratum acceperat Hunorum rege terreſtres ductante copias haud ptocul Ruſcia
repperit: quem taliter affari cœpit.

Quid ſibi vult quæſo belli grauis iſte paratus?

Aut quo claſſe potens rex Olimare ruis?

At Olimarus.

Fridleui natum nobis inceſſere cordi eſt.
Et quis es audaci talia voce rogans?
Ad quem Ericus.
Vincendi inuictum ſubiit ſpes irrita mentem
Frothonem nullus exuperare poteſt.
Contra Olimarus.
Quicquid contingit primo ſemel accidit, & res
Non ſperata ſatis ſæpe ſubire ſolet.

Qua ſententia a nemine nimiũ fidei in fortuna reponendum eſſe perdocuit. deinde Ericus Hunorum agmen exploraturus obequitat. Quod Ericum præteriens, inuicemq; ab ipſo præteritum primã ortiuo ſole aciem poſtremo occiduo prębuit. Itaq; penes quem tot milium regimen foret ab obuiis ſciſcitatus eſt. Quem Hun forte cõſpiciens: rex hic Hunorum erat: ſpeculandi miniſterium accepiſſe cognouit, perquiritq; q̃d percunctatori vocabulum foret. Ericus ſe vbiq; aduentantem: nec vſq̃ compertum vocitari perhibuit: rex item admoto interprete quid Frotho operis exerceret interrogat. Cui Ericus. Nunq̃ Frotho domi inimicum prȩſtolatur exercitum: nec hoſtem in ædibus operitur: pernox enim & peruigil eſſe debet alienum appetens culmen: nemo ſtertendo victoriam cepit: nec luporum quiſq̃ cubando cadauer inuenit. Quem rex exquiſitis dictorum ſententiis callere cognoſcẽs: hic ait fortaſſe Ericus eſt: a quo filiam meam falſi criminis inſimulatam accepi. Qui continuo prendi iuſſus non decere (inq̃t) vnũ a pluribus abripi. Quo dicto non modo regis animũ complacauit: ſed etiam ad ignoſcendi ſibi voluntatem perduxit. Cuius impunitatis cauſam potius a calliditate q̃ beniuolentia profectam conſtabat. cum ob hoc maxime dimitteretur: vt Frothonem nuntiatæ multitudinis rumore terreret. A quo cum reuerſus explorata referre iuberetur: ſex claſſium ſenos reges, earũq; quãlibet quina nauiũ milia complectentem vidiſſe ſe retulit: quarum vnãquãq; trecẽtorum remigium capacem eſſe conſtaret. Quȩlibet vero totius ſummȩ millenarium quaternis alis contineri dicebat. Volebat autem millenarium mille, ac ducẽtorum capacem intelligi: cum ala omnis trecentorum numero compleatur. Cunctante vero Frothone: quid cõtra tot acturus eſſet, attẽtiuſq; ſubſidia circũſpiciẽte: probũ, inq̃t Ericus audacia iuuat: acri cane occupãdus eſt vrſus. Moloſſis quippe nõ imbellibus auiculis opus eſt. Quo dicto Frothoni contrahendæ claſſis conſilium præbuit. Qua inſtructa aduerſum hoſtem nauigatio tenditur. Igitur inſulas quæ Daniam orientẽq; interiacent: præliis ſubigunt. Vnde procedentes naues aliquot Rutenæ claſſis offendunt. Quarum cum Frotho paucitatẽ inceſſere deforme duxiſſet: a macro inquit Ericus & tenui petendus eſt cibus. Raro pingueſcet qui cadit. Neq; enim mordendi potens eſt: quem vaſtus occupauerit follis. Quo documento regi irruptionis edendæ ruborem excuſſit: eumq; mox ad paucitatem multitudine laceſſandam perduxit: vtilitatem pudori præferendam ſignificans. Poſt hæc ad Olimarum proceſſum eſt. Qui multitudinis ſegnitie excipere hoſtem, q̃ aggredi præoptabat, Quippe Ruthenorum nauigia incompoſita minuſq; ob granditatem ad remigium habilia videbantur. Sed ne ei quidem numeroſitatis potentia profuit. Inuſitata nanq; Ruthenorum multitudo copiis q̃ virtute præſtantior robuſtæ Danorum paucitati victoriam tradidit. Frotho cum patriam repetere vellet: inauditum nauigationis impedimentum expertus eſt. Quippe crebra interfectorum corpora,

Hun rex Hunorũ.

Mirabilia et quaſi incredibilia.

Nauigia Ruthenorũ contra Danos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nec minus ſcutorum, haſtarumq; fragmenta iactante æſtu vniuerſum maris conſtrauerant ſinũ. Itaq; portus non anguſti minus: q̃ olidi erant. Igitur mediis obſtrictę cadaueribus hæſere puppes. Nec putria quidem ac circũflua corpora remis abigere, aut contis propellere poterãt. quo minus vno ſublato mox aliud aduolutum impelleret claſſem, bellum cum mortuis obortum crederes. Nouum contra exanimes diſcrimen extabat. Igitur Frotho conuocatis quas vicerat gentibus: lege cauit vt quiſquis paterfamilias eo conciderat bello: cum equo omnibuſq; armaturæ ſuæ inſignibus tumulo mandaretur. Quem ſi quis veſpillonum ſceleſta cupiditate tentaſſet: pœnas non ſolum ſanguine, ſed etiam inhumato cadauere daret. Buſto atq; inferiis cariturus. Siquidem par eſſe credebat vt alieni corruptor cineris: nullo funeris obſequio donaretur: ſortemq; proprio referret corpore quam in alieno perpetraſſet. Centurionis vero, vel Satrapæ corpus rogo propria naue conſtructo, funerandum conſtituit. Dena autem gubernatorum corpora vnius puppis igne conſumi præcipit. Ducem quempiam aut regem interfectum proprio iniectum nauigio concremari. Tam ſcrupuloſam ducendis interfectorum funeribus obſeruationem præſtari voluit: ne promiſcuos exequiarum ritus exiſtere pateretur. Iamq; cuncti

Ruthenoꝝ regum ſtrages.

Nouæ Frothonis leges.

Ruthenorum reges Olimaro, Dagoq; exceptis Marte conciderant: bella quoq; Ruthenos ex Danorum imitatione celebrare præcepit: ac nequis vxorem niſi emptitiam duceret. venalia ſiquidem cõnubia plus ſtabilitatis habitura cenſebat: tutiorem matrimonii fidem exiſtimans ꝙ pretio firmaretur. Præterea ſi quis virginis ſtuprum vi petere auſus eſſet ſupplicia abſciſſis corporis partibus lueret: alioqui mille talentis concubitus iniuriam penſaturus. Decreuit etiam vt quiſquis militię deditus ſpectatæ virtutis titulum affectaret: impeteret vnum: exciperet duos: tres modica pedis retractione vitaret: quatuor fugere non erubeſceret. Aliam quoq; ſuper militum ſtipendiis conſuetudinem a ſubiectis ſibi regibus obſeruandam edixit. Patrium domeſticumq; militem hyberno tempore ternis argenti talentis donari iuſſit: gregarium aut conductitium binis: priuatum ac militiæ laboribus defunctum dũtaxat vno. Qua lege virtuti iniuriam afferebat: conditiones militum non animos æſtimans. In quo quidem erroris argui poterat cum familiaritates meritis anteferret. Poſt hæc interrogatus a rege Ericus an Olimari copias Hunorum æquaret exercitus: carmine ſic eloqui orſus eſt.

Hercule deprendi nulli numerabile vulgus:
　Vulgus cuius erat terra nec vnda capax.
Colluxere ignes crebri. Silua omnis obarſit.
　Index innumeræ flamma cohortis erat.
Calcibus obtrita tellus ſubſedit equinis.
　Edebant rapidos ſtridula plauſtra ſonos.
Ingemuere rotæ: ventos auriga premebat:
　Vt tonitrum currus aſſimulaſſe putes.
Vix armatorum cœtus ſine lege ruentes
　Ponderis impatiens preſſa ferebat humus.
Obmugire aer viſus mihi: terra moueri.
　Tantus in externo milite motus erat.
Nam quindena ſimul vexilla micantia vidi:
　Quodq; ex iis centum ſigna minora tenet.

Poſt quorum quoduis poterant bis dena videri
Signorum numero: par erat ordo ducum.

Igitur Frothone quid contra tot opponeret perquirente: redeũdum docet, patiendũq; hoſtes propria primũ immanitate cõſumi. Obeditum monitui eſt. Neq; enim minore ſtudio probatum conſilium q̃ editum fuit. At Huni per auia ſolitudineſq; pgreſſi: nuſq̃ repertis cõmeatibus paſſim inedia periclitari cœperunt. Quippe regio vaſta ac paluſtris extabat: nec erat vllum egeſtatis ſubſidium reperire. Tandem fuſis comeſiſq; iumentis tam vehiculorum q̃ victus inopes ſpargebantur. Cæterũ error par fami periculũ erat. Non equis, non aſinis parcitur, non fœdis aut putribus abſtinetur. Poſtremo ne canibus quidem temperatũ eſt: nephas omne morientibus licitũ fuit. Nihil enim tam difficile qđ neceſſitas ſuprema non impetet. Ad vltimũ fame exhauſtis publica clades inceſſit. Efferebãtur abſq; ceſſatione corpora, cũctiſq; exitiũ formidantibus: nulli miſeratio pereuntiũ fuit: humanitatem quippe metus excluſerat. Primũ itaq; regem paulatim defecere cohortes: deinde centuriatim defluxit agmẽ: deſeruit eũ quoq; Vggerus vates vir ætatis incognitæ, & ſupra humanũ terminũ prolixæ: qui Frothonem tranſſugæ titulo petẽs: quicquid ab Hunis parabatur: edocuit. Inter hæc Hithinus rex aliquantæ Noruagienſiũ gentis Frothonis claſſem centũ quinquaginta nauigiis accedebat. E quibus duodecim lectis: propius nauigationem cœpit habere erecto in malũ ſcuto ſocios aduentare ſignificãs. Qui regi in proximũ amicitiæ gradum receptus, magnũ copiis eius attulit ſupplementũ. Eidem poſtmodũ cũ Hilda Høgini Iutorũ Reguli filia ſpectatȩ admodũ opinionis virgine mutuus amor inceſſit. Quippe nondũ inuicẽ conſpectos: alterna incenderat fama. At vbi mutuæ conſpectionis copia incidit: neuter obtutũ ab altero remittere poterat. Adeo pertinax amor oculos morabatur. Interea Frotho diſtributo per municipia milite: diligentius impẽſas hibernis cõmeatibus neceſſarias conuectabat. Sed ne ſic quidẽ oneroſum impenſis exercitũ ſuſtentare ſuffecit. Par propemodũ Hunorum cladi pernicies incidit. Igitur ad inhibendũ aduenarũ confluxum claſſe in Albiam miſſa neqđ traiiceretur curæ habuit. Cuius duces Reuillus & Meuillus fuere. Soluta hyeme Hithino, Høginoq; ſocialem exequi piraticam placuit. Ignorabat enim Høginus ſuam a ſodali filiam adamari. Erat autem is corporis habitu præſtans: ingenio peruicax: Hithinus vero corpore perq̃ decoro: ſed breui extitit. Cæterũ cũ Frotho ſuſtentandi exercitus ſumptũ indies difficiliorẽ aduerteret. Rollerũ in Noruagiã, Olimarũ in Suetiam, øneuũ regem, & Glomerum piratarũ præcipuũ ad Orcades petendorũ cõmeatuũ gratia dirigit: pprias cuiq; copias tribuens. Triginta reges ſequebãtur Frothonẽ: q ipſum amicitia vel obſequio colerẽt. Audiens autẽ Hun dimiſſas a Frothone copias: nouũ recentẽq; militem cõtrahit. At Høginus filiam ſuam Hithino deſpondit: coniurato inuicẽ vter ferro periſſet: alterũ alterius vltorẽ fore. Autũno petitores cõmeatuũ redeunt: trophæis q̃ alimẽtis locupletiores. Rollerus enim prouincias Sũmoriã & Normoriã: occiſo earũ rege Arthorio vectigales effecerat. At Olimarus Thoriã lõgũ Ianitorũ atq; Helſingorũ regẽ: duoſq; alios haud inferioris potẽtiæ duces: Heſtiam quoq; & cũ ølandia Curetiã: ſed & inſulas Suetię p̃tentas celeberrimus Barbariæ domitor triũphauit. Itaq; ſeptingẽta reducebat nauigia duplicato eductorũ antea numero. ønef vero & Glemero Hithino quoq; & Høgino Orcadũ trophęa ceſſere. Hiſdẽ cum nongentis nauibus reditũ eſt. Et iam quæſiti late ſumptus, conuectæq; raptu impenſæ alendis

Hunorũ fames fœda.

Vggerus vates mirandus.

Hithin⁹ rex Noruagiæ partis.

De gloria Frothonis, Trigĩta reges ſequebãtur Frothonem.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

De potẽtia Frothonis.

abunde copiis ſuppetebant. Cæterum viginti regna imperio Frothonis adiecerant quorũ reges triginta p̄dictis adiuncti Danorũ partibus militabant. Hac viriũ fiducia cũ Hunis pugna conſeritur. Cuiꝰ prima dies tãta interfectorũ ſtrage recruduit: vt præcipui tres ruſciæ fluuii cadaueribus velut ponte conſtrati: peruii ac meabiles fierent. Præterea quantũ quis itineris per triduũ equo conficere poſſet: tantum locorũ humanis cadaueribus completũ videres. Adeo ſpatioſa cædis veſtigia erãt. Itaꝗ prælio ſeptem dies extracto cecidit rex Hun. Cuius frater eodẽ nomine inclinatam Hunorum aciẽ cõſpicatus: cũ ſua ſe cohorte dedere cũctatus nõ eſt. Eo bello LXX. ac centũ reges qui aut ex Hunis erant, aut inter Hunos militauerant: ſubmiſere ſe regi. Quẽ numerũ Ericus ſuperiori ſignorũ expreſſione cõplexus fuerat: cũ Hunorum multitudinẽ Frothone percontante diſtingueret. Igitur Frotho vocatis in concionẽ regibus ſub vno eodẽꝗ iure degendi normã imponit. Præfecit autẽ Olimarũ Holingardiæ, øneuũ, Cønogardiæ, Hun vero captiuo Saxoniã tribuens: Reuillũ Orcadibus donat. Prouincias Helſingorũ, Iarnberorũ & Ianitorũ, cũ vtraꝗ Lappia Dimaro cuidã procurandas attribuit. Dago Heſtiæ regimen erogauit. Quorũ vnũquẽꝗ certis tributi legibus onerauit, obſequiũ beneficio applicãs. Itaꝗ Frothonis regnũ Ruſciã ab ortu complectens: ad occaſum Rheno flumine limitatũ erat. Interea Aithinus apud Høginũ quorũdã obtrectatione inſimulatus eſt quaſi filiam eius ante ſponſaliũ ſacra ſtupri illecebris temeraſſet: q̃d tunc immane cũctis gentibus facinus habebatur. Igitur Høginus credulus auribus rem falſo nuntiatã excipiens: Hithinũ regia apud Sclauos ſtipendia colligentẽ claſſe laceſſit: cõſertaꝗ manu victus Iutiam petiuit. Itaꝗ ſtatam a Frothone pacem internũ labefactauerat bellum: primiꝗ indigetes regiam detractauere legem. Quamobrẽ Frotho miſſis ꝗ ſimul eos accerſerent ſcrupuloſius cauſam ſimultatis inquirit. Qua cognita iuxta legis a ſe latæ formulam pronuntiauit. Videns autẽ ne ſic quidẽ eos in gratiã reduci poſſe patre filiam pertinacius repoſcente: litem ferro decidendã edixit. Id quippe ſolum dirimendæ controuerſiæ remediũ videbatur. Inita pugna Hithinus acerrima perſtrictus plaga cũ ſanguine & viribus corporis deficeret: inſperatã hoſtis clementiam expertus eſt. Høginus ſiquidẽ promptiſſimã occidendi ipſius facultatem adeptus: formæ tamẽ eius, & iuuentæ miſeratione ſæuitiam manſuetudini cedere coegit. Itaꝗ ne ephebum inter extremi ſpiritus momenta palpitantẽ extingueret: abſtinuit ferro. Olim nãꝗ impuberẽ, aut inualidũ vita ſpoliare rubori deputabat. Adeo cuncta verecũdiæ momenta priſca pugilũ fortitudo ſeruabat.

Cædes mirandæ. *Spatioſa cædis veſtigia.* *Hun cæditur.* *Clxx. reges vincuntur.* *Prouinciarum diſtributio.* *Frothonis regni extẽſio.*

Høthinꝰ & Høginus ſe mutuo cædunt.

Ita Høthinus ſociorum opera ad naues relatus hoſtis beneficio ſeruatꝰ eſt. Iidem ſeptimo abinde anno apud inſulam Hithinſø pugnã exorſi: mutuis vulneribus conſumpti ſunt: felix Høginus foret: ſi circa deuictũ ſemel Hithinũ ſeueritate potiꝰ q̃ clementia vſus fuiſſet. Ferunt Hildam tanta mariti cupiditate flagraſſe: vt noctu interfectorũ manes reintegrandi belli gratia carminibus excitaſſe credatur.

Alricus Sueonũ rex & Geſtiblindꝰ Gothorum rex bellum cient.

Eodẽ tempore Alrico Sueonũ regi aduerſum Geſtiblindũ Gothorũ regem atrox incidit bellũ. At Geſtiblindus viribus minor: Frothonẽ ſupplex acceſſit ſe ac regnũ percipiendæ opis gratia dediturus. Qui mox Skalc, Scanico, atꝗ Erico in ſubſidiũ receptis: cum supplementis militũ redit. Cũꝗ militiæ procurſum in Alricum effundere ſtatuiſſet: Ericus prius filiũ eius Gunthionũ: Wermis ac Solongis p̄latũ cenſuit impetendũ: oportere aſſerens feſſum tempeſtate nautam proximũ captare littus. Prætera radicũ in opem raro virere truncum. Igitur irruptione facta perit Gunthionus, nomẽꝗ eius

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tumulus refert. Audiẽs Alricus interemptionẽ filii, vitũ ire deproperat. Conſpica
tus hoſtes Ericũ clandeſtino accerſitũ colloquio recenſitis patrũ ſuorũ fœderib⁹ vt
Geſtiblindi militiã detrectaret/orabat. Q̃d Erico ꝑtinaci⁹ abnuẽte, cũ Geſtiblindo
dimicandi licentiã flagitat/priuatã pugnã publice ꝓferendã exiſtimãs. Quẽ Eric⁹
ſenectute armis inhabilem referens/triſteq; eius valitudinẽ maxima cũ ætatis excu
ſatione prætendẽs, ſe eius loco obtulit pugnaturũ: ꝓbroſum doceus: ſi duellũ præ-
ſtare refugeret, ꝓ quo bellum cõmiſſurus veniſſet. Hinc abſq; cunctatione dimica-
tũ eſt. Occiſo Alrico Ericus q̃grauiſſime affectus, ægre comptis remediis, ſerũ inco
lumitatis regreſſum habuit. At Frothoni ipm̃ occubuiſſe falſo fama vulgauerat:
mentemq; regis magno ob id mœrore torquebat. Quã triſtitiã Ericus reditus ſui
beneficio diſpulit. Quippe Suetiã/wermiã/Helſingiã/atq; inſulas Solis opa ſua Fro
thonis adiectas imperio nuntiabat. Quẽ mox Frotho deuictarũ ab eo gentium Regẽ
cõſtituit: ac præterea Helſingiã ei cũ vtraq; Lappia, Finniã quoq; et Eſtiam annuo
ſtipendiorũ iure cõtribuit. Nemo ante ipm̃ Sueticorũ regũ Erici nomine cenſebat
ab ipo aũt in cæteros vocabulum fluxit. Eodẽ tp̃e regnabat Alf in Hethmarchia/fi
lium habẽs Aſmũdũ. Biorno vero in wik ꝓuincia: cui Aſuitus filius erat. Accidit
aũt Aſmundũ parũ ꝓſpere venationi intentũ, dum feras aut canibus occupare/aut
caſſibus excipere ꝑgeret, irruente forte caligine longius a retiariis auio fuiſſe calle
diuulſum/ vaſtaq; perrantẽ iuga tandẽ equo et veſtibus deſtitutũ, fungos et tubera
pediſſe: ad vltimũ in Biornõis regiã penetralia fortuito deueniſſe ꝓgreſſu. Pręterea
ipe filiuſq; regis cõuictu pauliſp habito ad cõfirmandũ inter ſe amicitiæ cultũ om-
nibus cõiurauere votis, quẽcunq; eorũ vita ꝓlixior excepiſſet/ mortuo cõtumulan-
dũ fore. Tantus eñ ſocietatis eorum atq; amicitiæ vigor extabat: vt neuter altero
fatis abſumpto, lucem prorogare ſtatueret. Poſt hæc Frotho omnium ſubiectarum
ſibi gentium manu, contracta claſſe Noruagiam petit: Erico terrenum agmen du-
ctare iuſſo. Humanę ſiquidem cupiditatis more quo plura poſſederat, plus affectãs
etiam vaſtiſſimam atq; horridiſſimam orbis terrarũ partem ab hoc iniuriæ gene-
re intentatam exiſtere paſſus non eſt. Adeo opum acceſſio auiditati incrementum
afferre conſueuit. Igitur Noruagienſes abiecta defenſionis ſpe / rebellandi fiducia
defecti, in Halogiæ fines maiore ex parte ꝓfugere cœperunt. Stikla quoq; virgo ſer
uandæ caſtitatis cauſa patriæ ſe ſubduxit/bellis q̃ nuptiis exerceri præoptans. In-
ter hæc Aſuitus morbo conſumptus, cum cane ac equo terreno mãdatur antro. Cũ
quo Aſmundus ob amicitię iuſiurandũ viuus cõtumulari ſuſtinuit, cibo quo veſce
retur illato. Ianq; Ericus cũ exercitu ſuperiora ꝑmenſus, Aſuiti forte tumulum ap-
petebat. Cui Sueones theſauros ineſſe rati, ligonibus ꝑfregere collem. Itaq; maioris
q̃ credebatur altitudinis ſpecum aperiri cõſpiciunt. Ad quẽ ꝑluſtrandũ opus erat
eo, qui ſe in illum pẽdulo circũligatum fune demitteret. Delectus eſt forte ex prom
ptiſſimis iuuenibus vnus. Quem quũ Aſmundus ſporta reſtim ſequente intromiſ-
ſum aſpiceret, protinus eiecto eo, corbem conſcendit. Deinde ſuperne aſtãtibus ac
moderantibus funem abſtrahendi ſignum porrexit. Qui ingentis pecuniæ ſpe re-
ducto corbe quum ignotam extracti ſpeciem animaduerterent/inuſitata facie terri
ti, defunctumq; rediſſe rati, proiecta reſte in diuerſa fugere. Quippe Aſmundus te
tro oris habitu/ac veluti funebri quodam tabo obſitus videbatur. Qui fugientes
reuocare conatus, vociferari cœpit/falſo eos formidare viuum. Quem videns Eri-
cus pręcipue cruentati oris eius imaginem mirabatur. In vultu ſiquidem profluus

Alrici cæ-
des.

Ericus pri-
mus Sueti-
corum rex.

Aſmundus
Aſuitus.

Biorno rex

Noruagia
vaſtiſſima
orbis pars
bello petit.

Aſmundus
cũ amico
ſepelitur.

emicabat ſanguis. Quippe Aſuitus noctibus rediuiuus crebra collucṫatione lęuam illi aurē abruperat, fœdumq; indigeſtæ ac crudæ cicatricis ſpectaculum apparebat. Igitur a circunſtantibus accepti vulneris cām referre iuſſus, ſic orſus eſt fari.

Quid ſtupetis qui relictum me colore cernitis?
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Mala ſoli grauis vni manet omnis domus orbis.
Miſeri quos hominum ſubſidiis deſtituit fors.
Mihi ſpecus et iners nox/tenebręq; et vetus antrū
Oculis delitias eripuerunt/animoq;.
Humus horrēs/tumulus putris/et immūditiarū
Grauis æſtus minuerunt iuuenilis decus oris:
Habitumq;: et validi roboris vſum vitiarunt.
Sup hæc omnia cōtra exanimem conſerui vim:
Graue luctæ ſubiēs pondus et immane piculum:
Laceris vnguibus in me rediuiuus ruit Aſuit/
Stygia vi reparans poſt cineres horrida bella.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis?
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Neſcio quo ſtygii numinis auſu
Miſſus ab inferis ſpiritus Aſuit,
Sæuis alipedem dentibus edit:
Infandoq; canem præbuit ori.
Nec contentus equi vel canis eſu,
Mox in me rapidos tranſtulit vngues:
Diſciſſaq; gena ſuſtulit aurem.
Hinc laceri vultus horret imago:
Emicat inq; fero vulnere ſanguis.
Haud impune tamen monſtrifer egit:
Nam ferro ſecui mox caput eius:
Perfodiq; nocens ſtipite corpus.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis?
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.

Collis lapidum.

Iamq; Frotho in Halogiæ fines emouerat claſſem: vbi ad cognoſcendā multitudinis ſuæ ſpeciē: quæ numeri menſuram, capacitatemq; trāſcendere videbatur / collem a militibus cōgeri iubet viritim lapide in aceruū miſſo. Eundē quoq; haſtis numerādi agminis modū ſecutus eſt. Conſpicui adhuc colles fidem viſentibus præbēt. Hic Frotho cōſerta cū Noruagienſibus pugna, grauē cædibus diē egit. Noctu vtrinq; receptui cōſultū eſt. Appetēte diluculo terreſtria ꝑmenſus ſuꝑuenit Ericus. Hic regi certamē ſuggerit iterādū. Quo bello tanta de Danis ſtrages accepta eſt: vt e ternis nauiū milibus ſolæ centū ſeptuaginta ſupſtites fuiſſe credant. Normanni vero tā vaſta clade deleti ſunt: vt fama ſit ne quintæ ꝗdem vicoꝝ pti remāſiſſe cultorem.

De mirabili bello et ſtrage.

Victor Frotho pacē ꝑ oēs gētes reficere cupiēs: vt vniuſcuiuſq; rē familiarē a furū incurſu tutā præſtaret/ociūq; regnis poſt arma deſereret: armillā vnā in rupe, quā Frothonis petrā nomināt, alterā apud Vvig ꝓuinciā habita cū Noruagienſibꝰ cōcione, defixit: edictæ a ſe innocentiæ expimētū daturas: ſubductis iiſdē, in oēs regio

De duabus armillis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nis ꝑſides aĩaduertendũ minatus. Itaq; ſummo cũ ꝑfectorũ ꝑiculo aurũ abſq; custo
dia mediis affixũ triuiis magnũ auaritiæ irritamentũ extabat / opportuna rapinæ
præda plena cupiditatis ingenia ꝓuocãte. Statuit idẽ: vt nauigãtes reptis vbicũq;
remis licite fruerent. Amnẽ vero tranſituris vſum equi, quẽ vado ꝓximũ repiſſent
liberũ eſſe cõceſſit. Eodẽ deſcẽdẽdũ fore cõſtituit, quũ priores eius pedes ſolũ attin=
gerẽt: poſtremos adhuc vnda ſublueret. Talium ſiqdem cõmodorũ beneficia poti⁹
humanitatis, ꝗ̃ iniuriæ noĩe cẽſẽda credebat. Cæterũ reũ capitis fieri: ꝗ ſupato am
ne equi vſum lõgius expetere ꝑſumpſiſſet, inſtituit. Iuſſit etiã: neqs ædẽ vel arcã ſe=
ris obfirmatã haberet: aut rẽ vllã clauſtrorũ cuſtodia cõtineret / triplicẽ amiſſorũ re
ſtitutionẽ ꝓmittens. Præterea tantũ alieni cibi in cõmeatus aſſumi fas eſſe: quantũ
vni cœnæ ſufficeret / ꝓmulgabat. Quã ſiqs in capiẽdo menſurã excederet, furto ob
noxius haberet. Furi vero traiectis ferro neruis in ſuſpendiũ acto, lupũ collateralẽ
affigi præcepit: vt malitiam hominis acerbitati belluæ ſimilitudo exæquaret pœnæ.
Eandem quoq; in furtorũ conſcios mulctam extendi curauit. Ibidem ſeptennio io=
cundiſſimũ ocii tempus emenſus, filiũ Aluonẽ / filiamq; Oſuram nomine ꝓcreauit.
Iiſdem forte diebus Arngrim⁹ pugil Sueticus Frothonẽ acceſſerat: ꝗ Scalc ſcanicũ
ꝙ ab eo olim nauigio ſpoliatus fuerat, ex ꝓuocatione laceſſitum occidit. Quo faci=
nore ſupra modũ elatus, aggreſſus eſt Frothonis filiam poſtulare. Obſeratas regis
aures exptus, Erici Suetiam regentis ſubſidiũ flagitat. Quem Ericus hortari cœ=
pit: vt aliquo præclari operis merito Frothonis ſibi fauorem aſciſceret: pugnaretq;
aduerſum Egtherũ regem Biarmiæ / et Thengillum regem Finnimarchiæ: ꝙ ii ſoli
cæteris obſequentibus, Danicũ detrectare viderentur imperiũ. Nec mora: eo exer=
citũ egit. Sunt aũt Finni vltimi ſeptentrionis populi vix qdem habitabilem orbis
terrarũ ptem cultura ac manſione complexi. Acer iiſdem telorũ eſt vſus. Non alia
gens ꝓmptiore iaculandi peritia fruitur. Grandibus et latis ſagittis dimicãt. Incã
tationũ ſtudiis incũbunt: venationib⁹ callent. Incerta illis habitatio eſt: vagaq; do
mus. Vbicunq; feram occupauerint locantibus ſedes. Pandis trabibus vecti / cõſer=
ta niuibus iuga pcurrunt. Hos Arngrimus conciliandæ ſibi claritatis cauſa ador=
tus / obtriuit. Qui quũ infœliciter dimicãdo fuga dilaberentur, tribus lapillis poſt
tergũ coniectis, totidem montiũ inſtar hoſtibus apparere fecerunt. Igitur Arngri
mus ludificati viſus errore pſtrictus, ab inſectando hoſte exercitum reuocauit / ma=
gnarũ ſe rupium interiectu coercitum putans. Iidem poſtera die congreſſi / victiq;
coniectæ in terram niui ingentis fluuii ſpeciem indiderũt. Itaq; Suetis p ſummum
viſus errorẽ falſa rerum opinione deluſis, inuſitata aquarũ moles obſtrepere vide=
batur. Ita victore vanã aquarũ imaginẽ formidãte, fugam impetrauere Finni. Ter
tio identidẽ die reparauere bellum: nec iã amplius vllum fugæ efficax remediũ fuit
Vidẽtes eñ ſuas inclinari acies / poteſtati ſe pmiſere victoris. Quibus Arngrimus
hanc tributi legẽ inſtituit: vt recenſito Finnorũ numero, rheda ferinis pellibus cõ=
ferta ab vnaquaq; decade loco cenſus, exacto triennio, penderet. Deinde Egtherum
Biarmiæ ducẽ duello ꝓuocatũ deuicit: indiditq; cõditionẽ Biarmis viritim pellem
ꝓ capite perſoluẽdi. Poſt hæc ſpoliis trophæiſq; auctus, ad Ericũ reuertitur. Quem
Ericus in Daniã cõſecutus, multã iuuenis laudẽ Frothonis auribus inſtillabat / di=
gnũ regis filia affirmans, qui imperio ipſius vltimos humanarũ rerum terminos
adieciſſet. Cuius egregia Frotho merita cõtemplatus, haud incõgruum duxit / eius
ſe ſocerũ exhibere, ꝗ ſibi tãtis operũ titulis / patentẽ late claritatẽ ſtruxiſſet. Suſtulit

Aurum poſuit ĩ biuio.
Lex Frothonis.
Res mirabilis lupũ furi affigi.
Arngrimi victoria.
Finni.
Ludificatio magica.
Lex Finnorũ
Lex Biarmorum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Duodecim ex Oſura filii.
aſit Arngrim⁹.xii.ex Oſura filios:quorũ hæc noīa ſubnotaui:Brãder/Biarbi/Brod
der/Hiarrãdi/Tãder/Tiruĩgar/duo Haddingi/Hiorthuar/Hiarthuuar/Rani/ An
gantir.Hi ab adoleſcẽtia piratico muneri incũbẽtes/vno oẽs ſorte nauigio Sampſo
De Sampſo inſula.
inſulã aduecti,duas ĩ maritimis naues Hialmeri atq; Aruaroddi piratarũ reperiũt
Quas pugna adorti/remigib⁹ vacuefecere:atq; an gubernatores oppſſiſſẽt incerti
interfectorũ corpa ſuis quæq; tranſtris aptãtes/q̃ſitos abeſſe cognoſcũt. Qua de re
mœſti,partã floccipendere victoriã/ſcientes ſibi cõſequẽtis pugnæ diſcrimẽ maio-
re ſalutis impẽdio ſubeũdũ.Quippe Hialmerus atq; Aruaroddus:quorũ iãpridem
abrupto gubernaculo tẽpeſtas nauigia lacerauerat,alterius excidendi gratia nem⁹
ingreſſi/ligni rudẽ extenuauere materiã:eouſq; truncũ dolabris ambientes,donec
naualis inſtrumenti formã vaſtum robur indueret. Qđ quũ humeris impoſitũ ſo-
ciæ cladis ignari deferrent,ab Oſuræ filiis recenti oppreſſorũ cruore madentibus
laceſſiti,duo cũ pluribus ferro decernere coacti ſunt.Nec par qdẽ cõgreſſ⁹ extabat
quũ geminã biſſena manus excipet.Cæterũ victoria numero non rñdit. Interfectis
eñ oĩbus Oſuræ filiis/oppreſſoq; ab hiſdẽ Hialmero victoriæ Aruaroddũ titulus
Oſuræ filii ad vnũ ab Aruarodo cæſi.
nõ fefellit:quẽ ſolum ex tãto ſociorũ agmine fortuna reſiduũ fecit. Qui informẽ ad
huc gubernaculi truncũ incredibili libratũ niſu tanta vi hoſtiũ adegit corpibus:vt
duodecim vnico eius impulſu cõtuſos elideret.Ita cũcta admodũ bellicarũ rerũ tẽ-
peſtate depulſa,oceanũ manus adhuc piratica nõ reliquit. Quæ res maxīe Frotho
nẽ ad occidentẽ armis inceſſendũ adduxit:cui⁹ vnicũ in ꝓpagãda pace ſtudiũ verſa
bať.Accerſito ergo Erico cũctaq; famulãtiũ ſibi regnoꝝ claſſe cõcita, Britãniã inu
mera aduehiť puppi.Cui⁹ inſulę rex manu ſe imparẽ noſcẽs(qppe fretũ nauigiis vi
debať occludi)Frothone ꝑ deditiõis filiationẽ petito/nõ ſolũ magnitudinẽ eius adu
De Britannis.
lationis officio ꝓſeq cœpit:ſed etiã domitorib⁹ gẽtiũ Danis ſuã/patriæq; ſubiectio
nẽ ꝓmittit:pẽſiones/cẽſum/vectigalia,ſiue qcqd expeterẽt/offerebat.Ad vltimũ ho
ſpitaliter inuitãdos curat. Grata Frothoni Britãni humanitas fuit:q̃q̃ doli ſuſpi-
cionẽ aleret:tã facilis oĩm abſq; coactione ꝓmiſſio:tã ꝓmpta hoſtiũ ante bella dedi-
tio:q̃ raro ſyncera fide amminiſtrari ſolet.Laceſſebat quoq; conuiuii metus veritos
ne clandeſtinis inſidiis appeteret ſubeũtis crapulæ laqueis implicata ſobrietas. Cæ
terũ rarior inuitatoꝝ numerus videbať,q̃ vt tuto inuitanti parere poſſent. Ineptũ
quoq; exiſtimatũ inexptæ hoſtiũ fidei credere ſalutẽ ſuã. Qua rex mẽtiũ fluctuatio
ne cõpta,denuo Frothonẽ accedit cũ duobus milibus ac quadringẽtis viris epula-
turũ accerſens,quẽ ante cũ mille ducẽtis ꝓcerib⁹ cõuiuiũ inire popoſcerat. Frotho
nõdũ ſuſpitiõe depoſita:q̃q̃ adaucto inuitatoꝝ numero fretus,petẽdi cõuiuii fidu
tiã mẽte p̃ſumere poſſet,ſubornat q regionis abdita ꝑcurrẽtes/ſiqd inſidiarum ſpe-
culando depræhenderẽt,ocyus intimandũ curarẽt.Cuius rei cauſa nemus ingreſſi
repta caſtroꝝ acie:q̃ Britannorũ copias attinebat:dubiũ preſſere greſſũ.At vbi res
liqdius agnita eſt,pedẽ deferre,depropant.Furua ſiqdẽ tẽtoria fuere:et q̃ſi piceis q-
buſdã obſcurata tegminib⁹:quo minus obtutũ ꝓpinquãtis offenderẽt.Quo cogni-
to Frotho validiore ꝓcerũ manu mutuas diſpẽſat inſidias:ne cõuiuio incautius ad
ito,opportunis fraudareť auxiliis.Quib⁹ latebrã nactis ferendæ opis ſignũ ad litui
ſonitum prænotauit.Deinde cũ ſtatuta manu leui armorũ genere culta conuiuiũ
Aula regia
petit. Aula erat cultu magnificentiæ regalis inſtructa aulæis oſtro tinctis vndiq;
ſecus obducta: in quibus mirifici luxus operam annotares. Cortina murice pi-
cta compactos ligno parietes adornabat. Conſtrata pallis nitidioribus pauimenta:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

quas pede premere perhorreres. Supne cerneres crebras micare lucernas: adultas oleo lampades choruſcare. Ex acerris quoq; fragrantia fundebat: quã ſuauiſſimus vapor exquiſitis cumulabat odoribus. Ambitum omnẽ frequentibus epulis menſæ conſepſerant. Intextis auro puluinaribus ornabantur accubitus. Ceruicalibus ſedilia replebantur. Reuerendam aulæ faciem viſentibus arridere putares: nec quicq̃ in tanto paratu/aut viſu inconcinnum/aut olfactu triſte deprændi poterat. Media dolium æde perſtabat explendis aptum poculis/et liquoris immodici capax: vnde haurire eſſet, quod ingentis ora conuiuii ſatiaret. Miniſtri purpura culti aureos geſtantes cyathos/propinandiq; munus comiter exequentes: compoſitis gradiebãtur ordinibus. Nec bubalinorum cornuum: quibus potio promeretur, vſus aberat. Aureis cœna pateris refulgebat, nitidioribus onuſta poculis: quæ plærunq; fulgentes interſtinxerant gemmæ. Ingens omnia luxus repleuerat. Menſæ dapibus luxuriabant, crateris vario potionis genere redundantibus. Nec meri ſimplex vſus extabat: quũ petiti late ſucci vario nectar ſapore cõficerent. Sapidioribus lances epulis renidebant: quos maxime venatica referſerat præda. Sed ne domeſticæ quidem carnis obſonia deerant. Parcius domeſticis, q̃ conuenis bibendi ſtudium erat. Hos enim ſecuritas incitabat ad crapulam: illis inſidiarum cõmentum ebrietatis illecebram dempſerat. Dani igitur (vt patriæ pace loquar) ſiccandis certatim calicibus aſſueti, ingenti ſe onerauere vino. Quos Britanni potos admodum conſpicati, conuiuio furtim elabi cœperunt: relictiſq; intra aulam cõuiuis, ſummis cõniti viribus valuas regiæ admotis obicibus, variiſq; impedimentorũ generibus, obſerare. Dein de tectis ignem inferre orſi.

Nota dolũ Anglorum

At Dani q intra ædem clauſi continebantur incendio pullulante pulſatis neqcq̃ foribus ab egreſſu prohibiti, ipm mox adorti parietẽ/eruptionis facultatem petebant. Quem Angli validiore Danorum impulſu labefactari cernentes, mutuis obniti viribus/molibuſq; extrinſecus applicatis, nutabundam fulcire congeriem inſtiterunt: quo minus conuulſus paries clauſis exitum aperiret. Qui tandem robuſtiori Danorum manui cedens: quorum quo periculum maius/hoc validior conat⁹ extabat, facilẽ pſſis eruptionẽ contribuit. Tum Frotho claſſicũ ſuccinere iubet, quo manũ in inſidiis conſtitutam accerſiret. Quę litui ſono clangẽtis excita/dolum in auctores retorſit, Britannorum rege extremæ cladi cum innumeris ſuorum copiis tradito. Quo facto geminum Frothoni beneficium præbuit: quum et ſaluti ſociis/et hoſtibus exitio fuerit.

Anglorum quarta a Danis ſubactio.

Interea Hiberni, crebreſcẽte Danicæ fortitudinis fama, perculſi: quo difficiliorem partium ſuarum irruptionem præſtarent, ferreos terræ murices inſtrauerunt: quibus littorum vetaretur acceſſus. Vtitur aũt Hibernorum gens leui et parabili armatura. Nouaculis comam extenuat: totum occipitii crinem abradit: ne fugiens capillitio teneatur. Cæterum telorũ cuſpides obuertit inſtantibus/mucronũq; acumina inſequentibus de induſtria opponere aſſolet: ac plærunq; poſt tergum lanceas iaculari/doctior fuga ſuperare, q̃ bello.

Hibernorũ aſtus.

Quo fit vt quum victoriam tibi ceſſiſſe putes, diſcrimen immineat. Tam inſidioſam hoſtiũ fugã Frotho conſideratius q̃ cupidius inſectatus, ducẽ gentis Keruillũ acie fudit. Cui⁹ ſupſtes frater, depoſita rebellãdi fiducia, patriã dedidit regi. Captiuã rex prædã militi diſptiuit: vti ſe toti⁹ auaritiæ exptẽ/et a nimia rerũ cupiditate auerſum/ſolius glĩæ lucrũ appetere teſtarẽt.

Hibernorũ ſubactio.

Itaq; poſt Britãnicos triũphos/Hibernaſq; manubias in Daniã reditũ eſt: anniſq; tricenis ab omni belloꝝ negotio temperatũ ẽ. Quo tpe cũctis pene terris eximia fortitudinis laude Danicũ nomẽ ĩclaruit

Gloria Danorum.

Volens itaqꝫ Frotho fulgorem imperii ſui perpetuo firmitatis habitu prorogare/

Leges vltimæ Frothonis.

primũ aduerſum furta ac latrocinia tãq̃ familiaria mala ac domeſticas peſtes ſeueritatẽ ſuam diſtringere curæ habuit: q̃bus vacuefactæ gẽtes trãquilliorẽ vitæ vſũ app̄henderẽt: ne ꝓpagatæ pacis inceſſus vllo malignitatis obſtaculo læderet̃. Prouidit quoqꝫ ne ceſſante hoſte ciuilis patriã lues exederet: aut poſt exterã pacem domeſtica graſſaretur improbitas. Deniqꝫ in Iutia tanq̃ in capite regni ſui magni ponde

Aurũ rurſum a Frothone expoſitum.

ris aureã armillã triuiis affigi curauit/ edictæ a ſe innocẽtiæ expimentũ tã inſignis prædæ documẽto daturus. Cuius irritamentũ q̃q̃ improbas laceſſeret mẽtes ac ſiniſtra ſollicitaret ingenia, ſupabat tamẽ indubitatus piculi metus. Tãta ſiq̃dẽ Frothonianæ maieſtatis auctoritas erat: vt etiã aurũ rapinæ expoſitũ pinde ac firmioribus clauſtris obſitũ tueretur. Cuius rei nouitas ingentẽ auctori claritatẽ cõciuit. Qui quũ patratis late cædibus inſignes vbiqꝫ victorias edidiſſet, otiũ oĩbus erogare cõſtituit: vt pacis iocũditas bellorꝫ atrocitati ſuccederet: et cladis finis ſalutis initiũ foret. Sed et oĩm opes ob hoc maxĩe edicti munimẽto vallãdas curauit: ne domi raptorẽ inuenirẽt, q̃ foris hoſtibus caruiſſent. Per idẽ tp̃s publicę ſalutis auctor mũdum petendo ſeruãdorꝫ mortalium gr̃a mortalitatis habitũ amplecti ſuſtinuit: cũ

Natiuitas Chriſti.

iã terræ ſopitis bellorũ incẽdiis ſereniſſimo trãquillitatis otio fruerent̃. Creditũ eſt tã ꝑfuſę pacis amplitudinẽ vbiqꝫ æqualẽ/ nec vllis orbis ꝑtibus interruptã/ nõ adeo terreno prĩcipatui, q̃ diuino ortui famulatã fuiſſe: cælituſqꝫ geſtũ: vt inuſitatũ tp̃is beneficiũ p̄ñtem tp̃m teſtaretur auctorẽ. Inter hæc matrona q̃dã magicæ rei perita

Veneficæ fraus.

plus ſpei in arte ſua, q̃ metus in regis ſæuitia reponens/ filium petẽdę furtim prędæ cupiditate ſollicitat/ impunitatẽ ꝓmittẽs: q̄ Frotho fato ꝓpemodũ cõfinis extaret occiduo corꝑe ægras ſenilis animæ reliquias trahẽs. Quo materno hortatui piculi magnitudinẽ opponẽte, meli⁹ eũ ſꝑare iubet/ aut maritimã bouẽ fœtũ editurã / aut aliũ quẽpiã caſum vltioni repugnaturũ affirmãs. Qua voce ſolutũ metu filiũ hortamẽto obſequi coegit. Quo facto Frotho pinde ac cõtumelia laceſſitus ad diripiendos matronæ penates maxĩo impetu/ ſtudioqꝫ cõtẽdit, ꝓmiſſis q̄ eã cũ liberis cõprehenſam adducerẽt. Qđ præſciens fœmina, ludificatis præſtigio hoſtibus, fœmineã ſpeciẽ eq̄na ꝑmutandã curauit. Accedẽte vero Frothone/ maritimæ bouis figuram cõplexa, paſtũ in littore vagabũda petere videbat̃. filios quoqꝫ tanq̃ minores corꝑe vitulos adũbrabat. Cuius mõſtri rex admiratione captus, circuiri ip̄os/ reditũqꝫ eis ad vndas negari iubet. Deniqꝫ vehiculo, quo ob annoſi corꝑis inualitudinẽ vtebat̃ excedẽs/ humi mirabũdus cõſedit. At mater, quæ maioris belluæ ſpeciẽ ſumpſerat, prætento cornu regẽ adorta, alterũ eius latus cõfodit. Quo vulnere exanimatus in

De morte Frothonis.

debitũ tantæ maieſtati exitũ habuit. Cuius mortẽ milites vltione ꝓſequi geſtiẽtes/ petita iaculis portenta cõfigũt. Quibus interemptis aĩaduertunt humana cadauera ferinis capitibus prædita. Ea res maxime præſtigiũ detexit. Hic Frothonis toto orbe clariſſimi regis exceſſus fuit. Huius egeſtis viſceribus ſallitũ corpus triennio p̄ceres aſſeruandũ curabãt/ ꝓuinciarũ defectionẽ vulgato regis exitu formidantes: mortẽqꝫ eius ob hoc maxime clam exteris eſſe cupiẽtes: vt vitę ſiĺatione ꝓpagati iã pridem imperii terminos tuerentur: priſtinaqꝫ ducis auctoritate ſubnixi, conſuetam a ſubiectis penſionem elicerent.

Deportabatur itaqꝫ ab eis exanimum corpus vt iam non funebri lecto: ſed regali vehiculo geſtari videretur: tanq̃ inualido ſeni: nec ſatis virium compoti id muneris a milite deberetur. Tantum magnificentiæ etiã extincto ab amicis tributũ eſt. At vbi putidos artus extrema corripuit ſanies,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Frothonis ſepulcrum

nec tabes reprimi poterat: ſecus Vveram Sialandiæ pontem regio funere tumulauere corpus/affirmantes Frothonem eo loci mortis ac buſti copiam exoptaſſe: vbi regni eius præſtantiſſima haberetur prouincia.

Explicitus eſt Liber Quintus.

Incipit Sextus.

DEfuncto Frothone, Dani Fridleuum: q apud Ruſciam educabatꝰ, falſo extinctũ rati: quum iam regnũ hæredis inopia claudicare/nec in regia gente cõtinuari poſſe videretur: hunc ſceptro digniſſimũ arbitrati ſunt: q illuſtrãdi Frothonis gratia recẽti eius tumulo plenum laudis carmẽ affigeret, famãq; extincti regis ſpecioſo poſteris titulo commendaret. Tunc qdem Hiarnus Danicæ admodũ poeſis peritus: vt claritatem viri inſigni dictorꝫ monumento proſequeretur/præmii magnitudine concitatus, more ſuo barbarum condidit metrum. Cuius intellectum quatuor verſiculis editum in hæc verba tranſcripſi.

Hiarni carmen.

Frothonem Dani, quem longum viuere vellent
Per ſua defunctum rura tulere diu.
Principis hoc ſummi tumulatum ceſpite corpus:
Aethere ſub liquido nuda recondit humus.

Hiarnus rex.xli.

Quo carmine edito auctorem Dani diademate munerati ſunt. Ita ab eis epitaphiũ regno repenſum, imperiiq; pondus paucarum literarum contextui donatum eſt.

De Iulio Cæſare.

Adeo exili impendio ingens præmium ſtetit. Eximium exigui poematis precium famam quoq; Cæſarianæ retributionis exceſſit. Diuus ſiquidem Iulius victoriarũ ſuarum toto orbe editarum ſcriptorem/illuſtratoremq; municipio donare contentus extitit. Nunc vero ruſticano regnum prodiga plæbis humanitas erogauit. Sed ne Africanus quidem in rependendis operum ſuorum monumentis/munificentia Danos æquauit. Illic enim elucubrati voluminis merces auro ſimplici ſtetit.

Erici mors Haldanus Erico ſucceſſit.

Hic agreſti ſceptrum incõdita verſuum paucitas miniſtrauit. Eodem tempore Ericus qui Suethiæ præfecturã gerebat morbo exanimatus eſt. Cuius filius Haldanus paterna procuratione functus, quũ .xii. fratrum Noruagiæ oriũdorum crebris congreſſibus terreretur/nec oppreſſioni vindicta ſuppeteret, ſpe capeſſendæ opis Fridleui tunc Ruſciæ cõſiſtentis copiã profugio petiuit. Quem ſupplici vultu aggreſſꝰ, ſeq; ab externo hoſte confractum ac contuſum deplorans, triſtem iniuriarum querimoniam afferebat. Per quẽ Fridleuus accepto paternæ mortis nuntio, ſupplicem auxiliis ꝓſecutus: Noruagiam armis inſtructus accedit. Quo tempore prędicti fratres deficientibus a ſe ſociis, intra inſulam rapidiſſimo ambitam fluuio præaltum moliti vallum terreſtrem in plano munitionem extenderãt: cuius receptaculo freti, crebra vicinos irruptione laceſſerant. Excedentes eñ inſula, continentẽ extructo ponte petere conſueuerant. Quem portæ munitionis annexum ita quodã funiculorum regimine moderari ſolebant: vt quaſi volubili aliquo cardine circũuectus, modo trans flumẽ iter ſterneret: modo occulto reſtiũ ductu ſupne retractus ianuæ de-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſeruiret.Fuere autem iuuenes hi acres animis:robuſti iuuenta : præſtabiles habitu
corporis:gigãtęis clari triumphis:trophęis gentiũ celebres:ſpoliis locupletes.Quo
De equo Biornonis.
rundã vero ex ipſis nomĩa (nã cætera vetuſtas abſtulit) ſubnotaui:Gerbiorn/Gun
biorn/Armbiorn/Stenbiorn/Eſbiorn/Thorbiorn/et Biorn. Hic equũ habuiſſe tra=
ditur prẽſtantẽ corpe/præpetẽ velocitate,adeo:vt cęteris amnem traiicere nequeũ
tibus,hic ſolus obſtrepentem indefeſſus verticẽ ſuparet.Cuius aquæ lapſus tam in
cito ac præcipiti volumine defertur: vt animalia nandi vigore defecta plærũqꝫ peſ
ſundare ſoleat.Ex ſũmis eñ mõtiũ cacuminibus manãs,dũ ꝑ cliuoꝝ ꝓrupta ſaxis ex
ceptus eliditur,in ꝓfunda vallium multiplicato aquarum ſtrepitu,cadit : verũ con
tinuo ſaxorũ obſtaculo repercuſſus,celeritatem impetus eadem ſemꝑ æquabilitate
cõſeruat.Itaqꝫ toto aluei tractu vndis vniformiter turbidatis,ſpumeus vbiqꝫ can=
dor exuberat.At vbi ſcopulorum anguſtiis euolutus laxius ſtagnãdo diffunditur,
ex obiecta rupe inſulam fingit.Præruptũ hincinde iugum eminet/ variis arborũ ge
De cane Biornonis.
neribus frequens:quarũ obiectus amnem eminus ꝓuideri nõ ſinat. Præterea Bior=
noni inuſitatæ ferocitatis canis extabat:horrendæ ꝗdem acerbitatis bellua/atqꝫ hu
mano cõuictui formidoloſa:quæ ſæpius biſſenos ſola viros oppreſſerit.Sed qm̃ tra
dita magis q̃ cognita referunt̃,fidem arbiter penſet.Hæc ſiqdem,vt accepi,delitia=
rum quondã loco habita,Offoti gigantis inter paſcua tuebat̃ armentum. At iuue=
nes latrocinio viciniam inceſſere ſoliti,magnas ſæpe ſtrages edebant : populari pe=
nates:armenta ſternere:diripere oĩa:ingentem agere prædã : ſpoliatas rebus ædes
exurere:mares paſſim cum fœminis obtruncare/ꝓbitatis loco curatum eſt.Quorũ
improuidam Fridleuus irruptionẽ excipiens,oẽs ad monimentũ refugos egit,
occupato eximiarũ viriũ equo:quem præceps metu ſeſſor maturandæ fugæ gratia
Nota.
citra amnem relictum, pontẽ ſecũ traiicere nõ audebat.Deinde ſiqs fratrum illoꝝ
quempiã interemiſſet,interfecti corpus auro ſe repenſurũ edixit. Qua ſpe quidam
regiorum pugilum incitati:nec tam auaritiæ q̃ virtutis ardore correpti,conuento
tacite Fridleuo operam ſe facinori daturos ꝓmittunt/ſalutem admodũ deuouẽtes
Fridleui aſtus.
ni trũca prædonũ capita retuliſſent.Quorũ Fridleuus virtute & ꝓmiſſione lauda=
ta,arbitris expectare iuſſis ſolo contentus comite,noctu fluuium petit.Ne eñ alie=
nis q̃ propriis viribus inſtructior videretur, auxilium virtute præcurrere ſtatuit.
Poſt hæc comitem crebro contuſum ſilice exanimauit, iniecitqꝫ exangue vndis cor
pus:cui etiam detractum ſibi cultum applicuit/eiuſdem exuuias mutuatus : vt in=
tuito cadauere,periclitationis regiæ ſpecies daretur.Iumentum quoqꝫ quod eũ ve
xerat elicito de induſtria cruore/conſperſit:eodẽ caſtra repetente necis ſuæ fidẽ fa=
cturus.Deinde calcaribus ſubditis mediis equum verticibus adegit:eoqꝫ ſuperato
amne delapſus,prætentũ munimento vallum ꝑ ſubiectas aggeri ſcalas tranſcende=
re conabatur. At vbi ſuperne euectus propugnacula manu cõplecti poterat,illato
tacite pede ędẽ quã cõmeſſabundi prædones inſederant:ignaris vigilibus leui/ſuſpẽ
ſoqꝫ veſtigio petit. Cuius conclaue nactus ſub imminente foribus teſtudine cõſiſte=
bat.Iuuenes ſiquidem a munimenti firmitate profecta ſecuritas ad crapulam ꝓuo=
cabat:arbitrantes incitatiſſimi lapſus fluuiũ inacceſſum feciſſe præſidium : qui nec
nando traiici,nec ratibus ſuperari poſſe videretur.Neqꝫ enim vlla amnis pars per=
Biornonis ſomnium.
uiam vadi copiã dabat. Tum Biorno conuiuali hilaritate ſuffuſus: egreſſam vndis
belluam:per quietẽ ſibi conſpectã affirmat: quæ triſtes ore flammas egerens: conti=
nenti cuncta incendio daret. Quamobrẽ indagandã inſulæ latebram eſſe: adeo nec

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

locorum habituí confidendũ vt nimia ſecuritatis præſumptione extrema incautis
pernicies afferatur. Nihil enim ita ſitu munitũ eſſe, cui ſi humana deſit opera ſim-
plex naturæ tutela ſufficiat. Præterea ſummopere cauendũ ne ſomni ſui denuntia-
tionem triſtior cladis euentus excipiat. Igitur omnes munimentis egreſſi, totiuſq;
inſulę ambitũ curioſius ſpeculati: reperto caballo: Fridleuũ fluuialibus aquis obru-
tum coniectabant. Equum vero præcipitato ſeſſore tranſnaſſe rati perinde ac regię
mortis nuntiũ portis gratulanter excipiũt. At Biorno nocturnarũ adhuc imaginũ
memoria territus: excubiis vtendũ hortatur: q̄ periculi ſuſpitionẽ nondũ tuto de-
poſituri viderentur. Ipſe deinde capiendę quietis gratia cubiculũ petit: viſionẽ mẽ-
te altius repoſitam habens. Inter hæc equus quẽ Fridleuus ob vulgandã interitus
ſui fidem intercutis tantũ cruoris effuſione reſperſerat: militũ eius caſtra maculo-
ſus irrupit. Qui illico amnẽ petentes repertũ ſerui cadauer: regiũ exiſtimauere cor
pus: q̄d nitida veſte cultũ ſtridulus ripę vortex adegerat. Quorũ maxime errorem
conuerberati corporis turgor adiuuit cum lacerata, contuſaq; ſilicibus cutis infor
mes oris notas exangui pallore confun deret. Huius rei indignatione permoti pugi
les, qui Fridleuo nuper delendorũ prædonũ curam ſpoponderant, præruptũ aquæ
periculũ accedebant: ne promiſſionis gloriã timidiore voti negligentia reſpergere
viderentur. Quorũ cæteri fidutiã imitati: pari cupidine fluuiũ petũt ni regem vl-
ciſcerentur extrema paſſuri. Quibus viſis Fridleuus pontẽ cõtinenti cõmittere p-
perauit: receptiſq; pugilibus: prima vigiles irruptione proſternit. Reſiduos quoq;
conſequẽter adortus Biornone excepto ferro conſumpſit. Quẽ impenſiori curatio- Biorno in
ne e vulneribus recreatũ ſub ſacrę obteſtationis pignore collegam adciuit: operaq; ſocietatem
eius vti q̄ exitio gloriari ſatius duxit. Indignum quoq; aſſerebat tantæ fortitudinis adcitus.
florẽ prima pubertate decerptũ intẽpeſtiua nimis clade cõſumi. Dani vero Fridle-
uũ aduẽtantem experti cuius iamp ridẽ obitũ falſo didicerant nuntio, miſſis qui eũ
accerſerent: Hiarnonẽ regno cedere iubent: q̄ ipm̄ precario, ac perfunctorie gerere Hiarno re-
videretur. Qui tãto honore defungi non paſſus/ſpiritum pro gloria erogare: q̄ in gno cedere
obſcuram vulgi ſortẽ concedere præoptauit. Quamobrẽ ne regiis honoribus exu- cogitur.
tus priſtinũ fortunæ habitũ recipere cogeretur: præſentem armis tueri conſtituit.
Itaq; diuidua regio præruptis conſternationis motibus agebatur. Alii ſiquidem ab
Hiarnonis partibus ſtabant. Alii Fridleui titulis ob egregia Frothonis merita aſti
pulati ſunt: hærebatq; vulgi diſcors ſuffragiũ: his præſentiũ habitum: illis præteri
torum memoriã venerantibus. præponderauit tamen Frothonianæ recordationis
intuitus, eiuſq; ſuauitas maiorem Fridleuo fauoris partẽ conciliauit. Plæriq; enim
quibus altior ſenſus extabat ruſticæ conditionis hominẽ q̄q̄ ad inſperatũ rerũ cul-
men præter generis ius ſolo fortunæ beneficio perueniſſet: regno ſubmouendũ cen
ſebant: ne verum honoris hæredem adulterinus poſſeſſor elideret. Fridleuus vero
Danorum legatos redire iubet: Hiarnonem: aut regnũ deponere: aut acie ſecum
confligere rogaturos. At Hiarno lucis auiditatem honori anteferre: ſalutemq; glo
riæ diſpendio quærere morte triſtius ratus: dum bello Fridleuũ excipit: in Iutiam
obtritus aufugit: victorẽq; denuo reparata manu aggreſſus, hauſtis ferro ſociis, fu
gam abſq; comite habuit. quã inſula, vocabulum ex eius nuncupatione ſortita, te-
ſtatur. Igitur humiliorem animo fortunã expertus cum ſe gemina ſtrage omnibus Hiarnonis
propemodum copiis exutũ videret: traiecto in dolum ſtudio, obſcurato oris habi- fraus.
tu, Fridleuum accedit: ipſum quęſitis per familiaritatem inſidiis necaturus. A quo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſuſceptus aliquādiu ſeruitii ſimulatione propoſitū occultabat. Siquidē decoquendi
ſalis opificem profeſſus inter ſordidioris miniſterii famulos ignobilia exequebatur
officia. Cibi quoq; capiendi tēpore diſcubitu vltimus exiſtere ſolebat. Præterea bal
neis abſtinebat: ne nudato corpore crebris vulnerū veſtigiis proderetur. Quo rex
abſoluēdæ ſuſpitionis gratia lauari compulſo: vt hoſtem ex cicatricibus cognouit:
age (inquit) improbiſſime latro qualiter in me cōſulturus fores: ſi interficiēdi tui
cupidū liquido comperiſſes. Ad hæc ſtupefactus Hiarno ex prouocatione te ait de-
prehenſum aggrederer: quo maiore demendæ criminationis copia potireris. Quē

Hiarnonis exitus.

mox Fridleuus ſententiæ ſuæ exemplo: prouocatū oppreſſit: tumulo cadauer obru-
ens interfecti vocabulū referente. Qui poſtmodū a ſuis propagandæ ſobolis gratia:
coniugio ſibi conſulere monitus: cælibē præſtare vitā: paterno contendebat exēplo.
ꝙ Frothoni coniugis petulātia: graue probrū affixerit. Ad vltimū perſeuerantiſſi-
mis omniū precibus victus: per legatos aggreſſus eſt Noruagiæ regis Amūdi filiā

De Frøcone legato.

Prodigiū.

poſtulare. Quorū vnus Frøco nomine fluctibus inter nauigandū abſumptus: inuſi-
tatū moriens prodigiū dedit. Quippe vbi illū cōfluus vndarū æſtus implicuit: ſan-
guis medio enatus gurgite: ita totā ponti faciē peregrino quodā rubore perfudit:
vt ſpumeum paulo ante palagus procelliſq; albidum, mox puniceis fluctibus intu-
meſcens: alienū a natura ſua colorem induere videretur. Amundus vero regię pe-
titionis inexorabiliter vota fruſtratus: legatis indecentius habitis tyrānidem Fro-
thonis olim Noruagiæ grauius imminentē cauſam ſpernendæ legationis aſſeruit.
Frogertha vero (filia hæc Amundi erat) nō modo Fridleui genus intuita: ſed etiā
factorū claritudinem venerata: cōuitio patrē inſequi cœpit: ꝙ generū habere ſpre-
uiſſet: cuius conſummata nobilitas nec virtute deficeret, nec ſanguine claudicaret.
Adiecit quoq; ꝓdigialē illā maris faciē vndis repēte in ſanguinē verſis. Quid aliud
ꝗ Noruagicæ cladis interpretē: Danicæ vero victoriæ liquidum extitiſſe portētū:
Quā cū Fridleuus iteratæ legationis officio poſtularet: perſeuerātia repulſam vin
cere cupiēs: indignatus Amundus: rē a ſe ſemel negatā pertinacius flagitari: raptis
ad necē legatis improbi petitoris ſtudio crudelius obuiādū curauit. Cuius iniuriæ
Fridleuus famā expertus: Haldano ac Biornone adcitis: Noruagiā nauigatione cō
plectitur. Contra/ Amundus patrio inſtructus præſidio: obuiā exerit claſſem Frø-
caſund appellant ſinū in quem claſſis vtraq; coierat: vbi Fridleuus noctu ſpeculādi
gratia caſtris egreſſus: cū inuſitatū quendā icti aeris ſonū cominus percepiſſet: fixo
gradu ſuſpiciens triū olorū ſuperne clangentiū hoc aure carmen excepit.

Dum mare verrit Hythin rabidoſq; interſecat æſtus.
Auro verna bibit: & lactea pocla ligurit.
Optima conditio ſerui cui rege creatus
Obſequitur: temere mutatis ſortibus hæres.

Deniq; poſt ipſas alituū voces lapſum ab alto cingulū literas carminis interpretes
præferebat. Regis quippe Thialamarchiæ filium: pueriliter obludētem: gigas Hy-
thin nomine vſitatum mortalium habitum mutuatus abduxerat. eoq; vſus remige
cimba in proximū littus traiecta Fridleuū tunc forte ſpeculationis officio fungen-
tem nauigio præteribat. Quem rex captiui adoleſcentis opera vti non paſſus: præ-
da raptorem exuere geſtiebat. Aduerſum quem adoleſcens primū acriori inuectio-
nis genere vtendum eſſe præmonuit: facilius oppugnādum promittens: dum ante
cynico fuiſſet carmine laceſſitus. Tunc Fridleuus ſic orſus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Cum ſis gigas tricorpor inuictiſſimus:
Tuoq; cœlum pene exæques vertice:
Cur hoc ridendus enſis fœmen obligat?
Latuſq; grande curta cingit framea?
Quid forte munis pectus enſe debili?
Habituſq; corporalis inſtar negligis?
Sicæ breuis paruo fretus geſtamine?
Iam iam tuum fruſtrabor audax impetum
Ferro retuſo molientem prælia
Meticuloſa cum ſis ipſe belua:
Moleſq; digno deſtituta robore
Vmbræ fugacis more præceps tolleris
Spectabili claroq; nactus corpore
Imbelle pectus & pauore lubricum
Membriſq; ſumme diſſidentem ſpiritum.
Ex hoc tuæ compago nutat fabricæ.
Cum forma fœlix ſtrage mentis claudicet
Suiſq; ſit natura diſcor partibus.
Te laudis ex hoc munus omne deſeret:
Nec fortium clarus loco cenſeberis:
Obſcura computandus inter agmina.

Quo dicto gigātē pede manuq; curtatū liberato captiuo coegit in fugā. Cui9 conſequēter pmōtoriū petēs, egeſtā antro pecuniā aſportauit. Quib9 ſpoliis ouās erepti q; adoleſcētis in traiiciēdo mari nauigatiōe vſus, hoc alacri carmē voce ſubtexuit.

Sanguine ſuffuſos enſes ferrumq; cruore
Puniceum rapidi verſauimus in nece monſtri
Dum te Noruagicæ cladis moderator Anunde
Excipit alta quies: quem cum ſine lumine mentis
Nox ignara premat: virtus dilapſa fefellit.
At nos defunctum membris, opibuſq; gigantem,
Contudimus: vaſtiq; chaos penetrauimus antri.
Illic congeſtum raptu, violauimus aurum.
Et iam fluctiuagum tunſis euerrimus æquor
Confertamq; ratem ſpoliis ad littus ouantes
Remigio reduces agimus: percurrimus vndas
Permenſore maris carabo: fulcemus alacres
Hoc pelagus: ne nos hoſti lux obuia prodat.
Ergo leues, totoq; manus conamine niſi
Rimemur mare: caſtra prius, claſſemq; petentes
Q; roſeum liquidis titan caput exerat vndis.
Vt cum rem rumor vulgauerit atq; Frogertha
Nouerit egregio partam conamine prædam
Blandior in noſtrum moueat præcordia votum.

Die poſtera Fridleuo aduerſus Anundū magno copiarū concurſu cruentum incidit bellum: qđ partim terreſtri, partim maritimo certamine gerebatur. Nam & in

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

campis acies explicabantur: & claſſi nihilominus bellator inceſſerat. Cũq; res plu-
rimo ſanguinis impẽdio gereretur: Biorno demũ inclinata ſuorũ acie ſolutum ne-
xibus Moloſſum cõcitauit in hoſtẽ: quã ferro obtinere nõ poterat: canino morſu vi
ctoriã adepturus. Quæ res aduerſariis probroſam peperit ſtragẽ cũ fortiũ phalanx
mordicus laceſſita ꝓfugeret: Quorũ fuga triſtior an turpior fuerit: neſcias. Erubeſ
cẽdus ſiqdẽ Normãnorũ exercitus erat: quẽ hoſtis opẽ a bellua mutuatus obtriuit:
nec fraudi Fridleuo fuit labẽtẽ militũ virtutẽ canino reparare pſidio. Occidit hoc

Anundi exitus.

Auo ſagittarius ꝓuocat regem.

bello Anũdus cui⁹ aſſecla Auo cognomẽto ſagittarius: Fridleuũ ad ſecũ dimicãdũ
hortatus: a Biornone ſequeſtris ordinis viro regẽ cũ plæbeio cõgredi ꝓhibẽte laceſ
ſitur. Cũq; Biorno ſinuato arcu neruo ſagittam aptaret: ſubito emiſſum ab Auone
ſpiculũ cordis ſumma trãſfixit. Cuius altera mox ſagitta comes mediis digitorũ cõ
cluſis impacta ſucceſſit. His tertia ſupueniẽs: in applicatã neruo ſagittã icidit. Auo
quippe prõptiſſima ſagittãdi opa eminus vtẽs: de induſtria geſtamẽ tãtũ hoſtis of-
fenderat: vt idẽ in ipm ſibi licere demõſtrãs: pugilẽ a ꝓpoſito reuocaret. Biorno ve
ro nihil ob hoc animi minuẽs: ſpreto corporis periculo cõſtãti mẽte & vultu: diſcri
men iniit: ita vt nec Auonis qcq̃ ingenio deferre: neq; ex cõſueta aliqd fortitudine
deponere videret. Itaq; nulla ex pte ꝓpoſito deturbatus: intrepidus duello ſe credi-
dit. Quo cũ vterq; ſautius exceſſiſſet: aliud itẽ apud Addarnes mutua laudis æmu
latione geſſerũt. Interfecto Anũdo: Fridleuus acerrimo hoſte liberat⁹, ſummũq; &
ſecurũ ociũ nactus: ferociſſimũ ingeniũ ſuũ voluptati cedere coegit: traiectoq; i ve-
nerẽ ſtudio: claſſem inſtaurat: negatas olim nuptias petiturus. Deniq; nauigationẽ

Grubbus filiã Fridleuo deſpondet.

ingreſſus cũ defecta vẽtis claſſe: vicos alimẽta petiturus irrũperet: A Grubbo quo-
dã hoſpitaliter habitus: tãdẽq; filiæ eius cõnubio potitus: Olauũ vocabulo filiũ ꝓ-
creauit. Interiecto quoq; tẽpore Frøgerthã adeptus, dũ patriã parũ pſpera nauiga
tione repeteret, ignotę inſulæ littoribus appulſus: theſaurũ humi cõcluſum effode

De dracone.

re, cuſtodẽq; eius draconẽ vitandi veneni gratia bouino tergore tectus appetere cu
iuſdã per quietẽ cõſpecti monitũ pdocet. Intentũq; ſcuto coriũ venenatis dentium
morſibus obiectare pcipit. Igit experiẽdæ viſionis cauſa anguẽ vndis emergẽtẽ ad-
ortus: diu in ſquameũ latus irrita tela cõiecit. Quippe ſpiculorũ ĩpulſum cruſtrata
corporis duricies fruſtrabat. Ipſe vero coluber crebras admodũ ſpiras agitãs orbi-
culato caudę flexu tactas obiter arbores ſtirpit⁹ euertebat. Cæterũ crebro corporis
tractu cauata ad ſolidũ humo pruptũ hinc inde latus effecerat: vt qbuſdã in locis
aduerſos colles media valle ſequeſtrari cõſpicim⁹. Igit Fridleuus ĩuicta belluæ ſup-
ma cõſiderãs: ima gladio tẽtat: pfoſſaq; inguinis parte ſaniẽ palpitãtis elicuit. Qua
extincta pecuniã Hypogęo erutã nauigiis deportãdã curauit. Euoluto anno: Bior-

Biornonis Auoniſq; cõciliatio.

Olaui educatio.

nonẽ atq; Auonẽ ſæpius ex ꝓuocatione cõgreſſos: maxima cura in gratiã reduxit:
amicitiiſq; odia mutare cõpulit: qbus etiã filiũ Olauũ tres annos natũ nutricandũ
cõceſſit. Pellicẽ vero Iurithã, eandẽq; Olaui matrẽ recepto in cõmilitiũ Auoni ma-
trimonio copulauit: æquiori animo repudiũ laturã exiſtimãs: ſi tãto pugile marita

De tribus Parcis.

ta ꝑ regio: ſtrenuũ ſortiret amplexũ. Mos erat antiquis ſup futuris liberorũ euẽti-
bus Parcarũ oracula cõſultare. Quo ritu Fridleuus Olaui filii fortunã exploratur⁹
nuncupatis ſolẽniter votis: deorũ ædes precabũdus accedit: vbi introſpecto ſacello
ternas ſedes totidẽ nymphis occupari cognoſcit. Quarũ prima indulgentioris ani

Olani deæ tres fatales.

mi liberalem puero formã, vberẽq; humani fauoris copiã erogabat. Eidem ſecunda
beneficii loco liberalitatis excellentiã cõdonauit. Tertia vero proteruioris ingenii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

inuidentioriſq; ſtudii fœmina ſororum indulgentiorē aſpernata cōſenſum: ideoq;
earū donis officere cupiens: futuris pueri moribus parſimoniæ crimen affixit. Ita
aliarū beneficiis triſtioris fortunæ veneno corruptis: accidit: vt Olauo pro gemina

Olauus parcus.

munerū ratione permixta liberalitati parcitas tribueret cognomentū. Quo euenit
vt prioris indulgentiæ ſuauitatē inſerta beneficio nota cōfunderet. Cūq; regreſſus
Noruagia Fridleuus iter ꝑ Suetiā haberet: vltro legati partibus aſſumptis cælibi
adhuc Haldano Hythini filiam: quā monſtro quodā exemerat: impetrauit. Interea
coniunx eius Frogertha Frothonē enixa eſt: ab eximia mutuātem largitate cogno-
men. Itaq; Frotho ob auitæ felicitatis memoriā quā ſuo nomine referebat, ab incu-

De quarto Frothone cognomēto Largo.

nabulis, primiſq; infantię rudimētis adeo cūctis charus euaſit: vt ne humi quidē in-
cedere: aut cōſiſtere toleratus: ſinu iugiter atq; oſculis foueretur. Ita nō vni modo
pædagogo addictus: ſed quaſi cōmunis omniū alūnꝰ extabat. Defuncto vero patre
cū duodecimū ætatis annū ageret: Saxoniæ regulos Suertingū, & Haneuū impiū

Subactō. vi. Theutonicorum.

detractātes: ac palā rebellare cōniſos: acie ſupauit: deuictiſq; gētibꝰ ſeruitutis noīe
pēdēdi ꝓ capite nūmi mulctā inflixit. Adeo nāq; liberalis extitit, vt recēti largitatis
cōſuetudine priſca militiæ ſtipēdia duplicaret: neq; eñ ſe Tyrānorū more cōibus
vitiorū illecebris obiiciebat: ſed qcqd honeſtati ꝓximū ꝓuidebat, ardēter appetere:
opes in ꝓpatulo habere: cæteros largiēdo ꝑcurrere: omnes hūanitatis officiis ante-
uenire: & qđ difficillimū eſt: virtute inuidiā vincere cōtēdebat. Cuiꝰ rei gratia bre
ui tātā apud oēs claritatē cōtraxit: vt adoleſcētulus nō modo fama maiorū titulos
exæquaret: ſed etiā vetuſtiſſima regū monimēta trāſcēderet. Iiſdē tēporibꝰ Starca

Initiū Starcatheri pugilis.

therus qdā Storuerki filiꝰ periclitatis naufragio ſociis: ſolꝰ vi aut fortuna delapſus
ob incredibilē corporis animiq; ꝑſtātiā hoſpes a Frothone colligit. Cuiꝰ cū aliquā-
diu cōtubernalē egiſſet: indies cultius, ac decētius habitꝰ, tādē ſpecioſo donatꝰ naui
gio maritimas excubias ꝓcurādo piraticū munꝰ agitare ꝑcipit. Siqdē excellētius
humano habitu corpus a natura ſortitus: ita id animi magnitudine æquabat: vt
nulli mortaliū virtute cedere putaret. Cuius tam late patēs claritas fuit: vt adhuc
quoq; celeberrima factorū eius, ac noīs opinio ꝑſeueret. Neq; eñ ſolū apud noſtros
egregiis operū titulis choruſcabat: verū etiā apud omnes Sueonū Saxonūq; ꝓuin-
cias ſpecioſiſſima ſibi monumēta pepererat. hūc in ea regione q̄ Suetiā ab oriēte cō-
plectit: quāq; nūc Eſtonū aliarūq; gētiū nūeroſa barbaries latis ſedibꝰ tenet: originē
duxiſſe memoriæ ꝓditū cōſtat. Fabuloſa autē & vulgaris opinio q̄dā ſup ipſius or

Ortus Starcatheri.

tu rationi incōſentanea, atq; a veri fide penitus aliena cōfinxit. Tradunt eñ qdā ꝙ
a gigantibus editus mōſtruoſi generis habitū, inuſitata manuū numeroſitate pro-
diderit: aſſerūtq; Thor deum quatuor ex his effluentis naturæ vitio ꝓcreatas, eli-
ſis neruorū cōpagibus auulſiſſe: atq; ab integritate corporis prodigiales digitorū
eruiſſe cōplexus: ita vt duabus tātū relictis, corpus qđ ante in giganteæ grāditatis
ſtatū effluxerat: eiuſq; formā informi mēbrorū multitudine repſentabat: poſtmo-
dum meliore caſtigatum ſimulacro breuitatis humanæ modulo caperetur. Olim

De diis.

enim qdā magicæ artis imbuti Thor videlicet & Othinus, aliiq; cōplures mirāda
pręſtigiorū machinatione callētes: obtētis ſimpliciū animis diuinitatis ſibi faſtigiū
arrogare cœperūt. Quippe Noruagiā, Suetiā, ac Daniā vaniſſimæ credulitatis la-
queis circūuentas ad cultus ſibi pēdēdi ſtudiū cōcitātes: ꝑcipuo ludificationis ſuæ
cōtagio reſperſerūt. Adeo nāq; fallaciæ eorū effectus ꝑcrebuit: vt in ipſis cęteri quā
dam numinū potentiam venerātes: eoſq; deos, vel deorum complices autumantes

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

veniſiciorū auctoribus ſolēnia vota dependerent: & errori ſacrilego reſpectū ſacris
debitū exhiberēt. Quo euenit vt legitima feriarū ſeries apud nos eorūdē nominibꝰ
cēſeatur: cū ipſis Latinorū veteres, ſiue a deorū ſuorū vocabulis, ſiue a ſepteno pla-
Dierum nomina. netarū numero nūcupationē ſingulatim adaptaſſe noſcātur. Eos tamē qui a noſtris
colebātur nō eſſe quos Romanorū vetuſtiſſimi Iouē Mercuriūqꝫ dixere: vel quibus
Græcia latiūqꝫ plenū ſupſtitioſis obſequiū exſoluerūt: ex ipſa liquido feriarū appel-
latiōe colligit̄. Ea eñ q̄ apud noſtros Thor, vel Othini dies dicit̄ apud illos Iouis, vel
Thor. Othinus. Mercurii feria nūcupat̄. Si ergo Thor Iouē, Othinū Mercuriū: iuxta deſignatæ in-
terp̄tationis diſtinctionē accepimus: manēte noſtrorū aſſertione Iouē Mercurii fi-
liū extitiſſe cōuincitur: apud quos Thor Othino genitus: vulgari ſentētia ꝓhibet̄.
Cū ergo latini contrario opinionis tenore Mercuriū Ioue editū aſſeuerēt: reſtat vt
cōſtāte eorū affirmatione Thor aliū q̄ Iouē, Othinū quoqꝫ Mercurio ſentiamꝰ exti
tiſſe diuerſum. Sūt q dicāt deos quos noſtri coluere: cū iis quos Græcia vel latiū ce-
lebrabat: ſolū participaſſe vocabulū: ſed iſtos tanq̄ maieſtate ſuppares ab illis cultū
cū noīe mutuatos fuiſſe. Et hæc ſup Danicæ vetuſtatis numinibus diſſeruiſſe ſuffi-
ciat. Quę ideo pauliſper a me in cōmune deducta ſunt: vt legētibus liquidū fiat: qbꝰ
Starcatherus Wicarū necat. patria noſtra ritibus pagana ſupſtitione paruerit. Nūc ꝓpoſiti diuerticulū repetā.
Tradūt veteres Starcatherū cuius ſupra memini in Wicari Noruagiēſiū regis iu-
gulo: deorū fauori facinorū ſuorū principia dedicaſſe. cuius rei tenor tali quorūdā
aſſertione cōtexit̄: volens quondā Othinus Wicarū funeſto interire ſupplicio, cū id
aperte exequi nollet: Starcatherū inuſitata prius grāditate cōſpicuū: nō ſolū animi
fortitudine, ſed etiā cōdendorū carminū peritia illuſtrauit: quo ꝓ̄ptiore eius opa
ad pagendū regis exitiū vteret̄. Hanc quippe eū dignationi ſuæ gratiā relaturū ſpe-
rabat. Quē etiā ob hoc ternis ætatis humanæ curriculis donauit: vt in his totidē ex-
ecrabiliū operū auctor euaderet. Adeo illi cōſequēte flagitio vitæ tēpora ꝓroganda
cōſtituit. Qui mox Wicarū adiens, inqꝫ eius aliquādiu cōtubernio diuerſatus: inſidi-
as obſeqo texit. Tādē piraticū cū eo opus ingredit̄. Cūqꝫ quodā in loco diutina tēpe-
ſtatū ſæuitia vexaret̄: ita vētis nauigationē fruſtrātibus: vt maiorē anni ptē quieti
tribuerēt. deos hūano ſanguine ꝓpiciādos duxerūt. Itaqꝫ cōiectis in vrnā ſortibus:
regiæ necis victimā depoſci contigit. Tūc Starcatherus facto ex viminibus laqueo
regē īplicuit: pœnæ ſpeciē dūtaxat exiguo tēporis momēto daturū. Sed nodi rigor
ſuū ius exequēs: ſupremū pēdētis halitū rapuit. Cui Starcatherus adhuc palpitāti
ferro ſpiritus reliquias euulſit. Cūqꝫ remediū afferre deberet perfidiā detexit. neqꝫ
eñ illa mihi recēſenda videtur opinio quæ viminū molliciē ſubitis ſolidatā cōple-
xibus ferrei morē laquei pegiſſe cōmemorat. Deīde capto Wicari nauigio: Bemonū
quēdā cūctis Daniæ piratis virtute p̄ſtantē maritimū p̄donē geſturus accedit. Be-
moni nāqꝫ collega Fraccus noīe piratici laboris tedio nup ſe eiꝰ ſocietati īterpoſita
pecuniæ pactione ſubduxerat. Tātā aūt Starcatherus, ac Bemonus: ſeruādæ ſobrie-
De ſobrietate gigantū. tatis curā habebāt: vt nūq̄ ebrioſa ſibi potione indulſiſſe dicant̄: ne p̄cipuū fortitu-
dinis vinculū cōtinētia/luxuriæ viribus elideretur. Cū ergo ꝓfligatis late ꝓuinciis
ardore quoqꝫ Tyrānico Ruſciam inuaſiſſent: incolæ parū mœnibꝰ armiſue cōfiſi ꝓ-
hibēdis hoſtiū inceſſibꝰ inuſitati acuminis clauos obiicere cœperūt: vt quorū repri-
mere neqrēt īpetū: morarent̄ excurſum: taciteqꝫ plātas humꝰ elideret: qbꝰ palā acies
reſiſtere trepidaſſet. Sed ne id qdē īpedimēti genꝰ arcēdis hoſtibꝰ efficax fuit. Neqꝫ
eñ Danis ad eludendā Rutenorū operā calliditas defuit: cōtinuo nāqꝫ lignea pedi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

bus tegmina ſubmittētes ſubiectos plantis aculeos innocuis preſſere veſtigiis. Eſt
autē ferrū hoc quatuor diſꝑtitū ſtilis: iiſdēq; taliter cōſtitutis: vt in quācūq; illud
partem caſu ſe eiiciat, triū incūctāter pedū æqualitate ſubſiſtat. Tum ſaltus inuios
ac nemorū denſiſſima quæq; ꝑnetrantes Ruthenorū principē Floccū montanis q-
bus erepſerat latebris eiecere. Quo in loco tanto prȩdæ potiti ſunt: vt ne vnus qui-
dem extaret: qui nō auro argētoq; onuſtus claſſem repeteret. Mortuo autē Bemono
Starcatherus ab athletis Biarmēſibus ob virtutē adcitus cū plurima apud eos me-
moratu digna edidiſſet facinora: Sueonū fines ingreditur: vbi cū filiis Frø ſeptēnio
feriatus, ab his tandē ad Haconē Daniæ tyrannū ſe cōtulit: q; apud Vpſalam ſacri-
ficiorū tēpore cōſtitutus effœminatos corporū motus, Scȩnicoſq; mimorū plauſus
ac mollia nolarū crepitacula faſtidiret. Vnde patet ꝙ remotū a laſciuia animū ha-
buerit: q ne eius quidē ſpectator eſſe ſuſtinuit. Adeo virtus luxui reſiſtit. Itaq; cum
Hacone claſſem in Hiberniā extulit: ne vel vltima rerū humanarū imperia Danicis — Hugletus
armis intacta conſiſterēt. Ea tēpeſtate rex inſulæ Hugletus extabat. Qui cū freqūes — Hiberniæ
opibus ȩrariū haberet: adeo tamē auaritiæ obnoxius extitit: vt datis aliquādo cal- — rex.
ceis: quos ſtudioſi manus cōmēdaſſet opificis, ligamēta detraheret: ſubmotiſq; loco
ſuo corrigiis: donū ad iniuriā trāſferret. Cuius rei deformitate tātū muneri crimi
nis afferebat: vt odiū ꝓ gratia ꝑcipere videret. Itaq; neminē ex honeſtis liberalitate
proſequi ſolitus circa mimos ac ioculatores munificētiæ ſtudiis vti cōſueuit. Opor
tebat nāq; vt turpis turpibus cōmercia familiaritatis impēderet: & vitiorum tabo
obſitus culpæ ſocios blādimētorū lenocinio demulceret. Fuere tamē ei ſpectatæ vir
tutis ꝓceres. Gegathus & Suibdauus q inter effœminatorū cōſortia veluti gēmæ
ſtercoribus inſitæ: cōſpicuo militariū oꝑrū fulgore pollebāt. Itaq; ſoli regiarū opū — Nota de cō
defenſores extabāt. Igit̃ ꝑlio inter Hugletū & Haconē cœpto mimorū greges qbus — tinentia gi-
inſtabilitatē corporū leuitas ꝑperit animorū trepidis aciē ſoluere decurſibꝰ, tātaq; — gantum.
regis beneficia ſola fugæ deformitate pēſarūt. Tūc Gegathus & Suibdauus ſoli tot
hoſtiū milibus obiecti: incredibili bellū virtute geſſerūt: vt nō duorū modo militū:
ſed vniuerſi agminis ꝑtes agere viderent̃. Sed & Gegathus Haconē ſibi ꝑtinacius
imminētē tāto pectoris vulnere affecit: vt iocinoris ſupma detergeret. Illic Starca- — Starcatheri
therus dū ferro Gegathū petit: acerbiſſimū capite vulnus excepit: vnde poſt modū — vulnus.
in quodā carmine: nō alias triſtiorē ſibi plagā incidiſſe ꝑhibuit: qđ licet diſciſſi ca
pitis ꝑtes exteriore ꝑllis ambitu necterētur: latens tamē in vulnere liuor clauſum
putredinis cōtagiū occultabat. Victo occiſoq; Hugleto: ſed & Hiberniēſibꝰ in fugā — Hugleti
actis: Starcatherus, quoſcūq; ex hiſtrionibꝰ captioni caſus obtulit: cædēdos curauit — cædes.
ſatius ratus in ſcurrarū agmē cuticulæ damno ridiculū dictare ſuppliciū: ꝙ pœna — Hibernorū
capitis funeſtū impetrare diſcrimē. Ita iocularis miniſterii, ſordidęq; cōditiōis cater — ſubactio ter
uā ꝓbroſo aīaduerſionis genere inſecutus: obſcœno verberū ludibrio mulctare cō- — tia.
tentus extitit. Tum Dani apud vrbē Duffliną regias opes ȩrario egeſtas publico ra
ptu conuelli iuſſerūt. Tātæ ſiquidē magnitudinis pecunia reperta fuerat: vt minor
partitionis cura cūctis exiſteret. Poſt hæc Starcatherus ad inhibēdā oriētaliū defe
ctionē vna cū Wino Sclauorū principe delegatur. Qui ſimul aduerſum Curetum,
Semborū, Sangalorū, omniūq; poſtremo oriētaliū exercitus/prȩliati, claras late vi-
ctorias edidere. Eximiæ opinionis gladiator noīe Wiſinnꝰ apud Ruſciam rupē: quæ — Acies ocu-
Anafial dicit̃ ſede & māſione cōplexꝰ: vicinas, lōgīquaſq; ꝓuincias oī iiuriæ genere — lorum mō-
vexauit. Hic omnē telorū aciē ad hebetudinis habitū ſolo cōſpectu redigere ſolebat. — ſtruoſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Quamobrē tātam viribus eius audaciam peperit exclusus vulnerū metus: vt etiam
illustriū virorum coniuges maritis ſpectantibus raptas ad ſtuprum pertraheret.
Cuius ſceleris Starcatherus rumore excitus: tollendi auctoris gratia Ruſciā petit.

Wiſinnus cęditur.

Qui quoniā nihil expugnatu difficile habuit: petitū ex prouocatione Wiſinnū etiā
artis ſuæ beneficio ſpoliatū oppreſſit. Ferrū quippe ne præſtigiatori conſpicuū fo-
ret/tenui admodū pelle cōtexit: neqꝫ Wiſinno, aut præſtigii virtus, aut viriū magni
tudo, quo minus Starcathero cederet, auxilio fuit. Deinde apud Bizantium inuictę

Tanna vincitur.

opinionis gigantē, Tānā nomine corporis viribus fretus colluctando deuicit: igno
taſqꝫ terrarū partes proſcripti titulo petere coegit. Igitur cum nulla fortunæ ſæui-
tia vires eius victoria fraudare potuiſſet: Poloniæ partes aggreſſus: athletam quem

Waſce athleta.

noſtri Waſce Theuthones vero diuerſo literarum ſchemate Wilzce nominat̄: duelli
certamine ſuperauit. Interea Saxones defectionē moliri/ idqꝫ maxime in animo ha-
bere cœperunt: qualiter inuictū bello Frothonē præter publici conflictus morē op
primerent. Qđ optime duello gerendū rati mittūt qui regē ex prouocatione laceſ-
ſerent, ſcientes eū diſcrimen omne prompta ſemper mēte cōplecti: animiqꝫ eius ma
gnitudinē nulli prorſus exhortationi ceſſuram. Quē tunc tēporis maxime adorien
dum putabant: cū Starcatherū cuius plærisqꝫ formidoloſa virtus extabat: negotio-
ſum abeſſe cognoſcerēt. Cunctāte vero Frothone: ſeqꝫ cū amicis ſuper dando reſpō
ſo collocuturū dicente: ſuperuenit Starcatherus piratica iam regreſſus: qui ex hoc
maxime prouocationis habitū rep̄hendit: ꝙ diceret regibus nō niſi in compares ar-
ma congruere: eadēqꝫ aduerſum populares capienda non eſſe: per ſe vero tāq̃ obſcu

Hama.

riore loco natum, pugnā rectius amminiſtrandā exiſtere. Igitur Saxones Hamam
qui apud eos gymnicis palmis clariſſimus habebatur multis aggreſſi pollicitatio-
nibus ſi duello operam cōmodaret: molem corporis eius auro ſe repenſuros eſſe ꝑ-
mittūt: illectūqꝫ pecunia pugilem ad campū conflictui deputatū militaris pompæ
tripudio proſequuntur: hinc Dani Starcatherū regis ſui partes exequuturū ad cer
taminis locū militiæ inſignibus ornati perducūt. Quē Hama ætate marcidum iu-
uentæ fiducia deſpicatus: defunctū viribus ſenem lucta q̃ armis excipere p̄optauit.
Eundē adortus terræ nutabundū adegerat ni fortuna quæ vinci vetulū nō ſinebat
iniuriæ reſtitiſſet. Ita enim impellentis Hamæ pugno obrutus memoratur: vt geni
bus nixus humū mento contingeret. Quā corporis nutationē egregia vltione pen
ſauit. Nam vbi reſuſcitato poplite manū expedire, ferrūqꝫ diſtringere licuit: mediū
Hamæ corpus diſſecuit. Complures agri ſexagenaqꝫ mancipia victoriæ præmiū ex

Subactō Saxonū ſexta.

titere. In Saxones vero poſt Hamæ cædē adeo Danorū inſoleuit imperiū: vt pro cu-
bitaliū membrorū quolibet indicē ſeruitutis ſtipem quotannis pendere cogerētur.
Qđ ægre ferens Hanef: bellū demendæ penſionis cupidine cum animo volutabat.
Cūqꝫ pertinax amor patriæ mentē in dies oppreſſorū miſeratione perfunderet: ſpi

Hanef cæditur.

ritum pro libertate ciuiū erogare cupiēs: rebellionis ſtudiū patefecit. Quē Frotho
traiectis per Albiam copiis apud vicū Hanøfra taliter ab eo nuncupatum occidit
Suertingus vero q̃q̃ non minus ciuiū afflictatione moueretur: diſſimulato patriæ
malo peruicaciori q̃ Hanef ingenio libertatis propoſitum agitabat. Quod quidem

Suertingi facinꝰ turpe.

ſtudiū dubitari ſolet virtuti an vitio ꝓpius fuerit. Ego vero plane id ſceleris arguo
qđ inſidioſa defectionis cupiditas edidit. Nam etſi patriæ libertatē quærere peruti
le videbatur: ad hanc tamē dolo ac proditione contēdere non licebat. Cū ergo Suer
tingi facinus plane ab honeſto deciuerit ne vtile id quidē extitiſſe conſtabit. Nam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſpecioſius eſt aperte quem velis inceſſere odiumqꝫ in propatulo exercere: q̃ adulte-
rina familiaritate veram nocendi cupidinē obſcurare. Sed quicquid ſcelere paritur
gloria vacuum eſt, breueſqꝫ & occiduos fructus habet. Nam ſicut lubricus animus
eſt qui fallendi ſupercilium clandeſtinis artibus tegit: ita quicquid dolo affine eſt flu
xum ac fragile eſſe conuenit. Plęrūqꝫ enim crimen in auctorem recidere cognitum
eſt. q̄d & Suertingo eueniſſe / fama compertum habetur. Qui cum conuiuii ſimula-
tione exceptum regem incendio conſumere ſtatuiſſet: ab eodem occupatus tametſi
ipſum mutuo peremiſſet occiditur. Quo euenit vt alterius ſcelus amborum interi- Frothonis
tus foret. Itaqꝫ etſi dolus in hoſtem efficax fuerit auctorē tamen impunitatis pręſi- quarti cæ-
dio non donauit. des.

FRothoni filius Ingellus ſuccedit. Cuius tranſuerſus ab honeſto Ingellus
animus relictis maiorum exemplis: totum ſe petulantiſſimi lu- rex. xxxiiii.
xus illecebris mancipauit. Igitur a bono rectoqꝫ diſcolor, vitiaqꝫ
pro virtute complexus, diſciſſis continentię neruis, intermiſſiſ-
qꝫ regię maieſtatis officiis: ſordidum luxurię mancipium euaſit.
Sane quicquid compoſitis moribus obuium: aut inconcinnum
erat / excoluit: paterna auitaqꝫ decora fœdiſſimarum libidinum
aſſuetudine polluebat. Clariſſimos maiorū titulos improbiſſimis obſcurabat operi-
bus. Adeo nāqꝫ libidini ventris obnoxius erat: vt nec patris vltorē agere: nec hoſtiū
iniurias propulſare geſtiret: nihilqꝫ dum gulę pareret / modeſte ac cōtinēter haben-
dū putaret. Egregium ſtemma ocio inertiaqꝫ corrupit, fluxamqꝫ ac voluptariam vi
tam degens: degenerē ſpiritū: atqꝫ a parētum veſtigiis obliquo longe calle diſtortū
in obſcœniſſimas fœditatū voragines ꝑcipitare gaudebat: fartores: lixas: frixoria:
gulę multiplices officinas varioſqꝫ torrendæ aut condiendæ dapis artifices legere:
claritatis loco ducebat. Arma vero, militiam, bella: nec ipſe quidem vſu diſcere: nec
alios exercitio celebrare ſuſtinuit. Ita abiecto virili ſtudio / fœmineum ęmulatus eſt:
quem in omnem culinę nidorem irreſtrictus palati pruritus accēderat. Semper cra
pulam proflans cunctiſqꝫ ſobrietatis partibus exutus: indigeſtam ventris ſaniem fœ
tido oris anhelitu ructabatur. Nec minus luxuria fœdus q̃ Frotho militia clarus ex
tabat. Adeo deliciis nimium intempeſtiua gulę corruptela molliuerat. Cuius intem
perantiæ faſtidio Starcatherus ad deſerendam Ingelli familiaritatem adductus: pe-
tito Sueonum regis Haldani contubernio: ocio negocium prętulit. Adeo ne nimiæ
quidē luxurię aſſenſor eſſe ſuſtinuit. Filii vero Suertingi veriti ne Ingello pœnas pa
terni facinoris darēt: ſororem ei in matrimonium contulerunt vltionem beneficio
pręcurſuri. Ex qua filios ſuſceptos Frothonem. Fridleuum. Ingellum atqꝫ Olauum.
quem quidem ipſius ſorore editum aſſeueranter iniquitas perhibet. Cuius ſororem
Helgam quidam auri opifex obſcurę ſtirpis blanditiis compoſitus ac variis inſtru- De Helga.
ctus munuſculis quibus muliebris maxime cupiditas capitur in mutuas faces ama- Aurifabri
toria comitate pertraxerat. Quippe poſt obitum regis nō exiſtentibus qui paterna petulantia.
in prole merita colerent: cuſtodię inops tutoribuſqꝫ defecta fuerat. Quod cum Star
catherus ex aſſidua viatorum relatione cognoſceret: impunitum fabri luxum præ-
terire nō ſuſtinēs. Quippe vt memorē beneficiorū cultorē, ita prōptū inſolētię vin-
dicē agere cōſueuerat. tā inuſitatę p̃ſumptionis audaciā vltū ire deproperat orpha
nę alumnę vetuſta Frothonis merita repenſurus. Deniqꝫ peragrata Suetia fabri pe- Alūna Star
nates ingreſſus vicinū limini locum occupat pilleolo ne proderet̃ obſcurāte. Quem catheri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

faber nõ ſatis doctus vili interdum amiculo validas ſubeſſe manus: obiurgatum ęde
ocyus excedere iubet: inter egẽtiũ gregem vltimis eſcarũ reliquiis potiturũ. At ſe=
nex ab inolita ſibi moderatione patientiã mutuatus nihilominus ibidem acquieſce
re paulatimq; petulantiã hoſpitis experiri ſtudebat. Procurſum nãq; furoris ſupe=
rior impetu ratio refrenabat. Tum faber aperta puellam procacitate aggreſſus: in
eius forte ſinũ iactauerat corpus: capitis comã virgineis manibus offerens depectẽ=
dam. Exerto quoq; lumbari operã eius demendis culicibus expetebat. Extorſitq; vt
ſplendidiſſimę familię fœmina pollentes amœnitate digitos ſordidiſſimis femorali=
bus inſerere nõ erubeſceret. deinde credita voluptatis licẽtia interiori ipſius togæ
prurientes inferre palmas, inſtabileſq; manus pectori propius admouere ſuſtinuit.
At illa noti quondã ſenis intuitu curioſiore pręſentiã capiens: concepto pudore libi
dinoſę cõtrectationis petulantiam ſpreuit, manuſq; reppulit impudicas: quinetiam
armis opus habendũ edocens, laſciuiori luſu deſiſtendum hortatur. Quo viſo Star=
catherus qui propter fores pileo caput obſcurante conſederat, iam tantũ hauſerat
irę: vt vlterius cohibendę manus impatiens: depoſito velamine dextram diſtringen
do iniiceret ferro. Tum faber qui nil niſi laſciuũ nouerat improuiſo fluctuans metu
vbi rem ad manus perueniſſe cognouit: abiecta defenſionis ſpe in fuga vnicum neceſ
ſitatis pręſidium circũſpexit. Itaq; tã foribus: quarũ hoſtis aditum tuebatur: erum
pere arduum erat: q̃ intra penates percuſſorem opperiri graue. Tandem obſtri=
ctus neceſſitate animus, finem cunctationi poſuit: cenſuitq; certo atq; euidenti peri
culo appetibilius eſſe diſcrimen cui vel modica ſalutis ſpes ſubeſſe poterat. Fugam
quoq; q̃q̃ periculi affinitate pręarduam, tamen quia miniſtra opis ſalutiq; propior
videbatur appetiit: morã quę tanq̃ expers ſubſidii malũ ineuitabiliſq; iacturę capax
videbatur abiiciens. Sed dum limen occupat a pręſidente foribus ſene medias cęſus
nates, lapſo ſeminecis veſtigio concidit. Quippe percuſſor magnopere cauendũ du=
xerat ne clariſſimas manus turpiſſimi ciniflonis exitio commodaret. improbi amo=
ris faces grauius ignominia q̃ morte mulctatas exiſtimans. Ita a quibuſdam calami=
toſus extincto punitior exiſtimatur. Quo effectum eſt vt puella parentũ officiis de=
fecta eruditiſſimam moribꝰ fœminam ageret: inq; ſemetipſam quaſi ſeduli tutoris
officium exerceret. Cumq; Starcatherus circũſpectam vndiq; familiam recenti ho
ſpitis iactura indoluiſſe cognoſceret: ignominiam ſautii inuectius exaggerẽdam cu=
rauit inſultandoq; ſic cœpit.

Vnde ſtupet taciturna domus? quę cauſa dolorem
Integrat: aut vbi nũc vxorius ille quieſcit:
Nuper ob indignũ ferro mulctatus amorẽ?
Nũquid adhuc faſtũ luxũq; reſeruat inertẽ?
Aut tenet ĩcœptũ, primaq; libidine feruet?
Extrahat alternis mecũ ſermonibus horã
Heſternũq; odium verbis cõponat amicis.
Lętior emergat facies. nec plãgor in ęde
Perſonet, aut mœſtos ſinat obtorpeſcere vultus.
Scire volens quis virgineo flagraret amore:
Dilectęq; mihi facibus premeretur alumnę:
Pilleolum ſumpſi ne noto proderer ore.
Cum faber ille procax laſciuis greſſibus intrat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Hac illacq; agitans inſtructo fœmina geſtu
Nec minus ad varios intendens lumina nutus:
Caſtorio cui tegmen erat chlamys obſita limbo:
Inſtratę gemmis crepidę,toga cultior auro.
Splendida nexuerant tortum redimicula crinem
Et varicata vagum ſtringebat vitta capillum.
Hinc adoleuit iners animi tumor,ingeniumq;
Diuitias genus eſſe putans:aut ęra parentes.
Fortunamq; magis opibus q̃ ſanguine penſans,
Hinc ſubiit faſtus,habitumq; ſuperbia traxit.
Nam miſer ob cultum magni ſe credere cœpit.
Ingenuiſq; parem ciniflo.qui pellibus auras
Venatur,crebroq; ciet ſpiramina tractu.
Qui digitis cineres verrit:qui ſæpe reductis
Aera folliculis captat:tenuiq; flabello
Spiramenta creat:torpenteſq; excitat ignes.
Inde puellare gremium petit.appoſituſq;
Virgo inquit mihi pecte comã tactuſq; ſalaces
Compreſſa pulices:& quo cutis vritur aufer.
Hinc reſidens auro ſudantia brachia pandit
Puluino annixus tereti:cubitoq; reclinis
Ornatum iactare volens,ceu belua latrans,
Explicat obtortę contracta volumina caudę.
Illa mei noſcens compeſcere cœpit amantem:
Laſciuaſq; fugare manus.meq; eſſe profeſſa.
Parce precor digitis(inquit)ſtimulumq; coercens
Contiguum valuis vetulum placare memento.
In luctum recidet luſus.Starcherus adeſſe
Creditur.& lento quid agas diſquirit ocello.
Cui faber.imbellem noli palleſcere coruum
Pannoſumq; ſenem.nunq̃ validiſſimus ille,
Quem metuis tam vulgato vileſcere cultu
Suſtinuit.gaudet nitido vir fortis amictu.
Et veſtem pro mente petit.tunc tegmine dempto
Eripui ferrum fabriq; pudenda fugacis
Perſecui.patuere nates & ab oſſe reſectę
Viſcera nudabant.ſurgo mox.atq; puellæ
Ora premens pugno:contuſa nare cruorem
Elicio.tunc labra malis aſſueta cachinnis
Sanguine permixto lachrymis maduere:luitq;
Stultus amor quicquid blandis commiſit ocellis.
Luſerit infœlix,quę cęca libidine fertur
More furentis equę,ſepelitq; cupidine formam.
Gentibus externis precio vęnire mereris:
Digna mola:ni te falſo probet inſimulatam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Elicitus mãmis cruor,expugnetq; reatum
Vber inops lactis:at ego te criminis huius
Arbitror immunẽ,ſed noli ſuſpitionis
Ferre notas.aut te falſis permittere linguis:
Et male carpendam populo prȩſtare loquaci.
Rumor obeſt multis,nocuitq; infamia mendax.
Fallitur exiguo vulgaris opinio dicto.
Defer auis.venerare patres, memor eſto parẽtum,
Et proauos metire tuos:ſtet gloria carni.
Quis furor inceſſit?quod te faber improbe fatum
Impulit ingenuam tentare cupidine ſtirpem?
Aut quis te virgo claris digniſſima fulcris:
Egit in obſcuram venerem/dic quo potes auſu
Os cinerem redolens roſeis guſtare labellis:
Vel fœdas carbone manus in pectore ferre?
Ac lateri ſociare tuo verſantia prunas
Brachia,& aſſidua duratas forcipe palmas
Sinceris adhibere genis,ſparſumq; fauilla
Complecti caput:& nitidis mandare lacertis?
Quanta ſit in cunctis memini diſtantia fabris
Ictus ab his quondam:nomen quippe omnibus vnũ
Officii commune manet.ſed pectora ſubſunt
Ingeniis diſcreta ſuis:me iudice prȩſtant:
Qui gladios & tela viris ad prȩlia cudunt:
Ingenioq; animos produnt:& corda rigore
Officii ſignant:auſumq; labore fatentur.
Sunt & nonnulli quibus ȩs caua teſtula promit
Diuerſas fuſo ſpecies imitantibus auro:
Qui torrent venas recoquuntq; metalla.ſed ipſis
Mollius ingenium finxit natura:manuſq;
Eximia quas arte dedit formidine preſſit.
Tales ſȩpe dolo dum flatilis eliquat ardor
Aes teſtȩ immiſſum,ſubducunt aurea maſſis
Cruſtula,furtiuum concha ſitiente metallum.

His dictis Starcatherus non minorem ex voce:q̃ opere voluptatem ſortitus: Haldanum repetit,eiuſq; militiam proxima familiaritate cõplexus.nunq̃ bellorum exercitio abſtitit.ita vt abſtractũ delitiis animũ continua armorum intẽtione torqueret. Fuere aũt Ingello ſorores Helga & Aſa:ex qbus Helga thoris admodũ matura: Aſa vero annis minor/cõnubioq; ĩhabilis erat. Tũc Helgo Noruagiẽſis poſtulãdȩ Helgȩ cupidine cõcitatus:nauẽ cõſcẽdit. Cȩterũ nauigationẽ tanto inſtruxerat luxu:vt excultorũ auro velorũ apparatu vteret̃:q̃ etiã inauratis malis ſubnixa/ purpureis reſtibus tenebãtur.venienti Ingellus votũ impetrandũ promittit.ſi modo oblatos pugiles ad teſtandam opinionis ſuȩ experientiã pugna ſuſtinere prȩſumeret. Nec cõditione ꝑmotus Helgo,q̃ libẽtiſſime ſe pacto operã daturũ reſpõdit. Itaq; ſolẽni ſponſalium titulo futurȩ copulȩ pactio cõſecratur,Per idẽ tẽpus apud inſulã Sialandiam

Helgo Noruagiẽſis.

nouem ducis cuiuſdam filios inoleuiſſe memorię proditum eſt: apprime viribus: &
audacia ꝑditos quorũ maximus Angaterus exſtabat. Qui cũ eiuſdẽ puellę cõpetito=
rẽ ageret, negataſq; ſibi nuptias Helgoni ꝓmiſſas videret: paleſtrica illũ prouocatio
ne ſollicitat: ferro moleſtiã propulſurus. Approbat Helgo propoſitas pugnæ partes
& nuptiarũ die dimicandi tẽpus amborũ votis cõdicitur. Confundebatur eñ apud
omnes quiſquis certamẽ ad dimicandũ prouocatus abnueret. Quãobrem Helgonẽ
hinc detrectandę pugnę rubor / inde gerendę metus angebat. Siquidẽ pręter cõmu=
ne prouocatiõis ius impari manu ſe laceſſitum credebat, ꝙ ſolus aduerſum nouem
pugnã ſpopondiſſe videretur. Hęc voluentem ſponſa auxilio opus habiturũ docet,
hortaturq; pugna abſtineat: qua nihil pręter mortẽ aut ignominiam petiturus vi=
deatur: præſertim cum eorum aduerſum quos dimicaturus eſſet numerum: nulla
diffinitionis certitudine clauſiſſet. Quãobrem periculo parcat Starcatherũq; apud
Sueones agentem ſaluti conſulturus expoſcat: qui indigentibus adeſſe, & triſtes plæ
rũq; caſus felici interuẽtu redimere ſoleat. Gratum Helgoni conſilium fuit. Qui cũ
paruulo comitatu ſumpto Suetiam ingreſſus ad nobiliſſimam eius vrbem Vpſalam
perueniſſet: ingreſſu abſtinens pręmittit qui Starcatherum ſalutationis officio pręſ
tẽtatum ad Frothonis filiæ nuptias inuitaret. Qua comitate Starcatherus: perinde
ac iniuria laceſſitus: acrius inſpectũ iuuenem tam ineptę legatiõis pœnas daturum
reſpondit, niſi chariſſimi ſui Frothonis mentionem mandatis inſertam haberet: ꝙ
ſe ſcurræ vel paraſiti more lautioris alimonię gratia ad alienæ culinę nidorem de=
currere ſolitum exiſtimauerit. Quod poſtq̃ Helgo ex ſatellite cognouit: regiam in=
greſſus Frothonis filię titulo conſalutatum ſenem condictæ ex prouocatione pugnę
ſocium depoſcit: cui ob hoc ſe minus ſufficere dixit ꝙ cõflicturę ſecum partis nume
rum conditionis modus incertum reliquerit. Quem Starcatherus loco certaminis
ac tempore cognito non ſolum ſupplicem recepit: verumetiam auxilii promiſſione
firmatum Daniam cum comitibus repetere iuſſit: affirmans ſe eius aditum occulto
callis compendio quęſiturum. Quo diſcedente interiectis diebus profectionẽ orſus:
ſi famę credi fas eſt, velocitate greſſus tantum locorum diali itinere emenſus prodi=
tur, quantum pręcedẽtes diebus duodecim peragraſſe dicuntur: ita vtriq; fortuito
veſtigiorum concurſu vno eodemq; tempore deſtinatos: Ingelli penates attinge=
rant vbi cũ Starcatherus miniſtrorum more menſas conuiuiis obſitas præteriret:
præmemorati .ix. plenis deformitatis geſtibus toruos ore fremitus dantes ac more
ſcænico decurſantes in pugnam ſe mutua adhortatione firmabant. Sunt qui eos ve=
nienti athletæ ſæuientium canum exemplo oblatraſſe perhibeant. Quibus Star=
catherus increpatis ꝙ adulterino oris habitu ridiculam ſibi formam conciſcerent,
patuliſq; buccarum rictibus laſciuirent: taliter effœminatorum diſſolutam molli=
tiem intemperantiæ ſuæ luxum deducere prædicabat. Interrogatus igitur an ei
dimicandi virtus ſuppeteret: non vnum tantum verum quotlibet admiſſos exci=
piendi certiſſimas ſibi vires exſtare reſpondit. Quod audientes nouem: animad=
uertunt hunc eſſe quem in ſubſidium Helgonis e longinquo venturum accepe=
rant. Idem vt ſponſæ thalamum attentioribus vallaret excubiis: voluntariam vi=
giliarum curam amplexus: reductas cubiculi fores obicis loco gladio obſerat, ſta=
tionis ſuæ beneficio ſecuram nuptiis quietem daturus. Experrectus Helgo cum
ſomni ſtupore diſcuſſo: promiſſum memoriæ ſubieciſſet: armis corpus induen=
dum curauit. Animaduertens autem paruulam noctis adhuc ſupereſſe caligi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nē cum prꝑſtolari vellet diluculi tēpus:cū animo propinqui diſcriminis negociū vo
lutaret:obrepentis furtim ſomni ſuauitate p̄uentus grauatum ſtupore corpus lecto
reſtituit.Quē vt Starcatherus prima luce ſuperueniens dormientē vxoris ample-
xibus inhærere cognouit importunę concuſſionis moleſtia a quietis ocio reuocare
paſſus non eſt:ne per ignauiam excitandi officiū pręſumere & tam recentis copulæ
dulcedinē interpellare videretur. Solus itaqꝫ periculum ꝑtere q̄ alienæ voluptatis
offenſione comitem quærere ſpecioſius duxit. Tacitus igitur veſtigium retulit,cā-
pumqꝫ qui lingua noſtra Roliung dicitur cum contemptu aduerſariorū ingreſſus:
ſub montis cuiuſdā cliuo ſeſſione quęſita aduerſum ventis ac niuibus corpus p̄buit.
Tunc ac ſi verna cœli tēꝑries aſpiraret,depoſita veſte demendis operam pulicibus
dabat.Purpureū quoqꝫ quo nuper ab Helga donatus fuerat ſentibꝰ amiculū iniecit:
ne contra ſæuientia grandinis tela indumentorū vmbracula mutuatus videretur.
Tunc venientes athletę:montē ex oppoſito ſubeunt:auerſumqꝫ ventis ſedēdi locum
petentes accenſo frigus igne depellunt.Deniqꝫ nō viſo Starcathero,quendā montis
faſtigio immittunt:qui tanq̄ e ſpecula liquidius eius contēplaretur aduentū. Is poſt
q̄ montanę celſitudinis verticē conſcendit:in deuexa eius parte ſenē proſpicit:ſcapu
lis tenus niuali deſuper reſperſione contectū.Percontatur itaqꝫ an is ſit qui promiſ-
ſas pugnę partes agere debeat.Cumqꝫ ſe hunc eſſe Starcatherus aſtrueret:ſuperue-
nientes cæteri pariter ne omnes an ſingillatim excipere ſtatuiſſet interrogāt. At il-
le quoties mihi(inquit)triſte canū agmen oblatrat,ſimul nō viciſſim eos abigere ſo
leo.Ita ſe cū vniuerſis q̄ ſingulis cōfligere malle ſignificās:aduerſarios prius dictis q̄
armis contēnēdos putabat.Inito cōflictu ſex eorū abſqꝫ mutuo vulnerū receptu pro
ſtrauit:tres vero reſiduos q̄q̄ decem ac ſeptem vulneribus ita ab eis affectus eſſet:
vt maior viſcerū pars ventre elaberetur,nihilominus fatrum exemplo conſumpſit.
Cumqꝫ extis vacuus:labefactis viribus graui ſitis anguſtia premeretur:petendæ po
tionis cupiditate ꝑgenuans:labētis cominus riui lympham expoſcit. Quē vt cruo
re tabidum animaduertit:a polluto eius hauſtu faſtidita aquę ſpecie tēꝑrauit. An-
ganturus ſiquidē inter amnis fluenta proſtratus:ita alueum eius ſanguinis ſui ru-
bore conſꝑſerat:vt iam nō aquis:ſed roſeo quodam liquore manare videretur.Ita
Starcatherus corporis viribus defici q̄ eas a tam fœda potione mutuari ſpecioſius
duxit. Igitur conſumpto pene robore ſaxo quod in vicino forte ſitum erat genibus
aduolutus:pauliſꝑ eidē accliuis incubuit.Cuius caua adhuc ſuperficies cernitur:
ac ſi illam decubantis moles conſpicua corporis impreſſione ſignaſſet.Ego autē hāc
imaginem humana arte elaboratam reor cum veri fidem excedere videatur inſeca-
bilem ꝑtrę duritiam ita cęrę molliciem imitari potuiſſe,vt ſolo innitentis contactu
humanę ſeſſionis ſpeciem repræſentaret,habitumqꝫ perpetuæ concauitatis indue-
ret. Cumqꝫ Starcatherum quidam forte curru pręteriēs:toto pene corpore ſautia-
tum vidiſſet,horrore rei pariter atqꝫ ammiratione permotus,propius lora deflectit
quærens quid ſibi præmii foret ſi plagas eius medendi officio proſequeretur. Sed
Starcatherus vulnerum acerbitate cruciari q̄ ſordidę conditionis hominum mini-
ſterio vti pręoptans:officium eius ac genus cognoſcere inſtitit. Quem cum præco-
nis partibus fungi didiciſſet:ſꝑnere non contentus:etiam conuitio proculcauit:ꝙ
cunctis honeſtatis partibus neglectis:ſcurrilitatis officia ſectaretur:omnemqꝫ vitæ
curſum nefanda ſemper opinione reſperſerit:& quęſtus loco pauperum duxerit de-
trimenta:nemini innocentiam tribuere:cunctis accuſationis iniuriā irrogare para-

Starcatherus ix. fratres athletas necat.

Starcatheri forma ſaxo īpreſſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tus, tũc pręcipue lętus: cũ quid alienis luctuoſum reb⁹ incideret, dũ in hoc maxime
ſua deſudet intẽtione: vt omniũ actus inſidioſę explorationis arte cognoſcat, & inno
cuos mores quęſitę fraudis occaſione perſtringat. Abeunte eo: ſuperuenit alius opis
medelęqꝫ ꝓmiſſor: qui prioris exẽplo cõditionẽ fateri iuſſus: Ancillã ſe cuiuſdã ĩ ma
trimonio habere, eiuſqꝫ dño emãcipandę cõiugis gratia ruſticũ opus depẽdere teſta
batur. Cuius opera Starcatherus idcirco ſe vti nolle perhibuit ꝙ erubeſcẽdo connu
bii genere ſeruiles ſibi cõciuiſſet amplexus. Cui ſi quid virtutis ſuppeteret: faſtidita
alieni ſaltem familiaritate mancipii libera thori participe frueretur. Quantã porro
huius viri magnitudinẽ exiſtimemus qui ſummis vitæ periculis implicatus: tãtum
ſe in repellendis auxiliis geſſit quãtũ in excipiendis vulneribus geſſerat. Itaqꝫ diſce-
dente eo ſubiens fœmina fortuito ſenẽ præteribat inceſſu. Quæ cũ pertergendorũ
eius vulnerũ gratia propius acceſſiſſet: in primis quo genere aut officio eſſet expo-
nere iuſſa: ancillam ſe molendi officio aſſuetam perhibuit. Quã rurſum Starcathe-
rus an prolẽ haberet percõtatus, poſtq̃ fœmineã ei ſobolẽ eſſe cognouit: domũ abi-
re: & vagienti filiæ mãmas prębere iuſſit: perq̃ deforme exiſtimans: ab extremę for-
tis muliercula ſubſidiũ mutuari. Quinetiã melius eã proprium ſanguinẽ lactis nu-
trimentis q̃ aliena vulnera remediis proſecuturã ſciebat. Hanc quoqꝫ diſcedentẽ iu
uenis curru delatus inſequitur. Qui cũ cõſpecti ſenis vulneribus opem laturus acce
deret: quiſnã eſſet rogatus, agricola ſe patre natũ ruſticiqꝫ laboris operibus aſſuefa-
ctum ſubiunxit. Cuius Starcatherus natalibus collaudatis: officiũ quoqꝫ veneratio
ne digniſſimũ iudicauit. ꝙ talibus vitæ ſubſidia iuſto laboris cõmercio peterentur
qui nimirũ quęſtum non noſſent: niſi quẽ fuſi ſudoris impendio peperiſſent. Nec im
merito ruralis vitę habitũ etiam excellentiſſimis opibus præferendũ putauit, cuius
integerrimi fructus inter ſplendidã abiectamqꝫ fortunã mediocritatis gremio orti
educatiqꝫ viderẽtur. Ne autẽ indonatam iuuenis humanitatẽ relinqueret: chlamy-
dẽ a ſe vepribus interiectam oblatę dignationis præmiũ effecit. Accedens itaqꝫ ru-
ricolę filius: euulſas ſtomachi partes priſtino loco reſtituit: elapſamqꝫ extorũ conge
riem nexili viminũ complexione perſtrinxit. Deinde exceptũ vehiculo ſenem ad re-
gios vſqꝫ penates pleno venerationis ſtudio deportandũ curauit. Interea Helga ver
bis magnã præ ſe cautelam ferẽtibus: virũ inſtruere aggreſſa: ſcire ſe inquit Starca
therũ mox vt victis pugilibus remearet: abſentię pœnas ab eo ſumpturũ: a quo plus
ignauię & libidini q̃ condicti certaminis fidei indultũ exiſtimet. Cui ideo acrius reſi
ſtendũ fore: ꝙ fortibus parcere: ignauos odiſſe ſoleat. Cuius prędictionẽ Helgo ęque
ac cõſilium veneratus: corpus animũqꝫ capeſſendę virtutis ardore firmauit. Cunqꝫ
Starcatherus ad regias eſſet ędes delatus: vulnerũ dolore neglecto: ocyus curru de-
ſiliit: ac veluti toto integer corpore nuptialem irrũpens thalamũ: pugno valuas per
fregit. Tunc lecto exiliens Helgo/vt coniugis erat conſilio doctus: aduerſę eius fron
ti ferrũ immerſit. Cunqꝫ ſecundi vulneris meditatione denuo ferrum adacturus vi
deretur: Helga thoro ocyſſime euolans ſenẽ ab imminenti exitio correpti vmbonis
interiectu defendit. Quod tñ ab Helgone validiore ferri impulſu medio tenus vm-
bone diſſectum eſt. Ita laudabilis fœmina ingenii amicum auxilio proſecuta, quem
conſilio lęſerat, manu ſeruauit: vtqꝫ monitis maritum: ita factis ſenem protexit.
Quæ res Starcatherum ad incolumitatem Helgoni tribuendam adduxit, præfa-
tum parci oportere cui certum virtutis indicium præſens fortitudinis fides exhi-
beat. Morte ſiquidem indigniſſimum prædicabat: quem tanta reſiſtendi fiducia

Starcatheri magnanimitas.

Agricultuę laus.

Helgę conſilium ipiũ.

plenum probitatis ingeniũ exornaſſet. Idem plagis nondũ medicamine procuratis:
nec vlla adhuc cicatrice reſperſis: occiſo ab ęmulis Haldano: Suetiam repetens, filiũ
eius Syuardũ deuicta quorundã rebellione: paternę dominationis hæredẽ cõſtituit.
Apud quem diutule cõuerſatus: cum Frothonis fraudulenter oppreſſi filiũ Ingellũ
tranſuerſo animo actũ patris interfectoribus animaduerſionis humanitatẽ atq; ami
citiam erogaſſe fama rei crebeſcente cognoſſet: ob tam horridũ facinus indignatio-
nis aculeis laceſſitus dolenterq; ferens tãtę indolis iuuenẽ tam inclyti patris filium
exuiſſe: eximium carbonũ faſcem tanq̃ opimã ſarcinam humeris ſuis Daniã petitu-
rus impendit. Rogatus ab obuiis quid tam inſolitum onus deferret: Ingelli regis he
betudinẽ ad acuminis habitũ carbonib9 ſe perducturum aſtruxit. Itaq; expedita &
compendiaria ſemita velut vno ſpiritu rapidũ ac pręceps iter explicuit, tandẽq; In-
gelli hoſpitio vſus: ſedem maioribus deſtinatam ſuo more conſcendit. Quippe apud
prioris ſęculi reges ampliſſimũ dignitatis gradũ obtinere conſueuerat. Quem cum
regina ſqualore obſitum ſordidiſq; & agreſtibus pannis vtentem ingreſſa conſpice-
ret: ob deformitatem cultus parum curioſa hoſpitis ęſtimatrix effecta, ſimulq; virũ
ex veſte metiens ſtoliditatis increpitum ꝙ maiores diſcubitu præcurriſſet / ac ſedẽ
ruſtico cultu ĩdignã occupaſſet / loco excedere iuſſit, ne puluinaria tetriore q̃ par eſ-
ſet habitu contractaret. Quod eñ ille ex fiducia agebat ſtoliditati atq; impudentiæ
deputabat, ignara aliquanto ſplẽdidius mentem q̃ veſtem in ſublimi lucere cõſeſſu.
Paruit animoſus ſenex tametſi repulſa ęger indebitamq; fortitudini ſuæ contume-
liam egregio animi temperamento ſuppreſſit. Acceptũ ruborem nec voce nec gemi
tu proſecutus. Nec tamen tacitã doloris acerbitatem: prorſus occultare ſuſtinuit.
Exurgens enim atq; in vltimã ędis partem ſecedens: adeo ipſa parietũ robora dimiſ
ſi corporis impulſu contudit: vt tectũ ruina pene eximia tignorũ trepidatione ſub-
mitteret. Quo euenit vt non ſolũ repulſa: ſed etiã exprobratę ſibi paupertatis igno-
minia laceſſitus: iram ſuã aduerſum contumelioſam reginæ vocem irreuocabili ſe-
ueritate deſtringeret. Quem cũ Ingellus a venatione regreſſus curioſioribus oculis
colluſtratum: nec os vſq̃ hilariter circũferentem: nec ſe aſſurgendi officio veneran-
tem animaduerteret: Starcatherũ eſſe parũ blandæ frontis annotatione cognouit.
Nam cũ manus eius bellico opere duratas: cicatrices aduerſo corpore exceptas acer
rimũq; oculorum vigorem attenderet: animaduertit nequaq̃ enerui animo eſſe, cu
ius corpus tanta vulnerum veſtigia confodiſſent. Obiurgatam igitur vxorem im-
penſius monuit: vt abiecto irarũ ſupercilio quẽ conuicio inſecuta fuerat: blandimen
tis permulſum liberalitatis officiis deleniret, ciboq; & potione firmatũ benigno re-
crearet alloquio: pręfatus hunc ſibi olim a patre tutorem datum infantię ſuę indul-
gentiſſimũ extitiſſe cuſtodem. Tum ſera ſenilis animi cognitrix rigore in mãſuetu-
dinem verſo, quem repulſa affecerat / conuitii amaritudine lacerauerat / miniſtran-
di ſtudio venerata eſt: atq; ex hoſpita indignante: obſequentiſſimã adulatricẽ agere
cœpit: curioſitatẽ ſuã irę eius apponere cupiens: eo quidẽ minus errore culpabilis:
quo illũ celerius obiurgata deſeruit. Nec tamen leues eius pœnas pependit: cũ loca
in quibus fortiſſimũ ſenẽ diſcubitus repulſa ſugillauerat: poſtmodũ fatrũ ſuorũ cla
dibus cruentata conſpiceret. Nocte vero Ingello cibũ cum Suertingi filiis capiente:
apparatiſſimis dapibus inſiſtens luxurioſo menſas epulo cumulauit, ſenẽq; ne matu
rius ſe conuiuio ſubtraheret, familiari inuitatione retinuit, tanq̃ operoſioris eſcę ob
lectamẽta ſolidum virtutis rigorem excauare potuiſſent. Quibus cũ Starcatherus

Starcatheri facetũ dictum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

oculos inſeruiſſet: eorum vſu laſciuiore contēpto: ne quid externo ritui indulgeret: tēperantia qua plurimū pollebat appetitum ſuum aduerſus deliciarum irritamenta firmauit, ne bellicā claritatem cōuiualibus illecebris abſumendam permitteret. Erat enim fortitudo eius frugalitatis amatrix: aliena nimiæ ciborum abundantiæ & ab immoderato dapum vſu auerſa, vtpote quæ aliquo in momēto ponendi luxuriam nūq̄ vacauit: ſemperq; voluptate omiſſa, virtutis reſpectum egit. Cū ergo vetuſtos continentię mores: omnēq; priſtinæ cōſuetudinis habitū nouo luxu ac lautitia corrūpi animaduerteret: ruſticioris eſcȩ paratū appetens: cœnæ ſumptuoſioris impendium faſtidiuit. Igitur profuſam dapum indulgētiā aſpernatus fumidoq; ac rancidulo cibo vſus: famē eo ſapidius quo ſimplicius pepulit: ne veræ virtutis neruos externarū deliciarū cōtagione, tanq̄ adulterino quodā dulcore remitteret: aut priſcȩ frugalitatis normā iuſitatis gulæ ſuperſtitionibꝰ obrogaret. Cæterū indignāter ferebat aſſam dapem: eādēq; elixā vniꝰ cœnȩ ſumptibꝰ erogari: eduliū pro monſtro accipiens quod culinæ nidoribus delibutum, fartoris induſtria multiplicis tēperamenti varietate perfricuit. Ecōtrario Ingellus proiectis maiorū exemplis innouando menſarū ritu licentius ſibi q̄ mos patrius permittebat indulſit. Poſtq̄ ſe em̄ theutoniæ moribus permiſit: effœminatȩ eius laſciuiæ ſuccūbere non erubuit. Ex cuius ſentina in patrię noſtrȩ fauces haud parua luxurię nutrimenta fluxerunt. Inde enim ſplēdidiores mēſę: lautiores culinæ: ſordida cocorū miniſteria: varięq; farciminū ſordes manauere. Inde licentioris cultus vſurpatio a ritu patrio pegrinata eſt. Itaq; regio noſtra quæ continentiam in ſe tanq̄ naturalem aluit: luxum a finitimis depopoſcit. Cuiꝰ Ingellus illecebra captꝰ: iniurias beneficiis repēdere erubeſcēdum nō duxit. neq; illi miſera parētis clades cum aliquo amaritudinis ſuſpirio obuerſata eſt. At regina ne propoſiti irrita abiret: iram ſenis donis optime propulſandam exiſtimans mirifici operis vittam ꝓprio capiti detractā gremio cœnitantis appoſuit, beniuolentiā eius quia virtutē hebetare nequiuerat: mercari cupiēs. Quam Starcatherus necdum offenſȩ acerbitate depoſita: in os ferentis reiiciens plus conteptꝰ q̄ venerationis in eo munere repoſitū arbitrabatur, prudentiq; animo egit ne cicatricibus conſito, galeiſq; aſſueto capite inſolitum effœminati cultus ornamētum exciperet, ſciens virilibꝰ comis muliebre redimiculū iniici non oportere. Itaq; repulſam repulſa vltus contēptum ſuum mutua aſpernatione penſauit: tantū ſe pene in vindicādo rubore gerens: quantū geſſerat in ſuſtinendo. Veterani nāq; bellatoris animus Frothonis cultū inextricabilibus amicitiæ hamis complexus / totq; ac tantis munificētię eius meritis inuitatꝰ / ad abiiciendū vltionis ꝓpoſitū nullo indulgentię blandimēto ſeduci poterat: quo minus debitā beneficiis eius gratiā etiā poſt fata referre ſatageret: extinctoq; viciſſitudinē humanitatis repēdere curaret: cuiꝰ adhuc extātis amātiſſimū animū liberaliſſimāq; amicitiam expertus fuerat. Adeo quippe miſerrimā Frothonianȩ cladis imaginē alte pectori inſertam gerebat: vt ab intimo præcordiorum eius receſſu: clariſſimi ducis reſpectus cōuelli nequiret. atq; ob hoc p̄ſenti beneficio priſtinȩ familiaritatis titulū anteponere nō dubitaret. Cęterum ſuperioris cōtumelię memoria nihil gratię ſequēti obſequio reddidit: laceſſiti pudoris ignominiā deponere nequiens. Tenacius em̄ iniuriarū vel beneficiorū imagines fortiū q̄ molliū animis inhȩrere cōſueuerūt. Neq; em̄ illorū inſueuit moribꝰ: qui amicorū ꝓſperū vitæ curſum comitātur: aduerſū deſerūt: quiq; fortunȩ magis q̄ charitati cultū tribuūt: propriis cōmodis q̄ alienȩ beniuolētię ꝓpiores. Aīaduer-

De abſtinētia & ſobrietate Starcatheri.

Luxus epulādi e theutonia in daniam trāſlatus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tens autẽ pertinax ꝓpoſiti fœmina : ne ſic quidẽ cõuiualẽ a ſene hilaritatẽ elici poſ-
ſe:vt blãditiarũ cœptũ liberaliori comitate proſequeret̃:cumulatioreq; hoſpiti ho-
norem redderet:tibicine de induſtria modulari iuſſo:muſam qua indignationis eiꝰ
perſeuerãtia flecteretur inſtituit. Artificialis ſoni miniſterio naturales inclementię
neruos elidere cupiens. Sed fiſtulę aut chordarũ lenociniũ in hebetãda viri pertina
cia parũ efficax manſit. Auditor enim exhibitũ ſibi cultũ figmentũ magis q̃ chari-
tatem redolere cognouit. Quo euenit vt eluſus opinione ſua mimus ſtatuę magis q̃
homini canere putaretur: diſceretq; ponderoſiſſimæ ſeueritatis ſtatũ fruſtra ſcur-
rarum luſibus attentari. inaniq; oris ſpiraculo maximæ rei molem labefactari non
poſſe. Adeo enim Starcatherus oris habitũ indignationis ꝑtinacia firmauerat:vt
nulla ex parte cõſueto infractior videret̃. Quippe debitus votis rigor nec tibię can
tu nec gulę lenimẽto ꝑmulſus/plus ſtrẽnuo viriliq; ꝓpoſito q̃ auriũ aut epuli blã-
dimẽtis tribuẽdũ putauit. Oſſe itaq; quod veſcẽdo carne ſpoliauerat in vultũ geſti-
culantis proiecto:plenas aurarũ buccas:violenta flatus excuſſione laxauit. Quo fa-
cto:quantũ ſeueritas ſcænicos plauſus faſtidiret edocuit. Ira ſiquidẽ obſeratæ aures
nulli voluptatis effectui patuerũt. Dignũ hiſtrione munus turpi præmio deforme
mulctauit obſequiũ. Siquidẽ optimus meritorũ ęſtimator muneris loco tibicini ty-
biam erogauit. ac durũ mercedis genus molli officio retulit. Itaq; mimus neſcias ſo
norius cecinerit an fleuerit. q̃ parũ in luxurioſis pectoribus fortitudo poſſideat: ef-
fuſa lachrymarũ acerbitate teſtatus. Neq; eñ qui totũ ſe voluptati ſubſtrauerat:
quãdoq; calamitatis incurſum tolerare didicerat. Cuius lęſio futuras cœnę clades
ominata eſt. Et bene quidẽ cultor ſeueritatis animus vindictæ cõſtãtiã ꝑtinaci gra-
uitate cõplexus:qui quãtũ alii ſuauitatis: tãtũ ex fidibus faſtidii traxit ꝓbroſo oſſis
iactu ingratũ ꝑnſauit officiũ:plus ſe valentis amici ſpecioſis cineribus q̃ improbis
turpiſſimi alũni moribꝰ debuiſſe cõfeſſus. Deinde in ãpliorẽ hiſtriõis ſuggillationẽ:
mox citãdũ carmẽ ſubtexuit. Regina vero virtutẽ quã debilitare nequerat ſtupens:
eius quẽ fruſtra beneficiis coluit, ãmiratrix euaſit. Vidẽs autẽ Stracatherus eos qui
Frothonẽ oppreſſerãt in ſumma regis dignatiõe verſari:cõcepti furoris magnitu-
dinẽ acerrimo oculorũ habitu ꝓdidit. internoſq; motꝰ externo oris indicio patefe-
cit:occultã animi ꝓcellã apta luminũ ſęuitia teſtatus. Deniq; Ingello ſe regiis dapi-
bus delenire cupiẽte: eduliũ reppulit. ꝙ vulgaris cibi vilitate cõtẽtꝰ ꝑegrina ad-
modũ obſonia faſtidiret. cõmunibuſq; epulis aſſuetꝰ:nulliꝰ gulã ſaporis oblectatiõe
palparet. Interrogatꝰ cur fronte tã nubila regię liberalitatis obſequio vti noluiſſet:
reperiẽdi Frothonis filii gratia, Daniã ſibi petitã aſſeruit:nec eius qui petulãtis ſto
machi ingluuiem operoſa dapũ vbertate farciret. hoc eñ familiaris regi theutonũ
luxꝰ egerat:vt excoctas aqs epulas: delicioſę ſatietatis ſtudio rurſum igni torrẽdas
p̃beret. Poſt hęc Ingelli mores intactos p̃terire nõ paſſus:in eiꝰ caput omnẽ rep̄hen-
ſionis amaritudinẽ trãſtulit:ĩpietatis dãnatũ ꝙ nimię ſaturitatis vſu oſcitãs partã
edẽdo crapulã fœda ructatiõe exhalaret:ſaxonicãq; imitatꝰ illecebrã ãpliſſimis a ſo
brietate exceſſibꝰ oberraſſet. adeo virtute vacuꝰ, vt ne minimã qdẽ eiꝰ vmbrã cõſe-
ctaret̃. Maxime aũt illi turpitudinis cumulũ accedere mẽorabat:ꝙ ĩ ip̄o militię tyro
cinio vlciſcẽdi parẽtis ĩmẽor neglecta naturę lege paterni ſanguinis carnifices beni
uolẽtia atq; officio ãplecteret̃:iniqſſime meritos amãtiſſima charitate cõplexꝰ, eoſq;
ĩ quos q̃acerrime aĩaduertere debuerat: nõ modo ĩpunitate donaſſet:verũetiã cõui
ctu ac mẽſę honore dignos iudicaſſet:a qbꝰ potiꝰ capitale ſuppliciũ ſumẽdũ fuiſſet.

Conſtantia Stacatheri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Præterea hic hoc carmine vſus aſſeritur.

Cedat imbellis vetulo iuuentus.
Et ſenis crebros veneretur annos:
In viro forti numeroſa nemo
Tempora culpet.
Albicet q̃q̃ ſenio capillus
Permanet virtus eadem vetuſtis.
Nec fluens ætas poterit virile
Carpere pectus.
Me grauis ſeſſor cubito repellit:
Qui boni formam vitio prophanat
Dum gulę parens nihilum diurnis
Prorogat eſcis.
Quando Frothonis comes annotabar
Militum ſemper medius reſedi
Aede ſublimis: procerumq; primus
Prandia duxi.
Sorte nunc verſa melioris æui:
Angulo claudor ſimuloq; piſcem
Qui vago captat latebram recurſu
Abditus vndis.
Sęculo certe ſolitus priore
Cultius ſtrato recubare fulcro:
Inter extremos premor & referta
Pellor ab aula.
Pellerer forſan foribus ſupinus
Ni latus pulſum paries referret
Et fugam truſo facilem negaret
Obuius aſſer.
Aulici riſu populi laceſſor
Aduenę digno vacuus receptu
Aſpero carpor ſale: dum loquaci
Mordeor auſu.
Quid noui rumor celeber volutat:
Quis tenor rerum: patrię quis ordo
Gliſcerem veſtræ regionis actus
Aduena noſſe.
Vt quid Ingelle vitio ſepultus
Vindicem patris remoraris auſum
Num pii cladem genitoris ęquo
Pectore duces?
Quid dapem deſes colis? ocioq;
Mollior ſcortis, ſtomachum reclinas?
An tibi paruo patris interempti
Vltio conſtat?
Proximo quando Frotho te reliqui
Mente præſaga didici ꝙ armis
Hoſtium certe periturus eſſes
Maxime regum.
Cunq; rus longum tererem viator
Præſcius mentem gemitus ſubibat
Qui ꝙ hinc eſſes mihi non videndus
Omine finxit.
Pro dolor ꝙ tunc aberam remotus
Extimos orbis populos laceſſens
Cum dolo regis iugulum petebat
Perfidus hoſpes.
Aut enim vindex domini probarer
Aut comes pœnę: ſociuſq; fati:
Et pari gaudens ſequerer beatum
Funere regem.
Non gulam veni dapibus beare:
Cuius enitar vitium ferire:
Nec cutis curam ſequar: aut obeſi
Gaudia ventris.
Nemo me regum prius inclytorum
Exteros iuxta medium locauit
Cui frui primis licuit cathedris
Inter amicos.
Suetia veni: ſpatioſa menſus
Rura mercedem ratus affuturam:
Si modo chari fruerer reperta
Prole Frothonis.
Sed probum quęrens adii guloſum
Deditum ventri vitioq; regem:
Cuius in luxum ſtudium refudit
Fœda voluptas.
Claret Haldani ratus eſſe ſermo
Qui breui nobis cecinit futurum
Q; patri gnaro generandus eſſet — Ingellum carpit.
Filius excors.
Degener q̃q̃ reputetur hęres
Non opes magni patiar Frothonis
Aduenis lucro fore: vel rapinę
More patere.

Ad hãc vocẽ tremefacta regina: detractũ capiti ſuo redimiculũ: quo forte capillitiũ muliebriter adornabat: efferato ſeni tanq̃ beneficio bilem auerſura porrexit. Quo

Starcatherus q̄ turpiſſime in os offerentis cum indignatiõe reiecto, clara rurſum voce recinuit.

Amoue quæſo muliebre donum
Et tuo mitram capiti repone:
Infulas nemo venerem decentes
Fortis adoptat.
Abſonum namq́ʒ eſt vt in arma prõptis
Nexili crinis religetur auro.
Mollibus cultus teneriſq́ʒ turbis
Competit iſte.
At tuo munus refer hoc marito
Cui placet luxus: digituſq́ʒ prurit
Dum nates verſans volucris rubellę
Viſcera tractat.
Vxor Ingelli leuis ac petulca
Theutonum ritus celebrare geſtit:
Inſtruit luxus & adulterinas
Præparat eſcas.
Nam nouis palpat dapibus palatum:
Captat ignoti libitum ſaporis:
Aeſtuans ferclis onerare menſas
Lautius omnes.
Hæc viro vinum pateris propinat:
Cuncta propenſo meditans paratu:
Cocta torreri iubet & ſecundo
Deſtinat igni.
Paſcit vt porcum petulans maritum
Impudens ſcortum: natibuſq́ʒ fidens
Gratis admiſſum tolerare penem
Crimine ſtupri.
Aſſat elixum: recoquitq́ʒ toſta
Prodigo cœnam meditata luxu:
Negligens morum, vitiiq́ʒ cultrix
Fœmina turpis.
Hæc procax faſtu Veneriſq́ʒ miles
Appetens eſcę, bene temperatos
Abdicat ritus. ſimul & guloſas
Inſtruit artes.
Rapulum lęui patina liquatum
Præditas ſucco tenui placentas
Pruriens aluo petit: or dineſq́ʒ
Conchiliorum.
Non ego magnum memini Frothonē
Dexteram fibris volucrum dediſſe:
Podicem cocti laceraſſe galli
Pollice curto.
Quis prior regum potuit guloſus
Viſcerum putres agitare ſordes!
Aut manu carptim fodicare fœdum
Alitis anum!
Fortium crudus cibus eſt virorum:
Nec reor lautis opus eſſe menſis
Mens quibus belli meditatur vſum
Pectore forti.
Aptius barbam poteras rigentem
Mordicus preſſo lacerare dente:
Q̄ȝ vorax lactis vacuare ſinum
Ore capaci.
Fugimus lautę vitium popinę
Rancidis ventrem dapibus fouentem.
Coctiles paucis placuere ſucci
Tempore priſco.
Diſcus hęrboſi vacuus ſaporis
Arietum carnes dabat & ſuillas
Temperans vſus nihil immodeſto
Polluit auſu.
Lacteum qui nunc adipem ligurris
Induas mentem petimus virilem
Eſto Frothonis memor & paterni
Funeris vltor.
Occidet nequā pauidumq́ʒ pectus
Nec fugax fati ſtimulum refellet
Valle condatur licet, aut opacis
Incubet antris.
Vndecim quondam proceres eramus
Regis Haconis ſtudium ſecuti:
Hic prior Helgo Begathus reſedit
Ordine cœnæ.
Hic famis primę ſtimulum licebat
Aridis pernę natibus leuare:
Ventris ardorem rigidi domabat
Copia cruſti.
Offulam nemo vapidam petebat
Quiſq́ʒ communes celebrabat eſcas
Simplici tantum ſtetit apparatu
Cœna potentum.
Vulgus externum fugiebat eſum
Nec fuit ſummis epuli libido:

Ingellum carpit.

Ipſe rex paruo meminit modeſtam
Ducere vitam.
Mellei temnens ſpeciem ſaporis
Combibit toſtum cereris liquorem
Nec parum coctis dubitabat vti
Aſſa peroſus.
Menſa perſtabat modico paratu
Exhibens ſumptũ tenui ſalino
Nequid externo variaret vſu
Docta vetuſtas.
Amphoras nemo pateraſue quondam
Intulit menſis: dolio profudit
Poculum promus: nec erat catillis
Copia pictis.
Nemo tranſacti venerator ęui
Cantharis iunxit teretes diotas
Nec cibis lancem cumulauit olim
Comptus agaſo.
Non breui concha ciathove lęui
Prandium vanus decorabat hoſpes:
Nunc recens morum facies pudenter
Omnia preſſit.
Aere quis ſumpto toleraret vnq̃
Funus amiſſi redimi parentis,
Aut loco patris peteret necati
Munus ab hoſte!
Quis valens hęres, ſoboleſq; fauſta
Talibus iunctum latus applicaret:
Vt viri neruos vacuaret omnes
Pactio turpis!
Vnde cum regum tituli canũtur
Et ducum vates memorant triumphos
Pallio vultum pudibũdus abdo
Pectore triſti.
Cum tuis nil eniteat trophęis
Quod ſtilo digne queat annotari:
Nemo Frothonis recitatur hęres
Inter honeſtos.
Improbis quid me laceras ocellis
Qui reum patris veneratus hoſtem
Panibus tantum tepidoq; iuri
Crederis vltor!
Vindices quando ſcelerum probantur
Quo minus mentem pudeat ꝓphanam
Aurium prompto vacuatus vſu
Eſſe peropta.
Sæpe nam virtus aliena ſueuit
Conſcium culpæ lacerare pectus:
Et boni fama premitur malignus
Pectore ſenſus.
Appetas ortum licet, aut remotus
Occidentali regione degas:
Seu ſitum mundi medium ſequaris
Concitus iſtinc.
Seu plagam cœli gelidam reuiſas
Qua poli vertex patet: impetuq;
Verſili ſphęram rapit: & propinquam
Deſpuit vrſam:
Te pudor late comes inſequetur
Et graui vultum feriet rubore
Quando magnorum ſociata ludit
Concio regum.
Dedecus quem cum maneat perenne
Inter illuſtres medius venire
Non potes turmas reprobuſq; in omni
Climate degas.
Fata Frothoni ſobolem dedere
Editam mundo ſuperis ſiniſtris
Cuius affectum ſcelus & libido
Sordida cepit.
Sicut in naui fit vt obſoletum
Fœda ſentinę gremium requirant:
Sic in Ingellum vitioſa rerum
Copia fluxit.
Ergo vulgatum veritus ruborem
Angulis preſſus patrię iacebis
Torpidus fœdo lare nec videndus
Agmine claro.
Sorte tum barbam quaties ſiniſtra
Concubinarum ſtimulis repreſſus
Cum tibi pellex querulis perurat
Vocibus aurem.
Cum pauor mentem gelidus repigret
Et patris vindex fieri timeſcas.
Degener plane, pariliſq; ſerui
Ritibus extas.
Obrui paruo poteras paratu:
Vt quis arreptum iugularet hœdum:
Aut ouem cultro teneram trucidet
Gutture ſecto.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Ecce Suertingo genitus tyranno
Dania poſt te potietur hęres:
Cuius ignauam retines ſororem
Fœdere turpi.
Dum grauem gemmis nitidamꝫ cultu
Aureo gaudes celebrare nuptam:
Nos dolor probro ſociatus vrit:
Turpia queſtos.
Quando te pręceps agitat voluptas
Anxius nobis animus prioris
Temporis formam reuocat: monetꝫ
Multa dolere.
Nam ſecus q̃ tu ſcelus ęſtimamus
Hoſtium quos nunc veneraris. vnde
Priſca noſcenti facies moleſta eſt
Temporis huius.
Re magis nulla cuperem beari
Si tui Frotho iuguli nocentes
Debitas tanti ſceleris viderem
Pendere pœnas.

Ingelli mo-rũ mutatio

Tantum autẽ monitus ſui incitamẽto profecit: vt ab eneruí & frigeſcẽti animo ve-
luti quadã reprehenſionis ſilice flagrantiſſimũ fortitudinis ignẽ extũderet. Primũ
enim rex vacuas carmini aures p̄buit: deinde impenſiori educatoris ſui hortamine
cõcitatus, ſerum vltionis calorẽ animo traxit: oblituſꝫ conuiuę, hoſtem induit. Ad
vltimum diſcubitu euolans: omnem iræ ſuæ ꝓcurſum in conſeſſores effudit: ita vt
ferrum aduerſus Suertingi filios cruenta ſeueritate nudaret: & quorũ gulam men
ſę delitiis fouerat: deſtricto mucrone iugulum peteret. His nãꝫ continuo trucida-
tis: ſacra mẽſę ſanguine inuoluit: infirmum ſocietatis vinculum diremit: erubeſcẽ-
dumꝫ conuiuiũ egregia crudelitate mutauit: atꝫ ex hoſpite hoſtis, ex abiectiſſimo
luxurię mancipio trucul ẽtiſſimus vltionis miniſter euaſit. Siquidem induſtria hor
tatoris oratio / molli ac teneræ iuuentæ animoſitatis ſpiritũ ingenerauit: latebriſꝫ
ſuis extractã recreauit audaciã. extuditꝫ vt grauiſſimę cladis auctoribus pœna fa-
ctis debita rependeret. Exulauerat ſiquidẽ ꝓbitas iuuenis nõ expirauerat: quę in lu
cem ſenili ſuffragatione ꝓducta: opus eo maius quo tardius edidit, aliquãto ſpecio-
ſius cruore q̃ mero calices imbuens. Qꝫ porro induſtrium exiſtimemus ſenẽ qui di-
ſertiſſima ammonitione immẽſum regalis animi vitiũ expugnauit: eiuſꝫ loco per-
ruptis nequitię clauſtris, efficaciſſimã virtutis ſementem inſeruit! Ipſe quoꝫ manũ
regis pari facinore proſecutus: fortitudinẽ non ſolum in ſe pleniſſimã exhibuit: ſed
etiam ex alieno pectore erutam reuocauit. Quo peracto ſic cœpit.

Rex Ingelle valę. cuius prodidit auſum
Plenum animi pectus: tibi mens in corpore regnat
Auſpicio patefacta ſuo / nec defuit altum
Pectore conſilium / q̃q̃ taciturnus ad horam
Extiteris. nam damna morę probitate rependis
Torporemꝫ animi redimis virtute potenti.
Fac age fundamus reliquos: nulluſꝫ periclum
Effugiat quod quiſꝫ pari ratione meretur:
Cedat in auctorem facinus: premat artificemꝫ
Culpa relata ſuum. cęſorum corpora curru
Excipiãt famuli. promptuſꝫ cadauera lictor
Efferat officiis merito caritura ſupremis:
Et buſtis indigna tegi. non funebris illis
Pompa roguſve pium tumuli condonet honorem.
Putida ſpargantur campis: auiumꝫ terenda
Morſibus, infeſto maculent rus vndiꝫ tabo.

Tu quoq; rex ſȩuam ſiquid ſapis effuge nuptam
Ne lupa conſimilem ſibi fœtum gignat: & ex te
Bellua conſurgat proprio nocitura parenti.
Dic Rotho perpetue timidorum irriſor an vltos
Frothonem ſatis eſſe putas, qui funera ſeptem
Vindictȩ vnius impendimus? ecce feruntur
Exanimes. qui non rebus ſed imagine tantum
Imperium coluere tuum. fraudemq; parabant
Obſequio. ſed ne ſemper ſpes illa ſubibat
Q₂ ſolet ingenuis ſua reſpondere propago
More ſecutura ſortem quam ſanguine traxit.
Nunc ergo Ingelle/melius q̃ tempore lapſo
Letharum dici dominus Danięq; mereris.
Imberbis quando ductum auſpiciumq; ſequebar
Militię rex Hako tuȩ: laſciua peroſus
Ingenia & luxum, nil prӕter bella colebam,
Exercens animũ cum corpore: mente prophanum
Omne relegaui: ſtomachoq; placentia fugi:
Fortia complexus animo. namq; arma profeſſus
Aſpera veſtis erat cultuſq; parabilis olim.
Rara quies. ſomniq; breues. labor ocia longe
Propulit: & parco fluxerunt tempora ſumptu.
Non vt nunc quidam quibus inſatiata cupido
Ingluuie cӕca viſum rationis inumbrat.
Horum aliquis veſtis operoſȩ tegmine cultus
Molliter alipedem flectit: ſparſamq; renodat
Cӕſariem, & laxos patitur fluitare capillos:
Diſcere ſӕpe foro: turpiq; inhiare lucello
Gaudet. & hoc ſtudio vitam ſolatur inertem,
Venali celebrans commiſſa negotia lingua.
Vi violat leges: & ferro iura laceſſit:
Obterit innocuos: alieno paſcitur ȩre:
Stupra gulamq; colit, riſu conuiuia mordax
Inſequitur, ſic ſcorta petens vt ſarculus hȩrbam.
Occidit ignauus dum prӕlia pace quieſcunt
In media ſi valle cubet: teſtudine nulla
Tutus erit qui fata timet. fors vltima viuum
Quenq; rapit. latebra letum depellere non eſt.
Aſt ego qui totum concuſſi cladibus orbem
Leni morte fruar: placidoq; ſub aſtra leuandus
Funere: vi morbi defungar vulneris expers?

Finis Sexti.

De volu-
ptate.
Carpit ſu-
perbos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Principium Lib. Septimi.

Olauus rex xxxv.

INgello quatuor filios fuiſſe, ex iiſdemq; tribꝰ
bello cōſūptis, Olauū ſolū poſt patrē regnaſ-
ſe: perita rerū prodit antiquitas. quē quidam
Ingelli ſorore editū: incerto opiniōis arbitrio
perhibēt. Huius actus vetuſtatis ſqualore cō-
ſperſos parū iuſta notitia poſteritas appræhē
dit: extremū dūtaxat prudentiæ eius monitū
memoria vēdicauit. Quippe cū ſupremis fati
viribus arctaretur: Frothoni & Haraldo filiis
conſulturus alterū terris: alterū aquis regia
ditione præeſſe: eaq; poteſtatis differētiā non
diutina vſurpatione ſed annua viciſſitudine
ſortiri iubet. Ita regnādi inter eos conditione
æquata: prior Frotho maritimarū rerū regimine potitus crebris piraticæ damnis

Frotho rex xxxvi.

deformis euaſit. Infortunii cauſa recētia nautarū cōiugia fuere: domeſticas thori vo
luptates externis militię laboribꝰ ꝑferētiū. Interiecto tēpore natu minor Haraldus

Haraldus rex. xxxvii.

maris dominationē ſortitꝰ: vacuū cōiugio militē legit, fraternę fruſtratiōis euentū
metuēs. Fortuna delectui reſpōdit. Quippe tā glorioſum piratā egit, q̄ frater inglo
riū geſſerat. Quę res fraternā ei inuidiā peperit. Quinetiā eorū coniuges Sygne &
Vluilda: quarū altera Suetię rege Syuardo, altera Karolo gothiæ pręfecto orta fue
rat, crebra nobilitatis cōtētione rixātes: alternos maritorū ſoluere conuictus. Quo
euenit vt Haraldus & Frotho rei familiaris ſocietate cōuulſa: cōmunē partiētes ſu

Fratrū per vxores diſcordia.

pellectilē: plus muliebris rixæ iurgiis q̄ fraternę charitatis officiis īdulgerēt. Sed &
Frotho fratris claritate deformem ſe fieri cōtēptūq; ſibi ſtrui iudicās: a quodā fami
liariū occultę eū interfici iubet, ꝙ quē ętate vinceret: ab eo ſe virtute ſuperari vide

Haraldi cędes.

ret. Quo pacto ne ſcelus a cōſcio ꝓderet: inſidiarū miniſtrū tacite trucidādū curat.
Poſt hęc vt innocentię ſibi fidē pareret: notāq; ſceleris euitaret: quiſnam rerū caſus
inopina germanū clade ſuſtulerit: latiꝰ īueſtigari ꝓcepit. Sed neq; tot artibꝰ ꝓficere
potuit: quo minus eū tacita vulgi notaret opinio. A quo Karolus poſtmodū qs Ha-
raldū occidiſſet rogatus: diſſimulāter ab eo notę rei quęſtionē agi reſpōdit. Quo di
cto mortis cauſam adciuit, Frothone exprobratum ſibi latēter parricidiū iudicāte.
Poſt hęc Haraldus & Haldanꝰ Haraldi filii ex ſygne Karoli filia ſuccepti: cū ad ne-

Ars noua.

cem a patruo quęrerētur: ab eorū tutoribꝰ callidior ſeruādorū pupillorū ratio ex-
cogitata eſt. Nam truncos luporū vngues ſubtellibus annectētes: contiguū penati-
bus ſuis lutū: obfuſamq; niuibus humū crebris decurſibus exarare cœperūt: ferini
inceſſus ſpeciem præbituri. Poſt hæc trucidatis ancillarū liberis eorūq; corporibus
fruſtatim diſcerptis: lacera paſſim membra diſiiciūt. Itaq; requiſitis adoleſcētibus:
nec inuentis: fuſi reperiūtur artus: ferarū veſtigia demōſtrātur: tellus cruore deli-
buta conſpicitur. creditū eſt pueros lupina ingluuie conſumptos. nec cuiq̄ fere de

Canum ſpecie nutriti.

tam manifeſto lacerationis argumento dubitare conceſſum. Cuius ſpectaculi fides
pupillis præſidio fuit. Qui mox a tutoribus caua concluſi ilice ne vllum vitæ eo-
rum indicium ederetur: diu ſub canum ſpecie nutriebātur: latrantū quoq; eis vo-
cabula indita quo minus latētium opinio vulgaretur. Solus Frotho mortis eorum
fide repudiata: latebræ locum ex perita augurii fœmina cognoſcere inſtitit, Cuius

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

carminũ tanta vis erat: vt rẽ quãtalibet nodorũ cõſertione perplexã: e lõginquo ſoli **Magica**
ſibi conſpicuã ad cõtactũ euocare poſſe videret. Hæc Regnonẽ quẽdã occulte circa **vis.**
illos educationis officiũ ꝑegiſſe, eoſq; tegẽdæ rei gratia caninis cẽſuiſſe nominibus
aſtruebat. Qui cũ ſe inuſitata carminũ violẽtia latibulis egeſtos incantãtis obtuti-
bus admoueri cõſpicerẽt: ne tã horrẽdæ coactionis impio ꝓderent: gremiũ eius ac
cepti a tutoribus auri incuſſione perfundũt. Quæ recepto munere, repẽtina morbi
ſimulatione par exanimi cõcidit. Perqrẽtibus miniſtris cauſam tã ſubiti lapſus: in-
ſcrutabilẽ filiorũ Haraldi fugã exiſtere memorabat: quorũ eximia vis etiã atrociſſi
mos carminũ tẽperaret effectus. Ita paruulo cõtẽta beneficio: maius a rege p̃miũ p̃-
ſtolari paſſa nõ eſt. Poſt hæc Regno ſuã ac pupillorũ opinionẽ populari ſermone cre
breſcere exptus in Feoniã vtroſq; deuexit. Vbi a Frothone captus, adoleſcentes ſe
cuſtodia ꝓſecutũ fatet̃: p̃caturq; regẽ pupillis quos patre priuauerit parcat. Nec ſe
duplici parricidio obiectare felicitatis loco ducat. Quo dicto ſæuitiã eius in rubore
cõuertit: pollicituſq; eſt: ſiqd ab eis in patria nouaret̃: ſe regi indicia delaturum. Ita
pupillis incolumitate parta: metu liber: multos ãnos cõfecit. Qui cũ adulti Syalan-
diã petiuiſſent: vltionẽ patris ab amicis exſequi iuſſi: nõ ſe ac patruũ annua luce po
tituros vouerũt. Quo cõperto Regno pacti memoria cõcitatus: noctu regiã petit:
ſeq; ꝓmiſſæ rei indicẽ venire tacite aſſerit. Dormiẽtẽ tamẽ ad vigilias euocare paſ
ſus non eſt: eo ꝙ Frotho excitationis ſuæ pœnas ferro exigere ſolitus fuerat. Tanti
quõdã regiũ ſomnũ ĩportuna fruſtratione ꝑrũpere exiſtimatũ eſt. Id Frotho mane
ex vigilibus expertus vt animaduertit Regnonẽ inſidiarũ nũtiũ attuliſſe: cõtracto
milite ſæuitia fraudẽ p̃currere ſtatuit. Nec aliud Haraldi filiis auxilio: ꝗ̃ furoris ſi-
mulatio fuit. Nã cũ ſe ex improuiſo occupari conſpicerẽt: perinde ac furiis acti lym
phantibus morẽ gerere cœperũt. Quos cũ Frotho mente captos putaret ꝓpoſitũ
remiſit, deforme exiſtimãs ferro petere, ꝗ ferrũ in ſe cõuertere viderẽtur. A ꝗbus ꝓ **Frothonis**
xima nocte incẽdio cõſumptus dignas parricidii pœnas pepẽdit. Quippe regiã ad- **exitium.**
orti: reginam in primis lapideo obruere cõgeſtu: igne deinde penatibus applicato
Frothonẽ in exciſi dudũ ſpecus anguſtias & opacos cuniculorum receſſus obrepere
coegerũt. Vbi dũ clauſus deliteſcit: vapore & fumo ſtrangulatus interiit.

PErempto Frothone cũ Haldanus ternos circiter annos patriæ p̃- **Haldanus**
fuiſſet: Haraldo fratri regnandi iure ꝑfunctorie tradito: ølandiã **rex. xxxviii.**
eiq; finitimas ĩſulas quas a Suetiæ cõplexu ſinuoſus aquarũ diuel
lit anfractus piraticis populat̃ iniuriis. Ibidẽ ſubductis hyeme na **Suetiæ ſub**
uigiis ac vallo cinctis expeditioni triẽniũ dedit. Poſt hæc Suetiæ **actio. v.**
manus iniecit: eiuſq; regẽ bello cõſumpſit. Cuiꝰ nepotẽ Ericũ, pa-
trui vero ſui Frothonis filiũ pugna poſtmodũ exceptur ꝰ: poſtꝗ̃ pugilẽ eius Haqui-
nũ hebetãdi carminibꝰ ferri peritũ didicit: eximiæ magnitudinis clauã ferreis con- **De claua**
ſertã nodis: tunſionis vſibus adaptauit: ꝑinde ac p̃ſtigii vires ligneo robore debella **Haldani.**
turus. Deinde cũ cæteris cõſpicuo virtutis habitu p̃mineret: inter acerrimos ho-
ſtiũ procurſus obnupto galea capite, ſcuti inops libratũ clauæ robur in obiecta cly-
peorũ munimina geminæ manus ope torquebat. Nec erat vllũ tantę ſoliditatis ob-
ſtaculũ: qđ non fruſtratim adactæ molis impulſus obtereret. Quo euenit vt occur-
ſantẽ ſibi in acie pugilẽ acriori geſtaminis impactione ſubrueret. Victus tamẽ & in
Helſingiã fuga delapſus Vitolfum quẽdã olim Haraldo militantẽ ſautii corporis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

curā ꝑtiturus acceſſit. Hic in caſtris maiore ætatis ꝑte cōſūpta: tādē in huiꝰ ꝓuin
ciæ ſolitudinē poſt triſtia ducis fata cōceſſerat: ibiq; ruſticæ vitę cultu cōſueta mili
tiæ ſtudia relaxabat. Qui ꝙ hoſtilibꝰ ſæpe telis ꝑtitꝰ fuerat: nō infimā medēdi ꝑe
ritiā aſſidua vulnerū ſuorū curatiōe cōtraxerat. Si qs vero operā eiꝰ blādimētis ex
poſceret: hūc medelæ loco occultæ læſionis noxa afficere ſolitꝰ erat: aliquāto ſpecio
ſius bn̄ficia minis q̄ adulatione expoſci iudicās. Idē Erici milites penatibus ſuis oc
cupandi Haldani cupidine īminētes ita vidēdi officio ſpoliauit: vt ꝓpinquas ædes
nec proſpectu capere: nec certis poſſent veſtigiis indagare. Adeo luminū vſum nubi

Præſtigiæ.

lus qdā error obtuderat. Cuiꝰ opa Haldanꝰ viriū integritatē adeptus: accito Tho
rone cōſpectioris īgenii pugile: Erico bellū denūtiat. Quē cū ꝓductis ediuerſo copiis
militū numero p̄ſtare cōſpiceret: occultatam agminis ꝑtē iter ꝓpinquos viæ fruti
ces delitere p̄cepit: hoſtē ꝑ anguſtiora ſemitæ cōpēdia gradiētē īſidiis cōſumpturꝰ.
Qđ ꝓuidēs Ericus: explorata ꝓgrediēdi facultate: ſeceſſu vtēdū putauit ne ꝓpoſito
incedēs tramite hoſtiū dolis inter p̄ruptos mōtiū vrgeret̃ anfractus. Igit̃ apud con

Haldani virtus.

uallē arduis mōtiū iugis vtriq; cōſeptā mutuis viribꝰ pugna cōſerit̃. In qua Halda
nus inclinatā ſuorū aciē cōſpicatꝰ: frequētē ſaxis rupē cū Thorone cōſcēdit: indeq;
erutas moles in ſubiectū hoſtē deuoluit. Quarū pōdere & ruina aciē in occiduo cō
ſtitutā oppreſſit. Quo euenit: vt victoriā quā armis amiſerat: cautibꝰ recuperaret.
Ob cuiꝰ facti virtutē Biargrāmi cognomē accepit. Qđ vocabulū ex mōtiū efferita
tis nūcupatiōe cōpactū videt̃. Igit̃ apud Sueones tātꝰ haberi cœpit: vt magni Thor
filius exiſtimatꝰ: diuinis a populo honoribꝰ donaret̃, ac publico dignꝰ libamine cē
ſeret̃. Sed quoniā ægre deuictorū īgenia qeſcere ſolitū eſt: & ī vetitū ſemꝑ ſubactorū
obluctat̃ improbitas: Accidit vt Ericus dū fugę damnis conſulere ſtudet: ſubiectas
Haldano ꝓuīcias attētaret. Sed ne Daniam qdē ab hoc ſęuitiæ genere īmunē reliqt
ꝑq̄ dignū exiſtimans eius laceſſere patriā/ per quē ſua abactus fuerat. Ita dū iniu
riā inferre q̄ repellere maluit: Suetiā armis hoſtilibꝰ liberauit. Quippe cū Haldanꝰ
Haraldū fratrē ab eo tribus deuictū p̄liis: quarto occiſum cognoſſet: amittēdi īꝑii
metu relictis Sueonū agris patriā repetere coactꝰ eſt. Ita Ericus, quo faciliꝰ Suetiæ
regnū deſeruit: hoc celeriꝰ recepit. Quē ſi fortuna æque in retinēdo regno, ac recu

Ericus captus.

ꝑādo īſtruere voluiſſet: nequaq̄ Haldano prēdēdū dediſſet. Cuiꝰ captionis modꝰ
hic erat: reuerſus ī Suetiā Haldanꝰ occultata ꝑ īſidias claſſe: binis obuiā Erico naui
giis ꝓficiſcit̃. A quo denis petitꝰ: variis nauigatiōis reflexibꝰ ad occultū ſuorū ag
men relabit̃. Quē longius inſequēte Erico Danica pōto claſſis emergit. Circūuētus
itaq; Ericꝰ oblatū ſibi ſub ſeruiēdi cōditiōe ſpiritū tepudiauit: lucēq; libertati p̄fer
re nō paſſus: mori q̄ obſeq p̄optauit: ne vitæ cupiditate ex libero ſeruꝰ euadere vi

Erici mors.

deret̃: Aut quē nuꝑ fortuna æquaſſet: nouo famulatꝰ officio coleret. Adeo ſalutē de
decore mercari virtꝰ ignorat. Cōpeditꝰ igit̃ & ad loca feris ꝓuia relegatus: īdignū

Haldani excellētia.

tāta animi maieſtate exitū habuit. Haldanꝰ gemini regni imperio potitꝰ opinionis
ſuæ titulū tribꝰ honeſtatis gradibꝰ decorabat. Erat eñ cōdēdorū patrio more poe
matū peritia diſertus: nec athletica minꝰ virtute q̄ regia poteſtate cōſpicuus. Au
diēs aūt vegetioris ingenii piratas Tokonē & Anūdū circūpoſitis imminere ꝓuin

Priſcorum ſtudia.

ciis, maritima pugna tētatos oppreſſit. Nihil eñ veteres claritate magis expetendū
ducebant: quā non opū fulgor: ſed armorū induſtria peperiſſet. Itaq; ſeditiones am
plecti: inſtaurare lites, ocia faſtidire, paci militiā anteferre, virtutū nō rerū æſtima
tione cenſeri: plurimū voluptatis in p̄liis: minimū in cōuiuiis reponere clariſſimis

quondã viris curæ extitit. Sed neq; diu Haldano ęmulus defuit. Nã Syualdus qdã claro admodũ loco natus/apud Sueonũ cõcionẽ Frothonis ac cõiugis eius exitio flebiliter memorato/tantũ Haldani odiũ pene oĩbꝰ ingenerauit: vt plurimorũ ſuffragiis nouarũ rerũ licẽtiã aſſeqret. Nec ſolo vocũ fauore cõtẽtꝰ adeo plębis aĩm ambitionis artibꝰ occupauit: vt omniũ fere manꝰ ad regiũ ĩſigne capiti ſuo ĩprimẽdũ adduceret. Hic ſeptẽ filios habebat tãto veneficiorũ vſu callẽtes: vt ſæpe ſubitis furoris viribꝰ inſtincti ſolerẽt ore toruũ infremere: ſcuta morſibꝰ attrectare: torridas fauce prunas abſumere: extructa q̃uis ĩcẽdia penetrare: nec poſſet cõceptꝰ demẽtiæ motus alio remedii genere q̃ aut vĩculorũ iiuriis aut cædis hũanæ piaculo tẽperari. Tãtã illis rabiẽ/ſiue ſæuitia ĩgenii/ſiue furiarũ ferocitas inſpirabat. Quibꝰ auditis Haldanus (vt erat circa piraticã occupatꝰ) expedire militibꝰ dixit: vt q in exteros hactenꝰ deſæuierit: nũc ciuiũ viſceribꝰ ferrũ adigãt: ereptiq; regni iiuriã ꝓpulſent qui dilatãdi curã gerere cõſueuerũt. Quo imminẽte Syualdus miſſis ad eũ legatis iubet ſi famã factis ęquaret: & tãtꝰ re eẽt quãtꝰ opinione cẽſeret: ſe ſuãq; ſobolẽ pugna ſolꝰ excipiat: priuatoq; ꝑiculo publicũ redimat. Eo deinde reſpõdẽte legitimæ dimicatiõis formã duorũ numerũ excedere nõ debere: nil mirãdũ inqt Syualdꝰ hominẽ cœlibem proleq; vacuũ oblatos detrectare cõgreſſus cui inops caloris natura deforme corporis animiq; frigus incuſſerit. Nec liberos ab eo diuerſos exiſtere: quẽ ſuæ generatiõis auctorẽ habuerit, q ab ipo cõmune naſcẽdi prĩcipiũ traxerit. Ita ſe ac filios vniꝰ hoĩs loco cẽſendos eẽ: qbus veluti vnũ corpꝰ a natura tributũ videat. Cuius cõuitii rubore ꝑmotꝰ Haldanꝰ ꝓuocatiõi parere cœpit, tã cõtumelioſam cœlibatꝰ exprobrationẽ egregiis virtutis opibꝰ pẽſaturꝰ. Cũq; ꝑ opacã forte nemoris indaginẽ graderet: hęrẽtẽ obiter quęrcũ humo radicitꝰ eruit: ſoliſq; ſpoliatã ramis ĩ ſolidã clauæ ſpẽm trãſformauit. Quo geſtamĩe fretꝰ: tali carmẽ breuitate cõpegit.

Syualdꝰ nouis rebꝰ ſtudet.

Veneficorũ potẽtiæ.

Probitas Haldani.

En rude quod gerimus obnixo vertice pondus
Vulnera verticibꝰ exitiumq; feret.
Sed neq; frondoſi geſtamen roboris vllum
Omine Gøtenſes horridiore premet.
Ardua comminuet nodoſi robora colli:
Et caua ſyluestri tempora mole teret.
Claua quidem ſæuum patriæ domitura furorem:
Nulla magis Suetis exitialis erit.
Oſſa domans, laceroſq; virum libranda per artus
Impia prærupto ſtipite terga premet.
Cognatos preſſura lares: fuſura cruorem
Ciuis: & in patriam pernicioſa lues.

His dictis Syualdũ cũ ſeptẽ filiis attẽtatũ acerrimas eorũ vires eximia clauæ mole fruſtratꝰ: exitio tradidit. Ea tẽpeſtate Harthbenus qdã ab Helſyngia veniẽs/raptas regũ filias ſtupro fœdare gloriæ loco ducebat: illũ perimere ſolitꝰ: a quo pagẽdę veneris vſu ꝓhiberet: illuſtres nuptias humilibꝰ p̃ferẽs: tãtoq; ſe clariorẽ exiſtimans quãto ſplẽdidiores cõcubitꝰ ꝑ vim aſſeq potuiſſet. Nec vltionẽ effugit q ſe ei cõparatione virtutis æquare p̃ſumeret. Tãta vero corporis magnitudine erat: vt. ix. cubitis ꝓceritatis eiꝰ dimẽſio tenderet. Huic duodecim athletæ cõtubernales fuere: qbus officio erat quoties illi p̃ſaga pugnę rabies ĩceſſiſſet: vĩculoꝝ remedio oborti furoris impetũ ꝓpulſare. Ab his Haldanus Harthbenũ, eiuſq; pugiles viritim ĩpetere

Syualdi filiorũq; cædes.

Harthbenꝰ.

Longitudo Harthbeni.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

iuſſus, nõ ſolũ certamẽ ſpopõdit: ſed etiã victoriã ſibi ĩgẽti verborũ fiducia ꝓmiſit. Quo audito Harthbenꝰ repẽtino furiarũ afflatu correptꝰ: ſummas clypei ꝑtes morſus acerbitate cõſumpſit: igneos vẽtri carbones mãdare nõ deſtitit: raptas ore prunas in viſcerũ ima trãſfudit: crepitãtia flãmarũ pericula percurrit. Ad poſtremũ oĩ ſæuitiæ genere debacchatꝰ, in ſex athletarũ ſuorꝫ p̃cordia furẽte manu ferrũ cõuertit. Quã inſaniã illi pugnãdi auiditas an naturæ ferocitas attulit: incertũ ẽ. Haldanũ deĩde reſidua pugilũ manu petiuit. A quo miræ grãditatis malleo cõtuſus: vita ac victoria caruit: deditq́ꝫ pœnas & Haldano quẽ ꝓuocauerat, & regibꝰ quorũ ſanguine ꝑ vim potitꝰ fuerat. At quoniã Haldano fors inopinas pugnæ cauſas porrigere cõſueuit quaſi nũq̃ viriũ eiꝰ expimẽtis cõtẽta: accidit vt Egtherus Fynnenſis piratico Sueones moleſtaret ĩcurſu. Quẽ Haldanꝰ ternis adortus nauigiis, nã & ei totidẽ eẽ cõperat: cũ nocte p̃liũ finiẽte debellare nõ poſſet: poſtera die ex ꝓuocatiõe ſecũ decernẽtẽ oppſſit. Deĩde cũ Hatheri Reguli filiã Thorildã a Grimone eximiarũ viriũ athleta ſub duelli cõminatiõe expeti cõpiſſet, edictũq́ꝫ a patre eẽt potiturũ ea q pugilẽ amouiſſet: q̃q̃ ad ſenectutẽ cœlebs ꝑuenerat: nõ minꝰ Reguli ꝓmiſſiõe q̃ athletæ petulãtia cõcitatus Noruagiã petit. Qua inita cũctas agnitionis ſuæ notas adulterina oris illuuie reſpergẽs: vt pugnę locũ acceſſit: prior enſem deſtrĩgit. Quẽ ad hoſtilẽ ſciẽs obriguiſſe cõſpectũ: humi deiecit. Alioq́ꝫ vagina ſubmoto Grimonẽ appetẽs, extremos loricæ nexus cũ occidua clypei ꝑte pſecuit. Q đ factũ Grimo ammiratione pſecutus: vetulũ inquit acriꝰ dimicãtẽ nõ memini: ſtatimq́ꝫ ferrũ exerẽs obiectã gladio parmã penetrabili ſectione cõuulſit. Cuiꝰ ĩmorãtẽ ictui dextrã Haldanus nihil hęſitãs obuia ferri celeritate corripuit. Ille nihilominꝰ læua gladiũ ſtringẽs, feriẽtis femur trãſegit: mutilati corporis vltionẽ exiguo vulnere ꝓſecutꝰ. Victor Haldanꝰ victo reſiduũ vitæ pecunia redimẽdi poteſtatẽ fecit: ne ĩbelli & mãco miſeras animæ reliq̃s deformiter adimere videret. Quo facto tãtũ ſe pene in ſeruãdo hoſte egit: quãtũ geſſerat in vincẽdo. Cuiꝰ victoriæ p̃miũ Thorildæ nuptiis aſſecutus: filiũ ex ea Aſmũdũ ſuſtulit: a quo ſe Noruagiæ reges originẽ duxiſſe magni æſtimãt: ab Haldano ſolẽnẽ generatiõis ſuæ ſeriẽ retexẽtes. Poſt hęc cũ Ebbo pirata plębeii gñis ad ſplẽdida coniugia capeſſenda virtutis fiducia cõcitatus, Sygruthã Gothẽſiũ regis Vnguini filiã poſtularet: ac p̃terea Gothici regni dimidiũ in dotẽ expeteret: ſuꝑ matrimonii admiſſione cõſultus/cõſenſũ falſo ſpondẽdũ monuit: ſeq́ꝫ nuptias fruſtraturũ ꝓmiſit. Quinetiã ſedẽdi locũ ſibi inter cõuiuarũ diſcubitꝰ aſſignari p̃cepit. Probãte cõſiliũ Vnguino oẽm regiæ dignitatis ſpeciẽ ꝑegrina corꝑis deformitate corrũpens, noctuq́ꝫ nuptiis ſuꝑueniẽs occurrẽtibus formidini fuit maiorẽ hũano hĩtu virũ adueiſſe mirãtibꝰ. Qui mox vt regiã ĩtrauit circũſpectis oĩbꝰ q̃rit qs ꝓximũ regi diſcubitũ occupauerit. Ebbõe deĩn futurũ Vnguini generũ eiꝰ lateri cõiũctũ dicẽte, ꝑ ſũmã verborꝫ iracũdiã ꝑcõtat, q̃ veſania qbuſve furiis eo petulãtiæ adductꝰ ſit: vt deſpicabiles gñis ſui ſordes eximię nobilitatis ſplẽdori miſcere præſumat/ ruſticaſq́ꝫ manus regiæ genti inſerere audeat! nec id quidem expetere contentus/etiam alieni regni conſortium captare videatur! Deinde eum ferro ſecum decernere iubet non prius voto q̃ victoria potiturum. Quo nocturnum monſtris certamẽ/diurnũ hoĩbus cõgruere reſpõdẽte: ne tꝑis excuſatione pugna abnui poſſet lunę ſplẽdore diẽ ęq̃ri ꝓhibuit. Taliter adactũ pugnæ Ebbonẽ cõuiuio in ſpectaculũ verſo ꝓſtrauit: nuptiaſq́ꝫ exeq̃s mutauit. Qui interiectis ãnis in patriã decedẽs cũ ſine liberis eẽt/regias opes Vnguino teſtamẽto legauit eũq́ꝫ regẽ cõſtituit.

[Margin notes:] Harthbeni furioſitas. — Cædes. — Egtheri infeſtatio & cædes. — Grimonis immanitas. — Thorildæ nuptiis potitꝰ Haldanus Aſmũdũ genuit. — De genealogia & origine regum Noruagiæ. — Ebbo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Hic póſtmodum ab æmulo cui Regnaldo nomen erat bello oppreſſus filiū Syualdū Syualdus
reliquit. Huius filia Syritha adeo ſpectatæ pudicitiæ erat: vt cū ob formæ pulchri- rex. xl.
tudinē ingenti procorū frequentia peteretur: ad neminē ex eis inſpectandū adduci Syritha pu
poſſe videretur. Cuius cōtinētię fidutia a patre cōiugē depopoſcit: q delenimētorū dicíſſima.
dulcedine mutuū eius cōſpectū impetrare quiuiſſet. Olim ſiqdē apud nos puellarū
cōtinētia magnoꝑe viſus ꝑtulātiā edomare ſolebat: ne mētis integritas oculorū
libertate corrūperet̄, affectabaturq;: vt cordis caſtimoniā, oris modeſtia fateretur.
Tūc Otharus qdā Ebbonis filius ſiue geſtarū rerū magnitudine, ſiue comitatis & Otharus
facūdiæ fidutia accēſus: ꝑtinacius poſtulādæ virginis ignibus æſtuabat. Cuiꝰ obtu Syrithæ
tū oībus ingenii neruis emollire cōniſus cū demiſſum oculorū eius habitū nulla pe procus.
nitus arte flexiſſet: inuictę ſeueritatis ꝑſeuerātiā miratus abſcedit. Eiuſdē rei cupi-
dus gigas cū æque ſe effectu vacuū aīaduerteret: fœminā ſubornat: q̄ cū obtēta vir
ginis familiaritate eius aliquādiu pediſſequā egiſſet: hāc tādem a paternis procul
penatibus q̄ſita callidius digreſſione ſeduxit: quā ipe mox irruēs ī arctiora mōtanæ
crepidinis ſepta deuexit. Opinant̄ alii ꝙ fœmineā mētitus effigiē cū inſidioſa artis
protractiōe domeſticis puellā ædibus abduxiſſet: ꝑtes demū raptoris īpleuerit. Qđ
vt cōꝑerit Otharus indagādæ virginis gratia mōtis penita ꝑſcrutatꝰ iuētā oppſſo
gigante ſecū abduxit. Adeo aūt gigātea ſedulitas puellæ cęſariē nexili comarū aſtri
ctione reuinxerat: vt pilorū ꝑplexa cōgeries criſpata quadā cohęrētia teneret̄: nec
facile p̄ter ferrū qs poſſet cōſertos criniū extricare cōplexus. Denuo igit̄ variis rerū
irritamētis aggreſſus puellarē in ſe ꝓuocare cōſpectū: cū diu torpētes nequicq̄ ocu
los attētaſſet: ꝓpoſito parū ex ſentētia cedēte, cœptū reliquit. Sed neq; puellā ſtu-
pro violare ſuſtinuit: ne ſplendido loco natā obſcuro cōcubitus genere macularet.
Quę cū varios ſolitudinū anfractus diutiꝰ errabūda ꝑcurreret: cōtigit vt ad ſylue
ſtris cuiuſdā īmaniſq; fœminę tuguriū ꝑueniret. A qua paſcēdi caprarū gregis offi
cio deputata: cū denuo ꝑ Otharū libertatis auxiliū īpetraſſet: talibꝰ eiꝰ tētat̄ allogis.

Num meis mauis monitis adeſſe
Et pares votis ſociare nexus
Q; gregi præſens: olidiſq; curam
Ferre capellis!
Impiæ dextram dominæ refelle
Et trucem præceps fugito magiſtram:
Vt rates mecum ſocias reuiſens
Libera degas.
Linque commiſſæ ſtudium bidentis:
Sperne caprinos agitare greſſus:
Et thori conſors refer apta noſtris
Præmia votis.

O mihi tantis ſtudiis petita
Torpidos rurſum radios reflecte
Paululum motu facili pudicos
Erige vultus.
Ad lares hinc te ſtatuam paternos
Et piæ lætam ſociabo matri:
Si ſemel blandis agitata votis
Lumina pandas.
Quam tuli clauſtris toties gigantum
Confer antiquo meritum labori:
Et graues rerum miſerata niſus
Parce rigori.

Quare etenim cerebroſa adeo demētire cœpiſti vt alienū ductare pecus: & in mon-
ſtrorū famulitio numerari ꝑoptes: q̄ pari cōſenſus aptitudine mutuū thori ꝓmoue
re cōtractū! Illa nihilominꝰ ne pudicæ mētis cōſtātia: ad externos titubaret aſpectꝰ
luminū habitū īmoto palpebrarū rigore cōtinuit. Quātæ porro pudicitiæ ſæculi il
lius fœminas extitiſſe putemꝰ: q ne ad leuē qdē oculorū motū maximis amatorū ir Priſca pu-
ritamētis adduci potuerūt! Cū ergo Otharꝰ ne gemini qdē beneficii meritis virgi dicitia.
neū in ſe viſum cōcitare quiuiſſet: pudore & ægritudine fatigatꝰ claſſem repetiit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Cunq; Syritha more priſtino decurſis late ſcopulis: in Ebbonis forte ſedes erronea
ꝑueniſſet:nuditatis & inopiæ rubore egētiū ſe filiā aſtruebat. Animaduertēs aūt
hāc Othari mr̄ q̄uis marcore illitā: inopiq; cōtectā amiculo: a generoſis pullulaſſe
ramalibus: honorato ſedēdi loco ſuſceptā reuerēda ſecū comitate detinuit. Nobili
tatē q̄ppe virginis index forma ꝓdebat:& vultu genꝰ interp̄te reſultabat. Quā vi-
dēs Otharus:cur vultū peplo obſcuraret inq̄rit. Cuiꝰ animū certiꝰ exꝑturꝰ:nuptu
rā ſibi fœminā fingit:eiuſq; thorū cōſcēdēs lucernā Syrithę geſtādā cōmittit. Quæ

Patientiæ exemplum mirandū.

cū abſumptis pene lychnis admoto propius igne p̄meret:tātū patiētię ſpecimen p̄-
buit:vt manū abſq; motu cōtinere viſa:nullā ardoris moleſtiā ſentire crederet. Ex-
ternū q̄ppe æſtū cohibebat interior:& pruritātis animi feruor aduſtę cutis incēdiū
tēperabat. Quæ demū ab Otharo manui cōſulere iuſſa,placidos in eū obtutus vere
cūda luminū erectione cōuertit:ſtatimq; ſemoto nuptiarū figmento genialē thorū
nuptura cōſcēdit. Cūq; poſtmodū Syualdus cōp̄hēſū Otharū ob illatū filiæ ſtuprū
ſuſpēdio cōſumēdū duxiſſet:cōtinuo Syritha raptꝰ ſui caſibꝰ explicatis,nō ſolū eū
in regis gratiā reduxit:ſed etiā patrē ad eius ſororē matrimonio ſibi copulādā ad-
duxit. Poſt hæc inter Syualdū Regnaldūq; exq̄ſitæ ꝓbitatis militibus vtrobiq; dele
ctis:apud Syalandiā p̄liū agitur. In quo cū triduo mutuis cædibꝰ exacto ob ſummā
vtriuſq; partis virtutē incerti victoriæ ꝓcurſus exiſterēt, Otharus ſiue diutinę pu

Othari virtus.

gnæ tędio:ſiue gloriæ æmulatione correptus:cū mortis cōtēptu cōſertiſſimos ho-
ſtes irrūpit:Regnaldoq; inter fortiſſimas militū acies obtrūcato:ſubitā Danis victo
riā ꝑperit. Inſigne hoc p̄liū maximorū procerū ignauia fuit. Adeo ſiq̄dē rei ſumma
ꝑhorruit:vt fortiſſimi Sueonū.xl.terga fugæ dediſſe dicātur. Quorū præcipuus

Starcatheri fuga.

Starcatherus nulla ſęuitia rerum aut periculorū magnitudine quati ſolitus:neſcio
qua nūc obrepente formidine ſociorum fugam ſequi q̄ ſpernere præoptauit. Credi
derim hunc metum ei diuinis viribus iniectum: ne ſupra humanā fortitudinē vir
tute ſibi præditus videretur. Adeo nihil perfecti mortalium felicitas habere cōſue
uit. Tunc hi omnes maximi piratarum Hakonis quaſi quædam belli reliquiæ ad eū
delapſæ commilitium amplectuntur.

De Sigaro rege a quo villa Syerſted nomen accepit.

Sygarus rex.xli.
Alfi præſtantia.
Syuardus Gothorū rex. xlii.
Aluildæ verecundia.

POſt hęc Syualdo filius Sygarus ſuccedit:cui filii Syualdus, Alf,&
Algerus fuere:filiaq; Sygne. E q̄bus Alf cæteris animo formaq; p̄
ſtātior piraticis incūbebat officiis. Cuiꝰ etiā inſignē cādore cæ-
ſariē tātꝰ comæ decor aſperſerat vt argēteo crine nitere putaret.
Eodē tēpore Gothorꝫ rex Syuardus filios habuiſſe fert̄ Wemūdū
et Oſtenū,filiāq; Aluildā: q̄ tātā verecūdię fidē ab ipſis ꝓpemodū
incunabulis p̄ferebat: vt os peplo iugiter obnuptū haberet: quo minꝰ formā ſuam
alienæ libidinis irritamētū efficeret. Huic pater in arctā admodū cuſtodiā relegatę
viperā anguēq; educādos cōmiſit. Pudicitiā eius adultorū tandē reptilium cuſto-
dia vallaturus. Neq; enim facile thalamus inueſtigari poterat quem tanti diſcrimi
nis peſſulum obſerabat. Statuit etiā vt ſiquis eius aditū fruſtra tentaſſet: protinus
amputandū caput:paloq; refigendū p̄beret. Ita annexus ꝑtulantiæ metus cōcitata

Alfi victoria in viperam & anguem.

iuuenum ingenia caſtigabat. Tunc Alf Sygari filius:rem hoc illuſtrius quo pericu-
loſius tentandam exiſtimans:proci titulum profeſſus:animalia propter virginis cō
claue excubātia debellare iubetur: ꝙ edicti ratione eorū victori virgineus deberet
amplexus. Quorū vt acrius aduerſum ſe rabiē excitaret:cruēta corpꝰ pelle cōtexit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Qua ſuccinctus: mox vt ſepti valuas ſubiit torridã calibẽ forcipe compꝓhẽſam: hian
tis viperæ faucibus ĩmerſit: eaq; exanimẽ ꝓſtrauit. Anguẽ deinde ſinuoſa volubili-
tate ꝓlapſum inter medios rictus telũ iaculatus abſumpſit. Cũq; pacti cõditione cõ
nexũ victoriæ pignus expeteret: refert Siuardus hũc ſibi generũ acceptari: in quẽ fi
lia ſolidũ optionis arbitriũ cõtuliſſet. Cũq; ſola puellæ mater proci votũ difficulter
exciperet: mẽtẽ filiæ ſecreto ꝑluſtrat alloquio. Qua procũ ĩpẽſius ob virtutẽ laudãte
cõuitiis cã acrius lacerat: ꝙ eliſis pudicitiæ neruos ſpecierũ illecebra caperet: omiſ
ſaq; virtutis cẽſura adulãtibus formæ blãditiis laſciuæ mẽtis intuitũ exhiberet. Ita
Aluilda ad Danici iuuenis cõtẽptũ adducta virili veſte fœmineã ꝑmutauit: atq; ex
pudica admodũ puella ferocẽ piratã agere cœpit. Cõpluribus quoq; eiuſdẽ voti pu
ellis in cõmilitiũ adcitis, eo forte loci ꝑuenit: vbi piratarũ agmen amiſſi bello ducis
interitũ deplorabat. A qbus ob formæ pulchritudinẽ piraticæ princeps creata: ma-
iores muliebri virtute res edidit. Quã Alf crebris nauigatiõis laboribꝰ inſectari co
natus: in Blacmãnorũ forte claſſem hyeme incidit. Quo tẽpore dẽſatis aquarũ co-
actibus tãta glaciei moles naues corripuit: vt eis nulla remigãdi vis ꝓceſſum ſtrue
re potuiſſet. Cũq; frigoris diuturnitas tutiorẽ cõcluſis ſpõderet ĩceſſum: iubet Alf
ſuos cõcretũ pelagi ſinũ caligatis tẽtare veſtigiis, calceorũ lubricitate depoſita: gla
ciale planũ firmiꝰ ꝑcurſuros. Quos Blacmãni ſuccincta ꝑdũ agilitate fugæ cõſule
re rati: inita cũ eis pugna: vacillãtibus nimirũ ceſſere veſtigiis: vtpote quorũ ancipi
tes gradus ſubiectis plantis lubricũ impellebat. Dani vero cruſtatũ algore ꝑlagus
paſſu tutiore parmẽſi: ĩfirmos hoſtiũ eliſere ꝓgreſſus. Quibꝰ deuictis: nauigationẽ
in Finniam vertũt. Vbi cõtractiorẽ forte ſinũ ingreſſi: miſſis q rerũ habitũ explora
rẽt: paucis nauibus portũ occupari cognoſcũt. Aluilda quippe eaſdẽ fauciũ angu-
ſtias prior claſſe ꝑtiuerat. Quæ cũ ignotas eminꝰ puppes adeſſe cõſpiceret ꝑ̄peti re
migio velox in eoꝝ defertur occurſum, irrũꝑere hoſtẽ q̄ opꝑiri ſatiꝰ iudicãs. Tũc
Alf ꝓhibẽtibꝰ ſociis plures naues paucioribꝰ attẽtari: indignũ reſpõdit: vt Aluildę
quis ꝑferat paucarũ puppiũ obiectu ꝓcurſus ſui ſtudia deturbari p̄fatus paruæ rei
momẽto magnorũ oꝑrũ titulos reſꝑgẽdos non eſſe: nec parua Danis ammiratio
fuit: vnde hoſtiũ corporibꝰ talis formę decor, tãtaq; mẽbrorũ aptitudo ſuppeteret.
Vt ergo naualẽ cõmittere pugnã cœꝑrũt iuuenis Aluildæ prorã inſiliens in pup
pim vſq; facta reſiſtẽtiũ ſtrage progreditur. Cuiꝰ comes Borcarus decuſſa Aluildę
galea, mẽtiq; eius lenitate cõſpecta animaduertit oſculis nõ armis agendũ eſſe te-
lorũq; rigore depoſito blandioribus hoſtẽ officiis attrectandã. Igitur Alf quã terra
mariq; tot obſtãtibus periculis indefeſſo labore quæſierat ſupra ſpem offerri gaui-
ſus cupidius appꝓ̄henſam virilẽ cultũ in muliebrẽ cõuertere coegit: ex qua poſtmo
dum filiam Guritham procreauit. Sed & Borcarus Aluildæ comitem Gro nomi-
ne matrimonio cõplexus filiũ ex ea Haraldum ſuſcepit: quẽ ſequens ætas Hyldetan
cognominauit. Et ne quis hunc bellis ſexum inſudaſſe miretur quędã de talium fœ
minarum conditione, & moribus compẽdio modicæ digreſſionis expediam. Fuere
quõdam apud Danos fœminæ quæ formam ſuam in virilẽ habitum conuertentes
omnia pene temporũ momenta ad excolendã militiã cõferebãt, ne virtutis neruos
luxuriæ contagione hebetari paterentur. Siquidem delicatum viuendi genus per-
oſæ corpus animũq; patientia, ac labore durare ſolebant: totaq; fœmineæ leuitatis
mollitiem abdicantes: muliebre ingenium virili vti ſæuitia cogebant. Sed & tanta
cura rei militaris notitiã captabant: vt fœminas exuiſſe quiuis putaret. Præcipue

Aluida piraticã exercet.

Glaciẽ calcandi aſtus.

De Aluilda

Aluilda victa.

Fœminæ Danicæ & eaꝝ mores.

vero quibus aut ingenii vigor, aut decora corporum proceritas erat id vitæ genus incedere conſueuerãt. Hæ ergo perinde ac natiuæ cõditionis immemores, rigoreq; blanditiis anteferẽtes/bella pro baſiis intẽtabant, ſanguinẽq; nõ oſcula delibãtes armorũ potius q̃ amorũ officia frequẽtabant: manuſq; quas in telas aptare debuerãt, telorum obſequiis exhibebant: vt iam nõ lecto, ſed leto ſtudẽtes ſpiculis appeterent quos mulcere ſpecie potuiſſent. Nunc a diuerticulo ꝓpoſitum repetã. Veris initio cum Alf, & Algerus repetitis piraticę operibus varia pelagus nauigatione tẽtarẽt in Hamundi Reguli filios Helwin Hagbarthum & Hamũdũ centenis incidere nauigiis. Quibus illato prælio cũ feſſas cæde dextras ſola crepuſculi caligo dirimeret noctu militi foedus imponitur. Q đ poſtero die ꝑpeti inuicẽ iure firmatũ eſt: tãto vulnere heſterna pugna vtrobiq; ſuſcepto: vt nulla renouandi certaminis facultas exiſteret. Ita quos par virtus exhauſit neceſſitas in pacẽ coegit. Per idẽ tẽpus Hildigiſleus claro Theutonũ loco ortus formę & nobilitatis fidutia Sygnẽ Sigari filiã

Hildigiſleꝰ procus. poſtulabat. Apud quẽ maximũ ei cõtẽptũ obſcuritas ꝑperit/ ꝙ fortitudine vacuus aliena probitate fortunã inſtruere videret. Præcipue eandẽ in amorẽ Hakonis magnaliũ eius ſpectata deflexit opinio. Quippe maiorẽ fortiũ q̃ molliũ reſpectũ agebat nec formæ, ſed operũ inſignia mirabatur/ ſciẽs omne decoris blãdimentũ ſola virtutis æſtimatione ſordeſcere: nec æqua illi lance cõferri. Sũt eñ puellæ quæ potius amatorũ claritate q̃ ſpecie capiũtur/quaſq; nõ oris, ſed mẽtis habitũ æſtimantes in

Hagbarthus. alternũ copulę votũ ſolus animi reſpectus accẽdit. Hagbarthus vero cũ Sigari filiis Daniã petens, iiſdẽq; ignaris ſororis eorũ alloquio potitus, tandẽ eã ad clandeſtini concubitus promiſſionẽ fide ſibi obligandã adduxit. Quæ poſtmodũ forte pediſſequis inſignes procerũ titulos cõferẽtibus Hildigiſleo Hakonem p̃tulit: in illo nihil præter ſpeciẽ laudabile reperiri/ in iſto oris liturã animi flore penſari teſtata. Nec eum ſimplici laudationis genere extuliſſe contenta/tali concẽtu vſa ꝑhibetur.

Hic candoris inops prima probitate relucet:
Vultum vigore metiens.
Nam damnũ rigidæ redimit mens ardua formæ:
Mendamq; vicit corporis.
Corde micat ſpecies: facies feritate iuuatur:
Ipſo rigore præcluis.
Hæc candore beat mentem: ſed mente colorem
Morum ſeuerus arbiter.
Huic pretium non forma facit: ſed fortior auſus
Armiſq; parca claritas.
Aſt illum capitis decor approbat & nitor oris:
Vertexq; crine fulgidus.
Sordet inane decus formæ: confunditur in ſe
Fallax decoris dignitas.
Diſparibus ſtudiis virtus, ſpecieſq; reguntur:
Hæc perſtat: illa deperit.
Importat vitium vacuus color: hunc leuis anni
Fluxus gradatim diſſipat.
Aſt probitas meliore loco ſua pectora firmat
Nec lapſa prorſus excidit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Exteriore bono vulgaris fallitur aura:
Rectiq; normam negligit.
At mihi cenſura virtus potiore probatur,
Spreta decoris gratia.

Quæ vox ita ad aſtantiū aures delapſa, vt Hagbarthus Hakonis laudari vocabulo putaret. A qua cū Hildegiſleus Hagbarthū ſibi ꝑlatū dolēter tuliſſet, Bolwiſū quēdam luminibus captū muneribus illicit: qui Sygari et Hamundi filios ad amicitias odio ꝑmutandas adduceret. Rex quippe Sigarus ſenū duorum: quorū alter Bolwiſus erat conſilio cuncta fere gerere cōſueuerat. Horū tam diſcors ingenium fuit: vt alter inimicitiis diſſidentes in gratiā reducere ſolitus eſſet / alteri curæ foret amicitia iunctos odio ſequeſtrare / et ſimultatū peſtes alternis vētilare diſſidiis. Primum itaq; Bolwiſus apud Sygari filios Hamūdi ſobolem pleno obtrectationis mēdacio lacerabat / affirmans eam nunq̄ fida pace ſocietatis iura ſeruare ſolitam: bello potiꝰ q̄ fœdere cōtinendā. Itaq; iuuenum pactione ꝑrupta Alf et Hamūdus, Hagbartho ꝑcul agēte, Sigari filiis Alf et Algero prælium inferentibus apud portū, qui Sinus Hamūdi dicitur / opprimūtur. Quos Hagbarthus poſtmodū integris viribus ſuperueniens in vltionē fratrum bello conſumpſit. Hiſdigiſileus ambas nates telo traiectus / elabitur. Quæ res inſectandorū riſu Theutonum occaſio extitit: ꝙ opprobrii nota plagæ deformitas nō careret. Poſt hæc Hagbarthus muliebri corpus cultu inſtruēs tanq̄ Sigari filiam fraterna clade nō læſerit, ſolitarius eam acceptæ ꝑmiſſionis fiducia repetit / plus ſecuritatis ex ipſius fide, q̄ ſuo facinore formidinis contrahens. Adeo libido periculum contemnit. Et ne ꝑfectioni cauſa deeſſe videretur, pugnacem Haconis famulam profitendo legationē eius ad Sigarum perferre ſe dixit. Cunq; noctu inter pediſſequas cubitū reciperetur / pedeſq; ei ab ancillulis lauandi officio ꝑtergerent, interrogatus / quid hiſpidis adeo cruribus eſſet, manuſq; parū blandi contactus haberet: hoc modo reſpondit.

Senū duorū diſpar ſtudium.

Hiſdigiſileus vulneratꝰ natibꝰ fugit.

Quid miri tenerū nobis dureſcere ſubtel:
Et longos hirto crure manere pilos:
Cui plantas toties ſubiecta reſiſit harena:
Et vepres medium corripuere gradum:
Nunc ſaltu nemus experior / nunc æquora curſu /
Nunc mare / nunc tellus / nunc iter vnda mihi.
Sed neq; ferratis concluſum nexibus vber:
Aut iaculis ſolitum / miſſilibuſq; premi.
Ad tactum veſtro potuit molleſcere ritu,
Quas chlamydis tegmē aut toga læuis habet.
Nec colus aut calathi, ſed cæde madentia tela
Officium noſtræ compoſuere manus.

Cuius affirmationem Signe conſentaneo diſſimulationis genere proſequi non morata / par eſſe refert manus vulnera ſæpius, q̄ vellera: pugnam q̄ penſa tractantes cōſentaneam officio præferre duritiem: nec tractabili fœminarum mollitudine eneruem leuitatis ſpeciem alienis contactibus exhibere. Quippe eas partim bellico labore / partim nauigandi conſuetudine duratas eſſe. Neq; eñ bellatricem Haconis vernulam muliebribus inſeruire negotiis: ſed iaculandis haſtis / torquendiſq; miſſilibꝰ oblitam cruore dexteram afferre conſueuiſſe. Quamobrem mirādum nō eſſe plan-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tas ingenti itinerum emēſione duratas quaſq; decurſa toties littora ſcabris lapidū fragmentis obtriuerint calloſo rigore lenteſcere: nec parem earum teneritudini contactum præ ſe ferre: quarū veſtigia digreſſus expertia aulicis iugiter liminibus includant. Quā quū Hagbarthus pinde ac honoratiorē cubādi locū habiturus thori ſociam recepiſſet, inter mutuę voluptatis colloquia talibus ſenſim orſis cōpellat.

Si captum genitor tuus Me triſti dederit neci,
Nunquid coniugii fidem Tanti fœderis immemor
Poſt fatum repetes meum? Nam ſi ſors ea ceſſerit,
Haud ſpero veniæ locum: Nec parcens miſerebitur
Vlturus ſobolem parens. Nam fratres necui tuos
Priuatos ope nautica: Et nunc te patre neſcio
Acſi nil prius egerim Votis illius obuiam
Communi teneo thoro. Dic ergo Venus vnica
Quam voti ſpeciem feres Complexu ſolito carens?

Ad hec Sygne.

Me crede tecum care velle commori
Si ſors exitii prætulerit vicem:
Nec vlla vitæ prorogare tempora,
Quum te mors tumulo triſtis adegerit.
Nam ſi ſupremam forte lucem clauſeris/
Lictorum rabido ſubditus auſui,
Quocunq; leto præfocetur halitus:
Morbo ſeu gladio gurgite vel ſolo:
Omnis petulcæ labis ignes abdico:
Et me conſimili deuoueo neci:
Vt quos idem fœdus thori reuinxerat
Idem ſupplicii contineat modus.
Nec hunc necis ſenſura pœnas deſeram,
Quem dignum Venere conſtitui mea:
Qui prima noſtri carpſit oris oſcula
Et floris teneri primitias tulit.
Nullum puto votum futurum certius/
Si quid fœminea vox fidei gerit.

Quæ vox ita Hagbarthi aīm vegetauit: vt plus voluptatis in eius pmiſſo, q̄ piculi in ſua digreſſione reponeret. Qui quū ab ancillulis pditus a Sigari lictorib⁹ oppugnaretur, diu ſe ſtrenua pugna defendit/cōpluresq; ex eis in aditu trucidauit. Compræhenſus tandē et ad cōcionē pductus, diuerſa plæbis ſuffragia exptus eſt. Siqdē cōplures ſuppliciū ab eo tā grauis iniuriæ exigendū dicebāt. Sed Bilwiſus Bolwiſi frater/aliiq; ſententiæ potioris auctores, potius ſtrenua eius opa vtendū, q̄ crudelius in eū cōſulendū monebāt. Tūc ſubiens Bolwiſus iniqua affirmabat conſilia, q̄ regē quū vltione vti debeat, ignoſcere iubeant: et iuſtū iracūdiæ motū indigna miſeratione deleniant. Quo eñ pacto Sigarū circa hunc parcendi/miſerendiue ſtudio moueri poſſe: a quo nō ſolū gemino filiorū ſolatio ſpoliatus: ſed etiā corruptæ filiæ cōtumelia reſpſus videat? Quā ſniam maiore cōcionis pte ſuffragiis pſequēte/damnat Hagbarthus/ſtipeſq; eū excepturus erigit. Quo euenit vt q prius nullū pene

Hagbarth⁹ addicitur morti.

triſte ſuffragium habuerat, omnium ſæuitia mulctaretur. Quem regina mox porrecto poculo ſitim lenire iuſſum tali minarum inflictione ſollicitat.

Nunc inſolens Hagbarthe Quem morte dignum concio
Adiudicauit omnis Sitis fugandæ gratia
Ori dabis bibendum Cypho liquorem corneo.
Ob hoc metum refutans Vitæ ſupremo tempore
Audacibus labellis Letale liba poculum:
Quo potus inferorum Mox applicere ſedibus:
Iturus in recluſam Ditis ſeueri regiam:
Patibuloqꝫ corpus/ Orcho daturus ſpiritum.

Tunc iuuenis oblatum appræhendens poculum/tale fertur intuliſſe reſponſum.

Hac guſtum capiam manu ſupremum:
Extremæ quoqꝫ potionis hauſtum:
Qua natos tibi ſuſtuli gemellos.
Iam non eliſios inultus axes
Non impune truces adibo manes:
Nam noſtro prius hos peracta niſu
Clades tartareis recluſit antris.
Hæc veſtro maduit cruore dextra/
Hæc proli teneros ademit annos:
Quam luci tua procreauit aluus:
Cui tunc nec funebris pepercit enſis.
Infamis mulier/furenſqꝫ mente,
Infœlix genitrix et orba natis,
Sublatum tibi nulla reddet ætas:
Nec tempus redimet/dieſve quæuis
Demptum letifero rigore pignus.

Ita mortis comminationem interfectorũ a ſe iuuenum exprobratione vltus reiecto in reginam poculo os eius ſparſo meri liquore ſuffudit. Interea Sygne deflentes famulas an ſibi cœptorum ſociæ fieri paterentur/interrogat. Illæ quicquid dominæ voti incederet ſuis ſpondent effectibus exequendum. Promiſſioni fides adiecta eſt. Deinde lachrymis ſuffuſa quem vnice thori conſortem habuerit/fato inſequi velle ſe dicit: iubetqꝫ mox vt ſignum e ſpecula datũ eſſet, faces thalamo ſubdi: deinde laqueos ex peplis fieri/hiſdemqꝫ fauces pulſo pedum fulcimine ſtrangulandas præberi. Aſſentientibus quo minorem mortis metum haberent / merum propinat. Poſt hæc Hagbarthus ad montem, qui poſtmodum ab ipſo vocabulum traxit/ſuſpendio conſumendus adducitur. Tunc experturus amaſiæ fidem/amiculum ſuum a lictoribus ſuſpẽdi præcepit: voluptati ſibi eſſe præfatus, ſi propinquæ mortis inſtar alicuius ſpectaculi imagine ꝑuidiſſet. Quo impetrato ſpeculæ cuſtos id circa Hagbarthum peragi ratus/cõcluſis intra aulam puellis conſpecta denuntiat. Quæ mox datis incendio tectis/ſubiecta pedibus robora depellentes, gulas laqueis obtorquẽdas dederunt. Igitur Hagbarthus regiam igni implicatam conſpiciẽs/ac notum conflagrare cubiculum, plus lætitiæ ſe ex amicæ fide q̃ mœroris ex propinqua morte ſentire perhibuit. Quinetiam aſtantes ad necem ſibi inferendam hortatus: in q̃ paruo momento fatum poneret huiuſmodi carmine proteſtatur.

Sygnes ſuſpendium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Ocius o iuuenes correptus in aera tollar
  Dulce mihi nupta ẽ poſt tua fata mori.
Aſpicio crepitus et tecta rubentia flammis:
  Pollicituſqꝫ diu pacta reuelat amor.
En tua non dubiis completur pactio votis:
  Quum vitæ mihi ſis/interituſqꝫ comes.
Vnus erit finis:vnus poſt fœdera nexus:
  Nec paſſim poterit prima perire Venus.
Felix qui tanto merui conſorte iuuari:
  Nec male tartareos ſolus adire deos.
Ergo premant medias ſubiecta tenacula fauces:
  Nil niſi quod libeat pœna ſuprema feret.
Quum reſtaurandæ Veneris ſpes certa ſupſit
  Et mors delitias mox habitura ſuas:
Axis vterqꝫ (iuuat) gemino celebrabit̃ orbe:
  Vna animi requies:par in amore fides.

Ecce enim oblatum libens diſcrimen accipio,quũ ne apud manes quidem amor ipſe
ꝑticipis ſui complexum deperire patiatur.Et cum dicto lictorũ oꝑa laqueo ꝓfliga=
Hagbyr danice vocat̃. tur.Et ne cuiq̃ antiquitatis veſtigia ꝓrſus exoleuiſſe credantur/prædictæ rei fides
præſentibus locorũ indiciis exhibetur:quum et Hagbarthus pago vobabulum ex=
tinctus intulerit:nec longe a Sigari oppido locus pateat:vbi plano paululum agger
elatior veteris fundi inſtar ꝓtuberantis fumi ſpeciẽ demõſtrat. Sed et quidã Abſa=
loni trabem ſe eo loci reptam vidiſſe narrauit:quã agreſtis vomere glebam rimat⁹
offendit.His auditis Hako Hamundi filius quũ in vltione fratrum arma ab Hiber
nienſibus in Danos tranſlaturus videretur,ab Hakone Syelandico Vvigeri filio/
Starchateroqꝫ deſeritur:quorũ poſt Regnaldi necem ad id vſqꝫ tempus auxiliis vte
batur.Alter ſiquidem familiaritatis/alter originis intuitu mouebat̃/ diuerſaqꝫ ra=
tio par ambobus ſtudium peperit.Hakonem nãqꝫ ab inuaſione patriæ pietas detur
bauit:ꝙ cæteris aduerſum exteros bellum gerentibus ipſe cum ciuibus præliatur⁹
videretur. Starcatherus vero ꝙ Sygari ſenilis hoſpitio vſus fuerat,hoſtem agere
ſuperſedebat:ne bene meritum iniuria afficere putaretur. Tantũ eñ quidã hoſpi=
talitatis gratiæ deferunt:vt ad moleſtiam eis inferendã adduci non poſſint,quorũ
ſe quandoqꝫ humanitatis officia expertos meminerint. Sed et Hako plus damni in
fratrum nece,q̃ pugilum defectione reponens,in portum q Danice Herwig/latine
Exercituũ ſinus dicitur,claſſe collata/militem exponit/pedeſtremqꝫ aciem inſtruit
De amne Suſa. Quo loci nunc oppidum ab Heſberno conſtructum munimine ſuo præſidiũ acco=
lis facit/aditumqꝫ barbaræ feritatis eliminat.Deinde ſparſis trifariam copiis gemi
nam nauium partem,paucis remigio deſtinatis,ad Suſam amnem præmittit: quæ
per obliquos aluei flexus ancipiti nauigatione ꝓgrediens / peditibus ſi res poſceret
ſubſidium miniſtraret. Ipſe cum reſiduis pedeſtri itinere facto ſylueſtribus maxime
locis:ne cerneretur,inceſſit.Quæ via crebris quõdam occluſa nemoribus:nũc par
tim aratris apta tenui fruticum raritate prætexitur.Et ne ꝓgreſſis in planũ arbo=
reum deeſſet vmbraculum,ramalia ab eis incidi geſtariqꝫ præcepit.Præterea neq̃d
ꝓperantibus oneri foret,veſtium partem ac vaginas abiici/nudoſqꝫ gladios deferri
iuſſit.Ob cuius facti memoriam æternum monti /vadoqꝫ cognomen reliquit.Ita bi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nas vigilum ſtationes nocturna ꝓgreſſione fruſtratus quũ in tertiã incidiſſet, mox
ſpeculator inſolitum facti contemplatus euentũ, acceſſo Sygari cubiculo ſtupendæ
rei nuntium afferre ſe dixit: ꝙ frondes ac frutices humano more gradientes aſpice
ret. Tunc percontatus rex quantũ nemoris diſtaret aduẽtus: vt ꝓpinquum eſſe co
gnouit, hoc monſtro fatum ſibi portendi ſubiunxit. Quo euenit vt ſucciſorum fru
ticũ palus letalis publico nuncuparetur eloquio. Igitur locorũ anguſtias veritus re
licto oppido conſpectiorẽ ſoli planiciem prælio hoſtes excepturus petiuit. Idẽ apud
locum qui vulgo Vvalbrunna/latine cadauerũ vel ſtragis puteus appellatur, geſta
infœliciter pugna/protritus extinguitur. Tunc Haco victoria in crudelitatem ver
ſa tanto facinore fortunã ꝓſequi cœpit: vt ꝓmiſcuæ cædis auidus/nihil conditioni
aut ſexui deferendũ putaret. Sed neq; miſerationis aut verecundiæ reſpectui indul
ſit: quo minus fœmineo ferrum cruore reſpergeret/matreſq; cum liberis communi
ſtragis ſæuitia violaret. His auditis Syualdus Sigari filius quũ paternis hactenus
penatibus inhæſiſſet, vltoris partes executurus exercitum contrahit. Igitur Haco
multitudinis concurſu conterritus, cum tertia agminis ꝑte in Her wig claſſem re-
petens, maritimo ſibi diſceſſu cõſuluit. Cuius collega Haco cognomine Faſtuoſus
plus fidutię in recenti victoria, q̃ metus in Haconis abſentia reponẽdum exiſtimãs
mortemq; fugæ pręferens, reſiduũ tutabatur exercitum. Itaq; reductis pauliſꝑ ca-
ſtris apud villam Axelſtadã naualẽ diutile præſtolatus occurſum venientiũ tardi⁹
ſociorũ ſegnitiem cauſabatur. Nõdũ eñ ad deſtinatum portum immiſſa amni claſ
ſis appulerat. Adeo aũt Sigari clades Syualdiq; charitas ꝓmiſcuos plæbis animos
incitabant: vt vterq; ſe bello ſexus impenderet: nec certamen crederes fœmineis ca
ruiſſe præſidiis. Poſtera luce Haco/ Syualduſq; cõgreſſi, biduum extraxere pugna.
In qua rebus atrociſſime decertatis, vtroq; duce ꝓſtrato, Danorum reliquias victo
ria decorauit. Nocte vero prælium inſecuta ad cõſtituti portus receptaculum claſ
ſis Suſam rimata peruenit. Cuius alueum quondã remigiis ꝑuium/nunc ſolidiori-
bus elementis concretũ anguſtię limitant: vt vetãte cõſtrictionis inertia rarus pup
pium admittatur ingreſſus. Diluculo nautæ ſociorũ cadauera conſpicati, funeran
di ducis gratia collem ſpectatæ magnitudinis extruunt: quẽ vſq; nunc opinione ce
lebrem Haconis buſtũ fama connominat. Quorũ multitudinem Borcarus cũ Sca-
nico repente equitatu aduenięns/neci implicuit. Conſumpto hoſte vacuas remigio
rates inſtruens Hamũdi filium Anhela pręceps celeritate perſeqtur. Cuius cõgreſ-
ſu habito, contigit Haconem rebus infœliciter geſtis metu præcipitẽ in Scotthorũ
patriã ternis euolare nauigiis. Vbi decurſo biennio defungitur. Talia rerum/bello
rumq; diſcrimina adeo regiã apud Danos gentem exhauſerant: vt hanc ad ſolã Iu-
ritham Alfi filiam/Sigari vero neptem redactã eſſe conſtaret. Qui quũ ſe conſuetę
nobilitatis regimine defectos viderent, regnũ popularibus tradunt: creatiſq; ex plę
be principibus Oſtmaro Scaniæ/Hundingo Sialandiæ ꝓcurationẽ attribuunt. In
Hanonẽ Fioniæ dominiũ conferunt. Penes Roricũ atq; Haterũ Iutiæ ſummam diſ
creta poteſtate conſtituunt. Q; ne lateat quo regũ poſteritas ſatore ſuccreuerit, oc
currunt quædam neceſſario pauliſꝑ perſtringenda digreſſu. Ferũt fortiſſimũ Sue-
tonum Gunnarum olim ob grauiſſimas cauſas Noruagiæ infenſum laceſſendæ ei⁹
licentiam precibus impetratam maximis exaſperaſſe periculis: ac primũ in Iather
prouinciam ꝓpoſitos effudiſſe decurſus. Quam partim flammis/ꝑtim cędibus im-
plicans omiſſis rapinis tantũ obſitos cadaueribus calles ac fuſas cruore ſemitas per

Vvalbrũde Sigari exit⁹.

Haconis crudelitas.

Syualdus rex. xlii.

Villa Axelſtade: quæ dicitur Roſkildia.

Haconis cędes.

Apud Eſkilſſo.

Hacõis buſtum.

Principes loco regum creãtur ex plębe.

Gunnari geſta.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

meare gaudebat. Nam quũ cæteri iugulis abſtinere/prædãq; magis q̃ cædem affe-
ctare ſolerent, hic ſpoliis ſæuitiã anteponẽs/funeſtũ animi libitum humanis potiſſi
mum cladibus exercebat. Cuius atrocitate ꝑmoti incolæ, ꝓpinquũ periculum pu-

Regnaldus Normãniæ rex.

blica deditione ꝑuenerũt. Sed et rex Normãnorũ Regnaldus vltimæ ſenectutis au-
dito tyrãni ſtudio, filiã Drotã facto ſpecu claudendã curauit/aptũq; ei ꝓuiſis in lõ-
gũ ſumptibus famulitiũ tribuit. Sed et gladios exquiſita fabrorũ opera decuſatos
cũ regia ſupellectile pariter antro mãdauit: ne ferri vſum, quẽ ſibi inhabilem vide-
ret, hoſti capiendũ relinqueret. Et ne cõſpicua caueæ pateret elatio, ſolidiori terræ
tumorẽ æquabat. Ad bellum deinde ꝓfectus/quũ ſenilibus membris in aciẽ deſcen-
dere nõ poſſet, comitum innixus humeris alienis fulta gradibus veſtigia ꝓferebat.
Igitur prælio cupidius q̃ fœlicius geſto conſumptus, grauẽ ruboris cãm patriæ re
liquit. Vt eñ Gunnarus deuictæ gẽtis ignauiã inuſitata conditionis deformitate

Canis ꝑficitur victis Normãnis.

mulctaret, rectoris loco canẽ eis præponi curauit. Quo facto qd aliud eũ aſſequi vo
luiſſe putemus, q̃ vt plenus ſupbiæ populus inſolentiã ſuam manifeſtius puniri co-
gnoſceret/dũ obnixos latranti vertices inclinaret. Et neqd cõtumeliæ deeſſet, ſatra
pas ꝓcurauit: q ſub eius titulo priuata ac publica negotia tuerentur. Cuius etiam
iugi cõſtantiq; cuſtodiæ diſtinctos ꝓcerũ ordines applicabat. Statuit inſup vt ſiqs
aulicorũ ducis ſui deſpicabile duxiſſet obſequiũ/varioſq; diſcurrentis inceſſus ple-
nis venerationis obſequiis inſequi ſupſediſſet, membroꝝ clade ſupplicia lueret. Sed
et geminũ genti vectigal impoſuit/vnũ autumnalibus copiis/alterũ vernali tpe per
ſoluendũ. Ita Noruagienſium tumore exploſo obtentũ eſt: vt liquidius faſtus ſui de
trimẽta cognoſcerẽt, quẽ caninis adactũ obſequiis viderẽt. Audiẽs aũt regis filiam
longinquis occluſam latibulis, oĩbus ingenii neruis ad eã inueſtigandã cõtendit.
Quo euenit vt dũ ipe quoq; luſtrandi inter alios officio fungeret̃ ſubterranei mur
muris ſonũ dubia ꝓcul aure colligeret, tunc ſenſim ꝓgreſſus certiorẽ humanæ vo-
cis habitum depræhendit. Cunq; ſubiectã pedibus humũ ad ſolidum fodi iuſſiſſet,
ſubito patente cauea cuniculatos animaduertit anfractus. Trucidatis itaq; famu-
lis dũ detectos antri aditus tueri cupiũt, puella cũ repoſitis inibi ſpoliis cauo extra
hitur: quæ rerũ admodũ ꝓuida patrios duntaxat enſes ſecretioris cuſtodiæ tuta-

Drota a Gũnaro rege Suetiæ opprimit: et Hildigerũ parit.

mento tradiderat. Hæc a Gunnaro ſtuprũ pati coacta, filium ꝓcreat Hildigerum.
Cui tanta paternæ crudelitatis æmulatio fuit: vt cædiũ ſemp appetẽs, et humanis
ſolum intentus excidiis immenſa fundẽdi cruoris cupidine ſuſpiraret. Igitur ob in
tolerabiles ſæuitiæ mores a patre ꝓſcriptus/moxq; ab Aluero tyrannide donatus
finitimos bellis ac cædibus implicando omne ætatis tp̃s armis exegit: nihilq; exilii
cõditione ex cõſueto crudelitatis habitu remittẽs/animũ cum loco mutare paſſus
non eſt. Interea Borcarus Regnaldi filiæ Drotæ matrimoniũ ꝑ vim a Gunnaro oc

Drota Borcaro nubit.

cupatũ exptus, cõiuge eũ/vitaq; priuat/ac ſibi Drotã connubio ſociat. Quæ etiam
ægre nuptiis aſſenſa nõ eſt, ꝙ parẽtis vltorẽ iure cõplexura videretur. Neq; eñ lu
gentis patrẽ filiæ eius interfectori voluptuoſus poterat obtẽperare conſenſus. Hu

Haldanus rex. xliiii.

ius Bocariq; filius Haldanus fuit: cuius iuuẽtæ initia ſtoliditatis opinione referta
fuere: ſequens vero ætas fulgentiſſimis operũ inſignibus illuſtris euaſit/ maximiſq;
vitæ ornamentis inclaruit. Adoleſcens pugilem ingenuæ famæ, ꝙ ab eo puerili ter
obludens colapho ꝑcuſſus eſſet, geſtamine qđ in manu habebat petitum oppreſſit.
Quo facto futuros operũ titulos auſpicatu præteritæ vitæ contemptũ in ampliſſi
mum ſequẽtis fulgorẽ cõuertit. Ea quippe res bellicoꝝ eius inſigniũ magnitudinẽ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

augurata eſt. Ea tempeſtate Røtho Rutenorum pirata patriam noſtram rapinæ et
crudelitatis iniuriis profligabat. Cuius tam inſignis atrocitas erat: vt cæteris ex-
tremæ captorum nuditati parcentibus, hic etiam ſecretiores corporum partes te-
gminibus ſpoliare deforme non duceret. Vnde graues adhuc/immaneſq; rapinas
Røthoran cognominare ſolemus. Sed et torquēdi interdum hunc ſupplicii modū
adhibere ſolebat: vt dextris eorum pedibus terræ tenacius affixis, læuos curuatis
de induſtria ramis annecteret: quorum ſalacitas medii corporis diſtractione recur
reret. Quem Fioniæ rex Hano dū ſpecioſos ſibi titulos cōciſcere cupit/ maritimis
viribus oppugnare conatus, fugam vno comitatus ingreditur. In cuius exprobra-
tionem ꝓuerbium manauit/In proprio plus lare Hanonē valere. Tūc Borcarus vl-
teriorem ciuium iacturam inſpectare non paſſus, Røthoni ſe obiicit: quorū vt mu-
tuum bellum/ita etiam exitium fuit. Eadē pugna Haldanum grauiter affectum fa
ma eſt aliquādiu ſuſceptis oblanguiſſe vulneribus: e quibus vnum euidētius ori in
flictum habebat. Quod adeo cicatrice conſpicuum erat: vt cæteris medela recrea-
tis, patentiori quadā lentigine teneretur. Obliſam quippe labelli partem ita verru-
cæ vitium vlcerabat: vt eius rimoſa tabes carnis excremēto ſarciri nequiret. Quæ
res ei plenum contumeliæ cognomen impreſſit: quū potius vulnera aduerſo corpe
excepta laudem q̄ dedecus afferre ſoleant. Adeo maligna virtutum interpres vul-
garis interdum exiſtit opinio. Interea Alfi filia Guritha quū regiam ſtirpem ad ſe
ſolam redactam animaduerteret/neminemq; cui nuberet nobilitate parem haberet
nuncupatis votis voluntariā ſibi caſtimoniam indixit: cōcubituq; carere q̄ ex plæ-
be maritum adſciſcere ſatius duxit. Quinetiam cauendæ iniuriæ gratia conclaue
ſuum electo pugilum agmine tutabat. Ad quā quū Haldanus ſemel forte veniſſet/
abeſſentq; pugiles: quorū ipſe fratrem impubis extinxerat: oportere eā, inq̄t, ſolu-
to virginitatis cingulo, caſtimoniæ rigorē rebus ꝑmutare venereis: ne ita pudici-
tiæ votis indulgeat: vt lapſa regni gubernacula copulæ ſuæ beneficio reparare con
temnat. Se ergo nobilitatis ſplēdore cōſpicuū nuptialibus ab ea votis reſpici iubet:
ꝙ ob dictam cām voluptati aditū datura videatur. Ad hæc Guritha adduci ſe nō
poſſe retulit: vt regiæ nobilitatis reliquias inferioris ordinis viro copulare ſuſti-
neat. Nec generis obſcuritatem exprobraſſe contenta, etiam oris deformitatem im
properat. Haldanus geminum ab ea ſibi vitium obiectari ſubiunxit/vnū ꝙ ſangui-
ne parum niteret/alterum ꝙ rimoſi oris iacturam inexpleta cicatrice præferret.
Ideoq; non prius ſe poſtulandæ eius gratia rediturum, q̄ vtranq; notam parta ar-
mis claritate terſiſſet. Obſecrat quoq;/ne cui thori conniuentiam præberet, anteq̄
reditus/interituſve ſui certitudinem nuntio cognouiſſet. Quem athletæ fratre
iampridem ab eo ſpoliati Gurithæ locutum indigne ferentes, diſcedentem equis
inſectari conātur. Quo viſo, commilitibus latebram petere iuſſis, ſe ſolum pugiles
exceptuꝝ dicebat. Morantes aſſeclas imperioq; obſequi deforme ducentes mi-
nis abigit/præfatus non cōperturā Gurithā pugnā a ſe formidine detrectari. Mox
quęrcu ſucciſa/atq; in clauæ habitū redacta, ſolus cū. xii. manū cōſeruit/ eoſq; ſpiri-
tu ſpoliauit. Quibus ꝑemptis tā præclari opis titulis nō cōtentus, maioris edendi
gratia auitos a matre gladios recepit: quoꝝ alter Lyuſingus/alter HWytingus ob
collimati acuminis nitorem vocabulum habuit. At vbi inter Aluerum Suetiæ
regem/Rutenoſq; bellum flagrare cognouit, e veſtigio Ruſciam petit: oblatoq; in-
colis auxilio, ſumma cum omnium dignatione ſuſcipitur. Sed nec procul Aluerus

Røtho pirata.

Hano Fionius.

Haldani vulnus.

Gurithæ propoſitū.

Haldanus xii. pugiles cædit quęrcu.

De duobus gladiis Haldani.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

agebat: breui locorum traiectu paruulam internectente diſtantiã. Cuius miles Hildigerus Gũnari filius Rutenorum pugilibus ad ſecum dimicandum ꝓuocatis cũ Haldanum offerri animaduerteret/eiuſq; ſe fratrem eſſe nõ ignoraret, pietatẽ fortitudini prætulit: ſeq; ſeptuaginta pugilum oppreſſione conſpicuum cum homine parũ ſpectato manũ cõſerturũ negauit. Iubet itaq; eũ minorũ ſe rerũ experimentis metiri/ac deinde æqua viribus ſtudia conſectari. Hæc aũt nõ virtutis diffidentia: ſed integritatis ſeruandæ gratia aſtruebat: quũ nõ ſolum acerrimus/verũ etiã hebetandi carminibus ferri peritus exiſteret. Quippe quũ ab eius patre ſuum oppreſſum meminiſſet: affectuſq; geminos/vnum paternæ vltionis/alterũ fraternę charitatis haberet, prouocatione cedere q̃ maximo implicari ſcelere ſatius duxit. Cuius loco alium Haldanus athletam depoſcens/exhibitum iugulat: moxq; ei etiã hoſtiũ ſuffragio virtutis palma decernitur/omniũq; fortiſſimus publica ꝓclamatione cenſetur. Poſtera die duobus in pugnam petitis, ambos obtruncat. Tertia luce ternos expugnat. Quarta quatuor ſecum congreſſos exuperat. Quinta vero quinos expoſtulat. Quibus oppreſſis quũ ad octauam ſimilibus pugnæ et victoriæ incrementis peruentum eſſet: vndecim ſimul admiſſos proſternit. Cui Hildigerus ꝙ opm ſuorũ titulos virtutum eius magnitudine æquatos videret, congreſſum vlterius negare non paſſus: quum ab eo obducto panniculis ferro mortificum ſibi vulnus inflictum animaduerteret, abiectis armis humi decumbens tali fratrem voce compellat.

Collibet alternis deuolui fatibus horam:
Et ferro pauſante ſolo ſubſidere paulum:
Alternare moram dictis animoſq; fouere:
Reſtat propoſito tẽpus: nam fata duorum
Fors diuerſa tenet: alium diſcrimine certo
Sors feralis agit/alium potioribus annis
Pompa decuſq; manẽt/et agendi tpis vſus.
Sic ſibi diuiduum partes diſcriminat omen.
Danica te tellus: me Sueticus edidit orbis.
Drot tibi maternum quondam diſtenderat vber:
Hac genitrice tibi pariter collacteus exto.
En pia progenies trucibus concurrere telis
Auſa perit: ſudo pro nati ſanguine, fratres
Illata ſibi cæde ruunt dum culmen auentes
Tempore deficiunt/ſceptriq; cupidine nacti
Exitiale malum ſocio ſtyga funere viſent.
Ad caput affixus clypeus mihi Sueticus aſtat,
Quem ſpecular vernans varii cęlaminis ornat/
Et miris laqueata modis tabulata coronant.
Illic confectos proceres/pugileſq; ſubactos,
Bella quoq;, et noſtræ facinus ſpectabile dextræ
Multicolor pictura notat: medioxima nati
Illita conſpicuo ſpecies cęlamine conſtat:
Cui manus hæc curſum metæ vitalis ademit.
Vnicus hic nobis hæres erat: vna paterni
Cura animi/ſuperoq; datus ſolamine matri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Sors mala quæ lætis infauſtos aggerit annos:
Et riſum mœrore premit/ſortemq; moleſtat.
Lugubre enim ac miſerum eſt deiectam ducere vitam/
Et triſtes ſpirare dies/omenq; dolere.
Sed quæcunq; ligat Parcarum præſcius ordo:
Quæcunq; arcanum ſuperæ rationis adumbrat.
Seu quæ fatorum ſerie præuiſa tenentur,
Nulla caducarum rerum conuerſio tollet.

His dictis quum ab Haldano ob tam ſeram fraterni vinculi confeſſionē inertiæ dānaretur, icc irco ſe ſilentio vſum eſſe dicebat: ne aut pugnam detrectando ignauus/ aut committendo ſceleſtus exiſtimari poſſet. Talibus excuſationis verbis intentus extinguitur. Sed apud Danos Haldanum ab Hildigero ꝓſtratum rumor ediderat Poſt hæc Gyuritha (quæ regii ſanguinis ſola apud Danos ſupererat) quū a Siuaro Saxonicæ gentis nobiliſſimo poſtulari cœpiſſet/latenterq; ei Haldanum præferret conditionē ꝓ eo intulit ne ſuum prius cōnubium peteret, ꝗ Danorum regnum mēbratim diuiſum in vnū corpus redigeret: idq; ſibi ꝑ iniuriam ereptum armis reſtituiſſet. Quod fruſtra tentante Siuaro, omnibus arbitris pecunia ab ipſo corruptis, tādem ei deſpōdenda cōceditur. Quod Haldanus apud Ruſciam per negotiatores expertus, tanto ſtudio nauigationi incubuit: vt nuptiarū tempus aduentu præcurreret. Quarum prima die regiam petiturus præcepit: ne comites prius a conſtitutis ſibi mouerentur excubiis, ꝗ ferri ſtridorem eminus aure ꝑciperent. Cumq; cōuiuis parum cognitus coram virgine cōſtitiſſet/ne vulgaris eloquii nuditate pluribꝰ intellecta depromeret, in hunc modum abſtruſa carmen ambage compegit.

Patris ſceptra relinquens Nil figmenta verebar
Commenti muliebris Aſtus fœmineive:
Vnum quando duoſq; Tres ac quatuor et mox
Quinos indeq; ſenos Poſt ſeptem ſimul octo
Vndenos quoq; ſolus Victor Marte ſubegi:
Sed nec tunc fore rebar Probri labe notandus
Promiſſi leuitate/ Pactis illicibuſq;.

Ad hæc Gyuritha.

Fragili moderamine rerum
Animus mihi pendulus hæſit
Trepida leuitate pererrans:
Tua fama/volatilis/anceps/
Variiſq; relatibus acta/
Dubium mihi pectus inuſſit:
Teneri tibi temporis annos
Gladio periiſſe verebar:
Poteram ne reſiſtere ſola
Senioribus atq; magiſtris
Prohibentibus iſta negari
Thalamoq; monentibus vti!
Manet/et Venus/et calor idem
Socius tibi/parq; futurus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Nec ab ordine ſponſio ceſſit
Aditus habitura fideles.
Neq; em̄ vlla adhuc te fefellit ꝓmiſſio q̄q̄ ſola multiplicis ſuadelæ conſilia detrecta
re non poſſem/et in iugalis copulæ receptione monitis obuiare cenſoriis. Necdū re
ſponſum virgo cōplebat/et iā ſpōſū Haldanus ferro tranſuerberat. Nec vnū oppreſ
ſiſſe contentus, maximā cōuiuarū partem obtruncat. In quem quū Saxones ceſſim
Sterilitas Gyurithæ.
ebrietate labantes irruerent, a ſuperuenientibus eius vernaculis trucidantur. His
geſtis Gyuritha potitur. Quā quū ſterilitatis vitio obnoxiam animaduerteret/ma
ximāq; prolis creandæ cupidinem haberet, cōciliandæ ei fœcunditatis gratia Vp-
ſalam petit: reſponſoq; monitus ſuſcitandæ ſobolis cauſa fraternis primū manibus
parentare: poſtq̄ oraculo paruit, optatæ rei ſolatium impetrauit: ſiquidē filium ex
Haraldi ortus.
Gyuritha ſuſcepit: cui Haraldo vocabulum aptauit. Cuius titulo Danoꝝ regnum
principum iniuriis laceratum ad priſtinum dominationis habitū reuocare conatꝰ
dum bello apud Syalandiā geſto Weſetum præcipuæ opinionis athletam in acie
Mors Haldani.
oppugnat, occiditur. Quo viſo Gyuritha quū prælio ob filii charitatem ſub virili
habitu intereſſet, eundem fugientibus ſociis cupidius dimicantem ad ꝓpinquū ne
mus humeris deportandū curauit. A cuius inſectatu plurimū hoſtes laſſitudo pro-
hibuit: quorū aliquis dependentis pigam ſagitta confixit. Igitur Haraldus plus ru
boris ſibi q̄ opis materna cura allatum exiſtimauit. Qui quū eximiæ formæ/præci-
puæq; magnitudinis eſſet/coæuiſq; robore et ſtatura præſtaret, tātā Othini (cuiꝰ
oraculo editus videbatur) indulgentiam exptus fuerat: vt integritatis eius habitꝰ
Haraldi genius.
ferro quaſſari nō poſſet. Quo euenit vt vulnifica aliis tela/ad læſionem ei infligen-
dam inhabilia redderent. Nec præmii inops beneficiū fuit. Animas quippe ei quas
ferro corporibus eieciſſet, pollicitus ꝓditur. Idem in monimentū patris eius res ge
ſtas apud Blekygiam rupi/cuius memini/ꝑ artifices mandare curę habuit. Poſt hęc
quū Weſetum apud Scaniā nuptias acturum audiret/eaſq; ſub egentis ſpecie peti
uiſſet, finito noctiū cōuiuio, omnibuſq; mero ac ſomno ſopitis, nuptialem thalamū
Haraldus. Hyldetan rex. xliiii.
trabe pertudit. Cuius buccam Weſetus ita abſq; vulneris inflictione fuſte quaſſa-
uit: vt binis eam dentibus vacuefaceret. Quorū iacturā poſtmodū inſpata molariū
eruptio ſarciebat. Hic euentus Hyldetā ei cognomē impoſuit: quod eū quidam ob
eminentem dentium ordinē aſſecutū affirmant. Illic occiſo Weſeto Scaniæ domi-
hadarſſløff
nium adipiſcitur. Inde Hatherū apud Iutiā oppugnatū extinxit. Cuiꝰ occaſum per
pes oppidi vocabulum indicat. Poſt hæc Hundingo/Roricoq; ꝓſtratis Lethram oc
cupat, diſtractumq; Daniæ regnū in priſtinū corpus reformat. Deinde Wicaroꝝ
regē Aſmundū a ſorore natu maiorē regno ſpoliatū comperiens pendēte bello tan
ta fœminæ petulantia cōcitatus, ſola naue Noruagiā Aſmūdo opē laturus accedit
Cōmiſſo prælio purpurea amictus lacerna/mitraq; auro variata/capillitiū redimi
tus, in hoſtē ꝓgreditur: ita armorū loco tacita fortunæ cōſcientia fretus: vt cōuiua
li potius, q̄ bellico cultu inſtructus videret. Sed nec apparatui ingenium reſpondit
Inermis ſiqdem ac regiis duntaxat inſignibus ornatus/cœtus anteibat armigeros/
expeditāq; pugnādi copiā feruētioribus belli ꝑiculis obiectabat. Directa nāq; in eū
ſpicula acſi retuſi acuminis eſſent nocuo caſſabant effectu. Cumq; cęteri præliantis
inermitatē aduerterēt, impreſſione facta, ad eū acrius impetendū pudore cogūtur.
Quos Haraldus corpe integer/aut ferro cōſumpſit/aut fugā arripere coegit: ſicq;
regnū Aſmundo ꝓſtrata eius ſorore reſtituit. A quo oblatis ſibi victoriæ præmiis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſolā gloriæ mercedē ſufficere dixit:tantūq; ſe in repudiādis muneribus geſſit/quā⸗
tū egerat in ꝓmerendis.Quo facto nō minorē omnibus cōtinētiæ ſuæ,ꝗ fortitudi⸗
nis ammirationē incuſſit/claritatē ſe,nō pecuniā ex victoria ꝑcepturū teſtatus.In⸗
terea rex Sueonū Aluerus decedit,Olauo/Ingone/et Ingeldo filiis relictis. Quorū
Ingo paternæ hæreditatis titulis nō cōtentus,ꝓferendi imperii gratia Danis bellū — Alueri Sueonū regis mors.
denuntiat.Cuius euentū Haraldo oraculis explorare cupienti,ſenex præcipuæ ma
gnitudinis/ſed orbus oculo obuius extitit:ꝗ hiſpido etiā amiculo circūactus Othy — Senex fatidicus.
nū ſe dici,bellorūq; vſu callere teſtatus/ vtiliſſimum ei centuriandi in acie exercitꝰ
documentū porrexit.Iuſſit igit̃ vt terreſtribus bellum copiis editurus, vniuerſam — Acierū inſtructio.
aciē in tres turmas diuideret:quarū vnāquāq; vicenarii rōne denſaret:mediā vero
xx.virorū numero reliqs porrectiorē extēderet:quā etiā in coni ſiue pyramidis acu
mē digerēs alarū receſſus vtrinq;ſecus diſcretis ābagibus obliquaret.Cuiuſlibet ve
ro turmæ ſeriē hac ratione cōtexeret:vt a duobus frons inchoās cōſequētibus locis
vnitatis duntaxat incremēta recipet.Et quidē in ſecunda linea tres/in tertia quat⸗
tuor:eodēq; modo poſterius ordinādos,habita cōgreſſione ſtatueret:ſicq; cōſequē⸗
tes gradus idem ꝓportionis tenor inſtrueret:donec coniunctionis extremitas alas
ęquaret:cornu vero quodlibet denis ab eo ordinibus formaret̃.Poſt has itē turmas
inſtructā iaculis iuuentutē admittat.A cuius tergo grandęuorū cohortē adhibeat
quæ labātes ſocioꝝ vires veterana quadā virtute firmaret.Deinde funditorū alas
gnarus locorū ſupputator annecteret : ꝗ poſt ſodalium agmina conſiſtentes,eminꝰ
hoſtem tormētis inceſſerent.Poſt quos cuiuſlibet ætatis aut ordinis hoīes abſq; cō⸗
ditionis ęſtimatione paſſim adciſceret.Cęterū poſtremā aciē ternis adinſtar primę
cornibus interſtinctā/ſimiliq; graduū ꝓportione digeſtā explicet. Cuius tergū ſu⸗
periori cōiunctū agmini ipm̄ auerſæ frontis obſtaculo tueret̃. At ſi nauale forte
præliū incidiſſet,ꝑtem claſſis ſecerneret:quæ eo ꝓpoſitos inchoante conflictus mul
tiuola rates hoſticas reflexione circūdaret. His diſciplinæ militaris rōnibus inſtru
ctus/Ingonē/Olauūq; bellū parātes,anticipatis apud Suetiam rebꝰ,oppreſſit. Quo
rū fratri Ingeldo ſub aduerſę valitudinis ſimulatione belli inducias ꝑ legatos poſcē
ti poſtulata conceſſit:ne virtus quæ mœſtis rebus ꝑcere didiciſſet,humilis ac iacē⸗
tis fortunæ temporibus inſultaret: a quo poſtmodū raptæ ſororis iniuria laceſſitꝰ
quū diu bellis eū ancipiti victoria fatigaſſet,in amicitiā adciuit/ ſociūq; ꝗ hoſtē ha⸗
bere ſatius duxit.Poſt hæc quū inter Olauū Throndorū regem virgineſq; Sticlam — Olauus Throndoꝝ rex.
et Ruſilam regnū bello decertandum audiret,fœminea admodū præſumptione ꝑ⸗
motus clam arbitris eū acceſſit/cultuq; quo dentiū ꝓlixitatem obnuberet ſumpto,
pugnā virginibus intulit. Quarū vtraq; ꝓſtrata binis portubus affine earū voca⸗
bulis nomē reliquit.Tum vero cōſpectiſſimū virtutis argumentū exhibuit.Quip⸗
pe ſubarmali tm̄ ſubucula frętus,inermem telis thoracem oppoſuit. Igitur Olauo
victoriæ ſibi præmium offerente beneficium repudiauit:ſicq; fortitudinis an conti
nentiæ maius ſpecimen dederit,incertū reliquit. Deinde Freſicæ gentis athletam
Vbbonē nomine Iutiæ fines crebra populariū ſtrage vaſtantem adortus / quum ar — De Vbbone Freſico.
mis ſubdere non poſſet,milites ad eum manibus capiendū hortatus/ humi proſtra
uit,vinctūq; compedibus tradidit.Ita quē paulo ante grauiſſimam ſibi cladem alla
turū putauit/deformi expugnationis genere ſupatum obtinuit. Quē ſorore ei in
matrimonium data militem nactus finitimos Rheno populos tributo ſubmiſit:mi — Sclauorum ſubactio.vii
litemq; ex eius gentis fortiſſimis legit. Quo frętus bello Sclauiam preſſit / eiuſq;

duces Duc/et Dal ob virtutem capi potius,q̃ occidi curauit. Quibus in commili=

Britanniæ ſubactio quarta.

tiũ receptis, Aquitanniã armis perdomuit: moxq; Britanniã petens, Humbrorum
rege ꝓſtrato, promptiſſimos quoſq; deuictæ iuuentutis adciuit. Quorum præci=
puus Orm cognomento Britannicus habebatur. Hac rerum fama athletas e va=
riis orbis partibus accerſitos in mercenariam manũ redegit. Quorum frequentia
actus adeo regnorum oĩm motus nominis ſui terrore cohibuit: vt eorũ rectoribus
mutuum conſerendæ manus auſum excuteret. Sed nec quiſq̃ maris dominationẽ
abſq; eius nutu vſurpare præſumpſit. Quippe quondã in Danorũ republica diui=
duum terræ et pelagi imperiũ fuit. Interea apud Suetiã moritur Ingeldus Ringo=

Ingeldi mors.

ne/ quem ex Haraldi ſorore ſuſtulerat/paruulo admodũ filio relicto: quẽ Harald⁹
paterno regno datis ei tutoribus prefecit. Ita ꝓuinciis/prĩcipibuſq; ꝑdomitis quin

Haraldi ſub.l.annorũ pace exercitium.

quaginta annos in otio habuit. Quoꝝ quiete ne militum animos in deſidiã reſolui
paterek, aſſidue eis cauẽdi/inferẽdiq; ictus rationem a gladiatoribus perdiſcendã
conſtituit. Quorum q̄dam inſigni dimicationis arte callentes aduerſæ frontis ſuꝑ
cilium infallibili ictu ferire ſolebant. Quo ſiquis recepto verſilitate palpebræ timi=
dius cõniueret, mox aula eiectus ſtipendiis defungebatur. Hiſdẽ temporibus Olo=
nem Syuardi filium Haraldi ſorore editum in Daniã e Noruagiæ finibus conſpi=
ciendi auũculi cupido perduxit. Quẽ quia primũ in Haraldi clientela habitũ/poſt
bellum vero Sueticũ Danicarũ rerũ imperio potitũ cõſtat, ꝓpoſito pauliſꝑ attinet

Origo Olonis Vegetii

quæ de eius opibus memoriæ ſunt ꝓdita/recẽſere. Igit̃ Olo tertiũ ætatis luſtrũ apd̄
patrem emenſus, quantũ animi corpiſq; dotibus inclaruerit incredibile reddidit.
Præterea adeo viſu efferus erat: vt qđ alii armis/ipe oculis in hoſtẽ ageret: ac fortiſ
ſimũ quemq; vibrãte luminũ acritate terreret. Cui quũ nũtio delatũ eſſet Gũnonẽ
Thelemachiæ ducem cũ filio Grimone nemus Ethaſcog, qđ et fruticibus præden=
ſum et vallibus q̃maxime opacũ erat, ꝑ latrociniũ obſidere: facinoris indignatione
cõmotus, cũ cane et equo patabilem a patre armaturã depoſcit/iuuentã damnans,
quæ debitũ virtuti tp̃s inertia dilabi pateretur. Quibus impetratis prædictã ſyl=
uam arctiſſime ſpeculatus, hominis veſtigia niui altius impreſſa cognoſcit. Quip=
pe latronis inceſſũ pruina greſſu violata ꝓdiderat. Qua duce vſ⁹ ſuꝑato mõtis cli=
uo præcipuæ granditatis amnem offendit. Quo priſtinã humani veſtigii ſpeciem
auferente, traiectu vtendũ cõſtituit. Verũ ipa aquæ moles rapidiore lapſu præcipi
tes agens vndas/difficultate tranſitũ negare videbak. Siq̄dem occultis cautibus fre
quens oẽm aluei tractũ ſpumeo quodã volumine turbidabat. Sed ex animo Olonis
ꝑiculi metũ feſtinationis cupido detraxerat. Igit̃ vbi domitus virtute timor/ contẽ
ptũq; temeritate ꝑiculũ: nihil qđ animo libitum foret actu difficile ratus, ſtridulos
equo vortices ſuꝑauit. Quos emenſus in anguſtias paludibus vndiq; ſecus ambitas
incidit. Quarũ interna facile peti præiecti aggeris obſtaculum non ſinebat. Trans
quẽ leuato equo frequẽs ſtabulis repagulum animaduertit. Vnde egeſto equorum
grege/ſuum inducere cupiẽs a Tokone quodã (ſeruus hic Gũnonis erat) adeo ad=
uenam inſoleuiſſe dolente acrius impetitus, oppugnantem ſolo clypei fruſtrabatur
obiectu. Quem ferro opprimere deforme exiſtimans, appræhenſum/artuatimq; cõ
fractum/tecto quo præceps exceſſerat/tranſuerſum iniecit. Qua ignominia Gunno
ac Grimo ocyus incitati, diuerſis elapſi poſticis pariter in Olonem cum contem=
ptu ætatis eius ac virium ruunt. A quo letaliter vulnerati quum corporis admo=
dum viribus deficerentur, Grimo ſupremi vix ſpiritus potens / ac toto pene vigo=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

re defunctus carmen hoc extremo vocis ſingultu contexuit.

Simus nempe licet corpore debiles/
Elapſuſq; cruor robur obhauſerit:
Quum nunc elicitus vulnere ſpiritus
Vix ſenſim lacero pectore palpitet,
Diſcrimen moueo temporis vltimi:
Per nos intrepidis clareat auſibus:
Ne conflictum aliquis fortius editum/
Pugnatumve magis dixerit vſpiam.
Et certamen atrox arma gerentibus
Quum per buſta caro feſſa quieuerit,
Famæ conciliet præmia perpetis.
Prima hoſtis ſcapulas ſectio comprimat/
Et ferrum geminas abripiat manus:
Vt quum nos ſtygius Pluto receperit,
Olonem quoq; par exitus occupet:
Et commune tribus funus inhorreat:
Vna trium cineres vrnaq; contegat.

Hactenus Grimo. Cuius inuictum pater ſpiritum æmulatus: vt fortiſſimam filii vocem mutua adhortatione proſequeretur/ſic cœpit.

Qq̃ defectis ad ſummum ſanguine venis/
  Extet in occiduo corpore vita breuis,
Taliter extremæ vigeat contentio pugnæ:
  Vt laudem noſtri non ſinat eſſe breuem.
Ergo humeros hoſtis et brachia framea primum
  Impetat: vt manuum debilitetur opus.
Sic commune tribus dabitur poſt fata ſepulcrum:
  Et ſocios cineres par tribus vrna teget.

His dictis ambo genibus nixi (nam fati ꝓpinquitas vires hauſerat) cõminus cum Olone confligere ſummopere niti: vt perituri morte hoſtem æquare poſſent/flocci pendere fatum dummodo eum a quo occidebãtur ſocio amplecterentur occaſu. E qbus Olo/alterũ ferro/alterũ cane cõſumpſit. Sed ne ipſe quidẽ incruentã geſſit victoriam: quũ hactenus integer tum demũ aduerſo vulnus corpore ſuſcepiſſet. Qđ ſedulo cane perlinctus recuperata corꝑis firmitate, mox ad vulgandã victoriæ ſuæ fidem ipſa latronũ cadauera patibulis ingeſta latius inſpectanda cõſtituit. Cæterũ caſtro potitus quicqd inibi prędæ repperit clandeſtinæ cuſtodiæ traditum futuris vſibus aſſeruauit. Ea tempeſtate Scati et Hiali fratrũ inſolens luxus eo petulantiæ ꝓceſſit: vt excellentis formæ virgines parentibus ereptas cõcubitu violarẽt. Quo euenit vt Eſam quoq; Olaui Wermorũ reguli filiam raptui deſtinantes patri mãdarent: ſi illam externæ libidini famulari nollet, per ſe / aliũve quempiam pro tuenda prole decerneret. Quod quũ Olo nuntio comperiſſet, oblata pugnæ facultate gauiſus Olaui penates agreſtium cultum mutuatus accedit. Vbi quum inter extremos diſcubitu frueretur mœrentem regis familiam conſpicatus, eius filio de induſtria

Scati et Hialli violẽtia Olauꝰ wermorũ rex.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ꝓpius acceſito quidita cæteri luctuoſa facie eſſent/ingrit. Quo ſororis ſuæ pudi=
citiam ni cuiuſpiam defenſio ocyus intercederet ꝓxime per acerrimos pugiles pro
ſanandam dicente,ꝑcontatur rurſum qd præmii recepturus foret q ſalutem ſuam
pro virgine deuoueret.Super quo Olauus per filium interrogatus,filiam ꝓpugna
tori ceſſuram reſpondit.Quæ vox præcipuã Oloni ſubeundi diſcriminis cupidinẽ
attulit.Conſuerat autem virgo hoſpitum vultus propius accedẽdo q̃curioſiſſime
prælato lumine cõtemplari:quo certius ſuſceptorum mores cultumqꝫ perſpiceret.
Eandem quoqꝫ creditum ex notis atqꝫ lineamentis oris conſpectorũ ꝑpendiſſe pro=
ſapiam/ſolaqꝫ viſus ſagacitate cuiuſlibet ſanguinis habitum diſcreuiſſe. Quæ quũ
Olonem ſcrutabundis aggreſſa luminibus cõſtitiſſet inuſitato oculorum eius hor=
rore perſtricta,pene exanimis concidit.At vbi ſenſim redditus vigor/ ſpiritusqꝫ li=
berius in ea re cœperat rurſum iuuenẽ cõſpicari conata,lapſo repente corpore ceu
mente capta ꝓcubuit.Tertio quoqꝫ dum clauſam deiectamqꝫ aciem attollere nitit̃,
non modo oculorũ motu/certe etiã pedum regimine defecta , ſubito lapſu decidit.
Adeo vigorẽ ſtupor hebetat.Quo viſo Olauus cur toties caſum corꝑe præbuiſſet
interrogat.Qua ſe truculento hoſpitis vſu ꝑculſam teſtante / eundemqꝫ et regibus
ortum/ etſi raptorem vota refelleret ſuis ꝑq̃ dignum amplexibus aſſerente, rogat̃
a cunctis Olo:nam os pilleo obnuptũ habebat:diſcuſſo velamine cognoſcendi capi=
tis notas præbere.Tum ille cunctis mœrorem deponere/ animũqꝫ procul a dolore
habere iuſſis,detecta fronte auidius omniũ in ſe oculos eximiæ pulchritudinis am=
miratione deflexit.Flaua quippe cęſaries/nitentiqꝫ capillitio erat. Cæterum pupil=
las ne viſentibus formidini forent,palpebris arctius obſtringendas curabat. Crede
res repente animis ſpe meliorum erectis tripudiare cõuiuas/diſſultare aulicos/ſum
mamqꝫ ægritudinem effuſa mentium hilaritate conuelli. Igitur ſpe metum leuan=
te altera cõuiuii facies:nec quicq̃ initio par aut perſimile fuit. Ita benignum vnius
hoſpitis promiſſum cõmunem omnium formidinem propulſabat.Inter hæc Hial=
lus et Scatus cum decem vernaculis ſupuenientes tanq̃ puellam illico ſublaturi tu
multuoſo cuncta clamore miſcebant/regem ni filiam in expedito ſiſteret,euocantes
in pugnam.Quorum debacchationem ꝓtinus Olo ſpõſione certaminis excipit, cõ
ditione adiecta,neqs furtim tergum dimicantis inceſſeret : ſed aduerſis tm̃ pugna
cõgreſſibus ſtaret.Deinde gladio Løgthi dicto ſolus duodecim ꝓſtratis maius ado
leſcente opus edidit.Cęterum pugnæ locum inſula dabat ſtagni mediũ tenens:vn=
de non longe vicus abeſt,qui cladis huiuſcemodi monimentum Hialli et Scati fra=
trum vocabula coniunctim referens/præbet.Igitur puella ſibi in præmium victorię
data quum filium ex ea ſuſtuliſſet,Omundum repetendi patris licentiam a ſocero
nactus poſtq̃ patriam a Thorone regulo per Toſtonem Victimarium et Leotarum
cognomine præditum oppugnari cognouit,ad conſerendam cum eis manum ſolo
ſatellite muliebriter culto contentus/perrexit.Cumqꝫ non longe Thoronis ædibus
abeſſet,ſuum/comitiſqꝫ ferrum cauatis baculis cõdendum curauit. At vbi regiam
ſubiit verum oris habitum adulterina ſpecie ſupprimens,obtritum annis hominẽ
ſimulabat.Apud Syuardũ vero ſe Egentium regem fuiſſe/ filiiqꝫ eius Olonis odio
pertinacius actum exulare dicebat.Quem mox aulicorũ plæriqꝫ regis nomine con
ſalutantes genibus nixi manus ei per ludibrium offerre cœperunt. Quibus ille qđ
ioco geſſerant ratum habere iuſſis/ferro quod baculis incluſum geſtabãt erepto,re
gem inuadit.Itaqꝫ pars Olonem iuuare/ iocum pro ſerio ducere: nec fidem per ludi

De gladio Olonis.

brium præſtitã violare. Complures voti vanitate reſciſſa a Thoronis partibus ſta=
re. Igitur anceps inteſtinumq; prælium oritur. Deniq; Thorone non minus ſuorũ
q̃ hoſpitis armis oppreſſo, Liotarus letaliter ſautius victorem Olonem tam inge=
nio viuidum q̃ acrem operibus iudicans, Vegeti cognomento donauit: eundẽ frau
dis exemplo qua circa Thoronem vſus fuerat periturum vaticinans: Indubitanter
quippe domeſticis occaſurum inſidiis. Et cum dicto repẽte exanimatus eſt. Itaq; ſu
prema morientis vox futurum victoris exitum augurii ſagacitate complexa dinoſ
citur. His geſtis Olo non prius ſe patri reſtituit, q̃ pacem eius penatibus reporta=
uit. A quo recepta pelagi dominatione. lxx. maritimos reges nauticarum virium Olo. lxx. ma
certamine conſumpſit. Inter quos Biruillus et Huiruillus: Thoruillus quoq; Neſ/ ritimos re=
et Oneſ/ Reduarthus/ Randus atq; Erandus præcipui noſcebantur. Cuius rei fama ges extixit.
ac titulo pugiles, quorum omne fortitudini ſtudium inhiabat accenſos ad firman=
dam ſecum ſocietatem frequentes adduxit. Quinetiam effrenati ingenii iuuenes
claritatis cupidine concitatos ſtipatores adciuit. Inter quos Starchaterum ſum=
ma dignatione ſuſceptum familiarius q̃ vtilius colebat. His viribus inſtructus ita
finitimorum regum petulãtiam opinionis ſuæ magnitudine caſtigauit: vt iiſdem
gerendorum inuicem bellorum manus curam audaciamq; detraheret. Poſt hæc ad
Haraldum profectus ab ipſoq; maritima prælatione donatus, tandem Ringoni in
commilitium delegatur. Eodem tempore Bruno quidam omnium Haraldi conſi=
liorum vnice particeps ac conſcius habebatur. Huic ipſe et Ringo quoties ſecretio
re nuntio opus habebant/ mandata credere conſueuerãt. Quem familiaritatis gra
dum educationis et crepundiorum cõſortione adeptus fuerat. Quo fluminis cu=
iuſdam aquis inter aſſiduos profectionum labores aſſumpto: Othinus eius nomine
et habitu ſubornatus inſidioſæ legationis cura arctiſſimam regum concordiam la
befactauit: tantaq; inimicitias ſerentis fallacia fuit, vt amicitia ac neceſſitudine vin
ctis mutuum odii rigorem ingeneraret: quod abſq; bello ſatiari non poſſe videre=
tur. Primum apud eos tacita adoleuere diſſidia: donec vulgatis vtrinq; ſtudiis/ ar=
canus in publicum liuor erumperet. Denuntiatis itaq; inimicitiis colligendis bel=
li inſtrumentis ſeptem anni ceſſere. Sunt qui Haraldum non liuoris impulſu/ aut
regni æmulatione: ſed induſtrio quodam/ ſpontaneoq; conatu clandeſtinas exitii
cauſas quæſiuiſſe teſtantur. Quum enim ob ſenectam/ ſeueritatemq; ciuibus etiam
onuſtus exiſteret, ferrum morbi cruciatibus anteponens, ſpiritum in acie q̃ lectu=
lo deponere præoptauit/ conſentaneum præteritæ vitæ operibus exitum habitu=
rus. Itaq; quo mortem ſuam clariorẽm efficeret/ inferoſq; comitatior peteret, com=
plures fati conſortes adciſcere geſtiebat/ futuræ cladis materiam vltronea belli in=
ſtructione molitus. His ergo de cauſis tam propriæ, q̃ alienæ necis auiditate cor=
reptus vt par vtrobiq; ſtrages incideret, pares vtrinq; copias inſtaurauit/ aliquan=
to fortius Ringoni robur applicans, quem victorem ſupereſſe maluerat.

Explicitus eſt Liber Septimus.

Incipit Liber Octauus.

Iſtoriã belli Suetici Starcatherus;ꝗ et eiuſdẽ
Sueticum bellum. prælii præcipuũ columen erat/primus Da=
nico digeſſit eloquio/memoriæ magis ꝗ̃ lite
ris traditũ. Cuius ſeriem ab ĩpo ꝑ more pa=
trio vulgariter editã/digeſtãq; latialiter cõ=
plecti ſtatuens,in primis pſtãtiſſimos vtriuſ
q; ꝑtis ꝓceres recenſebo. Neq; eñ mihi mul=
titudinẽ cõplectendi cupido inceſſit: quã ne
præciſe ꝗdem numerus capit. Et prius eos ꝗ
ab Haraldi ꝑtibus ſteterãt:mox ꝗ ſub Ringo
nis ſtipendiis egerant/ſtilo retexam. Igit̃ ex
ducibus ꝗ ad Haraldũ coierãt clariſſimi noſ
Bellatores Haraldi. citant̃ Suen/ac Sambar/ Ambar/ et Elli/Ra=
ti/Fionicus/Salgarthus/et Roe:quem barbæ prolixitas cognomento inſignem effe=
cit. His accedunt Skalc Scanicus/et Alf Aggi filius. Quibus iunguntur Oluir lat⁹
et Gnepia vetulus. His annumeratur Gardhſtãg oppidi cultor. Cui adiiciuntur
neceſſarii Haraldi Blend vltimæ Tyles incola/ac Brandmicæ cognomen habens.
Hiſdem ſociantur Thorny cum Thoruingo/Tatar atq; Hialto. Qui quidem naui=
gio Lethram aduecti inſtructis ad bella corporibus/ ingenii quoq; virtute pollebãt
proceritatis habitum animorum exercitiis ęmulantes. Quippe ſpicula arcuum bal
liſtarũq; tormentis excutere ac plærunq; viritim cum hoſte decernere. Poeſes quo=
q; patrio ſermone contexere promptiſſime calluerunt. Adeo animum cum corpo=
re impenſa exercitatione coluerant. E Lethris autem prodiere Hortar/ Borrhyq;.
Hedeby. Præterea Belgi cum Begatho. Quibus adiecti ſunt Bari ac Toli: Atſle oppido cũ
Hetha dux Hacone genã ſciſſo ſub Hetha/Wiſnaq; ducibus tummi velificator exceſſerat. Qua
rum muliebri corpori natura virilem animum erogauit. Webiorgam quoq; eodem
ſpiritu prędîtam/Bo Brami filius/et Brat iutus belligerandi cupidine proſequun=
tur. His agglomerantur Orm Anglicus/ Vbbo Freſicus/Ary altero caſſus lumine
Wiſna. Alf et Goter. Poſt quos Dal corpulẽtus/et Duc Sclauicus recenſentur. Wiſnam ve=
ro imbutam rigore fœminã/reiq; militaris apprime peritam Sclaua ſtipauerat ma
nus. Cuius præcipui Barri ac Gnizli ſatellites agnoſcuntur. Cæteri vero ex eadem
cohorte corpus clypeolis tecti prælongis enſibus/aeriiq; coloris parmulis vtebant̃.
Quas belli tempore/aut in tergum repellentes/aut impedimentorum gerulis dan=
tes abiectis pectorũ munimentis/expoſitiſq; ad diſcrimen omne corporibus/diſtri=
ctis Martẽ mucronibus intenderunt. E quibus Tolcar atq; ymi præcipui claruere.
Poſt quos Toki Iumenſi prouincia ortus cum Otrito: cui agnomen iuuenis erat,
illuſtris agnoſcitur. At Hetha promptiſſimis ſtipata comitibus armatam bello cen
turiam afferebat. Cuius primi fuere Grimar/ac Grenzli. Poſt Hoſger/Liuicus: Ha=
ma quoq; et Hunger Humbli/Biariq; regũ fortiſſimi memorantur. Hi pſæpe duel=
lis fœliciter geſtis inſignes late victorias edidere. Itaq; memoratæ virgines nõ mo=
do comiter: ſed etiam pugnaciter cultę,terreſtres in aciem copias ductauere. Igitur
centuriatim Danicus confluxit exercitus: ſeptem reges pari ingenio: ſed diſpari
voto. Alii Haraldo:pars Ringoni præſidio fuerunt. Præterea in partem Haraldi

conceſſerãt: Hømi & Høſa. Thulhim Haſtinuſq; & Hythin gracilis: Dahar quoq;
cognomento Grenſki. Sed & Haraldus Olauo genitus patre. Ex Hatica vero pro-
uincia Har atq; Herlewar cum Hothbroddo: cui Effreni cognomen erat: Danicis
militauere caſtris. At ex Imica regione Humnehy, & Haraldus adueniunt. Qui-
bus applicant̃ a ſeptentrione profecti Haki Bemoniſq; filii Sygmundus & Serker.
Horum omniũ clientelam rex liberali familiaritate coluerat. Nam primis apud ip-
ſum honoribus habiti: cultos auro gladios, opimaq; bellorum præmia perceperũt.
Aduenerant & editi Gandal ſene: quos Haraldi familiares clientela vetus effece-
rat. Igitur frequens Danica claſſe pelagus Sialãdiam Scaniæ veluti interſito ponte
committere videbatur. Quas quidem prouincias intermeare cupientibus conſer-
tiſſimo nauium globo pedeſtre compendium exhibebat. Sed ne improuidis bellum
Sueonibus pararetur: mittuntur ab Haraldo, qui Ringoni palam inimicitiarum
mandata perferrent: ipſamq; ſequeſtrę pacis direptionem vulgarent. Hiſdem pu-
gnæ locum præſtituere iuſſum. Igitur qui Haraldo militauerant hi fuere quos edi-
di. At ex parte Ringonis computantur Vlf, Abgi, windar, Eyil luſcus, Gotar, Bellatores
Hildi, Guti, Alf patre genitus. Stur robuſtus, Sten, wienicæ paludis accola. Ap- Ringonis.
plicantur hiſdem Gerth Alacer, Gromer, wermicus. Poſt quos ſeptentrionales
Albiæ finitimi ſupputantur. Saxa, Fletir & Saligothus, Thord nutabũdus, Thron-
dar naſutus, Grundi, Othi, Grinder, Toui, Coll, Byarchi, Hogni ĩgenioſus Rokar
fuſcus. Hi ſiquidem multitudinis collegium aſpernati in vnam ſe aciem a cætera
cohorte ſecreuerant. Præter hos Rani: cui Hyld pater erat: & Lyuth Guthi: Sueno
quoq; ſuperne tonſus: Rethyr accipiter, & Rolf vxorius numerantur. Quibus con
globantur Ring Athylæ filius Haralduſq; Thothni editus vico. His annectuntur Athyla.
walſten wicenſis Thorulf ſpiſſus, Thengil procerus, Hunſolwe, Bir wil pallidus,
Burgar, & Scumbar. At e Thelemarchia fortiſſimi venerant: quibus animi pluri-
mum: faſtus minimũ erat. Thorleuar pertinax, Thorkill Guticus, Gretir iniquus
irruptionumq; auidus. His ſuccedũt Haddir durus, & Roldar articulus. E Norua-
gia vero memorantur Thronder, Thrønſki, Thoki moricus, Rafn candidus, Haſ-
war, Biarni, Blihar cognomento ſimus, Biorn e vico Soghni, Findar maritimo ge-
nitus ſinu: Berſi quoq; apud Falu oppidum creatus. Syuardus verris caput. Ericus
fibulator, Alſten, Harki, Ruthar, Rawi, Erlingar, cui Colubra cognomentum erat
At e Yathrica prouincia prodiere Od Anglus, Alf multiuagus, Enar protuberans
Ywaruſq; cognominatus Thruwar. A Tyle autem venere Mar Ruffus: eo videli-
cet pago, qui Mithfrithi dicitur ortus, educatuſq;: Grombar annoſus. Gram Brun
delucus. Grim ex oppido Skierum. Apud Scaha Fyrchi quidem prouinciam ſatus
Deinde Berhgar vates aduertitur: cui Brahi & Rankil comites adhibentur. At
Sueonũ fortiſſimi hi fuere. Ar, Backi, Keclu, Rarll, Croc agreſtis: Guthfaſt, Gum-
mi e Gyſlamarchia. Qui quidem Frø dei neceſſarii erant, & fidiſſimi numinũ arbi-
tri. Ingi quoq;, & Oly, Aluuer, Folki patre Elrico nati: Ringonis militiam ample-
ctuntur viri quidem manu prompti: conſilio vegeti: proximaq; Ringonem fami-
liaritate complexi. Iidem quoq; ad Frø deum generis ſui principium referebant.
Inter quos & Simundus aderat ex Sigtim oppido forenſis quidem athleta emptio-
numq; ac venditionum contractibus aſſuetus. Huic additur Froſty cognomento Olonẽ. vii.
crucibulum. Cui ſociatur Alf elatus e vico Vpſala. Idem & iaculari promptus & in reges ſecuti
acie præire ſolitus erat. At Olonem. vii. reges manu, conſilioq; promptiſſimi ſtipa-

uere Holty videlicet & Hendill, Holmar, Leuy, & Hama. Quibus Regnaldus Ru-
thenus, Rathbarthi nepos aſcribitur. Præterea Syualdus. xi. ſalum paronibus ſul-
cat. Leſy Pannoniorum victor Bracteatam auro Liburnā lintheo excipit Thririkar
vero inſtar draconis tortuoſas habente proras nauigio vehebatur. Thrygir quoqꝫ
et Tor Wil diuiſim nauigantes duodenas ductauere puppes. Cæterum in tota Rin-

Numer⁹ nauium Ringonis.

gonis claſſe nauium duo milia quingentæ repertæ ſunt. Guttonica vero claſſis in
portu cui Garnū nomen, Sueticum opperiebatur. Itaqꝫ Ringo terrenum ductabat
agmen. At Oloni naualibus præeſſe copiis imperatum. Igitur Gothis obuiam Sue
tis veniendi inter Wic & Werundiam locus cum tempore denuntiatur. Cernere tū
erat late proris exaratum mare proſpectumqꝫ pelagi explicata malis carbaſa præ-
ſtruebant. Et iam claſſis Suetica proſpera nauigatione vſa Danis adhuc aduerſo la
borantibus cœlo maturius belli locum petiuerat. Vbi Ringo expoſitas claſſe copias

Acierū claſſiūqꝫ Sueticarū inſtructio.

ſimulqꝫ quas ipſe terreno ductarat itinere gregatim in aciem dirigere parat. Quæ
vbi campis laxius explicari cœperant cornu alterum in Werundiam extrahi com-
pertum eſt. Quā multitudinem rex locis ordinibuſqꝫ confuſam equo circuiens in
fronte promptiſſimos quoſqꝫ & præſtantiori armatura cultos ſub Olone Regnaldo
Wiuilloqꝫ ducibus collocat. Deinde veluti flexu quodam in duo cornua reliquam
aciem cogit. E quibus dextrum Vngonem cum Elrici filiis, Trigonemqꝫ tueri iu-
bet. Ad læuum Leſoni parere iuſſum. Cæterum alas globoſqꝫ maxime Curetū Eſto-
numqꝫ conſertior turma texuerat. Vltima funditorum acies ſtabat. Interea claſſis

Claſſis Danica. Calmeren.

Danica ventorum indulgentia aſpirante. vii. dierum continuam nauigationem
emenſa Calmarna oppidum ſubiit. Mirareris late ventis velificatum mare: cœlūqꝫ
ex oculis intenta antennis linthea eripiebant. Nam Sclaui ac Liui, Saxonumqꝫ. vii.
milia claſſem auxerant. At per ſolidum proficiſcentibus Scanienſes quod locorum
periti eſſent duces ac præuii deſtinantur. Igitur vbi præſtolantibus Suetis Dani-
cus ſupuenit exercitus Ringo ſuis quoaduſqꝫ Haraldus aciem centuriaſſet, patien

Ringonis concio. Haraldus ſenio cęcus.

ter conſidere iuſſis: non ante ſigna canere præcepit q̃ regem propter aquilas curru
compoſitum aſpexiſſent præfatus ſperare ſe facile collabi aciem poſſe: quæ cæci du-
ctamine niteretur. Præterea Haraldum ſupremo ætatis tempore alieni imperii
cupiditate correptum: non minus mente captum q̃ luminibus fore, nec opibus ex-
ſatiari poſſe qui ſi annos reſpiciat tumulo pene contentus eſſe debeat. Suetis itaqꝫ
pro libertate, pro patria, ac liberis dimicandi neceſſitatem incumbere hoſtem teme
ritate atqꝫ inſolentia ſuſcepiſſe bellum. Præterea ex parte aduerſa per paucos Da-
nos eſſe Saxones complures, aliaſqꝫ effœminatas gentes in acie ſtare. Ob quod co-
gitare debere Sueones Noricoſqꝫ quantum Germanos ac Sclauos ſeptentrionales
ſemper turba præſtiterit. Spernēdam ergo aciem fore quæ potius lubrica hominū
colluuione q̃ ſoli militum robore contexta videatur. Nec parum ea oratione militū

Danicę aciei iſtructio. Haraldi q̃ auunculus Ringonis & Olonis oratio.

animos accendebat. At Bruno Haraldi loco aciem ſtatuere iuſſus: Cuneo frontem
molitur: Hetham vero in dextero latere locat: Haconē Lęuo pręficit. Wiſinam aqui-
liferam facit. Igitur Haraldus curru eminens q̃ potuit celſa voce beneficia ſua iniu
riis a Ringone rependi queritur. Ab illo ſibi bellum inferri qui regnū ſuū munere
adeptus fuerit. Ita Ringonem nec ſenis miſereri, nec auunculo parcere: proprioſqꝫ
motus cunctæ neceſſitudinis aut beneficentiæ reſpectui præferre. Iubet itaqꝫ memi
niſſe Danos vt exteris ſemper victoriis inclaruerint: vt finitimis imperare poti⁹ q̃
obſequi cōſueuerint, hortaturqꝫ ne tantæ gloriæ decus deuictę gētis inſolētia labe-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſactari ſuſtineant:nec imperium qđ ſibi iuuenta florenti pepererãt ſenectute cõfecto
demi permittant. Deinde canentibus lituis ſumma vtrinq; vi cõſeritur bellũ. Cre=
deres repẽte terris ingruere cœlũ, ſyluas cãpoſq; ſubſidere, miſceri omnia, antiquũ Acre ꝑliũ.
rediiſſe chaos, diuina pariter & humana tumultuoſa tẽpeſtate cõfundi, cunctaq; ſi=
mul in perniciem trahi. Nam vbi ad teli iactum peruẽtũ, intolerabilis armorũ ſtri=
dor incredibili cũcta fragore compleuit. Vapor vulnerũ repentinã cœlo nebulam
intẽdebat, dies effuſa telorũ grandine tegebatur. Nec parũ in acie funditorũ opera
valuit. At vbi pila manu aut tormẽtis excuſſa cõminus gladiis, ferratiſq; clauis de=
cernitur. Tum vero plurimũ ſanguinis periclitatum eſt. Igitur feſſis manare ſudor
corporibus cœpit, mucronũq; crepitacula eminus exaudiebãtur. Illic Starcatherus Starcathe=
qui belli huius ſeriẽ ſermone patrio primus edidit, prior in acie dimicans Haraldi rus.
proceres Hun & Elli, Hort, ac Burgha a ſe proſtratos, abſciſſamq; Wiſnę dexteram
cõmemorat. Cæterũ Roa quendam cũ duobus aliis Gnepia & Garthar a ſe in acie
vulneratos occubuiſſe declarat. Hiſdem Scalki patrẽ tacito nomine applicat. Idem
fortiſſimũ Danorum Haconem a ſe in terrã prorutũ: ſeq; ab eo ita mutuo vulnera=
tum teſtatur: vt exſertũ thorace pulmonem ceruicẽq; mediotenus ſciſſam, manum
quoq; vno trũcam digito gerens excederet bello: diuq; hiſcens plaga nec cicatricis
capax, nec medelæ habilis videretur. Eodẽ teſte puella Wegthbiorg in hoſtẽ dimi= Wegth=
cans Soth pugilem acie ſtrauit. Eandem athletarum cædibus imminentem Thor= biorg.
killus Thelemarchiæ ortus emiſſo per chordam ſpiculo traiicit. Tanta enim vi pe=
riti arcuũ Guttones neruos intenderant: vt clypeos quoq; iaculis tranſuerberarẽt:
nec alio efficacior cædis extitit cauſa: Loricas, Galeaſq; perinde ac inermia corpora
ſagittarũ acumina penetrabant. Interea Vbbi Freſicus prõptiſſimus Haraldi miles Vbbi.
ac præ aliis habitu corporis inſignis præter. xi. quos in acie vulnerauerat. xxv. dele
ctorum pugilum ĩterfecit. Ii omnes Sueti ſanguine fuere, vel Gothi. Deinde primã
aggreſſus aciẽ conſertiſſimos hoſtes inſilit, palanteſq; metu Sueones hac illac haſta
gladioq; diſpellit. Et iam pene res in fugam ceſſerat: cum Hagder, Rolder, & Gretir
æmulatione virtutis Athletam adorti publicã perniciẽ priuato redimere periculo
ſtatuerunt. Verum cõminus inſtare veriti ſpiculis procul agendũ curabant. Sicq; De morte
crebreſcentibus iaculis eminus Vbbo confoditur nemine propius cum ipſo manũ Vbbonis.
conſerere præſumẽte. Centũ quadraginta quatuor ſagittæ prius pectus præliantis
obſederant q̃ lapſis corporis viribus ſolo poplitẽ daret. Tum demũ per Throndos,
eoſq; qui Dala prouinciam colunt ingens de Danis clades accepta eſt. Nam ſumma Dala.
ſagittariorũ vi recruduit bellũ: nec alia res noſtris pernicioſior fuit. At Haraldus
cum defectam lumine ſenectam ageret triſte ſuorum murmur exaudiens intellexit
ſuperiorẽ hoſtibus arriſiſſe fortunã. Igitur vt erat falcato curru vectus Brunonem
aurigæ per inſidias officio fungentem qualem Ringo in centurianda acie tenorem
habuerit cognoſcere iubet. Qui paulum ſoluto in riſum vultu corniculata illum
acie præliatum reſpõdit. Quo audito rex trepidare animo cœpit, ac per ſummam
ammirationem percontari quo Ringo talem ordinandi agminis doctrinam aucto=
re cõtraxerit, maxime cum Othynus diſciplinæ huius traditor ac repertor exti=
terit: nec ab ipſo quiſpiam præter ſe nouum hoc rei bellicæ documentũ perceperit.
Ad quod ſilente Brunone ſubiit regem Othynum hunc eſſe olimq; familiare ſibi
numen impræſentiarum dandæ vel ſubtrahendæ opis gratia verſiformi corporis
habitu tegi. Cui mox ſupplicare obnixius cœpit vti Danis, quibus ante clementer

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

affuerit ſupremam quoqꝫ victoriam tribuat,complementumqꝫ beneficii origini ex
æquaret:eidem ſe proſtratorum manes muneris loco dedicaturum pollicitus. At
Bruno nihil obſecrantis precibus motus repente excuſſum curru regem arietauit
in terram,ereptamqꝫ cadenti clauam in ipſius caput detorſit,proprioqꝫ eum geſta-
Mors Haraldi.
mine interfecit. Iacebant circa currum regis innumera extinctorum corpora, ro-
tarumqꝫ faſtigium congeries funeſta vincebat. Temonem quoqꝫ cadauerum cumu
Cæſorū pcerum numerus.
lus exæquauerat. Nam in acie Ringonis ad duodecim milia proceres exanimati
ſunt. At ex parte Haraldi præter popularium ſtragem ad.xxx.milia proceres cor-
ruerunt. Cuius Ringo nece cognita dato ſigno laxare aciem ſuos, bellumqꝫ remit-
Ringo rex xlv.
tere iubet. Deinde ſequeſtra pace fœdus cum hoſtibus ferit. Fruſtra pugnam abſqꝫ
duce protrahi monitis. Poſt hæc Sueonibus paſſim inter promiſcuas cadauerum
ſtrues Haraldi corpus exquiri præcepit: ne regium funus debitis fraudaretur in-
feriis. Igitur reuoluendis interfectorum corporibus: auida plæbs iniicere operam
cœpit. In hanc curam dimidium diei extractum eſt. Tandem cum corpore reperta
claua Haraldi manibus parentandum ratus equum quem inſidebat regio applica-
tum currui: aureiſqꝫ ſubſelliis decenter inſtratum eius titulis dedicauit. Inde vo-
ta nuncupat, adiicitqꝫ precem, vti Haraldus eo vectore vſus fati conſortes ad tarta
ra antecederet. Atqꝫ apud præſtitem Orchi Plutonem ſociis hoſtibuſqꝫ placidas
expeteret ſedes. Deinde rogum exſtruit Danis inauratam regis ſui puppim in flam
mæ fomentum coniicere iuſſis. Cumqꝫ ſuperiectum ignis cadauer abſumeret mœ-
rentes circuire proceres, impēſiuſqꝫ cunctos hortari cœpit vti arma aurū & quod-
cunqꝫ opimum eſſet, liberaliter in nutrimentum rogi ſub tanti taliterqꝫ apud om-
nes meriti regis veneratione tranſmitterent. Cineres quoqꝫ peruſti corporis vrnæ
contraditos Lethram perferri, ibiqꝫ cum equo & armis/ regio more/ funerari præ-
cepit. Tali parentationis cura iuſtis auunculo perſolutis: Danorum ſibi fauorem
Hetha regno præficitur.xlvi.
conciuit, odiumqꝫ hoſtium ad gratiam deflexit. Poſt hæc a Danis vti Hetham re-
gni reliquiis præficeret exoratus ne repente recidiuæ hoſtium vires coaleſcerent
Scaniam a Daniæ corpore abruptam in Olonis præfecturam ſecreuit Syalandiam
vero reliquoſqꝫ regni fines Hethæ duntaxat parere iuſſit. Ita in poteſtatem Sueti-
cam fortunæ varietas Danicum redegit imperium. Et hic quidem belli Brauici fi-
nis. At Sialandenſes qui Haraldo duce vſi fuerant cum adhuc prioris fortunæ
Olo rex xlvii.regnū occupat.
ſpecies animis oberraret fœmineis parere legibus probroſum rati Olonem acce-
dunt: poſtulantes ne clariſſimi regis militiæ aſſuetos, muliebri iugo obnoxios ha-
bere pateretur. Præterea ad ipſum ſi defecturos ſe pro conditionis eorum deformi-
tate tollenda arma ſuſciperet, pollicentur. Nec ſegniter Olo ſupplicantibus affuit
tam auidæ maieſtatis memoria q̄ militum inuitatus obſequio. Igitur Hetham ad
ſe venire iuſſam cunctis præter Iutiam dominationis ſuæ partibus cedere: ante
minis q̄ armis coegit, ipſamqꝫ Iutiam ne fœminę liberum regni vſum tribueret, ve
ctigalem effecit: filium quoqꝫ procreauit: cui Omundo vocabulum poſuit. Cæte-
rum crudelitati intentus tam impium regem agebat vt ſuperior reginæ cōtēptus
cūctis pœnitentiā pareret: quibus regnū eius rubore fuiſſet. Duodecim duces ſiue
Oloni parātur inſidię a xii. ducibꝰ.
patrię calamitatibus moti: ſiue Oloni ob aliā olim cauſam infeſti inſidias capiti eius
præparare cœperunt. Ex his fuere Lennius, Atyla, Thottus, & Vithnus: qui q̄q̄
apud Sclauos præfecturam gerebat, Danos tamen origine cōtingebat. Cęterum ad
peragendū facinus parū viribus atqꝫ ingenio fręti pecunia Starcatherum adciſcūt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Ille vt rem ferro exequeretur adductus vtentē balneis regem ſuſceptis cruenti miniſterii partibus attentare conſtituit. Quo lauante ingreſſus mox acri ipſius viſu luminūq; continua mobilitate vibrantium fulgore perſtrictus occulto metu hebetatis artubus veſtigium preſſit, relatoq; pede manū propoſitūq; ſuſpendit. Itaq; qui tot ducum tot pugilum arma protriuerat vnius inermis viri aciem ferre non potuit. At Olo ſane vultus ſui conſcius obtecto ore accedere eum propius & quid afferat edere iubet: quippe quem vetuſtas conuictus & longa familiaritatis experientia ab inſidiarum ſuſpitione alieniſſimū faciebant. At ille deſtricto mucrone proſiliens tranſuerberat regem, nitentiſq; aſſurgere iugulum ferit. Centum & viginti auri libræ in præmio reponebantur. Poſt modum pœnitentia ac pudore perculſus tanta animi acerbitate commiſſum facinus luxit vt ſi mentionem eius incidere contigiſſet a lachrymis temperare non poſſet. Adeo culpæ atrocitatem reſipiſcens animus erubeſcebat. Præterea aliquot ex his quorum inſtinctu vſus fuerat in ſceleris a ſe commiſſi vindictam occidit: & cui facto manum tribuerat præbuit vltionem.

Olonis oculorū acies.

Olonis cædes.

Pœnitentia Starcatheri.

CAeterum Omundum Dani Olone ortum creauere regem: plus parentis eius nobilitati q̃ meritis deferendum putantes. Hic poſt q̃ maturuit in nullo paternis operibꝰ defectior extitit. Siquidem res ab Olone geſtas, aut æquare, aut tranſcendere curæ habuit. Præerat eo tempore aliquantæ Normannorum genti Ringo: cuius filiam Eſam Omūdo matrimoniū circūſpicienti inſignis cōmendauerat fama. Verum poſcendæ eius ſpem ſingulare, Ringonis ſtudium minuebat. Is quippe ſolum ſpectatȩ fortitudinis generum affectabat: tātum gloriæ in armis reponens quantum cæteri in opibus ſitum autumant. Igitur Omundus vt eo claritudinis genere illuſtris euaderet: laudemq; ſibi fortitudinis conciliaret viribus votum impetrare conatus claſſe Noruagiam accedit, Ringonis regnum hæreditatis nomine tentaturus. Excipit amice illum Iathriȩ Regulus Oddo qui Ringonem certiſſimū patrimonii eius inuaſorem aſſereret: ſeq; ſæpius ab eodem iniuriis laceſſitum defleret. Itaq; Ringone interim apud Hyberniam piraticam exercente prouinciam propugnatore vacuam adortus: præteritis popularium rebus peculiaria Ringonis bona rapinæ tradidit: eiuſq; neceſſarios interfecit. Nam Oddo quoq; Omundo manum iūxerat. Inter omnia autem facinora quæ varie ac multipliciter geſſerat nūq̃ quibus multitudine copiarū præſtaret, vim inferre ſuſtinuit: memor ſe fortiſſimo parēte editum virtute nō numero bella gerere oportere. Interea Ringonem a piratica reuertentē adeſſe cōtigit. De cuius reditu edoctus prægrāde moliri nauigium cœpit. Vnde tanq̃ e munimēto ſuperne hoſtem telis appeteret. Huic Atylonis Scanici filii Homothus ac Thola remiges adciſcūtur. Quorū alter gubernatorē agere: alter prorȩ præeſſe iuſſus. Nec Ringoni in his excipiēdis ingeniū aut ſolertia defuit. Quippe exiguā copiarū partē oſtendēs: a tergo hoſtē incurſandū curauit: de cuius aſtutia Omundus per Oddonē certior factus: qui in inſidiis cōſtitutos opprimerēt mittit: Atylone Scanico Ringonē excipere iuſſo. Is imperio pronius q̃ felicius obſecutus fractis bello rebus, acceptaq; ſtrage victus refugit in Scaniā. Igitur Omundus reparatis per Oddonem viribus pugnaturam pelago claſſem explicat. Quo tempore Atylo bellum Noruagicum ex ſomniorum viſis haud dubie

Omundus rex. xlviii.

Ringo.

ſpeculatus redimẽdæ fugæ gratia q̃ celerrime nauigationẽ orſus Omũdũ p̃lio pro
pinquũ grata ſocietate ꝓſequitur. Cuius Omũdus opera fretus pugnã tã feliciter q̃
fidẽter ingreditur. Nã habito per ſe cõflictu victoriã quã in ſuis amiſerat recupera
uit. Quẽ Ringo mortifico vulnere perſtrictus exanguibus contẽplatus oculis ma-
nu vt poterat mota (nã vox liguã defecerat) accerſitũ fore ſibi generũ obſecrat, io-
cunde ſe fatũ excipere aſſerens: ſi tali filiã cõnubio reliquiſſet. Nec reſpõſo exceptus
extinguitur. Cuius exceſſum Omũdus lachrymis ꝓſecutus Omothũ: cuius fidã in
bello operã expertus fuerat: alterius filiarũ Ringonis cõnubio donat. Alterã ipſe cõ
plectitur. Eodẽ tẽpore Ruſla virgo ſtrenuis militiæ operibꝰ muliebrẽ animũ ſup-
greſſa apud Noruagiã cũ fratre Throndo crebros de rerũ ſumma cõflictus habue-
rat. Hæc Omũdũ Noruagiẽſibus præeſſe nõ ſuſtinẽs in omnes Danorũ dedititios
decreuerat bellũ. Q đ Omũdus nũtio expertus ad hũc tumultũ cõprimẽdũ prõptiſ
ſimos deſtinat. Quibus ſuperatis Ruſla ſuperbiã ex victoria nacta animũ ſpe immo-
dica raptũ ad ipſam rerũ Danicarũ ſummã potiẽdã intẽdit. Primũ igit̃ Hallandiæ
partes adorta ab Omotho & Thola a rege trãſmiſſis excipit̃, victaq; bello refuga cõ
ceſſit ad claſſem. Cuius. xxx. ſolæ rates cęteris ab hoſte captis fugã nauigatione car-
pſerunt. Euitantẽ Danos ſororẽ armis excipit Throndus: a qua victus totoq; exerci
tu ſpoliatus Dofrinas alpes permetiẽdo neminẽ fugæ comitẽ habuit. Ita quę paulo
ante Danis ceſſerat mox fratre ſuperior: fugã victoria mutauit. Quo cognito Omũ
dus ingenti Noruagiã claſſe repetit: primũq; Thelemarchiæ populũ per Omothũ
et Tholã clandeſtino cõpendio miſſos aduerſum Ruſlæ dominationem erexit. Quo
euenit vt Ruſla regno per populares exacta, apud inſulas: quas ſpe ſalutis acceſſerat
ſuperuenientibus Danis terga ſine prælio daret. Cuius fugã rex impenſius perſecu
tus interceptã pelago claſſem internicione deleuit: incruentãq; victoriã ac ſpecioſa
ſpolia cũ ſummo hoſtiũ diſcrimine retulit. At Ruſla perpaucis elapſa nauigiis inci-
tatiori fluctus remigio perſulcabat. Quæ dum Danos declinat fraterno trucidatur

Ruſlæ exitus.

occurſu. Adeo efficaciorẽ vim nocẽdi incircũſpecta ſolẽt habere pericula: & quę mi
nus metuũtur mala plęrũq; inſtãtibus grauiora gradus efficit. At rex Throndo ob
interfectionẽ ſororis p̃fectura donato: cæteris vero ſub penſione coercitis in patriã

Thorias & Bero piratæ.

redit. Ea tẽpeſtate Thorias ac Bero prõptiſſimi Ruſlæ milites apud Hyberniã pira
ticũ munus edebant. Hi cognita dominæ nece quã ſe olim vlturos iureiurando ꝓ-
miſerant Ringonẽ auide petitũ duelli prouocatione ſollicitãt. Q đ abnuere quondã
probroſum regibus habebatur. Veterũ enim claritudo principũ ex armis potius q̃
opibus æſtimabatur. Subeunt igitur Omothus & Thola ꝗ ſe ꝓuocatores regis pu-
gna excepturos offerrẽt. Quibus Omundus impẽſe laudatis primũ eorũ operã ad-
mittere vitãdi ruboris gratia recuſauit. Ad vltimũ crebris ſuorũ p̃cibus exoratus
aliena manu fortunã experiri ſuſtinuit. Quo certamine Beronẽ occubuiſſe: Thoriã
grauiter affectũ pugna exceſſiſſe ꝓditũ eſt. Quẽ rex primo e vulneribus recreatum
mox in fidẽ acceptũ, ducẽ Noruagiæ creat. Deinde cũ cõſuetũ a Sclauis per legatos

Sclauorum ſubiugatio viii.

tributũ exigeret: nõ ſolũ legatorũ cædibus: ſed etiã vi Sclauica apud Iutiã laceſſitꝰ
vii. reges vno certamine ſuperauit: ſolitũq; tributi ius victoria cõfirmauit. Interea

Starcatheri exitus.

Starcatherus prolixa iam ætate defeſſus cum caſtrorum ſtipendiis, ac gladiatorio
munere emeritus haberetur: ne ſenii vitio priſtinum gloriæ decus amitteret: egre
gium fore putauit ſi voluntarium ſibi conciſceret exitum, fatumq; proprium ma-
turaſſet arbitrio. Itaq; qui toties excellentes ediderat pugnas incruenta morte

defungi ignobile ratus: vt ſpecioſo obitu p̄teritæ vitæ claritatē augeret maluit ab ingenuo quouis interfici q̄ ſerū naturæ iaculū operiri. Adeo quondā rei bellicæ deditis morbo oppetere probroſum exiſtimatū eſt. Itaq; cū & corpore inualido & defectis perſpicuitate luminibus eſſet, diuturnioris vitæ morā peroſus emēdi in ſe percuſſoris gratia, aurum qđ pro Olonis interfectione meruerat collo appēſum gerebat: non aptius ſe violatæ maieſtatis iniuriā expiaturū ratus q̄ ſi idem ſuæ qđ Olonianæ necis extiterat præmiū effeciſſet: aurūq; qđ pro aliena clade tulerat damno propriæ ſalutis impenderet. Hunc quippe vſum ſceleſtiſſimi p̄tii pulcherrimū credidit. Itaq; gemino cinctus enſe totidē baculorū amminiculo vacua viriū veſtigia tutabatur. Quo viſo populariū quidā geminū gladiorum vſum ſeni ſuperuacuū ratus, donari ſibi alterū per ludibriū petiuit. Quē Starcatherus ſpe petitionis facta ꝓpius accedere iuſſum detracto lateri mucrone tranſuerberat. Qđ Hatherus quidē cuius patrē Lennonē Starcatherus olim parricidii pœnitētia adductus occiderat: dum canibus feras inſequeretur aſpiciens omiſſo venationis officio duos e comitibus iniiciendi metus gratia concitatis vehemēter equis in ſenē impetū dirigere iubet. Qui dū procurſu edito refugere cupiūt Starcatheri baculis intercepti morte ſupplicia luerunt. Quo ſpectaculo Hatherus admodū perterrefactus propius equo aduolat: agnitūq; ſenē, ſed ab eo minime recognitus: An gladiū vehiculo permutare vellet īterrogat. Refert Starcatherus quondā pœnas ſe ab irriſoribus exigere ſolitum: nec vnq̄ impune ſibi a procacibus inſultatū. Sed neq; iuuenem ex oris notis defuncta viſu acies deprēdere poterat. Itaq; carmen qđ indignationis ſuæ magnitudinem patefaceret in hunc ſubtexuit modum.

Vt ſine regreſſu pronas agit alueus vndas
Sic ætas hominū curſim labentibus annis
Irreditura fluit. præceps ruit orbita fati:
Quam generat finem rerum factura ſenectus.
Illa oculos hominū pariter greſſuſq; relidit.
Eripit os animūq; viris famæq; nitorem
Paulatim premit, & claros oblitterat actus:
Occupat occiduos artus: fruſtratur anhelę
Vocis opus, vegetāq; premit torpedine mentē
Dum paritur tuſſis: dum pellis ſcabida prurit:
Dens ſtupet exeſus: ſtomachus faſtidia gignit:
Euacuat iuuenile decus: marcore colorem
Oblinit: & picea crebras ſerit in cute rugas.
Obturit egregias artes: monimenta priorum
Obruit & titulos antiquæ laudis adurit.
Demolitur opes: pretium virtutis & vſum
Carpit edax trāſuertit res & ab ordine turbat.
Ipſe ego q̄ noceat didici damnoſa vetuſtas:
Viſu æger vocis modulis, & pectore rauci:
Cūctaq; in aduerſam fluxerūt cōmoda ſortem.
Iamq; minus vegetum corpus fulcimine tutor
Flaccida ſubiectis innixus membra bacillis.
Lucis inops moderor veſtigia fuſte gemello.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Et virga monſtrante ſequor compendia callis
Stipitis auſpicio potius q̃ lumine fiſus.
Nemo mei curam celebrat,nec in agmine quiſq̃
Solamen veterano adhibet niſi forſan Hatherus
Aſſit & infracti rebus ſuccurrat amici.
Ille ſemel quẽcũq; pio dignatur amore
Integer incœpti ſtudio conſtanter eodem
Proſequitur primoſq; timet peruellere nexus.
Ille etiam bello meritis bene præmia crebro
Digna refert:animoſq; colit:largitur honorem
Fortibus:& claros donis veneratur amicos.
Spargit opes,laudiſq; ſuæ cumulare nitorem
Dapſilitate ſtudet multos ſuperare potentes.
Nec minor ad Martem pietatem viribus æquat
Belligerare celer,labi piger,edere pugnam
Promptus/& vrgenti tergum dare neſcius hoſti.
At mihi ſi recolo naſcenti fata dedere
Bella ſequi,belloq; mori:miſcere tumultus:
Inuigilare armis: vitam exercere cruentam.
Caſtra quietis inops colui,pacemq; peroſus
Sub ſignis Gradiue tuis diſcrimine ſummo
Conſenui:victoq; metu pugnare decorum:
Turpe vacare ratus:crebras committere cædes
Egregium duxi,& ſtrages celebrare frequentes.
Sæpe graues bello reges concurrere vidi
Et clypeos,galeaſq; teri, crudeſcere campos
Sanguine,loricas affixa cuſpide rumpi.
Vndiq; thoraces admiſſo cedere ferro.
Luxuriare feras inhumato milite paſtas.
Hic aliquis forte egregii conaminis auctor
Marte manuq; potens medium dũ pugnat in hoſtem
Intentam capiti loricam diffidit: alter
Caſſide perfoſſa,ferrumq; in vertice merſit.
Hic gladius ſæpe dextra bellantis adactus
Tegmine diſciſſo capiti deſtrictus inhęſit.

¶ Contra Hatherus huiuſmodi carmen habuit.

Vnde venis patrias ſolitus ſcriptare poeſes
Infirmo dubium ſuſpendens ſtipite greſſum
Quoue ruis Danicæ vates promptiſſime muſæ!
Roboris eximii caſſus decor excidit omnis.
Exulat ore color animoq; amota voluptas.
Deſtituit fauces vox & raucedine torpet.
Deſeruit corpus habitus prior,vltima cepit
Illuuies,formæq; notas cum robore carpſit.
Vt ratis aſſiduo fluctu quaſſata fathiſcit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Sic longo annorum curſu generata ſenectus
Triſte parit funus: defunctaq; viribus ætas
Occidit/et primæ patitur diſpendia ſortis.
Quis vetuit te note ſenex iuuenilibus vti
Rite iocis/agitare pilam/morſa nuce veſci?
Iam ſatius reor vt rhedam qua ſæpe veharis
Venditor enſis emas/facilemve in frena caballum:
Aut pretio leue curriculum merceris eodem.
Aptius inualidos ſua quos veſtigia fallunt
Excipient iumēta ſenes: rota proficit illi
Orbibus acta ſuis, cui planta vacillat inanis.
At ſi forte caues caſſum venundare ferrum,
Ereptus tibi te perimet ni væneat enſis.

¶ Ad hæc Starcatherus.

Improba verba ſeris facili temeraria labro
Auribus inconcinna piis: quid præmia ductus
Qui gratis præſtandus erat per munera quæris?
Nempe pedes gradiar: nec tupiter enſe relicto
Externam mercabor opem: natura meanti
Ius dedit/et propriis iuſſit confidere plantis.
Cur cui debueras vltro dux eſſe vianti
Ludibrio inſultas/ſermone procaciter vſus?
Quæq; olim geſſi memori digniſſima fama
Dedecori tribuis: meritum quoq; crimine penſas?
Quid riſu inſequeris vetulum pugnare potentem/
Inuictoſq; meos titulos et ſplendida facta
Probro adigis/famoſa terens et fortia carpens?
Qua probitate petis indignum viribus enſem:
Haud latus hic imbelle decet/dextramve bubulci
Agreſtem ſoliti calamo deducere muſam:
Procurare pecus/aruis armenta tueri.
Nempe inter vernas ollæ vicinus obunctæ
Cruſtula ſpumantis patinæ bulligine tingis/
Craſſi adipis macrum perfundens vnguine panem:
Iuſq; tepens furtim digito ſitiente liguris,
Doctior aſſuetam cineri proſternere Gallam/
Indormire lari ſomnos celebrare diurnos.
Sedulus officium nidentis obire culinæ:
Qꝫ bello fortem iaculis aperire cruorem
Auerſans lucem latebræ ſordentis amator/
Mancipium ventris miſerabile: parq; putaris
Sordida cum ſiliquis lambenti farra catello.
Hercule non tunc me ferro ſpoliare petebas:
Quando ter Olonis ſummo diſcrimine nati
Expugnator eram. Namq; agmine prorſus in illo

Aut gladium fregit manus/aut obſtantia fudit.
Hæc grauitas ferientis erat. Quid quando Curetum
Littus/et innumera conſtratum cuſpide callem
Primus ligniferis docui decurrere plantis?
Nãq; aditurus agros confertos murice ferreo
Armabam laceros ſubiecto ſtipite greſſus.
Hinc mecum egregiis congreſſum viribus Hamam
Enecui: mox cum Rino duce Flebace nato
Obtriui Kyrios/vel quas alit Eſtia gentes/
Et populos Semgala tuos. Poſt hæc Thelemarchos
Aggreſſus, caput inde tuli liuore cruentum
Quaſſum malleolis/armiſq; fabrilibus ictum.
Hic primum didici quid ferramenta valerent
Incudis/quantumve animi popularibus eſſet.
Theutonici quoq; me pœnas auctore dedere
Quum natos Suertinge tuos Frothonis iniqua
Cæde reos domini vindex ad pocula ſtraui.
Nec minus hoc facinus, quando pro virgine chara
Vno ſeptenos necui certamine fratres
Teſte loco: qui me ſtomacho linquente pereſus
Non parit arenti rediuiuum ceſpite gramen.
Moxq; ducis Kerri bellum nauale parantis
Vicimus egregio confertam milite puppim.
Inde dedi leto Wazam/Fabrumq; procacem
Multaui natibus cæſis/ferroq; peremi
Rupibus a niueis hebetantem tela Wiſinnum.
Quatuor hinc Leri natos/pugileſq; peremi
Biermenſes/gentis Hibernæ principe capto.
Duflinæ populabar opes/ſemperq; manebit
Noſtra Brawellinis virtus cõſpecta tropheis.
Quid moror? excedunt numerum quæ fortiter egi/
Quodq; manu geſſi ad ſolidum celebrare recenſens
Deficio: ſunt cuncta meo maiora relatu:
Vincit opus famam: nec ſermo ſuppetit actis.

Starcatherus ſibi cædẽ ꝓcurat.

¶Hæc Starcatherus. Tandem quũ Hatherum Lenno patre ortum mutuo ſermone exptus fuiſſet/aĩaduertens iuuenẽ ſplendido loco natũ, feriendũ ei iugulum præbuit/hortatus ne a parentis ſui interfectore pœnas exigere vereretur. Hæc facientem auro, qđ a Lennone recepat, potiturũ eſſe ꝓmittit. Et vt eiuſdem in ſe vehemẽtius animum efferaret, huiuſmodi exhortatione vſus eſſe traditur.

Præterea Hathere priuaui te patre Lenno.
Hanc mihi quæſo vicem referas/et obire volentem
Sterne ſenem/iugulumq; meum pete vindice ferro.
Quippe operam clari mens percuſſoris adoptat:
Horret ab ignaua fatum depoſcere dextra:
Sponte pia legem fati præcurrere fas eſt:

Quod nequeas fugere, hoc etiam anticipare licebit.
Arbor alenda recens/vetus excidenda: miniſter
Naturæ eſt quiſquis fato confinia fundit:
Et ſternit quod ſtare nequit. Mors optima tunc eſt
Quum petitur/vitæq; piget: quum funus amatur:
Nec miſeros caſus incommoda proroget ætas.

Hæc dicens exertam crumena pecuniam ꝓmit. Hatherus aūt tam fruendi æris, q̄ paternæ vltionis capeſſendæ cupidine cōcitatus/obſecuturum ſe precibus nec præmia repulſurum ſpopondit. Cui Starcatherus cupide enſe præbito ꝓnam poſtmodum ceruicem applicuit: ne timide ꝑcuſſoris opus exequeretur/aut ferro muliebriter vteretur hortatus, præfatuſq; ꝙ ſi peracta cęde ante cadaueris lapſum caput ac truncum medius interſiliret/armis innocuus redderetur. Quod vtrum inſtruendi ꝑcuſſoris/an puniendi dixerit, incertum eſt. Fore enim poterat vt ſaltantem eximii cadaueris moles obrueret. Igitur Hatherus adacto vegete gladio ſenem capite demutilauit. Qđ corpori auulſum impactumq; terræ glebam morſu carpſiſſe ferē ferocitatem animi moribundi oris atrocitate declarās. Percuſſor tamen promiſſis fraudem ſubeſſe veritus/ſaltu non incautus abſtinuit. Quem ſi temere ꝑegiſſet, forte lapſi cadaueris ictu obrutus/occiſi ſenis pœnas proprio funere ꝑſoluiſſet. Verū ne tantum athletam buſti inopem iacere pateretur/corpus eius in campo, qui vulgo Røلung dicitur/ſepulturæ mandandum curauit.

Mundus autem (vt accepi) pace integra ſumma cum tranquillitate deceſſit, duobus filiis et totidē filiabus relictis. E q̄bus maximus natu Syuardus fratre Butho adhuc tenero regnū hæreditate cōſeqtur. Quo tp̄e Sueonū rex Gøtarus alterā Omundi filiarū ob eximiæ pulchritudinis famam infinito amore cōplexꝰ Ebboni cuidā Sibbonis filio poſtulandæ virginis gr̄a negotium legationis imponit. Is officio prudētius adminiſtrato, gratū de puellæ cōſenſu nuntiū retulit. Iamq; nihil voto præter nuptias deerat: quas Gøtarus apđ alienos agere metuēs ꝑ Ebbonē quo prius legato vſus fuerat ſpōſā ſibi trāſmittēdā efflagitat. Is quū ꝑua admodū familia comitatus Hallandiā præteriret/ad agreſtē vicū ſe ꝑnoctādi gr̄a cōtulit: in quo duorū fratrū habitationes aduerſas medius amnis ſecreuerat. Et hi q̄dē cōſuetudinē iugulādi quos hoſpitaliter recepiſſēt habebāt/liberalitatis ſpecie latrociniū obſcurare callētes. Trabē em̄ in modū præli oblongā/eandēq; ferri acumine præditā arcanis q̄buſdā vinculis in excelſa domus ꝑte ſuſpēderāt: quā nocturno tp̄e ſubductis nexibus demittētes/ſubiectoꝝ capita deſecare ſolebāt. In quē modū cōpluriū vertices penſili mole præciderāt. Igit̄ Ebboni ſuiſq; poſt epulas abūde p̄bitas penes focū miniſtri thoꝝ extruūt: vt applicatas igni ceruices inſidioſæ trabis impulſu demeterēt. Quibus abſcedētibus Ebbo impenſū capitibus machinamētū ſuſpiciēs/ſocios ſimulato ſomno corpa tranſponere iubet/p̄ſatꝰ ꝑq̄ ſalutarē eis loci variationē exiſtere. Fuere aūt inter eos q̄dā ab Ebbonis cliētela extranei: q ſpretis q̄ cæteri exequebant̄ monitis, immoti vt cuiq; iacēdi locꝰ obuenerat/cubuerūt. Sub opacā vero noctē ab inſidiarū miniſtris pendulū machinamēti pondus impellit̄. Qđ nodis q̄bus inhærebat excuſſum/magnaq; vi ſolo adactū ſubiectos exitio tradidit. Igit̄ q facinoris exequēdi curā habebāt quo certius rei euētū diſcerēt, illato lumine Ebbonē: ꝓpter quē maxime rē adorſi fuerāt/prudēter peri

Syuardus rex. xlix.

Fratrū Hallādicorum ſcelus.

culo occurriſſe cognoſcunt. A quo ꝓtinus impetiti ſanguine pœnas dederūt. Ebbo
quoqꝫ ſuis ꝑ mutuā ſtragē amiſſis, frequētē cruſtulis glacialibus amnem inuēto ſor
te nauigio ſupat: Gøtaroqꝫ cladis ſuæ potius, q̃ legationis euentū declarat. Quā rē
Gøtarus a Syuardi inſtinctu ꝑfectā iudicās, iniuriarū vindictā armis exequi parat
Quo Syuardus apud Hallandiā expugnatus, ſorore ab hoſtibus capta, conceſſit in
Iutiā. Vbi Sclauorū vulgus pugnā ſine principe auſum acie ſupauit/tantū gl'iæ ex
victoria nactus quantū ex fuga dedecoris traxerat. Verū hiſdē quos ductu vacuos
debellauerat paulopoſt ducē nactis pugna apud Fioniā ceſſit. Aduerſum quos idē
tidē in Iutia præliatus infœlicē pugnæ euentū habuit. Quo euenit vt Scania/Iutia
ꝙ exutus, media dūtaxat regni veluti quaſdā exeſi corꝑis ꝑtes ſine capite retineret

Iarmericus captus.

Iarmericus ex eo genitus cū ſororibus admodū puulis præda hoſtibus fuit: quarū
altera Noruagienſibus/altera Germanis, ꝙ venalia quōdā ſolebāt eſſe cōnubia, pre
tio venditata eſt. Itaqꝫ Danorū regnū fortiſſime ꝓpagatum tātis etiā maiorū titu-
lis illuſtratū/tot victoriis auctū/ob vnius viri inertiā ex ſummo nitore fortunæ et
florentiſſimo rerū ſtatu eo ignominiæ ꝑuenit: vt penſionē quā prius exigebat, exol

Dania fit vectigalis.

ueret. Syuardus aūt ſæpius victoria caſſus/ac deformiū fugarū reus/poſt tot maio
rū decora in tā erubeſcēdo patriæ ſtatu cōfuſa regni gubernacula geſtare nō ſuſti-
nēs: ne diuturnior vita ad extremā gloriæ iacturā ꝑtingeret, ſpecioſum ſibi fatū pu
gna parere ꝓperauit. Quippe memorē calamitatis aīm deponēdæ ægritudinis cu-
pido ſalutis faſtidio cruciabat. Adeo demēdi ruboris ſtudiū lucē ei inuiſam effece-
rat. Igitur cōꝑatis pugnæ copiis, Simoni cuidā ſub Gøtaro Scaniā ꝓcurāti bellum
apte denūtiat. Quod obſtinatis temeritatis viribus executus, occiſo Simone, ꝑ ſum
mā hoſtiū ſtragē vitā finiuit. Patria tamē præſtādæ pēſionis onere liberari nequit.
Interea Iarmericus apud regē Sclauorū Iſmarū cū coæuo ſibi collacteoqꝫ Gunnone
cōiectus in carcerē captiuus degebat. Quo demū erutus atqꝫ exercendi ruris cultu

Iarmericus rem ruſticā exercet.

ræ applicatus ruſticū opus exequit̃. Ob cuius ꝓmptiſſimā adminiſtrationē ad rega
liū mancipiorū magiſteriū transfert̃. Eo quoqꝫ ſynceriſſime geſto, in neceſſariorum
regis gregē aſſumit̃. Vbi quū ſe iuxta aulicorū ritū egregia morū amœnitate geſ-
ſiſſet, breui in amicorū numerū trāſlatus primū familiaritatis locū obtinuit. Ac ve
luti q̄buſdā meritorū gradibus fretus ab infima ſorte ad ſpectatū honoris faſtigiū

Iarmerici ſucceſſus.

cōceſſit: et ne ſegnē eneruēqꝫ iuuentā ageret, militaribus ſe ſtudiis aſſuefecit/natu-
ræ dotes induſtria cumulans. Grata oībus Iarmerici indoles erat: ſoli reginæ ſuſpe
ctū adoleſcentis ingeniū fuit. Fratrē quoqꝫ regis fato functū repentinus rumor edo
cuit. Cuius corpus Iſmarus ampliſſimo funere elaturus quo maior exequiarū pom
pa fieret, regia comitate cōuiuiū inſtruit. At Iarmericus alias cū regina familiaris
curā ſortitus ad fugā, cuius facultatē regalis abſentia ꝓmittere videbat̃, circunſpi
ciendā acceſſit. Animaduertebat em̄ ſe etiā inter opes poſitū miſerabile regis māci
piū fore/et quaſi alieno beneficio precariū ſpm̄ poſſidere. Præterea q̄q̄ primis apud
regē honoribus vteret̃/libertatē delitiis ꝑ̄ferendā exiſtimās, viſendæ patriæ noſcē-
diqꝫ gn̄is eximia cupiditate flagrabat. Sciēs aūt ꝙ regina neqꝫ captiuorū elabi poſ-
ſet cōpetentibus prouidiſſet excubiis: quo viribus peruenire nequibat/arte aſſurgē
dū ꝓcurat. Fiſcellā itaqꝫ byblo ac vimine textā/qua agreſtes inſtar hominis forma-
ta aues ariſtis deturbare cōſueuerāt/viuo cane cōpleuit. Quā etiā detracto ſibi cul
tu quo veriſimilius humani repræſentaret imaginē/texit. Deinde priuatum regis
ærarium demolitus/egeſtam inde pecuniam notis ſibi tm̄ recondidit locis. Interea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Gunno abſentiam ſocii ſimulare iuſſus,illata in regiam fiſcella/impulſoq; ad latran
dum cane:percontanti ꝗdnam hoc eſſet reginæ,mente captũ clamitare retulit Iar
mericum.Illa ad aſpectum ſtatuæ ſimilitudinis errore deluſa/inſanum æde eiici iu=
bet. Tunc Gunno ꝑlatam foras ſtatuam perinde ac furentem ſociũ lectulo tradit.
Sub noctem vero vigiles epularũ hilaritate ac vino ꝓuehit largiore / abſciſaq; dor=
miẽtium capita quo turpiore eos morte cõſumeret/inguini ſociauit.Excitata ſtre=
pitu regina cauſamq; eius diſcere cupiens/concita fores petiuit.Sed dum caput in= Reginæ cædes.
cautius exerit,improuiſo Gũnonis enſe confoditur. Quæ quũ mortificum vulnus
exꝑta corrueret,reflexis in occiſorem luminibus/Nullius ,inqt, obtentu fraudis ſi
incolumi mihi viuere licuiſſet,his finibus impunitus excederes. Ad hũc modũ cre
bras in ꝑcuſſorem minas moribunda profudit. Poſt hæc Iarmericus vna cum Gun
none præclari facinoris ſocio tabernaculũ in quo rex fraternas cõuiuio celebrabat
exequias,cunctis temulentia victis admoto furtim incendio/cõplet.Quo latius fu=
ſo quidã ebrietatis ſtupore diſcuſſo,immiſſis equis depræhenſos periculi inſequun
tur auctores.At iuuenes primum iumentis quæ receperant vecti:ad vltimum hiſ=
dem prolixiori curſu debilitatis pedites dedere fugam. Iamq; pene occupatis am=
nis remedio fuit.Pontem enim quem ante morãdi perſecutoris gratia præciſis ad
medium trabibus non modo onerum impatientem:ſed etiam ruinæ ꝓpinquũ effe=
cerant:prætergreſſi in opacam de induſtria voraginẽ conceſſerunt.Quibus immi
nẽtes Sclaui dũ parũ ꝓſpecto ꝑiculo equis improuidi pontẽ onerãt,deſidẽtibus ta=
bulatis excuſſi,præcipitanť in flumẽ.Sed dũ enando ripã appetunt, a Gunnone et
Iarmerico obſtantibus intercepti merſi aut interfecti ſunt.Ita iuuenes egregia cal=
liditate vſi non vt fugitiua mancipia:ſed quaſi præditi conſilio ſenes,maius ætate
ſua facinus ediderunt/quod acute conceperãt efficaciter adimplendo. At vbi in lit
tus ventum,rapto quod fors obtulerat nauigio,in altum procedunt. Quos qui in
ſequebantur barbari nauigare cõſpectos vociferando reuocare conati regnaturos
ſi redeant ſpondent:ꝙ publico veterum inſtituto regum percuſſoribus regnorum
ſucceſſio decreta fuerit.Diu recedentium aures pertinax Sclauorum clamor pro=
miſſis pellacibus exurdabat.Ea tempeſtate Buthlus Syuardi frater Danis perfun= Buthlus rex.l.
ctorie præerat. A quibus venienti Iarmerico regnum tradere coactus ex rege pri=
uatus euaſit.Eodem tempore Gøtarus Sybbonem ſtupratæ ſororis inſimulatũ oc=
cidit.Cuius nece affines permoti ad Iarmericum eiulabundi decurrũt:ſeq; in vltio Iarmericus rex.li.
nem ꝓpinqui Gøtarũ cum eo oppugnaturos ꝓmittũt. Nec parũ ꝓmiſſa ſoluerunt
Nam eorũ auxiliis oppreſſo Gøtaro Iarmericũ Suetia potiri contigit. Qui quum
duarũ gentiũ imꝑio fungereť,ante dñationis fidutia Sclauos prælio tentat.Quoꝝ Suetiæ ſubactio ſexta.
xl.captos applicatis totidem lupis laqueo adegit. Quẽ ſupplicii modũ olim parrici
dis debitum ob hoc circa hoſtes ꝑagere voluit:vt quantæ in Danos rapacitatis ex=
titerint,ex ipſa atrociũ belluarũ cõmunione videntibus cõſpicuum foret.Subacta
quoq; regione præſidia locis opportuna diſponit. Inde ꝓfectus Sembonũ/ Curetũ/
cõpluriumq; Orientis gentiũ cladẽ exercuit.Qua regis occupatione Sclaui datã ſi Sclauorum ſubactio nona.
bi defectionis materiã iudicantes/interfectis ꝗ ab ip̄o præſides cõſtituti fuerãt/Da=
niam depopulati ſunt.Quorũ claſſem Iarmericus forte e piratica rediens interce= Decima.
ptam deleuit: eoq; facinore priores victoriarum titulos decorauit. Cæterum opti=
mates eorũ primo tibias loris traiectos/moxq; immaniũ taurorũ vngulis alligatis/
moloſſiſq; inceſſentibus raptim in cœnũ/voragineſq; ꝑtractos lachrymabili ſpecta=

culo cõſumpſit. Ea re hebetati Sclauorũ animi ſumma cum trepidatione regis im-
periũ coluerunt. Iarmericus itaq; tot gẽtium manubiis locupletatus vt tutũ præ-
dæ domicilium cõpararet, in editiſſima rupe mirifico opere ædem molitur. Agge-
rẽ collatis glebis extruit: fundamentũ crebris coniicit ſaxis: ima vallo: tricliniis me-
dia: ſumma ꝓpugnaculis cinxit. Secus vndiq; iuges excubias fixit. Quatuor portæ
magnitudine præſtantes: a totidẽ plagis irreſtrictos aditus dabant. In huius domꝰ
magnificentiã oẽm opum ſuarũ apparatum cõgeſſit. Ita domeſticis rebus cõpoſitis
rurſum in externas cupidinẽ vertit. Igitur nauigatione cœpta, quatuor fratres ge-
nere Helleſpõticos obuios pelago factos/piraticæq; admodum ſtudiis aſſuetos ma-
ritima pugna attentare nõ diſtulit. Quatriduo geſta ſororẽ eorũ cũ medietate tri-
buti quo victos onerauerant pactus/præliũ reuocauit. Poſt hæc Liuorum regis fi-
lius Bicco captiuitate quã ſub memoratis fratribus ducebat elapſus Iarmericum: a
quo olim fratribus ſpoliatus fuerat, iniuriæ haud oblitus acceſſit. Apud quem beni
gnius habitus breui arcanorũ oĩm arbiter ſingularis euaſit. Hũc vt ſuis ꝑ oĩa tra
ctabilem monitis ſenſit, in res q̃ maxime factu deteſtabiles cõſultantẽ adduxit. Atq;
ad ſcelera flagitiaq; cõmittt ẽda cõpellit. Adeo nocẽdi artẽ obſequii ſimulatione ca-
ptabat. Præcipue eũ aduerſum eos quos ſanguine ꝓxime cõtigiſſet armabat. Ita fra
ternã vltionẽ: quia viribus nequibat, fraude exequi pertentabat. Quo euenit vt rex
virtutũ loco vitiorũ ſordes amplexus ob ea quæ ꝑfidi monitoris impulſu atrociter
geſſerat/cõmunibus in ſe locum odiis daret. Aduerſum quẽ etiã Sclauorũ tumul-
tus exoritur. Cuius ſopiendi gratia duces eorũ captos traiectis fune tibiis equis in
diuerſa raptãtibus præbuit lacerãdos. In hũc modũ cõſumpti prĩcipes corpum ſuo
rũ diſtractu ꝑtinacis animi pœnas dederũt. Quæ res Sclauorũ obſequia in ſuo ſta-
tu æquali ac ſolida ſubiectione cõtinuit. Interea qui ex ſorore Iarmerici apud Ger-
maniam orti/educatiq; fuerant auito nomine fręti in auunculum arma ſuſcipiunt
æque ſibi regnum atq; ei debere certãtes. Quoꝝ munitiões rex apud Germaniam
machinis demolitus, oppidis compluribus/aut obſeſſis/aut captis/nonnullis etiã ſo
lo æquatis incruentã ad ciues victoriã reportauit. Occurrũt Helleſpõtici pactis ſo
rorẽ nuptiis offerentes. Quibus celebratis rurſum Bicconis inſtinctu Germaniam
petens/captis bello ſororiis laqueo ſpm̃ eripere nõ dubitauit. Optimates quoq; con
uiuii ſimulatione contractos eodem exemplo conſumendos curauit. Interea Brode
rus/quem olim rex ex alio ſuſtulerat matrimonio/nouercæ curam ab eo ſuſceptam
plenis ſanctitatis excubiis celebrabat. Quem Bicco apud patrẽ inceſti crimine ac-
cuſatũ ne falſo inſimulaſſe videretur, ſubornatorũ teſtimonio inſecutus eſt. Cumq;
Broderus accuſationis partibus plene exhibitis defenſionis præſidia afferre nõ poſ
ſet/pater ab amicis in conuictum ferri ſententiam iubet/minus impium ratus ſu-
mendam de filio vindictã alieno q̃ ꝓprio delegare iudicio. Quem cęteris ꝓſcriptio
ne dignũ decernentibus/Bicco triſtiorem de capite eius ſententiã ferre nõ veritus
a nefarii ſtupri auctore pœnam ſuſpendio capiendam eſſe ꝓnũtiat. Quem nequis a
paterna crudelitate profectam putaret, eundem laqueo affixum a miniſtris ſubie-
cto aſſere excipiendum percenſuit: vt quum hi feſſas oneri manus ſubducerent, per
inde ac rei perẽpti iuuenis forent/ Regemq; parricidii crimine ſua culpa liberũ face
rent. Præterea niſi pœna accuſationem ſequeretur, paternæ eum ſaluti inſidiaturũ
aſtruxit. Adulterã vero Swauildã quo turpius e vita excederet, pecudum vngulis
proculcari debere. Paruit Bicconi rex/adactumq; ſuſpendio filium ne ſtrangulari

Arx Iarmerici.

Sclauorum ſubactio. xii

Nouũ commentũ Bicconis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

poſſet a circũſtantibus tabulati ope alleuandum curauit. Igitur innoxiũ vinculum parum cõpreſſis faucibus ſolam pœnæ ſpeciem præ ſe ferebat. Reginã vero firmiſſimo nexu humo aſtrictã eqnis obterendã calcibus præbuit. Hãc tantæ fuiſſe pulchritudinis fama eſt: vt ipis quoq; iumẽtis horrori foret artus eximio decore præditos ſordidis lacerare veſtigiis. Quo argumẽto rex innocentiã cõiugis declarari coniectans: accedẽte erroris pœnitentia falſo notatã feſtinat abſoluere. Aduolat interea Bicco q ſupinã iumẽta diris deturbare carminibus, nec niſi pronam obteri poſſe firmaret. Quippe eam formæ ſuæ beneficio ſeruatam ſciebat. In hunc modum collatum reginæ corpus adactus iumentorum grex crebris alte veſtigiis fodit. Hic Swauildæ exitus fuit. Interea canis cui Broderus aſſueuerat ſeu quibuſdam queſtubus aggreſſus regem deflere domini ſupplicium videbatur. Eiuſdemq; illatus accipiter intimas corpori plumas roſtro detrahere cœpit. Ex cuius nuditate rex ſumptis orbitatis auſpiciis omen intercepturus præpropere qui filiũ laqueo detraherent/mittit. Perimplumem eñ auiculam futurum ſe/ni cauiſſet/abſq; liberis augurabatur. Liberato clade Brodero, Bicco delationis pœnas exoluere metuens, nuntiare Helleſponticis pergit Swauildam a viro nefaria ſtrage conſumptam. Quibus vlciſcendæ ſororis gratia nauigantibus ad Iarmericum reuerſus/parari bellum ab Helleſponticis indicat. Rex mœnibus q̃ acie tutius dimicandũ exiſtimans, in eam quã ex ædificauerat munitionem confugit. Vbi ad ferendã obſidionẽ cõmeatibus penitiora ꝓpugnacula armatis implebat. fulgentes auro cetræ/ circũpenſiq; clypei ſupremum ædis ambitũ adornabant. Contigit aũt vt Helleſpõtici prædæ ꝑtitionẽ acturi magnã ſuorũ manum peculatus inſimulatã occiderent. Igitur ꝙ tantã copiarum ꝑtem inteſtina clade cõſumpſerant, aulæ expugnationẽ ſuis altiorẽ viribus rati/veneficã, cui Guthrune erat vocabulum/cõſulunt. Qua efficiente regiæ ꝑtis propugnatores ſubito oculis capti in ſe ipſos arma cõuertunt. Quo viſo Helleſpõtici applicata teſtudine primos portarũ aditus occupãt. Deinde conuulſis poſtibus/irruptaq; æde cæcas hoſtiũ phalanges obtruncant. Eo tumultu ſupueniẽs Othinus/mediosq; ꝑliantiũ globos appetẽs/Danis quos paterna ſꝑ pietate coluerat/adẽptũ præſtigiis viſum ſupera virtute reſtituit. Helleſpõticos vero corpa aduerſũ tela carminibus durare ſolitos crebro ſilice cõuerberãdos eſſe ꝑdocuit. Ita vtrũq; agmen mutua cæde cõſumptũ interiit. Iarmericus vtroq; pede ac manibus ſpoliatus trũco inter exanimes corpe rotabatur. Cui Broderus parũ idoneus ſucceſſit in regnum.

Swauildæ ſpecies et cædes.

Canis & accipitris dolores.

Guthrune venefica.

Othini opitulatio.

Broderus rex. lii.

POſt hunc regnat Syualdus: cuius filius Snio ſeneſcente patre ſtrenuũ piraticæ opus cõplexus patriæ res nõ ſolum ſeruauit: ſed ẽt diminutas in priſtinũ habitũ reuocauit. Idem tyrannide ſuſcepta Eſkilli atq; Alkilli pugilum inſolentiam cõprimendo Scaniam a Danicæ iuriſdictionis integritate ſubmotam ad ſocietatem patriæ victoria reduxit. Tandẽ filiæ Gotthorũ regis mutuo amore perſtrictus, cõueniendæ eius copiam clandeſtinis nuntiis tentat. Qui a patre puellæ intercepti ſuſpendioq; cõſumpti/improuidæ legationis pœnas dederunt. Quorum Snio vltionem exigere cupiens quũ Gothiam hoſtiliter aggreſſus fuiſſet/rege eius cum copiis occurrente, prædictorũ pugilum ꝓuocatione rem ꝑ athletas gerere iuſſus/hanc duelli legem edidit: vt alteruter regũ pro varia athletarum fortuna aut ꝓprium perderet/aut alienũ lucraretur imperiũ/victiq; regnũ in victoriæ præmio reponeret. Quo euenit vt Gothorũ rex ꝓpugnatorũ ſuorum infortunio ſupe

Syualdus rex. liii.

Snio rex liiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ratus regno Danis cedere cogeretur. Cuius filiam Snio quũ in Sueonũ regis cõnu-
Mendicus procatur.
bium paterno impulſu cõperiſſet adductam, quendã obſoleto habitu ꝑ itinera pu-
blica ſtipem petere ſolitum ad eam vſqꝫ tentãdam tranſmiſit. Qui quũ egentiũ mo
re ꝓpinquum liminibus diſcubitum habuiſſet, viſa forte regina exili vocula ſucci-
nens/ Amat, inquit/ te Snio. Illa allapſum auribus ſonũ diſſimulanter excipiens nec
viſu nec gradu relato ꝓcedit in regiã, atqꝫ eueſtigio regreſſa obſcuro et vix aures
offendente ſibilo/ Amantem, inquit, me redamo. Eo dicto veſtigium extulit. Quam
egenus mutui amoris vocem edidiſſe gauiſus die poſtera foribus aſſidens præſen-
te domina conſueta ſermonis breuitate, locum ait voto ſuppetere cõuenit. Illa rur-
ſum argutæ vocis induſtriam colligẽs ſumma cum diſſimulatione diſceſſit. Paruo
poſt percontatorem pręteriens Bøcherør breui ſe ꝑuenturam aſſeruit. Hunc quip
pe locum fuga petere deſtinauit. Qua de re egenus certior redditus ſolito percon-
tationis acumine competens promiſſo tempus cognoſcere perſeuerat. Illa vero nec
aſtu inferior / nec ſermone lucidior q̃ breuiſſime potuit, hyemis initium nuncu-
pauit. Cæterum ſtipatores eius qui leuem amatoriæ vocis iactum exceperant, ple-
num calliditatis ingenium extremæ ſtoliditatis deliramentũ eſſe credebant. Quæ
quũ Snio certius ex egeno cognoſceret, reginã ſublatis mariti opibus lauandi ſimu
latione digreſſam nauigio deportandã curauit. Poſtea vero ſępenumero inter ipm
ac Suethiæ regem/ altero iuſtas repetente faces/ altero illicitas tueri ꝑſeuerante, an-
Annonæ caritas.
cipiti euentu variaqꝫ victoria dimicatum eſt. Ea tempeſtate per ſummam cæli intẽ
perantiã agrorum vbertate corrupta ingens annonæ caritas incidit. Cumqꝫ obor-
ta victualium raritate grauis plæbẽ inedia laceraret, rex quonã modo tꝑis difficul-
tati ſuccurreret anxius/ quũ aliquanto maiorem bibulorꝝ, q̃ edaciũ impenſam ani-
Ceruiſiæ vſu interdictum.
maduerteret, frugalitatem populo intulit: cõuiuiorũ vſum abrogans nequa ex fru
ge potio pararetᷣ edixit: acerbitatẽ famis ſuꝑflui hauſtus interdicto pellẽdã/ atqꝫ a ſi-
Bibacis aſtus.
ti abundantiam eſus mutuandam exiſtimãs. Tunc ꝗdam petulantioris gulæ pro-
ſcriptam bibendi conſuetudinẽ deflens altum calliditatis genus cõplexus nouã vo-
luptati licentiam repperit/ ac publicã cõtinentiæ legem priuata intemperantia ſol-
uit/ delitiarum vſum a ridiculi opis acumine mutuatus. Vetiti eñ liquoris guſtu
minutim liguriendo vſus deſiderium ebrietatis expleuit. Quam ob rem cõuentus
a rege integerrimum ſe frugalitatis obſeruatorem aſſeruit/ vtpote auiditatẽ hau-
ſtus moderatæ ſumptionis ingenio caſtigantem: affixamqꝫ ſibi culpam ſorbitionis
titulo tueri perſeuerauit. Deniqꝫ adiecto minarum terrore nõ modo bibere, verum
etiam pitiſſare ꝓhibitus: conſuetudini tamen imperare nõ potuit. Vt eñ tanq̃ lici
te illicitis frueretur/ nec gulam alieno ſubiectam haberet imperio, madefactis potio
ne cruſtulis capace liquoris offula veſcebatur: cupitamqꝫ crapulam lento guſtu ꝑ-
uexit: interdictum ſatietatis modum haut ſecus ac licitum cõſecutus. Adeo perti-
naciſſima gulæ rabies ſalutem pro luxu deuouens/ nec regia ꝗdem cõminatione de
territa, ad omne periculum ſpernendum temerarium ſolidauerat appetitũ. Secũdo
quoqꝫ perinde ac violatæ cõſtitutionis reus cõuenitur a rege. Sed ne tunc quidem
facti defenſionem abiecit/ nequaq̃ a ſe regalibus inſtitutis obuiam itum eſſe conten
dens/ aut decretam edicto continentiam ſuis ꝓfanatam illecebris: præſertim quum
lata frugalitatis lex ita parſimoniæ formam tradiderit: vt potandi magis, q̃ edendi
liquoris facultas inhibita videretur. Tum rex obteſtans deos per cõmunem iurare
ſalutem, tale quid deinceps audentem capitaliter eſſe plexurũ. Ille mortẽ temperan

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tia leuiorem, vitáq; q̄ luxū deponere tolerabilius ratus rurſum aquis excoquit fru-
gem, detoſtoq; liquore cum ſe nullā vlterius excuſandæ cupiditatis defenſionē obie
cturum ſperaret: palam potioni indulgendo ad calicū vſum libera fronte conuertit
aſtuq; in audaciam verſo, regiā animaduerſionē operiri q̄ frugi fieri maluit. Inter-
rogante ergo rege cur toties rei interdictæ licentiā vſurpaſſet: deſideriū hoc inquit
rex non tam auiditas mea q̄ habita in te beniuolentia peperit: funeribus enim regiis
inferias cōuiuio perſoluendas memineram. Itaq; ne epulū quo tuæ peragantur exe-
quiæ ob fermenti inopiā ſolenni potionis vſu careat induſtria potius q̄ ingluuie du
ctus prohibiti liquoris tēperamento prouidi. Te autē ante alios inedia periturum,
priorēq; buſto opus habiturū non ambigo: cū ob hoc inuſitatā parcitatis legē tule-
ris, ꝙ defuturā tibi primū alimoniā verearis. Tibi quippe nō aliis conſulendo nouū
auaritię auctorē agere ſuſtines. Tā vrbana hominis cauillatio iram regis in ruborē
conuertit. Qui cū publicæ ſalutis decretū in ludibriū ſui recidiſſe conſpiceret omiſ
ſo cōmunis vtilitatis conſilio reuocauit edictū ſententiáq; ſoluere q̄ ciuiū offenſam
contrahere maluit. Cūq; (vt dixi) ſiue parū compluta humo ſeu nimiū torrida tor
pentibus ſatis: ac parce fructificantibus campis inediæ languor defectā eſcis regio-
nem attereret: nullūq; parū ſuppetētibus a limētis trahendæ famis ſupereſſet auxi-
lium: Aggone atq; Ebbone auctoribus plæbiſcito prouiſum eſt vt ſenibus ac paruu Edictum
lis cęſis: omniq; demū imbelli ętate regno egeſta robuſtis dūtaxat patria donaretur crudele.
nec niſi aut armis, aut agris colendis habiles domeſtici laris paternorūq; penatium
habitacula retinerēt. Quorū mater Gambaruc id ad ſe deferētibus filiis cū a ſceleſti
decreti auctoribus ſalutē in crimine repoſitā animaduerteret: damnata contionis
ſentētia neceſſitatē parricidio redimi oportere negabat. propius honeſtati conſiliū
fore aſſerēs, animorūq; ac corporū virtuti expetibilius: vt ſeruata erga parentes ac
liberos pietate patria exceſſuri ſorte deligerētur. Quæ ſi ſenes inualidos obtuliſſet Longobar-
robuſtiores ſe eorū loco exilio offerrent, eiuſq; pondus pro debilibus perferendū ſua dorū origo.
ſponte ſuſciperent. Cæterum indignos eſſe vita qui illā ſcelere & ſacrilegio compa-
rare, parenteſq; ac prolem tam iniquo ſentētiæ genere perſequi ſuſtinuiſſent: chari-
tatis loco crudelitatis officia peracturi. Poſtremo cunctos male patriam demereri
apud quos parentū aut liberorum amori proprii ſpiritus charitas præponderaret.
Huic voci ad concionē relatæ plærīq; ſuffragiis aſſentiebātur. Igitur omniū fortu-
nis in ſortē coniectis qui deſignabātur extorres adiudicati ſunt. Quo euenit vt qui
ſponte neceſſitati parere noluerāt fortunæ iudicio obſequi cogerētur. Primū itaq;
Blekingiā aduecti, ac deinde Moringiā præternauigantes ad Gutlandiam ſe appu
lerunt. vbi & Paulo teſte auctore Frig dea Longobardorum vocabulū: quoꝝ poſtea Frig.
gentem condiderūt tradūtur adepti. Tandē ad Rugiā ſe applicantes, deſertiſq; na- Longobar-
uigiis ſolidum iter ingreſſi cum multā terrarum partē emenſi, armiſq; depopulati dorum vo-
eſſent: poſt editas late ſtrages poſtremo petitis in Italia ſedibus priſcū gentis voca- cabulum.
bulum ſuo nomine permutarūt. Interea Danorum tellus rareſcente cultorū opera
ſulcorūq; veſtigiis ſitu obductis ſylueſtrē induit vultū: & quaſi natiui ceſpitis amœ
nitate depoſita informi ſuccreſcentiū nemorum denſitate perhorruit. Qđ præſens
quoq; camporū eius facies prodit. Quæ enim olim feracia frugum iugera fuerant:
eadem nūc arboreo ſtipite conſerta viſuntur. Atq; vbi olim cultores terram altius
verſantes vaſtas diſſipauere glebas, illic nūc enatū nemus ſeruantia adhuc veteris
culturæ veſtigium rura cōplectitur. Quæ niſi cultore vacua ac diuturno ſitu vaſta

manſiſſent, nequaq̃ vnius ruris glebam inter ſactos aratro ſulcos tenaceſq; arborū
radices partiri potuiſſent. Colles quoq; quos in plano humādorū cadauerum cura
veterum labor extruxerat, præſens ſyluæ congeries occupat. Cernere etiam eſt cre
bros petrarum aceruos ſyluarum ſaltibus interſitos: quas toto quondā rure diſper
ſas ne proſcindendis vbiq; ſulcis officerent coniectis in ſtruem molibus ruſtica cura
ſublegit: malens exiguū agri perdere q̃ totum difficile reperire. Vnde ex eo ꝙ tunc
exercēdorum liberius aruorum gratia agreſtium labor egerat prioris æui populus
poſtero numeroſior extitiſſe perpenditur: qui breuibus agellis contentus agreſtem
operā citra veteris culturæ veſtigia cohibet. Itaq; præſens ſæculi vultus capax quō
dam ariſtæ ſolum: nunc gignendis glandibus idoneus agreſtem ſtiuam ac cereales
culmos conſita arboribus facie ſe permutaſſe miratur. Et hæc quidē de Snione q̃ ve
riſſime potui digeſta ſufficiant.

Byorn rex lv.
Haraldus rex. lvi.
Gormon rex. lvii.

HVic ſuccedit Biorn. Itemq; poſt ipſum Haraldus rerū aſſequitur
ſummā. Cuius filio Gormoni inter priſcos Danorū duces: nō in-
fimæ laudis locū rerū ſtrēnue geſtarū titulus tribuit. Hic enim
nouū audacię genus complexus hæreditariū fortitudinis ſpiritū
ſcrutandæ rerum naturæ veſtigiis q̃ armis excolere maluit: vtq;
alios regū ardor bellicus: ita ipſum cognoſcendorū mirabilium
quæcūq; vel experimento dep̄henſa, vel rumore vulgata fuerāt præcordialis ſtimu
labat auiditas. Cūq; eſſet externa atq; inuſitata viſendi cupidus experiendā præ cæ

Geruthi ſedes & opes.

teris duxit Geruthi cuiuſdā ſediū acceptam a Tylenſibus famā. Incredibilia enim
ab eis ſuper opū inibi cōgeſtarū magnitudine iactabātur: ſed iter omniū refertū ꝑ
iculo ac pene mortalibus inuiū ferebatur. Ambitorē nāq; terrarū oceanū nauigan-
dū, ſolem poſtponendū ac ſydera: ſub Chao peregrinandū, ac demū in loca lucis ex-
pertia, iugibuſq; tenebris obnoxia tranſeundū, expertorū aſſertione conſtabat. Sed
in iuuenili animo circūſtantis periculi metum: nō tam prædæ q̃ gloriæ cupido cal-
cabat: multum ſibi claritatis acceſſurū ſperante ſi rem admodū intētatam auderet.

Thorkillus

Trecētis idē cū rege votū nūcupantibus auctorē famę Thorkillum itineris ducem
aſſumi placuit: vtpote locorū gnarum peritūq; adeundæ regionis eius. Is officio nō
recuſato aduerſum inuſitatā nauigandi maris ſæuitiam firmiore ſtructuræ genere
nodiſq; crebrioribus ac conſertioribus clauis præparāda iubet nauigia ſolidari: ea
dēq; magnis repleri cōmeatibus ac bouinis ſuperne tergoribus claudi, quæ intrin-
ſeca nauiū ſpatia ab incurſantium vndarū aſpergine tuerētur. Inde tribus dūtaxat
Liburnis nauigatio tēditur vnaquaq; centenos capiēte delectos. At vbi in Halogiā
ventū ſæcūdis flatibus deſtituti varia pelagi iactatione dubiis nauigationis caſibus
agebātur. Tandē per ſummā alimētorū inopiā etiā pane defecti exiguæ pultis vſu
traxere famē. Interiectis diebus eminus ꝑſtrepentē procellæ fragorem perinde ac
ſcopulos inundātis exaudiūt. Igitur intellecta telluris vicinia agilitatis eximiæ iu-
uenis ſpeculandæ rei gratia cacumen mali cōſcendere iuſſus: p̃rupti ſitus inſulā in
conſpectu eſſe denūtiat. leti omnes regionē quæ ab eo ſignificabatur auidis inſequū
tur luminibus: attēte promiſſi littoris p̄ſidiū expectātes. Cuius tandē aditū nacti in
editiorē ſoli partē per obſtātes cliuos p̃altis callibus enitūtur. Tūc Thorkillus ex ar
mentis quæ in maritimis frequētia diſcurrebāt, ſupra qđ ſemel leniendæ fami ſuffi
ceret negat eſſe tollēdū. futurū enim ſi ſecus agerēt vt a diis loci p̄ſidibus diſcedēdi

potētia priuarētur. At nautæ magis prorogādæ ſatietatis q̃ ſeruādi imperii cupi-
diores incitamēto gulæ ſalutis conſiliū ſubiecerunt exhauſta nauiū gremia cæſorū
gregū corporibus onerātes. Qui ideo captu perfaciles extitere ꝙ ad inuſitatos viro
rū aſpectus firmato pauore mirabūdi cōuenerāt. Nocte inſequēti mōſtra littori in-
uolātia, ac toto concrepātia nemore cōcluſas obſedere puppes. Quorū vnū cæteris
grandius ingēti fuſte armatū ꝓfundū paſſibus emetiebatur. Idē ꝓpius admotū vo-
ciferari cœpit: nō ante enauigaturos q̃ fuſi gregis iniuriā expiādo viris ꝓ nauiū nu
mero traditis diuini pecoris damna penſaſſent. Cuius minis obſecutus Thorkillus
vt vniuerſorū incolumitatē paucoꝝ diſcrimine tuereť tres ſorte denotatos exhibu
it. Quo facto optato vēto excepti in vlteriorē Byarmiā nauigāt. Regio eſt ꝑpetui fri Byarmia.
goris capax, ꝓaltiſq; offuſa niuibus: ne vim qdē feruoris perſentiſcit æſtiui: inuiorū
abūdās nemorū: frugū haud ferax, inuſitatiſq; alibi beſtiis frequēs. Crebri in ea flu-
uii ob inſitas alueis cautes ſtridulo, ſpumātiq; volumine ꝑferūtur. Illic Thorkillus
ſubductis nauibus tēdi in littore iubet: eo loci ꝑuētū aſtruēs vnde breuis ad Geru-
thū trāſitus foret. Prohibuit etiā vllū cū ſupueniētibus miſcere ſermonē. Affirmās Geruthus.
monſtra nullo magis nocendi vim q̃ aduenarū verbis parū comiter editis ſumere.
Ideoq; ſocios ſilētio tutiores exiſtere: ſe vero ſolū tuto ꝓfari poſſe q prius gētis eius
mores habitūq; ꝑuiderit. Crepuſculo appetēte inuſitatę magnitudinis vir nomina
tim ſalutatis nauticis interuenit. Stupētibus cūctis Thorkillus aduētū ei⁹ alacriter
excipiēdū admonuit. Guthmūdū hūc eſſe docēs Geruthi fratrē cūctorū illic appli- Guthmun-
cantiū piiſſimū inter pericula ꝓtectorē. Percōtātiq; qd ita cæteri ſilentiū colerent: dus.
refert rudes admodū linguæ eius ignoti pudere ſermonis. Tū Guthmūdus hoſpi-
tio inuitatos curriculis excipit. Procedētibus amnis aureo ponte ꝑmeabilis cerniť.
Cuius tranſeūdi cupidos a ꝓpoſito reuocauit docēs eo alueo humana a mōſtruoſis
rerū ſuccreuiſſe naturā, nec mortalibus vltra fas eſſe veſtigiis. Subinde ad ipſa du-
ctoris penetralia ꝑuenitur. Illic Thorkillus ſeductis ſociis hortari cœpit vt inter tē
tamentorū genera quæ varius obtuliſſet euētus induſtrios viros agerēt, atq; a pere
grinis ſibi dapibus tēperātes ꝓpriis corpora ſuſtentāda curarēt, diſcretaſq; ab indi-
genis ſedes peterēt eorū neminē diſcubitu cōtingēdo. Fore enim illius eſcæ partici
pibus inter horridos mōſtrorū greges amiſſa cunctorū memoria ſordida ſemꝑ cō-
munione degendū. Nec minus miniſtris eorū ac poculis abſtinēdū edocuit. Duode-
cim filii Guthmūdi egregia indole, totidēq; filiæ ꝑclui forma circūſtiterāt mēſas.
Qui cū regē a ſuis dūtaxat illata delibare cōſpiceret: beneficii repulſam obiiciēs in-
iurioſum hoſpiti q̃rebatur: nec Thorkillo cōpetēs facti excuſatio defuit. Quippe in
ſolito cibo vtētes plærūq; grauiter affici ſolere cōmemorat, regēq; nō tā alieni obſe
quii ingratū q̃ ꝓpriæ ſoſpitatis ſtudioſum cōſueto more corpus curātē domeſticis
cœnā opſoniis īſtruxiſſe. Igiť haud quaq̃ cōtēptui imputari debere qđ fugiēdę peſtis
ſalutari gereret affectu. Vidēs aūt Guthmūdus apparatus ſui fraudē hoſpitū fru-
galitate deluſam cū abſtinētiā hebetare nō poſſet pudicitiam labefactare cōſtituit
oībus ingenii neruis ad debilitādā eorū tēperantiā inhians. Regi em̄ filiæ matrimo
niū offerēs: cæteris quaſcūq; e famulitio peterēt potiēdas eſſe ꝓmittit. Plæriſq; rem
approbātibus, Thorkillus hūc quoq; illecebrarū lapſum ſicut & cęteros ſalubri mo
nitu ꝑcurrit: induſtriā ſuā inter cautū hoſpitē ac lętū cōuiuā egregia moderatione
partitus. Quatuor e Danis oblatū amplexi ſaluti libidinē ꝑtulerūt. Qđ cōtagium
lymphatos inopeſq; mētis effectos priſtina rerū memoria ſpoliauit. Quippe poſt id

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

factū parū animo conſtitiſſe tradūtur. Qui ſi mores ſuos intra debitos tēperantiæ
fines continuiſſent herculeos ęquaſſent titulos, giganteam animo fortitudinem ſu
peraſſent, perenniterq; patriæ mirificarū rerū inſignes extitiſſent auctores. Adhuc
Guthmundus propoſiti pertinacia dolū intendere perſeuerās collaudatis horti ſui
delitiis eo regem percipiendorum fructuū gratia perducere laborabat blandimētis
niſus illecebriſq; gulæ cautelæ conſtantiā elidere cupiens. Aduerſum quas inſidias
rex Thorkillo/vt prius/auctore firmatus ſimulatæ humanitatis obſequium ſpreuit
vtendi excuſationem a maturandi itineris negotio mutuatus. Cuius prudentiæ
Guthmundus ſuam in omnibus ceſſiſſe conſiderans ſpe peragendæ fraudis abiecta
cunctos in vlteriorem fluminis ripam tranſuectos iter exequi paſſus eſt. Progreſſi

Oppidum terribile.

atrum incultūq; oppidum vaporanti maxime nubi ſimile haud procul abeſſe ꝓſpe⸗
ctant. Pali propugnaculis interſiti deſecta virorū capita præferebant. Eximiæ fero⸗
citatis canes tuentes aditū prę foribus excubare conſpecti. Quibus Thorkillus cor⸗
nu abdomine illitum collambēdū obiiciēs incitatiſſimā rabiem paruula mitigauit
impenſa. Superne portarū introitus patuit. Quē ſcalis æquantes arduo potiuntur
ingreſſu. Atræ deintus informeſq; laruæ conferſerāt vrbem. Quarū perſtrepentes
imagines aſpicere horridius an audire fuerit neſcias: fœda omnia: putidūq; cœnum
adeūtiū nares intolerabili halitu fatigabat. Deinde cōclaue ſaxeum cui Geruthum

Geruthi regia.

fama erat pro regia aſſueuiſſe reperiunt. Cuius arctam horrendāq; crepidinem in⸗
uiſere ſtatuentes repreſſis gradibus in ipſo pauētes aditu conſtiterunt. Tunc Thor
killus hærentes animo circūſpiciens cunctationē introitus virili adhortatione diſ⸗
cuſſit: monens tēperaturos ſibi ne vllā ineundę ædis ſupellectilē tametſi poſſeſſu io⸗
cūda aut oculis grata videretur, attingerent: animoſq; tam ab omni auaritia auer⸗
ſos q̄ a metu remotos haberēt. neq; vel captu ſuauia cōcupiſcerēt, vel ſpectatu hor⸗
rida formidarēt: q̄q̄ in ſumma vtriuſq; rei forēt copia verſaturi. Fore enim vt aui⸗
dę capiendi manus ſubita nexus pertinacia a re tacta diuelli nequirēt, & quaſi inex⸗
tricabili cū illa vinculo nodarētur. Cæterū cōpoſite quaternos ingredi iubet. Quo
rū Broderus & Buchi primi aditum tentant. Hos cū rege Thorkillus inſequitur.
Cæteri deinde cōpoſitis gradiūtur ordinibꝰ. Aedes deintus obſoleta per totū ac vi
teterrimi vaporis offuſa cūctorū, ꝗbus oculus aut mens offendi poterat, vberrima
cernebatur. Poſtes longęua fuligine illiti: obductus illuuie paries: compactū e ſpicu
lis tectū inſtratum colubris pauimētum: atq; omni ſordiū genere reſperſum inuſi⸗
tato aduenas ſpectaculo terruerunt. Super omnia perpetui fœtoris aſperitas triſtes
laceſſebat olfactus. Exanguia quoq; monſtrorū ſimulacra ferreas onerauerant ſedes
deniq; cōſeſſuū loca plumbeæ crates ſecreuerant: liminibus horrendæ ianitorū ex⸗
cubiæ præerant. Quorum alii conſertis fuſtibus obſtrepētes, alii mutua caprigeni
tergoris agitatione deformē edidere luſum. Hic ſecūdo Thorkillus auaras temere
manus ad illicita tendi ꝓhibēs iterare monitū cœpit. Procedētes per fractā ſcopuli
partē/nec procul in editiore quodā ſuggeſtu ſenē pertuſo corpore diſciſſæ rupis pla
gæ aduerſum reſidere conſpiciūt. Præterea fœminas tres corporeis oneratas ſtru⸗
mis ac veluti dorſi firmitate defectas iūctos occupaſſe diſcubitus. Cupiētes cogno⸗

Fabuloſa Thoris vltio.

ſcere ſocios Thorkillus qui probe rerum cauſas nouerat docet Thor diuū Gigan⸗
tea quondā inſolentia laceſſitū per obluctantis Geruthi præcordia torridam egiſſe
chalybē: eademq; vlterius lapſa conuulſi montis latera pertudiſſe: fœminas vero vi
fulminū tactas infracti corporis damno eiuſdem numinis attentati pœnas pepen⸗

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

diſſe firmabat. Inde digreſſis dolia. vii. zonis aureis circũligata panduntur: quibus
penſiles ex argento circuli crebros inſeruerant nexus. Iuxta quæ inuſitatæ belluæ
dens extremitates auro præditus reperitur. Huic adiacebat ingẽs bubali cornu ex-
quiſito gemmarum fulgore operoſius cultum: nec cȩlaturæ artificio vacuum. Iuxta
qđ eximii ponderis armilla patebat. Cuius immodica quidem cupiditate ſuccenſus
auaras auro manus applicuit ignarus excellentis metalli ſplendore extremã occul-
tari perniciem, intẽtiq; prædæ fatalem ſubeſſe peſtem. Alter quoq; parũ cohibendȩ
auaritiæ potens inſtabiles ad cornu manus porrexit. Tertius priorũ fiduciã æmu-
latus: nec ſatis digitis temperans oſſe humeros onerare ſuſtinuit. Quȩ quidẽ præda
vti viſu iocũda ita vſu probabilis extitit. Illices enim formas ſubiecta oculis ſpecies
exhibebat. Armilla ſiquidem anguem induens venenato dẽtium acumine eũ a quo
gerebatur appetiit. Cornu in draconẽ extractũ ſui ſpiritũ latoris eripuit. Os enſem
fabricans aciem præcordiis geſtantis immerſit. Cæteri ſociȩ cladis fortunam veriti
inſontes nocentiũ exemplo perituros putabãt: ne innocentiæ quidẽ incolumitatem
tribuẽdam ſperantes. Alterius deinde tabernaculi poſtica anguſtiorẽ indicante ſe-
ceſſum quoddã vberioris theſauri ſecretariũ aperitur: in quo arma humanorũ cor-
porũ habitu grandiora pandũtur. Inter quæ regiũ paludamentũ cultiori cõiunctũ
pilleo ac mirifici operis cingulũ viſebantur. Quorum Thorkillus ammiratione ca-
ptus cupiditati frȩnos excuſſit propoſitã animo tẽperãtiã exuens, totieſq; alios ĩfor
mare ſolitus ne proprios quidẽ appetitus cohibere ſuſtinuit. Amiculo enim manũ
inſerens cæteris cõſentaneũ rapinæ auſum temerario porrexit exemplo. Quo facto
penetralia ab imis cõcuſſa ſedibus inopinatæ fluctuationis mõ trepidare cœperũt.
Subinde a fœminis cõclamatum: æquo diutius infandos tolerari prædones. Igitur
qui prius ſemineces expertiaq; vitȩ ſimulacra putabantur, perinde ac fœminarum
vocibus obſecuti e ſuis repente ſedibus diſſultantes vehementi incurſu aduenas ap
petebant. Cætera raucos extulere mugitus. Tum Broderus & Buchi ad olim nota
ſibi ſtudia recurrentes: incurſantes ſe lamias adactis vndiq; ſpiculis inceſſebant, ar-
cuſq; ac fundarum tormentis agmen obtriuere monſtrorum. Nec alia vis repellẽ-
dis efficacior fuit. Viginti ſolos ex omni comitatu regio ſagittariæ artis interuen-
tus ſeruauit. Cæteri laniatui fuere monſtris. Regreſſos ad amnẽ ſuperſtites Guth-
mundus nauigio traiicit, exceptoſq; domi cum diu ac multum exoratos retentare
non poſſet, ad vltimũ donatos abire permiſit. Hic Buchi parum diligens ſui cuſtos
laxatis continentiæ neruis virtute qua hactenus fruebatur abiecta vnam e filiabus
eius irreuocabili amore complexus, exitii ſui connubium impetrauit: moxq; repen
tino verticis circuitu actus priſtinũ memoriæ habitum perdidit. Ita egregius ille
tot mõſtrorum domitor, tot periculorũ ſubactor vnius virginis facibus ſuperatus
peregrinatum a continentia animũ miſerabili iugo voluptatis inſeruit. Qui cum
abiturũ regem honeſtatis cauſa proſequeretur: vadũ curriculo trãſiturus altius de
ſidentibus rotis vi vorticũ implicatus abſumitur. Rex amici caſum gemitu proſe-
cutus maturata nauigatione diſceſſit. Qua primũ ꝓſpera vſus deinde aduerſa quaſ
ſatus periclitatis inedia ſociis, paucisq; adhuc ſuperſtitib⁹ religionẽ animo intulit.
atq; ad vota ſuperis nũcupãda cõfugit: extremæ neceſſitatis ꝓſidiũ in deorũ ope cõ
ſiſtere iudicans. Deniq; aliis varias deorũ potẽtias exorãtibus, ac diuerſæ numinũ
maieſtati rem diuinã fieri oportere cenſentibus: ipſe Vgarthilocum votis pariter
ac propitiamentis aggreſſus proſperã exoptati ſyderis tẽperiẽ aſſecutus eſt. Domũ

Spectacula noua.

Miracula incredibilia.

Lamiæ vincuntur.

Buchi ducit filiã dæmonis.

Vgarthilocus deus.

veniens cū tot maria ſe totqꝫ labores emēſum animaduerteret feſſum erumnis ſpi-
ritum a negotiis procul habendum ratus petito ex Suetia matrimonio ſuperioris
ſtudii habitū ocii meditatione mutauit. Vita quoqꝫ ꝑ ſummū ſecuritatis vſum ex-
acta ad vltimū pene ætatis ſuæ finem prouectus cum probabilibus quorundam ar-

Animarū immortalitas.

gumentis animos immortales eſſe compertum haberet, quaſnam ſedes eſſet exuto
membris ſpiritu petiturus: aut quid pręmii propēſa numinū veneratio mereretur
cogitatione ſecum varia diſquirebat. Hæc voluētem ſubeunt quidam parum beni-
gni in Thorkillum animi docentes diuino opus eſſe conſultu, tantæqꝫ rei certitu-
dinem humano altiorem ingenio, nec mortalium cognitu facilem, cœleſtib⁹ expetē-
dam oraculis. Quāobrem propitiandum eſſe Vgarthilocū nemīneqꝫ id Thorkillo
aptius executurum. Fuere quoqꝫ qui eundem inſidiarum reum, ac regii capitis ho-
ſtem deferrent. Qui cum vltimo ſe periculo deſtinari videret criminationis aucto-
res profectionis comites expetiuit. Tum qui inſontem notauerant periculum alie-
no capiti præparatum in ſe ipſos recidiſſe cernentes conſultum reuocare tētabant.
Sed fruſtra regias aures implentes etiam pauoris increpiti Torkillo duce nauigare
coguntur. Ita excogitatis in alterum malis in auctorē plęrūqꝫ adigi neceſſe eſt. Qui
cum ſe ineuitabili diſcriminis neceſſitate diſtrictos animaduerterent, nauigiū tau-
rinis obſtructum coriis prouiſis abunde commeatibus impleuerunt. Quo euecti eo

Regio ſolis expers.

peruenere loci vbi regio ſolis inops ignara ſyderum, nec diurni luminis capax per-

Ignis inopia.

petuæ noctis ſpecie caligabat. Cūqꝫ diu ſub inuſitata cœli facie nauigaſſent: tandem
incidente lignorum inopia foculi nutrimentis defecti, nec ſuppetente decoctionis
officina crudis famem obſoniis propulerūt. Verum complures veſcentium vltimā
peſtem ab indigeſtæ dapis ſatietate traxerunt. Primū enim paulatim ſtomachis in-
uſitato partus edulio langor irrepſit: deinde latius manante contagio, vitalia mor-
bus appetiit. Sicqꝫ anceps vtriuſqꝫ intēperantiæ malum vt inedia grauem ita gulā
quoqꝫ ſuſpectam effecerat: cum nec veſci tutum, nec abſtinere cōmodū noſceretur.
Igitur omnem ſalutis ſpem abiicientibus vt neruū tunc facilius rumpi ſolitum eſt
cum arctius tēditur: patrociniū inopinatæ cōmoditatis affulſit. Subito enim ignis
haut procul emicare conſpectus exhauſtis trahendæ vitæ fidutiam ingenerauit.
Quem Thorkillus tāq̃ diuinitus datum remedium colligere ſtatuens: quo ſibi cer-
tiorem ad ſocios reditum ſtrueret cacumen mali infixæ gemmæ fulgore ſignauit:
littore deinde potit⁹ ſubiicit oculis anguſti aditus, arctarūqꝫ faucium ſpecum. Quē

Aquili i ſpecu reperti.

comitibus foris præſtolari iuſſis ingreſſus duos eximiæ granditatis aquilos conſpi-
catur corneis naribus contracta quæ fors obtulerat igni nutrimēta præſtantes. Cæ-
terum deformis introitus, obſoleti poſtes, ater ſitu paries, ſordidum tectū, frequēs
anguibus pauimentum non oculum magis q̃ animū offendebant. Tum gigantum
alter ſalutatum eum rem conatu pręarduam orſum eſſe dicebat, inuſitati numinis
adeundi cupiditate flagrantem atqꝫ extra mundani climatis cognitionem inueſti-
gabili ſcrutatione complexum. A ſe autem propoſiti itineris ſemitas cogniturum ſi
tres veridicas ſentētias totidem prouerbiis compræhenſas expromeret. Tū Thor-

Thorkilli ꝓpoſitiones.

killus. non me hercule incōptiorē naribus familiam peruidiſſe cōmemini. Sed neqꝫ
locum quo minus libēter degerem attigi. Item. Illum mihi pedem potiorem ſtatuo
qui prior exitum capeſſere quiuerit. Gygas Thorkilli prudentia delectatus prouer-
biorum veritate laudata docet ad inops graminis ſolū, altiſqꝫ obfuſum tenebris in
primis eſſe migrandum. Ante autē q̃ deſtinatus poſſit locus accipi nauigationem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

quatriduo pertinaci remigio pertrahendã. Illic viſendũ fore Vgarthilocum tetros
horrendoſq; ſpecus ſordida manſione complexum. Thorkillus magnopere ſtupens
ꝙ et longa & periculoſa nauigatio imperabatur, ſpe tamen dubia præſentem metũ
vincente foculum expetiuit. Et gigas ſi ignem inquit deſideras neceſſe eſt alias tres — Altera tria
ſententias ſimilibus prouerbiis edas. Tum Thorkillus. Conſilio tametſi exilis id au- — Thorkilli
ctor ediderit obſequẽdum eſt. Item eo temeritatis proceſſi, vt ſi regredi quiuero ſa- — dicta.
lutem meã nulli magis q̃ pedibus debeam. Rurſum: ſi in præſentiarũ receſſu libere
fruerer vlterius a reditu temperan dum curarẽ. Inde perlato ad ſocios igne: auræ in
dulgentiam nactus quarto die ad propoſitum portũ appulit: Aggreſſuſq; cũ ſociis — Tria mi-
terram apud quã continuæ noctis facies alterni luminis viciſſitudinẽ fruſtrabatur — randa.
ægre proſpectum capientibus oculis inuſitatæ molis ſcopulum cõſpicit. Cuius per
luſtrandi cupidus a comitibus foris ſtationẽ peragẽtibus: extuſum ſilicibus ignem
opportunũ contra dæmones tutamentũ in aditu iuſſit accẽdi. Poſt hæc prælato per
alios lumine arctis cauernæ faucibus corpus ſubiiciens inter crebros ſerpentũ alla-
pſus ferreorũ vndiq; ſedilium frequentiã contemplatur. Inde placidior aquæ moles
ſubiectoq; ſabulo molliter influens conſpectui obuerſata eſt. Qua tranſita paulo de-
uexiorem ſitu ſpeluncã aggreditur. Ex qua item atrum obſcœnũq; conclaue viſen-
tibus aperitur. Intra qđ Vgarthilocus manus pedeſq; immẽſis cathenarũ molibus — Vgarthi-
oneratus aſpicitur. Cuius olentes pili tam magnitudine q̃ rigore corneas æquaue- — locus.
rant haſtas. Quorũ vnũ Thorkillus annitentibus ſociis mento patientis excuſſum
quo promptior fides ſuis haberetur operibus aſſeruauit, ſtatimq; tanta fœtoris vis
ad circũſtantes manauit: vt niſi repreſſis amiculo naribus reſpirare negrent. Vixq;
egreſſu potiti ab inuolantibus vndiq; colubris conſpuũtur. Quinq; dũtaxat Thor-
killi comitum cæteris veneno cõſumptis nauigiũ cum ductore cõſcendunt. Immi-
nent efferi dæmones, & in ſubiectos venenata paſſim ſputa coniiciunt. At nautę p̄-
tentis coriorum vmbraculis illapſum reſpuere virus. Hic cuiuſdã forte proſpicere
cupiẽtis tactum veneno caput perinde ac ferro reciſum ceruici exemptũ eſt. Alius
ocellos vmbraculis exercẽs: ſub eadẽ vacuos luminũ orbes retulit. Alius exerta ma-
nu tegimen explicans: eiuſdem tabi vi truncũ ad ſe brachiũ reuocauit. Igitur cæte-
ris propenſiora ſibi numina: ne quicq̃ deprecantibus: Thorkillus vniuerſitatis deũ
votis aggreſſus: eiq; cũ precibus libamenta defundẽs. mox prioris cœli vſum ac per
ſpicua rerũ elemẽta proſpera nauigatione collegit. Iamq; aliũ ſibi orbem atq; ipſum — Nota.
rerũ humanarũ aditũ perſpicere videbãtur. Tandẽ ad Germaniã Chriſtianis tunc — Thorkillus
ſacris initiatã appulſus: apud eius populũ diuini cultus rudimẽta percepit. Vbi ſo- — Chriſtian9
ciorũ manu ob inuſitatũ aeris hauſtũ propemodũ cõſumpta, duobus tãtũ quos ſors — efficitur.
vltima præterierat comitat9: reditũ ad patriã habuit: verum illitus ori marcor ita
habitũ corporis, ac priſtina formæ lineamẽta confũdit: vt ne ab amicis quidẽ potu-
iſſet agnoſci. At vbi deterſa illuuie: notitiã ſui viſentibus reddidit: eximiam regi co
gnoſcendæ legationis auiditatẽ ingeſſit. Sed necdũ æmulorũ obtractatione ſopita:
fuere qui regẽ cognitis quæ Thorkillus afferret: ſubito deceſſurũ aſtruerẽt. Auxit
affirmationis fidẽ: eiuſdẽ rei falſa ſomnii ꝑdictione ſuggeſta credulitas. Igitur qui
noctu Thorkillũ opprimerẽt: regis imperio ſubornãtur. Cuius ille rei vtcũq; indi-
ciũ nactus clam cũctis relicto cubili magni ponderis lignũ ſubiecit: eoq; facto ſubor
natis truncũ cędẽtibus regiæ fraudis cõmentũ eluſit. die poſtero regẽ corpus curã-
tem aggreſſus: ignoſco (inquit) ſæuitiæ tuæ, erroriq; veniã tribuo: qui proſperum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

legationis nuntiũ afferenti pœnã pro gratia decreuiſti. Itaq; te ſolũ: pro quo caput
tot ęrumnis deuoui: tot periculis contudi: queq; operũ meorũ gratiſſimũ penſatorẽ
ſperaui: acerrimũ virtutis punitorẽ iuueni. Verũ vltionis partibus ꝑtermiſſis in=
terno animi tui rubore (ſi tamẽ vllus ingratos pudor afficit) lęſionis meæ vindice
ſum contẽtus. Nec immerito te omnẽ dæmonũ rabiẽ: aut belluarũ ſæuitiã ſuperare
coniecto: ꝗ tot mõſtrorũ inſidiis erutus a tuis immunis eſſe nõ potui. Rex cũcta ex
ipſo cognoſcere cupiẽs, ſatiſq; arduũ obſtare iudicãs: euentuũ ordinẽ exponere iu=
bet. Cũq; per cętera auidis referentẽ auribus excepiſſet poſtremo recenſitã numinis
ſui mentionẽ ſiniſtra opinione colligi paſſus non eſt. Exprobratã enim Vgarthiloci
fœditatẽ exaudire nõ ſuſtinẽs: adeo indignitatis eius vicem doluit: vt impatientem
Gormonis mors. dictorũ ſpiritũ inter ipſa narrantis recitamẽta deponeret. Itaq; dum vani numinis
cultũ cupide fouit: vbinã verſus eſſet miſeriarũ carcer agnouit. Cuius quoq; olidi=
tas quẽ Thorkillus perinde atq; operũ ſuorũ magnitudinẽ teſtaturũ: capillitio gi=
gantis excerpſerat: in circũſtantes effuſa: compluribus exitio fuit.

Gotricus lviii.

DEfuncto Gormone Gotricus ex eo genitus regnat. Hic nõ armis
modo, ſed etiã liberalitate conſpicuus: incertũ fortior: an clemẽ=
tior fuerit, adeoq; ſeueritatẽ mãſuetudine caſtigabat: vt alterã al=
tera repẽdere videretur. Eodẽ tẽpore rex Noruagiæ Goto a Be=
rone & Reſone Tylenſibus petitus: Reſonẽ cultius ac familiarius
habitũ magni põderis armilla donauit. Quo qdã aulicorũ cõſpe=
cto, magnitudinẽ doni impẽſiori laude cõplexus: neminẽ Gotoni parẽ humanitate
firmabat. At Reſo ꝗꝗ gratiã beneficio deberet: tamen immodici laudatoris tumidã
vocẽ approbare nõ paſſus: Gotricũ ei ꝑtulit. Vt enĩ vanã aſſentatoris affirmationẽ
obtereret: abſenti liberalitatis teſtimoniũ reddere, ꝗ ꝑſentẽ beneficii datorem falſo
palpare maluit. Partim quoq; ingratitudinis argui ꝗ inanis iactantiæ laudẽ aſſen=
tiẽdo proſequi: regẽq; veritatis ſerio mouere: ꝗ adulationis mẽdacio fallere: aliquã
to pretioſi⁹ duxit. At Vluo dictas in regẽ laudes: nõ ſolũ pertinaciter affirmare ſed
etiã experimẽto proſequi perſeuerans: pignus cũ negante proponit. Cuius conſenſu
Reſo in Daniã pergens Gotricũ ſella poſita ſtipendia inter milites partiẽtẽ inuenit.
A quo quiſnã eſſet rogatus: vulpeculæ ſibi nomen eſſe reſpondit. Cũq; riſu quoſdã:
alios ammiratione cõpleſſet: & vulpem inquit Gotricus ore prædã excipere cõue=
nit. Ac mox detractũ lacerto torquem accerſiti labris inſeruit. Quẽ Reſo confeſtim
brachio applicans: id cũctis auro præditũ oſtentabat. reliquũ vero perinde atq; or=
namẽti inops occultius habuit: eoq; acumine ab inuictę munificẽtiæ dextera cõſen
taneũ priori munus accepit. Qđ ei non tam precii magnitudo iocundũ, ꝗ litis initę
victoria faciebat. A quo cum rex de pignoris poſitione cognoſceret fortuito magis
ꝗ de induſtria munificus erga ipſum extitiſſe gaudebat. plus ſe voluptatis ex datio
ne ꝗ accipientem ex munere ſentire teſtatus. Igitur reuerſus Noruagiam Reſo cõ=
certatorem pignus exſoluere recuſantem occidit: filiãq; Gotonis captiuã Gotrico
Tributum potiendam adducit. Cũq; Gotricus: qui & Godefridus eſt appellatus tranſfuſis in
Saxonibus exteros præliis, famam ac vires felicibus propagaſſet auſpiciis: inter cætera factorũ
rependen= monimenta: hanc quoq; Saxonibus tributi legẽ indixit: vt eorũ duces quoties apud
dũ victis. Danos regni mutatio obueniſſet: centũ equos niueos ſuffecti regis initiis dedicarẽt
xii. Q; ſi nouũ Saxonibus ducem variata rerum ſucceſſio peperiſſet: is quoq; prædictæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

penſionis obſequio poteſtatis principium Danicæ maieſtatis titulis inclinaret:quo
et gentis noſtræ fateret̃ imperium/et ſubiectionis ſuæ ſolenne præberet indicium.
Nec Germaniæ quidem oppreſſione contentus,per Reſonẽ legationi addictũ Sueo
niam tentat. Quẽ Sueones aperta vi necare veriti,latrocinium auſi incuſſo lapide,
dormiẽtem cõſumpſerunt. Quippe molarem ſupne pẽſum,reſciſſis vinculis,ſubie
cti ceruicibus illabi fecere.In cuius noxę expiationem actum eſt:vt ſinguli facinoris
auctores biſſena auri talenta/e plæbe vero quilibet vnam eiuſdem generis vnciam
Gøtrico perſolueret:Vulpeculæ penſionem vocabant.Accidit interea vt rex Fran
corum Karolus contuſam bello Germaniam non ſolum chriſtianiſſmi ſacra ſuſcipe
ſed etiam ditioni ſuæ parere compelleret.Quo comperto Gøtricus finitimas Al=
biæ gentes adortus,Saxoniam ſuſceptum Karoli iugum cupidius amplexantem:ac
Romana arma Danicis præferentem ad priſtinum regni ſui titulum reuocare ten=
tabat.Quo tempore Karolus victricia trans Rhenũ caſtra receperat:ideoqꝫ ab ad=
uenæ hoſtis congreſſu pinde ac fluuii interſtitio vetitus/temperabat.Quem quum
ob res Gøtrici comprimendas iterato tranſmeare ꝓponeret,a Leone Romanorum
pontifice in vrbis tuendæ præſidium accerſitus mandato paruit: filio vero Pipino
gerẽdi aduerſum Gøtricũ belli partes commiſit:vt dũ ipſe in longinquum hoſtem
ageret/hic contra vicinum ſuſceptum pugnæ negociũ ꝓcuraret. Oportebat enim
vt gemina curarum anxietate diſtractus/ſparſa manu aptum vtriqꝫ remedium ꝓ=
uideret.Interea Gøtricus ſpecioſam ex Saxonibus victoriã referens,contractis de=
nuo viribus/ac frequentiori copiarum robore comꝑato,non in Saxones modo/ve=
rum in omnem Germaniæ populum amiſſæ dominationis iniuriam vlciſci conſti=
tuit.Ac primo quidem claſſe Freſiam domat.Quæ prouincia admodum ſitu humi
lis:quoties ſæuiente oceano obiecta fluctibus æſtuaria ꝑrumpuntur, totam inunda
tionis molem patentibus campis excipere conſueuit.Huic Gøtricus non tam arctã
q̄ inuſitatam pẽſionem impoſuit.De cuius cõditione et modo ſummatim referam.
Primum itaqꝫ ducentorũ.xl.pedum longitudinem habentis ædificii ſtructura diſ=
ponitur/biſſenis diſtincta ſpatiis:quorum quodlibet vicenorum pedum intercape=
dine tenderetur/prædictæ quantitatis ſummam totalis ſpatii diſpendio reddente.
In huius itaqꝫ ædis capite regio conſidente quæſtore,ſub extremam eius partem ro
tundus e regione clypeus exhibetur.Freſonibus igitur tributum daturis mos erat
ſingulos nummos in huius ſcuti cauum coniicere:e quibus eos duntaxat in cenſum
regium ratio computantis eligeret,qui eminus exactoris aures clarioris ſoni crepi
taculo perſtrinxiſſent.Quo euenit vt id ſolum æs quæſtor in fiſcum ſupputãdo col
ligeret:cuius caſum remotiore auris iudicio perſenſiſſet.Cuius vero obſcurior ſo=
nus citra computantis defeciſſet auditum/recipiebatur quidem in fiſcum,ſed nul=
lum ſummæ præſtabat augmentum.Compluribus igitur nummorũ iactibus quæ
ſtorias aures nulla ſenſibili ſonoritate pulſantibus/accidit:vt ſtatã pro ſe ſtipem ero
gaturi/multam interdum æris partẽ inani penſione cõſumerent.Cuius tributi one
re per Karolum poſtea liberati ꝓduntur. Cumqꝫ Gøtricus tranſcurſa Freſia ac re=
uerſo iam Roma Karolo in vlteriores ſe Germanię prouincias effundere ſtatuiſſet
proprii ſatellitis inſidiis circunuentus,ferro domeſticæ fraudis interiit. Quo audi
to Karolus effuſo gaudio exultauit/nihil eo caſu vnq̄ fortunæ ſuæ iocundius obue
niſſe confeſſus.

Explicitus eſt Liber Octauus.

Reſonis cædes.

Sueonũ ſubactio.vi.

Carolus magnus.

Pipinus.

Subiectio Saxonũ.xiii

Freſii ſub=acti tributũ pendunt.

Gøtrici cædes.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Eiuſdem Saxonis Grammatici viri diſertiſſimi De rebus
Danicis Liber Nonus incipit fœliciter.

Olauus rex lix. OLauus Gøtrici filius patre mortuo regnat.
Hic paternę vindictę ſtudio ciuilibus patriã
bellis implicare ſuſtinuit/publicã pietatẽ pri
uato affectui ſubiiciendo. Cuius extincti cor
pus collis Olaui titulo celeber ꝓpe Lethram
cõgeſtus excepit. Huic ſuccedit Hemmĩgus
Hemmig⁹ rex.lx. cuius dignũ memoratu opus nõ repperi/ni-
ſi ꝙ pacẽ cum Cęſare Ludouico iuriſiurandi
firmitate cõpoſuit. Et forte cõplura tẽporũ
eius inſignia q̃q̃ præclara extiterint, vetuſta
Syuardus rex.lxi. tis liuore tegũtur. Poſt hos Siuardus cogno
mẽto Ring: quẽ eiuſdem noĩs pater Norua-
giæ dux olim ex Gøtrici filia ſuſcepat/ Sca-
nis/Sialandiſq; fautoribus regnat. Nam conſobrinus eius Ringo/ idemq; Gøtrici
nepos Iutiam occupabat. Igitur vnius regni diuidua poteſtas/tanq̃ vtraq; parte ob
paruitatem ignobili/non ſperni modo, ſed etiam laceſſi ab exteris cœpit. Quos Si-
uardus maiore odio q̃ regni æmulum inſecutus/peregrina bella ciuilibus præferẽ-
do/quinquennio periculis patriæ defenſionem ſuam opponere perſeuerauit. Elegit
enim vulnus tolerare domeſticum, quo promptius ſanaret externum. Quamob-
Ringo. rem Ringo dominationis eius occaſione ſuſcepta, vniuerſum imperii ius in ſeipm̃
transferre conatus, foris excubias peragentem/intus lacerare ſuſtinuit. Prouincias
ſiquidem quæ ab ipſo poſſidebantur inuadens/communis patriæ defenſionem in-
grata mente penſabat. Igitur ex Sialandicis quidam Siuardi ſtudioſiores quo ſyn-
ceriorem abſenti fidem gererent, filium eius Regnerum vixdum cunis erutum/re-
gis nomine cenſuerunt/non ꝙ ipſum regimini intempeſtiuum neſcirent, ſed vt tan
ti pignoris ductu aduerſum Ringonem torpentium ſociorum animos excitarent.
Audiens aũt Ringo Siuardum interim ab expeditione regreſſum, Sialandenſes ma
gna manu petitos ni ſe dederent, ferro perituros edixit. At Sialandici quibus aut
rubor/aut periculum imperabatur viribus ob paucitatem diffiſi, deliberãdæ rei in
ducias popoſcerunt. Quibus impetratis quũ nec Siuardi gratiam colere liberum/
nec Ringonis amplecti videretur honeſtum, diu inter metum pudoremq; ſolliciti
iactabantur. Qua in re ne ſenibus quidem conſilio ſuppetente, Regnerus tunc for-
Regneri oratio. te concioni præſens/Breuis, inquit, arcus ſubito ſpiculum iacit: ego vero tametſi
puerili auſu maiorũ ora præcurrere videar/ignoſcendũ erratis veniãq; immature
editis ꝑcor. Verũ prudẽtiæ monitor tãetſi deſpicabilis videaꝛ reſpuẽdus nõ eſt. Do
cili qppe aĩo ſorbenda eſt vtiliũ diſciplina. At qm̃ vt deſertores ac trãſfugas notari
turpe, ita ſupra vires audere temerariũ eſt: et vtrobiq; par culpa ſubeſſe cõuĩcitur:
ſimulata tranſitione petẽdus eſt hoſtis: ideq; quũ primũ facultas obuenerit, oppor-
tuna deſertione linquendus. Satius ergo erit aduerſarii irã obſequii figmẽto ꝑcur-
rere, q̃ negatione eundem in noſmetipſos acrius inceſſendos armare. Quid enim
fortioris imperium detrectantes agimus, niſi ꝙ ipſi in iugulum noſtrum arma
ſponte præſtamus? Sæpe inuolutioribus ſtudiis efficaciſſima fraus alitur. Aſtu illa-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

queanda eſt vulpes. Cuius conſilii ſalubritate / et fluctuantium ciuium cunctatio-
nem diſcuſſit/et hoſtilibus caſtris noxiū robur adiecit. Concio quoq; infantiæ eius
non facundiam minus q̃ ingenium mirans, egregiæ indolis decretum habitu anno
rum excellentius cupide amplexata eſt. Nec rubori fuit defectis cōſilio ſenibus pue
rilibus obſequi monitis: quæ q̃q̃ a tenero manaſſent, integerrimo diſciplinæ pon-
dere redundabant. Auctorem vero conſilii inſtanti periculo obiicere veriti/educa-
tionis gratia Noruagiam tranſtulerunt. Breui poſt conſerta pugna Ringonem Sy
uardus aggreditur. Quo occiſo ipſe immedicabili plaga perſtrictus paucis interie-
ctis diebus ex vulnere deceſſit.

Ringonis et Syuardi cædes.

CVi Regnerus in regnum ſuccedit. Quo tempore rex Suetiæ Frø
interfecto Noruagienſium rege Syuardo coniuges neceſſariorū
eius ꝓſtibulo religatas/publice cōſtuprandas exhibuit. Quo Re-
gnerus audito, auitæ vltionis ſtudio Noruagiam petiuit. Eo ve-
niente matronæ complures: quæ corporum ſuorum ludibria/aut
nuper paſſa fuerant/aut in proximo pudicitiæ periculum verebā
tur, viriliter cultæ cupide caſtris eius adproperare cœperunt/ꝓfitentes ſe fatum
contumeliæ prælaturas. Nec erubuit futurus muliebris improperii vindex aduer
ſum auctorem turpitudinis, quarum ignominiam vlciſci venerat/auxila mutuari.
Inter quas affuit et Lathgertha perita bellandi fœmina: quæ virilem in virgine ani
mum gerens, immiſſo humeris capillitio, prima inter ꝓmptiſſimos dimicabat. Cu-
ius incomparabilem opam admirātibus cunctis: quippe cæſaries tergo inuolare cō
ſpecta fœminam eſſe ꝓdebat. Regnerus aui interfectore proſtrato, de puella quam
in acie præuiam prænotauerat cōmilitones plurimū percontatus eſt/vnius fœmi-
næ viribus victoriam ſibi conſtitiſſe profeſſus. Quam quū illuſtri inter barbaros lo
co natam cognouiſſet, per internuntios ꝓcari perſtitit. Illa legatione tacite ſpreta,
conſenſum ſimulat. Cumq; datis fallaciter reſponſis anhelanti proco potiendi voti
fidutiam attuliſſet, adiectum vrſo canē in ædis ſuæ veſtibulo religari præcepit/cō-
tra omne amatoris ſtudiū per obiectas belluas proprium tutatura cōclaue. Regne-
rus vero fauorabili nuntio recreatus nauigium ſcandit/emenſuſq; fretum, comiti-
bus apud Gølerdal (id valli nomen eſt) ſubſiſtere iuſſis, ſolitarius puellę penates ac
cedit. Vbi exceptis a belluis alterā telo traiicit/alteram faucibus appræhenſam ob
torto gutture ſtrangulauit/virginemq; victi periculi præmiū habuit. Ex cuius ma
trimonio geminis filiabus: quarū nomina memoriæ ꝑdita non ſunt/ filioq; Fridle-
uo ſuſceptis triennium feriatus eſt. Cuius ob recentes nuptias reditu deſperato, Iu
ti gens inſolens Scanis in ſocietatem contractis Sialandos: qui Regneri fidem pro-
penſiori charitate colebant, bello laceſſere tentant. Quo comperto Regnerus trice
nas inſtruit puppes/ventiſq; nauigationi parentibus, Scanos apud Whiteby vicum
bellum auſos obtriuit: exactaq; hyeme cum Iutis ꝓpe Lym Fiorthinum eius regio-
nis fretum habitantibus ſecundis euentibus dimicauit. Tertio item ac quarto Sca-
nis /Halandiſq; fœlici auſpicio domitis, in Thoram Herothi regis filiam nuptiarū
amore conuerſo, ſibi ac Lathgerthæ repudium interiecit. Damnabat enim coniu-
gis fidem: quam olim in perniciem ſuæ ſummæ ferocitatis belluas admouiſſe memi
nerat. Interea rex Sueonū Herothus ſyluas forte venatione complexus, repertas a
comitibus angues filiæ detulit nutriendas. Illa paterno ocyus obſecuta præcepto

Regnerus Lodbrog rex. lxii.

Lathgertha

Lathgerthę mira fortitudo.

Regneri robur in angues.

Herothus.

vipereum genus virgineis manibus educare ſuſtinuit. Quinetiam curæ habuit vt
integrum bouis cadauer earum quotidie ſatietati ſuppeteret / ignorans ſe priuato
pabulo publicam ſuſtentare perniciem. Quæ quũ adultæ peſtilentiſſimo alitu vici
niam vrerent, rex inertis operæ pœnitens/ potiturũ filia qui peſtem amouiſſet/ edi=
xit. Quo non minori fortitudinis q̃ libidinis incitamento frequens iuuentus addu
cta, periculoſam gnauiter operam erogabat. Cuius rei ſummã Regnerus ab inter=
meantibus exptus, laneum a nutrice ſagulum/ villoſaq; admodum fœmoralia: qbꝰ
inflictos anguiũ morſus elideret/ expetiuit. Nã vt munimenti gr̃a referto pilis cul=
tu vtendũ credidit: ita agilitatis cauſa tractabilem ſumpſit. Cumq; nauigio Suetiã
appuliſſet, incidente gelu aquis de induſtria corpus iniecit: humefactamq; veſtem
quo minus penetrabilis redderetur, brumæ durandam præbuit. Qua amictus ſa=
lutatos comites ad fidem Fridleuo ſeruãdã hortatus, ſolus ꝓcedit ad regiam. Qua
viſa enſem lateri nectens/ dextræ telum inſerit amentatũ. Procedenti inuſitatæ ma
gnitudinis obuius allabitur ſerpens. Huic alter grãditate par prioriſq; prolapſum
inſecutus arrepſit. Qui iuuenẽ mõ caudæ voluminibus quatere/ mõ ꝑtinaci vomi=
tu ac veneno cõſpuere decertabãt. Interea aulici tutiora complexi latibula ꝑinde ac
pauẽtes puellulæ rem eminus inſpectabant. Ipſe rex pari metu ꝑterritus in anguſtũ
cũ paucis conclaue reſugerat. At Regnerus gelati cultus duritie frætus, non armis
mõ: ſed et iã amictu virulentos fruſtrabat̃ aſſultus: ſoluſq; duarũ rictũ ꝑtinaci ſpiri
tu virus in ſe ꝓfundẽtiũ infatigabili cõgreſſione ſuſtinuit. Quippe morſus clypeo/
venenum veſte reſpuit. Ad vltimũ excuſſum manu telum ſtrenue inceſſentiũ ſe be
luarũ corꝑibus adigit: eoq; vtriuſq; præcordia lacerãs fœlicẽ pugnæ euẽtũ habuit.
Cuius cultum rex curioſius contemplatus quũ hirtũ atq; hiſpidũ animaduertiſſet
præcipue tamẽ occiduę veſtis horrorẽ/ maximeq; incõptam braccharũ ſpeciẽ elu=
dens, Lothbrog eũ ꝑ ludibrium agnominauit. Quem etiã vt ex laboribus recrearet
cũ amicis epulaturũ accerſit. Ille prius reuiſendos ſibi quos reliquerat arbitros aie=
bat. Profectuſq; eoſdem futuræ epulationis gratia nitidius cultos adducit. Ac de=
mum peracto conuiuio præfixum victoriæ pignus accepit. Ex qua Rathbarthum
Dun/ Warthnumq; egregię indolis pignora ꝓcreauit. Hiſdem Syuardus/ Biornus/
Agnerus/ Iuaruſq; natura fratres adiecti ſunt. Interea Iuti ac Scani inſopibili ſedi=
tionis face ſuccenſi, abrogato Regneri titulo, Haraldo cuidam rerum contribuunt
ſummam. Aduerſum quos Regnerus legatis Noruagiam miſſis quum amica pre=
caret̃ auxilia, Lathgertha priſtini amoris pertinaciore hauſtu exuberans cum viro
ac filio nauigationem arripuit. Centum ac viginti nauium claſſem ei a quo olim re
pudio acta fuerat, exhibere ſuſtinuit. Qui etiam vniuerſę opis egenum ſe iudicans,
ab omni ætate præſidium mutuari curauit: robuſtiſq; imbecilles agglomerans/ for=
tium cuneis ſenum/ puerorumq; partes inſerere non erubuit. Igitur apud campum
qui latialiter Laneus dicitur in primis Scanorum res obterere orſus/ graue cum fa=
Iuari pueri virtus. Syuardi vulnus.
ctioſis bellum habuit. Vbi Iuarus ſeptimum agens annum inſigni pugna edita puę
rili corpore grandæuum robur exercuit. Syuardus vero dum hoſti vim aduerſo
corpore ingerit, humi collapſus prono vulnus excepit. Quæ res inſpectantibus ſo=
ciis grauiſſimam circunſpiciendæ fugæ ſolicitudinem attulit: nec Syuardum mo=
do: ſed et oĩa fere Regnericæ partis arma deiecit. Verũ hunc attonitarum men=
tium lapſum Regnerus virili opera hortatuq; firmauit: paratoſq; vinci victoriam
conari perpulit. Lathgertha quoq; teneris membris incomparabilem ſortita ſpiri=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tum trepidantis militiæ ſtudium ſpecioſo fortitudinis exemplo contexit. Militari
namq; diſcurſu inopinatorum terga circumuolans/ſocialem metum in hoſtilia ca=
ſtra conuertit. Ad vltimum laxata Haraldi acie, atq; ipſo per ſummam ſuorũ ſtra=
gem fugato quum domum ex acie reuertiſſet, ſpiculo quod toga occultauerat no=
ctu mariti iugulũ attẽtauit: totiuſq; potẽtiæ eius ac nõis ſummã inuaſit. Inſolẽtiſſi=
mus namq; fœminæ ſpiritus abſq; viro regnum gerere, q̃ fortunæ eius communi=
care iocundius duxit. Interea Syuardus oppido quod in vicinia erat allatus curan=
dum medicis corpus præbebat. Quibus ad ſummam vſq; deſperationem prouectis
dum vulneris immanitas adhibita fomentorum genera fruſtraretur, quidam ſtu=
penda magnitudine ægri lectulum adire conſpectus / ſi ſibi illorum quos armis op=
preſſurus foret animas dedicaſſet, protinus incolumitate gauiſurũ promittit. Nec
nomine quidem ſuppreſſo, Roſtarum ſe dici ſubiunxit. Animaduertens aũt Syuar
dus paruulæ promiſſionis impendio ingens comparari beneficiũ poſſe, penitus cu=
pide paruit. Tũnc ſenex attrectatæ tabis liuorem repentino manus auxilio diſpulit
ſubitamq; vulneri cicatricem intendit. Poſtremo pupillas eius puluere perfundens
abiit. Qui maculis repente coortis eximiam vermiculorum ſimilitudinem obſtupe
ſcentibus oculis ingenerauit. Crediderim huius miraculi auctorem futuram iuue
nis ſæuitiam euidentiori luminum teſtimonio prodere voluiſſe: ne ꝑſpicacior cor=
poris pars ſequentis vitæ præſagio vacua maneret. Quem anus quæ potionibus
eius præerat vermiculatas ore notas præferre conſpiciens / inuſitato iuuenis hor=
rore permota ſubito lapſu decidens/linqui animo cœpit. Quo euenit vt Syuardo
ſerpentini oculi vulgatum late cognomen accederet. Interea nuptã Regneri Tho=
ram violentus morbi caſus abſumpſit. Eaq; res amantiſſimo coniugis viro infini=
tam ægritudinis moleſtiam peperit. Quã optime negotio diſcutiendam ratus/ſo=
latium ab exercitio mutuari/doloremq; labore temperare conſtituit. Militiam itaq;
detrahendæ ægritudinis/pariendiq; ſolaminis gratia meditatus, ſtatuit vt vnuſ=
quiſq; paterfamilias quem inter liberos contemptiſſimum duceret: aut ſi quem pi=
grioris operæ/ac minus ſpectatæ fidei ſeruũ haberet: ſtipendia ſibi meriturum of=
ferret. Quod edictum tametſi parum propoſito competens videretur, inualidiſſi=
mos Danicæ gentis aliarum nationum fortiſſimis præſtare docuit: magnumq; iu=
uentuti profectum attulit/delectis certatim ſocordiæ notam abſtergere cupienti=
bus. Præterea vt omnis controuerſiarũ lis ſemotis actionum inſtrumentis/nec ac=
cuſantis impetitione/nec rei defenſione admiſſa/duodecim patrum approbatorum
iudicio mãdaretur/inſtituit. Cuius legis beneficio temeraria litiũ cõtractione ſum
mota/improborum calumniæ ſufficienter obuiatũ exiſtimãs/arma in Britanniam
erexit: regemq; eius Hamam Hellæ nobiliſſimi iuuenis patrem pugna ꝓſtrictũ occi
dit. Inde Scotiæ ac Petiæ inſularumq; quas auſtrales vel meridianas vocant duci=
bus interfectis Syuardo ac Rathbartho filiis vacuas gubernatore ꝓuincias in po=
teſtatem addixit. Noruagiam quoq; principe ſuo violenter exutã Fridleuo parere
præcepit: eundemq; Orchadibus proprio duce defectis præferre curauit. Interea
Danorum quidam pertinacioris erga Regnerum odii obſtinatis ad rebellandũ ani
mis Haraldi quondam profugi ꝑtibus aduoluti, proſtratam tyranni fortunam at=
tollere conati ſunt. Qua temeritate inſolentiſſimos belli ciuilis aduerſũ regẽ ſpiri=
tus excitauerũt: externiſq; liberũ domeſticis implicuere periculis. Ad quos cõſtrin
gendos Regnerus cũ inſularium Danorũ claſſe ꝓfectus, rebellium agmen eliſit: Ha

Lathgerthȩ facinus.

Roſtarus.

Præſagium Syuardi.

Delect⁹ nouus.

Lex Regneri bona.

Subactio Anglorum et Scotorũ ſeptima.

Danorum rebellio.

raldūq; ſupati exercitus ducem fuga in Germaniā actū honorem improbe partum
impudenter abiicere cōpulit. Captiuos quoq; ſimplici morte afficere nō cōtentus,
tortos necare maluit: vt qui ad deſerendam impietatē adduci non poterant: ne ſpi-
ritum quidem niſi per ſummā pœnarum violentiā deponere ſinerentur. Cæterū la
tifundia eorum qui cū Haraldo ꝓfugerant ſecum ſtipēdia pagentibus partitus eſt:
eo patres punitiores iudicās: ꝙ ad liberos quos ſuo iudicio repuliſſent, charioribus
patrimonio ſpoliatis, honorem hæreditatis ſuæ tranſlatum viderent. Sed ne ſic qui
dem vltionis ſatietate ꝑfuſus/inſup Saxoniā ꝙ eā aſylum hoſtiū/Haraldiq; ꝓfugiū
crederet/oppugnare cōſtituens, implorato filiorū auxilio, Karolū tūc forte illis im-
perii ſui finibus immorantē offendit. Cuius quū interceptis vigilibus ꝑiectas fefel-
liſſet excubias/atq; ob hoc cætera factu leuia duceret/conatuq; ꝓmptiora ſperaret,

Vaticiniū muliercula

ſubito diuina futuri muliercula tanꝗ cæleſte quoddā oraculū/aut diuinæ volunta-
tis interpres ſalutari regē prædictione ꝓmonuit: aduentātiſq; periculi malū fœlici
vaticinio præcucurrit/Syuardi claſſem ad Sighnini fluminis fauces appuliſſe denū
tians. Impator attēte accepto monitu hoſtilem interpretatus aduentū/ſignificatos
ſibi barbaros pugnæ oppoſitu cōſtringēdos curauit. Qua in Regnerū habita nō ſi-
militer vt diſcriminis cautelam hauſit belli actū impleuit. Itaq; infatigabilis ille to
tius pene Europæ domitor ſereniſſimis / ampliſſimiſq; victoriis tantam terrarum
partem emenſus/tot ciuitatum/tot gentium victorem exercitum auerſis bello pe-

Saxonū ſubactio. xiiii.

ctoribus vnius ꝓuinciæ paruula manu profligatum aſpexit. Cumq; Regnerus one
ratis tributo Saxonibus de morte Heroddi certū e Suetia nūtiū accepiſſet/liberoſ-
q; ſuos Sorli ſuffecti regis calūnia auitis bonis exutos cognoſceret, Biorni/Fridleui
atq; Rathbarthi collegiū apꝑcatus (nā Regnaldus/Withſercus/et Ericus: quos ex
Suanlogha ꝓgenuerat, nondū habilem armis ætatem impleuerāt) Suetiam petiit.

Regneri victoria.

Cui occurrens cum exercitu Sorlus publice an priuatim dimicādi optione facta ſin
gularem deligenti conflictum Scarchdhum ſpectatæ audaciæ pugilem cum ſepte-
na filiorum manu ex prouocatione pugnaturū admouit. Cū quibus Regnerus tri-
bus filiis in certaminis ſocietatē aſſumptis, vtroq; exercitu inſpectāte cōgreſſꝰ, ago
ne victor exceſſit. Biornus vero ꝙ integer hoſti cladem ingeſſerat/tanꝗ a ferrei late
ris firmitate ſempiternum vſurpauit agnomen. Qua victoria Regnerus omnis pe
riculi ſuperandi fidutiam nactus, Sorlum cum vniuerſis quas ductauerat copiis im

Sueti ſubacti ſeptio. Regneri amores.

petitum occidit. Cumq; Biorno ob conſpicuæ fortitudinis meritum Suetica præ-
latione donato aliquanto bellorum interſtitio quieuiſſet/ cuiuſdam forte mulierCu
læ amantior factus, quo promptiorem ſibi potiendæ eius aditum ſtrueret / patrem
ipſius ampliſſimo beneficentiæ cultu officioſiſſime captandum curauit. Sæpe enim
numero accerſitum ad epulas plurimæ comitatis officiis proſequebatur. Nam et
venientem aſſurgendi reuerentia/diſcumbentemq; proximo ſibi cōſeſſu veneratus
eſt. Sæpe etiā donis: interdū benigniſſimo recreauit alloquio. Qui quū tātę honora
tionis cām a nullo ſuo merito ꝑfectā aīaduerteret, cogitatiōe varie deflexa, ex amo
re filiæ ſuæ tacitā principis liberalitatē deſcendiſſe cognouit/libidinoſum propoſi-
tum humanitatis nomine colorantis. Quā vt exactiſſimum amantis ingenium fru
ſtraretur, tanto impenſius obſeruandam curauit: quanto eam latentioribus ſtudiis
ac peruicatioribus modis ambiri comperit. Verum Regnerus certiſſimo cōſenſus
eius nuntio recreatus, villam in qua aſſeruabatur acceſſit: nihilq; amori inuium
putans / in vicino quendam ruſticæ vitæ ſolitarius hoſpitio petiit. Mane com-

mutata cum fœminis veſte amicæ laneum opus explicanti muliebriter cultus aſti-
tit: virgineoq; operi rudes artificii manus callide ne ꝓderetur admouit. Nocte ve-
ro votis virginem amplexatus indulſit. Cumq; matureſcente partu temeratæ pu-
dicitiæ facinus tumidiore puellæ gremio ꝓderetur, incertus pater cui ſe filia pol-
luendam dediſſet/ignoratum ſtupri auctorem ex ipſa maxime cognoſcere perſeue-
rauit. Qua ſe neminem præter pediſſequã lecti participem habuiſſe pertinacius af
firmante, rem regi cognoſcendã mandauit. Ille inſontem famulam inuſitata crimi-
natione notari non ſuſtinens/ꝓprii ſceleris profeſſione alienæ innocentiæ fidem fa-
cere non erubuit. Qua humanitate/et muliebris calumniæ ꝑtes reppulit/et ne ridi-
culus rumor apud improbas aures ſereretur effecit. Præterea gignendũ ex ea filiũ Vbbo naſcitur.
ſui ſanguinis eſſe/ꝙq; eum Vbbonem nuncupari vellet adiecit. Qui quũ aliquate-
nus excreuiſſet, teneræ ætatis ingenio maturæ diſcretionis habitum appræhendit
Matris eñ dilectionem ꝙ excellenti ſe thoro miſcuiſſet/amplexus: veneratione pa-
tris ꝙ ad obſcuriorem iuſto copulam deſcendiſſet/abiecit. Poſt hæc Regnerus expe
ditione in Helleſponticos parans, vocataq; Danorum concione ſaluberrimas ſe po-
pulo leges laturum ꝓmittens: vt vnuſquiſq; paterfamilias ſicut ante quem minimi Edictũ nouum.
inter liberos duxerat militaturum exhiberet: ita tunc valentioris operæ filium aut
ꝓbatioris fidei ſeruũ armaret/edixit. Quo facto omnibus quos ex Thora procrea-
uerat filiis præter Vbbonem aſſumptis, Helleſpõtum eiuſq; regem Dian variis cõ
tuſum bellis laceſſendo perdomuit. Ad vltimum eundem creberrimis diſcrimini- Helleſpõti ſubactio.
bus implicatum extinxit. Cuius filii Dian et Daxon olim Rutheni regis filias mari
tali ſorte complexi, impetratis a ſocero copiis, ardentiſſimo ſpiritu paternæ vindi-
ctæ negotium rapuerũt. Quorũ Regnerus immenſum animaduertens exercitum/
diffidentia copiarum habita, equos æneos ductilibus rotulis ſuppoſitos ac verſati- Stratagema nouum
libus curriculis circũductos in cõfertiſſimos hoſtes maxima vi exagitari præcepit
Quæ res tantũ ad laxandam aduerſariorum aciem valuit: vt vincendi ſpes magis
in machinamento, q̃ milite repoſita videretur. Cuius intolerabilis moles quicquid
impulit obruit. Altero ergo ducum interfecto/altero fuga ſublapſo vniuerſus Hel-
leſponticorum ceſſit exercitus. Scithæ quoq; Daxon arctiſſimo materni ſanguinis Scithȩ victi
vinculo contingẽtes/eodem obtriti diſcrimine referuntur. Quorum ꝓuincia With
ſerco attributa: Ruthenorũ rex parum viribus fidens/ formidoloſa Regneri arma
fuga præcurrere maturauit. At Regnerus cæteris prompta ſibi deditione ſubſtra- Biarmorũ rebellio: et magica peritia.
tis, quũ quinquennem ꝓpemodũ piraticam expleuiſſet, Biarmos nuꝑ deuictos in-
ualida ſubiectionis fide palam imperium detrectãtes inuenit. Qui quũ aduẽtũ eius
cõpertũ haberẽt, carminibus aggreſſi cælũ/ſollicitatas nubes ad ſummã vſq; nym
borũ violentiã impulerunt. Quæ res Danos aliquãdiu nauigatione ꝓhibitos alimẽ
torũ facultate defecit. Eoſdem quoq; ſubito remiſſa tempeſtate æſtuoſiſſimi feruo-
ris flagrantia torruit. Nec ea quidem peſtis cõcitati frigoris magnitudine tolerabi
lior extitit. Itaq; anceps geminæ intẽperantiæ malũ viciſſim affecta corꝑa immode
rata vtriuſq; ſtatus acceſſione corrupit. Cæterũ laxi vẽtris ꝓfluuiũ cõplurimos ex
animauit. Ita Danorũ plærique dubia cæli q̃litate cõcluſi/paſſim aborta corporũ ꝑe-
ſtilẽtia deceſſerũt. Cũq; ſe Regnerus adulterina magis q̃ vera aeris vi ꝑpeditũ aĩad
uerteret, vtcũq; nauigatiõe ꝓducta in Curorũ Sẽborũq; regionẽ acceſſit. Qui maie
ſtatẽ eius ꝑinde atq; honoratiſſimi victoris amplitudinẽ ĩpẽſius venerati ſũt. Quo
beneficio rex magis aduerſꝰ Biarmorũ inſolẽtiã efferatꝰ ſpretæ maieſtatis ſuæ vin

dictam inopinato petiuit aſſultu. Quorum ignoti nominis rex ſubitanea hoſtium
irruptione ꝑculſus/ſimulqꝫ conſerendæ cū ipſis manus fidutia vacuus, Matullū Fin
marchiæ ducē perfugio petiit. Cuius peritiſſima ſagittariorum opera frætus Re=

Finni.

gneri apud Biarmiam hiberna ꝑagentem impune lacerauit exercitū. Quippe Fin=
ni lubricorū ſtipitum celeri allapſu curſum intendere ſoliti, arbitraria velocitatis
potentia rapiūtur/ꝓmptiſſimāqꝫ ꝓpinquitatis vel abſentiæ facultatē obtinere cre=
dunt. Mox eñ vt hoſtē læſerint, eadē celeritate qua ſubeūt auolant: nec ꝓcurſu lan
guidius reditum tentant. Itaqꝫ et vehiculorū et corporū agilitate inſtandi/fugien=
diqꝫ exꝑtiſſimam obtinēt poteſtatem. Credendū eſt tunc Regnerū fortunæ ſuæ im
becillitatē admiranter tuliſſe, quū ſe olim Romani culminis triumphatorem ab in
ermi inconditoqꝫ agmine ad vltimū vſqꝫ diſcrimen abripi peruideret. Itaqꝫ q ſplen
didiſſimum Romanæ militiæ decus/maximiqꝫ ac sereniſſimi ducis inſignes copias
excellenter obtriuerat, agreſtis et ignobilis vulgi ſordidiſſimo atqꝫ tenuiſſimo ap=
paratui ceſſit: Iſqꝫ cuius bellicā antea claritatem fortiſſimæ gentis vis hebetare ne

Regnerus Romanorū victor a Finnis afflīgit.

querat, deſpicabilis populi ꝑuulam manū ſuſtinere nō valuit. Quo euenit vt ea ma
nu qua clariſſimā orbis pompam ac grauiſſimū militaris roboris inſtrumentū for=
tiſſime contudit: qua tot peditū/tot caſtrorū/tanti equitatus fragorē aptiſſime ſub
ruit, vilem obſcuramqꝫ plæbeculā furtim et quaſi ꝑ latrociniū inceſſere ſuſtineret:
illuſtremqꝫ gloriā ſuam palam atqꝫ interdiu partam nocturna fallacia maculare nō
erubeſceret/manifeſtæ fortitudinis loco clādeſtinas amplexatus inſidias. Quæ res
vt ope deformis/ita exitu vtilis fuit. Nec Finnorū q̄ Caroli fuga parcius gratulatꝰ
eſt/plus ſe virium in nudiſſima plæbe, q̄ in inſtructiſſimo milite repperiſſe cōfeſſus.
Siqdem grauiſſimā Romanorū armaturā q̄ leuia pannoſæ gentis ſpicula tolerabi=
lius ferre potuit: vbi Biarmorū rege interfecto, Finnorū vero fugato, Regnerus ſa
xis rerū geſtarū apices præ ſe ferentibus hiſdēqꝫ ſuꝑne locatis æternū victoriæ ſuæ

Vbbo regnum affectat.

monimentū affixit. Interea Vbbo ꝑ auum ſuum Heſbernū ad ſacrilegam regni cu=
piditatem adductus, abiecta paterni reſpectus verecūdia, capiti ſuo regiū arroga=
uit inſigne. Cuius quū Regnerus inſolentiā ex Suetiæ ducibus Kelthero/Thorkil=
loqꝫ cognoſceret, Gothiā verſus ꝓpropere nauigationē exercuit. Quos Heſbernus
Regneri ꝑtibꝰ ſingulari fide deuinctos exꝑtus, præmio ſollicitatos regis deſertores
efficere laborabat. Illi non flexo e ſententia ꝓpoſito, ex Biorni arbitrio ſuum cōſiſte
re retulerunt: confeſſi Sueonū neminē quod ab eius placito deſtitiſſet auſurū. Nec
ſegniter ipm Heſbernus benigniſſimis legatorum alloquiis captauit. Qui ſe perfi=
diæ q̄ bonæ fidei ꝓpiorē fore denegans/piiſſimi patris amori improbiſſimi fratris
gr̄am anteferri ꝑq̄ nefariū iudicabat. In ipſos vero legatos ꝑinde ac grauiſſimi crimi
nis hortatores laqueo animaduertit. Sueti quoqꝫ de reliqua legatorū turba pari cla
de noxię exhortationis pœnas ſumpſerunt. Igitur Heſbernus occulto clādeſtinoqꝫ
paratui parū proſperū ratus cōſtare ꝓgreſſum/ adcitis palam copiis manifeſte pro
currit ad bellum. At præfectus Iutiæ Iuarus neutram ſacrilegæ pugnæ partē pie=
tati propinquam autumans, impium bellum voluntario pręcucurrit exilio. Regne
rus vero Heſbernum apud ſinum qui latialiter viridis appellatur aggreſſus occi=
dit/exanimiſqꝫ abciſum caput prora excipi mādans, terribile factioſis ſpectaculum

Vbbo plurimos fūdit.

edidit. Vbbo vero profugio vſus: itemqꝫ patrem reuocato apud Sialandiam bello
adortus dum laxata ſuoꝶ acie vndiqꝫ ſolus impetitur, tantū aduerſi agminis fudit
vt hoſtilium cadauerum excremento perinde ac munitione firmiſſima circūactus,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

facile prouocantium inhiberet acceſſum. Ad vltimũ frequentioribus hoſtium glo-
bis obfuſus, compræhenſuſq; publicis vinculis onerandus abſtrahitur. At ille im-
menſa vi extricatis reciſiſq; catenis: inditos ſibi nexus diſiicere ac lacerare ador-
ſus: nullis obitum modis effugere potuit. At vbi Iuarus tumultum patriæ factioſi
Vbbonis mors.
ſupplicio diſcuſſum comperit: Daniam petiit. Quem Regnerus ꝙ inter ſæuiſſimas
parricidiorum procellas integerrimũ ſe pietatis cultorem geſſerat: ampliſſima ve-
neratione ſuſcepit. Interea Daxon Withſercum Suetiæ principantem: diu nequicq̃
ſuperare conatus: tandem factæ pacis commento circũuentum aggreditur: conui-
uialiter ab eo exceptus armatum ſubornauit exercitum: qui ſimulata mercatione
in vrbem rhedis aduectus: hoſpitis domũ nocturno laceraret aſſultu. Cuius latro-
cinii manum tanta Withſercus ſtrage perculit: vt hoſtilium corporum cumulo cir-
Withſerci virtus.
cũfuſus: niſi ſcalis ſuperne admotis compræhendi nequiret: duodecim quoq; comi
tes eius pariter ab hoſte capti: facta ſibi repetendæ patriæ poteſtate deuotis pro re-
ge capitibus alienum participare periculum q̃ ſuum abiicere maluerũt. At Daxon
egregię Withſerci formæ miſeratione permotus orientem ſpecioſiſſimæ indolis flo
rem conuellere paſſus non eſt. Cui non tantum ſalutem: ſed & filiam dimidio regni
De magnanimitate Withſerci.
ſui dotatam in matrimonium obtulit. Ac decori incolumitatem q̃ fortitudini pœ-
nam afferre maluit. Ille vero precariæ vitæ vſum animi magnitudine floccipendẽs:
impunitatem perinde atq; paruulum aliquod beneficium reſpuit: mortis ſententiã
ſua ſponte complexus/ præfatus Regnerum in vindictam filii remiſſius exacturum
ſi eum in eligendo mortis genere proprio vſum arbitrio comperiſſet. Cuius teme-
ritatem ammiratus hoſtis ea fati ſpecie qua ipſe in ſe animaduertiſſet: conſumen-
dum eſſe promittit. Quam libertatem iuuenis ingentis beneficii loco ſuſcipiens:
Suppliciũ dirum.
vinctum ſe cum ſociis cremari petiuit. Nec ſegniter Daxon auidis fati precibus ob-
ſecutus: pro beneficio optatæ mortis ſupplicium erogauit. Quo audito Regnerus
obſtinato ad moriendum luctu: non modo mœrorem induit, verum et per ſummã
Regneri dolor.
animi ægritudinem: lectulo corpus affixit, doloremq; cõceptum gemitu patefecit.
Quem coniunx virilem ſupergreſſa fidutiam imbecillitatis increpitum virili ad-
hortatione firmauit: reuocatumq; a mœrore animũ: arma impenſius celebrare per
docuit: affirmans fortiſſimũ patrem cruentos filii cineres: iuſtius armis q̃ lachry-
mis expiaturum. Monuit quoq; ne muliebriter lugens: tantum ſibi ignominiæ fle-
tu pareret: quantum antea claritatis virtute contraxerat. Ad hanc vocem veritus
Regnerus ne priſtinos fortitudinis titulos effœminato mœrore cõtereret: diſcuſ-
ſo mœſtitiæ habitu, depoſitiſq; doloris inſignibus: promptiſſima vindictę ſpe iacẽ-
tem reuocauit audaciam. Adeo interdum ab inualidis fortia roborantur ingenia.
Iuaro ergo Regni tutelam deferens, Vbbonemq; priſtinæ gratiæ redditum pater-
na charitate complectens: traiecta in Ruſciam claſſe: compræhenſum Daxon cate-
Daxon capitur.
narumq; pœna coercitum: apud Vtgarthiam cuſtodiæ relegauit. Siquidem tunc
Regnerum aduerſus chariſſimi filii interfectorem clementiſſima animi moderatio
ne vſum eſſe cõſtabat: cum ad cõcupitæ vltionis ſatietatem exilium ſontis, q̃ necem
ſufficere maluit. Qua quidem humanitate magnus Ruthenis iniectus eſt rubor: vl
terius aduerſus eum ſæuiendi regem quem ne iniuriarum quidem acerbitate ad in
fligendam captiuis mortem impellere potuerunt. Eundem quoq; Regnerus breui
in gratiam reductum patriæ reddidit: pollicẽtem ſe ei annuo nudatum pedes: cum
duodecim patribus diſcalciatis ſuppliciter tributa pẽſurum. Enimuero in captiuũ

ac ſupplicem leniter animaduertere,q̃ cruentam ſecurim diſtringere:ſuperbāq; cer
uicem ſedulo mulctare ſeruitio:q̃ ſemel elidere ſatius duxit.Inde profectus filiū ſuū
Erik ver-hat.
Ericum ventoſi pillei cognomen habētem Suetiæ præfert. Vbi Fridleuo atq; Siuar
do apud ſe ſtipendia merentibus: Normannos Scotoſq; duobus aliis falſo regis no-
Noruagiæ ſubactio.
men arrogaſſe comperiēs: in primis Noruagicæ rei vſurpatorē ſuſtulit:eāq; Bior-
no fruendam tradidit. Deinde eo atq; Erico accitis Orcades populatus: ad vltimū
Scotorum finibus appulit:eorūq; regem Murial triduano exhauſtum prælio inter-
Subactio Scotorū viii.
fecit:verum filii eius Dunuat,atq; Rathbarthus pugna ſpectabiliter edita ab hoſte
necati:ſanguine ſuo cruētam patri victoriam pepererūt. Cūq; in Daniam reuerſus
coniugē Suanlogam interim morbo cognouiſſet abſumptā: protinus ſollicitudini
remediū ſolitudine quæſiuit : ægreq; mentis luctum intra penatium ſuorum clau-
ſtra cohibere paſſus non eſt. Verum hanc mœroris acerbitatē Iuari regno pulſi re-
Galli Iuarū pellunt.
pentinus detraxit aduentus. Quippe Galli fugato eo in Hellam quendam Hamo-
nis filium falſam regis contulerant poteſtatem. Quo duce Regnerus perinde atq;
locorum perito vſus,edita claſſe portum,qui Noruicus appellatur,acceſſit:vbi ex-
poſitis copiis Hellam Gallicana virtute ſubnixum:poſt extractam in triduū pugnā
fugæ amantem effecit:eaq; res creberrimo Anglorum,rariſſimo Danorum ſangui
Regneri ſucceſſus.
ne conſtitit.Cumq; ibidem Regnerus annū victor expleſſet conſequenter excitis in
opem filiis Hiberniam petit:occiſoq; eius rege Melbrico Diflinam Barbaris opibus
refertiſſimā obſedit,oppugnauit,accepit,ibiq; ānuo ſtatiuis habitis:mediterraneū
fretum pernauigans ad Helleſponticum penetrauit interiecta regionum ſpacia cla
riſſimis emenſus victoriis:continuæ felicitatis progreſſum nuſq̃ interpellante for-
tuna. Inter hæc Haraldus quorundam aſtipulatione Danorum Regneri militiam
Haraldus occupat re-giū nomen.
languidiore ſtudio comitantiū:recidiuos patriæ tumultus incutiēs: regii nominis
vſurpator emerſit. Qui Regneri ab Helleſponto redeūtis armis exceptus cū rebus
infeliciter geſtis exhauſta domeſticæ opis præſidia animaduerteret:Lodouicū Ma-
guntiæ conſtitutū auxilia petiturus acceſſit. At Lodouicus ſummo amplificādæ re
Lodouici i-peratoris pietas.
ligionis ardore confertus:conditionē Barbaro intulit opē ſpondendo ſi Chriſti cul-
tum exſequi conſenſiſſet. Nullam enim poſſe aiebat animorū interuenire cōcordiā
diſſona ſacra cōplexis.Quamobrē petitorē opis primū religionis cōtubernio opus
habere:neq; magnorū operum conſortes exiſtere poſſe:quos ſupernæ venerationis
formula diſparaſſet.Qua ſententia & ſalutem hoſpiti,& ſibi pietatis præconiū pepe
rit.Haraldum enim ſolēni lauacro vſum conſequēter Saxonicis roborauit auxiliis.
Haraldꝰ fit Chriſtianꝰ.
Quibus is fretus,in territorio Sleſuicenſi dicandam deo ædem ſollicita moliebatur
impenſa.Hic itaq; ſanctiſſimi tenoris ſpecimē a Romanis ritibus mutuatus: profa-
nato perfidorū errore delubra diruit : victimarios proſcripſit: flaminiū abrogauit.
Atq; incōditæ patriæ Chriſtianiſmi ſacra primus intulit:reiectoq; dæmonū cultu
diuinū æmulatus eſt.Supremo quicquid ad cuſtodiā religionis attinuit: ſcrupulo-
ſiſſima cura ſeruauit.Sed non tam efficaciter, q̃ pie rē auſpicatus eſt.Superueniens
enim Regnerus:īductaq; per eū ſacra temerans:vera religione proſcripta, priſtino
Haraldꝰ fit apoſtata.
adulterinam loco reſtituit: ac ſuo cerimonias honore donauit. Haraldus vero pro
fugus fortunā ad ſacrilegiū tranſtulit.Nam vt p̃cipuū inchoatæ religionis ſpecimē
Hellæ ſæuitia.
ita primū neglectæ ſpectaculum fuit: atq; ex ſplendido ſanctitatis auctore, infamis
eiuſdem deſertor euaſit.Interea Hella ad Hibernos collatus omnes qui ſe Regnero
propiore fide deuinxerant ferro ſuppliciiſq; mulctauit. Quem Regnerus claſſe ad-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ortus: iuſta omnipotentis animaduerſione manifeſtas detractę religionis pœnas p̄
pendit. Compræhenſus enim atq; in carcerem coniectus: noxios artus colubris cō=
ſumendos aduertit. Atq; ex viſcerum ſuorũ fibris triſtem viperis alimoniam præ=
buit. Cuius adeſo iocinore cum cor ipſum funeſti carnificis loco coluber obſideret
omnẽ operum ſuorum curſum animoſa voce recenſuit: ſuperiori rerum contextui
hanc adiiciẽs clauſulam: Si ſuculæ verris ſupplicium ſciſſent: haud dubio irruptis
haris afflictũ abſoluere properent. Quo dicto Hella adhuc nõnullos filiorũ eius vi=
uere interpretatus: quieſcere carnifices, amouericq; viperas iubet. Cũq; ſatellites per
agendæ iuſſionis gratia accurriſſent: Regnerus imperiũ regis funere ſuo præceſſe= Mors Re=
rat. Quem quid aliud q̄ duas inter ſe fortunas partitas eſſe dicemus. Alteram quæ gneri.
ei incolumẽ claſſem, propenſum imperiũ, præcipuas piraticæ vires adiiceret: alterã De duplici
quæ claritatis ruinam, cõmilitonũ necem, acerbiſſimũ vitæ exitum irrogaret: cum fortuna.
ipſum carnifex venenatis belluis circũfuſum eo corde qđ aduerſus omne diſcrimen
immobile geſſerat: aſpides exſatiantem videret. Itaq; ex ſpecioſiſſimo victore ad mi Fortunæ
ſerabilem captiui ſortem deductus: ne quis nimiũ fortunæ credat edocuit. Quẽ ca= ludus.
ſum Iuarus dum forte ludos inſpectaret: accepit. Sed nihilominus vultum in eodem Iuarus rex
habitu continens: ſolitoq; nulla ex parte infractior: non ſolũ nũtiatam parentis cla= lxiii.
dem doloris diſſimulatione ſuppreſſit: ſed ne ſtrepitum quidem exoriri paſſus atto
nitum rumore populum Theatro diſcedere vetuit. Itaq; neq; oris hilaritatẽ depo=
ſuit: ne ceſſato ludo ſcænam interrumperet: neq; oculos a publico plauſu ad priua=
tam mœſtitiam flexit: ne ex ſummo tripudio repẽte in vltimũ prolapſus mœrorem
potius calamitoſi filii, q̄ iocabundi ducis partes egiſſe videretur. Siuardus vero eo Siuardus.
dem nuntio accepto: propior paternę charitati, q̄ priuatæ paſſioni: haſtile qđ forte
in manu habebat altius pedi ſtupefactus immerſit: triſtitiæ ſalebra corpoream ne=
gligente moleſtiam: vt enim animi vulnus patientius ferre potuiſſet: corporis par=
tem grauius afficere ſtuduit. Quo facto ſimul fortitudinem mœroremq; detexit: Biornus.
fortunam ſuam inter calamitoſum filium, conſtantemq; partitus. At Biornus in=
ter teſſerarum iactus delato ad ſe paternæ mortis nuntio tanta vi correptum ma=
nu calculum preſſit: vt tabulæ quoq; cruorem digitis extortum infunderet. vbi ni=
mirum fortunæ iactum ipſa quam verſabat alea leuiorem eſſe didicit. Qđ audiens
Hella hunc trium parentis obitum fortiori animi robore ſuſtinuiſſe iudicauit: qui
nihil pietatis eius funeri p̄ſtitiſſet: ideoq; ſibi Iuari ſuſpectiſſimam haberi virtutem
Iuarus vero petitis Angliæ partibus cum claſſem ſuam conferendi cum hoſte belli Iuari aſtus
impotentem animaduerteret: aſtum audaciæ præferens Hellam acumine tentat. in petendo
ſpatium arui quantum equino tergore complecti potuiſſet in ſequeſtræ pacis pi= aruo.
gnus expoſtulans. Et quidem quod petiit impetrauit. Rex enim paruo preces ſtare
autumans: a tanta hoſte exiguum magnæ rei loco expeti gratulatus eſt: ratus per q̄
breue tergus paululum ruris occupaturum. At Iuarus corio in exiles admodum
corrigias ſciſſum extracto: habilem exædificandæ vrbi agrũ implicuit. Igitur Hella
prodigalitatis pœnitentia ſuccedente magnitudinem corii ſera æſtimatione colle=
git. diuiſam cuticulam rectius q̄ incolumem menſus. Quam enim exiguum ſoli cin
cturam credidit: ampliſſima iugera latius occupantem aſpexit. Iuarus vero condi
tæ vrbi abundæ ſuffecturos obſidioni commeatus inuexit. Ab inedia perinde atq;
hoſte defenſam haberi cupiens. Interea Siuardus ac Biornus cum quadringẽtarum
nauiũ claſſe ſuperuenientes: bellum regi manifeſta prouocatione ſignificant. Idq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſtatuto tempore exſecuti: compræhenſi ipſius dorſum plaga aquilam figurante affici iubent: ſæuiſſimũ hoſtem atrociſſimi alitis ſigno profligare gaudentes. Nec vulnus impreſſiſſe contenti, laceratam ſaliuere carnem. Taliter perempto Hella: Biornus ac Siuardus regna ſua reduces expetiuere. Iuarus Angliam biennio tenuit. Interea Dani perſeuerantiſſima bellum factione complexi: Siuardo cuidam atq; Erico regia gente creatis publicam detulere tyrannidem. Quos Regneri filii communiter mille ſeptingentarum nauiũ claſſe apud Sleſuicum adorti: ſemeſtri deleuere pugna. Colles indicio manent, nec minus is apud quem belligeratum eſt, ſinus Siuardi funere inclaruit. Iamq; præter Regneri filios regius propemodum interierat ſanguis. Exinde Biorno atq; Erico domum reuerſis Iuarus atq; Siuardus, quo tenaciores rebellibus fręnos imponerent: in Dania reſederũt Agnerum Angliæ præferentes: qui repulſa prouocatus Anglorum opitulante Siuardo contemptricem ſui prouinciam incolis vacuefaciendo tenacia ſitu iugera cultore carere: q̃ inſolentem alere maluit, pinguiſſimaq; inſulæ rura: teterrima vaſtitate perfundens: deſertæ q̃ ſuperbæ regioni imperitare ſatius autumauit. Poſt hæc Ericum apud Suetiam Oſteni cuiuſdam malignitate ſublatum vlciſci cupiens: dum alienæ vindictæ arctius incumbit: ſuum hoſti ſanguinem erogauit. Dumq; cæſi fratris pœnas auidius expetit proprium: fraternę charitati funus impendit.

Helli ſupplicium.

Subiectio Anglorũ octaua.

Siuardi tumulus.

Erici cædis vltio.

Agneri cædes.

Siuard' rex lxiiii.

ITaq; Siuardus ſummis totius Danicæ concionis ſuffragiis paternum appræhendit imperium. Hic autem poſt editas late ſtrages domeſtica claritate contẽtus: toga q̃ armis illuſtris haberi maluit: omiſſoq; caſtrorum cultu: ex acerrimo tyranno exactiſſimum pacis cuſtodem agere cœpit: tantum decoris in ocio atq; vacatione conſtituens: quantum ante in victoriarum frequentia repoſitum autumabat. Adeo autem ſtudiorum eius mutationem fortuna fauorabiliter proſecuta eſt: vt ſicut ipſe neminem: ita nec ipſum quiſq̃ hoſtiliter laceraret. Idem fato functus Ericum admodum infantulũ naturæ magis q̃ regni aut pacis hæredem habuit: Quippe Ericus Haraldi frater tenerrimã eius ætatulam ſpernens: irrupta cum ſeditioſis patria: regium occupauit inſigne: nec erubuit laceſſita legitimi ducis infantia: adulterinam arripere poteſtatem: hoc ſe regno indigniorem comprobans ꝑ imbellem eo ſpoliare ſuſtinuit. Igitur illũ ſceptro ſeipſum virtutibus exuit: & dum armis incunabula appetit: omni pectus virilitate nudauit. Neq; enim vbi cupiditas ambitioq; flagrauit: conſanguinea charitas ſedem habuit: ſed hanc inhumanitatẽ ſupernæ vltionis ira penſauit. Inter ipſum nãq; ac Guthormum Haraldi filium ſubito tanta clade cõfectum eſt bellum: vt eorum vtroq; cum innumeris aliis interempto: regia Danorum ſtirps atrociſſimis exhauſta cædibus: ad vnicum ſuperioris Siuardi filium redigeretur.

Ericus tyrannus.

Ericus rex lxv. ipius.

HIc conſanguineorum iactura regnãdi fortunam adeptus: vtpote propinquorum nece q̃ incolumitate felicior: relictis aliorum exẽplis per auiti negocii veſtigia decurrit. Repente nanq; ſtudioſiſſimus piratici muneris executor apparuit. Et vtinam in abolẽdo Chriſtianiſmi cultum temerarium Regneriani ſpiritus non egiſſet hæredem. Siquidẽ religioſiſſimũ quęq; aut ſuppliciis inſequi:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

aut rebus exuere, exilioq; mulctare perſeuerauit. Sed fruſtra principium cauſer:
cuius exitũ probem. Laudabilior enim eſt vita: cuius initiũ turpe, ſpecioſus finis ab=
ripit, q̃ cuius probabile exordiũ in culpas flagitiaq; decurrit. Siquidẽ Ericus ad ſa=
lutares Anſgarii monitus ſacrilegę mentis errore depoſito quicquid per eiuſdẽ in= Erici con=
ſolentiã cõmiſerat expiauit: tantũq; in excolenda religione ſe geſſit: quantũ egerat uerſio.
in aſpernanda. Itaq; non ſolũ ſanioris diſciplinæ hauſtum docili animo traxit: verũ Aduentus
etiam primęuas maculas finali puritate perterſit. Hic filium Kanutũ ex Guthormi ſancti Anſ=
filia eademq; Haraldi nepte progenitum ſuperſtitem moriens dereliquit. garii.

HVius infantia manente regni pupilliq; tutor expoſcitur. verum Kanut⁹ rex
quoniam huiuſce muneris aduocationem præſtare plærisq; vel in lxvi.
uidioſum, vel arduum videbatur: ſortitione virum legi placuit.
Prudentiſſimi nãq; Danorum in tam excellenti negotio arbitra=
rio delectu vti pertimeſcentes: plus alienæ fortunæ q̃ ſuis ſenten=
tiis permiſerunt. Electionis euentum fortuito magis q̃ ſolido con
ſilio delegantes. Quo euenit vt Ennignupus quidam ampliſſimæ atq; integerrimæ
virtutis tam oneroſæ functioni humeros ſuos ſubmittere cogeretur: decretãq; ſor=
te amminiſtrationem ingreſſus, nõ minus vniuerſorum res q̃ ſingularia regis incu
nabula tueretur. Vnde & ei quidam parum annalium periti medium in faſtis locũ
tribuunt. Cũq; Kanutus decurſis adoleſcẽtiæ ſpatiis ab annis virilitatem traxiſſet:
amotis qui ſibi beneficium educationis impenderant: ex pene deſperato adoleſcẽte
auctor inſperatæ probitatis euaſit. Hoc vno deflendus ꝙ abſq; Chriſtianæ religio=
nis inſignibus e vita ad mortem tranſitum habuit.

SEd mox ad filium eius Frothonem rerum ſumma conceſſit: cuius Frotho. vi.
fortuna armis belloq; alita/eo felicitatis exceſſit: vt ꝓuincias quæ rex. lxvii.
a Danis quondam defecerãt priſtino adactas iugo/vetuſtis alliga Chriſtian⁹.
ret obſequiis. Qui etiam ſeipſum apud Angliam iampridẽ Chri=
ſtianiſmi peritam ſolennibus aquis humectandum exhibuit. Cæ=
terum priuatam ſalutẽ ſuam in publicam exhuberare cupiens: ab
Agapito qui tunc ciuitatis Romanę ſacris præerat Daniam diui
nitus erudiri petiuit. Qđ anteq̃ votis exſequeretur abſumptus eſt. Nam fatis ſuis
Romanæ legationis pręcucurrit aduentum animo certe q̃ effectu ſuperior: tantũq;
ſupernæ compenſationis ob pietatis propoſitum aſſecutus: quantum cæteris præ=
ſtatur ex opere.

HVius filius Gormo cui ꝙ ex Anglia oriundus extitit: Anglici co=
gnomen inceſſit: patre extincto promptiore fortuna q̃ diuturnio= Gormo. iii.
re apud inſulam regiam adeptus eſt arcem. Dum enim Daniam rex. lxvii.
diſponendæ eius gratia petiſſet ex Anglia: longam paruuli ſeceſ=
ſus iacturam expertus eſt. Quippe Angli libertatis ſuæ fortunam
in eius abſentia reponentes: publicam a Danis defectionem moliẽ
do: præcipitem rebellandi fidutiam induerunt. Sed quo eum An=
glia inuidentius ſpreuit: hoc Dania fidentius coluit. Itaq; dum ad duarum prouin
ciarum vtrãq; auidas imperii manus porrexit: altera potitus: alterius irreuoca=
biliter dominationem amiſit. nihil vnq̃ fortiter pro ipſius recuperatione conatus.
Adeo difficile prægrandia continentur imperia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Haraldus iiii. rex. lxix.

POſt quem filius eius Haraldus Daniæ regnator inceſſit. ob hoc quidem obſcurioris apud poſteros memoriæ, egregiorũq; operum monimentis vacuus: q; regiarum opum ſeruator magis q̃ propagator extiterit.

Gormo. iiii. rex. lxx. impius.

POſt hũc Gormo arcem obtinuit: ſemper infenſi erga religionem animi: chriſticolarum perinde, ac teterrimorum hominũ reſpectum extinguere cupiens. Omnes huiuſce normæ participes vario iniuriarum genere fatigatos: quibus potuit calumniis inſequi non quieuit. Quinetiam vt priſcum delubris cultum reſtitueret templum in fundo Sleſuicenſi a religioſis conditum tanq̃ ſacrilegum aliquod impietatis domicilium: ab imis fundamentorum partibus demolitus eſt: quos ſuppliciis non attigerat ſacræ cellæ ſtrage puniens. Hic tametſi proceritatis habitu eximius putaretur: parum reſpondentem corpori animũ geſſit. Ita enim mores ſuos intra regnandi ſatietatem continuit vt ſeruata potius q̃ aucta maieſtate gauderet: ſatiuſq; tueri proprium: q̃ alienum inceſſere duceret: magis de acquiſitorum cuſtodia, q̃ acquirendorum incremento ſollicitus. Hic a maioribus coniugalia ſacra celebrare permonitus: Anglorum regis Hedelradi filiam Thiram nuptiali ſtudio inſecutus eſt. Illa vt erat grauitate atq; induſtria ante alias præſtans: conditionem pro eo attulit: non ante ſe ei nupturam præfata, q̃ Daniam ſub dotis nomine recepiſſet: eoq; pacto intercedente Gormoni deſponſa nocte qua prima genialem thorum conſcendit: ſponſum perſeuerantiſſimis precibus aggreſſa in triduum ſe virilis concubitus expertem dimitti petiuit. non ante rebus veneriis indulgere conſtituens: q̃ matrimonium creandis liberis efficax futurum aliquo per quietem præſagio didiciſſet: itaq; ſimulatione continentiæ matrimonii experientiam interpellabat cognoſcendę poſteritatis propoſitum pudicitiæ ſpecie tolerando, commerciumq; libidinis diſtulit verecundiæ figmento fortunam propagandæ ſucceſſionis explorans. Alii eam vt temperantia ſua thori ſocium Chriſtianiſmi ſacris adciſceret: maritalis lecti blanditias detrectaſſe coniectant. verum q̃q̃ iuuenis amori eius flagrantiſſimo animo inhæreret: alienæ tamen continentiæ q̃ propriæ voluptati obſequi prætulit: ſpecioſiuſq; nocturnis motibus imperare: q̃ lachrymoſa amicæ vota repellere arbitratus eſt: profectas ab induſtria preces pudicitiæ propinquas autumans: euenitq; vt qui mariti partes agere debuerat: pudicitiæ cuſtodem præſtaret: ne in capite nuptiarum ſtuproſæ mentis nota afficeretur quaſi plus libidinis viribus, q̃ propriæ indulſiſſet verecundiæ. Cæterum ne in conceſſum virginis amorem libidinoſo complexu præripere videretur: vicina latera, non ſolum alterius complexibus exuit: ſed etiam deſtricto mucrone ſecreuit. Atq; ex cubiculari lecto ſuum, ac ſponſæ diuiduum cõtubernium reddidit: ſed voluptatem quam gratuita humanitate diſtulit mox læta ſomnii ſpecie delibauit. Quippe profuſo in ſomnũ animo exiſtimauit duos alites coniugis ſuæ genitali parte prolapſos: ſed alterum altero grandiorem corpora ſuperne librantes pręperi cœlum volatu petere: exiguoq; tempore interiecto reuerſos, ſuis altrinſecus manibus inſediſſe. Secundo quoq; ac tertio paruula quiete recreatos propaſſis alis aeri ſe crediḋiſſe. Tandemq; minorem ex his ad ſe pennis cruore oblitis comite vacuum remeaſſe. Ea opinione attonitus vt erat ſomno preſſus indicem ſtuporis queſtum edidit. Ac totos penates tumultuoſo clamore compleuit. Quam ſpeculationem eo

Thira virago fidelis.

Prodigiũ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

percontãtibus famulis explicante. Thira felicem ſe prole futuram autumans omiſ-
ſo differendarum nuptiarum propoſito: caſtimoniam quam cupide precata fue-
rat: auidius remiſit, Cœlibatumq; ad Venerem transferens: ſponſo gratam ſuimet
potiendæ copiam tribuit / continentis animi virtutem admiſſi concubitus ſatieta-
te penſando: præfata minime ſe ei nupturam fuiſſe, niſi ex his adumbratæ quietis
imaginibus certiorem fœcunditatis ſuæ fortunam hauſiſſet. Itaq; vt vaſro ita inu-
ſitato conſilio pudicitiæ ſimulatio in futuræ prolis agnitionem tranſiuit: nec ſors
opinionem eius fruſtrata eſt: breui enim Haraldi atq; Kanuti felix ꝓle mater appa- Haraldi &
ruit: qui cum virilem attigiſſent ætatem: exerta claſſe effrenatam Sclauorum in- Kanuti na-
ſolentiam domuerunt: nec Angliam quidem immunem ab hoc vexationis genere tiuitas &
reliquerũt: quorum Edebrandus ingeniis delectatus / illatam a nepotibus vim vo- geſta.
luptatis loco habuit, ampliſſimi beneficii nomine teterrimam amplexatus iniu- Sclauorum
riam. Multo enim amplius virtutis in eorum fortitudine q̄ pietate repoſuit. Ideo- ſubactio
q; ab infeſtis laceſſi: q̄ ab ignauis coli ſpecioſius duxit. Tanq̄ ex ipſo fortiſſimo indo xv.
lis habitu futurum virilitatis eoꝝ ſpecimen peruideret. Non enim ambigere potu- Angliæ ſub
it quin extera quandoq; impetituri eſſent: qui materna tam audacter exigerent. actio. ix.
Adeo autem iniurias officiis antepoſuit, vt pręterita filia Angliam iiſdem teſtamẽ
to legaret auitum nomen paterno præferre non dubitans. Nec imprudenter: quo-
niam aliquanto ſpecioſius mares q̄ fœminas regni vſum decere nouerat: imbellis
filiæ ac fortiſſimorum nepotum conditionem ſeparandam exiſtimans. Quo euenit
vt Thira filios ſuos paternorum bonorum hæredes non inuidenter exhæres ipſa
conſpiceret. prælationem enim eorum honorabilem ſibi magis q̄ contumelioſam
fore arbitrata eſt. Iidem crebris piraticæ quæſtibus locupletati: ſumma cum fidu-
tia ſpes ſuas ad iniiciendum manus Hiberniæ promouerunt. Cuius rex, Duflina
quæ prouinciæ caput habebatur obſeſſa: cum paucis admodum ſagittariæ artis pe-
ritis coniunctum vrbi nemus ingreſſus: Kanutũ magna cum militum frequentia
nocturnis ludorum ſpectaculis interpoſitum inſidioſo fraudis circuitu vulnifica Kanuti
procul ſagitta petiuit: quæ in aduerſum regis corpus incidens mortificum ei vul- cædes.
nus intorſit. Veritus autem Kanutus ne periculum ſuum hoſtes effuſo gaudio in-
ſequerentur: atq; ob hoc cladis ſuæ fortunam diſſimulanter haberi cupiens voce ſu
premos anhelitus reddente: ludos abſq; tumultuatione peragi iubet. Qua arte pri-
us Danos Hiberniæ potitores: q̄ ſuum Hibernis exitum notum reddidit. Quis au- Hiberniæ
tem extinctum non plangeret: cuius diſciplina militum ſuorum victoriæ conſilio ſubactio.
q̄ ſpiritu diuturniore ſuffecit! Salus nanq; Danorum in vltimas anguſtias dedu-
cta: ac pene deſperationis periculis implicata: quia morientis ducis iuſſui paruit:
breui quos timuit triumphauit. Quo tempore Gormo ad vltimum ætatis ſuæ fi-
nem prouectus ingentem annorum ſeriem luminibus captus exegerat: ſenectam
ad vltimos humanæ conditionis terminos prorogando: magis de filiorum vita, &
incrementis: q̄ reliquo ſpiritu ſuo ſollicitus. Tanta autem maioris filii charitate te-
nebatur: vt a ſe occidendum iuraret qui prior ipſius exitum nuntiaſſet. Cumq; for-
te Thira haud dubium de eiuſdem exitio nuntium accepiſſet nemine id Gormoni
palam inſinuare audente: præſidium calliditatis amplexa: caſum quem ore prode-
re timuit: opere explicauit. Maritum nanq; regio cultu exutum: tetriore circunde-
dit, aliaq; doloris inſignia per quæ cauſam luctus aperiret, admouit: ꝙ antiqui
talibus inter exequiarum actiones vti conſueuerant. Acerbitatem mœroris habi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tus aſperitate teſtantes. Tunc Gormo. En mihi inquit Kanuti fatum publicas? Et
Thira id ipſum (ait) tuo potius q̃ noſtro declaratur augurio. Quo dicto marito
mortem/ſibi viduitatis cauſam præbuit: nec ante filium q̃ coniugē planxit. Itaq; dū
viro nati fortunam exprimit: alterum alterius funeri ſociauit: amborūq; exequias
paribus proſecuta lachrymis: huic coniugales/maternos illi planctus impendit: q̃q̃
tunc temporis magis ſolatiis erigenda: q̃ cladibus obtergenda fuiſſet.

Explicit Liber Nonus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici Sialandici viri diſertiſſimi Liber Decimus Incipit.

Efuncto Gormone Haraldus hæreditariæ
dominationis fortunam conſpicuæ fortitu
dinis operibus proſequi cupiens: traiecta in
Haraldus rex.lxxi. orientem piratica: circumpoſitum laceſſi-
uit oceanum. Sed abſumpto interim Hedel-
rado: q̃q̃ ſedulos quæſtuoſi negotii fructus
decerperet: aliquanto plus tamen in auito
fato amaritudinis: q̃ ex tyrannide volupta-
tis accepit. Dum enim eum fortuna cumu-
latius barbaris ditauit opib⁹: Anglicis exu-
it: externaq; donatum præda, domeſtica at-
q; hæreditaria ſpoliauit. Siquidem Hedel-
radi filius Adelſtenus patris teſtamēto per-
territus indignationem ſuam literis quibus Haraldus hæres ſcribebatur oppoſuit
reciſſoq; parentis arbitrio/proprium æmulatus eſt. Igitur Noruagiæ rex obtuſi
cordis homini ampliſſimæ rei ſummam ceſſiſſe ingemens potiendæ eius ſpe arma-
ta inſulam claſſe petiit. Cuius cum ſe Adelſtenus viribus minorem animaduerte-
ret: conficiendæ pugnæ fidutia vacuus: bellum ad obſequium tranſtulit: beniuo-
lentiam hoſtis quem armis propulſare nequiuerat: officiis capeſſere cupiens. Non
ſolum enim regem amiciſſimo vultu, benigniſſimoq; excepit alloquio: ſed etiam
quo ſalubrius patriam armis hoſtilibus liberaret: filio eius Haquino admodum te-
nero educationis impenſam pollicitus: regnum ſe pariter teſtamento legaturum
promittit. Quam rem maxime vt Noruagicis armis aduerſum Haraldum vtere-
tur oblatu dignam putauit. Eius nanq; ferociam pertimeſcens orbitatem ſuam gra
tuito hærede ſolari: q̃ violentum expectare ſatius exiſtimauit. Rapuit hoſtis cōdi-
tionē præceps: propoſitāq; pactionē amplexus/tantum de offerētis humanitate p̄-
ſumpſit: vt filium proprio ſpiritu chariorē inexploratæ eius fidei credere non dubi
taret. Poſt hæc Haraldus reductis ab oriente copiis q̃q̃ ad impetēdū auūculi factū
præcipuis iuris viribus inuitari poterat: nihilominus impunitam eius ambitionē
diſſimulatę indignationis patientia p̄terire ſuſtinuit: iuſtiſq; operibus pie carere: q̃
crudeliter potiri maluit. Poſt paululum vero tēporis Haquinus audito paterni fa-
ti nuntio/cum proficiſcendi gratia velis nauigationem inſtrueret: Magno ſuper-
uenientis Adelſteni impetu reuocatus pauliſper omiſſo ventorum vſu propius lit-
tori nauigium egit. A quo poſt cætera morum documenta, quibus quotidie infor-
mabatur: noui quid accepturum ſe ratus: ne inter epulas obſcuro ſe vultu gereret:

ſed magis in circūſpiciendis amicis hilari oculorū habitu vteretur audiuit. Quem
enim Adelſtenus compluribus aliis honeſtatis pręceptis imbuerat: etiam aptos con
uictui mores ignorare paſſus non eſt. At cui parentis mors Noruagiam ceſſit pau-
lo poſt pręceptoris occaſus angliam patefecit. Veritus ergo Haraldus ne iniuriarū
tolerātia quę hactenus conſanguineę charitatis reſpectui dabatur / deinceps in igna
uię verteretur opprobriū / & quod moderationis eſſet: vitio applicaretur: Norua-
gicę rei turbatione primā Haquino iacturā inferendam cōnſtituit: domeſticis eius
viribus debellatis / externas facilius obterendas exiſtimans. Cum itaqꝫ res barbaras
regia executiōe tractaſſet: in Daniam reuerſus occurſu Haraldi Gunnildę filii ad-
uerſus eundem Haquinū auxilia petentis excipitur: pollicentiſqꝫ ſe tributa daturū:
ſi danicę opis beneficio efficacia partium ſuarum adiumenta ſumpſiſſet. Enimuero
inter acerbiſſimos rerum caſus clementiſſimā regis humanitatē expertus eſt. He-
uindo enim atqꝫ Karlholſtho pugnæ adiutorib⁹ receptis. lx. nauium claſſe donatus
petiti pręſidii compos abſceſſit: euenitqꝫ vt plus ſpei in auxilio danorū ꝗ metus in
ſua aduerſitate reponeret. Igitur nauigationē remenſus / aduerſus hoſtem naualis
pugnę copia non ſuppetente: terreſtrem exercuit. in qua Heuindus Haquinum vt
in primos pręliantiū globos progrederetur hortatus: ipſum clarius ſui indiciū ex-
hibentem: inuſitatę magnitudinis ſecuri petiit: attigiſſetqꝫ ni ſatellitum quidā ad
actum regi ferrum proprii corporis periculo fefelliſſet. In quem Heuindus tanta vi
deſtrictæ bipennis aciem egit / vt ferrū medio corpori elapſum nullum inter artus
obſtaculū reperiret. Quod cum terrę altius illapſum: genibus nixus abſtrahere co-
naretur: ab Haquino interfecti militis corpus cōſcendente perfoditur. Incertū er-
go vter alteri plus pietatis impenderit: ille enim ſalutis ſuæ impendio regis fatum
repulit: iſte ſeruatoris ſui cladem ſpecioſiſſima vltione pēſauit: cuius beneficio fatū
effugerat, exitium vltus. Et quid huius militis opera clarius: qui alienę incolumita-
ti ꝗ ſuæ propior voluntarium pro duce ſpiritū erogauit: priuatęqꝫ mortis obiectu
ne publica ſociorum ſalus periclitaretur effecit! Interea Thoraluus quē Haquinus
ad exturbāda hoſtiū terga in inſidiis collocauerat: ſuperueniens edito in aciem im-
petu Karlholſtho mortem / Danis fugam inflixit. Enimuero cęterorū fortunā vnius
inclinauit occaſus. Haquinus autem palātes pertinacius vrgere veritus / effuſas ſo-
ciorum habenas ſalutari conſilio reuocauit: ne qua improuidi militis incuria effici
poſſet, vt in victricem victę partis fortuna recideret. Igitur ęquales ambarum par-
tium ſtrages parem vtrobiqꝫ belli ſucceſſum effecerat. Nā etſi altera victoriæ pro-
pior videbatur: cladibus victā ęquabat. Repetente vero claſſem Haquino incredibi — De ꝓdigio.
le memoratu monſtrum incidit, Iaculum nāqꝫ vago antipitiqꝫ diſcurſu ſuperne in-
ter auras oberrare conſpectum: non minore intuentes metu: ꝗ ammiratione com-
pleuit. Siquidem in diuerſas partes dubiis reflexibus agitatum: figendi vulneris lo
cum exploratius proſpicere videbatur. Quod miraculum cunctis immani ſtupore
proſequentibus: incertiſqꝫ quidnam res tam inuſitata portenderet: ſubito caſus in
ſolius Haquini caput ſuſpectū omnibus periculū tranſtulit. Arbitrātur quidā ma- — Haquini
trem Haraldi Gunnildam procurato maleficiis ſpiculo victi filii pœnas a victore — cędes.
ſumpſiſſe. Haraldus itaqꝫ inſperato hoſtis exitio regnādi fortunā adeptus: triennio
ꝓmiſſum Danis bonæ fidei vectigal exhibuit. Ea tēpeſtate Sturbiorn⁹ Suetici regis
Biornonis filius a patrui Olaui filio Erico regno ſpoliatus: petēdi auxilii gratia ad
Haraldū cui Thyra mater extitit cū ſorore Gyritha ſupplex migrauit, tātoqꝫ apud

eum paratiorem amicitiæ locum repperit: quanto illi eiuſdem ſororis ſuæ matri-
monium liberalius permiſit. Poſt hæc Haraldus armis Sclauia potit⁹ apud Iulinū
nobiliſſimū illius prouinciç oppidum Sturbiorno duce cōpetentia militum præſi-
dia collocauit. Quorū piratica egregio animorū robore celebrata / ac finitimis pau
latim tropheis alita: eo demū ferocitatis exceſſit: vt continuis nautarum cladibus
ſeptētrionalem repleret oceanum. Ea res plus danico imperio q̄ vllum terrenç mi-
litiæ negotium attulit. inter quos fuere. Bo. Vlff. Karlſ hefni. Siualdus aliiq; cōplu-
res. quorum prolixam enuntiationem tedio q̄ voluptati propinquiorē ſtilo ꝓſequi
ſuperſedeo. Inter hæc Sturbiornus vltionis aculeo laceſſente: acceptam iniuriā pen
ſare cupiens: Haraldo in opem accito: memorem damnorū iram aduerſus inuiſam,
Otho cęſar — Erici dominationē deſtrinxit. Cuius rei gratia Haraldus hallādiā proficiſcēs: theu
tonicæ irruptionis nuntium: quæ a cæſare Othone gerebatur accepit. Igitur alie-
næ rei impetitionem q̄ propriç defenſionem languidiore ſtudio proſecutus: exter-
næ pugnæ propoſito domeſticæ curam antepoſuit: reflexoq; in Iutiam curſu: ad
opem oppreſſis ferendam præcipiti celeritate contendit. Sed eo ſuperueniente: cæ-
Lymfiord. — ſar Iutiam vtpote regio ductu vacuam nullo reſiſtente permenſus cum lymici ſi-
nus obiectu tunc temporis Wendalam aquis claudentis: vlterius excurrere vetare-
tur. coniecta in vndas lancea, non ſolum iter ad eydoram reflexit / verū & ſimillimū
Othſwnd. — fugæ reditum habuit. Siquidem haſtam cuius vſum habebat: maritimos in fluctus
relinquendi monumenti gratia iaculatus: ſuum freto vocabulum indidit. Verū vt
impetu grauis: ita exitu vanus apparuit. Haraldus quippe ardentiſſimo curſu abſ-
cedentes hoſtium reliquias inſequutus: Epponem extremi agminis ducem cum iis
Sturbiorni cædes. — quos repperit / trucidauit. Interea Sturbiorn⁹ contumelioſa militum adhortatione
compulſus: fortunam ſuam temere ſociorum fortitudini credidit / inq; proprium
exitium ruens regiarum partium reditum ſtolida præceſſit audacia. Bellum enim
prępropere auſus: rebus Sueonum per incuriam laceſſitis occiditur. Et ſane hoſti-
Thyræ munimentum. — libus gladiis vltro iugulum ſubiicit: quiſquis in vrgenti aliquo diſcrimine magis
alienæ temeritati, q̄ propriç obſequitur prouidentiæ. Poſt hæc Thyra quo patriam
a clandeſtinis exterorum irruptionibus tutiorem præſtaret: quantum a Sleſuico
Danne-Wyrcke. — ad occidentalem oceanum patet: vallo foſſaq; proſcindere aggreſſa eſt. Superq; ia-
cto aggere tenaciſſimi operis terrenum molita eſt munimentum. Cui poſtmodum
Waldemari regis Abſaloniſq; danicç gentis antiſtitis: conſimilis erga patriam pie-
tas murum cocti lateris ſuperiecit: vti potius veteris valli occiduos lapſus ſolidior
nouæ molis ſtructura reficiceret: q̄ debilem eius ſitum crebrior in poſterum ruina
ſubmitteret. Siquidem priori munitione fundamenti loco vſi imperfectū fœmineæ
virtutis propoſitum virili prudentia compleuerūt. tanto excellentius opus edentes
quāto ſe muliebri nouerant induſtria clariores. Eadem quoq; cū ſub ſpecie fœminæ
virilem animū gereret, Scaniam Suetica dominatiōe compreſſam pręſtādi tributi
onere liberauit. Itaq; hinc muro inde armis hoſtem repellens diuerſis patriæ fini-
bus par tutelç beneficium peperit. Interea defuncto apud Noruagiam Haraldo fi-
Haquini rebellio. — lius eius Haquinus patriam hçreditariç penſionis ignominia exuere cupiens cum
Haraldum auditis quæ Cęſar apud Iutiam geſſerat germanicis diutile bellis impli
Haraldus rex chriſtianus efficit. — candum ſperaret / palam detractandæ ſtipis audaciam præbuit / plus ſpei ac fiduciç
ex Saxonicis armis q̄ ſuis viribus capiens. Verū Haraldus rebus cū imperatore cō-
poſitis: cōſortium catholicç religionis amplexus diuinam humanāq; pacem regno

ſuo conciliauit. Sicq; Haquinum conceptȩ inaniter ſpei irritum reddens: ſeipſum
errore, patriam prȩliis liberauit. Comperta vero Haquini defectione tanto in Nor-
uagicæ iuuentutis contumaciam aſperius animaduertendum putauit: quãto eam
aduerſum ſe ceruicem inſolentius extuliſſe cognouit. Miſſa igitur aduerſus hanc
iulinȩ piraticæ manu / Bo atq; Siualdo ducibus cõtemptus ſui vltionem mandauit.
Quorum Haquinus: perſpectis copiis cum intolerabile rebus ſuis onus imminere
cognoſceret: excipiendi eius materia non ſuppetente: tanq̃ humanæ opis diffiden-
tia: diuinam amplexus ſuperos inuſitato piaculo propitiandos curauit. Duos ſiqui- Piaculum
dem prȩſtantiſſimæ indolis filios hoſtiarum more aris admotos potiendȩ victoriæ nouum.
cauſa nefaria litatione mactauit. Nec ſanguinis ſui interitu regnum emere dubita- De malitia
uit. Patriſq; nomine q̃ patria carere maluit. Sed quid hoc rege ſtultius? qui geminã Haquini.
chariſſimorum pignorũ ſtragem incertis vnius pugnæ euentibus impendẽdo for-
tunam belli parricidio petere, & orbitatem ſuam muneris loco diis bellorum fauto-
ribus erogare ſuſtinuit? Quo euenit vt Dani manum cum eo nauali certamine con
ſerentes: quocunq; militaris diſcurſus impetum contuliſſent infeſtam nymbi vim
qua tanq̃ ab hoſte lȩderentur exciperent. Cæterum cohorti imbris maleficium, ita Dani victi
noſtrorum vertices inuſitatis grandinis ictibus conuerberauit: vt eorum oculi ve-
luti quibuſdam nymborum ſpiculis laceſſiti proſpiciendiq; penitus facultate defe-
cti, grauiorem ab elementis pugnam q̃ ab hoſte ſentirent. Accidit ergo vt Norua-
gienſes cœli q̃ ſuis viribꝰ feliciores Danos diſtrictam aduerſum ſe numinum iram
haut dubie ſentientes: ante fuga q̃ cædibus implicarent. Inter quos karlſhefni ac
Siualdus a victoribus capti, q̃q̃ dimicando ſpecioſiſſimam rei militaris operam edi
diſſent: aliquanto tamen plus laudis in vinculis q̃ prælio meruerunt Haquinus em̃
celeberrimã danicȩ iuuentutis fortitudinem exploratius noſſe cupiẽs: duos qui ca-
ptiuorum patientiam plenius experirẽtur admouit. Tantum enim virium animis
eorum a natura inſitum eſſe fama fuerat / vt etiam receptis in vultum ictibus: ne le
ues quidem ſuperciliorum nutus ederẽt / atq; aduerſus omne percuſſoris irritamẽ-
tum in eodem animũ habitu continerent. Cuius experientiȩ gratia prior Siualdus
ingẽti ſatellitis fuſte percuſſus: oculos motu vacuos prȩbuit. Quinetiam eo minus
fortunȩ ceſſit: quo miſerius virtutis ſuȩ experimentum habuit. Nec minus in reli- Virtus da-
quo mentis robur apparuit. Karlſhefni enim alium diſtricta ſecuri capiti ſuo immi norum ca-
nentem pulſu pedis humi proſtrauit. applicatumq; ceruici ſuȩ ferrum manibꝰ feri- ptorum.
re conantis excutiens, vt erat vinculatus arripuit: quȩq; lapſu affecerat, capite ſpo-
liauit. Enimuero vt ſtrenuo ita impigro niſu periculum audacia prȩcucurrit. Neq;
enim captiui virtꝰ inter vinculorũ ſtridorem vigore ſuo exui potuit, quin & inter
grauiſſimas contumelias: eo clariorem fortitudinis ſuæ experientiam prȩbuit: quo
incitatiorẽ fortunȩ aduerſum ſe fremitũ ſenſit. Sed nec illi aut mortis propinquitas
aut cathenarũ cõtumelia quo minus liberũ fortitudinis opꝰ ederet, obſtare valuit.
Quorũ conſtãtiam ammirans tyrãnus: vt vtroq; potius bono milite vteretur q̃ in
vtrũq; animaduerteret: remiſſionẽ pœnȩ, dũmodo partes ſuas fide atq; amicitia co
lerent pollicetur. Illi vero violentũ obſequiũ vitȩ reſpectui erogare indecorũ putã- Haquinus
tes vtpote alienæ fidei q̃ propriȩ ſaluti propiores: cõditione inſolẽtius ſpreta: turpi virtuti con
pacto ꝓrogandi ſpiritꝰ beneficiũ expetere noluerũt. Quo viſo Haquinus ne patien cedit.
tiȩ punitor magis q̃ ꝓbator exiſteret: virtuti eorũ incolumitatẽ tribuendã putauit Haraldi
Haraldum vero duos ex Gerytha filios ſuſtuliſſe memoriȩ proditum eſt. Quorum proles.

Haquinus dux fortis.

maior Haquinus excellentiſſimę indolis habitu/ac feliciſſimis naturæ incrementis/
fratris Suenonis fulgorem ſuppreſſerat. Idem Sembos aggreſſus cum militum ani-
mos periculoſi belli reſpectu aliquanto infractiores animaduerteret: quo melius flu-
ctuantibus fugę ſpem demeret, ignem ſubductæ claſſi ſubiecit. eoq; neceſſitatis du-
ramento imbecillitatis ignauiã reppulit. effecit enim vt nauigiorũ facultate defecti
redditũ victoria ſtruendũ aĩaduerterent. Itaq; quo ęquiore animo ſeipſum claſſe ſpo-
liauit: eo tutiore hoſti ſpolia detraxit. Miſerta eſt tunc profecto fortuna danici du-
cis: a nauigiorum iactura nautarum præſidia mutuãtis: cum ſummam claſſis ino-
piam opem victorię cerneret. Igitur vt prudenti ita periculoſo conſilio ſalutarẽ mi-
niſtrauit euentum. Potiti enim Sembia dani necatis maribus fœminas ſibi nubere
coegerunt, reſciſſaq; domeſticorũ matrimoniorũ fide: externis auidius inhærentes
ſuam cum hoſte fortunam cõmuni nuptiarum vinculo partiti ſunt. Nec immerito
Sembi ſanguinis ſui cõtextum a danicę gentis familia numerant. Adeo enim capti-
uarum amor victorũ animos cæpit: vt omiſſa redeundi cupiditate/barbariem pro
patria colerent. Alienis q̃ ſuis coniugiis propiores. Poſt hæc Thyra danicę maieſta-
tis caput abſumpta eſt. Cuius corpus Haraldus ampliſſimo funere elatum magno
cũ omniũ plãgore nõ longe a patris tumulo ſepulturæ mãdauit. Neq; enim tã acri
iactura cuiuſq̃ penates mœroris expertes eſſe poterant, priuato funere publicam
patrię fortunam exſpiraſſe credentes. Vbi nunc quoq; ſacrariũ perſpicere eſt/duo-
rum cõiugum ſocialibus buſtis interſitum. Nec ſilentio implicandũ quod ſequitur

Strategema.

Dani vaſtauerũt Sembiam.

Thyrę mors.

Toko ſagittator optimus.

Toko quidam aliquãdiu regis ſtipendia meritus officiis quibus cõmilitonum ſtu-
dia ſuperabat complures virtutum ſuarum hoſtes effecerat. Hic forte ſermone in-
ter conuiuas temulentius habito: tam copioſo ſe ſagittandi vſu callere iactabat: vt
pomũ quantũcunq; exiguum baculo e diſtantia ſuperpoſitũ prima ſpiculi directio-
ne feriret. Quæ vox primũ obtrectãtium auribus excepta/regis etiam auditum at-
tigit. Sed mox principis improbitas patris fidutiam ad filii periculũ tranſtulit: dul-
ciſſimum vitę eius pignus baculi loco ſtatui imperans. Cui niſi promiſſionis auctor
primo ſagittę conatu pomũ impoſitum excuſſiſſet: proprio capite inanis iactantiæ
pœnas lueret. Vrgebat imperium regis militem maiora promiſſis edere alienę ob-
trectatiõis inſidiis parum ſobrię vocis iactum carpentibus. Itaq; ex dictis etiam non
dictorum effectui obligabatur. Euenitq; vt conatus ſuos ad id quod minus præſu-
mebat erigeret: & quod parum profeſſione coluerat, plenius experientia celebraret.
Neq; enim ſolida virtus tametſi detractionũ laqueis implicata: iuſtam animi fidu-
tiam abiicere potuit. Quinetiam eo certius quo difficilius experimentum accepit.
Exhibitũ itaq; Toko adoleſcentem attentius monuit: vt ęquis auribus/ capiteq; in-
deflexo q̃ patientiſſime ſtrepitum iaculi venientis exciperet. Ne leui corporis mo-
tu efficaciſſimę artis experientiã fruſtraretur. Præterea demendę formidinis con-
ſilium circũſpiciens: vultum eius ne viſo telo terreretur auertit. Tribus deinde ſa-
gittis pharetra expoſitis prima quã neruo inſeruit ꝓpoſito obſtaculo incidit. Cui
ſi fortuna caput adoleſcẽtis obieciſſet, haut dubie in patris periculũ nati pœna reci-
deret. ſpiculiq; error ꝑcuſſorẽ percuſſi exitio ſociaſſet. Virtutẽ ergo patris an in-
genium filii impenſiori ammiratione ꝓſequar ambigo. Quorũ alter artis ſuę pru-
dentia parricidiũ cauit/alter corporis animiq; patientia ſibi ſoſpitatẽ peperit, patri
pietatem ſeruauit. Enimuero iuuenile corpus ſenilẽ animũ roborauit. tantũ fortitu-
dinis in expectando iaculo exhibens/quantũ peritię pater in emittendo præbuerat.

Itaq; conſtantiæ ſuæ beneficio. ne ſibi ſpiritus: patri ſalus eriperetur effecit. Inter-
rogatus autem a rege Toko cur plura pharetræ ſpicula detraxiſſet cum fortunam
arcus ſemel duntaxat experimento proſequi debuiſſet? vt in te (inquit) primi er-
rorem reliquorum acumine vindicarem: ne mea forte innocentia pœnam: tua im-
punitatem experiretur violentia. Quo tam libero dicto & ſibi fortitudinis titulum
deberi docuit & regis imperium pœna dignum oſtendit. Sed iis neceſſitatum pro-
cellis erutum paulopoſt par mali tempeſtas implicuit. Haraldo enim eius ſe artis
qua Finii niuales ſaltus peragrant peritiorē iactanti: Toko in conſimili genere lau-
dis ſuam auſus cōferre virtutē: apud collam rupem editæ profeſſionis experimen-
tum prębere compellitur. Sed quod minus exercitio celebrauerat: plenius a virtu-
te mutuatus eſt. Eminentis enim ſcopuli cacumine conſcenſo exiguo ſe fuſti credi-
dit. lubricaſq; plantis tabulas adaptando, rapidum in præceps vehiculum egit. Cu-
ius præcipiti raptu in præruptos ſilices actus: nihilominus debitum eius regimen
intrepida manu continere ſuffecit. Neq; illi aut periculi magnitudo/aut vllus ani-
mi ſtupor quo minus firmo ſe corpore contineret officere potuit. Exterruiſſet aliū
conſpecta pręcipitii immenſitas: atq; anteipſum periculi ingreſſum plena metus he-
bitudine confeciſſet. Tandē illiſo cautibus vehiculo cui inſiſtebat excuſſus, fortuito
fuſtium fragmento ſolidum incolumitatis præſidiū reperit, fatoq; alioqui propin-
quius felici naufragio inſperatam ſalutis anchoram appręhendit. Enimuero acrius
cliuo impactus perfracti vehiculi dāno tutum curſitandi euentum habuit. Niſi em̄
impetum eius inuia petrarum robora vaſtęq; voragines interpellaſſent/haut dubie
procurſum ſubiectū rupi pelagus excepiſſet. Vbi a nautis exceptus inuiſo regi tri-
ſtiorem fortuna ſua famā reliquit. Vehiculo quoq; fragmenta a nauigantibus inter
vndas reperta falſo periculi eius fidem auxerant. Ipſe vero ſuſpectam Haraldi prę-
ſentiam reputans q; virtuti ſuę pręmiorum loco pericula proponi cognoſceret: ſtu-
diorum ſuorum exercitia ad filii eius Suenonis militiam contulit. Poſt hæc Haral-
dus totam regni claſſem exerens: ne paruo apparatu magnę molis pondus aggre-
deretur, iunctis hominū boumq; copiis inuſitatę magnitudinis ſaxum Iutico litto-
re repertum quo matris tumulum inſigniret, abſtrahi iuſſit. Interea qui cum Sue-
none claſſi præerant Haraldi imperium tum quia diuino cultui fauorem tribue-
rat: tum quia inuſitatis plæbem oneribus adigebat peroſi: Quendam compoſitum
& ſubornatum qui Suenonem an arma aduerſus patrem ſummere: regnoq; potiri
vellet: callide percunctaretur inducunt. Quo mandato Sueno ad regnum parrici-
dio petendum adductus, percunctanti grates habuit. libenterq; ſe patrię dignatio-
ne vſurum reſpondit. Quo accepto maiores exploratam eius cupiditatem ſecurius
amplectentes: occultis animorum commentis audacter euidentiam præbuerunt.
Enimuero quod clandeſtinis motibus texerant apertius exſecuti, continuo regem
cum publica acclamatione decernunt. Inter hæc Haraldus circa tractum lapidis
occupatus: quendam ſuorum e claſſe ſuperuenientem arctius percunctari cœpit:
An tantā alias molē mortali manu tentatā cōſpexerit. Ille ſe maioris pōderis ductū
humanis viribus effectū recēter oculis ſubieciſſe cōmemorat. Qđ rege crebris per-
cūctationibus ꝑſequente: Nuper inquit cū dania tibi ſubduceret̄ intererā: ipſe vter
onerоſior tractus extiterit penſes. Ita Haraldus cū alieno iudicio cœpti gloriā q̄rit:
erepti regni nuntiū accepit. Pœnituit tūc regē pecudalib⁹ iugis humanas alligaſſe
ceruices, Nā cū omiſſo vehendæ molis ꝓpoſito tractū ſaxi in belli apparatū conuer

Tokonis libertas in reſpondēdo.

Kulden i. Skone.

Dani ab rege iugo adacti.

Sueno rex lxxii.

Sera Haraldi pœnitentia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tere voluiſſet:grauiſſimum militis ſupercilium expertus eſt. Exercitus namq; tam
probroſi officii contumelia laceſſitus:pro quo iugum tulerat/arma capere recuſa-
uit.Neq; enim maieſtatis imperio aut prece adduci potuit: vt eius capiti incolumi
tatem quæreret:qui omnium ceruices erubeſcenda iuſſione damnaſſet. Nõnulli ta
men popularis ſententiæ expertes inter publicæ conſternationis procellas conſue-
ta ſe erga regem charitate geſſerunt. Quibus adiutoribus vſus dum filii conatus
armis elidere nititur: acrius ſanguinis ſui viribus oppugnatur. Siquidem bello a

Haraldus vict⁹ exulat

Suenone victus,fugam ſuam Sialandię credidit:contractiſq; ex ea viribus: rurſum
conſimilem fortunæ habitum nauali ex certamine retulit.Iamq; domeſticis exuto
copiis: externa manus imploranda reſtabat. Igitur relicta patria Iulinum danicis
armis refertum:vtpote fidiſſimum militię ſuę gremium exilio petiuit.Interea Sue-
no nondum paterno odio pietatem violaſſe contentus: conciliandæ ſibi plębis gra-

Suenonis impietas in chriſtianitatem.

tia effuſis impietatis habenis delendorum ſacrorum curam/animo pertinacius
ſumpſit:omniq; diuinitatis cultu patria eiecto victimarios templis/aris libamenta
reſtituit.Quem rurſum pater mixtis danorum Slauorumq; copiis, apud helgenes
littus aggreſſus:diem prelio tam fugæ q̃ victorię alienus extraxit: in quo defatiga-
ti exercitus nectendæ pacis gratia poſteram lucem colloquio tribuunt. Cum for-
te Haraldus creandæ compoſitionis fidutia licentius euagatus in anguſtiores ne-
moris partes cõceſſit. Vbi cum exinaniendi ventris gratia arbuſtis inſideret/a To

Haraldi cędes.

kone iniuriarũ ſuarũ vltionẽ ſitiente ſagitta vulnus excepit: ideq; ſautius a ſuis Iu-
linum relatus:celerem vitæ exitum habuit. Corpus eius Roſkildiam miſſum apud
ſacrarium nuꝑ ab ipſo conditum ſolẽnem ſepulturæ locum recepit.Ingrata enim
olim bonorum ſuorum patria piiſſimi ducis opera ſera animaduerſione comple-
ctens:quod minus vitæ eius præſtiterat:funeri plenius deferendum putauit. Om-
nibuſq; humanitatis neruis exequiarum cultui inſiſtens,cuius ſpiritũ ſuꝑbe ode-
rat/clementer cineres amplexata eſt.

Suenonis regis.lxvi. impietas.

DEfuncto Haraldo Sueno proſperam ſibi in diuina ſæuiendi occa-
ſionem veniſſe gauiſus: totam religionis ſtirpem ab radice con-
uulſit: eoq; auctore Dani ſuſceptum diuinitatis cultum repetita
ſuperſtitione mutarunt:hoc liberius erroris ſui recurſum com-
plexi:quo certius amariſſimum eius repræhenſorem accidiſſe co
gnouerant. Quam temeritatem vindex contemptus ſui diuini-
tas nõ parua rerum acerbitate penſauit:auctorem eius triſtiſſimis fortunę viribus
inſecuta.Ipſum namq; deſerendæ religionis ducem:per q̃ grauiter affectum violen
tiſſimis caſibus implicare non deſtitit: lætiſq; ſucceſſibus ſpoliatum,amarum vitæ
vſum experiri coegit.Quippe a Iulini oppidi accolis piratica daniam inceſſentibus

De Suenonis prima captione.

captus facta ſibi redimendi poteſtate: corpus ſuum auro ſemel, argento bis repen-
dendum promiſit.Ea ſumma a Danis ob deſerta ſacra nimio eum fauore proſequẽ-
tibus attributa patrię reſtitutus:nihilominus oculos denſiſſimis ignorantiæ tene-
bris obfuſos conſpicuę lucis radiis admouere contempſit. Enimuero plenum nequi
tię portentũ paternoq; animo parũ reſpõdens:ab eximio eius ſplẽdore in profundũ

De ſecũda captione Suenonis.

caliginis ſecedere nõ erubuit.Sed cui ꝓpria dãno labes extitit: aliena vſui benigni-
tas fuit.Idem ſecundo conſimili fortuna affectus nobiliũ liberis vadib⁹ pro ſe datis
prioriſq; ſummę pactiõe interpoſita redẽptiõis pręſidiũ ĩpetrauit.Sed cũ ꝓmiſſum

ęs ex proprio fiſco ſoluere nequiret: omnibus qui pro ſalute eius filios proprio ſpiri
tu chariores prędes dederant: nunc publicę: nũc priuatim ſaltus ac nemora vendi-
tabat eorũq; pretiũ protinus captiuitatis ſuę auctorib⁹ numerauit. Enimuero Sca-
ni ac Sialẽdenſes cõmunes ſiluas publico ęre cõparauerũt. Apud Iutiã vero nõ niſi
familiis propinquitatis ſerie cohęrẽtibus emptionis cõmunio fuit. Eo tẽpore pira-
ticę vſus noſtris creber: Sclauis perrarus extitit. qui ob hoc lati⁹ ad eos manare cœ
pit: ꝙ Iulini oppidi piraticæ ſtudiis aduerſum patriã vſi eo maxime danis quod ab
ipſorũ ingeniis traxerant nocuerunt. Quem incurſationis morẽ noſtris annis Wal-
demari regis maximiq; pontificis abſalonis: ꝓpenſæ pro ciuibus excubię domuerũt
Quorũ ſtrẽnuo interuentu tranquillus terris cultus geritur: tuta aquis nauigatio
celebrať. At Sueno oporeſſionũ ſuarũ vindictã ſitiens: maximeq; Iulinũ perinde ac
ſceleſtiſſimi cõtubernii domiciliũ armis euertere cupiens: Sinũ quo Møen inſula a
falſtria ſecernitur: Regia claſſe cõpleuit. Qui cũ ſe mox in Sclauorũ effuſurus pro-
uinciam videretur: qui Iulini cõſtiterãt audacter callidi impetũ hoſtis arte pręcur-
rendũ duxerũt. Nam cũ muniẽdę claſſis gratia nocturnas a danis circuiri, vigilias
noſſent: delectos remiges ſubornauerũt. Qui mane anticipato vigilũ more ſimula-
toq; ab excubiis reditu: frequentẽ liburnis portũ breui lintre ꝑmẽſi cũ ad regis vſq;
nauigiũ proceſſiſſent: eſſe gubernator dixit quod ſecretius eũ noſſe admodũ opor-
teret. A quo rex noctu exploratę rei nũtiũ afferri ratus: detracto nauigii tegmine:
capiteq; exerto, veluti familiaris colloquii gratia acclíue vocãti corpus ꝑbuit. Quẽ
vt ille inſidiis opportunũ animaduertit: ſubito ceruicẽ eius perq̃ violẽto amplexu
corripuit. liburneq; detractũ apparitorũ ope myoparoni ſuo iniiciendum curauit.
Nec ſegniter fugã nautę cõcitatis remorũ ictibus expetebãt. Ita præſidiũ ſtrennuæ
calliditatis amplexi: quod armis nequibãt, inſidiis promouerũt. Igitur qui paulo an
te in maieſtatis faſtigio fulſerat: tunc barbarorũ miſerabile mancipiũ cõtumelioſo
ludibrio fortunę effectus: Neſcio patris maior: an religionis iniuria prouinciã quã
parentis exilio violauerat: miniſtrã carceris vltricẽq; parricidii ſenſit: patriã quã ſa
cris ſpoliauerat: etiã opibus exuere neceſſe habuit. Neq; enim ocius a ſuis iuuari po
terat vtpote quibus primũ detrahenda nauigiis tegmina: aptandi foris remi: extol
lendęq; vndis anchorę fuerant. Ceſſit igitur expeditio fraudi. Nec barbariem abſq;
regio ductu petere auſa: ſoluta claſſe domeſticis militem littoribus reddidit. In qua
fortunę violentia Sueno virili defectus auxilio: fœmineum expertus eſt. Nam cum
exhauſtis regni opibus ne aurũ quidem redẽptioni eius ſuppetere videretur: tan-
ta ei matronarũ humanitas affuit: vt detractis aurium inſignibus / cæteroq; cultu:
certatim digeſtam pondere ſummã explerẽt. plus cõmodi in ſalute prĩcipis q̃ amœ
nitatis in ornamentorũ ſuorum ſpecie reponẽtes. Adeo in liberãdo eo vterq; ſexus
vni⁹ humani voti curã habuit. Ita matronalis ſtolę publicũ culmen priuatis faculta
tibus emere voluptati magis q̃ oneri fuit. Neq; em̃ eius capiti incolumitatẽ publi-
cę ſtipis impẽdio petere dubitatũ eſt: qui prim⁹ deſerẽdæ religiõis cõſtãtẽ ſe geſſiſ-
ſet auctorẽ. Eñuero ignara ꝑditiõis ſuę patria: ſummũ ſcel⁹, ampliſſimis beneficiis
repẽdere pietatis loco duxit, parentis ac numinis violatorẽ indebito gratulationis
officio ꝓſequuta: quodq; pœnis expiandũ fuerat: obſequiis penſans. Quãto em̃ Ha-
raldi odio tenebať tãta Suenonis charitate flagrabat. auctorẽ religiõis faſtidio: aſp-
natorem beniuolentia inſequendo. Ita populus ſacrilegi animi probator: religioſi
punitor: quãtum in patris ſanctitatem contemptus: tantum in filii labem honoris

Tertia Sue-
nonis ca-
ptio.

De indulgẽ-
tia mulierũ

cõgeſſerat.cultũq; eius quia ſacrorũ morẽ abrogauerat:copioſa fauoris indulgẽtia proſequutꝰ:ter regẽ a piratis captiuũ interpoſita munerũ pactione receperat. Nec illi quidẽ ad pręmia matronarũ obſequio exſoluẽda ingrata mens fuit. Nã fœminis deinceps participãdarũ hęreditatũ ius a quibus ante lege repellebãtur indulſit. Vt autẽ argẽtũ priori ſummę debitũ cõtraheret:agros ac latifundia vęnire iuſſit. vtq; ab exteris ipſe vęniit:ita vęnalẽ ſuis patriã fecit. Ita neſcio in acie miſerior an felicior fuerit:q̄ quãtũ eius corpori detraxit:tantũ ſenſui ꝑpcit. opeſq; artuũ cõſũptiõe ſeruauit. Cęterũ barbari nõdũ rebꝰ eũ exuiſſe cõtẽti:truculẽtiꝰ affectũ iurare etiã irã remiſſurũ cõpellũt. gemina miſerũ pactiõe torquẽtes. Sed alterã exhibere difficile: alterã admittere turpe. Opes eñ hoſti fundere neceſſitati cõuenit:iniurię vero reſpectũ abiicere:pœnaſq; impunitate ꝑnſare:vicinũ rubori beneficiũ eſt. Siquidẽ vt violẽtię cedere infirmũ:ita vindictã eius abdicare probroſum. Quippe ſupra vires cogi q̄ viribꝰ remiſſe vti ſpecioſius. Nec ſegniter exuẽdę captiuitatis cupidꝰ ſacramẽto omittẽdę vltionis exhibito ꝓpoſitæ cõditiõis partes admiſit, hoſtẽq; nõ minꝰ fruẽdę ſecuritatis beneficio q̄ auri impẽdio locupletauit, hoc magis ſeruilẽ ſe exhibens quo turpius libertatẽ impetrare ſuſtinuit. Tantũ autẽ trãſfugarũ erga patriã charitas valuit vt cũ regiã danorũ ſtirpẽ ad vnicũ Haraldi filiũ redactã eſſe cognoſcerẽt:quo minus alienis ſũma cederet / ſaluti ipſius parcẽdũ exiſtimarẽt. Quãobrẽ opes eiꝰ nõ exitũ ſitientes, egeſtatẽ ſuã cenſu ſolari q̄ ſanguine maluerũt. Nec tamẽ erga deſertorẽ ſacrorũ principẽ diuinę correptiõis aculei quieuerunt. Nã Suetiam quoq; danorũ rebus infeſtã fecere. Cuiꝰ rex Ericus agnomẽ a victoriis mutuatꝰ per Haraldũ iãpridẽ latã Stybiorno aduerſus Sueones opẽ memorię ſubiiciẽs:ꝑrq̄ grauiter in Suenonis caput exarſit. Vtq; ſui vindictam perageret:exercitũ in daniam traiecit:expugnatiõe filii parentis noxam penſare cupiens. Q̄q̄ enim eum arctiore materni ſanguinis nexu contingeret:iram tamẽ affinitati prętulit: eo quidẽ fidentius ꝙ Suenonis fortunã ſępius ęgram atq; fractam, ac crebris detrimentorũ incurſibus laceſſitã: ſuam iugiter in ſummo felicitatis cardine verſatam nouerat. A quo Sueno bello Scanico victus:relicta excellentis pulchritudinis filia Thira auiæ nomen referente:quæ qua matre orta fuerit ignoro: Olauum Thirgonis filiũ Noruagię regimẽ gerentem exilio petiuit. eo quidẽ ampliori ſpe ꝙ patrem eius iampridẽ regno exactũ Haraldi ſuccurſu reſtitutionẽ impetraſſe meminerat. Is q̄q̄ regio nõdum titulo cenſeretur:regiis tamẽ partibus pleno ꝓcurationis officio fungebatur. Quo beneficio q̄q̄ obligatus eſſet Olauus: nihilominus debitã patris eius meritis gratiam referre negligẽs:profugum ac ſupplicẽ ſpreuit. Omniaq; momenta petitæ opis abnegans:nullũ ꝑne miſero ſuffragiũ præbuit. Neq; enim exuli ſuccurrit:nec aſpernatur illum a ſe repelli, a cuius parente ſuus patrię redditus fuerat. Cuius repulſę Sueno cõtumelia ſuggillatus:ad Anglorum pręſidia cõuolauit. Quorum rex

Hęreditatꝭ ius fœminis datum.

Ethuardus ętate admodũ tenera auxilii ꝑtitorẽ ambitiõis nota perculit:exiſtimãs non tã opem a ꝓfugo ꝑti q̄ exilii ſimulatiõe regnũ a callido repeti:fortunęq; inopiã argumẽtũ aſtutię reputãs obſeratis exulẽ auribꝰ auerſatus eſt. Adeo paterna felicitas ſuſpectã nati miſeriã fecerat. Ita maligni animi ducibꝰ ſpes ſuas ꝓceſq; fruſtrãtibus in Scotiã profectꝰ / clemẽtiã quã in aliquãto mitiore gente nõ reꝑit:apud efferata barbarorũ ingenia ſenſit. Adeo eñ volubilis fortunę varii atq; ancipites motꝰ exiſtere cõſueuerũt vt interdũ humana mẽs vbi ſperatis fallitur, iſperata faciliꝰ aſſequat. Hac fortunæ ſęuitia Sueno ad ãplectẽdã religiõis charitatẽ adactꝰ, abſtractos

De miſeria Suenonis.

Suenonis ad pietatẽ conuerſio.

caligine oculos,ſalutari lucis contemplatione ſuffudit. Nam cum duos maxime rea-
tus ſuos parricidium atq; ſacrilegium totidē grauiſſimis ſuppliciis captiuitate atq;
exilio abunde mulctatos animaduerteret: piam neglectę ſalutaris diſciplinę verecū-
diam egit, cōuerſoq; in curam ſacrorū animo vtriuſq; delicti contagium pleni s pœ-
nitentię lachrymis expiauit. Quinetiam cunctis circa ſe rite peractis, lauacri vſum
promptiſſimo religionis tenore percepit. Cuius quanta prius labes extiterat: tantū
poſtea robur ac columen euaſit. Nec ſegniter pœnitentię beneficio permulſa deitas,
propitii numinis fauore priſtinum ei fortunæ ſplendorem cōciliauit: amorq; ipſius
ſeptimo decedente Erico, promptum regni introitū ſtruxit. pro exilio patriam/pro
paupertate ampliſſimū decus, ac ſummā largita potentiā. Nam Erici filius Olauus
cum matre Syritha Suetiā repetiuit: ibiq; degens regnum materno arbitrio ſubie-
ctum habuit. Ita Sueno eodem pene tēpore & religioni paruit: & patria potitus eſt.
Ne autem quorum fauorē impietate contraxerat: ſanctitatis irritamento odia in ſe
repente traiiceret: publice diſſimulata religione priuatim exhibita, pium mentis ha- Suenonis ꝑ
bitum texit. Itaq; diuerſi motus hiſdem ꝓcordiis incluſi ſumma formido ac ſanctiſſi- plexitas.
ma deuotio animū eius perplexa cunctatione diſtractum ad vltimā pene hæſitatio-
nem redegerant. Hinc em̄ perdendi regni: inde lędēdi numinis metus pectoris eius
munimentū ancipiti periculo vulnerabat. Faſtiditę ſiquidē religionis vltorē deum:
plębem cultę vindicē metuebat. Quę tam diſſona ſtudia attentiore animi compara-
tione expendens, plus diuini ꝗ humani timoris viribus indulgendum prouidit. Pri-
uatim itaq; maiores aggreſſus clandeſtina ammonitione ſacris ritibus ſubiicere ꝑ-
ſeuerabat: diſſerendi officium qđ a literis doctrinaq; non traxerat, rudi atq; impoli-
to ingenio proſecutus: adeo ꝓceptoris partes, quas ſolertia ac cōſuetudine parū cō-
plexus fuerat: a fundādę religionis cupidine mutuabat̄. Verū medelę ſalubritatem
ab incolumi capite quæſitam: ab aridis atq; indignantibus mēbris euomi crederes.
Neq; em̄ amator veterū populus docilem inuſitatis animū prębere ſuſtinuit. Quin
etiam externi cultus tędio patriū ęmulatus eſt. Igitur cupido ſed inefficaci ſerendæ Poppo rem
religionis auctori numinis ſui illuſtrator deus Popponē ingenio ac ſanctitate cōſpi- chriſtianā
cuum ꝓcipuaq; literarum ſcientia excellentem ꝓclari operis conſortem adiecit. Hic iuuat.
Danorū concione publice apud portum cui glaciei frequentia agnomē peperit, ha-
bita: cum eos ne fana excolere vellent ſermone flectere nequiret: euidēti indicio cer-
tiſſimū aſſertioni ſuę argumentum prębuit, doctrinęq; fidem conſpicuo, ſanctitatis
miraculo publicauit. Percōtatus em̄ an monitis ſuis obſecuturi eſſent: ſi ad flagrā- Miraculū.
tis ferri tactum manum eius lęſione vacuam conſpexiſſent: vniuerſis haud dubie pa-
rendum reſpondentibus, cādentem ferri laminā chirothecę formā habentem expe-
diri iuſſit, eiq; brachium cubito tenus inſeruit. Ac protinus per omnes interrite cir-
cūlatam ante principis pedes excuſſit, dextrāq; nulla ex parte corruptam in eodem
incolumitatis coloriſq; habitu religioſę omnium ammirationi conſpiciendam mon-
ſtrauit. Quo tam mirifico ſpectaculo alioqui inexorabiles ſtudio ſuo conſentaneos Danorū ad
reddidit: effecitq; vt periculum non impedimentū monitorum eius eſſet: ſed experi- fidē cōuer-
mentū. Enimuero ipſam rerū naturam audacis voti cōſtātia ſuperauit. Quinetiam ſio & morū
ea miraculi celebritate externū genti noſtrę religionis ſpiritum ingenerauit. Quo mutatio.
euenit vt Dani abrogata duellorū cōſuetudine, plęraq; cauſarum iudicia eo experi-
menti genere conſtatura decernerent: controuerſiarū examē rectius ad arbitriū di-
uinū ꝗ ad humanā rixam relegandū putantes. Quāobrem Poppo a maximo ponti-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Aruſieñ.pᷓmuſepatus
Sleſuicẽſis ſecundus.
Ripenſis tertius.
Roſkildẽſis quartus.
De Olaui ſupſtitione.

fice bremenſi Adaldago apud Aruſiũ honorẽ gerendi pontificii vitæ atq; operibus
ſuis perq̃ debitum impetrauit. Eodem officii nomine Harico Seuiſcus: cũ Leſdago
Ripę ceſſerunt. Gerbrandus Roſkildię claruit. Adeo religioſiſſimi principis exactiſ
ſima ſanctitas chriſtianiſſimi cultũ nouis ſacerdotiis auxit/cellis atq; ſacrariis deco
rauit. Prius em̃ quatuor hic religionis domicilia externis ſacrorũ contenta pręſuli-
bus, domeſticeq; ꝑlationis expertia, fortuito magis q̃ ſolido pontificum ordine nite-
bãtur. Nec minus Noruagia Bernardi ex Anglia profecti ſaluberrima ammonitio
ne profecit. Cuius regi Olauo tanta ſumendorũ auſpiciorũ annotãdorũq; ominum
cura acta eſt: vt etiã aquarum ſacrarũ liquore perfuſus: cum partẽ religioſę diſcipli
nę rudimenta ſorpſiſſet: nullo tamen ſanctitatis exemplo: nullius auctoritate doctri
nę quo minus augurium monitus conſectaretur, futuraq; per pullarios diſceret: ve
tari poſſet. Itaq; ſanctitate vacuus, necnõ inanem eius vmbrã cõplexus, ſuſceptã reli

De Suethica chriſtianitate.

gionis ſpeciẽ fucoſa ſupſtitione dãnabat. Cõſimilis eiuſdẽ põtificis induſtria Suetię
regem Olauum ad chriſtiana ſacra ꝑductum Iacobi nomĩe venuſtauit: morum pro-

Vnno Bremeñ.epũs.
Lundeñ.
Gerbrãdus

fectui/decus vocabuli tribuens. Vtrum autẽ idem rex ab eo: an a Bremenſiũ ponti-
fice Vnnone/ſacrorũ vſum diſciplinãq; perceperit/parum cõperi. Eo tẽpore Lundẽ
ſes/ſacrarium moliti: ſub Gerbrando Roſkildię ꝑſule rem diuinã domeſtici templi
religione geſſerunt. Cęterũ Vnnonis corpus Byrce oppidum veteri fama inclytum
Bernardi Lundenſe hypogęum tenet. Interea rex Noruagię Olauus adhuc cælebs:
fruendę claritatis, potiendęq; Danię cupidine inſtinctus. quo facilius voti ſe compo
tem redderet: petitis Syrithę nuptiis: Sueticas partib⁹ ſuis vires applicare curauit.
Ne ergo Sueno duorũ regum iunctis copiis geminum patrię latus incurſandũ prę-
beret, perq̃ callido conſilii genere vſus: duos peruicacioris animi ſatellites ſuborna-
uit/qui ſimulata dãnatione Olauũ ſupplices petiuerunt. A quo exulum more indul
gentius habiti: cum poſt aliquãtę familiaritatis vſum propoſito licentius vtendum
animaduerterẽt: Suenonis vituperio: thyrę cõmendationẽ impenſioribus verbis ſo-
ciare cœperunt. quãtum patris mores conuicio: tantũ filię ſpeciem laudibus inſecu-
ti. Adeo falſum proſcriptorũ nomen complexi mendacii noxam beniuolentię ſimu-
latione texerunt. A quibus Olauus probabilis formę irritamento virginẽ petere per
ſuaſus: legationẽ preces ſuas Suenoni porrecturã inſtruxit. Qua aditus Sueno: peti-
tas proco nuptias pollicetur. Quo nuncio Olauus ad ſummã vſq; gratulationẽ eue-

Olaui in Syrithã dolus.

ctus: matronali ſtolę: illibatas pudicitię faces ꝓferendas exiſtimabat, virgineũq; adu
latus amplexum: adoleſcentiam ſuã intra viduitatis gremium obterere paſſus non
eſt. Igitur quãtum alteri contẽptus: alteriq; venerationis deferret: aperuit. Syrithã
nãq; colloquii ſimulatione celebriter accerſitam: nauigium conſerendi ſecũ ſermo-

Syrithę periculum.

nis gratia ſubintrare petiuit. Cuius ꝓcibus regina quo verecundię munimento tu-
tior fieret: aliquandiu reluctata: ad extremũ imperio ceſſit. Igitur vix atq; ęgre obtẽ
peranti lignũ penſilibus vncis ſubnixum: pontis loco ſcandendę puppis gratia ſter-
nitur. Quod cũ regem aditura conſcenderet / eodem per inſidioſos ſubducto ꝓceps
fluctibus obuoluta eſt. Nec contenti nautę ampliſſimã maieſtatem vltimo dedecore

Noruagicę gentis ſuggillatio.

confudiſſe/quo clarius libidinoſum ei animũ expxobrarent: inflicti caſus turpitudi-
nẽ: clamore ſub hinnitus ſpecie edito perſecuti ſunt. Hæc eſt noruagica humanitas:
dolis ac deriſione inſtructa: quæ ſplendidiſſimę fœminę fidẽ probroſis inſidiis circũ
uenire: matronale decus contumeliis proculcare: amoreq; ignominia repẽdere nõ
erubuit. Et ſane quiſquis ei populo humanitatẽ atq; obſequium erogat: ingratis be-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

neficiũ pręſtat. At regina pene periculo pręfocata, magno cũ Sueonum rubore ęgre
littori reſtituta eſt. Tandẽ recepto ſpiritu impudicitiã ſibi a rege exprobratam iudi
cans: ruborẽ periculi tacita ferre nequiuit. opprobrii deformitatẽ minis quibus po-
tuit inſecuta. Neq; em̃ duabus grauiſſimis calũniis periculo ac rubore affecta laceſ-
ſiti pudoris irritamẽtum ęquo animo tolerare ſuſtinuit. vtpote quę ex integerrimæ
maieſtatis regina ad inſolentis proci plenũ ignominię ludibrium redacta fuerat. Ita
verſuti ducis acumẽ ammirabilis vaframẽti inuolucro tectum, vires quibus Olauũ
exuit ſibi ſagaciſſime conciliauit. Continuo nãq; petitę in matrimoniũ Syrithæ: eo
benigniorẽ animũ quo Olauo infeſtiorem expertus eſt. Nec inerter ruborẽ cõiugis
negata mox proco filia vindicauit. Interiecto tẽpore Kanutum ex Syritha ſuſcepit.
Ita Olauus duobus ſplendidiſſimis coniugiis deſtitutus dum alterũ temere reſpuit
ab altero turpiter repelli meruit: vtq; hoc repulſa, ita illud inſolentia perdidit. Ve-
rũ quia Suenonẽ parũ proſpere bella gerere ſolitũ nouerat: facta nõ virium eius, ſed
fortunę ęſtimatione, inſtructoq; nobilis famę nauigio armis vltionem exequi parat.
Contra Sueno adcita priuigni manu, maritimo hoſtẽ certamine excipit. In quo Ola
ui ſagittarius Enarus, magno corporis artiſq; robore pręditus / tãto rigore mirifici
arcus tormẽtum intenderat: vt excuſſum ab eo iaculum, nulla rerũ duritia ſiſteret:
quo minus citato motu, vniuerſum penetraret obſtaculum. In malũ nauigii incidẽs
lignũ violẽtia ſua puium habuit. Eodẽ interiecto regis clypeo tabulę ratis illapſum
vix inter vndas ĩpetus ſui finẽ repperit. Itaq; grauius hoſtẽ ſolus q̃ tota ſociorũ ma-
nus afficere valuit. Cæterũ adeo certo ictu deſtinata feriebat: vt quicquid impete-
bat offenderet. Quo euenit: vt Sueno tormenti monſtro territus plus metus in vni
co ſtipite: q̃ tota hoſtium claſſe reponeret. Cunq; ſolũ in eius corruptione remediũ
animaduerteret: nõ tam ſagittarium q̃ artis ſagittarię inſtrumẽtum ab eius rei pe
ritis impeti iubet, violata arcus fortuna tutius bellum gerere cupiens. In quo dele-
ctis certatim tela congerẽtibus, vnũ forte arcui impactum / artificem ingenio, hoſtẽ
victoria ſpoliauit. Cunq; late ruptionis eius fragor obſtreperet: ſtupẽs Olauus quid
nã eſſet cõminutũ interrogat. Cui Enarus conuulſam inquit abs te noruagiã puta.
Plus nãq; opis in arcu q̃ exercitu repoſitũ iudicabat: futurũ pugnæ exitum abſciſa
reſponſi ſagacitate cõplexus. Nec ſecus q̃ pdixerat accidit. Fractio nãq; arcus inſe-
cutã Noruagienſium cladẽ ominata eſt. Vt autẽ Olauus hoſtiũ manus arbitrario fa
to pcurreret, mortẽq; ſibi ipſe cõciſceret: armis onuſtus pręcipiti ſaltu profundũ pe
tiit, tanq̃ vita feliciter exceſſurus ſi nõ auiditate lucis victorem intueri cogeretur.
Cũq; Sueno hoſtiũ vires in ſuã redactas poteſtatẽ vidiſſet: quos armis ad fugam in-
clinauerat oratione ad obſequiũ flectere cupiens, inſignẽ rei bellicę ſucceſſum ad blã
ditias tranſtulit: victorq; cũ victis paciſci deforme non duxit. Nec Noruagiam ſibi
ſubieciſſe contentus petita Anglia pactũ cũ Adalſtano habuit: vt eo decedente regis
bonis ac nomine frueretur. Iiſdem tẽporibus Popponi Rimbrandus: Henrico Mar-
cus: pontificii religione ſucceſſit. Pro Leſdago Fulbertus ſacerdotio fulſit. Poſt quẽ
Othincarus albus ſplendidiſſimo loco natus infulas ſumpſit. Cuius liberalis in deũ
animus ne paruula quidẽ ſibi ſumma retenta, ampliſſimũ patrimonium neceſſariis
templorũ vſibus erogauit, cellaſq; ante id rei familiaris inopes vberrimis agris ac la
tifundiis locupletes effecit. Adeo vt excellentiſſimę totius Iutiæ ciuitates quicquid
pene prędiorum poſſident: a religioſa eius donatione perceperint. Itaq; propior pu
blicę deuotioni q̃ priuatę facultati, ſolideq; magis q̃ fluxę laudis appetens: momẽta-

Syritha Suenoni nupta.

Kanutũ durũ peperit.

Enari ſagittarii monſtruoſa virtus.

Olaui ſubmerſio.

Subactio Noruagiæ vi.

Epi noui.

Othincari pietas.

neo rerũ impẽdio mẽſuras animi delicias cõparauit: ſeq́ patrimonii ꝗ̃ religionẽ rei familiaris inopem eſſe maluit. Ad eũ hæreditatis ſuæ honorẽ tranſferens: a quo pia dona perpetuis bonis rependẽda cognouerat. Nec poſſeſſionẽ ſacris impendiſſe contẽtus: vt omnes virtutis partes ac numeros exſequeretur: etiam rerũ beneficiis virtutum adiumenta ſubtexuit. Siquidem Syalandiam & Scaniam officio pię eruditionis aggreſſus: mirificũ ſacri dogmatis auctorem agere cœpit. Ac ne parcius animi ꝗ̃ corporis officium amminiſtraret: tantũ ſe in amplificanda religione geſſit: quãtũ egerat in locupletanda pro quo patrimonium erogauerat: etiã morte paratus occũbere. Cæterũ Sueno ſenilis aĩę laboribus feſſus: diuinis rebus: ĩfatigabilem vltimi tẽporis curam tribuit: nec ſpiritu ꝗ̃ religione diuturnior fuit. Siquidẽ oĩ humana cõcuſſione vacuus in ipſo perfectiſſimę vitę fulgore deceſſit. Hunc igitur duæ inter ſe diuiſere fortunę, quem varia ſors in ludibria ac decora alterna vice traiecit: regno illius captiuitatẽ: captiuitati exilium ſubſtituendo. Quis eñ crederet illum a maximo ſolio ad ſclauorũ peruenturum catenas? Quis rurſus exiſtimaret a ſclauicis vinculis ad regni rediturum inſignia? At tamẽ ex rege captiuus: atq́ ex captiuo rex eſt factus. Ita nunc miſerrimis nunc feliciſſimis par, diuerſo conditionis habitu: geminã vtriuſq́ fortunę menſuram ęquauit.

Suenonis lxxii. bonus exitus.

Kanutꝰ durus rex lxxxiii.

MOrtuo Suenone Angli ac Noruagienſes ne rerũ ſummã alieno imperio ſubiectã haberent: reges ex ſuis legere / ꝗ̃ a finitimis mutuari ſatius rati: abrogato Danici nominis reſpectu: Eduardum atq́ Olauum in maieſtatis faſtigio locauerunt. Quorũ pręualidum robur kanutus Danorũ ſolio functus inter rerum initia aggredi veritus: ne tamen regnandi vſum intra patrię metas clauſum haberet: diſſimulata magis ꝗ̃ omiſſa paterni ĩperii recuperatione, primũ ſclauię ac ſembię: perinde ac debilioribus regnis ferrum iniicere ſtatuit. Quarũ alteram Sueno tametſi graues iniurias paſſus / obſtante religionis vinculo concutere formidabat: altera ab Haquino oppreſſa: abſumpto eo rebelles Danis manus exercuit. Solerter igitur a Danici regiminis ſucceſſore ꝓuiſum eſt: vt in hac paterni grauaminis: in illa defectionis noxam puniret. Neq́ eñ ignorabat bonæ ĩdolis habitum ad maiorẽ virtutem capeſſendã leuiori rerũ conamine roborari, ideoq́ in ipſo militię tyrocinio: adoleſcentiam ſuã aliquo ꝑclaro opere auſpicari cupiuit. Nec eo quidem ſegniores deſertoribus manus intulit: ſed neſcio an ideo prõptiores: quia ſtrenua ingenia quo plus experimenti ſumũt: hoc ad inſignẽ operã edendam maiore auſu proficiunt. Cuius propoſiti compos ſpes ſuas duabus ſplendidiſſimis victoriis alitas tertiã ab Anglis expetere docuit. Quod vt promptius expediretur Olauũ Noruagię potitorẽ cũ fratre Haraldo: tectis diſſimulatione odiis aduerſum defectionis ſuę conſortẽ armauit. Enĩuero vt prudẽter / ita periculoſe hoſte in hoſtem vſus ambitione cõiunctos armis diuiduos fecit. Igitur Danorũ Anglorũq́ exercitibus acerrima pugna cõſertis: Tymmo genere Syalandicus cũ hoſtili ĩpetu ſocię partis aquilas admodũ inclinatas videret, leuẽq́ & quẽ ſors obtulerat ramulum haſta ſuſtulit, eoq́ vexilli loco vſus atq́ in eũ vociferatus modũ quo Kanuti milites mutuę adhortationis gratia acclamare cõſueuerãt, aduerſas in fugã turmas fœlix anteſignanus auertit. Itaq́ nõ tã ſigni ꝗ̃ animi virtute ſalutarẽ ſuis aquiliferũ geſſit, nutãtẽq́ Danorũ fortunã ad victoriã vſq́ ne laberet̃ erexit. Nec ſolũ fortitudinẽ ipſe pleniſſimã prębuit: ſed etiã ex ſociorũ animis pene ꝓfugã reuocauit. Cuius facti decus poſtmo-

Sclauorum ſubactio xvi.

Tymmonis anteſignani virtus:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

dũ cognomine vſurpauit inſupꝗ virtutis titulo honore primipili a rege donari me
ruit. Nec puduit Danorũ partes ſplẽdidiſſimo aquilifero defectas plębei hoĩs ductũ
vt obſcurũ ſpecie ita ꝑclarũ euẽtu recreatis animis ſalutis ꝑmium cõſectari. Igitur
Eduardus cõtuſis ſuorũ animis: ĩtolerabilẽ Danici exercit⁹ ſpiritũ aĩaduertẽs: quia
manũ nõ poterat: pactũ cũ hoſte cõſeruit: vt quoad ipe viueret: Kanutũ dimidii re-
gni cõſortẽ haberet: extinctus oĩm bonorũ hęredẽ reliqueret. Ita victor a victo extu
dit / vt is ſibi cõſortionẽ imperii viuẽs cederet: totũ moriẽs teſtamẽto legaret. Eodẽ
tẽpore Alwinã ab Olauo adamatã / Kanutus eximia matronę ſpecie delectatus / ſtu-
pro petiit. Igit̃ Olauus ſiue quia cõcubinę facib⁹ ſpoliatus: ſiue quia ꝓmiſſa Angliæ
parte ꝑ Kanutũ fraudatus fuerat: priuatã offenſam publicę militię ꝓtulit, peractiſꝗ
ſtipẽdiis, ira pariter ac dolore ĩſtinctus Noruagiã rediit: nõ incõgruũ ei⁹ deſertorẽ
agere ratus, a quo plena turpitudinis iniuria vexatus fuerat. Septenis poſtmodũ in
teriectis annis quidã tricliniũ in quo Kanutus epulabat̃ ingreſſi / totius Angliæ re-
gẽ ſalutare cœperũt. A quibus rex ſibi ictũ cũ Eduardo fœdus ꝑ inuolucrũ exprobra
ri ratus: nihil eius ſe pudere reſpõdit. Sed neꝗ ab ira animũ neꝗ vultũ a rubore cõ
tinuit: ꝓfectas a ſcelere voces ludibrio propinquas exiſtimãs. Tum illi funeſtũ mini-
ſteriũ incauto cõfeſſionis officio proſecuti: Eduardũ ſua interemptũ opera iactita-
bãt, eo ſe regi placituros rati: quo ſummã ipſius offenſam accẽderãt. In quos rex per
inde ac maieſtatis inſidiatores: ꝑparati ꝑmii loco: ſuſpendio protinus animaduertẽ-
dũ curauit, deterrimũ opus deformi vindictę ſpecie puniẽs. Qꝫꝗ em̃ ſe acri ęmulo li
beratũ cognoſceret: ſceleri tñ pœnã ꝗ vtilitati gratiã referre maluit. Memorãt alii
Eduardũ clandeſtino Kanuti imperio occiſum, eiuſdẽꝗ iuſſu pœnã a maleficis / gra-
tia deinde ſuſpitionis exactã. Vt em̃ innocentię ſuę fidẽ aſtrueret, ſeꝗ ei culpę affinẽ
fuiſſe negaret: grauius in ſceleratos cõſulendũ putauit. Ea tamẽ res primum regis
apud domeſticos fauorẽ quaſſauit. Qui cũ Anglorũ rebus obtentis nectendã cũ fini
timis amicitiã decreuiſſet: Normãnię ꝑfecti Roberti filiã Immã matrimonio duxit.
eiuſꝗ fratri Rykardo ſororẽ Eſtrithã cõiugio potiẽdã permiſit. Igit̃ ex Imma Kanu
to, Gunnildaꝗ ſuſcepta: duorũ populoꝝ concordiã cõmuni ſanguinis vinculo ſtabi
liuit. Cæterũ quo promptius habilẽ expeditãꝗ clientelã contraheret ſplendidis mi-
litiã tyrociniis auxit: ampliſſima fortibus ſtipẽdia proponẽdo. nõ tam numero ꝗ ro
bore militũ venerabilius ĩperii ſui decus futurũ exiſtimans. Itaꝗ militaris alacritas
cuius maxime ꝑmiis honos alitur: certatim ĩ eius cõtuberniũ defluebat. Cuius mu-
nificẽtię gratia Vluonẽ quendã e Suetia accerſitũ: dolis magis ꝗ viribus inſignẽ in
militarẽ ordinẽ allici cõtigit. Cuius quoniã incidẽter mentionẽ egi: ortũ ſummatim
differã. Cuiuſdã patriſfamilias in agro Suetico filiã liberalis formæ cũ ancillulis lu-
ſum egreſſam: eximię granditatis vrſus deturbatis comitibus complexus rapuit: ex
ceptãꝗ vnguibus prę ſe leniter ferẽs, ad notam nemoris latebrã deportauit. Cuius
egregios artus nouo genere cupiditatis aggreſſus amplectendi magis ꝗ abſumendi
ſtudiũ egit: petitãꝗ laniatui prędã in vſum nefarię libidinis vertit. Continuo em̃ ex
raptore amator effectus, famẽ concubitu ſoluit. Ardorẽꝗ gulę veneris ſatietate pẽ-
ſauit. Quoꝗ eã indulgẽtius aleret crebris incurſationibus vicinũ acrius inceſſabat
armẽtum, nec niſi lautioribus ante veſci ſolitã ſparſis ſanguine dapibus aſſuefecit.
Adeo em̃ captiuę ſpecies efferatã raptoris ſęuitiã fregit: vt quem ſanguinis ſui cupi
dũ extimeſcebat: amoris auidũ experiretur: paſtumꝗ ab eo perciperet: cui fore pro-
tinus alimonia metuebat. Quo nõ penetrat / aut quid nõ excauat amor! cuius ductu

Anglorum ſubactio decima.

Eduardi cędes.

Aĩaduerſio pręclara.

Kanuti ſuſpectũ facinus.

Normãnię ꝑfecti filia.

Vluonis ortus.

Vrſus amator puellę.

Amoris vis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

etiã apud efferatã beluarũ rabiẽ gulę irritamentũ libidinis imperio cedit. Tandem
gregis poſſeſſor exhauſti pecoris inopia ꝓuocatus:obſeruatione adhibita circũuen=
tã canibus beluã curſu ac clamore vehemẽtius vrgere perſtitit:fugacẽq; ſectatus,eo
forte loci quo puella ſeruabat̃ acceſſit.Siquidẽ domiciliũ eius inuiis paludibus clau=
ſum ꝑplexa ramoꝝ ſeries cõtinẽti frondiũ vmbraculo texerat. Vbi mox fera a retia
riis circũuenta ac venabulis occupata cõfodit̃.Vt ergo duplicis materię benigna ar

Vrſi ſilueſtris progenies.

tifex natura nuptiarũ defor mitatẽ ſeminis aptitudine coloraret:generationis mon
ſtrũ vſitato partu edidit: ſilueſtrẽq; ſanguinẽ humani corporis lineamẽtis excepit.
Nato itaq; filio paternũ a neceſſariis nomẽ imponit̃. Qui tandẽ agnita ſuę veritate
propaginis:a patris ĩterfectoribus funeſta ſupplicia exegit.Cuius filius Thrugillus
cognomine Sprageleg nullo ꝓbitatis veſtigio a paternę virtutis imitatione defecit.
A quo Vlfo genitus:originẽ ingenio declarauit.Auitũ aĩo ſanguinẽ repſentans.Cę
terũ vt ad diuerticulũ quo exceſſi redeã:Olauũ cũ Haraldo fratre Danis atrociter ĩ
minẽtem Kanutus claſſe ex Anglia petitũ ad ſocerũ Gerithaſlauũ Orientaliũ ducẽ
exilio migrare cõpulit,recuperataq; noruagia rediẽs:Rikardũ acerrimũ vxoris oſo
rẽ effectũ pr̃ia exegit:ſed & ſororẽ Syalandię redditã regiarũ partiũ functione dona

Olauus ſanctus & eius geſta.

uit.Interea abſumpto Sueonũ rege Olauo:ſuccedit. Omũdus a vitę diuturnitate co
gnomẽ ſortitus.Cui⁹ fato Olauus noruagiẽſis repetẽdę patrię fiduciã nactus:cõtra
cta Sueonũ ope noruagię ſummã audaci vſurpatione corripuit:ꝙ Kanutũ fraternę
opis caſſum ac celeberrima viriũ ꝑte defunctũ aduerteret.Idẽ ignarũ iuris populũ:
paſſimq; & agreſti more viuentẽ legib⁹ ſalubriter editis ad melioris vitę habitũ ꝑdu
xit:quarũ vetuſta monimẽta plębs norica p̃ſenti veneratiõe cõplectit̃.Nec minus in
deũ venerabilis memorabili exemplo ſeruatę religionis ĩclaruit. Nã cũ prima feria
cultello fuſtẽ per ĩcuriã ſecuiſſet/atq; ab his q proxime cõſtiterãt:ſolutę a ſe religio=
nis fuiſſet ammonitus:cõtinuo dexterã ſuã ꝙ eius miniſterio lapſę mẽtis errorẽ cõ=
pleſſet exoſus:ſparſas repẽte ſcindulas legit,factoq; ex eis foculo: ſubiectã palmã cre
mãdam p̃buit:fortuitũ culpę modũ ſolido cruciatus genere puniẽs.Adeo ſcrupulo=
ſo cultu leuia quoq; religionis momẽta ſeruauit/cuius detractę triſtẽ a ſeipſo pœnã
exigere cunctatus non eſt.Nam cũ reos pœnas apud inferos manere ꝑſuaſum habe=
ret:leui admodum cruciatu grauiorem p̃currere ſtatuit,manũq; ad p̃ſentes pœnas
perferẽdas patiẽtię duramẽto firmare/q̃ animã futurarũ metu ſuſpẽdere tutius du
xit.Ita ne cęteri a diuinitatis cultu auocarent̃:ne ſibi q̃dẽ ignoſcendũ putauit: & qđ
pie diſſimulare licuit,ſuppliciter expiauit.Cumq; p̃ſidio negligẽtię errorẽ tueri poſ
ſet:ne qua religioni fraus fieret pœnitẽtiam magis repſentare curauit,pœnãq; cor=
rectionis ſuę fidẽ:q̃ impunitatẽ delicti teſtẽ eſſe maluit.Ita prudẽtia ac deuotione in
ſtructiſſimus propior publicæ religioni:q̃ priuato reatui fuit. Cuius facti circũſpe=
ctiſſima ſanctitate æternã cognomine memoriã vſurpauit. Ab eodẽ quoq; pauperi=
bus protectio,pupillis tutela,ſacerdotali ordini veneratio,detrimẽtorũ violẽtia la=
ceſſitis ſubſidia p̃bebantur.Pręterea ex gremio eius veluti quodam munificẽtię fon
te cõplura alia virtutũ ſpectacula manauerũt.Hæc hactenus/quia publico cultu cõ

Vlfonis fraudes.

ſecrata pietas priuatę laudis egena non eſt.At Vlfo ob virtutis ęmulationem graui
bus in Kanutum odiis efferatus:quia tuto inimicitias gerere nequibat: quo effica=
ciores inſidias necteret:inſtrumentum doli ſimulatione officii texit. Suetis eñ aſſi=
due Scaniã irrumpẽtibus:primus ad conſtringẽdam rem proficiſci popoſcit,impe=
tratiſq; petiti miniſterii partibus:Eſteritham quęcũq; imperaſſet exequi:litteris ſi=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

gnatorio anulo impreſſis iuberi ꝑtiuit. Quibus acceptis : continuo matrimonium
eius poſtulare aggreſſus: rei bellicę mandatum ad nuptiarũ preces tranſtulit, libidi
noſumq; q̃ ſtrenuum legationis miniſtrũ agere ſatius duxit. Quã rem Eſtritha ar-
cano fratris imperio cõſentaneam rata: ꝑſeueranti repugnare paſſa nõ eſt. Ita ver
ſuti ducis animus impulſu capti odii inſtinctus corrupto legationis officio linguæ
volubilitate qua plurimum valuit: fratris ac ſororis credulitatẽ nefariis ꝑfidię la-
queis circũuentã oppreſſit, bellũq; aduerſus Daniã ꝓfeſſus: ſtructis callide dolis au-
dacter euidẽtiam p̄buit. Et ne Kanutũ in Dania vltorẽ opperiretur: declinandę vin
dictę gratia in Suetiam ſibi cum coniuge tranſeundũ ꝓuidit. Vbi inuadendę Danię
propoſitum ꝑtinacius animo voluens: Omundo, Olauoq; conſilii participibus fa-
ctis: alteri maritimis Syalandiã copiis: alteri Scaniã terreſtribus impetendam pro-
ponit. ip̄e ſe claſſem e Suetia ducturũ promittit. Cuius rei molitione detecta Haqui
nus quidã e villa Stangby: amãtiſſimus regis: arrepta q̃ celerrime nauigatione Ka-
nuto cuncta ex ſe cognoſcẽdi copiam tulit, eaq; humanitate quanta principis ac pa-
trię charitate teneretur / aperuit. Rex tantæ conſpirationis nuntiũ exercitu ſubſecu
tus ne rumoris auctorem p̄mio vacuum p̄teriret: fidẽ nuntii ꝙ & longam & pericu
loſam nauigationem egerat: p̄mii loco duum iugerũ agri Scanici donatione penſa-
uit. Interea Olauus claſſe ſua apud inſularum vnam acquieſcere iuſſa: habili expedi
toq; nauigio Syalandiã petiit. Vbi accerſitum concionis nomine populum ad dedi-
tionẽ q̃ potuit diſertiſſimo prouocabat eloquio, modo vniuerſorũ modo ſingulorũ
compoſitis blanditiarum figmentis animos demulcendo: eam demum tutiorem po-
tentiam credens: quæ pace magis q̃ prȩlio conſtitiſſet. Igitur a maiorum quodã aſtu
benigniſſimę reſpõſionis exceptus ſimulatum plȩbis fauorem ſpe eximia complecte-
batur. Tandem inter varium plȩbis tyrãniq; ſermonem ſpeculatorum vnus ex ma-
ritimis ſuperueniens grandia terris vela propinquare narrabat. Igitur fluctuantem
Olauum: ſenior regis aduentũ operiens: interrito ſe animo gerere cohortatus con-
ſuetã littoribus mercem aduehi p̄dicabat: non aliam premendi inimici occaſionem
aptiorẽ futurã ratus: q̃ ſi odiũ beniuolentię ſpecie ſuppreſſiſſet, ſpemq; eius vano ſer
mone protrahere potuiſſet. Secũdo quoq; pari nuntio accepto concionãtis metũ cõ
ſimili affirmatione diſcuſſit. Tum demũ Olauus aſſertionem eius ſuſpicione inſecu
tus emiſſum in littus ſpeculatorẽ explorare iubet: Kanutus ne eſſet: an negociatorũ
aliqui veniẽtis exercitus ſpeciem p̄buiſſent. Quo reuerſo ſeq; frequẽs claſſe pelagus
proſpexiſſe perhibente, continuo ſenẽ mendacii damnãs colloquium ſoluit. Ille nihi-
lominus vera ſe omnia retuliſſe contẽdens eos aduentare dicebat: a quibus Daniam
ferro comparare quis poſſet. Olauus vix fuga vſus pertinaci remigio ſociam repe-
tit claſſem. Subinde Kanutus portũ claſſe complexus: victum labore remigẽ noctur
na quiete firmauit. Vbi ab incolis Omundum terreſtri agmine Scaniam Vluonem
nauali fluuium Helgam occupaſſe cognoſcit. Ip̄e igitur Omundum excipit: claſſem
ad opprimẽdos qui ad amnẽ appulerant mittit. A quo cũ nauium duces Omũdum
apud ſtangam montem inſigni pugna obrutum comperiſſent: ipſi quoq; conſenta-
neã fortitudinis operam edere cupientes / ne rege audacter agente ignauum geſſiſſe
militem viderentur / quo promptius in eã quã hoſtes occupauerant inſulam traiice
rent aliam eidem vicinam ingreſſi: medium amnis ſpacium contabulatis molibus
ſternunt. Illic ſiquidem fluuius latius manantibus aquis: amnis modum excedens:
ingentis ſtagni ſpeciem p̄bet. Tum Vluo ſuos ne hoſtem cœpto deturbarẽt ammo-

nitos:traiicientem telis eminus ac ſagittis inceſſere iubet. Futurū taliter inquiens:
vt ipſe ſua ſibi manu vltimā fati ſemitā ſtrueret. Progreſſo vero longius opere velu
ti noſtros tranſitu prohibiturus/in aduerſa ripa Phalangem explicat. Quo viſo Da
ni traiiciendi cupidiores effecti frequētes onerauere pontem. Vbi dum conſerti/ſed
in q̃ ꝑiculoſum iter progrederentur ignari:bellum inſtanter appetunt:ſubito de-
ſidente congerie inter vndas auidum pugnæ ſpiritum depoſuerunt. Siquem vero
(vt in eo diſcrimine accidere ſolet)ſemel ad ſummum fluctus retulit:protinus alte-
rius amplexibus implicatus in profundum periturus abſtrahebatur. Ita dum mixti
atqꝫ alius alii cohærentes inuicem opem exigunt mutuo ſibi exitium ꝑpererunt:&
quem ſalutis quis auctorem ꝑtiit/infœlicem fati comitem habuit. Neqꝫ eñ armorū
pondere preſſi:tutum natandi euentum aſſequi potuerunt. Ita Vluo Danorum de-
ceptor magis q̃ victor:aliena temeritate qđ propriis viribus nequibat obtinuit:cer
tiſſimam hoſtium virtutē ſalubrius cunctatione pugnę q̃ impetu proculcando. Cu-
ius facinoris inſecuturam metuēs vltionem ꝙ ſibi hinc claſſem obſtare,inde regem
imminere cōſpiceret:ſalutis obtinēdę cōſilium vt viribus difficile:ita arte prōptiſ-
ſimū reꝑit. fugam nāqꝫ diligentius animo circūſpiciens cum vnicum eius diuer
ticulum in claſſis deſertione reſtare animaduerteret:noctu maioribus nauigiis reli
ctis,in proximā ripam vniuerſum ſcaphis traiecit exercitū,ſicqꝫ clandeſtino ſeceſſu
vſus potitū latebris agmen abducit. Diluculo Dani ſocię cladis vltionem auidius ſi
tientes:dū in hoſtium nauigia ruunt, eadē propugnatore vacua reꝑiunt. Rex la-
cu luſtrari iuſſo merſorū corpora vncis aut euerriculis capta/apud Aſum cōtiguū
amni oppidum ſup̄mis procurauit officiis. Olauum vero ꝑ noruagienſium quoſ-
dā ꝑcunia a ſe correptos domeſtico bello opprimendum curauit. Ita egregii animi
dux ſuorum auaritia laceſſitus quos foris propugnatores habuit:domi percuſſores
inuenit. Cuius frater Haraldus cōſimilem gentis perfidiam veritus adito bizantio
ſuſpectam patrię fidem longinquo declinauit exilio. Igitur Kanutus ſex p̃pollētium
regnorum poſſeſſor effectus:eximio ſui fulgore etiā romanum illuſtrauit imperiū.
Eñiuero eius principi Henrico filiā Gūnildam nuptū tradidit: eundēqꝫ paulopoſt
Italica cōſternatione perculſum auxilio proſecutus:priſtinę fortunę preſſa rebelliū
cōſpiratione reſtituit. Inde reuerſus Haraldū natu maiorē Anglię: Danię Kanutū:
Noruagię *Suenonē*:quē ex Alwiua ſuſtulerat:abſqꝫ vlla maieſtatis ſuę diminutione
pręfecit. Nam etſi tres prouincias totidē filiorū regimini tradidit: nihilominus cō
mune ſibi trium imperiū reſeruauit,neqꝫ ſummā penes alium conſiſtere voluit. Prę
terea teneris adhuc ducibus in officiorū tutelā fortiſſimorū præſidia ſociauit. Poſt
hęc Heſtridha filiū *Suenonē* enixa:ſobolis interceſſu viro fratris gratiā cōciliauit.
Beniuolentiā eñ quā Kanutus perfidis Vluonis meritis denegauit:conſanguineæ
ſibi prolis reſpectui tribuendam putauit. Quinetiam ſororem Anglorum Satrapæ
GodeWino nuptiis iunxit:gentem genti animis atqꝫ affinitate conſerere cupiēs. Ex
qua Haraldū,Biornonē,Toſtonēqꝫ ortos memoria proditum habemꝰ. At Cæſar,ex
Gunnilda filiū ęque fortuna ac vocabulo Magnū ſuſcepit:a quo illuſtrium theuto-
nicorū imagines,ſplendidaqꝫ germanię lumina ſucceſſionis ſerie pullulaſſe produn
tur. Eo temporis Guthſcalcus ſclauicus eximię indolis adoleſcens cōmilitium regis
ſtipendia meriturus acceſſit. Is Apribigneuo patre chriſtiani cultus amantiſſimo
deficientemqꝫ a religione Sclauiam nequicq̃ reuocare conante:præter nationis ſuæ
morem percipiendæ literarum diſciplinæ gratia/doctoribus traditus: vt eum a

Danorum ſubmerſio.

Olaui cędes.

Kanuti ſex regna.

Henricus iꝑator duxit Gunnildam filiam Kanuti.

De ortu Sueonis ſecundi.

Magnus.

Guthſcalcus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Saxonibus potiendæ Sclauiæ cupidis interemptū cognouit: efferatum ingeniū leni
ſtudio miteſcere paſſus nō eſt. Repente enim armis ſcholā mutauit: & ne alienigeni
ingenii exercitatione patrios ritus pigrius proſequeretur: literarū cultū in tyroci=
niū vertit: omiſſoq; doctrinȩ ſtudio ſtrenui vindicis q̃ ignaui diſcipuli partes agere
maluit: audacter q̃ induſtrie animo vti ſatius autumans. Itaq; naturæ magis q̃ præ
ceptoris monitis obſecutus: parta tandem vltione: Kanuti commilitium expetiuit.
Ita adoleſcentis mens in ipſo doctrinæ limine ſæuitiæ ſtimulis intercepta ſtudioſæ
rationis elementis ingenitum ſanguini ſuo rigorem expugnare nō potuit. Eodem
tempore apud Daniam ſacrorū antiſtites aliis alii ſucceſſiſſe tradūtur. Nam Ger=
brando ſubſtituitur Auaco: Otkynkarus iunior Ripeñ. pontifex creatur. Cæterū
Kanutus tria præmemorata regna circuiens: clientelam ſuam ſex miliū numerum
explētem: ſexaginta nauigiis cultius apparatis: eorūq; quolibet cētenos armatos ca
piente diſtinxit. Eādem æſtate pro tuendo imperio excubātem hyeme contuberniis
diſcretam alere conſueuit. menſibus ſtipendia nouabantur. A quo Vluo tempore
quo rerum auctor nobiſcum immortalitatem ſuam partiri voluit: annuo feriarum
circuitu repetito: apud Roſkildiam cōuiuialiter accerſitus: poſtq̃ induſtriam temu
lentia vicerat: merſæ nuper militiæ cladem nocturnis laudum ſuarū cantibus cele=
brabat. A quo rex ſuorum ſibi pericula palam exprobrari iudicans vehementis iræ
procurſum aduerſum cōtumelioſum eius carmen deſtrinxit: indignū ratus eo con
uiuanti: cuius ductu ſe fortiſſimis propugnatoribus ſpoliatum cognouerat. Igitur
Vluo inter ipſa menſæ ſacra ab aſtantibus interfici iuſſus: præcipitis linguæ iuſta
ſupplicia pependit. Ita dum aliena fata parum ſobrie meminit, ſua cecinit: ſiccatoſq;
cupide calices proprii ſanguinis liquore cōpleuit. Merito enim ex tam petulanti in=
genio amaritudinem potius q̃ voluptatē percipere debuit. ꝙ gloriæ ſibi loco arro=
gaſſet ductu ſuo præcipuis regis viribus vltimam inceſſiſſe iacturam. Quo peracto
Kanutus violatæ neceſſitudinis iniuriā ac ſororis viduitatē duarum prouinciarū
attributione penſauit: quas eadem poſtmodū ſacroſanctæ trinitatis ædi præcipua
apud Roſkildiam veneratione cultæ decimarū nomine partiēdas curauit. Iāq; fre=
quens ad Kanutū miles defluxerat: animis, q̃ impēſis oneroſior. Plęriſq; enim ampli
or virium q̃ morū grauitas inerat: quiq; ſe ſplendidius bello geſſerāt obſcurius pa
cis decora intuebantur. adeo vt qui foris inſignes extarent: domi ignobiles viderē=
tur: vixq; eadē & honeſta & acria ingenia reperiebātur. Igitur complures ad vim &
rixam vſq; in aula pernicioſi eſſe cōſueuerant. Quos cum rex natione, linguis, inge
niis, q̃ maxime diſſidentes animaduerteret: quippe variis ac perplexis inuicem affe
ctibus vrgebantur: nam petulātia alios: alios inuidia: quoſdā etiam ira vexabat: quo
minus ſeditioſe ſe gererent: ſaluberrimū caſtrenſis diſciplinæ tenorē: qua tantæ va
rietatis diſcordiam rumperet: debitāq; militi maturitatem mōſtraret: exactiſſimis
edidit īſtitutis. Itaq; circūſpectiſſima eiuſdē deliberatio Oponis Sialandici, cæteros
prudentia atq; auctoritate præſtantis, monitis perſuaſa: ne externa forte domeſtico
crimine turbarētur: ſocialis odii tempeſtatē repreſſit: legeſq; ſeueriſſime cauēdo ſe=
ditioſum militiæ ſpiritū veluti fraterna quadā charitate coercuit. Atq; vt audaciȩ
comitatē adiiceret: fortiſſimo militi ſpecioſiſſimū moris habitū ingenerauit: clien=
telam ſuā effręniū ac litigioſorū conuictu tāq̃ erubeſcenda aliqua ſentina vacuefa=
cere cupiens. Vt ergo improborū frequentiā a curiæ valuis repelleret: ſtatuit vt in
capeſſendo diſcubitu ordine quo quiſq; militaris muneris aduocationē ſortitus fue

Pontifices Danici.

Familia quotidiana Kanuti.

Vluonis inſolentia.

Vluonis ſuppliciū.

Militaris diſciplina.

Lex Kanuti

rat vteretur:locaq; antecelleret:qui prior obſequio foret. Adeo militiæ vetuſtatem
honore menſæ rependi par duxerat:ne promiſcuis ſedendi locis cõfuſa meritorum
ſeries videretur. Eũ vero qui cœna inita aliqua mora interpellãte tardior ſuperue-
niſſet:inter conſidẽtes excipi oportebat. Qui ſi tã arcto ſe cõceſſu iũxiſſent vt ob ni-
miã eorũ frequẽtiã qui ſuperuenerat ſeſſum recipi nequiret:qui eius loco inſederat
exſurgens proximũ occupabat:euſq; inuicẽ ſe aſſurgẽdi officio venerãtibus:donec
laxato totius cõſeſſionis ordine:legitimũ recipiẽdo ſpaciũ patuiſſet:menſaq; qui po-
ſtremus reſidebat abſcederet. Si quis vero alieno diſcubitu vti per inſolentiã perſe-
uerаſſet: qui eo ſpoliatus fuerat proxime circũſedẽtibus iniuriæ querelam detulit.
Hiſdẽq; teſtibus in concionẽ productis aduerſus reũ actione cõtendit:effecitq; vt q
cedere iuſſus cõtumaciter ſuperſediſſet:cõtumelioſe ſtipẽdiis amoueretur. Ter ta-
mẽ regi tali culpa affectis neceſſitatem pœnæ remittẽdi fas erat. nec aliter q̃ vt tot
gradibus quis diſcubitu indignior fieret:quot vicibꝰ ſodalẽ dignæ ſedis negatione
ſpreuiſſet. Ita enim legis temperamentũ inter ſeueritatẽ ac manſuetudinẽ mediũ/ri-
gori clementiã ſociauit:vt nec pœnitẽtiã repelleret,nec impunitatẽ exceſſui daret.
Q; ſi quarto ſe quis eodẽ reatus genere maculaſſet:diſcreto a milite loco, mẽſæ alie-
nus fiebat:cõmilitonũ nemini catino aut calice cõmunicabat. Neq; enim ter veniã
experto vlterius ignoſcendũ putabat:quia ſua iã noxa pœnã meruit qui ſe ea toties
affecit. Adeo contumaciã cõtẽptu mulctari placuit. Valuit enim apud regẽ ſpretæ
militaris dignitatis indignatio:eũq; qui parẽ venerari neſciret:parũ ſuperiori dela-
turũ eſſe exiſtimatũ eſt. Eodẽ pœnæ genere in minutos quoſq; animaduertebatur
exceſſus. Vt ſiquis aliũ cõuicio inſecutus fuiſſet:aut potione per cõtumeliã reſper-
ſiſſet. Cæterũ rex maritimã ſæpius q̃ terreſtrẽ militiã agere cõſueuerat. Igitur quo-
ties equitatu opus erat : milites equis omnibus vacui ꝓ aſſeruãdis equis alternis vi-
cibus excubabãt. Qui vero adaquãdi tẽpore ita ſodalis equo vſus fuiſſet vt ipm cõti-
nue/nec modo ſuũ,modo illius viciſſim inſidẽdo premeret:ꝑdictũ pœnæ modũ ex-
pleuit. Tãto eñ ſtudio rex verecũdiã a ſuis ſeruari voluit:vt etiã paruulo impudẽ-
tiæ exceſſu deuios,caſtigationis remedio coercẽdos putaret. Qui vero tribus faſci-
culis in ſtabulũ coniectis equo ſuo cõmunis pabuli ſpicã alieno ſtipulã admouiſſet:
iuxta priorẽ formulã militia,aut turpiter vti:aut deformiter excedere cogebaẽ. Ac
ne qs ſocio flumẽ tranſequitãti/ita equo cõcurreret:vt ad ipm turbulẽtior vnda de-
flueret:pari induſtria cautũ. Adeo ſcrupuloſa cura paruula quoq; ſocietatis officia
pẽſabanẽ. Ei vero q ſtationi addictus/ita ſe ſomno oneraſſet:vt veſtes aut arma dor-
miẽti detrahi poſſent:cõſimile vindictæ genus mulctæ nomine irrogabaẽ. Neq; eñ
regio ꝓfuturus impio putabaẽ: quẽ priuatus torpor publico excubiarũ officio ſub-
mouiſſet. Verũ aduerſus grauiora ꝑfractior actio cõſtituta fuerat. Siqs eñ cõmili-
tonũ ſuorũ quẽpiã,manu,ferro,vel fuſte læſiſſet:aut ſi qcq̃ violẽter eius manibus ex-
torſiſſet,comãve alieni capitis violaſſet:poſtremo ſi maieſtati ĩſidias ſtruxiſſet: abũ-
deq; de facto teſtiũ aſtructione cõſtaret:tãq̃ capitalis criminis reus/cliẽtela amotus
militari munere defungebaẽ. Is nãq; q grauiter ab eo affectus fuerat: i primis regẽ
ſella poſita ius militi dicere poſtulabat. Deinde reũ vt in cõcionẽ veniret:tertio ci-
tatorũ ordine ꝓuocabat. Vnũquẽq; bini dũtaxat cõmilitones explebãt. A quibus ſi
reus in q̃ſtionẽ publicã deducẽdus rẽ familiarẽ poſſediſſet:domi ſemel: bis in curia
apud diſcubitꝰ ſui locũ p̃ſens abſenſve poſtulari ſolebat. At ſi fundo careret:eo loci
vbi in aula accubare cõſueuerat:ter ſpõſione ꝓuocãdꝰ fuerat. Cõcione inita q ꝓuo-

cauerant ſyncere ſe reũ poſtulaſſe: nihilq; in ea cauſæ dictione fauoris aut offenſæ
reſpectui indulſiſſe iurabãt: ſimulq; & citatorũ, & teſtiũ ꝑtibꝰ inſeruiebãt. Cõſequẽ-
ter in reũ principalis facti teſtimoniũ a duobus denũtiãdũ reſtabat: iuramẽto ꝓfari
iuſſis: nec actoris amore, nec rei odio q̃cq̃ ſe ꝓter oculis aut auribus explorata dictu
ros. Nã in q̃ſtione læſæ maieſtatis ꝓpẽſior auditui fides haberi cõſueuerat. Cæterũ
teſtimoniũ in oculis reponebaẽ. Præterea obiecta defenſionis ꝓſidio repellere nõ lice
bat. Siq̃dẽ teſtiũ criminatio, neq; alieno patrocinio, neq; ꝓpria cuiuſq̃ repulſione ſub
rui poterat. Tantũ quippe auctoritati ipſorũ põdus inerat: vt aſſertionis eorũ fidẽ
eleuare ꝓxima ſacrilego demẽtia putaret. Ita reus aduerſum teſtimonii fulmen nec
culpã nec innocentiã vllo argumẽto tueri potuit. Sed neq; ei ſi ſponſione ꝓuocatus
fuiſſet reſtipulatione vti licuit. Rationẽ teſtiũ diſtricta iudiciũ inſequebat auctoritas
reum veluti euidenter noxiũ: nihilq; iam ꝓ ſe recuſantẽ: honore, opibus, patria: atq;
omni demũ militari functione damnantiũ. Hoſtibus eius honos atq; impunitas ad-
iudicabãtur. Iuxta in præſentẽ abſentẽq; ſententiæ ferebãtur. Sua nulli lõginquitas
præſidio eſſe poterat, quo minus & accuſatio teſtibus: & damnatio ſentẽtiis inſtrue
retur. Quarũ vtraq; plene partes ſuas exhibente reo defenſionis amplecti ꝓſidiũ nõ
licebat. Tũ demũ rex cognitione ſuſcepta, an ea cæteris pronũtiatio placuiſſet inter
rogat. Ipſe enim auditoris tantũ partẽ exequens militiæ iudicationis mãdauit arbi
triũ: deforme ratus damnare viros, quos ipſe fouiſſet. Quapropter in eos quorum
egregia opera vſus fuerat aſpere pronũtiare veritus: quæſtionẽ ad ſe delatam ad cu
riæ cognitionẽ relegauit: ſilentiũq; moderationis ſuæ fidem q̃ ſentẽtiã ſeueritatis
teſtẽ eſſe maluit. Cũq; demũ exaudita militũ reſponſione totius concionis ſuffragia
iudicationi conſentanea noſcerẽtur: qui damnatus fuerat interrogari ſolebat: terre
no an maritimo receſſu fugã petere decreuiſſet. Ita rex proſcriptione ſuos q̃ nece pu
niri maluit: delectũq; fugæ ne violentiã repſentaret indulſit. Q; ſi reus mari ſe cre
dere delegiſſet eo cõmilitonũ frequẽtia proſequẽdus: dataq; naue, remigiis, cõmea-
tu: vaſculo egerendis aquis idoneo tam diu in littore operiẽdus fuerat: donec remi
ſi eis nauigatio gereretur: vel ſi velis: antennæ extra cõſpectũ abiiſſent. Tum deniq;
qui profugerat ſuperiori ab omnibus ſentẽtia repetita, amariſſimorũ maledictorũ
verberibus laceratus: triſtiſſimis totius militiæ ſuffragiis damnabatur. Qui ſi tẽpe
ſtate in littus relatus fuiſſet: cõtinuo vt hoſtis habitus violatę ſocietatis pœnas pen
debat: diſcrimẽq; capitis eius funeſto damnationis incurſu cupide a cõmilitonibus
expetebatur. Ita nõ periculoſa minus q̃ ignominioſa ſontiũ euitatio fuit. At ſi mili-
tiæ munere defunctus terra perfugere maluiſſet: ad nemus vſq; pari militũ cura co
mitandus erat: cũctis tã diu in eius abitu expectãtibus: quouſq; procul ipſum abeſſe
cognoſcerẽt. Ac tũc demũ magno cũ totius militiæ fragore ter valide edendus cla-
mor: cũctaq; ſtrepitu miſcẽda fuerãt: ne fugiturus vllo ad eos errore referri poſſet.
Tũc demũ diſtricta etiã inexorabilis omniũ ſeueritas cũctis ſolẽni iure cõpletis: ne
de indemnato ſuppliciũ ſumere videretur: ſupmã reo damnationẽ intẽdit: effecitq;
vt qui ſe a ſpecioſo militiæ cõuictu abruperat: turpiter vagã vitã proſcriptus exige
ret. Ita militaris diſciplinæ rei iudicialis ignominiæ grauitate in abiectiſſimorũ cõ
ditionẽ relegabãtur. Adeo enim rex cõtumeliã ſontiũ non ſanguinẽ ſitiebat: vt eos
probroſo caſtigationis genere q̃ cruẽto punitiores putaret. Siquis aũt ei poſtmodũ
cõmilitonũ vno telo aut comite ſuperior obuio pepercíſſet: ipſius ſe cõtumeliæ par-
ticipẽ ꝓbuit: cuius culpã vindicta proſequi formidauit. Tale noxiis quoties a curiæ

moribus degeneratū fuerat: militiæ munere defungendi ius erat. Adeo quōdā ca-
ſtrenſis notæ dedecora iudiciali repellebātur vmbone. Qꝫ ſi reus ab auctore teſtimo
nio ſuperari nequiret: ſex ſecū cōmilitonibus in iuſiurādū acccitis: culpæ quæ obii
ciebatur alienū ſe fuiſſe mōſtrabat. At ſi cōmilitonū quis ei quē militiæ cōſortē ne-
ſciſſet iniuria per ignorātiā affeciſſet: ad cōciliādā errori ſuo fidē p̄dictū ſodaliū nu
merū in ſacramenti ſocietatē cōtrahere debuit. Cæterū ſolēni iure cōuictos: ac ſupe
riori modo damnatos felicitas deficiebat: occupabat aduerſitas. Eo quidē certius ꝙ
triū regnorū pōtifices aduerſum taliū tranſgreſſionū reos ſolenni execratione vſos
eſſe cōſtabat. Ita diſciplinæ ius geminū amplexa columē: partim regio: partim reli-
gionis p̄ſidio nitebatur: vt humanā ſentētiā diuino crederes iudicio cōprobari. Cu
ius rigor diſcordias rupit, ſimultates finiuit, ſeditiōes extinxit, pacatioreq; regi mi-
litem reddidit. Poſtmodū vero ſeueritati eius ſiue ob inertiā, ſiue ob clementiā prin
cipū pecuniariæ mulctæ tēperamentū acceſſit. Quo tamē ſola ligni percuſſio caruit:
ꝙ eo canes quis abigere ſoleat. Adeo maiorum verecundia ſummā in ictu probroſo
cōtumeliā reponebat. Contigit autē vt ipſe rex ſua primus lege caderet: iuriſq; fir-
Rex tranſgreſſor legis ſuæ pœnitentia ducitur.
mamentū qđ eatenus ſyncerū, atq; incolume ſteterat: parū ſobrius proprii militis
occiſione laxaret. Cūq; ſe legibus quas ipſe tulerat euidēter noxiū animaduerteret:
pœnitētiæ acerbitate correptus: vocata militum cōcione, regia ſella deſcendit: inq;
omni conſpectu ſupplex humi demiſſus milites cōmiſſi ſceleris pœnas ſuo arbitrio
exigere iuſſit: libenter ſe decretā ab eis pœnā ſuſcepturū promittēs. Cūq; factū ma-
ieſtatis nomine tueri poſſet, militari ſe animaduerſioni ſubſtrauit: humilitatēq; mā
ſuetudinis ſuæ documētū q̃ vires elationis indiciū eſſe maluit. Illi concione lachry-
mantes egreſſi, deliberatione inita triſtē de rege ſentētiā ferre vt minus honeſtū ita
parum vtile peruiderūt: nō ignari ſine eo eſſe ſe vacuū ſpiritu corpus: prædā quib⁹
ante imperaſſent futuros. Poſtremo vniuerſum rei militaris ſtatū eo pœnā ſubeūte
conuelli, inq; vnius omnes proſcriptione damnari: lapſum eius ruinā ſuam, damna
tionem, cōmune omniū periculum fatebātur. Igitur in tam ardua re ſentētiæ dubii
creditoq; ſibi iudicio æquo leuius auſteriuſve vti veriti: proprio regem arbitrio de
creuere mulctādū: exiſtimātes pl⁹ nutui maieſtatis q̃ priuatorū ſentētiis deferēdū.
Emendabile enim credidere delictū: qđ impetu magis q̃ induſtria noſceretur admiſ
ſum. Igitur ex eo iudicem ſtatuūt: pœnāq; p̄ſtolanti impunitatis potētiā largiūtur.
Et pulchre quidē factā ſibi iudicandi poteſtatē ipſius arbitrio reddiderūt: ne diffi-
cillimū negotiū temere iacta pronūtiatione finirēt: vel cōmilitonis vltionē placide:
vel regis ſuppliciū crudeliter expetētes. Ita ſalus regis pene ſuo ſcelere euerſa: tēpo-
ris difficultati donata eſt. Adhæc ſatis graues eū delicti pœnas dediſſe arbitraban
tur: qui ſe in tāto fortunæ faſtigio tam ſuppliciter abiicere ſuſtinuiſſet. Tum demū
venerabiliter exceptū: atq; ex ancipiti reo ſecuri iudicis partibus inſeruire iuſſum:
ſellæ reſtituerunt. Rex culpam ære redimi debere conſtituit. Cūq; alias homicidio-
Mulcta quā ſibi rex indidit.
rum crimen quadragenis nūmi talentis expiari ſoleret: ipſe ſibi trecenta ac ſexagin
ta mulctæ nomine numeranda deſcripſit. Huic ſummæ. ix. talenta auri doni nomi-
ne adiicit: eandemq; mulctæ ſpeciem confimilis culpæ reis: lege perenniter irroga-
uit. Totius vero pecuniæ partem regi primam: alteram militibus, tertiam interfe-
cto ſanguine cōiunctis adiudicauit. Cūq; ipſe in præſentiarū tam regis q̃ rei partes
exequi debuiſſet: aſcriptā ſibi portionē ſacrorū præſidibus egeniſq; diuiſit: deū per-
inde ac cōmunē omniū principē pio munere propitiandū exiſtimans. Egit humanū

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

iudicem reũ liberalem veniæ genus, abſolutionis ſpem, debito emẽdationis ordine
complectẽdo. Cæterũ eo viuẽte militaris mos æque violatore atq; expiatore caruit.
Igitur dũ ſic ſeditioſis occurritur mens militũ a litigiis aberat. In exequẽda enim vl
tione nõ ſanguinis, nõ neceſſitudinis vinculo parcebatur: quo minus damnationis
partes legitimo rigore ꝓcederẽt. Nũc vero ſolutis hebetatiſq; priſtinis militiæ ner
uis grauiora inter cõmilitones ꝗ exteros dedecora pariũtur: cũ & omnis aduerſum
improbos actio ſileat: & qui culpæ punitor eſſe debuerat: patronus exiſtat: nec ſit ꝗ
diſſolutos militiæ mores perfractius rigidiuſq; cõſtringat. Hanc itaq; militaris diſ
ciplinæ conſuetudinem diuturna vſurpatione firmatam noſtri temporis principes
abrogare minime erubeſcendum duxerunt. Vbi enim domeſtica quies ſeditionum
fluctibus agitatur: priſcæ conſuetudinis forma conuellitur. Quippe aduerſum ef-
frenes, cõcitatiq; ingenii tyrones ſeueritate potius ꝗ nimio fauore ac profuſa indul-
gentia vtendum eſt. In quem modum Kanuti induſtria pro adminiſtrandis milita-
ris diſciplinæ negotiis ſyncere ac valenter excubuiſſe cognoſcitur. Præterea militi
regem, vel regi militem: non niſi pridie Kalen. Ianuarias abdicandi fas erat. Eiuſ-
dem quoq; poſtmodum obſeruantiæ grauitas ab aula regum in aliquanto obſcurio
ris familiæ conuictum prorepſit: diuq; ſuperioris diſciplinæ etiam apud ſupparis
conditionis viros imitatio valuit. Interea Suenonem tutelæ tunc Noruagiæ vacã-
tem caſus abſumpſit: moxq; ad patrem prouincialis miniſterii ſumma conceſſit. Vt
autem Kanutus a Richardo ꝙ ſororis ſuæ repudium egiſſet, atq; aduerſus vxorem
ſeuerius æquo maritali ſupercilio vſus fuiſſet: tanꝗ a coniugalia ſacra contumelio-
ſe tractante pœnas ſumpturus, ac thori genialis iniuriam repulſurus: in Norman-
niam magna ſe claſſe traiecit. Vbi cum paulo poſt triſte quoq; de Haraldi fato nun
tium accepiſſet: propior publicæ expeditioni ꝗ priuato affectui agmen eadem qua
prius celeritate promouit: neq; animo aut officio quo minus cœpto inſiſteret: remiſ
ſior fuit: ſed neq; oculos ad ſingularem luctum a generalis militiæ contemplatione
deflexit: adeo rerũ ac temporis ſtatum inter fortem patrem ac ſtrẽnuũ ducem egre
gia animi moderatione diuiſit: nec minus in tolerãda filii morte ꝗ in hoſtium appe
tẽda ꝑſpicui roboris ſpectaculum præbuit. Cuius impetũ Richardus Siciliã petẽs
fuga præcurrere maturauit. Interea Kanutus ob grauis militiæ labores aduerſa va
litudine preſſus cũ ſe corporis firmitate defectũ / ac mox ſpiritu cariturũ animad-
uerteret: cõuocatos proceres nõ niſi bello cõfecto domos reuerti iuſſit: haut dubie
victoria potituros: ſi funebri eiꝰ lecto humeros in acie ſubieciſſent: atq; inter primos
pręliãtiũ globos ducis noĩe corpus ſuũ exanime ꝓtuliſſent. Idq; fugato hoſte quo cla
rius cinerũ ſuorũ monimẽtũ extaret: apud Rothomagũ ꝓmiſſa indigenis libertate
ſepulturę mãdarẽt: facile vſuros cõditione Gallos: ſi illico hoſtẽ finibus ſuis exceſſu
rũ cognoſcerẽt, paruoq; impẽdio grãdi patriã metu liberare quiuiſſent. O immen-
ſam perituri regis induſtriã: quę ſuis in vltimas rerũ anguſtias deuolutis / diſciplina
ꝗ ſpiritu viuidior affuit. Enimuero ſuperſtitũ ſalus decedentis ingenio ſtetit. Nam
corpus eius funebri lecto a militibus in acie perlatum ad Danorum vſq; victoriam
veluti viua adhortatione profecit: vt non minus extincti ꝗ ſuperſtitis fortunæ põ-
dus ineſſe crederes. Cui mox ſepulturam diſceſſuros ſe pacti a Rothomagenſibus
expetiuerunt. Rapuere conditionem hoſtes: cineribuſq; eius in vrbe ſua acquieſcen
di locum dederunt. Ita milites ſuſcepti monitus ratione / pugnã pactionẽ ſepulturã
atq; exequias proſecuti: fato functũ humeris ſuis regẽ in acie pertulerũt: victoreſq;

Indulgẽtia pœnę & vindictæ.

Suenonis mors.

Richardi fuga.

Kanutus apud Rothomagũ ſepultus eſt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

funerato eo ſumptis tantum commeatibus/ad propria reditum habuerunt. Hunc
Kanuti prę conia.
Kanutus exitũ habuit: quo nemo noſtrorũ regũ tametſi plura alii victoriis illuſtra
uerint:ſplendidior fuit. Adeo enim operũ eius magnitudinẽ propitię famę fides au
xerat:vt quos rerum geſtarũ gloria pares habuerat amplitudine claritatis excellat.
Cũq; aliorũ ſplendorẽ ignorãtiæ obſcuritas,ac vetuſtatis rubigo ꝑederit:huiꝰ de
cus longa famæ vſurpatione ſubnixũ ꝑpetuis memoriæ fructibꝰ reuireſcit. Siqdẽ
ſanctitate ac fortitudine inſtructiſſimus non minus religionẽ q̃ regnũ ꝓferre curæ
habuit. Quippe cum bellicis late titulis inclaruiſſet,placidiore ſtudio vſus, ex fiſco
ſuo cõpluribus in locis priuatorũ clericorũ cõuictu inſtituto,cellularũ freqũtiam
nouis cõuẽticulis auxit:ſacrorũq; veneratione quã maximã ſemper exhibuerat:re-
giarũ opũ impẽdio ſtipẽdiis multiplicauit: monachalẽ quoq; ordinẽ vberiorẽ reli-
Monachos in Daciam primus aduexit.
quit: ne ferociæ ꝓpior q̃ pietatis officiis videret: æquã ſibi vtriuſq; laudẽ adiicere
cupiẽs. Cuius ſtudii induſtria ad tantũ claritatis lumen acceſſit:vt cũ fortiſſimorũ
regũ bellica virtus antiquitate exoleuerit: eius famã gloriæ quæſtu opulentiſſimã
tenaciſſima poſteritatis agnitio comp̃hẽderit. Interea Sueno Eſtrithæ filius expe-
Sueno.
ctato apud Angliã Kanuto quo plenius incolis auſum defectionis excuteret:militiã
præſidiis ſparſit:ne libera monimentorũ occupatione ſuſpectas Anglorũ vires ar-
maret. Vt aũt Noruagienſibus mortis Kanuti nũtius adfuit:continuo pudore ex-
terni obſequii Danicũ derectantes imperiũ: ad Olaui filiũ Magnũ, cui bonitas ſua
Magnꝰ ſancti Olaui filiꝰ rex Noruagiæ.
cognomini erat:deficiũt. Eiq; regnũ imponũt. Quippe ſpectata patris ſanctitas po-
pulariũ ei fauorẽ conciliauerat: Neq; enim parenti gratiã impẽdiſſe contẽti:in filiũ
quoq; fauorẽ extẽderãt. Interea Kanutus haut leuius Noruagicæ perfidiæ q̃ pater-
Kanutus rex.lxxiiii.
ni fati rumore perculſus vereri cœpit ne ſi finitimorũ bello intenderet ex dilatione
rerũ Anglia per abſentiã careret:ideoq; minoris regni defectionẽ tolerare:q̃ maiori
conſimilis auſus locũ tribuere:cõſultius duxit: leuiori malo ſolã grauioris formidi
nem præpõderare iudicãs. Itaq; diſſimulata iniuriarũ offenſa cõditione defectorem
aggreditur: iureiurãdo pactus eius,qui prior decederet ſuperſtiti regnũ eſſe ceſſu-
rũ:ne priſcã regnandi cõſuetudinẽ noua regnorũ partitio laceraret:rerũq; quondã
iunctarũ diuiduã efficeret ſummã. Adeo enim Daniam Noruagiãq; vnius eſſe re-
giminis affectabat:vt alterã alteri ſubiici q̃ vtrãq; ſeparatim regnũ gerere pręopta
ret:patriæq; exteros imperitare:q̃ patriã ſine exteris imperiũ gerere mallet. Quę ni
mirũ cõditio eo ſtoliditati propior: quo fortunæ ſubiectior:alterutri aut ſplendidũ
imperiũ,aut ſordidã paritura fuerat ſeruitutẽ. In hãc pacti fidẽ vtraq; pars ſacra-
mẽto cõuenit. Deinde Angliã ꝓfectus cũ cũcta Suenonis induſtria pace pleniſſima
cõperiſſet Eduardũ fratrẽ,quẽ eiuſdẽ nominis pater ex Immæ matrimonio ſuſtulit
in regni ſocietatẽ adciſcit:non ꝙ fraterno illũ affectu coleret:ſed vt eius ambitionẽ
munificẽtia ac liberalitate p̄curreret,regniq; ꝑte potitũ totũ cupere ꝓhiberet. Itaq;
nõ tã veneratiõe charũ q̃ populariũ ambitione paterniq; generis auctoritate ſuſpe
ctũ/cõſortẽ imperii facit. Verũ Eduardo humilior origine animꝰ fuit. Siqdẽ obtu-
ſi admodũ cordis obſcuriorẽ indolis experiẽtiã p̄buit. Kanutus cũ biẽnio regnaſſet
defungitur. Cuius Sueno ꝓpinquitate fiſus relictis apud Angliã p̄ſidiis Daniam
nauigatione contendit retinendæ inſulę ſpem,non ſolum in Godouini filiis quibus
ſanguine admodũ cõiunctus fuerat reponẽs: ſed etiã ex ipſa cõſortis ſui ſtoliditate
Magnꝰ rex lxxv.
deſidiaq; præſumens. Qđ audiens Magnus: Daniam ꝑinde ac ſibi mutuæ pactio-
nis lege debitã,ipſiuſq; Kanuti teſtamẽto legatam ęquis populariũ animis occupat

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Suenoniq; cognationis rationē edenti priſtinā fœderis cōditionē opponit. Nec du-
bitauit alieniſſimū ſibi ſanguini ſuo regnū legati titulo poſtulare. Sed & Dani pacti
cui ſe ſacramento obligauerant ratione permoti cōſtantius religionis q̃ familiarita
tis fidē præſtandā putabant: ideoq; facta cōpetitorū æſtimatione, alienū domeſtico
prætulerūt: curioſius fœderis pignus q̃ debitā regno proſapiā intuentes, fideiq; ſuẹ
q̃ patriæ reſpectui propiores. Igitur alienigenæ partes religioſo fauore cōplexi prẹ-
teritā Kanuti familiā regū ſuorū ſanguinē repulſæ deformitate cōſundere q̃ iuriſ-
iurandi vinculū perrūpere maluerūt: ſuffragiorū iura nō adulationis, ſed fidei in-
tuitu pōderantes: ſeq; plus religioni q̃ regno debere cōfeſſi. Adeo ꝓmiſſionē ſuā ſe-
queſtram periurii fieri noluerūt. Quāti igitur roboris fuiſſe tūc inter ciues iuſtitiā
credimus: cū inter diuerſæ nationis viros tantū viriū poſſediſſe cernamus! Et vtinā
adultæ iam religioni ea apud noſtros vis, authoritaſq; conſtaret: quā īter antiquos
tenera atq; eneruis habuerat. Contra Sueno ſubiectā ſtoliditati conditionē reputās
temerariū conſobrini pactū nequicq̃ reſcindere cupiebat: perq̃ ſtultū argumentādo
quibus ante imperitaſſent obſequi: inq; vnius iuramēti imprudētia cōmunē depo-
nere libertatē: atq; ex fulgenti imperio repēte in humillimā cōcedere ſeruitutē. Sed
religioſa populariū ſentētia ſuperabat, quorū arbitrio pacti non ſanguinis habitus
æſtimabatur. Verū vt Magni votis Danica fides reſpōdit: ita Suenonis crudelitatē
Anglica perfidia circūuentā oppreſſit. Nā poſt eius ab Anglia ꝓfectionē Godouini
filius Haraldus ſpe īproba totiꝰ Angliæ regnū cōplexus ꝑticipato cū incolis cōſilio
Danicū vt erat per p̄ſidia diſtributꝰ exercitū cōpluribus ſeꝑatim vicis vno eodēq;
tēpore magnifico cōuiuiorū apparatu ꝓ obſequii ſimulationē excipi iuſſit: meroq;
ac ſomno ſopitū noctu per inſidias trucidādū curauit. Ea nox paruulo tēporis mo-
mēto vetuſtā Danorū dominationē, diuq; maiorū virtute elaboratū finiuit īperiū.
Sed neq; id poſtera noſtris fortuna reſtituit. Ita Anglia dominādi ius ignauia perdi
tū ſcelere recuperauit. Igitur Haraldus Danicæ oppreſſionis, ſimulq; domeſticæ li
bertatis auctor Eduardo ſummā facta nō animi eius, ſed ſanguinis æſtimatione per
mittit: quatinus ille nominis ip̄e rerū vſurpatione regnaret: & quo nobilitate perue
nire nō poſſet: potētia vallatus aſſurgeret. Eduardus vero ſola generis auctoritate
nō prudētiæ rōne munitus vano maieſtatis obtētu prauorū ingenia, maiorūq; petu
lātiā nutriebat: titulo rex patriæ cōditione miſerabilis procerū verna cōtētus ꝙ alii
fructū ipſe vmbrā tantū ac ſpeciem occupaſſet. Ita Anglorū inter ſe ſummā nomen
atq; potentiā diuiſerunt: tituliq; ius ac rerum dominiū veluti diuerſis ab inuicem
gradibus differebant. Sed nec Haraldus alienū ſpecie regnū geſſiſſe contētus pro-
priam claritatis imaginē affectabat. Igitur Eduardo ipſum quoq; nūcupationis de
cus inuidit, omniaq; regni inſignia in ſe ipſum transferre conatus cupiditati aditū
ſcelere petiuit: occiſoq; rege tituli qui ſolus ſibi deeſſe videbatur gloriā occupauit.
Interea Sueno tametſi rara fautorū ope ſubnixus belli cum Magno fortunam expe-
riri decreuit: cūq; paucis & incōpoſitis aduerſus multitudinē manū cōſerere cūcta
tus nō eſt. Igitur in Iutia prius maritima deinde equeſtri pugna ſiniſtris cōgreſſus
auſpiciis: vtraq; victus conceſſit in Fioniam: nec armis maior q̃ agmine fuit. Cūq; ſe
omni auxilio deſertū: nec hoſtium tantū, ſed etiam ſuorum cōtemptu perfuſum vi-
deret: Sialandiam, Scaniāq; prætergreſſus Suetiam maternẹ neceſſitudinis fidutia
petere cogitabat. Quem Magno terra mariq; pertinacius inſequente in Iutiam ſe
repēte Sclauicus effudit exercitus. Quorū irruptio dubiū victori effecit: fugacem

Danorū fides in iureiurando.

Danorum cædes per fraudem.

Quomodo Angli receſſerunt a Danis.

Nota de Anglis.

ne hoſtem pellere an imminentē excipere debuiſſet. Quidā enim gentis illius nobi-
liſſimus.xii.filiis maritimis prædonibus apud Daniā ſpoliatus Iutorum fines ferro
orbitatē vlturus inuaſit. Quāobrē Magnus perſeuerantiſſimis populariū precibus
cōmittendi prælii auctorē agere poſtulatus: omiſſo æmulo a domeſtico hoſte in ex-
ternū arma conuertit: & quaſi priuatæ affectionis oblitus publicā induit: ne ſuas q̃
regni partes curioſius egiſſe videret. Nec dubitauit alienigeni ſanguinis dux ſum-
Viſio Magni.
ma adhuc fluctuāte in ſeipſum dubię poteſtatis trāſferre periculū. Nocte vero quā
belli dies inſecutus eſt: quietē eius certe prædictionis ſpecies adumbrauit. Quippe
ſomnū capienti imago cuiuſdā obuerſata prædixit hoſte eū ſuperiorē futurū: inq;
aquilæ nece victoriæ fidē auſpiciaq; ſumpturū. Expergefactus rex viſionis ordinem
die poſtera magna cū omniū admiratione vulgauit. Sed & ſomno omen cōſentaneū
fuit. Progreſſo nāq; exercitu aquilā quæ in quiete demōſtrata fuerat cōminus con-
ſidere conſpectā: pernici equo aduolans haſta petiuit: fugāq; alitis veloci iaculo præ
cucurrit. Itaq; nouitate rei ad ſpem victoriæ ſpectatores erexit. Arripuit igit̄ omen
exercitus: atq; fortuito aquilæ occaſu certiſſimā hoſtiū ruinā interp̄tatus eſt. Cūcti
Aquilæ caſus.
quippe euentū ſomnio congruiſſe cernētes perinde atq; ſecuri rerū in fortunam ſuā
acceptæ rei præſagium referūt: & quaſi indubitatā vincendi ſortem: pari mentium
alacritate præſumunt: quos eo audaciæ ipſa auſpicii religio prouehebat: vt iam ſibi
victoriā ante oculos præponentes: abſq; reſpectu periculorū certatim in præliū pro
ſilirent. Quibus primā pugnandi occaſionē corripientibus, eodēq; euentu quo omi
Sclauorū ſubactio xix.
ne dimicantibus: cędūtur funditus Sclaui: victor Magnus felici pugna popularibus
percharus euaſit: eorūq; propenſiore ſubſidio roboratus ad proſequēdū regni æmu-
lum redit: eo quidem inſtantius ꝙ rerum ſucceſſus quo plus ſibi gratiæ peperit: hoc
magis Suenonis fauorem abſumpſit: auerſoq; vulgi animo magnopere reſiduū eius
debilitauit auxilium: nec ſolum contrahēdarum virium ſpem ſuſtulit: ſed etiam cō
tractas excuſſit. Quinetiam Guthſcalcus Sclauicus inter cęteros qui infelicis eius
Guthſcalci ſucceſſus.
militiæ ſtipendia deſeruerant: diu ſe ſub alienis auſpiciis rem infeliciter geſſiſſe cō-
ſiderans cum domino nihil ſpei relictum animaduerteret: militem exuens defecto-
rem agere non erubuit: ſuāq; experiri fortunam q̃ alienam ſequi tutius duxit: vt cū
regem meliora ſperaturum diffideret: paternæ ſaltem neci vltionem non negaret:
conſilio reſpondit euentus. Siquidem geſtis varie bellis Sclauiam ſuę ditionis effe-
cit: vtq; externis rebus infractus ita domeſticis inuictus apparuit. Nec quæſitæ do
minationis felicitate contentus: Saxoniam poſtmodū parētis necem vltus obtriuit:
paruæ glorię regnū, aut diuitias reputans: ſi non vltionem opibus adieciſſet. Adeo
autē Magnus ob vindictam finiū ſuis charus haberi cœptus eſt: vt omniū conſenſu
boni cognomine cenſeretur: quodq; aliorū moribus tribui aſſolet: fortunę laudibus
impetraret. Sueno vero deſperatis iā rebus in Scaniam (vt diximꝰ) ꝓfectus Suetiā
(nam paternū inde genus traxerat) reuiſere proponebat. Quem Magnus cōcitato
animi impetu ſubſecutus cum oppidū Alexthathiam præteriret deturbato per oc
De morte Magni.
curſum leporis equo trunco, cuius præacuti forte ſtipites eminebant adactus extin
guitur: corpus eius Noruagiam relatum Throndemi in regiorum monumentorū
area ſepulturā poſſedit. Ita Suenoni anguſtiſſimis fortunæ caſibꝰ implicato omniq;
mortalium ope defecto præſidium ſupernę pietatis affulſit, regnūq; quo illū fortu-
næ iniquitas ſpoliauit, eiuſdem beneficium reddidit.

Explicit Liber Decimus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Incipit Liber Vndecimus.

POſt hæc Daniæ ſtatus variis rerũ caſibus fluctuatus eſt. Quippe Sueno ſummã ſucceſſu magis q̃ viribus capit. Sed neq; ad reſtituendam Danici nominis fortunã qcq̃ eius ſuſceptione ꝓfecit. Nã adeo nec fauore fœlix/nec imperio efficax fuit: vt ſubiectorũ animos veteris offenſæ acerbitatem redolentes ad ſyncerum ſui cultum adduceret: aut ira abſtractos ad placidiorẽ mentis habitũ inclinaret. Tanta ſiqdẽ mole in Danorũ præcordiis prioris odii reliquiæ cõſederunt: vt priuatos motus reipublicę vſibus anteferrẽt: honorẽq; patriæ ſua deperire ſocordia, q̃ ſuſcepti ducis auſpiciis reſtitui præoptarent. Neq; eñ facile propagata odiorum ſementis ſtirpitus interit: quippe vt gratiæ in odium deflexus facilis: ita odii ad gratiam difficilis eſſe tranſitus conſueuit: raroq; animus quẽ ſemel grauiter faſtidiuit, ſynceræ fidei ſtipendiis excolit: aut cũ quo vehemẽtes primum inimicitias geſſit, affectuoſe poſtmodum in gratiã redit. Cuius impotentiæ vis a ſimultatis ardore profecta/arcaniſq; ęmulationis flammis alita/nõ ſolum gerendarũ præclare rerũ ſpem ſuſtulit: ſed etiam magnifice geſtarũ gloriam corrupit. Verum ea res vt nouæ maieſtatis cõceptũ/ita prioris fideliter cultæ indiciũ edidit: ſimulq; recentis iniuriæ crimen et priſtinæ fidei perfectionẽ exhibuit. Principio regni Suenonis Roſkildenſium ſacrorum antiſtes Anachus moritur. Sufficitur Wilhelmus quo Kanutus maior et ſcriba et ſacerdote vſus fuerat/genere quidem Anglus/ſed omniũ virtutũ partibus ac numeris abunde inſtructus: idemq; põtificalium ſacrorum apprime peritus. Ad cuius vſq; tp̃a Scaniæ genti religionis priuilegio Roſkildenſis præſidebat auctoritas. Ab eo viro diuiduum eſſe ſacerdotium cœpit. Cuius Scania veluti alteram partẽ adepta/protinus inter coniuncta admodum oppida nouam muneris potentiam partita eſt. Nã Lundia Dalbiaq; ꝓtinus ſuſceptũ inter ſe ſacrorum diuiſere primatum/geminaq; eiuſdem dignitatis vſurpatione certarũt. Nam alteri Henricus/Eginus alteri ſacerdos acceſſit. Verũ Henrico ob immoderatum potionis vſum abſumpto/pontificatus eius vniuerſum ius/om̃iaq; honoris inſignia ad Eginũ Lundenſium præſulem cõceſſerunt: ac veluti in vnũ corpus vtraq; ſacerdotii ſumma confluxit: q̃q̃ merito in ebrioſi antiſtitis fato ſobrius ciuiũ honos expirare nõ debuit. Sed in gregis pniciem ſordida paſtoris intemperantia redũdauit: innoxiaq; ciuitas poti põtificis temulentiam deponendi ſacerdotii cãm habuit. Ita alterũ inimica bibendi cupiditas abſtulit/alterum ſalutaris cõtinentiæ diſciplina ꝓuexit. Indignũ populari nedum pontifice exceſſum: cuius plenã ignominiæ ſortem omnis æui deriſus pleno cauillationis ludibrio proſeqtur. Ita bibulus pręſul cãdorẽ ſacerdotii turpiſſimis gulæ maculis obſoletum, quẽ viuendo corruperat/moriendo conſumpſit: humaniq; calicis cupido hauſtu diuini vſum amittere meruit. Cumq; ordini gloriam deberet, notã intulit/pro virtutis cõciliatore ꝓbri auctor effectus. Nec immerito q aliis cõtinẽtiæ et frugalitatis ſpecimen exhibere debuerat,

Sueno fili⁹ Eſtrith. rex lxxvi.

De morte Anachi primi Roſkildenſiũ epi.

Wilhelmi epi iſtitutã.

De Lundia et Dalbia.

Dalbienſis epiſcopat⁹ ceſſatio ob potũ epm.

Pręſul bibulus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tam indecenti fato violatæ ſobrietatis pœnas pendebat. Huius memoria Danicis
annalibus non paruæ eſt verecundiæ:qm̃ pridicula morte cõſumptus priuatũ ob=
probrium publico rubore pfudit.Hoc loci ſplendida Haraldi memoria tempeſtiuã
ſui exhibet mẽtionẽ.Qui quũ fratre caſſus ſalutẽ ſuam intra patriã tueri nõ poſſet
fugã Byzantio credidit.A cuius rege homicidii crimine damnatus,domeſtico dra
coni lacerandus obiectari præcipitur.Nihil em̃ eius morſu ad necandos reos valen
tius ducebatur. Cui in carcerem eunti ingenuæ fidei ſeruus vltro ſeſe damnatio=
nis comitem obtulit.Exuit vernam vt ſociũ ageret:mortemq; excipe q̃ domino de=
eſſe maluit.Vtrũq; is qui cuſtodiæ præerat curioſius obſeruatũ per os antri iner=
mem excuſſumq; demiſit.Itaq; nudato miniſtro Haraldum verecundiæ gratia lin
theo tantũ diſcinctum excepit.A quo clam armilla donatus / piſciculis pauimentũ
inſtrauit: vt haberet draco in quo primæ famis pcurſum effunderet:reorũq; carce
ralibus tenebris obfuſi oculi vel paruulam perſpiciendi copiam ipſo ſquamarũ ni=
tore capeſſerent.Tunc Haraldus lecta cadauerũ oſſa anguſtiis telæ cõſertioris im=
plicuit:hiſdẽq; in vnũ globũ coactis veluti clauã effecit.Cũq; allapſus draco in obie
ctam pq̃ auide prædã irrueret,dorſum eius veloci ſaltu cõſcendens /cultellũ tonſo=
riũ:quẽ ſecum forte tectũ attulerat,vmbilico qui ſolus ferro patebat /immerſit.Se=
ctionẽ enim rigidiſſimis ſquamis obſitus ſerpẽs cætera corporis pte ſpernebat.Hũc
cultellum Waldemarus rex res geſtas cognoſcẽdi ac referendi cupidiſſimus rubigi
ne exeſum:vixq; ſecãdi ſufficiẽtem miniſterio familiaribus ſæpe mõſtrabat. Sed ne
q; Haraldus ob ſeſſionis eminẽtiã ingenti belluæ ore corripi/dentiũve acumine no
ceri aut caudæ voluminibus elidi poterat. Miniſter vero cõpacto geſtamine vſus/
cõuerberatum belluæ caput ad ſanguinẽ et necẽ vſq; crebris ictum põderibus con
tundebat.Quo cognito rex vltione in animi rationẽ verſa fortitudini ſuppliciũ re
miſit:ſalutemq; animoſitati tribuendã putauit.Nec pœnã remiſiſſe contentus,ad
didit charitatem.Nauigio em̃ ſtipendioq; donatos abire permiſit. Cumq; crimini
ſupplicium deberet,fortitudini pepercit:virtutemq; colere q̃ culpam punire ma=
luit.Reuerſus Haraldus Noruagiã occupat:eaq; potitus arma in Daniã tranſfert.
Igitur Sueno contractis Iutis cupidius q̃ conſideratius apud Dyurſam fluuium to
tam Noruagienſium manum aggreſſus/vt claſſe ita bello quoq; inferior fuit,copia
rum numero reſpondente fortuna.Siquidem tam infœliciter q̃ temere dimicauit.
Maxima Iutorum pars ferri metu flumen inſiluit : præreptoq; hoſtis officio, ſua vi
q̃ aliena conſumi tutius duxit.Itaq; quod ab hoſte timebat/ſibi ipſa cõciuit:inq; ge=
mino fati delectu vnda , q̃ armis perire maluit. Igitur dum alterum mortis genus
timide declinauit/alterum cupide compræhendit:dumq; aduerſarium refugit,ho
ſtilem in ſe ipſa crudelitatem exercuit/tanq̃ ſpiritum placidius aquis q̃ aeri reddi=
tura:ac violentiorem exitum ferro,q̃ fluctibus expertura:ita neſcias viriliter mor=
tem/an effœminate petiuerint:incertumq; vtrũ fati cupidis ignauia /an virtus in=
ceſſerit:quoniã tam vehemẽs animi æſtus fortes ne an timidi ſpiritus ſui raptores
extiterint ambiguæ exiſtimatiõis eſſe fecit.Breui poſt dux victi agminis Sueno Sca
niæ/Syalandiæq;:ac prӕterea quarundã inſularum viribus recreatus , Viſzan flu=
uium claſſe corripit:eadẽq; ſupuenienti Haraldo obuiam in altum pcedit. Cumq;
Dani paucitatẽ ſuam hoſtilis frequentiæ cõparatione pẽſaſſent,raritati cõſertione
ſuccurrendũ rati/digeſta in ordinẽ nauigia tenaculis ſociare cœperũt: quatinus cõ
tinẽti nexu cohærẽs claſſis expeditius opi inuicẽ ferendę iter ſterneret: cũctiſq; hac

Haraldus frater ſancti Olaui ad beſtias damnatus.

Serui fides.

Mors Draconis.

Iutorũ ſtrages.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

neceſſitate duratis,tam fugæ q̄ victoriæ indiſſolubilis cõmunio foret:nec cuiq̄ a tã
ta collegii firmitate dilabendi fas eſſet : adeo imbecillitatem neceſſitate roborandã
duxerũt. Hic nobis Aſlace Skyalmonis candidi remex ob immenſam bellicæ virtu⸗
tis gloriã literarum præconiis inculcãdus occurris. Danis ſiquidẽ aduerſum Nor
uagienſes maritimo certamine decernẽtibus nõ contentus,clariſſimã pugnã intra
ꝓprium edidiſſe nauigium/om̃ibus corpis tui munimentis præter ſcutum abiectis
cõfertiſſimam hoſtium ratem inſiluiſti:quęrcuq; quã in gubernaculi prius colliga⸗
mentũ excideras viribus frætus hoſtiũ corpa cõuerberaſti:eiuſq; crebris et vegetis
ictibus quicq̄d obuiũ fuerat obtriuiſti:ingentiq; verberũ fragrore ſtupẽtes præliã⸗
tiũ animos a ꝓpriis ꝑiculis ad tuæ virtutis ſpectaculum deflexiſti. Quinetiam for⸗
tiſſimos vtriuſq; agminis bellatores opis tui ammiratione ſuſcepti certaminis im⸗
memores reddidiſti:pugnæq; ac periculoꝝ oblitis auidius te intuendi,q̄ ſeipos tuẽ
di ſtudium incuſſiſti:ita vt ꝓmptiſſimi quiq; neglecto diſcriminis ſui negotio,plus
te viſo ſtuporis,q̄ ex dubia ſalute formidinis caperẽt. Itaq; fortius fuſte,q̄ cæteri fer
ro rem geſſiſti:cũctaq; intolerabili modo cõminuens. Hinc Danicis/inde Noruagi⸗
cis oculis incredibilem niſi ſpectareris opam edidiſti. Adeo aũt ſociorũ paucitatem
hoſtiũ multitudini coęquaſti:vt diſparem viribus pugnã in noctẽ vſq; par belli ſuc
ceſſus extraheret:numeroq; diſſimiles copias fortũa ꝑſimiles reddidiſti. Poſtremo
quũ oẽm nauis remigẽ ꝑtim fuſte/ꝑtim fluctibus obruiſſes : cõpluribus ſed leuibus
plagis ꝑſtrictus ex tot hoſtibus ammirabilẽ ſolus victoriã retuliſti. Quæ res veri fi
dem excederet,ſi nõ Abſolon auctor ſuis eã relatibus tradidiſſet. Verũ Danis nul⸗
lam viriũ acceſſionẽ circũſpicientibus Noruagiẽſibus inſꝑatus domeſtici ducis ad
uentus affulſit. Quo viſo Scanienſes contuſis debilitatiſq; animis noctu ne res ſtre⸗
pitu ꝓderet claſſis ſocietatẽ ſoluere:reciſiſq; vinculis ac ꝑrupta nexum cõſortione
a cætero agmine intempeſta ſe nocte ſubducũt. Deinde tacitis remorũ ictibus fugã
adepti,furtiuo diſſeſſu fluminis diuerticula q̄bus exceſſerant/repetebãt : ibiq; reli⸗
ctis nauibus paſſim ꝑ auia ꝓfugere/merito om̃is Danicæ ætatis cõuitio lacerandi.
Cuius fugæ deformitas auctoribus q̄maxime erubſcẽda ad poſteros quoq; ꝓbroſa
deſcendit. Luce redita Sueno fugitiuæ admodũ claſſis pudore ꝑculſus,ꝑtinaciſſima
reſiſtendi virtute fortunã ſuam armis q̄ fugę credere maluit. Igitur q̄q̄ et claſſis/et
militũ numero inferiorem ſe cerneret,exiguas bello reliquias applicat / virtute ſua
ſociale probrum abluere cupiens/bellaq; animorũ q̄ numeri robore fortius geri iu⸗
dicans. Sed peſtiferum temere initi certaminis exitum exꝑtus eſt : quippe numero
victoria paruit. Skyalmo Candidus:cuius nutu ſuo tempore totius Syalandiæ vi⸗
res regebantur/grauiter aſtrictus/immenſaq; hoſtiũ multitudine cõcluſus/capitur
nõ ꝙ timide præliatus:ſed quia labente ſanguine viribus prorſus vacuus extitit:tã
tumq; eius apud victores amplitudini donatũ eſt: vt alias captiuis ꝑcere inſoliti,ſa
luti ipſius cuſtodiæ præſidiũ adhiberent. Quippe tam cõſpicuæ dignitatis virum
ferro aggredi paſſi nõ ſunt. Neq; eñ præſens illi fortuna præteritæ venerationem
adimere valuit. Sed hanc cuſtodiæ vim apud Caprinũ Lacũ ꝓfunda nocte decepit.
Cæterum Haraldus non cõtentus Danorum vires duabus exhauſiſſe victoriis/iiſ⸗
dem hoſtili ſtudio frequentius imminebat. Cuius quũ Sueno inſtanter motibus vr
geretur,laceſſitæ patriæ defenſionem maiore fidutia,q̄ fortuna parabat. Tertio ta
men bina prius clade afflictus fortunã ſuam publicis armis committere verebatur:
qui iam rem Danicam duarum pugnarum temerariis ingreſſibus a ſe confractam

Aſlaci mi⸗
rãda virtus

Scanieñ fu⸗
ga.

Skyalmus
Candidus
capitur.

videbat. Interea minores Godouini filii regni æmulatione maiorē peroſi volunta-
rio ſeceſſu/inuiſam ei⁹ dominationē vitarunt: vltroqꝫ exilii tenebras ferre, q̃ frater
næ intra patriā fortunę ſplendorē cōſpicere maluerūt. Ad vltimū Haraldū Norua
giæ regē obſequii ꝓmiſſiōe cōueniūt/ſuam patriæqꝫ ſubiectionē polliciti: ſi ſumma
ꝑ eū potiri quiſſent. Rapuit oblationē exulū auida dn̄ationis ambitio: Angliæqꝫ lit-
toribus Noruagica claſſis aduehit̄. Eodē forte tp̄e Normānorū dux pari impetu di
uerſum inſulæ latus aggredit̄. Cuius rex Haraldus inter geminas hoſtiū partes an
ceps quā priorē exciperet/aliquādiu liberum vtriqꝫ ꝓcurſum reliquit. Quam ipſius
cunctationē Noruagienſes timori cōſentaneam rati, neglectis corporum munimē
tis, perinde ac ſecuri periculorum validius prædæ incubuerunt. Sed dū incautius
ruūt ſparſi/palanteſqꝫ ab Anglis nullo negotio trucidati ſunt. Ea res victoribus ma

Angli vin-
cunt et vin
cuntur.

xima quæqꝫ audendi fidutiam miniſtrauit. Sed mox temere credente audacia Nor
mānos adorti, infœlici pugna recentis victoriæ titulum ꝑdiderunt. Neqꝫ vllum vi
cti regis veſtigiū extitiſſet, niſi poſtmodum ab agreſtibus obſcuro ſolitudinis loco
reptus proderetur. Cuius filii duo cōfeſtim in Daniā cū ſorore migrarunt. Quos
Sueno paterni eorū meriti oblitus, conſanguineæ pietatis more excepit: puellamqꝫ
Rutenorun regi Waldemaro: qui et ipſe Iarizlauus a ſuis eſt appellatus, nuptum de
dit. Eidem poſtmodū noſtri temporis dux vt ſanguinis: ita et nominis hæres ex fi-
lia nepos obuenit. Itaqꝫ hinc Britānicus/inde Eous ſanguis in ſalutarē nr̄i pricipis

Sueno ex-
tincto Ha-
raldo glo-
rioſe r̄gnat.

ortū cōfluens, cōem ſtirpē duarū gentiū ornamentū effecit. Extincto Haraldo: cui
ſcelera mali cognomē adiecerāt, Suenonis regnū quod ante admodum claudicaue-
rat, ꝑinde atqꝫ acerrimo hoſte vacuū ꝓſperioris fortunæ gradib⁹ incedebat/oppreſ
ſumqꝫ Danię gubernaculū plena ꝓſperitatis vela ſoluebāt. Hic quū liberalitate illu
ſtris/beneficentia celiber/cunctiſqꝫ humanitatis ꝑtibus ꝑfectiſſimus haberetur, etiā
ſacrarum ædiū condendarum/ornādarūqꝫ curam intentiſſime edidit: rudemqꝫ ad
huc ſacroꝝ patriā ad cultiorē religionis vſum perduxit. Verū hūc morū candorē
ſola libidinis intemperātia maculabat. Cōpluriū nāqꝫ illuſtrium puellarū caſtitate

Filii Sueno
nis nothi.

delibata, vt nullum ex matrimonio/ita complures ex pellicibus filios ſuſtulit. E qui
bus fuere cum Gormone Haraldus/cum Suenone Omundus. His acceſſere Vbbo
et Olauus/ Nicolaus/Biorno/atqꝫ Benedictus paterno q̃ maxime, materno minimū
ſanguini reſpondētes. Cōſimilis copulæ obſcuritas Kanutū et Ericum maxima pa-
triæ ornamenta ꝓgenuit. Sed et filia Siritha quæ poſtmodum Guthſtalco Sclaui-
co cōiunx acceſſit/in ſequentibus referenda, pellice pariter orta proditur. Tandem
rex animū ſuum ab illecebris luxuriæ et immoderato Veneris vſu retractū/genia-
lis thori caſtitate cohibere conſtituit. Vt ergo multorū pellicatuū experientiam li-
centi nuptiarum vſu/vniuſqꝫ matrimonii lege redimeret/nec talibus vlterius cubi
culis maieſtatis ſuæ vigorem abſumeret, Gutham Suetico rege genitam ſanguine
coniunctam ſibi legitimæ prolis cupiditate complexus, ſimulata coniugii religione
collegit/eiuſqꝫ coitum pro matrimonio habuit. Ita vt dum ad coniugalia ſacra ce-
lebranda animum induxit, eorum nomine flagitium colorauit: dumqꝫ ab vno ſe cri
mine retrahit/in aliud repente prouoluit. Sed tolerabilius ꝙ alieni ſanguinis, q̃ ꝙ
ſuæ ꝓpinquitatis copulam vſurpauit: q̃q̃ vterqꝫ huiuſce Veneris vſus impudici-

De Egino
et Wilhel-
mo epis.

tiæ crimini ſit obnoxius. Quam rem Eginus et Wilhelmus intactam præterire paſ-
ſi non ſunt. Quippe regē a tam illicito thalamo fruſtra conantes abſtrahere: moni-
tiſqꝫ dirimendi contractus perſeueranter aggreſſi, aduerſum inceſtuoſam eius libi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

dinem debitæ reprehenſionis amaritudinem deſtrinxerunt. Cumqꝫ correptioni in-
ſiſtentes nihil ſe ea profeciſſe cognoſcerent, apud Bremenſium antiſtitem iniuſtas
eius nuptias accuſantes / maiori pontificio caſtigationis arbitrium reliquerunt. A
quo quum rex per ſacram ac ſalutarem ammonitionem inceſti reus ageretur, diſci-
plinæ minas oppoſuit: ſeqꝫ ferro correptionis inſolentiam repreſſurum edixit. Itaqꝫ
vexationis impatiens, plus crudelitati ſuæ ꝗ̃ ſacroſancti iuris viribus indulgendū
putauit: religioniſqꝫ ꝗ̃ nuptæ deſertor eſſe maluit. Quę res ab Hamburgēſibus ma
ritimi ꝑiculi metu ad Bremenſes pōtificiū tranſtulit. Hæc voluentē Wilhelmus ꝓ-
poſitū exequi monitis ſuis paſſus nō eſt. Sanctitate eñ cōſilii cōſentaneū furori im-
petum ab eius pectore ſubmouit: maximaqꝫ doctrinæ ſuæ ꝑſeuerantia ſtudiū eius a
ſententia reuocauit. Itaqꝫ repēte ſanior affectus regis animū occupauit. Saluberri-
mo nāqꝫ præceptoris imperio reſipiſcere coactus, cōtinuo iniuſti cōcubitus nexū re
ſcidit: depoſitoqꝫ ſtuproſæ mētis ardore / nuptā repudio ſubmouit. Nec ſolū ira abſ-
tinuit, ſed ēt ab illicita cōnubii vſurpatiōe mētē ɔ̄traxit. Gyutha quoqꝫ pꝛ̄nos pena
tes repetēs ſuſceptis viduitatis inſignibus cū ſumma morū ſynceritate conſenuit: Gyuthæ viduitas ſancta et opera pia.
caſtitatēqꝫ votis ꝓfeſſa, virilis concubitus experientiā abdicauit. Et quia iniuſto ſe
thoro maculauerat, nullū vlterius ſibi iuri eſſe ꝑmiſit. Sāctitatis ſiqdem amplexa ꝓ
poſitū / reliquū vitæ tp̄s cælebs exegit: ingentiqꝫ pudicitiæ ſeueritate illiciti concu-
bitus noxā licentis euitatione penſauit. Sed nec inerti ocyo eff luere paſſa quotidia
na conſuetudine exquiſita ſacrariorū ornamenta fingebat: inqꝫ eandem operam cō
tinuam ancillularum curam cogebat. Inter quæ chlamydem ſacerdotalem ſubtili-
bus ſigillis excultam / precioſæqꝫ materiæ impenſa ac mirifici operis arte elaboratā
Roſkyldenſi ſacrario doni nomine largita eſt. Alia quoqꝫ cōplura diuini cultus inſi
gnia ſacrorū vſibus oꝑata eſt. Sueno vero ſacrorū amminiſtratores ꝗ̃maxime con-
uerſatione probabiles cōtrahebat. In ꝗbus ꝗ̃ꝗ̃ ſcientiam veneraretur, morū tamen
curioſius habitum intuebatur / indignum ratus literarum ſuauitati ſummum fami
liaritatis conſortium tribui. Adeo igitur honeſtatis ſcholam literarum rudimen-
tis præponderare credebat: vt in agendo clericorum delectu virtutis potius, ꝗ̃ ſciē
tiæ elementa penſaret / lateraqꝫ ſua fidis ꝗ̃ doctis obſequiis vallare mallet. Suenonē
quoqꝫ Noruagicæ regionis virū cunctis virtutis ꝑtibus ac numeris inſtructiſſimū
ſed parū iuſta notitia literarū monimenta cōplexū in ius familiaritatis adciuerat.
Hic ex præfectura ad ſacerdotiū tranſlatus tāetſi Latinæ vocis pœnuria premeret̄ Sueno ſacerdos īdoctus ex præfectura electus.
domeſtici ſermonis opibus abūdabat. Quē cæteri ingeniis ſuis ob virtutē qua ipſis
præſtabat a rege ꝑferri vidētes, ꝑridicula impitiæ exprobratione ſcurriliter cauillā
dū duxerūt. Rē eñ diuinā acturo deriſus gr̄a affectū litura codicē ſubiecerūt. Qui
quū ſalutē regi votis libello expreſſis ſolenni verborū precatione debuiſſet expoſce
re, ip̄m famuli noīe deſignaturus, vitiata ab æmulis pagina, muli appellatione fœ- Suenoni intētata fraus
dauit. Neqꝫ eñ lituræ errorē correctionis beneficio redimere nouerat. Igiť circūſtā
tes lectoris impitiā iocabūdo cachinnorū anhelitu ꝓſecuti / immodico ora riſu ſolue
rūt: ip̄o quoqꝫ ioci irritamēto religio in ludibriū abiit. Finita actione rex amotū arę
libellū cōplexꝰ, cū et ip̄m inuida manu corruptū et recētis lituræ veſtigia cām iner
ter fuſæ p̄cationis aſpiceret, inuidæ ſocietatis aīos deteſtatꝰ inſultātiū fraudē coar
guit: ip̄oſqꝫ obtrectatiōe vitioſiores, ꝗ̃ Suenonē īſcitia cōprobabat. Eūdē quoqꝫ bre-
ui irriſoribus ſuis imperitiā exprobraturū adiecit. Deīde ſcholā eū petere hortatꝰ
ſumptum ſe amminiſtraturum ꝓmittit. Neqꝫ hac re qcꝗ̃ de cōſueta eius familiari-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tate decerpſit:nc inuidiæ reſpõdiſſe potius q̃ obſtitiſſe videret.Profectꝰ Sueno effi
caciſſie liberaliũ artiũ ſtudiis opatus eſt. Quippe lr̃arũ qbus parũ inſeruierat docu
mẽta ſumere cupiẽs ꝑcipiendæ earũ diſciplinæ gr̃a,omiſſa domeſtica/ꝑegrinæ ſcho
læ erudiẽdũ ſe dedit:aĩmq́ꝫ doctrinæ capaciſſimũ excolẽs/Latino ſe ſermone aſſueſe
cit.Cuius ſtudiis abũde inſtructus,vocabulorũ vim ad ſumma quæqꝫ Grãmaticæ
rõnis elemẽta animi docilitate ꝑcepit:abſciſoqꝫ ruſtici rigoris crimine, facũdiã ſuã
ingenii exercitatione politiorẽ effecit.Itaqꝫ flagrãtiſſima diſcendi cupiditate clarũ
ſciẽtiæ magiſteriũ retulit:breuiqꝫ morarũ ꝓceſſu quos impitiæ deriſores habuit,in
genii ãmiratores inuenit.Primũ inter oẽs Wilhelmus apd̄ regẽ familiaritatis locũ
occupauerat:eiuſqꝫ gr̃æ mutua aĩ viciſſitudine reſpõdebat.Etenĩ ab ipo cæteris im
pẽſius cultus/charitatis dignationẽ ſingulari fide penſabat.Horũ fidei rex tanq̃ tu
tiſſimis obſequiis latera ſua cingenda cõmiſerat. Sed et ſequẽs caſus in antiſtite ſe⸗
ueritatis pulcherrimũ:in rege certiſſimũ moderationis documentũ exhibuit. Ipſe
nãqꝫ ſacro circũciſiõis ꝑuigilio ſolenni magnatũ cõuiuio feriatus, cũ quorũdã prin
cipũ clãdeſtina obtrectatiõe parũ honorate de ſe habitũ cõperiſſet ſermonẽ/occultã
eorũ ꝑfidiã temulentiæ laſciuiis detectã exiſtimãs,iræ aculeis actus miſit q ipos ma
ritimo tpe intra Trinitatis ædem oraturos cõfoderent/tanq̃ in ſacris penetralibus
aptiſſimus humanarũ cladiũ locus exiſteret.Itaqꝫ actũ erga cõuiuas facinus ſacrile
gio duplicauit:ipmqꝫ pietatis domiciliũ crudelitatis officinã effecit : neqꝫ loci/aut
tpis quo minus cupiditati indulgeret/reſpectum habuit.Qua in re antiſtes/templi
(vt par erat) violatione permotus,in primis diſſimulanter excepit : neqꝫ indigna⸗
tionẽ ſuam vlla ex parte ſtipatoribus patefecit/opportuno vindictã tpe prębiturus
Nam quũ rem diuinã põtificali more ꝑagere debuiſſet,nõ ſolum aduentantẽ regẽ
occurrẽdi veneratione excipe ſupſedit:ſed etiã ſacrariũ ſubire cõniſum a primis eiꝰ
liminibus abſqꝫ reſpectu familiaritatis ſacerdotii inſignibus ornatꝰ,baculo quo vte
batur excluſit/ſacrorum penatium aditu indignum iudicans:quorum religionem
nõ ſine graui pacis rubore ciuili ſanguine maculaſſet:ſuppreſſoqꝫ dignitatis nomi⸗
ne nõ regem eum/ſed humani cruoris carnificem appellabat.Nec reum obiurgaſſe
cõtentus,aculeum virgæ eius pectori infixit : armatumqꝫ duritia animũ imperati
parricidii pœnitere perdocuit.Enĩuero priuatæ ſocietati publicæ religionis vere⸗
cundiã prætulit/nõ ignarus alia eſſe familiaritatis officia/alia ſacerdotii iura:qbus
ſeruorũ æque ac dominorũ:neqꝫ ingenuorũ parciꝰ,q̃ ignobilium flagitia vindicari
par eſt.Cumqꝫ abunde foret repulſam egiſſe,etiã execrationẽ adiecit:nec dubitauit
in præſentẽ damnationis quoqꝫ ꝓferre ſententiã. Itaqꝫ mirifica audacia dubiũ reli⸗
quit fortiꝰ illũ manu ne,an voce pulſauerit:quẽ grauibus admodũ cõtumeliis ꝓcul
catum prius linguæ/deinde dextræ repulſa mulctauit:inqꝫ pectore quo virtutẽ an⸗
te coluerat/vitiũ cõtudit.Neqꝫ enĩ in tam euidenti ſcelere longũ vltionis tp̃s expe
ctãdũ putauit/facilius origini atqꝫ incunabilis culpæ,q̃ vlterioribus eius incremẽ⸗
tis occurrẽdũ exiſtimãs:ne mora alitũ crimẽ diuturnitatis tractu cõualeſceret. Igi
tur vt regẽ impotentiæ et temeritatis incurſus tranſuerſum in facinus egit : ita an
tiſtitem ad exercendam vindictam profecta a religionis æmulatione ſeueritas con⸗
citauit.Enimuero fortiter vindicata religione,et debitã ordini ſuo fidem/et alienæ
temeritati ſalutarem reddidit diſciplinã. Ne enĩ ſolenniũ officiorũ tutelam omit⸗
tere videret,veluti indulgẽtiæ oblitus/ſeueritatẽ exercuit:neqꝫ ſanctitatis inimico
amicus exiſtere aut aſſentatoris potius q̃ põtificis ꝑtes præſentare ſuſtinuit. Cæte

Sueno ma⸗
giſterrediit
Wilhelmus
epiſcopꝰ re
gi charus.

Regis faci⸗
nus.

Epiſcopi ſe
ueritas in
regem.

rum ſpecie hoſtem reuera amicum exhibuit: quia fida concordiæ pignora ac ſynce=
ra familiaritatis ſtipendia potius iuſti rigoris, q̃ iniqui fauoris examine pondera=
bat. Quapropter manſuetiſſimum ingenium ſuum depoſita ad tempus clementia
auſteritati ſubiecit: meritoq; ad firmandam religionis diſciplinam aliquid a crude
litate ſibi pauliſper mutuãdum putauit. Quamobrem infeſto militum concurſu pe
titus, applicatos ceruici ſuo gladios animi firmitate contempſit: tantumq; ſe in de=
ſpiciendis periculis geſſit: quantum egerat in prouocandis. Tãto animi robore prę
ditus: tamq; generoſi ſpiritus abundantia inſtructus diuinæ charitatis munimen=
to ſuperior humani timoris viribus apparuit. Cuius rex inhibita nece quũ eum nõ
temeraria offenſa: ſed publicæ ſeueritatis fiducia concitatum animaduerteret: con
ſciẽtiæ rubore ꝓfuſus, ſceleriſq; q̃ repulſæ pudore ægrior, continuo regiam repetit:
quietãq; frontem cõtumelioſe correptus exhibuit: nec ipſa quidẽ generoſę indigna
tionis verba inuitus audiuit. Deinde regia veſte depoſita obſoletam accepit/ mœro Regis pœ=
remq; deformitate cultus, q̃ ſplendore cõtumaciam teſtari maluit. Neq; enim tam nitentia.
triſti põtificis ſententia perculſus, regalis magnificentiæ cultum geſtare ſuſtinuit.
Sed abiectis regiæ maieſtatis inſignibus, inſigne pœnitentiæ ſagulũ ſumpſit. Quin
etiam ſimul cum veſte potentiam exuit: atq; ex ſacrilego tyranno fidus ſacrorũ ve=
nerator euaſit. Siquidem nudatis pedibus ad atrium regreſſus/ in eius ſe aditu pro
ſtrauit/ terramq; ſuppliciter oſculatus, dolorem: qui ex contumelia acerrimus infli=
gi ſolet/ verecundia ac moderatione compreſſit. Neq; enim continuo repulſæ vindi
cem egit: ſed pudore ac pœnitentia culpam cruenti imperii redemit. Exulaſſe hu=
ius animum in nequitia/ non habitaſſe credimus: quem vt primo temeritas tranſ=
uerſum in facinus egit: ita poſtmodum æquiſſima moderationis temperies rexit.
Quanta enim manſuetudine pectus eius inſtructum fuiſſe putemus: qui pontifi=
cem palam ſeuereſſimis ſacerdotii viribus aduerſum ſe vſum non ſolum impuni=
tate donaret: ſed etiam humillima veniæ petitione venerari ſuſtinuit: gratiamq;
tam pudoris patrocinio, q̃ pœnitentiæ beneficio meruit! Diuina ſiquidẽ obſequio/
non viribus propitianda nouerat: ideoq; atrocitatem ſceleris verecunda mœroris
acerbitate penſabat. Quinetiam paruulo pudoris irritamento magnopere confu=
ſus/ excitatam ignominia virtutem rubori imperare coegit: quantũq; violentiæ re
ligioni crudeliter imperãdo incuſſerat, tantum venerationis vehemẽter animo cõ
tuſus exoluit. Sed dum taliter ſe gerit, inuſitatã ſacerdotalis auxilii clementiã exꝑ=
tus eſt. Interea antiſtes inchoamẽto pſallendi facto/ primaq; cõcentus ꝑte edita quũ
Græcę precationi ſolennẽ rite gloriã ſubnectere debuiſſet, ex ſtipatoribus ſupplicẽ
foribus regem adeſſe cognoſcit. Igitur ceſſato cantu/ cleroq; cõticere iuſſo/ fores re=
petens quũ regẽ qd ita ſe gereret ꝑcõtatus fuiſſet, atq; ille criminis cõfeſſione facta
religioni ſeſe ſatiſfacturũ promittens/ ſacerdotalis ſubſidii veniam poſtulaſſet, cõti
nuo execratione remiſſa iacẽtẽ amplexus/ abſterſis lachrymis/ depoſitiſq; doloris in Regis recõ
ſignibus/ et cultũ et animũ regium reſumere iuſſit: nõ licere inquiẽs priuatũ mœ= ciliatio.
rorẽ publicis intereſſe tripudiis. Neq; enim eum humiliorem dignitate ſua vultũ
gerentẽ/ aut ſupplicẽ liminibus aduolutũ intueri ſuſtinuit: ſed benignioribus ver=
bis recreatũ priſtinã veſtem: qua maieſtatẽ ſuam cõcinniorem efficeret/ corpori re=
ponere cultioremq; progredi iubet/ ſatis graues eũ pœnas religioni dediſſe ratus
qui ſe tam demiſſe agere, tamq; ſuppliciter ꝓſternere ſuſtinuiſſet. Deinde impera=
tis pœnitentiæ rebus cantores quorũ frequentia ſolennitas agebatur/ in occurſum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

eius quo ornatius reciperetur ꝓcedere iuſſit:ſtatimq; venerabiliter exceptum,cun
ctis lætitia ouantibus,ad aram vſq; ꝑduxit.Ita prioris violentiæ ſpeciē honeſto co=
mitatis genere temperauit:repulſæq; deformitatē ſpecioſo penſauit obſequio.Nec
minus in pœnitentia venerationis,q̃ auſteritatis in admiſſo repoſuit. Quinetiam
adhuc mœrenti ſollicitudinem detraxit/fidutiā adiecit/priuatæq; triſtitiæ ſalebrā
publica gratulatione diſcuſſit.Itaq; quod in potentis viri ſcelere pollutum fuerat,
religioſa ſeueritate expiatum eſt.Sed et populus maximo plauſu tam ſpectatā in re
ge verecūdiā cōprobabat/plus pœnitentia pium, q̃ imperio ſceleſtum euaſiſſe con=
feſſus. Peregerat iam pontifex ſeueri ac pii vindicis partes: inq; eodem rigoris et

Regis moderatio.

clementiæ experimento ſe geſſit:nec parcius veniam q̃ vindictam exhibuit. Quip=
pe cuius contumaciā ſeuere reppulit/indulgenter modeſtiā coluit: ſicq; pietati iu=
ſtitiam contemperauit:vt nec ſperneret ſupplicem/nec reciperet inſolentem. Qua
in re paterni affectus habitum pleniſſime repræſentauit:ꝙ parētis more correptio
nem blandiciis ſubſecutus:neq; aut elatum amplecti/aut demiſſum aſpernari ſuſti=
nuit.Poſt hæc omiſſa altaris ſacra repetens,ſummo patri regię expiationis gloriam
ſuccinit:eoq; ſerenius gaudium ſubiit,quo tetrior luctus cauſa præceſſit. Rex ipſe
biduum quiete peragens/tertio demum die regio cultu ornatus inter ipſa miſſæ ſa
cra excelſam ædis partem conſcendit,ſilentioq; per præconem venerabiliter acto,
corā oībus ſemet grauiſſima accuſatiōe ꝑſtrinxit,acerbū religioni vulnus inflixiſſe

Regis pœnitentia. Steffnes herent.

confeſſus. Deinde collaudata antiſtitis indulgentia:ꝙ tanto crimini tam repente
ignouerit:ſeq; iuſſu etſi non manu reum celerrime ſacrorum vſibus reſtituerit:pro
tam cruenti imperii expiatione muneris loco Steffnicæ prouinciæ dimidium aris
a ſe conferri publicat.Nec erubuit multorum auribus ſingularem flagitii ſui com=
mittere notionem.Ea res inextricabilem regni/ſacerdotiiq; cōcordiam operata eſt
Quippe rex non ſolum antiſtitē in eodem amicitiæ gradu habuit: ſed etiam maio=
ribus dignitatis incrementis donauit:plus officiis eius ad gratiā,q̃ contumeliis ad
iracundiā cōcitatus:quē non priuata ira/ſed publicæ religionis iniuria aduerſum
ſe ꝓuocatum videbat.Hic eñ mirificam illius ſeueritatē:ille ſanctiſſimā huius mo=
deratione beniuolentiæ conſtantia ꝓſequebatur.Sed et vterq; quotidianis votis ne
tantæ animorū cōcordiæ diuiduum fati tempus intercederet/exoptabat.Itaq; ſum
mę venerationis officia certatim mutuis ſibi ſtudiis impendebant: adeoq; eximiam

Kanuti Suenonis filii indoles.

ſocietatis fidem honoris viciſſitudine nutriebant:vt potius inter eos amicitiæ pa=
ritas,q̃ ſuperioris ad inferiorem familiaritas cerneretur. Veniam nunc ad Kanu=
tum Suenonis filium:q propitiæ fortunæ beneficio ſummis naturæ dotibus cumu
latus,magno cum indolis experimento ætatem animo præcucurrit. Quippe con=
tracta iuuentute Myoparonū piratica monſtra ꝑdomuit:Sembicis atq; Eſtonicis il
luſtrem trophæis adoleſcentiam egit: nouiſq; viriū gradibus paterni roboris fun=
damenta tranſcendit.Quæ victoria futurū eius dominiū ominata eſt .Pro amplifi
canda tuendaq; patria iuges excubias geſſit:rerūq; quarū ob infirmam adhuc æta
tem vix ſpectator eſſe potuit/auctor haberi præſumpſit.Quinetiā iuuenile corpus
continuo vſu ad bella impigre conficienda/armaq; viriliter ſuſtinenda firmabat: fa
maq; eius bellica vi in tantū claritatis exceſſit:vt rediuiuum magni Kanuti ſpiritū
fortunamq; ſimul cū nominis videretur cōmunione ſortitus:adeo vt nullus eū pa=
terni regni ſucceſſione potiturū ambigeret.Neq; eñ virtute iam maturus,honori
intempeſtiuus videbatur.Sed nec liberalitatis ſpecies eius adoleſcentiæ defuit. Cu

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ius fratrē Haraldū natu maiorem obtuſi admodum cordis inter iuuētæ initia per petuus inertiæ ſopor oppreſſum tenebat. Tandem Suenonem vltima pene ſenectu te confectum apud Suddathorp Iuticarum partium oppidum febri implicatū ad uerſa corporis valitudo corripuit. Qui quum peſtifero humore graſſante fatalem cordi dolorē imminere cognoſceret/paruulas adhuc extremi ſpiritus reliquias tra hens, a pñtibus ſe Roſkyldiæ ſepeliri petiuit. Nec miniſterii eorū miſſo contentus ſacramento fidē exegit. Siquidē loci illius religio regibus vetuſto more exculta vt viuis ſedē/ita fato functis ſepulturā pſtare conſuerat. Iāqꝫ regis corpus ab iiſdē am plo funere elatū Syalandiā vſqꝫ ꝑuenerat, quū primū wilhelmus in occurſum eius veniēdi mādata ſuſcepit. Nec moratus ad vrbē curſu feſtinato cōtēdit: inqꝫ ipſa tri nitatis ęde accerſitis q terrā ad ſolidū foderēt/prius regi/deinde ſibi tumulū extrui iubet. Quā vocē foſſoribus potius a mœrore, q̃ induſtria ꝓfectā putantibus/ extin ctiſqꝫ, nō viuis tumulo opus eſſe dicentibus/ ſuum anteq̃ regis funus ab eis excipiē dū aſſeruit/nō ſe voto fraudandū inquiēs, quo cū eo cōmori ſemper optaſſet. Eoſdē ammiratione ſtupentes imperiū delíramēto cōſentaneū exiſtimantes ad obſequen dū pœnā, ni paruiſſent, cōminatus adduxit. Ita adhuc expte morbi corpore mortis certitudinem præſumebat. Deinde citato equo in occurſum exequiarū cōtendens quū ad nemus forte Topſhøgicū ꝑueniſſet, duabus miræ ꝓceritatis arboribus secꝰ iter cōſpectis vtrāqꝫ præcidi/inqꝫ vſum lecti funebris aptari præcepit. Illi ſibi rega lis feretri cōſtructionē præcipi rati, imperiū exequūtur. Cōpactū deinde vehiculū præſtātibus robore equis imponunt. Cūqꝫ pontifex ſyluā prætergreſſus regium in vicino funus adeſſe cognoſceret, aurigam cōſiſtere iuſſit. Ac ꝓtinus veluti laxamē ti gratia amiculum quod habebat exuit/eiqꝫ humi expanſo ſeipſum præcipitem ſu periecit. Deinde erectis ſupne palmis, ſiquo rerū auctori ſeruitio placuiſſet / vitam a ſe finiri petiuit. Sane abſqꝫ vlla fati cunctatione amicū morte inſequi, q̃ vita deſe rere præoptauit. Hæc fatus veluti in domeſtico lectulo acquieſcens extinguitur. O immenſam cōcordiam, quæ ſupſtite ſpiritu iucūdior fuit. Quem famuli longā ad modū cubandi morā egiſſe mirati quū nequicq̃ erigere iacentē vellent, exanimē re pererunt. Igitur recēs omnibus inopinati funeris luctus exoritur. Ipſe vero a ſuis fe retro exceptus atqꝫ ante regē elatus vt fato poſterior/ita funebri pompa prior exti tit. Viris nāqꝫ funebri Suenonis lecto humeros ſubiicientibus, ipſe equis ſubuectus veluti qdam exequiarū eius auriga pręceſſit. Prior vero ſacrario allatus verā præſa gii fidē retulit. Qua tā admirabili fati ſorte potitus ſe regis cultū charitati, q̃ fortu næ erogaſſe ꝑdocuit. Exeqis impēſius actis amborū corpa cōiūctis admodū tumulis occludunt. Hæc ſunt venerāda amicitiæ ſtipēdia: quæ quū e duobus eius cōſortibꝰ alter excidit/reliquo vitæ dulcedine faſtidita, mortis appetitū ingenerāt. Poſt hæc Sueno Noricus quē ſupra ſignificaui cōmunibus cleri ſuffragiis ſacerdotiū ſumit.

Haraldi inertia.

Suenonis mors.

wilhelmi ꝓpheticus ſpiritus.

Tops orr.

Mors wilhelmi epi.

Sueno Noricus fūgit̃ epiſcopatu.

REgiæ vero ſucceſſionis delectū anceps populariū ſententia ptractabat. Maior nāqꝫ Danorū pars memor quantis ꝑ Kanutum adhuc priuatæ fortunæ ꝑiculis obiecta fuerit/grauiora ſi regnū indueret verita: maligna virtutis interpres, quod gloriæ eius accreſcere debuerat/iniquiſſima meritorū æſtimatione damnabat: eleuatis virtutū præmiis clariſſima eius opera repulſæ turpitudine rependendo. Igitur vt hunc negociorum metu peroſa: ita Haraldum ocii cu-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

piditate cõplexa/audaciæ hebetudinẽ prætulit:ignauumqꝫ ſibi regem maluit impe
rare q̃ fortem. Quãobrem egregiæ indolis claritate contempta,negatũ virtuti cul
men vitio tribuere nõ erubuit:repulſa fortitudine/inertiã honoribus inſecuta. Ve
rum hunc ingratæ mentis habitum fucoſa rationis ſpecie colorabat/ Haraldũ pin-
de ac natu maiorem ipſo naturæ iure regno debitum certans. Genus affectionis in
uſitatum:hunc virtus inuiſum:illum vitium ꝓbabilem fecerat. Soli Scanienſes iu-
ſta animi inclinatione ꝓuecti/ Kanuti ꝓbitate culta, Haraldi deſidiam reſpuebant.
Igitur yſoram habendi delectus gratia cõuenit. Ibi quidem ingens oceani vaſtitas

yſoræ ſinus ſtatus.

oſtiis admodũ anguſtis excipitur: fur enſqꝫ fretũ coactu littorũ in arctas fauces ter-
ra cõpellit. Mediũ ſinus harenę tenẽt obſcura nautarũ celantes pericula:nam vt ab
iens eas æſtus apit,ita rediens claudit. Orienti Scania/cætera vero occidẽti claſſis
appulerat. Hic fratres apud ſuos qſqꝫ fautores diuerſis in locis cõcionati ſunt. Tũc

Haraldi oratio.

Haraldus vocato aſſenſorum cõcilio/ne quaq̃ cõtumelioſam ſibi fratris prælationẽ
videri refert, ſi non eum dignitate poſteriorem ſors ipſa naſcendi feciſſet/maiorẽqꝫ
a minore ſuperari ridiculum eſſet. Qui etſi virtuti maturior videreẽ,ſe tamẽ natu
ræ ordine/ætatiſqꝫ priuilegio vincere. Præterea indignũ fore ciuium illi vexatio-
nem/obiectamqꝫ periculis patriam ſuffragari debere : ſuæ vero prouectioni ſerua-
tam in oẽs clementiam obeſſe:nec ita merita ab eis ęſtimãda fore:vt miſerias ſuas
gratia fœlicitatis repulſa penſare cupiant. Nam ingratorũ hanc maxime viciſſitu-
dinem eſſe. Adhæc ſi ſummam aſſequatur, impias ſe leges abrogaturum/blandas
placidaſqꝫ pro eorum arbitrio laturum promittit. Tanti igitur tamqꝫ optati com-

Haraldus rex. lxxvii.

modi promiſſorem concio peſtiferis eius blandiciis inuitata/regem appellat/pater-
num illi regnum deferens:cuius inertiæ cõtemptus magis q̃ vllus honos aut gra-
tia referri debuerat. Itaqꝫ populi fauor orationis ſuauitate pręreptus/plus fallacibꝰ
eius ꝓmiſſis,q̃ inuictæ Kanuti fortitudini præſtitit. Igitur fraternæ cõtẽtionis cer
tamẽ varia aſſentatione ſubnixũ ſine arbitris aut iudicibus/ſolis ꝑtiũ ſuffragiis ge-
rebatur. Verũ Haraldus imperitæ multitudinis errore ſuffultus,mox per legatos
fratri mandat/ne decretã maiori ſummã ambiat:eumqꝫ honore ſibi poſtponat, quẽ
naſcendi ſerie priorem ſciat:neue regnum maiorum virtutibus illuſtratum dome-
ſticæ atqꝫ inteſtinæ diſcordiæ bello corrumpat/nec ꝑnicioſa ſeditione diuiduos pa-
triæ motus incutiat:ſed potius clauſum ambitioni animum gerat:abiectaqꝫ temeri
tate cõpetitoris ſui/ſuffragatorem agere nõ erubeſcat. Adiectæ monitis minæ/mã
dataqꝫ non tam blandiciis pacis,q̃ belli irritamentis inſtructa. Præterea plærosqꝫ
fraternæ partis fautores legum emendatione/liberioriſqꝫ vitæ iocunditate promiſ
ſa/per ſubornatos in gratiam ſuam ſollicitãdos curauit. Ita a Kanuto vulgi animos
partim ſpes/partim metus auertit. Ipſe deficientibus a ſe copiis,tribus duntaxat ro
ſtratis nauibus in anguſtiſſimas Scanici maris fauces elabitur :regno carere iuſſus
cuius ipſe incolumitatem protexerat/terminos auxerat. Vbi fraterna legatione re
gni cõmunionem ſpondente reuerti monitus:ſpretis mandatorum blandiciis, Sue
tiam fugibundus intrauit/ꝑq̃ ſtultum ratus eius ſe promiſſis infracta fortuna cre-

Kanuti geſta.

dere,cuius eadem adhuc vigente minas acceperit. Mox perinde atqꝫ iniuriarum ob
litus intactis patriæ rebus bellum aduerſum Orientales viuẽte patre cœptũ enixe

Haraldi leges.

proſequitur. Haraldus habito in octo dies concilio,quod promiſſis complexus fue-
rat/rebus ꝓſequi monitus:vt regia maieſtate popularẽ excoleret. In primis aduer-
ſum ꝓuocationẽ reſtipulandi ius edidit/prioreſqꝫ defenſionis ꝑtes q̃ accuſationis in

ſtrumēta cōſtituit. Reo ſiquidē actoris ius in refellenda accuſatione cōceſſit/quā antea teſtiū fide ſubnixā defenſionis præſidio repellere nō licebat. Quod ius vſurpatione firmatū vt familiare libertati, ita religioni peſtiferum euaſit. Ipſa nāq; defendendi poteſtas nō armorū/non teſtium vſu: ſed ſola ſacramenti fide ſubnixa, multorū conatus votorū cupiditate periurio polluit: ſed et funditus ſingulariū cōgreſſionum vſum euertit. Poſteris nāq; ſuſceptas cauſarū cōtrouerſias ſatius iureiurando viſum eſt expedire, q̃ ferro. Verū alterū religiōis intuitu/alterū ſalutis reſpectu periculoſius. Quē morē Dani ꝑtinaciter retentū ad hoc vſq; tp̄s obſtinate vſurpant adeo vt vita magis, q̃ eo carere cupiant, ſalutemq; ſuā ꝑ ipſius obſeruatione deuoueant. Haraldus vero ſolis ſacrorum officiis deditus, latarum a ſe legū ſeueritate neglecta, impunitas omniū noxas enerui legum indulgentia præteribat: om̄iaq; ſtatuti iuris munimenta cōuulſit: ignarus plus deo ſynceram regni amminiſtrationē q̃ inania ſuperſtitionis momenta placere: ſeuerūq; iuſtitiæ cultum ſuꝑuacua precū adulatione gratiorem exiſtere. Præterea diuinū plenius ꝓpitiari numen, vbi iura q̃ thura ꝓmuntur: plus ſcelerū q̃ pectorū contuſionē ꝓbare: libentius criminū q̃ genuum flexus aſpicere: nullamq; victimam vindicatæ pauperum libertati præferre. Qq̃ enim regum maieſtas rite religioni intendere debeat, aliquanto tamen ſpecioſius interdum tribunalia, q̃ aras excolere poteſt. His omiſſis rex ſola ſacrorum charitate conſpicuus, iniquiſſimos actus profuſa animi tolerantia ſuſtinebat/pauciora experimentis proſecutus, q̃ promiſſis complexus fuerat. Noxas non venia modo ſed etiam licentia ꝓſequebatur/tamq; inopem iuris patriam reddidit, q̃ antea promiſſis diuitem fecit. Sed neq; a regiis moribus habituq; degenerare deforme ducebat, regnando biennium emenſus, defungitur.

QVo mortuo Kanutus fraternis ſuffragiis in regni faſtigiū reuocatus, orientale bellum qđ in adoleſcentia orſus/in exilio auſpicatus fuerat: accepto ſolio potius amplificandę religionis, q̃ explendæ cupiditatis gr̄a totis viribus innouādū curabat/cū incremētis fortunæ etiā claritatis augmentū appræhendere cupiēs. Nec ante manū ab incepto retraxit, q̃ Curorū/Sembonūq;/ac Eſtonū funditus regna deleſſet. Deinde ſublato hoſte nuptias circunſpiciens/finitimaq; coniugia obſcura ac dignitate ſua minora reputans, præfecti Flandriæ Roberti filiam Ethlam in matrimoniū aduocauit: ex qua filius ei Karolus obuenit. Cumq; magnatū inſolentia ſolutos hebetatoſq; priſci iuris neruos aſpiceret omnibus ingenii modis ad reparandā patrii moris diſciplinā conniſus, probatioris iuſtitiæ cultum ſeueriſſimis edidit inſtitutis/contuſumq; et labentem æquitatis tenorem in priſtinū habitum reuocauit. Nō ſanguini/nō neceſſitudini/quo minus iuſte ſe gereret/indulgentiā habuit: nullius amicitiæ aut familiaritati impunitatē iniuriæ tribuit. Sed om̄ia antiquæ cōſuetudinis momenta præcurrens, labefactatū iuris vinculum tenaciſſimo nexu aſtrinxit/ac paternæ ſeueritatis veſtigia ſollicitus vſurpauit: eoq; ſtudio grauiſſimas maiorum offenſas contraxit. Sacris decus ſuum reddebat. Sacerdotia gerentes gratiæ nutrimentis proſequebatur. Cumq; ab inerti et rudi populo parum iuſtam pontificibus venerationem haberi conſpiceret: ne tanti nominis potitores inter priuatos relinqueret, decreti circumſpectioris induſtria principum eis cōſortionem indulſit/ipſiſq; primum inter proceres locū p̄inde ac ducibus aſſignauit, auctoritatem honore concilians. Prouidit em̄ ne tanti officii

Kanutus ſā ctus rex. lxxviii.

Roberti Flandriæ p̄fecti filiā duxit.

Sacerdotū honoratio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

põdus æquo minor veneratio caperet/inq; ſumma religionis arce poſiti infima cul
tus conditione vileſcerent. Nec ſolum pontificibus dignitatis incrementa donauit
ſed etiam priuatorum clericorum ordinem benigniſſimis decretis adornare ſtude
bat. Nam quo cumulatiorem eis honorem redderet, literatorum controuerſias vul
garis fori conditione exemptas ad eiuſdem ꝓfeſſionis iudicium relegabat. Iiſdem
religionis reos obiecta repellere nequeuntes/pecuniaria mulcta puniendos permi-
ſit. Quibus etiam in omnia quæ aduerſum diuina committerentur animaduerſio-
nis arbitrium tradidit/cunctaſq; huiuſce generis actiones ſacerdotali iudicio deſti
natas a publico foro ſecreuit: ne honore impares conditio æquaret. Quãobrem di-
gnitati pondus adiecit/decuſq; priuato faſtigio excelſius eorum reſpectui ineſſe vo
luit. Quo effectum eſt, vt Danorũ nemini niſi regi aut pontificibus, eiq; qui potiſſi
mus regni ſucceſſor aduertitur, domeſticis queq̃ liceat actionibus poſtulare. Idem
populares adhuc ſacrorum rudes decimarum religioni aſſuefacere conabatur. Sed
propoſiti irrita ſuaſio fuit. Quippe maturitatem rerum capere nouelli cultus ru-
dimenta nequibant. Interea Sueno Roſkyldenſis templi ædificationem a wilhelmo
cœptam ſaxeo opere proſecutus: quũ perfecto ſacello ſolas locãdi pulpiti anguſtias
quo minus dedicatio perageretur obſtare cõſpiceret, condendi eius gratia wilhel-
mi monumẽtum ſummouit, cinereſq; mauſoleo erutos eo loci vbi nunc acquieſcũt
tranſferendos curauit. Nocte igitur quam dedicationis dies inſecuturus putabat̃
ſacriſtæ ſomnium capienti quidam ſacerdotii inſignibus decoratus per quietẽ præ
cepit/Suenoni ſufficere diceret, ꝙ in exædificando ſacrario wilhelmi ſibi merita vẽ
dicaſſet/ac gloriæ ſuæ alieno labore partam arrogaſſet impenſam: ne cuius famam
aucupatus fuiſſet, etiam cineres ſubmoueret/eoſq; a Kanuti regis corpore ſepara-
ret. Cuius facti pœnas haud dubie ab ipſo violationis auctore: niſi vitæ eius ſancti-
tas obſtitiſſet/expetendas fuiſſe: nunc vero in ipſas ſacrarii ꝑtes ab eo conditas vlci
ſcendum: ſeq; oẽm operis eius molem funditus euerſurum. Monuit quoq; neq; ſuũ
de cætero tumulum attentate præſumeret/præfatus neminẽ qui cineres eius loco
ſuo ſubmouerit impune laturum. Deinde baculo tectum impellere/totamq; operis
molem diruere viſus: ſomnii fidem ædis excidio cõprobauit. Quippe ſacrariũ repẽ
te ab imis fundamentorum ſedibus cõuulſum excidit: adeoq; res viſioni conſenta-
nea fuit: vt eodẽ tẽporis momento ruina ſomnii comes incederet/nocturnaq; vnius
opinio omnium oculis interdiu ſubiecta clareſceret. Tantũ autem rei miraculum
extitit: vt ne collapſum quidem ſacrarium cuſtodem oppreſſerit. Nam neq; petra-
rum pondere, quæ vndiq; congerebantur eliſus/neq; vlla collapſæ molis importu-
nitate quaſſatus, tutum quietis vſum habuit: q̃q̃ cubile eius cadenti materiæ conti
guum fuerit. Attoniti fragore ciues, ruinæ præſentis ammiratione cõcurrunt: cu-
ſtodemq; excidio periſſe creditum, mediis lapidum coagmentis incolumem egredi
cernunt. Quæ res oĩm in eum oculos religioſa vulgi ammiratione cõuertit. Incer-
tum vtrum templi lapſus an ſacriſtæ ſalus plus viſentibus ſtuporis attulerit. Nec
paruulum viſioni auctor eius ab imminenti lapidum mole defenſus præbuit argu-
mentum. Qui quum antiſtiti nocturna wilheimi mandata prompſiſſet, ſubridens
præſul nil ſe mirari inq̃t vitæ eius ſeueritati fati habitũ reſpondere: ſuæ nihilomi-
nus ſollicitudinis fore/collapſas ædificii partes reficere. Quãobrẽ diu poſtmodum
intactus wilhelmi tumulus mãſit donec nr̃is eũ tꝑibus Hermãnus maioris ſacrarii
præſes Arnfaſtuſq; ſcholæ miniſterio functus conniuente yſaac ruralis ſacerdotii

Sueno ædi-
ficationem
Roſkyldeñ
perficit.
Somnium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

prępoſito parabilem magis et inter cęteros cultiſſimũ aduertẽtes Aſcerianę ſepul-
turæ gratia aperiri iuſſerunt. Porro foſſa ad ſolidum humo, incorruptam antiſti-
tis togam inter adeſa ſolo oſſa reperiunt. Quibus ſublatis tanta fragrantiæ vis ſi-
ne vllo auctore ad circũſtantiũ nares veluti e beato quodã vnguentorum fonte ma
nauit: vt nemo cælo potitum ambigeret, cuius cineres tam mira terreſtriũ odorũ
ſuauitas ꝑfudiſſet. Ipſas vero contrectantium manus tanta odoramenti pertinacia
aſtrinxit: vt ipſum triduo balneis ac lauacris attentatum abolere nequiuerint. Nec
tamen ſanctitatem cinerum, vt decuit, venerati / in extremam eos monumenti par-
tem applicandos curabant. Sed neqꝫ præſumptioni impunitas affuit. Siquidem ſa-
crilegi conſilii auctores peſtiferum audaciæ ſuæ exitum experti ſunt: tantũqꝫ quiſqꝫ
ſupplicii retulit, quantum violandi buſti ſententiæ impendit. Hermannus namqꝫ
ſub Abſolone ſacerdotali concilio aſſidens / ſacrum naribus ignem excepit. Cuius vi
non ſolum corporis firmitate / ſed etiã vocis officio ſpoliatus, elinguis ac mutus an
te triduum graſſante latius ardore deceſſit / dignus ea corporis parte puniri, qua di
uinam ingratus fragrantiam hauſerat. Nec leuiorem Arnfaſtus exceſſum habuit.
Qui quũ impotentium neruorum hebetudini mederi vellet, potione per incuriam
ſumpta, quo ſalutem cõciliare debuerat / languorem inſtruxit. Sed et rupti tandem
iocinoris partes fruſtatim egeſtas vomitu protulit: quas a medico pelui exceptas
maximus Pontifex Abſolon dum ad viſendum eum humanitatis officio veniſſet /
aſpexit. Quo præſente æger hic ſe ob violatos Wilhelmi cineres ꝑpeti ꝓteſtatus / ma
nifeſtas neglecti imperii eius pœnas pependiſſe dicebat / ſeqꝫ ſua cũ tota re familiari
religioni pollicitus trimeſtri languore habito per ſummã animi pœnitentiã expira
uit. Miſerandos duorũ exitus tertius temeritatis auctor aſpiciens, ſeqꝫ ſilibus ſup-
pliciis ꝓpinquum veritus, fati inclementiã pietatis officio præcucurrit. Nã in æde
Mariæ magno rei familiaris impẽdio ſacrarũ virginũ cõuictũ inſtituit / eiſqꝫ quoad
vixit pudicitiæ diſciplinã ingenerauit. Nec tñ oẽm ꝓrſus vindictam effugit. Diuti
no namqꝫ vitiati pulmonis languore conſumptus interiit. ita primo fati celeritate
correpto, reliquos a diuerſis corporis ꝑtibus profecta peſtis tarditate ad vltimã ta-
bem redactos abſumpſit. Igitur tantũ vnuſquiſqꝫ pœnæ ſumebat / quantum in vio-
landa antiſtitis ſepultura auctorem egerat. Quia eñ ſalubritatem ſuam prudentię
munimento tueri noluerunt, cladem culpę præcipitio contraxerunt. Ne autẽ Sue-
no promiſſam templi refectionem negligentius exequi videretur, cœptam Roſkyl-
denſis ſacrarii fabricam ad finem vſqꝫ perduxit. Cuius excolendi gratia coronam
arte / impenſaqꝫ operoſiſſime elaboratam in eius ornamentum appendit / exiſtimans
regias opes potius ſacrorum ſplendori, q̄ humanæ auaritiæ ſeruire oportere. Egy-
nus quoqꝫ hiſdem ferme temporibus opitulante Rege Laurentianæ ædis inchoa-
tum a ſe opus explicuit. Quibus Rex dedicari iuſſis, mirificam dotis nomine mu-
nificentiam erogauit. Nam in æde Laurentiana annua cantorum ſtipendia ponti-
ficis ſubſidio fultus / inſtituit. Ipſe eñ partim ex fiſco ſuo / regiſqꝫ latifundiis / partim
antiſtes ex antecollatis templo beneficiis quotidianos eorum ſumptus exhibuit: tã
taqꝫ inter ipſos religioſi certaminis alacritas fuit: vt vter in deum venerabilior fue
rit / incertum extiterit. Prima itaqꝫ dedicationis die Rex ſolenniter altaria vene-
ratus, quartam regii numiſmatis / quartam ſuæ in ciues exactionis / quartam æſtiui
cenſus portionem ei: qui pro tempore loci antiſtes extiterit / muneris loco perpetuo
iure poſſidendam cõceſſit. Nec parcius priuata clericorum iura tutatus, ab eis qui

Wilhelmi reliquiarum odor.

Vindicta violati ſepulchri diui Wilhelmi

ſacrarii rus excolunt vniuerſum pene regiæ penſionis ius aſcriptis chori miniſtris
deferendum curauit. Cæterum detractæ expeditionis pœnas/ac violatæ pacis vin-
dictam/eorumq; qui propinquis vacui deceſſiſſent hæreditates, regii duntaxat iu-
ris eſſe voluit. Itaq; non minorem in edendis templorum priuilegiis, q̃ præſtandis
beneficiis auctorem egit. Et vt legibus ſuis æternitatem conciliaret, eas conuellere
conaturos antiſtitum execrationi ſubiecit. Cuius edicti poſtmodum a multis teme
re pertentati/vetus adhuc ratio perſeuerat. Rex vero quũ in omnibus ſancte ſe in-
duſtrieq; geſſiſſet, præcipuæ religionis charitate conſpicuum præbuit: nec vnq̃ re
motos ab exactiſſimo eius cultu oculos habuit. Qui quũ fratrum ſuorum turbam
iuueniliter intemperantem patriæ admodum onuſtam videret/largis vberibuſq;
ſtipendiis alitam, vno duntaxat Olauo Sleſuici partibus præſidente in clientelam
aſſumpſit: ac publicum pondus priuato leuauit impendio. Tandem Danorum no-
men armis in deſidiam cadentibus a paterni auunculi temporibus obrutũ animad
uertendi nouandarum rerum cupido ſubrepſit. Vtq; eius animum certius repræ-
ſentaret/non contentus ſtudia ſua orientalibus decoraſſe victoriis, Angliam infœ-
licitate amiſſam hæreditatis duxit nomine repetendam. Recolebat enim bellicam
maiorum gloriam: cumq; opibus imperii fines nullo magis q̃ Anglicis creuiſſe titu
lis/maioremq; eis ex vnius inſulæ, q̃ totius orientis ſpoliis inceſſiſſe ſplendorem. A
quorum imitatione deficere ſtolidi ac degeneris animi eſſe / ſatiuſq; regno carere q̃
inter paruulæ telluris anguſtias incluſum maieſtatis vſum habere. Vt ergo nego-
ciorum conformitate maiorum fortitudini reſponderet/operamq; eorum ſtudiis
conſentaneam ederet/atq; auiti nominis gloriam æquaret, omniũ quæ paterna cor
rupiſſet inertia refectionem ſuæ cõmendabat induſtrię: parentemq; peroſus, auum
æmulatus eſt. Primum igitur occultum Olauo conſilium prodit: eoq; idipm̃ hor-
tante, rem deinde popularibus aperit. Alacris omnium aſſenſio fuit. Sed quem Rex
ſibi fraternæ charitatis viciſſitudine reſpondere crediderat, latenter æmulum ha-
bebat: inſidioſæq; eius adũbrationis ignarus, affectũ referri ſibi / quem ipſe impen-
deret/æſtimabat. Quem etſi prudentia ſecus monuit, ſanctitas tamen malignam
de fratre ſuſpicionẽ referre ꝓhibuit: ne conſanguineã fidẽ temere dãnare: inq; frau

Olaui infi-
delitas.

dis metu hoſtes ac neceſſarios iuxta ponere videret. Verũ Olauus affectatione re-
gni pietatis erga germanũ oblitus, ꝑfidiſſimi pectoris habitũ ſumma fidei ſimula-
tione tegebat: vulgatũq; regis ꝓpoſitũ nõ ſolũ adulationibus fouit: ſed etiã horta-
mentis inſtruxit: nõ ꝙ potẽtiſſimũ regnũ ab eo recuperari poſſe ſperaret, ſed vt im
peratæ rei difficultatẽ in odiũ imperãtis cõuerteret. Enimuero fratris aim̃ faſtidioſe
æſtimans, piiſſimũ eius amorẽ parricidali fraude penſabat. Nã quũ eũ ꝙ neglectã
ante ſeueritatẽ nouis legibus reſtituiſſet ciuibus inuiſum aĩaduerteret, quo odiũ
eius cumulatius redderet, qđ publice diſpliceret/priuatim exeq ſtimulabat. Et ne
ſolus inſidias volueret, lecta ſocietate clandeſtinæ cõiurationis cœtũ inſtruxit. Nec
fruſtra ingeniũ fuit. Quippe primores/quorũ violentia regiis ſanctionibus retu-
ſa fuerat, parricidalis cũ Olauo ꝓpoſiti conſortium habuerunt. Kanutus vero om-
nium animos gloriæ magis, q̃ ſceleri intentos exiſtimans, imperata claſſe Lymici
maris oris aduehitur: a quo breuiſſimus in oceanum tranſitus patet/quondam na-
uigiis peruius/nunc vero interiecta harenarum mole præcluſus. Hic rex fraternũ
diu præſtolatus aduentũ nauigãdi cũctatione exercitus alacritate eſt excuſſus. Nã
Olauus reddita tarditatis ratione/veniendi moram in dies extraxit/ commẽtumq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

caſſandæ expeditionis exagitans/alimenta ꝑfidiæ mendaci impedimentorũ ſimula
tione quærebat/eo moram trahere cupiens,donec aut regem ſine eo proficiſcentem
interim ipſe regno priuaret:vel tarditate ſuſpenſum exercitũ deſtitueret:rexq; vel
deſertorũ impunitate deſpicabilis/vel pœna cũctis inuiſus euaderet.Ita et fratrẽ et
dñm aduentus ſui cunctatione ludificans,tam vafræ/tãq; inſidioſæ rõnis cõmento
generoſi ac fortis propoſiti molitionem ſubruere conabatur.Nec eum callida con-
ſilii ratio fefellit.Nam tota a rege claſſis faſtidita eius expectatione defecit. Rerum
enim quæ a fratre gerebantur ignarus/morantis aduentũ ſæpenumero mãdatis ex
egerat:quum tandem de eius perfidia certior factus,claſſe præſtolari iuſſa,Sleſui-
cum lectiſſima manu feſtinato contendit:ibiq; fratrem inopinatum et attonitum in
tercepit.Deinde productum/accuſatum q;/nec obiecta valide propulſantem perin-
de ac conuictum/impotentemq; defenſionis compediri a militibus iubet. Qui inde
bitam regio ſanguini contumeliam ſuis manibus amminiſtrandam negabant. Cu- Vincula regibꝰ immo omibus Danis olim ignominioſa viſa.
ius tanta apud ipſos veneratio fuit:vt ex eo ortos morte,q̃ vinculis mulctare mal-
lent/tolerabilius rati quod communis cõditio admittit,q̃ quod ſeruile ſupplicium
exigit.Sed et gentis noſtræ verecundia ſummam in vinculorum pœna turpitudi-
nem reponere conſueuit:hiſq; affici omni fato triſtius ducit / ingenuas mentes pro
broſo,q̃ cruento ſupplicio punitiores exiſtimans:tantoq; alterum altero ſpecioſius
cenſens,quantũ naturæ habitus a fortunæ vitio diſtare creditur. Mandatam mili-
tibus operam communis frater Ericus exequitur, plus iuſti imperii q̃ iniqui ger-
mani reſpectui tribuendũ:nec ſanguini parcendum dum vitia puniũtur exiſtimãs
Quippe quem virtus defecerit/nullam ſtirpis reuerentiam obtinere / animiq; labe
fœdum omnem generis infuſcaſſe ſplendorem.Igitur nõ tam fratris nomen,q̃ par-
ricidæ propoſitum intuebatur.Adeo ſanguinis pretium euileſcit,quũ ſe moribus
ignobilem fecerit. Poſt hæc rex Olauum cathenis coercitum/ nauigioq; in Flan- Olauus in Flandriam relegatur.
driam relegatum carcerali cuſtodiæ mandandum curauit. Cuius captionem con-
iurati parum fama aut nuntio experti,quo callidius exercitum ſoluerent/inertem
regis moram abſentiamq; cauſati/claſſem clandeſtino monitu circunuentam do-
mos abire iuſſerunt. Quam rem ſiquis palam exhortatus fuiſſet,publicatis bonis
aut in exilium agi/aut capitali ſupplicio affici lege merebatur. Quam ob rem defe-
ctionis incentoribus tutiſſimum viſum:vt ſine vllo auctore ipſe ſibi populus deſer
tionis licentiam vendicaret:ne tam priuatum diſceſſionis crimen q̃ publicum ha-
beretur. Tantum autem apud improuidam multitudinis temeritatem inſidioſa
magnatum ratio valuit:ꝙ plæbs non minus eorum auctoritate,q̃ moræ tædio ad-
ducta/fidentiſſimam reuertendi libertatem acciperet. Cuius facti rex cognitione
ſuſcepta,dolorem prius/deinde lætitiam egit. Siquidem iniuriam in religionis ha-
bitũ formauit:mulctæq; noĩe primã exigendarũ decimarũ occaſionẽ corripuit/ læ-
tatus ꝙ ei vtiliſſimã ꝓpoſiti rationem opportunitas conciliaſſet: ſuoq; dedecore ſa
crorũ decus inſtruere cupiens.Cumq; magnates Olauũ quẽ ſibi factionis ducem fu
turum ſperauerant,a fratre interceptum audiſſent,propoſita fraude defecti,ſum-
mam eius diſſimulationem egerunt. Itaq; Rex accerſita poſtmodum concione,
docet quantum Danicis armis militaris ſemper diſciplina profuerit:maiorum im-
periis a minoribus ſemp obtẽpatũ fuiſſe:regũ auctoritatẽ popularibus inniti ſuffra
giis:principũ famã nullo magis q̃ militũ fide creuiſſe : eorumq; nullius momẽti im
perium eſſe,ſi non plæbeiis ſubſiſtat auxiliis. Sibi vero nuper ignotam regibus

cõtumeliã obueniſſe inuſitatę defectionis auctores hebetudinẽ audaciæ prætuliſſe.
Auiditate ocii ſpecioſiſſimæ rei negociũ ſubruiſſe. Adiecit quoq; quãta pecuniæ ſũ
ma ob impiũ deſertionis crimẽ damnari meruerint gubernatorũ ſingulis quadra-
gena nummum talenta/terna remigum vnicuiq; mulctæ loco numeranda propo-
nens. Nemine collationem abnuente, promiſſa æris ſolutio eſt. Quo cognito remit
tere ſe Kanutus illam exactionem: ſi ſacerdotibus decimas erogare voluiſſent/edi-
xit. Tunc concio petita conſulendi licentia, pauliſper a rege deliberatura ſecedit:
An propoſitis ſatiſfieri conditionibus oporteret/vtraq; exhibitu difficilis æſtima-
ta. In ſoluendo namq; ære complures inopia afficiendos credebant. Decimarum
vero penſionem omni æuo celebrandam æternam debitoribus infligere ſeruitutẽ.
Igitur quaſi in triſtium rerum cõtextu minus aſpere delectũ facturis acerbior viſa
cui comes diuturnitas affuiſſet. Nam quum altera ſe tantũ/altera poſteros quoq;
puniendos aduerterent, præſentẽ inopiam perpetuo muneri prætulerũt. Itaq; tp̃m
æſtimatione facta/quo ſibi tantũ q̃ pro poſteris pœnã crearent/culpã redimere præ
optãtes, ſemel ære, q̃ ſemp̃ libertate defici maluerũt: iure elicitũ/dedecore vacuũ: ꝑ-
ſuaſione extortũ/ꝓbro obnoxiũ rati. Quietiã annuã alienis frugẽ depẽdere ignomi
niæ/nõ religioni attinere cenſebãt. A q̃bus quũ rex deteriorẽ cõditionis ꝑtẽ appro-
bari videret, ſimulata pecuniæ exactione, ſeptẽtrionales Iutiæ ꝑtes ingreſſus/Toſto
nẽ cognoĩe Peculatorẽ/eiuſq; collegã Hortã colligẽdæ pẽſionis q̃ſtores ĩſtituit/mul
ctæ metu decimarum religionẽ differere cupiens. Iiſdem defectorum res æſtimatis
poſſeſſionũ pretiis, intactas dimittere iuſſum. Qui mandatũ immitius ac iuſſi fue
rant executi/iniqua plæbẽ exactione pulſabant. Quã rẽ ęmuli regis in populariũ cõ
cilio deplorãtes, calumniã mẽdaciis exaggerabãt. Veris quoq; maiora fingẽtes/in-
uiſos cunctis reddidere quæſtores. Quippe militũ opus non regis imperiũ iudica-
bant: nec iubentis/ſed iuſſi ſtudium intuebãtur. Quorum inſtinctu multitudo quæ
ſtores adorta/cõmunẽ iniuriã publica cõſternatione cohibuit/magis quid fieret, q̃
q̃d fieri iuſſum eſſet inſpiciens. Nec eorũ cædibus ſatiata, in regẽ quoq; veſana ꝓru
pit. Qui impetũ eius opportune ſua ratus abſentia declinandũ/Sleſuicũ conceſſit:
ibiq; cõiugem cũ filio cõſtitutam ſi res ſiniſtre ceſſiſſent, ꝓfugere in patriam iuſſit/
nullum inter perfidos præſidium habituram. Siq̃dem intempeſtiuũ regno hæredẽ
domeſticorũ arbitrio relinquere verebat̃. Igitur Wandali ſolam ſibi in armis liberta

Wãdali Kanutum ꝑſequuntur.

tem reſtare credentes/fugæ eius perinde ac victores inſultare cœperunt. Qui quũ
imminentibus Iutis et vetera auxilia deficere cerneret/nec noua temporis anguſtię
cõtrahi ſinerent: quo tutior ſeceſſu foret, Fioniã petit/ſalutẽ inſulæ p̃ſidio quæſitu
rus: vbi nihilominus indignam religioſiſſimo ſpiritu ſuo violentiã exꝑtus eſt. Hinc
eñ Iutis aucta ſęuiendi fidutia cõcitatã multitudinis temeritatẽ exacuit: hinc graſ
ſãdi p̃ſumpta libertas triſtẽ regi ꝓcellã inflixit. Sane populares pœnæ metu cœptũ
omittere veriti, ꝑſeuerantiã ſceleri exhibendã duxerũt. Neq; eñ bis læſũ pœnã no
xiis remiſſurum credebant. Ideoq; eius exitiũ ſitiẽtes, ardentiſſimo odio ſanctiſſi-
mi viri necem petebant. Ac veluti veniæ deſperatione cõpulſi/hoſtẽ tollere q̃ vlto-
rem experiri maluerũt. Nec ſuis eum finibus exegiſſe cõtenti/Fionia quoq; ꝓpellen
dũ decernũt. Iamq; rex accepto traiectionis nuntio, Syalandiã emigrare ſtatuerat
cum Blacco quidam primam ipſius familiaritatem adeptus/ſed nihilominus eum
occulte peroſus ſimulatæ fidei cõſilio hortatur fugæ parcat/Othonienſis pagi præ
ſidia expetat: nec fœmineo more latebram circunſpiciat. Se interim plæbis acta ſpe

culaturum: blanditiasq; iræ eius oppoſiturum promittit. Qꝫ ſi plæbis animũ mi=
tigare nequiſſet: tanto ante id regi pronuntiaturum: quantũ fugæ occupandæ ſat
eſſet. Conſilio obtemperatũ eſt. Tũc Blacco omiſſa legatione/ſiniſtris plæbem moni
tis palpitans cõciliandæ gratię loco/odiũ regi impẽſius ſtruit: Hortatur q̃ celerri=
me calumniæ auctorẽ occupent: nec fugacem elabi permittãt: oppreſſionũ vindices
tyrannũ nõ regem faſtidire cõmemorat: carere culpa: qđ honeſtatis æmulatione cõ
mittitur: patriæ tutores perinde ac pietatis miniſtros parricidio exui: priuatũ ab=
eſſe crimen vbi publicæ libertatis vindicta peragitur. Pręterea miſerrimos cœpti ir
ritos: cõpotes feliciſſimos fore. His atq; cõſentaneis modis ſollicitato in regis necẽ
populo aduerſum immerentis caput funeſtos omniũ conatus erexit: eaq; actione cõ
ſternatam amentia plæbẽ veluti furiali quadã face ſuccendit: ſtatimq; impetus cre=
uit vbi hortatorẽ habere cœpit. Neq; enim temeritati eius conſtantiã ſuam obiecit
ſed publicæ ſeſe dementiæ auctorẽ aſcripſit. Igitur incitatior ſeditionis procella pe
ſtifera eius cõcione deferbuit: grauiorq; tẽpeſtatis incentorẽ nacti tumultus erupit.
Inde reuerſus pacatiorem populi animũ nuntiat: facile conſternationis procellam
acquieſcere: ſi res iram mutuo deponere, reiſq; pœnam remittere voluiſſet. Quem
rex fidum legationis miniſtrũ ratus: regalis magnificentiæ conuiuio excipit: mali=
gnũq; ſuæ pietatis interpretem donis proſequitur. vtrobiq; gratia perfidiæ habita
eſt. Nam Blacco alterna partes vice ſubiens corrupto legationis officio/pro media
tore proditorẽ agere cœpit. Atq; ex ſpeculatore ſceleris hortator euaſit, ſiniſtre re=
gis falſo plæbis animũ interpretatus. Ita pellacis viri mendaciũ legationis titulo in=
uolutũ: regem pariter ac populum fefellit: hunc ne imminentẽ vitaret: illum ne par
ceret expectanti. Eũdem die poſtera rex prioribus paria pollicentẽ ad ſpeculanda ſe=
ditionis acta dimittit: cõmunẽq; hoſtem inter ſe & vulgum creandæ pacis auctorẽ
aſſumpſit. Nec ſolita legato perfidia defuit. Cuius peſtiferis monitis inſtincta plębs
vehemẽtius aduerſum regis caput cõſternationẽ deſtrinxit. Kanutus interim quo=
tidianis ſacrorũ ſolẽnibus aſſuetus: ne quid religioni præponeret: Albani ædem ſa=
crã pro ſe deprecaturus accedit. Quippe precibus deum q̃ hoſtẽ armis ne quid cha=
ritati detraheret: aggredi præoptauit: vbi dũ religioni vacando/officia ſanctitatis
exequitur, conſternatę multitudinis corona armis ſacrariũ clauſit. Quotquot ergo
ex militibus hoſtem præcurrere poterãt: periculi conſortiũ affectantes: regem pete
bant: eius in ſe ipſos diſcrimen tranſfundere cupiẽtes. Cũq; ſalutẽ ſeceſſu conſequi
poſſent: periculum præſentia quæſierũt: morteq; clari q̃ fuga tuti fieri maluerunt.
Quanta porro humanitate clientelam hanc abundaſſe credemus: quæ ne infelicem
domini fortunam deſereret: periculo ſeſe qđ vitare licebat oppoſuit, inq; magna fu
giendi copia ſalutẽ regis q̃ ſuam tueri ſatius duxit? Benedictus quoq; fraternitatis
nexũ fide imitatus: in tẽplo cũ fratre cõmori deſtinauerat. Ericus vero ſeorſum ab
hoſte cõcluſus cũ ſolus multitudinẽ ſuſtinere neqret ꝑ medios hoſtiũ globos ferro
ſeceſſum molitus erupit. Tunc nemine religioſæ pacis domiciliũ violẽter irrumpe=
re præſumẽte: primus Blacco cũctantibus cæteris ferro valuas petiuit: ductuq; ſuo
eandẽ cunctis licentiã tribuit. Ita ſe nõ ſacrilegii modo/ſed etiam publici parricidii
ducem auctorẽq; exhibuit. Qđ videns plæbs concitato ſeditionis motu templũ ag
greditur: eoq; irruptione facta diuinos lares, ac ſanctiſſima penetralia ſacrilega tẽ=
peſtate fœdauit. Verũ Blacco in ipſo quẽ irruperat aditu trucidatus: datis parrici
dii piaculis: violati ſacrarii pœnas pependit: mors eius interfectoris exitu vindica=

Blacconis perfidia.

Blacco trucidatur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ta eſt. Itaq; alterius fato ſcelus: alterius pietas cauſam præbuit. Crediderim tunc
pium cruorē parricidali permixtũ ſeparatis fluxiſſe meatibus, atq; ſine vlla riuulo-
rum cõmunione hinc ſacrũ inde ſceleſtũ ſanguinē diuiduis alueis inceſſiſſe. Bene-
dictus liminibus irruptorē excipiens: dũ foribus acrius propugnat occiditur. Rex
ipſe inter cruētos imminētis violentiæ ſtrepitus fiducia cõſciētiæ eundē mētis ha-
bitũ tenuit. neq; religioni parcius q̃ ſi periculũ abeſſet vacauit. ne plus ab eo timo-
ris q̃ cõſtantiæ viribus indulgeretur. Sed ne extrema quidem eius hora ſanctitatis
ſtudio vacua fuit. Nam cũ parietē vndiq; a popularibus perfringi (quippe ligneus
erat) ideoq; ꝓpinquā ſibi necē inſtare animaduerteret: accerſito ſacerdoti factorũ
arcana cõfeſſus: per ſummā mœroris acerbitatē p̄teritæ vitæ culpas abſoluit: præ-
miũq; ſibi pœnitētiæ ſalubritate cõciuit. Tantũ enim in innocētia ſua fiduciæ repo
ſuerat: vt mortē nõ periculo oppreſſus refugere: ſed metu vacuus appetere videret.
Quinetiā propaſſis vtrinq; brachiis ante arā fati ſecurus occubuit: vbi dũ victimæ
more ꝓſtratus percuſſorē expectat: immiſſæ ꝑ feneſtrā lanceæ mortifico iactu cõfoſ
ſus/piũ mortis ſacrificiũ edidit: profuſoq; militũ ſanguine/ſuũ ad vltimũ erogauit.
Eniuero crebris vndiq; telis petitus: corpus immobile tenuit: nec ante loco quo cu-
babat exceſſit, q̃ feretro mādaretur extinctus. Ex cuius ſanctiſſimis vulneribus plꝰ
gloriæ q̃ cruoris effluxit. Quippe p̄ſentis vitæ exitu initiũ melioris accepit: Hoſtili
iudicio punitus: diuino ſeruatus. Felix eorũ parricidiũ q quē terreſtriũ virtutũ or-
be exemerant: cœleſtiũ vſibus applicabāt: caducaq; & fragili potētia ſpoliatũ: ſolidę
atq; æternæ felicitatis compotē ſtatuerũt. Sed & clandeſtina eius virtus perlucidis
poſtmodũ experimētis enituit. Hæc audiēs regina patriā cũ filio impubere repetit.
geminis poſt ſe relictis filiabus: ex quibus Ingertha Folconi Sueticæ gentis nobiliſ
ſimo nupta: Benedictũ, Kanutũq; filios habuit: hiſdēq; mediantibus/Birgerum qui
et nunc extat Suetiæ ducem cum fratribus ſuis nepotem accepit: verum ex Ceciliæ
matrimonio Ericus Gothorum præfectus Kanutum cũ Karolo procreauit. Ex qui
bus generoſiſſimarum imaginũ numeroſa poſteritas clara propinquitatis ſerie co-
hærens emerſit. At populus perempto rege exultans qđ ſcelus deflere debuerat in-
ſultatione proſequi voluptatis loco reputabat. Qui cũ parricidio pietatis cauſam
prætexeret: idq; tyrannicidii nomine coloraret: militē ſuũ Deus mercede fraudari
non paſſus arcanam ſanctiſſimi viri innocentiam manifeſtis publicauit indiciis: exi
mioq; vitæ eius ſplendore etiam clara mortis ornamenta conceſſit. Sane ad coargu
endam parricidarum malitiā puniti merita miraculoſis prodidit argumētis: igno
tāq; vulgo virtutem mirifico rerum fulgore detexit. Quorum plæbs ammiratione
perculſa virtutis inuidiam egit: cõſpicuāq; ſignorum experiētiam diu nequicq̃ in-
fuſcare tentauit. Veteris nāq; inuidiæ fremitu/ac priſtinis odii viribus pertinacius
excandeſcens: adduci non poterat vt diuinis honoribus coleret: quem ob ſcelus a ſe
interfectum putaret: rem cœlitus declaratam humanis argumentis abnegare conā
do. Q̃zq̃ enim damnatos a ſe mores cœleſti iudicio cõprobatos videret: ad diſſimu-
landam tamen, occultandamq; miraculorum fidem iuſtam cædis cauſam fingebat:
firmāq; facti tuitionē retinens/ ſententiæ ſuæ perſeuerantiſſima propugnatrix exi-
ſtere non erubuit. Nec vita regem ſpoliaſſe contenta: etiam fati laudibus exuere co-
nabatur: cuius lucem extinxerat: famam quoq; ſepelire conniſa. Sed humanis tene-
bris diuinus ſplendor inuolui non poterat. Quippe miraculorum nitor dubietatis
caliginem clara rerum luce pellebat. Nam ſanctitatis eius medela varias imbecilli-

Kanuti pietas.

Paſſio ſancti Kanuti.

Generatio Elthlæ filiæ comitis Flādriæ.

Vulgi pertinacia.

Miracula diui Kanuti.

tatũ affectiones remediorũ ſalubritate proſecuta eſt. Cumq; obtractantiũ liuor cre-
breſcẽtibus ſignis virtuti cedere cogeretur: nec fidẽ vlterius fruſtrari quiuiſſet in
facti tamẽ defenſione perſiſtens: ſanctitati quidẽ aſſenſit: ſed eã nõ tam ex præteritæ
vitæ meritis q̃ vltimi tẽporis pœnitẽtia profectã aſtruxit. Ita & iuſtã facto cauſam
prętexuit, & vita caſſum honore donauit. Siquidẽ digne regẽ periſſe: ſed piũ lachry
mis euaſiſſe dicebat: intẽtionẽ eius auaritiæ q̃ religioni propiorẽ exiſtimans. Cuius
erroris nõ paruas poſtmodũ pœnas pepẽdit. Sed & poſteri paternã redolẽtes inui-
diã ſanctitatis eius formã nõ moribus: ſed lachrymis imputãt, p̃ſentiq; increduli-
tati p̃terito ſeſe errori implicãt. Neq; adduci poſſunt vt ipſius beatitudinẽ depoſi-
to odio ſyncere æſtimẽt. Verũ ſacra eius oppidulo orta toto pene terrarũ orbe ful-
ſerunt: cultuſq; ipſius primũ a ciuibus exceptus: paulatim in cõmune prorepſit. Cu
ius tã vitæ q̃ miraculorũ virtutẽ priuatim Othonienſibus venerandã publica eam
religio cõſecrauit. Sed & cœleſtẽ eius ſpiritũ ad hoc vſq; tẽpus felix ſignorũ fortu-
na proſequitur. Hinc eſt q̃ Kanutus diuini iam animi immortalitate potitus: vt ter
reſtribus patriã patrociniis attollere ſtuduit: ita cœleſtibus protegere non deſiſtit:
ideoq; ſanctitas eius gloriæ & celebritatis fructu opulẽtiſſima: ſplendidũ in faſtis lo
cũ obtinet. Quinetiã ſalutares effectus ſuos quotidianis amminiſtrat indiciis: ma-
litiãq; patriæ, beneficiis penſat. Nam virtutũ eius inſignibus: omnis ætas Danica
gloriabitur. Talibus illuſtrationis radiis ſanctorum fatis claritas erogatur, cũ cœ-
leſti beneficio mortalis liuor opponitur.

Explicit liber Vndecimus.

Incipit Duodecimus.

Nterfecto Kanuto Iuti iniquæ ſocietatis per- Olauus
tinacia ſingularẽ Olaui gratiam amplectẽtes rex. lxxix.
creari eum regẽ alacerrimis petiuere ſuffra-
giis. Hunc ſibi plurimũ gratiæ relaturũ ſpe-
rantes: cui tanto regnũ diſcrimine quæſiuiſ-
ſent. Neq; eius fratribus hũc honorẽ eximio
Kanuti amore ſuſpectis: erogandũ duxerunt.
Igitur pecunia pacta: Nicolaum cõmunẽ tam
præteriti q̃ futuri regis Germanum: vadem
pro eius redemptione dederũt: receptoq; re-
gnũ imponũt. Nec paruũ Nicolaus fraternæ
charitatis ſpecimen edidit. Siquidẽ fraternas
induere cathenas ſuiſq; vinculis Germano re
gnũ emere non dubitauit. Q đ audiens Ericus contumeliæ memor quã ei cõmunis
fratris iuſſu inflixerat: vltionis metu cum coniuge Botilda quæ Vluoni Gallitiano
ex filio Thrugoto neptis obuenerat: Suetiã petiuit: Dani vero collato certatim ære
pro ſponſoris reditu pactã creditori pecuniã numerarũt. Quẽ Flandrenſi cuſtodia
liberatũ infeſta parricidis fortuna veluti cladem aliquã noſtrorũ abũdantiæ ac fer-
tilitati iniecit. Nã cũ Dani noui regis initiis applaudẽtes priſtinæ ruinæ procacius
inſultarent: criminoſis ſemper infenſa diuinitas ne diu ſcelus impunitate floreret:
petulantiã pœnuria rependere voluit, cõmuniq; inopia publici parricidii victa exe
git piacula. Vt enim nõ in ſingulos modo: ſed in vniuerſos animaduerteret: ſumma

Annonæ charitas in Dacia.

aeris intẽperantia Annorum quibus Kanutus regnũ geſſerat numerũ adæquauit: cœleſtiꝗ robore humana vi maiorẽ edidit vltionẽ. Quippe verni æſtiuiꝗ tẽporis feruore ſatum omne coaruit: autũnale vero adeo pluuiũ fuit: vt ſiquid locorum hu-militate paluſtri ve madore: alitum ſuccreuiſſet, perſeueranti imbriũ inundatione decideret. q̃q̃ cõtrarium cœli habitũ humanæ cõmoditatis ratio flagitaſſet. Igitur opportuno ſolſtitium humore caruit: eundẽꝗ ſine modo profuſum ſiccum amans ſextilis excepit. Tunc plane camporũ facies cœleſtibus imbribus inundata: late pa-tentis ſtagni ſpeciẽ præbere conſpecta eſt: ita qđ æſtas ægre genuit, Autumnus op-preſſit: tãtaꝗ temporum intemperies extitit: vt nec imber æſtum leniret: nec æſtus imbris illuuiem temperaret. Quinetiam agreſtes aquis cãpos tegentibus: ſupernã-tia ſpicarum capita demetentes nauiculis excipiebant: ac deinde putres ariſtarũ re-liquias fornacibus igni percalefactis exſiccandas mandabãt: ſicꝗ eas molæ ſubiiciẽ-tes: quia panem præſtare non poterant: in vſum pultis vertebant. Quãobrem tanta ciborum pœnuria inceſſit: vt maxima populi pars alimentorũ inops inedia cõſume-retur. Ea res locupletes inopia, pauperes morte mulctauit, maioreſꝗære, minores ſpiritu ſpoliauit. Nam diuitum populus non ſuppetẽtibus alimentis auro argẽtoꝗ ſalutarem comparauit impenſam: pauperũ vero gregem tam cenſus q̃ dapis inopẽ horrida paſſim fames abſumpſit. Rex ipſe ad vltimam tabem redactus: plurima fru-ge latifundia permutabat: agriſꝗ vænire iuſſis: alimẽta poſſeſſionũ pretiis compa-rabat. Nobilibus in eundẽ vſum ingenuitatis inſignia erogare: rubori nõ fuit. Enim uero abunde ſeges finitimis erat: vt priuata gentis, nõ publica terrarum vltio vide-retur. Quæ tã dira clades conuictũ populi animũ ſanctitatẽ: quã antea detractaue-rat fateri coegit. Deꝗ celſitudinis eius contẽptoribus veneratores effecit. Sane tam euidẽs pœna: aliis fruge abũdãtibus: Danis priuatim ingruẽs, & parricidarũ noxã: et perempti innocentiã: liquido argumentata eſt. Hanc peſtẽ Sueno pontifex: cuius

Sueno pontifex.

ſumma apud Danos auctoritas erat: populo parricidii pœnitere permonito inceſſu-rã prædixit. Quippe in plæbẽ pius, in deũ venerabilis habebatur: religionẽꝗ atten-tiore cura: conciones p̃ſtantiore facũdia celebrabat: ita fauore omniũ occupato: arcẽ inter noſtros auctoritatis, atꝗ eloquẽtiæ faſtigiũ poſſidebat. Subiectorũ mores: non ſolũ dictis, ſed etiam ſereniſſimis operũ informabat exẽplis: nec voce q̃ mẽte cõcin-nior fuit. Idẽ perfecta trinitatis æde: in exædificãdo eius ambitu Kanutum religioſi

Templorũ a Suenone ĩſtructio.

operis ſociũ habuit: nec minorẽ in extruendis Mariæ ſacrariis operã geſſit. Quippe vnũ in vrbe, alterũ Ryngſtiadis enixe molitus: tertium Michael Slagloſæ cõdidit. Adeo ſe ſanctorũ penetraliũ ſingulari cultu flagrare mõſtrauit. Nec domeſtica ſan-ctitate cõtẽtus/augmẽtũ ei⁹ foris petere arrepto peregrinãdi labore cõſtituit. Cũꝗ

Sueno Hieroſolymam viſens Rhodi moritur.

Hieroſolymã p̱ficiſcẽs Bizãtiũ p̱ueniſſet: cõtracta varii generis ornamẽta cũ ſacro-rũ cinerũ reliquiis in neceſſarios vſus domeſtici tẽpli remittẽda curauit. Sed cuius Grę̨cia pietatẽ vidit, mortẽ Rhodos aſpexit. Iiſdẽ fere tẽporibus abſumpto Richal-do: Aſcerus morũ generiſꝗ ſplẽdore exími⁹ Lundenſi potit̃ ſacerdotio. Olauus cũ

Aſcerus fit epiſcopus.

Olauus cõtemnitur.

bis pene luſtrũ regnãdo cõdidiſſet: inter cõtinuas rei familiaris anguſtias: nihil re-gali magnificẽtia dignũ exequi poterat. Sed & finitimi facto pauptatis ei⁹ cõtẽptu famelicũ ferro inceſſere ruboris loco duxerũt: rati inediã armis obrui nõ oportere: neꝗ diuinitus afflictũ humanitus premi: aut cœleſtiũ vindictã mortaliũ virib⁹ ex-agitari. Cui em̃ inuidioſum exiſteret regnũ cõtẽptiſſima tot annis inopia p̱fligatũ? Cũ rex diuinũ natalẽ celebrãs: pane ĩ domo nõ ſuppetẽte ieiunos circũquaꝗ penates

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

aſpiceret: erubeſcēda menſarū inopia magnopere cōfuſus obducto manibus capite
ſuffuſoqꝫ lachrymis vultu/ per ſummā animi ægritudinē tēporis difficultatē gemi
tu ꝓſecutus eſt. Sane tantulā dapē tot cōuiuis apponi defleuit: cōtēptiſſimā famem
honoratiſſimę lucis ignominiā iudicans. Qui mihi alienā ſpecie: ſuā re vera deplo-
raſſe videt̃ inopiā. Deinde ſupplicatione habita ſuperna contuitus auctorē omniū
deū vt ſi qd iræ aduerſus populū cōcepiſſet ſuo nō eius ꝑiculo ſatiaret orauit: in-
feliciſſimū patrię ſtatū difficillimū tēporis habitū ęſtimās. Quippe tā inops epularū
cōuiuiū quo famē inſtruere potius ꝗ ꝑellere videret̃ principū oculis ſubiicere eru-
beſcebat. Nec difficiles numinis aures habuit. Siquidē celerē fati viā obtinuit: ſibiqꝫ
mortē: ſalutē patriæ ſi qua modo parricidis virtus ineſt: pia prece cōciuit: ingenu-
oqꝫ viuendi pudore maximę cladis pœnā auertit. Itaqꝫ memoriæ eius ſpecioſius de
poſita vita ꝗ geſta aſcribi poteſt: q fatū patriæ finiēdi ſpiritus cauſam habuit. Porro
quātū charitatis erga ſuos cordi inſitū haberet aꝑuit: cū & eorū mala ꝓprio capi
te luere vellet: & cōmune ꝑiculū ad ſe ſolū redūdare depoſceret. Nempe quia ſuā
pro ciuiū ſalute deuouit: pii animi titulo fraudādus nō eſt. Fortuna ſiquidē famem
cum auctore ſuo pari funere extulit: inediāqꝫ ſatietate mutauit.

Finis Olaui.

HVic Ericus natu proximus e Suetia reuocatus / magno omniū fa
uore ſufficitur. Huius ætas periclitanti populo labentis annonæ
ſubſidia reparauit: ſegeſqꝫ tēpeſtiui imbris beneficio viſitata cō-
ualuit. Nā regnāte eo agrorū habitus ad tantā vbertatē exceſſit:
vt ſinguli cuiuſlibet Annonę modii totidē denariis ꝑmutarent̃
Sed & cōtinuis regni ipſiꝰ annis eadē agris vbertas inceſſit. Quo
euenit vt nō ſolū ex morū, ſed etiā tēporū placidiſſimo vſu: boni
cognomē acciperet. Tūc plane pœnuriæ copia: inopię ſucceſſit abūdātia. Huiꝰ viri
virtutes ſummatim cognoſcere: tędio nō ſit. Nā p̄ter ingētia animi decora, ſingula
ribus naturæ incrementis euectus ammirabili corporis magnitudine eo procerita
tis exceſſerat: vt cæterorum vertices humeris ſuperaret: nec lōgitudini incōcinna
ſoliditas fuit: vt totam eius compagem exactiſſimo naturæ ingenio excultam elabo
ratāqꝫ putares: quæ corpori granditate conſpicuo conſentaneum virium habitum
conciliauit. Igitur vt corpore nullum: ita nec robore parem habuit: cū ſtaturæ lau-
de egregia quoqꝫ vigoris ornamēta ſortitus: haſtæ aut lapidis iactu ſedens ſtantes
vincebat: neqꝫ illi ſitus quo minus fortitudinis ſuæ experientiam ederet officere po
tuit. Eodem corporis ſitu ex robuſtiſſimis duos lucta aggrediebatur: dūqꝫ alterum
attrectaret: alterum genibus compreſſum vrgebat. Nec ante deſtitit: ꝗ prius hunc,
deinde illum ꝑdibus ſubiiciendo: amborum manus poſt terga vinciret: nec minori
robore funiculorum certamen exhibuit. Quippe vnū dextra, alterū ſiniſtra cōtinēs
eorum extrema quatuor præſtātibus robore ex aduerſo diſtrahenda cōmiſit. Qui-
bus eū nequicꝗ ſede ſua detrahere laborātibus: ipſe funem vtrinqꝫ modo dextra/mo
do læua corripiēs: ingenti fortitudine effecit: vt aut tenētibus reſtim excuteret: aut
eoſdem ad ſe magnopere renitentes appelleret: funēqꝫ ducere nequeuntes ſequi co-
geret. Eidem quoqꝫ ſpecioſiſſimus vocis habitus fuit. Siquidem cōciones nō ſolum
præſtanti facūdia: ſed etiā tāta pronūtiationis amplitudine celebrabat: vt in actio-
nibus: nō ſolū a p̄ſentibus, ſed etiā a procul poſitis liquido exaudiretur. Pręterea ad
cōciliandā ſibi popularium beniuolentiam in extrema actionū ſuarum parte man-
dati loco ſubnectere conſueuerat: vt viri coniuges ſuas ac liberos/ necnon & ſeruos

Ericus rex xlii.

Annonæ vilitas.

Ericus Eyegod.

Erici magnitudo.

Fortitudo Erici.

Erici facūdia.

cū primū domos rediſſent:ſub eius titulo cōſalutationis officio ꝓſequerētur:ſuū ſe
cuiq; illius ſeruaturū ꝓmittēs, cōmunēq; cūctis in exhibēdo ęquitatis cultu:debito
rē affirmās: verū hūc corporis eius animiq; fulgorē:ſola libidinis vis tetris intēpe=
rātiæ maculis obſcurabat.Siqdē cōiugalis copulæ tędio veneris vſum pellicū cubi=
culis intētū habuit.q̄q̄ ei fortuna vxorē forma ac moribus conſpicuā ſociaſſet.Nec
Glorioſa patientia Reginę Botildæ.
defuit Botildæ tolerabūda mens ad inſolētiā mariti ſuſtinēdam.Puellas ſiqdē quas
ab eo adamari ꝑſenſerat maternæ dilectionis officiis ꝓſequebat:eaſq; quo prōptius
mariti ſtudiis indulgeret:quoad vixit inter ꝑdiſſequas habuit. Quarū vt formam
quoq; cōcinniorē efficeret: ſępenumero capitis earū cultū ꝓpriis manibus exhibe=
bat. Cūq; abunde foret irā abieciſſe:addidit charitatē: & quia ſua ſpecie nō potuit:
aliena marito placere voluit:viriq; in eis affectū colere;q̄ læſionis ſuæ vindictā age
re p̄optauit:ne clariſſimū ducē turpitudinis reū ageret.Etenim amoris ſui raptri=
ces officiis q̄ odiis inſequi ſpecioſius duxit. Itaq; non ſolū mariti flagitiū diſſimula=
tione texit: ſed etiā abſq; reſpectu pellicatus odiū merētibus : gratiā erogare ſuſti=
nuit:veneratione cōtēptū:obſequiis iniuriā pēſans: eoq; facto clariſſimū muliebris
patiētiæ exēplū præbuit.Quinetiā ſingulari moderationis beneficio poſteritati in=
ſignē nominis ſui memoriā cōmēdauit.Fuere Erico filii,Haraldus,Kanutus,& Eri
cus:ſed prim⁹ cōcubina:ſecūdus matrimonio,terti⁹ adulterio ortus proditur. nec
māſuetudinis ſpiritus regis fortitudini defuit:q vt crudelitatis alien⁹:ita ſocordia
vacuus mediū inter deſidiā ferociāq; tēperamētū teneret.Eiuſdē quoq; ſeueritas be
nigniſſime popularibus affuit:ne em̄ potētū auaritia ęquitatis vinculū labefactaret
petulātiaq; iuris hebetudinē pareret:inſolētię rigorē oppoſuit:& quo plus a peruer
ſis loco deſtitit hoc magis ꝑ imperiū nocuit. Quippe cū a populariū oppreſſori=
bus parū ꝑ abſentiā timeretur: eoſdē ſubita ſatellitū manu interceptos ſuſpendio
conſumēdos curauit.Quo facto quid aliud q̄ iniuriæ pōdus arborea lance pēſauit?
Quāobrē maioribus formidoloſus:minoribus ꝑcharus euaſit: cū hos paterna in=
dulgētia:illos regia ſeueritate īſequeretur. Filias quoq; cōplures ex cōcubinatu ha=
buit: quarū vnā Haquino cuidā Beronianæ necis vltionē pollicito præmii nomine
nuptū dedit: frater ſiquidem Erici Bero Holſatiis Dytmerſiſq; ſubactis:eo loci vbi
Wermūdi filiū Vffonē: cū duobus Saxonicæ gentis lectiſſimis manū duelli nomine
cōſeruiſſe proditū eſt,munitionē inhibendæ defectionis cauſa molitus:vallo foſſaq;
inſulam cinxit.Cuius dominationē populariū quidā priuatim ꝑroſus:concionātis
latus haſta tranſfixit.Ea tēpeſtate Sclauorū inſolentia diu Danicæ rei miſeriis alita
quippe magis ociis Olaui prouecta q̄ vllis eius negociis retuſa fuerat : piratica no=
ſtros acerrime laceſſebat. Sed & Autonē quēdā ſplendidiſſimo loco natū: falſtriam
e Sialandia petentē: moriq; q̄ intercipi præoptantē occidit. Enūuero ingenita Da=
nico ſanguini virtus captiuitatis ſortem omni fato triſtiorem exiſtimat. Quā rem
Skialmo cādidus.
Skialmo candidus:frater hic Autonis erat:in celeberrimis Danorū cōciliis quere=
larū frequētia ꝓſecutus extudit:vt auctoritate eius motū vulgus:vni⁹ necē omniū
manu vlciſcendā decerneret. Adeo quippe regia maieſtas popularē euexerat: vt ei
decernēdarū expeditionū ius eſſet:armiſq; publicis,nō imperiū principis:ſed plębis
arbitriū præſideret.Præterea Alli & Herri Scaniæ oriundi:ſed eius vſum facinori=
bus demeriti:Iulinū certiſſimū Danorū profugiū ꝓſcriptorū titulo ꝑtiuerūt. Cu=
ius enixe negocia cōſectātes maritimiſq; patriā latrociniis inceſſentes:rē Danicam
atrocius profligare cœperunt. Tunc Danica iuuentus Iulinū adorta fractos obſi=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

dione ciues: quotquot intra mœnia piratas habebant: cū pecunia pactionis nomine præbere coegit. Quibus noſtri in poteſtatem acceptis, læſæ patriæ pœnas crudeliſſima mortis ratione expetēdas duxerūt. Nā quo violētiore eos morte conſumerēt: reuinctis poſt terga manibus palis primū affigēdos curabant: deinde ventriū caua cultro rimati, nudatis extis primaqꝫ viſcerū parte protracta/ cætera ſtipitibus explicabant: nec ante ſuppliciū remiſerunt q̄ tortos extis funditus aluo egeſtis horridæ rapacitatis ſpiritū profundere coegiſſent. Qđ ſpectaculū vt ſpecie triſte: ita re noſtris perq̄ vtile extitit. Non ſolū enim reis pœnā inflixit: ſed etiā cȩteros cōſimilem cruciatus cauſam vitare ꝑmonuit. Itaqꝫ non minori viſentibus documēto q̄ afflictis ſupplicio fuit. Nec ſemel quidē Ericus Sclauici roboris amplitudinē preſſit, & neruos debelitauit: ſed iterū ac tertio effrȩnata gētis illius ingenia tāto tēpore retudit: vt nulla eum vlterius piratici æſtus procella pulſaret. Interea defuncto Egino Aſcerus clariſſimo inter Iutos loco nat⁹ Lundenſe ſacerdotiū ſumpſit. Forte autem Hamburgenſis antiſtes ob inanes & falſas ſuſpitiones Ericū execratione mulctādū cēſuerat. Qđ veritus rex appellatione ſententiā p̄cucurrit: Romāqꝫ e veſtigio petiuit: vbi cauſæ ſuæ examine diligētius habito/ pōtificis accuſationē potēter reppulit cūctiſqꝫ defenſionis partibus actore ſuperior rediit. Nec cōtētus efficaciſſimū cauſæ dictionis ſuȩ ꝓpugnatorē egiſſe: aduerſariȩ partis odio ꝑenetraliū ſacrorū decus externo ſacerdotio ſubiectū habere paſſus nō eſt. Quāobrē Romā regreſſus: tū ſe tū etiā patriā ac domeſtica ſacra Saxonica p̄latione liberari ꝑetiuit: ne religionis ratio ne exteris admodū obſequi cogeret: aut eius diſciplinā ab alienigenis petere neceſſe haberet. Nec difficilē curiæ cōſenſum habuit. Quæ ne clariſſimū virū repulſa afficeret: tū dignitatis, tū etiā fatigationis eius intuitu mota: ꝑetitioni annuit, ſeqꝫ regnū ipſius ſummi ſacerdotii inſignibus adornaturā ſpopōdit. Atqꝫ ea ꝓmiſſorū ſpe regē a ſe exhilaratū dimiſit. Sed triſtioris fortunæ qđ ſequit̃. Reuerſus nāqꝫ Ericus cū more regio domi in ꝓpatulo cœnitaret: inter alios quēdā muſicæ rationis ꝓfeſſorē adeſſe cōtigit. Qui cū multa ſuꝑ artis ſuæ laudibus diſputaſſet: inter cætera quoqꝫ ſonorū modis homines in amentiā, furorēqꝫ pertrahi poſſe firmabat. Quinetiam tantas fidibus vires ineſſe dicebat vt perceptis earū modulationibus aſtantes mēte cōſtaturos negaret. Cūqꝫ an eiuſmodi vſu calleret interrogatus/ peritiā fateretur: tum precibus regis/ tū etiā minis effectū p̄ſentare cōpellitur. Qui cū nec vecordiæ metu, nec periculi p̄dictione imperantē auertere potuiſſet: ne furori nocēdi materia ſuppeteret: primū æde armis vacuefacta complures extra auditum citharæ in ambitu collocandos curauit: oriēte veſaniæ ſtrepitu fores erumpere: ereptāqꝫ manibus ſuis citharam capiti illidere iuſſos: ne vlterior eius modulatio ſuperueniētes quoqꝫ mēte captos efficeret. Monuit quoqꝫ prȩſto eſſe qui furētium veſaniæ valēter occurrerēt: ne lymphantes demētia in rixā verſa/ mutuis ſe ipſos viribus interimerent. Obtemperatū conſilio eſt. Igitur armis domo egeſtis, clauſtrorūqꝫ cuſtodia obſeratis: fidibus operā dare exorſus: inuſitatæ ſeueritatis muſam edidit. Cui⁹ prima ſpecie p̄ſentes veluti mœſtitia ac ſtupore cōpleuit. Qui poſtmodū ad petulantiorē mentis ſtatum vegetioribus lyræ ſonis adducti: iocabundis corporū motibus geſtiēdo: dolorem plauſu permutare cœperūt. poſtremo ad rabiem & temeritatē vſqꝫ modis acrioribus incitati: captū amentiæ ſpiritū clamoribus prodiderunt. Ita animorū habitus modorū varietas inflectebat. Igitur q̄ in atrio melodiæ expertes cōſtiterant: regē cum admiſſis demētire cognoſcūt: irruptaqꝫ æde furentem complexi/

Sclauorū xix. ſubactio.

Aſcerus primus archiepiſcopus Lundēſis.

Muſices inſolens laudator.

Muſicȩ vis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Regis fu‐ror.

cõpræhẽſum cõtinere nequibãt. Quippe nimio captu furoris inſtinctus/eorũ ſe va
lide complexibus eruebat. Naturæ ſiquidem eiꝰ vires etiam rabies cumulabat. Vi
cto itaqꝫ colluctantium robore procurſum nactus conuulſis regiæ foribus arrepto=
qꝫ enſe quatuor militum continẽdi eius gratia propius accedentiũ necem peregit.
Ad vltimũ puluinarium mole quæ vndiqꝫ a ſatellitibus cõgerebantur obrutus: ma
gno cũ omniũ periculo cõprẽhẽditur: vbi vero mẽte cõſtitit: ſeſe primũ militiæ iu=
ſta ꝑſoluit: vt autem acrioribus expiationis modis pœnitẽtiam ederet: redimẽdæ
noxæ gratia religioſæ peregrinationis ꝓpoſitũ amplexatus eſt: Iudæãqꝫ diuinæ viſi
tationis memoria venerabilẽ adire cõſtituit. Cuiꝰ ſtudii ſanctitatẽ cum diu tacitus
animo reuoluiſſet: tandẽ iis maxime quos ob excellẽtẽ corporis habitũ profectionis
ſuæ conſortes deſtinabat inſinuat. Quibus rem dolenter ferẽtibus idipſum apud ce
leberrima patriæ concilia publicauit. Q̃d cũ in Wibergica quoqꝫ cõcione vulgaſſet
attonita multitudo perinde ac patrẽ amiſſura foret ingemuit: abſentiã eiꝰ ꝑnicio
ſam patriæ futurã vociferans: inqꝫ eo remorando tota plæbs vnius plorabũdi amici
vultũ habuit. Ad vltimũ lachrymis ſuffuſa ſupplicem ſe eius genibus aduoluit: ma
gnoꝑe deprecans: ne magis priuati voti q̃ publici cõmodi debitũ intueretur: eũqꝫ
plus deo ſyncera regni ãminiſtratione: q̃ exilio placiturũ affirmãs. Ille precibus cõ=
cionis voti religionẽ oppoſuit: eiuſqꝫ titulo ꝓpoſiti ꝑtinaciã tuebatur. Nec popu=
lo ad refellẽdã excuſationis rationẽ cõſilii ſagacitas defuit. Redimẽdi nãqꝫ voti gra=
tia tertiã ſe rei familiaris partẽ egentibus erogaturã promiſit. Sed ne ſic quidẽ tena
ciſſimã ſanctitatis eius ꝑſeuerãtiam labefecit. Negabat enim rex honeſtatẽ culpa
redimi poſſe: ſeqꝫ alieni æris interuẽtu voto liberũ fore: futurũ aſſerens ſi cõditione
vteretur: vt & ſe ꝑiurii, & patriã paupertatis ꝑiculis implicaret. Malle vero pro
prio ſumptu profectionẽ inſtruere: q̃ aliũde impẽſarum neceſſaria mutuari: ne alie=
no grauamine ad peragẽdum deuotionis propoſitũ vteretur. Itaqꝫ ſeductos maio=
res de ſubſtituẽdo interim procuratore conſulere cœpit, nõ quia prudẽtia fallebãt:
ſed ne præteritis aliorũ cõſiliis/ſuo indulſiſſe videretur: priuatã ſentẽtiam publicæ
præferẽdo. Quo audito principes id ſe cõſultoris optioni ꝑmittere reſpõderunt:
nec hac quidẽ in re de eius induſtria dubitaturos cuius ſummã in aliis ſolertiã didi
ciſſent. Tunc rex Haraldũ filiũ quẽ præſtantior ætas honori tempeſtiuũ effecerat:
regis partibus ꝑfunctorie donat. Scialmoni vero candido ſplendidiſſimæ atqꝫ in=
tegerrimę dignitatis viro: cui non ſolum totius Sialandiæ, ſed etiã Rugiæ vectiga=
lis a ſe factæ procurationẽ detulerat: peragẽdæ circa Kanutũ educationis officium
mandat. Ericũ autẽ obſcuriore loco natũ hebetiore quoqꝫ cura complexus/ minoris
potentiæ tutoribus applicauit. Quibus diſpoſitis vt granditatis ſuæ ſpeciẽ conſen
taneo corporũ habitu minueret proceriſſimos quoſqꝫ peregrinationis participes le
git: ſicqꝫ alienæ ſtaturæ ſpectaculo/ſuæ miraculũ temperauit: ne ſingularis eius ma
gnitudo viſentibus exteris ludibrio foret. Nec piger Botildæ ad conſectanda ma=
riti ſtudia animus fuit. Quẽ quidẽ eodẽ voto: ſed diuiduo thoro ſecuta: profectionis
meritum pudicitia cumulauit. Sed neqꝫ Ericus patriæ quã deſeruit curam abiecit.
Ne enim Dani ſub externo pontifice ſacrorũ munera celebrarent: miſſis ad curiam
legatis in ornamentũ domeſticæ religionis maximi ſacerdotii inſigne expetendum
curauit. Nec eum Romanæ promiſſionis fides fefellit. profectus enim a curia lega=
tus qui ſacri inſignis prærogatiua noſtræ gentis ſacerdotiũ adornaret: cũ celeberri
mis Danorũ vrbibus inſpectis cuncta curioſiſſime colluſtrando/ non minorẽ ꝑſo=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

narũ ꝗ ciuitatũ reſpectũ egiſſet. Lundiæ ob egregios Aſceri mores/tũ ꝙ ad eã e fini
timis regionibus terra mariq; tranſitus abunde pateat/hunc potiſſimũ honorẽ de-
ferendum exiſtimauit. Nec ſolũ eã Saxonica ditione eruit: ſed etiã Suetiæ/Norua-
giæq; religionis titulo magiſtrã effecit. Nec parũ Dania Romanæ benignitati de-
bet: qua nõ ſolum libertatis ius: ſed etiã exterarũ rerũ dominiũ aſſecuta eſt. Interea
Ericus petitã nauigio Ruſciã terreſtri ꝑmẽſus itinere magna Oriẽtis ꝑte tranſcur
ſa, Bizantiũ veniebat. Quẽ imꝑator nequaꝗ̃ vrbe excipe auſus/extra mœnia tende
re iuſſum hoſpitalitatis officiis ꝓſequebatur/ratus religionis ſimulatione dolũ in-
tendi. Siqdem famam eius ac magnitudinẽ ſuſpicione inſecutus/impenſis eũ ꝗ mœ
nibus fouere maluit. Adhæc Danos ſumma a ſe familiaritate cultos eadem ſuſpicio
nis occaſione notabat/ꝑinde ac maiorẽ patrii regis ꝗ ſtipẽdiorum ſuorũ reſpectum
acturos. Inter cæteros eñ qui Cõſtantinopolitanę vrbis ſtipendia mererẽtur/Dani
cæ vocis homines primũ militiæ gradũ obtinent: eorũq; cuſtodia rex ſalutẽ ſuã val
lare cõſueuit. Nec imꝑatoris Ericũ opinatio fefellit. Verũ re diſſimulãter habita ve
nerandorũ ſacrorũ gratia ciuitatis introitũ expetiuit/p̃fatus maxime ſe eo loci cele
brãdæ religionis amore ꝑductũ. Imꝑator collaudato petẽtis ſtudio poſtero ſe die po
ſtulationi reſponſurũ ꝓmittit. Interea q ex Danis Gręcorũ militiã ſecuti fuerãt im
ꝑatore adito regẽ ſuũ cõſalutandi ꝑtãtem efflagitãt: ꝑmiſſiſq; ſegregatim egredi
iuſſũ: ne ſil' oĩm aĩos vna regis hortatio caꝑet. Subornauerat eñ Imꝑator vtriuſq;
vocis ꝑitos, ꝑ quos eorũ Ericiq; colloquia diſceret. Primũ itaq; cõſalutato rege cõſi
dere iubẽt. Tũ ille fari exorſus/docet Danos Gręcorũ ſtipẽdia merẽtes iãdudũ ho
noris arcẽ virtutibꝰ impetraſſe/indigenis exules imꝑitare/ mltoq; foris ꝗ domi fœ
liciores exiſtere. Adhæc Imꝑatorẽ eorũ fidei capitis ſui cuſtodiã credere: eumq; prę
latiõis vſum nõ tã ex eorũ meritis, ꝗ ex illorũ q ante eos Græcorũ militiã coluiſſẽt/
virtute ꝓgenitũ. Quapropter magnoꝑe eis curandũ eſſe: ne plus temulentiæ ꝗ ſo-
brietatis ſtudiis indulgerẽt/ſuſceptæ militiæ melius affuturi, ſi neq; ſe vino/neq; re
gẽ ſollicitudinibus oneraſſent. Fore aũt ſi frugalitatis normã deſeruiſſẽt: vt militiã
ſegnes/ iurgia alacres exequerẽtur. Monuit quoq; ne manũ cũ hoſtibus cõſerturi,
maiorẽ vitæ ꝗ virtutis curã agerẽt: neue mortẽ fuga p̃currerent: aut ſalutẽ ſuam
ignauię p̃ſidio tuerẽt: ꝓmittens ſe cũ primũ in patriã rediſſẽt, fidelem eoꝝ operam
bñficiis pẽſaturũ. Qꝫ ſi viriliter dimicãtes ſpm̃ in acie ꝓfudiſſent, ꝓpinquos eoꝝ ac
neceſſarios honore ꝓſecuturũ. His itaq; cõſentaneis modis vniuerſos affatus/ꝓpen
ſam Danorũ fidẽ Græciæ conciliauit. Cuius rei imperator per ſubornatos certior
factus, falſo Græcis ſapientiæ prærogatiuã aſcribi inquit: ꝙ ducis fidem notaſſent,
cuius gentem totius alienam perfidiæ cognouiſſent. Siquidem probatiſſimo popu
laris conſtantiæ experimento regiæ fidei habitus æſtimari poterat. Cumq; eum re-
ligioni potius ꝗ fraudi intentũ aſpiceret, vrbe exornari iuſſa/ac plateis cultius ſtra
tis, dextera manu venerabiliter exceptum ad curiam et palatium vſq; magno cum
omni tripudio triumphantis more perduxit: et cui ſuſpicionem immerenti inflixe-
rat, honorem quo maior ab homine præſtari non poterat/ erogauit. Quinetiam ei
perinde atq; honoratiſſimo hoſpiti regiam ceſſit: eaq; nemo deinceps imperatorũ
vti voluit: nequis ſe maximo viro tecti communione æquaſſe videretur: hoſpitiiq;
reuerentia perpetuum hoſpitis monumentum exiſteret. Quinetiam accerſito qui
ſtaturam eius menſuræ parilitate compræhenderet / ſtantiſq; et ſedentis habitum
ꝗ diligentiſſime coloribus cõplecteretur: tantæ magnitudinis ammirationem per-

Primatus Lundenſis eccleſiæ.

Ericꝰ Bizãtiũ appulſꝰ

Dani Conſtãtinopoli merere ſoliti.

Erici ad Danos exhortatio.

Erico impẽſus honor.

Reliquię in Daniam reportatæ.

enni ſpectaculo repræſentandam curauit. Et ne tantũ hoſpitẽ indonatũ dimitteret
cõplacita poſtulare præcepit. Quẽ quũ facto opum contemptu ſacros potiſſimũ ci-
neres exoptare cognoſceret, honorandis oſſium reliquiis donat. Ille religioſum mu
nus cupide amplexatus/idipm imperatoria bulla aſſignatũ Lundiam/Roſkyldiãꝗ
deportandum curauit. Et ne ortus ſui locum veneratione vacuum ſineret, Slanga-
thorpiam cum Nicolai ſacratiſſimis oſſibus diuini patibuli particulam tranſtulit.
Quippe et oppidi illius templum molitus: et eo loci vbi nũc aram videmus/matre
editus proditur. Præterea oblatum ab impatore magni ponderis aurum ſpreuit ac
repudiauit: ne poſtpoſito cõtinentiæ ſtudio, Græcas opes appetere videret. Quem
mox Impator iniuriæ reum agere cœpit/affirmans ſe non donum contemptu ab eo
fuiſſe pſuſum: abiectiſꝗ precibus vnico notæ irritamento oblatis verecunde eũ vti
coegit. Et ne rex accipientis potius, q̃ erogantis partes agere videretur, humanita
tis eius officiis mutua liberalitate reſpondit. Sed donis eius precium nouitas fecit:
barbarumꝗ munus hoc Imperatori charius, quo Græciæ rarius fuit. Deinde pira-
ticis ab ipſo nauigiis/commeatuꝗ donatus, Cyprum contendit. Cuius inſulæ natu

Cypri natura.

ra adeo quondam tumulorum impatiens fuit: vt mãdata ſibi interdiu corpora/pro
xima nocte reiiceret. Hic rex febri implicatus quum vicinum ſibi fatum adeſſe co-
gnoſceret, apud celeberrimam Cypri vrbem corpus ſuum funerari petiuit/ præfa-
tus tellurem aliorum cineres reſpuentem/ſuos quietius habituram. Igitur pro vo-

Sepultura Erici.

to tumulum nactus, corporis ſui beneficio vetuſtam humi indignationem repreſ-
ſit: eamꝗ humanis ante cadaueribus reluctantem/non ſolum ſuæ, ſed etiam alienæ
ſepulturæ patientem effecit. Coniugem quoꝗ eius idem peregrinationis labor fini
uit. Iamꝗ tota regis ſtirps Suenonis ad tres tm̃ filios/ Suenonem/Nicolaum/et Vb
bonem redacta fuerat. Nam vt ex ſupra poſitis liquet, Kanutum/Benedictum/atꝗ
Beronem ferrum abſtulit: cæteros morbus abſumpſit. A diſceſſu vero Erici bieniũ

Sueno regni affectator morit.

interceſſit/anteq̃ Dania certum mortis eius nuntium accepiſſet. Igitur Sueno na-
tu ab Erico ſecundus tantopere regnum ætatis fidutia affectabat: vt nequaq̃ com-
munem patriæ ſententiam duceret expectandam: vocataꝗ Wibergum cõcione, pu
blici delectus arbitrium vnius prouinciæ iudicio præcurrere non extimeſceret. Et
fortaſſis morum ſuorum obſcuritatem perſpicaciori cenſuræ committere vereba-
tur. Ideoꝗ faſtigium paucitatis conſenſu rapere, q̃ fortunam ſuam incerto multi-
tudinis decreto ſubiicere maluit: partiumꝗ ſuffragiis occupare, quod vniuerſorũ
erat ſententia tribuendum. Sed dum citato equitatu curſum ad Wibergicæ concio
nis locum dirigit/corporis firmitate defectus, quo lenius cõmodiuſꝗ ferretur/car-
pento ſe excipi iuſſit/affirmãs hilariter obiturum, ſi ſaltem ſub regis titulo triduũ
exegiſſet. Neꝗ enim neruorum hebetudo/aut membrorum tarditas feſtinabundæ
mentis curſum reflectere potuit. Sed ob morbi magnitudinem huius quoꝗ vſum
peroſus, miniſtris properare iuſſis, lecticam popoſcit / præfatus nil ſe curaturum, ſi
rex a populo ſalutatus, ſpiritum in concione deponeret. Enimuero inſopibilis ambi
tionis calor imbecillitate ſuperari non potuit. Sed dum aduerſæ valitudinis imme
mor ſupra vires concionem appetit, nõ regno fatũ/ſed fato regni titulũ pcucurrit.
Reſtabat igiť vt circa Nicolaũ/ Vbbonẽꝗ delectus pagereť. Nã Harald⁹ ſumma ſi-
bi populariũ odia iniquiſſima regni amminiſtratione peperat. Quippe pcuratione
in calumniã verſa, tam fœde ſe/tamꝗ deformiter geſſerat, vt abiecto iuſtitiæ cultu
rapinis ac latrociniis teterrimã in ſubiectos potentiã exerceret: plæbemꝗ omni in-

iuriæ genere fatigaret. Quo euenit: vt cuncti ſordidiſſimã eius dominatiõnẽ poſi,
nequaq̃ regnum oppreſſori deferendum putarent/indignũ rati iniurias ſuas obſe=
quiis, anguſtias honore rependi. Cunctis ergo Iſoram coeuntibus quũ ob ętatẽ Vb
boni ſumma decerneretur, Nicolaus ſolus qui id ægre laturus putabatur/maximo
fauore concionis ſuffragia cõprobabat: ꝙ Suenonis filii ꝑ ętatis habitu regni inter
ſe ſucceſſionẽ verſare conſueuerint/ſempqꝫ minorem maior honoris huius hæredẽ
habuerit. Vbbo vero parum ſolertiæ fiſus, veluti ſecordiæ conſcientia tanto oneri
humeros ſuos ſubiicere recuſauit/vegetioris ingenii fratrem eo munere digniſſi=
mũ aſſeuerans. Enĩuero animi ſui imbecillitatẽ ꝓprio q̃ alieno iudicio metiri pru=
dentius duxit. Sed mihi quidẽ vitandæ præſumptionis gratia humilius, q̃ verius
de virtute ſua ſenſiſſe videtur: cui melius reſpuẽdo regnũ, q̃ amplectendo cõſuluit.
Eo quidẽ honore dignior: ꝙ oblatũ ſibi fraternæ prudentiæ cedere non erubuit. Et
quidẽ Dani parũ iuſta æſtimatione tam modeſtam eius verecundiã ꝓſecuti, igna=
riqꝫ prudentem virũ fugiendi oneris rationem inertiæ ſimulatione quæſiſſe, quem
perſeuerantia ſupare debuerãt/negligentia præterire ſuſtinuerunt. Quis enĩ men
tis cõpos huius refertũ induſtria pectus ignoret, qui ſe intra priuatum fortunæ ha
bitum cõtinere, q̃ dignitatis incremẽta cura ac ſollicitudine quærere præoptauit.

Explicitus eſt Liber Duodecimus
Incipit Decimuſtertius.

IGitur Nicolaus ſuſcepto regno adeo aĩm ab omni faſtu auerſum habuit: vt nihil ex priſtina manſuetudine ſua decerperet, to=
tamqꝫ præteritæ vitæ cõſuetudinem reti=
nens/cũ fortuna animũ mutare paſſus non
eſt: ne potius fortunæ mores, q̃ moribꝰ for
tunã ſubiicere videret̃. Præterea ne patriã
ſumptuoſa clientela ac voracibus oneraret
impenſis, quotidianã militiam ſuam ſex tã
tũ aut ſeptẽ clypeis ob exturbanda latroci
nia cõtentã habuit: nec petulantiorẽ regẽ,
q̃ militẽ egit. Duxit autẽ Margaretã patre
Ingone Sueonũ rege: mr̃e vero Helena na=
tam: cuius caſtitatẽ rex Noruagienſiũ Ma
gnus cõiugio delibauerat. Qui quũ ſedulo Sueones adortꝰ/in Hallandenſes etiã ar
ma ꝓferret, inopinata eorũ irruptione ꝑculſus/vt erat calciamentis vacuus ꝓbroſũ
ad naues recurſum habuit/eiuſqꝫ fugæ deformitatẽ etiã cognomine vſurpauit. Cu
ius manũ Ingo ſaluti ſuæ ꝑniciter imminentem ferre nequiens, merendæ pacis gr̃a
filia ei in matrimonium tradita, ꝑiculum beneficio repulit. Ex hac itaqꝫ Margareta
Magnus ꝓlem nõ ſuſtulit. Nicolaus infœlicibus ſobolem auſpiciis ꝓpagauit. Cuius
filius Ingo initio adoleſcentiæ effrenis equi laſciuia excuſſus/eiuſdemqꝫ vngulis ar
tuatim obtritus/ſplendidiſſimũ ſanguinẽ luteis viarũ ſordibus erogauit: triſtiſſi=
moqꝫ fati genere cõſumptus/ſparſis viatim mẽbris, lacerũ humi cadauer iacuit. Pæ
dagogus ꝗppe eũ equo aſſuefacere cupiẽs, habenas manu cõtinere ꝑmiſit: quarũ re=
gimini intempeſtiuus adoleſcens pede ſubſelliis inhærente, cõtiguũ ſolo corpus ha
buit, Magnus vero fœlicioribus naturæ q̃ fortunæ incrementis euectus, teterrimũ

Nicolaus rex. lxxxi.

Magni fuga.

Ingonis fatum.

conſanguineæ cædis piaculum edidit/atq; ad notiſſimū fidei exemplum euaſit.Cui mater amplior em propinquorū fauorem affinitatum beneficio creare cupiēs Henrico Regnaldi fratris Kanuto Ingiburgam ſororis filiam coniugio copulauit.Paterna vero bona in ęquales admodum portiones partitione redegit/vnam ſibi/cæteras nuptis (quas præfatus ſum) diuiſionis parilitate contribuens.Hinc Danorū/Sueonūq; diſſenſio orta:ac deinde cōpluribus inimicitiarū incrementis coalita: ad hoc vſq; tempus veteris odii tenaciſſima ꝑſeuerat. Præter hæc Ingritha Vbboni cuidā poſtmodum denupta Nicolao ex pellice nata ꝓditur.

Margareta regina.

At Margareta nō ſolum diuinarū ædiū opes latifundiis auxit,ſed et totis viribus ad augendū eorū ſplendorem incubuit.Sacerdotaliſq; cultus inopiam exquiſito ornamentorū genere ꝑmutauit. Eñuero quo rem diuinam ornatiorem efficeret,pallas/ laticlauias/ cæteraq; ſacerdotii inſignia cōdere/atq; ſacrorū vſibus erogare curæ habuit.Hēricus vero Guthſkalci ex Siritha filius maternis a Nicolao bonis indigne ſpoliatus tam acrē eorum repetitorem agere cœpit:vt Danis infatigabiliter imminens/ipm intra Sleſuici fines ad tuendam ſalutem ſuam ſtatione et excubiis vti cogeret. Interiectam Albiæ Sleſuicoq; prouinciam cultore vacuefecit.Cuius rei vlciſcendæ gratia Nicolaus excita claſſe,Liutcham appellit,Eliuo Sleſuicēſis præfecturæ viro equeſtres obuiam ſibi copias ductare iuſſo.Necdum enim Dani externas obequitando pugnas conficere nouerant. Verum præfecti leuitas pecuniæ ab Henrico pactione corrupta,cupidius quæſtum,ꝗ imperium intuebat̃. Itaq; Nicolaus Sclauicis in campis vacuam equis phalangem explicat.Tūc Sclaui pedites obequitando laſſare, ꝗ cum tota acie manum conſerere tutius rati,nunc alas/nunc cornua circūuolando/ eademq; varie iaculis inceſſendo obliquis hoſtem inſultibus lacerabāt.Procurſu namq; in eum directo fuga referebantur/nec recurſum ſegnius ꝗ impetum edebant:noſtrorūq; maiore mole ꝗ pernicitate ſibi imminentium ex aduerſo congreſſum vitantes,reiectis habenis,aduerſos premebant. Terribilem bello virtutem furtim et quaſi inſidiarū latrociniis attentantes. Ita laxata/debilitataq; Danorū acies quia rem in plano parum fœliciter geſſerat,vicini montis editum occupauit:ſalutem ſuam quam armis tueri nequibat,loci præſidio munire cupiens : eoq; potita/verticis beneficio ſubiectum hoſtem ſecura conſpexit.Die poſtera ne loci, ꝗ ſuis viribus munitior videretur,ancipitem campi fortunam repetere ꝗ certo montium tutamento gaudere maluit. Sed equeſtris militiæ ſpiritum pedeſtris ferre non potuit. Quo euenit : vt amiſſū pugnæ decꝰ recupare nitētes,priſtinæ cladis ignominiā poſtera cumularēt Crediderim hāc pugnæ fortunā ab inſtrumētorū magis,ꝗ aīoꝝ inopia ꝑfectā:quia dū fortitudinis ſpiritꝰ parū curioſe prima militiæ cōmoda circūſpexit,non metus ſed inertiæ pœnas pepēdit/ſuaq; potius negligētia ꝗ alienis viribꝰ ꝓculcatus occubuit.

Haraldi vulnera. Kanuti vulnera.

Haraldus re fortiter geſta adeo grauiter affectus ꝓdit̃:vt gradiēdi inops clypeoq; a ſuis exceptus alienis manibus caſtra ſeq̃ret̃.Kanutus quoq; ꝑ ſūmā vulnerū acerbitatē pedum firmitate defectꝰ,ꝓmptiſſimā militis fidē exꝑtꝰ eſt. Qui ne dn̄s ab hoſte intercipet̃,ꝑiculum eius ſuo diſcutere nō dubitauit. Sociis namq; de induſtria fugere iuſſis/ipe corꝑis ſimulatione curſum lentius agēs,imminēti ſibi Sclauo manus obtulit vinciēdas:eiuſdēq; ꝓpius obeq̃tātis habenas corripiens, lata a ſociis ope,equo barbarū ſpoliauit.Quo potitꝰ ꝓtinꝰ eo ſūmā Kanuti imbecillitatē adiuuit.Igit̃ vt callidę/ita ꝑiculoſę fortitudinis fœlix exitꝰ fuit.Subeunte crepuſculo nr̄i infœlicem pugnæ euentum ſortiti,reliquias ſuas vnico repetiti verticis præſidio

tuebantur. Cibo quoqꝫ et potione defectos pręter vulnera ac laſſitudinē etiā alimē
torum inopia lacerabat. Igitur ad vltimam pene tabem redacti quū et pericula vn
diqꝫ/et nuſq̄ auxilia circunſpicerent: quippe et Scanienſiū tēpeſtate detinebatur ad
uentus/et Elinus pecunia ab Henrico corruptus, reddita tarditatis ratione, copias
ducere ſuperſedebat/humanæ opis deſperatione ad cœleſte præſidiū cōfugerūt/ab⸗
ſumptæqꝫ ſpei ſuæ reliquias in dei, q̄ hoīm fortitudine reponere maluerūt. Poſtera
vero die qua Laurentianæ vigiliæ ſacra recolebanť/diuinā potētiā nullo melius, q̄
frugalitatis voto ꝓpitiandā rati, cōcione lugubriter habita, lucē qua vel priuatum
Laurētii/vel publicū ſanctorū ſolenne p̄currimꝰ/ſiue quā diuinę paſſionis memorię
dedicare cōſueuimus: annuo tp̄m volumine repetitā ab oīm Danica ætate cōtinē⸗
tiſſima ieiunii religione excolendā ꝓmittūt. Qđ votū publicæ neceſſitatis exigen⸗
tia nuncupatū exactiſſima poſteritatis cura firmauit/indignū rata ſtatā a maiori⸗
bus cōtinentiā ſtomachi impatiētia atqꝫ eſcarū auiditate cōuellere. Diluculo vero
noſtrorū acies cēturiatis globis naues repetere adorſa, Scanienſes nuꝑ claſſe adue⸗
ctos obuios habuit. Quorū aduētus beneficio recreata/ipſos ꝑinde ac corpore et vi⸗
ribus integros ne terga ab equitatu inceſſerenť/curare iubet. Deinde cōpoſito gra
dū agmine ꝓmouēs quū forte limoſam obiecti lacunaris voraginē traiicere debuiſ⸗
ſet/neqꝫ eā vllo cōpēdii deflexu vitare quiuiſſet, peragrare adorſa: ſed mox paluſtri
cœno tenacius implicata, ac deſidentis luti illuuie præpedita/cōfuſo trāſitionis im
petu ſimilem fugæ tumultū edebat. Maior pars labili paludis mole peſſundata, pe⸗
corū more ab hoſtibus trucidabať. Ita trāſmeādi auidis improuidaqꝫ et cęca feſtina
tione ruētibus impedimentū ꝑiculo fuit. Tandē ægre in littus reditū/diſceſſūqꝫ eſt.
Cūqꝫ Sclaui ꝑinde ac victoria fręti verbis viriū ſuarū laudē p̄ ſe ferentibus Danicas
vituperio inſequerenť/et quaſi illarū imbecillitati fortitudinis ſuæ iactātia ꝓcacіꝰ
inſultarēt, Hēricus q ꝓbe noſtrorū animos nouerat/diuerſa ſe, inquit, hoſtiū robur
æſtimatione cōplecti: quippe regis eorū in equo prævalido exemplū liquere. Qui ſi
vires ſuas ſciſſet, oīe equitis imperiū ſperneret. Quas qm̄ ignorat, facile inſidētis
arbitriū patitur. Ita Nicolaum ſi viribus ſuis fidem haberet/cuncta ꝓſpere: diffidē
tem vero nihil fœliciter executurum. Poſt hæc Elinus ꝙ patrię fortunam vendita⸗
uerit a rege perfidiæ damnatus: non ſolum præfecturæ beneficio, ſed etiam patri⸗
monii rebus ignominioſe exutus, vltima inopia ſordidiſſimi lucri pœnas perſoluit
At Henricus ob ſuperioris pugnæ ſucceſſum audaciæ incrementis euectus, litto⸗
rales Danos piratica laceſſendo/nō ſolum Eidoræ finitima: ſed etiā cuncta Sleſuico
Valloqꝫ quod Danorꝫ opus vocamus interiecta vaſtabat. Ipām interdū vrbē illatis
clam per nauigia copiis improuidā aggrediebatur. Itaqꝫ poſt exactū Elinum adhuc
finibus illis prouiſore vacuis creberrimę exterorum violentiæ etiam domeſtica
furta acceſſere: tantoqꝫ ciuitas intus q̄ foris acerbius vrgebatur: quanto ad nocen
dum occulta manifeſtis proniora noſcuntur. Aeque ciuis vt hoſtis formidabatur.
Quippe Freſones cum Holſatiis ac Dytmerchis impunitatis ſpe ob præfecturæ va
cationem concepta/dies latrociniis/noctes furtis emetiebantur: et vbi faſtigia neq⸗
bant, imas ædium partes ligonibus adorti/cuniculis cuſtodem fallebāť. Nec minor
æedituorū in aſſeruādis rebus cura flagrauit. Equi intra repagulū ne furtim abſtra
hi quirent, ferro compediebanť. Aediū excubitores vberioris cautelę gratia/valuis
affixi iacebant. Nec ſerarum clauſtris contenti, etiam foſſa aditus obfirmabant. Ita
graſſante latrocinio quidam ingenuæ ſtirpis plurimorum paupertatem partarum

Dani vigi⸗
liam ſancti
Laurentii
oīm ſancto
rū et para⸗
ſceuen ie⸗
iuniis cole⸗
re ꝓmittūt

nequiter opum incrementis obolitam cernẽs/abſqꝫ reſpectu verecũdiæ eadẽ ample
cti animũ induxit/clariſſimãqꝫ indolem ſuam ſpe lucri incitatã ex ſummo nobilita-
tis faſtigio in obſcœniſſimã atqꝫ ꝓfundiſſimã turpitudinis ſentinã abiicere non eru
buit. Ita ſanguinis decore indecenter vſus/vires generis ad ſcelerũ licentiã tranſtu
lit: et quod virtutibus nutrimentum eſſe debuerat, vitiis obtentui fecit. Siquidem
nulli facta eius aperta criminatione inſequẽdi audacia fuit: tãtoqꝫ ꝓpenſior delictis
impunitas habebatur: quãto cõſpectior delinquẽtis noſcebat̃ auctoritas. Ea tẽpeſta
te miſſi a Kanuto q pecuniã quã educator eius depoſiti nomĩe cõſeruauerat, in Fio
niã e Sialandia transferrent: quũ ab vtroqꝫ littore æque diſtante nauigio ꝓcul pira
tas imminere cõſpicerẽt, expẽſam fune crumenã vndis occultauere. Poſtremo quũ
ſe parũ potẽtes remigii aĩaduerterent, fugæ diffidentia implicati, reciſo tenaculo/
vetuſtas regũ opes harenis, q̃ hoſtibus relinquere maluerunt. Quã rẽ Nicolaus in

Theſauri merſio.

Sialãdiã ex Fionia traiiciens tãetſi eminus ſpeculare t̃/ periclitantibus præſidio fo-
re nequiuit/ꝙ exiguis et inhabilibus ad remigiũ nauigiis vtere t̃. Poſtea quũ Kanu-
tũ iocundũ præ ſe vultũ ferentẽ cõſpiceret, oris hilaritatẽ increpans ob recentẽ aui
ti paterniqꝫ æris iacturã/dolere ei admodũ expedire dicebat. Ille nihil hac ſe moueri
fortuna dicebat: ſed eius beneficio ſummã liberalitatis occaſionẽ accepiſſe reſpõdit

Opum deteſtatio.

vt eñ ante nihil ex paternarũ opũ cumulo decerꝑe auſum, ita deinceps acceſſuras
abunde erogaturũ. Maximũ quppe auaritiæ nutrimentũ diuitias eſſe: quas quiſqꝫ
aſſeruare intenderit, humanitati vacare nõ poſſit. Qua voce ſe pecuniæ, ſed eã regi
impare monſtrabat. Cuius rei ꝑ̃cipuũ extitit documentũ quod ſequitur. Quũ ob
creberrimas acerrimaſqꝫ finitimorũ excurſationes nemine Sleſuicenſis præfecturæ
beneficiũ etiã oblatũ reciꝑe audente/Kanutus tã periculoſum a patruo honorẽ nõ
opũ cupiditate/ſed fiducia virtutis expeteret: neqꝫ gratis eũ impetrare quiſſet, ven
dita patrimonii ꝑte, formidoloſum aliis munus pretio aſſecutus eſt: eam demũ quę
ſtuoſam eſſe militiam ratus, qua gloriæ et claritatis ſtipendium potuiſſet acquiri.
Ita rex extimeſcendũ ignauiæ decus virtuti venale fecit: emptor vero plus lucri in
militiæ, q̃ opũ agitatione repoſuit. Principio ſiqdẽ ꝑceptæ poteſtatis Henrico ꝑ le-
gatos mandat libẽter ſe cũ eo de pace acturũ, ſi primũ et damna Iutiæ emendatione
penſata/et ſpolia ab ipſo reſtituta fuiſſent. Quibus ꝑfectis ipſe interim ꝑinde ac re-
ſponſi præſcius nõ ſolum ſuorũ/ſed etiã eorũ quos ex finitimis amicos habebat ma-
nu contracta legatorũ reditũ armis ſubſequi ſtatuit. Hẽricus ſe neqꝫ cũ Danis ami-
citias geſturũ/neqꝫ a maternæ hæreditatis petitione ceſſaturũ reſpõdit. Quo acce
pto Kanutus rurſum ad eũ legatos mittit/oẽm ſequeſtræ pacis cõmunionẽ publice
reciſuros. Quorũ Henricus irriſa legatione Kanutũ impatienti ſeſſoris equo ꝑſimi
lem ait/ſe vero petulantiæ eius frę̃nos iniicere curaturũ. His auditis Kanutus, vt
magno impetu, ita minimo tumultu noctu iter ingreſſus/ferriqꝫ et prædæ abſtinẽs
quo minus aduentus eius prouideretur, diluculo ad Henrici munitionem perue-
nit. Ille tam ſubitæ irruptionis incautus, nec arma capere/nec ſe præſidio tueri pa-
rat: ſed protinus vicinum mœnibus flumen equo attentans, vnico aquæ interſtitio
hoſtem fefellit: lætatuſqꝫ eſt ꝙ ſalutem ſuam amni q̃ oppido credere maluiſſet. Quẽ
quum Kanutus vlteriore iam ripa potitum aſpiceret, an maderet per ludibriũ per
contatus eſt. A quo ecõtrario quid ita incederet interrogatus, veniſſe ſe (inquit)
vt promiſſa ab eo lora recipiat. Ille minas ſibi quas nuper intenderat reſponſi vr-
banitate exprobratas intelligens, ignominiam ioco proſequutus, Adeo mihi

inquit calciū viribus obniti videris: vt ne tangi quidem cōtinerive queas. Tūc Ka
nutus prius caſtrū: deinde cæteræ regionis culta vaſtauit. Secūdo quoq; nouatis co Sclauorum
piis oēm Sclauiā ſtrage atq; incendio implicauit: nec ſolum patriā hoſte, ſed etiā ho ſubactio. xx
ſtem robore vacuefecit: adeo vt prius ꝓuocare ſolitū ne ꝓprię quidē tutelæ ſufficiē
tem relinqueret. Poſtremo quū totas Henrici vires prudentia ſua ac fortitudine de
bilitaſſet, ſanguinis quo illum proxime cōtingebat natura actus/vt publice hoſtem
ita priuatim amicum egit. Semel nāq; dimiſſo exercitu viginti duntaxat equitibus
comitatus, ad locū in quo Henricum diuerſari didicerat/curſum direxit, pręmiſſis
qui ſuæ ei ſalutationis mādata ꝑferrent. Henricus falſo hoſtem ſibi blandiri inquiēs
ꝓtinus vbinā eſſet ꝑquirere inſtitit. Quibus eū in porta adeſſe referētibus/ipſe nū
tio attonitus, menſam ad quā forte prandendi gratia diſcumbebat/vi manus diſcu
tere parat. Tunc legati pręſentiā ducis a pace ꝓfectā iurantes/cōceptū falſo metum
affirmationum ſuarum perſeuerantia diſcuſſerunt. Quibus vt Henricus fidem ha
buit/fugæ meditationem amoris indicio caſtigauit. Enimuero tabulæ innixus ſuf
fuſo lachrymis ore infœlicem Daniam futuram dum tali viro caruerit/aiebat: ſe ve
ro amicitiam eius ſyncęra amodo fide culturū. Hunc nimirū conſanguineus amor
et ſuæ infœlicitatis obliuiſci/et hoſtis virtutē fateri coegit: vtq; ꝓpriæ fortunæ im
memorē, ita alieni laudatorē effecit. Deinde præſentem amplexatus/haud parcius
lachrymas q̄ epulum præbuit. Quippe præſentē eius manſuetudinē q̄ præteritas
noxas attētius intuens, frequētiæ dānorū vnius beneficii indulgentiā antepoſuit.
Sed neq; Kanutus ꝓfectū a pietate mœrorē ingratus excepit. Qui etiā plus in creā
da pace q̄ fruenda dape voluptatis reponēs/et quaſi mediatoris ꝑtes agere exorſus,
Henricū auunculi gratiam expetere iuſſit: ac demū cōſenſum eius ꝑſeuerantia am
monitionis obtinuit. Siquidē Henricus rem maternā/cuius repetēdæ cauſa aduer
ſa Danis arma tulerat, pretii pactione interpoſita, Kanuto in poſſeſſionem aſcripſit
eandēq; Kanutus ad regē cōditionē qua accepat tranſtulit: ac deinde receptā ab eo
pecuniā Henrico numerauit. A quo etiā poſtmodū ad cōuiuandū accerſitus excipi
tur affirmāte priori eius aduētui minus, q̄ decuit impenſe ſeruitū. A quo etiā Hen
ricus nuper ſe vita atq; incolumitate donatum iudicans, Sclauiam ei iuriſiurandi
firmitate legauit. Huic acceſſit ꝙ ad gerēda cū Theutonicis bella/quibus præcipue
Sclauia vexabat̄/filiorū virtutibus diffidebat: maluitq; maturū fortitudine hære
dem circūſpecta arbitrii ſui libertate cōciſcere, q̄ ſub naturali ſed inualido patrimo
niū exteris ꝑuadendū relinquere. Hæc offerētē Kanutus impietatis ſibi notā imme
rentiū liberorū cōtemptu pariturū affirmat: ſeq; tā iniuſtis eius ꝓmiſſis vſurū ne
gat. Poſtremo ꝑſeuerantiſſimis Hērici p̄cibus ſupat̄/ꝓpoſiti rōnē a natorū ſecordia
mutuantis. A quo etiā impatoris gratia ꝙ Sclauia in eius beneficio reponi videret̄
admodū egere ꝓmonitus, equū ei calces auro cōfixū muneris loco trāſmiſit: donūq;
per ſe habile inuſitatis vngularum ornamentis accipienti venerabilius reddidit.
Crediderim tunc Imperatorem plus laudis in dantis induſtria, q̄ dono repoſuiſſe:
quum primi precii metallum quo cōtemptibilius habitū, hoc glorioſius videret ob
latum. Abſumpto Henrico legatā ſibi ꝓuinciā nullo refragāte poſſedit. Interea Ha Haraldi vi
raldus quū nec domi clarus/nec foris celeber haberetur/virtutis inopiam quęſtuū tia.
copia leuare cupiēs, refertū nequitia aīm in imā turpitudinis voraginē egit. Ad ra
pinas et furta mācipiis vtebat̄. Seruorū labores latrociniis applicabat. Satellitū cul
tui viciniæ ſpolia: ſumptui impendebātur armenta. Aeſtatē piratica pariter ciuib⁹

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

atq; exteris inſidioſus exegit. Cæterũ quo Roſkyldiæ damnoſius immineret/aduer
ſam ei munitionẽ erexit: quã et ſordidiſſimæ clientelæ frequentia cõpleuit. Itaq; ru
ris opima populatus, pari vernarũ maleficio ciuilia lacerabat. Qui clam noctu me=
ritoriis ſeſe tabernis ſubiiciẽtes, cõplacitas aĩo merces impune tollebãt. Aliis inte=
rim diſtrictos hoſpitũ iugulis gladios applicantibus/interitũq; minantibus, ni iniu
riæ patientiã prębeãt. Ea furti violẽtia ſummã ciuitatis opulentiã ad vltimas rei fa
miliaris anguſtias redegit. Talibus calũniæ ſtimulis laceſſita ꝓuincia, accenſis indi
gnatione animis, vltrices dãnorũ manus Haraldi bonis iniicere aggreſſa/ſpolia ſpo
liis/rapta raptis vlciſcitur. Neq; eñ ſibi aliena corripere, ſed ꝓpria reſumere vide=
batur. Ipſe tuto terras tenere nequiens/cõſternatæ multitudinis impetũ nauigio vi
tauit. Quẽ Kanutus alieni rapaciſſimũ ac vitioſiſſimis vbiq; lucris incũbentẽ aſpi=
ciens/aui pſil'em aiebat oĩmgenis alitũ pẽnis nidũ cõpaginãti ſubito vẽtoꝝ turbine
diſiiciẽdũ. Ita Haraldũ prædonẽ oĩm effectũ/oĩbus prædã ex ſe daturũ/aliorũq; ſpo
lia ſuoꝝ indubitãter ꝑiculo luiturũ. At Erico modeſtũ erga populares ingeniũ erat
Qui quũ debitã ſibi paternæ rei portionem expeteret, ab Haraldo fratre repellitur
negante adulterio ortum ad hæreditatis cõmunionẽ pertingere. Ea re, vt par erat,
motus/acerrimum bonorum eius peruaſorem agere cœpit/fraterniſq; ſpoliis iniu
rias ſuas vlciſci probitatis loco duxit. Cæterũ Aruacũ rapta congeſſit/ſordido ne=
glectoq; loco ſplendidas opes cõplexus. Quẽ Haraldus noctu ibidẽ inopinatũ ador=
tus poſtq̃ fuga delapſum cognouit, moræ copia nõ ſuppetente/circa prædã hærere
metuẽs, tecto faces ſubiecit/refertamq; ſuis opibus ædẽ flammis abſumere, q̃ rapto=
ri intactã dimittere maluit. Quo cõperto Kanutus ꝓfectas a cõtemptu lites cõpe=
ſcere cupiens/metuenſq; ne degenerati patris fulgor in filiis exoleſceret, vtriq; Sleſ
uicum venire diſtrictius mãdat: ſi ſupſedeant ꝑte corporũ ſpoliandos minatur. Prę
ſentes deinde fraterne coarguens/curioſa animi inſpectione æquiſſimã inter eos pa
trimonii ꝑticipationem ꝑegit: Ericoq; ac Haraldo in paterna bona eundum iudica

Henricus Skateler.

uit. Eodem tpe Henrici Suenonis filii cõiunx mariti cõuictũ ingenti peroſa faſtidio
aliena veſte ſumpta, ſuis ſe penatibus intempeſta nocte ſubduxit. Apud quã iuuenũ
quidã (vt fama eſt) plurimã obſequio familiaritatẽ adeptꝰ, callide effecit: vt ad ſuũ
eam amorẽ ꝑduceret. Deinde ne res amborũ ꝑiculo ꝓderetur/muliebriter allectam
viriliter cultã/furtiue deuexit. Quã vir eius fortuitis ſubſecutus indiciis apud Ala
burgiam in cultu familiari depræhenſam, amatore delapſo/domũ reduxit. Verum
hanc ignominiã a clandeſtino Kanuti cõſilio ꝓfectã ratus, integerrimi viri innocẽ=
tiam tacitis ſuſpicionis motibus inſecutus/inſontẽ notabat. Interea Sueticarũ par=
tiũ rege abſumpto/Gothi ſummã: cuius omne penes Sueones arbitriũ erat/Magno
deferre auſi/alieni priuilegii detrimento dignitatis ſibi incrementa quęrebãt. Quo
rum Sueones auctoritate cõtempta, veterẽ gentis ſuæ prærogatiuã in aliquãto ob=
ſcurioris popl'i inuidia deponere paſſi nõ ſunt. Igit̃ antiquæ dignitatis ſpeciẽ intuẽ
tes, titulũ iiuſta collatiõe ꝑreptũ/nouo regis electu caſſarũt. Qui mox a Gothis tru
cidatꝰ, morte Magno imperiũ ceſſit. At Magnꝰ incidẽtẽ ſibi nuptiarũ cupidinẽ/Po
lanorũ p̃ſidis Bokiſclaui filiã poſtulãdo/cõpleuit. Qua ſibi ꝑ internũtios deſponſa,
mox Sclauię excitã p̃rio impio claſſẽ admouit. Rex: cuius Vartiſclauus diutinas cũ
Danis/Polaniſq; inimicitias geſſerat. Hic Nicolaus vrbẽ Ornã oppugnare adorſus
obſidionẽ pactiõe redimere coegit. Inde Iulinũ nauigans/ Bokiſclauũ magna manu
inſtructum obuium habuit. Cuius copiis auctus, celerem oppidi expugnationem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

peregit. deinde relicto victoriæ ſocio allatã filio ſpõſam abducit. Vartiſclauus rem
Sclauicam intolerabili vaſtationis onere feſſam conſpiciens: pacem colloquio petit.
Quo parum proſpere habito pari ſupplicatione apud Strelam diſcedentes aggre-
ditur: vbi cum pacis pignoribus frȩtus/nauigium regis ab ipſo inuitatus intraſſet:
maligno ſatellitum inſtinctu: captiui more habitus regredi prohibit⁹ eſt. Quã rem
Kanutus in concione querela proſequutus: magnopere regẽ monere cœpit: ne plus — *Kanuti laudata ſententia.*
alienæ perfidiæ viribus q̃ propriæ indulgeret temperantiæ: ne ve hoſtem fidẽ ſuam
ſecutum captione implicans vt eum libertate ita ſeipſum perpetuo famæ ſplendore
priuaret. Fore enim ni captiuũ omitteret: vt priuatum crimen publicus patriæ ru-
bor exiſteret. Itaq; efficaci perſuaſione vſus, & amicum oppreſſione & dominũ infa
mia liberauit. Quæ tam iuſta Kanuti ſentẽtia totius concionis ſuffragiis cõproba-
ta: magnũ alienæ inuidiæ irritamẽtũ præbebat. Dimiſſa claſſe nuptialia ſacra apud
vrbẽ Ripam agi placuit. Illuc ſiquidem frequens nauigiis portus oppido ſplendidã
mercium varietatẽ importat. Vbi cum Kanutus in veſte Saxonica cæteris cultior
progrederetur: Henricus obfuſis inuidia oculis alieni cultus ſplendorem ferre ne-
quiens: orta inter ipſos altercatione/latus eius aduerſum gladios oſtro tutũ fore ne
gauit. Quẽ Kanutus nullo magis ouillis ſecurũ tergoribus reſpõdit. Laceſſitũ veſtis — *Kanuti vafrum reſpõſum.*
ſuæ fulgorẽ vrbano ruſticitatis opprobrio ſpecioſius q̃ minis aut cõuitiis vltus. Ita
q; exprobratam ſibi externi cultus æmulationẽ, domeſtici cauillatione proſequi cõ-
tẽtus extitit. Idem poſtmodũ orientis partes piratica peruagatus: cum ſpecioſa do-
mũ ſpolia retuliſſet: ideoq; ſe dignitatis incrementa accepturũ ſperaret pro gratia
accuſationẽ expertus eſt: culpatus a rege ꝙ in re Suetica prædam egiſſet. Cuius ope
ram valenter editã conſimili probitatis genere æmulatus Magnus inter cætera tro
phȩorum ſuorum inſignia inuſitati ponderis Malleos quos Iouiales vocabãt: apud
inſularum quãdam priſca virorum religione cultos in patriam deportandos cura- — *Malleoli Iouiales.*
uit. Cupiens enim antiquitas tonitruorũ cauſas vſitata rerum ſimilitudine cõpræ
hendere Malleos quibus cœli fragores cieri credebat: ingenti ære complexa fuerat — *Priſca ſuperſtitio.*
aptiſſime tantæ ſonoritatis vim fabrilium ſpecie imitandã exiſtimans. Magnus ve-
ro Chriſtianæ diſciplinæ ſtudio paganã peroſus, & phanum cultu, & Iouem inſigni — *Magni religio.*
bus ſpoliare ſanctitatis loco habuit. Et adhuc quidẽ eum Sueones perinde ac cœle-
ſtium ſpoliorum raptorẽ ſacrilegum autumant. Sed vtinã initiis eius exitus reſpõ-
diſſet. Verum plæriſq; Magnũ ſanguine vel neceſſitudine contingẽtibus Kanuti in
uiſa felicitas erat. Nihil enim adeo inuidiæ faces q̃ pariũ impar virtus excitat. Sed
præcipue æmulum ei Henricum genialis thori contumelia faciebat. Margareta aũt — *Margaretȩ hortatio.*
benigniſſima conſanguineæ charitatis alitrix, conſilii ſui tranquillitatem cõcitatis
iuuenũ ingeniis opponebat: ſaluberrimaq; diſciplinæ moderatione inſidioſam petu
lantium rabiem temperabat. Quæ cum intercutis humoris vitio immodico tibia-
rum turgore premeretur: neq; letiferã morbi rabiẽ medicamẽtis leuare quiuiſſet:
ad vltimã pene tabem redacta/Kanutum egregiȩ indolis fidutia aduocat: impẽſeq;
hortatur patriæ pacem, propinquorũq; concordiã fidei ſuæ beneficio foueat: tuta-
mento ſtabiliat: tantũq; ſe in rebus domeſticis gerat quãtum egerat in externis. Ad
iecit quoq; exiſtere qui regiæ familiæ charitatẽ odio diſiicere niterẽtur: ſe vero ple-
nis ſalubritatis monitis peſtiferos talium inſtinctus preſſiſſe. Ille deum ſimplicitatis
ſuæ teſtem affirmat: ſeq; omne vitæ tempus innocentia ac fide exacturũ periculo-
rũ procellas excipere: q̃ infligere malle promittit: odiaq; beneficiis repẽſurũ teſtat.

Illa promiſſionis beneficio delectata: tantæ fidei ſecurā æquo ſe animo obiturā aſſe-
ruit. Quæ vt iuuenilis inuidiæ fluctus viua cohibuit: ita conſumpta laxauit. Nā ab
eius fato iuuētutis impatiētia primā propoſiti ſceleris licentiā mutuata eſt. Sed &
Henricus præter cōmunē ſimultatē etiā priuata Kanutum indignatione peroſus:
iniectos malignitati ſuæ frænos audaci impietate diſcuſſit. Vbbonem quoqꝫ ꝑfectū
et Haquinū filium quo firmius dolū strueret: promptioreꝫ ſceleri aditū cōciliaret
inſidiarū participes facit. Hi tres eximiū Kanuti fulgorē virtutis æmulatione per-

Kanuto inſidiæ intentantur.

tęſi: graue mēdacii incitamētum aduerſum excellētē eius claritudinē deſtrinxerūt.
Itaqꝫ ſplendidiſſimū patriæ lumen denſiſſimis tenebris inuoluere cupiētes: nihil eū
regis vitæ tēporibuſqꝫ deferre: ſed ipſius exitum præpropera ambitione præcurre-
re: iamqꝫ regiā ſibi potētiam arrogare dicebāt. Mouit regē tanti cōtemptus opinio:
denūtiataqꝫ concione/ Kanutum iubet accerſi. Qui cū prior præſtitutū frequentiæ
locū adiſſet: ſuper uenięti patrio Theutonicæ comitatis more: pallio vacuus obuiā
accurrit: equoqꝫ deſcēdentē continēdꝫ ſellæ miniſterio veneratus eſt. Tūc Nicolaus

Nicolaus Kanutum criminat.

fari in cōcione exorſus: docet Suenonis filios in regni geſtione ætatis p̄cipue reſpe-
ctū egiſſe: ſucceſſionis habitū ætatis ordine diſpēſaſſe: dominādi ius in annorū pro-
gatiua conſtituiſſe: neqꝫ minori maiorē honore p̄currere licuiſſe. Quamobrē ſeſe vt
natu minimū: ita etiā regno poſtremū fraternæ moderationis exēplo nullā fortunæ
violētiam intuliſſe: expectatorē beneficii eius non raptorē fuiſſe: neqꝫ ad intēpeſtiuū
ætati culmen manus præpropera porrexiſſe cupidine. Kanutum vero parum prio-
rum exempla ſecutum: violato ſpecioſiſſimę cōſuetudinis habitu: regni ius cum re
necdum queat appellatiōe præcerpere: ſingulare nominis inſigne celerius ꝗ iuſtius
occupare: iamqꝫ a ſuis falſo regis titulo cenſeri non erubeſcere: cōſultius acturum ſi
regnandi fortunam: non in ſuorum adulatione: ſed in extantis adhuc regis occaſu
reponere: maturūqꝫ præſtolari decus: ꝗ intempeſtiuū præcipere mallet. His atqꝫ cō
ſentaneis modis regiæ ſibi nuncupationis inſigne eripi querebatur. Tunc exurgens
Kanutus diu vultū humi intentū habuit: dicēdiqꝫ exordium aliquātiſper ſudore &

Kanutus ſe purgat.

ſuſpiriis præcucurrit. Tandē & oculos, & animū leuans: gladiiqꝫ vt mos eſt capulo
innixus: peccant inquit pater qui moderationem tuā ſupra quod aut maieſtati, aut
ætati debes exaſperant: quiqꝫ pacatiſſimæ mētis tuæ ſerenū, mēdaciorum procellis
incitant: obtrectationū ſibilis vexant. Sed onuſtū mihi valde eſt ꝙ integerrimā ani-
mi tui tēperātiā aliquid ab alieniſſima tibi iracundia mutuatā, & quaſi ſiniſtro ra-
tionis ductu tranſuerſam ferri conſpicio. Reiice quæſo nugarum auctores mēdaci-
ter obſtrepentes: falſæqꝫ huiꝰ criminationis figmētum reſpue. Neqꝫ enim iniurioſo
tibi nomine cenſeri ſuſtineo. Herum me mei: nō regem appellāt. Itaqꝫ cum a Sclauis
dominus ſalutari cōſueuerim: ſiniſtri tantæ comitatis interpretes alienæ vrbanita
tis occaſione inſimulationis materiā aucupātur: ipſiqꝫ venerationis officia negligē
tes: etiā aliorū iuſta criminātur obſeqa. Ego vero nō regnū (vt aiſti) vocabulo vſur
po: ſed tēperata nominis dignitate faſtuoſum ſalutationis decus fugio: inuidēdum
honoris faſtigiū ſperno. Ita abſqꝫ omni maieſtatis tuæ præiudicio barbara circa me
reſultat humanitas. Meā vero inter alienos venerationē indigne ferunt: qui & mihi
lucem: & fidum lateri tuo militē eripere geſtiunt. Hos æque tui vſus ac mei capitis
hoſtes iudico. Eſto vocari me regem. En filium tuū Magnū nuper apud Gothiā re-
gii cultus & nominis inſignibus potitū comperimus. Mihi quoqꝫ ſi par apud Scla-
uiam fortuna fauiſſet: certe binis regū obſequiis vti iocūdū ducere debueras: ideꝫ

tuæ qđ meæ fortunæ incremētum exiſtimare.Proprio nāq; parta negotio tuo q̄ala
cerrime ſubiectarē faſtigio:foretq; vt inde ſeruitiorum fructū decerperes:vnde alio
qui damnorum aduerſa perferres. Itaq; plus amoris q̄ odii in mea fueras felicitate
repoſiturus.Adde ꝙ ꝑ tua ac patriæ incolumitate excubare omni ſorte lætiꝰ,omni
ſtudio ſpecioſius duxi. Ipſe an efficaciter militauerim:noſti. Littora Dani ſi placet
excolite:æquoribus ædes quātalibet propinquitate iungantur. ipſi vndas cauete a
maritimis:ego vos a prędonibus præſtabo ſecuros.Et ſi veri cōfeſſorē agere nō eru
beſcis:ipſe iampridē Sleſuici conſiſtēs,ſalutē tuam aduerſum Saxonū excurſationes
iugibus excubiis vallare neceſſe habuiſti. Eo ſi nūc diuertere libitum eſt:liberas me
tu noctes exigere poteris.Præterea anguſtias regni tui ſola Daniæ poſſeſſione con=
tētas inuſitatis terminorū augmentis explicui. Quos prius infenſos habueras:nūc
in tributū acti:tuo per me famulātur imperio. Itaq; quarū ego rerum ſementē ieci:
tu fructū abſq; negotio meſſuiſti. Et quidē impēſam ad militē, emolumētum ad re=
gem redundare par eſt.Et ne vlterius priuatæ militiæ facta proſequar:etiā in publi
ca:aduerſo pro te vulnera corpore excepi.Et tamen ſic de te meritum ſuſpitione:&
querimonia cauſabundus aggrederis: veteriſq; militis tui promptiſſimā fidem &
certiſſimā innocētiam notare deforme non ducis.His ne ergo operibus merui:vt ad
uerſum me æmulationē tuam in concione deſtringeres? Hæc ne ex labore p̄mia: ex
militia ſtipendia decerpam:vt cuius beneficentiā ſperabam:indignationē experiar?
Aliena a te ſit ingrati hæc animi labes:vt operum meorū beneficiis inuidia/ atq; ob
trectatione reſpondeas.Verū totā hanc inſimulationis vim ab inuidia profectā: nō
tuæ/ſed tuorum malignitati imputandam exiſtimo.At in regni faſtigio collocatos
difficiles accuſatoribus aures præbere conuenit.Diu paternū hoc imperium gere:
feliciterq; & nominis & regni inſignibus vtere.Hæredem tibi quē natura dedit:for
tuna concilier.Ego vero in quocūq; me fortunę habitu continuero:nūq̄ celſitudinē
tuā fide vel obſequio colere ſuperſedebo.Permulſus oratione rex placidiorē oris ha=
bitum induens:offenſam falſo inſtinctu conceptā in ipſa repente concione depoſuit.
execratus eos qui ſimplicitatē eius ſcurriliter attentaſſent: ſeq; deinceps aduerſum
huiuſmodi criminationū ſuſurros aures obſeraturum promittit. Cūq; Henricus Henrici per
omnē obtrectationis ſuæ molem prudētiſſima Kanuti reſponſione ſubuerſam vide fidia.
ret: familiaribus regem minis aggreditur:ſumma illū regni affectatione teneri in=
quiēs:incertāq; Magno regni potitionē futuram: ſi populo iudice de ſumma ſecum
foret cōtrouerſiam habiturus. Quippe Kanutum cæteræ nobiliū turbæ populariū
ſuffragiis prę ferēdum.Quamobrē debere patrem ſucceſſionis ius proprio potius q̄
alieno mandare iudicio:deſtinatūq; hæredi locum æmulo vacuefacere: dum filii re
bus conſultum eſſe velit. Itaq; ſapere eum ſi ſuſpectam Kanuti fortunā ferro præ=
currere ſtudeat. Hæ voces ſæpius laceſſiti regis animū ſollicitudinibus implicatū
grauiori q̄ ante ſuſpitione torſerunt.Tunc Magnus perinde ac fortunæ ſuæ conſu
lendi,tollendiq; æmuli/a patre licētiam nactus:accitos qui ſe ſuperius Henrico ſce= Cōiuratio i
leſtiſſimi conſilii collegio ſociauerant iurare coegit:fidū ſe cōmiſſi ſilentiū acturos. Kanutum.
Adiectus eſt his Haquinus cognomine & genere Iutus: neq; voci eius vlla ex parte
diffiſum eſt: q̄q̄ Kanuti ſororē in matrimonio habere noſceretur. Igitur coniurati
diu ſecū taciteq; luſtrantes quibus periculorū procellis, quove exitii pondere diui= Verſutia
nū Kanuti caput obruerēt:peſtiferi conſilii laqueos:humi decubando nectebāt:vt ſi impia.
rē caſu detegi contigiſſet:nūq̄ ſtando,ſedendove ſaluti ipſius inſidiatos ſe eſſe tuto

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

iurare quirent:p̄ſidioq; ſitus innocentiæ ſibi munimētum conciſcerent:ignorantes
verborum artificio iuramentum edentē:periurio obnoxium fore. Quorum fucoſa
atq; errabunda ſimplicitas:plus criminis in vocis q̄ actus impietate repoſuit:nō in
manuū ſed labiorum temeritate religionis violationē conſtituēs. Cum autem Ha-
quinus Iutus cœpti modeſte ſermonis exitum:Kanuti næ ſaluti inſidioſum aduer-
teret:protinus collegio ſe peſtiferæ cōſpirationis abrupit:conclaueq; exceſſit:ne la-
tronis potius q̄ neceſſarii partes egiſſe videretur. Igitur a cōiurationis authore ne
iuriſiurandi vinculū perrumperet/ monitus:neq; fautorē conſilii, neq; proditorem
ſe futurū reſpondit:q̄q̄ ſatius eſſet immerētis periculū indicio p̄currere: q̄ ſilētio to-
lerare. Vt autē Magnus inſidiarum cōtextum familiaritatis p̄ſidio obſcuraret:cū-
ctāq; ſuſpitionis notam calliditatis acumine vitaret:ante omnia cōſultum duxit:vt
cum eo cuius ardentiſſime cruorē ſitiebat:fictā amicitiæ æqualitatem iuriſiurandi
pactione ſereret:perinde ac religionis pondere propinquitatis vinculū aſtrictu-
rus.Et vt cunctā malignitatis notā ſanctitatis ſimulatione p̄curreret: nihilq; perfi-
dum aut obſcurū voluere putaretur:iniquiſſimā molitionē ſuā inſidioſa religionis
adumbratione cōtexit.Quippe cōtracta apud Syalādiā nobiliū frequētia:Kanutoq;
circa diuinū natalis ſolenne conuiuādi gratia Roſkyldiā vocato: ſacræ ſibi peregri-
nationis amorē inceſſiſſe perhibuit.Præterea cōiugis ipſum ac liberorū tutorē ordi-
nat:eiq; pleniſſimā rei familiaris ſuæ cuſtodiā mādat. Et forte tūc Ingiburga cōſilii
cognitionē conſciorū indiciis app̄hēderat: ſtatimq; virū vt p̄paratas capiti ſuo vi-
taret inſidias:miſſis literis monēdum curauit.Ille nūtiū non tā a dep̄hēſionis certi-
tudine q̄ a muliebri pauore profectū exiſtimās: monitionē reſpuit:ſeq; nō minus fi-
dei in Magni q̄ vxoris præcordiis reponere dixit. Quē ſi fortuna æque ac coniunx
conſilio inſtruere voluiſſet:obiectos perfidiæ laqueos cōſultius vitaſſet:neq; credu-
litatē ſuā alienæ malignitatis hamis implicādā p̄buiſſet. Interea magnatibus apud
Roſkyldiam:quatuor ſolēniū dies cōtinuo feriatis:Kanutus ac Magnus, publico iā
conuētu ſoluto:ſacri tēporis reſiduū diuiduo peregere cōtubernio.Eodē forte tem-
pore quidā Kanuto admodū ſanguine cōiunctus: in eius cōſpectu diſſidentē ſecum
militē fuſte percuſſum interemit:atq; ob id curia abire iuſſus:Magnū petiuit.Proui-
dēs autē Magnus:ne per eū vllū cōſilii ſui indiciū ad Kanutū manaret:nocte qua ad
deteſtabile carnificis miniſteriū peragēdū cōtēdit:cæteris ſe ſequi iuſſis: ſolū hunc
priſtina Kanuti familiaritate ſuſpectū comitē recuſauit. Conſilii deinde participes
iureiurando obſtrictos fidē facere compulit:ſilētio ſe cuncta tecturos.Poſt hæc mili-
tem latebra claudit:inſidiaſq; circūſpecta locorū obſcuritate diſponit.Mox Kanutū
apud oppidū Haralſtadium/ ab Erico Falſtriæ p̄fecturæ viro domi exceptū:per cō-
iuratorū quēdam genere Saxonē/arte cantorē/ſine arbitris ſibi obuiū venire iubet.
Occurſus locū apud citimū villæ nemus denuntiat. Ille nihil in re doli ſuſpicatus:
duobus tantū militaris ordinis viris totidēq; Equiſonibus in comitatū aſſumptis:
armis vacuus equū petiuit: neq; lateri ſuo ferri munimētū adciſcere curæ habuit.
Quē cū e famulis quidā gladio vacuū incedere vetuiſſet:nequaq̄ ſe in ſalutis tutelā
ferro opus habere reſpondit. Tantū enim fidutiæ & pacis in Magni ſocietate repo-
ſuerat:vt in occurſum eius ne enſe quidē vtēdum putaret. Monitore vero ne ferrū
omitteret inſiſtente:ægre gladium ſumpſit. Tunc cantor ꝙ Kanutum Saxonici &
ritus & nominis amantiſſimū ſciſſet/cautela ſenſim inſtruere cupiens:cum iuriſiu-
randi religio quo minus id ageret obſtare videretur: quia liquido nephas ducebat:

Haquinus cōiurationi renuit.

Magni perfidia.

Kanuti integra ſimplicitas.

Cantoris fides.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſub inuolucro rem prodere conabatur, integritatem ſuam inter fidũ arcani, & pium
innocentiæ ſeruatorem partitus. Igitur ſpecioſiſſimi carminis contextu notiſſimã
Grimildæ erga fratres perfidiam de induſtria memorare adorſus: famoſæ fraudis
exemplo ſimilium ei metũ ingenerare tentabat. Sed nullis monitorũ ambagibus ſe
curitatis eius columẽ quaſſare potuit. Tantũ quippe fidei in Magni propinquitate
repoſitum habebat: vt ſalutẽ ſuam periclitari: q̃ ipſius amicitiã notare mallet. Quẽ
cantor certioribus adhuc indiciis aggredi perſeuerans: loricæ quã ſub veſte geſta-
bat: ſumma detexit. Sed ne eo quidẽ ſuſpitionis irritamẽto refertum fortitudine pe
ctus: ignauia aſtringere valuit. Ita ſolidæ induſtriæ ſatelles fidem ſuam & periurio
vacuam: & innocẽtia plenam præſtare voluit. Iamq; Kanutus primos ſyluæ aditus
ſubibat: cũ a Magno occiduũ arboris truncum inſidẽte: falſa oris hilaritate: & fictis
oſculorum blandimentis excipitur. Cuius vt aſtrictum amplexibus pectus ferro te-
ctum agnouit: qd ita eo cultu eſſet perquirere inſtitit. At ille diſſimulandæ fraudis
cupidine munimenti rationem referre cupiens: eſſe virũ inquit vitæ ruſticæ cuius
populari penates vellet. Kanutus & rei atrocitatem, & temporis religionem ſancte
æſtimans: quippe epiphaniæ ſacra gerebantur: ne priuata ira publicum ſolenne ma
cularet orabat. Quo/neq; ſe vltionem remiſſurum, neq; propoſito ceſſurum iurãte:
ipſe ſatiſfactionis iuſta promittere: ſuamq; pro eius correctione ſponſionem offerre
cœpit. Obſtrepentibus deinde qui inſidiis addicti fuerant: oculos in partem circũſe
rens: quid ſibi militum hæc manus velit interrogat. Cui Magnus: iam de regni ſuc
ceſſione & rerum ſumma agendum reſpondit. Tunc Kanutus vt patris eius maie-
ſtas diu lętis fortunæ velis proſperum curſum teneat: exoptat. Tempeſtiuam vero — *Paſſio ſan-*
talium mentionem incidere negat. Hæc dicentis verticem exiliens Magnus obiur- — *cti Kanuti*
gantis more corripuit. Igitur Kanutus patẽte iam dolo manũ capulo inſerẽs: vagi- — *ducis.*
na ferrũ abſtrahere conabatur. Iãq; gladiũ mediotenus deſtrinxerat cũ eũ Magnus
capitis media diffiſſum exanimat. Cæteri coniuratorũ proſtratũ crebris confodere
cuſpidibus. Sanguis eius terræ redditus ſalutarẽ fontis ſcatebram perpetuis vſibus — *Fons mira-*
mortaliũ amminiſtrat. Cuiꝰ cæde cõperta Skyalmonis filii: qbus multa ad eũ ex edu — *culoſus.*
cationis cõmunione familiaritas erat: petitũ ilico regẽ vt ipm in Roſkyldẽſiũ monu
mẽtorũ area tumulari patiaẽ exorãt. Ille loci copiã negare: ciuitatẽ tãti mali aſpe-
ctu exaſperãdã dicere: eoſq; a qbus funebris Kanuti põpa duceret: indignationẽ ſuã
aduerſum inuiſam Magni pſentiã acrius deſtricturos. Quapropter exequias potiꝰ
ſeditioſum pugnæ ſtrepitũ: q̃ piũ hũanitatis obſequiũ habituras. Hic mihi patiorẽ
ſpecie: reuera odiũ exhibuiſſe videẽ: curaſſeq; ne ſpecioſo occiſi funere tetrior iterſe
ctori labes accreſceret. Reuerſi q regi ſupplicauerãt: miſerãdũ amici corpus tenui
funere Ryngſtadiũ extulerũt. Nec diuina laborãtibꝰ beneficẽtia defuit. Siqdẽ locũ — *Alter fons.*
in quo pauſantibus gerulis funebris eius lectus cõſtiterat: repẽtino fontis ortu ſi-
gnauit. Aliis quoq; cõpluribus rerũ indiciis ingens ſanctitatis eius ſplẽdor eluxit.
Facinoris fama, promiſcuũ patrię lamẽtũ exciuit, omniq; penates plãgore cõpleuit.
Populus eñ cũ calamitoſum de nece eius nũtiũ accepiſſet: protinꝰ cõuiuiorũ quę ea
tẽpeſtate gerebanẽ: hilaritate depoſita: morẽ tẽpori ĩpenſum mœrore mutauit: inq;
eo lamẽtãdo: vterq; ſexus vnius gemebũdi amici vocẽ habuit. Cuius funus publico
luctu elatũ: quantus eius amor omniũ animis inſitus eſſet: indicio fuit. Itaq; cuiꝰ vi
tam patria charitatis officiis excoluerat: morti quoq; teſtes grati animi lachrymas
erogabat: vt Kanutũ eiulatibꝰ: ita raptorẽ ſpũs eiꝰ validiſſimis execratiõibꝰ ĩſecuta.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Magni in-
ſolentia.

Magnus vero ob impię cædis euẽtum profuſo in gaudium animo: Roſkyldiã repe-
tit: regnũq; quaſi ſublato iam æmulo ſpei firmitate complexus: erubeſcẽdam facino
ris fortunã tripudio proſequi deforme nõ duxit. Quinetiã ſanctiſſimis Kanuti vul
neribus quibus plenas pœnitẽtiæ lachrymas debuerat: voluptate ex facinore cõce-
pta: per ludibriũ inſultare ſuſtinuit. Ne aũt ſanguis cœlo terraq; egregie meriti pro
pagine vacuus interiret: hæredẽ deus extincto ſubiecit. Nam octaua poſt hæc luce:

Naſcitur
ſancti Ka-
nuti ducis
filius.

Ingiburga Kanuti conceptũ ex eo marẽ enixa proditur: cui & materni aui nomen
inditur. Tunc Haquinus quẽ ſuperius Sunniua ortũ ſignificaui: cũq; eo Petrus ma
tre Botilda natus, & filii Skyalmonis facinoris atrocitatẽ/graui querelarũ cõtextu
proſequuti: indignã amici necẽ in populariũ vbiq; conciliis deplorabãt: aduerſum
iniquiſſimũ percuſſoris actũ vulgi irã erigere cupiẽdo. Quinetiã tunicã eiꝰ crebris
foraminibus abſumptã omniũ oculis in cõcione ſubiiciebãt. Nec parum luctuoſam
eorũ actionẽ laceræ veſtis irritamentũ adiuuit. Quippe cõpluribus ingẽtẽ vltionis

Kanuti du
cis ſigna.

cupiditatẽ tam fœdæ lacerationis ſpectaculũ ingenerauit. Sed & ſanctitas Kanuti
crebris ſignorũ indiciis prodita: ac diuinis vulgata miraculis: incredibili cladis eiꝰ
conqueſtoribus adminiculo fuit. Haraldus quoq; interdũ declaratã apud Ryngſta-
dium concionẽ: maiore regni ꝙ vltionis affectatione petiuit: ibiq; triſtiſſimã frater-
næ necis querelã peregit. Ericus vero inſularũ a Kanuto præfectura donatus: ſola
vindictæ meditatione ſollicitus æſtuabat. At Nicolaus popularis inimicitiæ metu
periculoſum cõcionis aditũ ſuſpicatus: ſuãq; vel filii copiam multitudinis viribus
offerre nõ auſus: Lundẽſiũ antiſtitis Aſceri conſiliũ aduocat. Quo edoctus Magno
Roſkyldis relicto: Ryngſtadiũ petit: ſperans ſe per abſentiã filii pacatiorẽ plæbis fre
quentiã reperturũ. Verũ quia habẽdã in collibus concionẽ tuto petiturus nõ vide-
batur: in oppido acquieſcere: ꝙ incertam populi fidẽ diſcrimine ſuo tẽtare maluit.

Magni dã-
natio.

Cũq; Kanuti fratres fatũ eius apud concionẽ pari fuiſſent querimonia ꝓſequuti: po
pulus lachrymoſa eorũ actione permotus/tam innocui ſanguinis carnificẽ publica
damnatione mulctauit: ſentẽtiãq; ſuã aduerſum tã pii ſpiritus oppſſorẽ deſtrinxit.
In regẽ vero priſtina adhuc fortuna venerabilẽ: tãꝙ de eius incerta cõſenſu ſeueriꝰ
cõſulere paſſus nõ eſt: ne noxã & innocẽtiã in æquo ponere videret̃. Itaq; patriæ pa-
rẽtẽ honoris pariter eius atq; ætatis æſtimatiõe verecũdius habita: ab hoc animad
uerſionis genere immunẽ reliqt. Orta tãdẽ de regis abſentia mẽtione ſubitis cõſter
nationis furiis incitatꝰ: laxato cõcionis ordine: intra ſuos eũ penates opprimere ge
ſtiebat: ꝓfatus iuſte regẽ ab his adiri: quos prior ipſe petere noluiſſet: ꝓſertim cũ præ
ſentiã ſuã cõcioni quæ per eum vigere debuerat: in vicinia cõſtitutus negaſſet. Qđ
cũ rex ex his quos ad cognoſcendas concionis voces direxerat accepiſſet: Aſcerum
emittit: qui reuerẽtiã & nobilitati ſuæ: & ſacerdotio debitã iræ vulgi irrũpẽtis op-
poneret. Ille plæbis in occurſũ cõtẽdẽs/cõſpecto Erico/dexterã habenis eiꝰ equo de-
lapſus inſeruit. Quẽ diu ac multũ vt irã cõceptã temere/remitteret ꝓcatꝰ: ꝓ Magni
facinore decretã lege correctionẽ: ꝓ patris eiꝰ innocẽtia ſtatutã defenſionis iuſtitiã
promittebat. Quinetiã detracto pileo cõſternatæ multitudini capitis ſui maieſtatẽ
obiecit. Tãtũ aũt eius apud Ericũ ꝓcatio valuit: vt regi nõ modo ſalus: ſed etiã in ꝓ
ximo petẽdæ cõcionis licẽtia deferret̃. Quãꝙ eñ populus ardẽtiſſimo ſtudio in Ka-
nuti vltionẽ ferretur: auctoritatẽ tamẽ antiſtitis quæ inter Danos ampliſſima erat:
ante oculos ꝓponens: plus eius ꝓcibus ꝙ ſuis ſententiis indulgendum putauit. Itaq;
rex concione ſine filio petita: non aliter defenſionem ſibi conciliare permiſſus eſt: ꝙ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

vt ſe Magni præſentiā vitaturū: eſiq; domo ac patria exceſſurū: nec ante receptam a populo veniā reuerſurū iuraret. Cæterum ne vulgi irā exaſperaret: diuiduū cum eo concilium habuit: internuntiis partium mādata geſtantibus. Arbitrii ſiquidē regis facultatē exilii qđ Magnus apud Gothiam cuius rex eſſet agere poterat intuentes conditione vtendū monebāt: futurum rati: vt interim in omniū animis odii eius habitus exoleſceret: ipſeq; prolixioris abſentiæ beneficio mitiorē patriæ ſententiam reperiret. Populū quippe exilii eius miſeratione mouendū, iram quā ſceleri inflixerat: pœnitētiæ remiſſurū ſperabant. Ita pacato popularium motu: rex Iutiam: Magnus Gothiā exilii ſpeciē p̃biturus petiuit. Huius pactionis obtrectatores amici regis fuere. Quippe qui Magno occidendi Kanutū cōſiliū dederāt cōditionis habitū exſecrantes: teterrima ſibi ratione regē cōſuluiſſe dicebāt: ſatius affirmantes vt ipſe rerū ſummā deponeret: q̃ vnicū filiū & in ſpem regni procreatū: ob leues agreſtium minas exilii deformitate damnaſſet. Quamobrē oportere Magnū reuerſionis ius paterno potius q̃ populari arbitrio ſubiectum habere: citiſſimoq; reuocationis beneficio patriæ & propinquis inconſulta plæbis malignitate reſtitui. His vocibus irritatus Nicolaus: miſſis qui Magnū accerſerēt: abdicatā eius cōmunionē inimica religioni charitate repetiit. Nec penſi duxit cū cōtēptu periurii damnatā ſanguinis ſui p̃ſentiā amplexari. Cuius indulgētiæ temeritas procellā Magni diſceſſu pacatam: reditu concitauit. Enimuero Ericus ac Haraldus Nicolaum: cui eatenus indemnitatē detulerāt: vtpote voce ſacrilegū: cōſilio parricidā: deteſtabili filio dānationis cōſortiōe iūxerūt: ſcelere pares pœna æquādos exiſtimātes. Neq; em̄ vlterior iurationi eius fides habita eſt: q iam p̃propera filii reuocatione cōſpicuū cūctis ꝑiuriū edidiſſet. Verū ne populus regio ductu vacuus regē inceſſeret ſub certis ſignis militare cōſtituit: fragiles conatus & ꝓpoſiti irritos iudicās quos nulla auſpicia ꝓcuraſſent. Itaq; regē ex cōſueta potiſſimū familia petiturus p̃terito Haraldo/ Erico ꝙ huic ſtirpi affinis eſſet/ & nomē, & regias vires ſuffragiis detulit. Siquidē facilē ex his electionē morum inæqualitas faciebat. Nō ſolum enim auaritia Haraldi: ſed etiā libido flagitiis obſita / a regno repelli meruit. Huic coniugalia ſacra ſpernenti frequens concubinis cubiculum extitit. Quippe matrimonio non contētus: genialem thorum pellicum vſu pollutum habuit. Quarū partus ſingulis incunabulis excepti: & in aula liberis matrū officiis educati: triſte nuptæ ſpectaculū fuere. Igitur ob inuiſos parētis mores: ſuſpecta quoq; poſteritas erat: nec ſolū pręſens patris: ſed etiā futura liberorū metuebatur impietas: ꝙ filiorū affectus paternis ſoleant ingeniis reſpōdere. Eapropter cūcti ab Haraldo oculos auertētes: benignis Ericū animis reſpicere maluerūt. Ipſe vero plus propriæ moderationi q̃ alieno fauori indulgēdū exiſtimans: oblatum a popularibus honorē ſumere recuſauit: ornamētum eius viribus quęrere: regnūq; armis præcurrere cupiēs. Igitur & vltioni ſtudēdum: & imperio ante partā victoriā abſtinēdū putauit: ac primū Iutiā imparatæ expeditionis viribus petit. Quē cōtexta acie ꝓcedentē thoro Riparū antiſtes cōpoſitis perfidiæ cōmētis excepit: ſummā regis innocētiā p̃dicans: eūq; iurationis ſuæ tenorē deinceps executurū promittēs. Verbis deinde magnā præ ſe excuſationē præferētibus/ preces de pace multiplicat. Ericus obſecrantis animū ſimpliciter æſtimans: ſecuritate ex eius mendacio concepta: continuo reuocatis aquiliferis: ſubſiſtere copias iubet. Cuius mora Nicolaus ex ſpeculatorib9 cognita: ꝓfuſos in otiū hoſtes nullo negotio fugauit. Ita dux antiſtitis cōmēto ludificat9: ſtolidę credulitatis ſuę pœnas pepēdit.

Magnus in exiliū abit.

Haraldus reiicitur.

Erici modeſtia.

Cūq; ob hoc datū ſibi iuſtū belli titulū animaduerteret: ſed ob rerū anguſtias regio apud Yſoram nomine inſigniri nequiret: Syalandiā reuerſus: eius Scaniæq; ſuffragiis recuſatū prius honorē accepit: omniq; diſſimulatione reiecta: acrius in fratris vltionē erigitur. Inde literas ad Lothariū facit: amici necē vlciſcat̃ orat: parricidii a Magno pœnas expetat: eūq; in ſocietatē belli tū precibus: tum etiam p̄mii pactione ſollicitat. Imperator maiore potiēdi regni q̃ exigēdæ vltionis cupiditate perductus ſecus Iutiæ mœnia gradū Romano militi ſtruxit. Etenim ꝓpoſiti ſpem: nō tā in viribus ſuis q̃ in interno diuiduæ regionis motu repoſuit. Cui ſe Ericus apud Sleſuicum claſſe obuiū dedit. At Magnus vtriuſq; hoſtis aduentū accurata valli munitione ꝑcurrens: validū portis p̄ſidiū applicuerat. Interiectis diebus Nicolaus citeriora valli immēſo Iutorū agmine circūfudit. Cuius tantæ copiæ erāt: vt imperator acie manū cū eo conſerere formidaret. Sed neq; claſſe Erici ad copias ſuas in vrbē traiiciendas vti p̄ſumeret. Cūq; nec aggerē oppugnare: nec militē nauigiis mādare tutū duceret: inaniter tēpus a ſe teri conſpiciēs: pacis cōditiones excogitauit: quibus ſpecioſam ſibi ſoluēdæ obſidionis rationē conciſceret. Ericū itaq; cui integerrimā opis ſtabilitatē ſpoponderat auerſatus: pactū cū aduerſæ partis principibus habuit: vt obſidioni ipſe parceret: Magnuſq; Romani imperii militē ageret. Qui cupide conditione vſus ſupplex Lothariū veneratus eſt: ſed inſidias parabat obſequio. Ille ex pacto copias trans Eydoram recepit. Quo accepto Ericus Cæſarē nauigio petitū per ſummā Theutonicę perfidię execrationē exprobratione leuitatis inſequitur: futurū affirmās: vt Magnꝰ tali ſe circa ipſum fide gereret: qualē nuper in excolēda/Kanuti ſocietate p̄buerat. Nec vana aſſertio extitit. Imperatore ſiquidem Eydoram remēſo Adolfum extremos ab eo curare iuſſum: Magnus ꝑ inſidias adortus: non ſolū copiis ſpoliauit: ſed etiā arma deformiter abiectātē nando fugam capeſſere coegit. Ericus imperatoris ope defectū ſe vidēs: per ſummā animi ægritudinē orientalia repetiuit. Superueniūt legati a Magno rege Noruagiēſiū miſſi maiorē Kanuti filiā: ſed nōdū nuptiis tēpeſtiuā eius coniugio petituri. Quorū legationē Ericus cōtrahendarū viriū ſpe fauorabiliter habuit: excepit alacriter cupiens finitimorū auxilia affinitatis beneficio cōparare. Ipſe quoq; bellis otiū iuterpellātibus: adhuc cōiugio vacuus: nouercā Magni Noruagienſiū quōdā reginā: vtpote dignus hac nuptiarū viciſſitudine fauēte eiuſdē priuigno: ſuſcepit vxorē. Hybernis itaq; per quietē exactis: recidiua belli tēpeſtas efferbuit. Nā Nicolaus occaſiuū Daniæ militē cōtrahebat. Ericus Chriſtierni ſplendidiſſimo inter Iutos loco nati ꝓmiſſis euectus: oriētis auxilia pugnæ cōparat. Is Magni odio a Nicolao deficiēs: enixe ſe Erico affuturū ſpopōderat.

Petrus Roſkyldenſis epiſcopus.

Petrus vero Roſkyldenſiū pontifex Ericū corpore: Nicolaum animo comitabatur: metu alterū: alterū charitate cōplexus. Sed Haraldi fauor inter luborē & odiū varie fluctuatus eſt. Vt enim Nicolai caſtra verecunda pudoris meditatione vitabat: ita fratris p̄lationē peroſus/militiā eius inuidia detrectabat. Itaq; partes eius cū duobus ſpectatæ indolis filiis/ſpecie magis q̃ beniuolētia proſequebatur. Neq; enim ei parcius aduerſum germanū: a quo ſe in regni petitiōe ſuperatū videbat: q̃ in fratris interfectorē odiū erat. Interea Chriſtiernus neceſſariorū manu cōtracta: acie regem aggredi ſtatuebat. Cuius Nicolaus nō ſolū defectione: ſed etiā hoſtili molitione cōperta: copias quas aduerſum hoſtes cōtraxerat/inter naualē terreſtrēq; partitur exercitū. Quinetiā Chriſtiernū acie excipere parat: Magnū claſſe p̄fectū Erico obuiū deſtinat. Iā vero Ericus ad inſulā: cui Syra nomē, appulerat. Quo ignorato Magnus

aura q̃ euētu ꝓſperiore ab Aruſia ſoluit/nauigiiſqꝫ aliis alia præcurrentibus/ſparſa
incōpoſitaqꝫ claſſe ꝓceſſit. Cuiꝰ Ericus aduētu ꝑcognito/ſcafa exceptus, nūc ſingu=
los/nūc vniuerſos claſſis ſuæ magiſtros/maximeqꝫ Petrū et Haraldū / quorū dubiā
ſuſpectāqꝫ fidē habebat/impēſioribus pugnæ hortamētis ſollicitat. Neqꝫ em̄ repēte
cū tota Magni claſſe manū cōſerere cupiebat: ſed nauigia vt cuiqꝫ celeritas curſum
dederat accedentia ſigillatim nautarū internicione vaſtauit. Quorū Magnus emi=
nus pericula ſpeculatus, cōfeſtim demiſſo velo, nauigiū ſuū anchoræ q̃ auræ crede
re præoptauit/diſiectāqꝫ pelago claſſem lituo recinente cōtraxit. Igit̃ ignauis fugā/
fortioribus pugnā apphendentibus, Ericus cū nauiū numero præſtaret, arctiſſimo
earū cōtextu hoſtē cōcluſit/ac veluti claſſe claſſē obſedit/atrocitatēqꝫ pugnæ auge=
bat neceſſitas. Cūqꝫ Iutenſes neqꝫ victoriæ facultatem/neqꝫ fugæ copiā fortunæ ſuæ
ſuppetere viderēt, duci q̃ ſibi cōſulere ꝓoptātes/ſalutē eius ꝓpriis ſeruauere ꝑiculis
Quippe cōſertiſſimę claſſis cuneū irrūpentes/quia victoriā Magno præſtare nō po
terant, victo fugā quærebāt. Nā eidē Mioparonē ingreſſo veluti quandā elabēdi ſe=
mitā ſecuris periculorū animis extruebāt. Quo dilapſo nihilominus pugnandi ꝑti
naciā retinētes/aut morte/aut captione finiuere bellum. Cūqꝫ victores ſpoliis deui=
ctæ claſſis incūberent/inter egeſtā nauigiis prędā quendā velo implicatū cōſpiciūt
Cuius ex deformitate latebræ formidinē æſtimātes ꝓtinus ob ignauiā eum laqueo
cōſumpſerunt: vti fœdo mortis genere ſpm̄ redderet: quē pugnæ fortiter impende
re dubitaſſet. Interea Chriſtiernus manu cū Nicolao infœliciter cōſerta, ꝑ ingentē
ſuorū ſtragē capitur/et in oſtii Sleſuicenſis ergaſtulū relegat̃. Ericus vero recentis
pugnæ ſucceſſu elatus/ſed eorū quæ circa Chriſtiernū gerebant̃ ignarus, potiendę
Iutiæ ſpe mare Lymicū claſſe cōpleuit. Vbi quū expoſitis incaute copiis/et Chriſti=
erni fugā et regis aduentationē nūtio didiciſſet/plus amici fortuna cōcuſſus, q̃ pro
pria recreatus, recepto milite reuerti maturauit. Ex cuius agmine cōplures tardiꝰ
nauigia repetentes, ab imminenti regis exercitu trucidant̃. Hūc euētū ſecutus Ha
raldus ad Nicolaum occultis ſe ꝓmiſſionibus inuitantē defecit. Plus ſiqdem indi=
gnationis ex Erici dn̄atione, q̃ iræ ex kanuti internicione cōceperat/ eiqꝫ frater fra
tris oppreſſore onuſtior erat. Quinetiā Magnus vt lætū hoſtilis militiæ incremen=
tum: ita triſtem ſuæ defectū aſpiciens, fraterni cōmilitii ſocietatē labefactare tenta=
bat. Haraldū itaqꝫ quē Erici ꝑtes dubia fide ſecutum nouerat/ꝓmiſſis dignitatis in
cremētis vrgebat. Nam et Haraldus q̃q̃ iram obſequio tegeret, incitatiore odio ad
uerſus Ericū, q̃ Erici impugnatorē ardebat. Itaqꝫ nō ſolū eius arma deſeruit, ſed ēt
quo validiorē Nicolao opē īpēderet/caſtellū qđ ī Roſkyldenſi ſuburbio molitꝰ fue=
rat, īpēſiore munimēto vallauit/īuidiā f̃rna ꝑlatiōe cōceptā/ꝑfidia defectiōis exſa=
tiās. Idē cū Ericꝰ magna Sialādēſiū manu ꝑ obſidionē clauſiſſet/valliqꝫ firmioribꝰ
obſtaculis conatus ſuos admodū interpellari videret, a Saxonibus q Roſkyldiæ de
gebāt tormētoꝝ artificia mutuatus/domeſticas vires externis cumulauit ingeniis
Quippe noſtri rerū adhuc militariū rudes raro taliū vſu callebant. Primū itaqꝫ ſa
xum parū vegeto iactu machinamento egeſtū/citraqꝫ valli ꝓpinquitatē collapſum
ludibrio caſtrenſibus fuit. Siqdem irriſa tormenti vi, vlteriores eius impulſus irri=
tos augurabant̃. Secundū incitatius actū ac mirifico cuidam tecto ſupne impactū
pondere et incuſſu ſuo funditus penetralia tranſuerberauit/ ædemqꝫ magno cū fra
gore colliſit. Quæ domus fundamenti loco lignea tantū baſe ſubnixa/eidemqꝫ ve=
lut cardini imminens/leui attactu quamlibet in ꝑtem circumagi poterat. Quo viſo

Chriſtier= nꝰ capitur.

Haraldi de fectio.

Machina menta belli ca.

Haraldus ſidutiã quam ex primi iactus defectu cõcepat, in ſecundi ꝓceſſu depone-
re coactus: quũ neqꝫ ſe domi obſidionẽ laturũ / neqꝫ foris auxilia accepturũ ſperaret,
noctu maritima aggeris ꝑte ꝑfracta / ꝙ ab hoſte negligẽtius obſideret / equos ꝑ præ-
rupta demiſſos pedes cũ ſuis inſequi cœpit. Cũqꝫ totis in caſtris tumultus exoriret
citato acri⁹ equo / comitibuſqꝫ vt Haraldo occurreret de induſtria vociferari iuſſis /
nõ Harald⁹ ſed Haraldi inſequutor creditus, inter medios ꝑſtrepẽtiũ globos facilẽ
fugæ meatũ habuit. Itaqꝫ nõ minus fictæ fugientiũ voces, q̃ tꝑis habitus hoſtiũ ex-
iſtimationẽ fefelliſſe credunt. Fuere tamẽ ex Theutonibus ꝗ hũc in ipo fugæ ꝑcur-
ſu ſagittis a ſe cõfixũ aſſererẽt. Ita vafri ingenii dux obſidionẽ arte / ꝑiculum callidi-
tate fruſtratus, repta rate Iutiã petit. Quẽ Nicolaus ꝑinde ac ꝑtibus ſuis in Syalan
dia ꝓpugnantẽ nõ ſolũ regali beneficẽtia ꝓſecutus, ſed etiã primis inter amicos ho
noribus veneratus eſt. Nec tamẽ ſuſpicione vacua familiaritas fuit. Quippe et re-
pẽtina fratris deſertio / et ſubitaneus trãſfugæ notabat aduẽtus. Interea Sueones ꝙ
Magnũ domeſticis bellis occupatũ audierãt, Suercõnẽ quendã mediocri inter Sueo
nes loco natũ regẽ cõſtituũt / nõ ꝙ illũ tantoꝑe diligerent, ſed quia externi hoĩs im-
periũ recuſarent / ceruices indigenã ferre ſolitas ꝑegrino duci ſubmittere formidã-
tes. Hic Suerco Vlwildã Noricã quã Nicolaus in matrimoniũ emortua Margare
ta receꝑat / amatoriis primo legationib⁹ ſollicitatã / mox viro furtim abſtractã ad ſuũ
vſqꝫ connubiũ ꝑduxit. Cuius coitu ꝓ cõiugio vſus, karolum ex ea / ꝗ et poſt ipm in
Suetia regnabat / ſuſcepit. Per eadẽ tꝑa diui kanuti filia iãpridẽ regi Noricorũ de-
ſponſa ꝑ legatos ab eo in Daniã miſſos nuptura deducit. Peractis hybernis Nico-
laus diutinã deficientis a ſe regni vlciſci cupiens iniuriã, crebra Iuticarũ partium
claſſe Syalandiã appulit. A quo Ericus apud Werã pontẽ grauiſſimo prælio ſuꝑa-
tus cũ vxore quõdã Noruagiæ regina / filioqꝫ ꝑuulo Suenone / quẽ ex pellice ꝓcrea
uerat, neceſſitudinis fidutia Magnũ petiuit / eiuſqꝫ hũaniſſimã prĩo hoſpitalitatẽ /
mox dolũ atqꝫ fallaciã exꝑt⁹ eſt. Interea Nicolaus Haraldi Theutonicorũ ſupplicia
exigẽtis precibus inclinatus, Roſkyldiã irrupit / cõpræhenſoſqꝫ in vrbe Germanos
incentoris arbitrio mulctãdos dimiſit. Quos Haraldus tũ quia tormentorũ opifi
ces / tũ quia de falſa nece ſua gloriantes audierat, extrema nariũ ꝑte præciſa, defor-
mes reddidit. Percõtatus an Haraldus eorũ fuerit iaculis interfectus. Tunc quidã
ex his applicatũ ori ſuo cultrũ aſpiciens, ꝑcendũ ſibi ꝙ doctus eſſet aſſeruit. Haral-
dus hoĩem literarũ ꝑitum exiſtimans, reuocato lictore ad epiſtolas ꝑductũ ipſas (vt
fieri aſſolet) ſolenniũ nuncupatione verborũ dedicare præcepit. Cui captiuus ſuen
di ſe / nõ ſacrandi ꝓfeſſorem reſpõdit. Haraldus hoĩs acumine delectatus, impuni-
tatẽ aſtutiæ tribuit / iramqꝫ quã deceptus abiecerat, correctus repetere erubeſcebat
ne errorem ſupplicio emendare videret. Per eadẽ tꝑa Haraldus Hybernicarũ par-
tiũ oriundus florentiſſimũ Noruagiæ ſtatũ veluti fulmen aliquod ac tempeſtas in
cuſſit. Qui quum ſe Magno Hyberniæ populatore procreatum aſtrueret, affirma
tioni ſuæ fidem diuini examinis argumẽto præſtare iuſſus / ſuꝑ candentes laminas
nudatis plantis (nã id ab eo experimentũ poſcebatur) inceſſit. Hiſdemqꝫ nulla ex ꝑ
te corruptioribus cõplures Noruagienſium liquido incolumitatis miraculo ad aſ
ſertionis ſuæ credulitatem perduxit. Ex cuius gremio omnis Noruagicorũ bellorꝫ
lues manauit. Interea Nicolaus ꝑ inſidias æmulum opprimere ſtatuens, Magnum
Noricũ in eius necem mercedis pactione ſollicitat. Ille lucri irritamẽto latrone cor
ruptior / hoſtiſqꝫ ex hoſpite effectus, impenſioris obſequii ſimulatione curam Erici

Margin notes:

Haraldi callida euaſio.

Suetiæ rex impoſitus Suerco.

Caroli regis Suetię ort⁹

Eric⁹ a Nicolao vict⁹.

Theutonũ ſupplicium ab Haraldo

Aſtus ſutoris theutonici.

Haraldus Hybernic⁹

Mirũ experimentum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

exactiſſima ſatellitũ cuſtodia vallauit/officiiſqꝫ fallaciã texit.Erycus vero ꝑ reginã
cuius patruus erat inſidias obſequio ſubeſſe doctus,amicis quos in Lalandia habe=
bat ꝓpoſitũ regis cũ remedii precatione denũtiat.Nec ſegnis Lalandenſibus ad opi
tulandũ animus fuit.Solo qppe nauigio Noruagiã petẽtes/occulto nũtio aduentũ
ſuum Eryco ſignificãt.Qui ꝙ Noruagienſes ſummã in potionis magnitudine vo=
luptatẽ habere nouerat,applicatã ſibi cuſtodiã temulentia ludificandã putabat.Igi
tur ſtipatorũ ſobrietatẽ crapulæ delectamẽto adorſus,inſtaurata comeſſatione cre
bris cuſtodes poculis attentabat.Quibus vt bibẽdi cupiditatẽ augeret,irritamen=
tũ ebrietatis aleã cyphis interſerit.In qua poſito cũ qbuſdã pignore decertans/etiã
ꝓſperũ teſſerarũ iactũ inerti luſu de induſtria ꝓſequebat:vti colluſores fortuna lu=
cri illectos ad laſciuiendi cupiditatẽ/ludendiqꝫ ꝑſeuerantiã incitaret.Poſtremo per
inde ac ꝓlixioris vigilię tædio fatigatus/cubitũ exceſſit/ſacerdotẽqꝫ exilii ſociũ aleę
ꝓ ſe curatorẽ reliquit.Ille rem ſobrie ꝓſequutus,temperãtiã eorũ multiplicatis po
culis quantulacũqꝫ reſtabat/ſubuertit:interqꝫ mero ac ſomno ſopitos mediũ cuban
di locũ habuit.Interea Ericus ꝑrupta cubili ꝑte cũ cliẽtela ac cõiuge furtiuo ad ma
re diſceſſu ꝑuenit:reptaqꝫ in littore nauigia:quo tutius fugã caꝑet,in ſentinis ꝑfo=
randa curauit.Hæc tractãti ſuccurrit filiolũ hoſpitio dormientẽ fuiſſe relictũ.adeo
obliuiis aĩm feſtinatio implicat.Quippe quo occupatius/hoc negligẽtius humanũ
eſſe ingeniũ cõſueuit.Qꝫq̄ vero ꝑ̃ſtolationi ꝑiculum ineſſe nõ dubitaret,ſanguinis
tñ ſui curã deformiter abiicere paſſus nõ eſt.Miſſis igit̃ q adoleſcentẽ exciperent,
tarditatis moleſtiã eximia filii charitate cõtempſit.Quo allato in altũ ꝓceſſit.Dilu
culo qbus Erici cura mãdata fuerat pulſatis hoſpitii foribus,an heſternã adhuc te=
mulentiã diſcuſſiſſet/interrogãt.Nemine vero reſponſum edẽte/taciturnitatis ad=
miratione crebris idipm̃ clamoribus ꝓſequũtur.Tandẽ ſilẽtio attoniti,cõuulſis ia=
nuis/vacuã hoſpitibus ædẽ inueniũt.A qbus vafre ſibi illuſum vociferãtes/ euentũ
dño trepidi nũtiant.Qui ꝓtinus petito littore,detractiſqꝫ in altũ nauigiis,fugacẽ
intercipi iubet.Quæ quũ vitiatis lateribus vndarũ plena cõſpiceret,ſubducta refi=
ci curauit.Iiſdemqꝫ rurſum in mare detruſis/ad accelerandã nauigationẽ/velo pari
ter ac remis incubuit.Adeo ꝓmiſſum in mortem Erici præmiũ affectabat.Interea
Ericus grãdem pelagi ꝑtem emẽſus,magno hoſtẽ interuallo præceſſerat:ideoqꝫ fa=
cile ab inſequẽtibus occupari nequibat.Cũqꝫ Magnus nauigationẽ diutile geſtã ꝓ=
poſiti irritã animaduerteret,reuocato remigio domũ reuertit.Ericus vero fidiſſi=
mã ſibi Lalandiã repetens,intercepti Vbbonis ſuſpendio,quẽ Nicolaus minorũ in=
ſularũ præfectũ creauerat,clarũ reditus ſui indiciũ dabat.Audito deinde regem di
uini natalis dies Lundiæ feriari debere/aduentũ eius petita Scania præcucurrit/to
tãqꝫ regii apparatus impenſam ꝑ̃ripuit.Quod audiẽs in Sialandia rex/alimẽtis pu=
blica adminiſtratione cõtractis ꝓcedere ſupſedit.Aeſtate vero præter Scaniã omni
Danica claſſe cõtracta,ad Fotam ſinũ appulit/pedeſtremqꝫ ꝓpter littus aciẽ ſtatuit
Quæ quũ centuriatis parumper ordinibus conſtitiſſet,aduentante Erico excitum
equorum vngulis puluerem in ſpeciem nebulæ eminus exhalare cõſpiciens/ paula=
tim ad naues gradum retulit.Sed inter eundũ aduentantis equitatus fragore ꝑcul
ſa/inceſſum ad fugam cõuertit.Quam ſuꝑueniens Ericus fortuna/nõ prælio ſupa
tam impune cecidit/incruentamqꝫ deo parricidium vindicante victoriam habuit.
Magnus cum aliquanta fortiũ manu cedere veritus,cæteris terga obuertentibus/
aduerſo hoſtem corꝑe repellebat.Quippe quũ fugã parũ liberam cerneret,animo=

Erici in fi=
liũ charitas
et effugiũ.

Magni vir=
tus.

ſum ſibi cōciſcere exitum,mortemqꝫ ſuam pugnādo clariorē efficere egregium du
xit.Quinetiam ne priſtinum fortitudinis ſuæ ſplendorem obtereret,fatū q̃ fugam
amplecti maluit.Poſtremo vt inſigni pugna/ita multa aduerſariorū ſtrage edita,ſu

Magni cædes.

per ꝓſtratorū a ſe cadauerū ſtruem vna cū Petro pontifice Roſkyldenſi cōſumptus
occubuit:quē vt fati comitē,ita tumuli quoqꝫ conſortem habuit.Nicolaus admoto
ſibi per villicū equo/nauem petiuit.Maior fugientiū pars cōpræhenſa ꝑ foros naui
gia cōſcendere cupiens,ingenti quadā mole merſabat.Igitur qui primi introrſum

Miſerandū ſpectaculū.

euaſerant,tardiorum manus nauigiis inſertas abſqꝫ ſocietatis reſpectu ferro trun-
cantes/ferociores in ſuos q̃ in hoſtes fuere.Calamitoſa nimirum illa facies erat:quū
pendulis nauigia brachiis amplectentes/hinc hoſtis vrgeret/inde ciuis repelleret.
Quo experimento quantum quiſqꝫ ſalutem ſuam alienæ præferret,fortuna detexit
Taceant nugaces adulantiū voces:quæ ſpiritū amicorū proprio chariorem aſtrue-
re non erubeſcunt.Crediderim hanc victoriā humanis parum viribus partam:ſed
deo piiſſimi viri interitum vlciſcente cōceſſam.Neqꝫ bellum aliud crebriorem pon

Mors epiſcoporum.

tificum cruorem abſumpſit.Quippe Petrus Roſkyldenſis/ et Henricus Sueticarū
partiū pontifex/omneſqꝫ Iutię/ præter vnū antiſtites hoc prælio oppreſſi tradūtur

Magni Saxonici fides

In cuius apparatu Magnus Saxonis filius Erici miles ſingulare fidei ſpecimen edi-
dit.Nam quum Nicolaus maritima Sialandiæ loca nequis ad Ericū tranſiret a mi-
litibus obſeruari iuſſiſſet,ꝑ Stethinnenſis promontorii prærupta a ſatellitibus fu-
ne demiſſus,noctu ſcapham cōſcendit/eaqꝫ Scaniā petens/gratā Erico opem attulit

Magni Norici in vxorē crudelitas.

Poſt hæc Magnus Noricus nudati cōſilii ſui cōiugem arguens,reiectā a ſe Erico re
miſit/dignam repudio ratus,quæ coniugali charitati conſanguineū prætuliſſet af-
fectum.In cuius contemptum temerata matrimonii religione ſeipſum nuptiis ſpo-
liare triſte non duxit.At Nicolaus fuga Iutia elapſus/ et tanq̃ ad fortunæ ludibriū
reſeruatus,æſtimato pariter et orbitatis ſuæ/et ætatis habitu,nō vt ſibi ſucceſſorē
ſed vt æmulo hoſtem relinqueret/Haraldum regni poſt ſe declarat hæredem.Dein
de Sleſuicenſes ob Magni iampridem facinus infenſos ad habitum pacatæ mētis re
ducere cupiens/de cōponenda ſecum pace ſollicitat : eoſdēqꝫ et ætatis ſuæ et fortu-
næ miſeratione acturos exiſtimans/ſumēdorum obſidum gratia oppidum intrare
conſtituit.Rurſum quum caput ſuum inexploratæ fidei ciuibus obiicere dubitaret
Beyonis cuiuſdam ſummam inter oppidanos auctoritatem gerentis hortatum ſe-
cutus/ſalutem ſimul cum ſuſpicione depoſuit.Portas ſiquidem de induſtria patefa
ctas ingreſſus/vt pium cleri,ita ferocem plæbis occurſum repperit. In excipiendo
namqꝫ eo diuiduum ciuitas animum habuit.Clericis quippe eum ſacræ proceſſio-
nis officio venerantibus,cætera vici pars vt hoſtem excepit.Qui quum inter pla-
teas aduerſis ſibi ſignis obuiam iri conſpiceret,amicis vt in ædem Petri cōfugeret
exhortantibus/aulam petiuit.Et ne cruenta corrixatione diuini fœdarentur pena-
tes,regia ſeſe q̃ templo tueri maluit/paterno in lare quietius obiturum præfatus.
Nec defuit militibus prompta mens ad eius ſalutem ſuis cladibus defendendā.Diu

Nicolai regis cædes.

ſiquidem intactum eum animoſis corporum ſuorum obiectibus ſeruauerunt.Neqꝫ
triſte duxerunt pro tuenda illius incolumitate ſuam vltimis implicare periculis
Quorum Sleſuicenſes primū ſanguine profuſo/ad vltimum et regiū abſumpſerūt.

Explicitus eſt Liber Decimuſtertius.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Incipit Liber Decimuſquartus.

Nterea Ericus deſtinata in Iutiam claſſe quũ
ad Syram inſulam appuliſſet,nuntium de re
gis oppreſſione ſuſcepit.Et forte in ea rerum
colluuione Ericus ac Bero natu inter Haral
di filios primi deſerto patre fidelius ſe q̃ fœli
cius Erico iunxere.Iidẽ noctu clãdeſtina pa=
tris legatione petiti/ſilenter accepta geſſerũt
At Ericus nihilominus legatiõis indiciũ na=
ctus/expiendæ eorũ fidei gr̃a aliquãdiu igno=
rantiæ ſimulatione ſilentiũ egit. Quibus ſe=
cretũ paternũ tegere ꝑſeuerantibus/quum ſe
nullam ex eis arcani cognitionẽ ſuſcepturũ
putaret,deſpato voluntariæ cõfeſſionis indi
cio,vocatos in mediũ vehemẽti ꝑfidiæ exprobratione pulſabat: ꝙ rẽ a patre mãda=
tã parũ lucide ꝑtractaſſent.Interrogati quoqꝫ quã ad eos pater legationẽ habuerit/
cõſultos ſe qd agere eũ potiſſimũ expediret:vt ad Noruagiã exularet reſpõdiſſe di
cebant:ideoqꝫ nõ ante cõſiliũ fateri voluiſſe,q̃ ei a cõſultore obtempatũ agnoſcerẽt
Quorũ affirmatio q̃q̃ vera eſſet/fidẽ nõ habuit:ꝙ inuita potius q̃ vltronea videre
tur.Igitur eorũ expiri Ericus aſſerta cupiens,ambos arctiſſima apud caſtrũ Sleſui=
cenſe cuſtodia aſſeruari p̄cepit:vti veritatis cognitione ſuſcepta,aut innocẽtiȩ præ
miũ/aut reatui pœnã referret.Cui poſtmodũ idem forte caſtellũ intranti/memora
ti iuuenes cõpeditis ſemet inceſſibus obtulerũt/ſupplicesqꝫ eius genibus aduoluti,
p̄tentis innocẽtiæ meritis,captionis remedia flagitabãt.Quorũ Ericus vt fortunæ
miſertꝰ,ita fidei gratulatus:qppe fuga p̄ris filiorum affirmationẽ adiuuerat : ſicut
erat mero ꝑcalefactus/et calamitati lachrymas dedit,et veracitati ſalutẽ promiſit.
Quod quũ forte Chriſtiernus ex aulicis cognouiſſet,antelucano tempore petẽti ſa
crariũ Erico obuius factus/heſternæ eum temulentiæ laſciuia cõcitatũ intempera=
te munificũ extitiſſe ridebat:ꝙ Daniã hoſti dono dare ſuſtinuiſſet. Rationẽ quoqꝫ
dicti lucidiore ſentẽtia ꝑſecutꝰ/Fore,inq̃t, vt Haraldi filiis maior vinculorũ ſuorũ
q̃ abſolutionis reſpectꝰ inceſſeret/odiũ liberatori ꝓ gratia relaturis.Quid eñ aliud
Ericus eorum ſaluti parcentẽ agere,q̃ Haraldo robuſtorum iuuenum auxilia reſer
uare?His vocibus inclinatus Ericus,a promiſſo ſuo q̃ ab amici cõſilio recedere ma=
luit:profectamqꝫ a crapula indulgentiam ſobria animaduerſione caſſauit.Huic clæ
mentiæ ſtudiũ in crudelitatis exhortatione deponere rubori non fuit. Itaqꝫ quorũ
ſpes ad vitã intenderat,ſalus aquis cõſumpta eſt.Eodẽ tp̃e Noruagiæ primoribus
Magnũ Haraldo:q ȩque rege genitus eſſet,dimidiũ regni cedere poſtulãtibus:eoqꝫ
hoĩem ignotis ortum parẽtibus admittere recuſante/in agro Fridleuino ferro cer=
tatum eſt.Interea Haraldus repetita Iutia Vrnicæ concionis ſuffragiis rex eſt de=
claratus.Quo cõperto Ericus nauigiis glacietenus (nam gelu vndã durauerat)
in altum vſqꝫ pertractis/Iutiam tacite petiuit/Haraldũqꝫ apud Scypetorp vicũ no=
ctu cũ ſupſtitibus filiis interceptum/diluculo conclaui extractum abſqꝫ reſpectu fra
ternitatis capitali ſupplicio affecit. Ex quibus Olauus clauſum armis cubiculum
videns,mutata cũ fœminis veſte,ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit. Ea tem=
peſtate Haraldus Noruagia pulſus / vt ab Erico aliquid virium contraheret,in

Ericꝰ Emũ
di rex.lxxxii

Filiorũ Ha
raldi neces.

Concio Vr
nica Haral
dũ creat re
gem Iutiæ.
lxxxiii.

Mors Ha=
raldi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Daniam peruehitur. Quē Ericus ob relictū ab eius æmulo matrimonium ſupplicē
recepit/oblatumq; ſibi ſpecioſū pugnæ titulum gauiſus, auxiliis eū ꝓſequi ſtatuit.
Haraldus aūt excepta liberalitate/nullam animi fere dotem adeptus, crebra corpo
ris virtute pollebat. Cuius viribus fratꝰ apud Helſyngam oppidum pignore cum

Haraldi mōſtroſa celeritas.

Erico poſito/an cū lectiſſimis eius equis curſu cōtendere potuiſſet: duobus in certa
men admiſſis vtroq; metā prior tenuit. Geminis ſiqdem inter currendū bacillis in
nixus, crebris corpus ſaltibus cōcitabat. Aliud quoq; inuſitatæ agilitatis ſpectacu-
lum edere cōſueuerat. Sępe etēm inter nauigandū puppi exiliens/in prorā ꝑ exerta
remorū capita decucurrit: indeq; curſu in aliud nauigii latus reflexo, ꝑ reliquos re
morū ordines locū quo exceſſerat/repetiuit. Qui ſi parē animi virtutem a natura
traxiſſet, nequaꝗ ſe inter amplexus pellicis æmulo obruendū dediſſet. Huic Ericus
tametſi opitulari vellet, Sclauis domeſticam pacem interpellantibus, animū opere

Eq primū maritimæ expeditioni additi.

comitari nequiuit. Igitur omiſſis amici rebus, propriis curam iniecit: cōtractaq; ad
uerſum Rugiā claſſe/quo gnauius bella conficeret, maritimæ Danorū expeditioni
primus equos adiecit/quaternos ſingulis nauigiis mandās/eūq; morē diligēs poſte-
ritatis cura ſeruauit. Claſſis eo numero digeſta/mille et centū nauigiis frequens re
pta eſt. Quibus Dani ad Rugiā appulſi/vrbē Archon aduerſum ſe valido præſidio
firmatā inueniunt. Quam ne finitimorū auxiliis iuuari ſinerent, tractū qui Archo
nenſium fines ꝓpemodum Rugia abſciſos cū continenti cōmittit/ligonibus conci-
ſum in vallum opacæ admodū altitudinis redegerunt. Tuitio eius Hallendenſibus
credita/iiſdemq; Petro parere iuſſum. Quos Rugiani quęſito ꝑ vada trāſitu, noctu
inopinatos adorti/cōpluribus cæſis/a cætero repellunt̄ exercitu. Igitur Archonen-
ſes quū nec vires cōſerendi belli haberent/neq; locum ad cōtrahenda auxilia ſuppe
tere cernerent, neceſſitate victi, ſalutē et in Chriſtiana ſacra trāſitionē pacti, ſtatua

Simulacrū Rugianorū

quā venerabant̄ retenta/Danis ſe tradunt. Erat ēm ſimulacrū vrbi præcipua ciuiū
religione cultū/crebriſq; finitimorum officiis celebratū: ſed falſo ſacri Viti vocabu
lo inſignitū. Quo aſſeruato oppidani veterem ſacrorū morē penitus abrogari paſſi
non ſunt. Primum itaq; ſolenni ritu prolui iuſſi, ſtagnum maiore pellendæ ſitis, ꝗ
initiandæ religionis ardore petentes / ſub ſpecie ſacrorum feſſa obſidione corpora
refecerunt. Datur Archonenſibus pariter rerum diuinarum antiſtes: qui et eis
cultioris vitæ formam perſcriberet/et nouæ religionis rudimenta cōtraderet. Sed
poſt abſceſſum Erici cum antiſtite pulſa religio. Siquidem Archonenſes abiecta ob
ſidum charitate, priſtinum ſtatuę cultum repetentes/qua fide diuinum ſuſceperūt
prodiderunt. Poſt hæc Ericus ordinatis in Dania rebus, amici curam importunita
te omiſſam, accepta rerum tranquillitate/reſumpſit: iuuandiq; gratia eius vrbem

Alii Aſſylo magno. Magnꝰ Noricus capit̄

aſylo Magno deuotam primo diripuit: mox igni ſubuertit. Interiecto anno Haral-
do eidem opem iterato poſcenti/vniuerſam Daniæ claſſem pro ſupplemento tranſ
miſit. Collato bello viribus Magnus inferior capitur. Quem Haraldus vita frui
permiſſum/oculis ac genitalibus carere præcepit: ne aut luminū voluptate regnū
appeteret/aut Veneris vſu vltricē ſui ſobolē ꝓcrearet. Cæcatus igit̄ caſtratuſq; cū

Amicitiæ ſpecimen.

interrogaret̄ quē ex ſuis pœnā ſecū oculorū ſubire vellet, paucos ea re delectari re-
ſpōdit. Tūc qdā et forma ei ſimillimꝰ/et militiā eiꝰ ſingulari fide cōplexꝰ/ne ex tāta
cliētela deeſſet, ꝗ cū dño cōpati vellet/vltro ſe ſupplicio obtulit/ꝓfatus vt videnti ſi
millimū: ita luminibus orbato futurū. Qui quū virtute venerationē meruerit, apd
improbos pœnā perſenſit. Magnus vero non tam animi virtute ꝗ corpis debilitate

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

cõtinẽtiæ religionẽ amplexus,de ſceptrato cucullatus euaſit.Interea Eric⁹ q̃ſitã ar
mis pacẽ iuſtitię ornamentis excolere cupiẽs,cõditas a maioribus leges/ac tũc pene
ingẽti bellorũ tẽpeſtate ſubuerſas ad priſtini vigoris habitũ reuocauit:vtq; fortitu
dine fuerat:ita iuſtitia inſignis apparuit.Irrogatas minoribus iniurias ſupiorũ ſup
pliciis pẽſabat/nihilq; familiaritati aut neceſſitudini pcẽs/aut ferro/aut laqueo incõ
ſultã maiorũ auaritiã caſtigabat.Quo ſtudio et principũ odia/et plębis obſequia cõ
traxit:euenitq; vt et potẽtibus formidoloſus/et popularibus pcharus exiſteret.Idẽ
rerũ a ſe geſtarũ virtutẽ tãtis laudibus pſeq cõſueuerat:vt veri interdũ fidẽ exce=
deret.Semel quoq; Erici ſalus ſatellitis eius ſomnio ſeruata pdit.Nam quũ ex freto
Sleſuicenſi Sialandiã petere ſtatuiſſet,qdam nautarũ p quietẽ exiſtimauit p inculta
montiũ iuga laſciuo admodũ equo ſe puehi/eoq; curſum citãte inter valliũ opaca
pcipitatũ crebris noctuarũ vnguibus laniari.Qđ quũ mane p iocũ ſodalibus retu=
liſſet,Ericus ea viſione veluti piculi pmonitus/ne eũ nauigationis comitẽ haberet,
in aliud ſe nauigiũ cõtulit/eoq; tutus ſociis naufragio pereũtibus pmãſit:lætatuſq;
eſt ꝙ ſalutẽ ſuam alienæ rati,q̃ ppriæ credere maluiſſet.Forte aũt inter ipm/Roſ=
kyldenſemq; põtificẽ Eſkyllum inimicitiæ primũ/mox ſeditiones adoleuere.Qua
in re antiſtes Petri Botyldæ filii collegiũ nactus,auctoritate quã primã inter Sialã
denſes habebat/in regis eos odiũ cõcitat/viribuſq; publicæ cõſternationis adiutus
Sialandiæ eum terminis pellit.Quo exacto puincialem populum in ſocietatẽ factio
nis ſub titulo libertatis adciſcit:a ſuſpectis obſides petit.Solos vero Skyalmonis fi=
lios ſeditionis cõſortium detrectantes ad populare cõciliũ euocat / et ni ſtatuta die
obſides tradant/bonis carituros minatur.Illi vero ad concionẽ peruecti ,nec minis
victi/nec bonorũ pœna mulctati/ſolidũ tenuere ppoſitum.Sed vt ad eos impunitas
redundauit,ita ad Eſkyllum pœna cõceſſit.Rege eñ cum Iutica claſſe reuerſo/pa=
tris ac patrui interuentu vſus,vicena auri talẽta mulctæ nomine perſoluit.Petrus
vero fatis ſuis vltionem pręcurrentibus,pœnam quę a rege parabatur/effugit.Per
eadem tempora decedente Aſcero Lundenſi,de noui antiſtitis ſuffectione diuiduũ
regis ac populi ſuffragium fuit.Siquidem Scanienſes ob egregia Aſceri merita Eſ=
kyllum arctiſſima ei cõſanguinitate iunctũ/ne potificiũ a familia diſcederet,ſuffra=
giis amplectũtur.Rex vero rubore fugationis ammonitus/neq; ſuorũ in Eſkyllo de
decorũ oblitus,Rikonẽ Sleſuicenſem:q nuper Albero ſucceſſerat/ꝙ in potiendo re=
gno familiari eius opera vſus fuerat,eorũ arbitrio præferebat.Nec tamen hæc vo=
ta palam ad litem et controuerſiam progreſſa fuerant,Scanis metu ſententiam oc=
cultantibus.Eodem tempore Plogus quidam claro inter Iutos loco natus tametſi
regis militiam profiteretur,latentes capiti eius inſidias comparabat.Ad quem Ry
pam veniens/militiæ titulo ſtipendium poſtulabat. Quo recepto, datum ſibi cla=
dis eius præmium reputabat,Et forte Ericus inter quoſdam populares acrius diſſi
dentes regali iudicatione componere rogatus,publica id concione exequi ſtatue=
bat.In qua quum Plogus cuidam ex plæbe de ſe querenti ſatiſfacere iuberetur, di=
cendi ſimulatione facta nõ ſine lancea pgreſſus,auditum ſibi præberi petiuit.Sta=
bat aũt et rex haſtæ innixus/turbantiq; ſilentiũ populo manu ne obſtrepet innuebat
Quẽ Plogus loricam veſte tectam gerere exiſtimatum diu curioſis ſpeculatus ocu=
lis/vt inermem depræhendit,lancea tranſuerberauit.Et ne timidius dicere q̃ face=
re videret,regẽ a ſe pſtratũ vociferans/cæteros ad militũ internicionẽ hortat.Auli
cis itaq; paſſim metu dilabentibus,Ericus Hagni filius: cui ex patientia cognomen

Magnus fit monachus.
Erici leges.
Somniũ ſatellitis.
Eſkyllus Roſkyldeñ epus Ericũ pellit.
Cõtẽtio de epiſcopatu Lundenſi.
Plogi facinus.
Erici regis cædes.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Erici Haq- ni filii faci- nus.

obuenit:egregiū fortitudinis exēplum p̄buit. Diu ſiqdē exanime regis corpus gla- dio ꝓtexit:ſociiſq; in fugā lapſis,ſolus ex tot cōmilitonibus intrepidū mētis habitū tenuit/dignus vt ei in regnū ſucceſſor fieret,ꝓ quo etiā extincto pugnā gerere p̄ſti- tiſſet.Iamq; vacantē Daniæ poſſeſſionē nemo ſanguinis/virtutiſve fiducia aut pete re/aut rapere præſumebat. Quippe Sueno Erici/Kanutus Magni/et Waldemarus Kanuti filius nondū regno tempeſtiui fuere.Chriſtiernus vero Waldemarū pater- nā cuius vltionē adiuuerat/regno digniſſimū prædicabat.Quē honorē mater mul tis et grauibus ꝑiculis obſitū,ac vix quidē adultis geſtabilem ꝑniciosum ꝑuulo fu- turū aduertēs,poſcenti puerū Chriſtierno tradere recuſauit /maioribus id munus deberi præfata.Poſtremo ꝑtinacius inſiſtentē iureiurando obſtringit in regē eū eli- gi nō paſſurū.Quo Chriſtiernus ad populū et cōcionē vſq; ꝑlato/patris eius benefi cia memorat:vt domi leges et iura ſtabilierit:vt foris hoſtē repreſſerit:vt furtis ra piniſq; patriā vacuefecerit:vt Daniā pene exhauſtā et exanguē Sclauiæ magiſtram reddiderit:vt etiā vnicuiq; ꝑ vi amiſſa ad integrū reſtituerit: vtq; cūctis his opib⁹ ſanguini ſuo regnū deferri meruerit. Verū cū filius eius nondū maturos impio an nos accepit/neq; Danis ſub auſpiciis puerilibus rem gerere militarē expediat,virū debere circunſpici:ꝗ vſq; ad ꝓuectā pupilli ætatē tutorio regnū nomine ꝓcuraret. In q̄d munus aptius neminē q̃ Ericū ſuꝑioris Erici ex filia nepotē:ꝙ audacia ac pie

Eric⁹ Lam rex.lxxxiiii

tate præſtaret/maternūq; genus ex regibus duceret/adciſci poſſe/adulto rerū ſum- mam pupillo ceſſurū.Ita Erico et populi fauor/et pueri maieſtas vires regias dedit. Hic præter ſolam animi fortitudinē nihil a natura dotis accepat: ſicut prudētia va cuus,ita parū amœnus eloquio.Cæterū adeo ſalutis ſuæ ꝓdigus eſſe cōſueuerat:vt bellū cōmiſſurus ne ſingulariter in hoſtē ꝓcurreret,arctius a ſuis obſeruari ſoleret Tunc Eſkyllus cognito regē apud Iutiā deceſſiſſe,repente in Scaniā maioris ſacer- dotii affectatione ꝑuehitur.Ericus vero infectū antedeceſſoris ꝓpoſitū circa Ryco nē explere cupiens/pontificalis ei dignitatis incrementa tribuere geſtiebat.Scanie- ſes aūt vltima quæq; ꝑpeti,q̃ pontificiū in nouā transferre familiā præoptātes/bel- lum aduerſum regē decernūt.Quo ille cognito ne multorū inimicitias vnius viri fāiliaritate cōtraheret,ꝓpoſito ſuo cupide ceſſit/Eſkylloq; ſedē mutare ꝑmiſſo, Ry

Olauus Ha raldi filius.

konē Sialandiæ præſulē mediantibus cleri ſuffragiis/creat.Interea Olauus Haral- di filius Noruagia reuerſus,patrimoniū ſuū inter bella ciuilia a patruo occupatū hæreditatis titulo repoſcit.Cuius petitioni Ericus illam antiquitatis legem oppo- ſuit:qua reis patriæ bonorū pœna decernitut.Patrē ſiqdem eius peregrino milite aduerſum patriā vſum/decretā hac lege ſententiā incurriſſe.Igitur Olauus perin- de ac iuſtū belli titulum accepiſſet,cupidius oblatā ſeditionis occaſionē amplectit̄. Siqdē acceptā repulſæ cōtumeliā ad nouarū rerū licentiā trāſtulit/deq; priuati pa trimonii repetitore totius regni inhiator euaſit. Verū diſſimulato odio ꝑ inſidias regē opprimere ſtatuit.Quē in Arna Lundenſi hoſpitio diuerſantē noctu adortus, primū a vigilibus clandeſtinū eius aduentū ſpeculatis excipitur. Qui mox reflexis equis ſepultos ſomno milites clamore eminus in arma cōcitant/primiq; portas tue ri parant.Auxiliis deinde ſuꝑuenientiū ſociorū adiuti,hoſtilem repulere conatum Olauus ꝑinde ac ſuo ꝓpoſito victus,in Suetiā cōtendit:ſed mox Erico Scania exce- dente reuertit/cōcionēq; in valle Arnenſi ſub edicto cōtractā liberioris vitæ ꝓmiſ-

Eſkylli i re gem fides.

ſis aggreſſus/regium ſibi nomē illecto populariū fauore conciuit. Quod indigne fe rens Eſkyllus,bellum ei Lundenſi manu cupidius q̃ ꝓſperius infert. A quo ſuꝑatus

primū mox in vrbe ad quā ex prælio conſugerat obſeſſus: poſtremo neceſſitate vi=
ctus: obſidibus datis, fideqꝫ ſub ſacramēto promiſſa ſalutē paciſcitur. Sed poſtmodū
ex Olaui diſceſſu competentē fugæ copiā nactus: Erici charitatē & obſidū ſaluti/&
iuriſiurandi religioni/ſpecioſa temeritate ꝑpoſuit, neqꝫ nefas duxit extortum ſacra
menti vinculū voluntariæ amicitiæ cultu conuellere. Cuius affectum atqꝫ conſtan=
tiam rex ad ſe in Syalandiam venientis ampliſſimi ruris vicorūqꝫ complurium da=
tione pēſauit. Verum Scania impēſius Olauū fouente, ipſe veluti in antiſtitis fuga
per abſentiam victus: reparandæ fortunæ gratia ad littus more gentis Landora ap
pellatum expeditionis nomine crebra claſſe peruehitur. Cuius loci ſuſpectā admo=
dum fortunam habebat: fabuloſæ cuiuſdā opinionis credulus: qua reges id littus Fabuloſus
aggreſſi in annū duraturi negantur. Sed dum per præſentiā fata metuit: abſens vi= loci geniꝰ.
ctoria caruit. Siquidem tellure perinde ac fatali malo abſtinens: neqꝫ ferri: ſed ruris
violentiam in metu reponens: copias in aciem dirigit, eaſqꝫ Eſkyllo proferendas cō
mittit. Qui pontificalium ſacrorum q̄ rei militaris peritior: perſimilem priori for=
tunam expertus: triſte regi ſpectaculum fuit. Cuius mali intuitu diſcere Ericus mo
neriqꝫ poterat: plus viribus ſuis duces: q̄ fœmineis debere figmentis. Quibus ſuper
ſtitionū laqueis: quove credulitatis errore animū tunc eius obſeſſum putemus: cū
ipſe qui alias adeo manu ſtrēnuus exiſtere conſueuerat: vt ne temere in hoſtē ſe mit
teret: a militibus contineri neceſſe haberet: tunc veluti metu pugnam detrectans:
in vicino ſe per abſentiam ſuperari conſpiceret: Qua victoria Olauus veluti ipſum
iam Ericum deleſſet ſupra modum erectus: pontificales opes æque ac regias abſqꝫ
reſpectu religionis inuadit: & in contumeliam Eſkylli: a quo bis ſe prouocatū me=
minerat: cuidam eiuſdem nominis ſacerdoti pontificii geſtionem aſſignat. Deinde
tanq̄ vniuerſas æmuli vires ſuperiore prælio contudiſſet omnibus corporum mu=
nimentis apud Lundiam relictis: alias locorum & metu, & armis vacuus proficiſci
tur. Quo accepto rex contractis vndiqꝫ leuibus & quæ fors obtulerat nauigiis: no=
ctu e Syalandia traiecit exercitum: amicis e Scania nauigationi ſuæ ductum emi=
nus ſcintillarum ſilicibus excuſſarum ſplendore præbentibus: fortiſſimos quatuor
Olauianæ militiæ viros domi interceptos aquis obruendos curauit. Adulterinum
pontificem a veri ſacerdotii ſacramentis exutum ſuſpendio finiuit. Arma deinde
hoſtium gratā militibus prędā occupauit. His deniqꝫ vſus Olauū apud Glumſtorp
vicum conſerto prælio ſuperauit. Qui in Gothiam confugiens: interiectis diebus
per Blekingiam reuertit: itemqꝫ ab Erico fugatus cum ad montium anguſtias per=
ueniſſet: eorum præſidio fretus proxime inſequentes deleuit. Partem quoqꝫ exerci=
tus in oſtium terga traiecit: eaqꝫ manu prope modum Lundenſes abſumpſit. Super
hæc omnia fugam capeſſit. Deinde veluti rebus in Scania parum feliciter proueni=
entibus bellum in Syalandiam tranſfert: fortunam loco mutare cupiens. Vbi ab in=
colis Rykonis ductum ſecutis apud Bythingam amnem bello victus: in Hallādiam
excurrit. Ex qua rurſum Syalandiam petens cum ex agreſtibus antiſtitem in vico
Ramløſa moram habere cognoſceret: noctu tacitus in vicinia manſit. De cuiꝰ cubi
culo certior per matutinum eius officium factus oſtio militem inuehi iubet. Ad cu=
ius tuitionē procurrentes cubicularii in limine trucidātur. Antiſtes ipſe extremæ
neceſſitatis periculis obſeſſum ſe videns: religione ſaluti poſtpoſita: ceruicem ſcuto
ſubiecit: adituqꝫ hoſtem inſigni pugna prohibuit: clericis interim qui & epiſtolarū Epi virtus.
eius & anuli curam habebant: conuulſas pene ianuas admoto puluinorum cumulo

reprimentibus. Igitur ædem Olauus quia armis non poterat: flammis attentabat.
At pontifex enſe q̃ igni conſumi ſpecioſius ratus conſerendi cum Olauo ſermonis
pacem efflagitat: benignaq; eius promiſſione firmatus/ exſerto foribus capite tru-
Epi cædes. cidatur. Igitur Olauus vltionem parricidio conſecutus cupide in littus decurrit:
vtq; nauigia tacitus deſeruit: ita concitus eadem repetiuit: ante fuga & nauigatio-
ne vſus q̃ rex nuntium facti qui tunc in vicinia morabatur acciperet. Quo cognito
Romanus antiſtes: acerbiſſima aduerſus eũ execratione vſus cæteris per Europam
Olauo inter- pontificibus ſimiliter in ipſum pronuntiandi detulit poteſtatem. Mandatum quo-
dicit ſacris. q; ad vniuerſos Iutiæ pontifices dedit: vt ſententias aduerſum ſacrilegam eius im-
pietatem debita animaduerſione deſtringendas curarent: indignum vſu ſacrorum
exiſtimans qui celebrem eorum miniſtrum oppreſſerit. Ericus vero comperto Ola
uum Hallãdiam petere feſtinato poſt eũ peruehitur. Cuius aduentu Olauus apud
Aryſtadium nuntiato vicini pontis beneficio fugæ conſuluit: eoq; poſt tergum ab-
rupto: in proxima ripa tutus conſedit. Pauci ex militibus eius quibus ob virtutem
aut torporem fuga tardior erat: a ſuperuenientibus occupati funduntur. Tunc In-
gimarus quidam vetus Erici miles: æmulum eius non bellorum impendio: ſed leui
inſidiarũ momento tollendũ ratus: illectuſq; ſiue p̃mii ſpe/ ſiue gloriæ cupidine trã
fugæ titulo Olauũ petiuit: eũq; tranſitionis ſimulatione ſecutus: tandẽ in publico
pergentẽ equi pernicitate fretus: telo traiicere deſtinauit: cõpleſſetq; votũ: ni Ola-
uus repẽte equo delapſus: imminẽs iaculũ induſtria corporis declinatione vitaſſet.
Deinde citatũ acrius equũ/ dũ incautius fugę cõpendiũ quęrit/ in paluſtre cœnũ p̃ci
pitẽ agit: eiuſq; voraginibus implicatus opprimitur: p̃poſito parũ reſpondẽte for-
tuna. Poſt hæc Ericus nuptiarũ ſollicitatꝰ affectu Bremorũ antiſtitis Harwici ger-
manã vxorẽ duxit natu quidẽ nobilem: ſed nõ tã pudicitia q̃ parẽtela conſpicuam.
Cuius inſtinctu vetera regũ latifundia in eos maxime quorum forti opera aduerſꝰ
Olauũ vſus fuerat: dono cõtulit: neq; regiis opibus quo minus ſuſcepta pro ſe peri-
cula repẽſaret: pepercit: quaſi ad hoc tantũ eas recepiſſet vt in alios largitione tranſ
funderet: totaſq; ſtipẽdii loco militibus erogaret. Poſtremo æmulũ apud Thiutam
amnẽ cũ maiore copiarũ parte bello deleuit. Verum non eadẽ virtute peregrina ac
domeſtica bella cõfecit. Expeditiones enim quas aduerſum Sclauos ductabat: nõ tã
timori eis q̃ ludibrio fuere. Adeo enim apud eum inertia omnia ſolutaq; fuere: vt
ne a viro quidem edita putarẽtur. Infimi cuiuſq; in ſoluenda militia arbitriũ ſeque
batur. Sæpe lixarum redeundũ vociferantiũ clamorem ſecutus: claſſem dimiſit. Ob
cuius mollitiẽ animata Barbarorũ atrocitas/ nõ ſolũ eũ foris peruagantẽ contẽpſit:
ſed etiã domi conſiſtẽtẽ inuaſit. Qui cũ in Fyoniam forte e Syalandia nauigatione
cõtẽderet: piratas poſt tergũ imminere cõſpiciẽs: auide petito littore: armamẽtiſq;
omnibꝰ in prædã relictis: nõ ſine rubore & metu nauigio ceſſit. Interiectis annis cũ
apud Syalandiã febri ſe implicatũ ſentiret Fyoniã vſq; cuius erat oriũdus cõceſſit
ſpiritũ vbi acceperat redditurus. Illic deſp̃ato lãguoris remedio quia corpori nõ po
terat: ſpiritui cõſulere cupiẽs: regiã veſtẽ cuculla p̃mutat: vocataq; militũ cohorte
palã regno renũtiat. Creditũ eñ eſt: & a ſacrorũ peritis traditũ nihil abolẽdis piacu
Ericus fit lis pœnitẽtiæ religione valẽtius reperiri. Tũc Elyuus a vico Wiſingo qui & ipſe ęgro
monachus. cũ aliis aſſidebat: cũctos de creãdo rege circũſpectis eẽ ſuffragiis iubet: vtpote præ
ſenti iam militia liberos. Quæ vox vitã regis quãtulacũq; reſtabat abſumpſit: ægre
ferentis adhuc viuo ſibi ſucceſſorem inquiri.

DEfuncto Erico ambiguũ plæbis de regno ſuffragium fuit. Quippe
Kanutus in Iutia: Sueno apud Syalandiam Magni alter/alter ſu-
perioris Erici filius: ingenti ambitu regnũ petebãt. Siquidem hũc
paterna illum auita merita venerabilem faciebant. Suenone itaq;
Sialandenſium ſuffragia ambiente: ac plæriſq; petitionem eius fa
uorabiliter accipiẽtibus: Olauus cognomine Balbus priſci moris
æmulatione permotus: cunctos qui regium ei nomen tribuerẽt: ipſumq; ſi reciperet
execratus: adduci ſe poſſe negabat: vt in hanc vocẽ incõſulta patrię maieſtate ꝓcur
reret: aut regium honorẽ priuato præter publicũ regni cõſenſum deferret. Siquidẽ
electionis locum Sialandiam eſſe. Ius vero penes popularis arbitrii cõmunitatẽ con Locum ele-
ſiſtere memorabat. Hæſitãtibus cũctis: atq; a ſentẽtia aliquantulũ cedẽtibus: Steno ctionis Sia-
quidã ſpreto veterũ ritu Suenonẽ occultis a ſe promiſſis aggreſſum regio prim⁹ no landiã eſſe.
mine cẽſuit. Maiorẽq; cõcionis partẽ ad ſimilẽ vocis auſum induxit. Itaq; ſententiã
eius proſecutũ vulgus: qđ arbitrio ſuo paulo ante permittere verebatur: pari mox
ſuffragio cõprobabat. Eodẽ quoq; auctore populus Sialandenſis creatũ a ſe regẽ fi-
nitimorũ cõſenſu fulciri cupiẽs: Iacobo Colonis filio ſingularis facũdię viro legatio
nem compoſitã & ſubornatã cõmittit: qui Scaniẽſes adulatione dignitatis ad ſocie-
tatẽ electionis impelleret. Idem Suenoni comes in Scaniã datus: accepta dicẽdi co-
pia: docet noluiſſe Sialandos quicq̃ ſuper regio delectu ſentẽtiis ſuis præter Scanicũ
arrogare cõſenſum. Sed hũc ſequi in cũctis q̃ ꝑcurrere malle: ſine eo nihil magnę rei
executuros. Verũ Suenonis inſitam animis charitatẽ habere: eũq; ſibi in regẽ dum
modo Scanica allubeſcant ſuffragia exoptare: quẽ ꝑter propriæ indolis claritatem/
etiã patris auiq; merita cõmendarẽt. Meminiſſe deinde monet: vt ſoli cæteras Da-
norum vires obtriuerint: vt patri eius ad extremã pene deſperationem redacto: ni-
hilq; præter interitum pręſtolanti imperium dederint: obſecratq; humanitate qua
illum exceperant: filium proſequãtur. Ita Sialandenſiũ affectum indicans: ſed factũ
reticẽs: omniũ Suenoni ſuffragia conciliauit: quos ad hunc fauorẽ non ſolũ Sialan- Sueno rex
denſium legatio: ſed etiam proprię eorum virtutis memoria concitabat. Kanutus lxxxv.
quoq; eodẽ a Iutis honore prouehitur: indignãtibus Suenonem temeraria geminæ
concionis audacia regium occupaſſe vocabulũ. Inde Sialandiam potiendæ eius libi
dine iiſdem fractus accedit. Poſt hæc maximũ pontificem Eſkillum/ eundẽq; Sueno
nianæ partis fautorem occultis ad defectionẽ promiſſis impellit: quibus incẽſus an
tiſtes Kanuto per internũtios mandat: claſſe Scaniam petat: ſeq; belli ſociũ pollice-
tur. vt autem occaſionem ſibi tranſitionis conciſceret: ac lubricum fidei ſuæ ratio-
nabilis cauſæ titulo coloraret: acceptas a Suenone iniurias fingit: & quaſi cũ eo cõ-
trouerſiã initurus: cõtractis colloquii ſimulatione militibus: Lundiam quæ & Sue-
nonem habebat petiuit. Vbi dũ compoſitionis negotia falſo geruntur: Kanutum ex
iis quos ad ſpeculãdum eius aduẽtum præmiſerat: adeſſe cognoſcit. Nec colloquiũ
ſoluere moratus: ignotum cæteris conſilium ſuũ eadẽ hora repẽte detexit. Siquidẽ
elatis ſignis præcipiti in littus equitatu contẽdit. Cuius aduẽtum Kanutus nauiga
tione præcurrẽs/ littori copias mandare noluit: ſed in altũ nauigia reiiciens damna
ta promiſſoris fide Sialandiam reuertit. Ita præſens conſilium non cedẽtibus ex ſen
tentia rebus fortuna deluſit. Sueno vero properantem ab vrbe pontificem ſubſecu-
tus: reuertentem bello ſuperat: captũq; quia publica cuſtodia non ſuppetebat in ex- Eſkillus ca-
celſam Laurentianæ ædis partem attollit: eiq; templum ergaſtulo fecit. Eapropter pitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

execrationis (quæ ſuprema pontificum vltio eſt) cenſuram metuens: non ſolũ eum captione eruit: ſed etiam agreſti vico/ magnaq; Burgũdæ inſulæ parte: quo ſynceriorem eius fauorem impetraret: donauit. Poſt hæc ſine ipſo apud Slangetorp ruralem Sialandię villam bellum cum æmulo facit: eũq; cruentiſſimo prælio ſuperatũ inſula pellit: victor in Scaniã redit: Kanutus in Iutiã refugus ceſſit. Per eadẽ tẽpora Romanus antiſtes Barbaricæ tempeſtatis procella rem diuinã pene obrutã euerſamq; conſpiciens, datis per Europã epiſtolis vniuerſos Chriſtianæ credulitatis hoſtes ab eius cultoribus oppugnari præcepit. Singulæ autem catholicorũ prouinciæ confinẽ ſibi Barbariem inceſſere iubebantur. Ne ergo Dani priuatæ militiæ rebus publicæ religionis officia detrectarẽt: ſumptis ſacræ peregrinationis inſignibus imperiũ amplectuntur. Igitur Kanutus ac Sueno inuicem obſidibus datis, depoſitiſq; inimicitiarũ exercitiis rei melius gerẽdę gratia pacẽ pro tẽpore ſtatuũt: reuocatũq; a ſuis viſceribus ferrũ ad ſacrorũ vindictã conuertũt. Diſcordiã itaq; a regni æmulatione profectã ſociæ expeditionis fœdere caſtigãtes: iũctis viribus Sclauiã petũt: Germanis ex cõdicto diuerſam eius inuadẽtibꝰ plagã. Iuti Kanuto duce/ Hetbiẽſes Suenone hoſtilẽ occupãt portũ. Superueniũt extremi Sialandẽſes ac Scani: priorẽq; claſſem prout cuiq; locus patebat ſua circũincludunt. Occurrũt in littore Saxones et ipſi vindicãdæ religionis cupiẽtiſſimi: militiæ ſocii Danis futuri. Mox Dobinum inſigne piratica oppidũ: ab vtroq; circũſidetur exercitu: omni Danica multitudine præter paucos claſſis cuſtodes nauigia reliquẽte. Quorũ raritate cognita rugiã primã obſeſſis opẽ inimicę claſſis oppreſſione porrigere ſtatuũt. Mox Scanos quos ordo proximos offerebat adorti: ferme omnes fuderũt. Iutis iocundã eorũ cladẽ ducẽtibus: neq; ſocios cõputãtibus quos duce a ſe diuerſos nouerãt. Sed & forẽſis nõdũ pugnæ memoria exoleuerat: & recẽs partiũ odiũ æſtuabat. Adeo quos priuatæ iræ agitant: publica nunq̃ cõmunio fœderat. Aſcerus vero Roſkildenſis ꝗ claſſis a rege curã acceperat/ ſuo repẽte nauigio ꝑ ignauiã cedẽs mercatorũ cymba aduectꝰ cõſcẽdit: eoq; latebrã nactus: quos ſpecioſo pugnæ exẽplo ad fortitudinẽ incitare debuerat: deformis fugæ ſpectaculo territabat. Primũ autem Scani ne timidioribus fuga ſuppeteret: cõmunibus vinculis arctius naues in claſſem ſociãt: mox victi nexus induſtrie procuratos fortuitis ruptionibus lacerant: parſq; ferro periit: pars necem ſibi inter vndas pręcipitio maturauit. Cũq; Rugiani complures ob magnitudinem naues captu difficiles animaduerterẽt: multitudinis ſpecie metum eis ingerere cupientes: claſſem ſuã abductis cæſorum nauigiis duplicant: eadẽq; perinde ac remigum plena tentoriis inſtruũt vacuitatẽ vmbraculis obſcurãtes. Vſi ſunt & alio nõ minore mentiẽdę claſſis ingenio: noctibus enim tacita nauigatione in altũ ꝑgẽtes diluculo referũtur imaginẽ recẽtis claſſis, & ſupueniẽtiũ auxiliorũ effigiẽ ꝓbituri. Sed crebro id agẽtiũ fruſtra calliditas fuit. Interea Danis obſidionẽ arcẽtibus: eorũ claſſis piratico bello nũtiatur oppreſſa. Hac fama reuocati correptis nauiũ reliquiis Rugianos reſiſtere formidãtes: portu ꝓpellũt: ſociorũq; ſtragẽ fuga hoſtiũ vlciſcũtur: ob interfectorũ cadauera parũ adhuc nauigabili ponto. Suenoni vero naui qua venerat ſpoliato ſuã cedere Kanutus Liburnicã voluit: ſed ſuſpecta æmuli humanitas erat: oblatũq; notabatur obſequiũ. Nã cũ eiꝰ partes incolumes: ſuaſq; ꝓpemodũ exhauſtas videret: alieno nauigio reditũ experiri fiſus nõ eſt. Sleſuicũ deuectus interiecto tẽpore prior Kanuto Sialandiã occupat. Roſkildiãq; mœniũ inopẽ recepta culi gratia vallo foſſaq; cõplectit. Cuius cuſtodia Ebboni mãdata: in Scaniã ꝑgit.

Borgen Holm.

Stratagema.

Kanutus vero Scanienſiū damnis benigne ſecū a fortuna actū exiſtimās:eāq; tantū
ſibi viriū addidiſſe:quantū æmulo depreſſiſſet reputās:ne res eius ꝓxima clade cor
ruptas/ ocio recreari ꝑmitteret : Sialandiā tā ſibi q̄ hoſti diuidua ope familiarem
Iutis pręcipue fræctus ingreditur:ei potiſſimū ceſſurā ratus a quo primū occupata
fuiſſet. Vbi cōꝑto Roſkildiā deciuiſſe:portaſq; ſibi Ebbone filio Skialmonis aucto
re clauſiſſe:Sunonem quēdā ſola loquacitate inſignē/ nec tā conſilio gnarū q̄ amœ-
nū eloquio:qui eā ad deditionē hortaretur p̄mittit. Is cū ad oppidū ꝑueniſſet:pri-
mū ante vallū laſciue/ & diſcurſim obequitans: mox cōpoſiti volubilitate ſermonis
propugnaculis inſiſtentes aggreſſus:legationis mandata facundius q̄ felicius expli
cabat. Quem Ebbo de induſtria blandis ac mitibus verbis excipiens:emiſſis deditio
nis ſimulatione iuuenibus prendēdum curauit. Quorum vnus paulatim ei propior
factus:ius fræni violētius occupat:cæteriſq; equū a tergo pulſantibus:captum ciui
bus ligatum adducit. Is primo compedū pœna coercitus: poſtmodū ſuperueniente
Suenone luminibus ſpoliatꝰ improuidæ exhortationis pœnas pepēdit. Hæc audiēs
Kanutus potiendæ vrbis diffidētia:in Iutiam reuertit:vtq; rerū cōmoditas affuit:
Sialandiam ſpe reparandæ fortunæ/parte qua maris anfractibus interluitur inopi-
natam intrauit:improuidam quoq; Roſkildiam capit: & penates Ebbonis ad Sueno
nem elapſi incēdio diruit. Vnde ne impēſarum inopia arctatus diſcederet: publico
ſtipēdio alimentorū ei ſubſidia decernūtur. Par Scaniēſibus circa Suenonē affectus
inceſſerat. Ne enim labente ſumptu veluti ciborū pœnuria afflictus arma deſerere
cogeretur:publicæ eū collationis cōmeatibus ꝓſequūtur. Tāta inter partes virtu-
tis & gloriæ æmulatio fuit. Interea nobiliſſimi Iutorū/& in rebus bellicis ſingulari
militiæ laude cōſpicui/duabꝰ Suenonē Liburnicis ꝑtiuerūt. Quorū viribꝰ ſuccin-
ctus aſſumpto Eſkillo:manū in Sialādiā traiecit: ac ꝓpe Thorſtam vicū bello cū Ka
nuto cōcurrit. Vbi inclinata ſuorū acie timidiorū fugā ſecutꝰ:fortiorū victoria re-
uocatꝰ:& dū vinci credidit: victor repētinus euaſit. Kanutū vero ſui/ſiue q̄ tenera
adhuc ætate eſſet,ſiue quia belli eū implicare periculis nollēt/in aciē deſcēdere paſſi
nō ſunt:pro duce pugnæ ſpectatorē effectū. Interiectis diebus Waldemarus diui
Kanuti filiꝰ:armis tūc primū ꝑ ętatē maturꝰ:ſed paterna in Kanuto merita ꝑroſus
Suenoni ſe iūgit: in eius caſtris militiæ Tirociniū habiturus. Cuius fauor plurimū
Suenoni viriū cōciliauit. A quo paternę p̄fecturæ dignitate donatꝰ:Kanutū quēdā
Henrici filiū ſub Kanuto Magni filio eiuſdē beneficii titulis inhiantē crebra belli cō
greſſione perdomuit. Nec minor ipſis mediocris rei q̄ regibus ſummæ æmulatio
erat. Sempꝑ autē ad Waldemarū victoria redūdauit. Erat aūt Kanutus inſignis facū
dia ſed moribus effuſiſſimus. Sueno & fortunæ fauore:& viriū incremētis accinctꝰ
in Fioniā excedit:mox æmulū apud Iutiā ꝑſecuturus:vbi ab exule quodā Ethlero
ſollicitatus bellū in Holſatios parat:abūde minora ad traiiciēdum nauigia ꝓmittē-
te. Incolæ ſiquidem quo tranſitus impeditior foret: pontē conuulſerant. veniētibus
Eidoram:ꝓmiſſoris incuria binas tātū nauiculas exhibuerat. Quarum altera Sue-
no ſuos p̄cedere cupiens:ſaniore militū ſentētia reuocatur: rogatus ꝓpoſitū hoſtiū
aliena traiectione p̄noſcere:neq; ꝓpriis rem periculis explorare. Siqdē haud procul
eis latebrā eſſe:partē copiarū quantā a ſe ſupandā crediderint irrupturis. Nec falſa
prædictio fuit. Holſatii quippe vicinis ſe ſaltibus occultātes:patiēter primorū adi-
tū præſtolantur:tranſuectiſq; quos a ſe capi poſſe cōſiderēt:ꝓcurſu facto omnes aut
neci aut captioni ſubiiciūt:q̄q̄ Danis in propulſando periculo animus nō deeſſet:vt

Suno loquax.

Suno capitur.

Roſkildia improuide capitur.

Waldemarus Tiro.

pote qui nec fugere poſſent,& in regis oculis pugnã edere neceſſe haberent. Ita no=
ſtros ad virtutẽ capeſſendã & ſalutis deſperatio,& præſens ducis incitabat aſpectus
Quorũ periculis exturbati ſcafarũ magiſtri:circa palos medio amne defixos hære=
bant:neqꝫ reſiduos tranſuehere:neqꝫ tranſlatos referre auſi. Itaqꝫ nec regi ad ꝓcedẽ
dũ,nec victis ad reſiliendũ opi fuere.Interea Kanutus ſumptuoſis militiæ impenſis
oneratus:nec minorẽ occidẽtis humanitatẽ inuenit:q̃ oriẽtis nuper expertꝰ fuerat.
Siquidẽ agreſtium placide tractatorũ ſtipendia cõtraxit tali Iutorũ beneficio vſus:
quale pridẽ apud Sialandios acceperat:huius Sueno cõgreſſu vitato:Scaniã reuiſit
exiguis militiæ reliquiis integrã æmuli manũ attẽtare formidãs. Interiecto tẽpore
receptis pretio captiuis ſecurus Iutiã adiri cõſtituit : peragranti Fioniam Ebbonis
Ebbonis mors. e vita nũtiatur exceſſus.Cuius fato deiectus:relatis in Sialandiam copiis ꝑſens belli
propoſitũ deſerit,militẽqꝫ plangere q̃ æmulũ inceſſere maluit. Adeo eñ familiari=
ter eo vſus:vt nihil in foro:nihil in caſtris/abſqꝫ ipſiꝰ amminiſtratione curaret:inqꝫ
priuatis ac publicis negotiis prorſus ex eius arbitrio ſentẽtiaqꝫ pẽderet. At vbi re=
cens funeris mœror exoleuit bellum nouaturus per Fioniam in Iutiam decurrens:
Wibergenſes regiorũ vectigaliũ immunitatẽ pactos ad bella pro ſe ſuſcipiẽda perdu
xit.Huc Kanutus magnis oriẽtis viribus ſuccinctus aduehitur : victor haud dubie
futurus ni ſuadẽtibus amicis equeſtrẽ militiã pedeſtri mutaſſet.Siquidẽ optimates
eius ſupiorũ bellorũ ammoniti:qbus rem infeliciter equitãdo geſſere/ ne fugæ facul
tas ignauos abriperet:neceſſitatẽ ſibi iferre tẽtãtes:equorũ amminicula ſubmouẽda
duxerũt.Kanutũ cũ paucis equitibus peditũ mediũ faciũt belli merita æſtimaturũ,
nec alias Sueno rebus ſuis impenſius diffidebat. Vt autẽ hoſtes vltro militiæ expedi
mentis exui vidit:ſumma ſpe extremã deſperationẽ mutauit: neqꝫ enim ignorabat
equitatu vacuos lẽtam & ignobilẽ militiam edituros: pluſqꝫ ſibi præſidii demere q̃
duramẽti cõciſcere.Et ne ei ſimilis manus deeſſe videretur:Wibergenſes vtpote rei
equeſtris ignaros/pedeſtri ꝑlio militare ꝑcepit: nõnullos inter ſagittarios & fundi=
tores diſpertit.His leuia tormẽta ſaxaqꝫ iactilia ꝓ armis fuere.Proxime eis ab vtro=
qꝫ latere equites iũgit: mox hoſtiũ terga preſſuros. Cõmittẽdi taliter ꝑlii ꝑcipuus
auctor ei Waldemarus extabat:corpus annis tenerũ/animũ induſtria ꝑualidũ habẽs.
Is ſiqdẽ pedites peditibꝰ opponẽdos:latera autẽ & terga ab equitibus inceſſenda do=
cuerat.Kanutus dupliciter inſtructi hoſtis cõſiliũ ex apparatu cognoſcẽs:opportu=
nitatẽ inſidiis negare diſpoſuit.Quibꝰ vt copiã demeret: neqꝫ ſuos a tergo circũue
niri pateretᷣ:opꝰ impetu ratus/totã manũ in cõſertiſſimos pedites inducit:eoſqꝫ paſ
ſim & varie reſiſtẽtes pene oẽs oppreſſit: nec ea tñ virtute periculũ ꝓpulit.Quippe
Sueno vtrinqꝫ ex latere aduerſarios,partito equitatu circũuolat:deturbatiſqꝫ equis
quos retro aciẽ fugæ metu locauerat:ancipiti incurſu cõcluſos exagitabat. Qđ vbi
videt Kanutus trãſuerſis aciẽ principiis inſtruit,reuocatãqꝫ a peditibus pugnã: ad
equites tranſtulit.Quippe a tergo inſtantibus ora aduertere neceſſe habuit.Sueno
vero cum & armis diffideret:& equorum pericula formidaret: tranſuerſis eos præ=
liis fatigare:non manũ cũ eis acie conſerere: nõ pugnandi copiam facere: ſed incer=
to Marte ludificatos/ æſtu ac laſſitudine ſuperandos curabat: eos grauiſſime ador=
tus qui cõmuni acie longius excedentes:audacius ſemet propulſandis obiecere peri
culis. Variis igitur irruptionibus laceſſiti: crebroqꝫ impetu & obliquis cõcurſibus
lacerati:tandẽ viriũ inopia ad tantã corporis laſſitudinem peruenerunt:vt præter
communẽ belligerandi morem in ipſo certaminis ardore ſeſſione pauſarent. Cũqꝫ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nec ad fugam, nec ad pugnam vis vlla ſuppeteret: dũ ſollicite ſalutis præſidia circũ-
ſpiciunt: oppidũ cuius paulo ante incolas fuderant: cõpoſita acie paulatim accedere
tutiſſimũ ducunt: ſubſidii loco hoſtiũ tectis vſuri. Eo igitur ſeruatis ordinibus in-
ceſſum emouent: procuratis qui a tergo curarẽt: hoſteq; retrogradi pellerẽt. Tanta
plærũq; neceſſitatis fidutia eſt. Tũc Barcho quidã promptiſſimus Suenonis miles
ab aduerſariis vndiq; circũuẽtus: innumeram manũ ammirabili ſolus virtute ſuſti
nuit. Tandem obfuſis ſudore oculis pulſo clypeo ambas bipẽni manus inſerere: pro-
miſcue cædẽ facere: hoſtes ac ſocios iuxta/ferire: nulli propius inſtanti parcere. Quo
viſo Waldemarus cui multa ſecũ ex veteri cõuictu familiaritas erat: memoria priſcę
charitatis euectus equo ocius aduolat extremis amici rebus adeſſe cupiens. Quem
Barcho aduerſariũ ratus: relata bipenni inſtãtem appetit. Sed Waldemarus ꝑrepto
eo ictum ocior anteuenit. Manubrio ſolo ſcapulæ eius vehemẽter impacto ferrũ ex-
cidit. Vix hominẽ inter tot arma, tot hoſtes obnixius cõtranitentẽ ſeruare potuit.
Diu tandẽ obluctatum abducit: inuitũq; ſaluti reſtituit. Qui poſtq̃ ſe ab amiciſſimo
ſalutari captione pertrahi videt: libenter quidem eius opem excipere dixit: ſed non
ita vti hac velle vt captiuorum more clunes equi ſequendo: fœdum de ſe ſpectaculũ
faciat. verum ex parte Kanuti alii confeſtim fugam facere: pars oppido latebrã quę
rere: nonnulli per medias eius plateas erũpere: Kanutus ipſe per anguſtiſſimas vici
partes: equo vectus eripitur. Occupati qui in vicũ profugerãt: & in vnã ædiũ capti
ui tradũtur. Ad quos introgreſſo rege Helias Ripenſis antiſtes circũſpectis omni-
bus: hortulanũ regi æmulandũ aiebat: qui vtilibus hęrbis incremẽta cõciliat: noxiis
locum vacuefacit. Q đ dictũ ſpecie horridũ: ſiquis altius mẽte perſpiciat ſumma in
duſtria procuratũ fateatur neceſſe eſt. Abciſe enim rem, ſed copioſe diſſeruit. Cui ſi
Sueno obſecutus fuiſſet: profecto omnẽ æmuli fidutiã ſepeliſſet. Qui licet iniuria-
rum nomine vindictã a captis exigere potuiſſet: ad mitiorẽ tamẽ ſententiã ingenita
ſibi pietate deflexus: plæriſq; redimẽdi copiã fecit: alioſq; ſacramẽto, alios ſpõſione
in fidẽ acceptos: morte mulctare paſſus nõ eſt. Ex quibus binos dũtaxat peculiaribꝰ
flagitiis obſitos: alterũ quia tetrã latrociniis vitã egerat: alterũ ꝙ optime de ſe me-
rentẽ virũ per inſidias dormiẽtẽ oppreſſerat: capite pœnas ſoluere iuſſit: in neutro
belli: in vtroq; ſceleris negotiũ puniẽs. Cõplures ex ſuperioribus tributæ ſibi ſalutis
immemores: acceptũ ab hoſte beneficiũ repetita Kanuti militia neglexerũt: eiſq; pri
ſtina fides recenti charior erat. At Kanutus ab Alaburgo Liuthuſiũ petẽs: apud vi-
tricũ Suerconẽ exul aliquãdiu demoratꝰ eſt. Huc ſiquidẽ occiſo Magno Kanuti ma
ter cõiugio obuenit. Tũc vero laceræ Danorũ res diſiectæq; fuere: cũ interius ſocia
li bello flagrante: exterius piratica peſtis ingrueret. Cuius ꝓpulſandæ cauſa Sueno
toti Sclauiæ bellũ crebrius q̃ proſperius inferebat. Neq; eñ tãta illi in præliis perſe
uerantia: quãtus furor atq; impetus fuit. Nam cũ receptui conſulere debebat: tã aui
de littus repetere cõſueuit: vt par fugæ reductio videretur. Neq; ſuorũ ei res curæ
fuere: dũmodo prior ipſe nauigiũ rapuiſſet. Quæ regis ignauia tantam Sclauis au-
daciã dedit: vt crebro copias eiꝰ reuertẽtes opprimerẽt. Ipſe quoq; Wibergã adhuc
munimẽti expertẽ: quo tutiori ſibi receptaculo foret: terreis mœnibus clauſit: ma-
gniſq; eã ſtipendiis inſtruxit. At Kanutus apud Suetiã primũ vitrico optatus: mox
onuſtus haberi cœpit: ita vt pro comparandis alimentis quicquid illic prædiorum
poſſederat vẽditaret. Neq; enim vlla gens exules aut prõptius recipit: aut facilius
reſpuit. Sed & filiꝰ Suerconis Ioannes: vt plurimũ ſtrẽnuꝰ: ita parũ facetus irriſorio

Barchonis virtus.

Quomodo Wibergam clauſit mœnibus.

Suetica gẽs exules prõpte recipit facile contemnit.

carmine:fugam eius præliaq; retexuit: & quaſi cantilenæ ſpecie pudibũdi hoīs ve-
recũdiā laceſſiuit:vt enī hoſpitē rubore & cōtēptu perfunderet:fortunā ipſius ludi
brio laceſſere cœpit:aſperſiſq; iocis,& ignominioſo verborũ genere: ignauiā ei bel-
liq; triſtes exprobrabat euētus. His Kanutus opprobriis irritatus:nauigio cōmea-
tuq; empto plurimũ in auunculis & materna fiſus neceſſitudine:Poloniā profugit.
Quem illi maternæ rei nomine regni conſortionē appetere rati: cæteris in locis ad
miſſum:munimētis excipere paſſi non ſunt. Ad vltimũ eũ ne placida ſatis fronte cō
ſpiciũt:inſontem notantes cum propinquo charitatē deberent. Augebat hunc me-
tum recēs maioris eorum fratris depulſio. Itaq; receptus quidē:ſed nullā (vt dixi)
vrbium intrare permiſſus:ad prꝛfectũ Saxoniæ Henricum peruehitur. Apud quē
minorē ſpe ſua fortunā expertus: Hamburgenſem antiſtitem Hartuicum accedit:
iampridem Danis iuridictioni ſuę exemptis infenſum. A quo humaniſſime habitus
belliq; tandem ſubſidia mutuatus:domeſticorũ militum fidem tacita legatione per
tentat. Reſpōſum eſt omnes ad eũ ociſſime trāſituros: datāq; Suenoni fidem priſti-
na mutaturos. Qua promiſſione ſecurior factus:peregrina manu Iutiam intrat. Sed
et ſuis nec humanitas Suenonis: nec obſidum charitas: nec periurii reſpectus: quo
minus ad eum ſigna referrent obſtaculo fuit. At Sueno vbi de eius aduentu cogno-
uit:virium diffidentia apud Wibergam recētibus a ſe munimētis excultā obſidionē
ferre conſtituit. Vbi ad ſuſtentandā ſumptuũ neceſſitatē bona eorũ qui ad Kanutũ
conceſſerant:rapinis exhaurit:prædatuq; ſtipendia contrahit. At Kanutus ex pro-
ximæ pugnæ euentu:vrbem oppugnare diffiſus:formidata locorũ fortuna: procul
mœnibus caſtra conſtituit: operiri volens quoad æmulus protelatis diebus alimen
torũ egeſtate vexatus:aut turpiter fugā:aut temere bellũ arriperet. Ea Kanuti ſpes
Suenoni victoriæ fuit. Eodem tempore Bruno quidam qui & Kanutum ipſe e Saxo
nia ſecutus fuerat: ſiue Suenonis inſtinctu corruptus: cum quo vetuſta ſibi ſocietas
erat: ſiue delati belli tædio ſatiatus impetrata vtcũq; licentia cum aliquot Ripam
ſeceſſit. Sueno vero cum rem familiarem magnis in vrbe ſumptibꝰ exhauſiſſet:neq;
trahendi diutius belli materiam circũſpiceret: audendum aliquid cum periculo ra
tus:noctu magnis itineribus tacitus ad hoſtium caſtra contēdit:eoſq; mane diuina
curantes:improuidos irrumpit. Quibus repentino metu perculſis:vt cuiq; animus
erat:aliis fugam,aliis arma capere negotiũ fuit. Medius horũ interfluebat riuus oc
cultis voraginibus frequēs:ſed vno dũtaxat vado meabilis:qđ Suenonianis incogni
tum,Kanuticis notũ prior loci inſpectio fecerat. Exiguus idē & obſcurus olim: nũc
belli inclytus fama. Igitur qui irruperāt ignorātia loci inuias riui ptes aggreſſi:pci
pitatis equis īprouidi īpetus pœnas dedere. Experti periculũ eminꝰ inſtāt: fundiſq;
ac iaculis puocāt cōgreſſum phibēte lacuna. Tũc Saxones oſtētādæ virtutis auidi:
Waldemarꝰ ne rebus locus officeret eqs vadũ inſiliũt. Waldemarus poſtq̄ ad loci eqtabile videt
ſancti Kanu tāq̄ hoſtes trāſitu phibiturꝰ/eo frꝛno cōuertit:aduerſoq; cũ eis equo cōcurrēs:īpa-
ti ducis fi- ctā vni lanceā ingenuo militādi more pfregit. Sed cōtra ī ipſo gurgite ita quaternis
lius. ſimul haſtis excipit:vt equꝰ in clunes cōſideret. ipſe tamē ob egregiā eqtādi peritiā
ſella pelli nequiret. Quintā inter frōtē galeāq; defixā:adacto capulo colliſam auulſit
His malis liber / arrepto equo cũ paucis vadũ ſupat:& ne ſecuturis anguſtias face-
ret:pcul riuo ſecedit:ibiq; facta acie pugnā capeſſit. Quinetiā totā hoſtiũ turbā quo
ad oīs ſociorũ pmeaſſet exercitꝰ:parua manu ſuſtinuit,Suenoniq; certiſſimꝰ auctor
victorię fuit. Quo opē ferēte:Kanuti ptes fugā fecere. Grandē qppe ex ſuperioribus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

pręliis metũ hauſerant eorũq; memoriam abiicere nequeuntes:ęgris ſemꝑ infra-
ctiſq; animis erãt, adeo em̃ Ranuticorum animos res aduerſę corruꝑerãt:vt maiore
fortitudinis parte defecti/ꝑſeuerãter hoſtẽ ferre nequirẽt : nimioq; timoris captu
hebetatis animis faciles ſemꝑ in fugã exiſterent. Saxones vero q̄bus agitatio milita-
ris familiarior erat/equeſtri exercitatione vſi/crebro equorũ reiectu victoribus iſul
tabãt, ita fugã moderãtes:vt eã nõ ſine ordine & regimine dirigere viderent̃. Prom
ptiſſimus horũ Folradus eo ꝑlio cadit, neq; captorẽ reꝑire quiuit, q̄q̄ obrutus prẽ
di ſe plurimũ ꝓcaret̃. Cęteri interdiu male fugientes oppido nocte mãſerũt:vbi a fu
gę ꝓſecutoribus intercepti, hoſpitio necant̃. Cõdixerãt em̃ victores nemini parcere
deuictorũ : tũ Saxonũ odio:tũ quia ꝓximo bello captos & a ſe redimẽdi poteſtate do
natos:denuo hoſtes expti fuiſſẽt. Kanuto Saxonia refugio fuit. de cui⁹ fuga Ripẽſes
vti acta erat ab intermeantibus edocti, quo plus victori placerẽt cõfeſtim Brunonẽ
capiũt Suenonis in breui iudicio ꝓſentãdũ. Quẽ Sueno oblatũ aliquãdiu familiari⁹
habuit, mox donatũ abire ꝑmittit. Quę res ei apud cõterraneos ſuſpicioni primum
mox cladi atq; exitio fuit. Fuere em̃ interfectorũ propinqui q̄ crederẽt eũ ꝑcunia a
Suenone corruptũ ſocioꝝ ſalutẽ iniquiſſimo ſubuertiſſe cõſilio: declinati belli argu
mẽto doli cõiecturã trahẽtes, neq; aliud beneficẽtiam regis, q̄ fraudis ꝓmium extitiſ
ſe putãtes. Cui cũ de ꝑfidia diem dixiſſent, omnẽq; accuſatiõis ſuæ vim validiſſima
eius defenſione eluſam viderẽt:inuictũ foro inſidiis occupãt. Sueno ꝑinde ac priua
tis iã periculis liber:ad publica ꝓpulſanda animũ induxit. Locis marinis natura mu
nitis, cõplura agreſtiũ ꝓſidia cõdidit. Bina caſtra, alterũ in Fionia, ĩ Sialãdia alterũ
ꝓpter fretũ molit̃, q̄ piratis timori, incolis vero receptui forẽt. Sed a Sclauis vtrũq;
cõuulſum ꝓdit̃. Bellũ cũ ipſis magna apud Fioniã virtute geſſit. Quorũ copias ita
cecidit:vt plęriſq; militũ palmas ferro pręroſas habẽtibus, media digitorũ caro cru
deſceret. Eo tempore ꝓpter incurſus qui a maritimis crebri ꝓ̄donib⁹ edebant̃:apud
Roſkildiã Wethemãno auctore piratica cœpit. cuius hæc diſciplina hi mores fuere.
Nauigia piratę magis idonea ſibi viſa abſq; poſſeſſoris ꝑmiſſu aſſumẽdi poteſtatẽ ha Roſkildeñ.
bebãt:octaua acquiſitorũ parte naulũ daturi. Nauigationẽ orſuri, apud ſacerdotes piratica.
pręteritę vitę piacula deplorabãt:eorũq; religioſa animaduerſione puniti / perinde
ac ſtatim deceſſuri, diuina altaris libamẽta ſumebãt, cũcta proſperi⁹ ceſſura rati, ſi
rite deũ añ bella placaſſent. paruo viatico ſumpto, onera & ĩpedimẽta vitabãt arma
tura ac cibo ſimpliciter cõtenti, nihilq; qđ nauigationẽ moraret̃ amplexi. multę illis
vigilię, multaq; ꝑſimonia erat. Remorũ manubriis cõſidẽdo innixi ſomnũ carpebãt.
Quoties ꝓpter littora illis nauigatio erat:eadẽ ante ſpeculatorib⁹ ꝑluſtrãda mãda-
bãt ne q̄d ĩcõpertũ forte vel ĩprouiſum occurreret. Inſulas ad quas vẽto afflarent̃ pe
tebãt:miſſis q̄ loca ꝓcellis auerſa ꝑcurrerẽt:ꝙ ꝑegrina claſſis trãquillis ſoleat por
tub⁹ delectari. Crebrũ eis cũ hoſte certamẽ:ſed vbiq; facilis, ac pene ĩcruenta victo-
ria fuit. Prędã ex ęquo ꝑtiebãtur:nec maior gubernatoris portio q̄ priuati remigis
erat. Chriſtianos quos expugnata claſſe captiuos reꝑerãt:amictu donatos ad ꝓpria
dimittebãt. tãta eis ĩ cõterraneos hũanitas erat. octogenas & binas piraticas puppes
varie & viciſſim cœpe, nunq̄ ipi claſſẽ vigĩti duab⁹ frequẽtiorẽ hñtes. Stipẽdiis de-
fecti ĩpẽſas a ciuib⁹ cõtrahebãt ꝓmii loco ꝓ̄dę dimidiũ recepturis. Hic piraticę cul-
tus vt dixi Roſkildię cœpt⁹:ab vrbis gremio etiã ad agreſtes manauit, ab oĩ ferme
Sialãdię ꝑte ſubſidia mutuatus. Enĩuero anguſtus primũ ac tenuis magna breui in-
crementa contraxit. Sed neq; ante redditã terris pacem vlla ex parte remiſſior fuit.

Friſia mi-
nor ſpectat
ad Daciam
De ſitu Fri
ſię.
Cõmendat
Friſiam.

Interea Kanutus Friſiam minorem quę & ipſa Danicarum eſt partium cum paucis
exilii comitibus petit. Diues agri prouincia eſt pecoribus opulens. Cæterum confi-
nis occeano patet humilis, ita vt eius interdũ ęſtibus eluatur. Qui ne irrũpant: val-
lo littus omne pręcingitur: q̃d ſi forte perfregerint: inundãt campos: vicos & ſata
demergunt. Neq; enim illic locus natura alius alio editior exſtat. Plęrunq; agros ab
imo conuulſos alio loci traiiciunt, locum eorum occupante lacuna, in quorum con-
ſederint præſidiis poſſidendos. Inundationem comitatur feracitas. Gramine tellus
exuberat: torrefacta in ſalem gleba decoquitur. Hyeme continuo celatur ęſtu, ſtagni
ſpeciem prębentibus campis: vnde & in qua rerum parte locanda fuerit: pene ambi-
guum natura fecit: cum alia anni parte nauigationis patiens / alia aratri capax exi-
ſtat. Incolę eius natura feroces, corporibus agiles, anxiam & grauem armaturã con
temnunt / ancilibus vtunt̃, miſſilibus dimicant. Agros ſcrobibus cingunt, ſaltus con
tulis edũt. Penates in editum ſubiecto glebarum aceruo prouehũt. Hos a Friſonum
gente conditos nominis & linguæ ſocietas teſtimonio eſt. Quibus nouas quærenti-
bus ſedes, ea forte tellus obuenit. Quã paluſtrẽ primum ac humidam longo duraue
re cultu. Adminiſtratio deinde prouincię ſub noſtris regibus eſſe cœpit. A qua Ka-
nutus cũ forte pręſidium implorasset: prompto omniũ fauore ſuſcipitur, pollicitus
ſe eis aliquid de conſuetæ penſionis onere laxaturum. Auidi promiſſionis Friſi in-
tuitu exilis p̃mii, immani ſe negotio onerant. Ac primum mœnia propter Mildam
fluuium: quis eum recipiant condunt. Tantulo ſtipendio ingens militia ſtetit. Sue-
no reditus eius opinione accepta / Iutis in equitatum digeſtis a Sialandis & Scanis
claſſem adciſcit. Ex qua non nullas naues Sleſuici ſubductas ad Eidoram vſq; ſolo te
nus pertrahendas curauit, ne ea pars hoſtibus elapſui foret. Quæ res ei impendio
magis q̃ vſui fuit. Inde cum copiis ad recens oppidum pergit. Id inter paludes am-
nemq; ſitum natura q̃ opere munitius erat. A latere ei Milda fluuius fuit anguſtis
alueis, ſed placide manantibus aquis. Quod quia rex ob anguſtias exercitu circum-
uenire non poterat: locis ex copia idoneis caſtra defigit. Deinde cæſis virgultis quę
nemus proximũ offerebat ad peragrãdas paludes conſtramenta fieri iubet: quibus
cum opportunum foret: velut pontibus vterentur. Interea quidam ex Friſica iuuẽ-
tute, ſiue morę impatientes: ſiue vegetioribus animis virtutis iactãdę cupidi: pro-
uocandi gratia / riuum qui inter caſtra medius erat conſueta arte tranſiliunt, va-
gumq; eminus hoſtem inceſſunt. Nec laceſſentibus obuii defuerunt. Complures ex
vtroq; agmine huic ſe certamini ingerunt, ſuorum quiq; pericula propulſuri neu-
tris communis fortunæ negotium patienter inſpectare valentibus. Itaq; paulatim
creſcente pugna, adeo omnium huc animi confluxerunt: vt ex eo belli pręſultu / to-
tius victoriæ ſumma pẽdere videretur. Quo viſo filius Thorſtani Petrus omnium
regis archanorũ particeps: non ignarus Friſicę temeritatis: cõfeſtim armari exerci
tũ, pręſtolariq; caſtris paratum iubet. Huius rei inſcii Friſones tota amnẽ manu re-
pente tranſuolant: rati ſine paratu regem in caſtris eſſe. Ita audacius q̃ prudentius
omnis eorũ irrupit exercitus: inopinatum hoſtem opprimere auidus. Sed Suenonia
nis non ſegnius occurſantibus: ad notas ſibi refugere paludes. Quas mox equites fa
ctorũ a ſe pontiũ ſtramẽtis vſi facile ſuperãt: tranſlatiq; fugã acerrime perſequunt̃.
Aliud quoq; ferro ſibi cõpendiũ ſtruunt. Nã tãta in fugiẽtes ſtrages exercita eſt: vt
conſtratis cadaueribus amnis mox a victoribus permeari potuerit. Fuſis friſonibus
Kanutus cum paucis exilii ſociis eques elabitur. Reliquis fugę expertibus oppidum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

receptui fuit. Cui Sueno Kanutum ineſſe ratus: obſeſſos q̃ poterat inſenſus aggredi
tur: ſperans obtentione eius totius belli finem futurum. Saucios integris mutat: feſ
ſis requietos ſuccedere iubet: diurno prẹlio nocturnũ ſociat: omniq; inſtantia curat
ne laſſis quies remedio fiat. Addebat obſeſſis animũ recens captiuorum occiſio: nec
cuiq̃ a victore toties lęſo venia ſperabatur. Cõtra rex ſi pugnã remitteret: neq; mox
oppido potiretur: Freſos auxilio obſeſſis futuros timebat, ideoq; perſeuerãtiore prę
lio opus ducebat. Sic metus vtrinq; pugnandi pertinaciam fecerat. Nec interdiu di
micaſſe contenti: noctem quoq; bello contribuunt. Tunc vero anceps prẹlium erat.
Cum forte Waldemarus clamore cominus orto Freſos inſtare ratus: in partem qua
ſtrepitus exaudiebatur cum ſignis accurrit, ſocioſq; perq̃ ſtrenue repugnantes erro
re noctis eluſus oppreſſit. Ita fortiſſimi animi dux temporis habitu circũuentus qui
bus opem ferre decreuerat: cladem atq; exitiũ irrogauit. Oppidani aſſiduis plagis
& continua laſſitudine exhauſti, nullumq; pugnę ſupplementũ habentes, cũ nec vi-
res nec vulnera vllo momenti ſpatio recreare quiuiſſent, deſperatis rebus dedidere
ſe regi. Cuius fidem atq; clementiam: vltra ac rati fuerant: experti ſunt. Tum vero
rex & in Plogo qui Ericũ occiderat: ſingulare pietatis ſpecimen dedit. Neq; eñ a pa
tris interfectore pœnas exigere voluit: plus deditionis moribus: q̃ vltionis aculeis
debiturus. Cęteros quoq; nec morte nec captione mulctatos abſq; redẽptione dimit
tit: præfatus ſe eorũ obſequia ac odia iuxta ęſtimaturũ. Nihil eñ iis proſpere ceſſu-
rum qui toties mobili fide & ſacramẽto fuiſſent. Dimiſſi cũ duce exilium amplectun
tur. Id eñ gratiæ apud ſuos Kanutus habebat: vt nulli vnq̃ fortuna eius faſtidio eſ-
ſet. At Freſones mulctę nomine duo milia librarũ regi cũ obſidibus pendũt. Poſt hęc
ſiue rubore fugę ſiue naturę ſtoliditate cõpuncti Waldemarũ obſecrant/ precetur re
gẽ bellum cũ eis hac lege iteret: vt victor ęquã priori ſummã recipiat, victus ex vete
ri penſione quantũ Kanutus ſpoponderat remittat. Ille p̃cantium temeritatẽ incer-
toſq; pugnę euentus ſolertius ęſtimans, extremę demẽtię voces conſilii ſui ſalubrita
te cohibuit, perq̃ ſtultũ affirmando victos a victore noxias belli conditiones expete-
re. Interea Kanutus apud Germaniã Fridericũ Romano recenter imperio functum
auxilii imploratione ſollicitat: promittens ſe patriæ procurationẽ in eius beneficio
repoſiturũ. Imperator cui & ſumma naturę calliditas: & maxima proferẽdi imperii
cupiditas eſſet: tantũ alieni ĩ ditionẽ ſuã redigere auidus: Suenonẽ veteris amicitiæ
& cõmilitii monitũ promiſſo honoris incremento ad colloquendũ ſibi ſimulatione
charitatis inuitat: eximiã ſibi viſendi eius cupidinẽ inceſſiſſe ſignificãs: ſed Romanę
maieſtatis amplitudinẽ quo minus eũ accedat obſiſtere. Quippe Sueno adoleſcentię
tẽpore militaris rei perdiſcẽdę gratia: Conradi Cæſaris clientelã ingreſſus: cũ Fri-
derico: adhuc priuatę fortunę: quẽ & ætate & ĩgenio ęquabat: diu ſodalitatis officia
geſſerat. Itaq; nõ ꝙ fallaciſſimi hominis cõmẽtis crederet: aut æmulo aſylũ demere
vellet: ſed vt ſola ſe germanis fama cognitũ etiam ſpectandũ ſubiiceret: pręſentemq;
famę ſuæ miratoribus exhiberet: cultiore pompa inſtructus mandatum exequitur.
Nec parũ glorię apud curiã magnificẽtia clientelę & apparatus oſtentatione cõtra
xit, totiuſq; ĩ ſe germanię oculos ob virtutis ammirationẽ cõuertit. Merſburgũ op-
pidũ theutonicę nobilitatis frequẽtia cõpletũ ĩgreſſus/ ab ĩpatore primũ venerãter
hĩtus: mox vario accuſatiõis genere vexatus: diſparẽ ꝓmiſſis fidẽ exptus eſt. Cui de
mũ cõditiões huiuſcemodi ꝓferunt: vt ĩperatoris ipſe: eiꝰ vero Kanutꝰ renũtiata re
gni affectatiõe militẽ ageret: bñficii iure Sialãdiã recepturꝰ. Alioqui: ĩpatoris vires

Obſeſſio dura.

Waldemari erratum.

Plogo ꝑcit rex.

Kanutꝰ ad imperatorẽ confugit.

Friderici fraus.

Sueno olim de familia Cõradi imperatoris.

Kanuto obtentui fore / expeditamq; cum eo manum in Daniam eſſe mittendam quę
vel Suenonis pręcurreret reditum: vel confeſtim impugnaret aduentum. Sueno in
re tam anxia: aut periclitandum ſibi: aut parendum fore cognoſcens: ſimulata aſſen-
ſione: paterna bona quibus in Sialandia abundabat: tanq̃ peculiaria a conditionis te-
nore ſublegit / ne violandę pactionis omnis domi deeſſet occaſio. Quod quia germa-
nico iuri familiare erat: admiſſu facile fuit. In hoc Kanutus pacti parum credulus
Waldemarum qui cum Suenone aderat: ſponſorem efflagitat: fidem eius integrita-
temq; tutiſſimum rerum ſuarum pignus exiſtimans. Neq; enim alium ex regio co-
mitatu pari conſtantia pro capite ſuo excubiturum putauit. Ille Suenonianę perfi-
dię cõſcius cum vanam ac lubricam compoſitionis fidem aduerteret: ne alienam in
ſe labem recidere pateretur: ſponſionem pertinacius abnuit. Tandem rege compel-
lente, vix atq; ęgre vadimonium dixit: pręfatus ſe ſi Sueno pactum perrũperet: Ka-
nuti partibus acceſſurum: probata vtrinq; conditione diſceſſum eſt. Reuerſus ĩ re-
gnum Sueno: deq; æmulo comitem nactus: remiſſis e veſtigio literis: fidem Cæſaris
aperta fraudis exprobratione damnauit, initaſq; cum eo pactiones obſequii negatio-

Nemo regũ Daniæ Cæſari homagiũ pręſtitit.

ne ſubuertit, in eas ſe conditiones fallaciter adductum affirmans, in quas Danicorũ
adhuc regum nemo conceſſerit. Præterea Kanuto iuſta petenti, prouinciali dunta-
xat amminiſtratione conceſſa: regios penates a cætera ſe conditione ſecreuiſſe dice-
bat: fraudatus pacto Kanutus: vadem ſollicitat. Qui cum regem deſerere: vel ſpon-
ſionem corrumpere, ęque fœdum putaret: vtrobiq; famę periculum contemplatus:
mutare pactum: q̃ euertere maluit, ſtatuens vt cum rex Sialandiam commeatui ſuo
neceſſariam duceret: aliud pro ea Kanuto ſtipendium aſſignaret: nec fructu par-
cius: nec ſpatio contractius: nec honore defectius. Aſſenſus conditioni rex: triperti-
tam Kanuto pręfecturam conſtituit: eiq; in Iutia, Sialandia / ac Scania, peculiare be-
neficium tradit: interciſam loco dominationem minus ſolidæ poteſtatis geſturam
exiſtimans: Huius rei Kanutus Waldemarum denuo pręđem expoſcit. Quem velut
antea repugnantem Sueno condendi fœderis auidus: ſponſionem iterare coegit: ne-
gans ſi pacto obuiam iſſet: eius Kanutive defectionem ęgre laturum. Hoc fretus pi-
gnore Kanutus: cupide conditionibus fruitur. Igitur Sueno perinde ac bellorũ me-

Sueno ĩ ſuperbiam lapſus ritũ Alemãnorꝫ ęmulat⁹ eſt

tu ſolutus in ſuperbiam lapſus: patrios mores ꝙ parum ſibi viderentur exculti, tan-
q̃ agreſtes & inconditos: petita a finitimis vrbanitate mutauit, ſpretoq; Danico
ritu germanicum æmulatus eſt. Nam & cultum ſaxonicum ſumpſit / & ne eo inui-
dioſius vteretur: militum ſtudia ad ſimilem veſtis vſum adduxit: ruſtici moris tę-
dio comptioris famulitii grege, palatium inſtruens. Quinetiam epulandi ruſticita-
te depulſa: externas menſis comitates adciuit. commeſſationumq; ritus cultiore mi-
niſterio gerendos inſtituit. Nec ſolum cultum nouauit: ſed etiam edendi bibendiq;
facetias tradidit. Idem ſtudii in nouanda clientela, aſciſcẽdiſq; ſatellitibus geſſit. Ho-
nores quippe nobilibus demptos: hiſtrionibus deferebat, magniſq; & illuſtribus vi-
ris a latere ſuo ſepoſitis: in eorum locum turpium & effœminatorum familiam
ſubrogabat: vt abiectu maiorum, minorumq; prouectu: prorſus eximias potentiæ

Suenonis auaritia.

ſuæ vires oſtenderet: ditatiq; fortunam ſuam beneficio regis, non generis im-
putarent. Nec inſolentiæ eius auaritia defuit. Siquidem lucroſa ſibi illorum
fata, quorum bona auxiſſet conſtituit, pupillorumq; parentibus e mortuis expi-
lator euaſit. Neq; nephas duxit eorum liberos ægeſtati ſubigere: quorum ope-
ra / regni opes ipſe ſuſceperit, Ipſos quoq; milites prius a ſe locupletatos, ad vilem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

pauptatis ſtatum beneficii ſui pœnitentia adductus reiecit. Quinetiam ingentis clientelę voracitate compulſus prouincialia miniſteria, impenſaſq; ab agreſtibus arctius exigere cœpit. Itaq; dum militum luxui conſulit: plębis fauorem amittit. Præterea controuerſiarū iura eatenus ſacramenti religione ſubnixa ad palęſtras & palmas athleticas relegauit, iudiciumq; rationis ſpeculationi debitum, in ſola corporū exercitatione conſtituit. Et ne quid faſtui deeſſet in communibus ſuggeſtis concionari faſtigio ſuo indignum ducebat. Quáobrem ęqua vulgarium alloquia contēnendo / editioribus locis occupatis: ſuppoſitę plębi ſuperne ius dicere conſueuit. Crebræ quoq; ei cum Lundenſi pontifice ſimultates maiore fructu q̃ iactura fuere. Ea tempeſtate Karolo Hallandiæ præſide prouinciam egreſſo: coniugem eius ſororemq; viduā Suerconis filius Ioannes excellentis earum pulchritudinis opinione corruptus ad libidinis cōmercium raptas in Suetiam vſq; deuexit. Quibus tam contumelioſe vſus proditur: vt eas in ſtupri vices noctibus euocaret alternis: īgenuę pudicitię fœminas, obſcœniſſima fœditate proculcans: neq; aut huius matronalem thorum, aut illius cęlibem caſtimoniam: quo minus voluptatum ſuarum ignibus indulgeret reueritus. Ad vltimum patrię & populo tantę temeritatis facinus exſecrante: vtranq; remiſit. Quod flagitium Sueno perinde ac cōmune probrum in omne Sueonum regnum vlciſci ſtatuit: publicum ruborem communibus armis ſubmouendum exiſtimans. Sed nuptiarum apparatu pręuentus: quippe Saxonum Satrapę Conradi filiā nuper deſponſam vxorem ducturus erat propior priuatę copulę: q̃ publicę vindictę militiam retentabat. per hanc Sueonem in peregrinos ritus adductum falſa plæbis opinio referebat, eiuſq; ſuper conſuetudinum nouitate conſilium accuſabat. Per eadem tempora Nicolaus vrbis Romæ cardinalis Britānicum permenſus oceanum: Noruagiam Lundenſium adhuc ditioni parentē immunitate conceſſa, maximi pontificatus titulis inſigniuit. Quod in Suetia quoq; legationis poteſtate peragere cupiens: Sueonibus & Gothis de vrbe, & perſona tanto muneri idonea concordare nequeuntibus: certamini decus negauit, rudemq; adhuc religionis barbariē ſummo ſacrorum honore dignatus non eſt. Verum inſpecto temporis habitu cum per oceanum reuerti hibernę nauigationis metu in periculis duceret: Daniam reditui ſuo percommodam arbitratus, offenſam eius ex Noruagię promotione contractam beneficii deliniamento ſedare conſtituit. Eſkillum igitur mādatis aggreſſus / plus nouę dignitatis q̃ veteris amiſerit: recepturum promittit: definiens ſe ereptę Noruagię damna / Suetici primatus munere penſaturum. Rapuit promiſſum Eſkillus cupideq; legati copiam flagitat. Qui veniens apud ipſum futurū Suetici ſacerdotii inſigne depoſuit. Dandum ei ī quem concors Sueonum Gothorumq; ſuffragium cōueniſſet. Statuit quoq; vt quicunq; maximi Sueonum pontifices creandi eſſent. pallio a curia dato: per Lundenſem inſignirentur antiſtitem, eamq; ſedē perpetuo vererentur obſequio. In hoc priuilegio dato confirmationem a curia adciſcēdam promittit. Quod effectu perfacile fuit. Siquidē Romā reuerſus: decedente Eugenio maximus pontifex ſubrogatus eſt, peregitq; publicę religionis pręſul qđ priuatæ legationis miniſter annuerat. Qui mox vſurpatione poſterorum firmatus: ſub hoc vſq; tempus, antiqui tenoris obſeruatione perfruitur. His peractis Nicolaus nondū Dania egreſſus: Suenonem Suetica meditabundum bella Romana induſtria a propoſito reuocare conatus: locorum difficilium, inopis regni infructuoſæ victoriæ habitum prætendebat. Siquidem eius militię negocium ingens: fructus exiguos fore:

Raptus.

Hic habuit Noruagia Archiepiſcopum.

De primatu Archiepiſcopi Lundenſis.

Conſilium Nicolai legati.

priuſq; ei cum vaſtis,& immanibus ſcopulis:q̃ cum hoſte certandum. Quo victo nihil præter ignobilem prædam,& ſordida ſpolia victoribus occupandum. Poſtremo cum Stolidam regis perſeuerantiam conſilii ſui ſapientia ſuperare nequiret : inertiam eius facetiſſime cauillatus eſt. Nam araneam eum æmulari dicebat/ quæ telarum figmentis cum diſcrimine vitæ: & viſcerum ſuorum egeſtione conſertis : quid

Similitudo araneæ.

niſi Scarrabeos putres & vilia prenderet animalia! Cuius exempli euidentia araneę regem : militiam telæ : victoriam venatui conferebat. Ita auidum ducem exiguæ rei cupiditate ſeipſum viribus exinanientem inutili bello delectari monſtrabat. Cuius Sueno dignitatem potius q̃ monitum veneratus, abeuntemq; eum ad regni fines vſq; commeatibus proſecutus: deſtinati olim belli ſtudium animo reuocauit: quippe quem magis potiendę Suetię cupido:q̃ aut iniuriæ dolor:aut pudoris irritamentum accenderat. Maximam ſiquidem inuadendę eius opportunitatem/tum ob ſenium imbelliamq; Suerconis:tum ob factiones inter eundem & plæbem recenter ortas:nam Ioannem agreſtes cõcionantem occiderãt:arbitrabatur. Spe quoq; tam rata victoriam complectebatur,vt ante militiæ exordiũ inter milites ſuos Sueticarum iura prouinciarum : tanq̃ belli præmia partiretur. Duo quoq; ex proceribus eius ad opinionem vnius Sueticę virginis libidinis æmulatione correpti:magnis inter ſe iurgiis diſſidere cœperunt. Cuius nuptias rex in beneficio ſuo reponere par æſtimans:capta Suetia fortiori connubium pollicetur. Quo promiſſo libidinis ęmulis magnum virtutis certamen ingeſſit. Tanta apud Danos fruendæ Suetiæ fidutia fuit. Interea Suerco belli metu crebras ad eum de pace legationes direxit:ſed nullis conditionibus ad eam impetrandam aſſurgere valuit. Igitur fruſtra fatigari ſe videns:non ſe prelio offerre:non arma:nõ expeditionem parare:ſed ignotos locorum receſſus quærere,ſummamq; belli Sueonibus credere. Vt autem Sueno difficillimorum itinerum euitaret anfractus:inſtrumentum belli hyemis expectatione ſuſpendit:ab aſtrictis glacie paludibus profectionis compẽdium petiturus. Hyberni itaq;

Hyeme bellat̃ i Suetiã

temporis beneficium nactus:expeditiora legit itinera, rapiniſq; & incendio Finniã prædabundus aggreditur. Occurrunt indigenę ſupplices, patriam ſeq; dedentes: nec ſic ſe ſubtraxiſſe contenti:etiam commeatibus prębitis:hoſpitalitatis eum obſequiis proſequuntur. Poſt hæc Werendiam intrat. Vbi ab incolis neq; Marte neq; deditione exceptus:flammis omnia ferroq; peruadit:viris ac fœminis paſſim ſolitudinum inacceſſa petentibus. Sed & pręaltę niuium moles totis ferme campis inceſſerant:frigoriſq; tanta vis erat:vt vberibus admoti infantes, algore hebetatis mem-

Horrendũ frigus.

bris inter ipſa lactis alimenta decederent,matreſq; ſimili fato propinquę,extincta pignora moribundis complexibus attrectarent. Dani quoq; eadem aeris inclementia afflicti:non in caſtris noctes exigere/non militares excubias obſeruare:pars foco ſibi pars tecto conſulere,aeris non armorum ſęuitiam in metu reponere, cuncti plus cœlum q̃ hoſtem cauere. Werendenſes autẽ quo ad regis gratiã paciſcerẽtur,iter intercipere cupientes:cęſis minoribus truncarũ arborũ coaugmentis fauciũ quas per meaturus eſſet:anguſta pręcludunt. Tantis ſiquidem circũiacentium rupiũ anfra-

Calliditas Sueonũ in cędendis ſiluis.

ctibus claudebantur:vt abſq; ingenti diſpendio a latere pręteriri nequirent. Quorum auſu rex inter cœnitandum accepto/morę omnis impatiens/ diſcuſſis menſis, equum inuolat:militibuſq; adeſſe iuſſis,ad rupem concitus fertur, indigne ferens cœptorum ſuorum curſum vilibus agreſtium obſtaculis retardari. Rogatus a Nicolao quodam iræ parcere, incertamq; admodum rem curioſius explorare inter-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ꝑellanti ſe vxoratum quemq; timidiſſimum eſſe reſpondit, ad eius nuptias alludens
qui ducta coniuge poſtridie militiam ingreſſus fuerat. Ille ob contumelioſam moni-
torum ſuorum repulſam ira percitus: facturum ſe breui qđ Sueno non audeat ſub-
intexuit: exprobrataq; ſibi ignominiam, inuicem in eum reiecto meticuloſitatis op-

Vxoratum timidiſſi-mum foris eſſe.

probrio vindicauit. Quæ vox ab iracundia profecta celerem ipſius obitum ominata
eſt. Vbi vētum ad fauces: delapſi equis milites, q̄q̄ tenui armatura eſſent / ꝙ eis feſti
nationis ardor ꝑiculorum contemptum ingeſſerat: arboream ſtruem oppugnare
cœperunt: indigenis qui ad eam defendēdam conuenerant / ingenti pacem clamore
poſcētibus. Tunc Nicolaus acceptam a rege contumeliam conſpicuę probitatis ope-
ribus demere cupidus, ne magis vxorius q̄ ſtrenuus videretur: dum conſerta trun-
corū robora obſtinato ad pericula gradu ſuperare conat̄: ab agreſtibus e ſtrue tanq̄

Nicolai fa-cinus.

ex muro ꝓpugnātibꝰ caput haſta traiectus opprimit̄. Similis aliorū conatꝰ ſaxis ſu-
dibuſq; repellit̄. Sueno ꝓpinquitate noctis, impetuſq; ꝓ̄properi pœnitētia reuocatꝰ:
ſigno receptui dato ꝓpter aggerē caſtra cōſtituit: luce poſtera maiore vi ac paratu
prælīū exequuturus. Verū hoſtibus noctu ſibi diffugio conſulentibus, mane vacuū
propugnatoribus iter nullo negocio ſuperauit. Werendos deinde reſiſtendi fiducia

Suenonis ſucceſſus.

defectos: in fidem accepit. Igitur cum plęraq; ſibi ex voluntate reſpondere cognoſce
ret: fœlicibus fortunæ experimentis euectus: ī omnem ſe Suetiam effundere ſtatuit.
Sed nimietas frigoris equorumq; ex aſperitate itinerum inopiaq; pabuli coorta de
bilitas proceſſum negabant. Tunc qui ex equitibus ad pedites redacti fuerant: com-
militonum equos ſuis oneribus inſtrauere: eoſq; prę ſe onuſtos agentes ignaro rege
domum dilabebantur. Qui tandem furtiuum militiæ diſceſſum expertus: clandeſti-
nam eius elapſionem data reuertendi licentia pręcurrit, ſtatimq; compendiaria ad
Scanicam via curſum reflexit. Igitur Karolus cum Kanuto fratre receptorum obſi
dum fiducia ſpem liberæ tutæq; reuerſionis pręſumens, cum Hallandiæ propemo-
dum confiniis acceſſiſſet a Finnenſibus inſidias hoſpitalitate tegētibus conuiuio ex-
ceptus: maiorem noctis partem commeſſationibus extraxit. Temulentia grauis in

Finnenſ̄. dolus.

horreum annona vacuum, pariter ſe & comites ſobrietate exutos cubitum recepit.
Quibus altiore ſomno ſpirantibus: Finnēſes foris valuas obiicibus obſerantes: igni
ſparſere tectum. Iamq; maior eius cōflagrauerat pars: priuſq; ædes in cinerem pro-
pe collapſa fuerat: q̄ preſſos mero ſenſus vis ardoris expūgeret. Poſtremo propiore
flammarum feruore correpti: dum nudi valuis erumpere geſtiunt: forinſecus eas
obcluſas cognoſcunt. Vrgebat intus incendium: foris hoſtis vetabat egreſſum. Sed
præſens pœna ſequentis metum leuabat, inſtantiſq; mali periculum futuro tri-
ſtius ducebatur. Quo euenit vt Dani ferro q̄ flammis opprimi præoptantes: va-
lidius conniſi præiecta foribus clauſtra conuellerent: vtq; vnum periculorum
effugerent: in aliud ruere non dubitarent. Egregiæ indolis pueri quos ſibi in
clientelam Karolus reſpectu propinquitatis adciuerat: abſq; ætatis miſeratione
ſub Nicę amnis glaciem nudatis corporibus barbarorum ludibrio merſi in eo-
dem alueo fatū ac tumulum recepere. Ita paucorum agreſtium fraude maximę ex-
peditionis labor exinanitus eſt. Interiecto tempore, plębs Scanica a principibus diffi
dens, concione lecta in Arnam vallem armata ſucceſſit. Quoties enim in ea prouin-
cia intolerabilia vulgi onera ducebātur: publica vi iniuriis occurrebatur. Adeo cū
intolerabilis plæbis ſeruitus ducit̄ publicis armis libertas expetitur. Veritus ergo
rex ne is tumultus ad grauiores regni motus progrederetur, coercendi eius gratia

ad Scaniam e Syalandia traiiciens:militaris manus fiducia agreſtium concionē ac=
ceſſit.Inermis ipſe equitibus vtebatur armatis:vt vim metuere potius q̄ ſtruere vi
deretur.Cedente de induſtria vulgo coronam ingreſſus:multis & grauibus queri=
moniis exceptus eſt:ſed obſtrepēte multitudinis clamore,defenſionis poteſtatem di
cendive copiam impetrare nequiuit,flagitandi ſilentii gratia dextram vulgo obten
dens crebros lapidum iactus excepit.Adeo conſternationis furor in contemptū ma

Tokonis in dicēdo fœlicitas.

ieſtatis exarſerat.Tūc Toko matre Sygne ortus,vir natu & facūdia , iuxta nobilis,
primaqꝫ regis amicitia prȩditus:in medium vulgi ſi proripit,obtentaqꝫ omnium ta
citurnitate:imperitum concionis fragorem.doctȩ vocis auctoritate compreſſit . ita
ſuā temperans actionem:vt & præfectorum partes diſſimulāter protegeret/& ma=
nifeſtum patrocinium impertiret.Reuerſis ad propria agreſtibus:Rex tantȩ contu
meliȩ deformitatem ſumma indignationis moleſtia proſecutus:complures Scaniæ
vicos exuſſit,eamqꝫ ferme totam perinde ac maieſtatis ream : rapinæ ſubiecit.Ipſos
conſternationis auctores ſpiritu:vel bonis priuauit:factioſos paupertate aut morte
mulctandos iudicans.Nec Tokonem cuius ſalutari eloquio vſus fuerat:tametſi lin=

Contra innocētem ſȩuit.

guæ eius beneficio vulgi iram vitaſſet mulctȩ expertem reliquit:plȩbem aduerſum
ſe occulto eius conſilio concitatam affirmans.Ita ſȩuiſſimis iracundiȩ furiis prouo=
catus:odia ac familiaritates iuxta penſabat.Ea Suenonis irruptio Kanuto nouanda
rum rerum ſpem fidutiamqꝫ reſtituit.Sed hunc auſum prȩcipue Suenonis ac Wal=

Occultum dei iudiciū timendum

De conſideratiōe Waldemari & Kanuti.

demari concordia caſtigabat.Nam quantum regis odium:tantam ducis apud om=
nes gratiam intuebatur,alteriuſqꝫ flagitia:alterius virtute redimi denotabat.Arbi
tri quoqꝫ Kanuti prius ſodalem regi q̄ ocium eripiēdum rati,eius cum Waldemaro
concordiam connubii affinitate componendam duxerunt . Cuius efficiendi gratia
vterinā Kanuti ſororem Sophiam : apud Waldemarum eximia pulchritudinis lau=
de de induſtria proſequebantur.Sed Waldemarus quo minus ad hāc copulam intē=
deret:inopiam virginis obſtare dicebat.ꝙ patre Ruteno procreata:nullorū in Da=
nia bonorū hȩres exiſteret.Qꝫq̄ eñ ſuaſoribus tacite pareret: plus ſe tamen pauper
tatem puellȩ fugere,q̄ ſpeciem ammirari fingebat.Igitur a Kanuto totius patrimo=
nii ſui parte tertia ſpōſalium loco promiſſa:puellam deſpondit,eamqꝫ matronȩ cui=
dam Hotildȩ ad vſqꝫ maturam thoro ȩtatem educandā cōmittit. Quāobrem negle
ctum ſanguinis vinculum:ac diu funeſtis odiis laceratum:tanta animorum integri
tate refectum eſt:vt nulla veterū inimicitiarū macula quas vel ipſi vel eorum parē=
tes geſſiſſent:nouȩ ſocietatis habitum:infuſcaret.Quorū amicitia quo inuicem pu=
rior:hoc regi ſuſpectior extitit.Sed eos & tacite cauit:& palam offendere metuit:ꝙ
maximam a ſe virium partem cum Waldemaro migraſſe cognoſceret: cuius fortu=
nȩ ſuam incumbere non dubitaſſet.Itaqꝫ licet amborum fidem notaret,ſuſpitionem
tñ ne odium proderet obſcurauit.Illi regiȩ diſſimulationis haud inſcii: accepta cō=
meandi licentia:quaſi bona ſua apud Suetiam inuiſitaturi:regem eius Suercone ac=
cedunt . Re autem vera Kanuto Suerconis filiæ poſtulandæ negocium fuit. Quo=

Suerco filiā cum regno deſpondet Kanuto.

rum prȩſentiam Suerco tanta affectione amplexatus eſt:vt prȩteritis liberis futurȩ
affinitatis ſpe hȩredes eos nuncupare proponeret.Quod votum ei ſiue filiorum in=
ertia:ſiue excellentis proci nobilitas inſeminabat.Reuerſi itaqꝫ hoc inuiſiores regi:
quo hoſti concordia iunctiores fuere.Kanuto deinde in Iutiam digreſſo/ Waldema=
ro vero Ringſtadium inuiſente : Sueno poſt eum contentius pergit : conuentumqꝫ
diu perfidiȩ & ꝑditionis probris euerberat,negāti confictas a ſe literas tradit tanq̄

Rex Sueno ꝓdit ſuſpitioñe cõtra Waldemarũ

ab amicis porrectas: ſed titulo de induſtria vacantes: quæ eius ac Kanuti initam cũ Suercone concordiam nuntiarent. Quo cõmento Waldemarus / q̃q̃ irȩ parciſſimus eſſet ſupra modum accenſus: linguã nimio indignationis hauſtu repletã in contumeliam arguentis effundere nõ dubitauit: ꝑfidiæ quoqꝫ in eũ exprobratiõe reiecta / non iam redargutiõe / ſed cõuitio agebat. egregios operũ ſuorũ labores nugaci mẽdaciorum obiectu penſari vociferans. Adeoqꝫ regem reſpõſi ſui libertate permouerat: vt tentus ab eo eſſet: niſi milites operam ſuam in eius captionẽ negaſſent. quorum fauor impenſius ipſum q̃ regem excoleret. Quã iniuriam poſtea apud Iutiam querimonia proſecutus: graues regi inimicitias peperit. Inde cũ Kanuto magna totius Iutiȩ claſſe in Sialandiã receſſit, non ꝙ bellum regi inferre ꝑponeret ſed vt nouis cõditionibus tutiorem eius circa ſe fidem efficeret. Quo apud Sundby maritimum vicũ cum armatis obuio: diali colloquio de cõcordia actum. Compoſita pace / rex cõcubia nocte Roſkildiam reuertit. Interea Sclauorum expeditio ad orientales Sialandiȩ partes inuſitatȩ multitudinis claſſe nuntiatur ingreſſa. Qui quoniã rus ante vaſtarent, cuncta prȩdæ vacua prætergreſſi inopinatam aggredi Roſkildiam ſtatuũt. Igitur ne fumi indicio proderẽtur: incendio penitus abſtinebãt. Accedebat eorum audaciȩ ꝙ ex ſpeculatoribus ocioſam vrbem regemqꝫ procul ex ea ꝑfectum acceꝑerant. Quo nuntio inſtructi intacto rure eam cõtentius ꝑetebant. Ex quibꝰ nõnulli pernicioribꝰ equis ſuburbiũ prope liminaqꝫ ciuitatis acceſſerãt. Rex ipſe dum nocturnam vigiliam ſopore auidius redimit: ſero paratu tanti diſcriminis nũtium excipiebat.

Sclauorum irruptio.

Primus ex Danis Radulphus equeſtris militiȩ apprime peritꝰ prõptioris equi beneficio in hoſtem occurrit. Sed cum ſolitarius eſſet: nũc euitando hoſtes, nunc ꝑſequẽdo: opem ab exercitio mutuatus eſt. Quoties inculta camporũ offenderat: ob armaturȩ molem ȩgrius fugam cõficiebat. Nam Sclauos ſimili põdere vacuos liberior equorũ pernicitas adiuuabat. Quo viſo plus viribus equi / q̃ velocitati confiſus: curſum ad cultiores agros de induſtria dirigere cœpit. Igitur caballi quibus vires parũ ſuppeterent, officiente ſtipula præſtantem robore equũ imitari non poterant. Ita dũ agilitatis equinȩ certamẽ ad viriũ conamẽ tranſtulit ab inſtãtibus occupari nequiuit. Quippe denſior ſeges plus vilium iumentorũ q̃ robuſti animalis curſum debilitauit. Interrogatus quis eſſet? mercatorẽ reſpondit. ꝑ cõtãtibus quaſnam merces haberet? reſpõdit arma quibus equos cõmutare ſoleret. Sed & eũ quem inſideret hoc ſibi mercimonio obueniſſe ſubiũxit. Regẽ quoqꝫ Roſkildiȩ eſſe rogatꝰ / aſſeruit. illis eũ neceſſarios ſuos allocuturũ vrbe nuꝑ exceſſiſſe dicentibꝰ: egreſſum quidẽ eum ſed reuerſum aſtruxit. Quod quia cũ ſpeculatorũ affirmatiõe non cõueniebat: in mẽdaciis duxerũt. Idcirco autẽ Radulphus circa regis ſtatũ veris vtendum putauit: ꝙ ſiqua a ſe veraciter ederẽtur: cõtrario modo hoſtibus credidit exiſtimãda. Interea regii equites, vt quiſqꝫ apparatu velox ac manu ſtrenuus erat Radulpho admixti in vnã cohortem ſe receperant: incurſaturi ilico hoſtem ni Radulphus intuitu paucitatis auxilia ſociorũ expectãda duxiſſet. Tãtam eis victoriȩ certitudinẽ aſſidua bellorũ fœlicitas ſuggerebat. Cõtra Sclaui reuocatos a prȩda ſocios in aciem corrogant. Radulphus vbi primũ excitati pulueris indicio regẽ affore deprȩhendit: ſuperuenientis auxilii fidutia prælium facit. Cedentibus Sclauis cum pedites necarẽtur: equites ſeorſum in globũ cõtracti prius velut ex cõſulto terga vertebant: mox imminentẽ a tergo regem, equitũ eius paucitate cõſpecta, cõuerſi fugarunt. Quos Radulphus intermiſſa peditũ ſtrage cũ ſuis adortus: in ve

Radulphi equitis ſtrenuitas.

Notat cupiditatẽ Sclauorum.

rã & pręcipitẽ fugam coegit. Sed ab iiſdem longius inſectãdis/ꝙ equis pręſtarẽt reuocatus: admixta regia cohorte ferrũ ad pedites retulit. Fugientibus tanta adhuc prædandi cupiditas inerat: vt occiſorũ arietũ corporibus pellem curſitando detraherent. Quantũ in illorũ pectoribus auaritię clauſum putemus: qui inter extrema pericula abiectis armis ignobilem prędam & vilia fugę impedimenta quo meliꝰ ſibi cõſulerent, deſerere paſſi nõ ſunt! Pauciſſimi ex eis in littus elapſi per lubricũ pelagi nando nauigia petiuerunt. Nonnulli fuga cupidius inita: cęco metu vndas aggreſſi paſſim exanimati ſunt. præcipitato in mare ſpiritu/quẽ ab hoſte ſeruare ſtuduerant. Interea Sclauorũ equites velut ex abdito prouolãtes: victoriam regi e manibus per inſidias eripere conabantur. Igitur Dani: dũ ad finem pugnę peruẽtũ autumant: præliũ iterant. Quorũ virtute victi Sclaui: fuga auidius ſumpta adeo ſalutem ſuam ferro ſubtrahere geſtiebant: vt per maritimę rupis ardua ſemet cũ equis effœminato pauore præcipitãtes: vitam finirent: & inter ſcopulos ſpiritũ deformi corporum ruina deponerent: quem audacter in acie profundere dubitaſſent. Abducẽdis igitur nauigiis ob ingentẽ nautarũ ſtragẽ ęgre remigia ſuppetebãt.

Wandalorũ incurſationes.

Iiſdem tẽporibus effuſis piraticæ habenis a Wandalicis finibus Eidoram vſq; oẽs per orientem vici incolis vidui: ruraq; culturę expertia iacuere. Sialandia ab ortu & meridie marcida ſitu vaſtitate torpebat. Siquidem agreſtiũ inops patrię loco prædonibus fuit. Fionię nihil reſiduũ pręter paucos incolas piratica fecerat. Falſtria ſpacio ꝗ virtute contractior incolarũ fortitudine paruitatis dãna penſabat. Quippe tributarii ignara iugi: aut pacto hoſtẽ: aut viribus ſubmouebat. At Lalandia tametſi Falſtriæ granditate pręſtaret: pacẽ tamẽ penſione petebat. Cætera vaſtitas occuparat. Itaq; non armis: non vrbibus confiſũ: anfractus ęquorũ: quo minus piratas admitterent: prælongis palis ac ſudibus exſtruebantur. Aduertens igit̃ rex nutantes patriæ res: & iam pene collapſas: ſe ꝓpriis viribus a piratica vindicare neq̃re: hẽrici ducis cuiꝰ inſignes ea tẽpeſtate vires fuere/aduerſum Sclauos opem pecuniis promerendã putauit. Cui millequingentas argenti libras mercedis nomine pollicitus: publica collatione ſummam expleuit. At Henricus cuius vęnalis magis ꝗ vtilis amicitia eſſet, pecuniam aſſecutus: vel quia noluit: vel quia nequiuit: parũ ſtabiliter in promiſſo ſe geſſit. Ita rex nõ accepta pace dum patrię rebus cõſulere quærit: miſeriã eius dedecore cumulauit. Quæ res aduerſum eũ populariũ iram acrius deſtrinxit: deforme ducentiũ pacem cenſu nõ armis exquiri: cõmuneq; patriã regis vitio eſſe deceptã.

Sueno inſidias ſtruit Waldemaro.

Igitur Sueno deſperatis malorũ remediis a piraticis periculis ꝓpulſandis ad ciues vſq; cauẽdos curam retorſit. Renouatiſq; ſuſpitionibus Waldemarũ occupare animũ intendit. tanꝗ altero ſibi onuſtorũ ſublato/ facilius reliquũ aggreſſurus. Quod inſidiis ꝗ bello commodius gerẽdum ratus: perinde ac cõiugis dotem exquiſiturus ad ſoceꝝ iter inſtaurat: interq; delectos comites Waldemarũ profectionis ſequacem adciſcit: quia domi eum tuto relicturus non videbatur: in carcerẽ Conrado ſeruãdum tradere cupiens.

Waldemari querela.

Quem dolum Waldemarus amicorum ſibi cõplurium literis indicatũ venienti Sleſuicũ regi memoratis quæ pro eo fideliter ac ſtrenue geſſerat cum exprobratione perfidię palam obiecit. Neganti in eum a ſe crudeliter eſſe conſultũ: ſuſceptos apices abſciſis indicũ vocabulis oſtendit. Meminiſſe deinde monet: vt p̃cipuã ei bellicoꝝ manũ conciliauerit/vt corpore aduerſo diras ꝑ eo plagas acceperit: vt ſecum maiorẽ ſemp victorię partem traxerit: egregiiſq; meritis ſuis gratiæ loco dolũ ac fallaciam erogari cõqueritur. Comitatũ nihilominus pollicet̃: prę-

fatus ſciturũ eum peracta fraude nequitiã ſibi nõ aſtũ effectui fuiſſe. Contra Sueno
ſuſpicionem leuare ſumma diſſimulatione tentabat. Neq; enim ad deponendã per-
fidiam: tantę fidei meritis adduci poterat. Irreuocabilis itaq; propoſiti pertinacia:
Stadiũ aduectus: a pręſule Bremorũ Hartuico domo ſuſpicitur. A quo cũ vlterio-
ris viæ ducem expoſceret: non impetrato Waldemarũ quem ei perfamiliarem ſcie-
bat: preces iterare cõpellit. Quo pontifex clam vocato regii cõſilii cõmentum ape-
rit: cõfeſſus ſe de induſtria negare: quod ei pernicioſum aduerteret. vt autẽ regi ſa-
tiſfacere videretur: diſſimulata poteſtate / ductũ ab Henrico / ꝙ potentia ac dignita-
te pręſtaret cõmonet expetendũ: verũ has preces ſuo Suenoniſq; & Waldemari nũ-
tio cõmittendas. Quibus Henricus auditis cum & regis dolum calleret: & Walde-
maro cõſulere vellet: quod a ſocero cõmodius accipere poſſet fruſtra Suenonẽ a ſe
flagitare reſpondit. Abductũ deinde Waldemari legatũ ꝗ noxia mittenti precetur
edocet: ipſumq; ni redeat: apud Conradũ extrema paſſurũ denũtiat. Igitur Sueno-
nis nuntius collegarũ vtroq; dimiſſo: Conradũ accedens: nũtiat ſuſpectos regẽ ha-
bere propinquos: quos pridem inimicitias exercentes cõnubii recentis affinitas cõ
cordes effecerit. E quibus vnum ei fraudulenter accitum in comitatum ceſſiſſe: quẽ
apud ipſum nouarum rerum metu vinctũ haberi cupiat. Pręterea procedendi gra
tia profectionis ei debere pręſtari ductorem. Quęrente Conrado quo pacto regem
ęmulus comitaretur: fidem eius ſecutum aſſeruit. Tunc conradus Suenonis conſi-
lium execratus: dedecere ſenem ſe inquit / quod iuuenis fugiſſet admittere. Nempe
deforme vetulo eſſe de integritatis duce perfidię fautorem euadere: notãq; quã ea-
tenus cauerit: ſub vltimum tempus ſibi cõciſcere. Malle igitur ſe generum filiamq;
cum nepote ex ea ſuſcepto cruci ſubfixos videre: ꝗ fidei & ſynceritatis opinionem
tot annis ſeruatam extremę ętatis infamia corrũpere: alienęq; fraudis propoſitum
impiiſſimi fauoris proſequi nutrimento. Tum demum affuturum ſe / ſubſidiaq; la-
turum: ſi gener omiſſa fraude: palam quos metuat: impetat. Ad huius vocis nuntiũ
Sueno rubore perfuſus vlterioris vię tutatore negato: in regnũ reuertit breui mo-
rarum proceſſu Kanuto et Waldemaro Wibergi moram habẽtibus occulto traiectu
in Fioniã e Sialãdia acceſſit: cõfiſus inopinatos prẽdi poſſe: detecto dolo mãdat vtri
q; allocutum ſe eos non occupatum veniſſe: ſuſpitiones deponant quas falſo cõcepe
rint. Illi indiciis dolum pręcurrentibus eius de ſe propoſitum ſpeculati: nihilq; iam
bonę ſpei ex regis promiſſu capientes: Iutorum ſuffragiis regium ſibi nomen cõciſ
cunt. Tunc rex apud othenas (nam eo forte loci diuerterat) cõtractis in regiam mi
litibus: nunc ſingulos nunc vniuerſos arctius percõtari cœpit qua fide pręſens bel-
lum ingredi vellent. Reſpondentibus alacriter: non contentus ſimplicitate promiſ-
ſi: ſacramento fidem efflagitat. Illatis ſacris / Suno ſiue vetuſta Waldemari charitate
ſiue priuato iniuriarum dolore permotus: regia ſolus excedit. Emiſſi qui eum reuo
carẽt: cauſam tam ſubitę egreſſionis efflagitant. Rogatus regredi ob paternę villę
ereptionem conqueritur. Rex reſtitutionem promittit. Suno: ſeram hanc iuſtitiam
inquiẽs: in aduerſis vſurum ſe negat: quo ĩ proſperis fraudatus fuerit. Quamobrẽ
potioris partis amplexu ſolitariam tranſitionem non veritus: ab iniurioſo ſibi rege
ſalutari cõſilio deciuit. Itaq; iuſtum defectionis titulum ſecutus: Waldemarum aui-
tę paternęq; familiaritatis reſpectu tranſfugio petiuit. Cũq; Sueno roborata ſuorũ
fide in Sialandiã rediiſſet conſequenter ab æmulis Iutorũ claſſem mutuatis impeti
tur. Qui tunc forte Roſkildię ſitus: Eſkillũ ſępe dictum antiſtitem: pręſidiaq; Scano

Hartuicus bremenſis epiſcopus.

Cõradi imperatore dignũ dictũ.

Kanutus rex. lxxxvi.

Sunonis integritas.

Petri conſilium.

rum accerſit.Quibus prȩſentatis:Petrũ cui pater Thorſtanus erat: omniũ cõſilio-
rum ſuorũ arbitrum: qualiter rebus cõſulendũ eſſet interrogat.Is cõſultantẽ olim
regem qualiter tuto regnare poſſet iuſſiſſe fertur:vt aut equeſtrem plæbeiũq; ordi
nem:quo ſe tutius aduerſum æmulos gereret:beneficiis impenſioribus coleret.aut
ab iis ſaltem ad ꝓpinquos placendi ſtudium transferret/ eoſq; ſola cõtentus ſpecie
reuera reges exiſtere pateretur. Si neutrũ egiſſet:haud dubiũ/quin breuem regni
vſum habiturus eſſet edocuit.Rex vero neq; ſalubritatem conſilii: neq; ſapientiam
reſponſi debita animi ſententia proſecutus:vtiliſſimos monitus deliramentorũ lo-
co habuit. Enimuero obfuſum iracũdia animũ ſalutaris æſtimatio ſubire nequiuit.
Concepti itaq; furoris impatiens: quoad vnum ſibi ſcutum ſuppeteret: id ſe Petro
oppoſiturũ iurauit.Tum Petrus.meũ ſemꝑ inquit pro te clypeum geſſi:ſed vereor
ne cito cunctis ſcutorũ tuorũ copiis opus habiturus ſis. Quod rex auare dictũ exi-
ſtimans percõtatur num adhuc ſatur eſſet?Reſpondit ſaturum ſe,ſed vereri ne ſa-
tietatem parũ ſalubris digeries ſequeretur. Tunc quoq; quid facto opus eſſet roga-
tus:in Scaniam migrandũ edocet. tutiores illic vires. in Sialãdia pauciores amicos
q̃ hoſtes eſſe.Prȩterea Iutos haud facile inſecuturos: forenſis adhuc pugnæ memo-
ria trepidos. Sinautẽ in Scaniã præuenerint gentis aduerſum eum auxilia contra-
cturos:Quam ſi petere ſuꝑſediſſet: ad æmulos defecturã non dubitaret. Quẽ Sue-
no ſecus æſtimaturũ inquit:niſi Waldemarũ:cuius cõcubinarii filii pædagogũ age-
ret penatibus ſuis parſurũ ſperaret.Aliorũ vero bonis ſi patriã hoſti ceſſiſſent nul-
lum peculiaris amicitię beneficiũ præſidio futurũ.Ita alieno cõſilio ſpreto/propriũ
amplexatus: Roſkyldię hoſtẽ opperiri cõſtituit.Rareſcentibus alimentis regios vi
cos complures cõparandi ſumptus gratia venditabat. Tandem multi ruris abſum

Eſkilli conſilium.

pto precio:cum exercitũ nimiis impenſis oneroſum dimiſſurus videretur:Eſkillus
defectionem prouidẽs artem excogitauit qua periculũ ad fructum cõuerteret.Pri-
mũ enim ampla defectionis prȩmia ab aduerſariis occulte paciſcitur. Mox cũ cõter
raneis regem accedens:alimentorũ inopiam querit. dimittat precatur quos paſce-
re nequeat.Prȩſertim pietatis ac neceſſitudinis iura violaturos.ſi in ciues ac ꝓpin-
quos ex aduerſo cõtractos pugnatũ iſſent.His dictis tanq̃ defenſionis ratione reddi
ta:cũ cohorte Scanica regia excedit ſubiungente Suenone:dignũ eum qui defectio-
nis pœnas capite lueret. Sed hunc regis furorem ſanior arbitrorꝝ ſententia propu-
lit: imminẽtis belli auſpicia ſcelere & ſacrilegio prohibentium eſſe ſumenda.Iamq;
rex maiore exercitus parte delapſa: fugam meditabũdus cum reliquiis copiarũ Fal
ſtriam verſus cõtentius pergit.ignorantibus etiam arbitris quo ꝓpoſito tam remo
tas ab vrbe partes accederet. Quẽ vbi de fuga cogitare compertũ milites habuere:
ne ſine prælio vinceretur:orantes victoriam ſi redeat ſpondent. Præterea ſcire iu-
bent eos ſibi milites eſſe qui crebro parua manu ingẽtes hoſtiũ copias ſuperauerint
neq; paucitatẽ vereri debere,quã toties in ſuis victricem aſpexerit.Quinetiã vltimi
dedecoris eſſe fortunam ſuam ante fugȩ q̃ bello permittere: eoſq; qui vinci poſſent
vltro victores efficere:alieno metu q̃ ſuis virib⁹ fortiores.Monẽt deinde ne ex ſtre-
nuo rege timidus militũ deſertor euadat:ne vni⁹ fugæ dedecore tot victorias ſuas

Perſeuerantia Danorũ

maculare ſuſtineat.Cuius perſeuerãtiam a propoſito reflectere nequeũtes: amaris
eum conuitiis inſequũtur.Nec deformitatẽ ei peregrinationis exprobraſſe contẽti
etiam cõtumelię dãnationem iunxerunt.Deinde mutua ſemet adhortatione firmã
tes:bello hoſtibus occurrere ſtatuunt. Fore eñ vt eorũ multitudo paſſim ac diſſo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

lutę inſtandi cupiditate procurrens: ſparſum militię genus ſequendo: facile a pau-
cis intercipi poſſet. Præterea arma ſibi & equos ſuppetere nihilq; tot viris in vnius
meticuloſi ducis abſentia nocuiſſe fortunam. Ita ſibi fortitudinis robur ingeneran
tes regii dedecoris notam militari ſpiritu redimere geſtiebant. diu itaq; expecta-
to hoſte: nec viſo: Petrus ſoluendū agmen, ſalutiq; cōſulendū / ammonuit. ꝑꝗ ſtul-
tum affirmans pręlium abſq; duce capeſſi. Quippe Iuti Suenonē de induſtria ceſ-
ſiſſe rati, inſidiarum metu, tardius incedendū duxerunt. Tunc Sialandenſes ꝙ indi
genę eſſent: cæteros cōmilitonū ductu ac cōmeatibꝰ proſequebātur nec cuiꝗ ex tā-
to grege ꝑniciosus ad patriā reditus extitit. Sed eorū poſtmodū plęriſq; paci tranſi-
tio fuit. Nā & fides regibus data & amicitia pariter obſequio quęſita: Wlf / & Thor-
biornus ſpectatę in regē fidei cum hoc venię genus in probris ducerēt, domi ſuę cō-
pręhenſi ſuerconiq; regi in cuſtodiā traditi / exilio capita ꝗ hoſti dedere maluerūt.
Horum ſiquidē excellentis cōſtātię animꝰ plus glorię in vinculis ꝗ libertatis in de-
fectiōe cōſtituit. At Sueno cōtinuato apud ſocerum exilio trienniū emēſus ipſo de-
functo ſaxonū ſatrapæ Henrico datis vadibus pecuniā pollicetur ingentē ſi regno
per eum reſtitui poſſet. Pactus pręmiū dux cū ad aggerem quā Danorum ſtructu-
ram appellant ſummis viribus perueniſſet: tranſitu ꝑ eū qui portę pręerat pecu-
nia corruptū obtēto / obſidione cenſum a Sleſuicēſibus extudit. Tūc Hartuicus bre
morū pontifex qui & ipē poſt Henricū expeditionis auctor extiterat: meruiſſe eum
(inquit) qui portā patefecerit cū pecunia ſimul quā pactus eſſet ſuſpēdi: quatenꝰ ad
horrorem cōſimilis facti in eodē laqueo proditor & ꝓditionis præmiū cōſpiceren- Proditoris
tur. Illic Sueno peregrinā claſſem prędatus direptas rutenorū merces ſtipendii lo- merces.
co militibus erogauit. Quo facto non ſolū aduenarū in poſterum frequētiam detur Sleſuici de-
bauit: ſed etiam ſplēdidam mercimoniis vrbem ad tenuem anguſtūq; vicum rede- ſtructio.
git. Saxones deſertū ab incolis rus nullo reſiſtente permenſi: hoc longius quo licen-
tius ruebant. Nā auſtrales Iuti paucitatis ſuę metu in ſeptētrionalē partē quę mul-
titudine pręſtabat elapſi / ſub ſpecie fugę bellum parabant. Et qui prius auxilia Sue-
noni ſpopōderant alienorū viribus ſuccincto ſuccurſum negabant / ne peregrinam
manū aduerſum patriā iuuiſſe viderētur. Eadē fere tēpeſtate Suerconem regē ſer- Suerconis
uus qui cubiculo eius pręerat noctu dormientem occiderat. Quod ſcelus diuinitas cędes.
haud ſegnius ꝗ iuſtius vlta eſt. Nam paruo poſt tēpore Magnus qui occulta regnā Magni
di cupiditate ſeruo peragendi facinoris auctor extiterat, in eo conflictu quo filium mors.
Suerconis Karolū quem patre ſpoliauerat regno etiam exuere geſtiebat, ſceleratæ
machinationis pœnas morte ꝑſoluit. Ea res Kanutū ſolandę matris gratia Suetię
ſuperiora petere coegit. Interea Waldemarus apud Sialandiā theutonici motus opi
nione ſuſcepta ad Iutiam cōcitus tendit / remiſſo coęuo atq; collacteo ſuo Abſalone
qui reuertētis a Suetie Kanuti poſt ſe maturaret aduētū. Tātū autē eiꝰ apud Iutos
prēſentia valuit: vt & fortibus fidutiam afferret & ignauia torpentes ad bellū pro
patria ſuſcipiendū erigeret. Idem Hēricū nobilē inter Saxones virū cum quo iāpri-
dem affinitatē / data ei in matrimoniū cognata iunxerat, per internūtios occultius
obſecrat. vti veteris amicitiæ cauſa ad procedendū ſocios incitet / duciſq; reditum
modis oībus interpellet breui ſe cum exercitu ſuꝑuēturum denūtians. Tātam illi
fidutiam & numerus militū & alacritas dabat. Huius tumultus nuntio Kanutus e
Suetia reuocatus cū delectis Sialandiā intrat extēplo Iutiam ꝑiturus. Sed cū co-
ortę tēpeſtatis magnitudine tranſitu prohiberetur / afflicti mora milites Waldema-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

rum pacem cum hoſtibus pepigiſſe / idq; ſe per agreſtiũ quẽdam recenti nuntio co-
gnouiſſe fingebãt. Hoc famę cõmento Kanutus audito ingrati animi labem expro-
brat parum honeſtũ de eo ſermonẽ habẽtibus qui ſuũ cõmuni periculo caput obie-
cerit: hortaturq; ſi dignis eum laudibus ꝓſequi nolint ſaltẽ linguas ab indigna ip-
Heſbernus — ſius obtrectatiõe cohibeant. Heſbernus ſolus Skyalmonis cãdidi ex filio nepos idẽq;
Waldemaro ob pueritię & educatiõis ſocietatẽ percharus trãſfretare ſe velle dixit /
quę apud Iutiam gererẽtur Kanuto renũtiaturꝫ. Igitur vt ſtrenuã ita periculoſam
nauigationem fœliciter emẽſus & quaſi cum ipſa rerũ natura luctatus / ſęuientium
elementorũ rabiem incredibili remorũ certamine ſuperauit. Nuntiatur interea ſa-
xonibus totius Iutię vires ad Waldemarũ coiſſe tantaq; hoſtes manu eſſe vt ſine pe-
riculo & clade excipi nequeant. Hac dux fama attonitus Henricũ quẽ apud Walde-
marum affinitatis iure magnę familiaritatis locum habere nouerat / vbinam regu
lus eius degeret ſimulato ioco perquirere inſtitit. Quo latebras eum ac ſolitudines
circũſpicere reſpondente dux eludi ſe ſentiens a ficta & ludicra ad ſeriã & ſollicitã
interrogationẽ cõuertitur. Repugnãtem illum cõmiſſaq; tegere ꝑſeuerantẽ per
debitam Romano imꝑio fidem orat obteſtaturq; vt quæ ab hoſte parari ſciat / in-
dicio pręcurrat: neq; qđ ciuibus pernicioſum aduertat ſilẽtio contegat. Hac Hen-
ricus adiuratione ꝑmotus verũ eſſe qđ rumor docuiſſet aſſeruit. Bellum ſiquidẽ
præ manibus eſſe quale prius experti nõ fuerint: ſuꝑſtiteſq; recordationẽ eiꝰ per-
petuo narratu proſecuturos. Formidoloſa cũctis Henrici affirmatio fuit. Idem an
hoſtes expectandi eſſent cõſultus omniũ animos ad pręliũ virili exhortatione ꝓue-
xit. Ita fidẽ ſuam inter amici preces & ducis imperiũ partitus vt nec huius mãda-
tum negligeret nec illius ſalutẽ ſilẽtio falleret. Quã ſententiã publico metu refutã-
te cupidus reuerſiõis exercitus occaſionẽ a tẽpore mutuatus eſt. Ne enim ob piſciũ
raritatẽ veris quod imminebat ſtatũ ſolẽneq; ieiunium ſolueret, remeandi ſibi ne-
ceſſitatem impoſuit: omniq; ſimulatiõe cõpetentiũ alimẽtorũ cauſabatur inopiam
ignauiæ ſtudiũ religionis nomine colorando. Quod quidẽ in eorũ abſeſſu luce cla-
rius fuit. Iter eñ quod ſemenſtri ſpacio venientes confecerant triduo remenſi ſunt
multa poſt ſe onera multaq; impedimẽta nimia feſtinationis cupidine relinquẽtes.
Tunc reuerſus Heſbernus Kanuti expectationẽ ſummis ambiguitatis curis impli-
citam certo rerũ nuntio abſoluit. Paruo poſt tẽpore vi Sclauica tanta apud Fioniã
Saxones vl-troneam fu-gã captãt, — clades incidit vt ſi ſecundã huic ſimilem accepiſſet, cultu vacua mãſiſſet / reſq; eius
non afflictæ modo verũ etiam perditę fuiſſent. At Sueno non cõtentus ſemel Saxo-
nibus ſupplicaſſe iterato ad Henricũ decurrit / perq; Sclauos eius ditioni parentes
in patriã ſe peruehi laborabat. Quorũ claſſe tranſlatus in Fioniam lętis ciuibus ad
vrbem Othenas ſe contulit ſalutẽ ſuam aduerſum innumeros paucorũ p̃ſidio de-
fenſurus. Sed & pax immunitaſq; per Sclauos eius fautoribus promiſſa. Igitur ſiue
impetrandæ pacis ſiue amplectendæ maieſtatis intuitu tanta tuendi colẽdiq; eius
apud inſulanos cura flagrauit / vt paſſim ad ipſius præſidium virorũ fœminarũq;
turba concurreret / egregium reputantium aduerſum eos qui rerum ſumma poti-
rentur infractam regis reparare fortunã. Ad hanc cũ Kanuto Waldemarus aduer-
ſum Fioniam terra mariq; cæteras regni copias contraxere. Quarum multitudine
facile Fionienſium paucitatem oppreſſiſſent niſi Waldemarus miſeratione reliquia-
rum afflictis inſulę rebus parcendum putaſſet: ne poſt nouę cladis calamitatẽ popu
li reſiduum exhauriendo plus patriæ q̃ hoſti nocuiſſe videretur. Itaq; æmulum cũ

pernicie tolerare q̃ debile patriæ mēbrum quaſſare ſatius ratus / expeditionem ad
concilium tranſtulit. Nam auctore eo res in colloquium verſæ / condictūqꝫ vt Sue-
no cum aſſcripta ſibi clientela Lalandiā concederet / ibiqꝫ ꝓpemodū ſolitarius dege-
ret quo ad inter ipſum & duces de pace plenius cōueniret. Die poſtero Othenas la-
uandi gratia repetens Kanuto ob inſidiarum metum balnea cōmunicare nō auſo a
Suenone eius amicitiā ambiente elatis obuiā ſacris religiōe ꝓceſſionis excipitur. In
Albani deinde ędem ab ipſo ꝑducitur / arbitrorum nemine pręter Abſalonē admiſ-
ſo. Tum Sueno intra ſacellū reſidēs: ſiniſtra mihi inquit iam pridē Waldemare for- Suenonis oratio.
tuna cōſortium tuę familiaritatis inuidit / q̃q̃ & animū bene de te ſemꝑ geſſerim: &
a patris tui interfectore mens non ſolū vltionē exegerit: ſed etiam ſuſcepto aduer-
ſum patruū bello ſalutē tuam inter parricidales manus ſine cuiuſq̃ pręſidio conſti-
tutam plenis pietatis armis ab exitio vendicauerit. Poſt quē Ericus iunior ne paren
tis mei cui diutius militauerat cœptū excidere pateretur, vt regni ita tui quoqꝫ cu
ram arripuit. Tertius ego pueritię tuę ꝓpugnator acceſſi. Nec mea parcius q̃ prio-
rum opera ſeruatū te ſcito. Pro capite tuo nōdū in ætatem ꝑducto aduerſum hunc
cuius fidem nunc ſocietatēqꝫ exoſcularis arma ſuſcepi. Quæ niſi fœlicius auſpicatꝰ
fuiſſem filio Magni immerens pœnas luiſſes. Qui niſi me tertiū extimeſceret haud
quaq̃ te ſecūdum pateret̃. Dum viuo vitā tibi aduerſus eius inſidias ꝓrogo. Extin-
ctus vt meū ita tuum quoqꝫ diem finio. Igitur eo tutius ad opem tuam decurrerim
quo plus eā beneficio meo debere cognouerim. Et nunc charitatis tuæ fidutia arbi-
trum te pacis in me faciendæ conſtituo. Cōtentus ero qua me cūqꝫ ſorte donaueris
tātum apud exteros calamitatis ꝑpeſſus vt priuatus aut egens intra patrię fines de
gere / q̃ exul denuo cenſeri malim. Arbitror quoqꝫ vt cum ſingula iuſtius ęſtimaue-
ris inter ꝓbra ducturus ſis potius parentis tui interfectore q̃ vltore ꝓcreatū exco-
lere. Hæc & ſimilia replicantē Waldemarus interpellare nō dubitans: fruſtra meam Waldemari reſponſio.
(inquit) Kanutiqꝫ cōcordiam caſſare pergis / cum & ipſe paternę culpæ affinis non
fuerit & mihi in eius expiationem olim iuſta ꝑſoluerit. Qꝫ autē vlterius tibi milita
re non tuli / non meæ leuitatis ſed tuę perfidię crimen reputa. Nonne olim me ꝑe-
grinationis tuæ comitem in carcerem ſocero necandū tradere ſtatuiſti? Atqui niſi
prauitatem tuam eius honeſtas viciſſet inter vincula moriturus abieram. Quoties
meam / quoties Kanuti ſalutem per inſidias attentatā fraudulentis conſilii niſibus
obruere voluiſti? Qualiter autē pares ferre poteris quos milites habere paſſus non
es? Verum ne cū repræhēſione ꝓpinquū auertere videar / res tuas aduerſum caput
meum reſtaurare tentabo: plus miſeratione fortunæ tuæ q̃ credulitate promiſſio-
nis inductus. Quā humanitatē cum ſcelere & fallacia repenſaueris ſimplicitatē no-
ſtram artibꝰ tuis circūuentam ne exiſtimes / ſed potius fidē pietatēqꝫ periculis locū
dediſſe. Tunc Sueno verbis in ſimulationē cōpoſitis perfide ſe acturū negare: ſin-
cera fide eorum amicitiam expetiturū ꝓmittere: pręſertim cum nec ſibi nec liberis
conſulturus videatur. Eo enim ſe morbo eſſe vt annum vix cōficere queat. Pręterea
ſine filiis eſſe quibus regnum parare debeat. Quid igitur niſi culpam & ignominiā
perfidia quęſiturum? Malle itaqꝫ q̃tūuis triſtes fortunas excipere q̃ maximo famæ
dehoneſtamento ſceleratam ſui memoriam per totum terrarū orbem diſiicere: bre
ueſqꝫ regni fructus æterna famæ turpitudine comparare. Dimiſſo Waldemaro La-
landiam ipſe conceſſit: vbi paucitate ſatellitum non cōtentus, nouos quotidie ſtipa-
tores adciuit: clientelęqꝫ grandibꝰ incremētis auctus colloquii diem hoc tutior quo

fortior opperiebatur:tāq̃ pacem cum ęmulis ex pari facturus. Tempore prænomi-
nato Kanutus & Waldemarus cum omni danica nobilitate Lalandiam aduehūtur.
Tunc Waldemarus ꝙ Suenonem familiarius frequētare ſoleret cum paucis ad eum
viſitandū contendit/Kanuto fidem perpetua ſuſpitione damnāte. Cum quo Sueno
Kanutum pariter adeſſe ratus ſubornat ex ſuis qui iurgantiū more rem in ſtrepi-
tum ſeditionēqꝫ cōuerterent ęmuloſqꝫ pariter ferro violarent. Quem vbi ſine ſocio
venire cōſpexit conſiliū reuocauit parū proficuā alterius ſine altero oppreſſionem
exiſtimās. Waldemarus cognitis inſidiis ſed diſſimulatis multa Suenonis adulatio-
ne vexatus cū ab eo die poſtero ad familiare colloquiū expeteretur:nō aliter annuit
q̃ vt vterqꝫ ſolitarius adeſſet. Eo nāqꝫ corporis habitu erat vt cum nemine viritim
cōgredi dubitaret. Militibus itaqꝫ ꝓcul abeſſe iuſſis inuicem collocuti proximo die
concilium aduocant. Tunc Sueno ſiue cognationis fiducia ſiue tegendę fraudis ſtu
dio Kanuto cōſentiente Waldemaro cōpoſitionis arbitriū tradit ꝓbaturum ſe quę-
cūqꝫ per ipſum taxarētur affirmans. Igitur Waldemarus ipſis ſibiqꝫ regii noīs vſur

De diuiſio-
ne regni.

patione decreta trifariā totius regni orbē partitus Iutię magnitudinem nō minus
incolarū multitudine q̃ ſpaciis abundantē in vnā portionē ſecreuit:in altera Sialan
diam ac Fioniā:in tertia Scaniā cū attinentibus prouinciis locauit. Cunqꝫ penes ip-
ſum vt partitionis ita optionis quoqꝫ poteſtas exiſteret: primā ſibi/ſecūdā Suenoni
indulſit priorqꝫ Iutiam ipſe delegit. Tunc Sueno cui poſt ipſum optio debebatur ne
medium inter ęmulos locum acciperet Scaniā popoſcit. Ita minores inſulę duorum
electione prętieritæ Kanuto ceſſere. Fides pacti ſacramento cōponitur vt religionis
metu perfidia pelleretur. Deinde manus ad cælum tendūtur auctor rerum in cau-
tionem vocatur. Nec cōtenti cōcordię pignus humanis ſtabilire cōſiliis deū ſimul
& pactionis pręſidem & temerationis vltorē efflagitant. Pōtifices quoqꝫ cēſurę ſuæ
partibus interſertis iis qui pactū rupiſſent execrationis ſententiā intentabant. Prę-
terea condictū delatores mutuo prodi debere ne mendaciorū obſcuritate ſincerita
tis habitus corrūperetur concordięqꝫ quaſſaretur integritas. His ita cōpoſitis Ka-
nutus in Sialādiam cuius iam poſſeſſionem adeptus fuerat Waldemaro comitante
præcedit:Suenonem breui ſubſecuturum hoſpitio ſuſcipere cupiens. Quem poſtri
die Ryngſtadio ſuſceptum expertꝰ dum in eius occurſum bonę fidei ſtudio perge-
ret: Ryngſtadiæ religionis prælatum cum Radulfo equite theutonico obuium ha-
buit:affirmātem nuntiatum fuiſſe Suenoni cum armatorum multitudine eum ve-
nire. Hauſit ergo cum ſuſpitione cautelam argumentoqꝫ perfidiæ ſumpto concio-
nem quæ eo forte die magna popularium frequentia gerebatur:declinato Sueno-
ne petiuit: Waldemarus vero apud quem fides ſuſpitioni præponderabat pacti fi-
dutia Suenonem conſtantius q̃ cautius petebat. Stabant milites regis gregatim
armati Kanutum & Waldemarum dūmodo pariter affuiſſent necare iuſſi. Com-
perta alterius abſentia Sueno reuocatis ſatellitibus multa venientem gratulatione
proſequitur. Percunctātem illum cur nullo diſcrimine impendēte comitibꝰ vtere-
tur armatis:quid rumoris acciperit edocet. Aquo cōpluribꝰ perfidię probris lace-
ratus cōſiliū ꝓpoſitūqꝫ ſuum ſumma animi diſſimilatione ſuppreſſit. Roſkildiā de-
inde Kanuto cui illic hoſpitalitatis ius erat inuitante procedens/nocte per ludos &
cōmeſſationē exacta diluculo Thorberni vicū haud ꝓcul vrbe ſitum cū paucis pe-
tiuit perinde ac paruulę filię quę illic educabatur cernēdæ charitate perductus. Fe
runt tūc vxorem Thorberni dixiſſe, mirari ſe eū in hanc conditionis vilitatem ad

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ductum: vt quod totum geſſerat/eius tertia parte contentus habere ſuſtineat. Qđ
dictũ ab indignatione profectum Suenoni ingens irritamentum facinoris fuit. Ve-
ſpera appetente mittũtur a Kanuto q cœnatum eũ accerſerent. Quos Thorbernꝰ
pq̃ iocunde excipiens/quũ ſup regis mora rogaretur, debilitatem capitis ex balnea-
rum fumo et vapore contractam tarditatis eius cauſam aſtruxit. Sueno vero quum
expectationis ſuæ excuſationem afferre vellet, cum filia admodum paruula infanti
libus blandimentis iocatum ſe dixit. Diſcors cauſæ redditio percontatoribus nota
bilis fuit. Quorum hortatu vrbem repetens/inter cõſortes quaſi per ætatẽ honora
tior medio ſedendi loco receptus eſt. Menſis poſt epulas amotis, quũ munitioribus
poculis paſſim et varie diſcurrentibus conuiuii hilaritas augeretur, calculorum lu
dum popoſcit/gloriatus ſe eius apprime peritum: ꝙ exul hoc maxime iocunditatis
genere delectari conſueuerit. Quod dictum iactantiæ ſimile reuera acerba calami-
tatis recordatio fuit. Sed tabulato non ſuppetente ne luſui quidem vacatum eſt. In-
ter cætera cantor Germanicus fugam Suenonis / exiliumq; cantilena cõplexus/va-
rias ei cõtumelias formatis in carmen conuiciis obiectabat. Quem ob hoc acrius a
conuiuis increpitum Sueno diſſimulata moleſtia fortunas ſuas liberius recinere iu
bet/pq̃ libenter ſe poſt ęrumnas malorum meminiſſe cõfeſſus. Crepuſculo appeten-
te/illatiſq; ex more luminibꝰ/miles Suenonis Thetleuꝰ/q paulo ante cõuiuio egreſ
ſus fuerat/ reuerſus in regiam /occaſionem edendi facinoris oculis/animoq; tacitus
perluſtrabat. Cumq; pauliſper attonito ſtupẽtiq; ſimilis conſtitiſſet, Kanutus eum
propaſſo in terram amiculo ſedere ſibi proximum iubet. Ille tantæ eius dignationi
gratias habens, ęde excedit: eueſtigioq; regreſſus exiguo capitis motu Suenonẽ ac-
cerſit. Quem ſigni tam latentis ignarum Kanutus a Thetleuo vocatũ edocet. Cui
quum Thetleuus exurgenti paululum inſuſurraſſet, quotquot Suenoniarum par-
tium affuere eis in colloquium admixti, collatis in orbem capitibus, nemini remo-
tiorum exaudienda tractabant. Tunc Kanutus perinde ac inſidiarũ præſcius/Wal-
demarum brachiis attrectatum oſculo petiuit. Cauſam blandimenti quum minime
ſic ſe alias gerere conſueuerit ab eo /cui oſculum tulerat interrogatus/ſuppreſſit. In
terea Sueno relictis in ęde militibꝰ, per poſticũ in conclaue diuertit/ præeunte pue
ro luminis gerulo. Mox in Kanutum et Waldemarum a ſubornatis ferrum diſtrin-
gitur. Sed Waldemarus ocyus ſede exiliens/manum amiculo obuolutam non ſolum
applicatis capiti ſuo gladiis obiecit, ſed etiam Thetleuum acrius in ſe ruentem pe-
ctoris impulſu humi præcipitauit. Cum quo pariter et ipſe collapſus/femur q̃gra-
uiſſime ſautiatus eſt. At vbi primum pedibꝰ ſe excepit, recepti vulneris immemor
dum perruptis obſtantium globis foribus exiliret/quidam obſcuro loco obuius ar-
repta cinguli ipſius penſilia retentare eum conatus/abrupit. Interea aliis (ne noctis
errore facinus impediretur) feneſtras reſerantibus/Thetleuus humo reſiliens Ka-
nutum dexteram gladio obtendentem a fronte confodit. Excipit ſemianimem Ab-
ſalon Waldemarum eſſe ratus: fluidumq; cruore caput manibus ac ſinu complexus
inter ipſos armorum ſtrepitus ſalutem ſuam, q̃ regis curam negligere præoptabat
reliquiis ſpiritus adhuc in eius pectore palpitantibus. Tandem Kanutum a ſe te-
neri cultus indicio expertus/permixtum mœrori gaudium habuit. Dobicus vir
prima audacia dum regis necem in auctores vindicare conatur/occiditur. Itaq; no
ctis obſcuro neminem diſcerni patiente/in eos qui valuas propius acceſſiſſent/ſtri-
cto ferro proruebatur: quia tenebrarum acceſſio hoſtes ne/an cõmilitones adeſſent

Inſidiæ Sue
nonis.

Mors Kanu
ti.

Waldemari
effugium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

incertum fecerat. Igitur Conſtantinus: qui primo inter Kanuti neceſſarios loco fuerat ne exitu prohiberetur, Abſalonem in cuius iam gremio / complexuq; Kanutus ſpiritum depoſuerat / ad vnum oſtiorum accedere quo tutior ſibi in reliquum procurſus pateret / tacite poſtulabat: parenteq; eo ſeorſum elapſus ab iis qui foris verſabantur exceptus opprimitur. Abſalon vero propior eius petitioni, q̃ ſuæ ſaluti Kanuti corpore reuerenter amoto, ſecurus periculorum in armatos progreditur: crebraſq; eorum interrogationes confeſſione ſui nominis abſoluere dignatus non eſt. Itaq; conſtantia taciturnitatis adiutus, ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit Cui Radulfus medio ponte obuius tam tetri facinoris non auctores modo, ſed etiã conſcios execrabatur / ab eius ſe culpa alieniſſimum proteſtatus. Hunc Petrus cognomine Thema magno ſecutus impetu per ludibrium Abſaloni comminando diſceſſit. At ille ad auſtralem atrii portam / quo Trinitatis ædes ambitur progreſſus infeſto ſatellitum occurſu præripitur. Cuius caput gladiorum multitudine circunfuſum quidam forte cum aliis ſuperueniens non ſolum ferri / corporiſq; ſui pio vindicauit obiectu, ſed etiam quendam a pectore eum confodere geſtientem pœnas ſibi ſi non deſiſteret daturũ minatus / ſalutare ei diffugium cõciliauit. Abſalon quoq; tempeſtiua corporis declinatione percuſſorem euitans / tunica qua latus eius proxime tegebatur, telum excepit. Ita ne Danicæ reparationis ſpes penitus elaberetur futurum patriæ columen fortuna ſeruauit. Inde digreſſus quum in Ramſø vicum nocturno itinere perueniſſet, attonitum ſolitario eius aduentu villicum nuntiatis quæ Roſkyldiæ inciderant / pene exanimem reddidit. A quo vegetiore equo donatus primum ſororem, quam Petrus quidam in matrimonio habebat: deinde matrẽ petiuit. Quæ quum ex eo Kanutum occiſum / Waldemarum vero grauiter affectũ cognoſſet, plus mœroris ex eorum clade, q̃ ex filii incolumitate voluptatis contraxit. Interea Waldemarus duos duntaxat e ſuis caſu comites aſſecutus, greſſum femoris debilitate negatum vitæ cupiditate prouexit. Igitur incedendi vſum vulnere debilitatum a neceſſitatis violentia mutuatus eſt. Adeo corporis dolores animi metus extenuat. Deinde ſequacium ope equo impoſitus in eum forte vicũ caſu ductante peruenit: ad quem fortunæ eius nuntius Abſalon paulo ante præceſſerat. Quem poſtq̃ ex villico recenter ad matrem diſceſſiſſe cognouit, præuiis locorum peritis poſt eum contendit. Adeo corpoream ipſius debilitatem duratrix infirmitatis humanæ neceſſitas confortabat. Illic procurato vulnere / femoreq; faſcia circumligato / noctis reliquias exegit. Diluculo Sueno collectis ciuibus nocturnis ęmulorũ inſidiis appetitũ ſe queri: amiculũ, qđ de induſtria confoderat oſtendere: Kanutũ et Waldemarum hoſpitalitatis violatores / piuros / latrones / parricidas appellare: gratias deo replicare: ꝙ amborum facinus alterius nece propulerit. Auxilia aduerſum ſuperſtitem implorare. Aſſertis eius / quia fraus in propatulo fuerat / fides delata nõ eſt. Deinde ne Waldemaro maritimæ fugæ locus ſuppeteret, totius inſulæ nauigiis confodi iuſſis / ſolitudines quoq; quibus eum irrepſiſſe crediderat / exquiſitius indagandas curabat. Igitur Waldemarus tribus duntaxat comitibus fretus, non per abdita nemorum / aut inacceſſa paludũ: ſed per tenues admodum ſaltus errabat / tutiora ratus loca, quæ minus hoſti ſuſpecta fuiſſent. Heſbernus quoq; cũ aliquot procul in planiciem mittitur: qui ſe patentioribus interdum campis Waldemarũ ſimulaturus oſtenderet. Complures quoq; duce eo variis in locis multitudinem ſuam regiæ tranſitionis ſimulatione conſpiciendam præbebant. Cumq; demum Iutiam ac

Abſalonis periculũ et euaſio.

Waldemari conatus.

Infinita pro indicatiuis

Vaframentum pium.

3

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

cedi placuiſſet,familiaris ei faber nauigium:quo in eam traiiceretur/reficere iuſſus
metuens ne Suenoni pœnas daret/operam ſuam ſub ſpecie coactionis extorquendā
perdocuit. Igitur Heſbernus officinam eius agreſtium frequentia completam in⸗
greſſus,in primis eum fictæ precis commento ſollicitat. Refectionem abnuenti inii
cit/manus nexumqꝫ deducit/abſtractus artificium præbuit.Itaqꝫ ſub iniuriæ ſimu⸗
latione et amico vtiliter paruit/et apud Suenonem ſibi impunitatem ſalubriter cō
ciliauit.Tunc armamentis/commeatibuſqꝫ per Heſbernum exhibitis/Waldemarus
noctu cum ſuis nauigationem orſus,coorta ſubito tempeſtate,inuſitatam maris ſæ
uitiam expertus eſt. Ipſis quoqꝫ militibus immanium vndarum aſpergine prolutis
tātū algoris inceſſit:vt ſingulis corporis ꝑtibus hebetatis/ne velum ꝗdem ad naui⸗
gationem cōmodum circumferre potuerint. Præterea tāta nymbi vis antennā im
pulit:vt inter vndas effracta decideret:nec minus hymbriū q̃ fluctuū moles naui⸗
gium onerabat.Gubernator omnia freto permittens abiecto regimine qua proram
deflecteret ignarus/ſolum venti imperium expectabat.Aer quoqꝫ crebris internitē
tium fulminū ignibus micans,ingenti nubiū fragore cōcrepuit.Tandē per ſummā
nymborum rabiem inſulæ cuidā errore nauigationis appulſi/detractū vndis naui⸗
giū:quod ancora retentare nequiret/circūſtantium arborū ramis in foros detortis
quo minus lapſum collideretur/tenacius aſtrinxerūt.Eadē nox Sclauos ad Hallan⸗
diam mille quingētarū nauiū claſſe appulſos naufragio obruit. E ꝗbus quotquot vi
ui in littus euaſerant ferro ꝑiclitati ſunt.Diluculo Waldemarus āminiſtrato ꝑ Heſ
bernū viatico,militibus abunde firmatis,ſecūdo mari in Iutiā ꝑuenit. Vibergū ꝓ⸗
greſſus/Suenoniſqꝫ dolum ꝓ cōcione cauſatꝰ,oīm aīos ad mœſtitiā lachrymoſa for
tunæ ſuæ narratione deflexit.Cuius aſſertioni nō minus miſerationis,q̃ fidei vul⸗
neris præſentia cōciliauit.Itaqꝫ neſcias miſerior plaga an fœlicior fuerit.At Sueno
fugæ eius opinione accepta,refectis nauibus quas ante quaſſauerat / expeditionē in
Iutiā parat.Tūc mater Abſalonis et ſoror egregiū virilis induſtrię facinus edidere
Siꝗdem vt regis trāſitū morarent̄,nauigia ꝗbus traiicere deſtinabat/nocturno tꝑe
diſſecāda curarūt.Quarū Sueno refectioni diutius immoratus/quū redintegratis
oībus in Fioniā ꝑueniſſet,Waldemarus ocyus æmulo occurrendū exiſtimās/primis
eū Iutiæ liminibus ꝓhibere cōſtituit.Quo cognito in Sialandiā ſe cōtulit: eiuſqꝫ et
Scaniæ ppl'o ꝑ edictū cōtracto,priuatis armis publica miſcet auxilia.Interea Walde
marus incertū belli ſuſpicatus euentū,repetito Vibergo,nuptias agit:tū vt eos fa⸗
cilius ſibi ꝗ Kanuto militauerāt adciſcerēt/tū ne pulcherrimæ ſpōſæ caſtitatē hoſti
bus forte delibandā ſeruaret.Deinde expeditione coire iuſſa Randruſiū petit/Sialā
diā:ꝙ Suenoni receptaculo eſſet,armis attētare cōſtituēs. Ex Suenonis quoqꝫ mili⸗
tia cōplures ob immane eū ſcelus poſi/Waldemaro ſe iungūt/tāti facinoris reatū au
xiliorū fomentis ꝓſequi nefas ducētibus.At Sueno ꝗ bellū inferre q̃ excipe ſpecioſiꝰ
duceret,magnitudinē aī ſui intra vnius inſulæ fines concludere nequiēs,nauigiis e
Fionia/Sialādiaqꝫ petitis,ad Iutiā appulit:iiſdemqꝫ intra Dyurſø fluminis alueū re
cipi iuſſis,cū ꝓmptiſſimis equitū ſub dubia oppidanorū fide Vibergū cōceſſit.Qđ
quū Waldemarus ꝑ tranſfugarū quendā exꝑtus fuiſſet,auxiliaribus qua poterat ce⸗
leritate cōtractis,ad exturbandā hoſtiū claſſem Saxonē et Iuriſium cū naualibus co
piis mittit.Quorū auctoritatibus moti Sialandenſes,nauigatione reflexa,plus pro
pinquorū monitis q̃ regis impio tribuēdū putarūt/eiuſqꝫ deſertores, q̃ horū hoſtes
exiſtere maluerūt.Verū Fionienſes apud quos plus regis,q̃ priuatorū reſpectus va

Waldemari in nauigando periculū

Sclauorum naufragiū.

Matris et ſororis Abſalonis facinus.

luit:ſpreti monitus pœnas vapulando luere:pulſatiq; dedere fugā,quā ſoſpites ab-
nuerunt. Nec quicq̄ Sueno malorum ægrius tulit. Poſt hæc Heſbernus hoſtium
cōſilia cognoſcere iuſſus/ quū ꝓpe Wibergū ſuſceptę ſpeculatiōis grā ꝑueniſſet,Sue
nonis Randruſiū petētis obuiū cōtemplat̃ exercitū.Igit̃ ne res diligētius q̄ fortius
explorare videret̃,præcedentiū quoſdā effuſius obeqtātes/haſta validius appetitos
militari virtute ꝓſtrauit.Quorū equos potitus comitū ope/ꝑ deuium abſtrahēdos
curauit. Tūc Suenoniani ꝓpinquas hoſtium copias arbitrantes,armatura propere
ſumpta/lectiſſimiſq; equorū cōſcenſis bello ſe præparāt. At poſtq̄ inæqualia loca ꝑ-
menſis ꝑſpectū planicies dedit,ſolum cōtuētes Heſbernū poſt eū ꝓmptiſſimos diri
gūt.Quibus ille volucri fiſus equo tāto ſemet interuallo ſurripuit:vt interdū quie
ti deſcēdendo cōſuleret.Cūq; inſecutores fruſtra ſe eius occupatione inhiaſſe cōſpi
cerēt,alloquiū ipius ſub fidei ꝓmiſſione eminus vociferādo depoſcūt.Negat eoꝝ ſe
colloquia ſuſcepturū Heſbernus:ꝙ lubrica fide ſerotinis eſſe tꝑibus cōſueuerint/fa
cetiſſime eis ꝑfidiā quā recenter Roſkyldiæ patrarāt obiectās. Ex ꝗbus Petrū dun-
taxat cognomine Thema antiquæ ſocietatis fidutia accepta fide ꝓpiꝰ accedere paſ
ſus/quū ſuꝑ Waldemaro pluribus rogaret̃/reliqui inter ſe equis de induſtria cōcur
rentes inſidias ei ſub exercitationis ſimulatione tendebāt. Tūc Petrū Heſbernus qd
animi ſociis eſſet aduertere poſtulat.Ille fidē ſuam cōmilitonū ꝑfidia quaſſandā ve-
ritus/obuerſa haſta cōfixurū ſe:q in Heſbernū irruiſſet/exclamat. Quorū fraudem
Heſbernus ꝑ anguſtos diuerticuli receſſus præpropere pōtis cuiuſdā tranſitu præ
cucurrit/intētaſq; lateri haſtas cuſpidis ſuæ fruſtrabat̃ obiectu. Quūq; eos identi-
dem dignis ꝑfidiæ cōuiciis affeciſſet,ꝓcul inde diſcedens obuios forte cōmilitones
de hoſtiū inſecutione edoctos ꝓpinquis viæ fruticibus occultauit:ac protinus ipſe
equo diſſiluit.Qui vero in eius captionē intenderāt nōdū hac ſpe depoſita curſum
dirigere ꝑſeuerabāt.Quibus ille ꝓcul cōſpectis equū inſilit/eiuſq; latera crebris de
induſtria verberibus attundendo ficto curſum labore cōfecit. Igit̃ inſequētes cōce-
ptā intercipiendi eius ſpem maiori conamine ꝓſequētes acrius equos vrgere cœpe
runt/haud dubie ab hoſtibus capiendi niſi inſidiantiū qdā expectationis impatiens
per nimiā occurſandi cupidinē ocyus latebris erupiſſet. Itaq; ex vnius ꝓcurſu da-
tū ſibi inſidiarū indiciū exiſtimātes ad ſocios impigre relabebant̃/aliena impatiētia
q̄ ſua ꝓuidentia fœliciores.Ita Heſbernus niſi ſociorū imprudētia vetuiſſet,callidi
tate ꝑfidiā vltus fuiſſet.Per quē Waldemarus hoſtes imminere cōperiens/nondū ſe
cōmittēdi belli viribus abundare cōfiſus:iunctū vico pontē:ne eis ꝑuius foret:par
tim diſcindi iubet.Itaq; et tutū militi munimentū/et opportunū cōtrahendis viri-
bus ſpatiū ab amne mutuatus eſt.Cūq; nec Suenoni tranſeundi facultas/nec Walde
maro obuiandi volūtas ſuppeteret,ꝓmptiſſimi tamē iuuenū reliquiis pontis præ-
ter imperiū occupatis/iaculis miſſilibuſq; certantes magna fortitudinis experimē-
ta dedere.Quippe quia congreſſionē locus negabat/ad aliquanto mitius pugnæ ge
nus iuuenilium animorū laſciuia decurrebat. Waldemarus tandē gerendi fidutiam
belli quotidianis copiarū incremētis adeptus/amne alias ſuꝑato hoſtē appetere ſta-
tuit.Nocte vero quā belli inſecutus eſt dies/frenatos ſtare equos/paſtuq; penitus ar
ceri præcepit:ne ſatietate graues curſu hebetes forent. At Sueno caſtris ſata com-
plexus ex ipſa agrorum vbertate abunde equos refici iubet/ignarus ſtomachi ſarci
nam curſui impedimento futuram.Cumq; Waldemarus exercitu in aciem digeſto
procederet,cohortem armis ſigniſq; fulgentem e latere conſpicatur. Quam primo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

hoſtilem ratus/ex ſpeculatoribus cognoſcit ſocios eſſe quos metuat. Quibus in aciẽ
receptis fidentius in hoſtem tendebat. Adeo quippe copiis creuerat: vt ne a decima
quidem exercitus parte ſignorum ordines proſpici potuiſſent. Tunc quibus a Sue=
none commiſſa ſpeculatio fuerat reuerſi/immodicas hoſtiũ vires edocent: fatigan=
dam ante multitudinem/q̃ ſuſtinendam eſſe. Fore enim vt multum ex eius numero
copiiſqꝫ dies detraheret. Cuius conſilii ſalubritatem Suenoni admodum gratam
Achonis cuiuſdã Chriſtiarno ꝓcreati temeritas reppulit. Siquidem aut pugnatu= — *Achonis*
rum regem aut a militibus deſerendum eſſe dicebat: quippe qui ita ſibi cõſulere no — *importuna*
lint: vt rem familiarem proprio ſpiritu chariorem hoſti impune potiendam relin= — *adhortatio*
quere cupiant. Adhæc memorem eſſe iubet, quoties exigua manu ingens victoriæ
decus acceperit. Itaqꝫ ſi animos ſuorum non numerum metiri velit, plus fidutiæ ex
eorum paucitate q̃ metus ex hoſtium multitudine concipiẽdũ fuiſſe. Præterea aciẽ
contemni potius q̃ metui debere: quam non militum robur/ſed vulgus inerme con
ſtruxerit. Hac exhortatione regem ſalutari conſilio depulſum pernicioſe parere co
egit. Ex parte Waldemari iuuentus ferrugineis ſuccincta tunicis dextrum aciei la=
tus confecerat. Quam Suenonici ob eximiam ferri ſimilitudinem vario loricarum — *Pugna*
genere excultam rati in eam cohortem exercitus ſui cuneum deſtrinxerunt. At vbi — *acris.*
ſpecie deceptos ſe vident, ab his ad regiam phalangem inſultum transferunt. Illud
quoqꝫ memoratu dignum: ꝙ Waldemari exercitum tam crebri coruorum greges — *Coruorum*
interuolaſſe produntur: vt complures ſe erectis militum haſtis feriẽdos obiicerent. — *miraculum*
Medius acies interequitabat cantor: qui parricidalem Suenonis perfidiam famoſo
carmine ꝓſequendo/Waldemari milites per ſummã vindictæ exhortationẽ in bel=
lum accenderet. Cõgreſſuris ſepes frugum ambitrix obſtabat: quam neutro equita
tu propter palorum eminentia acumina trãſcendere præſumẽte/Waldemari pedi=
tes diſiicere aggreſſi, pugnę principium ediderunt. Qua Suenonici leui negotio vi
cti ęgre fugam moliebãtur. Quippe equi nocturno adhuc pabulo onuſti perſeuerã=
ter curſum intendere nõ valebant: ꝙ ſaturitatis moles citam eis laſſitudinem inge
rebat. Primipilus ipſe et equo in hoſtem conuerſus/ſparſoſqꝫ fuga ſocios ad pugnã — *Primipili*
capeſſendam hortatus: tandem circunſpectis nuſq̃ auxiliis ſignum humi defixum — *virtus.*
ſiniſtra complexus/dextra propius accedentes obtruncat. Ad vltimum memorabi
li pugna edita, circumfuſæ multitudinis viribus laceſſitus obruitur. Sueno cũ pau
cis ad paluſtria forte fuga perueniens quum luto deſidente equi veſtigia mergeren
tur, pedes iter arripere conabatur. Sed ne ſic quidem cœno onus ferente/etiam ar=
ma depoſuit. Poſtremo q̃q̃ ſuorum humeris anniteretur, ſuprema victus laſſitudi
ne comitibus aufugere iuſſis, in arboris vnius radice conſedit. Adeo quippe eum vi
res defecerant: vt ne gradum quidem alieno ſubnixum adminiculo proferre potue
rit. A quo quidam ſuorum per ignauiam diſcedere omni fato triſtius ratus ab
agreſtibus indagandæ prædæ gratia ſuperuenientibus ante pedes Regis appeti=
tus occubuit. A quibus et Sueno captus/quum quis eſſet interrogaretur, Regis
ſcribam profitebatur. Agnitus tandem/equoqꝫ ob reuerentiam maieſtatis impoſi=
tus/ſiue metus ſiue ſpei inſtinctu Waldemaro ſe præſentari poſcebat. Hæc orantis
caput agreſtium quidam ſubito aduolans ſecuri præcidit. Corpus eius nullis fune= — *Mors Sue=*
ris impenſis honoratum/ignobili ſepulturæ popularium cura mandauit. Vl= — *nonis.*
uonem bello captum/Wibergiqꝫ cuſtodiæ traditum Heſberno duntaxat quo mi= — *Vluonis*
nus puniretur obſtante/capitali ſupplicio Kanuti milites affecere/ſanguine — *ſupplicium*

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Thetleui vecordia.

eius ducis ſui manibus parentãdũ putantes. Prenſus quoq; Thetleuus quũ ad eculeum abſtraheretur, primo culpam apud captores excuſare ꝑgebat. Poſtremo quũ ſine effectu preces eſſe cognoſceret, adeo effœminate ſe geſſit: vt virum exuere viſus ne lachrymis quidem abſtineret aut planctu/muliebremq; animũ virili corpore clauſum confiteretur. Itaq; prius dedecore/deinde morte mulctatus/ geminam interfecti a ſe principis manibus pœnã ꝑſoluit.

Magno venia data.

Magnus vero poſterioris Erici ex pellice filius: qui et ipſe Suenoniani nominis acrior q̃ iuſtior defenſor extiterat/ quum captus vltima ſe paſſurum arbitraretur, ſupra vota propitiam victoris clementiã expertus eſt. Quem Waldemarus ſibi a captoribus præſentatũ/ſub reſpectu cognationis non ſpiritu modo: ſed etiã honoris ac poteſtatis incrementis donauit. Cũq; abunde eſſet impunitatem tribuiſſe/etiam liberalitatem adiecit: ne diſtrictum vltorem agendo/plus iræ q̃ neceſſitudini indulſiſſe videretur. Itaq; tametſi iniuriæ ſupplicium deberetur, propinquitati ſalus tributa eſt. Igitur non minus in aduerſario affinitatem, q̃ in fautoribus fidem atq; obſequium veneratus/hoſtem amicis præmio æquauit. Buryſium etiam vt ſanguine ſibi/ ita animo obſequioq; coniunctum ꝙ optima ipſius opera aduerſum Suenonem vſus fuerat/tum opibus/tum etiam honoribus proſecutus eſt. Cuius fratrem Kanutum pari munificentia ad præfecturæ faſtigium recenter euexerat. Tum vero qui Kanuticæ militiæ comites fuerant nõdum hoſtium cladibus contenti communiter regem adeunt: vt eos qui Suenoni interficiendi Kanuti conſilium dederant proſcriptione proſequeretur/orantes. Inter cæteros aũt Thorberni pœnã cupidius expetebãt: q̃q̃ is quũ apud Randruſii pontẽ dimicaret, pñtibus quorũ cõſilio Kanuti cædes cõmiſſa fuerat/huic ſe ꝑfidiæ affinẽ negabat/auctores eius acerrime deuouẽs.

Waldemari prudentia.

At rex metuens ne ſi tot gẽtis ſuę nobiles exilio mulctaret/Kanutũ/Buryſiũq; dubia fide ſuſpectos ꝓſcriptorꝫ aduerſum ſe armis inſtrueret/veniã ſontibus q̃ æmulis opẽ afferre maluit. Ad vltimũ inſtantium ꝑſeuerantia victus/ne a Kanuti interfectoribus remiſſius vltionẽ exigere videreť, ꝓſcripturũ ſe quos iuſſiſſent ꝓmiſit/nec alio pacto patriæ redditurũ, q̃ ſi eorũ precibus reuocarenť: quorũ ſententiis exilio adacti fuiſſent. Sciebat eñ facilem humani animi ab odio ad gr̃am deflexũ exiſtere: ac plærunq; mortales affectus cũ ipſa rerũ varietate conſentire. Nihil eñ in his tã aſperũ repiri, quod tempus aut caſus lenire nõ poſſit. Cęteris eiuſdẽ gregis vt iiſdẽ potius bonis militibus vtereť q̃ in eos aĩaduerteret exoratus ignouit: tãtoq; ſe eius amicitia ꝓpiorem exhibuit / quãto ipos ab illius parricidalis cõmenti cõſciẽtia remotiores agnouit.

Waldemarus rex. lxxxvii.

His ita cõpoſitis vt regni initia ſtrenuis militiæ operibus auſpicareť/ patriãq; tot annis piratica laceratã/ac ferme tertia ex ꝑte ad ſitum et vaſtitatẽ vſq; redactã iniuriarũ vltione reficeret, publica claſſe Maſnet inſulam bellum Sclauis facturus/accedit. Vbi dũ populũ in concione exhortaretur, ſeniores q̇bus ꝓ roſtris dicendi mos erat/ claſſem tuto ꝓceſſuram negabant. Nam et ſuos cõmeatibus defici/et hoſtes cõpertũ regis habere propoſitũ. Aucupãdæ ergo opportunitatis gr̃a dilatu opus exiſtere quoad melior gerẽdæ rei facultas incideret. Cæterũ nõ ꝑuæ temeritatis eẽ aduerſum ꝓuidos et p̃munitos armorũ experiri fortunã. Præterea in eã claſſẽ Danicũ penitꝰ coiſſe robur: q̄d ſi periclitari cõtingeret, ꝑfecto Sclauos vnius victoriæ beneficio Dania potituros. Nã ſi res parũ ex ſentẽtia cederẽt, nõne patriã penitus in eorũ funere peritura? Minime igitur vni prælio tantæ nobilititatis vires impẽdere debere: dũ mõ victrices parũ gloriæ/victæ dedecoris plurimũ ſint laturæ. In hãc ſñiam totius cõcionis ſuf-

fragia conſonabant. Cuius arbitrio rex expeditionem remittere coactus, propoſi=
to ſuo celerius q̃ cupidius ceſſit. Apud quem Abſalon in nauem regreſſum deſidiã
eius eludens facetiſſime cauillatus eſt. Nam quum ſolutæ expeditionis cauſam per
quireret/dixiſſetq; rex ne tot fortes periculo obiectarentur/Ergo, inquit, cum igna
uis et ignobilibus cœptum exequere/aut proficue victor futurus/aut parum dam=
noſe vincendus, quum nullo in momento vilium internicio ponenda ſit. Ita lepidi
ingenii adoleſcens indignationem ſuam ad inertiæ exprobrationem ſub ioci ſpecie
conuertit. Quæ tam faceta eius vrbanitas tacitum regis cõuicium fuit. Per eadem
tempora Aſcero Roſkyldenſiũ antiſtite decedente ſuper ſubrogando pontifice plæ
bis a clero ſuffragia diſſidebant. Eadem etiam tempeſtate diuidua Roſkyldenſis po
puli cõiuratione quũ mutuis cædibus ciuitas exundaret, aduenis partim cæſis/par
tim vrbe eiectis/non contenta indigenarum ſodalitas alienigenę coniurationis par
tes protriuiſſe/etiam in eum: qui regium numiſma amminiſtrabat, non tantũ ædes
eius ſolo æquando, ſed etiam bona omnia diripiendo veſaniam ſuæ conſternationis
exercuit. Tunc rex ob maieſtatis ſuæ contemptum acrius ciuitati infenſus /quũ ad
excidium eius magna prouincialium manu niteretur, miſſis ad ſe deprecandum le
gatis ne armis/quæ pro patria ferre debuerat, aduerſum patriam vteretur/incolu=
mitatem vrbi ſuſcepta pecuniæ pactione donauit. Quã continuo placida mente in=
greſſus, Trinitatis ædi inſeruientium penates intrauit /eorum de creando pontifi=
ce ſuffragia ſuo proſecutus aſſenſu. Q᷑q̃ aũt ei in eccleſia a maioribus cõdita ac do
tata iuris aliquid competere videretur, nihil ſe tamẽ aduerſum eã /aut illicita affe=
ctatione/aut inſolita cõſuetudine præſumpturũ dicebat/ſacris ſiqdem legibus cau=
tum noſſe: ne clerus peculiare eligendi ius regali imperio obnoxiũ habeat. Itaq; prę
ſentiam ſuam haud quaq̃ impedimento futuram, quo minus electoribus libera ſuf=
fragiorum arbitria maneant. Tunc clerus religioſam eius iuſtitiam ſummis gratia
rum actionibus proſecutus, concilio exceſſit/delectum curioſius habiturus. Cumq;
tres ſpectatæ opinionis viros: quibus quartus ob virtutẽ Abſalon adiiciebatur cir
cumſpexiſſent, vt ex eorũ numero potiſſimus aſſumeretur Waldemarus tacita ſin=
gulorum ſuffragia in vnius tabulæ ſegregata volumina referri iuſſit/ſinceriorem
electionis habitum ratus: ſi vniuſcuiuſq; voluntas ante manu q̃ lingua proderetur
euenitq; vt omniũ ſcripto in vnam coeunte ſententiam, honoris culmen Abſaloni
decerneretur. Qui mox antiſtes creatus non minus piratam ſe, q̃ pontificem geſſit
parui æſtimans intus religionem tueri/ſi foris eam periclitari pateretur. Neq; eñ
minus ſacrorum attinet cultui publicæ religionis hoſtes repellere, q̃ cerimonia=
rum tutelæ vacare. Itaq; pontificalibus tectis maiore ex parte ſolo æquatis quo pa=
triã firmioribus vallaret excubiis, maritimã aſſidue ſtationẽ peragens / habitatio=
nis vſum interdum a ſyluis/frondibuſq; mutuari ſolebat. Cuius tam humilis man=
ſio conuulſos patriæ penates erexit. Eloquentiæ quoq; eius præſidia Sialanden=
ſes ſalutaria ſenſerunt. Nam domeſticas conciones ad vim et rixam vſq; litigioſas
moderatione ſua ad pacatiorem habitum perduxit. Tantaq; facundiæ eius orna=
menta fuere: vt eos ſemet ſtoliditatis damnare cogeret, qui eum inertem/elinguem
q; crediderant. Nec penſi duxit duratos gelu fluctus hybernis ſulcare nauigiis: ne
vllum anni tempus ſalutaribus vacaret excubiis/aut inſignis eius erga patriã pie=
tas neceſſitati cedere videretur. Itaq; non minus patriæ Parentem, q̃ Pontificem
egit/militiæ et religionis ſociato fulgore conſpicuus. Prima illi pridie q̃ Palma=

Abſalonis lepidum ca uillum.

Abſalõ Roſ kyldeñ eps creatus mi ra geſſit.

rū ſolenne inſtaret/apd̄ Borlundā vicū aduerſum Sclauos cōgreſſio extitit. Nūtia-
ta namqꝫ eorū irruptione clientela duntaxat ſua, quæ decem et octo militū nume-
rum explebat/inſtructus aduerſum quatuor et viginti nauium copias/vt ꝑiculoſo,
ita fœlici certamine dimicauit. Cōpluribus ſiqdem aduerſæ partis equitū fuſis pe-
dites ferme oēs oppreſſit. Nec in tanto diſcrimine quempiam ex ſuis præter vnum
amiſit/pontificatum et militiam pulcherrima victoria auſpicatus. Paucos ex hoſti-
bus arma ſpoliaqꝫ fugæ liberius ineundæ gratia per ignauiam abiectantes iūcta cā-
pis ſylua ſeruauit. Eodem anno ciuitas Aruſyenſis acerrimis piratarum incurſibꝰ
afflicta proditur. Tunc quoqꝫ Falſtrēſibus paucitatem ſuā aduerſus infinitam Scla
uorū claſſem publica munitione tuentibus, quū forte pincerna regis ad alia nego-
cia obeunda in eam prouinciam miſſus cōmuni obſidione premeretur, prouincia-
lium quidam arbitris regis ſegnitiem exprobrādo dixiſſe fertur/priores reges in ta
lis/præſentem vero in prima pedum parte calcaribus aſſueuiſſe. Quod dictum pin
cerna deſidiæ conſcientia prouocatus/maligna animi interpretatione regiis auri-
bus modo quo nō debuit inculcauit: et quod ſuæ contumeliæ erat in maieſtatis op-
probriū tranſtulit. Alia quoqꝫ haud leuiori criminatione aduerſum Falſtrēſes aſpe
ratum regis animum inflammabat: vnius præcipitis linguæ vehementiam vniuer
ſorum excidio mulctare cupiens. Siquidem impiiſſimam eis proditionis noxam af-
fixit/quaſi conſiliorum omniū aduerſum Sclauiā cōceptorū indicia ad eam tranſ-
mittere ſolitis: familiaritatemqꝫ quā interdū cōciliandę ſibi ſalutis gratia ad hoſtes
habebant in crimen deducens/obſequia timori potius q̄ charitati erogabat/perfi-
diæqꝫ deputabat. Nā et captiuos a Sclauis ſibi cōmiſſos in cuſtodia aſſeruare/ et plę
runqꝫ patriæ arma metu potius q̄ beniuolentia adducti/ lato hoſtibus nuntio præ-
currere conſueuerant: ſcilicet vt ſalutem ſuam/quam viribus protegere nequibant
ſaltē beneficio munirent. Huius itaqꝫ peſtifera rex exhortatione corruptus, reliq̄s
Falſtriæ ferro penitus exhaurire cōſtituit. Atqꝫ ad id ꝑagendū Sialandiæ duntaxat
miniſterium ſufficere credidit. Abſalone ergo Orientalibus inſulæ copiis præeſſe
iuſſo, Occidentales ipſe ductare ſtatuit/ingentibus paſſim/exiguiſqꝫ nauigiis exer-
citum traiecturus. At Sialandenſes/qꝫ cum Falſtrēſibus diutinas ac vehementes in-
imicitias geſſerant/acceptas iniurias communibus armis penſare cupientes/vltro
imperium obſequio præcurrebant/lætati Regem ſibi aduerſum æmulos belli du-
cem/auctoremqꝫ futurum. Sed hunc eius errorem ſiniſtris monitis concitatū fortu
næ violentia fœlici remedio ꝑcucurrit. Nā quū rex magnis viribus ſuccinctus, iter
ingredi vellet/apud Ryngſtadiū ſubita febri implicitus Abſalonem remiſſis copiis
ocyus ad ſe venire iubet. Ita peſtiferæ Regis molitioni opportuna valitudinis con-
quaſſatio remedio fuit. Nec minus Waldemari innocentiæ, q̄ inſontis populi ſalu-
ti, miſſo cœlitus languore, conſultum. Qꝫ porro tunc non ſolum deformem/ ſed
etiam miſerabilem rei Danicæ ſtatum fuiſſe credendum eſt: quum foris hoſtilibus
intus regiis armis appeteretur! Quis vero diuino numine effectum ambigat: ne
patriæ Imperator futurus in ipſo pene fulgoris ſui primordio regnū/ qđ ex hoſtiū
manibus erepturus erat/obrueret! quia patrię habenas tenēti difficillimo morbo q̄
maximo facinori implicari ſatius fuit. Itaqꝫ lāguore indies acrius graſſāte/ Abſalon
ꝓ ſalute regia votis excubare nō deſtitit. Ad vltimū veluti remedii deſꝑatione ꝑfu-
ſus/quū vnicū in virtute diuina auxiliū reſtare aīaduerteret, ad eā ꝓpitiandā ſum-
ma cū examinatione vota ꝓ ægroto nuncupaturus acceſſit: diuināqꝫ rē ſacerdotali

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

veſte amictus rite peregit: ſacrificia deinde legitimis verbis confecta ad ægrũ detu=
lit, ac pene exanimi delibanda porrexit. Quibus ille refectus cõtinuo oborto ſudore
bonæ valitudinis habitum recuperauit. Antiſtes tamẽ adhuc de eius conualeſcẽtia
dubius lãguore ex moleſtia cõtracto repẽte corporis firmitate defici cœpit. Ac niſi
cœleſte remedium affulſiſſet ſpes tantę indolis in ipſo ortu ſuo occubuiſſet. Sed nec
illi ſanitatis alienatio impedimento fore potuit: quo minus curam regis quã ſoſpes
geſſerat æger exſequeretur. Ratus ſiquidẽ emẽdatam ipſius valitudinẽ triſti nun=
tio corrumpi poſſe: affectionẽ ſuam ei nuntiari prohibuit ne ſubita animi triſtitia
implicatus in priſtinam peſtẽ relaberetur. Soſpitate reddita ambo tam exitialis pro
poſiti interpellatori deo ſaluberrimæ ammonitiõis grates ſoluebãt, erroriſq; eos nõ
ſine rubore pœnitentia ſubiit: cogitatæ impietatis effectum diuinæ animaduerſio=
nis beneficio ſublatum eſſe gaudentes. Salubriori itaq; ſentẽtia animũ amplectente
a ciuiũ periculis ad hoſtes vſq; laceſſendos ſtudium traduxerũt. Tũc rex Abſalonis
Petri/Sunonis/& Heſberni/qui potiſſimũ conſiliis eius præerãt prudẽtioribus mo
nitis informatus: citiore q̃ maiore exercitu, occultoq; magis incurſu q̃ aperta claſſe
expeditionis in hoſtem agẽdæ conſilium cepit: cum multo facilioris ſit negotii in=
opinatos q̃ prouidos oppugnare: & plærũq; præualidæ multitudinis ſententia ſalu
taribus maiorũ iuſſis obniti ſoleat: apud quã plus viriũ Sclauici nominis terror q̃
regium poſſideret edictũ. Idcirco autẽ perpaucos huius rei arbitros adciuit: ꝙ ſci=
ret quæcũq; ferro gerũtur/publicis viribus/ſed priuatis cõſiliis amminiſtrari opor
tere. Et quoniã de Sialandenſium nihil obſequio dubitabat: Scanicæ claſſis ducem
agere præoptauit. Cũq; nondum integra valitudine Scanienſes Lundiæ contractos
expeditionis ſollicitaret edicto/maximus põtifex Eſkillus (nam ei cæteri proloquiũ
deferebãt) negabat in expedito naues eſſe: quibus tam ſubito iuſſum perageretur.
Cũq; rex obtẽperantibus gratiam/ſuperſedentibus iram ſe repenſurum dixiſſet: tã=
taq; propoſiti cupiditate perfuſum: vt vnico proficiſci nauigio q̃ expeditionem re=
mittere mallet: Eſkillus indubitatæ voluntatis eius firmitate comperta/non ſolum
cõſilium probauit, ſed etiam qui regi comites deeſſent admodum execratus: ſua eũ
naui impenſaq; excepit. Iampridẽ enim regem expeditionũ diſſuetudo nauigio ſpo=
liauerat Poſtremi Lalandenſes ac Falſtrici in claſſem coire iuſſi ne longa præſciẽtia
edocti furtim ad Sclauos imperatæ rei indicia deferrent. At vbi Landorã claſſe per=
uẽtum, rex ſpectãdi exercitus ſui auidus in campo copias explicare cõſtituit, vt to
tas vires oculis ſubiiciendo an ea manu tuto bellũ cõmiſſurus videretur aſpiceret.
Ab huius littoris continẽti longior harenæ tractus breuibus abſciſus curuatis an=
fractibus portũ nauigiis facit: humilis ita vt veniẽte æſtu lateat: abſcedẽte viſatur.
Nam vadoſus ei⁹ introitus diffuſiore ſpatio opacę altitudinis vndas includit. Sed
quoniã hunc locum cũcti Danorum regis vaniſſimi erroris deliramẽto ſuſpectum
perinde ac fatalem cauere conſueuerãt: proximo portu vniuerſi agminis apparatũ
curioſiſſime contẽplatus eſt: adhibitis qui militiæ rudes rei bellicæ documentis im
buerent: quatinus vires ſuas potius ſolida oculorum fide q̃ cęco æſtimationis augu
rio metiretur. Huic militiæ ſpeculationi quatuordecim diebus intentos maior cõ=
meatuũ pars ocio cõſumpta defecerat. Egreſſis portu tranquilla toto mari nauiga=
tio incidit. Sed vt taciti improuiſiq; appellerẽt remigiis eã q̃ velis inſtruere malue=
runt: Abſalone cum ſeptẽ nauibus pręmiſſo: qui Rugyani littoris excuſſius indaga
ret acceſſum. Siquidẽ Arcon oppidũ venuſto ſimulacri cuiuſdam cultu inclytum:

Simulacrũ Arconeñ.

ignaris incolis incẽdio tẽtare,cunctoſq; eius præſidium pꝛtituros ex improuiſo op-
primere ſtatuerunt:munimẽtum quidẽ habitatore vacuum ferarũq; dũtaxat clau-
ſtris firmatum exiſtimantibus indigenis parũ humanæ tutelæ egenũ qđ pſentis nu
minis excubiis eſſet vallatum. Summa vero contractæ claſſis ordine digeſta ducen
Claſſis cclx.nauium. tarum & ſexaginta nauiũ numerum reddebat. Abſalon exſequendæ ſpeculationis
gratia cum propemodũ ad Rugiam perueniſſet indicantibus nautis, cognoſcit re-
giam nauem ſubito remigium velo mutaſſe,miratuſq; quid ita cætera claſſis ince-
deret: quæ paulo ante velis quo occultior nauigatio gereretur: abſtinẽdum condi-
xerat,poſtq̃ eam a ſtatuto declinare cognouit: & ipſe non ſuppetẽtibus propoſiti ſo
ciis per ſummam animi confuſionem puppim vltimus vertit,regẽq; Mønẽſium in
portu receptum mœſtior q̃ libentior comes petiuit.Quippe quia cœpti comitibus
deficiebatur indignatus optimam gerendæ rei facultatẽ omitti/cum & aeris fauor
et militum arridebat alacritas ab inchoata nauigatione ægre proram auertit. Hũc
Petrus Suno & Heſbernus cũ quib⁹ rex conſilia ſua participare ſolebat , rate egreſ
ſum excipiẽtes tam deformem regis ab vtili illuſtriq; conſilio defectionẽ anxie que-
rebantur.Quos tandẽ rex obuiam ſibi venire iuſſos vbi triſtes animaduertit ammi
rans cur eo vultu eſſent:viſum ſibi inquit ne tarda & intẽpeſtiua nauigatio profer-
retur curſum eius ad inſulam fuiſſe flectendum/mane cũcta cõmodius exſecuturo.
Quippe dies labori:noctes quieti familiares exiſtere.Cũq; nullum ab amicis reſpõ-
ſum daretnr taciturnitatis ammiratione permotus proferre eos quæ ſentiant impe
rat.Illi quæ inuicẽ cõtuliſſent Abſalonem proponere iubent.Tum ille:quid miri eſt
(inquit) ſegnes hæſitare voces quas ingenti mœroris pondere obrutas quaſi fauce
obcluſa latens animi ſtrangulat ægritudo! Enimuero vicem tuam ad ignominiam
vergere conſpicientes interno mentis luctu perfundimur. Quippe imperii ius ob-
ſequio mutas: pareſq; quibus præeſſe debueras/ vtiliſſimis conſiliis ſpretis eorum
monita conſectando qui in æquo ponunt : pulcher ne rerum tuarum curſus an de-
formis exiſtat. At poſtq̃ ſine collega aut æmulo regnare cœpiſti: altera nunc expe-
ditio geritur:nec illius remiſſio q̃ huius fœdior apparet. Siquidem ſumma rerum
opportunitate contempta paruulas commeatuũ reliquias habentes ocioſis nauiga
tionis exceſſibus excuſabilem reuerſionis titulum quærimus: & cum nullis vrgea-
mur obſtaculis ignauiam noſtram neceſſitatis nomine cenſeri cupimus. Hiſcine
patriam operibus vindicandam:talibus ve regnum ingeniis auſpicandum duxiſti!
Si vero maris ſæuitia nauigationẽ interpellari contigerit:quid ſupereſt niſi vt ne-
ceſſitatis imperio cogente domos inglorii petamus: teterrimis effœminatę mentis
opprobriis inſectandi! Hæc & ſimilia tum moleſtiæ ſtimulis/tum fidutia familiari-
tatis euectus per ſummam verborum acerbitatem apud regias aures eloqui nõ du-
bitabat.Qũq̃ autem rex aduerſum dictorum eius libertatem acrius exarſiſſet:tamẽ
ne monitorem impudentius auertere videretur magnitudinem iræ quam vultu te
ſte cõceperat/ moderatione ſua ad leue & tolerabile reſponſum deflexit:dicendo cõ
plures operum ſuorum teſtes extare/nihilq; tam fortiter ab Abſalone geſtum quod
ſi nondũ virtute æquauerit adhuc factis æmulari non poſſit. Nec plura eloqui paſ-
ſus cymba nauigium repetiuit ſubiungente Abſalone haud quaq̃ eum vtilia ſuadẽ
ti ſuccenſere debere:cum aliquãto ſatius ſit apertis amicorum monitis inſtrui q̃ oc
Tẽpeſtas ſæua. cultis amaræ ſugillationis morſibus obtrectari. Poſtera nocte concitatum acrius
mare eo tẽpeſtatis exceſſit:vt regia claſſis non portu/non anchoris quo minus ſpar-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſa pelago diſiiceretur retentari potuerit: nulla ex parte remiſſior eodem aeris ha=
bitu quatriduo perſeuerauit. Quæ res iram regis aduerſum Abſalonem accenſam
magnopere deliniuit. Sed ꝙ iam cor de ſalubre depræhenderat voce fateri erubeſce
bat/pudore ſerum animi eius intellectum celante. Nam interim nulla ad amicos cō
munione habita poſtridie prædictos viros forte littori inſiſtētes acceſſit: comitibuſ
q; propius accedere vetitis concitationē animi ſui (inquit) tametſi diſſimulatione
vti vellet iracundis oris notis proditam eſſe dicebat parū quidem ammiratione di=
gnū/cum conſultantis vocem monitis potius q̃ contumeliis excipi deceat. Quædā
tamen ab eis ſapientius q̃ tempeſtiuius dicta/ quæ ſi ante triduū prolata fuiſſent in=
gētis mali materiam præcurrere poterāt. Seras quidem monitoris partes eſſe/quæ
rem dum in arbitrio eſt negligētius obeunt exactam ſollicitudine proſequūtur. In=
emendabilia autem corrigere velle proximū amentiæ errorem eſſe. Fruſtra igitur
ſe conuitiis attentatum fuiſſe cum & irreuocabiles præteritorum euentus exiſtāt:
et plærūq; animi commotio parum cum ratione conſentiat. Orturæ vero tēpeſta=
tis ſæuitiam abſq; cœleſtium monitis humano præſagio compręhēdere nequiuiſſe:
neq; quin ea delictorū pœnas lueret dubitare. Quamobrem aut naturæ ignorantiā
aut improuiſæ neceſſitatis violentiam vitio ſibi verti non oportere. Omiſſis igitur
præteritorum querelis ad tēpeſtiua rebus cōſilia animū operāq; deuocare par eſſe.
Malle enim ſe ſpiritum ſpecioſo exitu q̃ expeditionem deformi reditu finire. Tunc
Petrus Abſalonis ſententiam aliquanto leniori monitorum genere proſecutus do=
cet neminem regum fidas amicorum voces infenſis auribus excipere conuenire: cū
ſæpe clari illuſtreſq; viri ſpreti ſalutaris cōſilii pœnas pernicioſa morte pepēderint.
Cæterum aura dum faueat vtendum eſſe ꝙ eius anceps incertaq; varietas exiſtere
ſoleat. Suſtinendum itaq; donec tempeſtatis immēſitas ad tolerabilem remigiis ha=
bitum concidat. Adhuc enim tridui commeatus ſupereſſe/exiguoq; traiectu hoſtes
accedi poſſe. Q; ſi præſenti alimentorum ope deficerentur: alia armis eſſe poſcēda.
Oportere ergo mox vt vndas remigio habiles viderint, ſparſam ocius vniri claſſem
inceſſuramq; ſociali remigio progredi. Quippe nauigationem omnem hoc alacrio=
rem: quo æquabiliorem exiſtere. Rex monitore laudato Abſaloni ſpeculandæ tempe
ſtatis officium mandat/ſibi cum primū eam remigii patientem aduerteret/indica=
turo. Abſalon cupide præcepto qđ ſuis monitis extuderat obſecutus: nocte poſtera
aura ſenſibiliter impetum remittente euentu gauiſus antelucano tempore peractis
diuinis ad regem peruenit, nuntiando tempeſtatem ex parte collapſam poſſibilem
quidem profectioni: ſed difficilem fore: nec niſi ſumma cum remigii difficultate na
uigationis capacem exiſtere. Reſpondente rege moras eſſe rumpēdas per ludibrium
ſubtexuit pulchre ſe operam impenſuros ſi nauigationis medietate confecta vnde
ſoluerant ſint reuerſuri. Cuius dicti procliuitas tametſi ioco mordacior videretur
ingens regi capeſſendę virtutis præbuit incitamentum lepida tamen irriſione non
caruit ſubiungente rege reuerentem ſe ex eo quæ in Sclauia gerantur poſſe cogno
ſcere. Principio claſſis lætam alacremq; nauigationem pleno fiduciæ remigio pro=
ferebat. Nam intra propinquæ telluris anfractus auræ vis quæ aperto mari licen=
tius incumbebat latētium vndarum habitum aſperare nō poterat/ terreni tractus
obſtaculis vndiq; ſecus incitatiorem fluctuum allapſum arcētibus. At vbi in altum
dirigi nauigia cœpere intolerabili pene tempeſtatis occurſu excipiebantur. Anti=
ſtes ne fortiſſimos monitus ſuos parum iuſto conatu proſequi videretur/ ingenuo

Waldemari prudēs oratio ad amicos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

pudore firmatus perſeuerantiſſima remigii obluctatione quaſi cum neceſſitate cer
tabat, regemq; virtutis æmulatione prouectum cœpti ſui comitem exiſtere coegit.
Itaq; lenta & inhabilis ac pene inconceſſa nauigatio hinc ſæuiẽte mari/inde claudi-
cante remigio fuit. Ea freti repugnantis violentia regiam nauem aduerſis vndarũ
molibus implicatam: per ſummam procellarum aſperitatem laxatis prope modum
compagibus diſiũgi coegit. Quo viſo rex tũ vitandi periculi/tum etiam cõplendæ
nauigationis gratia: tutiore excipi cupiẽs Ingimari Scaniẽſis ratem propius adeſſe
iuſſam: enſem dextra ſignũq; lęua corripiens vt temerario ita proſpero ſaltu inuo-
lat: eãq; remis acrius citari iubet. Eſkyllum virtutis pertinacia aliquãdiu ſubſequi
conatum: affectũq; regis ꝗ debilitatem nauigii ſui propẽſius intuentẽ partim regiæ
vocis prohibitio, partim referta periculo neceſſitas reuerti compulit. Eo viſo com-
plures reuerſionis occaſionem ab erroris ſimulatione mutuari ignauia docuit. Qui
bus tamen erroris commẽtum patrocinio fore nõ debuit: cum regem nauigiũ non
iter mutaſſe tranſlati ſigni indicio liquere potuerit. Nonnulli quoq; conquaſſatio-
ribus nauigiis inuiti relabebantur ꝙ hiſdem compagum firmitate defectis cõcitati
maris incurſum ſuſtinere nequibant. Qui vero procedere perſeuerabant vt viribus
corporis laboris continuitati ſufficere poſſent edẽdi nauigãdiq; pariter officio fun
gebantur. Ne enim nauigationis curſum vel paruula remigii intermiſſio morare-
tur dextra remos læua cibos tractabant. Exigua claſſis pars Abſalone duce virtu-
tis & gloriæ æmulantior inuſitatæ tempeſtatis ſæuitiam incredibili remorum cer-
tamine ſuperauit, obluctatũq; pelagus infatigabili permẽſa nauigio hora anteluca-
na ad inſulam Hythim ipſa quoq; neceſſitate ſuperior appulit. Tunc Abſalon ne
quid inexcuſſum omitteret per Wethemannũ piraticæ operibus clarum officio ſpe-
culationis addictum & portus hoſtilibus nauigiis vacuos ad Rugiam nihil hoſtile
metuentem cognoſcit. Nam armenta ſecuris cuſtodibus propter littus errantia in-
opinatos incolas eſſe fidem fecere. Rex languido remigio ſeram nauigationẽ emen-
ſus obtento portu protinus in Abſalonis nauem ſe contulit, fatigatũq; tędio ac vi-
gilia corpus ſomno excepit. Reliquiæ quæ cum eo fretum ſuperauerant annumera
tæ ſexaginta dũtaxat nauigiorum claſſem explebant. Duo tunc Hallandenſes natu
ꝗ animis nobiliores paucitatem ſuam ĩdubitato periculo oblatam rati nauigio quo
cõmuniter vtebantur, Abſalonem petebãt: ſeq; præpropero regis alloquio opus ha
bere dicentes: poſtꝗ ſomno eum acquieſcentem audierant ocius excitari poſcebant.
Abſalon ſalutarem eius quietem importune rumpendam negans/quæ afferrent re
gem ex ſe cogniturum affirmat. Tum illi conquaſſationem nauigii/inopiam cõmea
tuum/longinquitatem reditus prætẽdentes/optimam ſibi nauigationis facultatem
proſperantibus ventis incidiſſe dicebant, ꝙ quibus aduerſis ægre proceſſerant: ſecũ
dis facile reuerti poſſent. Quamobrem eorum ſe beneficio vti malle ꝗ caſſam & inu
tilem expeditionem agẽdo aut nauigii vitio aut inediæ malo perire. Quos Abſalon
non ſolum deformitatem propoſiti ſpecioſo conſilio mutare: ſed etiam quo minus ſe
probris obiicerent honeſto ſilentio ſupprimere iubet: ne tam pudendę voces alienis
auribus exceptæ inexpiabilem eis timiditatis notam inurerent. Itaq; eneruis & ef-
fœminati animi trepidationem falſo cauſarum commento colorare eos aſſeuera-
bat docendo facilia refectu nauigia fore, & opima commeatuum ſupplementa per
prædam late patentem leui negocio conciſci poſſe. Cęterum ipſos famam & opinio-
nẽ ſuã grauiſſimo crimine corrupturos, ſi regem apud hoſtes in tanta ſuorũ pauci-

tate ſine reſpectu pudoris deſerere ſuſtinuiſſent. E quibus alter domi ſe negotia re-
gia quæ ſumma cum celeritate exſequi neceſſe haberet manere ſubtexuit. Contra
Abſalon ſimulationem eius quia blandimẽtis nequibat minis diſcutere cupiens eos
qui in expeditione ſoluenda plus arbitrio ſuo ꝗ regiæ indulſerint reuerentiæ non
tãtum bonorum: ſed & lucis ac ſpiritus ereptionem patria lege meritos aſtruebat.
Sed ne ea quidem periculi denuntiatione quo minus fauentem nauigationi vẽtum
velo colligerent imbecillitatem eorum durare trepidationemve corrigere potuit.
Diſcedentes itaq; execratione & conuitio per ſummam verborum acerbitatem in-
ſequi perſeuerauit. Quod cũ experrectus rex ex Abſalone cognoſceret tam impudẽ
tes & improbos deſertores pœnas ſibi luituros iurabat. Conſcenſa deinde inſula ac-
cerſitos nauigiorum rectores agendorum percontatione ſollicitat. Compluribus
vt redeatur expedire viſum ꝙ tuto hoſtem laceſſere nequeant. Placituram rex ſibi
ſentẽtiam affirmabat niſi ea res & grauis patriæ rubor & ingens hoſtiũ incitamen-
tum exiſteret. Nam & eos Danicæ expeditionis præſentiã ex caſtrorũ veſtigiis cõ-
perturos & clandeſtinã eius reuerſionẽ timiditati dũtaxat imputaturos. Huius rei
cauſa periculo ſe ꝗ rubori patere malle: haud quaꝗ proram niſi laceſſito hoſte verſu
rum. Præterea ſe eorũ qui ſimulata nauiũ fragilitate defecerant ignauiam æquatu
ros/ſi quos labore vicerant virtute nõ ſuperarẽt, domoſq; impẽſa male nauigatione
repeterẽt. Tũc Wethemannus incautas Rugiæ res recẽti ſpeculatione expertus ad-
mouẽdas littori copias ſuadet: ſi ignari incolæ fuerint impune prædã cędẽq; factu-
ras: ſin prouidi confeſtim abſq; diſcrimine redituras. Vtro autẽ modo ſe gerant per
arantium morẽ deprendi poſſe aſſeuerabat: qui cum primã diurnæ operæ partem
exegerint quo ad laborandum fiant vegetiores ſopori ſe proſternere ſoleant. Hunc
vero non niſi metu vacuis altaq; ſecuritate firmatis obrepere ſolitum. Cæterum ne
mine talium dormiente reperto pręcautę gentis indicium accipi. Quem rex pirati-
co potius muneri conſentanea ꝗ magnitudini ſuæ conuenientia docuiſſe dicebat.
Nunꝗ enim Danorum reges a Sclauis fugatos memoriæ proditũ fuiſſe: ſed ne ſe q-
dem primũ regiã dignitatem hoc deformitatis genere maculaturũ. Tunc Gneme-
rus Falſtricus ꝗꝗ alias vegetioris ꝗ ſapiẽtioris animi æſtimaretur ſiue ingenio ſuo
ſiue regis fortuna monente ſummã omniũ hæſitationẽ ancipiti ſtudio fluctuantem
ſalutari exhortatione diſcuſſit/ incertãq; conſilii concionẽ ad ſuã ſentẽtiam perdu-
xit: affirmando temeritatis eſſe exiguã manũ cũ immẽſo hoſte conſerere. Cæterum
Barcam prouinciã a Rugia breui freto diſcretam ob paruitatẽ ſui quocũq; paratu
eſſet populatu perfacilẽ fore. Deniq; regẽ quieſcẽdi gratia cubile petere, exhauſtaſq;
vigiliis vires & attritũ curis animũ ſomno reficere iubet veſpere quo minus proui
ſus irrũperet claſſem applicaturũ. Præterea vadoſi fluminis anguſtias intraturos
ſparſam nauigationẽ tacito cõficere remigio iuſſit: ne aut obſtrepẽtiũ remorũ fra-
gor ſecuritatẽ incolis demeret: aut ipſimet impactis harenę nauigiis circa ĩcertę al-
titudinis vada diutius hęrere cogerent. Cętera ſe exploraturũ ꝓmittit. Rex cupide
cõſilio obſecutus veſpere ſigno nauigationi dato deſtinatum amnẽ occupat. Cuius
expeditius permeandi gratia ternis nauigiis iunctis claſſem incedere iubet ne con-
fuſa fluuialibus tardaretur anguſtiis. Cui Gnemerus rate obuius opportunitatẽ
inuadendæ gentis aucupatus interceptos incolarum ſpeculatores adducit. Lætus
eo rex diluculo peragratis ſyluis rura ac vicos hoc acrius quo latentius irrupit: in-
colaſq; adhuc ſomni ſecuritate torpentes/repentina incurſione protriuit. E quibus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

complures perſtrepentis equitatus fragore perculſi patrios duces aduentare crede
bant. Sed hunc eorum errorem adacta repente corporibus iacula diſcuſſerunt. Cō-
plures eorum exertis per oſtia capitibus/ Kazymarus ne an Bugiſclauus aduenta-
ret rogabant. Quorum percontatio propriis eorum funeribus excepta eſt. Anti-
ſtes cum parte copiarum longinquam regionis plagam diuerſo complexus itinere
eo locorum peruenerat, vt a regia cohorte eximiæ paludis interiectu diſtaret. De
cuius admodum inceſſu dubius ne direptos a ſe vicos exuri pateretur illuſtri con-
ſilio prouidit. Tandem procul ignes a rege editos conſpicatus ſibi quoq; conſimilis
facti poteſtatē ſuppetere confeſtim illato tectis incendio declarauit, ſociiſq; ſui pro-
ſperitatem excurſus reſperſo flammis rure nuntiandam curauit. Cumq; prædam
abunde actam exiſtimaſſent: iter ad naues remenſi q̃q̃ grandi inuicem a ſe interſti-
tio diſceſſiſſent veſtigia tamen ſua quo minus clandeſtinos reditus captaſſe vide-
rentur/ neue alter alterum impetuoſa feſtinatione præcurreret mutuis ignium fu-
migiis prodiderunt. Interea Skyalmo quidam cognomento barbatus in aſſeruan-
dæ claſſis officium relictus ne hoſtili remigio præueniente amnis exitu prohibere-
tur ad mare nauigia reducit. Vbi dum Rugianorum nauali incurſatione petere-
tur in paucas rates totius claſſis præſidium tranſfert inſtructioribus q̃ frequentio
ribus nauigiis hoſtibus occurrere præoptans. Quibus obuia nauigatione fugatis
ne ſociorum reuerſio tardius nauigiis exciperetur omiſſa fugitantium inſecutione
portum reuiſit. Iterato laceſſitus eodem auſu inuaſoribus reſtitit. Sed & complu-
ries attentatus crebra hoſtium irritamenta occurſationis perſeuerantia ſuperauit.
Ita pertinaci magis q̃ acri incurſatione vexatus opportuna hoſtem agitatione pre-
mebat. Inter hæc regi in littus ſuperuenienti non paruæ ammirationi fuit: naui-
giis cuſtodia vacantibus abeſſe Skyalmonem: quem tandem ab agitatione redeun-
tem cętero proſecutus exercitu Rugianos fugam a remigio mutuātes velorum in-
tenſione proſequitur. Sed interuallo præceſſionis & volucritate nauigationis adiu
tos inſtando magis q̃ occupando vexabat. Tunc quendam vicinæ ratis rectorem in
anteriorem nauigii ſui partem fortitudinis ſimulatione progreſſum aſpiciens/ ver
biſq; magnam præ ſe laudem ferentibus proſecutus ad vltimū quæcunq; viro forti
erogarentur egregie & laudabiliter impenſa aſſeuerabat. Ad vltimum vento obli-
quante prohibitus quantum velis emenſus fuerat conuerſa nauigatione remorum
obſequio penſat. Sed quo proſperiorem velificandi/ hoc difficiliorem remigii vſum
habuit. Itaq; Danis aduerſa cum mari nauigatione certantibus Sclaui quos loco-
rum habitus non fallebat: ignotum noſtris profundum compendiaria nauigatione
ſulcantes ſubito fugā in inſidias vertūt. Quos Abſalon per occultos pelagi receſſus
proſilire conſpiciens ſociis metu nauigationem citantibus ſubſequi q̃ antecedere
maluit pręuiæ claſſis terga plenis pietatis excubiis tutaturus. Pudet referre qđ ſe-
quitur. Maxima Danorum pars rubore poſthabito q̃q̃ hoſtes imminere conſpice-
ret deſerto rege velis malos onerare ſuſtinuit. Rex cum paucis admodum nauigiis
relictus aliquanto deſertores ægrius q̃ hoſtes ferebat. Tunc etiam militem quem
paulo ante in prora aſtantem probauerat breuitatem veli ſui quo maior nauigatio
nis curſus exiſteret pannorū additamētis producere cōſpicatus laudē cōuitio mu-
tauit amorē timidis erogatum imprudēter impēſum affirmans. Ita abſq; ſupremæ
neceſſitatis diſcrimine veræ ac ſolidæ fortitudinis habitum explorare promptum
non eſt. Enauigantium diſceſſio: nō clamore, non ſignis, deniq; nullo exhortationis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

genere reuocabilis fuit. Adeo omniũ aures pauor concluſerat. Cũq; rex intermiſſo
pauliſper remigio a præſentibus quid factu opus potiſſimum eſſet inquireret cun=
ctantibus cæteris Abſalon inſulam Hythim petendam: Ibiq; ſecunditatem aeris ex=
pectandam hortatur. Q đ Petrus fieri oportere non ſine rationum aſſertione nega=
bat: ꝗ perſeuerante tempeſtate: nec reditum, nec ſupplementum claſſis habituri vi
derentur: Sclauis aduerſum ſe quotidiana copiarum incrementa ſumpturis. Pan=
denda igitur vela, eãq; nauigationis ęqualitatem habendam eſſe vt naues volucri=
tate præſtantes complicata velorum parte tardiores operirentur: & quas celerita=
te præcurrerent ſocietatis iure conſequi debeant. Ita ſtrennua Abſalonis adhorta=
tio eximiæ Petri prudentiæ ceſſit. Vterq; ſiquidem annis ſuis ſimilia cogitabat. Ille
etenim iuuenili animo condigna: hic canis ſuis conſentanea proponebat. Ita ſeptem
ſolis nauigiis ex omni Danorum claſſe reſiduis Sclaui multitudine fræti incitatiſſi
mo remigio acerrimoq; clamore cum contemptu paucitatis irrumpunt. Sed maio=
re impetu q̃ audacia rem exequebantur. Quippe cum primũ excepere ſagittas: pro
pius ferre remos auſi non ſunt. Paulo poſt deſtrictorũ enſium laminis nũc ceruices
ſuas nunc ſcuta pulſare cœperunt / rati ſe Danos hoc minarum genere territuros.
Remigium deinde magno clamoris ſtrepitu proſecuti horribiles late ſonos edebãt.
Hic quoq; procurſus priori perſimilis fuit. Obuiis nãq; Danorum miſſilib⁹ repulſi
continuo remigium retulerũt. Tertio vt hoſtem apparatu terrerent contactos ſole
clypeos aqua perfundere, genibuſq; ſuperpoſitis in pugnæ vſum extricare cœperũt
veluti indubitatũ noſtris prælium illaturi. At tum demũ ſeu cupiditate prædæ ſeu
vi pudoris accenſi vehementius nauigia concitant. Quæ ſpecies vt initio acris ita
exitu inanis apparuit. Telorum enim obiectu velut ante deterriti inuictam pauci=
tatis conſtantiã vlterius laceſſere deſtiterunt: q̃q̃ Danorum prouocatione admodũ
ſibi inſultari conſpicerent. Rex cum ad aſpectum patriæ perueniſſet concidẽte pau
latim vẽto tam remiſſam & languidam nauigationem agebat: vt q̃q̃ propaſſo velo
vteretur / eo fere loci diem opperiretur / vbi noctẽ ingreſſus fuerat. Sed cum Zephy
ris deficeretur proceſſum a remigio mutuatus eſt. Tandẽ obuiam Eſkilli ratem in=
greſſus Scaniam repetiuit. Qui nouiſſime eum proſecuti fuerant: Sialandiæ parti=
bus aduehuntur. Tunc Petrus Ranonis eloquẽtiſſimi viri imperitam calliditatem
eludere cupiens: non ſolum nexos, ſed etiam remiges ſuos vt prædæ ſpeciem auge=
ret in eminenti nauigii parte conſtituit captiuorũ imaginẽ præbituros. Quẽ cum
Rano Liburna prætereuntẽ videret: diſſolutionẽ nauigii ſimulare deſiderans: ſenti
na aquã egeri increpitis acrius remigibus iubet. Tunc quodã reſpondẽte eo triduo
ſentinã aqua vacaſſe non rite inquit Petrus remiges tui quibus te reſponſis excipe=
re debeant callẽt. Tunc Rano paucis intra Petri nauigium remigio occupatis oci=
oſæ iuuentutis multitudinẽ exerto capite conſpicatus: prædã exiſtimabat quietiſq;
ſuæ pœnitentia permotus non ſimiliter ſibi vt Petro fortunam affuiſſe dicebat: ꝗ
naufragii periculo interpellante expeditionis comes exiſtere nequiuiſſet. Autumno
rex crebra Sialandẽſium ac Scanorum, rara vero Iutenſium manu prouinciam Ar=
con vrbi confinẽ adortus / cũ ingẽti præda acta ad littus reuerteretur: Rugiani repe
tentẽ naues exercitum hiſdẽq; ſcandẽdis intẽtum a tergo per inſidias circũfundere
geſtiẽtes magnis viribus in inſulam e continenti traiiciunt. Per idẽ tempus coorta
nebulæ vis ſpiſſam cœlo caliginẽ intendit. Quæ res incertos viæ Danos atq; errore
nebulæ implicatos aliquãdiu ſubſiſtere coegit. Crediderim hunc aeris habitum pro

Petri & Ranonis cauillia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

pitiæ fortunæ interuẽtu futuræ eorum victoriæ paruiſſe. Iamq; Sclaui quia nubiũ
obſcuritas proſpicere nõ ſinebat: caliginis errore protracti in medios ferme hoſtes
inciderant, cum ſubito diſcuſſa ſole nebula exercitus propemodum conſertos aſpi-
ceres. Tunc Priſclauus olim e Sclauia profugus equo prouolans adeſſe Barbaros:
factãq; Danis optatæ pugnæ copiam nuntiat/exhortans omnes inuictã Danici no-
minis æmulari virtutẽ. Reſponſum a rege eſt reperturos hoſtes qui fatum fugæ p̃-
ferre cupiant. Igitur Dani quorum animos præceps belli cupido exagitabat: pręter
vſitatũ pugnæ morẽ confuſis copiarum ordinibus conſpectos hoſtes incurſare cœ-
perunt. Nec tardior victoria q̄ impetus fuit: pugnam fuga præcurrẽtibus Sclauis.
In quo procurſu duo regii milites ita inter ſe fortuitis equorum impulſibus cõcur
rerunt: vt vterq; excuſſus proſterneretur. Super quos rex corruente equo ita præ-
Regis la-pſus. cipitatus eſt vt lęuus eius cubitus pertuſo clypeo terræ altius infigeretur. Abſalon
itaq; erigendi eius gratia deſcẽdere cupienti manu ne ſubſiſteret innuit feliciter ſe
lapſum reputans ſi modo hoſtium cladibus attolleretur. Sed his euẽtus triſtior ſpe-
cie q̄ omine fuit. Regis nanq; lapſus hoſtilis ruinæ præſagium edidit. Quippe ſupe
rati ſine prælio Barbari impune obterebãtur. Quorum magna pars ſinũ per quem
traiecerat auidius repetens ſalutẽ in vndis quam quęrebat amiſit: nec minor flucti
bus q̄ ferro periclitantium numerus extitit. Pars quo tutius hoſtem vitaret ore te
nus de induſtria aquis corpus immerſerat. Nec hoc quidẽ auxilii genus quo minus
a Danis in eadem vada deſcendẽtibus interimerẽtur: latebram eis præſtare potuit.
Cũq; cæteris intra aquam proſtratis vnus adhuc occultũ pedibus ſaxum cõplexus
ſocię ſtragi ſupereſſe videretur: Abſalon militibus ad opprimẽdum eum deſcẽdere
profunditatis metu cũctantibus: nõ hic inquit ea proceritate eſt quã veſtra milites
æquare non poſſit. Neq; enim vadabiliorem ſibi q̄ nobis gurgitẽ occupat. Quã vo-
Strenuitas Eſberni. cem frater eius Eſbernus exhortationis loco ſuſcipiens q̄q̄ Barbarum latentis ſaxi
beneficio vti non dubitaret: ſaluti fraternæ ſuæ volũtatis imperium p̃tulit. Aliiſq;
renuẽtibus aquas hoſtili cruore infectas armis onuſt⁹ intrauit. Cũq; emiſſa in Bar-
barum lancea ſolum repetere vellet vndis verticem inuolutus profundo ſe excipiẽ-
te demergitur, periſſetq; niſi ſociorum pręſentia auxilio fuiſſet. Enimuero Olauus
vndis eum abſtrahere cupiens ſtimulatum calcaribus equũ in illud profundũ egit
exceptũq; brachio leuare conatus pene ſella pronus excutitur. Igitur vrgente fato
ſuæ q̄ alienæ ſaluti propior extitit, ſibiq; cœptam amici curã poſtponẽdo cõſuluit.
Cuius propoſitum Nicolaus quidam fortius q̄ felicius æmulatus nõ tẽperauit quo
minus concitato equo gurgitem peteret. Sed ab incepto ſe pari periculo reuocatus
abſtinuit. Igitur equitum ope defecto peditum opera ſeruari contigit. Cũq; littori
reſtitutus fuiſſet extinctus ab intuentibus putabatur adeo illapſus corpori humor
anhelitum occultabat. Tãdem ſociis corpus ſuũ diutius agitantibus vomitu vndã
egerere cœpit. Cuius onere liberatus ſuſpicere magis q̄ eloqui valuit. Itaq; qui ad-
erant corpus eius frigore obſtupefactum applicatæ veſtis fomento proſequebãtur.
Quibus percalefactus non oculorum modo, ſed etiam vocis vſum recuperauit. Cæ
terum ipſo die adeo exſanguis permanſit: vt vix eum funebris oris notæ deſererẽt.
Danici eq-tis virtus. Nec ſilentio oblitterãdam alterius Danici equitis virtutẽ exiſtimo. Qui cũ nemine
ſociorũ comitante fugam hoſtium auidius q̄ cauti⁹ inſecutus fuiſſet: Barbaris qui
effugerant vt ſe eis capiendũ præberet rogantibus ſpreta prece equo deſiliuit mor
tẽq; dimicans q̄ deditus lucẽ amplecti maluit. Igitur ingẽti hoſtiũ caterua ad ſe op-

primendũ nitente quotquot ꝓpius acceſſerant interfecit. Ac ſine vlla ſpecie metus
pugnãs ſuꝑ factã a ſe ſtragẽ plenis gloriæ vulneribus corruit. Itaq; nõ ſolum innu-
meros fati comites habuit, ſed etiã ſuperſtites fortitudinis ſuę ſpectaculo attonitos
reliquit. Cuius excellenti virtute tantũ ꝓmotũ eſt: vt deinceps Sclaui manũ cũ Da
nis acie cõſerere nõ auderent. Anno poſtero Danis expeditionẽ parãtibus Rugyen
ſes ob recentẽ cladem ſuſcipiendi belli fidutia defecti/ Domborũ quendã præſtãti fa
cundia ad pacẽ ab ipſis petendã decernũt. Quo abſalon excepto nauigiũ eius expedi
tionis ſibimet vſui vertit: nautis vero quoad reuerteretur hoſpitia cũ impenſis ex-
pedienda curauit/ ipſoq; Domboro ſecũ aſſumpto regiæ claſſis cõuentũ petiuit. Siq
dem legatos hoſtiũ expeditionis tꝑe ſuſceptos ad reditum vſq; eius mutua Rugien
ſium/ Danorũq; cõſuetudine retentari fas erat: ne ad ſuos exterarũ rerũ nuntii re-
uerterent ſpeculatiõis potius, q̃ legationis officia pacturi. Sed cõtrariæ tẽpeſtatis
ꝑſeuerãtia nauigationẽ morãte cũ Iuti labẽtib⁹ alimẽtis expeditionẽ ſoluturi vide
rẽt, eorũ egeſtati Sialandenſes ac Scani impenſis liberaliter cõmeatibus affuerunt
ne tanta virium ꝑte maligno neceſſitatis obſtaculo fraudarent. Fioniẽſes vero tam
etſi cõmeatibus abundarẽt, ne minimã quidẽ eorũ ꝑtem ad ſuſtentandã ſociorũ in-
opiam cõtulerũt. Quod videns Domborus pacem quã ante ſupplex petiuerat ſub
æquis tñ cõditionibus offerebat. Cæterũ Abſalonis apud regem interuentũ poſce
bat: a quo oblationẽ ſuam liquida fide ꝓſequi rogatus, pignoris loco lapillũ ſe aquæ
iniecturũ aſſeruit. Siquidẽ icturis fœdus barbaris religioni erat calculum in vndas
coniicere/ ſeq; ſi pacto obuiam iſſent, merſi lapidis exemplo perituros orare. Sed cõ
tra poſcente obſides Abſalone/ fucoſaq; ſuꝑſtitionum mendacia in rebus ſeriis reci-
pienda negante, haud quaq̃ Domboro mutua petendorũ obſidũ fidutia defuit. Qđ
Abſalon indigne ferens/ Rugianos nõ ſolum obſides Danis, ſed etiã pecuniã cũ ſup
plemẽtis claſſis tranſmittere ſolitos aſſeuerabat: quũ Dani nihil tale Rugianis vnq̃
a ſe cõceſſum/ ſolutũve meminerint. Tũc Domborus/ Si ſapiẽtia, inqt, qua te prædi
tũ exiſtimas viges, quæ a me ꝓponenda ſunt docili animo excipies/ tenaci memoria
appræhendes. Quiſqs rite ſe gerit circa tria tꝑa maxime cogitationẽ expendit / ex
iiſdem duo leuiori cura cõplectens/ tertii præ cæteris habitũ intuetur. Siquidẽ prę
terita meminit / futura ꝓſpicit/ præſentia colligit. Stolidus vero inter ſpem futuri/
memoriãq; præteriti præſentiũ facultatẽ omittere/ et qđ in manibus retinet excu-
tere cõſueuit. Quo pacto tu quoq; vaniſſimis ſollicitudinis ambagibus implicatus
adeo ſcrupuloſa cura præteritorũ imagines recolis/ futuroſq; meditaris euentus:
vt ad ea quæ præ manibus ſita ſunt/ et oculis obuerſantur aſpicere nequeas. Quip-
pe dũ prioris ęui recordationi animũ inſeris, fœlicitatis eius exẽplo futura metiris
teq; ſpem ex memoria adeptũ qd inſtans ætas afferat/ præterit. Fateor olim Danos
gente noſtra potitos/ ſed præſens fortunæ benignitas iiſdem nũc fauoris blandimẽ
tis ꝑtes noſtras ꝓſequit, qbus quondã veſtras excolere cõſueuerat: ſortẽq; nr̃am ad
hanc fœlicitatis ſummã ꝑduxit: quã veſtræ quandoq; rei ſtatus attigerat. Quippe
quanto vobis inferiores extitimus/ tanto nunc viribus ſucceſſuq; præſtamus: eo re
rum fortuna ductãte ꝓgreſſi, quo Danicæ quondã ꝓſperitatis incrementũ exceſſe-
rat. At dũ temere votis extenderis/ noua ac recentia ſtolida vetuſtatis ſimulatione
prætergrederis/ eiſq; me cõditionibus adigere conaris: quas ꝑ præſentium habitu
præſtare potius, q̃ poſtulare debueras. Fines veſtri armis et exercitibus veſtris mi
ſerabiliter obtriti/ ſitu marcidi/ culturæq; inopes iacẽt/ noſtrarũ diffuſio partiũ vix

Facundia Dombori.

Fœderis barbarorũ ſpecies.

Superſtitio barbarica.

Concio Dõbori Sclaui.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

alendæ quam genuit multitudini ſufficit:et tamẽ quos omnifariam potentiores ad
uertis,nõ ſupiores modo/ſed etiam pares habere faſtidis.Tunc demũ tributi nos ex
actione ſollicita/quũ et ſortem noſtrã ſucceſſibus æquaueris/et eã malis quibus tua
nunc premitur adactam cõſpexeris.Hæc Domborus.Sed Abſalon diſſimulato indi

Abſalonis reſponſio.

gnationis cõceptu,paucis eum reſponſis excipiens/ad regem quæ acceperat ꝑfert.
Verum pertinax freti ſæuitia nauigationem interpellando finem expeditioni fecit
Rex ꝙꝙ ſuperius Sclauos ſecundis ſucceſſibus attentaſſet,plus tamen negotii in eo
rũ expugnatione,ꝗ vt ꝓpriis viribus exequeretur aduertẽs/Saxoniæ ſatrapã in ar
morũ militiæqꝫ collegium ingentis præmii pollicitatione ſollicitat.Ille tũ ampliſſi-
mæ mercedis captura/tum etiã potiẽdorũ finitimorum ſpe inuitatus,expeditionis
ſocietatẽ ſpopondit.Sed ſupius Waldemarũ rex Noricus per ſummũ amicitiæ cul-
tũ nauigio draconẽ ſimulante donauerat.Quod Abſalon mira arte effigiatũ Roſ-
kyldenſi remige exornare/et ad conuentũ vſqꝫ Danorũ dirigere iuſſus, quũ in por-
tu Iſørenſi parũ ſecundantibus ventis voto diutius moraretur,nihil ægrius tulit/
ꝗ ꝙ aliis in expeditionem proficiſcentibus tardior ipſe ſupuẽturus videretur,q cæ
teros et velocitate apparatus/et ꝓcinctu nauigationis alias pręcurrere cõſueuerat
Itaqꝫ quũ mente/tædio/et pudore ſopita in puppi iaceret, futurã maris tranquilli-
tatem nocturnis imaginibus ſpeculatus eſt.Exiſtimauit eñ ab homine ſe accerſi/ac

Abſalonis viſum.

ceſſoqꝫ littore cum Burgalanenſi pontifice Tokone aliquãdiu ſpatiatũ/iuſſumqꝫ ab
eo quæ audiret ſagaci mente cõpræhendere/et tenaci mandare memoriæ.Tokonẽ
deinde melos quod in diuini natalis ꝑuigilio rite recini aſſolet/ſemel iterũqꝫ et ter-
tio replicuiſſe/ipſ̃mqꝫ ad ea quæ canerentur ſollicitis auribus eſſe iuſſiſſe.Expgefact⁹
adeo præſentes viſorũ imagines animo repræſentabat:vt rem verã nõ ſõniũ fuiſſe
arbitrareẽ.Et quia craſtinæ egreſſionis opem ꝑ quietẽ ſibi ꝓmiſſam meminerat,tã
certã cõmodæ nauigationis ſpẽ aĩo ꝑ̃ſumpſit: vt cõſcenſa cymba ꝙꝙ nihil adhuc tẽ
peſtati detractũ erat/malũ regię nauis:cui Aſtradus præerat, ocyus attolli iuberet
cibũqꝫ cape ꝓperaret.Epulanti ſupuenit Aſtradus indicãs tẽpeſtatis occaſum/et ꝗd
nã fieri expediret interrogans.Iuſſus eſt illico erecto nauigii malo fauces Iſøricas pe
netrare/eiſqꝫ prætcritis inſulam qua vẽtus iuberet ambire.Qđ eo exequi ꝑgente,ex
peditionaria claſſis quæ in eundẽ forte portũ appulerat ſubito tranqllitatis inceſſu
gauiſa/velorũ vſũ nauigationis auida ꝑ̃parabat.Verũ effectus minor impetu fuit.
Siqdẽ mõ orientẽ/mõ occaſum ĩcerto ventorũ flatu ludificata viciſſim petebat: na
uigationẽqꝫ mutabilis auræ varietas optato curſu fraudabat. Diuinit⁹ cõſultũ cre
deres:ne aut ſolitaria Abſalonis nauigatio/aut aliis inceſſu tardior habereẽ.Qđ ẽt
ipſius liquido cõprobauit aduẽtus.Siqdem adnauigãte eo omniũ nubiũ errore diſ-
cuſſo/certus pelago flatus incubuit/tantaqꝫ ꝓpitii venti ſtabilitas incidit : vt naui-
gatio quæ ante dubiis velis incertum curſum tenuerat,cõtinuo ꝓſperitatis ordine
frueretur.Ita naturæ rerũ temperies: quæ ſe cæterorũ vſui inuiderat,Abſalonis re
ſpectui tributa eſt.Qui etiã quũ nauẽ regis ſibi creditã validis tẽpeſtatis incremẽ-
tis cõtuſam/extremoqꝫ naufragii ꝑiculo ꝓpinquã aduerteret,cõtinuo in littus ſub-
ductã neceſſariæ trabis vinculo refecit:lacerãqꝫ ac pene cõfractã priſtinæ firmitati
reſtituit.Sed et ꝓrarum eius cacumina quo cultior incederet,aureis apicibus texit
Quo rex apud Manſuetã exceptus,Polã ꝓuinciã comite claſſe petebat.Itaqꝫ cõmu-
nibus ſed diſcretis viribus alterũ Sclauiæ latus Dani inuaſerãt/ alterũ Theutones
lacerabant:interdũqꝫ exercitus alter ab altero inuicẽ ſpectari poterat.Cũqꝫ Theuto

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nū forte ſatellites petendi pabuli gr̄a latius euagatos Sclaui ꝑ inſidias adorti inter-
emiſſent, eꝗtes recētis iniuriæ vltionē audaci calliditate q̄ſierūt. Siq̄dem militię in
ſignibus occultatis/loriciſq; ꝗbus corpus munierāt familiari ac ſordida veſte tectis
pabulantiū more fruges metere aggreſſi, Sclauos Nucleto duce ad ſe opprimendū
ex abdito ꝓuolantes ocyus aſcēſis equis/falceſq; gladiis mutātes, trucidauerūt. Ca-
put Nucleti abſciſſum ac pilo affixum/ſicq; in caſtra ꝑlatū gratū vtriuſq; exercitus
oculis ſpectaculū prębuit. Qđ quū filio eius Priſzlauo/q ad Danos & chriſtiani ritꝰ
amore/et paganæ ſupſtitionis odio patria pulſus tranſierat, cœnitāti nuntiatū fuiſ
ſet/aliquātiſp manū ab eſcis retractā demiſſo capiti ſubiiciens, dei cōtemptorem ta
li exemplo interire par eſſe dicebat: reuocatoq; a cogitatione aīo/cōſuetā oris ac mē
tis hilaritatē cœnæ cōſortibus exhibebat. Magnus potētia/ſed maior diuini cultus
memoria. Neq; em̄ ſibi parentē iudicabat, quē publicæ religionis æmulum nouerat
Itaq; ambiguæ æſtimationis eſſe potuit/vtrū magis fortē animū geſſerit, an piā vo
cem emiſerit. Sed neq; patriæ plus ſolito miſertus/eā ductu et incitamētis ſuis dua
rū gentiū prædā exiſtere coegit. Interiectis diebus Henricus Waldemaro ſermonis
inuicē cōferēdi gr̄a ſe accedenti/cū Abſalone ſolo in tabernaculum ſuū ꝑducto epu-
lum p̄buit ingenti magnatū frequentia amminiſtratorū officio fungente. Quæ cœ
na licet multigena ciborū varietate ſplenderet, aliquāto tn̄ plus luxus in obſequiis
q̄ epulis habuit: p̄ſertim quū gloriæ nō vſui ſeruiret. Clientela vero ſeorſum diſcu
bitu excepta. Poſt reditū ſuū Waldemarus nouarū rerū caſibus ſollicitatꝰ intēto ad
ſciendū animo/vbinā Hēricū neceſſariæ collocutionis gr̄a obuiū habere poſſet/atq;
ad id negociū explicandū prudēti viro opus aſſeueraret, alii ſibi claudicare equos/
alii parum cultis vngulis eſſe fingebant. Cūctis itaq; metū excuſationis aſtutia ꝓte
gentibus/nemineq; tam ꝑiculoſam legationē ſuſcipe audēte, Abſalon forte lignis ex
more per ociū cæſis e nemore ſupueniens interrogatuſq;/an regiarū partiū legatū
agere vellet: iturū ſe pollicetur. Igitur legendorū comitū optionē habere iuſſus/po-
tiſſimū neceſſarios ac ſanguine ſemet cōtingētes aſciuit/cōſanguineā fidem alienæ
præferendā exiſtimās. Priſzlauus quoq; potētiſſimi Sclauorū principis Nucleti fi-
lius/quē ꝙ Waldemari ſororē in matrimonio haberet/chriſtianęq; diſciplinæ ſacris
initiatus eſſet/pater iampridē ꝑinde ac inſidias ſibi nectentē cōſpectu ſuo ſubmoue
rat/localis peritiæ fiducia ꝓpoſitæ viæ cōductorē agere pollicetur. Huic ſiquidē tū
rex ob bonæ fidei experientiā/tū ob cōnubii affinitatē magnā nobilium inſularum
partem fruēdam cōceſſerat. Profectus Abſalon/affatuſq; ducē quū apud eū ꝑnocta-
re rogaretur, regē anxia ſuorū expectatione ſollicitū longioris morę interpoſitione
moleſtari oportere negabat. Præterea claſſem ſine portu eſſe aſſeuerabat vndiq; vē
torum impulſui patentem. Cumq; feſtinationis ratione reddita propinqua nocte
equos abiturus ſcandiſſet, quidam claro Saxonum loco natus vltro adito duce pe-
rituros Danorum legatos niſi comitatiores abſcederent/querebatur. Obiurgare
quoq; eum vehementius auſus: ꝙ illuſtrium virorum paucitatem tot ingruenti-
bus periculis incomitatam a ſe dimittere ſuſtinuiſſet. Reuocatis itaq; comitum of-
feruntur auxilia. Sed non minorem ſe Abſalon in reuocando comitatu geſſit, q̄ in
pernoctationis egerat obſequiis reſpuendis/glorioſius ratus ſuam ac ſociorum ſa-
lutem dubiis caſibus credere, q̄ alienis armis protegere. Cumq; haud procul tento
riis abeſſet, Priſzlauus omnibus frȩnos ſuccutere iuſſis/Si meo, inquit, ductu res ex
pedienda foret, comitum ſupplementum noſtra paucitas non refugiſſet. Siquidem

Nucleti cædes.

Priſzlaui in patrē & religionem diuerſus aīus

Epulum ab Hērico datum.

Priſzlaui prudens et aīoſa or̄o.

aduerſum pericula abundare induſtriæ potius argumentum eſt, q̃ timoris indiciũ
Hoc enim probabilior eſt fortitudo,quo minus cũ ſtoliditate conſentit. Illa vero re
præhenſionem meretur/cui vires temeritas amminiſtrat. Sed nunc exigere pq̃ de=
forme eſt,quod paulo ante oblatum acceptare contempſimus.Reſtat igitur vt vni=
cam ſalutis viam in pectorum ac virium noſtrarũ fiducia reponamus/ſpemq; ex de
ſperatione certiſſimã capiamus.Aemulanda itaq; Danici ſanguinis et nominis vir
tus/omniq; ſtudio enitendum:vt aut nobis victoria reditũ/aut ſpecioſa mors æter=
num famæ pariat monimentum. At minime dubium quin de trãſitu noſtro hoſtes
equina fecerint veſtigia certiores/nec magis ambiguũ eorum reditum inſidiis exce
pturos eſſe,quorum aduentũ adeſi callis indicio peruiderunt.At mori vobis com=
militones q̃ capi præſtat.Capti eñ occiſi parentis mei pœnas perinde ac eius inter
fectores crudeli morte pendetis/fratreſq; mei paternis manibus per ſummã crucia
tuum acerbitatem noſtro ſanguine parentabũt. Aliquãto ergo ſatius eſt ꝓpriæ vir
tuti ſpm̃ impendi,q̃ alienæ violentiæ miſerabiliter puniendũ relinqui.Hæc nõ pro
prii periculi metu/ſed veſtræ potius charitati cõſulendo monuerim. Eo eñ ſangui
ne oriundus ſum,quem nulli Sclauorũ attentandi vnq̃ auſus inceſſit.Per pr̃em vos
optimũ maximũq; per quem illud Danorũ celebre cũctis gentibus nomen obſecro
obteſtorq;:ne fiduciæ et fortitudini imbecillitatem atq; ignauiam præferatis. Hæc
Priſzlauus.Deniq; læta omniũ acclamatione exceptus/nihil ſe de victoria ambige=
re aſſeuerauit,cui militũ alacritas præſagio fuiſſet:præſertim quũ omnis Sclauorũ
irruptio ſpecie,q̃ re formidabilior exiſtere ſoleat.Circa inceſſum vero id ordinis ob
ſeruari debere:vt iuuenes parũ armati medium inter milites equitandi locum tene
rent/eorũ vtrinq; præſidiis muniendi.Cęterũ militarium turmarũ per binas acies
diſtinctarum alteram ab altera auxiliis inuicem tutandã eſſe. Quippe geminæ co=
hortis ſpecie hoſtiũ animos labefactari poſſe. Præterea clamabundos incedere/va=
riiſq; cantibus obſtrepe iubet/fiduciamq; quæ plærunq; multitudini ineſt/ſimulatu
ros.Nec fortunæ expers cõſilium fuit.Siquidem in portum eis vbi claſſis acquieſce
bat nullo inceſſente ꝑductis rex expectãtis more ſollicitus/ꝓlixamq; legatorũ abſen
tiam cura ac mœſtitia ꝓſecutus,dolorem ex temeraria ſuorũ emiſſione contractũ/
religioſæ lectionis officio leniebat.Quibus rediſſe cõpertis,ſoporis blandimẽtis ob
triſtitiã dilatis ocyus aditũ dedit.Inde ad Gudacrã amnem nauigatione diſceſſum
Cuius vadoſus aditus haud quaq̃ magnarũ nauium capax extabat/exiles duntaxat
tranſmittere ſolitus.Itaq; rex ꝓpter fauces fixa ancora ſedẽ nauigio cõciuit magni
tudinem eius paruitate amnis admittere nequeunte. Habilior claſſis et quam flu=
uiale profundum ferre poterat Abſalone duce anguſtos amnis attẽtabat anfractus
Quo auctore eo loci peruentum/vbi gurges ingentis ſtagni diffuſior ſpeciem præ=
ferebat.Has faucium anguſtias barbari crebra claſſe præſtruxerant/hoſtem tranſi=
tu prohibituri.Quos noſtri deturbare geſtientes ꝓfunditatis ignari imperitæ na=
uigationis errore vadoſis locis affixere puppes.Quas dum profundo defectas ad lo
ca nauigatu facilia reiicere cupiunt quũ minus remigio liceret, paſſim in vada deſi
liunt:manibuſq; foros complexi/remorum vices corporum viribus exequuntur.In
quos Sclaui nauigiis ſuis tanq̃ propugnaculis vtendo ſuperne tela librabant. Nec
ſic eos attentaſſe contenti/et ipſi ſaltim in vada delapſi cõminus dimicandi locum
petebant.Sed noſtris ſtrenue occurſantibus pari celeritate deſerta ac repetita ſunt
nauigia.Ante alias binæ Priſzlaui rates ſubiere ſtagnum. Quarum alteram qui va

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

do inſtiterant tam frequentes inſiluere: vt media fractis penitus lateribus findere-
tur. Quippe dum auidius ſe ingerunt, multitudinis onere mediam rupere puppim
Subſequente claſſe deſerta fugientiũ barbarorũ nauigia capiũtur. Vicorũ quoq; ri
pæ iunctorꝫ incendia ꝑaguntur. Noctu redeunte Abſalone rex adhuc inſomnis diu
tinã eius moram angore et vigilia proſequebaẽ. Quo excepto gauiſus liburna ſua
ꝙ ob granditatẽ nauigationis inhabilis videretur: domum remiſſa in aliquanto mi
norem ſe contulit/ eaq; ad lacum deuectus Sunonẽ binis inſtructum nauigiis in lon
ginquos paludis receſſus prædatum mittit. Vrbem quoq; Roſtock oppidanorum *Roſtockſeñ ſtatua puſta*
ignauia deſtitutã nullo negocio puſſit. Statuã etiã quã gentis ꝓfana credulitas ꝓin
de ac cæleſte numen diuinis honoribus ꝓſequebaẽ incendio mãdauit. Poſt hæc Hẽ-
ricũ cum exercitu ſuo cõferendi ſecũ ſermonis gr̃a venientem præꝑato ponte traie
cit. Eodem tp̃e Nucleti filius Priſzlauus ripa altera ſupueniens/ quũ fratrẽ Priſzla-
uũ Bernardo: cuius manu Nucletũ occidiſſe fama fuerat/ nauigio cõmunicãtẽ aſpi
ceret, cõuitio laceſſiuit/ impietatẽ obiiciens: ꝙ cum parentis ſui interfectore amice
cõuerſari ſuſtinuiſſet. Cõtra Priſzlauus bene de ſe meruiſſe eum/ ꝑ quẽ patre ſacrile
go careat/ affirmabat. Sed neq; ſe eius filium cenſeri velle, quẽ maximi ſceleris parẽ-
tem extitiſſe cõſtaret. Interea dũ hæc geruẽ ſubito fama ꝑtulit Rugianã, Pomera-
nãq; claſſem ex diſpoſito cõueniſſe/ Danos amni includere auidam. Igitur rex ꝑ Hẽ
ricum neceſſariæ diſceſſionis ammonitus ne ſe locorum anguſtiis implicari patere
tur/ ꝓtinus amne exceſſit. Cumq; Sclauicę collectionis famã nulla adhuc indicia cõ
firmarent/ inſidiarum ſuſpicione permotus, hoſtium calliditati inuicem occurrere
ſtatuit. Qui in occultos littorũ ſinus collati/ ſi rex rura diriperet/ claſſis eius incur-
ſandæ copiã explorabant. Quos vt opportunitatis ſimulatione ꝓtraheret, Magno
cuidam exurendorũ littoralium vicorũ curã demãdat, militibus intra nauigia la-
tere iuſſis/ ſciens ꝓfecto Sclauos ab vniuerſo Danorũ exercitu incendiũ ꝑagi puta-
turos/ ſicq; ꝓmptiorem exercendarũ inſidiarũ auſum capturos. Nec ſecus ac ratus
eſt/ hoſtile ꝓpoſitũ fuit. Quippe Magno oppidis facem ſubiiciente Rugiani vniuer
ſas Danorum vires eo negocio occupatas exiſtimantes/ auidius edendi ꝓpoſiti fidu
ciam rapuerũt/ perinde ac eorum claſſem defenſoribus vacuam reperturi. Sed quo
rundam regis imperium ignorantium occurſu maturius excepti incurſandi ſtu-
dium repente fuga mutarunt. Quos cætera Danorum claſſis certatim magnis re-
migii niſibus inſecuta/ velocitate nauigationis æquare non potuit. Cũq; releuandæ
laſſitudinis gr̃a ęſtũ vmbraculis leniret, Lundenſiũ põtifex cæteris portũ tenẽtibus
ſupueniẽs, poſtq̃ medio ferme diei tempore nauigia velaminibus obducta cõſpexit
cunctis ſegnitiẽ exprobrans/ His, inqt, tumulis cõmilitones quũ animi exercẽdi ſint
corpora ſepelire gaudemus? Quo dicto militibus diurnæ quietis ruborem ingeſſit
et regẽ deſidia obſeſſum torpẽtes militiæ ſuæ vires excitare perdocuit. Qui etiã ad
pontificis vocem modeſto indignationis genere ꝑmotus/ ſimulq; iuſta deſidiæ ſuæ
repræhẽſione cõmonitus cito hos tumulos relinqui poſſe aiebat: ſtatimq; diſcuſſis
tegminibus hoſtile ſolum petere properauit. Poſt hæc circa auſtralem inſulæ plagã
prædæ in biduum actæ. Inde walungiam nauigatum. Vbi nuntiato Rugianorum
occurſu quũ quidã e Danis haſtã ſuam quo cõmodius ea in acie vtereẽ in cõſpectu
ſociorũ aliquanta parte curtaſſet, cæteri ipſius factũ ſecuti cõgeſtis in vnum locum
putaminibus, ingentem breui cumulum extruxerunt. Sed interim apud hoſtes pa-
cis nõ belli ſtudia agitabanẽ. De qua acturus Dõborus ad Danos dirigitur. Quib⁹

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ad naues digreſſis ignē in littore accendit:cuius indicio ſe legationem afferre mō=
ſtraret. Sed Abſalon neq; eum naue exciperet vetuit:ne pax quā petere venerat/in=
uicem a Danis affectari videretur. Ita Domborus aliena rate non habita,propria
claſſem petiuit/Abſalonemq; per interpretem aggreſſus vt ſe inter regē et Rugia=
nos faciendæ pacis auctorem exhiberet orabat/ obſequiū cum obſidibus ſpondens.
Contra Abſalon pinde ac eorū quæ ab ipō poſcebant ignarus,reſponſionis loco de=
ſertas Danoꝝ inſulas numerabat/earū ſolitudinem nup ſibi ab ipō exprobratā acri
memoria pſecutus. Domborus orōnem ſuā parum cōpetentibus reſponſis excipi p

Dombori oratio.

interpretē cognoſcēs/Ratione,inquit,non vacat pontificū optime/q tuam cæteris
opem in aduocationis petitione præferimus. Siquidē eo nūc iuſtius ad tui noīs opi=
nionem votis decurrimus:q quondam ad pmerendam Danorū concordiā aui tui
præſidiis nitebamur/eius nutu pinde ac regalibus edictis cōtenti fuimus. Quia ve=
ro filiorū eius nemo ſupereſt/ſupplices ad nepotis genua manus tendimus:ne extra
cōſuetę familiæ ſeriem auxilia circūſpexiſſe videamur. Nec pari induſtria in fratre
tuo prætereundo,q̄q̄ natu præſtet,vſos nos eſſe cōſtat. Tibi em̄ auctoritatis præro
gatiuā honores nō animi nec ætatis priuilegia/ſed dignitatis ornamēta cōciliant.
Ante vero q̄ pacē domeſticā bellis ciuilibus fœdaretis,cōſtantē Danorū imperio fi
dem præſtitimus. At poſtq̄ in veſtra Republica ſeditioſa ſuffragia adoleuere/regni
q; affectatores armis inſtruere cœpiſtis,ppriæ libertatis q̄ alienæ factionis ſtudio=
ſiores euaſimus/noſtriq; nominis q̄ pietatis deſertores eſſe maluim⁹. Sed et bellum
vobis inferendo qd aliud q̄ ingeniis veſtris finiendarū ſimultatū cām præbere ten=
tauimus/idq; efficere:vt noſtra arma excepturi,mutua cōcordia indigeretis? Itaq;
ſecures veſtras ciuili ſanguine madentes in noſmetipōs cōuertimus: bellaq; veſtra
alienis q̄ patriæ pernicioſa fore maluimus. Siquidem aduerſarios veſtros ſpecie re
uera amicos egimus/charitatiſq; ptes hoſtilitatis ſimulatione præbuimus. Etem̄ cō
cordiā vr̄am magis q̄ ſpolia pyraticā a beniuolentia pfectam exercendo quæſiuim⁹.
Et nunc quidem opera noſtra cœptorū deuiis ac parricidalibus bellis abſtracti me=
rito tanti beneficii auctoribus gratulari debetis. Cur ergo cunctis inter nos amice
compoſitis ſoli cōmunionis veſtræ ianuas intrare nō poſſumus: quarū ipſi clauſtra
reſerauimus/aditū patefecimus? Cur ea factorū nr̄orū prudentia delicti vr̄i ſaluber
rima correctrix/a viris ſapientia claris parū grata ęſtimatione colligitur? Cumq; ſi
niſſet adhuc Abſalone vaſtatas Daniæ puincias ſupputāte/Nil factu eſt,inq̄t,q ho
mines patrocinii tui indigos ab illius clæmentiæ ſinu repelles:quam nemo ſupplicū
vnq̄ difficilem habuit. Etem̄ repulſi identidem tuis genibus aduoluemur/ puerorū
perſeuerantiam imitaturi:qui quo atrocius iratæ matris verberibus lacerant/hoc
auidius eius gremiis allabi nituntur. Qꝫ ſi parum ſupplicii de nobis ſumptum cre=
ditis,iram veſtram quoad libet cladib⁹ noſtris impune exſatiare poteritis. Vaſten
tur licet agri/exurant vici/euertant vrbes/trucidentur populi/precibus vobiſcum
nō armis agemus/pro bello veniā quęſituri. Si ſanguinē ſititis,vltro iugulū gladiis
veſtris feriendū præbebimus. Si ſeruitiū affectatis,qđ deditione maius præſtare po
terimus? Quis aūt tam efferæ mentis,qui eius oblatoribus parcere præſto non ſit?
Extremæ aūt dementiæ eſt velle laboribus adipiſci,qđ ocyo poſſit acquiri. Scio aūt
illud tibi ſuccurrere:q priore colloquio patriæ tuæ vaſtitatē inter pbra poſuerim
ideoq; te tam ptinaciter eius ſolitudines æſtimare:ne prius de pace agatur,q̄ toti=
dem apud nos vr̄is armis effectæ fuerint. Ego vero iampridem ſapiētibus monitis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

inſipienter vſus aduerſarii ptes ſecus ac expediret edocui/ ignarus ꝙ auditori tam
attento præceptor extiterim. Nã rẽ puerilibus deliramentis cõſentaneã dixiſſe ſa=
tius fuerat. Quod vero locutũ me nũc pœnitet/te etiã audiſſe piguit. At ſi tunc in=
tellectu digna tuis auribus deprompſi, quæ nũc quoq; dicturus ero pari mentis ra=
tione ſuſcipito/eodẽ ingenio pñtia hauriens, quo prioris alloquii documenta ſum=
pſiſti. Quo maiorẽ de nobis ſtragem egeritis/hoc minorẽ ſubiectorũ numerũ mili=
tiæ veſtræ reſiduũ facitis. Quid ergo aliud cladẽ nr̃am exercendo agitis, q̃ ꝙ viſce=
ra vr̃a viribus exinaniendo cõſumitis? Q; ſi parũ adhuc nos punitos ducitis, hoſti=
bus veſtris bello ꝓterendos obiicite/aut morte noſtra vindictæ ſatietatẽ ſumpturi
aut victoria rebelles ſub iugũ miſſuri. Victi nãq; parũ mœroris/ victores multũ ala
critatis vr̃is animis ingereremus. Vtralibet ergo fortuna veſtris ſucceſſibus obſe=
queref. Præterea ſi nos armis laceſſere ꝑſeuerabitis, caſus efficere poterit: vt ſtragẽ
noſtrã alicuius veſtrũ fato luatis: cuius capite totius Rugię ſubiectionẽ emiſſe diffi
cile fuerit. Talibus Abſalon monitis inuitatus Rugianorum vota apud regem ſua
prece compleuit. Rex acceptis obſidibus redit. Eodem fere tempore de vrbis ponti
ficatu controuerſia inter cardinales orta varie prouinciarum ſuffragia ferebantur
Nam Gallia Alexandro obtentui fuit. Germania, auctore Cæſare, Octauiani parti
bus obſecuta eſt. Sed iuſtior/religioniq; propior Gallorum ſequacitas fuit. Quod

Controuerſia in vrbe Romana.

poſtq̃ in Dania percrebruit, Lundenſis pontifex / qui et ipſe prædictæ expeditionis
comes fuerat/ne feruente religionis tumultu depoſito fraudaretur, pecuniam quã
in Gallia collocauerat per miniſtros reportandam curabat. E quibus vnus mona=
chicæ profeſſionis apud Stadium oppidum inter cœnitandũ ligneo forte calice nõ
ſuppetente, aureo quem in cuſtodia habebat arrepto, nitidius q̃ tutius cœnam ex=
egit. Cuius facti irritamento iis quorum hoſpitio receptus fuerat, tacitam latroci=
nii cupidinem miniſtrauit. Maioris namq; pecuniæ conſcium animaduertebant,

Monachi aureo calice bibentis imprudẽtia

quem præſtantiori poculo priuatas menſas exornantem videbant. Cæterum hoſpi
tii reuerentia palam facinus exequi veriti: qm̃ intra penatium limina hoſpitalita=
tis ſacra violare nefas ducebant: in Holtſatiam eum ſubſequendo ſarcinis exuerunt
Quo Eſkyllus dum ab expeditione reuerteretur audito, regem ſuper earum recu=
peratione ſollicitat/ratus auctoritate eius reſtitutionẽ a prædonibus fore. Nec iam
precibus ſed pactione agendum exiſtimans/ portionem pecuniæ dummodo per eũ
reddita foret/in præmium pollicetur: tantoq; eius auxilium inſtantius expetebat,
quanto eum in annuendo tardiorem aduertit. Rex petitionum eius perſeuerantia
fatigatus/ægre operam pollicef: ꝙ et raptor incertus/et pecunia reptu difficilis vi=
deretur. Cæterum eam requiſitu promptiorem, ſi a potentibus q̃ ſi a plæbeis occu=
pata fuiſſet/arbitrabatur. Igitur antiſtitem Sleſuicũ ſecum petere iubet. Vbi dum
forte per iocum inter familiares amiſſoris auro bibentis iactantiam eluſiſſet, inter=
fuere qui Regis dicta ſiniſtre excipientes clandeſtini ſermonis mordacitate ponti=
fici illuſum putarent. Quorum obtrectatione Eſkyllus ad deſerendam regis ami=
citiã adductus eo dementiæ ꝓrupit: vt opes quas amiſiſſet ab eo obtẽtas ſuſpicaref/
eumq; rapinæ ſibi inflictæ conſcium aſſeueraret. Ita ſe cõceptæ veſaniæ moles falſo
regis conuitio patefecit. Igitur neſcias vtrũ antiſtes inſaniæ maioris/ an rex patien
tiæ fuerit. Quorum alter integerrimum virum teterrima ſuſpicione notare ſuſti=
nuit: alter conſcientiæ puritate ſyncerus aduerſũ innocẽtiæ ſuæ criminatorẽ æquo
lentius iram diſtrinxit. Inter hæc Occo/cui ſupioris ſciſmatis cõtagio deponẽdi põ

Eſkylli ſuſpicio mala

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tificatus cauſam præbuerat/tanq̃ recepta ab Octauiano dignitate cõciliato regis fa
uore Sleſuicenſem ſedẽ ſacrilego occuparat regimine. Quẽ Eſkillus catholicæ ꝑtis
æmulatione inter rei diuinæ actionẽ cũ ſuis fautoribus execratus/magnopere regẽ
permouit. Ita cõtentione paulatim ad inuidiam ſimultatemq; progreſſa accito apđ
Sialandiã Abſalone querimoniam ſuam a rege tũ ſpretam/tũ etiã irriſam cõquerit
Quippe eum erga pecuniã amiſſam parum honeſta cõſcientia eſſe/ reſtitutionẽ in
facultate habere ſi velle ſuppeteret. Quinetiã cũ Occone ſciſmaticarũ partium co-
mite criminoſum iunxiſſe collegium/inq; eius excolenda ſocietate catholicæ pacis
aduerſariis execrabilem obtentũ præbere. Quãobrem ſe belli aduerſum eũ ſuſcipiẽ
di infinita cupiditate flagrare. Sępe em̃ numero cõſimilia auſum potiuſq; pręeſſe re
gibus q̃ obſequi ſolitũ. Præterea ad hoc audendũ ſe non infimis amicorũ præſidiis
abundare. Veritus Abſalon palam tanti viri ſentẽtiam obiurgare temperato reprę
henſoris officio/impatientiæ eius errorem modeſto genere caſtigationis excepit/re
gis integritatem deformi notatu ꝑq̃ indignam iudicando/eiuſq; cõſcientiam colla
tis innocentię rationibus ab omni ſuſpicionis turpitudine alieniſſimam comprobã
do. Cæterũ non tam catholicarum partium odio, q̃ eius regiſq; litigio Occonis ſuſ
ceptionem imputandã docebat. Adhæc ſi litem ingrederetur, quos auxiliares ſpe-
rauerit/hoſtes ſenſurum. Quippe hoĩes inter aduerſa plærunq; parũ iuſta conſtan-
tia amicitias colere. Sibi potius ad ip̃m legati partes mandari precatur diſcordiarũ
pericula compoſitionis officiis auertere tentaturo. Eſkillus tanti conſilii documen
to parum ſalubriter æſtimato, percontationibus eum fatigat: num ſibi in eam rem
auxilium ſit laturus, quem non tam gerendorum arbitrum, q̃ belli ſociũ depoſcat
dicendo iam non ſe conſultorie cum eo, ſed precarie agere. Abſalon antiſtitis ſubli-
mitatem regis charitati cõponderãs/Quem, inquit, me tibi iam pridem iuriſiurã
di religio fidei debitorem effecit: malo ſimplicitatem tuam verioribus monitis ob
iurgare, q̃ blandioribus fallere: ne rebus in perniciem vergentibus vacuum promiſ
ſorem egiſſe videar. Sed neq; ceruicem meam euſq; ſponſionis titulus obnoxiã fa-
cit: vt amantiſſimum mihi herum: cui tum fidei/tum etiam amicitiæ ſtipendiis ob
ligor, neglectis charitatis officiis/attentare ſuſtineam. Præterea reges de rerũ ſum
ma certantes laceſſere iampridem haud difficile fuit. Huic vero quum regnum ſi-
ne æmulo gerat/vim inferre temeritas eſt. Quem ſi cõmunibus viribus adorti fue
rimus, communis iacturæ pericula ſentiemus. Sed tuos quidem conatus ſæpius cõ
ſimilia auſos res ipſa minore cum vituperio admittit: meum vero facinus nullis ex-
cuſationis præſidiis nixum hoc magis repræhenſionem meretur: ꝙ ſummam beni-
uolentiam ꝑruptis amicitię vinculis iniquiſſima præſumptione rependerem. Eſkyl
lus ſpecioſiſſimis ſapientiæ reſponſis ad ſummũ iræ ſtridorem euectus, ꝑ ſacrã obe-
ditionis religionẽ eũ adiurat/mãdata ad regem ferenda ſuſcipiat. Abſalon mãdato
rũ latione ꝓmiſſa, reſponſorum nuntiũ abnuit: ꝙ inter illuſtres viros inimicitiarũ
auctor haberi nolit. Huic Eſkyllus ægre legatione credita, Gerardum Eſromenſis
domus prælatum aſſociat/ſciturum an Abſalon fidus mandatorum miniſter exiſte
ret. Quorum tanta aſperitas erat: vt non ſolum ſimultates augere: ſed etiam amici
Verba Waldemari in archiep̃m Eſkyllum.
tias odiis cõuellere potuiſſent. Hãc auſteritatẽ Abſalon quoad licuit temperare co
natus, ſpecioſo verborũ delinimento truces mandatorũ ſñias caſtigabat. Rex audi-
ta legatione præter morem accenſus/Eſkyllum ſuperiorum regum cruorem com
bibere ſolitum nunc et ſuum ſitire reſpondit: multaq; in hunc modum per ſummã

verborum aſperitatem remãdanda curauit. Quibus Eſkillus ex Gerardo cognitis
impatientiam metu mutauit. Tantūq; pauoris ſurrepſit quãtum prius furoris in=
ceſſerat. Igitur euitandi periculi gratia longinquas Werundiæ partes acceſſit/ſalu=
tem ſeceſſu non bello quæſiturus. Tunc rex vrbem in ſolido Letricæ paludis ab eo
conſtructam obſidione tentat: captu quidem difficilem ꝙ & naturæ præſidio muni
ta & commeatibus affatim inſtructa fuerat. Cuius cuſtodes animis q̄ mœnibus de=
biliores expugnationem deditione præcurrere cupientes/ni pax ab Eſkillo q̄citiſſi=
me cum rege cõponeretur nepote eius qui apud Eſron educabatur obſide dato vr=
bem ſe tradituros promittunt. Pactus conditionem rex adoleſcẽte ſuſcepto obſidio=
nem amouit. Hæc cum Eſkillo nuntiata forent/reſpondit maiorem ſe vrbis q̄ nepo
tum ſollicitudinẽ gerere, haud quaq̄ huius incolumitati, illorum capita prę laturū.
Igitur rex iterata obſidione aliam ſibi munitionem per quã obſeſſis arctius immine
ret ædificat: quoniã in abſentem aduerſariū ſæuire nõ licuit aduerſum nominis eiꝰ
defenſores acerrimos iræ ſuę conatus exacuens. Maxima ſiquidem potiendi caſtelli
ſpes in hyemis auxilio reponebatur: aditū quẽ vnda negaret glacie paratura. Inter
hæc iuuenis parum cognitus a quibus neſcio ſubornatus literas adulterinis notis — Literæ adulterinæ.
obſignatas tanq̄ ab Eſkillo tranſmiſſas Gerardo obtulit: iubens vt per eum obſeſſis
porrigerẽtur. Quas illo continuo nulla doli ſuſpitione concepta per familiariū quẽ=
dam vrbi inferẽdas curauit. Harū ſeries habebat maiore Eſkillum nepotis q̄ vrbis
charitate teneri: parūq; ſibi milites placituros ſi rei ignobilis curam pertinacius ge
rendo nobiliſſimi adoleſcentis ſalutem periclitari paterẽtur. Quamobrem iubere ſe
exitium eius maturata deditione præcurri. Q đ vero ſuperiore mandato tutelã vr=
bis incolumitati nepotis præferẽdam decreuerit: iræ non deliberationis fuiſſe præ=
ceptum. Perlectis literis oppidani liberandi obſidis conſilium circūſpiciebant. Incer
tum quis commẽti huius auctor extiterit: regem tamẽ complurīū ſuſpitio notauit.
Interea rex erecto magnæ arboris trunco admotum obſidem defenſæ vrbis pœnas
ſuſpendio ſibi luiturum ſimulabat. Quo audito Gerardus cū domeſtico religioſorū
cœtu ad regẽ proceſſit: ei eiulabundis vocibus deprecans municipii ſibi ingreſſum
permitti, ſuppliciūq; quoad inde reuerteretur differri. Rex alieniſſimã ſibi crudeli=
tatem ſimulanter amplexus: tandẽ rogatui ceſſit/præfatus ni vrbe potiretur obſidẽ
periturū. Conuẽtis oppidanis Gerardus quid mandati literis receperint perquirit.
Vt cognouit adoleſcentis capiti deditione conſulendum iuberi/parẽdum hortatus
effecit: vt oppidani ſua ac rerū incolumitate pacta vacuū regi municipiū traderẽt.
Ita religioſiſſimi ſpiritus circūuẽta ſimplicitas ſinẽ prælio fecit. Hæc audiẽtem Eſ=
killum nihil ęgrius vnq̄ tuliſſe proditum eſt. Qui tamen poſtmodum præmiſſa pa=
cis legatione in Scaniam reuerſus eodem præcipitio mẽtis ad recuperandam regis
amicitiam procurrit: quo ad deſerẽdam prolapſus fuerat. Siquidẽ beneficia quæ ſu
periores reges ſacris ædibus religioſa liberalitate detulerant: regiæ poteſtati pręter
fas potiẽda reſtituit. Q đ parū licite geſtū poſtera regum vſurpauit auctoritas. Inde
ne ſciſmatis contagio implicaretur Hieroſolimitanæ peregrinationis iter ingredi=
tur ſatius ratus a ſuis penatibus q̄ a Romanæ amicitiæ liminibus exulare. Eodem — Chriſtiarnꝰ legatꝰ Octauiani antipapæ.
tempore Chriſtiarnus quidam adhuc priuatæ ſortis anteq̄ Maguntiæ pontifex cre
atus eſſet Daniam legationis titulo petiuit: qui eam exhortationibus ſuis ad ſocie=
tatem Octauianæ factionis impelleret. Cæterum multæ adulationis conatibus ali=
qua ex parte regis conniuentiam aſſecutus: obſeratas Eſkilli aures habuit. Interea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Nicolai Razi ſcelus.

Nicolaus quidam Razi filius recenter Sleſuicẽſium ſatrapa cõſtitutus, cum eorum
antiſtite Eſberno inimicitiis vehementius geſtis per ſummũ temeritatis excurſum
celeberrimũ eius fundũ ſpecioſiſſimo ſpoliauerat ædificio. Qđ cum plauſtris deue-
hendum mandaſſet a militibus Eſberni deportationẽ inhibituris occiditur. Cuius
facti pœnas Eſbernus dare metueus perinde ac curiam petiturus vltionẽ exilio vi-
tauit. Sed dũ apud Saxoniam moraretur morbo periclitatus eſt. Qđ audiens Otho
ſedem quã olim falſo antiſtitis titulo occupauerat: Octauiani nixus auctoritate re-
cuperat. Poſt hæc Rugianis ex pacto comitatũ præbẽtibus caſtellum Waloguſtum
obſidetur a rege. Qđ q̃q̃ in Sclauia ſitum foret, a cõmuni tamẽ eius ditione ſecretũ
propriis ducibus regebatur. Ab hui⁹ incolis Pomeraniæ ſatrapa Bugiſlacus in au-
xilium euocatus, pacis magis q̃ belli conſilia circũſpexit. Quã etiam pro eis apud re
gem hoc modo compoſuit: vt non ſolũ ipſi regi parerẽt: ſed etiam ex piratis ſui flu-
minis oſtiis excedere ſuſtinerẽt: eãq; pactionẽ obſidibus firmarẽt. Illic forte Rugia-
nis ad concionẽ vocatis cum Bernardo quodam Henrici filio, qui ꝓ neptẽ regis in
matrimonio habebat, duobus eum nauigiis ſecutus fuerat: iurgiũ incidit. Interro-
gati enim ab eo cur illuſtriſſimi Saxoniæ ducis gratiam amplecti ſuperuacuũ duce
rent, cũ ſe nullo in momẽto Saxonici nominis reſpectum ponere reſpondiſſent: quid
virium duci eſſet breui agnituros ſubiunxit. Tunc quidã principis quẽ tanti æſti-
maret potẽtiam floccipendẽtes: Bernardi percunctationẽ ac minas ludibrio inſecta
bãtur. Ea altercatione per regẽ ſedata Maſco quidã inter Rugianos natu atq; aucto
ritate præſtantiſſimus luminibus orbatus, ſed ingenii ſagacitate perſpicuus, nec an

Maſconis oratio.

nis q̃ animo viuacior Concitatioris (inquit) petulantiæ equis mos eſt, quo arctius
retinẽtur: hoc vehemẽtius habenas tendere. Laxẽtur itaq; Saxonibus freni ne retẽ-
tationis nimietate rumpãtur. Siquidẽ & nobis ipſorum, & ipſis noſtra per q̃ nota eſt
virtus. Quæ vox apud ducẽ vulgata inter eũ ac regẽ ſimultatũ ſeminariũ fuit. Per
idem tẽpus ſciſmaticorum legatio cõfictis iuſtitiæ argumẽtis Danorum ſuffragia
pertẽtabat. Quorum rex aſſertionis dubius cognoſcendæ veritatis gratia ſcribam
ſuũ Radulfum origine Britannũ lingua q̃ animo promptiorẽ ad Cęſarem deſtinat:
a quo per ſummã venerationis ſimulationẽ exceptus: non minus ab Octauiano ho-
norificentiæ expertus eſt. Ita vt inter eos quaſi quoddã culturæ eius litigiũ atq; offi
ciorum contẽtio foret. Octauianus tamẽ cui iniquiſſimorũ ſuffragiorũ cõſenſus au
ctoritatis vmbrã tribuerat / Cæſarem quẽ maieſtate anteire videbatur: etiã aduladi
comitate vincebat: nam ſacerdotẽ qui cum Radulfo quotidie ſacras preces decurre
ret prouidit, ne diuina ab eo ſine ſocio parum celebriter agerẽtur. Nec officiis eum
coluiſſe cõtẽtus / obſequiis beneficia ſociauit. Siquidẽ in re diuina agẽda anuli vſum
ei indulſit: põtificalis ordinis inſigne aliquãto obſcuriori gradui tribuẽs. Ita neſcias
dãtis an accipientis beneficiũ ridiculoſior dementia fuerit. Huius audita legatione
Cæſar dolenter ſe diuiduæ religionis ſtatũ ferre aſſeuerabat: neutri tamen parti ac-
clamaturũ / quoad publicũ eccleſiæ decretũ acceperit: tunc demũ ei quã vniuerſorũ
ſentẽtia probauerit aſſenſurũ. In cuius rei ſpeculationẽ nuper a ſe totius Italiæ ma-
iores concilii nomine contractos fuiſſe: Octauianũ æquitatis fidutia cauſam ſuã hu
militer generalis eccleſiæ iudicio ſubſtrauiſſe: Rodlandũ vero prauitatis conſciẽtia
retuſum: nõ ſolũ contumaciter ſuperſediſſe: ſed etiã dixiſſe maiorem ſe eſſe q̃ vt cu-
iuſpiam cenſurę parere debeat. Cuius controuerſiæ finiẽdæ gratia terrarum reges
ſecum adeſſe oportere / publicæ religionis negotiũ cõmunibus ſtudiis inſpecturos.

E quibus pene omnes in aduerſæ partis præſidiū conceſſiſſe: ſibi vero neminē ex his ſuffragiorum ſocietatē præbere. Quamobrē ſe magnopere prudentiſſimi Danorū regis alloquiū affectare/partium ſuarum moderationē eius potiſſimū ſentētiæ crediturum. Quippe quē animi virtus & generis ſanctitas tantæ rei iudicē depoſcant. Præterea attendēdum eſſe quātum pietatis opus ederet: ſi tot animarū ſalutē ancipiti iudicio fluctuantem ſentētiæ ſuæ ſagacitate ſeruaret. Super hæc omnia ſi tam religioſi itineris laborem ſuſcipiat: ſe ei in præmiū fatigationis vnam ex Italiæ prouinciis cum totius Sclauiæ præfectura daturum. Talibus Radulſum Cæſar hortamētis aggreſſus: non pauciora literis quas per eum in Daniam deſtinarat cōplexus eſt. Regreſſus inde Radulfus Cæſaris Octauianiq; charitatē in regē vberrimā prædicabat. Rex promptius q̄ prudētius familiaris aſſertione ſuſcepta, nec tā religioni conſulere q̄ exterarum gentium mores cognoſcere auidus/petendi Cæſaris cupidinem concipit. Ea tempeſtate Bernardus quidā ab Octauiano legatus in Daniam ꝓfectus pontificum ſuffragiis inhiabat. Verū paucorū fauore exceptus vt vniuerſos aſciſceret datis per prouinciā epiſtolis conciliū ſimulat. Qđ tenui frequētia habitū maiore ludibrio q̄ gloria celebrauit. Eo rex apud Sleſuicū dimiſſo eximiis Cæſaris illectionibus captus Abſaloni in inſulis excubanti propoſitū aperit, eūq; viæ comitē depoſcit. Tunc Abſalon fidē Cçſaris aſtutiāq; damnādo, fallaces eius promiſſiones fideli ſpe excipiēdas negabat. Quinetiam ſine religionis violatu familiaritatis eius vſum haberi non poſſe ꝙ ſciſmaticæ factionis acrior q̄ iuſtior defenſor exiſteret. Se vero tum commeatuum inopem: tum etiam longinquæ peregrinationis laboribus imparem memorabat. Rex quoad ſibi cōmeatus ſuppeterēt ei non defuturos reſpōdit. Abſalon quātiſcūq; commeatibus abundaret haud quaq̄ ſe ſalutem ſpiritus ſui neglecturum affirmat. Rex non ſe minus animæ ſuæ ſtudioſum teſtatus/ob hoc maxime eius comitatum affectare reſpondit: vt ſi iuſtitia poſceret per eum ab Octauianæ partis ſocietate faceſſeret. Adhuc Abſalone profectionem abnuente publicæq; religionis hoſtes adeundos negante: hactenus eum a ſe præ cæteris cultum aſſeuerabat. Cuius ſi nunc ope deficeretur ſe nihil vlterius ex eo cōmodi ſperaturū. Tunc Abſalon exprobratam ſibi ab eo ingratæ mentis labem iudicans/ Ad deſerendā (inquit) tui nominis amicitiam nullis corporis periculis adduci potero. At cū de animæ negotio agitur humano timori diuinū præferre fas eſt. Ego vero tametſi circūſtantia damna peruideam tamē vt animç tuæ veſtigium ab errore prohibeam meā periculis implicare non metuam. Tunc rex aſſumpto eo viros genere & honeſtate iuxta nobiles. ſ. e Sialandia Sunonem & Eſbernum: e Fionia Takam & Eſgerum comites aſciuit. Buriſius dūtaxat ne quid interim in patria nouaret/ex neceſſariis aſſumptus: nec defuere quos ex Iutia profectionis participes legeret. Attingentibus Eidoram principis Holtſatiorum Adulfi ignotus eques obuius extitit: interrogatuſq; an ipſos proſecuturus veniſſet/dominū ſuū huius rei præſtandæ gratia tranſitum eorum in vicino præſtolari denuntiat: cuius ductui fidendum vetantibus arbitris rex perinde ac ingenuo duce frçtus/primus pontem equo tranſgreditur profectionis auiditate metum pariter monituſq; contemnens. Hunc cæteri ſubſequentes ſententiam ſuam q̄ regem deſerere maluerunt. Procedentes paululum Adulfus excepit, ſalutatumq; regem benigniſſimis verbis, amiciſſimoq; vultu proſequitur. Cui cum occurſum ſuū ob vetera odia onuſtum magis q̄ gratum ſentiret/ vt iram obſequiis flecteret apud Ekeho oppidum ſuis eum impēſis excipere ſtatuit. Sed re-

Rex Waldemarus iuit ad Cæſarē.

ge beneficium ſpernente ne quis ei neceſſaria venditaret edixit. Tunc Danis dome-
ſticos cibos ſumentibus confectas epulas per miniſtros inferendos curauit: ſicq; de
mum verecundia ſuperatos munificentia ſua vti coegit. Interrogatus tandem an
regis proceſſum tutari poſſet: poſſe ſe quidem quo ad Bremam veniatur aſſeruit.
Albia pertranſito cum Bremam verſum contenderetur: Eſbernus profectionis ſto
liditatem animaduertens q̃q; vanum iter carperēt non ſegniter contemplatus fra-
trem Abſalonem, alioſq; Danicæ nobilitatis proceres conſilio illuſtres clam cæteris
accerſitos obſecrat/regem arrepti itineris emenſione prohibeant: ꝙ præſertim ſine
duce conficiat, neq; eum tam periculoſi propoſiti executorem exiſtere patiantur.
Quod Abſalon inane tentatu iudicans propoſito regem ceſſurū negabat: dicendo
monitorem non ſolum operam perditurum, ſed etiam ſenſurum quantum odii per
tinax error piæ monitioni referre ſoleat. Tunc Eſbernus tametſi me (inquit) gra-
uiſſimas monitorum pœnas eueſtigio daturum prænoſcerem quę ad regis ſalutem
pertinere depræhenderim ſilentio diſſimulare non paterer. Adeſtote ergo mecum
et in regis ammonitionem ſi linguam abnuitis aures præbete. Enimuero cum ho-
neſtatis periculum obuerſatur: offenſam principis vtilia ſuadendo q̃ amicitiam in-
aniter blandiendo contrahere malo. In his etenim melius ex repræhenſione ira per-
cipitur, q̃ ex adulatione gratia conciliatur. Abſalon haud fratrem rege faciliorem
intelligens cum neutrum a propoſito reuocabilem cerneret fratris tamen adeundo
rege ſocium geſſit: ſiquid iræ ex dictis eius conciperetur mitigaturus: cæteris ne in
tereſſe quidem tutum ducentibus. Tūc Eſbernus Mirari ſe inquit: quo impetu rex
tantum iter duce vacuus ingrederetur: ſuam autē patriæq; ſalutem in vnius Cæſa
ris perfidis præcordiis depoſiturus: videri enim ꝙ liberam gentis ſuæ ceruicē, nul-
liſq; Barbarorum obſequiis aſſuetam per fœdam & ignobilem ſeruitutē miſerabili
Theutonicorum iugo ſubigere cupiat. Quid autē ſtultius eſſe q̃ nullo impendente
periculo vltro ad deditionem procurrere, ſummāq; libertatē extrema ſeruitute mu
tare; inſuper regno precario q̃ potenter præeſſe malle! Itaq; Cæſarem cum Daniam
ſuæ ditionis effecerit miraturum ꝙ tam validam gentē ante promiſſis ſuperauerit
q̃ armis tētauerit. Rex paucis iram exprimere ſolitus/ quippe raras voces turbatus
edere conſueuerat. Et ſi te (inquit) adeo metus perurgeat vt viæ comes eſſe nō au-
deas: me quidem trepidationis tuæ ſocium non habebis. Virtute enim q̃ familia co
mitatior ſine te propoſitum exſequar: nec adduci potero vt teterrimis ignauiæ tuæ
monitis conſentire ſuſtineam. Ita ſalutares Eſberni monitus regiæ feſtinationis im
petus aſpernatus eſt. Quos ſi imitari voluiſſet ſupplices Cæſari manus deformiter
non dediſſet. Adeo quem temeritatis incurſus tranſuerſum abripit rectæ rationis
æſtimatio deſerit. Ingreſſos Bremam ciuitatis antiſtes omnibus humanitatis nu-
meris inſtructiſſimus clementiaq; & liberalitate conſpicuus impenſioribus hoſpita
litatis officiis proſequendos ſuſcepit. Idem de ductu dando ſollicitatus comitandi
ſibi regem nō ductandi fas eſſe reſpondit. Complures quoq; Saxoniæ principes quo
tutius curiam peterent: regiis ſe ſodalitatibus deuinxerunt. Adeo vt de Danorum
familia ac grege exiſtere putarentur. Itaq; creſcente eius comitatu cum multitudo
ſpeciem hoſtilis exercitus reddere videretur perterrefacti incolæ cum vxoribus ac
liberis diuinis ſemet penatibus intulerunt: a ſacrarum ædium hoſpitiis auxiliū quę
ſituri. Eo comperto rex præmiſit qui gentis trepidationē pacis denuntiatione cor-
rigerēt: ſibiq; commeatuū emptionē fieri iuberent. Cum ad vrbem Methis veniſſet

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

oppidanis ob aduenarum frequentiam emẽdorum pretia aggrauantibus iniuriam
ſenatui conqueſtus effecit: vt neceſſaria tum ſibi, tũ etiam comitatui tolerabili pre-
tio venderentur. Igitur ſynceritatis & iuſtitiæ eius rumore increbreſcente Germa
nicæ matres paruulos ſuos in eius aduẽtum offerẽdos curabant, ratæ eos regio cõ-
tactu perinde ac cœleſti aliquo beneficio feliciora naturę incrementa ſumpturos/ac
proſperioribus educationis auſpiciis nutriẽdos: nec minus ſuperſtitioſi agreſtes qui
iaciẽdorũ ſeminũ grana quo melius adoleſcerẽt: dexteræ eius diſiicienda præbebãt.

Alemãnorũ de Danico rege ęſtimatio.

Quo curiam ingreſſo pręſes Saxoniæ Henricus veteris amicitiæ recordatione ca-
ſtra ſua maiore ex parte eius aduẽtui ceſſit, hoſpitalitateꝗ ei ſuis ſumptibus eroga
uit. Die poſtera Abſalon cum Radulfo miſſus apud Cæſarẽ latinæ vocis admodum
rudẽ per interpretatũ Colonienſis antiſtitis mandata proſequitur. At Cæſar in pri
mis morã regis tarditateꝗ cauſatus iniurioſum ꝙ ante nõ venerit aiebat/ aſſerẽdo
eum ob regnũ qđ Romani imperii beneficio gerat ſibi ſeruitiorũ debitorẽ exiſtere.
Tũc Abſalon decuiſſe (inquit) Cæſaris fidẽ vt hæc potius ante itineris ingreſſum
regi ꝓponeret ad qđ tantis eũ ꝓmiſſionibꝰ impuliſſet. Cæſar ſimulata ammiratione
per quẽ regi ꝓmiſſa feciſſet, interrogat. Abſalon demõſtrato Radulfo, hic eſt (inqt)
qui credulã regis ſimplicitatẽ promiſſorũ tuorũ cõmẽtis illexit: eoꝗ negationẽ Cæ
ſaris repellere non audente ſeriẽ totius promiſſionis ediſſerit. Inficiante id Cæſare
reducem regi dari depoſcit. Ille plus ſe negotii eius reditui tributurum q̃ aduentui
impenderit negat. Simili modo die poſtero regis legatio excepta. Quo agnito rex ſa
lutaris monitus ſpreti pœnitentia afflictus tametſi mucronem ceruici ſuæ applica-
tum aſpiceret, ante ſe eam ferro q̃ patriã ſeruituti ſubiecturum aſſeuerabat. Aeſtuã
te eo opiſꝗ modum impenſius diſquirente Abſalon liberationis viam a ſe repertam
profeſſus non amplius illic regi q̃ in patria trepidandum aſſeruit. Siquidem trans
pontem quo Gallorum regnũ a Germanico ſecerneretur venationis ſimulatione ſę
pius eum obequitare debere, ac demũ cũ conſuetudine ſuſpitionẽ viciſſet, cũ potio
re familiæ parte aliquod e finitimis Galliæ oppidis petere: haud dubitaturũ quin a
rege Francorũ ornatius in patriã dimitteretur. Cuius cõſilii executionẽ Cęſar arte
præuenit. Siquidẽ vim regi inferre veritus cũ eius famulatũ coactionibꝰ impetrare
nequiret/beneficio mercari tentauit. Vniuerſos quippe Germaniæ principes ſacra-
mẽto adactos iurare compulit ſe eius ditioni Sclauiã ſubſtraturos. Qꝫ ſi parũ perfi-
cerẽt ſeipſum id cum primũ ex Italia reuerteretur exſecuturũ ſpopondit: eaꝗ frau-
de ad obſequia ſibi paciſcenda ambas regis manus pertraxit. Cæterum ei non curiã
cõmuni principũ more petere: non in Romani imperii præſidium copias ductare ſo
laꝗ ſpecie/non re Cæſari parere cõceſſum. Filio vero poſt eum proximæ regnaturo
liberũ fore paternas cõditiones abiicere ne ad omnẽ Danorũ gentẽ hæreditariũ ma
naret obſequiũ. Cuius ſeruitii pudorẽ minuere videbat̃/ Gallorũ ditioni in cõſimili
famulatus genere Britãniæ regis inclinata maieſtas. Poſt hæc Octauianus vocato
cõcilio q̃ iuſtis ſuffragiis in adipiſcendo ſacerdotio vſus fuerit loquacius q̃ verius
aſtruere conabatur. Rodlãdũ vero honorẽ quẽ oblatũ repudiaſſet vetitũ occupaſſe,
ſeꝗ cauſam ſuã generali põtificũ cognitioni inſpiciẽdã præbẽte: illũ impietatis cõ-
ſcientia canonicæ diſcretionis iudiciũ formidare. Præterea ad conciliandos ſibi põ-
tificum animos eorum dignitatẽ benignis decretorũ ſanctionibus adornauit. haud
prius Romanã ad ſedem prouocandũ conſtituẽs, q̃ ſi lis ipſorũ pronuntiatione fini
ri non poſſet. Finiente eo Cæſar prouinciarum reges huius controuerſiæ finiendæ

Verba Abſalonis.

Britannus rex Gallo ſubditus.

gratia ad colloquiũ a ſe inuitatos dicebat, eorũ ſententiæ repugnare nefas ducturo.
Quos ideo non adeſſe ꝙ in Romani imperatoris iniuriam Romę pontificem creare
cupiãt/alienæ ciuitatis ius ſuis ſuffragiis amminiſtrare conãtes. Poſt hæc Regnal=
dus Coloniæ vrbis antiſtes religionis cauſam dicere adorſus, quãto iniuriæ põdere
Romani imperatoris æquitatem prouincialium regum temeritas attentaret argu
mentando demõſtrare pergebat. Nam ſi controuerſiam in eorum ciuitatibus de põ
tificatu ortam Cæſar ſuis ſuffragiis finire vellet: haud dubie id grauiũ iniuriarum
loco ducerent: cum ipſi ſimile in vrbe Roma perpetrare conentur. Quam aſſertionẽ
tam valido rationis præſidio ſubnixã putauit vt nunc latialiter nunc Gallice Ger=
maniceq̧ fando ternis actionem vocibus iteraret. Sed quantum hac oratione gentis
ſuæ fauorem illexit tantum noſtræ ſuffragia deturbauit. Aſſenſis itaq̧ pontificibus
cum Octauianus qui ſibi falſum victoris nomen inſcripſerat/accenſis luminibus ad
uerſum Alexandrum, eiuſq̧ ſuffragatores ſolenni execratione vſurus videretur:
Waldemarus hortante Abſalone ne ſacrilego eius facinori intereſſet concione exceſ
ſit: aduerſæq̧ partis iuſtitiam æmulatus præſentis curiæ errorem q̃ abſentis recti=
tudinem poſtponere præoptauit. Cuius egreſſum ſecutꝰ Abſalon, cum ab Octauia=
no ſuperſedere rogaretur: ab eius veſtigiis ſe cuiꝰ comitãdi gratia aduenerit nullo
iure prohiberi perdocuit: eoq̧ reſponſo execrabili pontificum collegio liberatus ne
ſciſmatis errore laberetur effecit. Die poſtero Octauianus Liuonem Othonienſium
electum vehemẽter ab Abſalone prohibitum falſa pontificis vnctione proſequitur.
Inde ad oppidum Biſuntium conceſſum eſt. Vbi equorum pabulo non ſuppetente
regeq̧ emendæ eius facultatẽ ſibi non fieri conquerente/ Cęſar eum qui ſtabulo prę
erat/neceſſaria Danis expedire præcepit. Qui mox eorum ſatellitibꝰ ſecum eductis
in vico eminus ſito quibus egerent capienda demonſtrat. Qui cum earum conſue=
tudinum ignari equorum alimenta ab oppidanis inermes depoſcerent, voceſq̧ ſuas
ſagittis ac iaculis repelli conſpicerent, depoſitis precibus pręlium ordiũtur. Capto
itaq̧ vico cum latius crebreſcente fumigio facem oppidis ſubiectam agnoſcerent, ſi
milia ſibi licere rati confeſtim expugnationi incendium addiderunt. Quæ res incre
dibili regem angore permouit. Interiectis diebus cum Cæſar quem vindictæ mo=
dum a Maguntinis proprii pontificis interfectoribus exigere deberet: in concione
perquireret: Waldemarus iterata ſuperiore querela equis annona defectis vęnalium
alimentorum ſubſidia poſtulabat. At Cæſar circũiacentẽ prouinciam coniugis ſuæ
patrimonium eſſe teſtatus: fruſtra eum emptu affectare dicebat qđ raptu petere li=
Waldemari iuſtitia. cuiſſet. Contra Waldemarus regem ſe non prædonem eſſe proclamans: commeatus
latrocinio quæſiturum negabat, aut qđ domi iniquum duxerit apud exteros appro
baturũ. Qꝫq̃ enim eiuſmodi violẽtia neceſſitate excuſabilis videretur/permiſſis vti
paſſus nõ eſt: ne domeſticę ęquitatis mãſuetudinẽ peregrina auſteritate corrũperet.
Cuius ſanctitatẽ vniuerſi Germaniæ principes maximo plauſu cõprobãtes, ſeq̧ mu
tua ammiratione inuicẽ cõtuẽtes/ beatos aiebant quos tãti viri integritas regẽdos
curaret. Qua laude tacitum morũ ſuorũ vituperium ediderunt. Dimiſſo itaq̧ rege
Cæſarem Henricus hortari cœpit redituro regi impenſas expediat: neq̧ eum hoſpi
Henricus laudat Daciam. talitatis ſuæ expertem dimittat cuius patria quaſi cõmune aduenarum hoſpitium
exiſtere ſoleat. Qđ Cæſar facile pollicitus parum executus eſt. Pontifex vero Magũ
tinus humanitatis ſpecimen maioribus experimentis q̃ promiſſis exhibuit: gemi=
næ pernoctationis impenſis regium iter excipiens. In Henrico quoq̧ crebris regem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

commeatibus proſequẽte clarum amicitiarum indicium patuit. Lodouicus autem
Thuringiæ princeps: non ſolum liberalitate vacuus: ſed etiam habendi cupiditate
refertus impudenti precatione effecit: vt equus regis ſibi daretur. Poſt hæc Adol-
fus Holſatiorum præfectus Abſalonis officio primũ amicus regis mox miles ſolen-
ni fidei datione effectus: obſequiorum principium officiis hoſpitalitatis expleuit.
Ita patriæ parens proſperum reditũ emenſus exoptatam aduẽtus ſui copiam ouan-
tibus ciuiũ animis obtulit. Inſignem hunc annũ filii eius Kanuti ex Sophia ſuſcepti Kanutus
natalis effecit. Qui etiam pontificali Abſalonis miniſterio ſtato lauacri tempore re naſcitur.
generationis ſacramenta ſuſcepit. Q đ religioſæ executionis officium Sueorum du
cis Guthormi qui neptem Waldemari eorundem regi Karolo deſponſam abducen-
di cauſa legationem attulerat, præſentia venuſtabat. Per idem forte tempus Nor-
uagienſium legati regem petiuerant obſecrantes vt Noruagiæ regimen tot ciuili-
bus bellis corruptum ac teterrima tyrannorũ dominatione diſtractum: iaq; exſan-
gue & ruinæ propinquũ eius occupatores inceſſendo tentaret. Et quoniam externa
noſtris hoc loco connexa ſunt: quædam de re Noruagica ſummatim cognoſſe faſti-
dio nõ ſit. Siuardus quidam ſummæ audaciæ poſt multa & præclara facinora bellis Siuardus
edita ab Haraldo Hybernienſi cuius hoſtis extiterat interceptus cum naui in alto Noruagicꝰ.
mergendus veheretur: quaſi funus ſuũ inferiis præceſſurus empta de induſtria po-
tione remiges onerauit. Quibus exhilaratis gubernandi poteſtatem ſupremi bene-
ficii loco popoſcit. Ea re impetrata nautas impẽſius edere remigium hortatus cum Mirabile
vehementiſſimũ nauigii curſum animaduerteret proiecto gubernaculo pręceps vn factum.
das inſiluit/ priuſq; ſe littori ꝙ concitata ratis impetum correxiſſet reſtituit. Ita &
ſuo acumine & hoſtium ſocordia ſeruatus, periculoq; cui deſtinabatur ereptus. Ha
raldum amandi gratia noctu caſtra latenter egreſſum in amplexu pellicis per inſi-
dias interfecit: dantem pœnas: et ſibi quem ceperat, & Magno quem regno lumi-
nibuſq; priuauerat. Igitur vt belli titulum appræhenderet ipſum protinus Ma-
gnum monachalibus ſeptis abſtractum tametſi virilibus careret virum induere
perpulit, deiectamq; regis fortunam ad priſtinum regni faſtigium erigere ſtatuit:
ne deeſſet cuius auctoritate & titulo bellum aduerſum Haraldi ſobolem ſuſcipere-
tur. Huius itaq; nomine & auſpiciis frętus cum tribus Haraldi filiis Ingone & Si-
uardo, & Oſteno paternum regnũ affectãtibus nauali certamine dimicauit. In quo
partim cæſis/partim fugientibus ſociis incredibili & pręſtantiori humanis viribus Siuardi for
fortitudine ſolus aliquãdiu nauigium ab hoſtibus vindicauit. Ad vltimũ complu- titudo.
ribus eorũ proſtratis omniq; ſuperſtitũ multitudine ad ſe vnũ opprimendũ vndiq;
concurrẽte ſingulari nandi peritia frętus q̃q̃ hibernũ tẽpus inſtabat armis milita-
ribus tectus profundo ſe credidit. Atq; ſub vndis quas hoſtium cruore cõſperſerat/
enatans: dubium effecit maioris audaciæ ſpecimen in puppi præbuerit: an inter vn
das agilitatis ediderit. Siquidem Loricam qua corpus munierat quo liberius ena-
ret cum reliqua armatura ſub vndis ſibi detraxit: ac demum cum capeſſendi ſpira-
culi gratia fluctibus emerſiſſet a quodam familiari ſuo per habitum hoſtibus indi-
catus tunicam qua ſe prodi ſuſpicabatur rurſum corpus aquis occultando depo-
ſuit. Sed cum ne ſic quidem proditoris notitiam fefelliſſet: ad extremum ſupre-
ma ſe veſte nudauit: nec adhuc tamen indice ludificato cum ſolus ex ſociis ſuper-
eſſet, ſeq; hæc omnia quæ & callide/ & animoſe tentauerat fruſtra expertum a-
nimaduerteret: tandem fati ſimulatione profundo diutius immorans inſidia-

toribus an viueret dubium reliquit. Ad vltimũ cum humanæ reſpirationis conſue
tudine ſuperne aerem capeſſere debuiſſet cuiuſdam forte nauigii gubernaculũ per-
tinaciſſimis brachiorum amplexibus appræhendit, eiq; aliquandiu tacitus inhęſit.
Plura tamen elapſionis genera animi firmitate tentaſſet, ſi non eum hiberni frigo-
ris ſæuitia obſtupefactum corporis robur deſeruiſſet. Tãdẽ cuiuſdam altum curio-
ſius contemplantis indicio deprænhenſus intercipitur, interceptus vincitur, & in

De cõfeſſione Siuardi.

concionem hoſtili ſententia damnandus abſtrahitur. Vbi nemine ſacerdotum ad-
hibito/ qui delictorum eius confeſſionem exciperet, eam aſtantibus modo quo licuit
explicauit: præfatus ſe emendationem ab eis decretam pœnitentiæ nomine præbi-
turum: memor ſane ſacerdotali copia non ſuppetente, & ad priuatorum cognitionẽ
commiſſa referre licere. Magno quoq; quem Haraldus Hyberníenſis patrem adſci-
uerat ſe genitũ memorabat. A cuius generoſiſſimo ſpiritu etiam inter adhibita ſibi
ſupplicia nõ deciuit. Primo ſiquidẽ verberibus affectus, ac deinde malleorũ ictibus
artuatim contuſus/ ſcilicet vt a cunctis corporis partibus pœnæ exactæ viderẽtur:
non gemitũ, non ſuſpiriũ edidit: non ſupplicẽ aut triſtẽ vocẽ emiſit. Deniq; nullum

Siuardi nobilis exitus.

doloris indiciũ præbuit: ſed quaſi in ocio pſalterium relegens inter ſacras preces &
ſolenniũ verborum nũcupationẽ ſpiritũ poſuit. Felices profecto religionis alumni
forent: ſi cuncti eo animo mortẽ amplecterẽtur quo eam vir bellicus amplexatus eſt.
Fuerit ille inſidioſus: pacẽ patriæ corruperit: bellũq; ciuibus intulerit: fortitudini
tamẽ eius impunitas ab hoſtibus donãda fuerat. Sed homines vindictæ cupidi plus
ſuas vlciſci moleſtias: q̃ alienæ virtutis inſignia venerari meminerant: nec in viuũ
ſæuiiſſe contenti tanq̃ parum eius exitio ſatiati mox extinctũ patibulo ſuffixerunt:
eadem crudelitate fatum premẽtes qua ſpiritum torſerant. Nihilq; a ſe actum exi-
ſtimantes ſi ſæuitiam ſuam ſaltẽ ab vmbris & cineribus continuiſſent. At Magnus
eodem pręlio quod a Siuardo ſub eius auſpiciis geſtum fuerat periclitatus eſt. Quẽ
prius oculis deinde vita priuatum bis luce defunctũ crediderim. Poſt hæc ſumma

Ingo.

penes Haraldi filios fuit. E quibus Ingo dũtaxat iuſto matrimonio ortus fratribus
quorum alter Noruagica, alter Hiberniẽſi pellice editus fuerat: vt ingenuitatis ita
et morum ornamẽtis præſtabat. Erat enim omnibus honeſtatis numeris inſtructiſ-
ſimus: cũ eorũ alter auaritiæ maculis reſperſus: alter luxuriæ ſordibus obſitus ha-
beretur. Sed infantiæ ſuæ tẽpore per incuriã nutricis forte ſinu delapſus: ita humo
inflictus eſt: vt confracto dorſo reliquũ vitæ tẽpus gibbo oneratus exigeret. In quo
quidẽ homine excellẽtis animi venuſtatẽ: corporis deformitate affecti ludibrio fœ-
datã putares: neq; diſcernere queas/ maius fortunæ beneficiũ receperit: an oppro-
briũ ſenſerit. Cõtigit autẽ vt eius ſatellites apud Berginũ oppidũ iurgio cũ Siuar-
di militibus habito: dum ſocii ab eis occiſi pœnas inſtantius expetunt: nõ interfecto

Siuardi alterıꝰ cędes.

res modo: ſed ipſum Siuardum ſæuiſſimę conſternationis furiis cõcitati: per vim &
ſeditionẽ appeterẽt: eũq; in ædẽ fugere coactũ conuulſis tabernaculi clauſtris raptũ
trucidarẽt: homicidiũ ſpecie: reuera coniugũ ſuarũ prius ab ipſo conſtupratarũ cõ
tumeliã vlciſcẽtes. Cuius rei nũtio Oſtenus cũ claſſe Berginũ peteret per obuios ac
cepto: petendi fratris q̃ cauẽdi cupidior: nihilominus ad eũ ꝓceſſit. A quo cũ debitã
ſui regni partẽ negari animaduerteret: paucis eũ affatꝰ diſceſſit: vultuq; fidẽ ꝓmit
tẽs: ſed perempti fratris exẽplo perire metuẽs: fugæ ſe q̃ noui ſceleris auctoribus of-
ferre maluit. Quẽ Siuardi interfectores priori facinore parũ cõtẽti: Ingonis æmulũ
iudicantes: naualẽ fugã terreſtri mutare cõpulſum: ſed eã ob nimiã corporis ſaginã

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

lentius exequentẽ propter littus peditẽ occiderunt, duobus regni ꝑncipibus ſubla
tis,a ſuperſtite dignitatis et ſtipendiorũ incrementa ſperantes.Quorum ſceleſta fa
mes in tantorũ ducũ cladem eſuriens/vixq; gemino exatiata parricidio/ab Haqui=
no quodã paternæ cædis vltionem petente poſtmodũ vindicata eſt. Siqdem trium
fortuna ad vnũ Ingonem ꝑ vim et facinus redacta nõ ſuſtinuerũt Amundus Simo=
nis filius/et Philippus/aliiq; cõplures inſignis induſtriæ viri regnũ ei qđ ꝑtim pro=
prio/ꝑtim alieno ſcelere quęſiuiſſet/tutũ intentatũq; ꝑſiſtere.Indignũ quoq; cõplu=
ribus viſum:vt homini ridiculas corꝑis notas habenti liberũ regnandi locũ militũ
ſuorũ cõciliaret impietas.Quapropter Haquinũ quẽ dixi factionis ſuæ ducẽ crean
tes/eiuſq; tyrociniũ regio noĩe venuſtãtes/bellũ aduerſum Ingonẽ decernũt: et qua
ſi Siuardi vel Oſteni manes vlturi/crebro pugnã cũ hoſtibus ineunt. Verũ pluribꝰ
cõtinuis prælíis ſubacti/in Suetiã tandẽ cũ pupillo diffugiũt.Quos Ingo ꝓpe Sialã
diã fugãdi ſtudio ſubſecutus,magna hoſtiũ ꝑte ꝓpinquas pelago ſyluas petẽte/ Ab
ſalonẽ ꝑ legatos ſollicitat/eos q in littoralia nemora ꝓfugerant/prędẽdos curaret.
Qđ Abſalon honeſtate ſua ac dignitate indignũ iudicans/parũ precibus obtẽpauit
Appetẽte hyeme q cũ Haquino ꝓfugerãt patriã repetere adorſi/tanq̃ fortunã loco
mutaturi:prælio in hyberna glacie cõſerto,Gregoriũ ſummæ poſt regẽ dignitatis
virũ/manu et cõſilio ꝓmptũ:in quo ſpes et fiducia Ingonis quaſi quodã cardine ni=
tebaꝰ/nõ minus acumine q̃ viribus vſi/cũ oĩbus copiis deleuerũt.Siquidẽ in eã gla=
ciei ꝑtem:cuius firmitatẽ nocturnis exciſionibus debilitauerãt/prælii tꝑe ꝓtractos
hoſtes ꝓfundũ petere coegerũt.In quorũ morte Ingo maximã ſpei ꝑtem depoſuit:
nec ſecus aĩo q̃ viribus fractꝰ/exitioſum ſibi fidiſſimi fautoris Gregorii interitum
ominatus eſt. Tandẽ inſtaurato bello ſed adhuc eodẽ aquarũ habitu ꝑſiſtente/nihi=
lo fœlicius Gregorio glacialis elemẽti fortunã tentauit.Siquidẽ gelato mari in pu=
gnę locũ electo,dũ eius duritia quaſi cãpoꝝ firmitate gauderet/q̃q̃ militũ numero
præſtaret/cũ oĩbus pene copiis interemptus eſt/luenſq; poenas ſeu admiſſi/ſeu tole=
rati parricidii fraternis vmbris piacula exoluit.Hoc bello quo nullũ maiꝰ aut cruẽ
tius Noruagia habuit/vniuerſũ regni illius columẽ ꝓpe modũ a ſtirpe interiit.Hu
ius cladis ſuꝑſtes Erlingus cũ filio ſuo Magno admodũ ꝑuulo/ſed ad Waldemarũ
ortã materni gñis ꝓpinquitatẽ habente ad Iutiam appulit: ibiq; in ſumma regis di
gnatione verſatus/vberes exilii impenſas/et ampliſſima cõmeatuũ inſtrumẽta ꝑce=
pit.Interea Siuardus qdã ꝑ ſummã cõmilitonũ inuidiã fortitudinis præmiũ rece=
pturus/dux ab Haquino cõſtituiꝰ:idq; ęgre ferẽtibus cæteris ſummę ſeditioni locũ
dediſſet,ni Erlingus repẽte e Dania ſuꝑueniens internę factionis certamẽ rũpendo
nouũ hoſtibus negociũ pepiſſet.Quippe prędictũ filiũ ꝙ maternũ genus cũ priſcis
Noruagiæ regibus cõmunicaret/regẽ cõtinuo noĩauit: ne aut Haqno æmulus/aut
Ingoni vltor deeſſet.Ita nouis rebus increbreſcẽtibus,Haqnus a Siuardo ꝙ ei impẽ
ſas belli negaſſet/deſeriꝰ:acieq; cũ Magno cõgreſſus occiditur. Siuardus ad Suetiã
dilapſus/dũ interiectis diebus in patriã reuertiꝰ,ab Erlingi militibus interficitur.
Quo euenit:vt obſcura et ignobili cæde ſpm̃ deponeret,quẽ honeſte in acie ꝓfunde
re noluiſſet.At q ex Haqni militia ſuꝑfuerãt,ꝑtim nouarũ rerũ cupiditate,ꝑtim ho
ſtiũ fortunæ inuidia accenſi/Marci cuiuſdã alumnũ optimũ ſpei puerũ in regẽ ad=
ciſcunt:nec fœlicius q̃ ꝓxime fortunã tentarũt.Siqdem ꝑ̃lio ab Erlingo obtriti/vi
ctoria pariter ac rege priuati,ad Karolũ Suetię regẽ ꝓfugiũt/ipſmq; belli ducẽ expo
ſcunt:cui cũ Noruagiæ regibus etiã aliqua neceſſitudinis cõmunio videbaꝰ.A quo

Glacie oc=
ciſæ copiæ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

díu ꝓmiſſorum alacritate ꝓtracti/poſtq̃ eũ magis de ꝓprio regno ſeruando/ q̃ alie-
no obtinẽdo ſollicitum cõpererũt,legatos ad Waldemarũ auxiliũ implorantes miſe
re. Tandẽ ipſi benigníoribus reſponſis inuitati venere. Quos quũ rex ſupplices re-
cepiſſet/ſeq; per eos Noruagiæ petitione ꝓmiſſa ſedulo ſollicitari animaduerteret,
tantũ belli pondus ſola legatorũ adhortatione ſuſcipe ſtolidũ ratus/ prius popula-
rium animos tacitis legationibus tentauit,Poſtq̃ eorũ mẽtes legatorũ vocibus con
ſentaneas repperit,abſq; cunctatione expeditionẽ inſtituit. Quo audito Erlingus q̃
longiſſimo ſeceſſu potuit,abſtruſas Noruagię ꝑtes petiuit/ extremoſq; patrię fines
fuga amplecti/q̃ primos armis tueri tutius exiſtimauit. Pauca ſiqdẽ nauigia/ſed ha-
bilia/fugæq; q̃ prælio cõmodiora parauerat. Quo euenit vt regis aduentus formi-
doloſus Erlingi fautoribus/hoſtibus acceptabilis haberetur. Itaq; Waldemaro cõſul
tationẽ cũ amicis habente,ꝗdam poſtpoſitis omnibus hoſtes ocyſſime ꝑſequendos:
alii prius plæbis fauorẽ cõciliandũ/auxiliaq; populariũ cõtrahenda docebãt. Sed ac
celerationis cõſilium tarditatis ſententiã ſupauit. Igiť Waldemarus ingentẽ regio-

Waldemar⁹ a Wicẽſibus regis nomẽ capit.

nis ꝑtem ꝓſpere ꝑmenſus/magnaq; plębis alacritate receptus,quũ ad vrbẽ Sarpam
veniſſet,nomẽ regiũ a Wicẽſibus ſibi decretũ ſuſcepit:ibiq; cũ popularibus cõcionẽ
per ſummã verborũ cõcordiã habuit. Q; ſi omiſſis aliis inſequẽdis hoſtibus operã
præbuiſſet,haud dubie regno Danico Noricũ cõiunxiſſet. Inde ad oppidũ Tunſber
gũ nauigatione ꝓgreſſus,paucis Erlingi ſtudioſioribus in editã rupẽ ſalutis cã con
fugientibus,religionẽ ſæuitiæ præferens/vicũ incẽdere paſſus nõ eſt:ne ſacras ędes
priuatis penatibus interſitas cõmunibus flammis abſumeret. Nemo tamẽ põtificũ
quorũ ea tẽpeſtate ingens apud Noruagiã auctoritas erat/eum adire ſuſtinuit: qđ
quidẽ eos potius patriæ,q̃ Erlingo tribuiſſe crediderim. Ormo vt quẽ regis germa
nũ cognominabant,petito Waldemaro ſalua fide quã Magno dediſſet/obſequia pol
licetur. Tandem ob inediã tractu temporis obortam quũ rex defectã impenſis expe
ditionẽ remitteret,Noruagienſium qui ad eũ tranſierãt multitudo pœnę metu cũ
ipſo diſceſſit:diuq; partim regiis/partim principũ impenſis exiliũ ſuſtentauit. Poſt
ea rex orientalium Sclauorũ ſibi virium fidutia rebellantiũ defectionẽ exꝑtus,cum
Henrico Saxoniæ ſatrapa belli ſocietate cõdicta/quo firmius amicitiæ necterenť,fi
liam eius ex cõiuge poſtmodũ repudiata ſuſceptã adhuc incunabilis vtentem filio
Kanuto primũ ætatis annũ agenti ſponſam adciuit. Itaq; Henrico terreſtri appara
tu exercitũ inſtruẽte,ipe in claſſem collatus quũ apud Rugiam perueniſſet, auxilia
ab incolis amicitiã ſuam dubia fide ſecutis/ꝑ Abſalonem cõtrahẽda curauit. Dein-
de ne Henrico tardius occurreret/eũq; ꝓmiſſo fraudaret , ad Penũ fluuiũ ocyſſime
nauigationis curſum direxit. Abſalon q̃q̃ adhuc Rugianorũ pactio paucoꝝ obſidũ
pignore niteretur,eorũ concionẽ ingreſſus/atq; inter ipos honoratiſſimo ſedẽdi lo
co ſuſceptus/quũ legationis mãdata ꝓferret/eãq; Danicæ vocis ignaris ꝑ interpre

Sclauorum mutabilis fides.

tem explicaret,accidit vt ꝗdam e Rugianis adoleſcens Sclauico ingenio Dani mili-
tis equũ ꝓ quo ſe preciũ numeraturũ fingebat/veluti inceſſus eius exꝑiendi cã con-
ſcendẽs,fugã tentaret. Quod quũ Abſalon ad ſe plátũ in cõcione ꝓponeret,vniuer
ſa populi multitudo magnũ fidei ſuæ crimẽ vnius hoĩs ꝑfidia allatũ iudicans/ſimi-
lem furori impetũ cõfeſſa diſſiluit/auctoremq; fraudis raptim inſequi properauit.
Igitur Abſalonis comitibus ad metũ et ſtuporem vſq; ſubitũ vulgi cõcurſum mirã
tibus/pauci q adoleſcentẽ affinitate tangebant,plus priuata charitate q̃ publico ru
bore ꝓmoti/ſupplices Abſalonis genib⁹ aduoluũť/ equi reſtitutionẽ polliciti/ſi mo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

do per eum ab incepto concio reuocetur. Quorũ Abſalon ꝑmixtas precibus lachry
mas miſeratus, miſſis qui plæbem pacarent, tumultũ cõpeſcuit/ cõſternationẽ ſeda
uit: equoqꝫ ꝓtinus reddito, militẽ ſuum ſtultitiæ damnauit/ ꝙ ꝑ inertiam et ſtolidi
tatem raptori ſe circũueniendũ dediſſet. Deinde gentis rege Tetiſzlauo claſſis ſup
plementũ pollicito, regẽ ſubſequi maturauit. Interea Hẽricus Holſatiorũ principẽ
Adolfum cũ Henrico Razaburgenſi/ præfectũqꝫ Swerini oppidi Gũcellinũ: qđ nuꝑ
a Saxonibus in poteſtatẽ redactũ ius et formã ciuitatis acceꝑat: necnõ Regnaldum
quendã parũ origine liberũ/ opibuſqꝫ q̄ gñe clariorẽ cũ inſigni copiarũ ꝑte ꝓmittit/
expeditũ ſibi tranſitũ paraturos. Quorũ ingreſſum Sclaui quũ ꝑtim fama/ ꝑtim ex-
ꝑimento cognouiſſent, cũ ꝑte hoſtiũ cõfligere q̄ vniuerſos aggredi maluerũt/ mul-
tum ex eorum robore: ſi pręuios oppreſſiſſent/ defluxurũ credentes. Cumqꝫ ſumma
cura ac flagrantiſſimo ſtudio ad eos opprimendos contenderent, dæmonem horrẽ
dæ formæ ſuperne verticibus imminentẽ videre. Quo monſtro tanq̄ diuinitus da
ti ducis aduentu firmati, ſumptis victoriæ auſpiciis, ex improuiſo hoſtiũ ſe caſtris
immergunt/ eoſqꝫ imparatos cõfodiunt. Adolfus et Regnaldus in ipſo caſtroꝝ ad-
itu interfecti/ neglectæ militaris prudẽtiæ pœnas ſanguine ꝑſoluerũt. Quibus pri-
ma cæde ꝓſtratis Gũcellinus et Henricus mediis irruentiũ globis elapſi, correptis
aquilis ad ſe fugientium ſociorũ reliquias cõtraxere: ac demũ hoſtes prædæ incubã
tes audacter adorti, fugã victoria mutauere. Ita Saxones q̄q̄ ĩprouidi bellũ tẽtaſſẽt
maiorẽ cladẽ geſſerint an acceperint/ virtute dubiũ reliquere. Quo accepto Hẽri-
cus ſuorum cædibus (vt par erat) ꝑmotus, exigendæ vindictæ ſtudio ad obſidionẽ
Deminæ vrbis quãtacunqꝫ potuit celeritate contendit. Quã poſtq̄ vltro ab incolis
obuſtam cõperit, vt vniuerſa ipſius monimenta ſubrueret/ reliquias mœniũ ſolo ex-
æquari præcepit. Et qm̃ in hoĩes graſſari non licuit/ tanq̄ a rebus mutis ſupplicium
exacturus/ vrbem Cozcouam ſimili incolarũ trepidatione deſertã/ cremandã cura-
uit. Walφgoſtini quoqꝫ finitimarũ vrbium quarũ excidio terrebant̃ exemplũ ſecuti
clandeſtino traiectu fluminis cum vxoribus ac liberis municipiũ deſerunt/ pe nates
duntaxat rebus vacuos hoſtili ſæuitiæ relicturi. Quorum vrbem rex nullo negocio
interceptam/ militibus ac ſtipendiis inſtruit: eamqꝫ Wethemanno pyratæ curandã
committit. Ornenſes quoqꝫ plus ex aliarum vrbiũ fortuna timoris q̄ ex ſuis mœni-
bus fidutiæ capientes/ vt ſibi vicinarum ciuitatum quarum formidinem ſequeban
tur exemplo conſulerent, vrbem ne ab hoſtibus coli poſſet/ deſertam incendunt/ pe
nates ſuos igni q̄ hoſti relinquere præoptantes. Tunc rex ponte qui medium amnẽ
ſecare videbatur abrupto, ſublatiſqꝫ cæteris nauigationis obſtaculis, ad Stolpam vi
cũ proceſſit: vbi et ducẽ poſtmodũ obuiũ habuit. Igitur ne Walφgoſtũ eodem exem
plo deſertum quo captum poſt diſceſſum ſuum hoſtibus redderetur/ pręſertim Da
nos ſi eo fruerent̃, ſempiternũ Sclauiæ imperiũ habituros exiſtimãs, Abſalonẽ/ Bu
riſiũ/ Suenonẽqꝫ tũc Aruſii põtificatu inſignem/ eiꝰ municipes efficere ſtatuit: qbꝰ
et filiũ Chriſtophorũ ſociauit/ quo plus a cæteris in auxilio ſuo fidutiæ reponeret̃.
Qui quũ amicos et neceſſarios in muneris cõſortionẽ adciſcere iuberet̃, Sialandẽſi
bus dũtaxat Abſaloni p̃ſidii ſocietatẽ ſpõdẽtibus, reliq̄s ob imminẽtis ꝑiculi magni
tudinẽ: nec aĩus ad reſiſtendũ/ nec comites ſuppetebãt: q̄q̄ tota claſſis et alimẽta ſua
cũ eis cõmunicare/ et vicinas ſegetes publico officio ĩ eorũ horrea cõportare decre
uerat. Quippe fruges meſſore exercitu reſiduorũ vſibus adigi iubebat̃. Ita rex cõſi-
lii caſſus, cũ neqꝫ pugnãdi copia/ neqꝫ pactio vlla ab hoſtibus fieret/ vafro ingenio ex
cogitauit/ qualiter eos ad alterutrũ horũ p̃ſtandũ impelleret. Siꝗdem Abſalon taci

Dæmõ hor-
rendæ for-
mæ viſus.

Deminę vr
bis obſidio.

Walφgoſtũ
deſertũ ca-
pitur.

tis mādatis præcepit: vt palos in amne defixos/cæteraq; nauigationis impedimēta magna remigū cura ſublegeret/veluti toti claſſi tranſitū paraturus. Ita demum flu uio obſtaculis vacuefacto/quū ꝓgreſſam claſſem anguſtior alueus excepiſſet, cōplu res a Sclauis vtriq; ripæ inequitātibus cōminus ſautiabant. Quā hoſtilis audaciæ petulantiā Petrus Eliui filius animi virtute nō ſuſtinens, ꝓtinus cū remigibus na ue deſiliuit/hoſteſq; ſtrenue ꝓpulſatos ripa cedere coegit. Tandē comitum ignauia deſertus, ſociorū nauigationē fato ſuo incolumē præſtitit. Itaq; rex non ſolum exꝑ tem metus ꝓgreſſum habuit: ſed etiā Henricū cū toto exercitu cōſertis arctius na uigiis tanq̃ ponte traiecit. Quo agnito Sclaui reliquarū vrbiū excidium formidan tes, præcurrendi ꝑiculi ſtudio, pacis quā ante cōtempſerant/Waldemaro obſides of ferebant: quos ſe Henrico nullo pacto daturos dicebāt. At rex ſine militiæ ſocio cū hoſtibus paciſci fraudulentū exiſtimans, ꝑ Thorbernū Henrico quæ ab hoſtibus of ferrent/enuntiat. Quo ſe cōditionibus ab eo factis libenter vſurum aſſeuerante, pa ctū cum hoſtibus habuit: vt Walǿgoſti dominio trifariam diuiſo, ꝑs vna Tetiſzlauo reliqua Kazimaro/tertia Nucleti filio Priſzlauo vendicaret: pyratiſq; prædam Da nicam appetere ſolitis, Peni fluminis oſtia clauderent: Henrico quoq; munitionum quas apud Sclauiā obtinuiſſet/incolumis poſſeſſio ꝑmaneret. Poſt cuius diſceſſum comites Kazimari exterorū ſocietatem acrius peroſi/ſed viribus agere nō auſi, Ru gianos aſſiduis furtis vexatos/ac ꝑ latrocinia ad paupertatem et inediam vſq; reda ctos/cōmuni vrbe excedere cōpulerunt. Pyraticæ quoq; licentiā tribuere/modiſq; cōpluribus ictū fœdus rupere. Poſtmodū Rugianis recepta ꝑ Henricū fidutia palā aduerſum Danos inimicitias ꝓfitentibus, rex nō minorē in amico ꝑfidiā, q̃ in hoſti bus leuitatē exꝑtus, Arkon ꝓuinciā verna expeditione petitam incēdio populatus eſt. Inde ad portū Por ab incolis vocitatū curſum direxit. Siquidem ne cū vniuerſis Rugianis manū acie conſereret, ſeparatim eos adtentandos exiſtimās, Abſalonē no cturna nauigatione Ziudram p̄cedere iubet. Quē vt cōtinuo ſubſequeret, curioſe diſceſſionis eius tp̄s a vigilibus obſeruari pręcepit. Quibus ſomni delitias imperio præferentibus, Abſalon abſq; regio comitatu ꝓgreſſus/non ſolum Zyudrā, ſed etiā agros vicoſq; ei cōfines/ꝑtim igni/ꝑtim ferro vaſtauit. Cuius eq̄tes duo contentio ne prius habita vter audacia præſtaret/quū ad militarem op̄am edendā fortitudi nis æmulatione pari impetu raperent/hoſteſq; cuidam forte ſtagno adactos cimbis fugā petere animaduerterēt, plus eis ꝑſequendis, q̃ ſuis ꝑiculis diſpiciendis intenti ne alter alterū virtute forte præcurreret/ambo cum cōtemptu ſpiritus ſtimulatos calcaribus equos in ꝓfundum egerūt/armorū haud memores: quorū obruti ponde re perierunt. Ita temeritatis vindex elementū viris gloriæ q̃ ſalutis ſtudioſioribus in exitium ſuum ruentibus, fatū pariter ac tumulum miniſtrauit. Interea Abſalon ꝓuinciā rapinis pariter/incendiiſq; ꝑmenſus/quū ingentē prædā et opima ſpolia re ferendo naues repetere ſtatuiſſet, magnā hoſtiū manū ſubſeq̄ cōſpicatus, vltra bina vada admodū tranſitu difficilia de induſtria cedere voluit: vt eos formidinis ſimu latione ꝓtractos/locorūq; tandē difficultatibus implicatos opprimeret. Quorū pri mū Sclaui libero itinere tranſgreſſi circa reliquū redeūdi diffidentia cōſtiterūt. Eo dē fere momenti ſpatio duo pedites Sialandenſes ingentē prædæ faſcē geſtātes/er rore locorū in ip̄m pene Sclauorū exercitū inciderūt. Qui quū a duobus eorū eq̄ti bus appeterētur/q̃q̃ tuto vadū tranſgredi poterāt/ne receſſum ꝑ ignauiā quærere viderent, hoſtibus reſiſtere q̃ ſocios accedere maluerūt/deforme exiſtimantes/ab iis quos numero æquarent, audacia ſuperari. Itaq; quo magis expeditos ſe redderent,

Petri Eliui virtus et fatum.

Sclauiæ diuiſio.

Equitū temerarius auſus.

preſſo veſtigio, proiectoqꝫ faſce, enſes deſtringunt. Quorũ conſtantiæ et virtuti fortuna debitam incolumitatem conceſſit. Siquidem equitum neutro ꝓcedere audẽte reſumpto faſce/cœptum iter carpſerũt. Cumqꝫ rurſum Sclaui binos equites ad eos opprimẽdos miſiſſent, eorũ incurſum eadem animi præſentia reppulere. Quo facto tam hoſtiũ q̃ ciuium in ſe admirationẽ vertere: magnũqꝫ illis luborẽ, his inter metũ et lætitiã hęſitantibus/peperere. A ſex tandẽ equitibus attentati, inuariabili mẽtis habitu ꝑſtitere/tanq̃ hoſtiũ ignauiæ plenis fortitudinis animis inſultantes. Nec defuit Abſaloni prompta mens ad opem eorũ virtuti fiduciæqꝫ præſtandã. Siqdem tot ſuorum equitum quot hoſtilium animaduerteret, eis ꝓ ſupplemẽto tranſmiſit. Sclaui quoqꝫ ſuorum paucitatẽ certatim numeroſis militũ præſidiis ꝓſequebantur Itaqꝫ ſupplemẽtis vtrinqꝫ tanq̃ ex pari creſcẽtibus, equitibuſqꝫ veluti ad militiæ ſpectaculũ ediuerſo cõuenientibus, Sialandẽſes vlteriorẽ hoſtiũ petulantiã inſpectare nõ paſſi, vniuerſa acie eis occurrũt. Quorũ fugã vadis impedientibus longũ inſeq nequeũtes/maiorẽ equorũ q̃ hominũ ſtragem egerũt. Cumqꝫ iter ad naues reflecterent, remigũ ſuorũ aciẽ armis ꝑiter ac ſignis inſtructã obuiã habuerũt: quã ad auxilia ſociis ferenda fortuito nuntio monita virtus adduxerat. Hi ꝓfecto cũ Abſalone victoriæ gloriam cõmunicauerunt: cui ſe ſponte virtutis ſocios obtulerũt. Interea rex ſeris vigilum monitis excitatus, omiſſæ nauigationis morã præpropera feſtinatione diſcuſſit. Qui quũ viſis Sialandenſibus populandi gr̃a ad littus appellere voluiſſet, ab Abſalone nihil hoſtilis prædæ qđ eius rapinis pateat ſupeſſe ꝑdoctus, magnopere gratulatus eſt: ꝙ tam ꝑua manus nihilo languidius, q̃ ſi ipſe adeſſet rem propriis geſſiſſet auſpiciis. Hinc quũ alios inſulæ fines armis igniqꝫ tentaſſet, domum conceſſit. Rurſum circa autumni principia claſſe regreſſus, primã vaſtandis agris operã dedit: vt ſegete cõſumpta, incolas muniendarũ vrbiũ inſtrumento priuaret. Quũ ad vrbẽ Arkon ſparſo militiæ genere ꝑueniſſet, oppidani fiducia viriũ portã (quã vrbs vnicã habebat) egreſſi: ne virtutẽ ſuam intra mœnia cohiberent/obuiã ꝓceſſerũt. Quos rex Danis ex cõſulto cedentibus/longius mœnibus amouere conatus, poſtq̃ ſperato cautiores aĩaduertit, incurſatos vrbem repetere coegit. Porta tñ ne equi iaculis cõfoderent abſtinuit. Tũc Sialandẽſis eques Nicolaus forma & virtute præcipuus telo ꝑ portam iniecto quendã ex hoſtibus in aditu reſiſtentibus exanimem proſtrauit/innocuuſqꝫ reflexo protinus equo diſceſſit. Cuius facinus Thorbernus inter præcipuos Sialandiæ equites numerandus pari audacia / ſed diſpari fortuna æmulatus/quũ vnũ ex hoſtibus directa in globũ lãcea vulneraſſet/reditũqꝫ reflexis habenis tentaſſet, ita lapide ictus eſt: vt multus e capite cruor ꝓfunderetur Quamobrẽ longa corporis debilitate contracta, ſerã incolumitatẽ ægre recuꝑauit. Buriſius quoqꝫ dũ nobilitatis ſuæ ſplendorẽ cõſpicuis virtutis opibus æquare nitit̃ ſimili audaciæ genere portæ ꝓpugnatores adortus, tam aſperũ ſaxi ictũ capite excepit, vt pene equo exanimis delaberetur. Cui corꝑis viribus carenti ſociorũ interuentus ne ab hoſtibus opprimeretur auxilio fuit. Quo euenit, vt Rugiani haud q̃q̃ ſibi tuto extra mœnia dimicaturi viderent̃, intra q̃ tã obſtinatã hoſtiũ p̃ñtiã expiebant̃. Inde ad ꝓuinciã Aſmodã tota claſſe cõceſſum. Abſalon quũ et fortitudine et prima rei bellicę peritia vigeret, accedẽte exercitu primi agminis ducẽ/reuertente extremi comitẽ agere cõſueuerat/ſpqꝫ Danicæ iuuẽtutis ꝓmptiſſimos ſeu p̃dæ/ſeu glĩæ ſtudio ſodales habebat/rege dũtaxat cũ robuſtiore exercitꝰ ꝑte graui et cõpoſito militiæ gñe paulatim ꝓcedere ſolito. Itaqꝫ pugnãdi copia nuſq̃ accepta, magnã

Nicolai Sialandeñ ſtrenuitas,

Abſalonis ĩ exercitu locus,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

regionis ꝑtem ꝑmenſus/tandē equeſtrem manū prædandi gratia ſpargi ꝑmiſit/pau
coſqꝫ ſecū in comitatu reſiduos habuit. Illic forte nuntio de ſociorū cōcluſione ſuſce
pto: quā ſine ſuccurſu poſſe effugere negabant/eorū ſaluti quoad milites reuocaren
tur adeſſe nō diſtulit: neqꝫ ſibi comitū paucitatē quo minus cōcluſos peteret/obſta=
re ꝑmiſit. Sed ꝓtinus primipilo ſigna attollere iuſſo/pleno fiduciæ ſpiritu locum: in
quo cōtinebant/acceſſit: eoqꝫ feſtinationis ſigno peroſus prædam, equites ad ſe con
traxit. Quē tanta fiducia ceperat: vt plus remedii in celeritate, q̃ in ſociis duceret.
Cuius aduentū Sialandenſes: qui intra difficilium locorum anguſtias arctabantur,
expti/imminentis auxilii fiducia eos: a quibus obſidebantur/incurſare cœperūt: ne
periculum aliena virtute ꝓpulſare viderentur. Itaqꝫ Sclauis ꝑtim ſolido/ꝑtim aquo

Eſkylli eq=
tis celeritas

ſo itinere delabētibus, Eſkyllus animi et generis nobiliſſimus eques militaribus ar
mis prægrauis/vnū ex eis inermem ꝑ paluſtria loca citato curſu fugientē pedibus
inſecutus, illius veſtigiis limi mollitie ſubſidētibus, nec voraginū illuuie/nec armo
rū onere depreſſus/facilem currendi euentū habuit. Quinetiā occupatū barbarum
capite ſpoliauit. Ac tunc demū ne plantis qdem cœno infectis, ſolidā humū repetiit
Quod factū religioſa ammiratione prædignū/nō pedū agilitate/ſed diuino benefi=
cio editū/potius cæleſti miraculo, q̃ humanæ virtuti imputare debemus. Poſt hæc
vicis ꝑ militū manū vndiqꝫ deflagratis, etiam ad Gorū ꝓmontoriū longinquæ ex=

Sclauorum
ſubactio.
xxi.
Kanutus
rex.xciii.

curſationis incendia ꝓferūtur. Tūc ſe Rugiani cōtrahendi a Saxonibus auxilii ſpe
fraudatos expti, quatuor obſidibus præbitis, apud Strelam inſulam pacē a rege pe=
cunia quæſiuerunt. Itaqꝫ principibus graues periculorū motus/et difficilia rei Da=
nicæ tpa attendentibus, filio Waldemari Kanuto regios honores decernere placuit
qui nō ſolū paternæ maieſtatis futurus poſſeſſor: ſed etiā præſens dignitatis ſocius
noſceretur: vt haberent ꝓceres ad cuius nomen titulumqꝫ decurrerēt, ſiquid de re
gis capite fortuna variaret. Quorū prudentia rex ac beniuolentia delectatus, ꝓba=
ta ſententia regni maieſtatē cū ſanguine ſuo participare/nō damnū honoris, ſed cla
ritatis incremētū putauit/primatūqꝫ voces ad regiū nomē filio deferendū cōcionā
do ꝑduxit. Qua de re vniuerſi exercitus cōſenſu habito, Buriſius dūtaxat/ſiue taci
ta regni affectatione/ſiue rei nouitate ꝑmotus, nullam pene vocē ſuffragiis attulit.
Qui quū ob hoc ſe regi ſuſpectū eſſe ſentiret, taciturnitatē ſuā non odii ſed amoris
indicē affirmabat: ꝙ Daniæ regnū a pluribus amice ꝑticipatū eſſe memoriæ/et cre
bra antiquitatis expimenta ſint, inter patrē et filiū de rerū dominio bellū creuiſſe.
Verūtamē ſe ſi regiæ voluntatis præſcius fuiſſet, ſilentiū nō acturū. Tacuiſſe vero
ꝙ rem neqꝫ ab ipo/neqꝫ ab amicis præcognitā habuiſſet. Ea ſilentii excuſatione irā
regis in diſſimulationem conuertit. Idem peracta expeditione cum cæteris Daniæ
primatibus apud Roſkyldiam Kanuti miles ſolenni more fieri iuſſus, aliis imperio
obtemperantibus id facere recuſauit: eaqꝫ re magnam ſibi concupitę dominationis
ſuſpicionē conciuit. Verū hunc imperii cōceptum quæſitis callide rationibus ꝓte=
gere ꝑſtitit/præfatus ſe extāte eo: cui primā militiæ fidē dederit, alius militē nō fu=
turū: nec adduci poſſe, vt priſtinū obſequiū recēti ꝑmutet/remqꝫ tam patriæ cōſue
tudini, q̃ honeſtati inimicā cōmittat: quippe quū nemo Danorū diuiduo famulat⁹
officio teneri ſoleat/ſoliſqꝫ Saxonibus hūc ſeruitiorū morē ſtipēdiorū cupiditas fa=
ciat. Nā ſi inter duos vnius obſequiū cōmunicātes bellū incideret, amborū miles al
terutrum iuuādo fidem vtriqꝫ ſeruare nō poſſet. Nec regi ad iram mitibus reſpon=
ſis/placidoqꝫ vultu tegēdā æqua ſimulatio defuit. Quē cū Hallandiā petēdo comitē

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

haberet tanꝗ inſidias ſibi nectentē/tacitus notauit. Quā vt effugeret/imꝑata ſe fa-
cturū ſpondebat/ſi potentiā eius rex beneficiorū incremētis extendere voluiſſet: et
ſicut ipſe regnū quod eatenus electio variabat/hęreditariū efficere geſtiret/ita quo
q; neceſſariorū ſuorum liberis ſuppares dignitates/et minores potentias ꝑpetua hę
reditatis lege fruendas tribueret. Itaq; præcipuā Iutiæ ꝑtem Abſalonis auxilio pa-
ctus, Kanuto ſupplex fore ſuſtinuit: haud quaꝗ tamē ſolidā regis amicitiā recupe-
rauit. Ea eñ regiæ iræ ꝑtinacia erat: vt ſemel accenſa funditus extingui nō poſſet.
Vere appetēte Abſaloni/Chriſtophoro/ et Magno ꝑticularis aduerſum Sclauos ex
peditionis ductus cōmittitur. Nā orientales Dani dūtaxat cū Fionienſibus claſſem
cōfecerant. Scanienſium vero penes Chriſtophorū ſumma: penes Aſalonē arbitriū
cōſiſtebat. Quibus Tribuſanā adortis ꝓuinciā, Chriſtophoro tāꝗ iuniori inter Ab
ſalonis/Magniq; copias medius militandi locus decernitur: vt regii ſanguinis late-
ra fidis ſtipatoribus cingerent. Tāta aūt vicorū exuſtio fuit: vt idē adhucuſq; cultu
vacui p̄teriti incēdii magnitudinē p̄ntibus teſtent̄ indiciis. Abſalon quū repetēdæ
claſſis tp̄e extremos curaret, nūtiato hoſtiū ſupuentu: q̄ꝗ tanta vis frigoris erat vt
primi reuocari nō poſſent/quadraginta ſolis eꝗtibus ſtipatus, pri⁹ hoſtē ꝗ vadū: ꝑ
quod erat rediturus/tentauit. Quibus fugatis lento itinere ad amnē cōceſſit. Quē
ſtructo ponte tranſgreſſus, poſt tergum opus abrumpere noluit: ne vlla timoris ve
ſtigia relinquere videret̄. Quū ad littus veniſſet, claſſem in aliū portū appulſam cō
perit. Tanta aūt hyberni frigoris ſæuitia extitit: vt nautæ equos pene frigore extin
ctos defoſſis humi ſpecubus cōderēt/nemoq; ex toto exercitu reperiretur, q pariter
vtrāq; manū neceſſariis vſibus aptare poſſet. Illic crebri angues ligonibus reperti
magis ammirationi, ꝗ metui viſentibus fuere. Nam algoris immenſitas vires eorū Serpentes Sclauorum
ac ſpiritū hebetauerat. Scanienſes tunc ꝓſperantibus ventis diſceſſionis licentiam
adepti: mox iiſdem contrariis nauigatione prohibiti, tandē toti claſſi fauente cælo
Sialandenſes ac Fionios repetendæ patriæ comites habuerunt. Poſt hæc rex Petrū
et Selgretiū Chriſtophoro pædagogos aſciſcit: q adoleſcētiæ eius rudimenta ad ho
neſtatis mores exequēdos plenis ſapientię documētis inſtruerent. Aeſtate deinde ex
peditionē inſtaurat. Quippe Walagoſtenſes dupliciter ictū fœdus corrupant. Nam
et Rugianos mœniū ſocios ꝑ furta vrbe eiecerant: et pyratis Peni fluminis oſtia pa
tere ꝑmiſerant. Igitur dum Lentitios peteret, ab Henrico miſſæ literæ ſupueniunt
ammonentes: vt rex inſidias ꝓpinqui ꝑinde ac regnū affectātis caueret/indicāteſq;
Buriſyum cum Noruagienſibus opprimendi eius cōſilium habuiſſe. Iiſdemq; dum
expeditio reuerteretur occurſum pollicitis, aut ipm̄ regē/aut regiſi nomē occupā-
dū duxiſſe. Cuius rei certiſſimū expimentū fore ſi reuertentē a Sclauis expeditionē
Noruagica claſſis exciperet. Eodē pene momēto ſuſcepta Noruagiēſiū epiſtola par
ꝑditionis indiciū edidit. Qđ quū rex paucis arbitris ſuppreſſis indicū noībus ꝑdi-
diſſet, auxit rei ſuſpicionē/fideq; literis addidit Tokonis/Wendilenſiū pōtificis cōſē
tanea affirmatio dicētis, Buriſyi milites ab eo iurare coactos/ qcqđ ipſe auſpicaret̄
eē ꝓſecuturos. Re tamē diſſimulanter habita, ad locū cui nomē Oſtrøzno citata na
uigatione ꝓfectus: ꝓfligatis ꝓuincię rebus, vrbē Orthungā vniuerſa claſſe comitā
te repetiit. Illic Buriſio cū cęteris regni primatib⁹ accerſito, qdnā de eius inſidiis ac
cepit apit, eiq; ꝑditiōis crimē affigit. Quē ſe qcꝗ tale aduerſū eū excogitaſſe negātē
quoad nūtiorꝝ expimēta ſumeret̄ ſecū cōmorari p̄cepit: tūc demū ſi ſec⁹ ac nūtiatū
erat accideret, īcolumē diſceſſurū. Ille cōtra nihil abſurdi⁹ aiebat ꝗ vt capit[ſui īdi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

cium incertis euẽtuũ argumẽtis cõmitteret. Qua voce ſe nõ ſolum regi: ſed etiam
arbitris ſuſpectũ effecit. Igiť ne remiges qdẽ ſuos reuiſere ꝑmiſſus, ad vrbẽ Latren-
ſem cũ rege meare cõpelliť: vbi leni ſed firmę cuſtodię tradiť. Interea Erling⁹ & Or
mo Buriſii frater cũ nauali exercitu ſuꝑueniẽtes/Iutorum claſſem in amne Dyurſa
reptam gubernatoribus vacuã facile debellant: ipiuſq; Buriſii intercepto nauigio,
ꝓtinus ad vicũ: q Mercatorũ portus noĩatur/deproperãt. Quos Abſalon cũ Sialan
denſibus occurrẽs, etiã littorũ aſcenſu ꝓhibuit. Qui quũ cõptum haberet Norua-
gienſes plurimũ præſidii in arcubus ducere, ꝓuocandi gr̃a cũ quindecim peditib⁹,
in littus ꝓgreſſus/vltro ſe eorũ ſagittis appetendũ præbebat/ꝑfecto oſtendere cu-
piens, in q̃ ꝑuo præcipuã eorũ fidutiã poneret. Igiť Noruagienſes quo ꝓpius littus
accederẽt/cimbas cõſcendũt. Ob quarũ trepidationẽ deſtinata certis ictibus ferire
nõ poterãt. Itaq; tela ꝑtim in humũ/ꝑtim in vndas innocua cadebãt. Ita artis ſuæ ef
fectu fraudati/noſtriſq; ludibrio habiti, ingẽti cũ rubore maiora nauigia repetunt.
Poſtea cũ Abſalone data acceptaq; fide, ſociale colloquiũ habuere. A quo diutius il
lic acqeſcere iuſſi/nõ prius obtemperauerũt, q̃ Abſalon fidẽ ſuã interpoſuiſſet ſe ni
hil inſidiarũ eis terra aut mari interim paraturũ. His finitis collocutores a ſe inui-
cem diſceſſere/die poſtero cũ paribus armis æquali comitũ numero cõuẽturi. Cũq;
Erlingus vno comitatior affuiſſet, Abſalon circũſpectis oĩbus/Miror te, inqt, Erlin
ge hominẽ ætate cõfectum/ac toties grauia expertum/nõ adeo ſapientẽ q̃ ſenem ex
iſtere. Nam quum tu ſcapha adueneris/nos equis inſideamus/teq; nullo negocio (ſi
libeat) opprimere poſſimus: cur condicto comitatior aduerſum caput tuum rum-
pendæ pacis occaſionẽ fortioribus præbuiſti. Niſi aũt fides noſtra præſtaret, ſolutæ
cõditionis pœnas exitio ꝑſoluiſſes. Tũc Erlingus inter metũ et ruborẽ circũſpectis
comitibus quũ verã Abſalonis aſſertionẽ aĩaduerteret, vnũ ex his obiurgare cœpit
ꝙ nõ rogatus comitandi rapuiſſet officiũ. Poſtq̃ diu excuſationis verba quæſierat,
vt ſiticuloſum recrearet exercitũ/paluſtris aquæ petendæ licentiam obſecrat. Cu-
ius rei ꝑmiſſionem haud modici beneficii loco ducebat/ac protinus patriam repe-
tere properabat/lætus ꝙ ſibi incolumi Daniæ partibus excedere contigiſſet. Poſtq̃
regi inſidiarum fidem rerum experientia fecerat, Buriſium perinde ac maieſtatis

Captio Buriſii.

reum inter vincula aſſeruari præcepit. Interea Erlingus extremũ Sialandiæ cõpoſi
ta claſſis applicatione cõplexus, dũ a ſacris miſſæ: quæ cõſueto religionis cultu peti
uerat remearet, Abſalonis equitibus clandeſtino itinere ꝓrũpentibus, improuiſam
palantium ſociorum ſtragem accepit. Nec minori Hallãdenſium virtute exceptus
apud Nyzem amnem vna rate/eiuſq; remigibus vniuerſis ſpoliatus abſceſſit. Eodẽ
anno deturbandæ pyraticæ gratia Abſalon inſulam maritimam nouo caſtelli fun-
damento cõplexus/exigui munimenti beneficio ingens patriæ præſidiũ attulit. Nã
et ſuſpectũ prædonibus ſitũ reddidit/et tutam vicini maris nauigationẽ incolis tri
buit. Verũ ne cõfeſtim Noruagienſis iniuriæ vindictã Danica virtus arripet, theu
tonicæ fidei lubricitas effecit. Quippe Henricus Bugiſzlaui Danorũ metu ad ſe de
currentis obſequiũ pactus/initã cũ rege ſocietatẽ tanq̃ ineptũ & ignobile vinculum
diſiicere ꝑui habuit. Quinetiã apud Krempinũ fluuiũ in colloquiũ cũ eo deſcẽdens
queſtus eſt: ꝙ militẽ ſuũ Bugiſzlauũ corã ſe nõ accuſatũ bello laceſſat: quẽ ſi iniurio
ſum exiſtimet, pri⁹ accuſationibus q̃ armis aggredi debeat. Cõtra rex, negare ſe vl
lius potentiæ reſpectu ceſſaturũ: quo minus acceptas iniurias mutuis damnis repẽ
dere liberũ habeat. Ita perſtante cõtrouerſia, fœdus cũ colloquio ſoluitur. Hoc loci

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

memorabile Saxonici equitis dictū ſtrictim ꝑcurram. Qui cū forte ducis ac regis
colloquiis intereſſet: eoſqꝫ expeditionis negotia languidioribus verbis proſequi ani
maduerteret: quædā (inquit) de hero meo Hērico p̄ſentibus referre habeo: quæ ſi
adeſſe eū ſcirē: tacere q̄ eloqui mallē. Qui cū pupillus ꝓpinquorū iniuria patrimo=
nio priuaretur: nemine ſibi patrociniū accōmodare volente/quatuor ſoli ex amicis
paternorū ipſius meritorū reſpectu ꝑmoti: quorū ego numero intererā: auerſanti
bus cæteris infantiā eius tutorio munere fouēdā ſumpſerūt. Pro cuius ſalute & in=
cremētis tū votis tū etiā officiis impēſius excubabāt. Hūc tādē humani auxilii dif=
fidentia altaribus offerētes: religioſa voti nūcupatione ſanxerūt: ſi paternos hono=
res diuina clemētia adipiſceretur: ſuſceptū beneficiū quoad viueret pagani nomi=
nis odio ꝑnſaturū. Mox voti probator deus ingenui principis Conradi patrociniū
ei cōciliauit. Cuius opera paternorū bonorū hæres effectus q̄q̄ voti auctores exhor
tationis officia nō omitterēt: a bello aduerſum Sclauos cōtinuando: tū auaritia, tū
etiā deſidia adductus abſtinuit: perceptā munificētiā ingrato æſtimās animo. Tāta
aūt cura monitoris partes exſequi voti nūcupationibꝰ fuit: vt cū vnꝰ ex eis vltimæ
ætatis ad inſpiciēda ducis arcana inter arbitros admiſſus ſedulū ſtertēdi vſum ha=
beret: excitatuſqꝫ qd de re p̄ſenti ſentiret a cōſidētibus interrogari ſoleret: maiorē
præteriti voti q̄ iſtātis negotii memoriā retinēs: ductādū in Sclauos exercitū reſpō
deret. O immēſam conſtantiā quæ ne in ipſo quidē ætatis occaſu ꝓmiſſi immemor
eſſe potuit. Quis aūt mētis cōpos hāc religioſi cōſilii vocē ſenilis animi deliramētū
fuiſſe crediderit. Vereor aūt chariſſimū mihi virū amicorū religione cōtempta ex
ſummo fortunæ faſtigio in humilē priuatorū ſortē extrema ruinę deformitate caſu
rū. Ego vero ꝓmiſſi dudū belli militē agēdo: ternas aduerſo corpore plagas accepi.
Quibus ſi binas ſub eodē militiæ titulo ſociaſſem ſupremi iudicii tēpore diuina vul
nera meis æquata audacibus oculis inſpectāda p̄ſumerē. Quo dicto & tēporaneam
Henrici ruinā & ſempiternū virtutis ſuæ pręmiū auguratus eſt. Rex Scaniā ingreſ
ſus: paruo poſt Saxonū irruptione falſo nūtiata: Scaniēſes equeſtri militiæ aſcriptos
proprio ductu ꝓſequit̄: imperataqꝫ Sialandēſibus nauigatione Slagloſam aductus
Abſalonem e portu Hulyuimmenſi accitū multa gerēdorū cōſultatione ſollicitat.
Pręterea ſe parū veri rumoris credulitate fatigatū ſignificat: expeditionēqꝫ falſo nū
tio cōtractā remittit. Habebat aūt in clientela Abſalon: Arnoldū Tylenſem, q ſiue
ingenii acumine, ſiue cōiecturarū ſagacitate ſæꝑnumero futura ad ſua vel amico=
rū negotia ꝑtinētia raro p̄ſagio dep̄hendebat. Nec minus antiq̄tatis q̄ diuinationis
ꝑitus: ſollerti hiſtoriarū narratione callebat. Qui cū Abſaloni delectādi gratia ſu=
pradictæ expeditionis comes exiſteret: breui eū manū cū piratis cōſerturū p̄dixerat
vehemēter ſe mirati teſtatus: quo pacto certamini interfuturus non ſit: p̄ſertim cū
inſeparabiliter eū comitari decreuerit. Cūqꝫ rege res geſtas ex eo cognoſcere cupiē=
te: diſceſſuro Abſalone quieſcere rogaret: ꝑtinaciſſime p̄cibus obluctatus: nō priꝰ ro
gatui ceſſit: q̄ rex operā ſe daturū polliceret̄: vt cū poſt Abſalonē prima luce dimitte
ret. Erāt aūt ſex nauigia Abſalonē comitātia: e q̄bus tria quo cōmodius ignis alimē
ta cōtraherēt/in ſupiores maris anfractus cōceſſerāt: quę poſtmodū æſtus ſubito re
greſſu deſtituta/cœno paludis affixerat: Abſalone totidem reſiduis exteriora ſinus
oſtia cōplectēte. Qui cū maritimo tēpore vna cū ſcriba ſuo religioſum pſallēdi ritū
ꝑageret/tumultuatione eminꝰ audita/q̄dnā hoc eēt cōcētorē diſpicere iubet. Quo
nouē lōgas naues a ſe ꝓſpici referēte: piratas eſſe nō dubitās: ſtertētes adhuc remi=

Equitis Sa=
xonici di=
ctum.

Arnoldi
peritia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

gesalta voce cõpellat.Quibꝰ ſummo cũ ſtupore exiliẽtibus,nec veſte/ſed armis cor
pora ꝓtegẽtibus: ocyſſime hoſtes ꝑtẽdũ hortatur: quorũ iã tãta vicinitas ſẽtiebat̃:
vt ab eis crebris ſilicibus cõtunderẽtur.Quinetiã Anchoræ vinculis rũpẽdæ morę
gratia/diſciſſis:remigiũ exerit.At Sclaui facile noſtris metũ iniicere rati : ac veluti
ipſorũ animos horridis vocibus hebetaturi:ingẽti clamore edito obſtrepere cœpe=
rũt.Qđ poſtq̃ fruſtra ſe conatos animaduertere, diffugiũt: eorũq; ratis vna cũ vni
uerſis remigibus intercepta.Sed nec vrcinæ ſyluæ latebra ad ſe decurrẽtibus ſubſi=
dio fuit.Agreſtibus eã curioſius perluſtrãdã curãtibus.Ea tẽpeſtate Eſbernus vrbẽ
Cõſtructio Kalunburg Kalundam molitus,noui munimẽti præſidio portũ hoſtili piratica liberum præſti=
tit.Ipſe quoq; & Inguarus & Olauus/vltro Abſaloni ſe infatigabili piratici muneris
executione iunxerunt.Eo tẽpore res Danica circũquaq; difficillimis obfuſa ꝑicu=
lis crebris finitimorũ inſidiis tẽtabatur.Hinc Noruagiẽſibus:inde Sclauis,Saxoni=
buſq; ſibi ꝑnicië machinãtibus.Quo euenit vt nulli hoſtiũ audacter obuiãdi fidutiã
haberet,metuens ne dũ vnũ repelleret:ab altero ꝓmeretur.Ea patriæ neceſſitudine
ꝑmotus Guthſcalcus qui & ipſe Sclauis: tũ ob linguæ eorũ ꝑitiã: tũ ob paternæ
amicitiæ fauorẽ,ac proprii cõuictus aſſuetudinẽ ꝑfamiliaris habebatur:Abſaloni
tacite artẽ a ſe repertam inſinuat:qua eos repẽte ex amicis Saxonũ hoſtes efficeret.
Quippe ſe Sclauiã nõ legationis ſed beniuolẽtiæ ſimulatione ꝑtere velle ſignificat:
tãq̃ propriæ charitatis ductu vtilia amicis cõſilia largiturũ. Fore enim vt hoſtium
credulitas callidis cõmẽtorũ laqueis circũuẽta/Danorum amicitiã abiecta Saxonũ
donatione repeteret. Qđ ſtudiũ maxime ſibi gẽtis illius moribus ꝑſuaderi dicebat:
quæ plærũq; temeritate niti:cũctaq; pronius q̃ prudẽtius exſequi ſoleat.Abſalon in
terdũ priuatũ acumẽ publicis viribus ꝓſtare ratus:laudata Guthſcalci induſtria ca
uẽdũ monet:ne qs eis ex parte Danorũ falſo polliceat̃: incorruptã patriæ fidẽ habe
ri cupiẽs:memorq; eã,fortibus viris refertã, armis non mẽdaciis bella meditari de=
bere.Ille primũ Pomeranos aggreſſus:ſe priſcæ familiaritatis memoria:ac totiꝰ po
puli Sclauici charitate ꝓmotũ:retũdẽdæ eorũ inertiæ cauſa aduenĩſſe dicebat:ꝙ ꝑ=
niciosa ab eis vtiliũ loco duci ꝑſpectũ habeat.Siqdẽ animaduertere eos oportere:q̃
noxiæ dominationis iugũ receperint : ꝙq; iis obſequio pareãt:qui ipſos patria tãdẽ
exuere cupiãt. Quippe Saxones quãtũ ex ipſorũ finibus occupauerint: ꝓtinꝰ cultu
atq; habitatiõe cõplecti: nec pręda aut gloria cõtẽtos ꝓferẽdi imperii cupiditate vi
ctorię lucra cõtinua poſſeſſiõe firmare.Quãobrẽ eos Nucletũ vita/Priſclauũ patria
ſpoliaſſe:Razaburgam,Illogam,ac Suerynã in totiꝰ Sclauiæ ruinã vallo foſſaq; cin
xiſſe.Danos vero diuerſo ſtudio bella gerere:nec hoſtiũ fines: ſed mutuæ pacis com
merciũ affectare:ꝓpriũ tueri:q̃ alienũ appetere cupidiores.Itaq; ſummope eos elabo
rare debere:vti Saxonicis ꝓſidiis patriã vacuefaciãt:omniq; Theutonũ plębe regno
egeſta:amicitias cũ Danis cõponãt:quos Saxonũ hoſtes eſſe non ambigãt. Ita demũ
eos ſempiternę libertatis beneficio patriã ornaturos. His monitis cõcitati Pomera
ni:loca a Saxonibus intra Sclauiã optẽta ꝑuadũt.Illogã capiũt reliqs eorũ munitio=
nibus defenſorũ virtute ſeruatis. Et ne ducis inopes viderent̃,Danorũ regis titulũ
profitent̃.Ita Guthſcalcus duarũ gẽtiũ vires Daniæ iminẽtes odiis ſequeſtrauit:pa
triãq; noſtrã vndiq; finitimorũ armis obiectã ab impẽdẽte ꝑiculo pio mẽdacii cõ=
mẽto ſeruauit. Cuius facinoris fama Guthſcalci reditũ ꝓcurrẽte : Rex ãmiratione
ꝑfuſus:poſtq̃ ex Abſalone ꝑ quẽ res eſſet acta cognouit impẽſius auctorẽ laudauit
Igit̃ Hẽricus vt repudiatã regis amicitiã recuperaret : ſine qua Sclauos arcere non

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

poſſet: Henricũ Razaburgẽſem, & antiſtitem Lubeccẽſem legatione onerat: filiã ſuã
minorẽ/filio eius in matrimoniũ offerẽs. Nã maior natu quę prius ei deſpõſa fuerat
morbo occiderat. Per eoſdẽ cõfirmãdę oblationis gratia apud Bremenſem ꝓuinciã
tẽpeſtiuus ducis occurſus ꝓmittitur. Quo rex legatorũ adhortatione ꝓfectꝰ Gun-
cellinũ obuiũ habuit: qui ſub impedimẽto aduerſæ valitudinis ducis abſentiã excu
ſaret: eũq; apud Eydorã celeriter aduẽturũ ꝓmitteret. Eo cũ ventũ eſſet: & ducis ꝓ
miſſa cõplentur: & militia aduerſum Sclauos paribus votis cõdicitur. Sed eo dimi
nũ ꝑtẽte: rex Walogoſtũ profectus omiſſa vrbis oppugnatione: finitima rura armis
ꝑcurrit. Oſni quoq; oppidi poſt recentẽ vaſtitatẽ parũ reędificati incẽdiũ iterat.
Eodẽ vaſtationis genere diuerſa regionis loca ꝑtũtur. At Sclaui quia viribꝰ niti ne
quibãt: vtrũq; hoſtẽ ære atq; obſidibus placãt. Poſt hæc rex belli Noruagici medita — Noruagicũ
tionẽ ad id vſq; tẽpus rebus Sclauicis interpellatã: magna curarũ parte liber ingre- — bellum.
ditur. Quã veris principio copioſis patriæ viribus exſecutus: ꝑ ſummã Wicarorũ
dignationẽ, nõ modo liberos aditus: certe etiã lętos occurſus habuit. Nec hoſtis ſed
ducis more ſermone cũ incolis habito: cõcionibus arma mutauit. Quorũ beniuolẽ
tia adeo delectatus: vt hoſtiũ obliuiſcerẽt: ocyoſaq; ꝓcedẽdi tarditate: eximiũ Erlyn
go cõtrahẽdarũ viriũ tẽpus reliquit. Magnitudo exercitus eius lętos Wicenſiũ ocu-
los in ſe cõuertit. Nauigatio quoq; eius gratis eorũ luminibus aſpecta: liberos imꝑ
trauit excurſus. Enimuero cõplures in anguſtias ꝑ quas claſſi ſeriatim meandũ erat
multitudinis eius ãmiratione ꝓtracti: quo certius nauigiorũ numerũ depꝫẽderet:
nõ nocẽdi, ſed ſpectandi auiditate edita loca cõplebant. Tunſbergenſes quo cæteris
regẽ impẽſius colerẽt: finibꝰ ſuis exceptũ honoratiſſimæ ꝓceſſionis officio venerati
ſunt: religione ſeruitiũ cumulãtes. Erlyngi milites ꝗ ſuperiorẽ regis aduẽtũ muni-
mẽti illic ſiti fiducia ſpreuerãt: præſentẽ fugæ declinatione cauebant. Rex ſuperato
cliuo colluſtratę rupis cacumẽ miratus inexpugnabile loci ꝑ̃ſidiũ cõprobabat/artis
opus trãſcẽdẽte natura. Fertur ĩterim Erlingũ cuiuſdã ſinus anguſtias Danorũ na
uigationi opportunas ꝓhibẽdi trãſitus gratia crebris machinarũ tormẽtis vallaſſe
plus locorũ difficultati: ꝗ ꝓpriis viribus in excipiendo hoſte cõfidẽtẽ. Quapropter
rex tarditatis ſuę diſpẽdiũ execratus/ vocatos amicos celeritatis exhortatiõe ſollici
tat: erubeſcẽdũ moræ crimẽ operoſo feſtinationis impẽdio redimẽdũ affirmat: ꝙ iã
comeatibus quaſi per ocyũ & inertiã abſumptis: inaniter tẽpus triuiſſe videantᷣ. Ea
res diuerſo maiorũ iudicio excepta eſt: variaq; ſentẽtia duces cõſiliũ agitabãt: aliis
tormẽtorũ magiſtros expoſitis in terrã equitibus deturbãdos, obiectaſq; rates trãſ-
itu ſubmouẽdas hortãtibꝰ, aliis in tãtas anguſtias ingẽti claſſe temere procurrẽdũ
vetantibus. Quidã hoſtibus laxiore freto ꝑ̃teritis: regionẽ armis occupandã cenſe-
bãt. Protinus enim Erlingũ, aut pugnãdi, aut fugiẽdi neceſſitate ꝑſtrictũ quęſita
locorũ ꝑ̃ſidia relicturũ: alii vero abſentis ꝑiculi ꝑ̃ſentẽ metũ ridẽtes: nõ ante deli-
beratione agendũ docebãt: ꝗ res ſe propius inſpectandam dediſſet. Hi celeri ꝓceſſu
vtendum hortantes: ocyoſæ nauigationis moras amputari iubebant. Ita cũctorum
ſententia variante. Nicolaus quidam cognomẽto Bos natu ꝗ virtute nobilior mi- — Nicolai bo-
rari ſe inquit cur iuris ratione vtẽtibꝰ: inclytoq; ſolo natis amœniſſimę patriæ gre — uis verba.
mio relicto tot inculta locorũ ſpatia pererrare liberet: præſertim quibus nihil ꝑ̃ter
aſpera ſaxa: atq; inuias rupes occurreret. Eo ſiquidẽ dementiæ ventũ eſſe: vt vltimę
erumnę ſummarũ voluptatũ loco ducantur. Nam ſi regem Noruagia potiri cõtin
gat fore vt plus laboris ex vtroq; regno: ꝗ voluptatis ex altero ſit ꝑcepturus. Pre-

terea cũ iam labentiũ alimentorũ neceſſitas vrgeat ſi longius nauigatio proferatur
haud quaq̃ cõmeatꝰ reditui ſuffecturos. Hęc ab eo timidius q̃ prudẽtiꝰ dicta ſilẽtio
probari videbant. Qđ dictũ Abſalon diuerſa a cæteris æſtimatione cõmẽſus: dimiſ
ſis amicis ſolitariũ regẽ acrius obiurgare cœpit: ꝙ Nicolai ſentẽtiam ſumma rep̄=
henſione dignam taciturnitate probauerit: eáq; plenis contumeliæ reſponſis præ=
damnare paſſus non ſit. Quæ enim ab eo per ludibrium dicta videbãtur: acerrima
factionis incitamẽta fuiſſe. Cuius ſi comitatũ nullo in momẽto poſuiſſet, cũctaq; eo
deſertore q̃ comite melius exequẽda dixiſſet: cæteros vnius rubore ꝑmotos/ſimilis
opprobrii metu ſilentium acturos. Nũc vero cũ aut cõſenſerit: aut conſentire viſus
fuerit: neq; palã eũ timiditatis exprobratione cõfuderit: breui cõplures licẽtiori im
punitatis exẽplo ꝓtractos: ſimilibus monitis ſucclamaturos. Nec ſecus ac p̄dixerat
accidit. Nam cũ principes omni ſtudio redeũdi cupiditatẽ proceſſui p̄ferrent: eáq;
manifeſtis votis ꝓſequi nõ auderẽt: plæbẽ clandeſtinis incitamẽtis inſtinctã ſeditio
ſis armauere cõſiliis. Ex qua qdã petulãtioris audaciæ explorata Abſalonis audacia
cuius in ꝓtrahẽda expeditione ꝑtinaciã cauſabãtur: nauẽ eius ſilicibus petiuere. Sed
a remigibus mox excepti: q̃q̃ numero p̄ſtarẽt: terga vertere. Quorũ demẽtiã rex de
bita animaduerſione p̄ſecutus non eſt: abũde eos hoc fugæ dedecore punitos exiſti=
mãs. Inde ad ſinũ porturiã egregia Siuardi victoria inclytũ: vbi ſcilicet immunerã
claſſem tribus ab eo nauigiis ſubactã ferũt velificatũ eſt. Illic e Iutenſibus aliqui ini=
quiſſima gubernatorũ exhortatione prouecti: cõcione facta: remiſſionẽ expeditionis
violẽta ſucclamatione poſcebãt. Ad quos comp̄hendẽdos milites ſub ignoto cultu
miſſi aliquãdiu in eorũ cõcilio obſcurata ſui notitia cõſederũt. Tandẽ a circũſtãti=
bus agniti veſte quã latẽdi gratia ſumpſere diſcuſſa: correptos ſeditionis auctores:
obtorta gula ſecũ traxere. Qui cũ ad naues abducti fuiſſent: graues regi pœnas va=
pulãdo dedere. Qui quo punitiores forẽt: viciſſim in vndas demittebant: iiſdẽq; ex=
tracti: renouatis verberibus mulctabãtur. Poſt hæc eo loci ꝓceſſum vbi ſolſtitii æſti
ualis tẽpore inuſitatæ claritatis noctes ſenſere: dieiq; tã ſimiles: vt minimũ tẽporũ
Noctes claræ in ſolſtitio æſtiuali.
diſcrimẽ videret. Ad quarũ lumẽ ſolis beneficio procuratũ leui cõtẽplatione exiles
literæ legi poterãt. Illic Iutenſiũ magnates, quos aut metus/ aut impatiẽtia ſtimula
bat: regem apertis repetendæ patriæ monitis aggreſſi: inopẽ alimẽtorũ expeditionẽ
dimitti iubebãt. Anno poſtero ſi animus in ſentẽtia mãſiſſet: nõ ꝑ prolixos Wicenſiũ
partiũ anfractus: ſed e Wendilæ finibus directæ nauigationis cõpendio reuerſuram.
Quorũ voces etiã querulũ inediæ vulgus adiuuit. Adeo vt nemo ex plæbe eẽt q nõ
rerũ inopiæ citato reditu ſubueniẽdũ clamaret. Ita rex obſtrepẽte multitudinis im
perio ꝓpoſito cedere cõpulſus: ſoluẽdæ expeditionis ſentẽtiã ꝓtulit. Et ne hoſtẽ oĩs
incõmodi expertẽ relinqueret: p̄ſtãtiſſimis totius Noruagiæ nauigiis ſecũ abductis
peregrina patriã claſſe ditauit. Ita quorũdã Iutorũ ĩpatiẽtia maxima victoriæ ſpes
ſubruta eſt: quia ſi debita cœpto perſeuerãtia nõ deeſſet: res Noruagica ſub Danis
mãſiſſet. Noruagiẽſis nobilitas quæ veniẽti regi comes extiterat: linquẽdæ patriæ
pudore reuertẽtẽ ꝓſequi ſupſedit. Interea dũ hæc gerũtur Rugianorũ ex regis lon=
Rugianorũ defectio.
gius agentis occupatione fidẽtiũ defectio incidit. Qui cũ finita hyeme expeditionẽ
aduerſum ſe deſtinari cognoſcerẽt: quẽdã conſpectioris ingenii ac facũdię politioris
ſubornãt qui regis ꝓpoſitũ exquiſita adulationis arte ſubuerteret. Qđ cũ minime
efficere quiuiſſet: reditu ſuo hoſtiũ aduẽtũ p̄currere noluit: ne aut ciuibus bellũ diſ
ſuadẽdo ſuſpectus: aut cõcitando ꝑnicioſus exiſteret. Igitur Abſalonẽ vti ſe comitẽ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

pateretur orauit: quoad eius conſiliũ a ciuibus poſceret: ꝙ ſtolidæ mẽtis hominibꝰ
plus requiſita: q̃ oblata cõſilia placere ſoleant. Rex varias Rugiæ partes adortus: cũ
vbiq; prædæ nuſq̃ vero pugnæ materiã repperiſſet: fundẽdi ſanguinis auiditate ꝑ=
ductus/vrbẽ Arkon obſidione tẽtauit. Hæc in excelſo ꝓmõtorii cuiuſdã vertice col Arkon.
locata. Ab ortu meridie & aquilone: nõ manu factis ſed naturalibꝰ ꝓſidiis munit̃: ꝑci
pitiis mœniũ ſpeciẽ ꝓferẽtibꝰ: quorũ cacumẽ excuſſę tormẽto ſagittę iactus æquare
nõ poſſit. Ab iiſdẽ quoq; plagis circũfluo mari ſepitur/ab occaſu vero vallo q̄nqua=
ginta cubitis alto cõcludit̃. Cuius inferior medietas terrea erat: ſuꝑior ligna glebis
interſita cõtinebat. Septẽtrionale eiꝰ latus fonte irriguo ſcatet/ad quẽ muniti callis
beneficio oppidanis iter patebat. Huiꝰ quõdã Ericus vſu violẽtius intercluſo: nõ le
uius ſiti q̃ armis obſeſſos ꝓmebat. Mediũ vrbis planicies habebat: ĩ qua delubrũ ma
teria ligneũ: ope elegãtiſſimũ viſebat̃: nõ ſolũ munificẽtia cultus: ſed etiã ſimulacri Formæ ſi=
in eo collocati numine reuerẽdũ. Exterior ædis ãbitus accurato cęlamine renitebat mulacrum.
rudi atq; ĩpolito picturę artificio varias rerũ formas cõplectẽs. Vnicũ in eo oſtiũ in
traturis patebat. Ipm̃ vero fanũ duplex ſeptorũ ordo claudebat. E q̄bus exterior pa=
rietibus cõtextꝰ: puniceo culmine tegebat̃. Interior vero quatuor ſubnixus poſtibꝰ:
parietũ loco penſilibus auleis nitebat: nec quicq̃ cũ exteriore ꝑter tectũ: & pauca la=
quearia cõmunicabat. Ingẽs in ęde ſimulacrũ omnẽ humani corporis habitũ grãdi Simulacrũ
tate trãſcẽdẽs quatuor capitibus/totidẽq; ceruicibus mirãdũ perſtabat: e q̄bus duo Rugianorũ
pectus, totidẽq; tergũ reſpicere videbant̃. Cæterũ tam ante q̃ retro collocatorũ vnũ Iani ſimile.
dextrorſum, alterũ lęuorſum cõtẽplationẽ dirigere videbat̃. Corraſæ barbæ/crines
attonſi figurabant̃: vt artificis induſtriã Rugianorũ ritũ in cultu capitũ æmulatã
putares. In dextra cornu vario metalli genere excultũ geſtabat: qđ ſacerdos ſacrorꝫ
eius peritus annuatim mero ꝓfundere cõſueuerat. Ex ipſo liquoris habitu ſequẽtis
anni copias ꝓſpecturꝰ. Læua arcũ reflexo in latus brachio figurabat. Tunica ad ti=
bias prominẽs fingebatur: quæ ex diuerſa ligni materia createę/tã arcano nexu geni
bus iũgebãtur: vt cõpaginis locus nõ niſi curioſiori cõtẽplatione depħẽdi potuerit.
Pedes humo cõtigui cernebant̃: eorũ baſi intra ſolũ latẽte. Haud procul frẽnũ ac ſel
la ſimulacri: cõpluraq; diuinitatis inſignia viſebant̃. Quorũ ammirationẽ cõſpicuæ
grãditatis enſis augebat: cuius vaginã ac capulũ ꝑter excellẽtẽ cęlaturæ decorẽ ex=
terior argẽti ſpecies cõmẽdabat. Solẽnis eidẽ cultus hoc ordine pẽdebat̃. Semel quo
tannis poſt lectas fruges ꝓmiſcua totius inſulæ frequẽtia ante ædẽ ſimulacri litatis
pecudũ hoſtiis: ſolenne epulũ religionis nomine celebrabat. Huius ſacerdos præter
communẽ patriæ ritum barbæ comæq; prolixitate ſpectandus: pridie q̃ rem diui= Superſtitio
nam facere debuiſſet ſacellum (qđ ei ſoli intrandi fas erat) adhibito ſcoparum vſu mirabilis.
diligentiſſime purgare ſolebat: obſeruato ne intra ædem halitũ funderet. Quo quo
ties capeſſendo vel emittẽdo opus habebat: toties ad ianuam procurrebat: ne vide
licet dei præſentia mortalis ſpiritus contagio pollueretur. Poſtero die populo præ
foribus excubãte detractum ſimulacro poculum curioſius ſpeculatus: ſi quid ex in=
diti liquoris menſura ſubtractũ fuiſſet: ad ſequẽtis anni inopiã pertinere putabat.
Quo annotato præſentes fruges in poſterum tẽpus aſſeruari iubebat. Si nihil ex cõ
ſuetæ fœcunditatis habitu diminutũ vidiſſet: ventura agrorum vbertatis tẽpora
prædicabat. Iuxta qđ auſpicium inſtantis anni copiis: nunc parcius, nunc profuſius
vtendũ monebat. Veteri deinde mero ad pedes ſimulacri libamẽti nomine defuſo:
vacuefactũ poculũ recẽti imbuit: ſimulatoq; ꝓpinãdi officio ſtatuã veneratus/ tum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſibi tũ patriæ bona:ciuibuſq; opũ ac victoriarũ incremẽta ſolẽniũ verborũ nũcupa=
tione poſcebat.Qua finita admotũ ori poculũ nimia bibẽdi celeritate cõtinuo hau=
ſtu ſiccauit:repletũq; mero ſimulacri dexteræ reſtituit.Placẽta quoq; mulſo cõfecta
rotũdæ formæ:grãditatis vero tãtæ vt pene hominis ſtaturã æquaret:ſacrificio ad
mouebatur.Quã ſacerdos ſibi ac populo mediã interponẽs:an a Rugianis cerneret̃
ꝑcontari ſolebat.Quibus illã a ſe videri reſpõdẽtibus: ne poſt annũ ab hiſdẽ cerni
poſſet optabat. Quo p̃cationis more:nõ ſuũ aut populi fatũ:ſed futura meſſis incre
mẽta poſcebat. Cõſequẽter ſub ſimulacri noĩe p̃ſentẽ turbã cõſalutabat: eãq; diutiꝰ
ad huius numinis venerationẽ ſedulo ſacrificii ritu ꝑagendã hortatus : certiſſimũ
cultus p̃miũ/ terra mariq; victoriã ꝓmittebat.His ita ꝑactis reliquũ diei plenis lu=
xuriꝍ epulis exigẽtes: ipſas cõuiuii dapes:in vſum cõuiuii, & gulæ nutrimẽta ver=
tere:cõſecratas numini victimas:intẽꝑantiæ ſuæ ſeruire cogẽtes.In quo epulo ſo=
brietatẽ violare piũ æſtimatũ eſt/ſeruare nefas habitũ.Nummus ab vnoquoq; mare
vel fœmina annuatim in huiꝰ ſimulacri cultũ doni noĩe pẽdebatur.Eidẽ quoq; ſpo=
liorũ ac p̃darũ pars tertia deputabat̃ : p̃inde atq; eius p̃ſidio parta obtẽtaq; fuiſſent.
Hoc quoq; numẽ trecẽtos equos deſcriptos:totidẽq; ſatellites in eis militãtes habe=
bat:quorũ omne lucrũ ſeu armis,ſeu freto quęſitũ ſacerdotis cuſtodiæ ſubdebatur.
Qui ex earũ rerũ manubiis diuerſi generis inſignia ac varia tẽplorũ ornamẽta cõfla
bat:eaq; obſeratis arcarũ clauſtris mãdabat:in q̃bus p̃ter abundantẽ pecuniã multa
purpura vetuſtate exeſa cõgeſta fuerat.Illic quoq; publicorũ munerũ ac priuatorũ
ingẽs copia viſebatur ſtudioſis beneficia poſcẽtiũ votis collata. Hãc itaq; ſtatuã to=
tius Sclauię pẽſionibus cultã finitimi quoq; reges nõ abſq; ſacrilegii reſpectu donis
proſequebant̃.Quã inter cæteros etiã rex Danorũ Sueno ꝓpitiãdi gratia:exquiſiti
cultus poculo veneratus eſt.Alienigenæ religionis ſtudiũ domeſticæ p̃ferẽdo.Cuiꝰ
poſtmodũ ſacrilegii infelici nece pœnas p̃ſoluit. Alia quoq; fana cõpluribus in locis
hic numẽ habebat:quæ ꝑ ſuppari dignitatis, ac minoris potẽtiæ flamines regebã=
tur.Pręterea ꝑeculiarẽ albi coloris equũ titulo poſſidebat:cuiꝰ iubę aut caudę pilos
cõuellere nefariũ ducebat̃.Hũc ſoli ſacerdoti paſcendi, inſidẽdiq; ius erat:ne diuini
animalis vſus quo frequẽtior hoc vilior haberet̃.In hoc equo opiniõe Rugiæ Suan=
touitus (id ſimulacro vocabulũ erat) aduerſum ſacrorũ ſuorũ hoſtes bella gerere
credebat̃.Cuiꝰ rei p̃cipuũ argumẽtũ extabat ꝙ is nocturno tẽpore ſtabulo inſiſtens
adeo plærũq; mane ſudore ac luto reſꝑerſus videbat̃: tãq̃ ab exercitatione veniendo
magnorũ itinerũ ſpatia ꝑcurriſſet.Auſpicia quoq; ꝑ eũdẽ equũ huiuſmodi ſume=
bant̃. Cũ bellũ aduerſum aliquã ꝓuĩciã ſuſcipi placuiſſet: ante fanũ triplex haſtarũ
ordo miniſtrorũ opa diſponi ſolebat:in quorũ quolibet binæ e trãſuerſo iũctę cõuer
ſis in terrã cuſpidibus figebãtur æquali ſpatiorũ magnitudine ordines diſparante.
Ad quos equus ductandæ expeditionis tempore ſolenni precatione p̃miſſa a ſacer=
dote e veſtibulo cũ loramentis productus:ſi propoſitos ordines ante dextro q̃ læuo
ꝑede tranſcenderet:fauſtum gerendi belli omen accipiebatur. Sin læuum vel ſemel
dextro prætuliſſet ꝑetendæ prouinciæ propoſitum mutabatur: nec prius certa na=
uigatio præfigebatur/q̃ tria continue potioris inceſſus veſtigia cernerẽtur. Ad va
ria quoq; negotia profecturi : ex primo animalis occurſu votorũ auſpicia capiebãt.
Quæ ſi læta fuiſſent:cœptũ alacres iter carꝑebant. Sin triſtia/reflexo curſu propria
reꝑetebant. Nec ſortium eis vſus ignotus extitit. Siquidem tribus ligni particulis
parte altera albis,altera nigris,in gremiũ ſortium loco coniectis:candidis proſpera

Epulandi mos.

Sueno rex poculo idolum donauit.

Equꝰ idoli.

Suantouitꝰ ſanctus Vitus.

Equi omina.

Sortium vſus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

furuis aduerſa ſignabant. Sed ne fœminæ qdē ab hoc ſciētiæ genere immunes fuere
Quippe foco aſſidētes abſq; ſupputatōe fortuitas in cinere lineas deſcribebāt. Quas Geomātia.
ſi pares numeraſſent proſperę rei prę ſcias arbitrabantur: ſi impares ſiniſtri p̄nūtias
autumabāt. Huius igitur vrbis nō magis rex munimēta q̄ ritus euertere cupiens:
vniuerſę Rugię profanos cultus eiꝰ excidio deleri poſſe arbitrabat̄. Neq; em̄ dubiū
habebat: quin extante ſimulacro facilius gētis mœnia q̄ ſacrilegia domarētur. Itaq;
quo ocyus expugnationē pageret: ingētē lignorū materiā faciēdis machinis oppor
tunā magna cū totiꝰ exercitus fatigatione ꝓpinquis e ſyluis petēdā curauit. Quibꝰ
dū artifices coaptādis intēderēt: fruſtra his rebus operā dare aſſeuerabat ſperato ci
tius vrbē capturos. Interrogatus quonā id augurio dep̄hēſum haberet. Ex hoc po-
tiſſimū augurari ſe dixit: ꝙ Rugiani quōdā a Karolo Cęſare expugnati: ſanctūq; Vi
tū Coruegiēſem religioſa nece inſignē tributis colere iuſſi: defuncto victore: liberta Viti ſancti
tē repoſcere cupiētes: ſeruitutē ſupſtitiōe mutarūt: inſtituto domi ſimulacro qđ ſan ſtatua.
cti Viti vocabulo cēſuerūt. Ad cuiꝰ cultū cōtēptis Coruegiēſibꝰ pēſionis ſūmā trāſ
ferre cœperūt. Affirmātes domeſtico Vito cōtētos: externo obſeq nō oportere. Quā
obrē Vitū veniēte ſui ſolēnis tēpore eorū mœnia turpaturū: a qbꝰ tā ſimilē mōſtro
figurā acceperit. Merito nāq; eū ab his iiuriarū pœnas exigere debere/q venerabilē
eiꝰ memoriā ſacrilego cultu cōplexi fuerūt. Hoc ſe nō ex ſomniorū aut rerū accidē
tiū coniecturis: ſed ſola p̄ſagiētis animi ſagacitate colligere teſtabat̄. Ammirabilior
cūctis q̄ credibilior p̄dictio extitit. Et quoniā inſula Archonēſis quæ Withora dicit̄:
a Rugiæ cōplexu paruula freti interriuatione/q̄ vix fluminis magnitudinē æquare
videat̄ abrūpitur/ne eo loci vlla Archonēſibus auxilia porrigerētur: miſſis q trāſitū
obſeruarēt: hoſtēq; traiectu ꝓhiberēt: cætera manu vrbis obſidionē arripuit. Ac pri
mū operā tormētis vallo applicādis exhibuit. Abſalon inter manipulos caſtrorū lo
ca diſtribuere iuſſus: deſignādi officiū mēſurato inter maria ſpatio exſequebat̄. In-
terea oppidani portā vrbis quo minor eā attētandi facultas pateret: ingēti glebarū
aceruo ꝑſtruxerāt: aditūq; coacta ceſpitū cōpage claudētes tantū ex eo opere fidu
tiæ cōtrahebāt: vt turrim quæ ſupra portā ſita fuerat ſignis tantū aquiliſq; prote- †Stuatira.
gerēt. Inter quas erat †Stanitia magnitudine ac colore inſignis: cui tātū veneratio-
nis a populo Rugiano tributū eſt: quātū omniū pene deorū maieſtas obtinuit. Eam
enim prę ſe ferentes: in humana diuinaq; graſſandi poteſtatē habebāt: nec quicq̄ eis
qđ libitū foret illicitū habebatur. Populari vrbes: aras demoliri: fas ac nefas in ęquo
ponere: cūctoſq; Rugiæ penates aut ruinis, aut incēdiis euertere potuiſſet: tantūq;
ſuperſtitioni indultū eſt: vt exigui panni auctoritas regiæ poteſtatis vires tranſcē-
deret. Plectentes ſigno perinde ac diuino geſtamini honorē habebāt: officiis damna
iniurias obſequiis rependentes. Interea variis inchoandæ obſidionis operibus inſi-
ſtente exercitu: aliiſq; ſtabula, aliis tentoria ad neceſſarios vſus militari procuratio
ne verſantibus: rege vero diurni caloris intemperantiam ocio atq; vmbraculis le-
niente: Danorum forte pueri plenis petulantiæ excurſibus: ad vallum perducti: cō-
tortos funda lapillos in propugnacula iacere cœperunt. Quorum ingenio delectati
magis Archonenſes q̄ territi: ſimiles luſui niſus armis excipere erubeſcebant: ob Puerorum
idq; eos ſpectare q̄ repellere maluerunt. Adoleſcentibus ſubinde puerorum cœ- iaculatio.
ptum in conſimili prouocationis genere æmulantibus ſpectandi voluptate depo-
ſita ægre pugnam capeſſunt. Iuuenes quoq; noſtri relictis variæ occupationis of-
ficiis: ad auxilia ſociis ferenda concurrunt / equitibus iſta puerilium exercitiorum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

loco ducentibus. Ita res paruulis ac pene deſpicabilibus initiis cœpta / grandē haud leui in momēto ponēdi certaminis ꝓgreſſum accepit / paulatimq; puerilis ludi incitamētū ad ſeriū virilis pugnæ modū ꝓrepſit. Forte aūt egeſta portę humus in antri ſiue crepidinis formā ſubſidēte glebarū mole cōceſſerat: vaſtuſq; inter turrim & ceſpites hiatus patebat.

Iuuenis ignoti facinus memorabile.

Quē cū egregii animi ignotus iuuenis gerēdarū rerū ꝓpoſito opportunū animaduerteret: attingēdi eius opē a ſociis implorauit: quo ſi ipſorū auxilio p̄ceſſiſſet expugnationē illico ſubſecuturā: ſeq; victoriæ gradū facturū ſpondebat. Quibus quonāmodo iuuari poſſet ꝑcōtantibus: telorū cuſpides quis tāq̄ ſcalis euaderet: mediis ceſpitū locis immergi p̄cepit: eoq; negotio ſubuectꝰ poſtq̄ animaduertit: ita ſe vndiq; eius antri p̄ſidio vallatū vt ab hoſtibus lædi nō poſſet extruendi ignis gratia ſtramētū popoſcit. Interrogatus an accēdēdi eius materiā haberet ferrū ſibi ac ſilices ſuppetere reſpōdit: p̄monito: vt æſtuāte incēdio ab hiſdē deſcēſurus exciperet. Igitur foci nutrimēta circūſpiciētibus / fors materiā obtulit: forte eñ qdā ad neceſſarios vſus onuſtū ſtipula currū agebat. Qua direpta alius alii faſciculos iaciētes: eoſq; cuſpidibꝰ affixos iuueni porrigētes breui patulū repleuere cauū: turris deſertione tutos aditus dāte. Nā oppidanos partim rei ignorātia: partim turris inanitas fefellit: cuiꝰ etiā ꝓminēs latitudo oppugnatoribꝰ ab vtroq; latere p̄ſidio fuit. Quæ cum repētino igne correpta cōflagrare cœpiſſet incēdii auctor facto victoriæ gradu excipiētibꝰ ſociis ſolo illabitur. Cōſpecto fumo oppidani improuiſo periculo attoniti: igni priꝰ an hoſti reſiſterēt ambigebāt. Tādē collectis animis ſumma vi incēdio occurrūt: omiſſoq; hoſte bellū cū flammis gerere cœperūt: noſtris extinctionē prohibere conātibus: vt ex pari his reprimēdi incēdii: illis ꝓtegēdi cupido icesſiſſe videret. Tādē aqua defecti flāmas lacte ſparſere: q̄ tāto vehemētiꝰ incēdiū cōcepere: quāto hoc liquoris genere ſępiꝰ ꝑfundebant. Ea res plurimū icremēti icēdio adiecit Orto deinde clamore rex ſpectādi gratia extra caſtra ꝓgreſſus: ſimulq; euētus āmiratione cōcuſſus: cū dubiū haberet: an ignis vllū expugnationi momētū adiiceret quid factu potiſſimū foret ex Abſalone ꝑqrere inſtitit. Ille regē ne ſe puerilibus cœptis infereret: aut qcq̄ inexplorato negotio repēte aggrederet hortatus: magnopere rogare cœpit: vt ſibi primū an ignis potiēdæ vrbis efficax eēt: ſpeculari ꝑmitteret. Nec rē ꝑſcrutari cūctatꝰ clypeo dūtaxat ac galea tectus: portā acceſſit: iuueneſq; eā oppugnare conātes: hortari ad cōfouēdū icēdiū cœpit. Qđ accēſis vndiq; nutrimētis euectū: poſtiūq; ac colūnarū roboribꝰ alitū: ligneū turris pauimētū abſūpſit. Ac deīde ſūma corripiēs: ſingulare ſimulacri ſignū: aliaq; domeſticæ religionis iſignia cineri ęquit.

Simulacri cōbuſtio.

Qđ poſtq̄ rex nūtiāte Abſalone accepit: eiuſdē monitu vrbē corona cingi p̄cepit. Ac ꝓtinꝰ ſella extra caſtra poſita: pugnę ſpectator cōſedit. Tūc qdā Danicæ militiæ fortiſſimꝰ adoleſcēs: dū ad ꝓpugnacula ante alios eximia capeſſendę laudis auiditate euadere niteret: letaleq; ictū corpore excepiſſet: ita collabēdo ſe geſſit vt nō fato opp̄ſſus ruere: ſed de iduſtria ſaltū edere videret. Qua virtute pulchrius dimicauerit an occiderit / incertum reliquit.

Pomeranorū virtus.

Pomerani quoq; ſub Kazimaro & Bugiſzlauo ducibus ſpectante rege dimicare egregiū rati: audaciſſima vrbis oppugnatione ſingulare virtutis ſpecimen ediderunt. Quorum excellēs opera grata ammiratione regis oculos permulſit.

Pertinax vrbis defenſio.

Ex oppidanis complures ancipiti periculo circunuenti: partim incendio, partim hoſtilium telorum impulſu proſtrati cadebant: incertūq; erat plus ignem an hoſtem metui opteret. Quidam vero ſalute poſtpoſita adeo obſtinatā ac perſeuerantē vrbis defenſionē egerūt: vt ſimul deflagrati aggeris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

excidio obruerent̄.ſeqꝫ ſup mœniū ſuorū rogū ꝓiectos:cōibꝰ flāmis cremādos ꝑbe-
rēt.Tāta ſiqdē patrii munimēti charitate tenebant̄: vt eiꝰ ruinarū ſocii ꝗ ſupſtites
exiſtere ꝓoptarēt. Ita deſꝑatis oppidanoꝝ rebꝰ/excidioqꝫ & morti ꝓpīquātibꝰ qdā e
ꝓpugnaculis excelſa voce clamitās,Abſalonis alloquiū poſtulabat.Quē Abſalon in
trāquilliſſimā vrbis ꝑtē/ꝗ ſcilicet a cęde plurimū ſtrepituqꝫ diſtaret ſecedere iuſſū
qdnā afferret īterrogat.Ille vocis affectū manu ac geſtibꝰ ꝓſecutꝰ: bellica noſtrorū
oꝑa relaxari poſcebat,quoad oppidanis deditionē arriꝑe liceat.Negat Abſalon vllā
oppugnationis remiſſionē fore: ni & ipſi pariter a ꝓhibēdo incēdio oꝑerā retraxiſ-
ſent.Quā cōditionē barbaro cōprobāte:acceptas ꝑces illico regi porrexit:eoqꝫ ꝑti-
nus hac de re euocatos pugna prīcipes cōſulēte:barbari votis annuēdū ſubiūxit. di
cendo oppidanis graſſantis incēdii īpetū hoc difficiliꝰ/quo tardiꝰ ſopituros.Qđ ſi
reprimere deſtitiſſent:etiā remoto hoſte victoriā igni daturos.Noſtros vero tāetſi
ocio īdulgerēt id ꝓpugnātiū flāmarū viribꝰ obtēturos qđ ne ꝓpriis qdē aſſequi va
luiſſent.Qꝫ q̄q̄ ad horā armis abſtineāt ocioſos exiſtimādos nō eſſe:ꝑſertim alieno
miniſterio ſine vllo ſui diſcrimine ꝑliantes.Probato cōſilio rex oppidanos ī fidē hac
lege recepit:vt ſimulacro cū oī ſacra pecunia tradito:captiuos chriſtianos ergaſtu-
lo liberatos:abſqꝫ redēptiōe dimitterēt: oīaqꝫ verę religiōis momēta danico ritu ce
lebrāda ſuſciꝑerēt.Quinetiā vt agros ac latifūdia deorū ī ſacerdotiorū vſus cōuer-
terēt:ſeqꝫ quoties res poſceret:danicæ expeditiōis comites exhiberēt:nec vnq̄ accer
ſiti/regis militiā ꝑſeq ſupſederēt.Pręterea ānuatim ex ſingulis boū iugis quadrage Cōditiōes
nos argēteos tributi noīe pēderēt:totidēqꝫ obſides ī earū cōditionū firmamētū ꝑſta pacis.
rēt.Quo audito/ppl's repētinis ſeditiōis facibꝰ inflāmatꝰ:hoſtiliſqꝫ ꝑdę ac ſāguinis
cupidꝰ:magnoꝑe q̄ri cœpit.ꝙ ꝓpīquę victorię ꝑmiis ſpoliatꝰ:nihil ex tāta fatigatio
ne ꝑter ictꝰ & vulnera retuliſſet:ꝙqꝫ ſibi de pene victo hoſte tot īiuriarū vltionē ꝓ-
prio arbitrio exigere nō licuerit.ꝑfatꝰ illorū ſaluti iā cōſuli:de qbꝰ tot ſpoliorū/tot
domeſticarū cladiū minimo negocio ſpecioſiſſima vīdicta accipi potuiſſet.Pręterea
deſerturū ſe regē ꝙ vrbē capi paſſus nō ſit/exiguāqꝫ pecuniā īgēti victorię ꝑtulerit
minitatꝰ ē.Talibꝰ rex obtrectatiōis ſibilis vexatꝰ/quo lōgiꝰ ſtrepitu abeſſet/prīcipes
extra caſtra ꝑductos deditionē vrbis an direptionē ꝓbēt ꝑquirit.A qbꝰ Abſalon qd-
nā ea de re ſētiret diſſerere iuſſꝰ munitionē qdē capi: ſed nō ſine diuturno obſidiōis
impēdio poſſe aſſeuerabat.Qꝫq̄ eēm ſtudia ſua ſiniſtra vulgi īterꝑtatiōe exciperent̄: Abſalonis
malle ſe tñ apđ malignos eorū ęſtimatores ob ſalutares monitꝰ diſplicere:ꝗ ſociorū prouidū cō
ſalutē tāta rerū vtilitate ſubuertere.Nā etſi ignis potiꝰ cęleſti miraculo ꝗ vlla mor ſilium.
taliū oꝑa accēſꝰ:ſuꝑiores aggeris ꝑtes/ꝗ lignis humoqꝫ cōſtabāt:ꝓpemodū ī cineres
redegiſſet:īferiorū tñ ſolidiorē cōpagē incēdio nō ceſſurā:ꝗ altitudine ſua haud fa-
cile hoſtiū incurſui pateat. Ad hęc oppidanos cūcta pene īcēdii loca luteis refeciſſe
figmētis:eoſqꝫ ꝑtim flāmaꝝ viribꝰ arceri:ꝑtim ꝑſidio muniri: quarū aſꝑitas nr̄is nō
minꝰ oppugnatiōis:ꝗ illis defenſiōis īpedimētū īgerere videat̄.Pręterea ſi īcolumi-
tas arkonēſibꝰ negaret̄:fore vt cęterę rugianoꝝ vrbes neceſſitate ī virtutē cōuerſa:
hoc acriꝰ quo deſꝑatiꝰ rebellarēt.Quos ſi ī fidē recipi cōꝑeriſſent:facile eodē exēplo
ſalutis cōſilia circūſpicerēt.Cū ergo mltarū vrbiū expugnationē ſola expeditiōe cō
cludere:ꝗ vniꝰ obſidiōi ꝑtinacius īhęrere ꝑſtantiꝰ ducat̄:deditiōis oblata reſpui nō
oportere.Sin cęteris ſecꝰ videat̄ īuiolatos obſides mitti debere/ne paꝝ ſyncera fide
cū eis actū exiſtimari poſſet.Aut gētis nr̄ę ꝓmiſſiōi ꝑter ſolitū vlla lubricitatꝭ labes
accederet.Hāc ſn̄iam maximꝰ pōtifex Eſkillꝰ cōſentaneis ſuffragiis fraudare paſſꝰ Eſkilli con
nō eſt:dicēdo plębē ꝑr̄ibꝰ:nō plębi ꝑr̄es obtēpare debere:neqꝫ par eē maiores minoꝝ ſilium.

arbitrio cedere. Qui aũt optabiliorẽ victoriã acq̃ri poſſe: q̃ alienę religiõis ppl'm nõ
ſolũ tributis: verũetiã xp̃ianis ſacris ſubiectũ efficere. Sed etiã potiꝰ Arkonẽſiũ opa
aduerſũ reliquos hoſtes vtẽdũ: q̃ cędibꝰ ĩhiãdũ monebat: q̃ppe ſubiugare hoſtẽ q̃ ne
care tãto p̃ſtãtius eẽ: quãtũ pietas a ſeueritate diſtare cognoſcit: inſup aliquãto ſatiꝰ
fore / cõpluriũ munitionũ p̃ſidia pariter occupare: q̃ vnius obſidionẽ oĩm expugna-
tiõi p̃ponere. Ea monitorũ ratiõe ꝑmotos p̃ricipes: tã ſuę q̃ Abſalonis ſentẽtię aſſen
ſores effecit. Rex quoq; eodẽ cõſilii vigore firmatꝰ infeſtas ppl'i voces clauſis patien
tia auribꝰ reſpuit. Quibꝰ ad curãda corpora dimiſſis: Abſalon ſuſcipiẽdorũ obſidũ
mãdatũ ãplexꝰ: partim liberorũ pignora recipiebat: ꝑtim parẽtes ĩ craſtinũ vſq; ꝓ
liberis admittebat. Eodẽ ꝓximę noctis hora cõcubia quietẽ capiẽte: ĩgẽs barbari cla
mor ĩſonuit: guthſkalki quo Abſalõ apd ſclauos ĩterp̃te vtebat copiã flagitãtis. Qui
hac voce excitꝰ: q̃dnã barbarꝰ afferret mutuo clamore ꝑquirit. ille poſtulato Abſalo
nis aditu: ꝓpiꝰ accedere ꝑmiſſꝰ / eũq; extra tẽtoriũ ad ſe ꝓgreſſũ ꝑ ĩterp̃tẽ alloquutꝰ,
ĩpẽſiꝰ orare cœpit, ꝑmitteret ſibi karẽtinis arkonẽſiũ fortunę nũtiũ afferre / horta-
riq; vt ſimilibꝰ pactis exitiũ p̃currẽtes: ſuã atq; vrbis incolumitatẽ paciſci nõ diffe-
rãt / p̃fatꝰ ſe volũtatis eorũ indiciũ poſtridie relaturũ. Præterea ſe patre Littogo ka
rẽtię natũ grazãq; dici aſſeuerabat: p̃ſentis vrbis nõ ciuẽ: ſed aduenã eẽ: nec ĩ eã ſpõ
te ꝓfectũ: ſed cũ aliis iter ſupplemẽta trãſmiſſum. Qđ ne fraudulẽter aſſerere puta
ret: debilitatũ vulnere lacertũ oſtẽdit: ſine cuiꝰ vſu ciuibꝰ opẽ ferre nõ poſſet. Abſa
lon ĩ hoĩe tã grauiter affecto: parũ momẽti hoſtiũ viribꝰ accedere iudicãs: ꝑuiq; du-
cẽs pugnæ an deditiõis hortator exiſteret ꝑtitionẽ eiꝰ ad regis arbitriũ relegauit.
Ac ꝓtinꝰ waldemarũ e ſõno excitatũ cõſuluit. A quo rẽ arbitrio ſuo tractare iuſſus
exſpectãti barbaro: oĩa a rege p̃ter tridui inducias cõceſſa reſpõdit: ſollicite ꝓuidẽs
ne hoſtibꝰ lõgũ muniẽdę vrbis tẽpꝰ daret. Cęterũ inſequẽtis diei ſpaciũ ne oĩm idu
ciarũ exp̃tẽ dimitteret pollicet. Præfatus ni in littore qđ vrbi ſuę ꝓximũ foret: ſe cũ
oĩ rugię primatu tp̃e p̃dicto obuiũ p̃buiſſet vlteriore pactiõis aditu cariturũ. Poſte-
ro die Eſbernꝰ ac Suno: iubẽte rege ſimulacrũ euerſuri: qđ ſine ferri miniſterio cõ-
uelli neq̃bat: auleis q̃bꝰ ſacellũ tegebat abſtractis famulos ſuccidẽdi officiũ arripere
iuſſos attẽtiꝰ monere cœꝑrũt vt aduerſũ tãtę molis ruinã cautiꝰ ſe gererẽt: ne eiꝰ
põdere opp̃ſſi ĩfeſto numini pœnas luere putarent. Interea fanũ ĩgẽs oppidanoꝝ fre
quẽtia circũſtabat ſuãtouithũ taliũ ĩiuriarũ auctores ĩfeſtis numinis ſui viribꝰ inſe
cuturũ ſꝑrãtiũ. Iãq; ſtatua extrema tibiarũ ꝑte p̃ciſa ꝓpĩquo parieti ſupina ĩcidit.
Cuiꝰ extrahẽdę gr̃a Suno miniſtros ad eiuſdẽ parietis deiectionẽ hortatꝰ cauere iuſ
ſit ne ſuccidẽdi auiditate ꝑicula ſua parũ diſpicerẽt: neu ſe labẽti ſtatuę ꝑ ĩcuriã ꝓte
rẽdos obiicerẽt. Ruinã ſimulacri nõ ſine fragore humꝰ excepit. Pręterea frequẽs ędẽ
purpura circũpẽdebat nitore q̃dẽ p̃dita ſed ſitu tã putris vt tactũ ferre non poſſet.
Nec ſilueſtriũ beſtiarũ inuſitata cornua defuere: nõ minꝰ ſuapte natura: q̃ cultu mi

Dęmoniũ e ſimulacro exceſſit.

rãda. Dęmõ in furui aĩalis figura penetralibꝰ excedere viſus: ſubito ſe circũſtantiũ
luminibꝰ abſtulit. Igit oppidani ſimulacro vrbe egerẽdo funes iniicere iuſſi cum id
priſtinę religiõis metu ꝑ ſeipſos exſequi nõ auderẽt: captiuis exteriſq; quęſtũ in vr-
be petentibꝰ vt illud eiicerẽt imꝑabãt: ignobiliũ hominũ capita diuinę irę potiſſi-
mũ obiectanda ducẽtes. Quippe domeſtici numinis maieſtatẽ: quã tãto cultu proſe
qui cõſueuerãt: graues eueſtigio pœnas a ſuis violatoribꝰ exacturã putabant. Tum
vero varię incolarũ voces exaudiebãtur. Aliis dei ſui iniurias lamẽto / aliis riſu ꝓſe
quẽtibus. Nec dubiũ quin ingẽs prudẽtiori oppidanorũ parti rubor inceſſerit ſim-
plicitatẽ ſuã tot annis tã ſtolido cultu deluſam cernẽti. Pertractũ in caſtra ſimula-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

crũ/ammirãtis exercitꝰ cõcurſus excepit. Nec prius ſibi prĩcipes ſpectãdi licẽtiã in-
dulſerũt: q̃ plębẽ viſendi ſatietas admonuiſſet. Reliquũ diei ĩ obſidibꝰ qui pridie re-
mãſerãt accipiẽdis deductũ eſt. Sed & ſcribę prĩcipũ in vrbẽ mittũtur qui ſacerdo-
tali miniſterio rudẽ religiõis populũ chriſtianis ſacris aſſuefacerẽt: eiuſqꝫ ſacrilegis
ſenſibꝰ ſanctitatis diſciplinã ingenerarẽt. Veſpera appetẽte oẽs qui culinis pręerãt:
ſimulacrũ attẽtatũ ſecuribꝰ in exigua fruſta aptoſqꝫ foculo ſtipites redegerũt. Cre-
diderim tũc rugianos priſtinę piguiſſe culturę cũ patriũ auitũqꝫ numẽ qđ maxima
religiõe celebrare ſolebãt: igni deformiter applicatũ cõcoquẽdis hoſtiũ alimẽtis fa-
mulari cõſpicerẽt. Poſt hęc noſtri pariter & fanũ cremãdũ & baſilicã lignis machi-
namẽtorũ exędificandã curabãt: belli inſtrumẽta pacis domicilio ꝑmutantes. Itaqꝫ
qđ obterẽdis hoſtiũ corporibꝰ excogitauerãt ſaluãdis eorũ ſpiritibꝰ ĩpẽdebãt. Dies
quoqꝫ quo theſaurus Suantuitho votorũ noĩe cõſecratus a Rugianis traderet̃ pręfi
gitur. His expletis Abſalon granzę karẽtinẽſis ꝓmiſſiõe ducibꝰ expoſita cũctiſqꝫ eiꝰ
experimẽtũ ſumi debere iudicãtibꝰ cũ trĩgita nauigiis noctu/diſceſcit. Rege ſub pri
mã lucẽ inſequi monito. Tãtus aũt karẽtinis arkonenſis expugnatiõis nũtio terror
inceſſerat, vt locũ qui ab Abſalone p̃notatꝰ erat ante p̃fixũ tẽpus accederẽt. Illic grã
za equo inſidẽs voce eminꝰ miſſa: quiſnã claſſi pręeſſet rogabat. Quã poſtq̃ ab Abſa
lone ductari cognouit: grãzam ſe eſſe confeſſus regẽ Tetiſzlauũ cũ Iarimaro fratre
& vniuerſis Rugianę nobilitatis proceribꝰ adueniſſe ꝑdocuit. Quos Abſalon inter-
poſita fide naue exceptos ac per oĩa arkonẽſiũ exẽplo deditionẽ pactos: ad regis aduẽ
tũ vſqꝫ detinuit. Quo ꝑ oĩa pactiõibꝰ aſſentiẽte: ſolo Iarimaro ex Rugianoꝝ optima-
tibꝰ aſſumpto vna cũ Suenone Aruſienſi karentiã ꝑgit. Reliquos quo tutiꝰ vrbẽ pe-
teret ꝑ Eſbernũ fratrẽ epulis allectos: nõ ante reditũ ſuũ dimittẽdos curauit. Tri-
gĩta ſolos domeſticos milites ſecũ habebat: quorũ maiorẽ partẽ orãtibꝰ karẽtinis ne
quid rixę ꝑ eiꝰ comites ĩ vrbe cõcitaret̃ remiſit: fiduciaqꝫ q̃ familia abũdãtior ad vr
bẽ cõtẽdit. Hęc vndiqꝫ ſecus voraginibꝰ ac lacunis vallata vnicũ paluſtri ac difficili
vado aditũ habet quo ſiqs incautis vię exceſſibꝰ aberrauerit in ꝓfundũ paludis inci
dat neceſſe eſt. Hoc vadũ emẽſis: p̃tẽtus vrbi callis occurrit: hic ad portã ducit, me-
diuſqꝫ vallũ ac paludẽ interiacet. Itaqꝫ karẽtini quo deditionẽ ſuã concinniorẽ effi-
cerẽt: ſex miliũ numerũ explẽtes armati ſeſe portis effundũt: viãqꝫ noſtrorũ ꝓgreſ-
ſui opportunã ſuffixis humo cuſpidibꝰ diuerſa acie circũſtare cœpet̃. Quo aſpectu
ſtupentẽ Suenonẽ rogãtẽqꝫ quidnã ſibi hoſtiũ vellet excurſus: Abſalon metu carere
pręcepit: eoꝝ egreſſionẽ ab obſequẽdi ſtudio ꝓfectã docẽdo. Qui ſi nocẽdi animũ ge
rerẽt: faciliꝰ intra vrbẽ facinꝰ exſequi potuiſſent. Quãta porro illũ fiducia p̃ditũ ęſti
memꝰ qui capitis ſui poteſtatẽ armati hoſtis ancipiti arbitrio tã facile credere non
dubitauit. Sed & milites eiꝰ exẽplo firmati: nec vultu nec ordine mutato parẽ ꝓce-
dẽdi cõſtãtiã ſeruauerũt: plus ſpei in vniꝰ Abſalonis pręſidio q̃ metꝰ in hoſtiũ mul-
titudine reponẽtes. Tranſgreſſos vadũ viãqꝫ vallo citeriorẽ aggreſſos karẽtini q ſe
hinc inde cẽturiauerant: humi proſtratis corporibus perinde ac ſuperos: adorandi
officio venerati ſunt: exſurgẽteſqꝫ eorum veſtigia beniuolo ſtudio conſectari cœpe-
runt. Iocundus Abſalonis ingreſſus: auido egreſſionis populo extitit. Neqꝫ enim vt
priuatæ rei legatus/ſed tanq̃ publicæ pacis miniſter excipitur. Inſignis hic vicus
trium præpollentium fanorum ædificiis erat: ingenuæ artis nitore viſendis. Iis
tantum pene venerationis priuatorum deorum dignitas conciliauerat/quantum
apud Arkonenſes publici numinis auctoritas poſſidebat. Sed & hic locus vt pacis

Karẽtina vrbs.

Abſalonis fidutia.

tempore deſertus: ita tunc frequentibus habitaculis conſertus patebat. Quorũ alti
tudinis tres ordines fuere: infimo medii ſupmiq; ponderibꝰ ſuſtentamentũ ꝓbente.
Quinetiã tantę cõſertiõis anguſtię fuere vt ſi tormẽtis ĩ vrbẽ lapides iacerẽtur: nu
dam humũ in quã cõciderẽt nõ offenderẽt. Super hæc natus immũditiis fœtor cũ=
ctos vrbis penates aſꝑſerat: nec minus corpora q̃ metus animos cruciabat. Vnde
noſtris karentinos obſidioni reſiſtere nequiuiſſe conſpicuũ fuit. Neq; enim eorum
tam prõptam deditionẽ vlterius mirari voluerũt quorũ tam arctam neceſſitatẽ li=
quido ꝑuiderũt. Maius fanũ veſtibuli ſui medio cõtinebatur ſed ambo parietũ lo=
co purpura claudebãtur: tecti faſtigio ſolis dũtaxat columnis impoſito. Itaq; mini=
ſtri direpto veſtibuli cultu tãdem manus ad inferiora fani velamina porrexerunt:
Idolum no= mine Ru= gięuithus. quibus amotis factũ quęrcu ſimulacrũ / qđ Rugiæuithum vocabant / ab omni parte
magno cũ deformitatis ludibrio ſpectandũ patebat. Nã hirũdines quę ſub oris eius
lineamẽtis nidos molitę fuerãt: in eiuſdẽ pectus crebras ſtercorũ ſordes cõgeſſerãt.
Dignum numẽ cuius effigies tam deformiter a volucribus fœdaretur. Pręterea in
eius capite ſeptẽ humanæ ſimilitudinis facies cõſedere: quę oẽs vnius verticis ſupfi
cie claudebant. Totidem quoq; veros gladios cũ vaginis vni cingulo appẽſos eiꝰ la=
teri artifex cõciliauerat. Octauũ in dextra deſtrictũ tenebat: hũc pugno inſertũ fir=
miſſimo nexu ferreus clauꝰ aſtrinxerat. nec manui niſi ꝓciſæ euelli poterat: quę res
trũcandę eius occaſio exſtitit. Spiſſitudo illi ſupra humani corporis habitũ erat: lõ=
gitudo vero tanta vt Abſalon ſupra primã pedũ partẽ cõſiſtẽs ęgre mentũ ſecuri=
cula quã manu geſtare cõſueuerat / ęquaret. Hoc numẽ ꝑinde ac Martis viribꝰ prę
ditum: bellis pręeſſe crediderãt. Nihil in hoc ſimulacro iocũdũ viſentibꝰ fuit: linea=
mentis impoliti cęlaminis deformitate ſordẽtibꝰ. Iãq; famuli maxima cũ totiꝰ vrbis
exanimatione tibiis eiꝰ ſecures applicare cœꝑerũt. Quibꝰ abſciſſis comitãte ſono la
pſus terrę trũcus impingit. Hoc viſo oppidani: dei ſui viribꝰ inſultãtes religionem
Poreuithꝰ. mutauere contẽptu. Nec eius excidio cõtentę ſatellitũ manꝰ ad Poreuithum ſimu=
lacrũ qđ in ꝓxima æde colebat auidiꝰ porrigunt. id quinq; capitibꝰ cõſitum: ſed ar=
Porenutiꝰ. mis vacuum fingebat. Quo ſucciſo Porenutii tẽplũ appetit. Hæc ſtatua quatuor fa
cies repſentãs: quitam pectori inſertã habebat: cuius frõtẽ lęua: mẽtũ dextera tãge=
bat. Hęc famulorũ miniſterio ſecuribꝰ icta cõcidit. Has ſtatuas oppidani Abſalonis
edicto intra mœnia cremare iuſſi preces ĩꝑio opponere cœꝑerũt orãtes miſereat
cõfertę vrbis. Nec incẽdio obiiciat: quorũ iugulo parcat. Nã ſi ignis ad vicina ꝓla=
pſus: vnũ e tabernaculis corripuiſſet: ob eximiã cõſertionẽ vniuerſa indubitãter cõ
uelleret. Quapropter eas vrbe egerere rogati diu repugnauerunt: ꝙ ſe mẽbrorum
quorũ miniſteriũ imꝑio exhibuiſſent numine pœnas exigẽte vſum amiſſuros me
tuerent: contemptũq; religione excuſare pergebant. Ad vltimum Abſalonis mo=
nitu: dei qui ſibimet opitulari non poſſet potentiam floccipẽdere docti: ſpe impuni=
Dęmonum ſcelerata in ſtituta. tatis accepta imperio ocyus paruerũt. Nec mirum ſi illorũ numinũ potentiã formi
dabãt a qbus ſtupra ſua ſępenũero punita meminerãt. Siquidẽ mares in ea vrbe cũ
fœminis in cõcubitũ adcitis canũ exẽplo cohęrere ſolebãt. Nec ab ipſis morando di
uelli poterãt. Interdũ vtriq; ꝑticis ediuerſo appenſi inuſitato nexu ridiculũ poplo
ſpectaculũ ꝓbuere. Ea miraculi fœditate ſolẽnis ignobilibꝰ ſtatuis cultꝰ acceſſit: cre
ditũq; eſt earꝫ viribꝰ effectũ qđ dęmonũ erat pręſtigiis adumbratũ. Sueno vero quo
magis ſimulacra aſpernãda doceret ſup ea cũ a karẽtinis eiicererent ſublimis conſi
ſtere voluit. Quo facto põdꝰ cõtumelia auxit. Nec minꝰ trahẽtes rubore q̃ onere ve

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

xauit domeſtica numina alienigenę pontificis pedibus ſubiecta cernētes. Dum hæc
a Suenone gerūtur Abſalon tribus cœmiteriis in agro karētino dedicatis / veſpere
karentinam rediit deletiſq; ſimulacris vna cum Iarimaro profunda nocte ad naues
peruenit eūq; ſecum cœnitare coegit. Iamq; Abſalon ternas continue noctes abſq;
ſomno exegerat. Adeoq; oculorū eius aciem vigiliæ debilitauerant / vt pene vidēdi
vſum extinguerent. Sequēti luce ſcribę & qui priuata principū ſacra tractabant: ſa
cerdotiorū ornamentis donati: regenerandę per aquā prouincię miniſteriū prębue
runt. Item baſilicas cōpluribus in locis moliti priuatæ ſuperſtitionis tuguria / publi
cę religionis domiciliis mutauerūt. Eodem die pariter accipiendis obſidū reliquiis
vacatum eſt. Quo tempore pomeranorū duces qui Tetiſlauū regno exuendū: ſeq;
rugianæ rei dominium in præmiū militię recepturos putabant: poſtulata abeundi
licentia: amicitias hoſtilitate mutarūt. Quæ res ipſis poſtmodum ac danis longam
belli diſcordiam interiecit. Veſpere portu ſoluentes ſe ad proximā continēti inſu-
lam appulerunt: illic regi ſeptem æqualis magnitudinis arcæ conſecrata deorū nu-
mini pecunia refertę a Rugianis allatæ ſunt. His peractis remittendæ expeditionis
decretum vulgatur. Qua reuerſa Abſalon nouos ſacerdotes non ſolum ordinis ſui
inſignibus verum etiam cōmeatibꝰ inſtructos reuocatis prioribus in Rugiam de-
legauit, ne alienis impenſis vtendo populū quem ſacris documētis eruditurí erant
in exigendis vitæ neceſſariis onerarent. Nec prædicationis eorum miniſterio mira
cula defuere. Siquidem cōpluribus debilitate corporis reſolutis per eorū ſalutares — *Miracula.*
preces bonę valitudinis habitus recuperatus eſt. Quod potius lucrandę gentis re-
ſpectu q̃ ſacerdotum ſanctitati diuinitus conceſſum videri poteſt. A quibus etiam
detractę religionis ſupplicia varia membrorum ſtrage grauiter exigebātur: vt ma
nifeſte deum & cultus ſui præmium & contemptus vindictam afferre putares. Ibi-
dem quoq; nuper clarum inauditi generis miraculum incidit. Matrona quædam
a viro immerens adulterii inſimulata cum purgandę infamię gratia candenti lami
næ dexteram obtuliſſet ſubito ferrū quod exceptura erat perinde atq; innoxiæ ma
nus contactū fugiens neglecto pondere ſublime ſe extulit penduloq; motu gradien-
tis fœminæ inceſſum comitans cum ante aram iactandū erat inter religioſam aſtā-
tium ammirationem proprio impulſu humi decidit. Ea res & mulieris infamiā le-
uauit & viſentium animos religioni proniores effecit. Nec temere quidem pudici-
tiam ſuam tam ancipitis argumēti iudicio credidit / cui corporis animiq; fidutiam
certę ſynceritatis conſcientia miniſtrauit. Capta Rugia cum adhuc pyraticę labes
cunctos maris noſtri ſeceſſus fœdaret: ſollerti danorum inſtituto prouiſum eſt vt
eorum claſſe recenſita quarta quæq; nauis aduerſum maritimos prædones quo ad
temporum habitus ſineret excubandi officio fungeretur: ſicq; quorūdam aſſidui- — *Rugię ex-pugnatio peracta.*
tas vniuerſorū laborem abſolueret. Tantum enim commodi gens noſtra in pauci-
tatis continua quantum in multitudinis interciſa militia reponebat. In quod mu-
nus potiſſimum iuuenes coniugiorum expertes legi placuit / ne militiæ ſtudium — *Expeditio ī pyratas.*
thori charitate torpeſceret. Iiſdē Abſalon & Chriſtophorꝰ duces addunt. Qui do-
meſtici freti liminibus nō cōtenti etiā Rugiana littora ac leuticios ſcrutabātur an-
fractus. Per idē tēpus legati regis quos vt ſibi paternę aīę ſanctitatē ſacris honoribꝰ — *Kanutus dux catalogo ſanctorū aſcribit.*
venerari liceret Romā tranſmiſerat: cōſentaneas voto literas rettulerunt. Quibus
cognitis rex oī Danica nobilitate ſub edicto Ryngſtadiū euocata circa ſolēne Ioānis
qđ ī ęſtiuo ſolſtitio colit̄ & parēti cęleſtes honores & filio regios celebrare cōſtituit

maxima claritatis incrementa accepturum ſe ratus/ſi vna eademq; luce ex iis alte-
rum ara/alterũ corona donaſſet: vt & huius infantiã regnũ reciperet & illius ſpi-
ritum publica religio cõſecraret. Sed neq; ſe vlla alia ex re tantũ voluptatis hauſtu-
rũ credebat q̃ ſi in filio maieſtatis ſuę inſignia viuus cõſpicere potuiſſet. Quinetiã
naues a propinqua ſtatione reuocatas lõginquã agere iuſſit quo citius ꝓfundę bar-
barię pyratas offenderẽt: ante feriam quæ Ioannis cenſetur participandę ſolẽnita-
tis gratia reuerſuras. Diſcedentes quoq; præmonuit ne huius generis pyratas calli-
dius q̃ fortius cõfligere ſolitos repẽte laceſſerent: & quibus id conſuetudinis ſit vt
hoſtili claſſe ſuperueniente nauigiis ſuis in littus ſubductis de induſtria citato cur-
ſu latebrã petant/hoſtibuſq; liberũ inſtandi locum tribuant. Sed mox vt eorũ naui-
gia ardenti remigum ſtudio paſſim littorib⁹ applicata cõſpexerint: improuiſo re-
curſu latebris erũpentes eadem brachiis per foros iniectis appræhenſa ſubducant
ſubductaq; nautis partim lapidũ partim telorũ nymbo obrutis ferro ꝑfodiant ac
crebris foraminibus abſumãt. Hos itaq; tametſi fugere videantur auidius inſequẽ-
dos non eſſe/quorum non minus fuga q̃ impetus metui debeat: neq; terga præben-
tibus præpropere innitendum: ſed potius & littus compoſito nauigationis genere
ꝑtẽdum & in aciem iunctis patiẽter ordinibus deſcendẽdum. Hæc agẽtibus in ex-
ꝑdito victoriam fore/ ꝙ inermes illi nudiſq; ꝑne corporibus dimicantes plus aſtu
q̃ apparatu niti ſoleant. His monitis incaleſcentes ſe in Olandiam appulerunt. Ve-
rum q̃q̃ Sueones ac Dani inimicitias gererent ne deſtinatam paganis cladem chri-
ſtianis infligerent inſulæ parcendum duxerunt religionis concordiam regnorum
odiis pręferẽtes. Hic ab indigenis permixtos Eſtonibus Curos propinquo in portu
pyraticam exercere perdocti: indicatum ſibi locum vt cuiq; nauigationis celeritas
ſuppetebat/cum contẽptu hoſtium regii monitus immemores certatim ſubintrãt.
Quo viſo ſpeculatrix Eſtonum ratis remigio in altum exceſſit: obuiaq; nauigatio-
ne diffugere q̃ ſocię claſſi viſorum nuntium afferre maluit. Quod reliqui pyrata-
rum experti ſubductis in continentem nauigiis de induſtria ſe propinquæ ſiluę fru-
ticibus occultare cœperunt. Quorum commentum Sueno Scølingus & Nicolaus
Wendilenſis haud callide ęſtimantes vehementi remorum impulſu cõcitatis naui-
giis cum vniuerſis remigibus littus inſiliunt vbi protinus fallaci barbarorum re-
curſu excepti/ diuq; cum iiſdem ſtrenue præliati neglecti regalis conſilii pœnas
exitio pependerunt. Quibus dum Touo lõgus & Eſgerus inſignes Abſalonis equi-
tes auxilio fore geſtiunt: quorum ſpiritum protegere ſtudent ſociantur funeribus.
Talibus ſociorum periculis Magnus Scanienſis irritatus magis q̃ territus diuerſo
littoris aditu ſimilem pugnę euẽtum habuit. Horum omniũ nauigia barbari prius
remigibus viduata mox ſecuribus perfoſſa profundo merſerunt. Has militum ſtra-
ges Chriſtoforus contemplatus temperato remigii curſu terris nauem abſtinuit.
Quæ cum fluctuante prora littori latus aduerteret/ tanta ſaxorum vi ab hoſte pe-
tita eſt vt remiges ſua tãtum corpora munire contenti: aliena attentare nequirẽt/
nec iam inferẽdis ictibus ſed vitandis vacarent. Hęc poſtq̃ Eſbernus aĩaduertit: ne
ſanguis regius fruſtra ſibi creditus videretur ſtrenua nauigatione cõtinentẽ ꝑten-
do mediis ſe iaculantiũ ſaxis immerſit oneratũq; periculis iuuenẽ ab imminẽti exi-
tio nauigii ſui interiectu ſeruauit. Quod protinus barbari magnis viribus appræ-
henſum vulneratis qui proræ pręerant in littus haud ſegniter ꝑtrahendũ cura-
runt. Eſbernus cum ſe tribus ſpiculis balliſta emiſſis toties ictu fraudatum vide-

Regis ad pyratas ſubigẽdos monita.

Dani a pyratis oppſſi

Eſberni virtus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ret confracto tormento cuius vſum fruſtra tentauerat a puppi in proram armatus conceſſit ſoluſq; tot hoſtes aliquanto diei ſpatio mira animi corporiſq; virtute ſuſtinuit. Tandem ſilicibus adeo contuſus teliſq; ꝑſtrictus vt pedibus quoq; deficeretur ęgre puppi repetita cõſedit. Iamq; a comitibus deſertus nam cũcti prętér vnũ pellente metu ꝓfundo ſe dederant / poſtq̃ barbaros nauigiũ cuius iam latera dolabris perfregerant inſilire cõſpexit: virtutis priſtinę nõ oblitus viribus recollectis ſemel iterũq; ac tertio exceptos fugauit: telaq; in ſe congeſta acerrime in hoſtem retorſit Auxilio ſibi vertẽs quod in eius perniciem vis aliena cõtulerat. Ad vltimũ hebetatis neruis laſſitudinis nimietate cõfectus cum potius debilitati q̃ hoſti cedens reſumendarũ virium gratia paululũ gradum referre cœpiſſet / tã grauem lapidis ictũ capite excepit vt ante puppim pene exanimis collaberet. Quem cũ barbari cõſcenſo nauigio iacentẽ obtrũcaturi cõcurrerẽt: vnicus eiꝰ comes cũ voce ſemianimẽ ſuſcitare nõ poſſet: dextera cõpræhenſum erexit ſolaq; cõſiſtentis imagine ꝓpinquas hoſtium cateruas reppulit. Tanta quippe fortitudinis eius experimẽta fuerãt vt aſpectu nõ minus q̃ viribus hoſtem terrerẽt. Poſtremo ſenſibus redditis comitem percunctatus curnã ab eo fatigaret poſtq̃ nauigiũ barbaris completũ audiuit priſtino animi vigore pulſis oĩbus in ꝓram cõceſſit pugnaq; ſtrenue edita cũ viribus prope modũ abſumptis ad malũ regredi vellet rurſum ſemianimis concidit periſſetq; ni eum Chriſtofori remiges ocius naue exceptũ ſeruaſſent. Quę res cęteros in littoris acceſſione cautiores effecit. Eo nãq; ꝓſpectius abſtinentes eminus rem fundis iaculiſq; geſſere. Et quoniã rebus vlterius attẽtãdis noctis ꝓpinquitas officere videbat: ſumpto differẽdę pugnę cõſilio ne qua barbarorũ ratis nocturno portꝰ egreſſu clãdeſtina fuga dilaberet / excubiis obſeruãdũ duxerũt. Igitur barbari cũ ſe tãtę claſſis obiectu cõcluſos viderẽt fortitudinẽ ex deſperatiõe capiẽtes / iam nõ de fuga ſed victoria cogitare cœperũt. Itaq; partim ꝓpriis hoſtiũq; nauigiis quibus potiti fuerãt partim ſilueſtribus trũcis arboreiſq; molibus munitionẽ ad vrbis inſtar ædificant: binos habentẽ introitus arctos admodũ anguſtiiſq; difficiles / quibus q̃s veluti poſticis ſubmiſſus irreperet: latera quoq; quæ ex nauigiis cõpegerant velis in multiplices ordines cõuolutis exterius imminebãt / ꝓpugnaculorũ vſum a telarũ cõſertionibus mutuãtes. Pręterea aliis ſectos ſtipites figẽdis ictibus exacuere: aliis littoralia ſaxa iactibꝰ idonea legere curę fuerat / & ne vlla ex parte remiſſis animis viderẽtur bacchãtiũ more cãtu choreiſq; lætitiã ſimulabãt: Danis triſtẽ ſilẽtio noctẽ ducẽtibꝰ Tunc lucas Chriſtofori ſcriba nationis Britãnicæ literis quidẽ tenuiter inſtructus ſed hiſtoriarũ ſciẽtia apprime eruditus / cũ infractos exercitus noſtri animos videret mœſtũ ac lugubre ſilentiũ clara voce prorũpens ſollicitudinẽ alacritate mutauit. Siquidẽ memoratis veterum virtutibus noſtros ad exigendã a ſociorum interfectoribus vltionẽ tanta diſſerẽdi peritia cõcitauit: vt non ſolũ mœſtitiã diſcuteret verũ etiã cunctorum pectoribus fortitudinẽ ingeneraret: dictuq; incredibile fuerit quantũ virium in noſtrorũ animos ab alienigenę hominis ſermone manauerit. Diluculo redito paucis ad ꝓhibendam hoſtiũ elapſionẽ relictis remoto ab eorũ caſtris ſpatio littus cõſcendũt ne in ipſo apparatu repẽtinos ſupuenientiũ paterẽtur incurſus. Itaq; cultius armatis in acie pręire iuſſis: ignobilibus quibuſq; ſubſequẽdi locum atttibuũt. At barbari nõ per acies ſed paſſim munitione delapſi ingẽti clamore edito in pugnam proſilire cœperũt exiſtimãtes danos ſtrepitus viribus perterrefactos primo cõgreſſionis impetu ſuperãdos. Tãtus autẽ clamoris eorũ horror increbruit

Lucę ſcribę ex hiſtorię narratione vtilitas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

vt in poſtrema acie collocatis non ſolum metum ſed fugam incuteret. Verum a prę
cedentibus ſecus ac rebantur excepti non minore impetu caſtra q̃ reliquerant repe
tebant. Complures ex eis cęſi ſolus/e noſtris Olauus guttur telo traiectus multoq;
Nicolai ſanguinis profluuio debilitatus ſemianimis in littus refertur. Primus Nicolaus Sti
cędes. conis filius vir genere & viribus iuxta ſplendidus/ defenſam a barbaris munitio-
nem irrupit: ſed in ipſo mox aditu vehemẽti fuſtis ictu exceptꝰ procubuit. Quem
Ako frater ꝓprii corporis obiectu protegere cupiens dirum in gutture vulnus ex-
cepit. Quorum fortitudinis veſtigia cæteri inſecuti facto irruptionis gradu cum
contemptu periculorum atrocius in hoſtem graſſantur. Quibus etiam qui excu-
biis præerant ſuperueniẽtes opem tulere/alii malis appoſitis munimenti faſtigium
trãſcendentes ferendi ſociis auxilii ſtudio hoſtilibus ſeſe globis immergũt. Tãta au
tem in barbaros ſtrages exercita eſt: vt ex ipſa eorũ multitudine ne cladis quidẽ nũ
tius ſuperſtes reperiretur. At noſtri prædæ participatione acta refectiſq; nauigiis
nobilium ſociorum cadauera/ſallientes ignobilibus ibidem tumulatis in patriã re-
ferenda curabant. Qua inita Waldemarum apud Ryngſtadium magna cum opti-
matum frequentia regio apparatu feriantẽ reperiunt. Vbi lundenſis pontificis mi-
niſterio cuius id exequendi officium erat & patris eius oſſa arę traduntur: & filius
ſeptem annos natus Kanutus rex cõſecratur regia in ſella purpera venuſtat̃. Qui-
Kanutꝰ cõ bus debita religione celebratis Helgo põtifex Aſloenſis & Stephanus Vpſalenſis ab
ſecratur. Erlingo miſſi editiore loco occupato pacem Noruagienſibus benigno precabantur
alloquio. Quã a rege eo potiſſimũ die concedendam eſſe mõſtrabant / quo & filium
diademate/& parentẽ altario honoratum vidiſſet: tantũ ꝙ excellenti eorũ facundię
tributũ eſt vt Erlingo familiaris colloquii aditus promitteret̃. Ad quem Eſburnus
poſcente Helgone nondũ reſanatis vulneribus legatus dirigitur. Erlingo & Iuaro
Noruagienſibus interim obſidum loco apud regem retentis. Multa illi in concione
Erlingus inſolenter / hic multa Erlingo audacter reſpondit. Quo Erlingus domi
ſuæ detento Waldemarũ allocuturus Syalãdiam quatuor nauigiis Stephano Vpſa
lenſi comitatus accedit. Quem cum Abſalon nuper a regis in Iutiam proficiſcentis
comitatu magna claſſę regreſſus Iſørenſi in portu aduentantẽ videret: ſociis quicq̃
hoſtiliter conari vetitis ne ſuperuenientibus metus iniiceretur/tranquille eius na-
uigationem excepit: quem etiam maiore claſſis ſuæ parte dimiſſa/ad regem ꝑdu-
xit. Is cum prima colloquii die obiurganter exceptus de concordia deſperaret/ Ab-
ſalonẽ per Stephanum orat tuto ſibi diſcedere liceat. A quo timidius q̃ ſi in patria
foret ſentire prohibitus colloquium repetiuit pacemq; probatis conditionibus im-
Cõditiones petrauit. Enimuero cũctis Noruagienſium magnatibus in eandem ſacramenti for
fœderis mam obſtrictis/ iureiurando pollicitus eſt ſe filium regis Waldemarum admodum
noruagieñ. paruulum educationis officiis proſecuturum: eundemq; prius Noruagię ducẽ de-
inde regni hæredem futurum ſi filius ſuus Magnus abſq; liberis iuſto matrimonio
ſuſceptis decederet. Quinetiã miles regis effectus quotieſcunq; res poſceret, ſexa-
ginta Noruagienſium naues in eius comitatũ expediendas promiſit. Cuius pactio-
nis tenorẽ Danorum fide laudata domi poſtmodũ in cõcione vulgauit. Quẽ Touo
deſcendentem reducendi Eſberni gratia proprio ſequebatur nauigio. In quo profe
cturus Eſbernus munificẽtia gentis arcuũ telorũq; donis honuſtus abſcedit. Cum
ad Oddam prouinciam perueniſſet ex eius ſpeculatoribus regem expeditione po-
meraneam petiuiſſe cognoſcit. Iidem ab eo interrogati an vllos recenter pyratas

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

vidiſſent/quadraginta ferme nauigia ad inſulam Syrã appuliſſe denuntiant, pręfa-
ti parũ ſe noſſe negociatrix an pyratica claſſis exſtiterit. His auditis Eſbernus vt no
ctu inſcios pręteriret neglecto ſyderis habitu q̃ remotiſſime terras nauigando vita
re conſtituit/pyratico ſe conſpectui ſubducere cupiẽs. Sed dum obſcuritatis auxiliũ
expetit: ſubito collucẽtis lunę fulgore proditur. Nam Sclaui ſerena nocte conſpecto
velo obiecta claſſe nauigantem excipiunt. Quibus cõſpectis Eſbernus nautas arma
capere loricatoſq; ſuis in locis conſiſtere hortatus reliquos ſecũ in prorã perductos
ex vtroq; nauigii latere ſpiculis hoſtem inceſſere iubet: vt ſalutem ſuã protegere ne
ceſſe habentes ſegnius alienã impeterẽt. Pręcepit quoq; cum primũ claſſis obiectum
veli beneficio penetraſſent eodẽ defenſionis genere quo prorã inſtruxerant ſe duce
puppim cõmuniant/obſeruato ne quis pręter eum intra prӕliandũ fandi licentiam
vſurparet quo melius imperãtis iuſſio exaudiretur: quẽ ſic occidere contigiſſet To
uonis verterent̃ iperium. Hic ſi periſſet Eſgero proloquium deferret̃. Quibus pro-
ſtratis minimũ pugnę reſtaturũ dicebat. Quo demũ loricã ſumere volẽte is qui gu
bernaculo pręerat quo ſe ſit protecturus inquirit cũ vtraq; manu circa gubernandi
officium occupata neutra neceſſariӕ defenſionis vſibus aptare poſſit. Cui continuo
Eſbernus munimẽtum qđ erat ſumpturus tradidit ſeq; q̃ gubernatorem hoſtibus
inermẽ offerre maluit. Quo facto vnius hominis corpus ferro, omnium vero mẽtes
audacia inſtruxit tãtopere hoſtes a ſe contẽni demonſtrãs. Quibus iuxta Eſberni cõ
ſilium obedienter ac ſtrenue geſtis poſtq̃ claſſis globũ aciemq; perruperãt: Primus
ſequẽtium Sclauorũ incurſus vi telorũ abigitur: Secundus aliquãto maiore conatu
editus pari modo repellitur. Tertio barbari tãtam vnius nauigii virtutẽ mirati cũ
quibus pręlient̃ interrogant. Reſpondet Eſbernus fruſtra nomina rimari qui p̄dam
occupare non poſſint. Hunc vocis iactum expertus Ericus Iuriſii filius vir generis
clari ſed cordis obtuſi: quem forte Sclaui illic captiuum habebant/q̃ poterat clara
voce p̄dicauit Eſbernum ab eis capi non poſſe. Quo audito ſe ipſos niſi eo potirẽtur
inuicẽ execrati hoſtilis nauigii latera citra malum cõmunibus roſtris impellunt. In
quo cõflictu cõplures ex eis exanimati ſunt Syalandẽſium nemine periclitato. Cũq;
ventus cuius nõ modicum auxilium erat aliquantulum ex priſtino habitu remitte
re videret̃/interrogatus a ſuis Eſbernus an velo remigiũ adiicere oporteret: id fie-
ri prohibuit ne nauigationẽ metu conficere putarẽtur. Cunq; barbaros identidem
firmatis animis pertinacius inſtare cognoſcerẽt perſeuerantię eorum metu an ſilex
intra nauigium ſuppeteret percontatus/poſtq̃ haberi eum animaduertit malũ con
ſcendi inq; eius cacumine ignẽ extundi p̄cepit. Cuius facti acumine barbaros ſequẽ-
tem claſſem imitari putantes/ab vlteriore ſui inſectatione cohibuit. Cum velũ ex-
tra proſpectum hoſtium eſſe crederet demiſſo eo domeſticum in portũ remigio per
uenit. Ita nõ minus ingenio ſuo q̃ ſociorũ viribus adiutus partim a fortitudine/par
tim ab aſtutia pręſidinm mutuatus eſt. Interea rex Rugianorum claſſe auctus perq;
oſtia amnis Zywinę pomeraniã ingreſſus Iulini oppidi ipſo intacto cõfinia populat̃.
Deinde ad fluuium Iulino caminoq; iunctum vniformẽ principiis oſtiis bipertitum
regia claſſe progredit̃. Cuius nauigationem crebra ſępium obſtacula a piſcatoribus
defixa difficilem faciebant. Pons quoq; pręlongus Iulini mœnibus cõtiguus/media
amnis interciſione trãſitiue coarctabat: citra quẽ ipedimẽtis vrgẽtibus pernoctatũ
eſt. Mane rex continẽtem aggreſſus ex aduerſo vrbis ĩ ripa auſtrali pontẽ diſiici iuſ
ſit. Nec minori Syalandenſibus piſcatoreas ſępes conuellere ſtudio fuit. Quos cum

Eſberni in periculo ſtrẽnuitas.

Stratagema.

Iulinēſes per occultum pōtis tranſitū cimbis prolapſi propellere niterenť: Abſalon
qui ſimul cū rege ripam aſcenderat: Alienis nauigiis correptis opportunū eis præ=
ſidium attulit. In cuius clypeum cōiecta tela inania cadebāt ſociorū ſcutis immiſſas
cuſpides retētantibus. Cunqꝫ eius nauigium huic ſpectaculo procul intētum hortā
te rege propius acceſſiſſet / repulſis hoſtibus ingētiqꝫ pontis parte conuulſa cæteræ
claſſi nauigandi iter tribuitur. Quam cum oppidani prętereuntem ſcaphis inceſſe=
rēt: Abſalon & Suno / cymbas ſuas ſagittariis completas eis obiiciunt. Ancepſqꝫ ex=
ercitatio erat nauiculis vario tormentorum genere decertantibus. Verum vt Iuli=
nēſibus oppidum / ita noſtris claſſis refugio fuit. Ad vltimū cedentes oppidanorum
Scaphę liberū claſſi progreſſum dedere. Quam cū Suno poſterius ſequereť quendā
e Iulinēſibus inſolētius ripę incurſantē eiecto balliſta ſpiculo īteremit: eiqꝫ mox aliū
ſubuenire conātem ſimili ictu proſtrauit. Quorū corpora totidē ocius accurrentes
humeris ſuis excepta celerrime deportarūt. Cūqꝫ noſtros ob id factū vnus ex oppi=
danis ꝑinde ac ſociorū necem maledictis vlturus acerbiore cōuitio inſequeretur
proterue eū Guthſkalcus agere p̄dicabat / ꝙ dona quæ in alios vltro collata cōſpexe
rit cōtumelioſa verborū violentia aſſequi cupiat. Nā cū duos eorū ꝑdites a noſtris
equites factos cōſpexerit: reliquos ſi propius acceſſiſſent, ſimilib⁹ equis eē donādos.
Quo dicto nō ſolum inſectatoris ꝑtulantiā cōtudit / verū etiam oppidanorum oīm
inſolentiam proculcauit. Inde ad inſulam Criſztoam ꝑuentum. Cuius incēdio ab=
ſtineri rex vt annonę equorū alimētis neceſſarię ꝑceret edixit. Proxime ad vrbē Ca=
minū ꝑmeato amne ꝓceditur. Cuius ſeptētrionali prouincia armis incēdioqꝫ va=
ſtata p̄lium eius in ponte cōſeritur. Sub quē Sclaui ꝑ occulta vada repētes lanceis
inter rimas porrectis furtim noſtros vulneribus appetebāt. Cuius incōmodi fraudē
Danicarū illico Scapharū frequētia diſpulit. Pontis quoqꝫ fragilitas excidium mini
tans amplius q̄ hoſtis ſęuitia in metu reponebať. Igitur omiſſa vrbis oppugnatione.
Cryſztoam reditur. Vbi reducendę expeditionis ſumma cū totius exercitus hęſita
tione cōſilium agitantes qua parte pontū repeterēt ambigebāt. Nam cū pomerano
rū lacus tribus oſtiis in fretū decurrat / duobus Penēſi videlicet & Swyznēſi longin
quitatis tędio faſtiditis ꝓpinquā Caminenſis exitus breuitatem adire placuit. Quē
Gero quidā regionis eius locorū peritus adeo vadoſum incertęqꝫ ꝓfunditatis aſſe=
ruit / vt eum æſtus dūtaxat regreſſu ſuo meabilem faciat. Cuius cognoſcendi gratia
Abſalon cū tribus nauigiis miſſus contigui maris ſęuitia interpellante ꝓfunditatis
habitū excuſſe rimari nō potuit. Hic fluuius vbi lacu emanat cōtractiore alueo ſta=
gnat. Progreſſu vero ſuo ſupra amnis modū latitudinis incremēta ſuſcipiēs eximiā
paludē aut facit aut inuenit. Rurſum vbi pelago influit priſtinę cōtractionis mēſu=
rā reſumit. Qꝫq̄ vero claſſis regia Abſalonis reditū oppꝑiri deberet / nauigatiōis ar
dore pręcepti oblita / īperio feſtinationi poſthabito ad idem amnis diuerticulū pro=
currit. Ac ſeipſam proprio ductu difficillimis aluei locis inſeruit. Cuius cum Chri
ſtophorus terga cuſtodis more poſtremus tutareť: inſultātibus Sclauorū nauigiis
haud facilē fluuii ingreſſum habuit. Quod attētationis genus partim viribus ſuis
partim ſociorū auxiliis propulſauit. Cūqꝫ rex eodem die Iulinēſis prouinciæ denuo
inuadēdę cōſilium agitaſſet: Abſalon concubia nocte opportuna aſcenſui loca ſcru=
tatus / vbi ſolidiorē fundi ſitum aduertit: illic aut palos fixit aut harūdines ripę iū=
ctas nodis ſignauit / poſteraqꝫ luce eaſdē indiciorū notas ſecutus exponendis equiti=
bus facilē continētis aditum pręmonſtrauit. Qui cū Magnū Erici filium diurnę ex=

Camini op
pugnatio.

Cryſztoā
reditur.

Lacus pro=
funditas.

Abſalonis
ſollertia.

curſationis agēdęq; prędę ſociū haberet/eumq; incautius euagantē ab hoſtibus pro
pe interceptū q̄q̄ a rege vicorū incendiis inſiſtente reuertēdi imperium accepiſſet/
charitatē obedientię prætulit: Magnūq; partim nauali/partim equeſtri hoſtiū mi-
litia arctiſſimo in loco concluſum/eueſtigio cōcitato agmine ſuperueniens imminē-
tis exitii periculo liberauit. Nec ingratus auxilii Magnus ſalutē ſuā ſe ei debere con
feſſus eſt. Ad hæc ingentes ſeruatori grates exſoluit, ſeq; etiā ſpiritū ſuum ſi neceſſe
foret eius ſaluti impenſurum promiſit. Verū Abſalon memor hanc opem a ſe latam
aduerſum regis imperium eſſe/ne triſtiorem eius vultum experiretur gratiam quā
contemptu lęſerat prędę obiectu recuperare cōſtituit. Igitur pecorū ordines præ ſe
agi captiuoſq; in caſtra pręcedere iuſſit/eoq; aſpectu permulſos regis oculos ī aduē
tum ſuum ſereniores effecit. Is namq; cognitis Abſalonis operibus ſpoliiſq; conſpe-
ctis irā quā contēptui inflixit virtuti remiſit: eūq; leui repręhēſionis genere venien
tē excipere cōtentus fuit. Repetita claſſe anceps educendę eius cōſilium fuit. Alii ſi-
quidē medias faucīū anguſtias ad cōmodū nauigationis ligonibus patefacere/ſtri-
ctaſq; fluuii partes foſſorū opera ampliandas cenſebāt. Sed quia manifeſtum erat fu
turum/vt harenis maritimo ęſtu appulſis foſſa obſtrueretur/opus attentatū nō eſt.
Alii naues ſubiectis trabibus cōmuni vi in pontum pertrahendas duxere/equitatu
vtrinq; ripas tuēte. Rugianis ſolis ſex puulas rates hac arte educere cōtigit: cęteras
vero oneribus admodū impeditas diſiungi q̄ abſtrahi facilius fuit. Igitur cū noſtri
infinito procedēdi ardore aliquādiu fauces fruſtra tentaſſent/reuocante rege ęgre
cœpto ceſſerunt. Tanta omnes (Abſalonē excipio) hoc exitu vtendi auiditas ſtimu-
labat. Is nāq; explorato amne faucīū ꝓfunditatē nauigiis inacceſſam fore cōpererat
Interea Kazymarus imperita noſtrorum ſeceſſione gauiſus claudēdi amnis gratia
quinquaginta nauium claſſem eius principio obiiciebat/ratus nihil hoſtium fortu-
nę pręter mortē aut captionē reſidui fore. Inſignes ei ſagittarii Konō & Cirinus fue
re ab Henrico in Sclauorū auxilium Danorū odio miſſi. Bugiſzlauus quoq; cū eque
ſtribus copiis ſuperueniens/nauigiis in ſupplemētum fratri tranſmiſſis Iulinēſes q;
cū noſtris acie nō cōflixerint ignauiā eis obiectando cōtēpſit. Quæ res adeo Iutēſiū
animos metu cōfecit: vt Abſalonē veluti cōcione circūdatū palam conuitiis aggre- Iuteñ, querelæ.
di deforme nō ducerent/eius ductui imputātes qđ proprię feſtinationis impulſu cō
miſerant. Quinetiam muliebriter & quaſi per lamentū queri cœperunt/olim regū
conſilia ad illuſtriū virorū arbitrium pependiſſe: nunc in ſtolidiſſimi cuiuſq; moni-
tis ſentētiaq; cōſiſtere. Eniuero Danis eo loci peruentū eſſe: vn̄ reditus ſpes p̄ſumen
da nō ſit. Quāobrem pauca nauigia quib⁹ rex ac principes dilabi poſſent/publico co
namine extrahi oportere ne Danorū vires ac nomē vno tēporis momento funditus
collaberētur. Quā inſectationem Abſalon adeo patienter ac moderate tulit: vt nihil
ex cōſueto mentis aut vultus habitu deponere videretur. Idq; ſolum monere cōten-
tus fuit: vt eas tantū ad pręſens voces profunderēt quarum in futuro meminiſſe nō
pudeat. Huic forte obtrectationi Scorro Wagnonis filius interueniens primū ob cō Scorro
fuſas populi voces cuiuſnā rei mētio haberetur liquido exaudire nō potuit. At vbi Abſalonem
ceſſante iurgio remiſſoq; ſtrepitu Abſalonē maledico aſtantiū ſermone lacerari co- defendit.
gnouit: Deſipitis (īquit) cōmilitones, piiſſimi ac valētiſſimi viri īduſtriā tāq̄ ſcelus
aliquod aut flagitium obſcœna verborū petulantia proculcādo ignauaſq; & īdignas
fortibus voces in eius cōuitium muliebriter iaciendo. Neq; em̄ ſtrenuam ac fortem
operā iniqua ęſtimatione penſare fas eſt. Ipſo ſiquidem ductore eas terrarum partes
armis luſtrauimus quas ne aſpicere quidē maioribus noſtris contigit. Et ſane prin-

cipibus ductandi/militibus ſequēdi ius cōꝑtit.Ergo nos propriis niti/alienis vero
imꝑiis regi conuenit.Neqꝫ em̄ ab eodem & defendi & ductari debemus.Quapro-
pter nos illi grates habere par eſt qui fortunas ſuas toties pro noſtra p̄da victoriaqꝫ
deuouit/cuiuſqꝫ nūc fortiſſimo ductu eo neceſſitatis ꝑuenimus:vt ſalutem armis
protegere debeamus. Iam em̄ patriam ac ꝑnates affectantibus ante hoſtium ocu-
los cōſpicuum virtutis opus edere neceſſe eſt:reditūqꝫ probitatis actibus impetra-
re. Has autem populi noſtri querelas a ſumma animorū trepidatione ꝓfectas quis
dubitet?Sed pro dolor quid cauſę eſt ꝙ tot illuſtrium virorū pręcordia tam reꝑente
fidutia defecit:ignauia occupauit?Quid nobiſmet ipſis nullo concutiente metū pa-
rimus: abiectaqꝫ ſpe ſine periculo trepidamus?Corporibus integri ſumus/neqꝫ ne-
xus neqꝫ plagas experti.Dextris enſes geſtamus,nihilqꝫ robori noſtro inopia aut cla
des detraxit.Age tantā fortunę incolumitatē virili mentium robore proſequamur.
Meminerimus nos exercitatos nō ībelles fœminas eē/ & inter pœne inermes hoſtes
ſumma cū armatura verſari.Certe ſi claſſis noſtra aut naufragio aut īcēdio ꝑiſ-
ſet/nihil impedimēti eſſet quo minus per medios hoſtes patriam equis repeteremꝰ.
Mittite ergo trepidas ignauaſqꝫ voces muliebriter auribus tātę contionis inſerere/
exſurgēteſqꝫ animis hebetatos fortitudinis neruos priſtina virtutis fidutia recrea-
te.Talibus aliquādiu monitis inſiſtens potius obtrectantiū ora cohibuit q̄ animos
correxit/depreſſitqꝫ iurgiū exhortantis auctoritas ꝙ ei ſumma pietas ac p̄cipua for
Kazymarꝰ titudo maximā ſociorū gratiam cōciliauerat.Interea Kazymarus claſſis noſtræ po-
opū oſtēta- tiendę ſpe admodū incitatus ſimulandę fidutię gratia tentorio in ripa defixo aureis
tor futilis. argenteiſqꝫ poculis ſibi ac militibus merū propinari conſtituit.Cuius inſolentię fa-
ſtum fugatus poſtmodū rubore mutauit.Interea Waldemarus pricipes a claſſis per
tractatione reuocatos/curatis corporibus ad ſe coire iubet. Quos cū intra nauigiū
ſuum frequētes adeſſe cognoſceret:quid factu potiſſimum ducant inquirit.Quibus
reſponſum nō dantibus taciturnitatē miratus cauſam eius exponi præcepit. Tunc
quidā hęſitantibus cęteris pueros ei in cōſilium adhibēdos dicebat/quorū pręcipue
monitus ſectari ſoleat:vt quos duces elegerat etiam reduces habeat. Qua voce Wal
demarus Abſalonis ſibi familiaritatē exprobrari cognoſcēs/nō moris eſſe īquit for-
tes viros inuicē ſe muliebriter repræhendere quin potius vbi publicę neceſſitati cō
ſulitur priuatas lites faceſſere oportere.Sed neqꝫ hominē qui ab ipſis imperitię dam
netur ſi cōſultus fuerit reſponſionis ignorātia ſilentiū acturum. Intuenſqꝫ Abſalo-
nē quid ſuadeat rogat. Ille conſilium in expedito eſſe cū eo regi libitū foret vti pro-
Abſalonis nūtiat.Quę em̄ aliis impedimēta atqꝫ obſtacula videātur/diſpulſu facilia fore/neqꝫ
animoſum aut nauium obiectum aut equitū incurſum morari poſſe/quo minus ea parte egreſ
conſilium. ſus pateat/qua aditus fuerat.Regem quippe expoſitis in cōtinētem equitibus prote
gendę claſſis gratia ad ipſas fauces ſecedere debere/eoqꝫ nauigia non nulla loricatis
remigibꝰ inſtructa cæteris ſingulatim pręire & claſſem hoſtilem cū primū frequen
tium comitatus affuiſſet irrumpere.Ridētibus cūctis & an ipſe præuius fore vellet
percontantibus:volo inquit ne fortius dixiſſe videar q̄ feciſſe.Etenim audaciū con-
ſiliorū auctores quod ore ſuadēt manu proſequi cōuenit.Delectatus cōſilio rex Ab
ſaloni naues remigeſqꝫ quos poſceret expediri præcepit: ac protinus ripam ſtipatis
equitibus petens ad amnis principium properauit. Quo Kazymarus eminus aduē
tare conſpecto/relicto ocyus tabernaculo ad claſſem trepido curſu ſe retulit.Septe-
na delectu habito nauigia procurātur:eademqꝫ loricato remige exornantur.E qui-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

bus bina Abſalonis fuere totidēq; Eſbernus ac Suno ductabāt. Reliquis tribus Thor
bernus & Olauus & Petrus Thorſtani filius præerant. Cunq; Abſalon cætera claſſe
ſeriatim ſubſequi iuſſa nauigio primus incederet ignotum amnis diuerticulum in=
fenſo nauigationis compendio penetrauit. Cuius reliqua nauis gubernantis errore
ſubito vadis inſedit. Sed hunc deuiæ nauigationis exceſſum detruſa harenis puppe
remigum velocitas porrexit, ſtatimq; barbara claſſis ſeu ventis correpta paſſim di=
labitur. Cuius fugam Dani magnis ac lętis vocibus inſecuti / diſciſſum ſaxi vinculū
effuſo clamoris gaudio prędicabāt, deq; accuſatoribus Abſalonis veneratores effe=
cti / ingēti gratia ipſi relata / cōtumeliam laudibus redemerunt. Sed & eius animus
moderationis & conſtantię viribus prēditus mobilis vulgi adulatione extolli parui
habuit / tātūq; ſe in deſpiciendis laudibus geſſit: quātū in cōtēnendis vituperiis ege
rat. Tantulo negocio tam ingens periculum diſpulſum eſt. Bina Sclauica nauigia re
migū metu deſerta apud Criztoam a noſtris excepta ſunt. Tertium ſubſtantibus
aquę palis affixum ſociorum ſuccurſu ſeruatū eſt. Cumq; rex citatis equis Iulinū pe
tiſſet: Bugiſzlauus circa pontis refectionē ineundę vrbis ſtudio occupatus, cōſpectis
Danis operam fuga mutauit. Adeo illum ſubita animi trepidatio priſtinæ dictorū
ſuorū inſolentię obliuiſci coegerat. At rex cōfeſtim refecto ponte tanq̃ hoſtium ope=
ra cōſummaturus in auſtralem ripā equites traiecit / quo facilior exoneratę claſſi in
ter amnis conſepta progreſſus pateret. Quo poſtq̃ Abſalon ſubſequēter nauigia du
ctando peruenit: ne eadem Iulinēſes vt ſoliti erāt inceſſerent, inſtructam ſagittariis
ſcaphā conſcendit: eāq; medio inter vrbem & claſſem amne direxit. Verū oppidani
nimio timoris hauſtu perculſi / anxia cū deſperatione totius militaris fiduciæ vacui
mœnibus ſuis incluſi latebāt. Pertrāſitis impedimētis nauigiis equi redduntur: de=
feſſaq; remigio claſſis in portū colligitur. Cumq; Abſalon ac Suno cōſueto excuban
di officio poſtremū fixis anchoris locum cepiſſent: veriti ne eorū nauigia vento cir=
cūferente ſolido propius adacta nocturnę equitū irruptioni paterēt: cōſcenſis naui
culis quantū ripa a profundo diſtaret curioſa amnis colluſtratione explorare cœpe=
rūt. Interea quidā e Iulinēſibus mero ſolutus: ſed venuſta admodū clientela ſtipatus
ripam inſolentius obequitando petiuit: benigneq; eis Guthſcalco īterprete locutus
atq; obſides pacis poſtero die dandos pollicitus: reliquiis rerū parci / prędaq; abſtine
ri popoſcit. Quo diſcedere volente: equo inſolētius ab eo per iactantiā cōcitatus ſub
ito lapſu corruit / eumq; vehementi ictu humo inflictum pene exanimē proſtrauit.
Hūc ſatellites veloci accurſu iacētem attollere fruſtra conati ſunt, quippe cuius ſen=
ſus halitu īterclu ſo magnitudine caſus ſopiti viderētur / noſtrorū vero ſagittis peti
ti capiendū hoſti herū liquerunt. Qui protinus a vernulis Abſalonis in ſcapham cō
iectus ad liburnā defertur: vbi viſu demū motuq; corporis recuperato inter ſuos ſe
conſtitutū exiſtimans aſſidētes oſculo amplexuq; petebat. Quo errore riſum ſpectā=
tibus ſuſcitauit. Interea rumor falſo diſperſus exercitū ſubit hoſtes impediendi exi=
tus ſtudio Swynēſia oſtia crebris occupaſſe nauigiis. Cuius opinionis fidem idē bar
barus rumorē falſitatis arguendo leuauit: pręfatus excuſſum ſibi exploratūq; fore
Sclauicū robur Danico adæquari nō poſſe. Qꝫ ſi pomeranorū vires Polonēſibus ſo=
ciatę ferro cū Danis decernere debuiſſent / malle ſe tutiuſq; poſſe Danicas partes q̃
aduerſas fouere. Cæterū ſi Polanis ac Sclauis contra Danos dimicaturis etiam ſaxo
nica acceſſiſſent auxilia / neſcire ſe quā partē victorię propiorem eſſet auguraturus.
Qua aſſeueratione noſtros ad capeſſendā cū hoſtium contēptu nauigationē alacrio

Bugiſzlaui fuga.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

res effecit. Tanta autem timoris vis Sclauorũ animos hebetauerat: vt ne extremos
quidẽ ſicut olim conſueuerant inceſſere tutum ducerẽt. Petrus quoqꝫ cognomento
Toddo cũ nauigium ſuum palis illiſum rupiſſet eiuſqꝫ reficiendi cauſa abeuntem ſo
ciorũ claſſem relinqueret / tẽpus reparationi impenſum vt ſolitarius ita omnis ꝑi
culi immunis exegit: refectaqꝫ puppe ſubſecutus ſocios nemine laceſſente per tutam
& liberã nauigationẽ ad claſſem peruenit. Adeo Sclauorũ petulantiam priſtini me=
tus reliquię caſtigabãt. Ergo incõcuſſus peractę expeditionis reditus fuit. Reſiduũ
anni ocio tributum eſt. Interea Kazymarus & Burgiſzlauus Danicarũ virium me=
tu Henrico ſe ſubdunt, regnumqꝫ ſuum hucuſqꝫ liberum Saxonici muneris faciũt.
Ergo dum ex hoſtibus alterũ metuunt / alterius iugum ſumpſerũt, auxiliumqꝫ petẽ
do antiquę libertatis beneficium amiſerũt. Sed Waldemarus ſaxonicã opem fruſtra
a Sclauis petitã iudicans / vtroqꝫ hoſte contẽpto / cũ inſtructa claſſe Stitinũ veterri=
mũ pomeranię oppidũ petit. Huius nauigationis ꝓceſſor Abſalon benigni erga Sti=
tinẽſes animi ductorẽ habebat. Cuius fraude per Oddorę amnis diſpẽdia abductus /
cęteris rectam & cõpendiariã nauigationẽ ſequẽtibus mutato ordine poſtremus ad
vrbẽ peruenit. Eſt autẽ Stitinũ eminẽtis valli ſublimitate cõſpicuum / inſuper natu
Stitinum. ra arceqꝫ ęqualiter munitũ, vt inexpugnabile pene exiſtimari poſſit. Hinc mos pro=
Adagium. uerbii ſumptus / eos qui ſe tutos inaniter iactant Stitini ꝑſidio nõ defendi. Huius ta
men vrbis expugnationẽ Dani ſpe viribus maiore cõplexi / cũ materiã eius partim
incẽdii capacẽ animaduerterẽt / cõſtructas virgis crates admodũ breues ob iacula vi
tãda velut ſcuta prę ſe geſtabãt: iiſdẽqꝫ freti ligonibus aggerẽ petere cœperũt / tu=
tius intra cuniculorũ latebras ignẽ ſparſuri. Rex interim oppugnationẽ orſus mu=
ralibus machinis omiſſis coronã admouit. Solis ſagittariis ac funditoribus excelſa
mœniũ propugnacula appetere poſſibile fuit aditũ faſtigio negãte. Fuere tamen ex
iuuenibus qui glorię ſtudio ſumma mœniũ clypeis tantũ protecti cõſcenderẽt. Alii
cõtiguas ſolo portas contẽptis propugnatorib⁹ cõminus ſecuribus tẽtant / minuſqꝫ
eis q̃ ꝓcul agẽtibus periculi fuit: ꝙ tãta telorũ vis in hoſtes vndiqꝫ cõgerebat̃: vt ab
iis nõ niſi remotiores cerni impetiqꝫ poſſent. Quo euenit vt audacia ſalutẽ, ignauia
diſcrimẽ afferret: tutioreſqꝫ ꝓpinquitas q̃ remotio ꝑſtaret. Econtrario Danorũ ar=
mis nõ magis propugnatores ipſi q̃ cęteri intra vrbẽ populares opprimebant̃: anci=
piti iactu valli cõſepta trãſcẽdẽtibus telis. Nulla res oppido magis aduerſum oppu
Watiſzlaui gnãtium multitudinẽ q̃ defenſorũ paucitas nocuit: vtpote quorũ bellicus labor ſuc
pietas. ceſſionis auxiliũ nõ habebat. Pręfectus vrbis Wathyſzlauus erat qui & ipſe Bugiſzla
uo & Kazimaro ſanguine cõtiguus habebat̃. Huius animus nihil pene cũ ciuiũ inge
niis cõmune ſortitus / tãto amplificãdę, exornandęqꝫ religionis ſtudio flagrabat: vt
Sclauico ſanguine editũ barbariſqꝫ moribus imbutũ negares. Siquidẽ vt patriã ſu=
perſtitioni deditã ab errore cultus reuocaret / exemplũqꝫ ei corrigendi credulitatis
proponeret / monachalis vitę viris e Dania adcitis in latifundio ſuo cellã exſtruxit /
eãqꝫ multis & magnis ſtipẽdiis locupletauit. Qui cũ laſſatis pugna ſociis vrbem ca=
ptioni propinquã animaduerteret / hoſtiũ ſęuitiã veritus offerẽdę deditionis gratia
pacẽ petiuit / acceptaqꝫ fide protinus a pauoris cõſortibus funiculo ſubmiſſus regia
caſtra petere nõ dubitauit. Quo viſo Danorũ populus languidius pugnã exercuit
periculis ſuis regi pecuniã emi: ſeqꝫ ei⁹ cupiditate victoria pariter ac ꝑda fraudari
cõqueſtus. Quo rex animaduerſo demẽdę notę cupidine vrbẽ equo circuiẽs milites
ad iſiſtẽdũ hortari cœpit. Poſtq̃ multo labore edito caſſam ac difficilẽ oppugnatio=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nē aſpexit reuerſus in caſtra Wartyſzlauū admittit. Cuius precibus motus dedēdi poteſtatē oppidanis indulſit: pecuniāq; quātā ęgre vniuerſa Sclauia exſoluere poſſet cū obſidibus pactus/ſtatuit vt vrbē Wartyſzlauus a ſe ī beneficiū receptam tanq̄ regiū munus cōſortio Sclauicę dominatiōis eriperet. Igit̄ reuocatis ab oppugnatione militibus neq; capi vrbē neq; diripi paſſus/ſignū ſuum propugnaculis affigi pcepit receptę deditionis indicia pbiturū. Illic cernere erat vallū ab imo in ſummū ita ſagittis vndiq; cōſitū vt harūdine cōcretū putaret̄. Quas noſtri ingēti ſtudio lectas pharetris reddiderūt. Poſt hęc nauigationē remēſi/capto Lyubino Rugiā reuehunt̄ & quoniā Rugianę piſcationis tēpus ſupuenerat/in cōmune cōſultū eſt eo loci tertia toti⁹ claſſis parte excubias ordinari/ne publicis alimētis petēdis hoſtilis viciniæ metus officeret. Huic manui Kanutus priſzlaui filius a rege pręeſſe iuſſus: deformiter īperio repugnauit: pfatus ſe nihil pter anguſtos Lalandię fines in Dania poſſidere/eoſq; tanti nō eſſe/vt pro iis tuēdis ſeipſum indubitato periculo obiicere cupiat. Cęterū id negotii iuſtius ad pontifices quos ſolos rex arbitros habeat ptinere: qđ tāto indignius ad ſe referri quāto remotiorē a regis familiaritate gradū obtineat. Tā impudēti iuuenis reſpōſo percitus Waldemarus/exigua illū beneficia (ꝙ exiguis dignus ſit) accepiſſe reſpondit: de cętero ſe efficiente ſpoliandum magis honoribus q̄ beandū. Sed nec eū pōtificū familiaritatē inter pbra ducere oportere/e quorū numero reperire facile ſit qui pſens negotiū ſuo ductu finire nō abnuat. Ita Kanuto īperiū detrectāte Abſalonē accerſit/eiq; Kanuti reſponſionē exponit. Deinde an naues quibus ipm pręeſſe oporteat inſtruxiſſet/perquirit. Cōtra Abſalon interrogato/An ea res pontificū opera abſolui poſſet: ſuā cupidius offert pręd icando cōſentaneum deſertioni opus fore/regem periculis relictum reditū affectādo dimittere. Quē Waldemarus ob reſponſi virtutē impenſioribus verbis laudatū/Kanuti moribus diſſimilē pręd icabat/ꝙ ille imperio parere nō audeat/hic iuſſum vltronea ſuimet oblatione pręcurrat. Regreſſus a rege Abſalon amicis e Syalandia denūtiat ne eo torpidius remāſuras naues inſtruāt/ꝙ ab ipſo ductari regiq; debeant. Primus Thorbernus incūctanter ſe comitē eius futurū reſpondit: cuius ſuccurſu quondā patriam exuli ſibi redditā eſſe meminerit. Petrus quoq; Thorſtani filius nō ſine magno rubore eū a ſe deſeri poſſe/quē & neceſſitudinis & matrimonii affinitate cōtingeret/pdicabat. Cuius comitandi Suno nō minus ſibi q̄ ipſis debitū incūbere profeſſus eſt: ꝙ ei intima iunctus propinquitate noſcatur. Eſbernus quē ſolum fratrem habebat comitatu ſuo orbandū negabat. In hunc modū tota pene Syalādēſium claſſis cōdixit. Quo cognito rex nō ſolum ipſis ſed & Abſaloni grates habuit/qui ſibi tam propenſum ciuium fauorē virtutis meritis peperiſſet. Igitur Abſalon poſt regis diſceſſum ad tuendos Rugię fines relictus: nō tam tutam incolis euagationē q̄ ſecuram ipſi Daniæ quietē pręſtitit/Pomeranorū claſſe patrię terminis excedere nō audente. Huic Sueno Aruſienſis cum aliquāta Iutenſiū manu voluntarius operū comes ac ſocius fuit. Eo tempore princeps Rugię Tetyſclauus cū Iarimaro fratre ſuperueniens gratiis Abſaloni actis, tum ei/tum cęterę claſſi ſuffecturos excubiis cōmeatus benigniſſime pręſtitit: eiſq; inter nauigia diuidēdis induſtrios ex noſtris viros pfici poſtulauit. Sed Iutis allata paſſim & ſine diſtributione rapientibus/Abſalon hac munificētia vlterius vti noluit/excepto ꝙ halec e captura ſibi deferri conſtituit: ne obſequium iniuria rependeretur. Inde domū repetiturus apud inſulam Thynnā ſequacem Iutorum claſſem dimittit. Quorum incautior pars dum auſtralia Fioniæ latera præteruehitur

apud vrbem a Kanuto Priſzlaui filio cōditā/pyratis obuiis terreſtri ſibi fuga conſu-
luit/naueſq; ſuas metu deſerere:pudori nō duxit.Qua fama accenſus Abſalon con/
tracta ocyus claſſe magno ſcrutandi ſtudio loca quæ maxime pyratis familiaria no-
uerat indagabat.Igitur opacos inſularum anfractus & abſtruſos maris angulos aſſi
dua nauigatione rimatus/miſeras captarum nauium reliquias triſtiaq; prædæ ve-
ſtigia repperit. Quarum inuentu vltionis auidior redditus diuiſa claſſe ſeparatim
luſtrationis officium peragi iuſſit:ipſe ad inſulam manſuetam cum potiore Syalan
denſium claſſe conceſſit.Iamq; prȩuiȩ nauigationis excurſu ſociȩ claſſis cōſpectu ex-
ceſſerat / cum forte quidam in deſtinato conſiſtens littore crebra pilei ventilatione
colloquium eius expetere videbatur.Quem magnȩ rei nuntium arbitratus incogni
ta ex eo cognoſcendi cupidine velo poſito terram cymba petiuit. Agnitiq; eminus
hominis fidem prima voce damnauit ꝙ egreſſȩ nuper a Sclauis pyraticȩ parum eo
prȩſcius fuerat.Is nāq; biſſenas nūmum libras annuatim mercedis loco pactus quo-
ties quatuor pluresve pyratici Mioparones Daniam petere ſtatuiſſent indicia ad
Abſalonem ſe delaturum promiſerat. Cuius non alia ſaluādi promiſſi ratio extitit:
ꝗ̃ ꝙ ante pactionem ſecum initam pyratas profectos aſſeruit.Idem Abſalonem quor
ſum tenderet percontatus vt comperit domos repetere velle/tunc deniq; expeditio
nem ab eo ſolui cum inchoari debuerat aſtruebat. Iam quippe a Sclauis aduerſum
Daniam ingentem claſſem eſſe contractam.Qđ vt cognitū ſibi compertūq; fore ita
ambiguū extare quiſnā Daniȩ partes hoc paratu petere deſtinauerit.Aeſtuāte Ab-
ſalone & quo ſe hoſtes effuſuri eſſent ꝑdiſcere cupiente explorationē promittit prȩ-
quiſito quo nuntium referre debeat.Abſalon promontorium mønenſe deſignat:ro-
gatq; tēpus quo obuiū mittere debeat.Ille diem ſextū definit. Nec diutile moratus
abſcedit priuſq; conſpectum fefellerat ꝗ̃ comes Abſalonis claſſis appelleret.Noſtro-
rum ſiquidem ꝑſentiam peroſus repente dilabi curȩ habuit/ne re comperta prodi-
ti ciuium cōſilii morte aut exilio ſupplicia lueret.Nec rem Abſalon tacite habuit.Si
quidē acceptū nuntium venienti ſociorū claſſi ſuppreſſo auctoris vocabulo publica
uit:ꝑfatus tūc a ſe domos repeti cum claſſem exeri ſatius foret. Ignaris cunctis quo
nā id auctore cōpertū haberet/ tātāq; eiꝰ ꝑſcientiā ammirātibꝰ bifariā optione di-
uiſa deliberare eos iubet/aucta claſſe an contracto equitatu venturū hoſtē repellere
mallent.Q; ſi neutrū probent vel littorum incolas quo minus pyratarū ſȩuitiȩ pa-
teant propriis relictis tutioribus recipi locis iubeant.Igitur magnates concordi ſen
tētiarum voto neq; incertam hoſtium appulſionē equitatu excipere promptū / neq;
littorale vulgus ad interiora reiicere ſpecioſum ducētes,naualiter confligēdum de-
cernunt.Igitur portubus augēdȩ claſſis gratia repetitis remiges/velata nauigia di
mittere iuſſi paſſim ad petēdos alterius expeditionis cōmeatus diſcurrere cœperūt
Abſalon ob nō nulla negotia Roſkyldiam ꝓficiſcit̄. Quē inde reuertētem hybernū
ſubito frigus excepit.Cuius tāta vis fuit:vt etiā aquas repēte cruſtaret.Cumq; Sya-
lādenſiū populares cōtractis alimētis onuſtos cōmeatibus currus nauigia repetēdo
ductarēt/tanta glacialis luti moles rotarū orbes implicuit / vt prorſus gyrare non
poſſent.Quippe ꝑtinax gelu veluti glutino quodā lignis limū aſtrinxerat. Quo eue
nit vt curruum rectores iiſdē relictis iumēta oneribus ſubderēt : ipſiq; pedeſtrium
ductorum officia ſubirent.Quorum ocreas gelatæ ſordiū tabes ſupra ꝗ̃ tibiæ ferre
poterāt onerabant.Hos cū Abſalon equo prȩteriens miſeratoriis verbis ꝓſequeret̄
duraq; pro patria perpeti ꝑdicaret/reſpōderūt maioris erūnȩ eē captiuū pyraticis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

in tranſtris conſidere/pluſq; ſe ex præſenti labore voluptatis,q̃ amaritudinis cape=
re. Igitur expeditionẽ orſus quũ prope Møná veniſſet,obuiũ accipit : quẽ nuper ad
eiuſdem inſulæ ꝑmontorium nouarũ rerũ ex Sclauo cognoſcẽdarũ cauſa tranſmi=
ſerat. Illic accepit claſſem Sclauicã Swaldenſi in portu morantẽ petendæ Mønę pro
poſitum gerere/in auſtrali ipſius littore equites/pedites in ſeptẽtrionali edituram.
Nauigia vero Kyalbyenſis ſinus anfractibus immiſſuram. Quã iccirco copias ſpar
gendas duxiſſe:ne incolis vllus fugæ locus admitteretur. Quo cõperto optimũ ar=
bitratus eſt tranquillo nauigationis genere Coztã petere:nec prius ab ea diuertere
q̃ claſſis hoſtica ſe ipam ex cõſulto prędicti ſinus anguſtiis infudiſſet. Cui ſi inopina
te ſupuenire nequeat:reliquas hoſtiũ copias occupatu facillimas autumabat : qbus
nullus abſq; nauigiis reditus pateat. Sclauis ſegnius agentibus,dilationem mirat?
Falſtriam petit:ibiq; e tota claſſe bina nauigia legit:qbus hoſtiũ actus ſpeculari prę
cepit. Horũ alterũ Sialandenſibus/alterũ Falſtrenſibus inſtruere iuſſum ſtatuto :vt
ſi eadem ab hoſte capi cõtigiſſet/reliquæ claſſis impenſis redemptio taxaretur. Qđ
audiens qui a Sialandenſibus in alterius nauigii regimen adcitus fuerat,operam ſe
daturũ aſſeuerabat:ne redemptionis beneficium captiuitatis iniuria paciſci neceſſe
habeat. Quod nõ ignauiæ cauſa officiũ detrectando/ſed vigilantis induſtriæ fidu=
tia ſecuritatẽ præſumendo aſtruxit. Verũ Abſalone Coztã regreſſo/Guemmerus
quidã cõuiuio Falſtrenſibus præbito,nauem quæ ſpeculandi gratia ab eis expediri
debuerat/epularũ dulcedine retentabat. Siquidẽ humanitatis ſpecie fraudẽ occul=
tans,omniũ ſobrietatẽ eximio potionis onere fatigatã/ad ſalutare Abſalonis impe=
riũ exequendũ lentam nimis/inhabilemq; reddiderat. Is Guemmerus nimia Sclauo
rum familiaritate corruptus,noſtræ gentis conſilia latenter eis ꝑdere cõſueuerat.
Eodẽ quoq; tp̃e Sialandenſium claſſem corp̃e magis q̃ animo ſecutus fuerat. Ad cu=
ius penates Sclaui iam portu Swaldenſi petendæ Falſtriæ ꝓpoſito egreſſi præmit=
tũt q ipſum ſup Danorũ negociis ſecretius ꝑcontẽtur. Tunc vero Guemmerus ab
Abſalone in claſſem vocatus patrię excubias ſpecie/reuera inſidias exhibebat. Qua
de re nuntii per eius domeſticos certiores effecti,mature ſuis quæ acceperãt indi=
cant. Ea res Sclauicæ claſſis cœptum/ꝓpoſitumq; fruſtrata eſt. Itaq; cæteris rebus
omiſſis ad ſinum:quẽ viridem vocant/appellere cõtenti fuere. In cuius littore cru=
cẽ religioſa ab incolis cura cõſtructã excidere adorſi ſunt/inſigni ſtipitis ruina ma=
iorem pyraticæ gloriam habituri. Cuius ſacrilegæ temeritatis ſupplicia poſtmodũ
turpiſſima fuga/triſtiſſimoq; naufragio pependerunt. Falſtrenſibus quoq; heſterno
mero ſautiis ſupueniſſent,ni Sialãdic? ſpeculator inter remos ægre delapſus ebriis
ſomnũ clamore depreſſiſſet. Per quẽ Abſalon cognito hoſtiũ occurſu, noctu Ingua= Bog ø.
rum et Olauum ꝓbatæ ſolertiæ viros leuibus nauigiis ex inſula Boka ad ſpeculan=
dum eorũ conſilium dirigit. Quibus ꝓfectis eorundem reditũ pręſtolare nõ paſſus
abſceſſum ꝓſequi ſtatuit/præcurrẽdos potius,q̃ imitandos exiſtimans:ne longa nũ
tii expectatione cuncta tardius exequeretur. Meminerat ſiqdem moris eſſe Sclauis
exercitum ducturis antelucanos amare procurſus,rebuſq; celeriter confectis,feſti=
nis ſtudere regreſſibus. Quos ne tardius aggrederetur,remigiũ maturius inſtruit
vna ſpeculatoris/ac ducis partes acturus. Quem Sclaui diluculo conſpicati,aduen
tanti cunctas nauiũ ſuarum puppes opponunt, proris in altũ auerſis perinde ac fu
gæ non prælio cõſulturi. At vbi Sialandenſium ſignum enituit,vehementi remoꝝ
conatu parem fugam intendunt/corpore viros/animo fœminas exhibẽtes:nec ęgre

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Abſalon fugientibus inſtitit. A quorũ inſecutione coorta ſubito tẽpeſtate ꝓhibitus Falſtriã repetiuit. Tãta aũt vndarũ colluuio fuit: vt nauiũ queuis in aliã iactaretur nec colliſioni leui opa ſuccurri poterat/ꝑiculo oẽs ęquę pulſante: periſſentq; nr̃i niſi tempeſtati cedere maturauiſſent. Igit̃ Sclaui cũ remigio aduerſum vndarũ ſæuitiã eluctari nequirent/veloq; ſibi cõſulere vellent, tempeſtatis magnitudine euerſis nauigiis mergebant̃. Quorũ ꝑiclitationis certiſſimũ indiciũ crebra pyratarũ nauium fragmenta regionis noſtræ littoribus appulſa dedere. Bina ex iis nauigia remigum virtute a fluctibus defenſa, in Iarimarũ Rugiæ principẽ inciderunt: q poſtmodũ alterũ ex iis Abſaloni præmii noĩe tranſmiſit/vtriuſq; captionẽ ipſius negocio imputans. Solennis hic dies Nicolai noĩe erat: cuius auſpiciis effectũ eſt: vt Sclauorũ exercitus ad hoc vſq; tp̃s Daniã hoſtiliter petere auſus nõ fuerit. Iamq; nr̃os reditũ intendentes (vt hyeme fieri aſſolet) repentinũ gelu cõcluſit. Q đ tantę violentiæ erat vt ipam ſinus: in quo ꝑnoctabãt/ſuꝑficiẽ enata ſubito glacies occuparet. Huic tãta ſoliditas inerat: vt ſpiſſitudinẽ eius vnico ictu tranſuerberare nõ poſſes. Cumq; eximia glaciei moles portu egreſſuris obſiſteret, induſtria ꝓuiſum eſt: vt vnius nauis præceſſu cæterarũ inſecutio expediret̃. Sed nec vna quæuis præeundi officio diutule fungi poterat: ꝙ ꝑtes carinarũ extrinſecę glacialium cruſtularũ acumine ꝑinde ac ferri impreſſione exederẽtur. Quãobrem præceſſionis vices inter nauigia æquo ordine diuidi curatũ eſt. Ita demũ ꝑ maritimos anfractus nauigatione ꝓtracta in aꝑtum pelagus ꝑuentũ eſt. Indeq; ad ꝓpria cuiq; remeatum. Iamq; Abſalon tp̃m ſupputatione habita, vniuerſas p̃ntis anni partes ternis menſibus exceptis, pyratico labore emenſus fuerat. Poſtera æſtate apud Eydorã inter Henricũ et regẽ cõmuniũ negociorũ agitatio, cõtractis vtriuſq; ꝓuinciæ principibus, habebatur. Vere reddito Chriſtophoro ſolis præfecturæ ſuæ viribus ſuccincto, ꝓſpera aduerſum Brãmeſeos expeditio fuit: qua pacta alia ꝓtinus regalibus iuſſis inſtruit̃. Hanc Abſalon et Chriſtophorus ducũ noĩe ꝓſecuti/primi Manſuetã venere: q quũ rege tardius agẽte rurſum/Brammeſeos aggredi ſtatuiſſent, aduehit̃ Eſkillus inſigni Scanienſium claſſe ſtipatus. Hic nuper Hieroſolyma regreſſus, barbã admodũ immiſſam longinquæ ꝑegrinationis teſtẽ gerebat. Igit̃ Abſalon ſiqd clam tãto viro experiret̃ vitio ſibi vertendũ exiſtimans/ꝑ Eſbernũ ei qd cupiat/indicat. Ille ſtudio Abſalonis impenſius laudato, orat ſociũ ſe ꝓpoſiti habeat/caniciemq; ſuam iuuenilia quãdoq; experiri ꝑmittat. Nec ſegniter ꝓmptiſſimis Scanienſiũ delectis Abſalonẽ ſecutus, cõmuni nauigatione appulit Lalandiã. Illic noſtris obuiæ ſeptem Rugianorũ rates fuere. Vnde quũ noctu ſoluiſſent, erroris metu peritũ nauigationis ex Abſalone depoſcit quo recepto ꝓſpero curſu deſtinati portus compẽdiũ aſſecutus eſt. Abſalonẽ vero noctis opacitas aliquãtis nauigationis exceſſibus errabundũ effecit. Sed nec Sialandenſes erroris prorſus exꝑtes reliquit. Par ignorantia Rugiana quoq; nauigia fefellit: et forte in eũ locum inciderant, ꝓpe quẽ Brãmeſiorum claſſis pyraticam actura coierat. Cuius rei inſcii Rugiani quũ primũ lux affuit, noſtrorũ ſe copiis inſerũt/paremq; cum ipſis militiam auſpicantur, paucis ad nauiũ pręſidia relictis. Quas Brãmeſii cõſpectui ſubiectas, dilapſis metu cuſtodibus, populant̃. Nec præda/ſpoliiſq; contenti, bina ex iis nauigia præſtantioris fabricæ viſa/ſecum abducunt. Quæ quũ ꝓhibentibus Sialandicæ claſſis cuſtodibus vlterius amouere nõ poſſent, ferro ꝑtuſa merſerunt. Vnicã hæc ꝓuincia vrbem habebat: quæ a danis rebus vacua reperta eſt, incolis eidem defenſionẽ ſuam credere nõ audentibus, cuius deſertioni ꝑtim de

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

fenſorum/ꝑtim valli inopia cãm præbuit: anteq̃ incolæ vocitabant ꝗ mœniũ ſuorũ diffidentia cum cõiugibus ac liberis ad eccleſiam extra vallum ſitã certatim ſe contulerant/religionis q̃ belli præſidio tutiores futuri/paciſq; domicilio ꝑiculum vitaturi. Sed nec quiſq̃ e noſtris ad eorũ bona manus porrigere auſus eſt: ne prędandi libido ſacrilegio implicaretur: q̃q̃ in ſacra æde iniquas opes attentare nefas nõ eſſet. Neq; eñ religionis auctoritas eius detractoribus auxilio obtentuiq; fore debuerat. Iãq; militãte Abſalone/Eſkillus neq̃d cõſuetę religionis omitteret, primã ſacris operã exhibebat. Cuius animo tãtus hoſtiũ cõtẽptus inceſſerat: vt in exercitu toga nõ armis vteretur. Interea Hurna ꝗdam et Marquardus: quẽ Adulfus Holſatiæ præfectus filio moriẽs tutorem reliquerat, Danorũ copiis ſuꝑbo ſermone cõtemptis, ingentem Sclauorũ/Saxonũq; manũ cõtraxerãt. Forte aũt noſtris intermiſſo obequitandi labore/reſpirãdi gr̃a aliquãtiſper humi cubãtibus/Eſkillus adeo ſe ætatis magnitudine cõtuſum cõfractũq; aſſeuerabat: vt ne equũ quidẽ ſine adiutore cõſcẽdere poſſet. At vbi hoſtes in cõſpectũ venere, quouis iuuene ocyor equũ inſiluit: ita vt corꝑis eius robur nulla ex ꝑte quaſſatum putares. Adeo virtus ætati imꝑat. Itaq; ꝗ dictis ſenectutẽ cauſatus fuerat, hanc poſtmodũ factis iuuentã redolentibus decorabat: quẽ in hãc virtutis diſſimulationẽ nihil præter virtutẽ adduxit. Eodẽ forte tꝑe ex noſtris manus ꝑuula prædæ dulcedine a cæteris digreſſa, quum hoſtes militũ numero ſuꝑiores/et fuga vitare deforme duceret/et pugna aggredi nõ auderet, inter metũ pudoreq; defixa/ſociorũ præſtolabatur aduentũ: inter quã et reliquas noſtri exercitus copias paluſtribus aquis medius fluebat/vno tantũ vado meabilis/riuus. Quẽ Abſalon cũctãte primipilo primus equo trãſgreſſus, ſequẽtibus ſuꝑandę difficultatis cõpendiũ præmõſtrauit. Cuius rei ignari, hoſtes ſecurius q̃ cautius operiebãtur/Danicorũ equitũ aduentũ editi montis interiectu celante. Igit̃ ꝗ prius a nr̃is diuulſi fuerãt nõ expectato ſociorũ auxilio: quod ſibi tã ꝓpinquũ cernebãt/ auide in hoſtẽ ꝓcurrũt: ne bellũ ꝓprio metu dilatũ/aliena virtute expetere viderent̃. Quoq; Sclaui paucitate cõtẽpta poſtq̃ maiorẽ hac aciẽ humilioribus locis relictis mõtis iuga ſuꝑare cõſpiciũt, terga vertentes ab iis quorũ vires ſumma animi dictiq; petulãtia laceſſiuerant, nullo negocio fundunt̃. Tantũ ſemꝑ ludibrii inſolentiæ exitus afferre cõſueuit Tũc quidã ex nr̃is quos ex fugientibus occupabant/nuda haſtarũ ꝑte equis detrudere cõtenti, ob cõem religionẽ ferro ꝓſternere paſſi non ſunt: ne ꝑemptorũ cædes plus ꝑcurſoris animæ noceret, q̃ gl'iæ ꝓdeſſet. Quã iniuriã beneficii loco a paſſis acceptã crediderim. Ingẽti deinde pręda acta tam diu in littore ꝑſtatũ eſt quo ad Rugianorum nauigia: quæ Brãmeſii violauerant/reficerentur. Interea Henrico duce apud Bauaros agente vniuerſi Saxonũ ſatrapæ gerẽdi cũ Danis belli cupiditate: quod minimo cõficiendum negocio arbitrabantur/inſignẽ viribus exercitum amplificabant. Qui in itinere ꝓfugis occurrentibus/accipiunt Danos nõ ruſtica aut ignobili armatura, ſed opoſo ac militari inſtrumento bella gerere ſolere/tantæq; in Chriſtianos clæmentiæ eſſe: vt fugientes colaphis, q̃ armis inſectari maluerint. Nam aciem ſuam quũ ab eis capi intercipiq; poſſet, equis nõ ſpiritu ſpoliatam auctorẽ vero victoriæ ſolum Sialandenſium antiſtitẽ extitiſſe. Id mirum ſatrapis viſum: quorũ vnus Guncellinus: cuius bellicæ virtutis experientia apud Henricũ ducem familiaritatis palmam creauerat/de re præſenti a cæteris conſultus, Abſaloni in maritimis occurrendum monebat: ꝙ cum vnius inſulæ manu dimicare magni non ſit. Interrogatus ab iiſdem rurſum/an cum ipſo Rege manum tuto conſerere

Hurneñ nobilitas priſca: e qua Lago Wrne clariſſimus nũc Roſkildeñ ꝑſidet epiſcopus.

Danorũ militandi modus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

poſſent: Ne id quidem Henrico duci ſine periculo audendum reſpōdit. Quo dicto
cunctantibus cunctis/Danicæq; virtutis impetum formidantibus, viam ſe tutio-
ris conſilii repperiſſe ſubiunxit. Nam quum vniuerſæ Danorum vires maritima
expeditione cōfluxerint/ſi interim Sleſuicenſium partes hoſtiliter peterentur, plus
diſpendii Danos q̃ foris inferant/domi eſſe paſſuros. Quo audito Bernardus Raza
burgenſis in eam prouinciam arma ſe tranſlaturum negabat: quam per regem be-
neficii iure poſſideat. Sed neq; Sleſuicenſium portas tametſi rex extrinſecus agat
adeouſq; defenſoribus carere: vt plane hoſti patere videantur. Nam earum cuſto-
diam ſexaginta Danorum milibus eſſe mandatam. Quod audiens Henricus, qui
Saxoniæ primatum vicario nomine adminiſtrabat/bellum a ſe Danis temere para-
ri proteſtatus eſt: qui pacis patriæq; charitate flagrantes/propulſandæ magis q̃ ir-
rogandæ iniuriæ gratia aduerſum inſolentiſſimos ſeruos/ teterrimoſq; latrones
Martem inducant. Quos quum innocentes inceſſere nefas habeatur/tartareas ſe-
des mereri, qui tam iuſtæ gentis cruore manus ſuas contaminare præſumerent.
His monitis decretum remittendæ expeditionis obtinuit, cunctis tam indignum
militiæ genus detrectandum cenſentibus. Igitur Guncellinus: qui bellicæ virtutis
operibus apud Henricum excellentem familiaritatis locum meruerat / quum ſen-
tentiam ſuam ſociorum arbitrio damnatam animaduerteret, pacificandum cum
noſtris ratus, Sunonem popoſcit: eoq; compoſitionis partes plenius exhibente, vſq;
ad Henrici ducis e Bauaria reditum/belli dilationem obtinuit. Rex deinde Ru-
giam aduectus, Sircipinenſem ſtatuit attentare prouinciam. Quam dum pete-
ret, eximiam vaſtæ cœnulentæq; paludis difficultatem offendit. Cuius ſuperficies

Paludis trāſeundæ difficultas.

tenero veſtita ceſpite/graminis quidem ferax, ſed veſtigii ita impatiens erat: vt plæ
runq; calcantes obrueret. Nam limo funditus ſubſidente in luteas voragines/ſordi
damq; colluuiem prolabebantur: haud aliud progreſſuris iter patebat. Tunc equi-
tes extenuandæ difficultatis vitandęq; laſſitudinis gratia/arma ſibi detracta equis
imponunt: eoſq; præuii ductare cœperunt. Quos vt altius cœno obrutos ſuſtenta-
bant/ita quſi et ipſi ductando ſubſiderent, equorum comam amplexi / fulciebantur.
Riuulos quoq;: qui in ea palude crebri admodum diſcurrebant, nexis virgarum
compagibus/ſuperant. Tunc vero inſignis quorundam probitas fuit. Nam qui-
dam ex equitibus armis onuſti, ductis poſt ſe equis, paſſibus incedebant /agilitatis
fidutia onera abiicere recuſantes. Quorum factum hoc illuſtrius, quo inuſitatius
extitit. Sed et equi dum corpus lacunis immerſum auidius erigunt, interdum du-
ctores vngulis obruunt. Rex ipſe duorum militum humeris innixus, omnibus
præter proximam corpori veſtem reiectis, ægre limi molliciem ſuperat. Raro vnq̃

Danica virtus.

plus ſudoris Danica virtus expendit. Ingentem hoſtibus peragratæ paludis am-
miratio ſtuporem inuexit. Neq; illis reſiſtere tutum ducebant, a quibus et ipſam
rerum naturam ſuperatam cernebant. Victor tantæ difficultatis exercitus haud
ſecus q̃ ſi hoſtem fudiſſet /alacer incedebat. Ingentes deinde ſyluas emēſus, animad
uertit vicum apta nauigiis palude circundatum. Is aquarum natura q̃ arte muni-
tior erat: eaq; duntaxat parte vallum habebat, quam pons inter ipſum et continen-
tem porrectus tangebat. Hunc princeps vrbis Otimarus prohibendi aditus gratia
aduentante exercitu, vndis illico exæquare curauit, ſolis ſtipitum reliquiis inter
aquam manentibus. Quas noſtri ceu quædam alterius pontis iaciendi fundamen-
ta ſortiti, propinquæ villæ ſepibus applicatis, paulatim intermeandę paludis com-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

pendium moliuntur. Huius itaq; loci oppugnationem Rex hortante mœnium in-
opia aggreſſus, Abſalone cum maiore equitatus parte prædatum miſſo, quæcunq;
exædificandi pontis inſtrumento opportuna animaduertit, ſummo negocio con-
trahit. Huius operis contextum verentes oppidani, contractis vndiq; ſudibus, li-
gneam turrim inſtituunt: cuius præſidio hoſtem tanq̃ arce vetarent: eiuſq; propu-
gnaculis fræti, noſtros promouendo operi, q̃ protegendo corpori intentiores, im-
miſſis ſubito funditoribus, inceſſere cœperunt. Contra, Dani ſagittis decernere ad Otimari ſi-
orſi quia ꝓpius accedere nequibant, rem eminus tentant. Nec minus Otimarus no mulatio.
ui pontis progreſſu territus/ſtagnum rate tranſgreſſus, Regem petebat. Ac prout
noſtrorum operam/aut ſegnem/aut vegetem animaduertit/ita nunc parcius/nũc
impenſius pacis ſupplicationes agebat: ſempq; pro oppugnationis habitu/deditio
nis verba concipiebat. Tunc vero remiſſior operis executio fuit. Sciebant enim mi-
lites ſi bellum reuocari deberet, pontem a ſe cõſeri nõ oportere. In quem tanta iam
armatorum moles conceſſerat: vt ne locus quidem ſuppetandis: quæ ſtructuræ ne-
ceſſaria forent/ſuppeteret. Adeo vincendi auida multitudo/operandi anguſtias ſi-
bi ipſa conciuit. Sed nec aliter allatæ ſepium moles, q̃ ſuper militum vertices eorun
dem manibus ductatæ proferri poterant. Nec inutilis ea neceſſitas fuit/quũ ſepes
in altum libratæ non minus corporibus muniendis proficerent, q̃ aquis ſternendis
prodeſſent. Eodem exemplo vulneribus ſautii referebantur. Tum vero rarior te-
nuiorq; pontis contextus fiebat, militibus plus eius incrementis, q̃ firmitati ſtudẽ-
tibus. Et iam pene eundem inſulæ commiſerant: quum hoſtes partim arte/partim
viribus fræti/nouo pugnandi genere bellum exaggerant. Siquidem haſtatas fal-
ces e turri directas ad militum noſtrorum ſcuta tendebant: eaq; pertinacius appræ
henſa/præliantibus detrahebant. Obnitentes interdum violentiore tractu ponte
excuſſos profundum petere cogebant. Cui malo ni maturius occurſum fuiſſet, Da
norum iuuentus propemodum ſcutis vacua occubuiſſet. Nam ex noſtris qui-
dam lignei vnci amminiculo iniecta ſibi falce potitus/eadem cæteras occupan-
do/hoſtem ſubſidio ſpoliabat. Iamq; dies occiduus erat/quum Rex contiguæ no-
ctis metu quid potiſſimum ageret incertus/ſeram oppidi captionem/futurumq;
pontis incendium verebatur. Quis rebus quum ſe vrgeri animaduerteret, ne vi-
cto ſimilis magno cum ignauiæ rubore ab oppugnatione diſcederet, ad intuendas
Otimari preces paulatim animum deflexit. Quem deſperationis errorem Ab-
ſalon cum ingenti præda ſuperueniens/conſilii ſagacitate mire diſcuſſit. Siqui-
dem Regem, ſi ſe ignaro Otimari votis annueret execratus: interpretemq; ſe- Abſalonis
cretius abductum/quæcunq; a barbaro pacifice tractarentur, contrario modo ex- calliditas.
ponere hortatus/armatus in pontem deſcendit: militeſq; eum prohibendæ pugnæ
gratia adeſſe ratos acrius inſtare compellit/prædam (ſi vincerent) eorum iuris fu-
turam pollicitus. Grata militibus promiſſio fuit. Iamq; explicito opere alacres
non ſolum telluris aditum, ſed et turris faſtigium occupant. Quam ſcalis/
gradibuſq; adorti, fundunt: obuios reſiſtentes obtruncant. Tunc Herborthus
eques Danicus/ne pontis anguſtiis officientibus/ac turba ſociorum obſtante tar-
dior ſuperueniret, facilem ad hoſtes tranſitum nouo irruptionis genere quæ-
ſiuit. Etenim armorum onere retento, profundo ſe credidit: quoſq; gradu non po-
terat, incredibili nandi virtute præceſſit. Quod factũ æmulantibus cæteris, tenerã Pontis ru-
põtis cõpaginẽ militũ cõcurſus repẽte ſubſidere coegit. Cuiꝰ ruina Abſalonẽ quoq; ptio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

inter alios excuſſum peſſundedit. Qui quũ nãdi aſtu calleret/tametſi armis obſitus
eſſet non ſolum inter vndas ſecurus emerſit, verum etiam alios eius artis ignaros
ab imminenti periculo tutos præſtitit. Interea Sclaui non ſuppetentibus ad fugam
nauigiis, doliis ſe cõmittere auſi: iiſdem pro rotunditatis habitu circumuoluenti-
bus, ab inſequentibus occupantur. Qui nimirum ob inuſitatum nauigandi genus
vt ſuis miſerabiles/ita noſtris ridiculi fuere. Itaq; ludibrio permixta eorum infœli-
Vicꝰ captꝰ citas erat. Capto vico trucidantur mares/fœminæ captiuantur. Fuere etiam qui re
gi capiendi Otimari conſilium inſtillarent. Quem ne recentis victoriæ gloriam
vnius hominis perfida captione corrumperet, inuiolatum dimiſit: hoſtiq; parcere,
ꝗ famæ nocere maluit. Cum omni deinde exercitu priſtinum iter remenſus, prius
claſſem/mox patriam repetiuit. Poſtera æſtate Henricus Bauaria reuerſus, apud
Henrici in- Eydoram ſolenne cum Danis colloquium habuit. In quo ob proſperos rerum ſuc-
ſolentia. ceſſus adeo ſe inſolenter ac tumide egit: vt medium pontis/ſicut ante conſueuerat/
viſendi Regis cauſa/tranſgredi recuſaret: ne ſibi dignitate præſtare: quem pete-
ret, fateretur: immemor prorſus illum paternum/auitumq; regimen gerere: ſibi
Waldemari alieni imperii præfecturam ceſſiſſe. Quam inſolentiam rex adeo patienter ac mo-
regis mode derate tulit: vt in eius occurſum exæquatis pontis ſpatiis/tanꝗ par non maior de-
ſtia. ſcenderet/honoratiorem ſe ratus/ſi cum indignãtis viri faſtu humilitate certaſſet.
Siquidem præditus manſuetudine animus/celſitudinem ſuam citra debitam ma-
ieſtati venerationem ſubmittere, ꝗ alienæ ſuperbiæ exemplo inſoleſcere maluit.
Itaq; pace cum Henrico compoſita, Abſalon quum ſecus Stethinnenſe promonto-
rium nauigationem haberet, leuibus ſaxis et ad iaciendum habilibus in eius littore
lectitatis nauigium onerat/vſurus eis ad caſtelli tuitionem: quod in publico nego-
ciatorum portu condiderat. Quibus nauigio impoſitis, ad idem caſtellum poſtera
die peruenit. Vbi quum munditiarum gratia balneis vteretur, animaduertit cu-
iuſdam nauis e ſeptentrione venientis mentionem foris ſtantium collocutione cre-
breſcere. Quam vt piraticam ĩtellexit, ſemiloto corpore veſtem popoſcit: nauemq;
quam in portu velatam dimiſerat, remigibus lituo contractis, conſcenſam in altum
dirigere curauit. Nicolaus quoq; qui clientelæ eius et ſtabuli curam habebat/aliud
nauigium iampridem rimarum vitio peſſundatum, exhauſta ſentina, ad patientẽ
nauigationis habitum celeriter perduxit. Sed Abſalon velo/Nicolaus remigio pi-
ratas petebat. Qui quum Abſalonis nauigationem ſuam ſuperare conſpicerent, cal
lidũ fugæ cõmentũ amplexi/ſubmiſſo velo cõtrariã vento nauigationẽ remigio mo
liunť. Id attẽtantibus Nicolaus rate obuius fuit. Quã aduerſa nauigatione petẽtes
Piratarum mira gubernatoris ſolertia fefellere. Nã cũ ad eius pene cõtactũ peruiniſſent, obliqua
ſtratagema to remigio in illud nauigii ſui latꝰ qđ ab hoſtibꝰ auerſum erat ꝑiter cõcurrere iuſſi
reliqui ſe erigentis oppoſitu ꝑinde ac muro hoſtilia ꝗbus inceſſebantur iacula vita-
uere. Sic hoſte eluſo diuerticulum nacti, callidis nauigationis ambagibus receſſus
Fugę ardor petebant. Quas tanta fugæ auiditas ceperat: vt quum ingens telorũ vis in eorũ na
uigium effunderet/etiam manus ſagittis traiecti, manentibus ſpiculis, remigandi
officia non omitterent. Adeo illos timoris magnitudo vulnerũ moleſtiã negligere
coegit. Fuere etiam qui vndis impenſius obluctantes/vitam remigio finirent. Alii
telis terga confixi, maiorem nauigandi, ꝗ ſpicula propriis corporibus auellendi cu
ram prętabant. Adeo illis minorũ vulnerum dolorem maiorum metus ademerat.
Cũq; anceps diu nauigationis certamen fuiſſet: quod ex remigiorũ volucritate per

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

debat noſtris tandem ſuperantibus occupantur. Tunc quidam ex eis indubitati pe
riculi metu ferrum expectare non auſi, in vndas deſiliunt/mortemq; ſibi ipſi infer=
re, q̃ ab hoſte recipere maluerunt. Itaq; plærunq; timidos vnius periculi metus
in aliud præcipites iactare conſueuit. Maxima horum pars qui fluctibus abſtinue=
rant/ferro perempta eſt: q̃q̃ ignobile ſociorum fatum comitari nolentibus iure par
cendum videretur. Quorum capita corporibus auulſa propter Abſalonicæ vrbis
mœnia iiſdem ſtipitibus affixa ſunt, qui nuper aliorum piratarum a Sialādenſibus
captorum ceruicibus onuſti fuerant. Ea res ingenti prædones pauore confecit. Plu
rimum ſiquidem ad extirpanda piratarū latrocinia ſpectaculi huius atrocitas va=
luit. Gubernator ipſe cum paucis admodum remigibus captus/quū falſam redem=
ptionis ſpem animo præſumpſiſſet/ac forte putria ſociorū capita cōſpicatus/ idem
ſe Danis facturū dixiſſet, captiuitatis ſuppliciis cōſumptus eſt/pœnaſq; nō ſolū ve=
teris piraticæ, ſed etiā recentiū minarū exitio pepēdit. Per idē tp̄s Eſbernus et We=
themānus opportunas patrię excubias multo nauigationis impendio ꝓſecuti/ſedu
lumq; piraticæ opus ingreſſi, in ſeptem piraticos mioparones quatuor incidere na
uigiis. Tūc Mirocus pugil ſpectatæ audaciæ fortitudinis ſuæ motū intra ꝓpriæ na
uis ſpatia cōtinere nō paſſus, Wethemāni ſe appetentis nauigiū virtutis fiducia ſo=
litarius inſilit/cedentibuſq; ꝑ ignauiā remigibus, neminē in eo præter Wethemānū
rebellem habuit. Quos Eſbernus rate præteriens riſu ꝓſequi contentus fuit: neq;
aut hoſtem lædere/aut ciuem iuuare ſuſtinuit: ne pluribus aduerſum vnum opem
tuliſſe videretur. Progreſſus itaq; Strumicū athletam inſignis fortitudinis capit.
Sed nec prius Mirocus vt pedem referret vrgeri poterat, q̃ alius nauigii ſuꝑuenien
tis viribus arceretur. Cuius reſpectui tantū venerationis a victoribus tributū eſt:
vt quum captus ſupplicium mereretur/redemptionē acceperit: potiuſq; in eo pro=
bitas honorata ſit, q̃ facinora punita. Ita quum impietati pernicies deberetur, forti
tudini ſalus donata eſt. Eodē tempore Eſkillus domeſticis ſupra vires negociis fati=
gatus/dum quieti intentius conſulit, proficiſcendi licentia a rege difficulter extor=
ta, nobile Galliarum cœnobium: quod Clarauallis nuncupatur/petiuit: ibiq; priua=
ti more tranquillam vitam degens, aſperum patriæ conuictum voluntariæ perigri
nationis lenitate mutauit/iocūdiorem rerum vſum apud exteros, q̃ inter ciues ha=
biturus. Per idem quoq; tempns Walagoſtenſes mœnium ſuorum anguſtias peroſi
contractiora vrbis ſpatia propagare cœperunt. Nec incrementa adieciſſe contenti
noua defenſionis præſidia excogitabant. Siquidem frequentibus palis circa mœnia
defixis, quo minus hoſtis aditu potiretur/propinqua muris vada claudebant/pro=
fundiora fluenti loca aduolutis ingentibus ſaxis nauigiis inacceſſa reddentes. Cæ=
teros quoq; meatus nauigationibus opportunos/aut lapidum coagmentis/aut alio
impedimentorum genere præſtruebant. His obſtaculis rex optato locorum acceſſu
ꝓhibitus, claſſem poſtera aduerſum Sclauos expeditione promotam/ Zuinenſibus
oſtiis inſerit/Iuliniq; vacuas deſēſoribus ędes incēdio adortus, rehabitatæ vrbis no
uitatē iterata penatiū ſtrage cōſumpſit. Nec ſolū Iulini viciniā: ſed et cōfinia Cami
ni ipſo p̃terito populatus eſt: vt factu celerius, ita quoq; hoſtib⁹ ꝑniciosius ratus/pa
tētē ruris vbertatē diripe, q̃ dubia munimētorū clauſtra pulſare. Nā Iulinenſes cū
vrbis ſuæ recētes ruinas ferendæ obſidioni inhabiles cernerent, perinde ac viribus
orbati, deſerta patria, præſidium Caminenſe petiuerant / aliena amplexi mœnia,
qui propria tueri diffiderent. Ab his demum finibus exercitus noſter ad vr=

Gubernatoris ſuperbi ſupplicium

Miroci virtus.

Eſkillus archieps Clareualleñ fit monachus.

biſ Oznæ ſolum dirigitur. Cuius mœnibus abſtinens viciniam irrumpit/certam
agrorũ vaſtationẽ incertæ vrbiũ obſidioni præpõderare exiſtimans. Sed etiã idem
aliquãto ſatius faciliuſq; reputabat ꝑſequi diſꝑſos,q̃ vrgere munitos. Cui poſtmo=
dũ compendiariæ nauigationis reditum circũſpicienti in commune prouiſum eſt/
propinqui fluminis abſtruſos reſerare ſeceſſus. Cuius oſtia quũ quondam nauigan=
tibus peruia fuerint:nunc harenis obfuſa ad priſtinũ habitum foſſa redigi poſſint.
Quam ſententiam conſiderata difficultatis magnitudo quaſſauit,Rege eximiam
obſtaculi molem ligonibus penetrari moroſum ducente,vetanteq; negocium ſuſci
pi,quod plus impenſæ q̃ vtilitatis afferre videretur. Igitur repetito Ozno,tormen
tiſq; propter vallum erectis,obſidio fingitur:cuiꝰ ſpecie deditio obtineretur. Quã
ſimulationem ſpernẽtibus oppidanis/expeditioni finis imponitur. Aliam rege poſt
ver poſterum exorſo/eiuſq; opinione finitimos terrente/quũ ſe Sclaui nec propriis
viribus/nec peregrinis auxiliis aduerſum Danica arma abundare conſpicerent,de
legatur Priſzlauus,qui bellum apud Danos deprecaretur. In quorum præparatam
claſſem incidens/oblatæ pecuniæ pactione non ſolum profectionem prohibuit,ſed
etiam pacem in biennium taxauit. Cæterum publicæ religionis conditiones barba
ris ingeſtæ non ſunt:cuius profeſſores plæriq; eorũ principes exiſterent,vulgo ſa=
crorum ſocietatem damnante. Qui tametſi Chriſtiano nomine cenſerentur,titu=
lum moribus abdicabant/profeſſionem operibus polluentes. Per idem tempus Hẽ=
ricus compoſitis in Bauaria rebus/quia Sclauis aduerſum Danos adeſſe non pote=
rat,amicitiam Waldemari prius per internuntios petitam/ mox apud Eidoram col
loquio obtentam callidius q̃ verius amplexatus eſt. Nam ꝑuicaci eius ingenio nul=

Hẽrici praui mores.

la boni ſtabilitas ſeruiebat. Cum gente noſtra nũq̃ diutinas ac conſtantes amicitias
gerere ſuſtinuit. Mẽtiri virtutem ducebat:bonarũ artium loco fallaciam amplecte=
batur:fidem ſimulatione colebat/honeſto vtile anteferendo. Aſſidue noſtros rupta

Waldemari probitas.

turpiter ſocietate lædebat. Econtrario regem conſpicua animi integritas/ꝑpetuaq;
in cunctis cõſtantia decorabat. Quid ergo miremur/ꝙ inter eius virtutes/ et Saxo
nicam leuitatem firma ſocietatis copula/aut ſolidum concordiæ vinculum contexi

Suerꝰ ſe regis filiũ mẽtitur.

nõ poterat? Iiſdem fere temporibus Suerus quidam fabro patre genitus/ſacerdotii
quod in Ferogia aliquãdiu geſſerat partibus abdicatis/Noruagiam petens,religio
nis munus militia mutauit/Oſteni cuiuſdam ab Erlingo proſtrati occaſione addu=
ctus:cuius agmini per deſerta fugienti fortuito obuius ducem ſe præbuit/reſq; ad=
uerſum victores nauare cœpit. Et ne generis titulo carere videretur,originẽ men=
titus/Haraldum Hyberníenſem auum ſibi vendicando/Siuardo ſe ꝓcreatum con=
fingit. Cuius etiam nomẽ filio:quem antea patris vocabulo vna appellauerat/apta=
uit. Et vt omnia prioris fortunæ momenta ſubrueret/proauiq; vocabulo in eo re=
præſentari crederetur,ſimulatæ proſapiæ decus/noui nominis ornamentis vſur=
pare ſuſtinuit/Magnumq; ſe in argumentum generis vocitari conſtituit. Quod
tam impudẽs mẽdacium turbulento militum errore / credulaq; vulgi ſuffragatio
ne protectum/ad totius Noruagiæ cruentiſſimã ſtragem/extremãq; perniciem pe
netrauit. Idẽ quũ adhuc priuatus Suetiæ ducẽ Birgerũ petiſſet,ſacerdoti cuius for
te hoſpitio vſus fuerat/ſtolam præcipuum Diaconi inſigne/cum libro ſacerdotalia
ſacra continente dono dediſſe fertur. Sed ne peregrinis vlterius immorer,ſtilum
ad propria referam. Neq; me domeſtica ſcelera per idem tempus exorta diu=
tius externis inſiſtere patiuntur. Siquidem Magnus Erici filius præſentis for=

Magni i regem conſpiratio.

tunæ ſtipēdiis nō cōtētus: cū Kanuto & Carolo q̄bus paterna cū Waldemaro neceſ-ſitudo: maternus autē auus Eſkillus erat: aliiſq; cōpluribus in ſocietatē facinoris accitis: opprimēdi p̄ inſidias regis cōſiliū capere ſuſtinuit. A quo cū Suenonis partibꝰ militādo bello Grathico captus fuiſſet: nō ſolū ſpiritu ſed etiā amicitiæ & familiaritatis iure donatꝰ: atq; ex priuata fortuna ad eminētē dignitatis locū ꝓuectꝰ fuerat. Tantā victoris charitatem ſupplicii q̄d meruerat loco expertus eſt. Cuius inſidiarū apparatus: hoc ſecurior: quo incredibilior extitit. Neq; enim facile regis animū ſubire poterat: ab illo ſibi inſidias necti: cui quōdam ſalutem a ſe tributam meminerat. Cum res diu latuiſſet indicium huiuſmodi fuit. Quidā Theutones inſidiarū cōſcii Magno clientelæ obſequiis deuincti cum forte negotiorum eius curam amminiſtrā-do Holſatiam peragrantes: cuiuſdam ſolitariam vitā degentis hoſpitio excepti fu-iſſent: eiuſq; cubiculum a ſe medio tantum pariete diſcretum neſcirēt: nocturno in-uicē ſermone effuſius habito: vehementer ſe mirari dixere: quo pacto rex inter tot præparata ſibi inſidiarum cōmēta mortaliū adhuc luce fungeretur: quas Magnus cum Karoli filiis eius capiti clandeſtino conſilio molitus fuerit. Has vero omnes aduerſum inſcium excogitatas: non fortuitis humanæ conditionis caſibus: ſed cōſtantibus diuinæ protectionis ſubſidiis eſſe diſpulſas. Siquidem Magnū gladio dūtaxat venabuloq; quo Tigres occupandi conſuetudinem habebat vtentem: petituro Sia-landiam regi comitandi obſequiū ad cuiuſdam vſq; vadi tranſitum exhibuiſſe: ibiq; Kanuti qui pari armatura inſtructus (nā id genus in venationis ſectatoribus ſuſpectum eſſe non poterat) cū coniuratis eodem tempore ſuperuenire debebat: occurſu fraudatum, facinuſq; ſine complice experiri non auſum: per ſummā propoſiti diſſi-mulationem: cōſalutato rege propria repetiuiſſe. Poſt cuius diſceſſum Kanutū regi vadum tranſgreſſo obuiū extitiſſe: turbatūq; conſortis abſentia: proſecutionis officium ſimulaſſe. Aliquanto tamen eū acrius auidiuſq; q̄ Magnū propoſitum exequi perſeueraſſe. Qui regem equites ad mare præmittere, ſtipantibuſq; fœminis mora-bundum in littore conſidere: & inter extremos nauigium conſcendere ſolitum ag-gredi conſtituerit: peregiſſetq; facinus: ni rex abſq; omnis humani indicii monitis: benigniore cœleſtium cura compulſus: relictis ocyus pediſſequis: ratem præter ſo-litū ſcandere maturauiſſet. Karolum autē antea a coniuratis in Scaniā trāſmiſſum fuiſſe ſi fratri propoſitum ex ſententia ceſſiſſet / ad extirpandam regis ſobolem ami-corum auxilia contracturum. Sed ne ſic quidē Kanutum propoſito cedere voluiſſe ꝙ apud Fioniam fruſtra tētatum: in Scania maiori cum opportunitate conſumma-re ſperauerit. Waldemarū ad Helſingorum vrbem præcurrere maturando: eūq; cū primū Scaniæ aduectus rate excederet: incautum opprimere moliendo: quem poſt diurna venationis exercitia: p̄miſſis arbitris eo loci paruula rate crepuſculo trāſire ſolitum: non ignoraret. Quā machinationem fortuitis neceſſitatis præſidiis eluſam fuiſſe: nam ratem quæ regem vehebat cū forte glaciali impulſu procul a concupito littore detorqueretur / militum eius aduentum præſtolantiū ingenti cohorte exceptam fuiſſe: eāq; manū neceſſitati ſubuenire conatam: coniuratorū inſidiis obſti-tiſſe. Ita Kanutū & Carolum bis propoſiti caſſos / loricas quas inuadendi regis gra-tia ſub tunicis geſtabāt hoſpitiis reddidiſſe. Horum autem omniū ammirationem vincere: ꝙ Waldemarus vnius ex coniuratis ſibi perfamiliaris ſuſpectū minime / fer-rum vitare potuerit. Qui cū regi per Rhedam aucupiū exercenti: ſolitarius comes aurigaq; exiſtere ſoleret: deficiētibus cōiurationis auctoribus: parricidale miniſte-

De inſidiis Magni & Caroli.

Helſingborg.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

rium circa ipſum compræhenſa aue curru delapſus iuuandi accipitris curā intēta
corporis inclinatione tractaret:ſua manu peragendū promiſerat:fortunā tamen in
tanta tāq; facili inſidiādi materia promiſſis parricidii partibus aditum nō dediſſe.
Horum itaq; euentuū miraculis liquere mortali manu regē perire non poſſe: cuius
ſalutem inter tot exitioſa,arcanaq; pericula:non induſtria humana:ſed cœleſtis p=
texerit diligētia. Hanc hoſpitum relationem a rerum ammiratione profectam: ere
mita perinde ac ſi diuinitus dati indicii myſterium veneratus:cuidam monachorū
rectori ad ſe venienti memori narratione replicuit iuſſo horum indicandorum gra
tia ad regem tranſitum non differre. Quibus acceptis rex:cum ex diffinitione loco
rum:argumentiſq; temporum:necnon itinerum ſuorum circūſtantiis fidem aſſer=
tis habere cœpiſſet/non minus ſibi ſubſidii deum in prodendis inſidiis præſtitiſſe:
q̄ in fruſtrādis tribuiſſet gratulatus eſt. Cuius rei ignorantia Karolus priſtina ad=
huc ſecuritate ſuccinctus ſiue tegēdi parricidalis propoſiti calliditate:ſeu peragēdi
deſperatione:Abſalonem ob cognationis fidutiam petitum: impetrandi ſibi a rege
prouincialis beneficii adiutorem depoſcit. Quo propinqui preces attētius exſequē
te:Waldemarus diſſimulata inſidiarum cognitione:ex fiſco ſuo ſe ſtipendia Karolo
ſoluturum promittit:quoad honoris ei impertiendi facultas incideret. Cūq; Roſ=
kildiam veniens in æde trinitatis optimæ maximæ / morem ſacris geſſiſſet : amo=
tis arbitris Abſalonem adeſſe præcepit: quo ſecum conſidēte indicē aduocans:quæ
ſibi detulerit iterato exponere iubet. Ille propīquitatis metu qua Abſalon a Kanuti
filiis cōtingebatur eloqui veritus,atq; os rubore perfuſus:aliquādiu plenū hęſitatio
nis ſilentium egit. Cuius taciturnitatis rex illico cauſam coniectans: hoc inquit te
metu Abſalonis fides liberat. Apud quem meæ reſpectum charitatis propriæ neceſ
ſitudinis affectioni præponderare non dubitem. Quo dicto ſenioris vocem verecū=
da animi hæſitatione torpētem ad eloquēda quæ iubebantur intrepidam reddidit.
Is itaq; relationē ab inſidiarum principio orſus : cunctaſq; earum partes veris nar=
rationis indiciis proſecutus:hoc nō ſuæ ſed alienę compertionis fuiſſe teſtatur, ro=
gatum ſe tantum eadem regi referenda curare. Tunc rex eo ſecedere iuſſo:ductis al
te ſuſpiriis:priuatim apud Abſalonē, queri cœpit: nūq̄ ſibi vel cognationis ius:vel
beneficentiæ meritum obtentui fore potuiſſe:quo minus malis propinquorum arti
bus appeteretur. Quorum fraudem ſi diſſimulanter tolerare cœpiſſet : effectū in=
ſidiis præbere poſſe : quæ tam potētum tāq; ſibi familiarium ſtudiis necterentur. Si
vero parum adhuc publicato facinore ſupplicia de indemnatis ſumere maturaſſet:
doliq; notitia a paucioribus ſumpta crudelius in æmulos conſuluiſſet: innoxia ca=
pita confictis criminationis partibus obruere videretur : inuidiaq; virtutis accen=
ſus ad communē generis ſui interitum variis inſimulationis modis exſurgere ne=
ceſſitudinis euerſor:affiniūq; conſumptor cenſendus. Igitur & patientiam pericu=
loſam & vltionem ſi præpropera foret:probroſam exiſtere. Ita ſe quem vindictæ mo
dum appræhendere debeat ignorare,cuius & ignominioſa acceleratio ſit & perni=
cioſa dilatio. Cæterum inſidiarū periculis patere malle/q̄ in auctores facinus retor=
quere:ni mors ſua ad aliorum confeſtim exitium redundaret:quā liberorum ſuorū
amicorūq; miſerabilis ſtrages : mox diſcordia ciuilis : ſæuaq; exterorum irruptio:
ac totius patriæ teterrima vaſtitas inſequeretur. Hęc & cōſentanea rex crebris an=
xiiſq; gemitibus proſecutus:quæ maxime ſibi conducant Abſalonē diſpicere iubet.
Ille ſe nihil a regis æſtimatione diuerſum perpēdere refert:præfatus ipſum ex repē=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tino vindictæ procurſu non leuius famæ diſpẽdium q̃ ſalutis ex dilatione capturũ.
Quamobrem animaduerſionis ius diuino permittẽdum arbitrio/ qui potis ſit inſi=
dias quas eluſerit publicare. Sed neq; rem cuius multitudo conſcia ſit diutule vul=
gus latere poſſe. Hortatur deinde corporis ſui cuſtodiam conſuetis comitibus attẽ
tius mandet: iubeatq; nunq̃ ſibi inermes aſſiſtere: nec magis ſalutem ſuam diurnis
eorum officiis, q̃ nocturnis excubiis vallari curet. Sic enim coniuratorum aliquos:
ſe proditos ſuſpicantes: repentinum propoſiti indicium edituros. Gratum walde=
maro conſilium fuit. Cuius Roſkildiam linquentis Abſalon comitem agens: ſollici=
tatur a Carolo petitionis ſuæ partes quas nuper apud regem egerit: iterare. Qđ ex=
ſequente eo: reſpondetur a rege: raram beneficii gratiam eſſe, qđ accipiens parrici=
dio penſare ſtudeat. Præterea miram quorũdam ingeniis & fallendi pertinaciam &
diſſimulandi ineſſe verſutiam. Se nihilominus cum primum Iutiam introierit inſi
dioſo militi munificum futurum: a quo potentiæ ius in id maxime vulgus affecta=
ri non dubitet. Iocunda Carolo promiſſio extitit: quã ſibi per Abſalonem expoſitam
impenſiore gratiarum relatione proſequebatur: finxit enim oris hilaritatem: læti=
tiamq; effuſius prætulit: quam non tam recipiẽdi beneficii q̃ implendi parricidii af
fectus progenuit: ꝙ ei regiæ diſſimulationis induſtria ſecuritatis incrementa tri=
bueret. Huic poſtmodum forte materni aui Eſkilli per idem tempus a Gallia naui=
gantis appulſus/ vrbem Ripam cum Kanuto fratre petẽdi cauſã præbuit. Quorum
Benedictus quidam ſolo patre germanus: ſed pellice editus regiæ clientelæ fortior
q̃ fidelior comes: waldemaro paucis poſt diebus q̃ Fioniã ingreſſus fuerat in pro= Benedicti Alemanni ſtoliditas.
patulo prãdente, ſiue celandæ fraudis impatiẽtia adductus: ſeu parricidii qđ cogi=
tauerat furiis concitatus: neglectis epulis cultrum quẽ forte prandendi gratia ſum
pſerat: compreſſa manu: huc atq; illuc actum: varia ancipitiq; verſatione ſtringe=
bat: perinde ac vſum eius ad inferendas plagas agitationis exercitiis prædiſcere cu
piens. Interdum ferrum ſinu condebat: detectumq; rurſum digitis inſerebat. Inter
hæc aſſidue regem oculis deſtinabat: quibus nõ minus q̃ manui minarum ineſſe vi=
deretur. Cuius motibus amentię conſentaneis: waldemarus per ſponſam filii Ger=
thrudem ob id muliebriter lachrymãtem oculos inſerere monitus: Nicolaum: qui
regiæ menſæ præerat: q̃ poterat arcanis nutibus accerſitum: viſum ad inuſitatos
Benedicti geſtus obliquare tacite iubet: amotiſq; poſt epulas mẽſis cæteris ſibi pro=
piorem conſiſtere: prædicti equitis ſi quas moliretur inſidias excepturum. Sed Be=
nedictum tum ipſius regis, tum commilitonum plena ſtuporis contẽplatio ferrum
vaginæ reddere coegit. Crediderim vero hunc animi æſtum eius pręcordiis diui=
nitus ingeſtum eodẽq; auctore proditum facinus quo prohibitum eſſe. Tum demũ
waldemarus neglectum Abſalonis cõſilium pœnitẽtia proſecutus: deuocatis in cu=
biculum militibus inter quos & Benedictus aſtabat: rẽ mœſtam eiſq; perq̃ maxime
diſplicituram afferre ſe dixit: quam & prodere triſte ſit: & celare peſtiferum: nec ſę
dubitare quin eadem in cõmune delata amicorum mẽtes triſtitiæ ſalebris ſit impli
catura: tantoq; eis plus amaritudinis incuſſura: quanto regem ſuũ propenſiore cha
ritatis cultu contingerent. Siquidem quorundam conſpirationẽ de nece ſua habitã
non dubiis cõiecturæ rationibus/ ſed veris conſciorũ indiciis, certiſq; rerũ veſtigiis
ſibi proditã eſſe: cuius auctoribus primã ſalutis ſuæ cuſtodiã credere conſueuerit.
Nolle vero ſe eorum declarare vocabula ꝙ noxios reſipiſcẽdi induciis donare q̃ in=
ſimulãdi ſtudio obruere mallet. Hortatur deinde majore cum ſedulitate vallãdum

ſe curent: nec vſq̃ gladiis vacui incedentem comitari ſuſtineant: ſtipandiq; officia
hactenus per incuriam geſta deinceps elaborato famulandi ſtudio proſequãtur: tan
taq; id ſollicitudine peragant: perinde ac quiuis propriæ ſynceritatis certitudine
de aliena ambigere neceſſe habeat. Sed neq; ſe vniuerſos notabiles ducere: de quo=
rum grege complures ad mortem pro ſe excipiendam ſi res poſceret: paratiſſimos
ſciret. Tunc milites mutua fidei æmulatione conſciorum indiciũ flagitantes: a per=
fidis erga regem capitibus vindictam ſe exacturos promittunt: neq; aut neceſſitu=
dinis aut familiaritatis gratia tẽperaturos: quo minus ſanguinis eius cupidos pœ=
nas quas mererentur/perſoluere ſint coacturi. Ad hæc rex referre: fidei ſynceritate
contentos: vlteriores indicii partes expetere non oportere. Ita militum preces ab in
nocentiæ conſciẽtia profectas/ plenum moderationis reſponſum ceſſare compulit.
At Benedictus coniurationem a conſciis regi proditam ratus: eũq; his quos incau=
tos opprimere cuperet callidis ſimulationis ambagibus veniam polliceri: plæriſq;
militiæ inſignibus relictis: Iutiam qua potuit celeritate petiuit: detectæ factionis
nuntio ad Magnum dimiſſo. Ita perfidum eius animũ mordax conſcientiæ crimen
regiæ manſuetudinis promiſſis fidem habere vetuit. Quæ res Magno proxima no=
cte nauigio Lubecam proficiſcendi: indeq; Henrici contubernium expetendi cau=
ſam præſtitit. Eodem nuntio Kanutus & Carolus per Benedictum accepto: tacite
Ripenſium vrbe egreſſi: conſcẽſa apud Randruſium naue præfectum Gothiæ Bir=
gerum propinquitatis fidutia petiuere. Adeo illos malignæ conſcientiæ vis ſecuri=

Eſkilli per= plexitas.

tate defectos: ſubito pauore quati coegit. Quorum profectionem Eſkillus: tum pro=
priam, tum nepotum fortunam miſerabilius queſtus infinitæ ægritudinis moleſtia
proſequebatur: ob cuius magnitudinem linguæ debilitate contracta: parum voca=
lis euaſit. Quem rex ad ſe Wibergi veniẽtem iocunda admodum fronte ſuſcepit: ne
quid ſuſpitionis in eius aduentu reponere videretur. Quam regis moderationem
pontificis prudentia æquauit. Supplicem enim pro nepotibus vocem mittere non
ſuſtinuit quo magis ſe ab inſidiarum ſuſpitione alienũ efficeret: neue eorum culpæ
affinis/quos precibus ſeruare cuperet, exiſtimari poſſet: conſultius arbitrando taci
turnitatis argumento malignitatis ſuſpitionem vitare: q̃ offenſam pro noxiis ſup=
plicando contrahere. Cui poſtmodum Scaniam profecto/opportuna medicorum in
duſtria debilitatæ vocis opem redintegrauit. At mẽtem eius ingẽti curarum æſtu
obſitam ægritudine vacare nepotum proprio ſpiritu chariorum fortuna paſſa non
eſt. Adeo facilius corporis q̃ animi diſcrimina vitãtur. At Magnus facinoris pudo=
re quam exilii cauſam haberet: Henrico pandere veritus: recõciliationis ab ipſo dũ
taxat remedia poſtulabat. Ille exulis vota auerſari impium ratus: epiſtola ad Walde=
marum tranſmiſſa: conceptæ erga Magnũ offenſæ remiſſionem efflagitat. Ad hæc
Waldemarus legatione q̃ literis reſpondere ſatius ratus: Henricum quẽ ſtabulo ſuo
præpoſuerat: Germanicæ vocis admodũ gnarũ in Saxoniã dirigi curat: apud eius
ducẽ Henricũ Magni perfidiã accuſaturũ. Quo audito/ Magnus rubore in audaciã
verſo q̃ poterat pertinaciter obiectis ſe affinẽ negare: & veluti in augmẽtũ innocẽ=
tiæ duello manum offerre: eodẽ acumine diſſimulationẽ amplexus: quo facinus mo
litus fuerat. Refert legatus nõ ob hoc ſe eo miſſum: vt accuſationis partes apud ex=
teros ferro proſequi debeat: ſed vt reum cauſam ſuã ad regis cognitionẽ transferre
defenſionẽq; patria lege decretã ſubire moneat. Tum duce quẽ defenſionis modum
aduerſum hoc criminationis genus lex Danica ſtatueret: rogante: penes ferrũ pur=

gationis morem conſiſtere reſpondit. Tunc Magnus a duce rogatus: an tantum fi-
dutiæ in innocentia ſua reponeret: vt huius experimenti indicio ſpem defenſionis
petere auderet? Anceps id gen⁹ nec ſemper miraculo præditum aiebat: qđ plærũqꝫ
et inſontes damnare, & noxios abſoluere ſoleat: fortuitoſqꝫ maxime experimẽtorum
euentus habeat. neqꝫ enim diuinam potentiam tanta mortalium cura flagrare: vt
quibuſlibet eorum votis rerum naturam cedere compellat. Suſpecta plæriſqꝫ reſpõ
ſio fuit. Tum duce quã a ſe opem ſperare debeat qui tanti criminis obiectionẽ pa-
triis inſtitutis refellere nollet/arctius perquirente: quid ageret incertus: aliquandiu
reſponſi cunctationem exhibuit. Tandem vlterioris profugii diffidentia adductus:
vltro regem aditurum ſe dixit: ſi ſibi quęcunqꝫ cauſa exitum ſortiretur: impunita-
tis fides daretur. In cuius fidutiæ certitudinem ſtabularius ſponſionis ſuæ pignus
offerre cœpit: præfatus capitali crimine damnatis patriæ legis inſtituto dilabendi
inducias tribui: iiſdẽqꝫ e veſtigio ſupplicium irrogari nefas haberi. Qua Magnus
oblatione contempta: ſolam Abſalonis fidem ſe pignoris loco recepturum aſſeruit.
Quæ cũ rex ex legato cognoſſet: epiſtola duci redditur: qua Magno ſub Abſalonis
obtentu/veniendi diſcedendiqꝫ poteſtas promittitur. Quo euenit vt Abſalon prius
Magnum hoſpitio exciperet: q̃ vllum aduentus eius nuntium a rege ſumpſiſſet: li-
teras quæ pro eiuſdem receptione deſtinabãtur nimio feſtinationis ſtudio præcur-
rentem. Quibus tandem per regem ſuſceptis ſollicitudinem improuiſi hoſpitis ple
nis fidutiæ promiſſis diſcutere curæ habuit. Quibus erectus Magnus: plus ſpei in
Abſalonis auxilio: q̃ metus in ſua noxa repoſuit. Quo euenit vt maiore formidinis
parte depoſita: propria repetere non dubitaret: nauigationem qua Iutiam petitu-
rus erat: neceſſariis vſibus inſtructurus. Quippe cauſam apud Auruſiam dicere iu
bebatur. verum hoc ſecuritatis robur depræhenſa ſecretorum eius legatio quaſſa-
uit. Siquidem binas eius epiſtolas proditionis mandata geſtantes: a publicorum iti-
nerum obſeruatoribus intercipi cõtigit. Quas cum regi allatas ab intermeantibus Magni ꝓdi-
expertus fuiſſet: formulã qua ſignatoria vtebatur: proprii ſcribæ negligentia amiſ toris aſtu-
ſam confingit. Idqꝫ non ſolum inter ſuos: ſed etiam apud Abſalonẽ ſimulatione pro tia.
ſequi curauit: opinionem ſerere cupiens adulterinas epiſtolas a formulæ repertori-
bus odio ſui fuiſſe compoſitas. Appetente cauſæ dictionis tẽpore: binis nauigiis in-
ſtructus: Abſaloni *Sialandiæ* & *Scaniæ* magnatibus comitato obuius affuit. Quo
adito conſciẽtiæ ſtimulis actus: trepidationẽ fide maiorem pręteritęqꝫ vitæ fortitu
dini indebitã exhibẽdo: nullis ſe exhortationibus vt Iutiam peteret adducẽdũ iura
bat: plus a ſe metus in regis offenſa: q̃ opis in cuiuſpiã patrocinio reponi præfatus.
Præterea fortuitã ſigilli ſui amiſſionẽ cauſatus: æmulorũ cõmẽto occaſionẽ ex eiuſ-
dẽ inuẽtione nactorũ inimicas regi literas ſuo noĩe cõfictas aſſeuerabat. Sed Abſalo
ne tãetſi criminis acta ab eo cõfeſſio foret: nihil cõmiſſum quo min⁹ inuiolatus diſ-
cederet/cõſtãtius aſſerẽte: ſociali illũ nauigatione ꝓſequiť: plus amici monitis q̃ ꝓ-
prio pauori indulgens. Cui rex omni Danica nobilitate ſtipatus/apud villam Wiby
ſibi per Abſalonẽ oblato menſæ ſacra cõmunicare paſſus non eſt: ne conuiuam agẽ-
do offenſam deponere videretur. Quẽ die poſtero ad concionẽ vocatum ſuorum in Magni ac-
eum benignitate expoſita: maieſtatis reum agere cœpit: pietatẽ parricidio repende- cuſatio.
re auidum: qđ eius fuga non violẽter ingeſta: ſed a ſolo conſcientiæ reatu profecta
recẽter prodiderit. Ad hæc Magnus ſe nõ cuiuſpiã delicti: ſed minacis nũtii per Be- Purgatio.
nedictũ accepti impulſu dilabẽdi conſiliũ cepiſſe teſtatur: regiæ ſuſpitionis cauſam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

e longinquo tutius ſpectaturus. Præterea mirari ſe quo pacto rex/propinquũ quem
omni familiaritatis iure proſequi conſueuerat: inaniũ ſuſpitionum ductu perſequi
ſuſtineat. Contra rex hoc eum ingratiorem quo meritorum ſuorum negligentiorẽ
aſtruere: & in perfidiæ argumẽtum ſupradictas ipſius epiſtolas/quarum altera clau
ſa, altera aperta obſignabatur in cõmune proferre. Quas etiam per præſentes ponti
fices circũferri: & an vero Magni ſignaculo obſitæ eſſent: curioſius annotari præce-
pit. Q đ inſpectantibus cunctis adulterinũq; eſſe negantibus: recitari eas in publico
iubet. Aperta Scanienſibus ſcribebatur: regem ſuper complurium oppreſſione calũ
niãs: cunctoſq; ad bellum cum eo gerẽdum exhortans. Magnum repetẽdæ libertatis
auctorẽ habituros. Clauſa ad Kanutum & Karolum eodẽ quo prior titulo mitteba-
tur: quæ eos res in Scania nouare moneret: Magnũq; idẽ apud Iutiam facturũ pro-
mitteret. Sic regem viribus cariturũ maiorum regni prouinciarũ auxiliis ad eum
cõmeare prohibitis. Perlectaſq; epiſtolas Magnus cũ reſpõſo excepturus putaretur
indice metus ſilẽtio vtebatur. Quinetiã tantũ ſtuporis animo contraxerat: vt voce
quoq; deficeretur: internæ ꝑturbationis notas confuſo oris habitu præ ſe ferẽs. No
tabilis viri taciturnitas fuit: quæ ne confeſſionis loco duceretur: prudens Abſalonis
interuentus effecit: miratu indignũ dicẽtis ad nouos criminationis obiectus homi-
nem defenſionis dubiũ pleno meditationis conſilio reſpondẽdi officia tardius exhi-
bere: protinuſq; eum dandi reſponſi gratia colloquio excedere: & quos velit ex ami-
cis in conſiliũ contrahere iubet. Quo dicto recreatus Magnus atq; ad ſpem labefa-
ctandæ accuſationis erectus acceptis cõſultationis induciis: Abſalonẽ cum Tuko-
ne Wendilenſium antiſtite ſeuocat. Is Tuko patri eius Erico diaconatus obſequiis
percharus habitus: deq; eius clientela ad pontificatum accitus fuerat. Cuius rei
grata recordatione Magni charitatem propenſius animo inſitam habebat. Quem
multum diuq; ob cogitati ſceleris immanitatem profectis a dolore conuitiis inſe-
cutus: reſpondente eo epiſtolas aliena fraude contextas: ſuperuacuum id purgatio-
nis genus aſtruxit: non ſolum ſcripturæ: ſed & ſtili modum quo ſcriba ipſius Lam-
bertus in dictandis epiſtolis vti ſoleat certiſſime recognoſcere p̃fatus. Cuius affir-
mationem Abſalone conſentaneis verbis proſequente: tantũ Magno deſperationis
inceſſit: vt eos an ſibi confeſſionis remedia amplecti liceret trepide percontaretur.
Tum Abſalon tametſi confeſſio periculo non careret: ad hanc tamen ante procurẽ-
dum q̃ de venia actum, excuſſumq; foret negabat: ſuadetq; vti ſtupore depoſito: per
ſe vel per amicum in poſterum diem induciarum facultatẽ audacter efflagitet: fir-
mato animo rem felicius expleturus. Quibus admiſſis rex præſentem nobilium ca-
teruam veſpere iter ingreſſus: ad Vnnonis locupletiſſimi viri penates ſecum perdu
xit. In qua profectione Abſalon a Magno admodum æſtuante quiſnam defenſionis
modus obiectis congrueret: curioſiore percontatione conſultus: nullam partẽ pro-
bro aut periculo vacuam agebat. Nam nec accuſationem tot rerum indiciis ſubni-
xam refellere promptum: nec purgationis partes detrectare ſyncerum: confeſſio-
nis vero exitum ancipitem fore quam nulla venię certitudo præcurreret: Ita verax
reſponſi dator conſultori ignorantiam prætendere: q̃ in dubiis certitudinem pro-
mittere: fidelius duxit. Tunc Magno omnia ſe veraciter relaturum: ſi veniam con-
feſſioni tribuendam ſperaret dicente: intrepide eũ ſibi ſecreta quæ vellet cõmittere
iubet/nullum eorum indiciũ ad regem ex ſe manaturũ præfatus. Tum illo omnem
inſidiarum ordinem patefacere cupiente: Abſalon narrationem admittere noluit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ne eam ſacerdotali miniſterio confeſſionis loco recipere videretur. Suadet itaq; Su-
nonem & Eſbernum: ſecum adhibeat: quos in rebus arcanis tegendis induſtrios ſci
at. Quibus admiſſis Abſaloniq; data fide pollicitis, abſq; eius conniuẽtia nullam ſe
præſentis arcani mentionem acturos: Magnus inſidiarum ſeriem a principio rete-
xere orſus: non ſolum ſe cum his quorum crimen teſtis fuga prodiderat: iure nota-
tum aſſeruit: ſed etiam complura ad regis caput pertinentia adhuc eius notitiæ pa
rũ indita/apertiſſima confeſſione detexit: Eſkillũ (Aſceri hic filius erat) & Chriſti-
ernum patre Suenone natum: eiuſdem culpæ conſcios aſſeuerando: Chriſtierni fra
trem Aſcerum cui in templo Lundenſi prima poſt antiſtitem dignitas ceſſerat: con
iurationis conſilium ſciſſe potius q̃ probaſſe teſtatus. Confecto itinere poſtq̃ oppor
tunum colloquio tempus occurrit: Abſalon cum Sunone & Eſberno regem pauliſ-
per ſine arbitris eſſe iuſſum contemplari cauſæ exitum monet, in qua nec accuſa-
tionem actori inſtruere expeditum: nec reo confeſſionem amplecti tutum ducatur.
Qui ſi indemnatus abſcederet: complures ad innocentiam ſibi decernendam addu-
ceret. Sin confeſſus venia careret: ſimplicitatis exemplo culpæ ſociis tegendæ eius
documentum præberet. Igitur elaborandum vt ſpontanea ab eo confeſſio elici poſ-
ſet/quem teſtimonio inſequi promptum non eſſet. In hanc ſententiam perducto re-
ge: & ſe pœnam confeſſioni remittere promittente: cum Magnus poſtera die in cõ-
cione ab eo quid ſuper reſponſo deliberaſſet interrogatus fuiſſet: a cõiurationis ini-
tio orſus pudore poſthabito: omnem inſidiarum contextum: non ſolum conſcios/
ſed etiam loca rerum ac tempora perſtringendo: vera narrationis ſerie proſeque-
batur: regem inter tot peruicaciſſimę artis ambages, non ſorte humana/ſed diuina
opera ſeruatum affirmans: ſeq; non aliud magis mirari q̃ ꝙ fraudem tanta familia-
rium arte compoſitam propitiæ fortunæ interuẽtus eluſerit, hominẽq; tot ciuium
dolis petitum caſus incolumẽ ſeruare potuerit. His dictis/ genibus regis ſupplice
vultu gemebundus aduoluitur. Quem rex præteritæ amicitiæ verecundia con-
ſurgere iuſſum: ingratæ mentis exprobratione coarguit: illius per inſidias oppri-
mendi cupiditate perfuſum: cuius a primæua ætate perpetuam charitatem exper-
tus fuerit: a quo belli Grathici temporibus: non tantum ſpiritum ſibi datum: ſed
etiam adiecta poteſtatis incrementa meminerit. Se enim non ſolum propinquitati
ſupplicium remiſiſſe: ſed etiam munificentiam impẽdiſſe: eum vero cum fidem be-
neficio debuiſſet: perfidiam rependiſſe. Itaq; meritorũ ſuorum obliuionẽ ab eo tam
nequiter actam admirans: nec priſtinæ confeſſionis aſſertione cõtẽtus: an ſe per inſi
dias opprimere cogitaſſet inquirere perſeuerauit. Ille nec animũ ſibi nec arma ni-
hilq; q̃d tanto facinori attinuit: excepto dei nutu defuiſſe ſubiũxit. delectatus rex tã
audaci hominis reſponſo: veniã ſe confeſſioni tribuere: non familiaritatẽ reſtituere
dixit: ne rurſum amicitiæ copia inſidiarũ irritamentũ exiſteret. Eũdem quoq; taci-
ta ad Kanutum Karolũve mãdata habere prohibuit: monitum ne culpam repetere
velit cui diuinam potẽtiam tam conſtanter obniti perſenſerit. Ille ſe ſi quid tale cõ-
mitteret: vlterioris veniæ remediis indignũ vocare: ne precibus quidẽ ſalutẽ dein-
ceps tueri auſurum. Quo rex ſedendi locum repetere iuſſo protinus Suenonis filiũ
Chriſtiernũ quẽ peracta Magni cauſa ꝑ ignorãtiã caſus obtulerat: iracũda admodũ
accuſatiõe ꝓſequit̃. Qui cũ ſe cõſortis indicio ꝓditũ accepiſſet defenſionis inops cõ
feſſione veniã ĩpetrauit: nec ſolũ ſpiritũ/verũetiã bonorũ omniũ incolumitatẽ aſſe-
cutus eſt: exilio dũtaxat pœnas dare coactus: ne prõptus ad crimẽ regreſſus ſuppe-

Coniuratiõ
nẽ detegit
Magnus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

teret. Ita moderatio manifeſtam militis culpam: extremūq; ſupplicium meritā: pro
ſcriptione inſequi contenta extitit. Taliter exacto concilio Magnoq; Fioniā reuerſo
waldemarus inſulam ferarum gregibus abundantem more regio prædæ venaticæ
vacaturus ingreditur. Quo loci Abſalon & Aſcerus a maximo pontifice Eſkillo ob
veniam eius nepotibus conciliandam: quę Magni exemplo ſponderi videbat̃: trāſ-
miſſi inexorabilem regis animū experti ſunt: a quo demū Aſcerus an coniurationis
fautorem egiſſet rogatus: cognitioni ſe quidem affinem: ſed a conſenſu immunem
aſſeruit: nec tam odio regis q̄ delationis pudore, prodendiq; commiſſi verecundia
hæc feciſſe. Quē confeſſionis modum diuturni poſtmodū exilii cauſam habuit. Hu
ius legationis contemptum tam ægre Eſkillus tulit: vt variis corporis peſtibus cō-
tractis: grauib⁹ hyemem morbis exigeret. Qua finita waldemarus Daniæ Suetiæq;
primoribus accerſitis regales filiæ nuptias exornat: quibus peractis waldemarum
Eſkillus pō tificatu ab- ire parat.
Eſkillus ſecreta allocutione petitum enixe depoſcit: arcani quod ei committere ve-
lit intempeſtiuam confeſſionem non arguat. A quo poſtulata ſperare iuſſus: iam-
pridem deponendi pontificatus allatam ſibi cupidinem dicit, quem tanto oneri im
parem ætas viribus defuncta conſtituat: neq; enim in faſtigio ſe: ſed priuatū ac pro-
curatione liberum decedere velle præteritæ conuerſationis habitū monaſtica mu-
taturum. Quem cum rex verbis charitatē ſimulātibus propoſito prohiberet: idq;
ei ſine Romana auctoritate exequēdi fas eſſe negaret: habere ſe ſummi pōtificis epi-
ſtolas: ꝑ quas non ſolum abdicandi honoris licētiam: ſed etiam transferēdi in quē
vellet/ poteſtatem acceperit teſtatus eſt: huc accedere ꝙ ſe Romanæ legationis offi-
cio fungentem: ne ſedes ſucceſſore vacua habeatur: ſubrogationis curam exhibere
par ſit. Quod dictum rex/ Aſcerum ab eo pontificem adoptari ratus/ ſuſpitione in-
ſequi cœpit: nec dubius Kanutum & Karolum ſiquid vlterius aduerſum ſe conati
forent multum ab auo virium contracturos: cum diu verbis amicitiam præferen-
tibus egiſſet: ad poſtremū votis eius annuere ſe dixit: ꝙ Romanę ſententiæ decreto
obuiam ire nequeat: penes quā publicę religionis norma conſiſtat. Tum Eſkillus ho
noris abdicationē contractorum pontificum frequentia celebrari magni æſtimans:
profecturum ab vrbe regem precari inſtitit vti ipſos exacto menſe ſecum reducat/
quos non ſolum ſuæ renuntiationi: verūetiam noui antiſtitis creationi intereſſe ex
pediat. Quam rem prorſus ſilentio dignam exiſtere: ne cognita quēq̄ electionis me-
tu dilabi cogeret. Quo conceſſo ſtatam interim ſolēnemq; popularium concionem
Eſkilli in concione verba.
ingreſſus docet quantam ſubitorum charitatem faſtigio functus exhibuerit: q̄q; be
niuolo ſtudio merita ſua publicus eorum fauor ꝑnſauerit. Iam vero ſibi re pontifi-
cali cedere in animo eſſe: cuius amminiſtrationi ſupremæ ætatis ſuæ habitum diſſi
dere cōſpiciat: ideoq; ſe eorum curam quā hactenus plenis pietatis officiis geſſerit:
diuino mandare præſidio, cunctiſq; ſibi militiæ fide deuinctis huiuſce generis nexū
remittere: ſuper hæc omnia alienis delictis veniam dare: propriis ꝑtere, vniuerſos
etiam diſceſſum ſuū piis precibus proſequi: votiſq; pro ſe excubare precatur: parem
ſe eis dignationem repēſurum pollicitus. Adeo autē miſerabiliter in concione egit:
vt eam lachrymis ſuffuſam dimitteret. Qua ſoluta Abſalonem Sialandia redeuntē
miſſis quibus exciꝑetur equis: ꝑnatum ſuorum hoſpitio vti compulit. A quo q́d
ita plæbem mœſtitia affeciſſet rogatus: tum ſeniū ſuū, tum exilium nepotum digni
tatis ſibi patrięq; faſtidium afferre reſpondit. Huc accedere voti religionem qua ſe
dudum Bernardo Claraualleſi pōtificatu vltro ceſſurum, priuatāq; vitā & hono-

Eſkilli libe-
ralitas.

ribus defunctam acturum ſpoponderit. Die poſtero quũ prædicti prouinciarũ an-
tiſtites in ædẽ Laurentii matutine coiſſent, ornamenta ſacrarii armamentario ege-
ri/cõſpectuiq; ſubiici iubet, quantũ veteri altarium cultui/priſtinoq; ſacrorũ ſplen
dori noua ac religioſa liberalitate adiecerit/in propatulo oſtendere cupiens. Qui-
bus prolatis/voce ſuſpiriis permixta/ quantis charitatis impendiis pro ſubditorũ
pace ac ſtabilitate excubuerit: quot erumnis/quot periculis obſitum omne pontifi-
catus ſui tempus exegerit/edocet. Quem ob hoc ſe deponere ſtatuiſſe: ꝙ ætatis ſuæ
magnitudinem vlteriori eius functioni inhabilẽ ſentiat. Cuius orationẽ rex reſpõ-
dendi officio ſubſecutus, eum tametſi crebras cũ regibus ſimultates geſſiſſet/ponti
ficis partes laudabiliter executum affirmat. Suæ vero ſententiæ reſignationis eius
propoſitũ non placere: cui iam eo ætatis peruentũ ſit: vt malignitatis vltra notari
non debeat. Deinde eũ proprio motu/an ſuo cõpulſu paſtoris officium detrectaret

Verba Eſ-
killi archi-
epiſcopi.

fateri iubet. Tunc Eſkillus directis in aram manibus, iurare et præſentia ſacra teſta
ri ſe non odio regis/aut vllius iniuriæ ex eo receptæ violentia, ſed perituri honoris
faſtidio/perpetuiq; ſtudio huc propoſiti eſſe perductũ. Grata regi reſponſio fuit cu
pienti vera pontificis aſſertione calumniæ ſuſpicionẽ vitare. Rogat deinde an vnq̃
regia ſeueritate pœnas ab his exigere ſuperſediſſet/aduerſum quos ille pontificalẽ
cenſuram prior diſtringendã curaſſet? Quo nihil tale eum egiſſe fatente, graui me
tu liberatum ſe dixit/veritum ne ſubita antiſtitis abdicatio occultam apud cõplu-
res ſibi notam crearet. Romani deinde pontificis epiſtola: ſine cuius nutu rex digni
tatem ab ipſo deponendam negabat/in cõmune relegẽda profertur. Ea ſcribebatur/
Romanũ antiſtitem Lundenſi pontificalis miniſterii laxationem petenti: ꝙ eũ huic
muneri perutilem ſciſſet hactenus repugnaſſe: nunc vero precum eius perſeueran-
tia ſuperatum/ætati ipſius aſſiduoq; languori petitæ rei licentiam detuliſſe. Cuius
auctoritati rege refragandum negante/ſua ſede exurgens/virgam anulumq; præci
pua pontificalis ſacerdotii inſignia altario imponens/perfectam ſui muneris abdica
tionem agere proteſtatus eſt. Cuius facti miſeratione lachrymæ aſtantibus obortæ
ſuſpiriiſq; murmuris inſtar reddentibus ædes repleta. Igitur Eſkillus, qui regni cle
rum excuſſius noſſet/ſedis a ſe relictę ſucceſſorem a rege circunſpicere rogatus. Cõ
probata monitoris induſtria, aliam Romanæ dignitatis epiſtolam explicat: qua ſibi
legationis habenas tenenti ſubrogandi antiſtitis arbitrium mandabatur. Ea perle-
cta poteſtatẽ quã ſibi indulgentia Romana detulerat, ad eos quibus eligendi ius eſſe
conſuerit/transferre ſe dixit: ꝙ vltro iure ſuo cedere, q̃ alienum offendere malit: ne
eccleſiam pro cuius maieſtate tuenda ſemꝑ excubuerit, conſueto libertatis benefi-
cio fraudare videretur. Tunc iiſdem regi vti conſilium ſuum exponeret/obſecranti
bus: regeq; cleri poſtulationem ſub plæbis nomine: cuius ſe partibus proloqui refe-
rebat/conſentaneis precibus proſequente/ſententiam ſuam inter diuinam/ huma-
namq; charitatem fluctuari aſſeruit: quarum alteram tacẽdo/alteram loquendo of-
fendere poſſet. Dei namq; mentẽ exaſperaturum ſe eſſe, ſi illius quem huic maxime
regimini idoneum ſciſſet, indicem agere ſuperſediſſet. Si vero hominem huius offi
cii gnarum/pontificiſq; partes alibi laudabiliter executum/ſed et pro patria diffici-
lia audere ſolitum nuncuparet, familiaris et propinqui gratiam violaret: quem hu-
ius honoris oblationẽ auerſari nõ dubitet. Tunc cuncti quiſnam ab eo deſtinaretur
animo perpendentes/ſolam vocabuli certitudinem flagitant. Et ille Roſkildenſem
(inq̃t) antiſtitem mihi ꝓpinquitate/vobis opinione notũ deſigno. Igitur compluri-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

bus bene eccleſiæ conſultum acclamantibus, exurgens Abſalon maiorem hunc faſcem q̃ vt humeris ſuis imponi debeat/refert: nullo ſe pacto ad deſerendam eccleſiã adduci præfatus: quam anguſtiſſimis rei Danicæ temporibus ſuſceptam ad eminẽtem fortunæ habitum ſumma animi corporiſq; fatigatione perduxerit: cuiuſq; nõ ſolum externum hoſtem armis ſubmouerit, ſed etiã veterem atq; hæreditariã paupertatem fœlicibus opum incrementis mutauerit. Tum ii quibus ſuffragandi ius erat ab Eſkillo taciturnę hæſitationis increpiti/et cuinã officii ſui partes cedere vellent rogati/paribus in Abſalonem votis ꝓnuntiant: adeoq; concordes ſuffragiorũ voces miſere: vt nihil in his diuerſum aut dubiũ reperires. Nec oris officio contẽti manu compræhenſum ad ſedem quã ei voce detulerant/vi ꝑtrahere conantur. Nã primus Eſkillus iniectæ in eum dexteræ exemplo cæteris idem audendi fiduciã tribuere videbatur. Qui etiã vt mos eſt concinere exorſi/celebrem electionis concordiam decoro pſallendi officio proſequuntur. Quorũ plenum venerationis concentum populus ingenti plauſu tripudians, ſacro cantilenæ genere æmulabatur/glorioſis clericorum vocibus aliquid honorificæ modulationis adiicere geſtiendo, per ſonantibus aliis, deformem ſibi taciturnitatẽ exiſtimans. Adeo in eligendo eo tota multitudo vnã beniuolę ſuffragationis vocem habuit. Ille vero trahenti ſe turbæ ſummis corporis viribus obluctatus, complures robuſtiore impulſu præcipites humum petere coegit. Ab iiſdem quoq; exuuiæ renitenti detractæ: iamq; res ad vim et rixam vſq; progreſſa/ꝑmixtos ſtrepitu cantus exaudiri non patiebatur. Igitᷣ Abſalon ad ſedem pontificali faſtigio cõſecratam pia plæbis violentia perductus, in ea collocari paſſus nõ eſt: ne vlla ex parte cogentibus aſſentiri putaretur. Quamobrẽ prius ab Eſkillo/mox a Waldemaro oblati ſibi diuinitus honoris ornamenta amplecti rogatus: ne præſentis eccleſiæ maieſtatem nouo et inaudito contemptu perfunderet/impetrata loquendi copia, ad appellandi officium procurrit. Cumq; precibus obſecuturus putaretur, validiſſimum repugnationi ſuæ tutamentum adiecit. Rapuiſſet alius oblatæ dignitatis beneficium/auideq; ſe tanti ſacerdotii tribunalibus ingeſſiſſet. Nicolaus Roſkildenſis chori ſenior ſuper irrogata antiſtitis violentia parem appellationis vocem edere cunctatus non eſt. Tum Eſkillus aliquanto cõcuſſior, certiſſime ſe ſuffragatorum partibus affuturum dicebat/ſenſurum Abſalonem ſua an illius vota plus momenti Romæ ſint habitura. Hinc miſſæ ſtudiũ datur. Qua percelebrata, benedictionem Eſkillus Abſalonis miniſterio præſtari præcepit. Hac vſurpatione eum electionis aſſenſorem efficere geſtiendo: ſe iam cunctis pontificatus partibus defunctum huic miniſterio congruentia amplius exequi non oportere præfatus. Quem Abſalon tametſi pontificalia depoſuerit, legationis tamen iure benedicendi prærogatiuam retinere dicebat: neq; ad inferioris potentiæ viros debitum faſtigio ſuo munus relegare debere. Ea Abſalonis verecũdia ſenem voti cupidum neglectæ dignitatis ſuæ meminiſſe coegit. Alio quoq; moderationis genere repugnationis eius perſeuerantiam idem labefactare tentauit. Siquidem in cubiculum deuocatum cum precibus ꝑflectere nõ poſſet, genibus nixus plenis ſupplicationis lachrymis aggredi conatus eſt. Profectu vacuus tertium irritamenti modum: quo electi mentem ad ſuam ſententiam adduceret excogitauit: incertum relinquens maior in cogente, an reſiſtente perſeuerantiæ conatus extiterit. Siquidem equites ſuos numero et amplitudine inſignes ad eũ direxit militari fide ſe eius partibus obligaturos. Quorum Abſalon famulatum repudians/ſe prorſus in hono

Abſalon refugit primo Danorꝝ archiepiſcopatum.

rem eorum obſequiis dignum conſenſurum negabat. Qua demum conſtantia eui-
ctus Eſkillus ne ſupellectilis: quam eccleſiæ relinquere ſtatuiſſet, obſcurior depoſi-
tio foret: eundem in arcanam veſtibuli partem abductum inſtantius hortari cœpit
vti ſaltem oculis eam ſubiicere dignaretur. Sed et hanc quoqꝫ ſollicitationis ꝑtem
ſuperiorum victor mire contempſit: ne qui gloriæ tentamenta calcaſſet, auaritiæ ir
ritamentis ſuccumberet. Quamobrem Eſkillus ira accẽdi creditus, minus ſe bono-
rum q̃ cogitauerit (inq̄t) ſacris atqꝫ domeſticis vſibus relicturum/ ip̄mqꝫ tam ſtoli-
dæ pertinaciæ quandoqꝫ damna ſenſurũ. Aureo deinde poculo regem/ Abſalonẽqꝫ
ſimili muneratus eſt. Pręterea neminem ex amicis indonatum reliquit/ apud patriã
ſibi præclara liberalitatis monumenta creare cupiens. Varia quoqꝫ membrorũ de-
bilitate perſtrictus, ad poſtremum etiam igne (quem ſacrum vocant) quadam cor- Eſkillus ſa-
poris parte reſperſus abſcedere maturauit/ perinde ac diuinitus iniecti ſibi ſuppli- cro igni cor
cii cruciamenta ſortitus. Quem quũ Abſalon Scania excedentem caſtelli ſui hoſpi reptus abi-
tio excepiſſet/ ſeqꝫ tanto pedum frigore teneri/ vt noctu quietem capere non poſſet re cogitur.
conquerentem audiret, calidum laterculum ciſtula crebris foraminibus diſtincta
incluſum plantis applicuit: eoqꝫ fomenti genere præfrigido ſeni patientem quietis
calorem reſtituit. Cuius medicamenti beneficium hoc Eſkillo gratius fuit, ꝙ ab ar-
tificis charitate/ non ſcientia aut profeſſione manauit. Qui quũ Abſalonis nauigio
comitatuqꝫ Sleſuicum perlatus fuiſſet, cyphum argenteum ab eodem ſibi pro mu-
nere oblatum ſuſcipere recuſauit/ pręfatus ſe deinceps nullum inſignium vaſorum
vſum habiturum. Idem quũ regem Sleſuicenſi in ponte obuium cõueniſſet, ita cor-
poris debilitate ſolutus eſt: vt a plæriſqꝫ exanimis putaretur. Recreatus tãdem, fre
tumqꝫ rate tranſgreſſus/ ac præſentes benignius exoſculatus inter flebiles amicorũ
voces plorabundus/ et ipſe curriculo per Abſalonem procurato quũ prorſus equi-
tandi impatiens foret: quo mollius veheretur/ imponitur. Cuius flentis diſceſſum
amicorum turba ipſum vlterius nõ viſura ꝑinde ac funus lachrymis proſecuta eſt.
Poſt hæc regis legati cum Lundenſibus cogendi Abſalonis gratia Romam mittun
tur. Qui primum Clareuallũ profecti, reperti illic Eſkilli epiſtolam: cuius ea tempe
ſtate non mediocris apud curiam fauor vigebat/ in adiumentum ſuæ petitionis ac-
cipiunt. Nec minus Abſalon ac Roſkildenſes legationibus curiam fatigant/ electio-
ni quam Lundenſes confirmatum peragebant/ plenis reclamationis ſententiis obni
tentes. Interea proceribus apud Roſkildiam paſchali tempore feriatis / cõuiuioqꝫ ꝑ
ſummam omniũ hilaritatem exacto, per Thordonem Lundenſium præfectum regi
ſignificatum eſt/ Thormerum quendam Magni nuntium nuper Gothia reuerſum
tanto itinere Scaniam eſſe tranſgreſſum: vt captionem celeritate vitauerit. Cuius Magni nun
occupandi gratia Beltenſem tranſitum inſidiis eſſe vallandum: quem ab eo ocyus tius.
adiri ambiguum non ſit. Rogatum ſuper his Magnum/ pręſidiumqꝫ negationis am
plecti conatum/ rex tuto fateri poſſe promittit. Ille ſumma cum diſſimulatione obie
ctorum fidem leuare ſiquid huiuſmodi compertum foret/ vlteriorem ſibi veniã ne-
gari precatus. Rex negatorum incredulus, Adulfo cuidam inſignis fidei ſed clerica
lis conditionis: ꝙ propter Belticum littus habitaret/ obſeruationis negocium man
dat, per ſatellites ad eum directos cultus et corporis notis: quibus prædictus Ma-
gni nuntius dinoſceretur expreſſis. Taliter captus Thormerus: ac coram rege ſuꝑ
mandatis: quorum eſſet gerulus/ perquiſitus, poſt diutinæ negationis ambages quę Danica ſcy
ſtionis metu credita ſibi ſecreta detexit/ lignum compactile: quale more Danico in- tale.

ter amicos ſigilli vim obtinet/a ſe epiſtolæ loco geſtari confeſſus: cuius dimidium a
Kanuto & Rarolo pinde ac ſyngraphus haberetur. Cuius nequitiam rex vinculis
mulctare contentus, Abſalonis eum cuſtodiæ tradit. Igitur per Nicolaum ſtabuli
ſui præpoſitum Fionienſium militum eum ſequi iuſſorum auxiliis ſuccinctum Ma
gnum perinde ac denuo ſibi inſidioſum/pœnamq; perfidia meritum capiendum cu

Magnus capitur.

rat. Qui in cubiculo nocte cõcubia circũuentus dũ priſtinę virtutis immemor ſalu
tem latebris / non armis circunſpicit, poſt aulæa repertus abſtrahitur. Ita neſcias
miſeriorem eum deformitas captionis, an captio ipſa reddiderit. Oblatus regi quũ
ſuper inſidiarum conſilio rogaretur, aliquandiu obiectis ſe affinem negabat. Tan-
dem conuincentibus eum captiui indiciis/diſſimulationiſq; materia non ſuppeten-
te, confeſſione crimen aperuit. Cuius mentem rubor neſcio magis an ſupplicii me-
tus affixerit. Hunc rex ad vrbẽ Laterenſem miſſum/ Thorberniq; cuſtodiæ tradi-
tum/carcere q̃ morte mulctare maluit. Per idem tempus Sclauorum piratæ ſpolia-
tis Waldemari legatis, nauigium muneribus eidem a ſocero tranſmiſſis onuſtum ce
pere. Cuius repoſcendi gratia nuntiis ab eodem miſſis ſuperbe reſponſum dedere.
Qua iniuria Waldemarus (vt par erat) accenſus, Henricum in ſocietatem vltionis
ſollicitat, Rugianiſq; ꝙ hoſtilium locorum gnari eſſent in commilitium euocatis.
Per Suinam inuectus, Iulinum oppidum incolarum fuga deſertum incendio tentat
Henrico Diminum obſidione complexo. Qui quum expugnationem dubiam/diffi
cilemq; animaduerteret, amnẽ qui caſtra ſua a mœnibus diuidebat tranſuerſo de-
ductum alueo/remotiore curſu vrbem præterlabi coegit. Quo facto hoſtium mu-
ris ſummam defenſionis opem conciliauit/præſidium eius pro oppugnatione moli
tus. Ea re effectum eſt: vt actam æſtate obſidionem autumno inglorius ſolueret. Cu

Vrbiũ fortuitũ incendium.

ius diſceſſionem fortuitum vrbis incendium ſubſecutum eſt, ſuis viribus tribuen-
te fortuna, quod Saxonicis deferre dignata non fuerat. Eadem benigniore Danos
lumine contemplata: eorundem miniſterio Cozcouam vrbem conflagrare permiſit
indigenas vero metu palantes ad loca paludibus obſita viriũ inopia confugere coe-
git. Quod Abſalon captiui cuiuſdam cum fratre minore/coniugeq; et liberis com-
præhenſi indicio expertus rogare eum cœpit, an ſuam ſuorumq; libertatẽ latentiũ
ciuium proditione mercari cuperet: Ille conditionem cupide pactus, ſeipſum terre-
ſtribus copiis petendam/paludem cincturum/fratrem vero nauigaturis ducẽ pro-
mittit. Sic eñ Sclauos ancipiti fuga implicitos nuſq̃ dilabendi materiam habitu-
ros. Ea palus a ſuperiore per anguſtum amnis diſcrimen abrupta/ minoribus dun-
taxat acceſſa nauigiis erat. Quibus dum Abſalon eam peteret, a captiuo errorem
ſimulante ductum minis extorſit/ſaltumq; meditantis ceruici nexum inferri præ-
cepit. Multi in eum ex Sclauis dum cimbis fugam capeſſunt/incidunt. Armenta ab
iiſdem inter mare paludemq; coacta a Sialandenſibus capta/ ac per totum exercitũ
diſtribui curata ſunt. Quæ res ei plus inuidiæ apud ſocios/q̃ gloriæ quæſiuit: ꝙ ab
vniuerſis capiendum erat, a ſolis Sialandenſibus occupari dicentes. Quo paludem
egreſſo, quidam ex nautis petulantioris linguæ ducem ſupplicio dignum per iocũ
dixere: ꝙ quum nauigationem præmonſtrare deberet, ignorantiam finxerit/ pro-
miſſumq; ſuum ſecutos ſimulato errore fallendos curauerit. Ille ludibriis pro ſerio
ductis, laqueo deſtinari ſe ratus/dum aquam e ſtagno tanq̃ munditiarum gratia pe
teret, vltro præcipitato corpore profundum inſiluit/anticipare fatum, q̃ expectare
præoptans. Qua temeritate dubium reliquit/perierit ne, an ſub vndis ſaluus ena-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

uerit. Quibus rurſum (vt fieri ſolet) euomitus reſtim quã collo innexam habebat,
manibus ne per eam attraheretur complicandam curabat. Merſus denuo viſentes
eadem qua prius ambiguitate compleuit. Sed corpore eius tandem exanimi reper-
to, dubietatis quieuit contentio. In tantum autem illic exercitus noſter captiui pe-
coris gregibus abundabat: vt in iiſdem agendis quotidiana paſtorum opera vte-
retur. Quorum diſcurſum periculo vacuum generalis earundem partium vaſti-
tas efficiebat. Quam tanta incendiorum vis pepererat: vt hirundines quoq; tectis
quibus habitare conſueuerant orbatæ/ gubernaculis nauium ac proris fœtũ pro-
creaturæ nidos affigerent/domiciliorum vſum ab hoſtibus mutuantes. Poſt hæc
Rex Henricum diutina Diminenſium obſidione ſuſpenſum alloquio petiturus, ter
reſtri itinere arrepto, vrbem Cozcoam a nemine defenſam igni implicitã reliquit.
Cuius proceſſum tum amnis cuiuſdam profunditate inſignis: tum vlteriorum lo-
corum difficultas indicata cohibuit. Hinc Regi in Caminenſium prouinciã tranſ-
itus fuit: quã rurali magis populatione, q̃ vlla munimentorum oppugnatione per-
menſus, Camino duntaxat inaniter attentato, nauigia quis captiuum pecus vehe-
ret prendenda curauit. Hæc tam vber pecoris/opportunaq; commeatibus erat: vt
exercitum noſtrum bimeſtri edulio aleret. Legatione deinde ad Henricum miſſa
præſenti militiæ finem imponere iubet, illo obſidionem quã fruſtra geſſerit/ocyus
ſoluturo. Quibus reſponſis acceptis interiacentia quæq; partim ferro/partim igni
adortus, per ſummã hoſtilis rei populationem Walagoſtum accedit. Quo viſo Wa-
lagoſtenſes Zuliſtro duce extremã pontis ſui partem conuellere cœperunt: nequis
hoſtium per eum irrumperet/ inhibituri. Cuius fragmentis pauci ex noſtris per-
inde ac ſcalis vtentes/amminiculantibus ſociis aſcenſu obtento, hoſtium vrbe exi-
lienſium irruptione petuntur. Quibus ob paucitatem reſiſtere nequeuntibus, Hẽ
mingo excepto, omnes ceſſere. Abſalonis hic armiger erat/leuibus armis inſtructus
ad diſcrimina ſubeunda promptiſſimus/ſemperq; ſe periculis immergere ſolitus.
Qui dum ſe paruulo pedis regreſſu vrgentibus ſubtrahit, talis gladii quo cinctus
erat longitudine offenſis, ſupinus concidit. Quo lapſu plus gloriæ q̃ incommodi ex
pertus eſt. Nam inter crebras hoſtium haſtas, quibus acerrime petebatur/non tam
ſuo q̃ fortunæ clypeo protectus/vt primum genibus ſe excipere potuit, diſtricto fer
ro propiorum tibias appetiuit. Quibus pauliſper cedere compulſis, ſublimis deſi-
liit/ſociorumq; tandem ex pudore fortitudinem capientium accurſu petitus, oppu
gnatores vrbem repetere coegit. Ita ad ſuos regreſſus ac toto corpore integer re-
pertus, ammirationi viſentibus fuit. Igitur non ſolum fortitudini ipſius/ſed etiam
fortunę veneratio tributa eſt. Ea tempeſtate Romani ſciſmatis controuerſia aſtipu
lante Cæſare Federico pertinaciſſimo Germanorum errore compluribus annorũ
curriculis alita/veri põtificis Alexandri pedibus proculcata/ſuccubuit: diuiduũq;
eccleſiæ ſtatum catholicæ concordiæ vinculum colligauit. Quo in tempore Regis
Lundenſiũq;/necnon Abſalonis legati Roma regreſſi/læto patriam nuntio comple
uerunt. Qui tametſi diuerſas atq; cõtrarias res petitione complexi viderentur, ea
tamen Romani pontificis induſtria ſunt excepti: vt pars vtraq; ſibi pro votis con-
ſultum gauderet. Nam et Abſaloni Lundenſem pontificatum aſſumere iuſſum: et
Roſkildenſem adminiſtrare permiſſum. Ita geminum eccleſiæ regimen in eius ius
ditionemq; conceſſit: alterum præcepto/alterum indulgentia ſortientis. O nouam
et inauditam curiæ munificentiam/recuſanti pallium ingeſtum eſt: inſigneq; quod

Subactio Sclauorum xxii.

Incendiorũ vis.

Cozcoa incenditur.

Hẽmingi periculum et virtus.

Sciſma.

Abſalon fil' eps Roſkildenſis et archieps.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

petentibus ægre præſtari ſolet, repugnanti violenter imprimitur. Dignos humeros, quibus tam præclarum onus imponeretur. Veniens ſiquidem Romanorum legatus Galandus Lundenſi clero Roſkildiam euocato, præſentem Abſalonem non ſolum literarum recitatione: quæ eum electioni parere iubebant, ſed etiam anathematis comminatione: quo ſe aduerſum eum (ſi repugnare perſeueraſſet) vſurum dicebat: electoribus aſſentiri/fidemqꝫ ob[...]ditionis ſolenniter ab iiſdem recipere coegit. Quem poſtmodum Lundenſi in templ[...] pallio quod attulerat muneratus/die poſtero Ripenſium electum Homerum religioſe eius miniſterio pontificem conſecrari conſpexit. Ita legatione ſynceriſſime atqꝫ integerrime geſta, hybernis exactis, Romam reuertit.

Explicitus eſt Liber Decimuſquartus
Incipit Decimuſquintus.

Oſt hæc Rex nōdum vltionis in rerum ſuarum raptores ſatietatem adeptus, expeditione eam petere ſtatuit. Quam dū ſeptentrionalibus Iutis ſuperſedere iuſſis/ auſtrales immenſo ventorum flatu peterent, Sleſuicenſiū antiſtes Fredericus perfectiſſimū honeſtatis ſpecimen/dum veli magnitudine eximiam aurarū molem/intolerabileſqꝫ nauigationi notos cōplectitur: defecta gubernaculo puppe cum omnibus pene ſociis periclitatus/contractæ claſſis animos ingenti luctus acerbitate confecit. Cuius fato minus triſte non fuit: qꝫ ſociorum cadaueribus vltro repertis ſolum eius corpus impenſius perquiſitum/ante Spiritus ſancti ſolenne depræhendi non potuit. Cuius tempore Sialandico littori appulſum non odore triſte/nec aſpectu deforme compertum eſt prorſus: vt corruptela vacuum exiſtimares. Quo integritatis habitu ſanctitatem viri diuinitus declaratam crediderim. Nec minus veneratu dignum: qꝫ idem fruſtra ab amicis quæſitus/eius potiſſimum feſtum corporis ſui repertione clareſcere voluit, cui peculiaris cultus officio honorem habere conſueuerat. Tum vero inſignis Abſalonis gemitus erat præcordialis amici caſum lugentis. Rex copiis apud Falſtriam obuius/vocata maiorum concione, prouiſum ſibi, inquit, paruula manu magnas hoſtium copias non laceſſere/eam militiæ conditionem habenti cui plurimum gloriæ vel opprobrii debeatur. Quamobrem ſe potius Abſaloni / Kanutoqꝫ filio expeditionis ſummā committere: ſi bene rem gererent, aliquantulum laudis: ſi male, parum vituperii relaturis. Illi iuſſibus celeriter obſequuti Rugianorum etiam claſſe quanta ſubito contrahi poterat adiuti, inceſſata nauigatione Oſtroznam accedunt, in occupando hoſte non minus celeritate, q̄ audacia vſuri. Quorū tam latens improuiſaqꝫ irruptio extitit: vt plæroſqꝫ Sclauorum domi inopinatos opprimerent/ꝓuinciamqꝫ penitus

Frederici ſubmerſio q apud Soram ſepultus eſt. Miraculū in corpore epiſcopi.

incautam vaſtaſſent:ni incendio demũ ab inertioribus edito proderẽtur. Illic binis
forte Sclauis nauigio fugam quærentibus quũ alterum a Gerimaro teli iactu pro=
ſtratum reliquus vlciſci cuperet,cognito ꝙ Rugianorum ducem appeteret/telo ve
recundius abiecto dilabitur. Tanta apud hanc gentem viris in faſtigio poſitis vene
ratio pẽditur. Interea claſſis per Penum amnẽ allapſa:equis quos inter paſcua rep=
perit captis, Walagoſtum progreditur. Cuius põte diſiecto/tranſituq; obſtaculis va
cuefacto/ꝓpter mœnia ancoras iacit,oppidanis impata adhuc tormẽta tractãtibus
Eadẽ obſidionis faſtidiis nauigationis diſpendia anteponẽs/tam vagum ſparſumq;
militiæ genus ſecuta eſt:vt hoſtibus errore ludificatis vbinam maxime ſua tueri de
berent,incertum relinquerent. Squidẽ euitatis locis in quibus eos obuios habebat,
defenſoribus vacua petebat. Quibus eadem accedẽtibus ex conſulto cedebat/et ad
partes præſidio carentes militiam transferebat. Et ne vlla negociorum intermiſſio
foret,peditibus remigio noctes/ſomno dies exigere:equitibus vero nocturnam re=
quiem diurnis militiæ laboribus rependere/conſtitutum. Aduerſum quem excur=
ſationis modum Bogiſzlauus et Kazimarus nihil in armis remedii ducentes, ani=
maduerſo patriæ vaſtitatem noſtrorum non minus agilitate q̃ viribus inchoatam
ſuo ductu propulſare non poſſe,emendæ pacis conſilium capiunt/quorum arma fer
re non poſſent amicitiam mercaturi. Quibus acceſſis eorum ſe viribus impares cõ=
feſſi,præſentium finium iacturam inter damna ducere non ſimulant / ampliſſima
Pomeraniæ deſerta nouis ſedibus cõplexuri. Ad hæc Nicolaus Falſtricus in riſum
ſolutus ſiniſtre eos patriæ conſulere dixit:cuius inferiora Danis/ſuperiora Polanis
finitimorum manu huc atq; illuc iactati cedere cogerentur. Quo dicto patriæ ſalu
tem circumſpicere moniti,centum libris nummum Abſaloni, ꝙ penes eum expedi
tionis arbitrium eſſet:totidemq; Kanuto promiſſis legatorum a ſe captorum di=
miſſionem cum duobus milibus talentum:qua ſumma rapinam regi inflictam repẽ
dere pollicentur. Ad hæc Abſalon reſponſum moratus,ſeductis maioribus offerri
conditiones ab hoſte dixit:quarum vſus ꝑniciosus patriæ,ſi gratus:contemptus ve
ro commodior q̃ charior eſſet futurus. Siquidem pecuniam regi/pacem ciuibus/ca
ptiuis miſſionem/pacti nomine lucri fauori q̃ vtilitati propius emolumentum eſſe.
Iiſdem vero pro nihilo ductis a bello non recedere ſaluberrimum. Iam em̃ Sclauorũ
vires eo tenuitatis eſſe redactas : vt ſi pax deſit,deditionem ſequi neceſſe habeant.
Ita ſe ſuis bellum an pacem probent deligendum relinquere:ne alieno conſilio præ=
terito,proprium audacter ſecutus videatur. Reſpondetur ,ei potiſſimum parti ſtu
dendum,qua publicus fauor poſſit acquiri. Hac ſociorum ſententia Abſalon vti
compulſus,ne anxiam regis expectationem inopinata reditus ſui celeritate concu=
teret,ab Eſberno ſe præcurri iubet/ſpecioſum geſtorũ nuntiũ ꝑlaturo. Qui ꝓpter
Hythim inſulã tẽpeſtatum aduerſitate coercitus,nõ ante tẽpeſtiuũ ꝓfectioni cælũ
ſortitus eſt,q̃ Abſalon receptis obſidibus eiuſdẽ vẽti bñficio allaberet. Cuiꝰ ꝓcelerã
di gr̃a nauigationẽ impẽſius cõficiebat. Qua forte rex inter venãdũ cõſpecta, ꝓꝓro
perũ poſteræ claſſis reditũ ammiratus,fugã ſuis iniectã credebat. Quã ſollicitudi=
nẽ falſo cõtractã cognitis ex Eſberno rebus,effuſiore gaudio ꝑmutauit/vtilius pace
bellum cõfeſſus. Quẽ etiã hoſpitio benigniſſime exceptũ plenis hilaritatis officiis
proſecutus eſt. Die poſtero claſſem non ſolum impenſioribus verbis laudatã:verũ
etiã oſculis honoratam dimittit. Quo poſtmodum apud Iutiam diuerſante,Kanu
tus et Karolus petulantiore manu , q̃ validiore delecta, Hallandiam adorti exilii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

proprio ſcelere contracti ſupplicium a patria ſumere conabantur. Qui dum Hal=
landenſium multitudine/quam ſibi fauturam ſperauerant/repellerentur, fatum fu
gæ anteponẽtes/ꝓpter nemus, quod Hallandiã a Gothia ſecernit / aciem ordinant
Vbi infœlicibus auſpiciis prælíati,graues tentatæ patriæ pœnas dedere. Nam Ka
nutus crebris vulneribus exceptus,ab agreſtibus captus/eundem quẽ Magnus car

Kanuti ꝓditoris carcer.

cerem expertus eſt: ſupplicii ſocium ſortitus, quem facinoris conſortem habuerat.
Karolus mortifico vulnere obrutus,paruulo viæ exceſſu petito,fortem ſpm̃ inter

Caroli cædes.

molles arborum frondes depoſuit/fœlicior obitu,q̃ frater vita.Quorum patrimo=
nium Waldemarus lege quæ patriæ reos omnibus bonis damnat adeptus, inſpera=
ta opum incrementa contraxit.Igitur Karoli corpus putre poſtmodũ ab indigenis
repertum documento fore potuit/aliena faſtigia cum propriæ cõtemptu fortunæ
concupiſcenda non eſſe. Poſt hæc Henricus ob exercitum Cæſari aduerſum Italos
negatum/grauem bello offenſam expertus/quũ tantæ rei molem viribus ſuis maio
rem cerneret: Waldemarum ſibi obuiam crebris nuntiis euocatũ,pertranſito ponte
cuius nunq̃ antea dimidium excedere conſueuerat/per ſummã mutuæ fidei exhor=
tationem obnixa auxilii petitione ſollicitat. Adeo ſuperbiæ neceſſitas imperat/fa=
ſtuſq; infortunio domatur.Ad quod rex ſe nullo fidei debito cõpelli præfatus,ami=
citiæ tamen/quam olim cum eo iunxerit/ſi monitis ſuis obtemperatum foret,affu=
turum ꝓmittit.Igitur Henrico quænã hæc eſſent cognoſcere cupiente/Quũ terre
num,inqt,Imperatorẽ attentare inter ardua ducatur,multo cæleſtem laceſſere pe=
riculoſius:qui proprio nutu præter humanum amminiculum proſpera vel aduer=
ſa afferre mortalibus poſſit.Quem ſi Henricus iampridem a ſe pontificalium bono
rum rapinis offenſum congruis reſtaurationis officiis cõplacaſſet,victoriam men=
te præſumere poſſet/alioqui bellum temere conatur⁹. Qđ ſi infeſto deo cõmuniter
ab ipſis cõmitteretur,ambos hoſti victoriam ceſſuros. Neq; em̃ dubium fore,quin
caduca ac fragili potentia vſurus ſit/qſquis diuinæ pertinaciter obuiare præſum=
pſerit.Igitur ſe non niſi expiato periculo commilitium præbere auſurum/publicæ
religioni,q̃ priuatæ amicitiæ propiorem.Tum Henricus multa a ſe pontificum bo
nis beneficii nomine extorta cõfeſſus:qbus ſi ſponte cederet,vltimæ paupertati ſub
iiceret/corraſæ attonſæq; ceruicis homines tanti a ſe æſtimari negabat: vt vltro
opibus carere: pluſq; eorũ iræ q̃ gloriæ ſuæ tribuere velit. Repulſæ tamen ſuæ ſi=
lentium ab ipſo geri precatur: ne in vulgus negatæ opis fama differeretur.Sic Re=
ge dimiſſo,promiſſi ab eo præſidii ſimulationem apud milites ne ad Cæſarem defi
cerent/exhibebat:hac ſpe eorum animos firmare cupiens. Regreſſis inde Danis mi

Prodigium murium.

rum dictu/et nouitate prodigium incidit.Siquidem vna noctium infinitus muriũ
grex e longinquo rure concurrens,triſti occentu edito, Seleenſibus aquis ſua ſpon=
te ſubmerſus interiit. Quorum cadaueribus vento iactatis littus mane cõſtratum
apparuit.Quæ res vtilior incolis an mirabilior fuerit,incertum eſt.Eadem quoq;
nocte Abſalonis quietem capientis exuuiæ a ſoricibus corroſæ certiſſimum futu=

Soricum omen.

ræ vexationis eius omen dedere.Cui Syalandiam regreſſo nuntiatur turbatis Sca=
niæ rebus/plæbem a primoribus diſſidentem aduerſum regios quæſtores publicæ
conſternationis impetum diſtrinxiſſe. E quibus Agonem ſplendidæ præfecturæ vi
rũ in cõcione Lundenſi plena temeritatis violentia probroſius contrectatũ:ac pro=
pe vulgi manibus diſcerptũ/ni in ædem diui cõfugiſſet Laurẽtii. Quã facẽ turbulẽ
tiſſimo multitudinis furore accenſam nõ niſi per Abſalonem extingui poſſe:cui fa=

cilius ſit oriętis q̃ adulti tumultus arma comprimere. Quamobrem oportere eum
citato Scaniam petere ſi rebus regis laborantibus digne conſultum cupiat. Qua de
re Suno & Eſbernus conſulti q̃ poterant diſſuaſoriis verbis profectionē damnabāt
dicēdo compertum ſibi tacita principum conſpiratione plæbē inſtinctam non aliud
hoc motu q̃ Abſaloni periculum petere. Sed Scanięſium legatis rem ſine eo ſedan-
dam negantibus iturum ſe vtcūq; fors tuliſſet reſpondit: etiam ſalutem ſuam ſi ita
res poſceret tot egregiis regis meritis impenſurū. Igitur præmiſſis qui Scaniæ pri-
mores habendæ concionis cauſa ad vrbē Lundiam contraherent: extemplo ſe ven-
turum promittit. Nec Scaniam petere cunctatus/ patricio ſpiritu publico furori cō
ſtantiam ſuam obiicere properauit. Plæbs ſiquidē acerrimis cōſternationis fluctibꝰ — Plæbis furor.
cōcitata ciuilis iniurię querelas ſeditioſo accuſationis genere proſequebatur. Sed &
Thordonē concionari exorſum crebris ſibilis infeſtoq; clamore vexatum cœpto de
ſiſtere coegit. Cæteris quoq; regiarum partium aſſenſoribus dicendi poteſtate ne-
gata ſolam Abſalonis vocem tranquillis auſcultationis modis exaudire ſuſtinuit.
Qui cum multitudinem imperitis clamoris iurgiis obſtrepentem ſalubriumq; mo
nitorum impatientē aduerteret: diuidendam ratus/ prouinciarum conciliis tripha
riam diſtribuī iuſſis, cunctas ſe principū culpas emēdaturum edixit. A quo Thor-
do ꝙ eum ad tumultus vix ſedabiles parum veracibus mandatis euocaſſet increpi-
tus/ concitatæ plæbis dementiam a temulentia coortam affirmat, eiuſq; rei quoſdā
in concione ſtertentes fidem feciſſe. Quamobrem non in vrbe, ſed campo concionā-
dum fore: ne hominibus potionis auidis violandæ ſobrietatis acceſſus ſuppeteret.
Proxima Abſaloni cum auſtralibus concio fuit. Illic regiū ſatrapam Petrum (Euari
hic filius erat) profectis ab inuidia accuſationibus aſperius q̃ verius laceratū: quo
tutiorem ab hoc calumniæ genere præſtaret proximo ſibi ſedendi loco recipi iuſſit:
venerabiliq; vicinitatis ſuæ præſidio nequid in amicum atrocius conſuleretur pro
uidit. Poſtera luce per ſummam litium cognitionem exacta pleno æquitatis iudicio
cunctas querelarum partes abſoluit, cauſiſq; legitima diffinitione explicitis/ dele-
ctatam beneficio plæbem ad grates ſibi repēdendas adduxit. Inde progreſſus indi-
genæ militis indicio cognoſcit ſeditioſo edicti genere cōcitatum populum apud al-
bum fontem concioni quatriduo vacaturum. Igitur tametſi Scanorum potiſſimis
ſtiparetur/ ad ſupplendum tamē arbitrorum numerum etiam Thordonem nuntio
vocatum/ quid ſibi ſuper popularium motu recens fama prodiderit edocet. Ille ver-
bis ſuſpitionem dementibus rumoris fidem leuare, nihilq; tale metuendum aſtrue-
re, cæteris aduerſum vim publicam res cautius gerendas monentibus. Ita ſententia
variante rerum dubiis indubitato Sygaftham inſulam explorandi gratia adire col-
libuit. Illic Abſalon ante accepta certiore expertus nuntio conſternatam amentia
plæbem ꝙ ei ſe tuto obiecturus non videretur/ procuratis qui concionē accederent
per ſummam æquitatis promiſſionem delinire conſtituit. Qui cum omnia atrociſ-
ſimo multitudinis furore miſceri, ipſamq; auſu petulantiore inſtinctam effuſa ver-
borum licentia nobilitati inſultare cognoſcerent: acto mandatorum ſilentio maxi-
mum ſeditioni incitamentum dedere plus alienæ dementiæ q̃ propriæ legationis
officio tribuentes. Qđ perfidia an metu egerint dubium reliquere. E quibus Pe-
trus longus inſignis ſtaturæ ægre dicendi poteſtatem adeptus affirmare ſe tametſi
Miles Abſalonis eſſet reſpectum eius ciuium cultui non anteferre, populi maieſtatē
pontificis partibus priorem ducere/ plus publicæ charitati q̃ priuatæ debere. Cęte-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

rum ad omnes vulgi actus imitandos propenſiore animo fore libertatem eius iam
quaſi naufragam ac periclitantem ne armis quidem protegere dubitaturum. Re-
ſponſum a concione eſt : ludificari plæbem quam Abſalon magnateſq; rapinis vul-
gus affligere ſoliti de induſtria petere ſuperſediſſent. Quam vocem vniuerſis acer-
rimo clamore comprobantibus multitudo maximo fragore diſſiliens armata paſ-
ſim equos inuolat/ Abſalonis penates hoſtiliter petitura. Neq; enim eo properanti
ſuccurrit illos a ſe lares incurſari quos toties ſibi munificos experta fuerat. Cuius
nuntiandi gratia legatorum iuniores telis quibus vndiq; petebantur callidius eui
tatis citato Sygoſthiam peruenere. Ea re concuſſi milites Abſalonis diuerſo conſi-
lio defenſionis auxilia circũſpiciebant. Alii pratis ſpatiantes equos colligere : pars
vadum prætentum inſulæ quod poſtmodum Abſalon lateritio opere vallãdum cu-
rauit/ cõtractis quas fors obtulerat quadrigis obcludere: pars ſaxa iactilia lectitare.
Tum Abſalon hortãte ſeniorum turba aut obſidioni animũ præparare aut primis
incurſantium ante nimiũ & intolerabilem multitudinis aduentum oppreſſis abſce
dere: neutram conſilii partem probare ſe dixit: q; nec opportunos obſidioni comme
atus haberet: & ſe patrem potius q̃ prædonem exiſtere meminiſſet. Sed neq; ſe pa-
cis ſtudium cuius condendæ cauſa aduenerit humano ſanguine polluturum: aut
pias paſtoris partes truculento percuſſoris officio mutaturum. Malle vero qui pri-
mi irrumperent innocue & ſine cæde deturbandos curare: facile fugam daturos q;
nullo fulciantur imperio. Militibus deinde quempiam plæbeiorum violare prohi-

Abſalon cruce vincit.

bitis primorum agmen propinquum collem acie occupantium prælata cruce ad-
ortus in proximũ nemus refugere coegit: compræhenſo ſeditionis auctore quẽ me-
mores iuſſorum equites armis, amictuq; nudatum pulſare dũtaxat contenti fuere.
E quibus vnus conſertiſſimis hoſtium globis laſciuioris equi petulantia adactus lo
co paluſtri ignorantibus ſociis concurſu populariũ interficitur : Ita Abſalon agre-
ſtium impetum eluſiſſe contẽtus nullo hoſtiliter imminente liberum repetẽdæ vr-
bis iter habuit: eiſdem auidiſſima inſulæ direptione irarum ſuarum procurſum ex
plentibus. Igitur patricii ſpiritus pontifex vt tranquillum ita ſalutare conſilium ſe
cutus pietatem ſæuitiæ præferendo, dum gregi parcendo conſulit plus gloriæ &
virtutis in innocentia ac moderatione q̃ læſionum ſuarum vltione conſtituit. Quo
enim ſe longius a ferri licentia retraxit: hoc religionis laudi propius admouit. Su-
peruenientibus deinde quos ad deleniendam concionem direxerat: eorum vocatio-
ne queritur ſimplicitatẽ ſuam huc diſcriminis eſſe perductam: percontatus cur im
prouidum ſe & imparatum ad res tanta difficultate implicitas ſecura mãdatorum
ſpecie pertrahere voluiſſent. Quibus ſe nihil tale ſuſpicatos dicentibus, culpãq; ne-
gligentiæ confeſſione excuſantibus/ æſtimare eos quid nunc expediat iubet: præter-
itum errorem præſenti conſilio correcturos. Reſpondit nec armis ſe, nec auxiliis in
ſtructos contrahendi vtriuſq; commodi cauſa domum digredi neceſſe habere : pa-
ratiores poſtridie reuerſuros. Ipſum interim exquiſito latebræ genere vti debere
probro cariturum qui tempori conſulat. Quod vtrum malignitate ingenii an in-
opia conſilii protulerint æſtiment, quibus ſequentia eorum acta cognoſſe faſtidio
non fuerit. Refert Abſalon honeſtiorem ſibi caſtelli quod in Sialandia haberet adi-
tum fore parum latebras exquirere ſolito. Quarum deformitatem peroſus Thor-
done nauigium præbente diſcedit. Neq; enim claritatem ſuam obſcuriore loco co-
arctãdam putabat : cuius fulgorem per tot terrarum ſpacia cõſpicuis virtutis ope-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ribus diffuſum non ignorabat. *Sialandiam* ingreſſus Waldemarum apud inſulam
Samſam venandi ſtudio inſeruientem recepta ab ipſo epiſtola petere iubetur neceſ=
ſariis patriæ vſibus vacaturus. Vbi cum Sunone Eſbernoq; propoſitas negotiorũ
curas debita agitatione complexus: poſtremo apud regias aures Scanici tumultus
famam edidit, primuſq; ipſe perturbationũ ſuarum nuntium agere non exhorruit.
Aeſtuantem animo regẽ ſeditioſiſq; ſupplicia minitantem conſilii ſui delenimento
a propoſito retraxit: exigendæq; vltionis affectum primorum Scaniæ virorum be=
niuola vocatione differre docuit. Quos etiam illum apud Fioniam petituros ple=
nis humanitatis officiis proſequi non ſuperſedit. A quibus eundem precari roga=
tus ne Saxonem, Achonem, Sunonem, & Eſbernum homines extra Scaniam ortos
eius rebus præeſſe pateretur: affirmantibus finem ſeditioni fore/ quæ ob ſolam eo=
rum petulantiam cœperit ſi procurationem exteris attributam ad indigenas tranſ
ferri curaſſet. Inuidere eos regis potentiæ reſpondit: cuius in dandis beneficiis ar=
bitrium abrogare nitantur. Se vulgi ſæuitiam experiri ꝗ regiarum rerum dominiũ
tot ſæculorum vſurpatione firmatũ inſidioſa prece ſubruere malle. Tum illi omnẽ
conſternationis rabiem in eius caput effundendam minati/ ſuperbius æquo reſpon
ſum dedere. Iiſdem a rege quidnam mitigandis Scaniæ rebus efficaciſſimũ eſſet in=

Scanicæ plę bis furor.

terrogatis: ſolam eius epiſtolam quæ blanda aſperis certę moderationis tẽperamẽ=
to miſceret huic tumultui ſedando ſuffecturam dicebant. Quorũ inſtinctu rex plæ
bem Scanicam plenis minarum literis aggreſſus/ non parum nutrimenti publici fu
roris incẽdio addidit. Siquidẽ indignatus populus eũ aduerſum ſe concitatioribus
notis vſum/ aduerſum hunc ſcribẽdi auſum iram ſuã ſeuerius deſtringendo omnia
vectigalium iura ſolenniter abroganda curauit. Pontificales quoq; decimas execra
tus ſacerdotibus coniugia decernebat. Quorum etiam ſacra ſibi exploſo pontificis
miniſterio ſufficere prædicabat. Igitur in diuina pariter humanaq; graſſatus ma=
ieſtatis contemptum religionis iniuriæ ſociabat. Rex fruſtra minis inſtitiſſe ſe vi=
dens armis agere conſtituit: exactoq; meſſis tempore in traiiciendo milite magnis
nauigiorum copiis ſuccinctus Helſingum oppidum petit: Abſalone inter poſtre=
mos appellere iuſſo. Plurimũ illic vulgus piſcandi opportunitate contractum cre=
bris habitaculis occupauerat littus. Quod Abſalone viſo odium eius alimentorum
ſuorum ſtudio anteponens/ littorales & quos caſus obtulerat lapillos aduentanti
ipſius nauigio obiiciebat/ parum recolendo illum a ſe Scaniæ finibus pelli qui cun=
ctis Daniæ locis tutum habitationis vſum præſtiterat. Pars rege in concione reli=
cto per ſummũ maieſtatis contemptum ad mare decurrens/ Antiſtitis aduentum
pari iniuria excipiebat. O ingrata Scanienſium gens/ quæ pleno temeritatis furo=
re tot commodorum tuorum auctori iniuriam pro gratia rependere rubori non
ducis. Paſtoris parentiſq; tui nauigium improbiſſimis euecta furiis, finibus tuis

Ingratitudi nis deteſta= tio.

prohibere: conaris cuius beneficio tibi piraticam toties ſæuitiam expertæ tuta la=
te nauigatio patet. Illi præſentem littoris aditum negas: cuius bellica virtus ne tu
quidem hac littoris ſede pellerere perfecit. Deſine ergo optimis ampliſſimi inte=
gerrimiq; viri meritis quaſi grauiſſimis inſultare delictis, erroremq; iniquo ani=
morum iudicio contractum veloci pœnitentiæ ſtudio redime. Nec patienter rex
tam contumelioſam eorum audaciam ferre potuit. Aeſtuantem eum equoſq; & ar=
ma poſcentẽ Aruſyorum pontifex Sueno medium complexus ne quid duri in plæ=
bem cõmitteret obſecrabat. Pietas illi an metus hunc auſum præſtiterit incertum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

eſt. Sed apud regis animũ continua Abſalonis charitate flagrare ſolitum venientis amici pericula complectentis precibus præponderabant. Quo deſcendente qui nauigium infeſtauerant: ſumma cum innocentiæ ſimulatione repetitis tabernaculis Abſaloni littus ceſſere. In quo poſtmodum diuiduum ei regiq; cum Scanico milite colloquium fuit. Scanienſes apud quos rex ſopiendæ ſeditionis conſilium agitabat Abſalonem aduenaſq; Scaniæ portioni præpoſitos remittendos monebant dicendo nihil ad publicam dementiam comprimendam eorum abſentia efficacius fore: quæ non aduerſum regem, ſed in illorum plenos malignitatis actus exarſerit. Huius ſententiæ ſuffragatores Iutenſes milites fuere. Creditum eſt eos partim decimarum odio: quarum nuper Scaniæ Sialandiæq; ſolutio inoleuerat, partim metu ex forenſis pugnæ recordatione contracto Abſalonis affectaſſe diſceſſum. Quam eiuſdem equites honeſtiore animi iudicio execrati / tantum ſibi neceſſitudinum: tantum generis, armorumq; robur eſſe dicebant, vt inuitis infeſtiſq; popularibus herum ſuum abſq; regiorum militum amminiculo per cunctas Scaniæ partes a ſe tuto libereq; circunducendum ſperarent. Quorum animoſis adhortationibus rex ob pacem plæbi conciliandam / ignauos Iutenſium monitus anteponens vocato Abſalone ſecreto / memorat quantam inuicem ſententiarum concordiam ſemper geſſerint. Nunq̃ ſibi tam diuerſa ac rigida animorum iudicia fuiſſe quin ad poſtremũ alter alterius arbitrio flecteretur. Orare deinde eum progreſſionis in Scaniam propoſitum deſerat: Sialandiamq; repetere deforme non ducat: ſpecioſis aliquando conſiliis vtilia prælaturus. Ad hæc Abſalon ne tunc quidem ſe veterem obſequendi morẽ relicturum præfatus, conſilio vſurum affirmat: q̃uis abſentiam ſuam multis & grauibus mẽdaciorum notis lacerãdam ſciat. Rex gratiis tantæ moderationi impẽſius actis / equites eius in augmentũ comitatus depoſcit. Illi in plenos fidei charitatiſq; fletus effuſi hunc ſibi ſupremi perpetuiq; dedecoris diem affirmant: huic ignominiæ non propria ſed alienorum ignauia protractis: vt cui famulatus officia debeant deſertionis probra perſoluant. Ita Abſalone per ſummã animorũ mœſtitiã relicto regẽ proſequebãtur. Graues illi difficileſq; cũ plæbe conciones fuere. Vbiq; enim cauſas armata dicebat animũ habitu oſtẽtatura. Quotidie Abſalonem falſo & inaudito obtrectationis genere lacerabat. Hęc audiẽtes Iutẽſes occulto laudationis ſtudio proſequebantur blanditiis fouẽtes q̃d armis punire debuerant. Qua adulationis deformitate maximũ ſeditioni irritamentum dedere. Rex finitis cõmeatibus Scaniam relicturus lectos e plæbe viros componendi cum Abſalone gratia ad illud Sialandiæ littus q̃d ab Helſingo oppido vocabulũ tenet traiicere iubet. Vbi demũ Abſalon regi obuius factus compluribus innocentiæ teſtimoniis obiecta purgando cunctas mendaciorum partes quibus abſens notatus fuerat adeo validis copioſiſq; rationibus ſubruebat: vt criminatores reatum confiteri coactos ad veniam a ſe flagitandam adduceret: deq; accuſatoribus ſui veneratores efficeret. Nec parua apud omnes eloquentiæ eius ammiratio extitit: compluribus qui aderant diuino ore eum egiſſe dicentibus. Sed hæc omnia Scaniẽſium legati ad ciuiũ arbitrium relegantes diſcedunt: abſq; patriæ conſenſu nullum ſibi componendi ius eſſe teſtati. Sed neq; eorum fida adhortatione populus Scanienſis ad deponẽdam conſternationis ſuæ rabiem adduci potuit. Nam nec decimas pontificalibus vſibus ſolui curatũ nec quicq̃ q̃d ad præſtanda ſacrorum iura attinebat exhibitum. Quorũ infandam ſacrilegamq; pertinaciam Abſalon proximo ſacerdotali conſilio per epiſtolã viſitato

Abſalonis laus ab inocẽtia & eloquentia.

cũctarum Scaniæ eccleſiarum obſeratione puniri præcepit. Cuius edicti præmoni=
ta plæbs per idem tempus ante ædem Laurentii in concionem armata deſcẽdit. Ad
quam ſacerdotes binis ordinis ſui viris / qui pontificalis edicti rigorem exponerent
miſſis/ſacrorum ceſſationem, diuiniq; taciturnitatem officii ſi decimarum ſolutio=
nem abnuere perſeueraſſet/minati ſunt. Delegantur totidem e plæbe mutuas ſacer
dotio minas intentaturi. Ab his reſponſum eſt ſacerdotes alimẽta ſua plæbi nõ pon
tifici debere/ quorum munere & beneficio neceſſariis vitæ vſibus inſtructi noſcan=
tur. Quocirca aut diuinis inſeruiant, aut ingrati patria cedant: ſi neutrũ egiſſent:
non ſolum honorum omniũ pœnam ſed etiam ſæua membrorũ ſupplicia recepturi.
Ad hæc clerus reſponſo conſtantiſſime dato ſe neq; mortis metu, neq; paupertatis
reſpectu quo minus antiſtitis ſui imperium perageret/ ceſſaturum affirmat. Tam
pia tamq; religioſa cleri conſtantia euictum vulgus precibus minas mutando quo
ad Abſalon conueniri poſſet ſentẽtiæ dilationem poſcebat. Ciuile ſiquidem bellum
ſe excitaturum timebat/ſi in ſacerdotes ſibi nobilitate pares animaduertere ſtudu=
iſſet. Nam cum in Scania alienigenæ indigenis permixti ſacerdotia gererent: am=
plior tamen digniorq; domeſticis reuerẽtia præſtabatur. Quo effectum eſt vt vtri=
uſq; ordinis conſenſu mitterentur qui iuſtas animaduerſionis inducias flagitarent
Haud ægre ab Abſalone obtentæ ſunt, plus clementiæ q̃ ſeueritati indulgendum
putante. Multum ab eodem gratiarum ſacerdotalis cœtus conſtantiæ perſolutum.
Nihilominus populus cum contemptu beneficii, regiorum, pontificaliumq; mili=
tum penates publice diripere perſeuerauit. Appetente publici ieiunii tempore rex
Scaniam eius Sialandiæq; militia ſuccinctus Helſingi tranſitu petit: Fionienſium,
Iutorũq; comitatum ob præbita ab eis iamdudum ſeditioni irritamenta pertęſus.
Abſalon ob chriſmatis confectionem pontificali officio adminiſtrandam Lundiam
deproperat. Vbi paucos cum rege dies feriatus/ vicino rure ſe excepit. Hac fama
ſeptentrionalis Scaniæ populus cum Hallãdenſibus excitus more gentis miſſo per
omnes ſtipite ſub ſpecie petendæ libertatis belli titulum fingit: eoq; edicti gene=
re exercitum conſtruit. Quem tanta dementia ceperat vt manum cum rege con=
ſerere properaret: ſummi imperii vires laceſſere nullius negotii exiſtimando. Quo
rex e plaga auſtrali regreſſus apud Dyſiam pontem, excepto oranti ſe Abſaloni
fuſtibus q̃ armis agere mallet: cum viris ſibi non canibus confligendum reſpon=
dit. Igitur non iræ aut furoris impulſu concitatus, ſed conſpicua animi induſtria
ad corrigendam ciuium inſolentiam, metumq; conſimilis audaciæ cæteris iniici=
endum aliquid ab inuiſiſſima ſibi feritate mutuandum ratus/ manſuetudinem in=
genii ſui depoſita ad tempus clementia crudelitatis actus imitari coegit. In ponte
res geſta eſt vtriſq; tranſitum anticipare ſtudentibus, anceps diu prælium fuit. In= *Tumultus*
ſignis illic agreſtium pugna extitit. Quorum aciem Abſalonis equites per ignoti *popularis.*
vadi compendium irrumpentes repentinam victoriam edidere. Multi illic popu=
larium: cæſi compluribus amnis exitio extitit. Ferrum vitantes aqua periclitati *Cędes rebel*
ſunt. Reliquiæ fuga ſeruatæ: ita nefarius ille cœtus diuino iudicio profligatus/ ſa= *lantium.*
crilegi furoris pœnas exſoluit. Rex Lundiam regreſſus / orientalium partium ar=
matam plæbem aduentare cognoſcit: vnius iam exercitus victor alterum exceptu=
rus. Cuius generalem conuẽtum pugnæ celeritate præcurrere monitus a Lunden=
ſibus ſtipendiorum loco vectigalium laxationem poſcẽtibus aliquandiu retẽtatur.
Quibus obtentis in proximũ campũ exceſſiſſe contenti: longius eũ ſub excuſatione

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Gydingebro.

tuendæ vrbis proſequi superſederunt. Id regi tardius hoſtes excipiendi cauſam præ
buit. Getungam appellant pontem apud quem armata popularium corona conſe=
dit. Grandes illuc lapidum aceruos prohibendi pontis gratia vecors turba congeſ=
ſerat. Rex alio amnem vado tranſgreſſus ferro decernere ſtatuit. Sed plæbem non
tam præſentia regis arma q̄ dira recentis ſociorum cladis exempla terrebant. Miſ=
ſis igitur qui pontem a rege repeti precarentur ab armis ſe diſceſſuram promittit.
Præcipue regem Abſalonis in nimiam agreſtium ſtragē vitandam dicentis tempe=
ramēta flectebant. Repetito ponte ſupplices a ſeditionis auctoribus ad regis genua
manus tenduntur, cunctaqꝫ famulandi officia auidius promittuntur. Cum de fide
ambigeretur iuſiurandum promiſſionibus additur. Sic vulgi collegio dimiſſo Lun
diam reditur. Scaniæ deinde giro pertranſito/obſides a plæbe recipiuntur. Ad reli=
qua facilis populus decimarum ſolutionem dūtaxat pertinacius abnuebat. Nihil
magis regi q̄ ad earum remiſſionem Abſalonem abducere curatum eſt. Summope=
re cauendum dicenti ne ſibi forte quod olim Kanuto Othonienſi decimarum iura
propagare nitenti acciderat/ eueniret. Abſalon quicq̄ ex conſueto ſacrorum iure de
cerpere non minus inglorium q̄ ſacrilegum ratus; conſtantius id ſe facturum nega=
bat: dicendo tametſi rex plæbis ſententiam fauore proſequeretur: ſibi impedimento
non fore quominus ab ea decimarum debitum exigere perſeueraret, neminē ad par
ticipanda ſecum pericula prouocaturus. Tutiſſimum igitur regi ſilentium fore ne
eccleſiæ opem ferendo/populari ſe ipſum odio implicet. Tam iuſtam, tamqꝫ fortem
Abſalonis conſtantiam rex animo veneratus cum remiſſionem admittere nolit ex=
actionem deferre poſtulat: cōſilio poſtmodum effici poſſe qđ armis nequeat. Paruit
precanti Abſalon/præfatus ſe decimarum loco prioribus pontificum cōditionibus
non vſurum ne prorſus earum iura negligere videretur. Tam modeſta Abſalonis

Cæſar Saxoniæ principem tentat.

promiſſio conſternationi remedio fuit. Summa poſtmodum Cæſaris in attentando
Saxoniæ principe calliditas patuit: non enim minorē expugnandi eius ſpem in acu=
mine q̄ viribus reponebat. In primis Waldemarum quem eidem certius affuturum
credebat aſtutia tentat. Siquidem binas eius filias totidem filiis ſuis: quorum alte=
rum ſucceſſioni imperii deſtinarat: alterum Sueuiæ ſatrapam conſtituerat per lega
tos in matrimonium poſtulabat: non ꝙ ſanguini ſuo bonæ fidei nuptias quæreret:
ſed vt hoſtem amicis abundantem auxiliis ſpoliaret. Qđ callidius an impudentius
egerit ignorauerim. Ad illum enim falſas iungendæ affinitatis preces dirigere non
erubuit quem olim perfidiæ laqueis complicatum ad obſequia ſibi paciſcēda pertra=
xit. Amici regis intellecta fraude, hæc non matrimonii voto, ſed Henrici odio fla=
gitari dicebant. Tam veros Cæſarianæ calliditatis interpretes: ſola reginæ ſenten=
tia ſuperauit: ſanguinis ſui connubiis affinitatem cum Cæſare iungere glorioſum
ducentis. Quærente rege quantum ab eo dotis nomine exigeretur: legati ſe igno=
rare dixere, remqꝫ ad Cæſaris arbitrium retulere. A quo reſcriptum eſt curandum
regi Lubecam petere cuncta ſecū illic cōmodius definituro. Obtēperatū rogatui eſt.
Interea Cæſar omnibus imperii neruis ad obruēdas Henrici partes conniſus/vrbes
eius paſſim ad ſe deficiētes in deditionē recepit. Defectionis cauſa non tam Cæſaris
amor q̄ Henrici odiū extitit. Is ſiqdē nimiis ac diuturnis felicitatis ſucceſſibus ela=
tus inqꝫ ſummo fortunæ faſtigio nullū ruinæ incōmodum ſuſpicatus/ ſubiectas ty=
rānidi ſuæ ceruices inuſitata dominatiōis ſæuitia atqꝫ intolerabili morū acerbitate
vexabat: nec hoſti q̄ ciui importunior exiſtere cōſueuerat. Igitur nō bello aut clade

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſed fraude militũ & deſertione viribus amiſſis cum ſolas ſpei reliquias in Tranſal-
bianorum auxiliis haberet: Lubeco oppido relicto ꝙ ſe eius mœnibus parum tutum
arbitraretur ſumma cum feſtinatione correptis nauibus in Stormariam intimũ fu
gæ ſuæ receptaculum penetrat. Huius prouinciæ præſes Adulſus apud ipſum pro
fuſis charitatis officiis a puero alitus, feliciaq; naturæ pariter ac fortunæ incremẽ
ta ſortitus, atq; ad ordinem militarem ſummis beneficentiæ ſtudiis prouectus tam
fœdam educationis ſuæ mercedem exſoluit: vt inter omnes Henricianæ militiæ co
mites primus ſe defectoris nomine macularet. Poſt hæc a Cæſare nauigia quibus
Albiam ſuperaret, ſagittariis & funditoribus completa per pronum amnis alueum
immittũtur. Pari ſtudio claſſis exquiſito bellatorum agmine referta ad impediẽdũ
Cæſaris traiectum ab Henrico cõtracta. Quæ poſtq̃ hoſtilium nauium multitudi-
nem in conſpectu habuit: earundem numero perterrefacta propoſito per fugam de
ſerto Cæſari tranſitum ceſſit. Qui dum oppidum Lubecum obſidere cœpiſſet Bo-
gyſzlauiq; & Kazymari fratrum vires admodum ſuſpectas haberet: vtriq; ſe potẽ-
tiæ & claritatis incrementa daturum ſubornata legatione promittit: prouincias
quas hactenus obſcure & ſine honorum inſignibus geſſerint Satraparum nomine
recepturis. Iocunda Cæſaris toties ab Henrico læſis promiſſio extitit non intelligẽ
tibus ſibi ſub ſpecie beneficii deforme ſeruitutis iugum intendi. Interea Waldema-
rus claſſe luxu q̃ armis ornatiore Lubecum profectus occurrentibus ſibi Germano
rum equitibus, eximiaſq; eius aduentui grates habentibus: nauigationem medio
amne quoad poſſit proferre depoſcitur / quo breuius inter ipſum ac Cæſarem iter
reſtaret. Quo facto poſtero die an Cæſarem medio itinere obuiũ affectaret a lega-
tis rogatus, caſtra eius petere præoptauit / Romani imperii rectorem in re modica
fatigare ſuperuacuum exiſtimando. Nec minor Cæſaris in excipiendo Waldemaro Cæſaris &
calliditas q̃ Waldemari in pẽtẽdo Cæſare moderatio extitit. Siquidem in primis eũ Waldemari
amplexu atq; oſculo decentiſſime veneratus: mox dextra honorabiliter appræhen- coitio.
ſa depoſito amiculo per media caſtra perduxit / præconis more cunctos ei via cede-
re iubendo. Tentorium quoq; nimio multitudinis conſpiciendi regis auidæ concur
ſu collapſum planum campi petendo deſeruit. Vbi ſedandæ preſſurę gratia diſten-
ta virga q̃ poterat celſa voce cunctos locis in quibus conſiſterent conſedere præce-
pit. Sed Waldemarus cum eius dignatione perinde ac quadam moderationis æmu-
latione contendens ſellam ſuam ſe expectaturum reſpondit: ne probato ſedendi vſu
imperialis cathedræ honorem vſurpare videretur. Magnates honoribus eminen-
tes non ordine aut ratione diſcretis ſedendi ſpaciis: ſed vt quenq; violentæ preſſio-
nis caſus iactauerat, ſedilia habebant: fortuna non dignitate locorum vſum diſtri-
buẽte. Illic exaudire erat Theutonũ voces formam regis, ſtaturãq; mirãtium. Quos
tanta viſendi eius cupiditas ceperat vt ſedendi humilitas obſtaret alter alterius cõ
ſcenſis humeris productis illum ceruicibus inſpectarent. Hunc regem, hunc domi-
num, hunc imperio dignum referre / Cæſarẽ regulum homuntionẽq; vocare. Adeo
Barbaris eum excellens corporis habitus venerabilem faciebat. Crediderim Cæſa-
rem has militum voces diſſimulanter tuliſſe: ne regis laudibus offendi videretur.
Quem poſt diutinam omniũ ammirationem paucis ſecum exſurgere iuſſis in pro-
ximum tabernaculum eodem comitatis genere deducendum curauit: quo venien-
tem fuerat proſecutus. Illic eum ſeriis omiſſis aliquandiu beniuolo iocundoq; ſer-
mone detentum: ad veſperam proſequente totius Germaniæ iuuentute diſcedere

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

permiſit: luce poſtera apud ſyluam portui vicinam opportunioris colloquii gratia
præſentiam redditurum. Interea filios regiam nauem petere inq; ea ſub ſpecie luſi-
tandi morari præcepit. Chariſſimorum pignorum familiari conuerſatione in quã-
to regis aduentum poneret oſtendere cupiens. de quorum nuptiis cõdicto in loco
mentionem orſus maiori triginta milia talentũ: minori octo in matrimonii condi-
tionem depoſcit. Quæ res ſuſpecta Danorum maioribus fuit virgines nondum ad
nubendi ætatem prouectas fraudulenter ab eo poſtulari credentibus. Sed Walde-
marus maiorem ſummam ſuis opibus imparem arbitratus: minorem Vngarię re-
gis arcta ſibi propinquitate coniuncti fidutia pollicetur. Huic pactioni iureiuran-
do firmitas adiecta eſt: deſponſioniſq; vinculum ſacramenti religione conſtrictum.
His actis rex nauigia/Cæſar caſtra repetiit. Quo tempore Sclauorum ad ipſum re-
giæ claſſis metu nauigiis progredi non audentium legatis receptis diluculo naui-
gium regis paruo militum numero comitante eiuſdem cimba aduectus cunctis in-
opinatus aſcendit. Igitur rege exercitus ſui primores participandi colloquii gra-
tia contrahente: ſolum Rugiæ principem Iarimarum/ quem pridie compluribus
venerationis officiis inſuper regio nomine adulatus fuerat: ꝙ eum Danis perq̃ fi-
dum non ignoraret/vocari paſſus non eſt. Habere deinde ſe dixit quod ad regem ſe-
creto referre cupiat: quem ob futurum mutui ſanguinis contractum non amicum
modo/verumetiam vnanimem habeat. Sclauos ſiquidem eneruandi gratia Henri-
ci a ſe promiſſionibus allectos eſſe: quas eodem expugnato minime exequi velit, me
mor quid olim ſibi de ſubigenda Sclauia pollicitus fuerit. Orare deinde patiatur
ſe eam ad præſens ſui muneris facere: binis fratribus geminæ præfecturæ titulo ſpe
cioſius q̃ diuturnius tribuendam. Eandem quippe ſe ei profligato Henrico ſubiice-
Sclauiæ du re curaturum. Annuẽte rege poſteroq; die concionem petente: Bugiſzlauum & Ka
ces liberta- zimarum datis ſolenniter aquilis Sclauiæ duces appellat: veterem atq; hæredita-
te amiſſa. riam patriæ libertatem vanis atq; fucoſis dignitatum nominibus vẽditantes. Qui
ſi ſciſſent quanto oneri ſe exigui panni receptione ſubſternerent/ mortem beneficio
prætuliſſent: aut priuati in omne vitæ tempus degere maluiſſent. Sic ſub honoris
ſpecie grauiſſimis dedecoris probris implicati diſcedunt: ſeruitutem falſis dignita
Syfridus. tum inſignibus coloratã in patriam referentes. Illic quoq; Syfridus ſplendido Thy-
ringiæ loco ortus vnam Waldemari filiarum Cæſare aſtipulante deſpondit: regiaq;
naue deuectus Solennes Sleſuici nuptias habuit. Interea Sclaui caſtello qđ propter
Zuynenſia oſtia moliti fuerant hyberna maris exundatione peſſundato: bina alia
iiſdem in locis materia per hyemem contracta veris principio condiderunt: inex-
pugnabiles ſe fore rati ſi Penus amnis Walogoſto oppido Zuyna maritimorum prę
ſidiorum obſtaculis clauderetur. Quod rex ſero nuntio expertus cum ad viridem
portum impediendi operis gratia contractis copiis appuliſſet: ex Rugianis cogno-
ſcit conſummatas arces præſidiiſq; completas. Præcipue eum in his expugnan-
dis circunſpecta portuum inopia deſperare coegit. Tunc Kanuto filio/ tunc Ab-
ſalone, Sunone, & Eſberno vocatis refert: difficilem arcium oppugnationem ſi-
bi viſam: alienis eas auſpiciis/ q̃ propriis inceſſere præoptanti: ne ſtudiis parum
ex ſententia cedentibus rerum toties a ſe fœliciter geſtarum fulgor corrumpe-
retur. Igitur Kanuto/ atq; Abſaloni oppugnationis curam imponit: præfatus
minus ruboris ex inefficaci illorum pugna q̃ ſua ad patriam redundaturum.
Si vincerent: non minori ſibi gloriæ fore/ q̃ ſi ipſemet victoriam edidiſſet. Sed

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Abſalon Scanorum atq; Syalandenſium ductum pollicitus Iutos ſua opera ductan-
dos negabat. quos non ſolum imperii ſui/verum etiam adoleſcentiæ Kanuti contē-
ptum acturos ſciat.Nec eū prædictionis augurium fefellit.Permotus dicto rex itu-
rum licet inualidum reſpondit. His curis aſtrictus morbo ex ſollicitudine cōtracto
in lectum decidit.Enimuero pręcordia eius diuiduæ paſſiones hinc vincendi cupi-
do hinc deſperatio torſerunt.Mane ducibus eum vt ſibi parceret orantibus: impe-
riumq; eius etiam abſentis ſe executuros ſpondentibus: vix atq; ægre cōſenſit vt ad
oppidum Worthyngum filio pōtificiq; contradita belli ſumma diſcederet. Quibus
eodem in loco diutina ac vehementi tempeſtate detentis/ſeditioſæ Iutorum voces
toto littore exaudiebantur: tum commeatuū alimentorūq; defectum cauſantium:
tum expeditionis militiæq; remiſſionē poſcentiū. Quas cum Homerus Ripenſium Homerus
antiſtes quem præter religionis dignitatem ſingularis eloquentiæ claritas cōmen- Ripeñ.
dabat/copioſis facundiæ documentis delinire non poſſet/ poſtremo vim verbis an-
teponendam ratus/ quēdam ex ſeditionis conſortibus ante tentorii ſui fores perti-
nacius obſtrepētem prendi vincirią; curauit . Quæ res populi clamorē auxit/ſedi-
tionem accendit. Igitur patres plębis a rege cum contēptu imperii diſceſſum veri-
ti cōmunicato colloquio expeditionem ab eo ſponte ſoluendam decernunt: temera-
riam eius delapſionem ſimulatæ licentię beneficio pręcurrendam putantes: ne ma-
gis proprio ductu finiri q̃ regio nutu remitti videretur. Quę ſi in pręripiendo re-
ditu proprię voluntatis motum ducis arbitrio prętuliſſet/euenire poſſe quod diuo
Kanuto ſolutę claſſis pœnas a patria exigenti contigiſſe ꝓdatur.Quā rem Kanuto
ſi patrem eius iam febri implicatum præſens morbus abſumeret regni ſucceſſionē
adimere poſſe.His conſiliis adductus Kanutus conuocatam claſſem facta reuerten-
di poteſtate dimittit: beneficii loco erogans quod plębis petulantiæ negare non po-
terat.Ita ſeditiōis periculo bellum omittere coactus/cum Abſalone Eſberno & Su-
none Worthingum adnauigat/paternæ febris exitum expectaturus. Igitur Walde-
marus per apertam cubiculi ſui feneſtram velorum reditum contēplatus ammira-
tione rei morbi pariter atq; ęgritudinis incrementa contraxit.Sūma tamē vtriuſq;
diſſimulatione vſus filium ad ſe cum arbitris venientē tam hilari vultu admiſit vt
pene morbo vacuus putaretur.Quinetiam ſe minimo doloris ſenſu teneri dicebat/
corporis moleſtiam animi robore diſſimulare conando. Apud Abſalonem tamē re-
ligioſam culparum confeſſionem agere non oblitus/incertum mortis tempus ſacro
correctionis genere pręcurrendum credebat : ſeram atq; inutilem pœnitētiam iu-
dicans quæ emendationis odio nimiaq; peccandi perſeuerentia ad vltimū vſq; ęta- Waldemari
tis terminum prorogatur. Pręterea locis monaſtica religione ſacratis dimidiū pa- legata.
trimonii ſui/quę ad fiſcum regium pertinebant exceptis/teſtamēto legauit.Sed cę-
teris bene de eius ſalute ſperantibus ſolus Suno ſiue ſomnii monitu ſiue alio mentis
oraculo doctus fatalem hanc regi febrem augurabatur: quonā modo filii rebus de-
cedente patre ſuccurri oporteret prouidendū hortatus. Tantam ſiquidem in regis
funere luctus acerbitatem futuram/vt conſilium vllum aduerti nequeat.Eodē tem
pore Ioannes quidam religione Abbas medicinæ præſumptuoſior q̃ peritior ꝓfeſ-
ſor/cuiꝰ opi plurimū credebatur e Scania accerſitus aduenit.Qui morbo parū pru
dēter inſpecto ſoſpitatem regi conſtantius q̃ verius promittebat . Quem cum cibo
medicinali arte confecto reficiendum curaſſet/ cunctis cubiculo eiectis quietem ca-
pere iubet. Eūdem paulopoſt ſine voce eſſe compertum vt attuatim ſudore ſuffu-

ſum inuenit. Accuratius operiri pręcepit lætum id profluuii genus : ac ſalutare teſtatus. Vtinam Sunonem potius mentis augurium q̃ medicum artis ſuę pręſagium feſelliſſet. Cuius promiſſum regis obitus inſecutus q̃ parum fidei i medicorũ opere reponi oporteat documento extitit. Ingreſſi mane cubiculum amici, defuncti regis corpus perq̃ ſimile ſpiranti reperiunt: adeo priſtinum habitum retinente vultu: vt nec rigore contractum / nec horrore mutatum cerneres: rubicundis oris notis viui hominis ſpeciem aſpectumq; reddẽtibus. Incertum an deceſſiſſet priſtini caloris habitus totis adhuc membris retentus / relinquere videbatur. Sero tandẽ pallore mortis fidem faciente mandatur feretro corpus: Ryngſtadiumq; funerandi gratia deuehendum curatur. Hic vicus non vetuſtate modo ſed etiam paternæ eius ſepulturæ titulo conſpicuus habebatur. Acceſſit luctui matrum miſerabilis planctus ſparſis comis funeri occurrentium / iterumq; ſe priſtinum ſeruitutis onus experturas dicẽtium: extinctum illum qui ciuium capitibus captiuitatem detraxerit : qui patriam pyratarum metu vacuefecerit: maritimaſq; ſedes perinde ac domeſticas a prædonum incurſu tutas præſtiterit. Agreſtes quoq; funebri ipſius pompa conſpecta ruſtico opere quo occupati erant relicto conſentaneis arua querelis replebãt. Cui etiã vt ſupremi officii decus pręſtarent / funebri eius lecto humeros / ſubiicere iocũdum ducebant: euerſam regis morte patriam miſeriſq; ſibi cõmune funus aut ſi quid funere triſtius eſt imminere plangentes. Pro cuius ſpiritu ſalutaria Abſalon vota geſturus inter ſolẽnium verborum nuncupationem doloris impotẽs non tẽperauit ſibi quo minus aram lachrymis ſpargeret : vixq; ad rem diuinam peragendam vocis aut manus miniſterio ſufficere valuit. Quinetiam tantum ægritudinis animo contraxit, tamq; graui & periculoſa valitudine ſubito affici cœpit: vt pene vitam cum ſacrificio finiret. Incredibile videretur tantũ virum tam inſigni luctus horrore confectum ſi non eius erga Waldemarum affectus fuiſſet notiſſimus. Sed fortuna altero patriæ lumine extincto reliquum perire paſſa non eſt: ne deeſſet cuius ductu Danię pedibus Sclauia ſubiiceretur / aut gens quæ ſub tãtis ducibus ad excellentem honoris habitum prouecta fuerat / tutore vacua remaneret. Cuius lachrymis precum loco defuſis reſperſa altaria non paruulum promptiſſimę eius erga regem beniuolentiæ indicium præbuere, Iiſdem quoq; madefacta thura gratum deo odorem dediſſe crediderim.

Ryngſtadium.

Waldemari cõmẽdatio

Abſalonis luctus.

Explicitus eſt Saxonis Grammatici de rebus Danicis. liber decimusquintus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici profeſſione / & natione Sialandeñ. viri & eloquentia & ſapientia clariſſimi. Incipit liber Sextuſdecimus.

Peractis inferiis / corporeq; regio honoratiſſime funerato Kanutus monētibus arbitris feſtinatione qua regnū p̄eti firmariq; oportuit: in Iutiam receſſit: paternos ſibi milites obligaturus. Neq; enim illi nomen regium ambiendum reſtabat qđ vnctionis ſuæ tempore ſolēniter adeptus fuerat. In concione wibergenſi beniuolos ciuium animos expert⁹ apud Vernenſem tacita quorūdam ſimultate compreſſa / pari cæterorum fauore excipitur. Atq; ita patrię conſenſu regni hęres efficitur. Interea Scanorum populus laxata ſibi priſtinę petulātię frena regis morte gauiſus cladis apud Diſiam pontem peractę piacula a principibus exigere conſtituit: per quos chariſſimis neceſſitudinum ſolatiis orbatus fuerit. Sed & Acho quidam Tubbonis filius plenis temeritatis eloquiis flagrantiſſimam ciuilibus malis facem ſubiiciebat: extinctæ & iam pene ſepultę Scanicę ſeditionis reliquias ſuſcitando. Cuius mali īpediendi gratia Abſalon in Scaniam trangreſſus apud plenam malignitatis concionem oratione liberius q̄ efficacius habita a plebe deſeritur / factionis principes alium concionandi locum complexos petente. Quorum tam petulans ac pręceps audacia erat: vt equis inſidētes cunctā Scaniæ plębem ad eundem locum ſemeſtri ſpatio exacto quaſi tuendę libertatis gratia armatam redire ſub edicto iuberent. Quæ res Abſaloni Sialandiam repetendi cauſam prębuit. Ob cuius ſeceſſum popularis ſæuitiæ procurſus temeritatis incrementis euectus: inq; Thordonis & Eſberni penates effuſus: eoſdem prius rapinæ / deinde incendio ſubiecit. Complures quoq; Scanicę nobilitatis ſequētibus diebus ędes crematę. Siquidem factionis duces quo promptiore plæbis audacia vterentur / p̄etulantiam eius principum bonis paſcendam curabant: dulcedine prędę & aſſiduis fatigationis pręmiis iocūdiorem atq; alacriorem eius operam reddituri. Igitur nobilium complures æqualium exemplo vim penatibus ſuis inferendam timentes: bona omnia amicorum cuſtodiæ mandabant. Pars fretum nauibus complexa ſe & opes vndis q̄ ędibus credere præoptabāt. Pars apud Abſalonē exulare ſolatii & lenimenti loco duxit. Cuius atq; Kanuti equites ſuam æque ac dominorum fortunam afflictari cernentes cum iniuriam armis propulſandam duxiſſent: ſeditionis principes fruſtra a ſe ſine duce res nouari ſuperiore tumultu experti / Haraldum quendam regii ſanguinis & obtuſi cordis impeditiq; ſermonis e Suetia adciſcunt: hominem prorſus regno imparem: cum in eo nihil præter generis nobilitatem natura aut fortuna commendabile reddidiſſet. Igitur maiore cum opprobrio talem virum Suetia miſerit / an Scania receperit incertum eſt. Quo rumore attoniti perculſiq; magnates prout ſe hoſtium aduentus fama variabat: dubiis Abſalonem legationibus fatigant / nunc opem eius tranſitumq; poſcentes / nunc eundem cum tota manu ſuperſedere iubentes. Nōdum enim Scanię partes

Kanuti lxxxviii. Geſta.

Achonis ſeditio.

Haraldus ſueticus.

Haraldus irruperat. Quos cum Kanuti Suetiæ regis eiuſdemqꝫ Satrapæ Byrgeri
præſidiis vi rupiſſet: ad noui principis opinionem cupide congeſtum vulgus incre-
dibiles ei copias ſociabat. Quibus fretus Lundenſi vrbi portas ſibi claudenti excidiũ
minatus eſt. Igitur ex magnatibus complures alternis internuntiis contracti / for-

Lumme aa.

tiqꝫ inuicem cohortatione firmati: propter Luminam amnẽ caſtra cõſtituunt. Aliis
regiorum militum per ignorantiæ ſimulationem venire ſuperſedentibus. Quos tã
tus pugnandi ardor ceperat: vt per ſummum nõ ſolum periculorum / ſed etiam po-
pularium contemptum / abſqꝫ paucitatis ſuæ reſpectu vt quæqꝫ equi pernicitas adiu
uabat: ſine imperio aut ordine effuſis habenis in hoſtem contenderent. In quo qui-

Vẽti vehe-mentia.

dem impetu maiorem venti (quem forte aduerſum habebant) q̃ hoſtium quos im-
petebant ſęuitiam experti ſunt. Ille enim magnitudine ſua clypeos curſitantibus de
cuſſit. Hi ne pectora quidem irrumpentibus obuertere auſi fuere. Ita popularium
acies numero hominum q̃ animis præſtantior incruentam de ſe victoriam dando /
plus pericli an ignominiæ ſenſerit dubietati ſubiecit. Enimuero quo expeditius fu-
gã qua pugnam præcurrebat intenderet ſeipſam ſcutis exuere non erubuit. Armo-
rum onus abiiciendo quorum vſus experiri confiſa non fuerat. Hac igitur partim

Haraldi fuga.

cæſa, partim capta: Haraldus cum Akone quem affectati regni auctorem habuerat
Suetiam refugus petebat. At Lundenſes ſuſpenſis ad belli euentum animis in neu-

Lundeñ. factiones.

tram partem auxilia commodabant fauorem victoribus erogaturi. Qui rei ſucceſ-
ſu conſpecto perinde ac victores victis inſultare cœperunt / cupiditate laudis & pr-
dę alienis ſe virtutibus inſerentes: nec contenti popularium ſpecie bis bellum poten
tibus intuliſſe collecta cõcione tertium aduerſum eoſdem indicere grauati nõ ſunt:
ſuſcepti vulneris dolorem conſternationis furori permixtum communi nobilitatis
exitio penſaturi / tantamqꝫ prouocandi perſeuerantiam ſiue pudore cladis, ſiue cupi
dine vltionis animis inſitam geſtantes. Neqꝫ enim illos aut illuſtrium virorum re-
ſpectus aut vulnerum ſuorum memoria quominus ſeditionis ſtudia ſectarentur
domare potuit. Quod periculum cunctorum Scaniæ magnatum capitibus conti-
guum præproperus Abſalonis cum Syalandenſibus aduentus diſpulit. Siquidem
ſublatis vexillis deputatum concioni locum ingreſſus / non ſolum turbulentiſſimo
plębis propoſito obſtitit / ſed etiam leges quæ iniquiſſimis eiuſdem ſuffragiis cõuul-
ſę fuerant piiſſimo iudicii decreto ad priſtinæ auctoritatis habitum reduxit. Sed ne

Haraldi dãnatio.

qꝫ Haraldum quo minus a magnatibus damnaretur abſentiæ patrocinium protege
re potuit. Hunc certe bis a Scanienſibus mulctatum dixerim / ſemel armis / iterum
ſententiis. De quo quidem diſcernere arduum eſt ferro an ſuffragiis punitior fue-
rit. Plæbs quoqꝫ nihil hoſtile auſa, armis ſumma cum propoſiti diſſimulatione de-
poſitis Abſalonis ſe turmis tranquillo concionandi more iungebant: ſingulis iudi-
ciorum ſuffragiis alacrius q̃ libentius ſucclamando. Ita terribilis illa ac diutina ſe-
ditio ſimul cum concione finem habuit: funeſto plæbis conatu vlterius aduerſum
principum collegium inſoleſcere non audente. Interea Kanutus excitati in Sca-
nia belli nuntio Fyoniam e Iutia petere coactus: Eſbernum Abſalone fratre nun-
tiandæ regiarum partium victoriæ gratia tranſmiſſum obuium accipit. Cuius
inopinato occurſu triſtia afferri ratus hærente animo deiectoqꝫ vultu quicq̃ ex eo
cognoſcere verebatur. Poſtmodum non ſolum eiuſdem plena hilaritatis fronte me-

Froſteherrit.

liora ſperare iuſſus, verũetiã iocunda ac libenti narratione de ſuorũ victoria doctus
in Scaniã ouãs ꝓceſſit. Ac primũ eius ꝓuinciã Froſtã rapinę & ĩcẽdio opportunã ex

hibuit: vaſtaſſetq; ni Abſalonis erga illam ſtudium gerētis interuentu prohibere-
tur. Quo mediante effectum eſt: vt ab his qui in regem Haraldica factione delique-
rant: æra tantum pœnæ nomine exigerentur. O immenſam clementiam cuius be-
neficio hominibus euidenter noxiis maximi facinoris culpam paruulo cenſu redi-
mere licuit. Quo exemplo cæteri ad ſpem veniæ erecti mitiſſima Abſalonis opera
parem regis manſuetudinem experti ſunt. Egregium tunc Kanutus moderati ani- Kanuti mo
mi ſpecimen dedit cum vltionē quā vniuerſorū crimen meruit: vnius amici preci- deratio.
bus donauit. Indignum adoleſcentem cuius virtus externi principis acumine ten-
taretur. Compluribus enim Cæſaris legationibus curiam adire paternæq; amici- Cæſaris
tiæ ſucceſſionē expetere iuſſus/intercedente amicorum conſilio q̃ modeſtiſſime re- dolus.
ſcripſit excuſationis verbis a regnādi nouitate quæſitis. Siquidem arbitris eius ex-
cuſſa atq; explorata Cæſaris calliditas erat. Hiſdem perfidiæ laqueis filii ſimplicita
tem circūuenire ſtudentibus, quibus olim patris credulitatem implicatam habue-
rat. Cui cum Cæſar erepturum ſe regnum aliiq; daturum plena minarum epiſtola
reſpondiſſet ſolum hoc reſcribere contentus fuit: quęrendum videlicet Cæſari eſſe
priuſq̃ ſibi regnum adimat qui Daniam in eius beneficio reponere cupiat. Qua re-
ſponſi libertate: non ſolum minantem eluſit, verumetiam plurimum a ſe fidutiæ in
ciuium animis reponi docuit. Apud quem Cæſar fruſtra monitis egiſſe ſe videns
Syfridum qui ſororem ipſius in matrimonio habebat ſubornat: quod literarum ſu-
arum inſtinctu nequibat/alienę vocis ſupplemento perſuaſum haberi conando: qui
vbi Daniam intrauit quanta regis charitate ob ſororis eius matrimonium tenere-
tur / quantiſq; Cæſar viribus eſſet expoſito Abſalonem, Sunonem, & Eſbernum:
qui ſoli ex amicis cum rege admittebantur: tum fidei quam Kanuto cuius tutores
exiſterent deberent: tum fidutiæ quam eiuſdem pater in eorum pectoribus repo-
ſuerat admonitos orare cepit: ne amicorum nomine hoſtes agendo creditum ſibi
pupillum annis & conſilio tenerum graue & intolerabile belli onus ſuſcipere iube-
ant: eumq; ſub titulo tuendæ libertatis regno exuant. Qui potius ſalutaribus il-
lum conſiliis formare curæ habeant Romaniq; imperatoris curiæ aſcribi deforme
non ducant. Reſpondet Abſalon de ſe dubium non eſſe quin vtiles ſi noſſet moni-
tus Kanuto libenter fuerit porrecturus. A quo ita Cæſaris amicitiam expeti velit:
vt proprię eius maieſtatis decus incolume ſeruaretur. Nam & Waldemarum Fre-
derici partes, amicitiamq; ſecutum nihil fide eius aut promiſſione fallacius reppe-
riſſe. Proinde Syfridum noſſe debere Kanuto Cæſariq; æquum regnandi ius eſſe:
neq; minore cum libertate hunc Danici regni q̃ illum Romani imperii guberna-
cula continere. Igitur indignante Syfrido, plenaq; minarum ac faſtus reſponſa fun-
dente: an tu (inquit) ex temetipſo Daniam penſas: eamq; vt Thyringam a Cæſa-
re cum volet q̃ facillime capi poſſe exiſtimas? Proinde abi imperatoriq; tuo perfer
Danorum regem ne minimam quidem obſequii partem dignitati eius ac nomini
delaturum. Dignum hoc contemptu dixerim qui propior alieno imperio q̃ pro-
priæ affinitati tam inuiſam Danicæ libertati legationem ſuo monitu adminiſtra-
re ſuſtinuit. His auditis Cæſar ſpernenti ſe regi: quia bellum nequiuit odium in-
flixit: animo non ferro contemptum vlturus. Spe tamen potiendæ Daniæ non o-
miſſa ciuilium in ea malorum motum expectandum putabat: ſeditione diuiduam
gentem minore cum virium ſuarum periculo oppugnandam ſperando. Quam op
portunitatem aliquandiu quæſitam a fortuna ſibi negari conſpiciens. Sclauiæ ſa-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

trapam Bogiſzlauum quem nuper Kazimari fratris decedentis orbitas hæredem
effecerat: crebris muneribus ampliſſimiſqꝫ promiſſionibus in Danica bella ſollici-
tat. Cuius hortatui Bogyſzlauus pronius ꝗ prudentius obſecutus: ſed bellum ad-
uerſum Daniam palam atqꝫ aperte profiteri nõ auſus primũ auunculi ſui Iarimari
Rugiæ præfecti quæſitis ſimultatum cauſis hoſtẽ agere cœpit Cæſarianæ militiæ
reſpectũ arctiſſimis affinitatis vinculis præferẽdo. Qua de re Kanutus per Iarima-
rum certior factus mitti curauit qui cauſam a Bogiſzlauo tã ſubitæ lęſionis inqui-
rerẽt. Ille nõ regẽ/non Daniã a ſe lędi: ſed iniuriã a Iarimaro illatã repelli teſtatus
cõmunẽ controuerſiã per vtriuſqꝫ legatos armis interim depoſitis ad regis cogni-
tionẽ referri depoſcit: eũdẽqꝫ pacis inter ſe faciendæ auctorẽ flagitat verbis beniuo-
lẽtiam ſimulãtibus ſimplicitatis fidẽ prętẽdere cupiẽs. Igitur rege nihil inſidiarum
aut perfidiæ metuente cauſæ dictionis dies locuſqꝫ decernitur. Apud inſulã deinde
Samſam: non ſolũ huius negotii explicandi: ſed etiã iuris ciuilis emẽdandi gratia in
genti nobilitate contracta amborũ legatos excepit. Quorũ altercatione ſolẽniter au
dita cũ in Iarimarum cõplura loquacius ꝗ verius obiectarẽtur ac propter principa
lium perſonarũ abſentiã ſentẽtia impediretur: a Bogiſzlaui legatis vltro iureiuran
do promiſſum eſt eũ cũ primũ regi placitũ foret in rẽ præſentẽ vẽturum/ita in elu-
dendo rege non minore legatorũ ꝗ eius a quo miſſi erãt calliditas verſabatur. Quo
rũ promiſſis Kanutus ſecurius ꝗ cautius æſtimatis cõcilio ocius dimiſſo in Iutiam
ſeceſſit: fortiſſimis quibuſqꝫ Scanorũ ac Sialandẽſium tantã ocii tranquillitatẽ cau-
ſantibus, ſeqꝫ nimia iam quiete in deſidiã prouolui querẽtibus longo delitiarũ vſu
enerues animos gerere, qui ſub rege Waldemaro totius ferme anni tẽpus multiplici
rerum agitatione varioqꝫ militiæ genere deducere cõſueuerint. Nã militaris robo
ris neruos ſicut ocio hebetari ac remitti ita negotio intẽdi excitariqꝫ. Igitur acuẽdę
virtutis gratia piraticam aduerſum Eſtones in cõmune decerni placuit. Inter hæc
Bogiſzlauus hortãte Cæſare nõ ſolum patriis ac domeſticis viribus inſtructus, ſed
etiã a finitimis late pſidia mutuatus aduerſum Rugiã quingẽtarũ nauiũ claſſem in
genti belli apparatu refertã contraxerat. Quibus copiis nihil hoſtiliũ viriũ obſtatu
rum ratus Bugiſzlauũ quẽdã legati nomine Cæſarẽ petere iubet qui tantũ a ſe exer
citum aduerſum Daniã contractũ nuntiaret/vt dubitare non poſſit quin Kanutus
reſiſtẽdi fiducia defectus/ ꝗcitiſſime Romano ſe foret imperio traditurus. Delecta-
tus promiſſo Cæſar laudato Bogiſzlauo legatũ imperatoriis donis proſequitur. Ia-
rimarus tam ſubiti inopinatiqꝫ belli fama perculſus/Abſaloni in Sialandia ſe conti-

Bellũ Sclauicum.

nenti magnitudinem periculi Rugianæ genti imminentis propinquitatẽqꝫ denun
tiat. Qui protinus feſtinatione quãta ſociorum expugnationẽ præcurri oportebat:
accinctus, miſſis per Sialandiam epiſtolis omnẽ ætatẽ armis habilem in claſſem con
fluere iuſſit: minores rates maioribus, onerarias piraticis ſociauit. Plæbiqꝫ demum
ac nobilitati promiſcuũ corripiẽdarum nauiũ vſum conceſſit. Eodem edicti genere
coniunctis Sialandię inſulis imperatũ. At Fionienſibus Scaniſqꝫ ſextum intra diem
præfixum portũ petere alioqui ſuperſedere iuſſum. Neqꝫ enim vlteriores apparatui
inducias conuenire. Adeo autem in his quibus expeditionis ſocietas mandata fue-
rat obſequendi ſollicitudo flagrabat: vt egregio alacritatis certamine conſtitu-
tum ſibi tempus aut implerent aut præcurrerent. Kanutum vero tametſi nunti-
um in Iutia recepiſſet ingens locorum diſtantia denuntiati temporis anguſtiis per-
mixta Abſalonici operis conſortem exiſtere non patiebatur. Sex ſolas naues Fionia

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

quatuordecim Scania cæteris tarditate impeditis tranſmiſit. Quarũ inſignis pau-
citas culpę obnoxia videri potuiſſet: ſi non longinquitatis patrocinio defenderetur.
Penthecoſtalis feſti peruigilium erat quando pręnominatum ſinum abſalonica claſ
ſis inierat. Eadem die nequid ſegnius aut cunctantius gereretur: Hythim inſulam
adnauigari curatur. Illic obuii Rugianorum nuntii præſtolandum docent quoad
ſciri poſſit in quam Rugiani ſoli partem hoſtilis irruptio tenderet. Iam enim Bo-
giſzlauo ad inſulam Coztam Rugiæ prætentam eſſe peruentum. Qui q̃q̃ hoſtilia
iã pene rura pulſaret non tẽperauit ſibi quo minus ſobrietatem effuſa crapulæ licẽ-
tia violaret. Tanta ſiquidem epularum indulgentia exercitum aluit ac corrupit: vt
conuiuium magis q̃ bellum amplexus videretur. Verum Abſalon nuntiorum mo-
nitis obſecutus. Hiſdem poſtera luce regreſſis Bogiſzlauumq; ex aduerſo Strelæ in
ſulæ copias expoſiturum docentibus: q̃q̃ crepuſculum appetebat correpto ſigno
ociſſime littus Scapha petiuit. Gubernatorum deinde collegio per præconem vo-
cato nuntioq; q̃ breuiſſimo militibus edito ingenti cohortationis cura alacritate
exercitum repleuit quietem / ſuam certis victoriæ imaginibus adumbratam præfa-
tus. Nec alia militum reſponſio fuit q̃ pugnam ſe optare: quam ſi accipiant non du-
bitare quin vincant. Quem animorum calorem tum a longa vincendi conſuetudi-
ne tum etiam ab ingenita Danico ſanguini virtute traxerunt. digni qui vocis ſuæ
augurio non fallerentur. Igitur Abſalon incertæ nauigationis metu ꝙ fretum du-
biæ profunditatis eſſet diluculum prętolatus cum inde ſoluturus eſſet / aliq̃diu re-
tentus eſt harenis anchora altius inſidente. Quo euenit / vt ab vniuerſis infinitum
procedendi ardorem gerentibus relinqueretur. Sed neq; ſe ab exercitu præcedi in-
decens exiſtimabat: a quo plus hortationi ſuæ q̃ cunctationi tributum cernebat.
Quem merito his gratulatum crediderim qui iuſtæ celeritatis compotes q̃ violen
tæ moræ conſortes exiſtere maluerunt. Quã tarditatis iacturam impedimento ſo-
lutus tanta remigii velocitate penſauit / vt pene prima nauigia occupauerit / diſpen
dium caſu inuectum pręliandi cupidine redimẽdo. Hunc publicæ feſtinationis pro-
curſum miſſa a Rugianis ratis excepit: quæ aliquanto remiſſiore nauigatione vten-
dum doceret / quod Bogiſzlauo adhuc inſulam Coztam tenentem incertus irru-
ptionis locus exiſteret. Sed & Iarimarus ſeceſſum hoſtium domeſtico milite ſuccin-
ctus opperiebat̃. Igitur ceſſata impetus cura ad littus dreccenſe diuertitur. Illic af-
fertur hoſtes domum petiſſe nuntiis incidentis forte nebulæ errori deceptis. Idem
noſtris portum darſinum petere iuſſis Iarimari cum eis conſiliaturi Rugiano ex-
ercitu vallatum pollicentur occurſum. Quo loci adnauigato cum nec Iarimarus
nec quiſq̃ ex eius ſatellitibus repertus fuiſſet / placuit Nicolaum Falſtricum ꝙ
Sclauicæ gentis linguam calleret explorandi hoſtium ſeceſſus gratia ad Iarimarum
dimitti. Quo abeunte cum Abſalon diuinæ venerationi vacaturus littus Scapha
petiſſet: repentino nuntio per Iarimari familiarem ſuſcepto cognoſcit pomeranicã
aduentare claſſem: quæ ſi nebulæ denſitas non obſtaret: cerni cominus poſſet. Igi-
tur reuocatis qui ſacra geſtabant cupide concitatã claſſem obuiam hoſti in altũ di-
rexit. Armis nõ precibus deo libamẽta daturus. Qđ em̃ ſacrificii genus ſceleſtorum
nece diuinę potẽtię iocũdius exiſtimemus? At pomeranis nõ tam hoſtile ſolũ repen-
te inuadẽdi q̃ Rugianorũ equitatũ defendendi littoris ſtudioſum variis nauigatio-
nis ambagibus ludificãdi ꝓpoſitum erat. Qui Danicã cõſpicati claſſem Borwegiũ
occidẽtalibus comitatũ Sclauis auxilii ſibi ferendi gratia aduẽtare credebant / aeris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

nubilo noſtratum nauium numerum habitumq; dignoſci non patiente. Neq; enim
eorum animos ſubire poterat: Danos per tot locorum ſpatia a Sclauia remotos in-
tra tanti temporis anguſtias eo loco fuiſſe prouectos: ſpeculatoribus ob nimiam ſe-
curitatem excubandi officia parum curioſe gerentibus. Igitur Bogiſzlauus Rugia-
nā claſſem appelli ratus a cētum & quinquaginta myoparonib⁹ circuiri deſyderat
reliquam claſſem veluti in aciem iactis anchoris componit: naues quibus alimenta
vehebantur aliquāto pyraticis præſtantiores inter ipſas & continentē admouit: ar
matę multitudinis ſpeciem vacua lignorū effigie adumbraturus. Quo vultu dece-
ptus Suno Bogiſzlauum auxilia a theutonibus mutuatū credebat. Rareſcente tan-
dem nebula: Abſalon ab exiguis hoſtium ſcaphis præteriri ſe videns ne omnes qui-
dem tuto redituras per iocum aiebat. Igitur ſociis ingenti cohortatione firmatis in
hoſtilem claſſem vt imperio ita ductu & nauigatione primus inuehit. Monitus a Su
none ne eam perinde ac germanicis roboratā auxiliis ꝑpropera feſtinatione inceſſe-
ret: ſed temperato remigio militem armari iuberet: minime cūctandum aiebat / prę
fatus eo iam loci concluſum hoſtem: vt nec bellum tuto cōſerere / nec fugam ſalubri
ter edere poſſet. Itaq; nihil impedimento fore quo minus promptiſſimam ſibi victo
riam eſſet ceſſurus. Eo deinde monitus iterante milites Abſalonis munimenta cor-
poribus aptare cœperunt / parte remigium continuante. Quorum apparatus nimię
ac perſeuerantis nebulæ beneficio hoſtem fallebat. At vbi propius ventum: Danorū
iuuentus vt cunctationis ita ſilentii impatiens ſublatis vexillis nō tēperauit ſibi quo
minus concitatiſſimum pręliandi ardorem celſo cantilenæ genere proſequeretur.
Abſalonis quoq; ſignum nunq̄ ſine hoſtium fuga ſpectari ſolitum Sclauis pariter &
Danorum præſentiam prodidit & confligendi diffidentiam incuſſit. Igitur ſumma
cum trepidatione ſublatis anchoris cupide claſſem concitare cœperunt: quantum
Vincitur Sclaui.
nauigationis longo temporis tractu protulerant exiguo horarum ſpacio remenſi.
Innumeri quorum fugam aut nauium magnitudo aut anchorarum ſublatio reten-
tabat profundum petendo fluctibus q̄ ferro vitam finire maluerunt. Horum rates
eodem pene temporis momento refertas ac vacuas conſpicareris. Sed neq; prola-
pſos natandi vſus ſeruare poterat ſubiectarum voraginum eluuie merſorum cor-
pora tenacius appræhendente. Quantas igitur timoris vires exiſtimemus qui quos
nimio ſui hauſtu repleuerit ne proprio quidem ſpiritui parcere compellit? Decem
& octo nauigia nimię multitudinis in ſe cōfugientis concurſu rupta receptis exitio
Fœda meticuloſitas.
fuere. Paucis hoſtem opperiēdi animus fuit. Illius vero etiam ridicula formido exti
tit qui ſociale exemplū peroſus nexo ex rudentibus laqueo ſuſpendio ſe conſumere
q̄ hoſti necandum prębere maluit. Qđ factum complures prius ammiratione / dein
de ludibrio proſecuti / dulcedine ſpoliorum lentius hoſtibus inhęrere cœperūt. Qui
bus Abſalon pręteritis monitiſq; ne pręadam q̄ hoſtem inſequi mallent: ſeptem ſolis
nauibus totam pene fugacium claſſem inſectari non deſtitit: illa nimirū fiducia vſus
qua toties ſibi hoſtium terga aſpicere contigit. Neq; enim a palantibus in illa inſe-
quentium paucitate numerus ſed virtus ęſtimabatur. Centum ferme nauium tur-
ba maritimæ fugæ diffidētia terreſtrē cepit: perq; horridos ac deſertos ſaltus iner-
mis attonitaq; diſcurſum habuit. Iarimarum quoq; hoſtilis ſanguinis q̄ prędæ aui-
diorem concitatior tuendæ patriæ cupido reddiderat. Quinq; ac triginta naui-
giis vehementi remigio concitatis / hoſtilis Abſalonem nobilitas deuitabat.
Quæ cum ſeptem ſola ſibi inſtare animaduerteret / fugam ſuam non ſolum triſtem

ſed etiam erubeſcendam rata bis nauigationi perinde ac pugnam confectura la=
xamentum dare conata eſt. Igitur Abſalon q̄q̄ ab amicis cęterę claſſis aduentū oppę
riri rogaretur nulla ex parte ceſſato remigio ꝓgredi perſeuerauit: plus hoſtiū tre=
pidatione q̄ ſociorum auxiliis vtēdum præfatus. Quo cognito Sclaui ſumma cum
exanimatione metum rubori prætulerunt / naueſq́ꝫ ſuas quo fugę habiliores eſſent
arma & equos in profundū abiiciendo oneribus vacuefacere cœperunt. Acrius de=
inde cōuerberato pelago Penum amnē perſeueratæ fugæ receptaculum habuerūt.
Quos Abſalon eouſq́ꝫ vacuo cūctatiōis remigio inſecut⁹ veſpera ad ſocios qui prę=
dę incubuerāt reuertit. Cuius ne particeps quidem fore ſuſtinuit gloriam ad ſe / ſpo
lia ad milites redundare ſpecioſum ducendo. Igitur ex quingentarum nauium nu=
mero quinq́ꝫ ac triginta delapſis decē & octo cōfractis cæteræ in Danorum poteſta
tem ditionēq́ꝫ ceſſere. Illa igit̄ dies quæ Abſalonis claritate obcęcatam hoſtium claſ=
ſem aut fugam aut exitium pati coegit: tot errores tot maritima diſcrimina finiuit
Syalādicos portus ac Balticum fretum peſtifero pyratarū incurſu vacuefecit: effe
ratam barbarorū ſæuitiam iugi patientem reddidit: patriamq́ꝫ noſtram vix liber=
tate ſua potientem Sclauię dominā effecit. Efficax & inuſitatum genus victorię quo Sclauorum
cunctas hoſtium vires funditus euerti cōtigit. Eadem vt Sclauici cruoris plena ex= ſubactio.
ſtitit: ita nullum Danici impendium habuit. Quatuor duntaxat ex Rugianis ſocio= xxiiii.
rum an hoſtium telis perierint incertum eſt. Die poſtero decem & octo Scanienſiū
nauigia ſuperueniunt quos Abſalon non morę eorum ſed voluntatis ęſtimatione fa
cta prędam cum victoribus communicare pręcepit. Quid deinde Sclauis cōſilii fo=
ret cognoſſe cupiens callidum ſpeculationis genus amplexus: Bogiſzlaum ſub ſimu
latione benignæ & veteris amicitię perfidię per legatos arguendum curat nimiāq́ꝫ Speculatio
regis offenſam obnixo placationis ſtudio præcurri poſtulat. Ad hæc Bogiſzlauus callida.
tantam receptę cladis diſſimulationem agere ſuſtinuit: vt laudata monitoris beni=
uolentia facturum ſe quod ab ipſo ſuadebatur promitteret. Tātum autem timoris
Sclauorum vulgus ob priſtinam fugam animis inſitum habebat: vt etiam nouā vi=
ſa rate quæ legatos vehebat edere nō erubeſceret. Poſt hæc Abſalon rerū a ſe geſta=
rum famā illuſtri nuntio præcurri magnificum ratus: Tachonem claro Fioniæ lo=
co natum cum tentorio Bugiſzlaui quod ei portionis nomine ceſſerat remitti cu=
rat: nec ſolum victoriam ſuam regi indicaturum: ſed etiam fidem aſſertis celebrio=
ris prędę geſtamine facturum. Per eundem quoq́ꝫ ne Sclauicę vires nouis copiis in=
ſtruerentur meſſis tempus expeditione præcurrendum hortatur. Quem Kanutus
Iutis Vibergica concione contractis: Abſalonici operis euentū digno relationis of=
ficio reprȩſentare præcepit: expeditionis hortatore vſurus quem nuntii auctorem
habuerat. Quo facto omnium animis maximam educendæ claſſis curam ingenera=
uit. At Cæſar tantæ cladis nuntio recepto / poſtq̄ ſolo Abſalonis ductu rem geſtam
cognouit: omnem non ſolum obtinendæ Danię ſpem / verūetiam attentandę fidu=
tiam mēte depoſuit: proprias vires dānando: q́ꝫ alienis parum efficaciter vſus fuiſ=
ſet. Eandem victoriam Abſalon ſuam apud bizantium incredibili famæ velocitate
vulgatam: poſtmodū ab equitibus ſuis tunc temporis in ea vrbe ſtipendia merenti=
bus accepit. Sed nouę frugis acceſſio labētibus hoſtium alimētis opitulata eſt. Hiſdē
ex regię profectionis cunctatione inſtruendorum frumento vicorum perq̄ vtile ſi=
bi laxamentum ſumētibus huius expeditionis opinione perciti Walogaſtenſes pro= Walogaſtū
fundiora Peni amnis loca crebro lapide cōplent / mœniū ſuorum aditum nauigiis obſidetur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

negaturi.Quas Abſalon hiſdem aluei locis egerere cupiens:trahendę ſecum iuuen
tutis gratia corpus aquis immergere nõ dubitauit: eaſq; lapidibus vacuefaciendo.
quãtum tranſmittendę claſſi ſatis erat: ad patientem nauigationis habitum perdu
xit: q̃q̃ oppidani machinas ſuas tali temperamento libraſſent vt eadem amnis ſpa-
tia certis ictibus deſtinarent.Quibus obſtaculis tranſitu vacuefacto : facilem ſociis
petendę circũſidendęq; vrbis aditum ſtruxit.Obſidione cœpta refixi ſub aquis ſtipi
tes quorum frequentia oppidum erat vallatũ. nauigia propius appellere paſſi non
ſunt.Hanc oppugnationis difficultatẽ:Danorum iuuenes virtute ſuperare cupien
tes:non temperauere ſibi quo minus nauigiis a profundo remotis pedibus in aquã
deſcenderent: vadaq; gradu luſtrarent.Contra oppidani in ſubiectos cominus tela
iacere nauigiaq; tormẽtis procul inceſſere cœperunt.Quorum eximios iactus elu-
dere q̃ excipere ſatius exiſtimares.Anceps incertũq; vitatu periculũ erat.pręgran-
dibus ſaxis in conſertas puppes cadentibus in fuga ac declinatione cautoq; corpo-
ris motu:magis q̃ in vlla armorum ope fruſtrãdorũ ictuum remedium ducebatur.
Abſalon mediotenus nauigii progreſſus egeſta tormentis robora: crebra corporis
declinatione fallebat.Quem barbarus forte præſidio egreſſus/poſtq̃ ex clypei notis
agnitum habuit,tormẽtorũ præſidibus manu ſignificauit vt eum impeterent. Igi-
tur interrogatus a quodam an perſpectum haberet qualiter ipſum barbarus deno-
taret:curam ſui illius animo inſitam reſpondit. eodem ludibrio hoſtem & monito-
rem excipiendo. Intrepidi animi dixerim in medio ſalutis diſcrimine pericula ſua
iocoſo dicto proſequi voluiſſe. Adeo certiſſimũ fortitudinis & conſtãtiæ experimẽ-
tum neceſſitas tribuit. Expugnatione non procedente noua adoriendæ vrbis ratio
auctore Eſberno excogitata eſt.Siquidem inuſitatę magnitudinis nauigium variis
ignis nutrimentis completum ſolo ventorum remigio opportunis incendio mœni
bus adigẽdum curabant.Quod latenti in vndis ſtipiti:illiſum ſine vlla oppidanorũ
iactura ꝓprię cũ materię diſcrimine cõflagrauit.Ita exigui ligni ĩpedimẽto ſpes in-
gentis victorię ſubruta eſt.Hoſtiumq; ſalus paruulo fortunę momento ab iminente

Bogiſzlaui dolus.

exitio protecta. Poſt hæc Bogiſzlauus in dedecorum ſuorum vltionem dolos men-
te ſcrutatus Abſalonis colloquium ſimulata pacis affectatione per legatos poſcẽdo
cum ingenti equitatu deſtinatum conuentui locum petiuit.Quem binis obuiam ſi-
bi nauigiis venientem vt continẽtem aſcenderet obſecrauit : cõmodius in tentorio
q̃ naui colloquẽdum pręfatus.Obſequentẽ illum nauigioq; excedere volentẽ Erlin-
gus quidam illuſtri inter noricos loco natus horridioris ſomni narratione retinuit
haud dubie fraudem ſenſurũ: ſi ſalutem ſuam hoſtibus crederet auguratus. Cuius
vocem Abſalon perinde ac diuinitus ſibi dati indicii miraculũ veneratus: vocanti

Epiſcopi pręſtãtia.

ſe Bogiſzlauo minorem a maiore peti non oportere perhibuit. Pontificem duci di-
gnitate pręſtare aſſeuerãdo.Ita hoſti impotentiã obiiciendo fraudis materiam ade-
mit.Ille ſtricta nauis ſpacia cauſatus:repentino diſceſſu fallaciam detexit: Nam qui
alias vltro nauigiũ Abſalonis ingredi conſueuit : nunc eius aditum perinde ac fa-
tale ſibi domicilium conſcientiæ malignitate confuſus exhorruit.Gauiſus Abſalon
q; ſalutem ſuam ſomnio q̃ hoſti credere præoptaſſet ad claſſem ſe recepit.Igitur cũ
exercitus noſter cõmunem agrorum vaſtationem vnius vrbis excidio anteponens:
exhauriendę prouincię conſilium cepiſſet/inq; pontis pertranſeundi anguſtiis hæ-
rerent:crebris oppidanorum myoparonibus inceſſuntur.Qui mox ſagittariorum
ab Abſalone,Regeq; miſſorum opera deturbati:infeſtandę cõmodius claſſis gratia

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

continenti ſe tradunt/noſtroſq; clamore nõ minus q̃ iaculis inſecuti, per ſummam ignauiæ exprobrationem perinde ac victis inſultare cœperunt. Quo viſo reliqui ex oppidanis paſſim correptis ſcaphis, mœnibus etiam quæ tuebantur deſertis, in ripam ſe conferunt/relicta a Danis tabernacula prædaturi. Neq; enim regios equites nauium tranſitum in terra opperientes/fumus tabernaculorum quæ Dani diſcedẽtes cremabant incendio ortus ab ipſis diſcerni patiebat̃. A quibus quũ inopinati attonitiq; incurſarẽtur, pars in ſcaphas refugit/pars armis in ripa/aut aquis in amne exitiũ habuit. Natãtes a ſagittariis interfecti/nauigãtes euerſi/iuſtas irriſis a ſe Danis pœnas luerunt. Ita Walagoſtenſes pauloante falſis noſtrorũ opprobriis exultantes/nũc ciuiũ in cõſpectu ſuo necatorũ miſeranda fata luctu proſequebãtur. Quod Oznenſes fama expti, ſuburbanos penates ocyus cremãdos curant: ne iiſdem hoſtes ad mœniũ ſuorũ incendiũ vterentur. Igitur dum vltro ſe tectis ſpoliant, ingens vrbi ſuæ tutamentũ cõciliant: quo domibus tenuiores, hoc mœnibus tutiores effecti. Rus Regi rapinæ extitit. Cuius ſententia Abſalon Iulinenſium finiũ/ arciũq; Zuinẽſiũ expugnationẽ pagere iuſſus, Eſbernũ fratrẽ Zuinã cum cõmiſſę ſibi claſſis parte præmittit: aut arces ipſas (ſi fors ſineret) capturum/ aut earum cuſtodibus quoad ſe Iulino reuerti contigiſſet, fugam intercluſurũ. Quorum ianuæ venienti Eſberno vacuæ patuere: propugnatoribus nimirum aduentum hoſtiũ furtiuo diſceſſu præcurrentibus. Ambæ itaq; incendio datæ. Qua de re Abſalon Iulinenſium rebus abſumptis non ſolum longinqui fumi contemplatione/ verũetiã ſociorũ inde reuertẽtiũ affirmatiõe certior factus, ad Regẽ reuertit/ lætatus ſe magna curarũ parte fraterna opera liberatum. Rex vicos neceſſariis vſibus abundantes captu difficiles fore/vacuoſq; tantum a ſe penates exuri conſpiciens/remeare conſtituit, qui nunc deſertos inopeſq; lares adortus fuerat/exacto meſſis tempore referta copiis horrea cõſumpturus. Cumq; non minus capiendarum vrbium difficultate/q̃ vacuarũ ædiũ incendio fatigatus Zuinam amnem abducendæ expeditionis gratia petiuiſſet, exuſtarum arcium reliquias ſolo æquari iuſſit. Et vt omnia earundem monimenta demoliretur, etiam lapides fundamentis egeſtos in profundum iactandos curauit: q̃q̃ iidem recenti adhuc incendio torridi vix ſe manu contingi paterentur. Cuius laboris idem atq; expeditionis finis extitit. Autumno domi peracto, duodenis milibus e Rugia contractis, Tribuſanam prouinciam ditioni ſuæ parentem peragrat. Poſt hæc Cyrcipinenſium deuexam paludem paternæ militiæ æmulatione permẽſus, ad vrbem Lubekincã peruenit. Qua præterita dum Diminum petere ſtatuiſſet in abundantem potione vicum incidit, Barbaris illic tanta animorũ ſecuritate con uiuantibus: vt nullum prorſus hoſtilis aduentus formidarent impetum. Quantam porro gentis illius intemperantiam pacis tempore extitiſſe putemus: quæ ne hoſte quidem liminibus imminente/ quo minus vires ſuas ebrietatis illecebris labefactaret/abſtinuit! Itinere deinde noſtrorum ad naues conuerſo, conuellendæ prædæ/ſpargendiq; paſſim incendii gratia/Danica manus diſiicitur, mentem Regis longinquæ viæ diſpendiis a petendi Dymini propoſito retrahentibus. Qui trigin ta ſolos ſibi comites aſſeruaſſe contentus/quum ingentem Barbarorum cohortem opimam villam tueri ſatellite nuntiante cognoſſet, Abſalonem ſuo forte vexillo coniunctum dimidio cum præſentium equitum numero opem ſociis laturum dimittit. Qui imperium amplexatus, obſcurandæ paucitatis gratia laxius militem incedere iubet/ multitudinis inſtar confuſa agminum ſpecie præbiturus.

Oznẽſiũ metus.

Stratagema.

Quinetiam vehementius irruptionem edere curæ habuit: quo plures inſequi cre-
derentur. Iamq; barbarorũ relicta villa, nemus tenentiũ manipulos contemplatus
quum ſe longe viribus inferiorem animaduerteret/ideoq; ſociorum augmentum ſi
mulare vellet, cõplures ex ſuis furtim diſcedere monitos/aperte ſubinde redire iuſ-
ſit: idq; ſæpenumero faciendum curauit. Igitur auxiliorum incrementa ſenſim reci
pere exiſtimatus, non ſuppetentibus qui prædam aſportarent, contractas vici opes
ingenti pyra conſtructa cremauit/flammis inſequendo quod vſui commodare non
poterat, etiam miniſtris incendii tantæ pecuniæ conſumptionẽ animi dolore proſe
quẽtibus. Ea re geſta ad Regem ſe retulit. Qui ꝓpter Lubynam ꝑnoctatione habi-
ta, deleta vicorum reliquiis, lacunã per quam arduo labore iter fecerat/ponte a Ru
gianis cõſterni curat: eamq; nullo pene negocio remenſus, cõſcenſis nauibus, in pro
ximum Peno amni portum peruenit. Vbi diutina ac vehementi tempeſtate vexatꝰ
Bogiſzlauum pacem a ſe per legatos petentem repulit/q̃q̃ iam labentibus alimẽtis
expeditionem remittere cogeretur. Exactis domi hybernis per Zuynam ingẽti cũ
expeditione regreſſus, Grotzuinã lacerat. Vbi quũ Iarimarus hoſtium occurſum
ex eorum lituo depræhenſum regi nuntiandum proponeret/idq; ab Abſalone niſi
iidem in conſpectũ veniſſent exequi vetaretur, ancipiti malo circumuentũ ſe dixit
qui ſiqd inopinati periculi ſe tacente ſociis incidiſſet, incuriæ damnari: ſin maturiꝰ
indiciũ afferret, timiditatis notari poſſet: quũ et præpropero nuntio vti ꝓbroſum

**Prædæ cu-
piditas.**

et nimis lento deſidioſum videatur. Huius ꝓuinciæ præda parũ ſatiatos Pomera-
nicarũ opum fama ſollicitat: quæ vt eximiæ, ita intactæ prædicabant. Nulli tã lon-
ginquã militiam ingredi difficile viſum: q̃q̃ ꝑferendæ inediæ/ꝑagendæq; ſolitudi-
nis prædicebatur aſperitas, ardore prædæ periculorũ metum leuante. Imbellis po-
pulus vrbiũq; et armorũ inops regio ferebatur. Et qm̃ noſtris ꝓpoſitũ ex ſententia
cedere conſueuerat, pergendi cupiditas animos inflammabat. Nec fraudandos prę
ſentibus votis fœlicia tot ſucceſſuum experimenta ſpõdebant. In qua ꝑfectione pa-
bulo parum ſuppetente/nõ ſolum equos, verũetiam pedites cõmeatibus onuſtos at
tritæ labore vires deficiebant. Hæ res cõuertendi itineris/repetendiq; claſſe Iulyni
cauſam dedere. Illic rex adoriendi per inſidias Camyni cõſilium nactus/apertęq; eiꝰ
irruptioni latentem præferens, ductantibus locorũ peritis ꝑ ignotos ac deuios ſal-
tus, plenum difficultatis iter corripuit. Errantibus cæteris Sialandenſes ac Scaniẽ
ſes Alexandro (Abſalonis hic ſorore editus erat) primipilo vſi/Rugianiſq; ducibꝰ
rectã et compẽdiariam viam ſecuti, Camynũ venere: occupaſſentq; niſi incolas incẽ
dio cautiores feciſſent. Quorũ paucitatẽ Bogiſzlauus, qui in eodem tunc forte op-
pido moram agebat, effuſis manipulis irrumpendam ratus: Eſberno qui talium re-
rũ experientia vſuq; callebat: quo longius hoſtes vrbe euocarentur/de induſtria ce-
dendũ monente/diu terga præbentibus inſtitit. Ad poſtremũ intellectis inſidiis ef-
fuſius ruentes in aciem reuocat/tam improbum ab vrbe exceſſum amaræ repræhẽ
ſionis ſalebris inſecutus. Quod videns Eſbernus abiecta fugæ ſimulatione, ſigna ad
hoſtẽ reflexit: effecitq;: vt Bugiſzlauus caballo delapſus/pauido recurſu intra vallũ
confugeret/celeritate pedum ſalutem quæſiturus: quam aut armis aut equi veloci-
tate tueri fidutiam non habebat. Alexander illato portis ſigno, neminem a quo re-
pelleretur inuenit: tanta trepidatione captis hoſtibus, vt ne vrbis ſuæ quidem limi
na ab iniuria vindicare præſumerent. Qua gloria ſatiati Danorum iuuenes/pau-
latim in aciem ſe recipere, q̃ vlterius vrbi inſultare maluerunt: paucitatis æſtima-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

tione temeritatem domãte. Hunc iuuentutis procurſum rex reliquo milite ſubſe-
cutus propter muros equo deſcendit: expugnandę vrbis habitum curioſiore cõtẽ-
plationis officio luſtraturus. Quo reſidente vallũꝗ vexillis ſtipante: canonicę vitæ
clerici contuſi deiectiꝗ animi mœrorẽ pedum nuditate teſtantes / digeſta rite pro-
ceſſione cum inſignibus ſuis adueniunt: eoꝗ paternę ſanctitate admonito genibus
nixi ſacris ædibus abſtinendum precantur. orando ne diuinos penates humanis in-
cẽdio iungat / neꝗ ita in hoſtes ſęuiat: vt publicę religionis domicilia cõſumat: Tot
ſuas: tot maiorũ virtutes teterrimo facinore corrupturus. Adiectum ab iis eſt Bo-
giſzlauum regis tuto petendi gratia familiaris fidei patrocinium poſtulare: Reſpõ
ſum a Kanuto, homines ſibi non deum inceſſendi propoſitum eſſe: vt iuſtũ: ita alie-
num ſacrilegii bellum geſturo. Quibus ſi ciuitatis partem extra municipii mœnia
collocatam cremaret: eccleſias mortalium ædificiis permixtas cõmunibus flammis
implicandas dicentibus: iram precibus remiſit: hoſtileſꝗ lares inuiolatos relinque-
re / q̃ diuinos humanis iniuria æquare maluit. Illi vrbem precibꝰ ſuis donatã gauiſi
gratiis pro beneficio actis lętitia ouantes diſcedunt: eamꝗ ſacro concentus genere
proſequuntur. Bogiſzlauus quod petebat obtento / quęſitum Abſalonem die poſte-
ro obuiam ſibi cũ Iarimaro venturum precatur, eoſdem faciendę cum rege pacis ar
bitros habiturus: quos tot colloquiis amicos expertus fuerat. Quem Abſalon frau-
de potius q̃ ſincera verborum fide agere ratus: negauit ſe intercedere quo minus
igni prouincia vaſtaretur: ne tantum iter expleſſe fraudi fuiſſe videatur. Ille nihil a
ſe extra municipii mœnia poſſideri confeſſus: ſacris tantum domiciliis eorũꝗ gra-
tia vicinis tectis abſtinendum orauit. Quod beneficium eodem voto petitum pro-
miſſumꝗ eſt. Reliquum lucis auidiſſima vicorum vaſtatione conſumptũ. Bogiſzla- Cõditiones
uus præſentium periculorum impulſu promiſſum reuertendi tẽpore ſectatus Ab- Bogiſzlauo
ſalone & Iarimaro dextras prębentibus ad regem perducitur ingentiſꝗ ſummę pe- datę.
cunia mulctæ nomine pacta: non alias pacis conditiones aſſequi potuit q̃ vt procu-
rationem hactenus patrimonii titulo amminiſtratam e manu regis: beneficii iure
ſuſciperet: libertatẽꝗ ſeruitute mutaret / Rugianę gentis tributum obſequiis ęqua-
turus. Hanc pactionem obſidibus firmandam pollicitus diſcedit: redeundi comiti-
bus vtendo: quos adueniendi duces habuerat. Et ne venerationis expers dimitte-
retur: ab Abſalone conuiuio cũ amicis exceptus, potu nimis auide ſumpto adeo vi-
res ſenſumꝗ exuit vt vix mente conſtare putaretur. Qua intemperantia amiſſę ma
ieſtatis oblitus: deflendę ſeruitutis loco: libertatis gaudia repræſentauit. Igitur ni-
mio ebrietatis hauſtu obſtupefactis neruis: naue egeſtus in tentorio collocatur. Ab-
ſalone quadraginta armatos ante tabernaculi fores excubare: nocturnęꝗ eius cuſto
dię vacare iubente. Tanta ſiquidem apud Danos ſeruandorum hoſpitum ſedulitas
exiſtere conſueuit: vt eorum ſaluti perinde ac proprię ſtudere curaretur. Quo be-
neficio obligatus Bogiſzlauus: Sclauorum animos Danis applicando: debitam Ab-
ſalonis meritis gratiã retulit. Quibꝰ cũ pulſo mane ſomno oculos ĩſeruiſſet: Dano-
rum fidem exoſculatus: aptiſſimoꝗ laudationis genere proſequutus: plus volupta-
tis ſe ex percepta Abſalonis humanitate q̃ amaritudinis ex patrię iactura ſentire di
xit. Igitur ad locum in quo milites eum præſtolabãtur relatus: poſtero die Sclauicę
nobilitatis proceribus adductis / genibus annixus cum coniuge ſe & liberis ad pedes Sclauorũ
regis ſuppliciter abiecit: veniãꝗ diutinę rebellationis precatus: obſidibuſꝗ ex par- deditio.
te datis, ex parte promiſſis: auitæ paternæꝗ procurationis ſummam beneficii loco xxiiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

ſuſcipere nõ erubuit. qđ patrimonii erat: alienæ largitionis indulgẽtia poſſeſſurus Rex principis huc neceſſitati miſeratione ꝓmotus: ſatis iã grauis eũ ſibi pœnas de-diſſe exiſtimauit/regnũq; ei⁹ in munere q̃ in vſu ſuo cõſtituere maluit: ac demũ humi iacẽtẽ erexit. Nec minus regẽ maternæ erga Bogiſzlaui filios neceſſitudinis reſpectus tangebat. Ita Sclauicarũ rerũ dominiũ aſſiduis Waldemari laborib⁹ negatũ paruulo Kanuti negocio contributum eſt. felici eius militia paternã ſupergredien-te fortunam. Eodem temporis momẽto ingenti nubium volumine colliſo per ſummam vtriuſq; gentis exanimationem fracta crepuere tonitrua. Quo euẽtu Sclauici regni interitum portendi a coniecturarum ſagacibus exiſtimatum eſt. Bogiſzlaui quoq; animus conſtantię pignoribus refectus accepti beneficii memoriam ad vltimũ vſq; vitæ tempus inuiolabili fide exhibuit. Adeo vt cum ſupremo morbo correptus in lectulo laberetur: adhibitos amicos iureiurãdo obſtringeret eos coniugẽ ſuam ac liberos ad regem perducturos: eũq; diuidendi inter pupillos regni auctorem habituros/& quod is ſtatuiſſet perinde ac teſtamẽto cautum cuſtodituros: nihil ſe de Danorum fide hęſitare teſtatus: quorum egregia toties experimẽta ſuſceperit: Succurrebat enim illuſtri viro quãtos fructus Rugianis conſtantis erga Danos amicitiæ cuſtodia peperiſſet.

Tonitrua portẽtoſa.

Hactenus Saxo Grammaticus Sialendeñ. vir diſertiſſimus. Quę accurata diligentia impreſſit in inclyta Parrhiſiorum academia Iodocus Badius Aſcenſius Idibus Martiis. MDXIIII. Supputatione Romana.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

DO 5U3007 t. bl.

Fot. Nr. 38698 (Forside) - bindet
" 38609 (Bagside) — " —
" 173.017 {udsnit af titelbl. m. kongl. og tekst på bagsiden [illegible]

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6

PORTIO MEA DOMINE SIT IN
TERRA VIVENTIVM.

Joannis Grolierij Lugd.
& amicorum.

V Raffarij

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 6